

TO
THE MEMORY
OF
SRI VIJAYA DHARMA SŌKI

CONTENTS

	<i>Page</i>
INTRODUCTION	1-XVIX
Haribhadra's age	2
Haribhadra's life	11
Haribhadra's work	X
Samaraiicca kaha	xviii
NOTE ON NIDANA	xxx
NOTE ON SUVARNADVIPA AND KATAHA	xxx
CONTENTS OF THE SAMARAIICCA KAH	vvi clix
Bhūmika	vvi
First bhava	xxxi
Vijayasena's tale	xxxv
Second bhava	xxcxvii
Amaragupta's tale	xxxix
Apologue of the man in the well	xli
Third bhava	xlvii
Vijayaśimha's story	xlviii
Ajita's tale	xlviii
Fourth bhava	liv
The robber's tale	lviii
Yasodhara's tale	lx
Fifth bhava	lxi
Sanatki mara's tale	lxvii
Story of a married couple	lxxii
Apologue of the two roads	lxxv
Sixth bhava	lxxvii
Arhaddatta's tale	lxxxiv
Seventh bhava	lxxxviii
Story of the lost necklace	lxxxix
Story of Gandra and Sarga	xcvii
Eighth bhava	c
Vijayadharma's history	ciii
History of the nun Susaṅgata	cvi

Ninth bhava	cix
Apologue of the lover in the sink hole	cxī
Apologue of the four men	cxiii
Apologue of the merchant's six sons	cxvi
Apologue of the robber and the four queens	cxvii
Apologue of the savage in the royal palace	cxviii
INDEX	cxxi-cxxvii
CORRIGENDA	cxxix-cxxx
TEXT	i-civ
Bhumika	i
Bhava I	o
Bhava II	६०
Bhava III	१३३
Bhava IV	१८१
Bhava V	१८८
Bhava VI	२२६
Bhava VII	४८९
Bhava VIII	६००
Bhava IX	७०९

INTRODUCTION

I HARIBHADRA'S AGE

THE death of Haribhadra, the author of the *Samarucca Kaho*, is placed by Jaina tradition which in this particular can be traced to the beginning of the 13th century A D in Vikrama samvat 585 or Vira samvat 1055, corresponding to 529 A D¹ This date, however, was recognised to be wrong,² since Haribhadra was acquainted with the philosophy of Dharmakīrti who flourished about 650 A D The discussion at that time turned on the following point Siddhārṣi who finished the *Upamati-bhavaprapanca Katha* on the 1st May 906 A D calls, in the Prasasti of that work Haribhadra his *dharmabodhakaro guruḥ* Now the question arose whether Haribhadra was actually Siddhārṣi's teacher of the Sacred Law or his *paramparāguru*, in this investigation I took what eventually turned out the wrong side of the question³ Meanwhile the Jainas had been publishing a number of Haribhadra's works which were found to contain many interesting details⁴ But the evidence that finally settled the question of Haribhadra's age was not far

¹ At the end of an old MS in Jesulmer of Haribhadra's *Laghuksetra samasāṃti* the date of the completion of this work is given in two verses, as Vikrama 585 Jyēṣṭha sudi 5 Friday, Pūṣya nakṣatra, this corresponds to either Tuesday, 3th May 508 A D, or Saturday, 28th April 529 A D In the first case the nakṣatra was Pūṣya, in the second Punarvasu As the week day comes but wrong in both cases the date must be considered spurious The nakṣatra carries less weight, because for every day of the lunar year the choice generally lies between three nakṣatras only which may be ascertained beforehand

² See my edition of the *Upamati-bhavaprapanca Kathā* (Bibl. Ind.) Preface p. viii f

³ L c p. vi

⁴ A full statement of all particulars about Haribhadra's works their commentators, and the latter's dates is furnished by Muni Kalyāṇavijaya in the preface (*granthakāṭhāparicaya*) to his edition of Haribhadra's *Dharmasamgrahī* Devendra Lālabhai & Jñānapustakoddhara No. 42 Bombay, 1913

nished by any of his own works but by the *Kuvalayamālā* a Prākṛit poem by Uddyotana which he finished on the last day but one of the Śaka year 700¹ equal to the 21st March 779 A.D. In the *Prāśasti* of this work Uddyotana mentions Haribhadra *as his teacher in philosophy praising him as the author of a great many books*, the latter statement puts it beyond doubt that the great Haribhadra is the person intended.² The first who rightly understood the passage in question and recognised its chronological bearing was Munirij Sūti Jinavijaya. In his article *The date of Haribhadra's work* read at the First Oriental Conference November 1919 Poona and published under the title *Sri Haribhadraśāstra Samavamirnavah* in the *Jainsūtravāṇī Bhāṣa Granthamālā* Poona he discusses the whole question examines the evidence and puts his case in the clearest light. The following remarks are chiefly based on his paper

We cannot make out from Uddyotana's remark whether Haribhadra was still alive or not, when it was written, some twenty or thirty years before that date, however, he must have been actually teaching Uddyotana. We may, therefore, take that epoch, say 750 A D or later, as the time of his literary activity, which considering the extraordinary number of *prakāśanas* he wrote must have extended over twenty years at least. He quotes many authors Brahmanical, Buddhist, and Jain, a list of them containing thirty names has been drawn up by Jinavijaya i.e. p. 11. From among them the following may be mentioned as interesting from a chronological point of view. Dignāga Dharmakīrti Bhartṛhara (author of the *Vākya-padīya* about 650 A D) and Kumāṛila. Haribhadra quotes in his *Vivaraṇa* of the *Nandī-sūtra* several passages from the *Cūṛṇ* of that sūtra by Jinadāsagani mahāttara without mentioning his name. The *Cūṛṇ* was finished in the Śaka year 598 = 677 A D. To about the same time belongs Siddhasenadivālara whom Haribhadra quotes, for he uses no doubt *Duarmakīrti*¹ though he does not name him. We thus see that Haribhadra quoted many of the celebrities who flourished in the century preceding his own. On the other hand he does not quote Śaṅkara who rose so high above all his contemporaries that Haribhadra could not have ignored him if he had lived at or after his time. We therefore, conclude that the tradition of Śaṅkara's school is right, or at least not far wrong in placing his life in 788—820 A D. Nor does

¹ Dharmakīrti qualifies *pratyakṣa* only as *abhṛūta* (and Dharmottara expressly says *bhṛūta* *anumāna*), while Siddhasenadivālara in *Nyūjavatara* 3ff. claims *abhṛūta* for *pratyakṣa* as well as *anumāna*, similarly he extends the distinction of *svārtha* and *parārtha* which properly applies to *anumāna* only to *pratyakṣa* also *ibidem* 12f. Apparently he thought to improve on Dharmakīrti by a wholesale generalisation of nice distinctions! He is different from Siddhasenagani the author of the *Tattvārtha-vṛtti* because the latter quotes ad II 25 from Haribhadra's commentary on the *Nandī-sūtra*, see *Kalyāṇavijaya* i.e. p. 23, Haribhadra therefore intervenes between both Siddhasenas. It may be mentioned that the younger one quotes ad 1, 10 a verso by Ārya Siddhasena who may or may not be Siddhasena's vakara.

Some more facts are directly manifested by the works of Haribhadra (4) the use in the last verse of most of his works of the word *riṣha* which may have reference to some event in his life, (5) his intimate knowledge not only of Jainism, but also of the teachings of heterodox systems evinced in his *Anekāntajayapatikā* and his *Tika* of this work as well as by his writing a commentary on Dignāga's *Nyayaṣaṣṭa*, (6) his writing a great number of works.

It goes without saying that the contemporaries of Haribhadra knew a great deal more about his life than is contained in the above six items. But it is equally true that in oral tradition *sober history* is apt to be gradually changed into legend a strange mixture of facts and fiction which we can separate from each other with some degree of plausibility only in the simplest cases. Occasionally however tradition has stories of an entirely fictitious kind and originally unconnected with its hero. Thus in the case in hand curiosity was naturally excited by point (4) to satisfy which a tale full of miraculous and wholly incredible incidents is added in the legendary life of Haribhadra, it exceeds in length all remaining parts of the legend taken together but no reference to it is made in the oldest accounts.

Before analysing the traditions about Haribhadra's life I enumerate the sources from which it is known.

- (a) A short paragraph at the end of Municandra's *Tika* of Haribhadra's *Upadeśapūṭī*: this *Tika* was finished Vikrama samvat 1174 = 1118 A.D., the passage in question has been printed by Kalyāṇavijaya l.c. p. 5a and Jinavijaya l.c. p. 3, note 14.
- (b) Eight gīthās (52-59) in Jinadatta's *Caṇadhara-śīlha-dātaka*, written between samvat 1160 and 1211 = 1112-1154 A.D. The text is edited in A. Weber, *Verzeichnis der Sanskrit und Prakrit Handschriften*, II p. 982 f.
- (c) The Ninth Sṃgr of Prabhācandra's *Prabhāvakacarita* finished samvat 1331 = 1278 A.D. (the name of the author is wrongly given as Candaprabha on the title of the N.S. edition 1909).

- (d) Rājasekhara's Prabandhakosa, written in samvat 1405 = 1349 A D I know only some extracts of this work given by Kalyānavijaya l c p 8a, 24a
- (e) Sumatiganī's Vṛtti of the Ganadharasārdha sataka (see b) finished samvat 1295 = 1239 A D, occasionally referred to by Kalyānavijaya An abridgement of Sumatiganī's narrative is given in the Laghuvṛtti of Sarvarajaganī see A Weber, l c p 988
- (f) Kathavali of Bhadresvara, date unknown, mentioned by Jinavijaya and not otherwise known to me

I shall now discuss some traditions about particulars of Haribhadra's life which may be regarded as substantially true

The birth place of Haribhadra was, according to a, c d, e, Citrakūṭa the modern Chitor The ancient fort on the crest of the hill¹ was the capital of Mewar from about the 7th century till 1569 when the seat of government was moved to Udaipur Haribhadra probably lived in Chitor up to his initiation But the scene of his later life as a monk seems to have been chiefly the neighbouring parts of Rajputana and the kingdom of Guzerat In that country, he became the teacher of Uddyotana² Another indication of Haribhadra's activity in Guzerat is furnished by the annals of Jaina families, for according to Kalyānavijaya (l c, p 7b) they assest that Haribhadra organized the clan of the Porevals (Poruvāda Pragyāta) and converted them to Jainism Now we learn from the Neminaśha caru³ that the Poreval clan originated in Śrimala,⁴ that a war-

¹ The phrase in a *Śrīcitrakūṭācalasūlinuṣṣina* clearly refers to the ancient town on the hill

² The verses 4 and 6 in the passage quoted from the Kuvalayamālā by Jinavijaya (l c p 15) prove that Uddyotana belonged to a line of yatis that flourished in Guzerat

³ See my edition of the 'Sanatkumārasaṁtana' in the Abhandlungen der Bayerischen Akademie der Wissenschaften, München 1901 p 152, VIII V, and the additional note on p VI 1b

⁴ The modern Bhīṣmāl in the extreme south of Marvād Uddyotana sūri, l c, names the town Śrībhūllamālā It was the capital of Guzerat before the foundation of Anahilapāṭāla by Vanarāja two first of the Cāpothkata or Cāvaḍa Langs

like member of this clan Nimaya, was induced by Vanarāja (746-806 A D) to settle in his new capital Anahilapataka and that he there erected a temple of Rābha for the Vidyādhara gaccha. Since Haribhadra the organizer of the Poreval clan belonged to the Vidyādhara-gaccha¹, it is likely that that clan owed some sort of allegiance to that *gaccha* whereof the statement in the Neminaññacariu seems to furnish a proof—Although Haribhadra may have lived for the greater part of his life in Guzerat and the adjoining States of Rajputana yet his wanderings as a yati probably extended to far distant parts of India. Some hints about his knowledge of India may be gathered from the *Samaruccakava*. In this regard it is significant that he does not lay the scene of any of his tales in one of the renowned towns of the Deccan or Southern India² but all towns that can be identified³, are situated in Northern India from Hastinapura to Tamralipt. He evinces a more intimate acquaintance with Eastern India between Avodhya and Campa, in these countries Buddhism was still flourishing and it is therefore, possible that Haribhadra there acquired his accurate knowledge of Buddhist philosophy especially as taught by Dignaga and Dharmakīrti.

That Haribhadra was a *Brahman* by caste is stated in *c*⁴ and implied in *g* where he is said to have been the purohita of King Jitātri⁵. Though there is no such statement in *a* and *b*, I have no doubt that it is true. For the learning peculiar to Hari-

¹ For he calls his teacher Jinadatta an ornament of the Vidyadhara gaccha. According to Harshanandanagani (1616 A D) he was a member of viddha gaccha see Kalyanaviṇaya l c p 11b.

² The cause of his want of acquaintance with Peninsular India was probably the circumstance that in his time there were few if any, Svetambara communities south of the Tapt.

³ Those in the fabulous country of Aparavideha of course do not concern us.

⁴ Kalyanaviṇaya l c p 5a note.

⁵ Apparently a fictitious name standing for Jitāśatru the usual name of the king in countless legends and stories of the Jainas but never met with as far as I know in any historical document, inscription etc. The name is absent in the list of the Cūḍa kings of Mewār see Mabel Duff, Chronology of India, p 29.

bhadra apart from his comprehensive knowledge of Jaina Lore, is of such a kind as was natural with a *Brahman*, but quite exceptional in any other case before Jain literature had received a new impulse from brahmanical science. Ummicandra (e) truly describes Haribhadra as one 'who had studied the eight grammarians and was the leader of those whose understanding was haidened by the discussions connected with all philosophical systems. It is chiefly due to Haribhadra as will be explained in the next paragraph that Sanskrit became the learned language of the Svetambaras and replaced Prakrit in several departments of their literature. he would, however not have had this influence unless he was a perfect master of Sanskrit an accomplishment which required the customary training of the *Brahman*. And as regards his mastery in philosophical discussion conducted in Sanskrit it is such that his *Anekantajayapatrika* with Tika favourably compares with any philosophical work of the same age'. It may be added that the story of Haribhadra's conversion the main features of which are already contained in our oldest source (a) points also to the same conclusion that he was a *Brahman* by caste.

Haribhadra by acknowledging the nun Yākinī as his 'spiritual mother' (*dārmato lākinīmahattarāsīnu*) unmistakably ascribes to her his conversion to the 'true faith' which may be regarded as a second birth. How his conversion was brought about has been recorded by tradition which in this regard is probably substantially trustworthy. I shall first give an abstract of the narrative about this part of Haribhadra's life in the *Prabhavakacarita* (IV. V. 4-47) and discuss it afterwards.

Haribhadra was purohita of King Jitari in the town of Citrakuta. He was so proud of his knowledge that he proclaimed that he would become the pupil of any one whose proposition he could not understand and this vow was engraved on a golden plate he wore on his belly (11). Once a vast elephant having got loose and causing great havoc in the streets Haribhadra fled

1 It is true that the B. 11th st. possessed many other works of a similar description but the Budhists did not come into contact with brahmanical schools of philosophy at a sufficiently early time and many of their great writers have notoriously been *Brahmans* by caste.

before him and made his escape by climbing on a Jain temple. Thence he perceived the image of a Tirthakara whom he derided in a *śloka* (*tapur eva tala 'casite*, etc.) (18). On the next day when he went home about midnight, he heard an old nun reciting a *gāthā*¹ (*callidugam Haripanagam*, etc.), which utterly baffled his understanding. He asked her to explain its meaning, but she referred him to her *guru* (27). So he went to see him on the next morning. Passing on his way by the same temple he pronounced the same *śloka* (*tapur eva tava 'casite*), changing one word so that it redounded to a praise of Jina. There he saw Jinabhāṣasūri who promised to teach him after he had been initiated. Haribhadra consented, and acknowledged *maṭallara Jākinī* as his spiritual mother (42). He became so well versed in the sacred Lore of the Jainas and his conduct was such, that the *guru* appointed him his successor. Thus Haribhadra became a *yugapradhāna* (47).

Now all essential points in this account are confirmed by Muncandra in the short passage² referred to above, with the exception of the incident of the mast elephant (v 12-18) and as said before, of his being the purohita of King Jitari. There the same *gāthā* and the *śloka* are mentioned and the name of the *guru*³ is given as Jinabhadra³ apparently by mistake for Jinabhāṣa, some minor details which may be regarded as embellishments, are omitted. It is, therefore, clear that the tradition on the whole, is old, and as there is nothing extravagant or incredible in it we may regard it as coming very near the truth.

It remains to mention a curious notice in the *Ganadhara sardhaśataka* v 5f. 'Some, misled by the similarity of the name, have erroneously asserted that Haribhadra was initiated and instructed by the Caitvavasins.' The Caitvavasins were those monks who abode in temples, while their opponents advocated the

¹ This *gāthā* occurs in the *Avastyaśāstrīyukti*.

² With it agrees the very short notice in the *Laghuvṛtti* of the *Ganadharaśardhaśataka* v 56 p vi. It mentions besides the golden plate worn by H. on his belt.

³ The same form of the name is given in the *Laghuvṛtti* mentioned in the last note.

vasatiniṣāsa i.e. the dwelling in the houses of laymen (*paragṛha*). Both sections seem to have coexisted for some time and no separation to have taken place. Śīlīnka¹ is said to have been a Caityavāsīn. But in the end the *caityavāsīna* seems to have become discredited and Jñeśvarasūri the founder of the Kharataragaccha in Samvat 1080 = 1024 A.D. established the *vasatiniṣāsa* at least for his sect.

It is just what might be expected that at a time when the enmity between those two sections or rather sects was at its height the *Caityavāsīna*s should have claimed the famous Haribhadra for one of their own and their opponents should have repudiated their claim as null and void, but it is equally certain that if at Haribhadra's time the mode of the monks lodging had already become an important point of controversy there would have been no occasion to doubt which side of the question he espoused. The descriptions of monastic life in the Samarāñca Kāṇḍ illustrate the practice of monks in his days or at least one he would approve of according to it monks put up to stay in a park near the town where they are visited by the faithful and the curious. It is not said explicitly that they lodged there in a temple but it seems to be implied that Haribhadra supposed them to lodge in houses belonging to, or furnished by, laymen.

3. HARIBHADRA'S WORKS

Haribhadra's fame as a *yugapramāṇa* chiefly rests on his literary activity for the sake of Jainism. he is one of the most

fertile authors in Jaina Literature as regards not only the number of the works he wrote but also the diversity of the subjects he treated. Jinaviyaya (l c p 3) enumerates 26 works of H as the most renowned ones of which 20 have been edited, and Kalvanaviyaya (l c p 13a-19a) has drawn up a list of all his works actually preserved or known from quotations only; his list contains 88 entries. Great as this number is still it would be but a small fraction of the total of his writings if tradition might be credited which ascribes to him the composition of 1400 *prakaranas*¹. This tradition is found already in our oldest sources of H's life (a and b) and it can be traced further back to 1068 A.D. being contained in Abhayadeva's *Īka* on H's *Pancasaka* finished in that year. Now it is altogether incredible that the Jinas should have been so extremely careless in handing down the works of their famous author that a few centuries after his death even the titles of the great majority of them should have been forgotten seeing that two works which he left unfinished viz. *Tattvartha laghuvṛtti* and *Pindri niryukti* have nevertheless been preserved. Unless therefore the number 1,400 be a mere hyperbole without any special meaning we must assume that in this connexion *prakarana* does not denote as usually a separate systematic treatise but is used in a more restricted sense so that the *Pancasaka* contains 50 *prakaranas*, *Astaka* 32, *Sodasaka* 16 etc. but on what principle in other cases his books were split into a great number of *prakaranas* it is impossible to say.

Haribhadra wrote in Sanskrit and Prakrit both in verse and in prose mostly of course in illustration of Jaina doctrines. Two sides of his literary activity deserve special notice his commenting on canonical works in Sanskrit and his discussing with an intimate knowledge the doctrines of Brahmans and Buddhists.

The old commentaries on the canonical books the *Niryuktis*, *Curnis* and old *Bhāṣyas* were written in Prakrit through

¹ *Rajadekhaṇḍa* (1349 A.D.) assigns him 1440 pr. and four writers (between the 15th and 16th cent. iv) 1414 pr. see *Ājalyānav jayā* l c. p. 11 f. 12a.

schools brahmanical and buddhist In this connexion one of Haribhadra's works though not a *prakaraṇa* has a peculiar interest viz his commentary on Dignaga's *Nyāyapraveśa* Siddhasena-divākara had written a *Nyāyāvātara* which unmistakably presupposes Dharmakīrti's *Nyāyabindu* apparently intending to provide the Jains with a manual of Logics But it is decidedly inferior to the masterly work of Dharmakīrti which it was designed to supersede nor had it any lasting success Haribhadra however instead of attempting to found a logical school of the Jains induced them by commenting on Dignaga to study the original works of Buddhist Logicians He apparently appreciated their paramount importance though he controverted at great length some logical propositions of Dharmakīrti in his *Anekāntaśāyapitākā* The interest of the Jains in Buddhist Logics continued long after his time we owe to it the preservation of Dharmakīrti's *Nyāyabindu* and Dharmottara's *Nyāyabindutīkā* in the original Sanskrit for the oldest manuscripts of these works and of a fragment of a commentary on the latter come from Jain bhāṇḍārys

The endeavours of great teachers like Siddhasena-divākara and Haribhadra to raise the Svetāmbaras to the high level of Indian mental culture were brought to their conclusion by Hemacandra who provided them with admirable text books of the principal Indian sciences besides such standard works as more directly concerned their own creed Thus the Śvetāmbaras who for many centuries seem to have remained in a comparative obscurity as an exclusive sect emerged to notoriety probably about the seventh century till at last they became in Guzerat and the adjoining countries the most influential religious community and could even under Kumarapala be called the established church of the kingdom

But to return to the works of Haribhadra it remains to be noticed that he usually employs in the last verse of them the word *viraha* which is known as his mark Kaṭyanavijaya (l c p 20a. ff.) quotes in full the passages where this mark

¹ See above p. III note 1

occurs. As exceptions he mentions (p. 12b) the commentaries on the *Diśavakālika*, *Viśvaka*, *Prajñāpāṇī sūtras*, 'etc.' and *Samarādityakathā*, *Saddarśanasamuccaya Lokatattvanirṇaya*, 'etc.' It is, however, doubtful, whether the *Samarādityakathā* is an exception to the rule, since three MSS. read the word *viraha* in the last verse. (See the footnote to the passage in question.) According to the legend the 'mark' *viraha* refers to Haribhadra's loss of his nephews and pupils Hamsa and Paramahansa whom, however, he does not mention anywhere in his writings as far as I know. There may be some truth in this report, but out of the simple fact if fact it was, there grew a long story full of miraculous incidents, which, as I have already said above, forms the greater part of the legendary life of Haribhadra. I subjoin an abstract of it as given in the *Prabhāvakāraṇa* (IX. 48-206).

His sister's sons Hamsa and Paramahansa who had left their father's house in disgust, became his pupils and were instructed by him in logic. They desired to go to a Buddhist town in order to learn their Śītra, but Haribhadra foreseeing some disaster entreated them not to go, nevertheless they insisted on it and went, in disguise to the Buddhist town, where they were instructed by a Buddhist muni. Having learnt the objections raised by the Buddhists against Jainism, they wrote a clever refutation of them on some leaves. A blast of wind carried the leaves away, and they were brought to the Buddhist muni, who thus became aware of the presence of some Jainas amongst his pupils. In order to find him out he had the image of a Jina placed in the gateway so that all must trample on it on entering. But the two brothers painted with chalk the sacred thread on the breast of the image and then they were not afraid to put their feet on it. Now the Buddhist muni employed another trick. All pupils were confined in an upper room and watches were placed with them, and when they were asleep he caused a number of jars to be rolled down from the upper story. The sleepers started up in terror and invoked their *istadevatas*. The two brothers invoking the Jina were thus found out, but they took a couple of umbrellas and spreading them jumped out of the window. They reached the ground without hurt or injury and fled at great speed. Buddhist soldiers pursued them. When they were approaching

them, Hamsa advised his brother to take refuge with Sūrapāla, king of a near town, who would give him protection; he then fought his enemies of whom he killed a great many, but at last he fell and died (91) Paramahansa went to Surapala who granted him his protection. Soon after, the host of pursuers arrived and demanded the delivery of their enemy. The king, however, did not give up his protégé, but proposed that a disputation should be held, and if their speaker should vanquish him, he might do with him as is proper in such cases. The Buddhists agreed under the condition that their opponent should remain behind a curtain, because they would not look at the face of one so infamous. The ensuing disputation was conducted, on the side of the Buddhists, by their Śāsanadevatā, who was invisible and spoke from the mouth of a pitcher. When the disputation had gone on for some days, Paramahansa despaired and invoked Ambā, the Śāsanadevatā of his gana. She told him who had, all the time spoken against him, and advised him how to act in the disputation. He was thus enabled to reduce his opponents to silence, then lifting the curtain he smashed the pitcher and charged the opponent with fraudulent behaviour. The king, conscious of the sinister intention of the Buddhists said to them, 'he who after vanquishing me in battle will take hold of him, may do so without fault'. Then he gave Paramahansa a wink who guessing his meaning fled as quick as possible, he was, however, closely pursued by horsemen whom he eluded by the following trick. Seeing a washerman at work he persuaded him to get away as a sudden attack was coming¹ and he himself resumed his work. When a horseman enquired of him whether he had seen some one on that road, he pointed out the washerman at a great distance. The soldiers made the washerman prisoner and then returned. Paramahansa having thus put off his pursuers proceeded in his journey and after a few days reached Citrakuṭa where he met Haribhadra. He told him what he and Hamsa had done, but when he had related his brother's death, he was so overcome with grief that his heart burst and he died (102). Haribhadra was deeply afflicted by the loss of his nephews and pupils. He conceived an intense hatred of the Buddhists and

¹ The text is corrupt in this place. A similar situation is described in Parāṣṭa Parvan, viii, 275ff.

Haribhadra diverted the layman Kārpāsika from his partiality for the Bharata and Itihāsa by telling him the five stories of rogues¹ (211), and won him over to the Jain faith. He ordered him to make an edition of his works and to distribute them among the yatis, (217). He caused other people to construct 84 temples on one platform (*ekapīṭhe*) 218. He also produced the *Maharajithasūtra* from a decaying manuscript, (219). Ending his life by *anāśana* he ascended to heaven, (221).

4 SAMARAICCA KAHĀ

The Jains always regarded Haribhadra as one of their great poets on a par with Pādalipta, Bappabhatti, and others². His fame as a poet rests almost entirely³ on his *SamaraiCCA Kahā*. This work is mentioned by Hemacandra (*Kāvyaṇuśāsina* p 340) as a model of the *Sakalakathā*⁴.

Haribhadra does not use the technical term *sakalakathā*, but he mentions the division of the subject matter of kathas in *divya*, *divyamānusa* and *mānusa* (p 2 111 f, p 4 1 13) 'according to ancient teachers'. He further divides kathas in *artha*, *lāma*, *samkīrṇa*, and *dharma kathās*. His is of course, a *dharma kathā* as almost all kathas by Jain authors may be ranged in the same category whatever be the adventures of the hero or heroine, the end is always their renouncement of the world and entering the Order, and the narrative is usually interspersed with a great deal of religious instruction which, however, in our work rarely degenerates into sermons.

The character as a *dharmakathā* of the *SamaraiCCA Kahā* is manifested also through the idea of retribution which underlies the main story and most of the tales inserted in it. In the

¹ This apparently refers to his Prākṛit kavya *Dhūrtākhyānam*.

² Compare *Kalyāṇaviṇaya* I c p 23 b.

³ Besides the *SamaraiCCakahā* his Prākṛit kavya *Dhūrtākhyānam* is preserved in manuscript. A *Kathakośa* is mentioned by Sumatagaṇi.

⁴ Hemacandra's definition of *sakalakathā* *saṁastaphalānnetivṛtta varṇanā* is taken verbatim from Abhinavagupta's *Locanā* on *Dhvanyaloka* p 141.

⁵ Rājasekhara *Kāvyaṇuśāsina* IX p 47 ascribes this division to Drauhiti, who is quoted in *Bhāva*prakaśa (11th or 12th century) as an authority on dramatics see *J R A S* 1914 p 668.

main story it assumes a peculiar form which may be designated as *nidāna*. This word is originally a medical term¹ which Haribhadra (p. 481, l. 3) explains as the disorder of the *dhātus* caused by unsalutary régime, metaphorically it means 'bad karma' especially such as affects the moral constitution of the *jīva* causing as it were a disease of it, which may last for a great number of births and has the most serious consequences for the individual thus infected. In the main story Agnissarman acquires the *nidāna* by his intense hatred of Gunasena and his ardent desire of revenge (*āratāthyāna*), this hate reappears unabated and without other cause in his later births whenever he comes into connexion with the person in whom the soul of Gunasena is for the time incorporated. Here the hereditary vice is anger (*krodha*) in Amarat Gupta's tale of the 2nd Bhava it is deceit (*māyī*) in Ajita's tale of the 3rd Bhava avarice (*lobha*) and in the robber's tale of the 4th Bhava untrue speech (*anṛta*). *Nidāna* is occasionally synonymous with karma acquired by sins, if they are not properly repented of they produce karma which will not be effaced though the person in question afterwards leads a most meritorious life even as a monk or a nun. The severity of the punishment induced by such karma may appear quite out of proportion to the nature of the sin which occasioned it, e.g. when for angry words which passed between a mother and her son he is impaled in a later birth and she has her hands cut off by a robber (7th Bhava story of Candra and Sarga), or when a prince who had beheaded and eaten a cock made of paste is for this transgression several times reborn and severely suffers as an animal (4th Bhava Yasodhara's tale). Haribhadra maintains that heavier sins or crimes are punished by birth as an animal or by suffering in hell which may last many oceans of years, and compared to which the worst sufferings of human beings are a mere trifle, on the other hand the reward for good deeds is meted out with an equal liberality by oceans of years in heaven. The Samatasecca Kāhā is evidently intended to illustrate the evil consequences of vices sins,

¹ Compare *nidanasthāna* a part of the Carakasamhitā. For the dogmatical meaning of *nidāna* see the note on p. xxx.

and all transgressions of the Jaina code of morals and to warn the reader or hearer of it against carelessness in conduct and in this sense it is eminently a dharmakathā

Apart from their moralising and didactic character Haribhadra's stories are interesting for more than one reason. They give a picture of Indian life in the 8th century which the antiquary may study with profit the descriptions of marriage ceremonies of court life of journeys and sea voyages of the Śābaras and Candālas etc contain many details of interest. The Samaraicca Kathā is also of great literary interest as a specimen and reflex as it were of the more popular literature of fiction current in the 8th century which must have been a very extensive one both in Sanskrit and Prakrit though very few works belonging to it have come down to us. Among the works which probably served Haribhadra as a model may be mentioned the Tarangavatī by Padalīptasuri the most ancient and famous of Jaina romances. The original text has been lost but a later recasting of it Tarangalolā has been preserved (in a very faulty manuscript) of which Professor Leumann has given an abbreviated German translation. The reader of it will be struck by the similarity of ideas in it and in Haribhadra's work. But there is this difference that while in Tarangalolā karma remembrance of a previous birth and its consequences etc serve to motivate the story in the Samaraicca Kathā the story serves to illustrate those ideas and to impress the hearer with certain moral principles. The latter work is a didactic novel the first of its kind known to us. This literary genus reached the highest degree of perfection in Śiddharsa's Upamitibhava-pra-panca Katha.

Haribhadra is quite explicit about the source from which the main story or series of stories is derived. In his introduction (on p. 6 of the present edition) he gives eight kathās in

1 The great extent of the literature of fiction in old times may be inferred from its division in *janakathā sakalakathā khṛḍakathā kathā* and *śikhyāy kā* already given in the Dhvanyāloka p. 141. Only works written in a high-flown or the most artificial style of Śubandhu or Bāṇa seem to have won the lasting admiration of the learned, while accounts for the preservation of a greater number of them and the loss of others.

which the argument of the main story is contained (*carīya-sam-gahanigāhā*) He introduced them by the words *bhāṇīyam ca puvvāyarihem*, 'old masters have said' According to the legend (above p. xvi) it was his guru who sent him three (not eight) gathās from which he developed the Samarāṅga Kahā The legendary account clashes with Haribhadra's own statement, since he apparently distinguishes between the *puvva-yariya*'s and the *guru* For (ib. 118) he says, 'now I shall at length narrate what is indicated by those (*samgahanigāhās*) according to the instruction of my guru' And at the end of his work he says, referring to the third gathā he has explained what is stated in it 'having heard it from the mouth of my guru' There can therefore, be no doubt that the subject matter of the Samarāṅga Kahā was known before Haribhadra's time and was already fixed in *samgahanigāhās* But I cannot trace them or the stories referred to in them to an older source¹

The great number of independent tales inserted in the main story, are, of course, of a different origin Most of the apologues like the one about 'the man in the well,' are most probably old Indian tales adopted by the Jains and adapted to their religious views But besides them there are many other tales, some of considerable length The greater part of them may be assumed to have been invented by Haribhadra, who avows his fondness for stories (*lahānayanurāya*), for they have a similar tendency to the main story and serve to illustrate the idea underlying the whole work.

It is not necessary to go here into details about the language of the Samarāṅga Kahā, as that subject will be treated in the second volume, which is to contain also a full glossary of the text But this much may be remarked in this place that the language is Jaina Mahāraṣṭrī, of which there are

*¹ In the *Abhidhānāraṇjendrakosa* by Viṣṇu-araṇjendrasūri Vol. I, p. 177 a.v. *Aggamaṃ* there is a reference to *Ācarāṅga*, 1st Śrūtashandha, 3rd adhvāya 2nd uddeśaka. But *Aggamaṃ* is not mentioned there nor, as Professor Schubring informs me, in the commentaries on the *Sūtra* and *Ācāra* on the passage in question. The above reference therefore, is probably taken from some later commentary and may be assumed to be based on the Samarāṅga Kahā itself and not on a source of it

two kinds one used in verses the other in prose. The poetical language is the same as that employed by all Śvetāmbara authors in Prakrit poems and does not much differ from classical Mahārāṣṭrī. The language of the prose is also a kind of Mahārāṣṭrī but it admits a number of Sauraseni idioms which are never used in poetry and sparingly admitted by later prose writers see my paper *über das Prakrit in der Erzählungs-literatur der Jainas* in *Revista degli studi orientali* II p. 231ff.

The style of the Samarāṅga Kāha is on the whole simple and fluent the sentences especially in the purely narrative parts are easy and not too long but in descriptions they are occasionally of considerable size abounding in long compounds and ornamented with alai kārās. In the metrical parts the style is of course more elevated though rarely intricate. On the whole the style is well adapted to the understanding of an audience of some culture rather than of great learning.

Though Haribhadra does not affect the highly ornamented classical style of Bana or Subandhu yet he shows his proficiency in some popular artifices which were the delight of the *sabha*. Such artificial verses are the three *prāśnottaras* p. 610 f. and the three *gudhacaturthas* p. 617 f. There is another verbal artifice which he employs both in verse (79 1 10 419 9 19 498 19-499 6) and in prose passages (137 6-9 94 10 13 213 8 11 423 19-424 8) it consists in this that each line or phrase (compound) opens with a word repeated from the end of the preceding one e.g. p. 498 1 19 20 *kāncanattambam thambho* 11 ja or 499 1 3 4 *haranurumbam haranurumba*. This artifice which I will call *srṅkhala* resembles a kind of *yamaka*¹ but it is not a *yamaka* proper. For in a *yamaka* the repeated syllables must be identical without however containing the same word while in *srṅkhala* the same word is repeated and the syllables are not necessarily exactly the same (see the first of the above examples). The *srṅkhala* is an old artifice the oldest instance of it is the 15th adhyāyana of the 1st sūrataskandha of the Sūtrakṛtāṅga named from its opening words *yamaḥ jam (yad* 11 tam) which also means consisting of *yamakas* (*yamakīyam*)

¹ *Samdasta yamaka* see Kavyādarśa III 51 f.

It is worthy of remark that the later *yamaka* the predecessor of rhyme originally denoted the repetition of words whereby a series of verses are also interconnected

There is scarcely any variety of metres in the *Samarajica Kaha*. Besides the common *ārya* of which there are several hundreds there are a very few verses in different metres. Four stanzas in *Pravāṇī* which consists of four iambs occurs on p. 372 l. 1-8—On p. 72 l. 1-4 is a stanza which the author calls *duvaikḥandam* it is the *dupadī* of Hemacandra (*Chandanasana* IV *Khaṇḍikā* 14) and consists of one gāṇa of 6 matras five of 4 matras and one long syllable the second and sixth gāṇas are either an Amphibrachys (˘ ˘) or Proceleusmaticus with caesura after the first syllable (˘ | ˘ ˘ ˘) while these metres are excluded from the remaining gāṇas. On p. 611 l. 5-8 and 612 l. 3 are two unknown gāṇacchandas the second of which appears to be hopelessly corrupt—A few stray ślokaś are probably quotations

I enter into details about the *ārya* because that metre exhibits in Prakrit some peculiarities which Indian writers on metrics have not taught and which have usually been disregarded in Sanskrit poems. The *ārya* (or *gāṇa* in Prakrit) seems to have been originally a Prakrit metre the earliest specimens occur in the buddhist canon some pieces of the *Therīgāthas* are composed in that metre. But it received its greatest refinement in Mahārāṣṭrī Literature known to us through the collection of 700 *ārya* ascribed to Hala and this *ārya* has served as a model for all later Prakrit poets. It will suffice here to notice only those nicer metrical laws of the Prakrit *ārya* which were ignored by Indian writers on metrics

1 The well known rule that the 6th gāṇa of the first line of the *ārya* is either an Amphibrachys (˘ - ˘) or a Proceleusmaticus with a caesura after the first syllable (˘ | ˘ ˘ ˘) is but a particular case of a fundamental rule of Prakrit gāṇacchandas which is based on the equivalence of these two metres and may be stated thus if in Prakrit—or Apabhramśa—gāṇacchandas particular gāṇas must be an Amphibrachys or Proceleusmaticus,

¹ Read *or as far as* in the second line.

* the latter invariably has a cæsura after the first syllable; and this form of the Proceleusmaticus is not admitted in all remaining ganas from which the Amphibrachys is excluded though the Proceleusmaticus without a cæsura after the first syllable may be freely admitted. In the āryā, accordingly, each of the seven ganas may consist of four short syllables, but in the odd ganas there may not be a cæsura after the first of the four short syllables. This rule which is not given by Indian writers on metrics is strictly followed by Prakrit and Sanskrit poets.

2. If the regular cæsura after the third gana is omitted the āryā is called *vipulā*, I shall use this term not of the whole verse, but to denote the line only in which the cæsura is wanting. Now in all *vipulās* the fourth gana must be, like the sixth, either $\cup - \cup$ or $\cup \cup \cup \cup$, e.g. *kamalāu kōḷam* 7, 5 *bhīrutīyanam* ca 7, 8 *sura siddhī manuya* 1, 9. If the end of the third gana coincides with the end of a word, which is followed by a monosyllabic enclitical word, the verse is also *vipulā*, e.g. *hīyayamvā sū* 76 9 *Muccharaevā otthayam* 77, 5 *paraloeṣya santi* 216 6¹. *Vipulās* are very frequent with most Prakrit poets, and they strictly obey the law explained above. The practice of Sanskrit poets, however, is not the same throughout. Varāhamihira has many *vipulās*, with few exceptions correct ones,

¹ ZDMG, vol. XL, p. 339. Another case of a different character seems to constitute a *vipulā*. The initial consonant of a Prakrit word reduced from a conjunct consonant in Sanskrit, may optionally be doubled if the word is the second i.e. not the first, member of a compound, e.g. *canda paha* or *canda ppaha* (= *candra prabha*). Now if the word with the initial consonant doubled forms the fourth gana, it is always an Amphibrachys in the rare cases where this occurs. I have found only 5 cases in Hāla and 7 in the first seven cantos of the *Surasundarī* (1018 A.D.) e.g. *joḥanaṣṭihālū* Hāla 289, *leṣa kīḥalanta* ib. 416 *junnatpphalekka* ib. 576. By the doubling of the initial consonant the second member of the compound the first seems to have coalesced with the second member into one word which thus comes under the law of the *vipulā*. It may be mentioned that if the last vowel of the first member is long by nature (and not by position) the second member happens to be no Amphibrachys in the few instances I have noticed e.g. *laccha* : *nyanulayam* *Surasundarī* III 20, other cases ibidem IV 230 VI 73, VII 196.

but most Sanskrit poets have lost the nicer metrical feeling with regard to the *ārya*, they generally avoid use of a *tipulā*

In conclusion it may be remarked that the *Samarāṅga Kahā* like most old Jaina works in prose or verse of a similar character was to be read aloud before an assembly of hearers, for such seems to have been the general practice at the time when a considerable moiety of the Jaina community were still able to understand Prakrit and easy Sanskrit. This practice has left an unmistakable trace in our text. In several places (133, 14 233, 10 300, 13 585, 9) some particular story is referred to, or advertised by the word *kahāṇaya vasesena*. The stories themselves, however, are not given in the text, but were most probably supplied by Haribhadra from memory, or extemporized by him, when he read the work to his hearers. The remark or reminder *kahāṇayavasesena* in his manuscript was duly copied when the first edition of the work was issued (by the layman Kārpāsika according to the legendary account see above p. xviii). In two places (233, 15 585 9) the context seems to require or presuppose such a particular story though none of our MSS inserts one at the proper place. The later yatis who read the work to their hearers seem therefore not to have supplied them. But in some places traces of their meddling with the text may be found, for there are in one or other MSS omissions or alterations of passages which cannot be ascribed to a common copyist, but are most probably due to a yati who emended the manuscript which he used for his lecture. There are, however, some later additions, some of which have been noticed in the abstract of contents which were already contained in the codex archetypus, from which all our MSS are derived.

The present edition is based on the following MSS¹ —

- A A good, not modern MS 275 leaves, no colophon
- B Neither old nor good MS incomplete, breaks off on p 584 l 10
- C Modern MS fairly written, 700 leaves, contains the Text and Tippanī Colophon at the end

¹ My original notes having been lost in the war, my account is not so detailed as might be desired.

यद्यो य व्यक्तोपि यथाय० ॥ ११००० ॥ इति श्रीसमरादित्यचरित्र
संपूर्णम् ॥ लिपिस्त परशरामज्ञाति पुष्करणाब्राह्मण जोधपुरमध्ये ।
संवत् ॥ १८४३ रामिति फागुणशुदि ॥ १४ ॥ भोमवासरे ॥ (=1887 A D
Tuesday 26th March)

E Apparently another transcript from the same MS as
C 479 leaves Colophon at the end

स० १८६१ ना जे० शु० २ लि० लैया लालजि कल्याण—

The colophon of the chapters in C E runs thus

इति श्रीमद्वृहत्परतरंगच्छाधोश्वरश्रीजिणसौख्यसूरितृशिष्य श्री-
कौर्तिवर्धनगणिशिष्य पण्डितप्रवर श्रीमदिलाधर्मगणिशिष्य श्रीमद्विभोत-
सुन्दरगणिशिष्य सविप्रपक्षीय । प । सुरमतिवर्धनगणिविनिर्मिते
(or विरचिते) शकृतमसूत्रार्थे (ट्टीपणार्थे)

D Incorrect not modern 287 leaves End

श्रीमद्विक्रमतो नवाग्रिशरभूसख्यातसवत्सरे
माघे मासि विष्णुयय (sic) तटवरे गधारसञ्ज्ञे पुरे ।
पूज्यश्रीविजयादिरत्नगुहाराट्टश्रेयोर्धमासि (sic) खितो
यथ श्रीसमराकभूपतियते श्रीधर्मरत्नाभिधै ॥

F Modern and incorrect I have used F only towards
the end of the edition At the end of F by another
hand अथ प्रशस्ति ।

श्रीगुर्जरेलावनिताविभूषण श्रीमज्जिनागारकदवकाक्षित ।

श्रीविजयास्यदमाससेवित श्रीवीशलाख्य पुरमस्ति विश्रुत ॥ १ ॥

प्राग्वाटान्वयभूषणोऽजनि पुरा तस्मिन्पुरे विश्रुतो
धर्मारधनतत्परो गुणिरत श्रीपुष्पचन्द्राभिध ।

तत्पुत्रो विनयान्विता मतिश्रुतोऽप्युमेदरामोऽभवत्
पुत्रो दोलतरामक समभवत्तस्यापि वागिज्ज्यदित् ॥ २ ॥

गोकुलभ्राह्मणामपि तस्य पुत्रो गुणान्वित ।

धर्मकर्मरते भार्ये तस्योभेऽभवतोऽजधे ॥ ३ ॥

त्रिसुवनस्य पुत्र्याद्या नाम्ना लक्ष्मीर्लसद्गुणा ।
 तस्या पुत्री गुणैर्युक्ता चन्दना चन्दनोपमा ॥ ४ ॥
 धूनी तदपरा भार्या वखतचद्रपुत्रिका ।
 तस्या पुत्री गुणै श्रेष्ठा विद्यते च यशोमती ॥ ५ ॥
 लक्ष्मीधूनीतिनाम्न्यौ ते स्वपत्यु पुण्यहेतवै ।
 प्रतिमिमा पवित्रा हि लेखयामस्तुमुदा ॥ ६ ॥
 तपोगच्छन्भोमार्गप्रकाशनविवक्षता ।
 विजयानन्दसूरौणा शिष्यस्य गुणशालिन ॥ ७ ॥
 प्रवर्तकपदस्यस्य श्रीकातिविजयस्य हि ।
 प्रतिश्रिय मुदा ताभ्या पठनाय समर्पिता ॥ ८ ॥
 भूरसनदचक्राब्दे नभोमासे सिते दले रम्ये ।
 विजयकमलसूरौणा राज्ये प्राज्ये लिखितेय ॥ ९ ॥ ध्याया ॥
 शुभ भूयात

MSS C and E belong to the Deccan College Library see Peterson 5th Report No 888 and 6th Report No 82 MSS A B and D were lent me by the late Vijayadharmasuri and F by Kāntivijaya

It will be seen that none of these MSS is really old Even the Tippani of Mativardhana ¹ is quite modern for the author according to the above colophon is fourth in descent from Jinasaukhya Sūri who was head of the Kharatara Gaccha, Samvat 1739-1780 = 1683-1724 A D and therefore must have lived in the later part of the 18th century A D The verse (Sardūlavikṛīḍita) at the end of D states that the Manuscript (grantha) was caused to be written by Dharmaratna in Samvat 1639 = 1583 A D But this verse is apparently copied from the original of D and not composed by the scribe of D for the author of the verse would no doubt have written it correctly and without the senseless corruption in the second line * I am almost sure that the verse does not refer to the MS of the Sumatavardhana Kāha for *grantha* usually denotes a work and तस्य नाम्ना पुत्र्याद्या नाम्ना लक्ष्मीर्लसद्गुणा चन्द्राब्दे नभोमासे सिते दले रम्ये ध्याया शुभ भूयात Dharmaratna composed a Samaratītyacari

¹ This is the form of the name given in the Jainagrānthāval Peterson has Sumatavardhana Suramat * as given above is apparently wrong

* tra (Jainagranthāvatī p. 236) and the above verse may have been taken from that work. At any rate D is later than the date given in the verse, and the same remark probably holds good also with regard to the original of D—Such being the condition of the materials I had to work upon, I considered it hopeless to attempt a critical edition of the text in the strict sense of the word. It will be seen from the notes that roughly speaking C E F represent one class and D another, A siding more frequently with the former and B with the latter occasionally, however, all MSS. have an original reading of their own not found in any other. In this state of things a clear division into redactions is impossible. If more good MSS. of the D class had been at my disposal I should have based my edition on them. For some readings of D are decidedly preferable to those of the remaining MSS., being unsupported by the latter I have relegated them to the footnotes. Under the circumstances described I have aimed at giving a readable text which by the nature of the case, is an eclectic one. In selecting the readings to be received into the text I have generally been guided by the agreement of two or more MSS., but I admit that in many cases the better reading may be found in the footnotes.

I must mention a particular case where the printed text is misleading with regard to the true form of a word viz., the Instrumental cases of the pronominal stem *anā* अह, आह, एहि आहि instead of अहेश etc. As it was assumed that the former forms were optional for the latter I have written e.g. भविष्यो देव 582 1, भविष्य देव 73 1 भविष्यो य देव 33 5 but of course अहश्च भविष्य and भविष्यश्च. In the first case भविष्योऽहश्च might and I now think ought to have been written since after a long final vowel the initial *ah* of the following word may be elided e.g. एहिनिहो वा 651, 15. But in the remaining cases also, the true form of the pronoun is अहश्च as I found when a great part of the ext. had been printed off. For I then discovered a new Sandhi rule prevailing in Pali and ancient Prakrit which I have demonstrated in Indogermanische Forschungen (1912) vol. 31 p. 211 ff. The rule is as follows. If the penultimate syllable of a word is long by nature or position the short final vowel (espe

cially च) may be elided if the following word or member of a compound begins with a vowel e.g. एतच्च वाय may become एतच्च वाय (677 12) i.e. *etth' uvāyam*. The principle underlying this rule operates also when after a long final syllable in a word comes a monosyllabic enclitic word like च. For in this case the word *plus* enclitic having but one accent (on the long syllable) form one whole of which the short vowel of the enclitic is regarded as the final vowel which according to the above law may be elided before an initial vowel e.g. रादित्य च इम may become रोदित्य विम (630 11)¹. If the following word begins with an च it is not thus च which is elided but the च inherent in च (य) e.g. *meccanice y anegadlamme* 650 10. This case is extremely frequent when the second word is *anena anāe anehim*. The above examples भविय च यच्च भवियो य यच्च stand for *bhānyam c anena bhānyo y anena* which cannot be correctly written in Devanagari for if an avagraha is inserted the elision of the च of *anena* would be indicated. The reader is therefore requested to supply mentally the right separation of the words as that given in the text is necessarily wrong. An additional proof for the correctness of my interpretation of the above cases is the lingual n in यच्च etc. for if it were initial in the word it ought to have been written as dental न न. I first thought यच्च etc. to be enclitic forms of यच्च but that is apparently wrong because if such were the case then one enclitic word of two or three syllables would follow on the enclitic च which is against grammar.

In conclusion I draw attention to a syntactical irregularity by which a passage of some length containing a speech or reflection of somebody and ending in नि (नि) syntactically depends on the preceding sentence which ends with भविय चिन्निय etc. as well as on the following sentence which begins with . भविय 72 16 भवमाणी 558 19 चिन्निय 509 3 चिन्नियनि 504 14. In such cases I have put a stop (.) after नि though the passage ending in नि is also syntactically connected with the following sentence.

¹ In a few cases I have put in an avagraha in order to facilitate the understanding.

NOTE ON *nidāna*

In Tattvarthadugamasūtra IX 34 *nidāna* is the fourth kind of ārti-dhyāna, the Bhāṣya explains it thus कानापद्धतचिन्ताना पुनर्भवविषयस्तुष्टयश्चाना निदानमार्तध्यानं भवति । Pūjyapada in the Sarvarthasiddhi भाग्यकाङ्क्षातुष्ट्यानामन्तविषयप्राप्तिं प्रति मनःप्रतिष्ठानं सकल्पस्थित्या प्रबन्धस्तुरीयमार्तं निदानमित्युच्यते । Siddhasena commenting on VII 13 mentions *nidāna* as one of the three *śālyas*, and explains it as an अश्वयत्नविशेषः, when somebody does penance in order to get, in another life what had caused his envy in this. And ad VII 32 he says निदानमवच्छेदनं तपस्यद्वित्यस्य वा । यत्स्य तपसो भवति फलं ततो जन्मान्तरे चक्रवर्ती स्यामध्वरत्नाधिपतिमहामण्डलिकं सुभगो रूपवानित्यादि । एतच्चात्यन्ताधममनन्यसाराणुबन्धित्वात् परित्याज्यः । Pūjyapada in commenting on the same sūtra explains *nidanam* (etymologically भाग्यकाङ्क्षया नियतं दीयतं चित्तं तस्मिन्निर्वातेति वा ।

The dogmatical meaning of *nidāna* illustrated in the above extracts is the idea underlying the Samarasacca Kaha

NOTE ON SUVARNADVIPA AND KATAHA

Suvarnasdvipa is Sumatra. It is mentioned in an inscription of the Saka year 700 see Epigraphia Indica XVII p 311. The editor of this inscription mentions an other inscription preserved in the Leyden Museum which belongs to the Chola King Rajaraja Raju Kesarivarman (985-1013 A D). In this grant is stated that Māraṇijayatungavarman was the overlord (adhipati) of Śriviṇṇaya (Palembang in Sumatra) who while extending the kingdom of Kataha caused some monastery to be built —Kātaḥa accordingly is either Sumatra or a kingdom in that island.

CONTENTS OF THE SAMARĀICCA KATHĀ¹

ВНУМКА

After the mangala and an admonition to his hearers the author states that according to ancient śacaryas the subject of Kathās is of three kinds, being concerned with gods, with gods and men, or with men only 2, 15 There are four kinds of Kathas *artha*, *kāma*, *dharma*, and *samkīrna kathās* 3, 10 And there are three kinds of hearers the low, middle and highest, or *tāmasa*, *rājasa*, and *sāttvika* The first delight in *arthak*, the second in *kāmak*, and the third in *dharma*, but if the second kind are in some degree *sāttvika* they prefer the *samkīr nakathā*² The present story is a *dharma*kathā and treats of gods and men 4 14 Praise of *dharma* and *dharma*kathā. 5 8 Here will be narrated nine births (*bhava*) of the hero and the antagonist, in which they were connected with each other In eight *saṃgrahanigūthās*, ascribed to early śacāryas are stated the names and the mutual relation of these two persons in those nine births the towns where they lived the heavens and hells which were the reward of one and the punishment of the other 6 17

FIRST BHAVA

(*Gunasena and Agnisarmaṇ*)

In the town Kṣitipratisthita of Aparavideha³ there lived king Pūrnacandra, his wife was Kumudini, and their son Gunasena The king's purohita was Jayadatta his wife Soma devā Their son Agnisarmaṇ was a misshaped urchin of extreme ugliness 8 5 Prince Gunasena used to make fun of Agnisar

* The numbers in the text refer to the pages and lines of the edition

* The same subject is treated by 5 dharmas in the introduction to the *Upamitibhava* aprapancā Kathā v 25-30

³ Aparavideha is the fabulous country to the west of mount Meru Kṣitipratisthita is not mentioned among the cities of Aparavideha, but is usually spoken of as situated in Bharatavarsa, so by Haribhadra himself p. 76 f

man, seating him on a donkey and leading him in mock parade through the streets. The constant ill usage caused A great despair. Pondering on his wrongs he resolved to acquire religious merit in order that in his next life his lot should be happier. 9, 2 He left home and wandering about he happened to come to the pleasant hermitage *Suparitośa* of the *Tāpasas*¹. Their superior *Ārjaya Kaundinya* received him kindly and on learning the cause of his despair agreed to admit him to the order of *Tāpasas*. 10, 20 On the day of his consecration he vowed to take food only once a month during his life and never to enter more than one house for getting his meal whether he got one or not. This vow he kept many lakhs of 'former years'² and thereby acquired the reputation of being a saint with the inhabitants of the neighbouring town *Vasantapura*. 11, 14

Meanwhile *Gunaseṇa* had succeeded his father on the throne. Once he went, together with his wife *Vasantasena* to *Vasantapura* where he took up his abode in the palace *Vimānacchandaka*. 12, 15 The next morning he rode many horses and resting himself from this exercise in a large mango park he was met by two *Tāpasa* novices who had been sent by their superior to inquire after his health. He paid the latter a visit in his hermitage and conversed with him on religious matters. At last he invited the superior and his disciples to take their meals regularly in his palace. The superior accepted the invitation for all except one *Tāpasa*—*Agnīśarma*—who was unable to come by reason of his vow which he explained to the king. 14, 2 *Gunaseṇa* desirous to make the acquaintance of so great an ascetic—for he had forgotten all about *Agnīśarma*—visited him without recognising him and inquired of him why he had taken so severe a vow. A mentioned as his motives his poverty, his ugliness, his disgrace, and prince *Gunaseṇa* his *kalyāṇamitra*,

¹ The *Tāpasas* are here described as brahmanical ascetics living in woods.

² One former year (*pūrva*) consists of 7500 common years. In the *dussama susamā* period in which the events of our story are supposed to have occurred men lived 81 lakhs of former years. 'Practically, however, no account is further taken by our author of the enormous length of the life of men, nor of their height viz^c 500 dhanus or about 3000 feet.

ie he who is the cause of one's embracing the Law G who now recognised A, felt greatly ashamed and admired the saint who not only bore him no malice for his cruel behaviour but regarded him even as his benefactor 15, 18 Asking his forgiveness he invited A to come for his meal to the palace on breaking his fast which, as he learnt from him, would happen after five days A accepted the invitation, and G went home greatly pleased 16 6

At the end of his month of fasting A went to the palace to get his food from the king But on that day G suffered from a severe headache All people in the palace were too much preoccupied by the king's illness to take any notice of the ascetic A, therefore, waited a while in vain and at last he returned to the hermitage In conformity with his vow he continued fasting for another month 18 9 When the king had recovered from his illness he made inquiries about A and was much dejected on learning what had happened On the next morning he therefore, went to see the superior of the Tāpasas and after much hesitation told him the cause of his dejection, he would not be at ease again before A had received food in his house The superior sent for A and explained the matter to him upon which the latter promised next time to take his food in the king's palace 21, 9

When that day came round, the king received news that his troops had been surprised and routed by king Manabhanga He drew together his army and was on the point of starting against the enemy, when A arrived But in the bustle and general confusion nobody heeded him, he therefore after a while left the palace 22, 16 When the astrologers announced the auspicious moment for marching the king remembered A's expected visit and resolved to wait for him, but being told that he had already been there and gone away, he mounted his carriage and overtook him on the point of leaving the town He implored him to return, which A declined to do on account of his vow Seeing, however, the genuine contrition of the king, he promised to come again after the lapse of a month G took leave of him with a grateful heart and in this mood he gave up the expedition against Manabhanga 25, 1

It so happened that on the day when the king expected A's visit, a boy was born to him. By his order this happy event was celebrated by a general festival throughout the town. 26 10. At this juncture A entered the palace, but seeing all people occupied with merry making and having no regard for him he went away in wrath. He imagined that G had out of sheer malice prevented him thrice from breaking his fast and this thought inflamed his hatred towards the king to such a degree that he uttered an awful resolve (*nidāna*) "*If I have acquired merit by keeping my vow, may I then be born again and again to kill him in every one of his births*" In such angry thoughts he returned to the hermitage and pursuing his reflections he vowed to abstain from food altogether. 28 7. His fellow Tāpasya learnt from him what had happened and told it to their superior who would not cancel A's new vow. 30 4.

Great was the king's consternation when he learnt that he had again missed keeping his promise to A. He therefore sent Somadeva the purohita to him to find out how he was disposed. S met him in the midst of the Tāpasya seated on a layer of kuśa grass and talking wildly about the king, he therefore left him and inquired of some other Tāpasya what had happened. The information the king thus got induced him to walk to the hermitage together with his wives and his courtiers. 32 13. A however declined to see the king, upon which the superior of the Tāpasya went to meet the king on the road and persuaded him to return for the present to the town. 34 6. On his way home G met a young Tāpasya who told him the whole truth. He therefore left Vasantapura and proceeded to Hastinprasthita where he arrived after a month and took up his abode in the palace Sarvatob' dhra. 35 7.

of an ascetic 37 10 Vijayasena in reply enlarged on the miseries of worldly life, and then proceeded to relate his own history 38 15

Vijayasena's tale 3815—45 13

I lived he said in Gindhārapura my friend was Vibhāvasu son of the purohita Somwasu. Once when we were together he died suddenly. Now four Jaina *śrāntas* had arrived and stayed in a cave where I visited them. By their religious instruction I obtained *samyakdharma*. In the last night before their departure at the end of the monsoon I went to see them and witnessed many signs and wonders such as occur when a monk reaches *kevala* (omniscience). Indeed those four monks had just become *kevalins* they were then preaching and answering questions to gods and men. I too put a question to the *kevalin* what was now the lot of my friend and why I could not overcome the grief occasioned by his loss. 40 1) My friend the *Kevalin* said had been born as the dog of the washerman Uśāhatta he was now famished chained close to the washing tubs and afraid of the washerman's donkey. And I had been in a previous birth Śrīkṛāntī's wife of the merchant Kuṣumāsīra of Kuṣināpura in Puskariṇḍhavarāṭra. I had acquired an innate disposition to grief at a separation from a person dear to me by having been over fond of my husband. 41 8

I dispatched men to fetch that dog he was indeed in a most pitiable condition yet he seemed to rejoice at my sight. His present lot the *Kevalin* said was caused by his pride of birth in his last existence. 42 17 Once on Madana's festival while parties of men and women were making merry a party of washermen was walking close to his own. Feeling disgust for those low people he caused their leader Uśāhatta to be put in prison whence however he was released after the festival by the people of the town. But when he himself died he was reborn as that washerman's dog. 43 3 I then enquired what would be the effect of this sin (*niḍāna*) of my friend (which had produced *niḍāna-karma*) and what was his chance of final liberation. The *kevalin* in reply narrated his next births in all of which he would die a miserable death as a donkey of Uśāhatta,

a eunuch Cīndāla, in the service of the same, twice in a similar position, then as a daughter of Uśadatta, and at last as his son who will be drowned in a tank by an enemy of his father when his *nidāna* will come to an end. But he is a *bhāgya*, i.e. destined to be saved, and when he will have adopted the true faith, he will, after many more births reach *mokṣa*—This tale of the Kevalin, Vijayasena concluded has induced me to renounce the world and to become a monk. 15, 13

On G's request, he describes the abode of the liberated souls at the top of the universe, there is only one means to reach it—the Law of the laity (*gṛhītharma*) and the Law of ascetics (*sīdhudharma*). He then enters on a lengthy discussion of some relevant topics of Jainism—*śamyaktra* and *karma* the twelve vows of laymen and their transgressions which must be avoided and the *sīlu*-or *gati-dharma*. 52, 7. G pledged himself to follow the *gṛhītharma*. He repeated his visits to the Acarya till the latter went away at the end of the month. 53, 3

Once the king watched from the top of his palace a funeral procession, realising the futility of human life he eulogized the life of monks which is regulated by the prescription of Religion and ended according to the rules laid down by the Jinas. He therefore resolved to take the vows under Vijayasena to which plan his ministers Sattvaśīla etc. readily gave their consent. Distributing presents and observing the customs sanctioned for such occasions he nominated his son Candrasena his successor. The night before his intended departure to join Vijayasena he persevered in a motionless posture. 55, 13

SECOND BRAVA

(Simha and Ananda)

In Jayapura of Aparavideha there reigned king Purusa datta his wife was Srianta Now when the soul of Gunasena after an ocean of years descended from heaven he was born as the son of the king He was named Simha because his mother in her pregnancy had dreamt that a lion was entering her womb Simha grew up a model of a prince 62 11 Once in spring time he met in the park Kridasundara a beautiful girl Kusumavali daughter of his maternal uncle Laksmikanta Her maid Priyamkara urged her to bid welcome to her cousin but as the girl was too bashful she bade Simha sit by their side and offered him a garland and betel 64 18 Kusumavali fell at once in love with the prince This circumstance was immediately perceived by the guardian of the girls zenana Sambharayana who had been sent by Kusumavali's mother to bid her come home 6 10 When the love sick girl had entered her house she dismissed her companions and betook herself to an upper chamber There she stayed by herself in the torment of love till her old nurse sent her daughter Madanalekhā to comfort her 66 11 Kusumavali alleging that the heat in the park had caused her a fever asked her friend to prepare her a couch in the plantain bower of her garden There she lay down fanned by Madanalekha who observed her sighs and guessing their cause questioned her whether anything remarkable had occurred in the park 68 2 She answered that she had met prince Simha and gave a detailed description of his person 69 2 Her maid approved of her admiration of the prince she said she had overheard a conversation between Subuddhi and Kusumavali's father in which the former had stated that the king was anxious for a match between the prince and Kusumavali and had bidden him to bring it about her father had consented to the proposal 70 4 While the girls were thus talking together a servant announced to Kusumavali that her mother commanded her to leave the garden and betake herself to her room for the garden was to be put in order because the prince was expected to come there presently 70 10 The prince anxious to see his beloved

cousin came and was hospitably entertained after having been shown over the garden he sat down in a jasmine bower 71, 3 Kusumāvali by the advice of her maid sent the prince a garland flowers fruit and some painting of her own viz the picture of a white duck (*rajaḥamsika*) mourning over the separation from her mate to which Madanalekhā added a *drīpadī* stanza descriptive of the scene 72 4 After receiving these presents the prince cut the figure of a *rājaḥamsa* out of a leaf pasted it on a board and added a verse with a tender meaning With this present the maid returned to her mistress 74 4 The prince and Kusumāvali kept up this exchange of presents for some days, till her father betrothed her on Simha 74 16 On the day chosen for the wedding young women dressed and adorned the bride 77 5 At the moment fixed by the astrologers for the marriage ceremony the bridegroom went in great state, towards the mandapa where he was received by the matrons with customary ceremonies The bride sat there and was unveiled by her companions after the usual pleasantries Then the hands of the couple were joined presents were distributed to the people and while bride and bridegroom were circumambulating the fire the dowry of the bride was delivered by her father 80 16

The prince and his wife lived together in happiness some lakhs of former years—Once while taking a ride in the park Nagadeva he met a young acarya Dharmaghosa and his disciples Dismounting he paid his reverence to the saint and asked him why in the prime of life he had become a monk. Dharmaghosa related that while living in Rājapura of Aprāvideha there arrived the ācārya Amaragupta who had just obtained the supernatural knowledge *anubhūti*. King Arimardana and the inhabitants of the town came to listen to his religious instruction The king desired to know the history of the saint in this as well as in his former births Amaragupta complied with his wish and narrated as follows

Amaragupta's tale 83 8-109, 18

In the remote past, he said I was born, in Campāśa as Somā, daughter of the merchant Sudhanu¹ and his wife Dhanasrī, I was married to Rudradeva, son of the merchant Nanda. Once I made the acquaintance of the pravartini Balacandra. Her religious instruction made such an impression on me, that I became averse to worldly pleasures. My husband was much displeased at my disposition and ordered me to give up my religion, nor could I win him over to my opinion. He now began to hate me, and even courted Nāgāsī, but met with a refusal from her father Nāgadeva. 85, 1. Despairing of winning her during my life he resolved to take it. He asked me to fetch a garland out of a certain jar in which he had previously placed a poisonous snake. Of course I was stung by the snake and soon died. After my death I became a god in Līlavatam-saka Vimāna of Saudharma Kalpa. Rudradeva married Nāgāsī, after his death he descended to the hell Ratnaprabhā. 86, 6. After a *palyopama*² we both were reborn, I as an elephant on mount Sumsumara and he as a parrot. His desire to deceive me which he had conceived in our former birth, reappeared when he saw me, and made him desirous of doing me harm. 86, 16. To the place where we were, there came Līlārati, a Vidyādhara, and Candralekhā, sister of Vṛgankasena, with whom he had eloped, and hid from their pursuer among the shrubs. He entreated the parrot not to betray him and to tell him when his pursuer had gone. 87, 5. The parrot thought this an excellent opportunity to carry out his sinister design. He told his wife in my hearing that, as he had learnt from the Rā Vasiṣṭha, on the next hill there was a spot called Sarvakāmika-

¹ Sudhanu in Prakrit. The Samkṣepa has Sukhaṇḍa which presupposes in Prakrit Suhanu.

² If from a pit measuring a yojana in depth and breadth and filled with the finest hair ends one hair is taken out every hundred years the pit will be empty after a *palyopama*. T. L. Jaina (Jaina Gem Dictionary p. 156) has calculated the number of years contained in a *palyopama*, this number consists of 47 figures. A *sūgaropama* (ocean of years) contains a *lokaloka* of *palyopamas*, the number of years in it consists of 67 figures.

which he pointed out to her—and that those who precipitate themselves from it, would be turned into whatever they desired. Therefore he said, let us fix our thoughts on the state of a Vidyādhara and precipitate ourselves from that place. They feigned to do so and disappeared in those shrubs, shortly afterwards I saw the Vidyādhara and his bride to whom the parrot gave warning fly away from the place through the air. Completely duped I decided to repeat, with my females, the experiment in the hope of our becoming gods. All my limbs were broken by the fall, and I expired in the severest agony, however I became a Vyantara god. On his death, my enemy was again relegated to the hell Ratnaprabhā. 88, 13—After a *polyopama* we were reborn in Cakravālapura of Aparavideha. I as Cakradeva, son of Apratihatīcakra a merchant, and Suman-gala, the other as Yajnadatta, son of Somaśarman, the king's purohita, and Nandivardhanā. I loved him sincerely, but he had inherited from his last birth his inveterate hatred, while he feigned friendship for me, he cast about for a means of bringing about my destruction. Having secretly plundered the house of Candana, a rich merchant, he bade me conceal the goods, he appeased my suspicion saying that the goods were his and he was afraid of his father. 90, 1. Now Candana gave information of the burglary to the king and drew up a list of the stolen goods. On his instance, the King issued a proclamation that everybody to whom any of the goods named in the list were offered for sale, should give information on pain of capital punishment. After five days had elapsed without any information coming in, Yajnadeva told the king that he had learnt from the servants of Cakradeva that I had stolen Candana's goods and kept them concealed in my house. Though the king was incredulous he at last ordered my house to be searched by the examiners and the most renowned citizens. I was, accordingly, examined, but unwilling to betray my friend I denied knowing anything about the matter. However a box with Candana's name on it was found and recognised by his storekeeper, by and by the other pieces were discovered and identified by the list. I was then brought before the king, I wept copiously, but returned no answer to his questions. The king was very much

embarrassed as he did not believe me guilty of the crime he only banished me, his men conducted me out of the town and released me near a grove sacred to the goddess of the town 93, 16

Unable to bear my disgrace I resolved to hang myself on a banyan tree But the goddess of the town had compassion for me she revealed the whole truth to the king through the mouth of his mother The king thereupon ordered Yajnadatta to be taken prisoner and hastened towards the grove where he arrived just in time to prevent me from hanging myself He explained how he had come to know the truth and implored my forgiveness for the wrong he had done me 95 12 At that juncture Yajnadeva was brought before the king who ordered his tongue to be cut off and his eyes to be put out I pleaded in his favour and prevailed at last on the king to release him The recollection of the perfidy of one whom I had considered as a true friend brought home to me the vanity of all worldly things 96 11 Once I listened to the gaṇadhara Agnibhūti's preaching of the Law and was so moved thereby that I became a monk 97, 8 On my decease I became a Vairmanika god in Brahmaloḥa the other on his death became a denizen of hell in Śārkaraprabhā then a hound then again a denizen of the same hell and afterwards he went through a long series of animal births¹ After nine oceans of years I was born in Ratnapura of Gandhālavatī² in Aparavideha as Candrasara son of the merchant Ratnasāgara and Śrīmātī the other as Anahaka son of Narmadā a slave girl in my father's house I married Candrakantā My relation to Anahaka and his dis

¹ Cakradeva's stay in Brahmaloḥa is 4 sāgaropamaś the longest stay in Śārkaraprabhā is 3 sāg hence the necessity of accounting for the remaining 6 sāg at the end of which Yajnadatta and Cakra leave are again brought together in human birth Haribhadra's account is always in keeping with the rules of the Tattvārthasamāgraha III 1 6 IV 30 ff There are some more instances of this kind In the sequel I omit to mention as void of interest the length of stay in heaven or hell the curious are referred to the original for these details.

² All MSS except D read Gandhālavatī The Samksepasī as Gandhālavatī the Lokaprakāśa Candhālavatī see W Kufel's Kosmographie der Indor p. 24°

position towards me was the same as in our last human birth. Once while I and Anahaka had gone to some other place and the king also was absent the Śabara chief Vindhya-ketu ransacked the town and abducted a number of people among whom was also my wife. On my return an old brahman advised me to ransom my wife. the Śabarās he averred used to treat their captives well as their only object was to extort money. Accordingly I and Anahaka proceeded towards the stronghold of the Śabarās. 98 20

Meanwhile those Śabara had marched on and rested in the night at an old well near a deserted village. My wife afraid of being ravished jumped in this well. she scrambled out of the water into a recess where she could sit. Shortly after the Śabarās had left we came to the same place I carrying the victual and Anahaka the ransom. The latter desirous to deceive me asked me to look into the well to see if it contained water and pushed me in the well as I was leaning over its margin. I fell into the water and then got to the same spot where my wife was sitting. We recognised each other by the sound of our voices. The victuals I had still with me served to sustain our life for some days but at last they were consumed. 101 14. The next day however a caravan on its way to Ratnapura came to the same place discovered and saved us. We travelled with that caravan. One day we found by the side of the road the skeleton of a man killed by a lion and close by it the jewels etc. which we had taken with us for the ransom of my wife. there could be no doubt that we had come on the remains of Anahaka. My sad experience concerning him induced me to take the vows. After my death I became a god in Mahasukra and Anahaka a denizen of hell in Balukaprabhā. 102 14. We were reborn in Rathavirapura of Bharatavarsa. I as the merchant Anangadeva and the other as the merchant Dhanadeva. He hated me secretly, though he pretended to be my friend just as in our last birth. Once we had gained great wealth in Ratnavipā and were on our way home when Dhanadeva resolved to poison me. He prepared some cakes and put a strong poison in one of them, but by mistake he ate the poisoned cake and died. Thus I got

all we had gained but I became averse to worldly life and took the vows. After my death I became a god in Prānata heaven, and Dhanadeva a denizen of hell in Pankaprabhā 104, 15. The scene of our next human birth was Hastinapura, we were both Jaina merchants my name was Viradeva his Dronaka, our mutual relation was the same as in our previous birth. Dronaka became very rich by trading on a capital lent him by me and built a fine villa. In the uppermost story of the house a jutti was so constructed that it should give way when some body was on it, his device was that I should enter it and meet with my death. However he got into such a confusion when he showed me over the new house that he was the first to mount the jutti so he fell down and was smashed. I was so affected by this accident that I entered the Order. After my death I became a god in one of the Graiveyaka heavens, Dronaka became a denizen of hell in Dhumaprabhā 107 2.

On descending from heaven I was born in Campāśā as the son of Mambhadra and his wife Harā. My parents gave me the name of Pūrnabhadra but I was also called Amara-gupta because the first word I ever uttered had been *amara*. Dronaka was reborn as Nandavanti daughter of a merchant. She became my wife but retained the same decentful disposition towards me as in her former births. Once she pretended to have lost a most valuable pair of earrings. To console her for the loss I presented her with new earrings. After a few days when I was going to anoint myself I gave her my signet ring which she put in her jewel box. After my bath and dinner, I opened the box to take back my ring when to my utter amazement I discovered in it the lost earrings. At that moment Nandavanti entered the room and seeing the ring in my hand was confounded with shame. In order to avoid disgrace she prepared a poisonous charm but before she could administer it to me she was stung by a snake and died notwithstanding my endeavours to save her. Grief and despair Amaragupta concluded induced me to enter the Order 109 18.

(Main story continued)

Dharmaghosa was ordained by Amaragupta as he told the prince. The latter asked him to explain the nature of the Samśāra. In the course of his homily, the saint related

The apologue of the man in the well ¹ 110 17-
114 10

A man stricken with poverty left his country and wandered about. Once he entered a dreadful forest where he soon was pursued by a furious elephant while in front he was opposed by a hideous Raksasi. He fled towards a huge banyan tree but he was not able to climb on it. Near it there was an old well, to save himself from the elephant the man jumped in it and got hold of a tuft of reed which grew out of its wall. Looking round he perceived on all four sides of the well hissing snakes, and at the bottom of it a huge serpent. At the root of the reed to which he clung there were gnawing in turn a white and a black mouse. The elephant at the mouth of the well could not reach the man, however he gave violent shocks to the tree whereby a bee hive on a branch just above the well was so shaken that the bees issued from it and stung the man while drops of honey trickled down from the honey comb and fell on his face. He licked them up and was so pleased with their sweet taste that he eagerly looked out for more and forgot the dangerous position in which he was placed. 113 16

The man is likened to the soul (jīva) the forest to Samsara the Raksasi to old age the elephant to death the banyan tree to mokṣa the well to human life the four snakes to the four cardinal passions the tuft of reed to the length of human life the white and black mice to the bright and dark fortnights, the bees to the diseases the huge serpent to hell the drops of honey to the pleasures. 114 18

Dharmaghosa then gave a short description of the *yati dharma* those who cannot follow it should become Śrāvakas

¹ See E. Kuhn's learned paper on this famous apologue in *Festgruss an Otto Von Bohtlingk* Stuttgart 1888 p. 68-76

6 5 Simha adopted the Law of laymen and persuaded usumāvati to do the same. They regularly waited upon harmaghosa by whose instruction they became staunch believers. About this time king Purusadatta took the vows after having installed his son on the throne. 116 18

Now the soul of Agniśarman was incorporated in the womb of Kusumāvati. At that moment she dreamt that a snake had entered her body and issuing from it had stung the king who thereupon fell from his throne. As this dream appeared to her very inauspicious she did not tell it to her husband whom he began to dislike. Once during her pregnancy she had a longing to eat the bowels of the king. This horrible desire made her hate her unborn child. She therefore tried to procure abortion but in vain she only grew worse every day. Greatly alarmed at her condition the king questioned her about the cause but she would not speak out. At last the queen's maid Madanalekhā told him the whole truth. He discussed the matter with his minister Matisāgara who proposed to deceive the queen by a trick so that she should fancy her longing satisfied. The minister succeeded perfectly and afterwards he showed the queen that no injury had been done to the king. But he advised her when the child should be born to give notice to himself not to the king. Accordingly when she gave birth to a boy, she sent for Matisāgara who advised her to have the child brought up somewhere else without knowledge of the father. She consented to his advice and gave the baby to one of her maids to carry him away. But the king met the maid discovered the child and when he had learnt all about it he gave it to other nurses. The boy was named Ānanda and when he was grown up Simha declared him heir to his throne, nevertheless he was possessed of the hatred towards his father which in his previous birth as Agniśarman he had conceived against Gunasena. 121 3

bank of the Indus,¹ where he witnessed a very curious scene—a snake devouring a frog, was being devoured by an osprey, which itself was devoured by an huge serpent. To the king this occurrence appeared symbolical of the baseness of the world, and reflecting on it during the following night he made up his mind to become an ascetic. Next morning Durmati came and implored the king's forgiveness which was readily granted. 124, 5

On his return to Javapura the king informed his ministers of his resolution to enter the Order and got their assent to it. The astrologers fixed the fifth day thence as an auspicious time for the anointment of prince Ānanda. Everything was made ready for the coronation, after which Simha intended to join his guru Dharmaghosa. 125, 5

Ānanda conspired with Durmati to kill the king. He regarded the coronation as a ruse to take his life, anyhow, he resolved to kill his father. When the latter sent for him, he refused to come. The king, therefore, went himself to meet him. Ānanda now had an opportunity for executing his plan, he suddenly drew his sword and wounded his father severely. But the troops came to his help, they surrounded and attacked Ānanda. The king, however, restrained them as he was to die very soon, they ought to spare his son and anoint him king. As soon as Ānanda was recognized as king he ordered Durmati to put the old king in a most horrid dungeon. There the queens visited him and bewailed his cruel lot. The king, however, blamed them for their grief, and discoursing on the vanity of all things he admonished them to renounce the world. They followed his advice and became nuns. 128, 5

The king resolved to starve himself, when Ānanda heard that his father refused all food, he sent one of his noblemen Deva-arman, to persuade him to take food, but his arguments could not change the king's resolve. 129, 10. Now Ānanda

¹ Apparently Haribhadra has forgotten that he had laid the scene of the second Bhava in Aparavardha, the Indus is not a river of that country, but of Bharatavarsha.

rushed in and threatened his father to cut off his head unless he would take food. But Simha remained firm to his purpose and he declared in many fine sentences that it is foolish to be afraid of death. Thereupon Ananda wounded him with his sword and despatched him at last. Simha became a god in Sanatkumara heaven and Ananda a denizen of hell in Ratna prabha. 132 6

Third Bhava

(Sikhin and Jalini)

In the town Kosa of Aparavideha there reigned king Ajitasena. His minister was Indrasarman whose wife was Subhankara. They had a daughter named Jalini in whom the soul of Ananda had been incorporated. Jalini was married to Brahmadatta son of the minister Buddhagata. 134 2

In the womb of Jalini the soul of Simha was incorporated when he descended from heaven. In that night she had a dream a golden pitcher entered her body and somehow broke as it issued from it. As her pregnancy progressed she suffered in body and mind she accordingly hated the unborn child and tried many means to procure abortion but with no success. Her husband hearing of her doings bade her servants inform him of all that happened. Now when Jalini gave birth to a boy her friend Bāndhujiva persuaded her to expose him she delivered him however to Brahmadatta who caused his son whom he named Sikhin to be brought up secretly in some other place. When Sikhin was of mature age his father acknowledged him openly as his son. But Jalini on hearing an account of her son whom she had thought dead flew out into a passion she told her husband to choose between her and him she would touch no food if he did not disown his son. When Sikhin came to know of this occurrence he was greatly distressed and left the town without taking leave even of his father. 136 12

Going to the park Asokavana he there met the acārya Vijayasomha a man of beautiful person and still in the prime of life. Sikhin enquired of him what had induced him to give up all his advantages in order to become a monk.

Mangalaka stayed near the hidden treasure and died there from starvation. After a long stay in hell he was reborn as a he goat belonging to the Cāndala Vellhaka. Once this man drove his herd over the place where the treasure was hidden. The goat suddenly recollecting his former births would not let himself be driven away from that place. His resistance put Vellhaka into such a rage that he killed the goat who was reborn as a mouse in the same place. There it was killed by a gambler, and was reborn as the latter's son Rudracanda. He became a robber and was impaled for an act of burglary. After a long stay in hell he was reborn as Śrīdevī daughter of a merchant in Lakṣminulaya, she was married to Samudradatta. 151, 18. I was reborn as her son Sagaradatta, my religious guide was Devaśarma. I married Nandini who bore me a son. To celebrate his birth, I made an excursion in the course of which I came to the place of the hidden treasure, and by chance I selected that spot to erect the flag in honour of my son. In digging a hole in the ground for the flag, I discovered the treasure, but I quickly covered it up and made the hole in some other place. After the feast I went home and consulted my mother as how to act. She made me show her the spot but advised me not to remove the hoard for the present lest the king should come to know of it. Her intention was to reserve the treasure for herself and to put me out of the way. Accordingly she administered a strong poison to me, and when it took effect she raised a loud cry. Among the crowd which drew round us happened to be a magician, who restored me to life. These events induced me to be ordained by Devaśarma. On my death I became a god in the Graiveyaka heaven. My mother died before having removed the treasure. She had to endure punishment in hell and afterwards to go through a long series of animal births. At last her soul was lodged in the coco nut tree, which still retaining its avarice sent a long root towards the treasure. 153 18.

This account of my former births which the Tirthakara told me, made such an impression on me, that I entered the Order under Gaṇadhara Vijayaśarma.—When Vijayasimha

which P and Br formally adopted the Law of laymen. The minister now readily consented to the ordination of Sikhun. 181 15

On his return to the town the minister caused presents to be distributed and a festival to be celebrated in the Jina temples in honour of the forthcoming ordination of his son. When the day fixed for it came round Sikhun in a palanking was carried with great pomp to the place outside the town where Vijayasimha resided. The acarya conducted the ceremony of Sikhun's initiation which is described in detail. After a few days the monks together with Sikhun broke up and went elsewhere. Thus Sikhun led the life of a monk for several lakhs of 'former years'. 183 16

Jālini regretted that she had allowed her son to depart without killing him. She therefore dispatched Somadeva, with a valuable present to find out where he lived and to invite him to visit her. Sikhun referred the messenger to his guru who in consideration of his pupil accepted the present and promised to give him leave on the completion of his course of study. 185 13. After some time the minister died. On receiving this news Vijayasimha allowed Sikhun to depart in company of some monks. They proceeded to Kosa and took up their abode in a park near the town. Next day Sikhun went to see his mother. She was so much reduced in appearance since the death of her husband that he did not recognize her at first and she acted the despairing widow to perfection. He tried to console her and spoke on the inevitability of death. She feigned a desire to become a nun but he thought her not fit for the great vows and gave her only the small ones of the laity (*annirata*). He visited her daily and gave her religious instruction. 187 13. Now the monks were to depart at the end of the fortnight. Jālini therefore resolved to poison her son on the preceding day. She prepared a rice dish for the monks and a poisoned sweetmeat intended for her son. With these things she repaired to the residence of the monks and

¹ The last sentence seems to be a later addition for it is not in keeping with what follows.

Dhanasri found an opportunity to get rid of her husband. In the last part of the night when he had come on deck and stood near the edge of it she pushed him overboard. After a while she gave the alarm, Nandaka stopped the ship and searched for Dhana in the morning but he was of course not found. 206 14

By good luck Dhana had found a plank of a foundered ship and had drifted on it towards the shore. His disease had been dispelled by the sea water. He rested under a tree in sad thoughts about the wickedness of his wife. Proceeding further on the beach he came on the corpse of a girl which had stranded there. (She had been as he came to know long afterwards the maid of a royal princess of Śrāvastī whom she accompanied on her voyage to Ceylon and had perished in the shipwreck.) On her body he discovered a priceless necklace (called Trailokasara) and took possession of it. 208 1. Walking along the beach, he met a Kāpilika monk, Mahesvaradatta who recognized Dhana though not recognized by him. The monk exhorted him to take heart his ill luck would not last long he offered him a most powerful snake charm. Dhana accepted it only after Mahesvaradatta had made himself known to him. When they had parted Dhana proceeded in the direction of his country living on oranges and other fruits he reached at last Śrāvastī. 210 13

On the same night the treasury of King Viradhavala had been robbed by burglars and all suspected persons in Śrāvastī were brought before the minister and closely examined by him. The police got hold of Dhana when he issued from his lodging and led him before the minister to be examined. Dhana declared that he had just arrived and possessed nothing of value. He was therefore dismissed but when he crossed the courtyard a monkey who had escaped from his cage rushed on him and tore his clothes upon which the necklace he carried on his body fell on the ground. It was taken up and recognized by the minister as the Trailokasara whence he concluded that the princess must have met with some disaster. He therefore questioned Dhana how he had come by that necklace. Dhana replied that he had bought it in Kāṭahadvīpa, it was all that

he had saved in a shipwreck, he further stated that this had happened a year before. But as the princess had left Sravasti only two months ago the minister became suspicious and reported the matter to the king who got no satisfactory answer from Dhana and therefore sentenced him to death. He was led towards the place of execution and the necklace was carried before him in proof of his guilt. But a kite mistaking the rubies for flesh snatched off the necklace and deposited it in its acerie. 213 10. Dhana was then made over to a Candala for execution. The Candala who had been struck by his noble appearance told him that by favour of the king they were allowed to satisfy the last wish of their victims before executing them. But Dhana declined his offer and bade him do his duty. The Candala drew his sword but declared himself unable to strike. 215 14. Now the king's son Sumangala had been stung by a snake and the doctors were unable to restore him to life. The king therefore caused it to be proclaimed throughout the town that anyone who should cure his son would be granted whatever he would ask for. This proclamation being heard by Dhana he announced that he was in possession of a powerful charm against snake-bite. Accordingly his fetters were taken off and he was led before the king whose son came back to life on the recitation of the charm. As the reward due to him he begged that the Cāndāla (his name was Khangulaka) should be granted what he desired. Khangulaka named his desire that his people should no more be employed as executioners. The king not only agreed to his request but presented him also through Dhana with a lakh of dināras and assigned to his people land for a new settlement. 219 8.

The king was now convinced of Dhana's innocence. He inquired of him who he was and how he had come by the necklace. At this juncture the king was told that Manorama the keeper of the park had brought a message from the princess Vmavavati to the effect that the ship in which she sailed had foundered that she had been saved and was now staying in the park. The king fetched her in person and questioned her about the necklace. She stated that she had given it in charge of her

maid Cūḍalatikā but did not know what had become of her in the shipwreck. Then the king made Dhana relate what he knew about the matter. Thus the truth came out and Dhana's innocence was proved. The king loaded him with presents and dismissed him on his journey home with an escort of his men 221 14

After a few days Dhana and his escort reached Giristhala the king of which town was Candāsena. About that time the treasury of the king had been robbed and great exertions were made to get hold of the thief. Our travellers being examined stated whence they came and where they were going and said that the valuable things they had with them had been given them by the king of Śrīvastī. But the jewels and ornaments in their possession were recognized as part of a lot which had been stolen some time ago. Dhana and his men were therefore put into prison 222 20

At that time the police apprehended an ascetic (*parivrājaka*) with stolen goods. He was condemned to death and led to the place of execution. However he repented of his sins and confessed that all thefts committed in the town were of his doing, he pointed out the places where he had hid the stolen goods and named the persons to whom they severally belonged. The minister ascertained that he had spoken the truth and taking an interest in the man asked him to explain why he had taken to stealing.

The robbers tale 223 7—233 8

I was born he said in Pundravardhana as the son of a brahman my name is Nārīyana. Once I saw some men who were believed to be thieves being led to the place of execution and I cried kill those rascals ! A monk who had just reached *avadhi* knowledge overheard my words and exclaimed oh his ignorance. I implored him to explain his meaning whereupon he said that it was slander to call innocent men thieves and that a brahman's assertion that heaven could be gained by killing was wrong teaching, that I had suffered for slandering in previous births and should suffer for it in the present one. He then gave the following account of my former births 227, 7

When the first white hair was discovered on my head, I reflected on the transitoriness of all worldly things and made up my mind to take the vows, to which Nayanāvali made no objection asserting that she would do all I did. Next night we were together in our luxurious bedchamber. Nayanāvali soon fell asleep, but after a while she got up and fancying me asleep left the room without shutting the door. Wondering at her strange behaviour, I followed her sword in hand. She roused a hunch backed watchman who reviled her for being late, then they embraced each other and went to sleep together. Furious with rage I first intended to kill the couple, but on reflection I thought the base woman below my consideration. I returned to my couch, and when she after some time joined me I did not shew that I knew her secret. 242, 15

In the following night I had a strange dream. I was sitting, on the top of the palace, on a throne from which my mother pushed me, I rolled down to the seventh floor, and so did my mother after me, I got up and somehow ascended again to the top of the palace. This dream apparently foreboded some disaster in the beginning and success in the end. 243, 19

Next morning when I was sitting in the audience hall, my mother joined me. In order to make her well disposed to my plan of becoming a monk I gave her a somewhat altered version of my dream, viz. that after having made over the government to prince Gunadhara I had become a monk and tumbled from the top of the palace. My mother who was skilled in interpreting dreams said I should after placing the prince on the throne assume for a short period the guise of a monk and immolate a number of animals to the Kuladevata for the prevention of evil consequences. Of course I refused to sacrifice animals, I would rather have killed myself. At last I agreed to the following compromise. The cook prepared a cock of paste which I beheaded before the image of the goddess, then I ate the flesh of this artificial cock after it had been properly roasted. Thereby I acquired bad karma of long endurance. Prince Gunadhara was anointed next day, and on the instance of my mother my initiation was postponed for a day. 251, 5 Nayanāvali was afraid that she would lose her influence as queen

Gandharvadatta who was desperately in love with Vāsavadatta an eminent Sheth's daughter had abducted and married her on the very day on which she was to be wedded to her fiancé. The king grew very angry, he took away Vāsavadatta and banished Gandharvadatta. In order to pacify the king I presented him (through my friend Jivika) with the jewels in question. He was very much pleased with them and gave permission for the return of Gandharvadatta who was again united with his bride. 233 8

(Main story continued)

The minister pardoned the robber and released Dhana who sent his escort back to Śrāvastī and proceeded in his journey home. Once in a forest an elephant attacked him and tossed him up into the air where he caught the branch of a banyan tree. Climbing higher up he came on an aerie of a kite and discovered in it the necklace Trailokasara. He therefore resolved first to restore it to the king of Śrāvastī and then to return home. 234 14

When Dhana's escort returned to Śrāvastī without him the king grew very angry with them for having let him travel by himself and sent them in search of Dhana. They met him and returned with him to Śrāvastī. The king wondered at the recovery of the necklace which he presented to him. After a few days he dismissed him at the head of a very large caravan. 235 7

In course of time Dhana arrived at Susarman where his relations went to meet him. His parents were indignant at the treachery of his wife. They celebrated a festival in honour of the Yakṣa Dhanadeva. After visiting his temple Dhana met in an adjacent park an eminent monk Yaśodhara son of Viśāyamadhara king of Kosala. He enquired of him why he had renounced the world.

Yaśodharastale 237 17—285 16

In the ninth birth before the present one the monk said I was Surendradatta, my parents were Amaradatta king of Viśālā and queen Yaśodharā, my wife was Nayanāvalī. After my father's entering the Order I succeeded him on the throne.

When the first white hair was discovered on my head, I reflected on the transitoriness of all worldly things and made up my mind to take the vows, to which Nayanāvali made no objection asserting that she would do all I did. Next night we were together in our luxurious bedchamber. Nayanāvali soon fell asleep, but after a while she got up and fancying me asleep left the room without shutting the door. Wondering at her strange behaviour, I followed her sword in hand. She roused a hunchbacked watchman who reviled her for being late, then they embraced each other and went to sleep together. Furious with rage I first intended to kill the couple, but on reflection I thought the base woman below my consideration. I returned to my couch, and when she after some time joined me I did not shew that I knew her secret. 242 15

In the following night I had a strange dream. I was sitting on the top of the palace on a throne from which my mother pushed me, I rolled down to the seventh floor and so did my mother after me, I got up and somehow ascended again to the top of the palace. This dream apparently foreboded some disaster in the beginning and success in the end. 243 19

Next morning when I was sitting in the audience hall, my mother joined me. In order to make her well disposed to my plan of becoming a monk, I gave her a somewhat altered version of my dream, viz. that after having made over the government to prince Gunadhara I had become a monk and tumbled from the top of the palace. My mother who was skilled in interpreting dreams said I should, after placing the prince on the throne, assume for a short period the guise of a monk and immolate a number of animals to the Kuladevatā for the prevention of evil consequences. Of course I refused to sacrifice animals, I would rather have killed myself. At last I agreed to the following compromise. The cook prepared a cock of paste which I beheaded before the image of the goddess, then I ate the flesh of this artificial cock after it had been properly roasted. Thereby I acquired bad karma of long endurance. Prince Gunadhara was anointed next day, and on the instance of my mother my initiation was postponed for a day. 251,5 Nayanāvali was afraid that she would lose her influence as queen

after I had become a monk, but if I died, she thought, she might retain it as guardian of the young king. She, therefore, conceived the plan of poisoning me, and promptly put it into execution. I fell from my seat, and before the physicians arrived, she throttled me while pretending to massage me 252,16

I was reborn as a peacock, while still young I was caught and sold to the headman of a village who trained me to dance, and presented me to Gunadhara, my former son. Yaśodhara, my mother, was reborn as a dog whom his owner also presented to the king. Once when I was executing a dance in a bow window, I observed Nayanāvali on her bed embracing the hunchback. The recollection of my former life suddenly coming upon me, I belaboured her with my beak and talons, but she dealt me such a blow, that I rolled down the stairs into the king's apartment. The dog rushed forward and got me by the throat upon which the king hit him so severe a blow with the draught board that he let me go. But both of us soon died. We were by the order of the king who was very fond of us buried with the same pomp as his parents. 255,15 — I was then born as a spotted antelope in a deep forest, and the dog as a huge serpent. Once while I was very hungry, I saw the serpent which was devouring a frog and began to eat it up by the tail whereupon the serpent bit me in the face. A hyaena fell on me and finished me. 257,6 In my next birth I became a big fish in a lake near Viśālā, and the other a porpoise. The latter once caught me by the tail, at that moment a girl jumped into the water, whereupon it let me go and got hold of her. But somebody rescued the girl and killed the porpoise. Sometime afterwards fishermen caught and presented me to the king, who gave order in my hearing, that the lower part of my body should be served up to brahmans and the upper part should be well prepared to be eaten by him and Nayanāvali. His order being executed I died a most painful death. 259,2 In our next existence the porpoise became a sheep, which gave birth to me. When grown up I covered my mother in which act I was killed by the jealous head of the herd. My soul was incorporated in the fetus which I had just then generated in my mother. In

the last stage of pregnancy she was shot by Gunadhara who was returning from an unsuccessful chase, ripping up her belly he got me out, and had me brought up. Once he worshipped the Kuladevata in order to procure luck in hunting. Fifteen buffaloes were slaughtered in her honour and a great number of brahmins were feasted. I was fastened near the kitchen-door. When I saw Gunadhara coming with his seraglio, I suddenly remembered my former births. Now I overheard a conversation of two maids as to why Nayanāvali spread such an infernal stench. Her miserable condition—she had become a leper—greatly moved me. The king was dining and tired of buffalo meat, he called for some other. The cook for want of other meat, cut some out of my side, roasted and served it up to the king. 262 14. Now my mother had been reborn as a buffalo who once killed the best horse of the royal stud. The king in a great passion ordered this buffalo to be roasted alive. Pieces of his flesh when ready were served up to the king and when he wanted another kind of meat the cook cut a piece of flesh out of my other side and roasted it. Thus I and my mother were slowly tortured to death. 264 9.

We were then born in a Cāndala settlement near Vāśālā, I as a cock and she as a hen. We were seized by a policeman and brought to the king who became so fond of us that he ordered our keeper always to bring us along with him wherever he went. Once in spring the king went to a park, amongst his followers was our keeper who when not wanted by the king strolled about in the park. There he met the acarya Śasiprabha with his monks and asked him to teach him his Law. He was inclined to adopt the Jaina creed but he would not, he said, give up the killing of animals as taught in the Veda. Śasiprabha rejoined that if he continued killing animals his lot would be like that of his cock and hen, and then he told him our whole history. He was induced by hearing this story to take the vows of a layman, and we too recollecting our former births did the same and raised a loud crowing in our ecstasy. The king who was in a tower close by dallying with Jayāvali wanted to show her his proficiency in hitting an invisible aim by the sound, he shot an arrow by which he killed both of us. 267, 14.

Our souls were at once incorporated in the womb of Jayāvali whom the king had just embraced. In due time we were born as twins, I was named Abhayaruci, and she Abhayamati. Once the king went hunting and saw in the park the monk Sudatta, thinking that the sight of a monk foreboded ill luck in hunting he set his dogs upon him. The dogs, however, circumambulated the monk and prostrated themselves before him. The King was now ashamed of his rudeness especially when his companion Arhaddatta gave him an account of this monk Sudatta he was the son of Amaradatta king of Kalunga who had resigned the throne and become a monk when he was called upon to confirm a sentence of mutilation and death of a criminal. 270 5

The king now paid homage to Sudatta, but his remorse was so keen that he contemplated putting an end to his life as the only means of atoning for his guilt. But Sudatta who possessed the *manahpariyāya* knowledge, i. e., reading of other men's thoughts proved to him that all the thoughts that had just been passing through his mind were wrong and that a monk was a most auspicious sight. He further told Gunadhara how severely his father and grandmother had suffered, in many births, for their transgression, but he comforted him in his despair and asserted that all guilt might be counteracted by pious conduct. The king, thereupon, enquired if he deserved to become a Śramana, and being answered in the affirmative, he apprised the ministers of his resolve by a messenger, at the same time appointing me his successor. 277, 2

This news becoming known in the seraglio, I and Abhavamati together with the king's wives went to see him. We found him sitting before Sudatta, and learnt from him all that the latter had related to him. Thus the recollection of our former births came upon us, we fainted and when we recovered we declared that we too would enter the Order. The king then placed his sister son Vijayarman on the throne, and was initiated together with myself and Abhayamati. Nayanivali could not be saved from perdition, as I had hoped. At the end of our lives we became gods in the heaven Sahasrāra. 279 6

I was reborn in Saketa as Yaśodhara, son of king Vinayamdhara and queen Lakṣmivati, Vinayamati, in Pataliputra as

daughter of king Isinvasena and queen Vijayā Isinvasena sent his daughter as a Svayamvara bride to me. On our wedding-day I went, with the bridal procession towards her residence and on my way saw a monk collecting alms. This sight produced in me the recollection of my former births which made me faint. When I came to myself I told my father that the knowledge of the misery of human life had caused the accident and narrated him my former births, in conclusion I asked his permission to enter the Order. He objected to it with regard to Vinayamati. On my suggestion the family priest was sent to her to know her opinion. When the latter began to relate to her the history of our former births she suddenly remembered them and not only approved of my decision but also declared that she would take the vows herself. At last the king arrived at the same resolution and accordingly we all together entered the Order. 285 16

(Main story continued)

Dhana was greatly moved by Yasodhara's tale and asked him his advice. The saint then described at some length the extreme difficulty of a Jiva to rise from the lowest stage of existence to human birth and finally to reach mokṣa. Dhana announced that he would take the vows after he had obtained the permission of his parents. 287, 18. He told them all that had happened. Though they themselves were inclined to enter the Order still the father tried to dissuade him from it. But Dhana refuted all his arguments and at last he and his parents were initiated by Yaśodhara. 290 15.

When Dhana had led the monastic life for sometime he took to wandering about single and thus he once arrived in Kauśāmbī.

Nandaka and Dhanaśrī had after Dhana's disappearance, continued their voyage together and had at last settled in Kauśāmbī where Nandaka adopted the name Samudradatta. Now Dhana happened to enter their house on his begging tour, and soon left it. Dhanaśrī who had recognized him sent a servant after him and learnt that he had put up in a park. She told Nandaka that she had vowed to stay the night in the temple of the Nagaradevatā and under this pretence she

went to the park where Dhana was standing in deep meditation. A car loaden with wood was just passing that place when its axle broke, the driver left the car there and went home with the draught oxen. Dhanaśrī was with a servant girl, in the temple of Candikā, in the middle of night she left the temple. Taking the wood from the car and piling it up round the stūpa she set it on fire. Dhana perished in the flames, persevering to the last in pious reflections. He ascended to the heaven Śukrakalpa. 293 16

The servant girl had seen her mistress leaving the temple and had afterwards remarked the light of the fire. These occurrences had roused her suspicion. 294 11. When the driver came in the morning to fetch his car he saw the remnants of the burnt aśetic and gave notice of the crime to the king who commissioned a policeman to find out the murderer. As nobody had during the night, been near that place but Dhanaśrī and her maid the policeman examined the latter who told him what she knew about the matter. Dhanaśrī was arrested and brought before the king for trial during which she remained silent throughout. But the king wrote to her father in Susarman and learnt from him how she had disgraced her family. He banished her from his country. Dhanaśrī now wandered about and was stung by a snake. 298 15. She died and descended to the hell Valukaprabha.

FIFTH BHAVA

(Jaya and Vijaya)

Sūratejas was king of Kākandī. His wife Lilavati once saw in a dream the moon entering her belly, it was then that the soul of Dhana was incorporated in her womb. In due time she gave birth to a boy who was named Prince Jaya¹. He received the usual education of princes and was of a religious turn of mind. 300 15. Once he met in the park the monk Sanatkumāra and inquired of him why he had renounced the world. The monk then narrated his life. 302 2.

¹ Jayakumāra the 'Kumāra' is dropped when he becomes a monk.

Sanatkumāra's tale. 302, 4—391, 6

I am, he said, the son of Yasovarman, king of Śvetavi. Once some robbers on the way to the place of execution implored my protection. I released them, but on the complaint of the citizens to the king, he ordered them to be put to death secretly. Their execution made me so angry with the king that I left the town and went to Tāmralipti. Isanacandra, the king of that town, came to see me. He invited me to stay and gave me a suitable lodging. 303, 2

Once in spring when I was going towards the park with my friend Vasubhūti. I passed under the window of Vilasavati, daughter of the king. She looked at me and instantly falling in love with me she threw down upon me a garland of Bakula-flowers which I put round my neck. I had a glimpse of her face which was so beautiful that I too fell at once desperately in love with her. Vasubhūti promised me to bring us together, for that purpose he would enter into intimacy with her foster sister Anangasundarī. 305 12. After a few days he reported to me what he had learnt from that girl. Her mistress had been in a torment of love ever since the affair of the Bakula garland and the unknown youth. In order to comfort her by some means or other she had pretended that she had obtained information about him. Just then the queen had joined them and told her daughter that the king desired to hear her perform on the vina, she had been dismissed, but was at a loss what to tell her mistress. Then Vasubhūti told her all about the prince and his passionate love of Vilasavati, he promised to bring about a meeting of the lovers which they arranged to take place in the garden of the palace. 310 16. There we met, and I was struck with the exquisite beauty of Vilasavati (which is described at great length). While we were sitting together Vilasavati was sent for by the king who had been angry because on the previous day she had forgotten to perform on the vina to him. When she had gone, we also went home. 315 3.

Once queen Anangavati invited me, through her maid, to visit her. I found her very low spirited, she implored my help and made love to me. But I resisted her entreaties and admonished her to combat all sinful inclinations of her heart. She

replied that I was quite right and she had only wanted to put me to the proof 318 3

Some time afterwards Vinayamdharma superintendent of the town and friend of the king paid me a visit and when we were alone he gave me the following account In Svastimati a town in your father's kingdom there lived a gallant knight named Virasena When his wife was big with child he went with her on a journey to her father's place Jayasthala and on the way he pitched his camp outside Svetavi There he granted his protection to a thief who had fled to his camp and refused to deliver him to the policemen who came in search of him and when the king sent a troop of soldiers who surrounded the camp he gave them battle At that juncture you prince Sanatkumāra returning from a tour supported Virasena The king forbade further fighting and Virasena proceeded to Jayasthala where I was born by his wife Your father therefore is the benefactor of my parents and of myself 321 10 Now hear why I have come to you To day the king entered Anaugavati's apartment and found her with her face scratched and sullied She said that Sanatkumara had made her tenders of love and when she had repul ed him had used her ill The enraged king commanded me to put you secretly to death I hesitated whether I should kill you the son of my benefactor or disobey the king Several omens clearly indicated your innocence Tell me how to act I insisted on his executing the king's command but as he obstinately refused to do it I proposed to run away from Tāmralipti Accordingly I and Vasubhuti embarked on a ship bound for Suvarnadvīpa and took leave from Vinayamdharma 327 17

After two months we landed in Suvarnabhūmi and proceeded to Śrīpura There I met a merchant whom I recognized to be my early friend Manoharadatta He made us welcome in his house I told him that I had fallen out with my father and was going to visit my uncle the king of Ceylon When we were to leave he presented me with a magic shawl by which the wearer could render himself invisible On my inquiry he told me how he had come by it Once he said he had asked his friend the magician Siddhasena to show him a proof of his art and the

latter had in the night conjured a Yakṣa girl who had presented him with that shawl. Having accepted it I went to the shore where we found a big boat. I and Vasubhūti went on board the ship which soon got under weigh. On the 13th day a violent storm overtook us and wrecked the ship. I got on a plank and in three days was landed on the shore whence I marched inland. Wandering through woods and along the bank of a river I discovered in the sand a track of footprints which I had no doubt were of a woman. 333 18. Following the track I descried a Tāpasa girl of exquisite beauty who was culling flowers. From behind a shrub I observed her closely and was struck by her resemblance to Vilāsavatī which kindled the flame of my love. Concealing my emotion and greeting her respectfully I told her who I was and whence I came and asked her the name of the land. But she only looked at me in apparent confusion and silently went away. I watched her on her way back to the hermitage and perceived unmistakable signs of her being in love but thinking my curiosity improper I returned to the river. In the night I had the following dream: a divine girl gave me a garland of heavenly flowers prepared for me and I put it round my neck. Cries of cranes awakened me from my dream and some omens I conjectured that I should soon be united with Vilāsavatī. I therefore went in quest of the Tāpasa girl and searched the woods all over for some days but in vain. Once while I rested under a banyan tree an old Tāpasa woman came towards me greeting me as prince; she sat down by my side and bade me listen to her. 338 10. I am she said Madaṇa-manjari daughter of Sahasralāla king of the Vidyādharas in Gandhārasaurdhra on mount Vastidhira and was married to the Vidyādhara prince Pavanagati. Once we had gone through the air to Nandanavana and were enjoying ourselves there when my husband all of a sudden fell dead from his chair. I then became aware that I had lost the power of flying. In my helpless condition I was found and comforted by a friend of my father Daxanandi who had become the head of the Tāpasa. He brought me to this island and admitted me to his order with the assent of my father. 340 7. Once walking on the beach I found a most beautiful maiden lying senseless by the

to a beautiful part of the wood where we passed the night The next morning we went out to cull flowers and collect fruits For fun I put on the magic shawl and became invisible to Vilāsavati who was greatly frightened and fainted When she recovered I told her all about the shawl and gave it her in charge 350, 15

Having resolved to return to my country, I put up a flag as signal of shipwreck It was sighted by a ship sailing from Mahakataha to Malaya Sailors were put on shore who brought us on board their ship The ship owner received us with kindness, but being infatuated with the beauty of my wife he resolved to put me out of the way Accordingly, when he and I happened, to go on deck one night, he pushed me overboard But I found a plank on which I drifted in five days to the coast of Malaya Still I was in great distress and should have put an end to my life, had not the hope of again meeting my wife sustained me While in this condition I walked along the beach, I saw a plank being tossed by the surge and proceeding further I came upon Vilasavati, all but lifeless She related that the ship owner had wanted to make her his wife but during the night the ship had foundered in a whirlpool, she had got on a plank and had thus been saved 355 18 As my wife was very thirsty I wanted to lead her to a lake near by, but she was so exhausted that after a short while she could not walk further I, therefore, made her rest under a banyan tree until I could bring her water and I bade her put on the magic shawl When I returned with water and some oranges, she was gone altogether But in the sand there was the track of a huge serpent following which I came upon the monster in the act of swallowing the shawl I went near it hoping in my despair that it would swallow me too as I fancied it had swallowed Vilāsavati, but it writhed in fear To rouse its anger I hit it a blow on the head, upon which it disgorged the shawl and danced about without attacking me I put the shawl upon my breast and returning to the banyan tree I hung myself on a branch of it but some Rsi rescued me and made me relate all my adventures In conclusion I gave expression to my desire of joining my wife in my next birth He advised me to go to the rock³ Manorathapūraka which had the

gathered their troops and proceeded through the air, to mount Vaitādhya at the foot of which they pitched their camp. The general of the enemy, Durmukha, challenged my general Candasiṃha but was killed by the latter in single combat, upon which his troops ran away. 380, 9. Both armies got ready for fight and a general battle ensued. 383, 17. First the two generals met in single combat, but this time Candasiṃha was killed by his adversary Kāncanadamstra. Thereupon both armies engaged in close fight. At last I espied Anangaratī and challenged him. After a long combat he was defeated. He ceded me his kingdom and retired to an hermitage for the rest of his life. My wife and I being now reunited we visited her parents and were reconciled to king Isānacandra. 386, 18.

My wife gave birth to a boy who was predestined to become an universal king of the Vidyādharas as shown by her dreaming in her pregnancy, of an elephant entering her body through her mouth. I named my son Ajitabala. When he had grown up I bethought myself of visiting my parents and went in a Vimāna to Svetaśī together with my wife and son. My parents dying after some time, I placed my younger brother Kirtinilaya on the throne and returned to Rathanūpura-eakravālapura. 389, 2.

Once I met Citrāṅgada, a Śrūṇana of the Vidyādharas who converted me to the Jaina faith. I asked him to explain by reason of what deed in our former birth I and my wife had to endure separation in the present one. According to his account, I had been prince Rāmagupta of Kāmpilya and Viliśavati princess Hārāprabhā from Uttarapatha who had become my wife. Once we had bathed in a pond of the palace and were anointing ourselves when we caught a couple of ducks and for fun daubed them with saffron. I had done this to the drake and my wife to the duck. The birds did not recognize each other and in great despair wanted to put an end to their life by diving and remaining under water. But somehow, they came again to the surface, and recognized each other as the paint had been washed off. For our wanton cruelty, the saint concluded, we had been punished in our present life by a temporary separation —

I was so much moved by learning how insignificant a cause (midanā) may have very grave consequences that I resolved to become a monk. After making over the government of the kingdom to Ajitabala I entered the Order together with Vilasavati and Vasubhūti—These events Sanatkumara concluded, have induced me to renounce the world 391 6

(Main story continued)

Prince Java then inquired how a man might get through the wilderness of worldly existence In reply Sanatkumara related the

Apologue of the two roads 391 10—395 6

A caravan had to cross a wild country before it could reach the town for which it was bound The leader of it explained to his men that there were two roads to that town (Moksa) The one he said is a straight road but narrow and hard to travel though in all other respects quite safe (=monkhood) The other road (=lasya) which at the end runs into the direct road is not quite straight it is much easier to travel but abounds in dangers A tiger and a lion (=love and hate) block up the way they may be driven away but they will follow the travellers and seize them if they stray from the right path On the way there are beautiful trees casting a deep shade (=objectionable lodgings) and trees with spare leaves giving scarcely any shade (=unobjectionable lodgings) It is dangerous to rest under the trees of the first kind but one may rest a while under the other trees You meet on that way some men (=heretic teachers) who promise to show you a better way but they will lead you astray A very small part of the wood will be on fire (=anger) you must extinguish it lest it burns you There is also a steep hill (=pride) which you must pass over and a bamboo thicket (=deceit) which you must go across quickly otherwise the consequences will be dreadful Then there is a small ditch (=greed) which the brahman (desire) asks you to fill up, but it will only grow larger thereby There are fruits of five kinds of kāmikas (=pleasure of the senses) which should not be looked at nor eaten And twenty two Pisacas

(= *parīśaha*) will continually assail you but they must be disregarded. Food and drink must be scarce and tasteless. You must walk on continually even during two watches of the night (= *śarāḥyāya*). If all this has been strictly observed you will get on the direct road and finally reach the town.

After this discourse Prince Jaya adopted the Jaina faith. His father had him anointed *yuvārāja*. 395, 10

Meanwhile Dhanañjaya was reborn as prince Jaya's younger brother Vijaya who disliked Jaya. 395, 17. After the king's decease Jaya ascended the throne upon which Vijaya fled; but he was taken prisoner by the councillors. The queen mother came to see Jaya who was seated in the audience hall and went to meet her. She implored him to spare his brother's life, he had been imprisoned with her consent for according to the policy of kings their adversaries must be kept in custody. Jaya returned with his mother to the audience hall, sent for Vijaya, and anointed him king. Thereupon his mother declared that she was now apprehensive about his safety as before she had feared for Vijaya's life. For his brother would now regard him as his enemy and seek his life according to the established policy of kings. Jaya then resolved to become a monk and prevailed on his mother to grant him her permission, she too decided to enter the Order together with him. 400, 10.

At that time Sanatkumāra arrived. The day of Jaya's initiation having been fixed and the festivities usual on such an emergency having been celebrated. Jaya and his mother left the town and took the vows under Sanatkumāra. The latter departed after a month together with his disciples. 401, 14.

Vijaya regretted that his brother had escaped him alive, and sent assassins in quest of him. However they had compassion on him and returned pretending to have killed him. Some time afterwards Jaya with a few monks went to Kākaṇḍī in the hope of converting one or the other of his relations. On hearing of his arrival Vijaya fell into a passion and called the assassins to account for not having carried out his order. They averred that they had been at Jaya's place, but as they could not recognise him in his altered appearance they had enquired where he was and going there as directed had killed a monk, apparently

the wrong man. The king then resolved to kill his brother. He visited him in the morning and listened to his homily. Returning in the dark of the night he struck off the head of Jaya with his sword. The other monks who witnessed his death, fled to Sanatkumāra and told him what had happened. Jaya's soul ascended to the heaven Ānata, while Vijaya, on his death, descended to the hell Pankaprabhā 405, 3

SIXTH BHAVA

(Dharaṇa and Lakṣmī)

In the town of Mākandī where Kāḷamegha was king, there lived the merchant Bandhudatta, his wife was Hārāprabhā. The soul of Jaya descended to her womb on the expiration of his divine existence. That night she had a dream which foretold the future prosperity of her child. She saw the goddess Śrī entering her body. In due time she gave birth to a boy who was named Dharaṇa after his grandfather. He grew up and became very learned, being a *padānusārin* 407, 20

The soul of Vijaya was reborn as Lakṣmī, daughter of the merchant Karttika in Mākandī. She was married to Dharaṇa whom she regarded with the hatred inherited from her former birth 408, 11

Once in the spring Dharaṇa was driving towards the park, when Devanandin a young merchant, was returning from it. Their carriages met in the narrow city-gate and as neither would withdraw his carriage, the whole traffic was blocked up. The authorities of the town, being informed of the quarrel of the young men, commissioned four proper persons to rebuke them for their vain pride, as neither of them had acquired wealth by his own exertions, nor done anything worthy of praise, both should withdraw their carriages. Devanandin acquiesced in their command, but Dharaṇa made the following proposal. He and Devanandin should, with an equal capital each, trade abroad for a whole year, and the one who acquired the greater riches, should have precedence of the other at the city-gate. This proposal being accepted, a detailed document was drawn up, signed by both parties, sealed, and deposited in the store house of the town. Both of them were furnished

saw a young Candālā being led to the place of execution who on seeing so many men assembled implored their protection, he stated that his name was Maurika and that though innocent he had been arrested as a thief Dharana was convinced that he spoke the truth, he therefore went to see the king and made him a present of a magnificent string of pearls Maurika was released and took leave of his benefactor hoping that Dharana should never stand in need of him 419 4

The caravan at last reached Acalapura in Uttarapatha where Dharana sold his goods at a great profit and bought other merchandise to be sold in Mahandi On their way home they came to a great forest named Kādambari and pitched their camp on the bank of a lake In the night a host of Śābaras assaulted the camp defeated the men who gallantly defended it and returned with all goods and some prisoners to their chief Kalasena 421 2 The latter recognized among the prisoners a certain Samgama who had been with Dharana when he had healed Kalasena's fractured skull On examining Samgama he learnt from him that the leader of the caravan was Dharana whom for the last time he had seen going to meet the enemies what had become of him he did not know Kalasena then sent his men in search of Dharana and when they returned without him he swore to enter the fire if Dharana should not be found within five days but if he recovered him alive he would sacrifice ten men to his Kuladevata¹ 423 14

After the defeat of his men Dharana had escaped with Lakṣmi and had wandered about in the wood His wife became so exhausted that she could not move and suffered terribly from thirst Dharana searched for water in vain but at last he hit upon the following device He drew blood from his arm and cut a piece of flesh from his thigh the wounds he healed with the miraculous herb of his bracelet By this means he saved the life of Lakṣmi 426 4

Going in a northerly direction they reached about sunset the town Mahāsaras and remained outside it in a temple of a Yakṣa Dharana fetched in a pitcher water for Lakṣmi who

¹ As appears from the sequel she is Kādambari or Candikā.

was very thirsty then they went to sleep. Waking up in the last watch of the night Laksmi reflected upon a means of getting rid of her husband. Just then a robber, named Candarudra, entered the temple being pursued by policemen who kept watch at the door in order to prevent his escape¹. He told Laksmi that he had stolen a lot of jewels in the royal palace but on leaving it had been seen and pursued by the police. In the hope of making him serve her purpose she proposed to him that when they were arrested in the morning and brought before the king she would swear him to be her husband then Dharana whom she disliked would be put to death. But he objected to her device because all people knew his real wife; however they could be saved if she could procure him some water. For he had a magical pill which when moistened with water, rendered invisible any person who rubbed his eyes with it. By means of this pill Candarudra and Laksmi became invisible; they retired into a corner of the temple. 420 4

In the morning the policemen found Dharana and by his side the stolen jewels. They brought him before the king who sentenced him to death. He was led to the settlement of the Candaras for execution. It was then the turn of Maurika to put the criminals to death. He recognized his former benefactor and of course would not execute him although Dharana bade him do his duty; at last he prevailed upon him to make his escape. So Dharana went his way longing to find his wife. He came to the river Rjupalika and bathed in it. 432 17

Now Candarudra and Laksmi had arrived at the same river. But the robber was already tired of the woman who had plunged her husband in misery and attached herself to an utter stranger. He therefore took all the gold she had about her and left her. 433 15. She was however not afflicted at her situation because she imagined her husband to be dead. But proceeding along the bank of the river she was met by the delighted Dharana; she told him all in tears that she had been

¹ Compare with what follows a similar story in Hemacandra's *Parāśataparvan* II 530 ff.

carried off by a robber when she had gone outside the temple during the night, finding her reluctant to do his desire he had robbed her gold and left her —They stayed the night in some village¹, in the morning he proposed to conduct her to Dantapura, where an uncle of his would take care of her while he would go on his business. She agreed and they proceeded together to Dantapura. 434, 20

When the Sabara scouts had not found Dharana within the fixed time Kālasena ordered his funeral pile to be prepared, and decided to offer the sacrifice which he had vowed to the Kuladevatā though she had not granted him his desire. His servants were sent out by him to capture travellers as victims for the sacrifice. They met Dharana who had started from Dantapura took him prisoner and led him towards the temple of Candikā which as well as its precincts presented a most gloomy sight. 437, 4. Kālasena who had been praying to Candikā ordered Kurangaka to sacrifice the victims. First one Durgilaka was brought forward and Kurangaka bade him make his last request but the poor man was in such a fright that he was unable to utter a word. Thereupon Dharana proposed that he should now make his own last request viz. that Kurangaka should kill him and spare Durgilaka. This trait of unselfishness reminded Kālasena of his noble benefactor who had saved his life and scanning his person he actually recognized Dharana and was at last recognized also by him. Dharana persuaded him not to immolate living beings but flowers incense, etc. Kālasena promised to spare living beings in the forest Kadambari as far as possible in his situation. He entertained Dharana and the other prisoners in his house restored to them their goods, and dismissed Dharana loaded with presents. 441, 11

Dharana now returned to Vikandī. It was ascertained by the umpires that he had gained, in the same time, more than twice as much as Devanandin but he declined to take precedence of him on the Madana travodasi. 442, 5

Dharana intent on gaining still greater wealth started again

¹ Viyārauram nāma sanniveśanā, the Sanksepa renders the name Viyātapura.

was very thirsty, then they went to sleep. Waking up in the last watch of the night Laksmi reflected upon a means of getting rid of her husband. Just then a robber, named Candarudra entered the temple, being pursued by policemen who kept watch at the door in order to prevent his escape.¹ He told Laksmi that he had stolen a lot of jewels in the royal palace, but on leaving it had been seen and pursued by the police. In the hope of making him serve her purpose, she proposed to him that when they were arrested in the morning and brought before the king she would swear him to be her husband, then Dharana whom she disliked would be put to death. But he objected to her device because all people knew his real wife, however they could be saved if she could procure him some water. For he had a magical pill which when moistened with water, rendered invisible any person who rubbed his eyes with it. By means of this pill Candarudra and Laksmi became invisible, they retired into a corner of the temple. 420 4

In the morning the policemen found Dharana and by his side, the stolen jewels. They brought him before the king who sentenced him to death. He was led to the settlement of the Candals for execution. It was then the turn of Murika to put the criminals to death. He recognized his former benefactor and of course would not execute him although Dharana bade him do his duty, at last he prevailed upon him to make his escape. So Dharana went his way longing to find his wife. He came to the river Rjupahka and bathed in it. 432, 17

Now Candarudra and Laksmi had arrived at the same river. But the robber was already tired of the woman who had plunged her husband in misery and attached herself to an utter stranger. He, therefore took all the gold she had about her and left her. 433 15. She was however, not afflicted at her situation because she imagined her husband to be dead. But proceeding along the bank of the river she was met by the delighted Dharana, she told him all in tears that she had been

¹ Compare with what follows a similar story in Hemacandra's *Parīśtaparvan* II 59, ff.

carried off by a robber when she had gone outside the temple during the night, finding her reluctant to do his desire he had robbed her gold and left her —They stayed the night in some village¹, in the morning he proposed to conduct her to Dantapura, where an uncle of his would take care of her, while he would go on his business. She agreed and they proceeded together to Dantapura 434, 20

When the Śabara scouts had not found Dharana within the fixed time, Kālasena ordered his funeral pile to be prepared, and decided to offer the sacrifice which he had vowed to the Kuladevata though she had not granted him his desire. His servants were sent out by him to capture travellers as victims for the sacrifice. They met Dharana who had started from Dantapura took him prisoner and led him towards the temple of Candika which as well as its precincts presented a most gloomy sight 437 4. Kālasena who had been praying to Candika ordered Kurangaka to sacrifice the victims. First one Durgulaka was brought forward, and Kurangaka bade him make his last request, but the poor man was in such a fright that he was unable to utter a word. Thereupon Dharana proposed that he should now make his own last request, viz. that Kurangaka should kill him and spare Durgulaka. This trait of unselfishness reminded Kālasena of his noble benefactor who had saved his life and scanning his person he actually recognized Dharana, and was at last recognized also by him. Dharana persuaded him not to immolate living beings but flowers incense, etc. Kālasena promised to spare living beings in the forest Kādambari as far as possible in his situation. He entertained Dharana and the other prisoners in his house, restored to them their goods, and dismissed Dharana loaded with presents 441, 11

Dharana now returned to Mākandī. It was ascertained by the umpires that he had gained, in the same time, more than twice as much as Devanandin, but he declined to take precedence of him on the Madana trayodasī 442, 5

Dharana intent on gaining still greater wealth started again

¹ Viyānarām nāma sannivesam. the Sanksepa renders the name antapura.

on an expedition together with his wife. They arrived at Vajravanti on the eastern coast but making little profit they Dharana took a ship bound for China.¹ After a few days' sailing a storm broke out and shattered the ship. Dharana clung to a plank and drifted in a day to Suvarnadvīpa. He went ashore and kindled a fire to protect him from the cold of the night. In the morning he found the ground, where the fire had been, changed into gold, whence he inferred that the soil consisted of gold ore. He, therefore, formed bricks of the clay, signed them with his name, folded them up, and by burning them in a fire changed them into gold. After having in this way prepared 10000 ingots of gold, he put up a flag as sign of shipwreck. 444, 15. The flag was sighted by a merchant named Suvadana, who was sailing from China to Devapura, and he on board Lakṣmī whom he had picked up at some island where she had been stranded. He sent his sailors to fetch the shipwrecked man and met him on shore. Dharana asked him about the cargo of the ship, and when he learnt that his goods were of small value he persuaded him to land them and to take the gold ingots on board promising to pay him a lakṣa on reaching the coast. Going on board he rejoiced at meeting his wife. 446, 4. They had sailed but five Yojanas when a female demon,² the ruler of Suvarnadvīpa, appeared in the air. She cried that all the gold on board was her property, if they did not deliver it or sacrifice to her one man, she would kill them all. Dharana offered himself as a victim and leaped overboard. She pierced him with her trident and carried him off to Suvarnadvīpa —

friend Sulocana a young Kinnara who lived on mount Ratna-
 gun in the same island So they went there and stayed with
 Sulocana in his palace for some days On parting Hema-
 kundala obtained from his friend some precious stones which he
 intended to present to Dharana He then brought the latter to
 Devapura and after having given him the precious stones bade
 him stay outside the town until Laksmi should arrive —Dharana
 once entered the town and became acquainted with an old
 merchant named Toppa he narrated him his whole life and
 requested him to take care of his precious stones 452 3 —Now
 when Suvadana had seen Dharana carried off by the demon he
 thought that he had been killed and desiring to get possession
 of all his gold he made love to Laksmi who readily yielded to
 his entreaties they passed for husband and wife When they
 had landed at Devapura Suvadana went to see the king
 and won his favour by a magnificent present 453 4

On hearing that a ship from China had arrived Dharana
 went to see it and was delighted to meet Laksmi and Suvadana
 They invited him to stay with them for the night and
 entertained him with a meal and liquor When he was
 fast asleep they strangled him and left him for dead on
 the beach But the sea breeze revived him He now became
 aware that Laksmi had done the deed While he was merged
 in reflections on her treachery he was seen by the apprentices
 of Toppa who having waited for him in vain had sent them
 in quest of him They conducted him to the merchant's house
 Toppa remarking his dejection insisted on learning its
 cause and when Dharana had at last related Laksmi's and
 Suvadana's attempt at strangling him he informed the king of
 it Suvadana was summoned and examined by the king
 but resolutely denied the charge Then Dharana and Laksmi
 were sent for She as well as Suvadana denied ever hav-
 ing seen Dharana who reluctantly admitted that Laksmi had
 been his wife Suvadana was then examined about the gold
 ingots and his statements about their number and weight pro-
 ved correct The king therefore was at a loss how to decide the
 case Then Dharana declared that he would cede all the gold to
 Suvadana upon which Toppa offered to undergo an ordeal

in proof of the truth of his deposition. Now Dharana stated that all ingots were stamped on the inside with his name. Accordingly a goldsmith was ordered to open one which indeed had Dharana's name inside. The guilt of the defendants being thus proved the king in great anger condemned Suvadana to death banished Lakṣmi from his kingdom and returned the gold to its owner. But Dharana prevailed on the king to pardon Suvadana to whom besides he made a present of eight lakhs. Then he returned with Toppa to his house and made him accept much against his will the precious stones he had deposited with him. 462 19

Dharana now returned to his native town where he was welcomed by his parents and honoured by the king. The latter desired to give him the command of some towns but Dharana declined this favour instead of which he asked the king to release all prisoners in his kingdom. 464 14

Dharana whom the experience of his wife's treachery had imbued with a dislike of the life of a householder once met in a park the monk Arhaddatta and declared to him his desire of taking the vows. In order to test the sincerity of his intention the saint first enlarged on the hardships of monastic life and at last yielded to his entreaties. In illustration of what he had said he related his own history. 467 13

Arhaddatta's tale 467 14—489 15

The king of Acalapura he said had two sons Aparajita the Yuvaraja and Samaraketu viceroy of Ujjayini. Aparajita after a successful campaign met the acarya Raha¹ and was initiated by him. Once in Tagari he learnt from his brethren that in Ujjayini the prince and the son of the Purohita gave trouble to the monks in order to teach them manners he went to Ujjayini. On his begging tour he entered the mansion of the prince and shouted the *dharmalabha* upon hearing which the prince and his friend came down at once locked up the door and bade the monk dance. Aparajita replied he could only dance to somebody's singing and when the two

¹ Probably Rāḍha; Rāḍu in the *Sāṃskṛta* is apparently a mistake.

young men began to sing he scolded them for singing out of time. They rushed upon him in a rage but Aparajita who was a consummate wrestler gave them such a thrashing that all their limbs were dislocated. Then unlocking the door he went away. On hearing a report how the young men had fared at the hands of the monk the king in dismay looked him up and implored him to pardon the evildoers and to set their limbs. Aparajita consented on condition that they should enter the Order. Thus both of them were initiated but the son of the Purohita hated Aparajita for having caused him to become a monk. On his death he became a god in the heaven Isāna kalpa 473 6

When this god remarked the symptoms of the imminent termination of his life as a god he repaired to Purva videla and consulted the Tirthakara Padmanabha as to where he should be reborn and whether he would readily be enlightened or not. Padmanabha replied that he would be reborn in Kausāmbī and that because he had in his last birth hated his guru his enlightenment should be effected tardily through his brother Asokadatta alias Mūka (the Mute) who had been given the second name for the following reason 975 5

Nagadatta son of the merchant Tapasa of Kausāmbī was married to Bandhumati. Tapasa on his death was reborn as a pig in his own house. When Nagadatta once celebrated a festival in honour of his deceased father the meat prepared for the feast was snatched away by a cat upon which the cook in want of other meat killed the pig. It was reborn in the same house as a snake which once on seeing the cook recollected its former birth without growing angry the cook crying for help the servants killed the snake which then was reborn as Asokadatta son of Nagadatta by Bandhumati. When he was one year old he recollected his former births. Being aware that his daughter in law was now his mother and his son had become his father he did not know how to address them. He therefore feigned to be mute whence he got the name Mūka. But when he was twelve years of age a monk of superhuman knowledge

¹ Catuṣpāṇin i.e. one who possesses the four first kinds of knowledge but not Aśraṇa the last one

named Meghanāda coming to Kauśambi despatched a monk who recited to him a gīthā to the following effect : *Tāpasa* what is the use of this vow of silence ? exert yourself to learn the Law. You who after dying as a pig and as a snake are born as the son of your son ! He replied that he would follow the advice of the saint and went to see him. The people were astonished at his suddenly being able to speak but they continued to call him the Mute. 477 13

Padmanābha further told the god that he would be awakened on mount Vairādhya by the sight of his own earrings. Thereupon the god went to Kauśambi and told Asokadatta what he had learnt from the Tīrthakara and made him promise to exert himself for his enlightenment. He led him to mount Vairādhya and deposited his earrings in a hole among the rocks. Then he gave him a miraculous stone which would fulfil only one wish of its possessor. By means of this stone the god said Asokadatta might again if need be come to mount Vairādhya, and having brought him back to Kauśambi he returned to his heaven. After some time his soul was embodied in the womb of Bandhumatī. While the latter was big with child she had a longing for mangoes. As it happened to be autumn when no mangoes were to be had Asokadatta procured her some by means of his miraculous stone for he feared that she might die unless her longing were gratified. In due course of time she gave birth to a boy who was named Arhaddatta. When he was grown up Asokadatta tried hard to awaken him but in vain. After some time Asokadatta died and became a god in Brahmaloka. By his supernatural knowledge he became aware of Arhaddatta's state of mind and in order to awaken him he made him fall into a mortal disease which the physicians were unable to cure. Now the god in the guise of a Śābara doctor proclaimed in Kauśambi that he cured all sorts of diseases. Being sent for to attend Arhaddatta he announced to him that in order to be saved he must avoid the *nidana* : i.e. the cause of the disease in his case it was *mithyatva*, to get rid of which he must observe the precepts of the Jain Creed either he must follow and obey him or enter the Order. Arhaddatta choosing to be initiated was cured by the divine doctor but after a

while he relapsed into his old ways, and he grew very ill again. The doctor was sent for, and all that had been done before was again gone through. And the same happened a third time. But after a renewed relapse the god made him suffer most excruciating pains and cured him only on condition that he would follow and obey him throughout. 486, 2. Accordingly they wandered about together. Once the god produced by magic, a village on fire and ran to extinguish it by loads of dry grass. When Arhaddatta uttered his surprise at his method of extinguishing fire, the god replied that it was no more foolish than to tender to secular life by feeding the body. Then the god left the road and entered a narrow path overgrown with briars. equally foolish he said are those who leaving the road to emancipation re enter the Samsāra.—They came to a shrine where the people worshipped the image of a demon, which would always tumble down whenever they had put it upright. Like the behaviour of this demon is that of a man who having attained to a higher form of existence will, by committing sins, descend to hell or be born as animal.—They then saw a pig which abandoned its trough in order to feed on filth. similar to this pig, the god explained is a man who leaves the pure life of a monk for sensual pleasures.—The god pointed out to Arhaddatta a bull, who, instead of feeding in a pasture ground near by, browsed the darva grass that grew out of the wall of an old well and falling into it broke his limbs. 'You are like this bull' he said, 'you might go to heaven but by reason of your desire for worldly enjoyment you run to perdition.—Arhaddatta being awakened at last asked his mentor who he was. The god replied that he had been, in his last birth, Aśokadatta, in proof of which he led him to mount Vairādhya and showed him the earrings he had once hidden there in his presence. Arhaddatta then recollected his former births and entered the Order. 489, 5.

Dhārana asked his parents' permission to become a monk and was initiated together with them by Arhaddatta. After some time he was allowed to wander about by himself, once he came to Tamralipti. 490, 6.—Suvādāna who had joined Lakṣmi after her expulsion from Deśapura, had returned with her to

his country (China) After some time they went together to Tāmraliptī, where Lakṣmī happened to see Dharana in a park In order to ruin him she placed somewhere near him, her necklace with the string broken, and uttered cries that she had been robbed The policemen came to her help and discovered the necklace near the monk, as he gave no answer to their questions he was brought before the king He was sentenced to death and was forthwith led to the place of execution A stake was fastened in the ground and the saint was put on it, but the stake went down into the ground without hurting him Now the king came to see the saint who gave no answer to his questions He therefore sent the policemen to fetch Lakṣmī, however she had fled Suvadana was made prisoner by them when he was on the point of escaping and was led into the presence of the king He avowed his connexion with Lakṣmī of which he was ashamed, and after recognizing Dharana he related his history The king pardoned and released him He repented of his sins and being taught the Law by Ārya Mangu became a Śramana 491 4

Lakṣmī fell in with robbers who deprived her of every thing even of her clothes In the night she came near Kuṣasthala Now the Purohita of that town had kindled a fire in order to obtain a charm for the queen Lakṣmī thought it was a fire in the camp of a caravan and went towards it, but being stark naked, she was mistaken for a Rākṣasī by the frightened people They took courage however caught and bound her, and after subjecting her to insults and tortures drove her away She wandered about, shunned by all, till at last a lion devoured her her soul departed to the hell Dhūmaprabhā —Dharana in due time ended his life by *saṃskṛāṇā*, he became a god in the heaven Āraṇya 495 11

SEVENTH BHAVA

(Sena and Visena)

Amarasena was king of Campā, his wife was Jayasundarī In her womb the soul of Dharana was embodied when he had to descend from heaven In the same night the queen dreamt that a beautiful banner entered her body In due time she gave

birth to a boy who was named Sena. And in the following year Laksmi was reborn as Visena, son of the king's brother Harisena by his wife Taraprabhā. 493-4

Once sounds of jubilation resounded in the town, gods appeared in the sky, and a rain of flowers came down. For a nun had just then reached omniscience (*kerala*). The king went to see her, he paid her homage and listened to her preaching. They were joined by two merchants, Bandhudeva and Srigata. The latter remarked that he had witnessed something very strange. His wife had some time ago lost a necklace; to-day when he was in his picture gallery he had seen a peacock stepping boldly out of the painting, after depositing the lost necklace, the bird had returned to its original place and form in the picture. The king, in great amazement, asked the nun to explain that strange occurrence. She told the

Dhanīvaḥa to the test 505, 20 For the deceit I had practised, I had to suffer in my next birth I had at last entered the Order, with both my brothers and their wives and on our death we had ascended to heaven, from which my brothers were the first to descend They were born in Campā as Bandhudeva and Sīgara, I was born as Sīrīṅgasundarī, daughter of a merchant in Gayapura Bandhudeva coming to that town fell in love with me and proposed for me My father however, would marry me to none but a Jaina Accordingly Bandhudeva allowed himself to be converted and feigned great zeal for his new faith upon which my father and the whole family consented to our marriage The wedding having been celebrated Bandhudeva returned to his country. When after some time he came to fetch me, he was decorously welcomed 508 10 Our bedroom was prepared for us and my husband entered it Now my bad karma took effect The genius of the house,¹ on seeing us determined to play my husband such a trick that we should not come together Assuming the form of a man he put his head into the window and asked, 'where is Sīrīṅgasundarī now'? Bandhudeva thought he was my paramour, his affection for me was gone in an instant and he would not lie with me on the same bed Without taking leave of my parents he departed for Campā and our connexion with him ceased entirely My misfortune having rendered me indifferent to the world, I asked and got the permission of my parents to enter the Order 511, 2

Bandhudeva now married Śrīmātī daughter of Nandana in Kovalapura, and Sīgara her sister Kāntumātī Once I came to Campā, and going on my begging tour I entered Bandhudeva's house where I met Śrīmātī and Kāntumātī They conceived a liking for me and invited me to visit them regularly for giving religious instruction Now the karma acquired by my second deceit took effect The genius of the house² wondering at their friendship for me resolved to put it to the test Once in the inner apartment of their house, I observed Kāntumātī threading³ a necklace in a basket After I had delivered the religious

¹ *Kṣetrapala*

² *Bhavaṇavyantara*

³ *Paṇamāṇi Samkṣepa Prayamaṇi* (1) The word may be derived from *prōta*

instruction and all had left the room except myself, a peacock stepped out of a picture seized the necklace, hid it on its breast, and returned to its place in the picture Greatly surprised by this miracle I consulted the *pravartini*, who advised me to go no more to Bandhudeva's house But those ladies were convinced of my innocence with regard to the loss of the necklace, and began visiting me Some days afterwards when all my sins were expiated by penance and contemplation I attained Kevalaship The genius of the house repented of his foolish trick and made the peacock deliver up the necklace 514 6

(Main story continued)

The king and Bandhudeva were so moved by the nun's tale, that they entered the Order Harisena who had been Yuvaraja then became king Viena who hated Sena employed some men to kill him but they could not take him by surprise 515 18

Once the park trees came out in flower all at once and out of season, while the minister looked with wonder at them, they suddenly returned to their previous condition A soothsayer whom he consulted about the miracle said that it foreboded a short change of the government The minister, being sent for by the king at that moment asked the soothsayer to explain why he was sent for The latter said that a messenger had arrived to offer a girl in marriage to one of the princes, he who should marry her would get possession of the kingdom Ali turned out as the soothsayer had said King Sankha of Rajapura offered the hand of his daughter Santumati to one of the princes She was accepted for Sena 518 9 The good luck of Sena increased the hatred of his brother Sena went to Rajapura where the wedding was celebrated with great pomp Soon after he returned with his bride to Campa 520 11

Once in the season of spring prince Sena proceeded to the park on a white elephant together with Santumati in a palanquin Viena from the top of his palace observed him with feeling of bitter hatred, and resolved to kill him Sena and his wife amused themselves in the park till sunset In this way the passed some days. 524, 5 •

One day four assassins in Visena's service disguised as monks, visited Sena in his house and pretended to have something to tell him privately by order of their guru upon which the prince led them to some secluded spot in the garden. There they snatched his dagger from him, brought forth their hidden swords and wounded him on his shoulder, but he overcame them in wrestling and wrenched their swords from them. The alarm being given the guards succoured the prince and arrested his assailants. After a flogging they confessed to have been employed by Visena. The king fell into a passion and would have had them executed and Visena driven from the kingdom if Sena had not interfered in their favour. Visena was pardoned and the bravadoes being but his tools were released. Sena's wound was dressed and healed. 527, 14. In celebration of his recovery a festival was held in which however Visena took no part, staying sullenly at home. In vain Sena implored the king to send for Visena at last he was permitted to go to him in person. He found him in a low condition and somehow succeeded in persuading him to meet his father and implore his forgiveness. 530 3.

occurred in Campa, and that they too intended to go to Tāmra
 hpti he invited them to come to his camp. But Sena preferred
 to remain where they were because in the camp they would be
 found out by those whom the king was sure to dispatch in
 search of them. And indeed some men on horseback soon
 arrived and inquired after the fugitives, but they were put off
 by the men in the camp. After they had gone in another direc-
 tion, the prince and his wife joined Śanudeva's caravan 537, 3.
 After a few marches the caravan encamped for the night in the
 forest Dantaraktika. Early in the morning they were attacked
 by a gang of Śabarās. In the combat which ensued, Sena took
 part and put the enemies before him to flight but in another
 part they were victorious and took the camp. The prince there-
 fore turned round and meeting the leader of the Śabarās in
 single combat vanquished him upon which he acknowledged
 Sena as his lord and restored the captured goods to their owner
 540 15. At that moment Śanudeva's cook came and related in
 great consternation that during the skirmish the princess had
 issued from her tent and gone into the wood in search of her
 husband. He had followed her but had been stunned by a
 heavy blow from a young Śabara. When he recovered his sense
 the princess had disappeared and he had searched for her in
 vain.—The chief sent men in every direction and [leaving Sena in
 the care of Śanudeva]¹ went himself together with Sena in search
 of Śāntimatī 542 8.—The latter having searched in vain all
 over the woods for her husband fell into despair and hanged her-
 self on a tree but the sling broke and she fell down. A young
 ascetic returning from the *sandhyārandana* found her lying sense-
 less on the ground and restored her to life by sprinkling her with
 water. Having compassion on her and learning the cause of her
 affliction he comforted her by explaining the signs from which
 he concluded that she would not become a widow. They
 went together to his hermitage which happened to be not far off.
 There Śāntimatī was taken care of by the Tapasīs 546 4.

¹ The words in brackets are in the original as follows. He said to
 Śanudeva Sir it is too late to go to our village do you so comfort his
 Highness but I shall go in search for her Highness. He assented. This
 passage is probably a later addition because it is at variance with the
 following for the prince and the chief go together in search of Śāntimatī.

After an ineffectual search for Santimati all met again in the evening Sena and the Sabara chief were sleeping in the same place, when late in the night the scouts reported that a troop of soldiers sent by king Samaraketu of Visvapura to punish the Śābaras was advancing Sena and the chief went to meet the enemy and gave them battle, in which they performed wonders of valour, but as the enemies far outnumbered the Sabaras the latter were at last surrounded, and Sena and the chief were made prisoners They were brought before the king, who hearing of the prince's gallant behaviour and admiring his noble appearance gave orders to release him, but to kill the robber Sena, however, declined this favour At this juncture arrived Sānudeva, who had been left in the camp, and offered the king most valuable presents seeing Sena covered with wounds, he fainted When he recovered his senses, he said *that he had come in search of Sena and told the king all about* him The king gave orders that Sena and the chief should be attended by physicians As the rainy season was at hand Sānudeva was prevailed upon to proceed with the caravan to Tīmrahpti Sena remained with the king waiting for news about Santimati 551, 11 — One Somasūra told the king that he knew how the prince could be joined to his wife, and related the

Story of Priyamelaka Tirtha 551, 15—560, 6

In the Kādambari forest is situated the town Visikha vardhana, there lived in it a merchant Vasumdhara, whose son Priyamitra was engaged to Niluka Before their wedding, however, Vasumdhara lost his fortune and died, his son being reduced to abject poverty left the town and wandered about Somewhere in the north he met a friend of his, the white friar¹ Nāgadeva, who persuaded him to enter the order of his sect After some time he went to his native place where Nilukā came to see him His affection for her was at once renewed But as he could not give up his vow and would not re

¹ *Paṇḍura-bhikṣu* they have to abstain from gōrassa, milk and curds, 553, 17 See Haribhadra's Śāstravārtīśamuccaya 7, 3 *paṇḍorato na dādī, aṭṭi na payo 'uḥ da ihurataḥ agorassaculo nōbhe tasmāt tattvaṃ trayāṇīkama*

nounce Nilukā, he resolved to starve himself to death in the hope of being united with her in their next birth. And as Nilukā decided on dying together with him, they remained under an Asoka tree. Nāgadeva happened to come and learnt from Niluka's friends the intention of Priyāmitra and his bride, but thinking him inaccessible to advice he uttered some common place remarks and departed. The couple died after two months and became a pair of Kinnaras. 538, 3. They went to the Asoka tree under which they had died and erected, near it a shrine dedicated to the god Ānanda and his wife Nīrvṛti. Then they went to Nandanavana where they met a Vidyādhari in great distress who related her misfortunes. Once being engrossed by thoughts of her lover she had committed a fault in the service of the Vidyadevatā and had been cursed by her to be separated from him for six months, but on being appeased the goddess had advised her to go to Nandanavana where in a certain place grew the tree Priyamelaka when she stood under it, she would be united with her lover. She had searched for that tree but though the goddess had described it to her, she was unable to make it out. The Kinnaras promised to help her and indeed, found out the tree. When they stood under it the Vidyadhara appeared all of a sudden and joined his wife.—The Kinnari persuaded her husband to uproot that tree and plant it near the temple they had erected. The tree acquired the fame as a Tirtha which was named Priyamelaka. 560, 6.

rested near the wishing tree, she suddenly beheld Sena and fainted at the unlooked for sight. On hearing the cries of her companions Sena came to her help and learnt from them all about Śantimatī. He then carefully examined the tree under which they stood, and being satisfied that it was the wishing tree worshipped it in due form. Pleased with his piety, the goddess of that place¹ appeared and presented him with a miraculous stone by which all diseases could be cured. After she had gone, they all together went to the hermitage where Sena and his wife took leave of the Tīrthas. 566, 10. They reached Viśvapūra in a few days and were with great joy, welcomed by King Samaraketu. While they were staying there, the king fell seriously ill, nor were his physicians able to cure him. At last Sena made use of the healing stone, by means of which the king completely recovered. He made Sena promise not to leave him, and gave strict order that, in case anybody should arrive to see the prince, notice of it should be first given to himself, before the stranger was admitted to Sena. 569, 3. Once there arrived, from Campā, Amaraguru a minister's son, who had somehow come to know the events related above. He was first introduced to the king, who bade him manage the matter in such a way, that prince Sena should remain with him. Admitted to the prince Amaraguru related that Harisena the old king, having made over the reign to Viśena had entered the Order, but that the subjects were disaffected towards Viśena. At this moment some omens occurred which foreboded ill. Amaraguru remained in Viśvapūra and dispatched spies into the kingdom of Viśena. 571, 8.

Now Śantimatī having dreamt that the wishing tree was entering her body, became big with child, and in due time gave birth to a boy, who was called Amarasena after his grandfather. 572, 4.

Once one of the spies who had been sent to Campā reported that Muktipīḍa, King of Acalapūra had conquered the kingdom of Viśena, who had fled. Sena resolved to punish the usurper of his father's kingdom and went to meet him at the head of

troops which Samaraketu had given him 573, 10 — Poetical description of Sena's departure from Visvapura, of both armies, and of the battle — At last Sena vanquished Multispida in single combat. He spoke kindly to his gallant enemy and dismissed him into his kingdom 579, 11

- Sena then returned to Campā, where the people welcomed him with transports of joy, but he declined their homage emphasizing that Visena was their king. Messengers were dispatched to Visena to make him return to his capital, but he sent them home with no courtesy and stayed away 581 9

When *Hari-sena*, now a monk heard the good news of Sena, whose sudden departure from Campā had been the principal cause of his renouncing the world he thought it likely that he might awaken him and therefore, went to Visvapura, where Sena came to see him. He spoke to him about the inconstancy of fortune, and in order to prove that men even for small faults are visited with grave affliction he told him the

Story of Candia and Sarga 583 3—595, 4

In Vardhanāpura there lived a very poor man named Saddhada¹ with his wife Candrā and his son Sarga. On Saddhada's death the widow earned a livelihood by doing jobs in other houses, and Sarga by collecting fuel, etc in the woods. Once Candrā was called upon to carry water to the house of some merchant, before going there she put the meal for her son in a bag. When Sarga came home, hungry and thirsty after his day's work, and found nothing to eat he waxed wroth and reviled his mother on her return with these words 'have you been impaled there, since you have forgotten the time of my meal?' She replied 'are your hands cut off, since you did not take it out of the bag and eat it?' Their rancorous speech produced bad karma for both of them — They were, however, converted to the Jaina creed and afterwards entered the Order. After having died by *samlekhanī* they ascended to heaven 584, 15 — Sarga was reborn in Tamraliptī as Arunadeva, son of a merchant, and

¹ Apparently the Apalbramśa of Śraddha. Saddhada in the Sanskrit is a misprint for Saddhada. The name Deval also is probably Apalbramśa

In the morning the prince was roused from sleep by the chant of the bards 633 16 He went to the park and after having amused himself there he returned to the town In this way he passed his days together with the charming Ratnavati 634 4

Once Vighraha a vassal of Matribala revolted and put to flight the troops which were sent against him The king now consented that the prince at the head of the Rajputs should lead a large army against the rebel and punish him But Vighraha took refuge in one of his strongholds where he was besieged He once made a sally and engaged the hostile army in a general combat When Gunacandra became aware of it he withdrew the troops and reprimanded the Rajputs for their wanton bravery against an enemy who might be reduced to obedience by a less violent means 635 21

Now Vanamantara coming there by chance recognized Gunacandra being himself unable to kill him he proposed to Vighraha to bring about a fight between him and the prince About midnight he conducted him with four men to Gunacandra's tent Vighraha roused him from sleep and challenged him but he was easily overcome by the prince Vanamantara whose plan had miscarried went to Ayodhya and in order to give vent to his spite he spread the rumour that the prince had been killed —Gunacandra who had magnanimously condoned Vighraha proceeded together with him to Ayodhya 639 18

At that time a monk of superhuman knowledge¹ Vijayadharma walking towards Ayodhya with the purpose of awakening Gunacandra was visited by the latter together with Vighraha and some noblemen² While they were conversing together, a Vidvadhara appeared and requested the saint to relate his history of which he had heard but an imperfect account

Vijayadharma's history 642 3—660 10

I was, Vijayadharma said, King of Mithila My wife Candravarma was once carried away by a magician who wanted

¹ Caturjñānin see above p lxxx note

² The follow- ing 631 2 down to 661 10 is in verse

my warriors deserted, being killed by him in battle and having died in vindictive reflections I had to descend to hell. My wife mounted the funeral pyre in order to be united with me in her next existence, accordingly she too had to descend to the same hell. 660, 8 We were reborn as very poor people and became husband and wife. Once a nun collected alms in our house we asked her where her *upāsraya* was and went there regularly in the evening. The *ganinī* instructed us in the Law and we worshipped the images of the Tirthakāras. Thus we became pious Śrāvakas and on our death we ascended to the Brahmaloka. Most of my sins had been atoned for in hell, for the rest of them we had to suffer in our human birth. —

This account of my former births Vijayadharma concluded made such an impression on me that I became a monk. 665 10

(Main story continued)

All hearers were greatly moved by the saint's tale. Gunacandra begged to be given the vows of laymen and Vighraha also became a Śrāvaka. Vijayadharma then disappeared after promising to see the prince again in Ayodhya. 666 7

Meanwhile Vānamantira had spread in Ayodhya a rumour of Gunacandra's death. Ratnavati upon hearing this report desired to enter the fire but the king comforted her in some degree by denouncing this rumour as an intentional lie set on foot by an enemy of the prince. He would send a swift messenger to the army who would, within five days, bring back news about Gunacandra. In the interval Ratnavati abstained from food and performed expiatory rites. She asked the *ganinī* Susamgata to come to her house and made her deliver religious instruction to her and her people. The nun explained that all creatures in the world continually undergo suffering in one way or other but as some sick persons following the advice of a clever physician get over their pains and do not feel ill so those who keenly feeling the misery of worldly existence conduct themselves according to the advice of a saintly master are greatly relieved though they are still exposed to the ills of human existence. — She then assured Ratnavati that her husband was still alive for her voice was not that of a widow. Her present grief she said

to make use of her for the attainment of some charm. I was in utter despair at her loss. In order to console me the magician averred that the queen would suffer no harm and would return to me after six months. Still I was desponding all that time but before the six months were over I experienced all of a sudden an extreme gladness the cause of which proved to be the arrival of the Tirthakara. The gods having prepared the *samayasarana* the Lord entered it and the different classes of deities occupied their proper places in it. I went there on a white elephant but entered the *samayasarana* on foot. Prostrating myself before the Lord I praised him in a hymn bowed to the monks and gods and sat down. 647 19. Now the Tirthakara preached the Law explaining how it should be purified like gold by rubbing cutting and calcination¹. 653 10. When he ceased speaking I espied my wife among the people assembled and I inquired of the Lord what fault of mine in a former birth had caused my separation from her. The following is what I learnt from him. 654 4. In the Vindhya I had been a chief of the Sabaras called Sikharasena. My wife was Srimati who is now Cindrivarma. Once we saw some monks who had lost their way and felt compassion for them. After having fed them with fruits etc. I put them on the right way again. They delivered us the *namaskṛita* and taught us right conduct especially enjoining us one day in every fortnight not to commit any forbidden action even though in danger of our lives. We carefully kept this rule. But once on a Posaḍha day we were on a peak of the Vindhya when a fierce lion came towards us. I grasped my bow and would have shot the beast if my wife had not reminded me of our vow. We accordingly, allowed the lion to devour us upon which we ascended to heaven. 658 4.

I was reborn as prince Samaramgāṅka of Cakrapura in Aparāvidha and my wife as Asokadevi a cousin of mine whom I married after my father's death. I ascended the throne. I was just as passionate a hunter as I had been in my last birth as a Sabara. Once I was attacked by king Bribala to whom all

¹ The first two gathas. 1. 649 occur also in the beginning of the *Abalakārya Katha* aka. = ZDMG. x. 1. 34. 1. 255. 1. 16—2. 91. 1.

however, a nun named Utpala who was very clever in managing such matters. I introduced her in Bandhusundari's house, and she prepared a charm, by means of which Yasodhara ceased to love Madiravati and left her. By this deed of mine I acquired bad karma. 678, 8

In my next births I became in turn a female elephant, then a monkey, a bitch, a cat, and a Cindula girl, in all these births I was hated by those of my kind and died a miserable death. In my last birth I was a Sabara girl whom the Sabaras detested and drove from their village. Once I met, in a forest, some monks who had lost their way, I set them on the right way and was so kindly treated by those holy men, that I conceived a sincere veneration for them. The good karma I acquired thereby brought about my birth as daughter of the king of Svetavi and my subsequent marriage with the king of Kosala. by the rest of the bad karma I was made to suffer my present misfortune. 680 8

This tale of the guru greatly moved me and brought about the recollection of my former births. He further told me that in this very night my husband would find out the deceit of Manohari and drive her away without injuring her, and that we should meet next morning. I wanted to take the vows at once, but the guru delivered me only the *namaskāra* and bade me repeat it while I remained in a cave of the hill waiting for my husband. 682 14

Some of his horsemen found me in the next morning and then he himself came to me. I told him how I had fared in the interval, and what the guru had told me about my former births. He was greatly moved on learning that even slight faults are most severely punished by fate and going with me to see the guru he was further instructed in the *Taw*. After placing his eldest son Surasundara on the throne and making the usual preparations he took the vows together with myself and all his wives. 685 9

(Main story continued)

The nun assured Ratnavati that Gunacandra also had embraced the *Taw* and she was visited by her till on the fifth

day her husband arrived. The couple was very happy, and rejoiced to have been set on the way of perfection by the best of teachers. In the course of time Ratnavati gave birth to a boy, Mañtribala then entered the Order, and Gunacandra became king. 689, 5

Once during the monsoon king Gunacandra saw the river carrying an enormous volume of water, destroying the banks and causing ruin everywhere. Again in autumn he beheld the same river now returned to its old bed and filled with pure water. This river struck him as a simile of man first in a worldly state of mind and again in that of renunciation. He resolved to enter the Order, and went, together with Ratnavati, to Benares, where Vijavadharma initiated him, his wife, and many persons of rank. Gunacandra passed some time as an ordinary monk, at last he was allowed to wander about by himself. 692, 16

Once in Kolliga he was standing motionless in deep meditation. Vānamantara his old enemy, perceived him from the sky and threw a huge rock on him, which, however, did him very little harm, twice the Vidyādhara repeated the assault with no more success. He then thought of bringing about his ruin by the following design. After having stolen something valuable and hid it near the saint, he pointed him out to the policemen as the robber. Although they did not at first believe him guilty, still when he returned no answer to their questions, they grew angry and informed king Viśvasena. The latter on recognizing Gunacandra was desolate that so holy a man should have been injured, and he would have apprehended Vānamantara if the Vidyādhara had not made himself invisible. The king paid homage to the saint and made the queens to the same. A woodcutter who had witnessed the falling of the rock, informed the king of the details. but the enormous noise produced by it, he said, had made him faint with fright. The king was overcome by grief at the malignity of the Vidyādhara, and at the injuries inflicted by him on Gunacandra. The latter on the completion of his meditation comforted the king. the pain caused him by Vānamantara was a mere trifle, the Samāra was but continual affliction, wherefore the wise took refuge under the tree of the

Law; his suffering on earth was not to be compared to what he had undergone many times in hell

The king was awakened by his sermon, and entered the Order under Vijayadharma 700, 13

Vāṇmantara at the end of his life fell ill and died a most miserable death; he descended to the hell Mahātama Guṇacandra died by *pālapopamāna* and ascended to the heaven Sarvārthasiddha¹ 701, 14

NINTH BRĀVA

(Samarāditya and Girśena)

In Ujjayini reigned king Puruṣaśmīha his wife was Sundarī When the soul of Guṇacandra was to enter on his last birth, he was embodied in the womb of queen Sundarī, who on her conception dreamt that the sun was entering her body In due time she was delivered of a boy who was named after his grand father, Samarāditya And the soul of Vāṇmantara after leaving hell and going through a great number of animal births was born as the Cāṇḍīla Girśena, he was ugly and miserable 705 15

In consequence of his good karma Samarāditya grew up a most virtuous intelligent, and accomplished young man, he recollected his former births of which fact however nobody else was aware Since the prince was averse to all pleasures and worldly interests, and delighted only in pure meditation, his father desired to bring him back to habits of life more conformable to his exalted state He, therefore, surrounded him with clever and gay companions, Aśoka Kāśmāṅkara, Laṭṭāṅga and others They did their best to amuse the prince, who humoured them hoping to bring about their enlightenment 706, 8

Once they engaged him in a discussion about the *Śāstra* the Kāmasāstra, asserting that it was necessary for attaining the highest good The prince refuted their arguments one by one and proved that the precepts of the Kāmasāstra did but lead people to sin 715, 9

¹ This is the name of the highest heaven Our author calls it here Śāvasiddha and 703 1 Mahāśiddha The gods in Sarvārthasiddha are born only once more. Tattvārth 8 IV 27

A few days later they extolled the value of friendship, the prince assented to their proposition in a general way. But he said, there are three kinds of friends: the inferior, the middle, and the excellent, only the last one is of real value. He explained that the first is the inferior friend, the middle one are the Relations who leave one on death, and Religious Men only is an excellent friend who accompanies one even after death.¹ And he instructed his companions how to exert themselves in order to reach the *summum bonum*. 719, 3

Once in spring during Madan's festival when the towns-people were amusing themselves in the park with songs and all sorts of shows, the most respected citizens invited the king to grace their holiday by his presence. The king replied that he would send the prince as his deputy, for he was anxious that he should have some diversion. Accordingly Samaraditya in a richly decorated carriage and accompanied by a train of elegant persons went to the park where he witnessed the show and sports of the people, he honoured their frolic though he deplored their folly. 721, 9

Proceeding further he saw² a man in a deplorable condition lying on the plinth of a temple. With a design of awakening the people he inquired of the charioteer what kind of show that was, and when the latter replied it was no show but a man overcome by disease, he drew his sword and called upon the Disease either to release her victim or to get ready for fight. All singing and playing ceased instantly, and the people drew round the carriage. The charioteer explained to the prince the nature of disease, against it there was only one remedy which is administered by the Law. The spectators confirming this statement, the prince asked them why they did not exert themselves to be rid of their common enemy Disease. They entreated him, however not to disturb their holiday but to look at their sports. 725, 12. Next the prince beheld a helpless couple in ex-

¹ Compare *Haribala Parvan III* 149 ff.

² The following story appears to be an adaptation from the Legend of Buddha viz. his four sights in the park which led him to abandon his home. In *Haribala* the account however the fourth sight an ascetic is wanting.

trene old age and a similar scene was enacted 727, 12 Then the prince saw a corpse being carried to the burning ground Again he feigned ignorance of death and made use of the charioteer's information to awaken the people, wherein he succeeded at last They left off merry-making and went about their business 730, 6

On hearing an account of the prince's strange conduct in the park the king's anxiety concerning him increased He therefore, made him promise to do what he should ask him After some days he told him that Vibhramaviati and Kāmalita two daughters of king Khadgasena who had selected the prince for their husband had arrived, he requested him to marry the sisters in conformity with the promise he had given him The prince gave his assent and several suspicious signs foreboded a happy result 733, 20 Samaratita's betrothal was celebrated by the people in due form, all preparations for the wedding were carefully made and the prince married his two brides in great state 737, 16

In the evening the prince together with his friends Asoka etc went to the bedchamber where his two brides and their friends were assembled When they all were seated Kundalita and Mānini offered the prince garlands prepared by their mistresses, and Mānini gave utterance to their hope that the prince would requite the affection of his brides, on which he remarked 'we must examine if they love me' In order to prove their mistresses' love for him, Kundalita related that both sisters were desperately in love with him ever since they had heard his name, and that they had been in a transport of joy when their father had sent them hither, their love therefore, was beyond doubt The prince who intended to set them on the way of salvation, questioned whether a person really loved one whom he would prompt to do wrong and in illustration of the problem he related the

Apologue of the lover in the sink hole! 740 12
743, 11

In Madanapura of Kamarūpa lived king Pradyumna One day when he was out riding his wife Rati was looking down

¹ For a similar, but less gross apologue see *Parīkṣita Parvan* III 248 ff.

king and the queen instead of sending for their son visited him in his house and praised his conduct, for he had performed a most difficult task. In order to correct this opinion of the king, Samarāditya told the

Apologue of the four men 748 10—749 15

There were once four men two of them greedy of wealth, and the other two intent on sensual pleasures. Travelling together they came to some place where they beheld two very rich treasures and two beautiful women. they rushed forward to seize the objects of their desires. But a voice warned them that a huge mountain was falling on them. They were in a terrible fright when they saw the mountain coming down rapidly and were at a loss what to do. The same voice told them that there was now no escape but those who retained their desire for wealth or pleasure would be crushed again and again, while those who had resigned their desire would be crushed only this time and would be safe for the future. And so it came to pass with these four men two of whom proceeded towards the objects of their desire while the other two abstained from them 749 15

Samarāditya explained the meaning of this apologue to the satisfaction and enlightenment of the king.—The brides declared that their lot was better than they ever could have desired 752 14

While they were thus conversing loud lamentation was heard in bhattacha Purandara's house near by. Purandara the prince said was all but dead for Narmadā his wife had poisoned him, the king should send physicians who would restore him and his dog to life. Samarāditya was by his supernatural knowledge aware of all that had happened and therefore was able to tell the history of Purandara 754 7

Narmadā was in love with her servant Arjuna but Purandara would not believe it. When however, his mother warned him his suspicion was aroused. He therefore pretended to go to Mahesvara on an errand of the king but he returned in the night and surprised his wife sleeping in the embrace of Arjuna. Piercing him with his sword he left the house and hid in some

place Narmada was in great despair, when awakened by the blood of her lover she found him dead. She buried the corpse near the wall placed an image there and worshipped it. Purandara returned after a few days to his house and lived with his wife just as before. Twelve years had passed since, five days ago Narmada had invited brahmans for the *Sraddha*. While the ceremony was being performed Purandara said smiling to his wife 'Why mind him still?' From these words Narmada had concluded that her husband had murdered Arjuna and therefore she had poisoned him. She gave poison to the dog because he always came to the tomb. This dog was no other than Arjuna who after his death had been reborn seven times as an animal and the last time as a dog.

Meanwhile the physicians had arrived they cured Purandara and his dog by an emetic. 758 15

All of a sudden a brilliant light illuminated the whole city. For just then as the prince explained Jinadharmā had become a god he had come to enlighten his wife and his friend and afterwards he had again ascended to heaven. Samaraditya related his history. 759 19

Jinadharmā was a pious Jaina his wife Bandhulā was in love with his friend Dhanadatta. Once during the night Jinadharmā went to an empty house near his own and stood there motionless meditating. The same house had been appointed by Bandhulā for a rendezvous with her lover she brought there in the night a bed the feet of which ended in sharp nail and unwittingly placed one of these nails on the foot of Jinadharmā of whose presence she had not become aware in the dark room. When she and her lover lay on the bed dallying with each other the nail pierced Jinadharmā's foot. He bore the terrible pains without uttering a sound and persevered in pure meditation till he expired. Having ascended to Brahma-loka he at once returned to the same house with the intention of awakening his wife and his friend. For this purpose he made her first and the friend soon after feel the pangs of cholera. In their helpless condition they began to repent sincerely of their infamous conduct. Now the god became visible and told them that he had come to pay homage to the pious Jinadharmā.

in twelve months that of all divine beings from the lowest to the highest, and then changes into *śukla leśyā* 779 8

Finally Citrangada questioned him about some difficult points in the Karma theory, especially regarding the higher spiritual stages 780 8

On the next day the brahman Agnibhūti enquired who is the god of the Jainas (answer the vitarāga), how he is to be worshipped (answer by right conduct), and what merit is there by acquired He further asked, what benefit accrues to the vitarāga by being worshipped, and if there is no such benefit to the vitarāga why his worshipper is rewarded Samarāditya solved this question by the analogy of the wishing stone, *mantras*, etc., which are worshipped and without deriving any benefit from being worshipped still award the worshipper 782 2

Dhanavṛddhi a new Sravaka argued as follows 'If a monk makes a layman keep the five small vows which permit some acts excluded by the great vows of the monks than he tacitly agrees with such acts being done Samarāditya removed his doubt by relating the

Apologue of the merchant's six sons

782 20—784 10

Jitasatru King of Vasantapura was so pleased with the dramatic talent of his wife Dhārini that he permitted that on the day of full moon she and the seraglio might go about as they pleased he had it proclaimed throughout the town that on that day all inhabitants should leave the town on pain of capital punishment His command was obeyed by all except six sons of a merchant they were discovered by the police in the morning and forth with sentenced to death by the king Their father implored him to pardon his sons and with great difficulty at last obtained the reprieve of the eldest son the remaining five sons were executed It is not to be assumed that the father approved of their being killed, in the same way a monk does not approve of certain transgressions of the great vows when he delivers to laymen the small vows 784 10

Aśokaśāstra interrogated Samarāditya why bad men and

great sinners frequently have all their desires fulfilled, while the good and pious are poor and miserable. He replied that this was so ordained in order that men of a wicked disposition might give full play to their passions and be punished according to their desert. 785, 5

Trilocana asked, whether it was better to give support or the promise of safety (*abhaya-dāna*). S gave the preference to promise of safety and in proof thereof related the

Apologue of the robber and the four queens
785,9—787,15

Kusādhvaja, king of Brahmapura had four wives, Kamalukā, etc. Once he was playing at dice with them, when a robber was brought before him whom he sentenced to death. The robber lamented his lot, saying that he had never committed theft before and no desire of his had ever been fulfilled. The queens had compassion on him and the king consented that each of them should give him a treat before he was executed. Three of them vied with each other in spending enormous sums for this purpose. Kamaluka however said, she could spend no more than they had done, wherefore she was not in a position to make him a proper present. The king whose favorite she was, vouchsafed her any gift she should like to make. So she gave him the promise of safety, which the robber declared that he valued more than all that had been bestowed on him by the other queens. 787,15

Samaraditya left Ayodhya and in the course of his wanderings came to the kingdom of Avantī. Staying in an Aśoka grove he was perceived by Girisena, who had been long on the look out for the object of his hatred. While the Saint was engaged in contemplation, Girisena surrounded him with old clothes, sprinkled them with linseed oil, and set fire to them. Samarāditya, however, did not allow himself to be disturbed in his meditation, but endured all pains patiently. At that moment he attained omniscience (*kevala*). 788,18

The god Velamdhara hastening to his assistance extinguished the fire and reviled Girisena. Now king Muncandra with his wives arrived. He was amazed at the atrocious deed

in twelve months that of all divine beings from the lowest to the highest and then changes into *kulla leśya* 779 8

Finally Citrangada questioned him about some difficult points in the Karma theory especially regarding the higher spiritual stages 780 8

On the next day the brahman Agnibhūti enquired who is the god of the *Jamas* (answer the *vitaraṅga*) how he is to be worshipped (answer by right conduct) and what merit is thereby acquired He further asked what benefit accrues to the *vitaraṅga* by being worshipped and if there is no such benefit to the *vitaraṅga* why his worshipper is rewarded Samarāditya solved this question by the analogy of the wishing stone *mantras* etc which are worshipped and without deriving any benefit from being worshipped still award the worshipper 782 2

Dhanavṛddhi a new Sṛavaka argued as follows If a monk makes a layman keep the five small vows which permit some acts excluded by the great vows of the monks then he tacitly agrees with such acts being done Samarāditya removed his doubt by relating the

Apologue of the merchant & six sons

782 20—784 10

Jitasatru king of Vaśantapura was so pleased with the dramatic talent of his wife Dharinī that he permitted that on the day of full moon she and the seragho might go about as they pleased he had it proclaimed throughout the town that on that day all inhabitants should leave the town on pain of capital punishment His command was obeyed by all except six sons of a merchant they were discovered by the police in the morning and forth with sentenced to death by the king Their father implored him to pardon his sons and with great difficulty at last obtained the reprieve of the eldest son the remaining five sons were executed It is not to be assumed that the father approved of their being killed in the same way a monk does not approve of certain transgressions of the great vows when he delivers to laymen the small vows 784 10

Aśokaendra interrogated Samarāditya why bad men and

great sinners frequently have all their desires fulfilled, while the good and pious are poor and miserable. He replied that this was so ordained in order that men of a wicked disposition might give full play to their passions and be punished according to their desert. 785, 5

Trilocana asked, whether it was better to give support or the promise of safety (*abhaya-dāna*). S gave the preference to promise of safety and in proof thereof related the

Apologue of the robber and the four queens
785,9—787 15

Kusādhvaja, king of Brahmapura, had four wives, Kamalukā, etc. Once he was playing at dice with them when a robber was brought before him whom he sentenced to death. The robber lamented his lot, saying that he had never committed theft before and no desire of his had ever been fulfilled. The queens had compassion on him and the king consented that each of them should give him a treat before he was executed. Three of them vied with each other in spending enormous sums for this purpose. Kamalukā, however said, she could spend no more than they had done, wherefore she was not in a position to make him a proper present. The king whose favorite she was, vouchsafed her any gift she should like to make. So she gave him the promise of safety, which the robber declared that he valued more than all that had been bestowed on him by the other queens. 787,15

Samaraditya left Ayodhya and in the course of his wanderings came to the kingdom of Avantī. Staying in an Asoka-grove he was perceived by Girisena, who had been long on the look out for the object of his hatred. While the Saint was engaged in contemplation, Girisena surrounded him with old clothes, sprinkled them with linseed oil, and set fire to them. Samarāditya, however, did not allow himself to be disturbed in his meditation, but endured all pains patiently. At that moment he attained omniscience (*kevala*). 788,18

The god Velamdhara hastening to his assistance extinguished the fire and revivified Girisena. Now king Muncandra with his wives arrived. He was amazed at the atrocious deed

in twelve months that of all divine beings from the lowest to the highest and then changes into *śūla leśyā* 779 8

Finally Citrāṅgada questioned him about some difficult points in the Karma theory especially regarding the higher spiritual stages 780 8

On the next day the brahman Agnibhūti enquired who is the god of the Jainas (answer the vitaraga) how he is to be worshipped (answer by right conduct) and what merit is there by acquired He further asked what benefit accrues to the vitaraga by being worshipped and if there is no such benefit to the vitaraga why his worshipper is rewarded Samaraditya solved this question by the analogy of the wishing stone *mantras* etc which are worshipped and without deriving any benefit from being worshipped still award the worshipper 782 2

Dhanavṛddhi a new Sṛāvaka argued as follows If a monk makes a layman keep the five small vows which permit some acts excluded by the great vows of the monks then he tacitly agrees with such acts being done Samaraditya removed his doubt by relating the

Apologue of the merchant's six sons

782 20—784 10

Jitasatru King of Vasantapura was so pleased with the dramatic talent of his wife Dharinī that he permitted that on the day of full moon she and the seraglio might go about as they pleased he had it proclaimed throughout the town that on that day all inhabitants should leave the town on pain of capital punishment His command was obeyed by all except six sons of a merchant they were discovered by the police in the morning and forthwith sentenced to death by the king Their father implored him to pardon his sons and with great difficulty at last obtained the reprieve of the eldest son the remaining five sons were executed It is not to be assumed that the father approved of their being killed in the same way a monk does not approve of certain transgressions of the great vows when he delivers to laymen the small vows 784 10

Aśokaśāstra interrogated Samaraditya why bad men and

great sinners frequently have all their desires fulfilled while the good and pious are poor and miserable. He replied that this was so ordained in order that men of a wicked disposition might give full play to their passions and be punished according to their desert. 785 5

Trilocana asked whether it was better to give support or the promise of safety (*abhaya dana*). S gave the preference to promise of safety and in proof thereof related the

Apologue of the robber and the four queens
785 9—787 15

Kusadhvaja king of Brahmapura had four wives Kamalukā etc. Once he was playing at dice with them when a robber was brought before him whom he sentenced to death. The robber lamented his lot saying that he had never committed theft before and no desire of his had ever been fulfilled. The queens had compassion on him and the king consented that each of them should give him a treat before he was executed. Three of them vied with each other in spending enormous sums for this purpose. Kamalukā however said she could spend no more than they had done wherefore she was not in a position to make him a proper present. The king whose favorite she was vouchsafed her any gift she should like to make. So she gave him the promise of safety which the robber declared that he valued more than all that had been bestowed on him by the other queens. 787 15

Samaraditya left Ayodhya and in the course of his wanderings came to the kingdom of Avanti. Staying in an *Aśoka* grove he was perceived by Girisena who had been long on the look out for the object of his hatred. While the Saint was engaged in contemplation Girisena surrounded him with old clothes sprinkled them with linseed oil and set fire to them. Samaraditya however did not allow himself to be disturbed in his meditation but endured all pains patiently. At that moment he attained omniscience (*kevala*). 788 18

The god Velamdhara hastening to his assistance extinguished the fire and reviled Girisena. Now king Muncandra with his wives arrived. He was amazed at the atrocious deed

of Girinā for an explanation of which the god referred him to the Saint 790 7

Indra and the Gods came to celebrate Samaraditya's hevalā They paid him homage and so did the king and his retinue—When Girinā saw that Samaraditya was held in great honour even by the Gods he felt some compunction at having done him an injury and thereby he acquired the first seed of righteousness 790 21

The new hevalā preached a sermon as is the custom on such occasions after which Indra departed 791 17

Samaraditya now told the king the stories of Guṇasena and Agnīsarman etc and declared that Girinā would first suffer in hell and then go through endless births 792 6

Being questioned by Queen Narmada he described to her the hells the denizens of hell and the suffering in hell 793 16 And to Queen Sulasamanjari he described the Vīmānas the gods and their pleasures 795 13 He further explained that the state of *siddhas* infinitely surpasses that of the gods in illustration whereof he related the

Apologue of the Savage in the Royal Palace 796 18

Jitasatru king of Kṣatipratisthita once went hunting His horse ran away with him and landed him in a glen of the Vindhya There a Śibara chief found him and treated him with the greatest respect, he fed the king tended his horse and kept watch during the night Next morning the soldiers who had followed the track of the horse arrived and the king together with the Śabara rode to the capital He entertained his humble guest magnificently and gave him in charge of the courtesan Rājāsundarī who attended to all his wants After some time the Śabara returned to his village His people enquired of him where he had been all the time and what he had seen He told them that he had met the king and had been with him in his capital, but he was unable to describe to them what he had seen for he could compare it only to the primitive things which his hearers were acquainted with and that was altogether insufficient to give them an idea of the splendour of royal

of Girisena for an explanation of which the god referred him to the Saint 790 3

Indra and the Gods came to celebrate Samaraditya's Kevala. They paid him homage and so did the king and his retinue—When Girisena saw that Samaraditya was held in great honour even by the God he felt some compunction at having done him an injury and thereby he acquired the first seed of righteousness 790 21

The new Kevalin preached a sermon as is the custom on such occasions after which Indra departed 791 17

Samaraditya now told the king the stories of Gunasena and Agnisarmaṇ etc. and declared that Girisena would first suffer in hell and then go through endless births 792 6

Being questioned by Queen Narmada he described to her the hells the denizens of hell and the suffering in hell 793 16 And to Queen Sulksamajari he described the Vimanas the gods and their pleasures 795 13 He further explained that the state of *siddhas* infinitely surpasses that of the gods in illustration whereof he related the

Apologue of the Savage in the Royal Palace 796 18

Jitasatru king of Kṣitipratisthita once went hunting. His horse ran away with him and landed him in a glen of the Vindhya. There a Śabara chief found him and treated him with the greatest respect he fed the king tended his horse and kept watch during the night. Next morning the soldiers who had followed the track of the horse arrived and the king together with the Śabara rode to the capital. He entertained his humble guest magnificently and gave him in charge of the courtesan Rajasundari who attended to all his wants. After some time the Śabara returned to his village. His people enquired of him where he had been all the time and what he had seen. He told them that he had met the king and had been with him in his capital but he was unable to describe to them what he had seen for he could compare it only to the primitive things which his hearers were acquainted with and that was altogether insufficient to give them an idea of the splendour of royal

- Bhusana V III 101f
 Brahmadatta III 4 51
 Brahma-loka H II 41 III 54 V 86
 IX 114
 Brahmapura T VIII 106 IX 11
 Buddha IX 110 note
 Buddha sāgara M. III 47
 C
 Cakradeva II 40
 Cakrapura T VIII 104
 Cakra-ena K V
 Cakravālapura T II 40
 Cakrāvātāra IX 115
 Campa T VII 88 90f
 Campavāsa T II 39 43
 Candadeva Br IV 53
 Candāla I 36 III 48 IX 5 63 VII
 79f VIII 10 IX 103
 Candasa M II 40
 Candarudra VI 80
 Candase na III 48
 K. IX 58
 Candasa mī a V 74
 Candika G IX 66 VI 61
 Candra W VII 97f
 Candrakanta W II 41
 Y VII 89
 Candralekhā II 39
 Candranana V mana I 36
 Candrasāra M II 41
 Candrasena Pr I 36
 Candravarma G VIII 103
 Candrayasā W VIII 106
 Candrayasas Pr IX 119
 Carvāha Philosoph y III 51
 Ceylon IV 56 V 68
 China VI 8
 Citramat V III 101f
 Citrāngada V 74
 IX 116
 Conch blower III 5
 Cūṭakāśa S I 53
 D
 Danadharmā III 51
 Dantapura T VI 81
 Da tarakt ka VII 93
 Dant IX 110
 De nī W VII 98
 Devadatta III 48
 Devānanda Y V 69
 Devanandan M VI 8 81
 Devapura T VI 54f
 Devaśarman II 44
 Y III 50
 Dī ana IV 54f
 Dhanadatta IX 114
 Dhanadeva M II 49
 G IV 54 60
 VIII 101
 Dhanapat M VII 89
 Dhanasri W II 39
 W IV 54f
 Dhanāvaha M VII 89
 Dhanavṛddhi IX 116
 Dharana VI 7 f
 Dharin Q IX 116
 Dharmaghosa Y II 38 41f
 Dharmacakra III 48
 Dharmacakraśa t n IX 115
 dharmalabha VI 84
 dharmopagraha-dāna III 51
 Dhīmaprabha hell V 51
 D para III 48 IV 57 VI 78 VIII
 101
 Disease IX 110
 Dronaka M II 43
 Durgulaka VI 81
 Durmat K. II 45f
 Durmukha V 4
 Durva grass VI 87
 Dvipad II 38
 F
 Fortner Years I 39 II 38 III 53
 Fr ar white VII 94
 Flag sign of shipwreck V 71 118
 G
 Gaṇadī ara II 41 III 50 VII 99
 Gāndhāra C I 34

समराइच्चकहा ।

भूमिया ।

पणमह विजियसुदुज्जयनिजियसुरमणुयविसमसरपसरं ।
तिज्जयणमङ्गलनिलयं वसहगदगयं जिणं उसहं ॥
परमभिरिवद्धमाणं पण्डमाणं विमुद्धवरणाण ।
गयजोय जोईसं सयंभुव वद्धमाण च ॥
सेसे चिय बावीसे जाइजरामरणवन्धणविमुक्के ।
तेलोकमत्थयत्थे तित्थयरे भावश्चो नमह ॥
उवणेउ मङ्गल वो जिणाण मुहलालिजालसंवत्थिया^१ ।
तित्थपवत्तणसमए तिसयविमुक्का कुसुमबुद्धी ॥
देउ सहं वो सुरमिद्धमणुयवन्नेहि मायरं नमिया ।
तित्थयरवयणपङ्कयविणिग्गया मणहरा वाणो ॥
अल पवित्थरेण । सुणह सोयव्वाइ,^२ परंसह पसंसणिज्जाइं,
परिहरह परिहरियव्वाइं, ^३आयरह ^४आयरियव्वाइं । तत्थ
सोयव्वाइ नरामरसिवसुहजणयाइ अत्थमारारं ।
सव्वद्धुमामियाइं भुवणंमि पदद्वियजसाइं ॥

१ D *जालसमीया ।

२ AO have *व्याधि here and in the next line

•

590,12 dele comma after विद्य

591,19 for चन्द्रारिषा read चन्द्रारिषा

598,10 „ वज्रो „ वज्रो

620,10 „ कदवय० „ कदवय०

638 2 „ •पद्धार „ •पद्धार

647,16 „ •यन्द „ •यन्द

672,15 „ भल्लिय „ शल्लिय

672,18 „ शणिय „ भणिय

680,9 „ शवगय „ शवगय

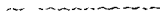
688,12 „ शङ्कनी „ शङ्कनी

689,1 „ दाराशो „ मदारशो

738,6 dele :

751,10 for चेद्विद्य read चेद्विद्य

lvi „ Vīradhavalā „ Vīcāradhavalā

समराइच्चकहा ।

भूमिया ।

पणमह विजियसुदुज्जयनिजियसुरमणुयविममरपमरं ।

तिङ्गयणमङ्गलनिलयं वमहगदगयं जिणं उमहं ॥

परमभिरिवद्धमाणं पणद्धमाणं विमुद्धवरणाण ।

गयजोय जोईम मयभुव वद्धमाणं च ॥

मेमे चिय वावीमे जादजरामरणवन्धणविमुक्के ।

तेल्लोक्कमत्ययत्ये तित्ययरे भावश्रो नमह ॥

उवणेउ मङ्गलं वो जिणाण मुहलानिजालसंवजिया^१ ।

तित्यपवत्ताणममए तिमयविमुक्का कुसुमवुद्धी ॥

देउ सुहं वो सुरमिद्धमणुयवन्नेहि मायरं भूमिया ।

तित्ययरवयणपद्धयविणिग्गया मणहरा वाणी ॥

अन पवित्यरेण । सुणह सोयव्वाहं,^२ पमंसह पमंसणिज्जाहं,

परिहरह परिहरियव्वाहं, ^३आयरह ^४आयरियव्वाहं । तज्ज

सोयव्वाह नरामरभिवसुहजणयाह अत्यमाराहं ।

मव्वदुभामियाहं भुवणंमि पदद्वियजमाहं ॥

१ D *जाणमदीहा ।

२ AU have *अरिह here and in the next line.

३

569,12 dele comma after विद्य

591,19 for अन्धारिमा read अन्धारिमा

598,10 ,, वदो ,, वदो

629,10 , कद्वयः , कद्वयः

638,2 ,, *यद्धार ,, *यद्धार

647,16 ,, *यन्द ,, *यन्द

672,15 ,, भलिय ,, भलिय

672,18 ,, अणिय , अणिय

680,9 ,, अवगय ,, अवगय

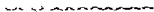
688,12 ,, अद्वन्तो ,, अद्वन्तो

689,1 ,, दाराचो ,, दाराचो

738,6 dele !

751,10 for चेद्विय read चेद्विय

lvi ,, Viradhavala ,, Vicāradhavala

तार्त्तु चियं विवुहाणं पसंसणिज्जादं 'तह य जादं च ।

तेहिं चियं भणियादं मसत्तनाणचरणादं ॥

परिहरियव्वादं तद्वा कुमईवामसु हेउभूयादं ।

मिच्छत्तमाइयादं लोगविदुद्धादं य तहेव ॥

आयरियव्वादं अणिसिण्ण मसत्तनाणचरणादं ।

दोगच्चविउड्डणादं चिन्तामणिरयणभूयादं ॥

एत्थं पुण अहिगारो ता सोयव्वेहि पत्थयपवन्ने ।

सव्वन्नुभासियादं सोयव्वादं ति भणियमिणं ॥

वोच्छं तप्पडिवद्धं भवियजणणन्दयारिणिं परमं ।

संखेवओ महत्थं चरियकहं तं निसामेह ॥

तत्थ 'य 'तिविह कहावत्थुं' ति पुब्बायरियपवाओ ।

तं जहा । दिव्वं दिव्वमाणुमं माणुमं च । तत्थ दिव्वं नाम,

जत्थ केवलमेव 'देवचरिय वसिज्जदं; दिव्वमाणुमं पुण, जत्थ

दोषहं 'पि दिव्वमाणुमाणं; माणुमं तु, जत्थ केवलं माणुम-

चरियं ति ॥ एत्थ सामवओ चत्तारि कहाओ हवन्ति । तं

जहा । अत्यकहा कामकहा धम्मकहा संकिण्णकहा य । तत्थ

अत्यकहा नाम; जा अत्योवायाणपडिवद्धा 'असिमसि'कसि-

प्पसंगया विचित्तधाउवायादपमुहं महोवायसंपउत्ता

पयाणदण्डादपयत्यविरइया, मा अत्यकहं न्ति भण्णद ।

- जा उण कामोवायाणविसया ^१वित्तवज्जवयकलादक्खिणपरि-
 गया अणुरायपुल्लइयपडिवत्तिजोयसारा दूईवावार^२रमिय-
 भावाणवत्तणाइपयत्यमंगथा, मा कामकह त्ति भण्द । जा
 उण धम्मोवायाणगोयरा खमामइवज्जवमुत्तितवमज्जमसच्चमोया-
 ५ किच्चन्नवंभचेरपहाणा अणुच्चयदिमिदेमाणत्थदण्डविरईसामा-
 इयपोसहोववासोवभोगपरिभोगातिहिंसंविभागकलिया अणु-
 कम्पाकामनिज्जराइपयत्यमंपउत्ता, मा धम्मकह त्ति । जा उण
 तिवग्गोवायाणसंबद्धा ^३कच्चकहागन्यत्थवित्थरविरइया ^४लोइय-
 वेयसमयपसिद्धा ^५उयाहरणहेउकारणोववेया, मा भकिष्कह
 १० त्ति ^६बुच्चइ ॥ एयाणं च कक्षाण तिविहा सोयारो हवन्ति । तं
 जहा । अहमा मज्झिमा उत्तम त्ति । तत्थ जे कोइमाण-
 मायालोह^७समुच्छाइयमई परलोयदंमणपरमुहा इहलोगपर-
 मत्थदमिणो निरणकम्पा जीवेसु, ते तहाविहा तामसा
 अहमपुरिमा दुग्गइगमणकन्दुज्जयाए सुगदपडिवक्खभूयाए
 १५ परमत्थओ अणत्थवज्जलाए अत्थकक्षाए अणुसज्जन्ति । जे उण
 महाइविसयविसमोहियमणा भावरिउइन्दियाणुकूलवत्तिणो
 अभावियपरमत्थमगा 'इमं सुन्दर, इमं सुन्दरयर' ति सुन्दरा-
 सुन्दरेसु अविणिच्छियमई, ते 'रायमा मज्झिमपुरिमा बुद्ध-
 जणोवइमणिज्जाए विडम्बणसेत्तपडिवद्धाए इइ परभवे य

१ AC चित्त०, B वित्तवज्जवय, D चित्तमज्जरय० ।

२ C चंरिय ।

३ ACD सम्प०, om विहर ।

४ C सोय ।

५ D आहारए, C आहारए ।

६ D भुवर ।

७ CD समच्छाएय० ।

८ D तारिमा मज्झिमा

तादं चिय-विबुहाणं यमंसणिज्जादं 'तह य जादं च ।

तेहिं चिय भणियादं मम्मत्तनाणचरणादं ॥

परिहरियव्वाद तहा कुगईवामस्स हेउभूयादं ।

मिच्छत्तमादयादं लोगविरुद्धाद य तहेव ॥

आयरियव्वाद अणिसिएण मम्मत्तनाणचरणादं ।

दोगच्चविउडणादं चिन्तामणिरयणभूयादं ॥

एत्थं पुण अहिगारो ता सोयवेहि पत्थुयपवन्थे ।

सव्वन्नुभामियादं सोयव्वादं ति भणियमिणं ॥

वोच्चं तप्पडिवहुं भवियजणाणन्दयारिणिं परमं ।

संखेवओ महत्थं चरियकहं तं निमामेह ॥

१०

तत्थ 'य 'तिविह कहावत्थुं' ति पुव्वायरियपवाओ ।
तं जहा । दिव्वं दिव्वमाणुमं माणुमं च । तत्थ दिव्वं नाम,
जत्थ केवलमेव 'देवचरिय वणिज्जद, दिव्वमाणुमं पुण, जत्थ
दोणहं 'पि दिव्वमाणुमाणं; माणुम तु, जत्थ केवलं माणुम-
चरियं ति ॥ एत्थ सामन्नओ चत्तारि कहाओ हवन्ति । तं ११
जहा । अत्थकहा कामकहा धम्मकहा संकिणकहा य । तत्थ
अत्थकहा नाम, जा अत्थोवायाणपडिवद्धा 'अमिममि'कमि-
प्पमंगया विचित्तधाउवायादपमुह'महोवायसंपउत्ता
ययाणदण्डादपयत्यविरइया, मा अत्थकहं ति भणइ ।

जादं च ।

१ D om.

१ D द्वि ।

१ B चाच ।

१ ACD किति ।

० B सुद्धोएवोवाय ।

- जा उण कामोवायाणविसया ^१वित्तवज्जवधकलादक्खिणपरि-
 गया अणुराधपुल्लद्वयपडिवत्तिजोयसारा दूईवावार^२रमित्त-
 भावाणुवत्तणाद्वयत्यसंगया, सा कामकह त्ति भण्णइ । जा
 उण धम्मोवायाणगोघरा खमामद्वज्जवसुत्तितवमंजमसच्चमोया-
 ५ किचन्नवंभचेरपहाणा अणुव्वयदिमिदेसाणत्यदण्डविरईसामा-
 द्वयपोसहोववासोवभोगपरिभोगातिहिंसंविभागकलिया अणु-
 कम्माकामनिज्जराद्वयत्यसंपउत्ता, सा धम्मकह त्ति । जा उण
 तिवग्गोवायाणसंवद्धा ^३कच्चकहागन्यत्यवित्थरविरदया ^४लोद्वय-
 वेयसमयपसिद्धा ^५उयाहरणहेउकारणोववेया, सा मक्खिणकह
 १० त्ति ^६बुद्धइ ॥ एधाणं च कहाण तिविहा सोयारो हवन्ति । तं
 जहा । अहमा मज्झिमा उत्तम त्ति । तत्थ जे कोहमाण-
 मायालोह^७समुच्छाद्वयमई परलोचदंसणपरंमुहा इहलोगपर-
 मत्यदमिणो निरणुकम्मा जीवेसु, ते तहाविहा तामसा
 अहमपुरिमा दुग्गादगमणकन्दुज्जयाए सुगदपडिवक्खभूयाए
 १५ परमत्यओ अणत्यवज्जलाए अत्यकहाए अणुसज्जन्ति । जे उण
 महाद्विषयविषमोहियमणा भावरिउदन्दियाणुकूलवत्तिणो
 अभावियपरमत्यमग्गा 'इमं सुन्दर, इमं सुन्दरधरं' ति सुन्दरा-
 सुन्दरेसु अविणिच्छियमई, ते 'रायसा मज्झिमपुरिमा बुद्ध-
 जणोववसणिज्जाए विडम्बणमेत्तपडिवद्धाए इह परभवे य

दुक्खसंवड्डयाए कामकहाए अणुमज्जन्ति । जे छण ^१मणं
 सुन्दरयरा सावेक्खा उभयलोएसु कुसला ववहारनयमएणं
 परमत्यओ मारविन्नाणरहिया खुद्भोएसु^२ अवज्जमाणिणो
 अवियण्हा उदारभोगाणं, ते किच्चि-सत्तिया मज्झिमपुरिसा चेव
 आसयविसेसओ सुगददुग्गदवत्तिणीए जीवलोगमभावविम्भमाए
 मयलरसनीमन्दसंगयाए विविहभावपसूदनिवन्धणाए संकिण-
 कहाए अणुमज्जन्ति । जे छण ^३जाइजरामरणजणियवेरगा
 जन्मन्तरंमि वि कुसलभावियमई निब्बिणा^४ कामभोगाए
 मुक्कपाया पावलेवेण विन्नायपरमपयसह्वा आसन्ना भिद्धि-
 संपत्तीए, ते सत्तिया उत्तिमपुरिसा मग्गनिब्बाणसमारुहण-
 वत्तिणीए बुहजणपसंसणिज्जाए मयल^५कहामुन्दराए महा-
 पुरिससेवियाए धम्मकहाए चेव अणुमज्जन्ति ॥

तओ अहं पि इयाणिं दिव्वमाणुसवत्युगयं धम्मकहं चेव
^६कित्तइस्सामि । भणियं च अकयपरोवयारनिरएहिं उव-
 लद्धपरमपयसगेहिं ममतिणमणिमुत्तलेदुक्खेणेहिं सासयसिव-^७
 मोक्खवद्धराएहिं धम्ममत्ययारेहिं

धमेण सुलपसूदं धमेण य दिव्वरुवमपत्ती ।

धमेण धणसमिद्धी धमेण सुवित्थडा कित्ती ॥

धमो मङ्गलमउलं ओमहमउलं च सव्वदुक्खाणं ।

धमो बलमधि विउलं धमो ताणं च सरणं च ॥

१ CD मयाग ।

२ D बड्ठ. A, adds च ।

३ ACD ।

४ ABC निब्बिणकामभोगा ।

५ AB कहाए ।

६ B वट्ठेए ।

कि जपिण बडण। ज ज दौसद समत्यजियलोए ।

इन्दियमणामिराम त त धम्मण्ण सव्व ॥

भीममि मरणकाले मोक्षूण दुक्खसविट्ठत्त पि ।

अत्य देह मयण धम्मो च्चिय होइ सुमहाओ ॥

५ पावेद य सुरन्तोय तत्तो वि सुमाणुसत्तण धम्मो ।

तत्तो दुक्खविमोक्ख सामयमोक्ख णड मोक्ख ॥

त कुणइ जाणमाणो जाणइ य सुणइ जो उ मज्झत्यो ।

कुसलो य धम्मियाओ कहाउ सव्वनुभणियाओ ॥

ता पढम धम्मगुण पडुच्च चरिय अइ पवक्खामि ।

१० आराहगेयराण गुणदोसविभावण परम ॥

नवपुव्वभवनिबद्ध सवेगकर च भव्वसत्ताण ।

चरिय समराइचस्स ऽवन्तिरचो सुणइ वोच्च ॥

एत्य बडया उ भवा दोण्ह वि उवओगिणो न ते सज्जे ।

नवसु परोप्परजोगो जत्तो रुखा इमा भणिया ॥

११ जह तेणैव भगवया मिरिमेणुवमगमहणपज्जन्ते ।

सजायकेवलेण सिद्ध वेलधरसुरस्स ॥

सुणिवन्दस्स य रत्तो देवीण य नमयापद्दाणाण ।

रुखिणैण फुडत्य अइमवि त सपवक्खामि ॥

भणियं च पुष्पायरिणं

गुणसेण-अग्निमक्षा मौहाणन्दा य तह पिया-उत्ता ।

मिहि-जालिणि भाइ-सुया धण-धणमिरिमो य पइ-भज्जा ॥

जय-विजया य महोयर धरणो लच्छी य तह पई-भज्जा ।

सेण-विसेणा पित्तिय-उत्ता जणंमि सत्तमए ॥

गुणचन्द-वाणमंतर ममरादस गिरिसेणपाणो उ ।

एकस्स तसो मोक्खो 'वीयस्स अणन्तमंसारो ।

नगराइ 'मिइपरइ' जयउर-'कोमंवि-सुमणनयरं च ।

कायन्दी मायन्दी चप्पाओज्झा य उज्जेणी ॥

गुणमेणकुववाओ मोहण-मणकुमार-यणिसु ।

सुखाणयारणेसुं मेवेज्जाणुत्तरेसुं च ॥

इयरस्स उ उववाओ विज्जुकुमारेसु होइ नायवो ।

मेमो अणन्तरो उण रयणाईसुं अइकममो ॥

मागरमेगं पसु य नव-पणरमेव तह य अट्टारा ।

वीमं तीमं तेत्तोममेव पट्टमस्स देवेसु ॥

देवेसु 'मट्टपणियं मागरतिथ मत्ता दम य मत्तरम ।

यावीमं तेत्तीमं 'वीयस्स ठिई उ नरएसु ॥

एवमेयाओ चरियमंगहणिगाहाओ । मंपयं एयामिं चेव

गुह्वएमाणुमारेण वित्तयेणं भावत्यो कहिज्जइ ॥

१ B विनिदसु D वंमो कोदसु २-५-७ ।

१ B विपरिदुई ।

AD च'अं' ० । ४ BD चइ । ५ C प'के'दसु, D कोदसु वि होइ नरएसु ।

पठमो भवो ।

—•—

अत्थि इहेव जम्बुद्वीवे दीवे श्रवरविदेहे वासे उत्तुङ्ग-
धवलपागारमण्डितं ^१नलिणिवणसंक्कन्नपरिहामणाहं सुविभक्त-
तियचप्रक्कचच्चरं भवणेहि जियसुरिन्दभवणमोहं खिदपदट्ठियं
नाम नयरं ।

- ५ जत्थ विलयाउ कमलाइ कोइलं कुवल्याइ कलहंसे ।
वयणेहि जंपिण्ण य नयणेहि गईहि य जिणन्ति ॥
जत्थ य नराण वमणं विज्जासु जमंमि निम्मले लोहो ।
पावेसु मया भीरुत्तण च धम्ममि धणबुद्धी ॥
तत्थ य राया मंपुण्णमण्डलो मयकलङ्कपरिहीणो ।
- १० जणमणनयणाणन्दो नामेणं पुण्णवन्दो न्ति ॥
अन्नेउरप्पहाणा देवी नामेण कुमुदणी तस्स ।
सइ वड्डियविमयसुहा इट्ठा य रइ व्व मयणस्स ॥
ताण य सुओ कुमारो गुणसेणो नाम गुणगणाइणो ।
बालत्तणओ वंतरसुरो व्व केलिप्पिओ णवरं ॥
- १५ तंमि य नयरे अतीव मयलज्जणवज्जमओ धम्मसत्यमंघाय-
पाठओ जोगववहारनीइकुमलो अप्पारम्भपरिग्गहो जन्नदत्तो
नाम पुरोहिओ न्ति । तस्स य मोमदेवागव्वमभुओ मह-
त्ततिकोणुत्तिमन्नो आपिङ्गलवट्ठलोयणो ठाणमेत्तोवलक्खिय-

चिविडनामो विलमेत्तकणमन्वो विजियदन्तच्छयमहमदमणो
 वक्सुदोहरमिरोहरो विममपरिहस्यवाज्जुयलो^१ अदमडह-
 वच्छत्यलो वकविममलम्बोयरो एकपासुन्नय^२महमदियडकडि-
 यडो विममपदट्टिऊजुयलो परियूल^३कडिण^४हसुज्जो विमम-
^५वित्थिणचलणो ऊयवह^६मिहाजालपिङ्गकेमो अग्गिमक्को नाम ५
 पुत्तो त्ति । त च कोउह्वेण कुमारगुणसेणो पय्यपडुपड-
 हमुदङ्गवमकसालयप्पहाणेण महया त्वरेण नयरजणमज्जे
 सहत्थताल हमन्तो नच्चावेद रामहमि आरोविय पय्ह-
 वज्जडिम्भविन्दपरिवारिय छित्तर^७मयधरियपोण्डरौय मणहस-
 त्तालवज्जन्तडिण्डिम आरोवियमहारायसह वज्जसो रायसग्गे १०
 सुत्तरियत्तरिय हिण्डावेद । एव च पददिण कयन्तेणैव ^८तेण
 कयत्थिज्जन्तस्स ^९तस्स वेरगभावणा जाया । चिन्तिय च णेण ।

वज्जणधिकारहथा ओहमणिज्जा य मव्वलोयस्स ।

पुब्बि अकयसुपुष्ठा सहन्ति परपरिभव पुरिसा ॥

जइ ता न कओ धम्मो सप्पुरिसनिसेविओ अहन्तेण । १५

जम्भन्तरमि धणियं सुहावहो मूढहियण ॥

एणिह पि फलविवाग उग्ग दट्ठणमकयपुष्पाण ।

परलोयवन्धुभूय करेमि सुणिसेविय धम्मं ॥

१ AC • अस्सवाज्जु ।

२ BC • र० ।

३ AB विच्छिन्न उ वट्टिन्न ।

४ AB • मर ।

५ BCD om महम C om विथड ।

६ A हस्य BCD छस्य ।

७ B om all down to सो रायसग्गे ।

८ D om

चिविडनामो विलमेत्तकणमन्नो विजियदन्तच्छयमहसदमणो
 वंकसुदीहरमिरोद्धरो विममपरिहस्यवाङ्मयलो^१ अदमडह-
 वच्छत्यलो वंकविममलम्बोयरो एकपासुन्नय^२मच्चन्नवियडकडि-
 यडो विममपदद्विजुजुयलो परिथूल^३कठिण^४हस्तजडो विमम-
^५वित्तिष्णचलणो ऊयवह^६मिच्छाजालपिङ्गकेमो अग्निमन्मो नाम ५
 पुत्तो त्ति । तं च कोउहल्लेण कुमारगुणसेणो पय्यपडुपड-
 हमुदङ्गवंमकंसालयप्पहाणेण महया द्वारेण नयरजणमज्जे
 सहत्यतालं हमन्तो नच्चावेद, रामहमि आरोवियं पयड-
 वड्डिम्भविन्दपरिवारियं हित्तर^७मयधरियपोण्डरीयं मणहस-
 तालवज्जन्तडिण्डिम आरोवियमहारायसद् बज्जसो रायमगे १०
 सुतुरियतुरिय छिण्डावेद । एवं च पददिण कयन्तेणैव तेण
 कयत्तिज्जन्तस्स तेस्स वेरग्गभावणा जाया । चिन्तियं च णेण ।

बज्जणधिक्कारहथा ओहसणिज्जा य सव्वलोयस्स ।

पुब्बिं अकयसुपुणा महन्ति परपरिभवं पुरिसा ॥

जइ ता न कओ धम्मो मप्पुरिसनिसेविओ अहन्नेणं । १५

जक्कन्तरंमि धणियं सुहावद्धो मूढहियएणं ॥

एणिहं पि फलविवागं उग्गं दट्ठूणमकयपुष्णं ।

परलोयवन्नुभूयं करेमि सुणिसेवियं धम्मं ॥

१ AC *इस्यवाङ् ।

२ BC *र* ।

३ AB विष्णु, C वट्टि ।

४ AB *मद ।

५ BCD om. महस, C om. विड ।

६ A इस्स, BCD इस्स ।

७ B om. all down to श्री रायमगे ।

८ D om

जम्भन्तरे वि जेण पावेमि न १एरिस महाभौम ।

सयलजणोहमणिज्ज विडम्बण दुज्जणजणाओ १ ॥

एव च चिन्तिय पवन्नवेरग्गमग्गो निग्गओ नयराओ,

पत्तो य माममेत्तेण कालेण १तब्बिमयमन्विमठिय वउल

१ चम्पगामोगपुन्नागनागाउल पमन् १मयमयाहिवपमुहविरुद्धमा-

वयगण सुरह्हिविगन्धगम्भिणुद्दामधूमपडल विमलमल्लिल-

गिरिनईपमाहियवियडपेरन्त तावमजणजणियहिययपरिओम

१सुपरिओम नाम तवोवण ति ।

सपाविज्जण य तओ दौहद्धाणपरिखेदयमरीरो ।

१० वीममिज्जण सुज्जत्त तवोवण अह पविट्ठो १सो ॥

दिट्ठो य तेण वक्कलवियडजडाजिणतिदण्डधारौ य ।

भूदरयकयतिपुण्डो आसन्नकमण्डलू सोमो ॥

भिमियाए सुहनिमलो कयलीहरयन्तरमि झरणगओ ।

परिवत्तेन्तो दाह्णिणकरेण रुद्धकुमाल ति ॥

१५ मन्तक्खर १जवणेण य ईसि वियलन्तकण्ठउट्टुडो ।

नासाए निमिषदिट्ठौ विणिवारियसेसवावारो ॥

अयसिमयजोगपट्टयपमाणसगयकयासणविसेसो ।

तावसकुलप्पहाणो अज्जवकोडिणनामो ति ॥

पेच्छिज्जण य १हरिसवसुल्लसियरोमहेण धरणिनिमिर

१ AC ईरिस ।

१ D *जणाण ।

१ C तयब्बि ।

१ B om मय A adds पव after it

१ B सुपरिओम C परि ।

१ B om, C उ ।

० B आवे ।

० D adds त ।

आणुकरयलेणं उत्तिमङ्गेण पुणो पुणो पद्यखिदतलेणं
 'अहो धन्नो अहो धन्नो' ति भणमाणेणं पणमिओ तेणं^१ ।
 तेण वि य तं तहा पेच्छिऊण अतिहिवज्जमाणकरणलालसेण
 झाणजोगं पमोत्तूणं भागयवयणपुरस्सरं 'अहो आसंण आसणं'
 ति भणमाणेणं वज्जमन्निओ । तओ उडयङ्गणनिसेवितावस- ५
 कुमारोवणीए इमिणा य 'उवविससु^२ एत्थ' ति भणिओ
 सविणयं उवविट्ठो^३ विट्ठरे ति । पुच्छिओ इमिणा 'कुओ
 भवं आगओ' ति । तओ तेण सवित्थरो निवेइओ से
 अत्तणो वुत्तन्तो । भणिओ य इमिणा । वच्छ, पुब्बकय-
 कम्मपरिणइवसेणं एवं परिकिलेसभाइणो जीवा हवन्ति । १०
 ता नरिन्दावमाणपौडियाणं दारिइदुक्खपरिभूयाणं दोहग्ग-
 कलङ्कदूमियाणं इट्ठजणविओग^४ दहणतत्ताण य एयं परं दह-
 परलोयसुहावहं परमनिब्बुदङ्गाण^५ ति । एत्थ

पेच्छन्ति न सङ्गकयं दुक्खं अवमाणं च क्षोगाओ ।

दोग्गदण्डणं च तहा वणवासी मव्वहा धम्मा ॥ १५

एवमणुमासिएण भणियं अग्निसमेणं । भगवं एवमेयं,
 न सदेहो ति । ता जइ भयवओ ममोवरि^६ अणुकम्पा
 उचिओ वा अह एयस्स वयविसेसस्स, ता करेहि ने एय-
 वयप्पयाणेणाणुगहं ति । इमिणा भणियं । वच्छ, वेरग्ग-
 मग्गाणुगओ तुमं ति करेमि अणुगहं; को अन्नो एयस्स उचिओ १०

१ BD षेय ।

२ B adds णं ।

३ CD कुपविट्ठरे ।

४ B जहण ।

५ C थाण ।

६ A om all down to अणुगहं ।

न्ति । तत्रो अद्वन्तेसु कदवयदिणेषु मसिऊण १य मवित्थर
निययमायार यमत्थे तिहिकरणमुऊत्त^१जोगल्लगे दिक्का मे
तावमदिक्का । महापरिभवजणियवेरग्गादमयभाविण १याणेष
तमि चेव दिक्कादिवसे मयलतावसलोयपरियरियगुरुममक्खं

- ५ कथा महापदम्मा । जहा । जावज्जीव मए मासाओ १मासाओ
चेव भोत्तव्व, पारणगदिवसे य पढमपविट्ठेण पढमगेहाओ
चेव लामे वा अलामे वा नियत्तियव्व, न गेहन्तर^२मभिगन्तव्व
ति । एव च कथपदम्मस्स तस्स जहाकय पदम्मणुपालिन्तस्स
अद्वन्ता वरुवे पुब्बलक्का । तवोवणामन्नवसन्तउरनिवासिणो
१० य लोयस्स १गुणराइणो जाओ त पइ अइव भन्तिवज्जमाओ ।
अहो अय महातवस्सी इहलोयनिप्पिवामो सरौरे वि दढ-
मप्पडिवद्धो, एयस्स मफल जीविय ति । भणिय च

जणपक्खवायवज्जमाणिणा वि जत्तो गुणेषु कायव्वो ।

आवज्जन्ति गुणा खलु अवुह पि जण अमच्छरिय ॥

- ११ इओ य पुणचन्दो राया कुमारगुणसेण कयटारपरिग्गह
रज्जे १अभिमिच्चिऊण मइ कुमुदणीए देवीए तवोवणवामी
जाओ । मो य कुमारगुणमेणो अण्णेमामन्तपणिवइयवल्लण-
जुयलो निच्चियनियमण्डलाहि^३याणेमण्डलो दमदिमि
१विमइनिक्खलविरुयजमो धम्मत्यकामलवत्तणतिवगमपायएरओ

१ ACD om १ १C जेयणएणो । २ H om, D य वरुवे ।

३ A om second मासाओ BD om चेव । ४ B मइ-तर्था D-मति ।

५ B मुक्खाओ जातो ऊपर य भन्तिवज्जमाओ जओ । ६ BD-विचिय ।

७ BD-विधा ।

८ C विचिय विचय D विचियय for विचय ।

महाराया संवृत्तो त्ति । अत्रया य^१ कालक्रमेणेव^२ जहासुधं
 मयलजणमलाहणिज्जं सह वसन्तसेणाए महादेवीए रत्नसोकं
 अणुहवन्तो आगओ वसन्तउरं, पविट्ठो य महामङ्गलोवयारेणं;
 पूजिओ य^३ पउरेहिं, गओ समं तेहिं पाउमलीलावल्लम्वि-
 मोहिं विमाणच्छन्दयं नाम पासयं । जत्थ मेहदुद्धिण- १
 च्छायाणुयारिणीओ^४ बहल^५ कालागद्धूमसंतईओ, 'सोयाम-
 णीओ विव विहायन्ति रयणावलीओ, 'जलधाराओ' विव
 दीमन्ति सुत्तावलीओ, 'वलायापन्नियाओ विव विहायन्ति
 चमरपन्नियाओ, 'इन्दाउहच्छायावहारिणीओ पलम्वियाओ
 पटंसुयमान्नाओ, 'गन्धोयगावसेयसुरभिगन्धा भूमिभागा, १०
 'एण्ढन्तमज्जयरकुलाउलावदणा^६ पुप्फोवयारा^७ । किं बड्डणा
 जंपिणं ।

पुरिमाण मोहनिहासुत्ताण 'वि मिमिणयं पिध कहेइ ।

मुव्विं कयाण वियडं फलं च जो भागधेयाणं^८ ॥

तत्थ य जहाणुध्वं पउरजणं ममाणेजण विगज्जिएसु ११
 तेसु विविहणाडयच्छन्द^९ नट्टियाइणा मणहरेण विणोएण
 १२ विगमिंजण तं अहोरत्तं विइयद्विमंमि य संपादयमयल-
 गोसकिओ उच्चियवेलाए चेव निग्गओ वाहियालिं । परि-

१ BD om

२ D कालक्रमेण य ।

३ B पवटलधवरहि ।

४ AC •चारिणीउ ।

५ B कालाएट ।

६ D adds महा ।

७ D •लाउ• B उवड ।

८ B •वयरा ।

९ B य मुविणयं च कयइ ।

१० B •हेच्छाए ।

११ A नट्टिया-, B नट्टय ।

१२ B om. वि

- वाहिया य तेणं बहवे वल्हीयतुक्कवज्जराइया आमा ।
 १ तज्जणियखेयावणयणनिमित्तं च उवविट्ठो वाहियालीतडनिविट्ठे
 महस्सुम्बवणुज्जाणे । एत्थन्तरंमि गहियनारङ्गकटिणया^१ आगया
 दुवे तावसकुमारया । दिट्ठो य ऐहि राया, अभिनन्दिओ य
 ५ समयपमिद्धाए आमीणाए । १ अम्भुट्ठाणमणपयाणाइणा उव-
 यारेण बज्जमन्निया य राइणा । भणियं च ऐहिं । महाराय,
 सुगिह्तीयनामधेएण अहे कुलवइणा भवओ चउराममगुरुस्स
 सुकयधम्माधम्मवत्यस्स सरौरपउत्तिपरिघाणणनिमित्त पेमिया ।
 एव^१ सोऊण संपय तुमं पमाण ति । १ राइणा भणियं । कहिं
 १० सो भयव कुलवइ त्ति । तेहिं भणियं । इओ नाइदूरे "सुपरि-
 ओमनामे तवोवणे त्ति । तओ य सो राया भत्तिकोउगेहि"
 गओ त तवोवण ति । दिट्ठा य तेण तत्य बहवे तावसा
 कुलवइ य । तओ संजायसवेगेणं जहारिइमभिवन्दिथा । उव-
 विट्ठो कुलवइममौवे, ठिओ य तेण सह धम्मकहावावारेण
 १५ कचि काल । तओ भणिओ य ऐण मविणयं पणमिऊण भयव
 कुलवइ । जहा करेहि मे पमाय मयलपरिवार^१परिगओ
 मम गेहे आहारगइणेण । कुलवइणा भणियं । वच्छ, एवं ।
 किं तु एगो अग्गिमओ नाम महातावसो, सो^१ य न पइदियहं
 भुञ्जइ किं तु मासाओ मामाओ । तत्य वि य पारणगदिवसे

१ D adds ततो ।

१ B वेलया ।

१ BC put एव सोऊण after ति ।

५ ABC परि० ।

१ D "गेण B कोऊणजेण गण तवोवण AB add य

after गओ ।

१ C परियरिषा D परिवरिषा ।

० B om सो य ।

पढमपविट्ठो पढमगेहाओ चेव लामे वा अलामे वा नियत्तइ,
 न गेहन्तरमुवगच्छइ । ता तं महातवस्सिं मोत्तूण पडिवन्ना
 ते पत्थणा । राइणा भणियं । भगवं, अणुगिहीओ^१ न्हि ।
 अह कहिं पुण सो महातावसो । पेच्छामि एं ताव, ^१करेमि
 तस्स दरिसणेण अघ्माणं ^१विगयपावं । कुलवइणा भणिय । ६
 वच्छ, एयाए सहयारवीहियाए हेट्ठा झाणवरगओ चिट्ठइ ।
 तओ सो राया ससंभन्तो गओ सहयारवीहियं । दिट्ठो य
 तेण पउमामणोवविट्ठो थिरधरियनयणजुथलो पसन्तविचित्त-
 चित्तवावारो किंपि तहाविहं झाणं झायन्तो अग्निसम्भतावसो
 त्ति । तओ राइणा हरिसवस^२पयट्ठन्तपुण्णएण पणमिशो । तेण १०
 विय आसीसाए सबडमाणसेवाहिणन्दिओ, 'मागय ते' भणिकुण
 'उवविमाहि' त्ति संलत्तो । उवविमिकुण सुहासणत्येण भणियं
 राइणा । भयवं, किं ते दमस्स महादुक्करस्स तवचरणववमायस्स
 कारण । अग्निसम्भतावसेण भणियं । भो महासत्त, दारिद-
 दुक्खं परपरिहवो विह्वया तहा महारायपुत्तो य गुणसेणो १५
 नाम कक्काणमित्तो त्ति । तओ संजायनियनामामहेण भणियं
 राइणा । भयवं, चिट्ठउ ताव दारिदुक्खादयं ववमायकारणं;
 अह कहिं पुण महारायपुत्तो गुणसेणो नाम कक्काणमित्तो त्ति ।
 अग्निसम्भतावसेण भणिय । महासत्त, एवं कक्काणमित्तो । सुण
 जे होन्ति उत्तमनरा धम्मं सयमेव ते पवज्जन्ति । २०
 मज्झिमपयई संघोइया उ न कयाइ वि जहन्ता ॥

चोएद य जो धम्मे जीवं विविहेण केणइ नएण ।

ससारचारयगय सो नएण कल्लणमित्तो त्ति ॥

तओ राइण कुमारवुत्तन्त^१ सुमरिऊण भणिय लज्जाव
णयवयणेण । भयव कह पुण तुम तेण तेलोक्कबन्धुभए धम्मे

५ चोइओ । अगिसकतावसेण भणिय । भो महामत्त, नाना
विहाओ चोयणाओ । ता कहचि^२ निमित्तमेत्तेण चेव
चोइओ न्हि । तओ राइणा चिन्तिय । अहो से महणु-
भावया । परिभवो वि याणेणोवयारचायण त्ति गहिओ ।
परपरिवाय च परिहरन्तो सुद्धमहावत्तणओ न त पि मन्नेइ ।

१० अहो दारुण अकज्ज मए पावकसेणाणुचिट्ठिय । ता कहेमि से
अकज्जायरणकलङ्कदूसिय अप्पाण । एव चिन्तिऊण जपियम-
णेण । भयव, अह सो महापावकस्यारौ तुइ हिययसतावथारौ
अगुणसेणो त्ति । अगिसकतावसेण भणिय । भो महाराय
सागय ते । कह तुम अगुणसेणो, जेण तए परपिण्डजीविय

११ मेत्तविहवो अह ईइमि तवविभुइ^३ ३पाविओ त्ति । राइण
भणिय । अहो ते महणुभावया । कि वा तवस्सिजणो पिय
वज्जिय अन्न भणिउ जाणइ । न^४ य मियइविम्बाओ अद्धार-
बुद्धीओ पडन्ति । ता अल एइणा । भयव, कया ते पारणम
भविस्सइ । अगिससेण भणिय । महाराय, पञ्चहि दिणेहि ।

२० राइण भणिय । भयव जइ ते नार्हव उवरोहो, ता

१ D adds तं च ।

२ BD ३पाविउ ।

३ C कहिवि ।

४ CD हि ।

कायवो मम गेहे पारणणं पसाओ । विज्ञाओ य मए
कुलवदणो सयामाओ तुज्झ पइजाविसेसो, अओ अणागयं
पत्येमि त्ति । अग्निमग्नेण भणियं । महाराय, आगच्छउ ताव
सो १दियहो, को जाएद अन्तरे किंपि भविस्सुद । अवि य

एयं करेमि एण्हं एयं काऊण पुण इम कम्मं ।

काहामि को णु मन्नइ सुविण्यतुम्मंमि जियलोए ॥

अन्नं च । महाराय,

धी जियलोयमहावो जहियं नेहाणुरायकलिया वि ।

जे पुब्बण्हे दिट्ठा ते अवरण्हे न दीमन्ति ॥

ता महाराय आगच्छउ ताव सो १दियहो त्ति । राइणा
भणियं । भयवं, विग्घं मोत्तूण मंगच्छह । अग्निमग्गतावसेण
भणियं । जइ १एवं ते निघ्वन्वो, ता एवं पडिवसा ते पयणा ।
तओ राया पणमिऊण हरिमवमपुल्लदयद्दो कंचि बेसं
गमेऊण पविट्ठो नयरं । कया कुलवदणो मपरिवारस्स भन्ति-
विभवाणुक्खा पूया ॥

अइहन्तेसु य पच्चसु दिजेसु पारणगदिवसे पढमं चेव
पविट्ठो अग्निमग्गतावसो पारणगनिमित्तं रायगेहं त्ति । तंमि
य दियहे १कहंचि राइणो गुणसेणस्स अतीव मौमवेयणा
ममुप्पन्ना । तओ आउप्पोहयं मम्मं चेव रायउत्तं । पविट्ठा

१ AD दिवहो ।

१ AC दिवसी B दिवहो ।

१ BC om.

१ Bad li ३ ।

१ ABC हरिचि ।

- य तस्य वेज्जमत्यविमारया वेज्जा, उग्गाहेन्ति नाणाविहाओ
 चिगिच्छासहियाओ, पीमिज्जन्ति बज्जविहाद ओमहासं,
 दिज्जन्ति १मिरोखेयावहारिणो विचित्तरयणलेवा । किकायव्व-
 मूढा उवहमियसुक्कविहसुद्वुद्धिविहवा वि मन्तिणो । पत्थुयं
 ५ पुरोहिण्हि मन्तगन्भिणाज्जइप्पयाणमारं भन्निकमं । तह
 मिलाणसुरद्धिमल्लदामसोहं सुवणग^१द्धुविधलियद्गराय बाह-
 जलधोयकवोलपत्तलेहं करयल^२पणामियपव्वायवयणपद्धयं
 उव्विग्गमन्तेउरं । तह विरत्तकन्दुयकीलं परिचत्तचित्तयम्भ-
 वावारं विरयगीयनच्चणारम्भ अवहत्थियभूषणकलाव दुम्भण-
 १० विमण कन्नयन्तेउर । वेत्तजद्धि^३निमियविच्छाधमुहसोहा उ
 पडिहारा, रत्तो वेयणादसयसूयगा दुम्भणा मडहकसुदया
 परिचत्तनिययवावारा विचित्ता सूयगारप्पमुहा निओग-
 कारिणो न्ति ॥ तओ मो अग्गिसम्भतावसो एवंविहे रायकुले
 कचि वेलं गमेऊण वयणमेत्तेणावि केणवि अकयपडिवत्ती
 १५ निग्गओ रायमेहाओ न्ति^४ । निग्गन्तूण गओ तवोवणं, दिट्ठं
 य तावसेहिं, भणिओ य तेहिं । भयवं, अकयपारणगो वि-
 परिमिलाणदेहो^५ लक्खिज्जमि । ता किं न कयं पारणयं, न
 पविट्ठो इयाणि तस्य रत्तो गुणसेणस्स गेहं ति । अग्गिसम्भ-
 तावसेण भणिय । पविट्ठो^६ अहं नरिन्दगेहं । किं तु सो

१ ACD om सिरो ।

२ AC गधवृत्तियं, B गधवृत्तियं ।

३ B पविष्ठाभि ।

४ A •जेद्धि C वेत्तिलेद्धि ।

५ BD om.

६ B गत्तोरो, C adds व ।

७ AC add ति ।

नूणं अपडुमरीरो राया । जओ उव्विगपरियणं मळं चेव तं
मए गेहमवलोदयं, तओ अहं तं तहाविहं ^१दट्टमसंहतो लज्जं
चेव निग्गओ त्ति । तावसेहिं भणियं । को सदेहो, दट्टमपडु-
मरीरो राया । अन्नहा कच्चं तारिसीए तवस्मिजणभत्तीए भय-
वओ पारणग मुणेऊण सयं चेव दत्तावहाणो न होइ । अन्नं १
च । अइव भगवओ उवरि भत्तिवज्जमाणो तस्स नरवइस्स,
जेण सुखवदममकत्तं वज्जयं मधूयगुणकित्तण तेण कयं आसि ।
अग्गिमत्ततावसेण भणियं । आरोगं मे हवउ मुख्यणपूयगस्स,
किं मम आहारैण ति । पडिवओ सामोववामवयं ॥

दओ य राइणा गुणसेणेणं उवमन्तमीमवेयणेणं पुच्छिओ १०
परियणो । अज्ज तस्स महातवस्मिस्स पारणगदियओ, तो मो
आगओ पूइओ वा केणइ न व त्ति । तेहिं संमत्तं । महाराय,
आगओ आसि, किं तु तुह मीमवेयणाजणयहिद्यथक्ताव-
परिचत्तनिययकज्जवावारे^१ परियणे^१ न केणइ मपूइओ पुच्छिओ
वा । अमुणियवुत्तन्तो य विचित्तं ते परियणमवलोइऊण कंचि ॥
कालं गमेऊण उव्विगो विद्य निग्गओ रायगेहाओ त्ति ।
राइणा भणिय । अहो मे अहयणा, चुको मि महान्नाभय,
अपत्तो य तवस्मिजणदेहपीडाकरणेण महन्तं अणत्थं ति ।
एवं विल्लविऊण विदयदियहे पहायममए चेव गओ तवोवणं ।
दिट्ठा य तेण सुखवदप्पमुहा वइवे तावमा, मज्जा^१ विल्लओण- १०

१ B दइय निप्पओ ति ।

१ D ०४ ।

१ A विवज्ज, B विवज्ज C वज्ज D विवज्ज

- उत्तिमङ्गेण पणमिया १ य एणं विहिणा । अहिणन्दिओ य
 आमीमाए कुलवदप्पमुहेहिं सव्वतावसेहिं । 'उवविमसु
 महाराय, मागयं ते' भणिओ य कुलवदणा । तओ राया
 अवणउत्तिमङ्गो सविसेसलज्जामन्यरो विमुक्कदीहनौसामं
 * उवविट्ठो कुलवदस्स पुरओ । तं च तद्वा विचित्त रायाणं
 दड्डुणं भणियमणेणं । वच्च, उव्विगो विय लक्खीयमि । ता
 'कहेहि मे उव्वेयकारणं, जइ अकहणीयं न होइ । राइणा
 भणियं । अत्थि भगवओ वि नाम अकहणीय । अन्न च ।
 अरुहणीयवत्थुविसउव्विगस्स न जुत्तं तवोवणाभमण । कुल-
 १० वदणा भणियं । साज्ज वच्च साज्ज, उचिओ ते विवेगो;
 ता किं उव्वेयकारणं ति । राइणा भणियं । भगवओ आण
 त्ति करिय कहीयइ; अन्नहा कहं ईदमं निसंसचरिय कहिउं
 पारीयइ । कुलवदणा भणिय । वच्च, मव्वस्स जणणीभूओ खु
 होइ तवस्सिजणो । ११ तओ का त पइ लज्जा त्ति । ता कहेउ
 १५ भवं, जेण सुणियवुत्तन्तो भविय केणइ उवाएण १२ उणेमि तं
 उव्वेयं ति । राइणा भणियं । भयवं, जइ एवं, ता सुणसु ।
 एस अग्गिममतावसो पढमं जेव मम मन्दपुणस्स अभमिक्खिय-
 कारिणो असरिसज्जणसरिसायरणनिरयस्स संवन्धिणा निव्वेएण
 तावसो संवुत्तो । एयस्स पवन्नुत्तमवयस्स वि त मए असरि
 २० सज्जणायरण न परिचत्तं ति दड्डुमुव्विगो हि । कुलवदणा

१ BD om, D तावसविहिवा ।

२ B कहाहि ।

३ C • जे आअमण ।

४ B om, D ता कइ ।

५ CD मय • ।

भणियं । वच्छ, जइ एवं, ता अलं संतप्पिएणं । किं कारणं ।
जइ तुह संबन्धिणा कारणेण तावसो संबुत्तो, ता तुमं सेव
१इमस्स धम्मपवत्तगो कल्लाणमित्तो त्ति; किमुब्बिग्गो सि । न
यावि एण्हं तुह परलोचभौरुणो अहिगयधम्मसत्थस्स किंपि
असक्कणायरणं संभावेमि । किं वा से कयमियाणिं निवेएहि ५
से । राइणा भणियं । भयवं, इयाणिं ताव एयं उवणिमन्ति-
ऊण मामपारणयएविट्ठस्स सौसवेयणाभिभूएण पमायओ
अणित्तययियेणं आहारन्तरायकरणेणं कथं से धम्मन्तरायं
त्ति । कुलवइणा भणियं । वच्छ, जं किंचि एयं, न तुमं एत्थ
अवरञ्जसि । न तिव्वेयणाभिभूया पुरिसा कज्जमकज्जं वा १०
विषाणन्ति । न य तस्स आहारन्तरायकरणेणं धम्मन्तरायं
हवइ, अवि य तवमंपया । ता अलमुब्बेगेणं त्ति । राइणा
भणियं । भयवं, जाव तेण महाणुभावेण मम गेहे आहार-
गइणं न कथं, ताव कएमुब्बेवो अवेइ । कुलवइणा भणियं ।
वच्छ, इयाणिं से अविग्घेण जं पारणगं भविस्सइ, तहिं ते १५
गेहे १आहारगइणं करिस्सइ त्ति । तओ कुलवइणा सइविओ
अगिसम्मतावसो, सबड्डमाणं हत्थे गिण्हऊण भणिओ य
एण । वच्छ, जं तुमं अकयपारणगो निग्गओ नरिन्दगेहाओ,
एएण दढं संतप्पइ राया । कथं च एयास्स अइव सौसवेयणा
आसि, अओ वेयणापरव्वसेण न तुमं १पडियगिओ त्ति; न २०

- एम अवरज्ज्द । भणिय च णेण 'जाव मम गेहे अग्गिमम-
तावसेण आहारगहण न कय, न ताव मे उव्वेवो अवेद' ।
अओ इपिह सपत्तपारणगकालेण भवया अविग्घेण मम
वयणाओ नरिन्दवज्जमाणओ य एयस्स गेहे पारणग
५ करियव्व ति । अग्गिममतावसेण भणिय । भयव, ज तुम्हे
आणवेह । अकारणे मतप्पद राया, जओ न किञ्चि मे
परलोयविरुद्धमणुचिद्वियमणेण । तओ राया 'अहो मे
महाणुभावय' ति कल्लिऊण 'पणमिऊण तवस्सिऊण च कच्चि
बेल पज्जुवामिय पविट्ठो नयर ॥
- १० पुणो य कालक्कमेण रादणो विमयसुहमणुहवन्तस्स
अग्गिममस्स य ^१दुक्कर तवचरणविहि करेन्तस्स ^२ममदक्कनो
मामो ति । एत्यन्तरमि य सपत्ते पारणगदिवसे निवेदय से
रओ विक्खेवागएहि निययपुरिसेहि । जहा महाराय, अद-
विममपरक्कम^३गव्विय विममदोणीमुहप्पविट्ठ अकयपरिरक्खणो-
१५ वाय अप्पमत्तेण माणहज्जनरवदणा इहरहा विमयविणासमव-
लोदऊण वीरचरियमवलम्बिय वीमत्यसुत्तेसु नरिन्दपादक्केसु
जाए अड्डुरत्तममए अत्यमिए रयणिवह्णपिययमे तेलोक्कमङ्गल-
पईवे मियक्के मयलवल्लमहिणए^४मवक्खन्द दाऊण अदपमत्त ते
विणिज्जिय सेन्न । सपद देवो पमाण ति ॥ तओ रादणा
१० एय सुदूमह वयणमायखिऊण कोवाणल्लजलिधरत्तलोयणेण

१ C om D पणमिड । २ BD add मदा० । ३ ACD भागओ ।

४ AC •मयग० ।

५ BD •धाव० ।

विषमफुरियादरेणं निद्वयकराभिद्वयधरणिवद्वेणं अमरिमवस-
परिक्खलन्तवयणेणं समाणत्तो परियणो । जहा ; देह तुरियं
पयाणयपडहं, मज्जेह 'दुज्जयं करिवलं, पक्काणेह दप्पुद्धुरं
आमसाहण, 'मंजत्तेह धयमालोवसोद्धियं मन्दणनिवहं, पयट्ठावेह
नाणपहरणमालिणं पादक्खसेसं ति । तत्रो नरवदसमायसा- ५
णन्तरमेवायणिय पयाणयपडहमहं करिवरविरायन्तमेहजालं
ऊसियधयचमरक्खत्तमघायवलायपरिययं निमियकरवालकोन्त-
मोयामणिसणाहं मङ्गकाहलादुरनिग्घोसगज्जियरवपूरियदिधं
अयालदुद्धिणं पिव समन्तत्रो वियग्घियं नरिन्दसाहणं ति ।
एत्यन्तरंमि य रहवराक्खडे नरिन्दगुणसेणे, ठाविए पुरत्रो १०
मलिलपुणे कणयकलसे, पडए जयसिरिममुष्फासए^१ मङ्गल-
द्वरे, पडन्तेसु विविहमङ्गलाहं वन्दिवन्नेसु^२, अग्गिममत्तावमो
पारणगनिमित्तं पविट्ठो नरिन्दगेह ति । तत्रो तंमि महा-
जणममुदए आउलीहए^३ नरिन्दनिग्गमणनिमित्तं पक्षाणपरि-
यणे न केणइ ममुवसक्खित्त्रो त्ति । तत्रो कंचि वेणं गमेऊण १५
दरियकरितुरयमंघाय^४चमढणभौत्रो निग्गत्रो नरवदगेहात्रो ।
एत्यन्तरमि य गहियमङ्गुष्ठाएहि मुणियजोइममत्यपरमत्येहिं
भणियं जोइमिएहिं । देव, यमत्यं मुद्धत्तं, निग्गच्छसु त्ति ।
राइणा भणियं । अज्ज तस्स अग्गिममत्तावमस्स पारणगदिवमो,

१ B दुक्कप ।

२ C पजवेह ।

३ C ममुपाहर ।

४ B निरेह, C वरेह ।

५ AC add च ।

६ C वमदह ।

- पडिवन्नं च तेण कुलवदवयणाओ मम गेहे आहारगहणं
 कायञ्च ति । ता आगच्छउ ताव सो महाणुभावो । तओ तं
 कयभोयणविहाणं पणमिऊण १गमिस्सामो । तओ आसन्न-
 वत्तिणा भणियं कुलपुत्तएण । देव, सो खु महाणुभावो
 * संपय चेव पविमिऊण दरियकरितुरयमंघायचमढणभीओ
 निग्गओ रायगेहाओ । अज्ज वि य न नयरओ निग्गच्छद
 त्ति तक्केमि । तओ एयमायणिऊण ममंभन्तो राया पयट्ठो
 तस्स १भग्गे, दिट्ठो य णेणं नयरओ निग्गच्छन्तो अग्गिसम्म-
 तावसो । तओ १ओयरिऊण रहवराओ भत्तिनिम्भरं
 १० निवडिऊण चलणेसु विन्नन्तो सबड्डमाणं । भयवं, करेह
 पमायं, विणियत्तसु त्ति । अहमभिप्पेए वि गमणे तुह
 चेवागमणमणुवालेन्तो एत्तियं वेल्ल ठिओ न्हि, जाव तुमं
 पविमिऊण मम गेह अल्लक्खिओ चेव मे पहाणपरियणेण
 निग्गओ मि । ता नियत्तसु त्ति । अग्गिसम्मातावसेण भणियं ।
 १५ महाराय, विइयवुत्तन्तो चेव मे तुमं पइआविसेसस्सु; ता
 अलं ते २इमिणा ववसाएणं । मच्चपइन्ना खु तवस्सिणो हवन्ति,
 निव्विसेसा य लाभालाभेसु । राइणा भणिय । भयवं,
 लल्लिओ न्हि इमिणा पमायचरिएणं, तुह तिब्बतवज्जणिय-
 मरीरपीडाओ वि मे अहिया मरीरपीडा । दढ दहइ मं
 १० संतावाणलो, पणस्सइ विय मे हिययं, अक्खिप्पइय मे वाणी,

१ C गच्छि० ।

२ A एय०, B परि० ।

१ CD मण्णतो ।

२ B इइया ।

महापावकमकारिणं^१ च मन्त्रेभि अष्पाणं; ता मयलदुहिय-
 'सत्तबन्धुभूओ अकारणवच्छलो य भयव तुमं चेव मे इमस्स
 दुक्खस्स उवसमोवायं चिन्तेहि । अगिसम्भतावसेण चिन्तियं ।
 अहो मे महारायस्स महाणुभावया । अकयपारणगेण मए
 एत्तियं खिज्जइ त्ति । अहो मे गुरुयणसुस्सूमाणुराओ । ता ५
 न जाव मए एयस्स गेहे पारणय कयं, न ताव एस मत्थो
 होइ त्ति । चिन्तिऊण भणियं च तेण । महाराय, अनिमित्तं
 ते दुक्खं । तद्वावि एयस्स इमो उवसमोवाओ । अविग्घेण
 संपत्ते पारणगदिवसे पुणो वि तुह चेव गेहे आहारगहणं
 करिस्सामि त्ति पडिवन्नं मए । ता मा संतप्पसु त्ति । तओ १०
 धरणिनिहियजाणुकरयलेणं भणियं रादणा । भयवं, सुट्ठु
 सुणिओ इमस्स दुक्खस्स उवसमोवाओ । अहवा विमलनाण-
 नयणो चेव तवस्सिजणो होइ, किं वा न-याणइ त्ति । ता
 अणुगिहोओ न्हि । मरिसं इमं तुह अकारणवच्छनयाए । ता
 गच्छ तुमं तवोवणं । अहं पुण न मकुणोमि 'पच्चगपमाय- १५
 कलङ्कदूषिओ भगवन्तं कुलवदमवल्लोदउं त्ति । एवं भणिय
 पणमिऊण य अगिसम्भतावसं नियत्तो राथा । 'न मए इयाणिं
 गन्तव्वं' ति कन्तिऊण विमज्जिओ 'य तेणं माणभङ्गस्स उवरि
 विक्खेवो । अगिसम्भो वि य गन्तूण तवोवणं निवेदऊण
 कुलवदणो जहावित्तं वुत्तन्तं 'वच्छ, माऊ कथं' ति अहि- २०

१ B भाटियं, C भायवं ।

१ C adds सदिय ।

२ AD पावकम् ।

३ BD om

एन्दिओ १य कुलवदणा पवन्नो वयविसेस ति ॥ अणुदियह
 च पवङ्गुमाणमवेगेण रादणा सेविज्जन्तस्स तस्स ममदच्छिओ
 मासो, पत्तो य रन्नो मणोरहमएहि पारणयदियहो । तमि
 थ पारणयदियहे रादणो गुणसेणस्स देवी वमन्तसेणा दारय
 ६ पसूय त्ति । निवेदय च रादणो हरिसवसेण पफुल्लवयण
 पङ्कयाए १मपरितोस पडिहारौए । महाराय, देवी वमन्तसेणा
 तुम्हाण २मम्भुदयनिमित्त ३पयाण भागधेएहि सुह-सुहेण दारय
 पसूय त्ति । तन्नो रादणा पुत्तजम्मम्भुदयसजायरोमञ्चेण
 दाऊण पडिहारौए कडयकेऊरकणालङ्कारादय ४ अङ्गाभरण
 १० दिन्ना समाणत्तौ । वसुधरे, ममादससु ए मम वयणाओ
 जहामन्निहिए पडिहारे । जहा मोयावेह कालघण्टापओएण
 मम रज्जे सब्बवन्धनाणि, दवावेह घोमणापुब्बय अणवेक्खि-
 याणुह्व मद्दादाण, विमज्जावेह जियसत्तुप्पमुद्दाण नरवईए
 मम पुत्तजम्मपवत्ति, निवेएह देवीपुत्त ५जम्मम्भुदय पवराण,
 १५ कारावेह अयालच्छण्णभूय नयरमङ्गमव ति । ममादडा य
 तीए जहाइड्डं पडिहारा । अणुचिड्डिय च रायसासण पडि
 हारेहि । अवि य ।

काराविय च तेहि ६ठररवुप्पुण्डसदिसाभोय ।

उन्नामिण्णकरयलनचन्तविलासिणिसमूह ॥

१ BD om

२ B om सपरितोस ।

३ CD यम्भु ।

४ B पया ।

५ B •दयमाभरण ।

६ B om जम्भ ।

७ B पडिहारपद्मदिश A •भुज, C सुपुष ।

अन्तेउरियाहीरन्तपुणवन्तुत्तरौयवरपोत्त ।
 सविसेसपमाहियममिल्लन्तरामायणाइण ।
 पिढागयमुट्ठिपहारभौरामाविमुक्कमिक्कार ।
 मयवम^१विलामिणीजणनचाविञ्जनकच्चुदय ॥
^१सुचन्तकरप्फालियतालायरमुरयमञ्जरनिग्घोस ।
 दाणपरितुट्ठवज्जवन्दिवन्डउग्घुट्ठजयसद् ॥
 नच्चन्तमडहवामणचेडौहामिज्जमाणनरमाह ।
 बद्धावाणयनिवह बद्धावणय मणभिराम ॥

पवत्तो य वसन्तउदे नयदे^१ महामहमवो । एवविहे य
 देवौपुत्तजम्भुदयाणन्दिण महापमत्ते सह राइणा रायपरि- १०
 यणे अग्गिमग्गतावमो पारणगनिमित्त रायवल पविमिऊण
 वयणमेत्तेणावि वेणइ अकयपडिवत्ती असुद्धकम्पोदण अट्ट-
 ञ्णाणदूमियमणो लज्ज चेव निग्गओ । चिन्तिय च ऐण ।
 अहो से राइणो आ वालभावाओ चेव असरिमो ममोवरि
 वेराणुवन्धो त्ति । पेच्छइ से अइणिगूढायारमाचरिय, जेण ११
 त तहा मम ममक्ख मणणुकूल अपिय करणेण विवरीयमा-
 यरइ त्ति । चिन्तयन्तो सो निग्गओ नयराओ । एत्यन्तरमि
 य अन्नाणदोसेण अभाविधपरमत्यमगत्तणेण य गहिओ
 कमाएहि, अवगया से परलोयत्रामणा, पणढा धम्मसद्धा,
 ममागया मयल्लदुक्खतरुवीयभूया अमेत्ती, जाया य देह- १०
 पीडाकरौ अतीव मुभक्खा । "आकरिमिओ "मुभक्खाए । तओ

पटमपरीमहवदण तेण अघाणकोहरमएण ।

घोरं निघाणमेयं पदिवसं मुदहियएणं ॥

जह होज्ज दमग्न फलं मए 'सुचिणग्न' ययविमेमग्न ।

ता एयग्न वहाए पदजघं होज्ज मे जग्गो ॥

१ म कुणद पणईण पियं जो पुरिमो विप्पियं च मज्झुणं ।

किं तग्न जणणिजोष्मणविउड्ढण'मेत्तेण जग्गेणं ॥

यज्झू य एम राया मम मिमुभावाउ चेव पावो ति ।

'अवराहमन्तरेण वि करेमि तं विप्पियमिमग्न ॥

इय काऊण निघाणं अप्पडिकन्तेण तग्न ठाणग्न ।

२ अह भाविय सुवज्जमो कोहाणलजलियचित्तेण ॥

एत्यन्तरमि यत्तो 'एसो तवोदणं, अणेयवियप्पजणिय-

कुचिन्तामधुद्धियपवट्टमाणकोहाणलो य कुलवद मेमताउमे य

परिहरिऊण अलपित्तो चेव गग्गो महयारवोद्धियं, उअविट्ठो

य विमलमिन्नाविणिग्गिए पाउरन्तपौठे 'ति । अणुमयमेण

३ पुणो वि चिन्तिउमारहो । अहो मे रादणो ममोवरि

पडिणीयभावो । कहं मय्यतावममग्गे अहं मे ओहमणिज्जो

ति, जेण मे पदअविमेमं माऊण निघडियऊलो तहा

'तहोवणिमन्ति य 'अमंपाडणेण पारणयग्न किंल मं 'सली-

करेद ति । तं मुट्ठो खु मो राया किं मे एयावत्यगयग्न

१ AD पुचि० । २ A मोज्जुव । ३ AC अयपारमंतरेव । ४ AC om ।

५ BD om । ६ C तरेव । ७ BD अमंपयासेव । ८ D अलीपारेद ।

खलीकरोयइ । १तहा अणाहाणं दुब्बलाणं परपरिहयाणं च
 सत्ताणं कयन्तेणैव विणिवाइयाणं जा खलियारणा, न मा
 भाणिणो माणमापूरेइ त्ति विसेसओ समसत्तुमित्ताणं पर-
 लोयवावारनिरयाणं तवस्सुीणं ति । अहवा अपरिचत्ताहार-
 मेत्तमङ्गस्स मे एत्तइमेत्ता कयत्यण १त्ति । ता अलं मे जाव- ५
 ज्जीवं चेव परिहवमेत्तेणं आहारेणं ति । गहियं जावज्जीवियं
 मओववामवयं ॥ एत्यन्तरंमि य परिचत्तनिययवावारो असुह-
 ण्णाणदूसियमणो तवपरिकखीणदेहो दिट्ठो तस्य तावसेहिं ।
 भणियं च तेहिं । भयवं, अइपरिकखीणदेहो अमंपाविय-
 कुसुमविलेवणोवयारो लक्खिज्जमि । ता किं इयाणिं पि ते १०
 न संजायं पारणयं ति । अग्गिममतावसेण भणियं 'न संजायं'
 ति । तावसेहिं भणियं । कहं न संजायं, किं न पविट्ठो
 १तस्स राइणो गुणसेणस्स गेहं । अग्गिममतावसेण भणियं
 'पविट्ठो' । तावसेहिं भणियं 'ता कहं ते न संजायं' ति । तेण
 भणियं । वालभावाओ चेव मे सो राया अणवरद्धवेरिओ, १५
 खलियारिओ अहं तेण । पुब्बिं मए पुण न जाणिओ,
 अवगओ मे इयाणिं वेराणुबन्धो । विणीओ विव लक्खिज्जइ
 जाव मिच्छाविणीयस्स न मे वेराणुबन्धो अवेइ; जेणोवहाम-
 बुद्धीए मं उवणिमन्तिऊणं अणज्जविलमिणं चेव तेहिं तेहिं
 भायापयारेहिं चेव किल मं परिहवइ त्ति । अज्जं च तेण २०
 विद्याणिऊण मम पारणगदिवसं सहसा चेव५ काराविओ

- पमोओ । तओ अह पविमिऊण रायगेह अवऊमाणओ चेव
 मुणियनरिन्दपरिवाराभिप्पाओ लऊ चेव निग्गओ त्ति ।
 तओ तावमेहि भणिय । भयव, न १एव तवस्सिजणवच्छेले
 नरिन्दगुणसेणे सभावियइ । अहवा १विचित्तमन्धिणो हि
 ५ पुरिसा हवन्ति । कि वा न सभावियइ । नत्थि अविसओ
 कसायाण ति । भणिकुण निवेदय १ तेहि १अचुब्बिगेहि
 १कुलवदणो । जहा न तस्स अग्गिममतावसस्स इमिणा
 वुत्तन्तेण सपय पि पारणय सवुत्त ति । तओ ससभन्तो
 तुरियमागओ अग्गिममममौव कुलवई, सपूइओ य तेण
 १० अग्गिममेण जहाणुरुवेणोवयारेण । तओ तेण भणिय । वच्छ,
 कहमियाणि पि ते न सजाय पारणय ति । अहो से
 असरिससमायरण राइणो गुणसेणस्स । अग्गिममतावसेण
 भणिय । भयव, पमाइणो चेव रायाणो हवन्ति । को वा तस्स
 दोसो । मम चेवापरिचत्ताहारमेत्तसइस्स एस दोसो, जेण तस्स
 १५ वि गेह पविस्सामि त्ति । परिचत्तो य मए सपय जावज्जीवाए
 चेव सयलपरिहववीयभूओ एइहमेत्तो वि सइओ । अओ
 विन्नवेमि भयवन्त एयमि अत्थे, नाहमन्नहा आणवेयव्वो त्ति ।
 कुलवदणा भणिय । वच्छ, जइ परिचत्तो आहारो, गओ
 इयाणि कालो आणाए । सच्चपइन्ना खु तवस्सिणो हवन्ति ।
 २० कि तु तुमए नरिन्दस्स उवरि कोवो न कायव्वो । जओ

१ B यय ।

२ AC विचिणुस्स ।

३ AC add च ।

४ B transposes these words

मयं पुत्रकयाणं कर्माणं पावणं फलविवागं ।

अवराहेसु गुणेषु य निमित्तमेतत्तं परो द्यौः ॥

एवमणुमासिऊणं पडियारगे तावसे निहविद्य गओ
कुलवई ॥

इओ य राइणा गुणसेणेणं तहा अयालच्छणमोक्खमणु- ५
हवन्ते परियणे अइकन्ताए पारणगवेलाए सुमरियं, जहा
पारणयदिवसो खु अज्ज तस्स महातवस्सिस्स । अहो मे
अहन्त्या, न मंपन्नं चेव महातवस्सिस्स पारणयं ति तक्केमि ।
पुच्छिओ य णेण जहामन्निहिओ परियणो । किं मो
महाणुभावो तावसो अज्ज इहागओ न व त्ति । तओ तेण १०
निउणं गवेमिऊणं निवेइयं । देव, आगओ आसि, किं तु
देवोपुत्तजग्गम्भुययाहिणन्दिए अइपमत्ते परियणे न केणइ
उवचरिओ त्ति; तओ लउं चेव निग्गओ । राइणा भणियं ।
अहो मे पावपरिणई । तस्स महातवस्सिस्स धम्मन्तरायकरणेणं
देवोपुत्तजग्गम्भुययं पि आवयं चेव समत्थेमि । मय्वाहा न १५
मन्दपुण्णं गेहेसु वसुहारा पडन्ति । न य पमायदोमदूमिओ
अहं उदन्तनिमित्तं पि मे पारेमि सुहमवलोदउं । ता गच्छ,
भो भोमदेवपुरोद्ध्य, ममाविम्रायपरियणभावो चेव, गवेमिऊण
तस्स महातवस्सिस्स वुत्तन्तं 'किं तेण ववमियं' ति लउं
निवेएहि; आसइइ विय मे हिययं । एवं च समाणत्तो २०

सोमदेवपुरोहित्रो गत्रो तवोवणं । दिद्वो तेण वज्रतवस्मि-
 जणपरिवारिओ गिरिनईतडामन्ननिविट्टमण्डवगओ दौहर-
 कुसरइयमत्यरोवविट्टो अमरिमवमाढत्तरायकहावावडो अग्नि-
 मग्गतावमो त्ति । पणमिओ^१ विणओण्यउत्तिमग्गेणं सोम-
 ५ देवेण । तेण चिय आभीसापुब्बयं 'मागयं' ति भण्णिऊण
 'उवविमसु' त्ति आदट्टो । उवविट्टो सोमदेवपुरोहित्रो ।
 भणिय च णेण । भयव, अदपरिक्खीणदेहो लक्खिज्जमि, ता
 किमेय ति । अग्निमग्गतावसेण भणिय । निरीहाण अन्नओ
 समामादयवित्तीण अङ्गं चेव किमत्तं^२ तवस्मीण ति । सोमदेवेण
 १० भणिय । एव एय, निरीहा चेव तवस्मिणो हवन्ति, किं तु
 धणधन्नहिरणसुवणमणिमोत्तियप्पवालदुप्पयचउप्पएसु न उण
 धम्मकाओवयारगे आहारमेत्ते वि । न य ईदमा एत्य लोया,
 जे तुमए^३ वि मरिसाण मुत्तिमग्गपवन्नाण अविसेसमत्तुमित्ताण
 समतणमणिमुत्तकच्चणण भमारजलहिपोयाणं आहारमेत्तं पि
 १५ न देन्ति त्ति । अग्निमग्गतावसेण भणिय । मच्चमेय, न
 एयारिसा एत्य लोया मोत्तूण नरिन्दगुणसेण ति । सोमदेवेण
 भणिय । भयव, कि कय नरिन्दगुणसेणेण । धम्मपरो खु मो
 राथा सुणीयइ त्ति । अग्निमग्गतावसेण भणिय । को अओ
 धम्मपरो, ओ विणिज्जियनियमण्डलो वि तवस्मिजण पमज्ज
 २० वावाएइ त्ति । सोमदेवेण चिन्तियं । परिकुविओ खु एसो

तावसो । जहा य दीहरकुसरदयभत्यरोवविटो लक्खिज्जइ,
 तहा नरिन्दनिअेएण चेवाणेण पडिवन्नमणमण भवे । पुच्छि-
 ज्जन्तो य एमो असोयव्वं सामिपरिवाय गेणहइ । ता अस्यओ
 चेव उवलहिय वुत्तन्त सामिणो निवेएमि त्ति । पणमिऊण
 त जिग्गओ मोमदेवो । पुच्छिओ १य एण कुसकुसुमवावड- ५
 गहत्यो अभिसेयकामो गिरिनइ समोयरन्तो तावसो । भयव,
 कि यडिवन्न अग्गिममतावसेण । तेण वि य बाहजलभरिय-
 मन्यरनयणेण सवित्यरमाइक्खिय तयणुट्ठाण । गओ मोमदेवो,
 निवेदय च एण जहोवलहइ राइणो । तओ राया अहिय-
 यरजायनिअेओ चिन्ताभार^१निस्सइ अइ धरमाणो मयलन्ते- १०
 उरप्पहाणपरियणपरि^१वारिओ पाइक्को चेव अग्गिममपच्चा-
 यणनिमित्त पयटो तवोवण । मपत्तो रयहसो व्व कलह-
 मिथपरिवारिओ तवोवणमन्न ^१वित्थिण गिरिनइपुलिण ॥

एत्यन्तरमि य मुणियनरिन्दागमणेण यकुल्लवयणपइएण
 राइणो आगमणमग्गिममतावमस्स निवेदय मुणिकुमारण । १५
 तओ अग्गिममतावसेण कोहजलणपज्जलियसरौरेण महाविओ
 कुलवर्द्ध, ^१लड्डिऊण जहोचियमुवधार निट्ठुर भणिओ । भो
 भो न पारेमि एयस्स अकारणवेरिणो नरिन्दाहमास मुह-
 मवलोइउ । ता ज किचि भणिय बाहिरओ चेव विमज्झिहि
 एय । कुलवड्ढणा चिन्तिय । अवहरिओ खु एमो कसाएहि । २०

- तश्चो जुत्तचेव ताव पच्चग्गकमायदूसिधचित्तस्स नरिन्ददमण परि-
हरिउ ति गश्चो नराहिवसम्भुह येव भूमि कुलवर्द्ध । दिट्ठो
य णेण परिमिलाणदेहो मपरिवारो राया । पणमिओ य
मविणय मपरिवारेण राइणा । अहिणन्दिओ य आसीमाए
५ कुलवदणा भणिओ य णेण । महाराय, एहि , एयाए चम्पग-
वीहियाए उवविमच्च । राइणा भणिय 'ज भयव आणवेइ' ।
गया चम्पगवीहिय । उवविट्ठो विमलमिलानिविट्ठे 'कुसामणे
कुलवर्द्ध, पुरओ मे धरिणीए चेव मपरिवारो राया । तओ
कुलवदणा भणिय । महाराय कीम दयाणि सकलत्तपरि-
१ वारेणमणुत्तियमेइहमेत्त भूमि चरणागमणमणुत्तिट्ठिय । राइणा
भणिय । भयव, अणुत्तियकारिणो चेव अत्ते । अहवा मए-
जारिमाण पुरिमाइमाण दम चेतोत्तिय, ज महातवस्सिजणस्स
पमायओ वावायणेण धम्मन्तरायकरण ति । ता कि एइणा
१अणिच्चडियहिययमभावण १नियडोमन्तिण । भयव, कच्चि
१५ पुण मो महाणुभावो अगिसम्मतावसो । पणमामि त, मोहेमि
तस्स दमणेण पावकम्मकारिण अप्पाण ति । कुलवदणा भणिय ।
महाराय, मा एइहमेत्त मतप्पसु त्ति । न १एएण तुह निब्बे-
एणमणसण कय ति कि तु कप्पो चेवाय तवस्सिजणस्स, ज
चरिमकालमि अणमणविहिणा देहपरिचयणं ति । राइणा
१० भणिय । भयव कि वड्डणा मन्तिण, पेच्चामि ताव त

१ D कुसमयाइये ।

१ CE चदिच्च, B •धम्मो ।

१ B नियड • ।

१ BD तेव ।

हिमगिरिसिहराटं पिव उत्तुङ्गधवलाटं जिणाययणाटं । तस्य
य वज्रपासुण भूमिभाण अहासंजमं सो भयवं चरणकरण-
निरञ्चो परिवसद् ॥

इञ्चो य रादणा गुणसेणेणं अत्यादयागणं पुच्छियं ।
केण मे अञ्ज इह अञ्चैरयभूयं किञ्चि वत्यु दिट्ठं ति । तञ्चो १
उवलद्धविजयसेणायरिएण पणमिज्जण रायाणं भणियं कल्ला-
णएण । महाराय, दिट्ठ मए अञ्चैरयं । रादणा भणियं ।
कहेहि किं तय ति । कल्लाणएण भणियं । इह अमोगद-
त्तमेट्ठिपडिवद्धे अमोयवणुज्जाणे मयलदट्ठव्वदमणमहमवो लाय-
णजोण्हापवाह'पण्डलियचउट्ठिसाभोञ्चो मयलकल्लासगञ्चो विद्य १०
मयलज्जणो पढमजोव्वणत्थो वि वियाररहिञ्चो विणिज्जि-
यकुसुमवाणो वि तवसिरिनिरञ्चो परिचत्तमव्वमज्जो वि
मयलजणोवयारी सुत्तिमन्तो विव भयव धम्मो दिट्ठो मए
गन्धारजणवथाहिवस्स समरसेणस्स नत्तुञ्चो लच्छिसेणस्स पुत्तो
पडिवअसमणलिङ्गो विजयसेणो नाम आयरिञ्चो ति । तञ्चो १५
रादणा भणिय । अहो तुमं कयपुणो, पाविद्यं तए फलं लोच-
णाणं । अहं पि ए भयवन्त मोत्तूणमन्तराय सुए वन्दिस्सामि
त्ति ॥ अदक्कन्ताए रयणीए कयमयलगोसकिच्चो राया गञ्चो
तमुज्जाण । दिट्ठो य णेण अण्येयमणपरियरिञ्चो संपुणमार-
यमसि व्व तारयणपरिवुडो विजयसेणायरिञ्चो । तञ्चो हरि^१- २०

- सुभिनपुल्लण आणन्दवाहजलभरियलोयणेणं धरणिनिहित-
जाणुकरयलेण सविणय पणमिओ अणेण, दिक्को य मे गुरुणा वि
सारौरमाणसाणेगदुरकविडडणो मासयमिवभोखतरुवीयभूओ
धम्मलामो त्ति । तओ अट्टारसमीलङ्गसदस्स^१ भरवहे मिद्धि-
५ वह्निअराणुरायसमागमचिन्ता^२ दुब्बले सेसमाङ्गणो वन्दिऊण
उवविट्ठो गुरुसमीवे । विन्धिओ य तस्स हवचरिएहि । भणिय
च णेण । भयव कि ते सयल^३ संपुणमणोहरस्स।वि ईदम निव्वे-
यकारण, जेण दओ तओ समम्भमनिवडन्तनरिन्दमउलिमणि-
प्पभाविसर^४ विच्चुरियपायवौढ रायल्लच्छ उज्झिय इम ईदम
१० इहलोयनिप्पिवास वयविसेस पडिवन्नो मि त्ति । विजयसे-
णेण भणिय । महाराय, मसारमि वि निव्वेयकारण पुच्छसि ।
नणु सुल्लहमेत्य निव्वेयकारण । सुण ।

नारयतिरियनरामरभवेसु हिण्डन्तयाण जीवाण ।

जम्मजरामरणभए मोत्तूण किमत्थि किञ्चि सुह ॥

- १५ कि अत्थि नारगो वा तिरिओ मणुओ सुरो^५ व मसारे ।
सो कोइ जस्स जम्मणमरणाइ न होन्ति पावाइ ॥
तेहि गहियाण य कह होइ रई हरिणतणयाण व ।
कूडयपडियाण दढ वाहेहि विलुप्पमाणाण ॥
सव्वेसि सत्ताण खणिय पि ज्ञ दुक्कमेत्तपडियार ।

१ AC भार० ।

D सपडिय ।

२ CDE परिदुब्बले य ।

३ B विपरिय ।

४ B सपाडिय

५ ABCDE ख ।

जा नैकरेइ नणु सुहं लच्छी को तीए पडिबन्धो ॥

केए ममेत्युपपत्ती कहिं दओ तह पुणो वि गन्तव्वं ।

जो एत्तिर्य पि चिन्तेइ एत्थ सो को न निब्विणो ॥

अन्नं च । एत्थ, महाराय, महाममुद्दमज्जगयं रयणमिव
चिन्तामणिसंनिभ दुग्धं माणुसत्तणं । तहा खरपवणचालिय- ४
कुसग्गजलविन्दुचञ्चल जौविय, कुवियमुयङ्गभौमणक्कणजाल-
मच्चिहा य कामभोगा, सरयजलहरकामिणीकडरुत्तगयकणवि-
ज्जुचञ्चला य रिद्धी, अकयसुद्धतवच्चरणेण च दारुणो तिरिय-
नारएसु विवागो ति । अवि य

भयरोगसोगपियविप्पओगवज्जदुक्खजलणपज्जलिए । १०

नडपेच्छेणयसमाणे संसारे को धिइ कुणइ ॥

सइ सासयमि ठाणे तस्सोवाए य परममुणिभणिए ।

एगन्तसाहगे सुपुरिसाण जत्तो तहिं जुत्तो ॥

एवं च, महाराय, संसारो चेव मे निव्वेयकारणं । तहवि
पुण निमित्तमेत्तमेय मंजायं ति । सुण । १५

अत्थि इहेव विजए गन्धारो नाम जणवओ, तत्थ गन्धार-
पुर नाम नयरं । तन्निवासो अहं तत्थेव चिट्ठामि । मित्तो
य मे वीयहिचयभओ सोमवसुपुरोहिचयपुत्तो विहावसू नाम ।
सो य कहंचि आयइपौडियदेहो विणिज्जियसुरासुरेण मच्चुणा
मम समक्खमेव पच्चत्तमुवणीओ । तओ अहं तव्विओयाएल- १०
जलियमाणसो चिट्ठामि; जाव आगया अहासंजमविहारें
१५ । वासावासनिमित्तं चत्तारि माउणो, ठिया य

नयराशो नाददूरे महामहन्ताए ^१गिरिगुहाए । मिट्ठा य मे
 अदपिय ति करिय निययपुरिसेहि । गओ अह मिग्घसेव
 ते वन्दिउ । दिट्ठा य तत्थ भयवन्तो सज्जायवावडा, वन्दिया
 पड्डवयणपड्डएण । अहिणन्दिआ भयवन्तेहि धम्मलाहेण ।
 * पुच्छिया मए अहाविहार । अणुमासिओ भयवन्तेहि । तओ
 ते मुण्णी कच्चि बेल पज्जुवासिय पविट्ठो नयर । ते ^२य
 भयवन्तो सव्वकालमेव वामावासे मामोववासेण जयन्ति ति ।
 उवलद्ध मए सक्कन्त ॥

पवड्डमाणसड्डुस्स^३ य परदिण सेवमाणस्स ते अदक्कन्ता
 १० चत्तारि मासा । चरिमरयणौए जाया मह चिन्ता । कल्ल खु
 ते महातवस्सौ गच्छिस्सन्ति । ^४तओ ^५अह अट्ठजामावसेसाए
^६रयणौए निगओ भयवन्तदसणनिमित्त नयराओ । गओ य थेव
 भूमिभाग, जाव पयलिया वसुमर्ई, गज्जिय गन्धारगिरिणा,
 पवादओ सुरहिमाहओ उज्जोविय गहङ्गण, वित्थरिओ
 ११ जयजघारवो । तओ अह अभहियजायहरिसो तुरिय तुरिय
 पत्थिओ जाव पेच्छामि गन्धारगिरिगुहासमीवे अवहरिय
 तणाइय, समीकय धरणिवट्ठ, पवुट्ठ गन्वोदय । उवइणा
 पुप्फोवयारा । ^७निवड्डिया देवसघाया थुणन्ति भयवन्ते
 साज्जणा । अहो मे सुलद्ध माणुसत्तण, खविया रागादओ,
 १० पराजिय कम्मसेन्न, तिणो भवसमुद्धो, पाविया सामयसिवसुह

१ CD add गंधार० ।

२ Bom

३ D संवमसु ।

४ BD जामिणीए ।

५ ACD चिवरया ।

सिद्धिं त्ति । तत्रो मए चिन्तियं । आविश्चूयं नूणमेएमि
 केवलं, मुक्का जाइअरामरणदुक्खवासस्स ॥ एत्यन्तरंमि दिट्ठा
 मए केवलपहावओ छिय रयणमयसौहासणोवविट्ठा विणियट्ठ-
 भअपवञ्चा^१ पसन्तचित्तवावारा केवलमिरोसमट्ठामियमरौरा
 मुत्तिमन्ता विव गुणगणा भयवन्तो माङ्गणो त्ति । तत्रो मए ५
 चिन्तियं । न एत्य मंदेहो, ^१मंपुणमेव एएमिं केवलभाणं
 त्ति । तत्रो आणन्दवाहजलभरियलोयणेणं रोमसपुल्लदयङ्गेणं
^२विन्दयवसुप्फुल्ललोयणेणं धरणि^३निमित्तजाणुकरयत्तेणं तहाविहं
 अच्चन्तसोहणं अणाचिक्खणीय अवत्यन्तरमणुहवस्सेण वन्दिया
 मए, वन्दिऊण ^४य उवविट्ठो तेमिं पुरओ । पत्तुया केवल्लिणा १०
 कहा । पयत्ता पुच्छिउ हियइच्छियं देवनरगणा । तत्रो मए
 चिन्तियं । किं पुणो अहमेए भयवन्तो पुच्छामि । आव
 आवडिओ हिययसमभूओ चित्तंमि मे विहावस्स । तत्रो मए
 चिन्तिय 'अह कहिं पुण मे मित्तो विहावस्स उप्पन्नो, होअ,
^५एयं पुच्छामि' त्ति चिन्तिऊण पुच्छिओ मए भगवं केवलौ । १५
 भयवं, अत्थि इओ कोइ कालो पञ्चत्तमुवगयस्स मे मित्तस्स ।
 ता कहिं सो उववन्नो, किं वा मपयमवत्यन्तरमणुहवद. किं
 वा मम मुणियपरमत्थमगगस्स वि तब्बिओथाणलजणियमंतावो
 चित्तमि नोवसमं जाइ त्ति । केवल्लिणा भणियं । सुण ।

१ D *पवंचा ।

२ D समुत्पन्नं हरणिं ।

३ B विन्दयवसुप्फुल्ललोयणपरिपक्वेण, A विन्दयविक्खवसुप्फुल्ललोयणेण ।

४ B निदिध ।

५ ACDE om.

६ B एवं ।

- अत्यि इहेव गन्धारपुरे नयरे ऊमदन्धो नाम वत्यमोहगो ।
 तस्म मज्झपिद्वा नाम गेहसुणिया । तीसे गग्गमि सुणओ उववन्तो
 त्ति । मो य अदकडिण^१रज्जुमदामिओ बुभुक्कापरिमिलाणदेहो
 मोहणियाकुण्डनियडवत्ती रामहत्तुरप्पहारभीओ इहेव मपय
 १ दाहणमवत्यन्तरमणुहवड । अण्णन्तरंमि य पुक्करद्धभरहकुसुम-
 पुरनिवामिणो ते कुसुममारमन्नियस्स सेट्ठिपुत्तस्स मिरिकन्ता
 मिहाणा अच्चन्तवत्तहा पत्ती आमि त्ति । तयव्वासओ य ते
 तव्विओयाणलजणियसंतावो चित्तमि खोवमम जाइ । तओ
 मए एय सोऊण मजायनिव्वेएण तन्नेहमोहियमणेण य तस्स
 १० पडिमोक्कणनिमित्त येमिया ऊमदिअवत्यमोहगगिह नियय-
 पुरिमा, भणिया य 'त लज्ज मोयाविय विदणपाणभोयण
 गिण्हिय इहेवागच्छह' त्ति । तओ गया ते पुरिमा, मिग्घ
 च मपाडिय मज्झ मामण^२मणेहि, आगया य त गेण्हिउ ।
 दिट्ठो य मो मए 'पिसुया'^३मयगहियतणुहो कौडानियरम
 ११ पाइयखयड्ढिओ अदखीण^४मरीरो मसन्तचलिरजीहाकरालो
 धवलविहाविज्जमाणदमणावली मन्दमन्द परिसक्कमाणो
 जाइदूरओ चेव सुणओ त्ति । जाओ य मे तं तहाविहं दट्ठूण
 महन्तो मवेगो । चिन्तिय च मए । अहो दाहणो मसारवामो ।
 एवविहावमाणणि एत्थ जीवाण पेम्मविलमियाइ । एत्थन्तरंमि

१ CE add पण्डि ।

२ B • सुणि ।

३ B • मिमेहि ।

४ B पिसुय ।

५ B मयावणीय ।

६ CDE add तणु ।

५ पत्ता मम समीव सह तेण ते पुरिसा । निवेदओ णेहि
 'देव एम सो सुणओ' ति । तओ सो म दद्रूण पयलतदीहलङ्गूलो
 बाहजलभरियल्लोयणो उग्गोवम^१वयालियाणणो किपि तहा-
 विह अणाचिरकणीय अवत्यन्तर पाविज्जणमारमिउमाढत्तो ।
 तओ मए पुच्छिओ^२ केवली । भयव, किमेय ति । तेण भणिय । ५
 दरन्तपुव्वभवधामओ पणओ ति । मए भणिय । भयव,
 किमेम म पच्चहियाणइ । भयवया भणिय । न विसेसओ
 कि तु मामअओ ति । ईदसो चेव एम समारमहावो ति,
 जमणन्तरभवधत्था भावणा अणभोगओ वि कचि काळ
 अणुवत्तइ ति । तओ मए भणिय । भयव, अह कस्स कम्मसु १०
 एम विवागो । भयवया भणिय । जाइमयमाणजणियस्सु । मए
 भणिय । भयव, को वियाणेण माणो कओ ति । भयवया
 भणिय । सुण ।

एत्य चेवाणन्तरज्जे पवत्ते मयणमङ्गमये निगयासु
 विचित्तवेसासु नयरच्चरीसु तरुणजणवन्धपरिगएण वज्जजणप- १५
 मसणिज्ज वसन्तकौलमणुहवन्तेण दिट्ठ । समामन्नचारिणी वत्य-
 सोहगचच्चरि ति । दद्रूण य अन्नाणदोसेण जाइ^३कुमारगव्विएण
 'कह नौयचच्चरी अन्नाण चच्चरीए ममामन्न परिव्वयद'
 ति कयत्थिया वत्थमोहगा । पहाणो ति करिय दढयर
 कयत्थिज्जण मज्जमियमव्वगतो नेयाविओ चारय ऊमदिओ । २०

१ BC 'दगलि', DE 'दगलि' । २ CDE 'अदि' ।

३ CDE 'कुमारगव्व' ।

एत्यन्तरमि गहयमाणपरिणामवन्तिणा बह्व परमवाउयं ।
 १ वन्ते य मयणमहमवे नगरलोएण मोयाविओ ऊसदिओ ।
 एओ य तक्कअपरिणामवमओ मरिऊण एत्य उववओ त्ति ।

तओ मए विन्तिथ । अहो अण्णसुइ नियाण बड्डदुक्कफल,
 १ धिरत्तु ससारवासस्स । ता पुच्छामि भयवन्त 'किपज्जवसाणमेय
 नियाण, कि वा एम भविओ अभविओ वा सिद्धिगामी
 असिद्धिगामी सपत्तवौओ वा न वन्ति चिन्तिऊण पुच्छिय
 मए । तओ भयवया भणिय । सुण, जपज्जवसाणमेय
 नियाण ।

१० दओ सुणयमवाओ एअ अहाउय पालिऊण उव्वट्ठो
 समाणो इमस्स चेव ऊसदिअस्स गेहपसूयाए घोडघडिगामि-
 हाणाए रामहौए गअमि रामहत्ताए उववज्जिहि त्ति^१ । तओ
 य निगओ समाणो ऊसदिअस्स अमणोरमो किलेससपाविथ
 मरौरवित्तो गहय^२ भाववड्डणपरिखेदयसरौरो जीवियममय^३

११ चिट्ठिऊण मओ समाणो ऊसदिअसगयस्स चेव माददिअसन्नि-
 थस्स चण्डालस्स अण्हिगामिहाणाए भारियाए कुच्चिसि
 नपुसगत्ताए उववज्जिहि त्ति । तओ य निरुक्तो समाणो
 कुल्लवदोहगकलङ्कदूमिओ अपरिज्जायविमयसङ्गो कचि काल
 नपुसगत्ताए जीविऊण सौहविणिवाइयसरौरो देह^४ पमोचूण

१ ० निवत्त ।

• २ D has everywhere • ज्विही ।

३ ACDF भारवड्ड ।

४ B • मयिय ।

५ D मोचूण ।

तीमे चेव चण्डालमच्चिलियाए कुच्चिसि इत्थिगत्ताए उव-
 वज्जिहि न्ति । तत्रो विणिग्गयमेत्तो चेव पढमवालभाववन्तो
 भुयङ्गडक्को मरिऊण ऊसदिन्नस्सु चेव 'गम्भदामोए दत्तिपा-
 भिहाणाए कुच्चिसि नपुंसगत्ताए उववज्जिहि न्ति । तत्रो
 विणिग्गत्तो समाणो जच्चन्ध^१मडहरुज्जो मव्वलोयपरिभूओ ५
 कचि काल नपुंसगत्त परिवालिकुण पयत्ते नयरडाहे
 किमाणुणा 'कारोक्कयसरोरो पञ्चत्तमुवगच्छिऊण तीमे चेव
 गम्भदामोए कुच्चिसि इत्थियत्ताए उववज्जिहि न्ति । समुप्पन्नो
 य पौढसप्पो भविसुद न्ति । तत्रो एत्थेव नयरे रायमग्गे
 गच्छन्तो वियरिण मत्तइत्थिणा वावाइया समाणो इमस्स १०
 चेव ऊसदिन्नस्स कालञ्जणियाभिहाणाए भारियाए कुच्चिसि
 इत्थिगत्ताए उववज्जिहि न्ति । जाया समाणो कमेण सपत्त-
 जोव्वणा । दिन्ना य ऊसदिन्नेण ऊसरत्थियाभिहाणस्सु
 अञ्चन्तदारिदाभिभूयन्त्य । इत्थिया कयपाणिग्गहणा आवन्न-
 सत्ता होऊण पसूदसमए चेव महावेदणादिभूया काल १५
 काऊण सजणणीए चेव पुत्तत्ताए उववज्जिहि न्ति । उववन्तो
 य सो वालभावे चेव गन्धारनिच्चगातीरमि खेत्तमाणो ऊसदिन्न-
 मत्तुणा चिलायनामेण 'रिउपुत्तो' न्ति गिप्पिऊण सिरोह-
 रानिचट्टगहयमिलायलो दहमि परिक्खिप्पिहिइ ॥ एयपज्ज-
 वमाणमेय नियाण । भविओ य एसो सिद्धिगामी य, केवलम- २०
 सपत्तवीओ न्ति ॥

१ B गिह०, AC गभे० ।

२ B वरिह ।

३ D दङ्गसरीती ।

तत्रो मए भणियं । भयवं, कहिं पुणो सो जलमरणाणन्तरं
उववज्जिहिदं त्ति, कथा वा बीयसंपत्तो^१ सुत्तिसंपत्तो य
१ भविस्सुद । भगवया भणियं । सुण ।

जलमरणाणन्तरं वाणमन्तरेसु उववज्जिहिदं त्ति । तत्रो
५ तस्मिं चैव जस्मिं आणन्दतित्थयरसमीवे सामयसुहकप्पपायवेक्क-
बीयं सम्पत्तं पाविहिदं । तत्रो १ चउगदसमावसो संखेज्जेसु
ममदत्थिएसु भयग्गहणेसु इहेव गन्धारजणवए पाविऊण
नरवदत्तणं अमरतेयविज्जाहरममणगणिसमीवे पवज्जिऊण
पव्वज्जं संपत्तकेवलो सुत्तिं पाविस्सुदं त्ति ।

१० तत्रो मसेय सोऊण जाओ भवेओ, नियत्ता भवचारगाओ
मदं । तत्रो अणुअविय जणणिजणए काऊण जहोचियं
करणिज्जं निखन्तो सुगह्दीयनामधेयस्स भगवओ इन्दटत्तगण-
हरस्स समीवे । ता एथ मे निव्वेयकारणं त्ति ॥

गुणसेणेण भणियं । भयव, कयत्यो सि, सोहणं निव्वेय-
१५ कारणं । जं पुण दमं भणियमाभि । जहा ।

मदं सामयंमि १ ठाणे तस्सोवाए य परमसुणिभणिए ।

एगन्तमाहए सुपुरिमाणं जत्तो तहिं जुत्तो ॥ त्ति

अहं किं पुण तं सामयं १ ठाणं, को वा तस्स माहओ
उवाओ त्ति ॥

विजयसेणेण भणिय । महाराय, सामय थाम नाम, जत्य
पाणिणो अट्टविहकम्ममलकलङ्कविष्णुमुक्ता जन्मजरामरणरोय-
सोयाइ^१रहिया निरुवमनाणदसणसुहभादणो^२ आयामिदी
इमद्ध काल चिट्ठन्ति । त पुण मयलाइसरयणायरेहि तेलो-
क्कवन्धवेहि सुरासुरपूइएहि सब्बूहि भणिय इमस्स चेत ५
चोइम^३रज्जूमियस्स खेत्तलोगस्स चूडामणीभूय परमपय थाम
ति । साहओ उण उवाओ इमस्स समत्तनाणचरणलक्खणो पडिवा-
इओ त्ति । एओ य गिहिधम्ममाज्जधम्मोहि ववत्थिओ । तत्थ
गिहिधम्मो दुवालमविहो । त जहा । पच्च अणुब्बयाइ तिष्ठि
गुणब्बयाइ चत्तारि मिक्खावयाइ ति । माज्जधम्मो उण १०
दमविहो । त जहा ।

खन्ती य मइवज्जवमुत्ती तवमजसे य बोधव्वे ।

सच्च सोय आकिच्चण च वम्म च जइधम्मो ॥

एयस्स उण दुविहस्स वि धम्मस्स मूलवत्थु धम्मत्त । त
पुणो ^४अणाइकम्ममताणवट्ठियस्स जन्तुणो दुम्वह इवइ त्ति । १५
त च कम्म अइहा । त जहा । नाणावरणिज्ज ^५दरिमणावर-
णिज्ज वेयणिज्ज मोहणिज्ज आउय नाम गोत्त अन्तराय
च । एयस्स उण निमित्त मिच्छत्त अस्साण अविरई पमाओ
कसाया जोगा य त्ति । एगपरिणाममच्चियस्स एयम्मु दुविहा

१ CDE add उवइव । २ CDE add चवत्त । ३ १D + रज्जुपस्स ।

४ CDE आणावरणा । ५ BD दसणा ।

ठिई समस्काया । तं जहा । उक्कोमिथा य जहन्निथा य ।
तत्थ णं जा सा उक्कोमिथा, सा तिव्वासुहपरिणामजणियाणं
नाणावरणदरिमणावरणवेयणीयअन्तरायाणं तीमं मागरोव-
मकोडाकोडोओ, मोहणिज्जस्स मत्तरिं, नामगोयाणं वीमं,
तेत्तीमं च मागरोवमादं आउयस्स त्ति । जहन्ना उण तहा-
विहपरिणाममंचियस्स वेयणीयस्स वारम मुज्जत्ता, नामगोयाणं
अट्ट, मेमाणं भिन्नमुज्जत्त ति । एवंठियस्स य इमस्स कम्मस्स
अहापवत्तकरणेण जया घंसणघोलणाए कहवि एगं मागरो-
वमकोडाकोडिं मोत्तूण सेसाओ खवियाओ इवन्ति तीमे वि
य णं येवमेत्ते खविए, तथा घणरायदोमपरिणामन्नखणो
नाणावरणदरिमणावरणन्तरायपडिवन्न^१महायभावो मोहणीय-
कम्मनिव्वत्तिओ अच्चत्तदुक्खेओ कम्मगण्ठी हवइ । भणिय च ।

गण्ठि त्ति सुदुक्खेओ कखडघणरूढगूदगण्ठि व्व ।

जीवस्स कम्मजणिओ घणरायदोमपरिणामो ॥

तं च पत्ते समाने अत्थि एगे जीवे जे तं भिन्दइ, अत्थि
एगे जीवे जे नो भिन्दइ । तत्थ णं जे से भिन्दइ, से
अपुव्वकरणेणं भिन्दइ । तओ तमि भिन्ने समाने अणियट्ठी^२-
करणेणं कम्मवणस्स दावाणं^३लेगदेमं भिवसुहपायवस्स निरुव-
हयवीथ समारचारयस्स भोयावणममत्थ चित्तामणिरवणस्स य
लज्जयभावजणयं अणाइमि संसारमायरे अपत्तपुव्वं पसत्थमअ-

१ B महासम्भाषी । २ CDE •दि• । ३ CDE •उदङ्गरेम ।

तमोहणीयकम्पाणुवेद्यणोवममरकयसमुत्थं पममसंवेयनिव्वेयाणु-
 कम्पादलिङ्गं सुहायपरिणामरूवं ममत्तं पाउणद, तन्नाहममकालं
 च दुवे नाणाणि । तं जहा । मरनाणं च सुयनाणं च । तथो
 तंमि पत्ते ममाणे से जीवे वज्जयकम्ममलमुक्के आमच्चनियमरू-
 वभावे पमत्ते संविग्गे निव्विण्णे अणुकम्पापरे जिणवयणसई ५
 आविहवद । मणियं च ।

ममत्तं उवमममारएहि लखिज्जए उवाएहिं ।

आयपरिणामरूवं वज्जेहि पमत्तजोगेहि ॥

एत्थ य परिणामो खलु जीवस्सु सुहो उ होइ विसेओ ।

किं मलकलद्रमुक्कं कणयं भुवि मामन्नं होइ ॥ १०

पयईइ य कम्पाणं विद्याणिउं वा विवागमसुहं ति ।

अवरहे वि ण सुप्पइ उवममओ मव्वकालं पि ॥

मरविपुहेमरमोक्कं दुक्कं १चिय भावओ उ ममन्तो ।

मवेगओ न मोरकं मोत्तूणं किंचि पत्थेइ ॥

नारयतिरियनरामरमवेसु निव्वेयओ वमइ दुक्कं । १४

अकथपरलोयमगो ममत्तविमवेगरहिओ वि ॥

ददूण पाणिनिवहं भोमे भवमागरमि दुक्कत्तं ।

अविसेमओ ऽणुकम्पं दुहा मि मामत्थओ सुणइ ॥

ममइ तमेव मच्चं नीमइं अं जिणेहि पमत्तं ।

सुहपरिणामो १मय कम्पादविमोत्तियारहिओ ॥ १०

एवविहपरिणामो सम्मदिट्ठी जिणेहि पन्नत्तो ।

एसो य भवसमुद्द लङ्गद येवेण कालेण ॥

तस्रो य तीसे वि थ ण ठिईय पलिओवमपुऊत्तमेत्ते खीणे

परमत्थओ सुहयरपरिणामगम्य देमविरद पडिवज्जद । त

५ जहा । थूलगपाणादवायविरमण वा थूलगमुसावायविरमण वा

थूलयादत्तादाणविरमण वा परदारगमणविरमण वा सदार-

मतोम वा अपरिमियपरिगहविरमण वा । से थ एव दमविरद-

परिणामजुत्ते पडिवन्नाणुव्वण भावओ अपरिवडियपरिणामे

नो खलु ममायरद इमे अदयारे । त जहा । बन्ध वा वह

१० वा क्विच्छेय वा अदभारारोवण^१ वा भत्तपाणवोच्छेय वा,

तह महसअस्काण वा रहसुअस्काण वा सदारमन्तमेय वा

मोसोवण वा कूडलेहकरण वा, तहा तेणाहड वा तकरपओग

वा विरुद्धरज्जादकम वा कूडतुलकूडमाणे वा तप्पडिह्वगववहार

वा तहा इत्तिरियपरिगहियागमण वा अपरिगहिया

१५ गमण वा अणङ्गकौड^२ वा परविवाहकरण वा कामभोग-

तिव्वाहिलाम वा, तहा खेत्तवत्थुपमाणादकम वा हिरण-

सुवणपमाणादकम वा धणधन्नपमाणादकम वा दुपयचउप्पय

पमाणादकम वा कुवियपमाणादकम वा, तहा अन्ने य एवजा

इए समारसागरहिण्डणनिमित्तभूए सुहपरिणामभावओ चेव

१० नो आयरद त्ति । तहा इमे एयाक्खे उत्तरगुणे य पडिव-

१ B •भारगदण ।*

१ D •किट्ट ।

ज्जइ । तं जहा । उद्धुदिसिगुणव्ययं वा अहोदिसिगुणव्ययं वा
तिरियदिसिगुणव्ययं वा, तहा भोगोवभोगपरिमाणलक्षणगु-
णव्यय वा उवभोगपरिभोगहेउखरकम्मादपरिवज्जणं वा, तहा
अवज्जाणायरियपमायायरियहिंस'प्पयाणपावकम्भोवएसलक्त-
णाणत्थदण्डविरदगुणव्ययं वा, तहा सावज्जजोगपरिवज्जणनिर
वज्जजोगपडिसेवणाल्लक्षणसिक्कावय वा, तहा दिसिवयगहि-
यस्स दिसापरिमाणस्स पइदिणपमाणकरणदेसावगामियसिक्का-
वयं वा, तहा आहारसरौरमक्कारवम्भचेरअव्वावारलक्षणपोम-
हसिक्कावयं वा, तहा नायागयाण कप्पणिज्जाण अन्नपाणा-
ईणं दब्बाणं देसकालमद्दासक्कारकमजुयं पराए भत्तीए आया- १०
एग्गहट्ठाए संजयाणं दाण ति, इदभरक्खणातिहिमविभागसि-
क्कावय वा । से य एवं कुमलपरिणामजुत्ते पडिवन्नगुणव्यय-
सिक्कावए भावओ अपरिवडियपरिणामे नो खलु ममायरइ
इमे अदयारे । तं जहा । उद्धुदिसिपमाणाइक्कमं वा अहो-
दिसिपमाणाइक्कम वा तिरियदिसिपमाणाइक्कमं वा खेत्तबुद्धि ११
वा सइअन्तरुद्धं वा, तहा सचित्ताहारं वा सचित्तपडिवद्वाहारं
वा १अप्पउल्लिओसहिभरक्खण वा दुप्पउल्लिओसहिभरक्खणं वा
तुक्खीसहिभरक्खणं वा, तहा इद्दाल्लकम्भ वा वणकम्भं वा
१सागडिकम्भं वा भाडियकम्भं वा फोडियकम्भं वा दन्तवाणिज्ज
वा केसवाणिज्जं वा रमवाणिज्जं वा १ विमवाणिज्जं वा जन्तपी- १२

१ C पचाइ ।

१ (C) अप्पओरुत्ति, २० अप्पओरुत्ति ।

२ B सारिय ।

३ (DE) add सत्तावाणिज्जं वा ।

- लणकम् वा ^१निष्कणकम् वा दवग्निदावण्यं वा असदपोषणं
 वा सरदहतलायसोषणं वा, तद्वा कन्दप्यं वा ककुद्दयं वा
 मोहरियं वा संजुत्तादिगरणं वा उवभोगपरिभोगादरेणं वा,
 तद्वा मणदुष्पणिहणं वा ^२वददुष्पणिहणं वा कायदुष्पणिहण
 * वा सामादयस्स सदअकरणं वा सामादयस्स अणवद्वियस्स करणं
 वा, तद्वा आणवणपओगं वा पेसवणपओग वा सद्धानुवाइत्त
 वा रुवाणुवाइत्त वा बहियापोगलपखेवणं वा, तद्वा अप्प-
 डिलेहियदुष्पडिलेहियसेज्जासंथारदुरूहणं वा अप्पमज्जियदुष्प-
 मज्जियसेज्जासंथारदुरूहण वा अप्पडिलेहियदुष्पडिलेहियउच्चा-
 १० रपासवणविगिञ्चण्यं वा ^३ अप्पमज्जियदुष्पमज्जियउच्चारपाम
 वणविगिञ्चण्य वा पोमहोववामस्स मम्म अणुपालण्य वा,
 तद्वा सचित्तनिस्सिवण्यं वा सचित्तपिहण्यं वा कालाइक्कम
 वा परववणं वा मच्छरियं वा अन्ने य एवंजादए गुणव्वय
 सिक्खावयादयारे नायरइ । तओ ण से ^४इमेयाणरूवण
 १५ कप्पेण विहरिऊण तीसे कम्मड्विईए परिणामविसेसेण तमि
 ~ वा जम्मे अण्णेसु वा जम्मेसु संखेज्जेसु सागरोवमेसु खविएसु
 मव्वविरइल्लखण खमामइवज्जवसुत्तीतवमजमसच्चसोयाकिञ्चण-
 वम्मचेररूवं जइधम्मं पाउणइ । तओ एवं चेव उवममसेढी
 एवं चेव खवगसेढि त्ति । भणियं च ।

१ AD निष्क०, CE लेह० ।

२ C वध० ।

३ B instead of •एयं वा everywhere चं वा ।

४ B इमेतारू०ण ।

ममत्तमि उ लद्धे पलियपुऊत्तेण सावओ होज्जा ।

चरणोवसमखयाणं सागरसंखन्तरा होन्ति ॥

एवं अण्डिवडिणं सन्तते देवमणुयज्जेसु ।

अन्नयरसेडिवज्जं एगभवेणं च मव्वादं ॥

तओ खवगसेडिपरिममत्तीए मामयं अणन्तं केवलवरणाण-
दमण पाउणइ । तओ कमेणं खवियसेमभवोवग्गाहिकम्मसे
मव्वकम्मविष्णुमुक्के पाउणइ सामय धामं ति ॥

एत्यन्तरंमि य गुरुवयणायण्णजणियसुहपरिणामाणलद-
द्धवज्जकमेन्वणेणं भावओ पवन्नसमत्ताणुव्वयगुणव्वयमिस्कावय-
गुणट्टाणेण भणियं गुणसेणेणं । भयवं, धन्नो ऽहं, जेण मए^१
पावमलपक्कालणं रागादविम^१घायणं पसमाद्गुणकारणं भव-
चारयनिस्सारणं सुयं ते वयणं ति । ता आदमह मंपयं, जं
मए कायव्व ति । अहवा आदद्धं सेव भयवया । ता देहि मे
ताव गिद्धिधम्ममारभूए अणुव्वयाइए गुणट्टाणे । गुरुणा
भणियं 'किञ्चमेयं तएयारिमाणं भव्वमत्ताणं' ति; विहि-^१
पुव्वय दिन्नाणि मे अणुव्वयाणि, अणुमामिओ य वज्जविहं ।
तओ वन्दिऊण परमभत्तीए सपरिवारं गुरुं पविट्ठो नयरं ॥
कयभोयणोवयारो य परिणयप्पाए दियहे पुणो वि निग्गओ
त्ति । वन्दिया य णेण देवगुरवो । कालोदयमणुमामिओ
य गुरुणा । तओ य कंचि वेत्तं पज्जुवामिऊण विहिण्ण पुणो^१

नधर पविट्टो त्ति । एव उमयकाल गुरुदमणतव्वयणसुण-
मोरक्कमणुह्वन्तस्सु अर्दओ मामो, परिणओ से धम्मो । कप्प-
ममत्तौए य गओ अन्नत्य भयव विजयसेणायरिओ त्ति ॥

तओ अदक्कन्तेसु कदवयदिणेषु रादणो गुणसेणस्सु पासा-

१. यत्तलमठियस्सु कदवि सोऊण हाहारवग्धिण मरणनरवदणो
‘विव पयाणढक्क ममाररक्कमस्सु’^१विव अट्टट्टास जीवलायस्सु
विव पमायचरिय मयगडिण्डिमसद्, पेच्छिऊण त कयन्तवम-
वन्तिण चउपुरिमधरियकाय कन्दन्त^२वन्धुजणपरिवारिय सव
परमसवेगभावियमदस्सु इन्दयालसरिसजीवल्लोयमवग्धिऊण
१०. धम्मज्झाणजलपक्कालियपावलेवस्सु मसुण्णवा चिन्ता । अहे वि
एव चेव मरणधम्माणो त्ति । अहो णु खलु एव विरसावमाणे
जीवन्तोए ते धम्मा, जे तेलोक्कवन्धुभूए अचिन्तचिन्तामणिम-
विहे परमरिमिसव्वज्जुदेमिए धम्मे कयाणुराया अगारवामाओ
अणगारिय पव्वयन्ति । तओ य पाणवहसुमावायअदत्ता-
११. दाणमेऊणपरिग्गहविरया वायालीसेमणादोसपरिसुद्धपिण्डग-
हिणो सजोयणाइपच्चदोसरहियमियकालभोदणो पच्चममिया
तिगुत्ता निरदयारवयपरियालणत्यमेव दरियाममियाइपणु-
वीसभावणोववेया अणसण^३भूणोयरियाइपायच्छित्तविणयाइ-
सवाहिरिधित्तरतवोगुणप्पहाणा मासाइयाण्णपडिमाधारिणो

१ BD विष ।

२ A अणु, D परिपरियं ।

३ CE भुणो, BD भोणो • A सुणो • ।

विचित्तदत्ताभिग्नहरया अपहणलोयलद्धावलद्धवित्तिणो नि-
 प्पडिकम्मसरीरा समतणमणि^१भुत्तलेट्ठुकञ्चणा, किं वज्जणा,
 अट्टारससौलङ्गमहस्सुधारिणो उवमाईयविबुद्धजणपसंसियपसम-
 सुहमसेया अण्णेगगामायरनगरपट्टणमडम्बदोणमुहसंनिवेसम-
 यमकुल विहरिऊण मेइणिं, मिच्छत्त^२पङ्कमग्गपडिवद्धे य ५
 सद्धम्मकहणदिवायरोदणं बोद्धिऊण भव्वकमलायरे, महा-
 तवच्चरणपरिकम्मियसरीरा जिणोवइट्ठेण मग्गेण कालमासे
 कालं^३ काऊण याओवगमणेण देहं परिच्चयन्ति । तओ अहं
 पि इयाणिं इमेण चेव विहिणा देहं परिच्चदस्सं ति ।
 पत्तो य मए भवमयमहस्सुदुल्लहो मयललोयान्णोयदिवायरो १०
 मामयसुहप्पयाण्णेक्ककप्पपायवो मयलतेलोक्कनिरुवमचिन्तामणी
 वियडमंमारजल्लहिपोयभूओ धम्ममारही भयवं विजयमेणा-
 यरिओ त्ति । अओ पवब्जामो धीरपुरिममेवियं कम्मवण-
 दावाणलं एयस्सु समीवे महापव्वज्जं ति । चिन्तिऊण महा-
 विया णेण सुबुद्धिपमुहा मन्तिणो । कहिओ य तेमि निय- १५
 याहिप्पाओ । तओ तप्पमङ्गओ चैवोवलद्धजिणवयणमारहिं
 भणियं च तेहिं । अहो महापुरिममहावाणरुवं देवेण मन्तियं ।
 खरपवण्णाल्लियनल्लिणजलमज्झगयधन्दविम्वचल्लंमि जीवल्लोए
 किच्चमेयं भवियाणं, अहासुहं मा करेह पडियन्तं ति । अघं

१ AC om पुन, D has सोणि ।

२ CDE add वव ।

३ D विहा

४ AC add मएव ।

४ । देव, को नाम कस्मै सुहिज्जणं पवज्जिऊणं तं पलित्त-
 जालावल्लीपरिगयाओ मेहाओ नीसरन्तं वारेइ । पलित्तं च
 'मव्वदुक्खजलणेण संसारगेहं' इति । ता वड्ढमयं नाम अन्हा-
 णमेयं देवस्स ववसियं । असमत्था य अन्हे बुद्धिविहवेण
 ५ भवओ मरणं निवारेखं ति । तओ राइणा एयमायण्णिऊण
 'एवमेयं' ति, 'को तुझे मोत्तूण मम 'अओ हिओ' अहि-
 णन्दिऊण सबड्ढमाणं पच्छमुक्कमलेणं द्वावियं आघोसणा-
 पुव्वयं महादानं, काराविया भत्तिविहवाणुह्वा जिणायय-
 णाईसु अट्ठाहिया महिमा, सम्माणिओ य पणइवग्गो, वड्ढ-
 १० माणिया पउरजणवथा, दिन्नं चन्दसेणाभिहाणस्स जेट्ठपुत्तस्स
 रज्जं, पडिवत्ता भावओ पव्वज्जा । 'सुए थ इओ गमित्तामि,
 जत्य भयवं विजयसेणायरिओ' ति चिन्तिऊण ठिओ विवि-
 त्तदेसंमि सब्बराइयं पडिमं ॥

इओ थ सो अगिसम्पतावसो अपडिक्कन्तो चेव तत्तिया-
 १५ णाओ कालं काऊण विज्जुकुमारेसु दिवड्ढुपलिओवमट्ठिई
 देवो जाओ ति । दिओ थ तेण उवओगो 'किं मए ज्जयं
 वा जट्ठं वा दाणं वा दिन्न, जेण मए एसा दिव्वा देवड्ढो
 पत्त' ति । आभोइओ णेण पुव्वजम्भुत्तन्तो, कुविओ थ
 उवरिं गुणसेणस्स । विहङ्गेणाहोइऊण आगओ तस्स समीवं ।
 २० दिट्ठो थ णेण पडिमं ठिओ गुणसेणो । तओ थ

पडिमं ठियस्स तेणं विउब्बिया कोइमूढहियएण ।

निरयाणलजलियसिहा^१ अइघोरा यंसुवुट्ठि न्ति ॥

तीए य डज्झमाणो अणाउलं मरुयसत्तसंपन्नो ।

१चित्तेइ भावियमाणो धम्मंमि जिणप्पणीयंमि ॥

सारौरमाणसेहिं दुक्केहि अभिदुयंमि संसारे ।

५

सुजहमिणं जं दक्खं दुलहा सद्धम्मपडिवत्ती ॥

धम्मो ऽहं जेए मए अणोरपारंमि भवसमुद्दंमि ।

भवसयसद्धस्सदुलहं लद्धं सद्धम्मरघणमिणं ॥

एयस्स पभावेण पालिज्जन्तस्स मइ पयत्तेणं ।

जम्मन्तरंमि जौवा पावन्ति न दुक्कदोगच्चं ॥

१०

ता एसो च्चिय सफलो मज्झमणायरणदोसपरिह्हीणो ।

सद्धम्मलाभगह्मो जम्हो नादंमि संसारे ॥

विलिह्द य मज्झ हिययंमि जो कम्मो तस्स अग्निसम्मस्स ।

परिभवकोवुप्पाओ तवइ अकज्जं कयं पच्चा ॥

एण्हं पुण पडिवन्नो मेत्तिं मब्बेसु चेव जीवेसु ।

१५

जिणवयणाओ अहयं विसेसओ अग्निसम्मंमि ॥

इय सो सुहपरिणामो तेणं विणिवाइओ उ पावेणं ।

मरिऊणं उववन्नो देवो सोइम्मकप्पमि ॥

अह सागरोवमाऊ जाओ चन्दाणणे विमाणंमि ।

देवाणुप्पत्तिविहिं समासओ एत्थ वुच्चांमि ॥

१०

ओहेण चिय जह ते हवन्ति ज च ऽच्छरादओ तेसि ।

निअत्तन्तिऽयरे जह परम देवस्स करणिअ ॥

अह सेहामणितियमिन्दचावविज्जुण सभवो होइ ।

गयणमि खणेण तहा देवाण वि होइ उप्पत्ती ॥

५ सो पुण मोक्षुण इम देह विमलमि देवसयणिअ ॥

निअत्तेर सरीर दिव्व अन्तोमुज्जत्तेण ॥

तमि ममथमि तत्थ य गायन्ति मणोहराद गेयाइ ।

कुसुमपयर सुयन्ति य ^१सभमरथ तियसविलयाओ ॥

नच्चन्ति दिव्विअमसपाइयतियसकोउहवाओ ।

१० वज्जन्तविविहमणहरतिमरीवीणसणाहाओ ॥

देवा य हरिमियसणा करेन्ति ^२उक्किट्ठसीइणाय च ।

मुणिअण तस्स जन्म सुदुब्बह मयलभुवणमि ^३ ॥

इयरो वि य कामगुणे सट्ठप्फामरमहवगन्धे य ।

दिव्वे ममणुहवन्तो हिट्ठो उट्ठेर मयराह ।

१५ सुरयणनयणाणन्दो दिव्व देवसुय अहिखिवन्तो ।

भासुरवरवोन्दिधरो सपुणो सारयममि व्व ॥

तियसविलयाउ तत्थ य ^४तहिय लउहाउ मज्जरवयणेहि ।

जयजयजय त्ति नन्दा युणन्ति हिट्ठाउ एएहि ॥

तियमा वि परमहिट्ठा गण्डयलावडियकुण्डलुज्जोया ।

१ CE सविभमरथं B सभमम ।

२ ACE उक्किट्ठ B उक्किट्ठ ।

३ ACE जन्ममि ।

४ ABD तेहिच ।

सुरतरुकुसमाहरणा नमन्ति जयसद्गुहलबोलं ॥
 अह तं दिव्यपरियणं ददूणं लोयणेण संभन्तो ।
 दिन्नं ऊयं व किं मे इमं फलं जस्स दिव्वं ति ॥
 काऊण य खवओगं दिव्वणं ओहिणा विसुद्धेणं ।
 सुणिऊण सुचरियं तो करेइ अह देवकरणिज्जं ॥ ५
 सासयजिणपडिमाणं पूयं पूयारुहो महारम्मं ।
 पोत्थयरयणं च तद्वा वाएइ सुऊत्तमेत्तं तु ॥
 अह तियमसुन्दरौओ निज्जियमुहयन्दचन्दविम्बाओ ।
 पौणुन्नयसुपमादियवरयणहरवन्धुरङ्गीओ ॥
 तिवलीतरङ्गभङ्गुरमज्झविरायन्तहाररम्माओ । १०
 सुहल्लरमणाहिणन्दियवित्थिणनियम्बविम्बाओ ॥
 तत्ततवणिज्जसन्निहमणहरयोरोरुजुयल्लकल्लियाओ ।
 नहयन्दमसुज्जोवियकुम्भुन्नयचलणसोहाओ ॥
 गाढपरिओसपसरियविलाससिङ्गारभावरम्माओ ।
 पेच्छइ ममूमियाओ वम्मइमरसल्लियमण्णाओ ॥ १५
 किंकरगणे य धणियं अणुरत्ते दिव्वविहवमंपन्ने ।
 तियमभवणाइ पेच्छइ मामिय इय जंपिरे लड्ढे ॥
 तियमविच्छयाहि समयं जयसद्दणामियप्पभावाहिं ।
 मोहणवियक्खणाहिं पेच्छइ तो तियमभवणाइं ॥
 वित्थिस्समरगयसिल्लामंचयमंजणियवियडपोढाइं । २०

मणिरयणखदयमणहरफलिहामणिभित्तिजुत्ताद ।

वेरुलियखमविरदयविचित्तवर^१सालिभञ्जियसयाद ।

तद् दिव्य^२खगचामरपञ्जुत्त^३कुडन्तरालाद ।

वरविविहदेवकन्दयविरदयपल्लवसनाहाद ।

५ परिलम्बियपट्टसुयमुत्तावल्लिजणियमोहाद ॥

तियमतकुसुममण्डियकुट्टिमसकन्तभमरवन्दाद ।

धूवघटियाउलाद परिलम्बियरयणदामाद ॥

अह तेसु तियमसुन्दरिनिवहेण सम पुरासुकयपुणो ।

चिट्टद परितुट्टमणो भुञ्जन्तो दिव्यवरभोए ॥

१० ^४भुञ्जिस्सु सो वि दिव्ये भोए चन्दाणणे विमाणमि ।

सुरसुन्दरीहि सद्धि जहिच्छिण सागरमणूण ॥

× × × × ×

गुणसेणअगिसम्मा ज भणियमिहासि त गयमियाणि ।

सौहाणन्दा य तद्वा ज भणिय त निषामेह ॥

१ B सालिभञ्जिय ।

२ CE • तुल्यतरालाद ।

३ B खमवारय ।

४ ACE भुञ्जिस्सु B भुञ्जिस्सुय ।

॥ वीओ भवो ॥

अति दहेव जम्बुद्वीवे दीवे अवरविदेहे खेत्ते अपरिमिय-
गुणनिहाणं तियसपुरवराणुगारि उज्जाणारामभूमियं समत्य-
मेइणितिलयभूयं जयउर नाम नयरं ति । जत्य सुखवो
उज्जलनेवत्यो कलाविधस्कणो लज्जालुओ महिलायणो, जत्य
य परदारपरिभोयमि किल्लीवो, परच्छिद्दावलोचणंमि अन्धो, ५
पराववायभासणंमि मूओ, परदव्वावहरणंमि मकुच्चियहृत्यो,
परोवयारकरणेकतल्लिच्छो पुरिमवग्गो । तत्य य निमियनि-
क्कड्डियासिनिहलियदरियरिउहत्थिमत्यउच्छलियवहलरुहिरा-
रत्तमुत्ताहलकुसुम^१पयरच्चियसमरभूमिभाओ राया नामेण
पुरिमदत्तो ति । देवी य मे मयलन्तेउरप्पहाणा मिरिकन्ता १०
नाम । सो इमाए सह निरुवमे भोए भुज्जिसु । इओ य सो
चन्दाणणविमाणाहिवई देवो अहाउय पालिऊण तओ चुओ
गिरिकन्ताए गओ उववन्नो ति । दिट्ठो य णाए सुविणयंमि
तौए चेव रयणीए निट्ठुममिहिमिहाजासुरिमकेसरसञ्जाभार-
भासुरो विमलफलिहमणिमिलानिहमहंसहारधवलो आपि- १५
ज्जलसुपसन्तलोयणो मियद्धलेहामरिमनिग्गयदाढो पिज्जल-
मेणहरवच्छत्यलो अरुतणुयमज्झभाओ सुवद्वियकट्ठिणकडि-

- यडो आवक्षियदीहक्षद्रुक्षो 'सुपदद्विओरुमंठाणो, किं यज्जणा,
 मव्वद्गसुन्दराहिरामो मीहकिमोरगो वयणेणमुयरं पविममाणो
 त्ति । पामिऊण य तं सुहविउद्धाए जहाविहिणा मिट्ठो
 दइयस्स । तेण भणियं । अणेयमामन्तपणिवइयचलणजुयल्लो
 १ महारायमइस्स निवामट्ठाणं पुत्तो ते भविस्सइ । तो मा तं
 पडिसुणेऊण जहासुहं चिट्ठइ । पत्ते य उच्चियकाले महा-
 पुरिमगआणुभावेण जाओ मे दोहल्लो । जहा देमि मव्वमत्ता-
 णमभयदाण दीणाणाहकिवणाण च इस्सरियमंपयं जइजणाणं
 च उवट्ठमट्ठाण मव्वाययणाणं च करेमि पृथं ति । निवेदओ
 १० य इमो तीए भत्तारस्स । अयमहिज्जायहरिमेणं संपाडिओ
 तेण । तस्स मपायणेण जाओ महापमोओ जणवयाणं ।
 अवि य

मव्व क्षिय धआणं होइ अवत्त्या परोवयाराए ।

वात्तमभिस्स व उदओ जणस्स भुवणं पयामेइ ॥

- ११ तओ जहासुहेण धम्मभिरयाए परोवयारमंपायणेणं सुजद्ध-
 जप्पाए अइकन्ता मव्व मामा 'अड्डमराइन्दिया । तओ पमत्ये
 तिहिकरणमुद्धत्तओए सुकुमात्तपाणिपायं मयलजणमणोरहेहिं
 देवी मिरिकन्ता दारयं पसुय त्ति । निवेदओ रओ सुहंकरि-
 याभिहाणाए दामियाए पुत्तजम्भो । परितुट्ठो राया, दिथं
 १० च तीए पारिओमियं । काराविथं च वन्थणमोयणाइयं

करणिज्ज, पवत्तो य नयरे महाणन्दो, सोहाविया 'नयरि-
मग्गा, पसमाविओ रओ कुङ्कुमजलेण, विप्पइणाद् इण्णन्त-
मऊयरमणाहाद् विचित्तकुसुमाद्, कयाओ हट्ठभवणसोहाओ,
पहभवणेषु समाहयाद् मङ्गलत्तराद्, महारिम च नच्चिय
रायजणनागरेहि ति^१ । एव च पइदिण महामहन्तमाणन्द- ५
सोक्कमणुहवन्ताण अइक्कन्तो पढममासो । पढ्ढाविद्य च से
नाम बालस्स सुविण्यदमणनिमित्तेण सीहो त्ति । सो य
विसिद्ध पुण्णफलमणुहवन्तो अभग्गमाणपसर पण्ण्ण मणो-
रहेहि पयाण^२ पुण्णेण

जोव्वणमणुवमसोह कलाकलावपरि^३वड्डियच्छाय । १०

जणमणनयणाणन्द चन्दो व्व कमेण सपत्तो ॥

/ अन्नया य सपत्तजोव्वणस्स कुसुमचावस्स वि हिययाणुकूलो
तरुणजणहिययाणन्दयारो आमओ वसन्तसमओ । जत्थ
सविसेस कुसुममयकोदण्डमण्डलीसधियमिलीसुहो रइ दसि-
ऊण जणहिययाद् विधिउ पयत्तो मयणो । अणन्तर च तस्स १५
चेव जयजयसहो व्व कोइलाहि कओ कोलाहलो, विरहग्गि-
डञ्जन्तपहियसघायधूमपडल व विद्यग्गिय सहयारेसु भमर-
जाल, गयवइयामसाणजलणेहि विव पलित्त दिशामण्डल
किसुयकुसुमेहि ति । तओ एवविहे वसन्तसमए सो सीह-

- कुमारो अणेततरणजणवेदिशो महाविभूर्दण केलिनिमित्त
 गश्चो^१ पमुदयपरङ्गयामद्गणियतरणीजणचित्तविश्वमुज्जो
 सुरहिमलयपवणपण्णावियकुसुमभरभञ्जमाणलयाविडविजाल
 मयमुदयमुहलमङ्गयरकुलोवगीयमाणगमोह वामहर पिव
 ५ वमन्तलक्ष्मीए कौलासुन्दर नाम उज्जाण, पवत्तो य कौलिउ
 विचित्तकौलाहि ति । दिट्ठा य तेण तस्य उज्जाणे नाददूर-
 देममठिया कुसुमपरिमलसुयन्धवेणिमङ्गयरावली विदुम
 लयायम्वहत्यपञ्चवा उव्वेज्जन्तकोमलतणुवाङ्गलया रम्भाखममण-
 हरोज्जुयला थलकमलारत्तकोमलचलणजुयला उज्जाणदेवय
 १० न्व उडलच्छिपरियरिया^२ नियमाडलगस्सु चेव महामामन्तस्स
 लच्छिक्कन्ताभिहाणस्स धूया महियणमहिया^३ वमन्तकौलमाणु
 हवन्ती कुसुमावली नाम कज्जगा । तश्चो त द्दहूणमणन्त-
 भववत्थरागदोमेण साहिलाम पुलोदया । दिट्ठो य एमो
 वि तीए तश्चो^४ विभागाश्चो तस्स भमेण चेव तुरियतुरिय-
 १५ मोभरन्तीए कुसुमावलीए । चिन्तियमिमीए । कह कौलासुन्द-
 रुज्जाणस्स रम्भयाए भयव मयरद्धश्चो वि एत्येव कौलासुहमणु-
 हवद ति । एत्यन्तरमि भणिया पियकराभिहाणाए चेडीए ।
 मामिणि, अल अलमोमङ्गणेण, एमो खु रादणो पुरिमदत्तस्स
 पुत्तो तुह चेव पिउच्छागवामभवो मीहो नाम कुमारो ति ।

१ Cf २११ वरज्जाय ।

२ Cf समण-मत्त ।

३ U परिजया ।

४ Cf चरेण ।

५ B adds वि ।

करणिञ्ज, पयत्तो य नयरे महाणन्दो, सोहाविया 'नयरि-
मगा, पसमाविश्रो रश्रो कुङ्कुमजलेण, विष्णुदण्डाद् रुण्टन्त
मऊयरमणाद्द विचिन्तकुसुमाद्, कयाश्रो हृद्भवणसोहाश्रो,
पहभवणेषु समाहयाद् मङ्गलद्वाराद्, महारिस च नक्षिय
रायजणनागरेहि ति^१ । एव च पददिण महामहन्तमाणन्द- ५
सोक्तमणुहवन्ताण अद्रक्कन्तो पढममासो । पदद्वारिवि च से
नाम बालस्स सुविणयदमणनिमित्तेण सीहो ति । सो य
विमिद्ध पुष्पफलमणुहवन्तो अभग्गमाणपसर पण्डूणं मणो-
रहेहि पयाण ^१पुणेण

जोव्वणमणुवमसोह कलाकलावपरि^१वड्डियच्छाय । १०

जणमणनयणाणन्द चन्दो व्य कमेण सपत्तो ॥

/ अन्नया य सपत्तजोव्वणस्स कुसुमचावस्स वि हिययाणुकूलो
तवणजणहिययाणन्दयारी आगश्रो वसन्तममश्रो । जत्य
सविसेस कुसुममयकोदण्डमण्डलीमधियसिलीसुहो रद्द दसि-
जण जणहिययाद् विधिउ पयत्तो मयणो । अणन्तर च तस्स १५
चेव जयजयसहो व्य कोदलाहि कश्रो कोलाहलो, विरहग्गि-
डञ्जन्तपहियसघायधूमपडल व वियम्भिय सहयारेसु भमर-
जाल, गयवदयामसाणजलणेहि विव पलित्त दिमामण्डल
किसुयकुसुमेहि ति । तश्रो एवविहे वसन्तमम सो सीह-

- कुमारो अणेत्यतर्णजणवेडिओ महाविभूर्दए केलिनिमित्त
 गओ^१ १पमुदयपरऊयामदजणियतरणीजणचित्तविभ्रमुज्जोसं
 सुरहिमलयपवणपणचावियकुसुमभरभञ्जमाणलयाविडविजालं
 मयमुदयमुहलमऊयरकुलोवगौयमाणग्गमोहं वामहरं पिव
 ५ वमन्तलच्छीए कीलासुन्दर नाम उज्जाणं, पवत्तो य कीलित
 विचित्तकीलाहि ति । दिट्ठा य तेण तत्थ उज्जाणे नाददूर-
 देममंठिया कुसुमपरिमलसुयन्धवेणिमऊयरवली विदुम-
 लयायम्बहत्यपण्णवा उब्बेज्जन्तकोमलतणुवाडलया रग्गाखम्भमण-
 हरोरुजुयला यन्तकमलारत्तकोमलचलणजुयला उज्जाणदेवय
 १० न्व उडलच्छिपरियरिया^२ नियमाडलगस्स चेव महामामन्तस्स
 लच्छिक्कन्ताभिहाणस्स धूया सहियणसहिया^३ वमन्तकीलगणु
 हवन्ती कुसुमावली नाम कन्नगा । तओ तु दट्ठूणमणन्त-
 भवअत्यरागदोसेण माहिलास पुलोदया दिट्ठा य एमो
 वि तीए तओ^४ विभागाओ तस्स भमेण^५ चेव तुरियतुरिय-
 ५ मोमरन्तीए कुसुमावलीए । चिन्तियमिमीए । कच्च कीलासुन्द-
 रल्लोणस्स रग्गयाए भयवं मयरद्वओ, वि एत्येव कीलासुहमणु-
 हवद ति । एत्यन्तरमि भणिया १पराभिहाणए-जेडीए ।
 मामिणि, अलं अलमोमक्कणेण ; एमं खु रादणो पुरिमदत्तस्स
 पुत्तो तुह चेव पिउच्छागअसंभरो मौहो नाम कुमारो ति ।

१ CE add वज्जणाए ।

२ CL समयममत्त ।

३ B परियया ।

४ CE हनेया ।

५ B adds वि ।

पढमागमणकयपरिगृहं च मामिणिं 'एवमोमकमाणिं पेच्छिय
 मा अदरिक्खं ति संभाविसुद । ता चिद्धियउ इहं, कीरउ
 इमस्स महाणुभावस्स रायकस्सोचिओ उवयारो । तओ हरि-
 मवमपुल्लदयङ्गीए मविश्रमं माहिलामं च अवन्नोदऊण कुमारं
 भणियं इमौए । हला पियंकरिए, तुमं चेवत्थ कुमला, ता
 निवेएहि, कि मए एयस्स कायव्वं ति । तौए भणियं । मामिणि,
 पढमागयाओ अन्हे, ता अलंकरावीयउ आमणपरिगृहेणं
 इम पणं एमो, कीरउ मे मज्जणजणाण मन्थपायववीयभूयं
 मागयं, दिज्जउ मे रुहत्थेण कासोचियं वपन्नकुसुमाभरण-
 मणाह तम्बोल ति । कुसुमावलीए भणियं । हला, न
 मक्खणोमि अदसज्जमेण इमं एयस्स काउ, ता तुम चेव एत्थ
 कासोचियं करेहि न्ति । एत्थन्तरमि य पत्तो तमुद्देमं
 कुमारो । तओ मज्जिऊणामणं भणिओ पियंकरौए । मागय
 रदविरहियस्स कुसुमचावस्स, इह उवविमउ महाणुभावो ।
 तओ मो सपरिओमं ईमि विहसिऊण 'आमि य^१ अहं
 एत्तियं कालं रदविरहेओ, न उण संयय' ति भणिऊणमुव-
 विट्ठो । उवणीय इहपियंकरियाए माहवीकुसुममालामणाहं
 कलधोयमयतलियाए तम्बोलं, गहियं च तेण । एत्थन्तरमि
 य आगओ कुसुमावली^२णणीए आहवणनिमित्तं पेसिओ
 सभरायणो नाम कसन्नेउरमहेल्लगो । दिट्ठा य तेण साणु-

- रायं अपेक्षन्तमद्वृच्छिपेच्छिहं कुमारमवलोकन्ती कुसुता-
वली । चिन्तयं च ऐण । समागमो मथणो रईए, जइ
विही अणुवत्तिस्सइ । तओ पचामन्नमागन्नूण कुमारगहि-
णन्दिय भणियं मभरायणेणं । वच्चे, कुसुमावलि^१, देवी
१ सुत्तावली आणवेइ ‘अद्विचरं कीलियं, मा मरीरखेदो ते
भविस्सइ ; ता लज्ज आगन्तव्य’ ति । तओ मा ‘ज ‘अम्मा
‘आणवेइ’ ति भणिकण समंभम कुमारमवलोकन्ती निगया
उज्जाणाओ, पत्ता य कुमार चेव चिन्तयन्ती निययगेहं ।
तओ देवि पणमिऊणमाहूढा दन्तवलहिय । तओ कुमारं
१ चेव अणुमरन्ती विमुक्कदीहनीमामा ममुवविट्ठा पण्डुसयणिज्जे,
विमज्जिओ य तीए समाणिउ महीमत्थो ।

/अह चेविउ पयत्ता मेज्जं अणवरयमुक्कनीमामा ।

मथणमरमन्थियमणा नियकञ्चनियत्तवावारा ॥

नालिहइ चित्तयमं न यऽङ्गरायं करेइ करणिज्जं ।

१ माहिलमइ आहार अहिणन्दइ ने य नियभवण ॥

चिरपरिचियं पि पाढेइ ने य सुयमारियाण मंघायं ।

कीलावेइ मणहरे षडुले न य भवणकलहसे ॥

विहरइ न हम्मियतले मज्जइ न य गेहद्वीहिणए उ ।

मारेइ ने य वीणं पत्तञ्चेज्जं पि न करेइ ॥

१ न य कन्दुएण कोलइ वज्जमज्जइ ने य भूमणकलावं ।

हरिणि भ्य जूहभट्टा अणुमरमाणी तयं चेव ।

खण्डद्वययणयमरा अवमा खणधरियदीहनीमासा ।

खण्डद्वदेहचेष्टा खणजंपिरवायमुहकमला ॥

एत्यन्तरंमि तीमे धावीए नियसुया समाणत्ता ।

नामेण मयणलेहा बीयं हियय व जा तीए ॥

जहा । कीलासुन्दरज्जाणगमणकीलाए दढं परिस्सन्ता
कुसुमावली, लडं च तीए अज्ज विमज्जियाओ महीओ;
ता मिण्हऊण पविरलजलमित्तं तालियणं बन्धेऊण कइवय-
कप्पूरवीडगाणि खवमप्पाहि एयं ति । ममाएमाणन्तरं च
संपादयजणणिवयणा रमन्तमणिनेउरा पत्ता कुसुमावलीसमीव ।
सहरिमा मयणलेहा । दिट्ठा य तीए वरमयणीयमज्जगया
गुहचिन्ताभरनीमहं अज्ज वहनी कुसुमावलि ति । तओ
अणालवणमुणियसुन्नभावाए विघ्नत्ता मयणलेहाए । मामिणि,
किमेवमुत्विग्गा विय ^१लक्कीयमि, किन्न ^२संपन्ना ते गुह-
देवयाणं पूया, किन्न मग्गाणियाओ महीओ, किन्न कया ^३
अत्यिजणपडिवत्ती, किन्न गहिओ कलाकलावो, किन्न परि-
तुट्ठो ते ^४गुहयणो, किन्न विणीओ ते ^५परिवारो, किन्नाणु-
रत्तो महीसत्थो, किन्न मजायइ ते समीहियं ति । आणवेउ
मामिणी, जइ अकइणीयं न छोइ । तओ कुसुमावलीए
संसंभमे ^६महत्येण अलए मज्जेऊण भणियं । अत्यि ^७

१ D लक्ष्मिज्जलि ।

२ A उपवय ।

३ A मरव ।

४ AD om

५ A1 add वे ;

- पियमहीए वि नाम अकहणीय । ता सुण । कुसुमावचय-
परिस्सुमेण मे जरकक्षा विय सवुत्ता । तज्जणिओ य 'परि-
पीडेइ म परियावाणलो । तन्निमित्ता 'य वियम्भइ अङ्गेसु
अरई । न उण किचि अन्न उब्बेयकारण लक्खेमि त्ति ।
- * मयणलेहाए भणिय । जइ एव, ता गेण्ह ताव कप्पूरवीड-
गाणि, परिवीएमि ते कीलाखेयनीसइ अङ्ग । कुसुमावलीए
भणिय । कि मे एयावत्थ गयाए कप्पूरवीडएहि, अल च
परिवीइएण । एहि गच्छामो बालकयलीहरय । तत्थ
सज्जीकरेहि मे 'अत्युरण जेण तहि गयाए अवेइ एमो
- परियावाणलो त्ति । तओ मयणलेहाए भणिय । ज मामिणी
आणवेइ । गयाओ य मभवणुज्जाएतिलयभूय बालकयली-
हरय सज्जीकय च मे मयणलेहाए सुन्दरमत्युरण । निवन्ना
य तत्थ कुसुमावली । ममप्पियाणि^१ मे कप्पूरवीडयाणि ।
वौमम्भकहालावजणियपरिओम च तालियण्टे^२ वीइउमारद्धा
- २* मयणलेहा । कुसुमावली पुण अयण्डदिन्नसुन्नऊकारा निज्ज
यमुक्कनीमास त चेव हिययसङ्गभूय पुणो पुणो अणुसरन्ती
चिट्ठइ । तओ मयणलेहाए चिन्तिय । कि पुण इमौए इमस्सु
अन्नहावियारभावस्स कारण ति । पुच्छिया य तीए । मामिणि,
पत्ते इममि तरुणजणविष्ममुल्लोकागरे वमन्तसमए कि तुमए

१ D मे परिपोडइ कतावाचना ।

२ B अण्ड ।

१ D om

२ C ममप्पियाहि ।

अञ्ज कीलासुन्दर गच्छन्तीए गथाए वा तस्य अञ्जरिय
 दिट्ठ ति । तस्रो मयणावत्यासहावस्रो चेव वामत्तणेण मयणस्स
 अणभिप्पेय पि भणिय कुमभावलीए । सहि, दिट्ठो मए
 कौलासुन्दरञ्जाणमि रदविरहिओ विव कुसमाउहो रोहिणो-
 विश्रोदओ विव मयलञ्छणो परिचत्तमहरो विव कामणालो
 मचोविउत्तो विव पुरन्दरो तवियतवणिज्जमरिस्वणो
 नहमऊह^१मञ्जरियचलणकुलिविभाओ सुनिगूढमिरामंधाणो^२
 अणुबद्धपिण्डियाभाओ मणहग्मऊरजहो अनोनिगूढाणम-
 धाणो^३ मयरवयणागारजाणुमत्थओ अदसुन्दरसुमगओरुजुयलो
 विउलकदियडाभोओ मणहरतणुमज्झभाओ पीणवित्थिणव-^४
 च्छत्थलो उन्नयसिहर^५परिवट्टुलवाऊजुयलो "अणुव्वणकोप्पर-
 विभाओ पीणयकोट्टदेमो अजाणुलम्बियपमत्थलेहाविभूमिय-
 करयलो आयम्मतणिणकरहो सुसमाउत्ताहरपुडो मम-
 सुमगयधवलदमणो आरत्ततिभाग^६दीहविमाललोयणो उच्चङ्ग-
 नामियावसो विउलनिडालवहो सुसमाउत्तकण्णामो कसिण-^७
 सुमिणिट्टकुडिलकुन्तलभारो^८ चन्दणकयङ्गराओ विमलदुग्ग-
 नियमणो महम्मसुत्ताहलमालाविहमियसिरोहरो विमलसूडा-
 रयणपमादियउत्तिमहो—कि वड्डणा अपिण्ण—रूव पिव रूवग्ग
 गावण पिव लायणस्स^९सुन्देर पिव^{१०}सुन्देरस्स ओव्वण पिव

१ B पिजत्थि । २ D •मंधाणो ।

३ CED and वायास ।

४ CE चण्णयण = चणुचमासज ।

५ D दीहर ।

६ D •सापारो, B कलापो ।

७ (1 D सुद • ।

- जोन्वणस्स मणोरहो विद्य मणोरहाण महारायस्स पुत्तो
 मीहकुमारो त्ति । तस्यो सुणियञ्चहा^१ विद्यारभावनिबन्धणाए
 चिन्तिय मयणलेहाए । ठाणे खु मामिणीए अणुराओ ।
 अहवा न कमलायर वज्जिय लच्छी अवत्य अहिरमद ।
 * तस्स वि य भगवओ अणुस्स विद्य रई न एयं वज्जिय अस्सा
 उचिय त्ति । चिन्तिऊण जपियमिमौए । मामिणि, सुन्दरो
 खु मो कुमारो नियगणेहि । जहा उण अज्जसुद्धी मए
 देवीपेमणगयाए रादणा मह मन्तयन्तो सुओ, जद त तहा
 भविस्सद, तस्यो रदमणाहो विद्य पञ्चबाणो मयलसुन्दरो
 १० भविस्सद त्ति । कुसुमावलीए भणिय 'कि 'सुओ' त्ति । तीए
 भणिय । एव 'सुओ । अज्जसुद्धिणा भणिय । देव, महा-
 रायपुरिमदत्तस्स मीहकुमारस्स कए कुसुमावलि मग्गमाणस्स
 गहओ अणुबन्धो । दढ च तेण एत्य वुत्तन्तो अह भणियो हि^२
 'तहा तुमए कायव्व, जहा एमा कुसुमावली मरिमणुणेण
 ११ कुमारमाहेण 'रुज्जद' त्ति । अन्न च, देव, न त वज्जिय
 कुसुमावलीए असो उचियो त्ति ॥ एत्यन्तरमि लज्जाहरिम-
 निधाराए किपि अभणणीय अवत्यन्तर पाविऊण अलियकोव
 कलद्दमपायणेण चन्दमरिमवयणाए भणिय कुसुमावलीए ।
 हन्ता असवद्धपन्नाविणि, किमेयमेव पलवमि । मयणलेहाए

भणिय । सामिणि, किं वा एत्थ अमंवद्धं ति । किं अणुचिद्या
माणमसरनिवासिणो रायहंभी 'वरहंससु । तत्रो देवेण
भणियं । भो सुबुद्धि, पहवद महारात्रो मम पाणाणं पि ।
तत्रो सुबुद्धिणा भणियं । देव, जुत्तमेयं ति ॥ एवं च जाव
वीमत्यमन्तिणं चिद्धन्ति, ताव आगया उज्जाणवाली पल्लविया १
नाम चेडी । विभ्रत्ता य तीए कुसुमावली । सामिणि, देवी
आणवेद । गच्छ तुम दन्तवलहियं, जत्रो आणत्तं देवेण 'अज्ज
सविमेषसोहामंपायणाभिरामं सज्जेयव्वं भवणुज्जाण, एत्थ किल
महारायपुत्तेण मीहकुमारेण आगन्तव्वं' ति । तत्रो एयमा-
यणिय 'जं देवी आणवेद' ति महारिमं गया दन्तवलहियं ॥ १०
इत्रो य सज्जियं भवणुज्जाणं । तत्रो य सायरं उवणिमन्ति-
ऊण कुसुमावलीदमणूसुययाए अभिप्पेयाममणो चेव 'आणीओ
मीहकुमारो । कत्रो मे भोयणमंपायणाइत्रो उवयारो । पच्छा
यविट्ठो भवणुज्जाणं । दिट्ठो य तेण गिहमारियारावमुहलो
दरक्कालयामण्डवो नववरो विव आरत्तपल्लवनिवसणोवमोहिओ ११
अमोथनिवहो, चडुलकलहसचालियकमलो? य भवणदीहिया-
नल्लिणिवणमण्डो, 'मज्झपरपरज्जयारावमुहलो य सहयारनि-
कुरुवो, कुसुममज्जपाणमुदयभमिर' भमरालिपरिचरिओ, य
माहवीलयामण्डवो, नागवल्लीनिवहसमालिङ्गिओ य पुग-

१ D • इमयसु, B कलहंससु ।

१ CE नाविओ ।

२ D कमलोपरम • ।

३ BD मज्जर •, ABCE • गुहती D • गुहया

४ A भमरीजिरिचरी, D भमरीजिरिचरीओ ।

५ B माहवी ।

१ फलीपयरो, सुयन्धपरिमलावामियदिसामण्डलो य कुकुम-
गोच्छनिधरो^१, मङ्गरमारुयन्दोलिरो य लोयणसुहओ कयली-
हरओ त्ति । ठिओ य माहवीलयामण्डवमि ॥

एत्यन्तरमि य मयणलेहाए भणिया कुसुमावली ।

५ मामिणि महाणुभावाण सुयणभावाओ पुव्वनिव्वन्तिओ चेव
मवन्धो होद । सो चेव उवियमभासण^२कुल^३तम्बोलप्पयाणादणा
पयासिज्जद त्ति । ता पेसेहि से सरौरपउत्तिपुच्छणापुव्वय
एयमि काले अमभावणिज्जभाव सहत्यारोवियपियद्वुमञ्जरी-
कणावयस^४ कोमलनागवलीदलमणाह च तम्बोल अहिणवुप्प-

१० आणि य कक्कोलयफलाद नियकलाकोमन्नपिसुण्ण च किञ्चि
तहारुव अक्खेरयभूय ति । तओ कुसुमावलीए भणिय । ज
पियमहि ते^५ पडिहायद त मय चेव अणुचिद्वुउ पियसही ।
तओ मयणलेहाए ^६वस्त्रियासमुग्गय चित्तवट्ठिय च उवणेऊण
भणिया कुसुमावली । मामिणि चित्ताणुराई खु सो जणो,

१५ ता आलिहउ एत्य मामिणी समाणवरहमयविउत्त तदमणूसुय
च रायहमिय ति । तओ मुणियमयणलेहाभिप्पायाए ईसि
विहमिऊण आलिहिया तीए जहोवदट्ठा रायहमिया ।
मयणलेहाए वि य अवत्यासूयग से लिहिय इम उवरि
“दुवईखण्ड । जहा

१ BD फलिषा ।

२ B निवन्धो ।

३ A a l d s आसव ।

४ D a l d s गण ।

५ D • दसई ।

६ D पियसहीए पडिहाद ।

७ DF वत्तिषा ।

८ D दुपति, B दुदप ।

अहिणवनेहनिभरुक्कण्डिय^१ निरुपच्छायवयणिया ।

सरममुणाल^२ वलयगामभि विमद मन्दाहिलासिया ।

दाहिणपवणविज्झधकमलायरए^३ वि अदिश्रदिट्टिया ।

पियसगमकए न उत्तम्मइ कह वररायहमिया ॥

‘तत्रो घेत्तूण एय चित्तवट्ठिय पुब्बवसिय च याज्जड गया
माहवीलयामण्डव मयणलेहा । ‘कुसुमावलीपियसहि’ ति
परियणात्रो मुणिकण सायरमभिणन्दिया कुमारेण । तत्रो
ससभम तस्स चलणजुथल पणमिकण भणिय मयणलेहाए ।
महारायपुत्त, ‘चित्ताणुराई तुम’ ति तत्रो चित्ताणुरादणैए
अह तुह पउत्तिनिमित्त पेमिया रायधूयाए कुसुमावलीए, ^१
तहा सहत्थारोवियाणुराएण य एमा अहिणवुप्पन्ना पियहु-
मञ्जरौ नियनागवल्लीसमुप्पन्नदलमहग्घ च तम्बोल अहिण-
वुप्पन्नाणि च कक्कोलयफलाइ ‘एयाइ च किल इट्ठविमिट्ठाण
दिष्खन्ति, ता तुम सेव जोगो’ ति कम्मिकण पेमियाइ
सामिणीए, एमा वि चित्तगया रायहमिया पावउ ते दमण- ^२
‘सुहेल्लि ति । भणित्तुमुवणीयाइ च तीए । तत्रो कुमारेण
महरिमय गिषिहकण कया कखे पियहुमञ्जरौ आवील
मोत्तूण, समाणिय च तम्बोल, अम्महियजायहरिमेण यलोदया
रायहमिया, वादय च से अवत्थासूयग उवरिल्लिहिय दुवई-
खण्ड । तत्रो तम्बोलसमाणणपज्जाउलवयणयाए’ मयणविया- ^३

१. D चट्टप्याय, C' निरुपच्छाय । २. AC चट्टप्या । ३. AC' चट्टप्या ।

४. D तथा ।

५. BD सुहेल्लि ।

६. AC' चट्टप्या ।

रश्चो १५ परिक्कलन्तविमयमड्डरस्कर भणिय च णेण । अहो
 से चित्तकोमल । अह किं पुण दमणाओ चेव सुणिज्जमाणा
 वि अवत्था इमेण पुणरुत्तोवन्नाममेत्तेण दुवईखण्डेण सूदया ।
 मयणलेहाए भणिय । महारायउत्त, न एमा मामिणीए
 १ सूदया, कि तु एयमालिहिय पैच्छिऊण मए कय इम
 दुवईखण्ड ति । कुमारेण भणिय । जुज्जइ पढमलिहिय
 दट्ठूण सहियाण अवत्थाणुवायकरण ति । मग्गिया^१ णेण
 पत्तक्केज्जकत्तरी । कप्पिओ य नागवल्लीदले रायहमियाव-
 त्याणुह्वो वररायहसओ, फुडस्करा य एमा हियय^२सवाथण-
 १० निमित्त गाह ति । जहा

मरिऊण न सपत्ती पियाए कलिऊण एस वरहओ ।

धारेइ कहवि पाणे अणुकूलनिमित्तजोएण ॥

तओ नियमिरोहराओ १०ओमारिऊण दिन्ना इमौए
 १० तिममुद्दसारभूया पारिओसिय सुत्तावली, ममप्पिरा च
 १५ नागवल्लीदल । ईसि विहसिऊण भणिया य एमा । वत्तव्या
 तुमए कुसुमावली । जहा । अत्थि अन्हाए दढ चित्ताणुराओ,
 सुणिय तुमए इम, विश्वाय च अन्हेहि पि ते चित्तकोमल,
 ता पुणो पुणो एव चेव चित्ताणुराइणा जणस्स नियचित्त-
 कोमलाइमएण आणन्द १०करिज्जामि ति । तओ 'ज महा
 १० रायउत्तो आणवेइ' ति भणिऊण पणामपुब्बय निग्गया

मयणलेहा, पत्ता य कुसुमावलीममीव । आइस्तिओ तीए
 'जहावत्तो बुत्तन्तो, समप्पिय नागवल्लीदल । दिट्ठो य
 कुसुमावलीए वरहसओ, वाइया य गाहा, परितुट्ठा
 हियएण ॥

एव च परदिण मयणमरगोयरावडियजणमणाणन्दयारेहि १
 विज्जाहरीचक्कवायमऊयर^१पमुहचित्तपओय^२पेमणेहि पवडु-
 माणाणुरायाण जाव वोलेन्ति येवदिहहा, ताव राइणो
 पुरिसटत्तस्स पत्थणामहग्घ दिम्मा लच्छिकन्तनरवइणा कुमार-
 मीहस्स कुसुमावलि त्ति । निवेइय च एय पियकरियाए
 कुसुमावलीए । जहा १०

दिम्मा मीहकुमारस्स सुयणु मिट्ठे य बहलपुलयाए ।

अङ्गेसु^३ परिओमो मयणो व्व वियम्मिओ तिसुत्ता ॥

एत्यन्तरमि य अत्थिनिवहसमीहियम्महियादिघदविण-
 जाय वज्जन्तमङ्गलत्तरवापूरियदिमामण्डल नहन्तवेसविलया-
 यणु^४प्पकवट्ठमोह सयलजणमणाणन्दयाय दोहि च नरिन्देहि ११
 कय वट्ठावणय ति ।

काऊण य तेहि तओ वारेज्जमहो गणाविओ दिहहो ।

घोमाविय पुणो वि य जहिच्छिथादाणमहत्थ ॥

पत्तमि य तमि दिणे तत्तो कुसुमावली पमत्थमि ।

बन्धुजुवईडि महिया पमत्तणकए मुळत्तमि ॥ १०

१ A. 'बुणी । १ D adds मिहय । १ C† पत्तोय D adds पवडा ।

३ A† ओहय ।

४ C† विज्ज, B o ।

आमन्दियाऽ मणहरधवलदुगुलोत्ययाऽ रक्षाए ।

ठविया पुष्पाभिमुहौ रङ्गावलिषाउरन्तमि ॥

मणिपट्टयमि निमिथा चलणा ^१संकन्तरायसोहिमे ।

तप्फमसुहामायणरसपल्लविए व्य विमलमि ॥

५ वच्छीउत्तेण य नहमऊहपडिवन्नमलिलसङ्गेण ।

पक्कालिउमणवज्जं निम्भविय तीए नहयमं ॥

रत्तंसयपरिहाणा अहिय वियसन्तवयणसयवत्ता ।

आमन्नरविममागमपुब्बदिमिवज्ज व्य आरत्ता ॥

दुब्बङ्कुरदहिअकयवावडहत्याहिं रत्तवसणाहि ।

१० जुवईहि अविहवाहि विहिणा य पमस्त्रिया ताहिं ॥

पुण्फल्लोदयभरिएहि कणयकलमेहि ष्हाविया नवरं ।

ऊमिणिथा सुपमत्य मव्वज्ज पुण्णयत्तेण^१ ॥

दिघ्वा य अकया से गुह्महि परिओमवहलपुलएहि ।

मव्वोमहिगन्धहे चण्णेमे उत्तिमङ्गमि ॥

१५ तत्तो वि थ समिवयणा नवर पमाहिज्जित ममाठत्ता ।

जावयरमेण पढमं मणहरचलणा कथा तीमे ॥

निधकन्तिमच्छेण य कुङ्कुमराएण जडियाओ से ।

पीणे यणकलमज्जुए अभिलिहिया पत्तलेहाओ ॥

कालेयमीमचन्दणरेण निम्भज्जियं थ मुहकमल ।

२० ददओ व्य माणुराओ कओ य से ममयणो अहरो ॥

नवसरयकालवियमियकुवलयदलकन्तिरायमोहिर्ष ।
 कयमुज्जल पि कज्जलयरश्चियं लोयणाण जुय ।
 मज्जमासलच्छिया इव उमिणो मे मुहमि वरतिलओ ।
 उवरिरदयाल्लयावलिअलिउल्लवलेहि परियरिओ ॥
 अह कलसदायद्धियमभवणवाविरयरायहमाद ।
 चलणेसु पिण्डाद मणहरमणिनेउराद मे ॥
 नहममिमऊहमवलियरयणमज्जणियविउणमोहाहि ।
 पडिवन्नाओ मणिविठियाहि तह अङ्गुलीओ ति^१ ।
 वडु च ददयहियय व तौप्प विघडे नियम्विम्ममि ।
 सुरऊमववरदूर^२ निम्मज्जमणिसेहलादाम ।
 याऊल्लयामूलेसु रदयाओ जणमणेक्कणाओ उ^३ ।
 याऊसरियाउ तौसे मयरदुयवागुराओ व्व ॥
 वट्ठो य थणहरोवरि^४ मणहरवरपउमरायदलघडिओ ।
 पवरो पवगवन्धो नियम्वसमत्तओ^५ तह य ॥
 मुत्ताहारो थणवट्ठमट्ठमजायकामराओ व्व ।
 कण्डमवल्लविज्जण नौवि मे फुमिउमाढत्तो ॥
 कण्डमि विमलमणहरमोत्तिय^६ दुसुसुय पिण्ड मे ।
 कुङ्कुमकयराणसु य मवणेसु रथणचक्कलयाओ ॥
 उज्जोदय च धणिथ तिग्ग वयण मियदल्लेहाए ।

१ D य । २ D = पविनूर । ३ D = मविहाराए CJ मविहारावमोउ ।

४ D दवयवत्त ।

५ D धम्मज्ज ।

६ D दुसुसुय निवत्त म ।

७ A उज्ज विध ।

धवलकुडिलाप्र^१ पवर पओमलच्छीप्र व सुहाए ॥

घणकभिएकुडिलमणहरमिरोरुङ्गघायकलियसोहिसे ।

विमल चूडारयण निमिय से उत्तिमङ्गमि ॥

पढम दीमिहिइ दमा भोत्तूण मम ति रयणकायाए ।

५ पडिवन्नमच्छराए व १ओत्यय तीप्र सब्बङ्ग ॥

एव च जाव कुसुमावली पमाहिज्जइ, ताव पमाहणनि-
उणवारविलयाहि^२ पमाहियमि भौहकुमारे निवेदय राइणो
युरिमदत्तस्स गहियसङ्कुच्छाएहि सुणियजोइमसत्यमारेहि
जोइमिएहि 'आसन्न पसत्य हत्यग्गहणमुज्जत्त' ति । तओ ^३य

१० भौहकुमारो नरवदममाणत्तपरियणपवत्तिओ वज्जन्तमङ्गल-
त्तरवावूरियमयलदिमामण्डलो पवणपणञ्चन्तधयवहुग्घाय-
सुन्दररहवराहृढरायलोथपरियरिओ मणहरनटोवयारकुसला-
वरोहसुन्दरीवन्नेणइहन्तहृढरायमग्गो धवलपमाहियकरिवरा-
हृढो भियङ्कसेणामरसेणकुमारपरियरिओ मङ्गमरयमग्गओ व

१५ कुसुमाउहो साहिलाममवलोदज्जमाणो पमायमालातलगयाहि
पुरसुन्दरौहि पत्तो सलील विवाहमण्डव ति । धरिओ य
तस्स दारे विसेसुज्जल^४नेव ३एण गहियग्गसक्कारेण अकयाजणेण
मग्गिओ 'आयारिमय' ति । तओ हरिमवसुप्फुल्लोयणो
जाइयवहिय दाऊण ओइणो करिवराओ^५ । भग्गा य से

१ १ *ताए ।

२ DCL ७५५ ।

३ १) *विलयापिथ ।

४ D om

५ D & lds गहिय ।

६ D & lds ति

रयणकञ्चीसणाहेण मोवसुमुमलेण 'भिउडि ति । तओ
मण्डवतलमि जणनिवह निरुम्भिय नौओ समागमसुन्दरीहि^१वरो ।

चिद्ध^२ य जत्य सियवरदुगुणपच्चादयाणणा वड्ढया ।

'सरयअचन्दमण्डल'^३सकारयकोमुरनिमि व्व ॥

काराविओ 'सलील अविहयान्ताद कोउयाइ च । ५

ता जाइओ मुहच्चविफेडावणिय च सहियाहि ॥

तओ ईसि विहसिऊण 'मम चेव एय सकज्ज' ति भणिय
दिन्नमायारिमय । फेडिया मुहच्चवौ । दिट्ठा य तेण
असोयपणवकयावयभा ईमिवियमन्तवयणकमला मज्झसहरिम-
निधरा मणोहरस्सु^४ वि मणहारिण^५ किपि तद्वाविह
दिन्न विलामविअममणुहवन्ती कुसुमावलि ति । १०

पाणिग्गहण च तओ पारदु गौयमङ्गलुग्वाय ।

बन्धवहिययाणन्द अन्नोन्नवद्धरायाण ॥

हत्या पढम चिय कालवित्थर विमहिउ अचाएन्ता ।

तीउ वरस्सु य घडिया निमलनहयन्दकिरणेहि ॥ १५

घेत्तूण तेण पढम मउए हिययमि माणुरायमि ।

गहिधा तओ करमि एय पवियग्गियसेयमलिलंमि ॥

घेत्तूण य तेण करे मणहरकच्चन्तराउ आणीया ।

पवरमहचाउरन्त तियमवह सुरविमाण व ॥

१ D भउड ति ।

२ GI समादम (DE सुन्दरी ।

३ AB वयर ।

४ D वडाइ ।

५ A वसोई । वरी

६ C मवस्सु ।

७ (मवस्सु ।

८ ABCI ० ॥

कणय^१मउज्जलवरपउमरायपउज्जत्तदण्डियारइयं ।

रइयदगुणविद्याणयपरिन्ममियमोत्तिओऊल ॥

ओऊललगमरगयमऊहहरियायमाणमियचमरं ।

मियचमरदण्डचामीयरप्यहापिअरहायं ॥

५ अहायगयविराघन्तरणवर^२परकसुन्दरीवयण ।

^३वर^४परकसुन्दरीवयणजणियवऊपरकपरिओमं ॥

परिओमपयडरोमच्चवन्दिमघायकलियपेरन्तं ।

पेरन्तविरइयामलविचित्तमणितारयानिवह ॥

^५तारयनिवहपमाहियतोरणमुहनिमियसुद्धममिलेह ।

१० ममिलेहाविज्जोइय^६वित्थरमियमण्डवनह तु ॥

अवलगो य महरिम ^७मणिभुवणकिरणभासुरमरीरो ।

उदयगिरि पिव मो चावरन्तय द्वियममाहो व्व ॥

कुसुमावलीप्र रायन्तविमलमियवरदुगुणवमणाए ।

पवियमियवयणकमलाप्र दिवमलच्छीप्र व ममेषो ॥

१५ ^८वज्जयाप्र तत्थ धूमेण वरमुह पेच्छसु चि व भणन्ता ।

वाहत्थेवा ओणयमुहोप्र पाएसु मे पडिया ॥

एत्थन्तरमि य पारद्धो जणणमुवधारो । दिज्जन्ति

महमहेत्तगन्धाइ विलेवणाइ, ^९रुणन्तमज्जयरमणाहाइ कुसुम-

१ D कउ० ।

२ D वयवववउमरा० अणिय० ।

३ BD विलय ।

४ D वज्जया तत्थ तत्थ ।

५ CI पछि ।

६ BD तारा ।

७ BD पुण्डवउममिदय मणधिराम ।

८ D भंडत० ।

दामादं, अदसुरहिगन्धगन्धिणो पडवासा, कप्पूरवीडय^१पहा-
णाद तम्बोलादं, दुगुल^२देवद्वपट्टचौण्डुचौणादं पवरवत्यादं,
केऊरहारकुण्डलकुडियप्पमुहा आहरणविसेसा, तुक्कवल्ही-
यकम्बोयवज्ज^३रादश्रामकलियाद घोडयवन्नादं ^४भद्मन्दवंसप्प-
मुहा य गयविसेसा ॥

/ एत्यन्तरंमि जलणे घयमऊलायाहि अह ऊणिज्जन्ते ।

पारद्धं च ^५वज्जवरं भमिउ तो मण्डलादं तु ॥

पढममि वल्लपिउणा दिन्नं हिट्ठेण मण्डलवरंमि ।

भाराण मयमदस्सुं अघडियह्वं सुवणस्सु ॥

वीयंमि हारकुण्डलकडिसुत्तयतुडियमारमाहरणं । ^६

तइयंमि थालकचोलमादयं रुप्पमण्डं तु ॥

दिन्नं च चउत्थमौ ^७वल्लप्प परिश्रोमपयडपुल्लणं ।

पिउणा ^८सुट्ठु महग्घं चेलं नाणापयारं ति ॥

पुरिसदत्तेण वि य रत्ता भविहवाणुह्वो अचन्त^९पसाय-
महग्घो कओ गणाणमुवयारो, दिन्नं च विमलमणिरयण- ^{१०}
मुत्ताहलमणाहं ^{११}वज्जयाए अणग्घेयमाहरणं ॥

एव, वित्ते ^{१२}विवाहमहमवे कालकमेण यवद्धुमाणापुरायं
मयलजणमलाहणिज्जं विमयसुहमणुहवन्ताणं अदक्कन्ता अणेगे

१ D सवाहार ।

२ १) देवद्वपट्टपड० ।

३ BD = रयासा, CL रायास, A चायक० ।

४ D भद्मकंत ।

५ D वज्जवर ।

६ A वज्जय, OE वज्जय ।

७ A सुट्ठ ।

८ ACE = दस्सुपयमरासराओ, D = om पसाय ।

९ ACE वज्जय, D वज्जय ।

१० A वीवाह ।

- वरिसल्लखा । अन्नया य आसपरिवाहणनिमित्तं गण
 कुमारमीहेण दिट्ठो नागदेवुज्जाणे वज्जफासुए पएसे अण्ये-
 ममणपरिवारिओ^१ । खमामद्दवज्जवमुत्तितववंजमसच्चसोया-
 किञ्चण्वमभेरेगुणनिही पढमजोव्वणत्थो^२ रुवाद्गुणजुत्तो
 ५ मंपुण्डुवालमज्जी मसिस्साणं सुत्तस्स अत्थं कहेमाणो धम्मघोसो
 नाम आयरिओ त्ति । ^३तओ तं दट्ठूण तं पद्द अईव वज्जमाणो
 जाओ । चिन्तियं च णेण । धनो खु एसो, जो संमारविरत्त-
 भावो मयलसद्दचाई परमपरोवयारनिरओ एवं वट्ठइ त्ति ।
 ता गन्तूण एयस्स समीव पुच्छामि एय कि पुण इमस्स
 १० मणोद्दवलल्लियममयवत्तिणो निव्वेयकारणं जहट्ठियं च दुक्ख-
 संकुल च संसारं ति । तओ ^४दूराओ चेव ओयरिज्जण
 जच्चवोच्चाहकिमोराओ गओ तस्स समीवं । ^५पणमिओ य
 धम्मघोसो । अहिणन्दिओ य भगवया धम्मलाहेण । तओ
 वन्दिज्जण सेममाज्जणो भत्तिनिअर^६मुवविट्ठो सद्दावसुन्दरे
 १५ गुरुणो पायमूले । निव्वडियवंवेगमारं पुच्छिओ य णेण
 भयवं धम्मघोसो । भयवं, किं ते मयलगुणमंपयाकुलहरस्स वि
 ईदमो^७ निव्वेओ, जेण इमं अयाले चेव ममणत्तणं पडिवन्नो
 सि । तओ भयवया भणियं । भो ^८महासावय, ^९नत्थि

१ DF परिण्ड । १ D •ट्ठो । २ BDE त च दट्ठूण भविमो चित्तेण
 and omit the rest of the sentence ३ D मथोहर ।

४ A दूरतो । ५ ACE add सविणओ य and om the next य ।

६ BF •अमरो लव • D मरं लव • । ७ BF हरिमो ।

८ PF महासाय । ९ BF नत्थि अयालो आसमस्स ।

इदाणिमगालो 'मामखस्तु । 'किं न पवद अयाले' निज्जिय-
 सुरासुरो मयलमणोरहमेखवज्जामणी पियजणविओएकपरम-
 हेऊ विवुहजणमवेगवड्डणो मच्चु त्ति । अन्नं च । महासावय,
 सोहणभावाओ चरमकाले वि जइ सेविज्जइ धम्मो, सो सिय
 'पढमं' 'किमजुत्तो । राइणा भणिय । भयवं, 'नो अजुत्तो, ' ५
 किं तु नानिमित्तो निब्बेशो त्ति निब्बेयकारणं पुच्छामि ।
 भयवया भणियं । संसारो चेव निब्बेयकारणं, तइवि पुणो
 विसेसओ ओहिनाणिनियचरियकहणं त्ति । राइणा भणियं ।
 भयवं, केरिमं ओहिनाणिनियचरियकहणं । भयवया भणियं ।
 सुण

१०

अत्थि इहेव विजए रायउर नाम नयरं । तन्निवामी
 अह भवसहवओ चेव तव्विरत्तमणो चिट्ठामि जाव,^१ आगओ
 अण्येयसमणसामी देवदियऊप्पसोहिमाणोवल्लुपुखपावो अमर-
 गुत्तो नाम आयरिओ त्ति । जाओ य लोए लोयवाओ
 'अहो अयं महातवस्सुी खौणामवदारो ममुप्पसओहिनाणन- १५
 यणो जइद्वियधम्मदेसणालद्धिमंयओ' त्ति । तओ तन्नयरमामी
 अरिमइणो नाम राया अओ य मयरजणवओ निग्गओ
 तस्स 'दंसणवदियाए, मंपत्तो मे पायमुत्तं । वन्दिओ भयवं
 मरवइणा मयरजणवएण य । अहिणन्दिओ य धम्मसाहेण

१ CE धावचस्तु ।

२ AD किच ।

३ D adda वि ।

४ CE पवदमवि ।

५ D) किमजुत्तो ।

६ D) जाओ ।

७ BF add ता ।

८ BF वइण ।

भयवया नरवर्द्ध नयरजणवओ य । उवविट्ठो य गुरुवयण-
 वड्डमाणमहग्घो अहाफासुए धरणिवट्ठे राया नयरजणवओ
 य । पुच्छिओ य भयवं अहाविहारं राइणा । अणुसामिओ
 य तेणं । राइणा भणियं । भयवं, संपन्न^१ ते भूयभविस्स-
 १. १वत्तमाणत्यगाहगं ओहिनाणं । ता करेहि मे अनुग्गहं ।
 आइत्त १निययचरियं, कया कह वा भयवया सपत्तं
 मासयमिवसोत्तपायवेक्कवीयं सम्पत्तं देमविरदं वा इह अन्न-
 भवेसु वा सामण ति । भयवया भणियं । सुए

अत्थि इहेव विजए चम्पावासं नाम नयरं । १तत्थाइय-
 १० समयंमि सुधणू नाम गाहावर्द्ध होत्या, तस्स धरिणी धणसिरी
 नाम, ताए १य सोमाभिहाणा अहं सुया आसि । संपत्त-
 जोव्वणा १य दिज्जा तन्नयरनिवासिणो नन्दसत्त्ववाहपुत्तस्स
 इहदेवस्स । कओ य एण १विवाहो । जहाणुह्वं विमयसुह-
 मणुह्वामो न्ति । जाव तत्थ अहाकप्पविहारेण विहरमाण
 ११ विविहतवखवियदेहा सुयरयणपसाहिया क्वि व्व मासण-
 देवया समागया १वालचन्दा नाम गणिणि न्ति । दिट्ठा य
 सा मए ससरकुलाओ १नाइकुलमहिगच्छन्तीए विहार-
 निग्गमपण्णे । तं च मे दइण समुप्पओ पमोओ, वियमियं
 ओयणेहिं, पणइं पावेणं, कसमियमइेहिं, वियमियं धम्म-

१ D उचचं ।

१ BF गइमाह ।

१ BF दिय ।

१ DF तन्न य अतीय० ।

१ DF om

१ ACE बीवाओ

१ A वाजज्जा ।

१ C मार० ।

१ BF मार०, D मर० ।

चित्तेण । तत्रो मए नाइदूरओ चेव विणयरइयकरयलञ्जलीए
 सबजमाणमभिवन्दिया भयवई । तीए वि थ दिन्नो सयल-
 सुहससुवौयभूओ धम्मलाभो त्ति । जायाओ^१ थ मे त पइ
 अईव भत्तिपौईओ । सुच्छिओ य मए भयवईए पडिस्सुओ,
 साहिओ साज्जणीहिं । तत्रो अहं जहोचिएण विहिणा ^५
 पज्जुवासिउं पवत्ता^२ । साहिओ मे भयवईए कम्मवणदावाणलो
 दुक्खसेलवज्जागणी सिवसुहफलकप्पपायवो वीयरगदेसिओ
 धम्मो । तत्रो कम्मरुओवसमभावओ पत्तं सम्मत्तं, भाविओ
 जिणदेसिओ धम्मो, ^१विरत्तं च मे भवधारयाओ चित्तं ।
 तत्रो य सो रुइदेवो कम्मदोसेण पओस काउमारद्वो । ^{१०}
 भणिय च तेण । परिच्चय एयं विमयसुहविग्वकारिणं धम्मं ।
 ॥ओ मए भणियं । अलं विमयसुहेहिं । अइचञ्जला जीव-
 लीयठिइ, दारुणो य विवाओ विमयपमायस्सु । तेण भणियं ।
 वियारिया तुमं, मा दिट्ठं परिच्चइय अदिट्ठे रइं करेहिं ।
 मए भणिय । किमेत्थ दिट्ठं नाम; पसुगणसाहारणा इमे ^{१५}
 विसया, पच्चस्कोवल्लभमाणमुहफलो य कहं अदिट्ठो धम्मो
 त्ति । तत्रो सो एवमहिलप्पमाणो अहिययरं पओ-
 समावन्नो । परिच्चत्तो ^{२०}थ तेण मए सह सभोगो । वरिया
 य नागदेवाभिहाणस्स सत्यवाहस्स धूया नागमिरी नाम

१ ACE जाया ।

२ BDE विरत्ता . . मई ।

१ ACE पज्जुगा, D पवत्ता ।

२ D मए तेण सह ।

कन्नगा, न संपादया^१ तायवज्जमाणेणं नागदेवमत्यवाहेण ।
 रुद्देवेण चिन्तियं । न एयाए जीवमाणौए अहं ढारियं
 लहामि । ता वावाएमि एयं । तओ मायाचरिएणं कहिंछिं^२
 घडगयमामीविसं काऊण मंठविओ एगदेसे ^३घडओ । अदक्खन्ते
 ५ पओममए संपत्ते य कामिणिजणममागमकाले भणियाहं^४
 तेण । उवणेहि मे दमाओ नवघडाओ कुसुममालं ति । तओ
 अहं तस्स मायाचरियमणवबुज्झमाणा गया घडसमीवं ।
 अवणीयं तस्स ^५दुवारघट्टणं ^६धरणिमाउलिङ्गः ^७तओ हत्यं
 कोट्टूण गहिओ भुयङ्गो । डक्का अहं तेण । तओ तं समंभसं
 १० उज्झिऊण मज्झसमयवेविरङ्गी समलीणा तस्स समीवं ।
 'डक्का भुयङ्गमेणं' ति सिट्ठं रुद्देवस्स । नियडोपहाणओ
 'य आउलीङ्गओ रुद्देवो । पारद्वो तेण निरत्यओ 'चेव
 कोलाहलो । एत्यन्तरंमि य मोदय^८ मे अङ्गेहिं, वियलियं
 मन्थीहिं, उच्चत्तियं ^९पिव हियएणं, भमियं पिव पामायन्त-
 १५ रेण^{१०}, परिवत्तियं पिव पुहवीए । अवमा ^{११}अहं निवडिया
 धरणिवट्ठे । अओ ^{१२}परमणाचिक्खणीयमवत्यन्तरं पाविऊण
 पुब्बसम्पत्ताणुभावओ चदऊण देहं मोहम्मकप्पे लीलावयंमए

१ BF add मे, AD तेण य । २ CE कहिंछि, BF om., D कहं वि ।

३ BCEF om ४ DF अदक्खन्ते । ५ D दुवारघट्टणं ।

६ BF धरणिमउलिङ्गं, ७ BF om ८ BF तयन्ति (read तयन्तिमे)

९ DF om. १० A पारय । ११ ACDE have everywhere पिय ।

१२ ACDE •विहिं । १३ D यन्ति । १४ ACE •विहं, B •व ।

वरविमाणे पलिओवमट्टिई देवत्ताए उववन्नो ण्हि । तत्थ य
 पवरञ्जरापरिगओ दिव्वे भोए उवमुञ्जामि जाव रुद्धदेवो
 वि त नागदत्तसत्यवाहधूय परिणीय तीए सट्ठि १अहाणुह्वे
 भोए २उवमुञ्जिऊण ३कालमासे काल काऊण रथण्णभाए
 पुढवीए खट्ठकडाभिहाणे नरए पलिओवमाऊ ४चेव ५नारगो ५
 उववन्नो त्ति । तओ अह अहाइय अणुपालिऊण चुओ
 समाणो इहेव विजए सुसुमारे रणे सुसुमारगिरिमि हत्थि
 ताए उववन्नो ६ सपत्तो ७य कलभगावत्थ । एत्थनरमि ८य
 इयरो वि नरयाओ उव्वट्ठिऊण तमि चेव गिरिवरे सुग
 पक्खित्ताए उववन्नो त्ति । ९अदक्कन्तो १०य भिसुभाव दिट्ठो १०
 अह तेण तमि चेव गिरिवरे सहावरमणीएसु नलवण्णसु
 करेणुसघायपरिगओ मलील परिभमन्तो त्ति । तओ म
 दट्ठूण पुव्वभवभासाओ ११उक्कडकम्भोदयाओ य समुप्पसो
 ममोवरि १२वेरपरिणामो । चिन्तिय च तेण । कह पुण एस
 कुञ्जरो दमाओ भोगसुहाओ वच्चियव्वो त्ति । उवाए १३
 गवेधिवमारद्धो । अजया लीलारई नाम विज्जाहरो, सो
 मियद्धसेणस्स विज्जाहरस्स भदणि चन्दलेहाभिहाणि १४अव
 हरिऊण तवाण्णवागओ तमुद्देस । भणिओ य तेण सो सुगो ।

१ D अहाइयिअ ।

२ BF उवमुञ्जिय D मुञ्जिय ।

३ DF om

४ DF उव० नारतगए ।

५ D n lds त्ति ।

६ B अहाइवे भिसुभावे ।

७ AC n l य ।

८ D तहर ।

९ BF माया० ।

१० BDE अवहत्थिय ।

- अह एत्य गिरिनिगुञ्जे चिह्नानि आगमिस्सुद य एत्य एगो
 विज्जाहरो, तत्रो न तुमए तस्स अह साहियब्बो गत्रो य
 सो मम साहियब्बो '[तत्रो ते किञ्चि पडिस्सुवमुवधार
 करिस्सामि] एव कए सुट्ठु मे उवकय ति । जपिऊणमोदसो
 ५ वियडतडाभोगसठिय गिरिनिगुञ्ज । इयरो वि तमि चेवुद्देसे
 नारङ्गपायवमादागए नौडे चिट्ठद, जाव आगन्तूण गत्रो
 मिथङ्गसेणो । एत्यन्तरमि य करेणुपरिगत्रो अह आगत्रो
 तमुद्देस । तत्रो म दट्ठूण चिन्तिय सुगेण । अत्यि दयाणि
 अवसरु मे समीहियस्सु । तत्रो नियडिबड्डलेण सजायाए
 १० सहाभिमन्तिऊण मम सवणगोयरे भणिय । सुन्दरि, सुय
 मए भयवत्रो वसिट्ठमहरिमिस्सु समीवे । जहा इह सुसु-
 मारपव्वए भव्वकामिय नाम पडणमत्थि जो ज अभिलमि-
 ऊण पडद, सो तत्तुणेण चेव त पावद त्ति । तत्रो मए
 पुच्छियं । भयव, कहि पुण तमुद्देस । तेण साहिय । जहा
 १५ इमस्स सालतस्वरस्स वामपासेण ति । ता अल इमिणा
 तिरियभावेण^१ एहि, विज्जाहरपणिदाण काऊण तहि
 निवडामो । पडिस्सुय^२ च से इम जायाए । गयाइ तमुद्देस,
 कत्रो पणिही, निवडियाइ गिरिनिगुञ्जे । साहिय लौला-
 रदणो । समुप्पदत्रो य सह चन्दलेहाए गयणयलमलकरेन्तो

१ DE om the passage in pale theses

१ DE om

२ D ०५ ति ।

३ D om., F रसो सजायाए ।

लौकार्द । दिट्ठो य अन्हेहिं । समुप्पन्ना मे चिन्ता । अहो
 सब्बकामियपडणाणुभावो, जमेय सुगमिज्झणयं कयविज्जाहर-
 पणिच्चाणमिह निवडिऊण तस्सणा चेव विज्जाहरमिज्झणयं
 जायं । ता अलं अन्हाणं पि दमिणा तिरियभावेण । तन्नो
 देवपणिहिं काऊण निवडामो एत्थ अन्हे वि त्ति । एवं च ५
 संपहारिऊण १पणिहिं काऊण निवडिया तत्थ अन्हे ।
 १एत्थन्तरंमि १य उप्पदयं सुयमिज्झणयं, न लक्खियमन्हेहिं ।
 तन्नो १सुचुखियद्गोवद्गो अहं किलेसमणुहविऊणं अकामनिज्ज-
 राए १कम्मं खविऊण उववन्नो कुसुमसेहराभिहाणे वंतरभोग्ग-
 नयरे देसूणपलिओवमाऊ वतरो त्ति । तत्थ य उदारे भोए १०
 भुज्जामि जाव, इयरो वि सुयत्ताए मरिऊण रयणप्पभाए
 ५चेव पुढवीए १लोहियासुहाभिहाणे नरए समुप्पन्नो देसूण-
 पलिओवमट्ठिर्द नारगो त्ति । तन्नो अहं अहाउयमणुपालि-
 ऊण चुन्नो समाणो एत्थ चेव विदेहे अन्नंमि विजए चक्क-
 वालउरे नयरे अप्पडिहयचक्कस्स सत्यवाहस्स सुमङ्गलाए १५
 भारियाए कुच्छिंसि पुत्तत्ताए उववन्नो त्ति । जाओ य
 उच्चियसमण, पदट्ठाविथं च मे नामं चक्कदेवो ; १पत्तो य
 बालभावं । एत्थन्तरंमि ५य भो सुयनारगो नरमाओ उव्वट्ठि-
 ऊण तत्थ चेव नयरे सोमसम्भस्स निवपुरोहियस्स २नन्दि-

१ DF transpose का० प० ।

१ DF om

२ AOE संक्षुत्तिज्जमगो ।

५ DF कम्मसयं काऊण ।

५ D om.

१ DF लोहिय० ।

० D सपमो ।

८ DF नदिबडणार ।

वद्धणाभिहाणाए भारियाए कुच्चिंसि पुत्तत्ताए उववसो न्ति,
जाश्च 'य कालक्कमेण । पट्टाविध च मे नाम जज्जदेवो ।
पत्तो य कुमारभावं । एत्यन्तरमि 'य जाया मम तेण मह
पौई सभावसो, तस्स उण कदयवेण । तस्रो पुव्वभवधत्त-
५ कम्मदोमेण उज्जुयस्स वि अणुज्जुस्रो मम मय्यामच्चरी
वच्चणाक्कलेण^१ किंदाद गवेमिउमारद्धो । अलहमाणेण 'य
परिचिन्तयमणेण । न एसो एव कल्लिउ पारियद । ता 'एम
एत्य उवासो । चन्दणसत्यवाहगेह मुमिऊण एयस्स गेहे रित्य
मुयामि, पच्चा य केणद उवाएण निवेदकण रादणो मप-
१० यास्रो भमदस्स ति^२ । 'अणुचिद्धिय 'च णेण जहाचिन्तिय ।
उवणेऊण य मे गेहे रित्य भणियमणेण । वयम, एय
पयत्तेण सगोवावेसु न्ति । मए वि य अकालाणयणजायसङ्गेण
अणिच्छमाणेणावि 'एयस्स दरिणवज्जलयाए सगोविध ति ।
पवत्तो य नयरे जणरवो, जहा मुद्ध चन्दणसत्यवाह^३गेह ।
१५ तस्रो आसद्धिय मे हियएण । नूणमेय एव भविस्सुद न्ति ।
गस्रो जज्जदेवसमीव, पुच्चिस्रो य सो मए । कदमेय ववत्तिय
ति । तेण भणिय । मा अज्जहा समत्येहि । तायभएण मए^४
एय भवस्रो समप्पिय, न पुण अज्जह न्ति । तस्रो अवगया मे

१ Dt om.

२ D एव एतुगाउ ।

३ DF चयसा ।

४ D adds मम ।

५ D •स्सामि ।

६ D •रादस्स ।

७ BD om य ।

८ DF add तस्रो ।

९ A ममर ।

महा । एत्यन्तरंमि १य जाणाविद्यं चन्दणसत्यवाहेण राइणो,
 जहा 'देव गेहं मे सुद्धं' ति । 'किमवहरियं' ति पुच्छियं
 राइणा । निवेइयं चन्दणेणं, लिहाविद्यं १च राइणा । भणियं
 च णेण । अरे आघोसेह डिण्डिमेणं । जहा । सुद्धं चन्दण-
 सत्यवाहगेहं, अवहरियमेयं रित्त्याजयं । ता जस्स १गेहे ५
 केणइ ववहारजोएण तं रित्त्यं रित्त्यदेसो वा समागओ, सो
 निवेएउ राइणो षण्डसामणस्स । अणिवेइओवल्लभो १य राया
 मव्वधणावहारेण सरौरदण्डेण य नो खमिस्सइ त्ति । तओ
 पयइमाघोसणं । अइक्कन्ते य १तंमि गएसु पच्चसु दिण्णेषु
 जाणाविद्यं जन्नदेवेण राइणो । जहा । देव, न जुत्तं १चेव १०
 मित्तदोसपयामण, किं तु परलोय^४इहलोयविहद्धुसेविणा
 अहिंसायरणेण अत्तणो वि य अमित्तेण अत्तं मे मित्तेणं ।
 न उवेस्सियव्वं जाणन्तेणं रायजणाहियं । १अओ ईइसं पि
 देवस्स निवेईयइ । राइणा भणियं । भणाउ अज्जो । जन्न-
 देवेण भणियं । देव, सुण । १सुयं मए चक्कदेवाभन्नपरिय- १५
 णाओ,^९ जहा इमं चन्दणसत्यवाहगेहं चक्कदेवेण सुद्धं, मंगो-
 वियं रित्त्यं निययगेहे । एवं भोऊण देवो पमाणं ति ।
 राइणा भणियं । अज्ज, असंभावणिज्जमेयं, १कुलप्पसुओ खु
 १सो, १ता कहं इमं अच्चन्तविहद्धं करिस्सइ । जन्नदेवेण भणियं ।

१ DF आसंका ।

१ DF om

२ ACE मोसो ।

३ BD om इहलोय ।

४ ACE ततो ।

५ D 'सु जकर ।

६ D adds सुयं ।

७ DF कुलपयसो ।

देव, नत्थि अस्माणलोभवसगाणमसभावणिज्ज । को य दोसो कुलस्स, १कि न हवन्ति सुरभिक्षुसुमेसु किमिओ । ता निह्वावेहि^१ ताव केणद पयारेण तस्स गेह ति । तओ 'जुत्तमेय' ति चिन्तिकण समाणत्त चण्डसासणेण करण ।

* भणिया १य कारणिया । नयर^२महन्तगेहि सह घेत्तूण चन्दणसत्यवाहभण्डारिय पलोएह चक्कदेवस्स १गेहे त पण्डरित्य ति । तओ 'किमेदणा असभावणिज्जेण, अहवा आएस-गारिणो अन्हे' त्ति मन्तिकण मेलविय नयरमहन्तगे घेत्तूण चन्दणसत्यवाहभण्डारिय जामसेत्ते वामरे समागया मे गेह

१० पहाणनयरजणाहिद्विया कारणिय त्ति । पुच्छिओ य तेहि १अह । सत्यवाहपुत्त, न ते किचि केणद एवजादय रित्य सववहारवडियाए उवणीय ति । तओ मए असजायमङ्गेण भणिय 'नहि नहि' त्ति । तेहि भणिय । न तए कुप्पियव्व, रायसासणमिण, ज ते गेहमवल्लोदयव्व ति । मए भणिय ।

१५ न एत्थ अवसरो कोवस्स, पयापरिरक्खणनिमित्त समारम्भो देवस्स । तओ पविट्ठा मे गेह सह नयरबुद्धेहि रायपुरिसा । १अवल्लोदय च तेहि नाणापयार दविणजाय, दिट्ठ च पय-त्तट्ठाविय चन्दणनामद्धिय हिरण्वामण, नीणिय वाहि, दमिय चन्दणभण्डारियस्स । अवल्लोदकण सदुक्कमिव भणिय

१ A किच CDE किच B has उति for हवन्ति D हेति ।

२ DE वेह ।

३ DF om

४ B सहमेहि D सहनरहि ।

५ D गेह F गहति ।

६ B अवल्लोदय गेह and om च after दिट्ठ ।

१च तेण । अणुहरद ताव एयं, न उण निस्सुंमयं वियाणामि
 त्ति । कारणिएहिं भणियं । वाएहि ताव अवहरियनिवेयणा-
 १पत्तगं, किं तत्य दमं ईदमं १अभिलिहियं न व त्ति । वादयं
 पत्तगं, दिदुमभिलिहियं । सज्जमीभूया नायरकारणिया ।
 भणियं च तेहिं । सत्यवाहपुत्त, कुओ तुह दमं । तओ मए ५
 १वि चिन्तिथं । कहं सभावठावियं मित्तनामं पयासेमि । १मा
 नाम तेणावि कहिवि एसो एवं चेव समासादओ भवे । ता
 कहं नियपाणवडमाणओ मित्तपाणे परिचयामि त्ति ।
 चिन्तिऊण भणियं मए 'नियगं चेव एयं' ति । १तेहिं
 भणियं । कहं चन्दणनामद्धियं । मए भणियं । न-याणामो, १०
 कहिंचि वासणपरावत्तो भविस्सुइ । तेहिं भणियं । किंमंखियं
 किं वा हिरणजायमेत्थं ति । मए भणियं । न सुदु सुम-
 रामि, १मइं चेव जोएह । कारणिएहिं भणियं । वाएह
 पत्तगं, किंदविणजुत्तं किंमंखियं वा तं चन्दणसत्यवाहवामणं
 ति । वादयं पत्तगं जाव दीणारदविणजुत्तं दमसहसुमंखियं १५
 च । तओ छोडावियमणेहिं मिलिओ पत्तगत्यो । विन्दिया
 नागरकारणिया । परिचिन्तिथं च तेहिं । कहं अप्पडिहय-
 चक्कसत्यवाहपुत्ते चक्कदेवे एवं भविस्सुइ त्ति । पुणो वि
 पुच्छिओ । सत्यवाहपुत्त, नरिन्दसामणमिणं; ता कहेहि

१ D चंदणेय ।

१ BF वत्तयं ।

१ ACE लिहिय ।

४ DF om

५ DF मएवविय तेणावि कहेचि ।

१ D तेहिं थ ।

७ D सयं ।

८ CE add वासणं ।

- फुडत्य, 'कुओ तुह दम'ति । तओ मए त चेवाणुचिन्तिऊण
 त चेव सिट्ठ ति । तेहि चिय 'धिरत्यु देवस्स' ति भणिऊण
 मन्तिथ । अन्न पि ते न किचि परसन्तिथ गेहे चिट्ठइ ।
 मए भणिय । न किचि । तओ तेहि पत्तग वाइऊण सवि-
 ५. सेसमवलोइय मे गेह, दिट्ठ च जहावाइय निरवसेसमेव
 रित्य । एत्यन्तरमि 'थ कुविया ममोवरि आरस्सिगा । नौओ
 तेहि नरवदसमीव । साहिओ बुत्तन्तो चण्डसामणस्स ।
 भणिओ 'न्दि राइणा । सत्यवाइपुत्त, विन्नाओभयलोयमग्गो
 तुम, ता न तुह एयमेरिसममाऊचरियममभावणिज्ज सभावेमि
 १०. 'त्ति । ता कहेहि ताव, को एत्य परमत्यो ति । तओ मए
 त चेव चिन्तिऊण वाइजलभरियलोयणेण न क्रियि जपिय
 नरवइपुरओ ति । तओ राइणा समुप्पन्नामक्केणावि ताय-
 वड्डमाणओ असरिस वयणमभामिऊण कयत्यण चाकाऊण
 निव्विसओ समाणत्तो न्दि नौणिओ य रायपुरिसेहि
 ११. नयरओ, सुक्को 'थ नयरदेवयावणममीवे । 'पडिनिथत्ता
 रायपुरिमा । समुप्पन्ना 'थ मे चिन्ता । किमेइहमेत्तपरि-
 भवभायणेण अज्ज वि जीविण । ता एयमि नयरदेवयावण-
 समासन्ने नग्गोहपायवे उक्कल्लमेमि अप्पाण ति । चिन्तिऊण
 पयट्ठो नग्गोहसमीव । एत्यन्तरमि 'थ कच्चि आभोइऊण
 १०. दम वदयरमोहिणा समुप्पन्ना ममोवरि नयरदेवयाए अणु-

कम्पा । १ श्रावेसिऊण रायजणणिं माहियं जहट्टियमेव १ एवं
 तीए रादणो । भणिओ य राया । इमाए १ महल्लणए
 असुगंमि नयहज्जाणामन्ने नग्गोहपायवे उव्वन्धणेण अत्ताणयं
 परिच्चदउं ववसिओ चक्कदेवो । ता लउं निवारेहि तं
 संमाणिकण य पवेसेहि नयरं ति । तओ कोहनेहाउलयाए १
 संकिणं रसमणुहवन्तो राया 'शरे गेण्हह दुरायारं जघदेवं'
 ति आदसिऊण पहाणवाख्याऊढो समं अहासन्निहियपरि-
 यणेणं १ तुरियतुरियं निग्गओ नयराओ १, पत्तो १ य नयह-
 ज्जाणं । दिट्ठो १ य अहं रादण नग्गोहपायवसाहागओ उत्त-
 रीयनिवद्धपासंमि ठोदयाए सिरोहराए अत्ताणयं पवाहिउ- १०
 कामो ति । तओ भो १ दूरओ चेव संभमादसयनिव्वडिय-
 मारं 'भो चक्कदेव, मा माहसं मा माहसं' ति भणमाणो
 सिग्गयरतज्जियाए वाख्याए १ समसूणीओ पायवसमौवं । मय-
 सेव अवणौओ पासओ, गेण्हऊण १ य करंमि ठाविओ अहं
 तेण वाख्यापट्टियाए १, भणिओ १ य सबडमाणं । भो सत्यवाह- ११
 पुत्त, जुत्तं नाम भवओ मए वि पुच्छियस्स सव्वावासाहणं ।
 तओ मए चिन्तियं । हन्त किमेयं ति, पयासियं भवित्सुद
 केणइ मित्तगुज्जं । एत्यन्तरंमि १ य भणियं रादणा । भो

१ BDF आवि० ।

१ DE एय ।

१ BF अएण० ।

२ DF तुरिय ।

३ D adds राया ।

४ DF om

५ BDF om

६ BF दुराओ ।

७ BF चक्कीओ पायवस्स ४० ।

१० (E पट्टियाए, DF परिहयाए ।

- मत्यवाहपुत्त, साहिओ मम एम वदयरो अम पविमिऊण
 भयवईए नयरदेवयाए, जहा निदोमो तुम दोसयारी य एत्य
 दुरायारो जन्नदेवो । ता खमियन्न तुमए, 'ज मए असु-
 णियपरमत्थेण कयत्थिओ मि त्ति । तओ मए 'हन्त १मपत्तो
 ५ वसण जन्नदेवो' त्ति चिन्तिऊण भणिओ राया । देव,
 १रायधम्मोऽय, पयापरिरक्क^१णममुज्जयस्स नत्थि दोमो देवस्स ।
 जन्न^२देवमूलसुद्धि पि गवेसेउ देवो, न तमि मद्याणभावे
 अणावरण सभावोयइ । रादणा भणिय । गविट्ठा मूलसुद्धी,
 साहिथ भयवईए 'सव्वमिण तेण पावेण ववसिय' ति ।
 १० साहिथ देवयाकक्षिय रादणा^३ । ०ठिय च मे चित्ते तुह
 दोसपयासणेण ति भणिऊण साहिओ जन्नदेवकक्षियवुत्तनो ।
 तओ मए चिन्तिय । हन्त किमेय असभावणिज्ज । एत्यन्तरमि
 १५ य आणिओ रायपुरिसेहि वन्नेऊण जन्नदेवो, निवेइओ
 रादणो । भणिय च तेण । अरे एयस्स जिय किन्दिऊण
 १५ उप्पाडेह लोयणाइ । विसणो जन्नदेवो । तओ मए चलण्णसु
 निवडिऊण विमत्तो राया । देव, मम एम अवराहो 'खमी-
 यउ, मुच्चउ जन्नदेवो । रादणा भणिय । मत्यवाहपुत्त, न
 जुत्तमेय, दुरायारो खु एमो, ता अन्न विम्वेहि त्ति । मए

१ ACF जअए BF om

२ Bt पत्तो ।

३ A •धम्मो, BF अओपर D •धम्मो इअ

४ D •दुक्क^१स्सु ।

५ B देखस्स and om पि ।

६ CEF add चअदेवस्स ।

७ A विवायइ रादवा भय च म चित्ते ।

= DF on

८ D अमिऊउ ।

भणियं । देव, अलमन्नेणं ति ; जद ममोवरि वज्जमाणो
 देवस्स, ता इमं चेव संपाडेउ देवो । रादणा भणियं ।
 अलवणीयवयणो तुमं ति ; तुमं चेव जाणामि । तओ मए
 'देवपमाओ' ति भणिऊण 'निवडिओ' 'चलणसु । मोया-
 विओ जलदेवो, पेसिओ य अहं रादणा निययभवणं ।
 तओ सम्माणिऊण महया विभुईए 'मओ सभवणं ति । जाओ
 य लोयवाओ, अहो जलदेवस्स जहवत्ते^१ । ममुपओ य मे
 निव्वेओ । पेच्छ, ईदमाणं पि मित्ताणं 'ईदमो परिणामो
 ति । ~~अहो असारेयां मेसारेस्स निज्जित्तया कम्मपरिणईए,~~
 दुब्रकाणि^२ पाणिचिन्ताणि । ता न-याणामो किमेत्थं^३ ।
 जुत्त ति ॥

एत्यन्तरंमि 'य ममागओ तत्थ सुमिहियनामो अग्निभुई
 नाम गणहरो । ठिओ य नयहज्जाणे । दिट्ठो मए वाहिरि-
 यागएणं । जाओ य मे तं पद 'वज्जमाणो, पणमिओ य मो
 मए, धम्मलाभिओ 'य तेणं, उवविट्ठो तस्स पायमूले ।^४
 सुच्छिओ भयवं मज्जदुक्कविउडणसमत्थं धम्मं । साहिओ भग-
 वया खमाइगो 'माज्जधम्मो । तं च सुणमाणस्स ममुपआ
 देमविरदपरिणई, पवड्डमाणमवेगस्स जाओ भवविरागो ।
 चिन्तियं च मए । अलं संसारपवड्डणामेत्तफलेणं इमिणा
 परिकिलेमेणं, पवज्जामो पवज्जं ति ॥

१०

१ DE'om १ D वेविउ । २ DE'अणं । ३ [I] ईदिसी परिणद

४ DE'अवपाणि । ५ DE'add भणि । ६ D om माइ ।

- एत्यन्तरमि ^१य गलिओ कम्मसघाओ, पयलिया बन्धण-
 द्विई, विहावियं अत्त^२विरिएणं, समुप्पन्ना सब्बविरदपरिणदत्ति ।
 कहावमाणे य विज्जतो मए भयवं गुरु । अणुगिहीओ अहं
 भयवया, विरत्तं च मे चित्त भवपवच्चाओ, ता अइसउ भयव
 ५ कि मए कायव्व ति । ^३तओ तेण ^४सुयमयनाणिणा मम
 भाव वियाणिकुण भणियं । जुज्जइ भवओ महापुरिमसेवियं
 समणत्तणं ^५काउ ति । तओ मए तस्स समीवंमि चेव पवन्नं
 समणत्तण परिवास्तिय च विहिण । तओ अहाउय ^६पालि-
 ऊण कालमासे काल किच्चा देह चइऊण नवमागरोवमाऊ
 १० वेमाणियत्ताए उववन्नो न्हि बभलोए, इयरो वि य जन्-
 देवो तिमागरोवमठिई सक्करप्पभाए नारगो त्ति । तओ
 अहमहाउय पालिऊण देवलोगाओ चुओ ^७समाणो इहेव
 विदेहे ^८गन्धलावईविजए रयणपुरे नथरे रयणसागरस्स
 मत्यवाहस्स मिरिमईए भारियाए कुब्बिसि पुत्तत्ताए
 १५ उववन्नो त्ति । इयरो वि य तओ नरगाओ उव्वट्ठिऊण
 आहेडगमुणओ भविद्य मरिऊण तिमागरोवमाऊ तत्येव
 उववज्जिऊण तओ य उव्वट्ठो नाणातिरिएसु आहिण्डिऊण
 तत्येव रयणपुरे तायघरदामीए नमयाभिहाणाए सुयत्ताए
 उववन्नो त्ति । उच्चियसमथमि जाया य अन्हे, पत्ता य
 २० बालभावं । पइट्ठावियादं नामादं मज्झं चन्दमारो इयरस्स

१ BD om २ D adds एम्मम । ३ BD om all down to भणिय ।

४ BD om ५ B परिपालिऊण । ६ D om ७ D अधि ।

अणहगो ति । पत्ता १य जोव्वण । कओ मए दारमगहो ।
 एव च विसयासत्ता १चिद्धामो । पुब्बमवधामओ य न इमस्स
 ममोवरि वच्चणापरिणामो अब्बेद । अज्झया य आगओ तत्थ
 मासकप्पविहारो भयव विजयवद्धणायरिओ । पवन्नो य मए
 इमस्स पायमूले सावगधन्नो । अज्झया य त पुर दौहदण्ड
 जत्तागए नरवदमि गामन्तरगएसु अहेसु विज्झकेवनामेण
 मवरसेणावदणा हयविहय काज्जण अवणीओ कोद लोओ ।
 सुथ च अहेहि । समागया त पुर । दिट्ठ १च मसाणागार-
 मणुगरिन्त गवेमाविय माणुस जाव सव्वमेव धरद नवर
 चन्दकन्ता ने भारिया अवहड ति । तओ समुप्पन्ना मे १
 अरद, जाया य चिन्ता । हा कइ मा तवस्सिणी ममादिट्ठ
 विश्रोगा पाणे धारिस्सुद ति । एत्थन्तरमि १य भणिओ
 देवमक्काभिहाणेण बुद्धमाहणेण । सत्यवाहुपुत्त, मा सत्थ ।
 पुणो वि एयमि चेव विसए मिरित्यलाभिहाणाओ सन्निवे-
 साओ एव चेव सवरेहि अवणीओ जणो आसि । मो १॥
 निरवसेओ अखण्डियचरित्तसव्वसो महया दविणजाएण
 सुक्को ति । तओ अह एयमायसिज्जणं अदक्कन्तेसु करवय
 दिण्णेषु सभूमिसुवगएसु सवरेसु अणहगदुदओ घेत्तूण सव्व-
 सार दविणजाय सुमण्हिद्धमभिद १ च प्राप्तेय पयट्ठो चन्द-
 कन्ताविमोक्खणनिमित्त १ति ॥

१ इओ १य तीए मम विश्रोगविडराए चारित्तखण्डणा-
 मङ्गिणीए १ य १कहिचि १ सुखगामासन्नकूवयडावासियाए सवर
 वाहिणीए निमाचरमसमयमि पवत्ते १य पयाणगकोलाहले
 पेरन्तरकणादावडेसु भवरसघाएसु जीवियनिरवेक्काए तमि
 ४ चेव जिणकूवमि पवाहिओ अप्पा । पडिया १य जलमण्णे
 न मया १य जलप्पभावेण । तओ तग्गय चेव पडिकूवग
 महिट्ठिऊण चिट्ठिउमारद्धा । किच्छपाणा य जीवियसेसेण
 चेव जाव पाणे धारेद, ताव पत्ता अन्हे तमुद्देस । अणहगस्स
 वि य पुब्बभवनिमित्तओ तयत्यमदरिसणओ य समुप्पन्नो
 १० ममोवरि वञ्चनापरिणामो । चिन्तिय च णेण 'कहमेसो
 वञ्चियव्वो' त्ति । तओ सो अण्येयवियप्प १ममाउलियद्वियओ
 अह च सुद्धसद्दावो त्ति एव वचामो । पाहेयदविणजायाणि
 य पत्तेय हत्यगोयराणि हवन्ति । अन्नया य मम हत्ये
 पाहेय तस्स दविणजाय त्ति । एवमणुगच्छमाणा पत्ता तमुद्देस
 १५ जत्य सा जन्दकन्ता १चिट्ठद । दिट्ठो य सो कूवो । एत्य
 न्तरमि १य अत्यमिओ सहस्सरस्सी, सुलिया सज्झा । तओ
 चिन्तियमणहगेण । हत्यगय मे दविणजाय, विजण च
 कन्तार, ममासन्नो य पायालगम्भीरो कूवो, पवत्तो य
 अवराह १विवरसमच्छायगो अन्धयारो । ता एयमि एय

१ D om

१ D •तीए ।

१ B कुहचि, D कहचि ।

४ D जणसुय ।

५ CD पञ्जाउल ।

१ D विवराहसमोदयमावो ।

‘पस्त्रिविज्जणं नियत्तामो’ इमस्स थाणस्स त्ति, चिन्ति-
 ऊणं भणियं च तेण । मत्थवाहपुत्त, धणियं पिवासाभिभूओ
 ण्हि । ता निहालेहि एयं जिणकूवं, किमेत्य उदगं अत्थि^१
 नत्थि त्ति । तओ मए गहियपाहेयपोट्टलेणं चेव निहा-
 लिओ ‘कूवो । एत्थन्तरंमि’^२ थ सुविसत्थहिययस्स लोयस्स
 विय मच्चू आगओ मम समीवमणहगो । सहमा पस्त्रित्तो
 तंमि अहमणहगेण, पडिओ ‘थ उदगमज्जे’ । नियत्तो
 ‘थ सो तओ विभागाओ’^३ । अहमवि ‘थ समंभन्तो ज्जगो
 पडिकूवगेक्कदेमे । परामुट्ठा’^४ थ भयविहल्लइल्ला चन्दकन्ता,
 यौमहावओ भयकायरा । ‘भणियं च तीए ‘नमो अरि-
 हन्ताणं’ त्ति । तओ पच्चभिन्नाओ मद्दो । ऊसमियं मे हिय-
 एणं । भणिया य मा ‘अभयमभयं जिणमामणरयाणं’ त्ति ।
 तीए वि य पच्चभिन्नाओ मे मद्दो । रोविउ पयत्ता, ममा-
 मामिया ‘मा मए, पुच्छिया य वृत्तन्तं । माहिओ य तीए,
 मए वि य नियगो त्ति । भणियं च तीए । हा दुट्ठु कयं^५
 अणहगेण । मए भणियं । सुन्दरि, न दुट्ठु कयं, परमोव-
 धारी खु मो महाणुभावो, जं ‘तुमं मंओइय त्ति । अण्य-
 निहाण ‘थ अइकन्ता रयणी, उगओ अंसुमाली । तओ

१ D पस्त्रिविय ।

२ B हाथाउ इमस्स, D इमस्स थाणस्स ।

३ B adds त्ति ।

४ B adds थेव ।

५ D om

६ D adds पावदिही ।

७ D भविषमिओ ।

८ D व ।

९ D तुमापसंओइ त्ति ।

मए दिन्नं चन्दकन्ताए १पाहेय । भणियं च तीए 'कहमहं'
 तुमए अगहियमि गेएहामि, त्ति^१ । तओ मए नेहकायरं
 से हियय कलिऊणमकाले चेव गहिय १पाहेय, भुत्त च
 अहेहिं । १तओ चिन्तिय^२ मए । केण पुण उवाएण अहे
 ५ इमाओ भवसमुदाओ विव कूवगाओ उत्तरिस्सामो त्ति ।
 एव च चिन्तयन्ताण कइवयदिणेसु^३ खीण पाहेय, पण्डा
 जीवियामा । अया य से चिन्ता । कह पाविऊण जिणमयं
 अकाऊण पव्वज्ज अकयत्थो मरिस्सामि त्ति । एत्यन्तरमि
 फुरियं से वामलोयणेण ममावि १दाहिणेण । जपिय च
 १० तीए 'अज्जउत्त, वाम से लोयण १फुरिय' ति । तओ
 माहिओ से मए हिययसकप्पो इयरचकुफुरण च । समा-
 मासिया य एसा । सुन्दरि, इमेहि निमित्तविसेसेहि १अवस्सु
 अन्हाण न चिरकालाणुधारी एस किलेधो, ता न तुमए
 सतप्पियव्व ति । पडिस्सुयमिमौए । एव च जाव अहोरत्त
 १५ निवसामो, ताव समागओ सवररायदाणीओ रयणपुरनिवा-
 मिणो नन्दिवद्धणाभिहाणस्य सत्यवाहस्सु^४ सन्तिओ रयण-
 पुरगामौ चेव सत्थो त्ति । उयगनिमित्त १च समागया
 १पुरिसा । १गहिऊण जखणा दिट्ठाइ अहे इमेहि । निवे-

१ D पाहेण ।

२ D •दय ।

३ D om

४ D adds च ।

५ B •दिवसेसु ।

६ D दक्खिणेण । सादिये ।

७ D फुरि ।

८ B अवस्सु D अवस्सुम • ।

९ D •वाह ।

१० CD om

इय सत्यवाहसु । कयमञ्जियापञ्चोएण समुत्तारावियाइ तेण,
 पञ्चभिन्नायाणि य । पुच्छियाइ बुत्तन्त, माहिओ वित्य-
 रेण^१ । तओ पत्थियाइ रयणउर जाव अरक्कन्तेसु पञ्चसु
 'पयाणएसु परिवहन्ते सत्ये रायवत्तणीओ माइदूरदेसभाए
 दिट्ठो कङ्कालमेत्तसेमो वामपामावडियदविणजाओ केमरिणा
 दीहनिद्दावसमुवणीओ अणहगो^२ त्ति । दविणोवल्लभेण पञ्च-
 भिन्नाओ अन्हेहि । तओ त तहाविहविवाग पेच्छिऊण
 समुप्पओ मे विवेगो । खओवसममुवगय चारित्तमोहणीय ।
 सजाओ सयलजोवलोयदुल्लहो चरणपरिणामो । तओ अह
 तहाविहपवड्डुमाणपरिणामो^३ चेव आगओ मनयर । यवओ १०
 य जहाविहोए विजयवट्ठणायरियमभीवे पव्वञ्ज ॥ अहा-
 उयमणुवालिऊण विहिण^४ य मोत्तूण देह उववओ मोल्लम-
 मागरोवमाऊ वेमाणियत्ताए महासुक्ककप्पमि, इअरो वि य
 अणहगो मीहवावाइयमरीरो सत्तमागरोवमट्ठि^५ वानुगण-
 हाए मारगो त्ति । तओ अहमहाउय^६ पाल्लिऊण देवलो- ११
 गाओ बुओ समानो इहेव जम्बुदीवे दीवे भारहे वामे
 रहवीरउरे नयरे मन्दिबट्ठणसु गाहावइसु सुरमन्दरीए
 भारियाए कुच्छिमि पुत्तत्ताए उववओ न्ति^७ । इयरो वि
 तओ नरगाओ उव्वट्ठिऊण विज्झगिरिपव्वण अण्णेगमत्तवा-

१ CD ०३३ विविचो हयो ।

२ AC एणपेसु

३ Dom

४ D = मरेदो ।

५ ABD य ।

६ D = दिहयो ।

७ BD = यवपुत्त ।

८ D नि ।

९ D य ।

- वायणपरो 'मौहत्ताए उववन्नो' । 'तत्रो मौहत्ताए 'उवव-
 ज्जिऊण पुणो वि 'मरिऊण मत्तमागरोवमाऊ तत्थेव उवव
 ज्जिय तत्रो य उव्वट्ठो नाणातिरिएसु आहिण्डिय तत्थेव
 नथरे सोमसत्यवाहस्सु नन्दिमईए भारियाए पुत्तत्ताए
 ५ उववन्नो त्ति । उच्चियसमयमि जाया अत्ते, पत्ता बालभाव ।
 पट्टाविद्याद नामाद मज्झ अणङ्गदेवो, इयरस्स धणदेवो
 त्ति । आ बालभावत्रो जाया पिई मम सत्तावन्नो^५,
 इयरस्स कइवएण । कुमारभावमि^६ य^७ पत्तो मए
 देवसेणगुरुसमीवे 'सुव्वन्नभासित्रो धम्मो । पत्ता य जोव्वण ।
 १० सन्ते वि पुव्वपुरिसज्जिए दविणजाए अभिमाणत्रो^८
 'किमणेण पुव्वपुरिसज्जिएण' ति दव्वसगहनिमित्त गया
 रयणदीवं । विठत्ताइ रयणादं । कया सजुत्ती । पयट्ठा
 नियदेसमागन्तं । एत्यन्तरमि 'य पुव्वकयकम्मदोसेण
 चिन्तिय धणदेवेण । कह पुणो वच्चियव्वो एम अणङ्गदेवो ।
 १५ वियप्पिया य तेण अण्णेगे मिच्छावियप्पा । ठावित्रो
 सिद्धन्तो । अवावाइत्रो एम न तीरए वच्चिउ त्ति, ता
 वावाएमि एयं । परिचिन्तित्रो उवात्रो 'भोयणे से विमं
 देमि' त्ति । अन्नया य सत्थिमईसन्निवेसमणुपत्ताण भोयण
 निमित्त गन्नो धणदेवो हट्टमग्ग । कारावियं च तेण भोयण,
 २० पक्खित्त 'च एगमि मट्ठुगे विमं । चिन्तियं च तेण 'एयं से

१ D सोहा । २ D त्ति । ३ D om । ४ B उववज्जिय, D उववज्जिऊ ।

५ AC • वन्नो । ६ D • भावाड । ७ D • सेव । ८ B om

दाहामि' न्ति । आगच्छन्तस्सु^१ अण्णवियप्पावहरियच्चित्तस्स
 सजाओ विवज्जओ । भोयणवेलाए^२ गहिओ तेण विमलद्दुगो,
 दिओ मम च इयरो^३ न्ति । पमुत्ता अहे जाव थेववेलाए
 चेव^४ थारिओ धणदेवो । तओ 'किमेय ति' आउलौहओ
 'अह जाव किकायव्वमूढो थेवकाल चिट्ठामि ताव अचुग्ग- १
 थाण विमस्सु विच्चित्तयाए कम्मपरिणामस्सु उवरओ धणदेवो ।
 जाया मे चिन्ता 'हा केण उण एय ववमिय ति । तओ
 अमुणियवुत्तन्तो महामोयाभिभूयमाणसो आगओ मनयर ।
 सिद्धो वुत्तन्तो तस्स माणुमाण । *विदण च तेभि अअहिययर
 रयणजाय । सेसरयणजाय पि^५ एय जहाणुएव कुमलपरके १०
 निउच्चिजण तच्चिव्वेण चेव 'तयप्पभिद्मन्नायविमयमद्दो
 पवन्नो दवसेणायरियसमोवे पवज्ज ति । परिवालिकण
 अहाउय विहिणा य मोत्तूण देह पाणयमि कप्पे^६ उववन्नो
 एगूणवीमसागरोवमाऊ देवो न्ति, इयरो वि विममरणाणन्तर
 यद्धप्पभाए पुढवीए नवसागरावमाऊ मारगो न्ति ॥ तओ ११
 अहमहाउय^७ अणुवालिकण चुओ समाणो इहेव जम्बुद्दीवे
 दीवे एरवए खेत्ते हत्थिणाउरे नयरे हरिनन्दिस्सु गाहावडस्सु
 लच्छिमईए भारियाए कुच्छिमि पुत्तन्ताए उववन्नो^८ ।
 इयरो वि^९ तओ नरगाओ उव्वट्ठिय उरगत्तण पाविकण

१ D adds य ।

२ D om

३ थारिओ ?

४ D अहय ।

५ D दिवा ।

६ B तयप्प D •यमुरमेव अहा• ।

७ D अमुणयो ।

८ D •मनुपा• ।

९ D adds ति ।

- ‘मणेगसत्तवावायणपरो’ दावाणल्लदड्ढदेहो मरिऊण तीए
 चेव पड्ढप्पभाए सुढवीए किचूणदससागरोवमाऊ नारगो
 होऊण तओ उव्वट्ठो तिरिएसु आहिण्डिय तमि चेव
 हत्थिणाउरे इन्दनामस्स बुड्ढमेट्ठिस्स नन्दिमईए भारियाए
 ४ कुच्चिसि पुत्तत्ताए उव्वन्नो त्ति । उच्चियममथमि जाया
 अहे । पट्ठाविथाइ नामाइ मज्झ वीरदेवो, इयरस्स दोणगो
 त्ति । पत्ता १५ कुमारभाव समप्पिया य लेहायरियस्स ।
 जाया १५ अम्हाण पुव्ववस्सिया चेव पिई । तओ गहिय
 कलाकलावेण मए पड्डिवन्नो माणभङ्गयइसमोवे जिणदेसिओ
 १० धम्मो, समोवधारवच्चणकुमलेण दव्वआ टोणएणावि । तओ
 य से धम्माणुराएण १० तप्पभिइ त पइ समुप्पन्ना थिरयरा
 पिई । समप्पिय से पभूय दविणजाय भणिओ य एसो,
 ‘ववहरह अणिन्दिएण मग्गेण’ । तओ मो ववहरिउमारड्ढो ।
 विडत्त च तेण पभूय दविणजाय । एत्थन्तरमि पुव्वकयकम्म
 १५ वामणादोसेण जाओ से समोवरि १० अहिगो वच्चणापरिणामो ।
 चिन्तिय च तेण । अज्झिय पभूय दविणजाय, भागिओ य
 वीरदेवो एयस्स । ता केण उण उवाएण वस्सियन्नो एसो न
 य मुणइ जहट्ठिय णे कोइ ववहार । ता किं अवलम्बामि ।
 अहवा एयमि परिपन्थगे न से अस्सियवयणां निव्वहइ । ता

१ DD चलेग० ।

२ D • चरता, AC • चिरसी० ।

३ D om

४ D om

५ AC मरिय ।

६ D adds पि ।

वावाएमि^१ एयं । तत्रो 'जमहं भणिस्सामि, तं चेव अग्घिस्सुद'
 त्ति सपहारिऊण पारद्वो तेण 'समुवयारो । काराविओ
 महन्तो पासाओ, उवरिभूमिभाए^२ य तस्स अणियमिय^३ खौल-
 जालो निज्जूहगो । चिन्तियं च तेण । वीरदेवं पासाय^४ पवेस-
 निमित्तं निमन्तिऊण दंसेमि से निज्जूहगं । तत्रो ओ रक्ख- ५
 दमणीययाए निज्जूहगस्स सहसा आरोहदस्सुद । तत्रो य
 तन्निवडणेण निवडिओ समाणो न भविस्सुद त्ति । एव च
 कए समाणे लोयवाओ वि परिहरिओ होद^५ । 'संपादयं
 तेण जहाममीद्विय । भुत्तुत्तरकासंमि 'य आरुढा दुवे वि
 अहे सपरिवारा पासायं ; एत्थन्तरंमि 'य पण्डा से मई । १०
 मम दमणनिमित्तं केवलो चेवारुढो निज्जूहग । जाव 'य
 नारोहामि अहयं, ताव निवडिओ^६ । हाहारवं करेमाणो
 समोदणो अहय जाव दिट्ठो पञ्चत्तमुवगओ दोणगो त्ति ।
 समुप्पन्नो से निव्वेओ । चिन्तियं मए । धिरत्थु जीवलोयस्स,
 एवमवमाणं समारचेड्डियं । तत्रो अहं तस्स मयकिच्चं काऊण १५
 तन्निवेण चेव पडिवन्नो माण^७ 'भङ्गगुहममीवे समणलिङ्गं ।
 परिवालिऊण अहाउयं उववओ 'हेट्ठिमोवरिमगेवेज्जए
 किंचूणपणुवीससागरोवमाऊ देवो ; दयरो वि^८ दोणओ

१ D adds ताव ।

२ BD समुवाओ ।

३ D 'भूमिगाए ।

४ B खौल ।

५ D परेषण ।

६ D adds त्ति ।

७ B संपादियं ।

८ D om

९ D adds तथी ।

१० ACD 'अहं ।

११ D 'हेट्ठमु' ।

१२ B adds य ।

- तद्वाविहसद्वज्जाणोवगन्तो धूमप्पभाए सुढवौए दुवालसमागरो-
वमाऊ नारगो त्ति ॥ तन्तो अह सुराउयमणुभुञ्जिऊण चुओ
समाणो इहेव जम्बुदीवे दीवे १एत्य चेव विजए चम्पावासे
नयरे माणिभद्दस्स सेट्ठिस्स २हारिणीए भारियाए कुच्छिमि
४ पुत्तत्ताए उववन्नो, जाओ ५य उच्चियसमएण । पदट्ठावियं मे
नाम पुष्पभदो त्ति । ६पढं च किल मए घोसमुच्चारयन्तेण
‘अमर’ त्ति सलत्त । अओ दइय पि मे नामं अमरगुत्तो
त्ति । सावयगिऊप्पत्तीए य आ बालभावाओ चेव पवन्नो मए
जिणदेमिओ धम्मो । एत्यन्नरमि ७य इयरो वि तओ नरगाओ
१० ८उव्वट्ठिऊण सयभुरमणे समुदे मत्तामच्छो भविय अचन्त-
पावदिट्ठी मओ समाणो तीए चेव धूमप्पभाए दुवालसमा-
गरोवमाऊ चेव नारगो होऊण उव्वट्ठी समाणो नाणाति-
रिएसु आहिण्डिय तमि चेव नयरे नन्दावत्तस्स सेट्ठिस्स
मिरिनन्दाए भारियाए कुच्छिमि धूयत्ताए उववन्नो, जाया
११ य उच्चियसमएण । पदट्ठाविय च मे नाम नन्दयन्ति त्ति ।
पत्ता य जोव्वण ९विदइया य मज्झ । निव्वत्तिथं पाणिग्ग
हण । समुप्पओ य मे त पद मिणेहो, तीए वि य तहेव ।
एव च विमयसुहमणुहवन्ताण गओ कोइ कालो । पुव्वकय-
कम्मदोसेण १०य ११मे ममोवरि वञ्चनापरिणामो नावेद, जेण

८ D इहेव ।

९ D भारिणीए ।

१ D om

४ AC १तेव ।

५ BD om

६ B उव्वट्ठा

७ १ विदिवा, C विदिवा D दिवा ।

८ D भावो अवेद ।

समप्पियसव्वधरसारा वि मायाए ववहरइ । साहियं च मे
परियण्णं, न उण पत्तियामि त्ति । अन्नया 'थ साहिय
मे तौए । जहा । पण्डुं सव्वसारं कुण्डलजुयलं । तं पुण मयं
चेव अवहरिक्कण समाउलीभूया । भणिया य तथो मए ।
सुन्दरि, येवमेयं ति, किमेद्दमेत्तेण सरम्भेण । अन्नं ते १
कुण्डलजुयल कारावेमि । कारावियं कुण्डलजुयलं । अद-
क्कन्तेसु कइवयदिणेषु अन्नङ्गणवेलाए समप्पिय से नामद्धिय-
मुद्धारयण, मगोविय च तौए नित्थयाभरणकरण्डए । वत्ते
'थ पट्ठाणभोयणममए काक्कणमङ्गरायं परिणेषिक्कण तम्मोल
असजायासङ्केण चेव तथो करण्डगाथो 'मदं चेव गहियं १०
मए मुद्धारयण । दिट्ठ च पुव्वनट्ठं सव्वसार कुण्डलजुयल ।
जाया य मे चिन्ता 'किमेयं पुणो लद्धं' ति एत्यन्तरंमि^१
ममज्झमा विय आगया नन्दयन्ती । दिट्ठ च तौए
मज्झ हत्यमि मुद्धारयण । विलिया मा । छत्तिओ मे
भावो । तथो अह मिग्घमेव निग्गओ गेहाओ । चिन्तिय ११
च तौए । दिट्ठ इमेण कुण्डलजुयल । ता किमेत्थ कायव्व ।
आय मे 'लज्जत्तं, पण्डो एसो १'वि । ता जाव मयणवग्गे वि
मे लाघवं न उप्पज्जइ, ताव वावाएमि एयं ति । एसो य
एत्थ उवाओ, मज्झयायण मे कम्मणजोग पडभ्भामि । कथो^१
तौए केवलाए चेव अणियमरणावहद्वसंजोणं जोगो । १०

१ D om.

० D मय ।

१ D adds व ।

१ D लज्जमय ।

१ BD om

१ D adds च

- सठवन्तौ य तमेगदेमे डक्का भुयङ्गमेण । साहियं च मे
 पुरोहिणं रुद्धेवेण । गन्धो अहं समभन्तो गिहं । दिट्ठा
 य कमिणमण्डला^१वावियसरौरा जीवियमेत्तमेसा नन्दयन्तौ ।
 त च तहाविहं दट्ठूण समुप्पन्ना मे चिन्ता । धिरत्यु
 ४ माइन्दजालमरिक्ख जीवलोयस्स । बाह^२जलभरियलोयणेण
 च मगगयक्कर भणिया मए । सुन्दरि, किं ते बाहइ ।
 जाव न जपइ त्ति, तन्नो विमणो अह, पणट्ठा जीवियामा ।
 तहावि 'गारुडिया एत्थ पमाण, अचिन्ता मन्तमत्ति' त्ति
 मट्ठाविद्या गारुडिया । दिट्ठा य तेहि । विमणा य ते ।
 १० भणिन्नो य ऐहि । मत्यवाहपुत्त, कालदट्ठा खु एसा न
 गोथरा मन्तस्स । ता न कुप्पियव्व तुमए त्ति, भणिकुण
 निग्गया गारुडिया । तन्नो अक्कन्दणविलवणवावडस्स मे
 परियणस्स विमुक्का जीविण, कय मे उट्ठुटेहियं । तन्नो
 अह तच्चिञ्जेण चैव पवड्डमाणमवेगो 'धिरत्यु जीवलोयस्स'
 १५ त्ति परिचिन्तिकुण^३य असारय चइकुण किलेमायामका-
 रिण मङ्ग पवधो पव्वञ्ज ति । मा उण तवस्मिणौ तहा
 मरिक्खण समुप्पन्ना तमप्पहाभिहाणाए नरयपुढवीए । आउ
 च मे 'इगवौम^४ मागराइ । एय मे चरिय ति ॥ एय च
 मोऊण मजाओ रायनायरारणं निव्वेशो । पुच्छियं च राइणा ।
 २० भयवं, को उण तौए भवन्नो य परिणामो भविस्सइ ।

१ B भा०, D •रुविमणा• ।

२ D om जल ।

३ D om

४ D इव ।

५ D सादरोवमाई ।

भयवया भणियं । तीसे अणन्तमंमारवमाणे सुत्ती, मम उण
इहेव जणे ति ॥

तच्चो अहमेयमायण्डण^१ तस्स सेव भयवच्चो समीवे
अणेयमायरजणपरिगच्चो पवच्चो पच्चञ्जं । एयं मे विसेम-
कारण ति ॥

मीहकुमारेण भणियं । मोहणं ते निज्जेयकारणं । अह
कदगदममावच्छक्खो उण एम ममारो, किविमिद्धाणि वा इह
मारौरमाणमाणि सुहदुरकाणि अणुहवन्ति पाणिणो, को वा
एत्य संमारचारगविमोयणसमत्थो भयवं धम्मो ति । धम्म-
घोसेण भणियं । वच्च, सुण, जं तए पुच्छियं ।

एत्य ताव चउगदममावच्छक्खो मंमारो । गदं चो पुण
इमाच्चो । तं जहा । भरयगदं तिरियगदं मणुयगदं
देवगदं । सुहदुरकचिन्ताए पुण, कुच्चो मंमारममावच्छाण
जाइजरामरणपौडियाण रागाददोमगदियाणं विमयविमाव-
द्वियसेयणणं च मत्ताणं सुहं ति । न किंचि सुहं, वच्चं च
दुरकं । एत्य मे सुण मायं ।

अह माम कोट पुरिषो धणियं दाम्बिहदुररुमंतत्तो ।

मोक्षूणं नियं देमं परदेमं गम्भुमारद्वो ॥

महेज्जल य देमं गामाधरनयरपहलमणाहं ।

येदिदयहेहि नवरं कर्हचि पन्दाउ पच्छादो ॥

- पत्तो य सालसरलतमाल^१तालालिवलतिलयनिचुलशंको-
 लकलम्बवञ्जुलपलाससल्लदतिणिमनिम्बकुडयनगोद्वखदरमञ्जु-
 ण^२म्बजम्बयनियरगुविल दरियमयणाहखरनहरमिहरावायदलि-
 यमत्तमायङ्गकुम्भत्यलगलियवहलरुहिरारत्तमुत्ताहलकुसुमपय-
 ५ रच्चियवित्थिणभूमिभाग वणकोलसरहवसहपसयवग्घतरच्छ-
 च्छभल्लजम्बुय^३गयगवयभीहगण्डयादरुदुदुमावयभीमण दरिय
 वणमहिमजूहसमालोडियासेसपल्लजलुच्छल^४नुत्तत्यजलयरमु-
 क्कनायवहिरियदिम महाडवि । तौए य^५ तण्हाकुहाभिभूएण
 दरियवणदुदुमावयरवायणुत्तत्यलोयणेण दौहपहपरिसमु-
 १० प्पन्नसेयजलधोयगत्तेण मूढदिमाचक्क विसमपहखलन्तपयमचार
 परिभमन्तेण तेण दिट्ठो य पल्लयघणवन्धसन्निहो निट्ठविया-
 णेयपहियजणवड्ढिउच्छाहो ६गद्वभागजियरवा^६जरियवियड-
 रणुद्देसो मग्गओ ७तुरिय धावमाणो ८उड्डीकउद्दण्डसण्डो
 वणहत्थि त्ति । तच्च य^९ निमित्तकरवालवावडग्गहत्था विग-
 १५ रालवयणकाया^{१०} भीमदुदुहासमजुत्ता^{११} अभियवमणा पुरओ
 महादुदुरक्कमि त्ति । तओ ते ददूण मच्चुभयवेविरङ्गो
 अवलोदयमयलदिसामण्डलो पुव्वदिमाए उदयगिरिमिहर-

१ D adds ताल । २ D has सत्त instead of म्भ । ३ D om म्भ ।

४ A •सत्तुल्लगत्य•, B •सत्तगत्य• C •सत्तुल्लजल• ।

५ A adds चडवौए, D on the margin ६ A •गे, B •म ।

७ ACD दूरि । ८ D तुरियतुरिय । ९ D लट्ठी• ।

१० B has here अभियवमणपरिभाषा । ११ B •कायवयणा । १२ D जुत्ता ।

‘ફુંકારપવણપિસુણિયમવયશ્ચિય વયણમયગરમહો’ય ।

દિગ્ગયકરોક્કાથ કમિણ રત્તશ્ચિવીભષ્ષં ॥

જાવેમો મરયમ્મો તાવ મહ જીવિય તિ પિન્તપ્પો ।

‘શ્વયચ્છદ સદ્દમુહો પેચ્છદ ય સુતિરક્કદાઢિમે ॥

૧ ધવલ્લકમિણે ય તુરિયં દુવે તદ્દિ મુમ્મદ મહાકાણ ।

નિચ વાવડવયણે હિન્દમ્મે તમ્મ મૂલાદ ॥

તાવ વણવારણેય ય ‘વિજ્ઞાદ નર અપાવમાણેય ।

કુવિણ ‘વિદણાદ ધણિય ખગ્ગોહરકમિ ।

મચાસિયમિ તમિ ય ‘અવહોવરિ વિયદ્દમાદ્દમભૂયં ।

૧૦ રુદ્ધિક્કણ તમિ પદિય મઙ્ગજાલ જિણ્ણકૂવંમિ ॥

તો કુવિયદ્દમઙ્ગપરિનિયરડમિચ્છન્તમચ્છગત્તમ્મ ।

મૌમમિ નિરૂપિયા કહવિ મવર જોણ મઙ્ગવિન્દુ ॥

ઓપનિક્કણ ય વયણ કહવિ પવિટ્ટો ય ‘ત્તિમઙ્ગાઓ ।

યણમામાદ્દમિચ્છદ પુણો વિ અસે નિવદ્દમાલે ॥

૧૧ અગ્ગેત્તમયગરોરગકરિમૂમયવિખયમઙ્ગયરિભયાદ ।

મઙ્ગવિન્દુરમામાયણ ‘ગેહિવમા ચરિમિષ્ઠો જાઓ ॥

ભવિયજ્જનમાંહિવિટ્ઠણપખ્ખલમચ્છત્થમિયમુટાચરણં ।

પરિગમ્પિયમેયાગ્ગ ‘ય ઉવમંહારં નિયામેહ ॥

૧ B'D કુષાર.

૨ B'D કી-૧.

૩ D અર-૧.

૪ A' જો.

૫ B'D વિદિદા, ૧ વિદુનર.

૬ B' વિદિ D = અર-૧ અં-૧.

૭ D અર-૧.

૮ D જ.

જો પુરિસો મો જીવો ચડગદ્ધમળ^૧ ચ રણપરિચડણ ।
 વળવારણો થ મચ્છુ નિમાયરિ જાણ તહ જર ॥
 વડદુરકો ઉણ મોરકો મરણગદ્ધન્દભયવળિઓ નવર ।
 શ્રાદ્ધિઉ વિમયાઝરનરેદિ ન ય મક્કણિઓ^૨ ત્તિ ॥
 મળુયત્ત પુણ કુવો મુયદ્ધમા તહ ય હોન્તિ ઉ કમાયા ।
 સદશ્રો જેદિ મળુસુતો કબ્બાકબ્બાદ ન મુણેદ ॥
 જો વિ ય પુણ મરથમ્મો મો જીય યેણ જીવદ જીવો ।
 ત કિણ્ણધવસપચ્ચા^૩ 'હણન્તિ દદ્ધમુદુરસમાણા ॥
 જાઓ ય મહ્ધયરોઓ હમન્તિ ત તે ઉ વાહિણો વિવિહા ।
 અભિભૂઓ જેદિ નરો સ્વણ પિ મોરક ન પાવેદ ॥ ૧૦
 ઘોરો ચ અયગરો જો મો નરઓ વિમયમોહિયમળો ત્તિ ।
 પડિઓ ઉ જમિ જીવો દુસ્કમહમ્માદ પાવદ ॥
 મહ્ધવિન્દુસમે મોણ તુષ્કે પરિણામદારુણે ધણિય ।
 દય વમળમકહ્ધગઓ વિવુહો કહ મહદ્ધ મોજું જે ॥
 તો મે મળામિ માવય વિમયમુદ્ધ દારુણ મુણેકુળ । ૧૧
 સ્વસતત્તિવિનમિય પિવ મળુયત્ત મહુર તહ ય ॥
 સુયણસમાગમમોરક સ્વસ જોશ્વણ પિ ય અમાર ।
 મોરકનિહાણમિ મયા ધણમિ મદ દદ્ધ સુણસુ ॥
 મોહકુમારેણ મણિય । મયવ, જેરિમો ધણો ત્તિ ।
 ગવયા મણિય । સુજ, ગમાદગો । મણિય ચ । ૧૨

खन्ती य मद्भवञ्जवमोत्तीतवमजमे य बोद्धव्ये ।

मच्च सोय आकिचण च वम्भ च जइधम्मो ॥

तत्थ खन्ती नाम मम्मन्नाणपुब्बग वत्थुमहावान्णोयणेण
कोहस्स अणुदञ्चो उदयपत्तस्स वा विफलीकरण । एव मद्भव-

५ या वि माणस्स अणुदञ्चो उदयपत्तस्स वा विफलीकरण ।

एवमञ्जवथा वि मायाए अणुदञ्चो उदयपत्ताए वा विफली-
करण । एव भुत्ती वि लोहस्स अणुदञ्चो उदयपत्तस्स वा

विफलीकरण ति ॥ तवो पुण दुविहो बाहिरो अभिन्तरो

१ य । बाहिरञ्चो अणमणाइगो १ । भणिय च ।

१० अणमण^१मूणोयरिया वित्तीमखेवञ्चो रमच्चाञ्चो ।

कायकिलेसो सलीणथा य वञ्चो तवो होइ ॥

अभिन्तरञ्चो पुण पायच्छित्ताइञ्चो । त जहा ।

पायच्छित्त विणञ्चो वेयावच्च तद्देव मञ्जाञ्चो ।

झाण उस्सग्गो वि य अभिन्तरञ्चो तवो होइ ॥

१५ मज्जमो य सत्तरमविहो । भणिय च ।

पञ्चामववेरमण पच्चिन्दियनिगहो कमायज्जञ्चो ।

बालतवविहाण काऊण मोचूण त देह पुब्ब^१कम्मवामणा-
 विवागदोसेण समुप्पन्नो कुसुमावलीए कुच्छिमि । दिट्ठो तीए
 सुमिणश्चो । जहा । पविट्ठो मे उयर भुयङ्गमो, तेण च
 निग्गच्छिऊण उक्को राया निवडिश्चो सिद्धान्ताश्चो । त च
 ८ दट्ठूण समज्झसा विय विउड्ढा कुसुमावली । अमङ्गल ति
 कलिऊण न साहिश्चो तीए ददयस्सु । पवड्डुमाणगम्भा य
 तद्दोसश्चो^२ चेव न वज्जमन्नए नरवद । राया य अहिय
 सिणेहपरवसो^३ । भणिया य परियणेण 'सामिणि, न जुत्त-
 मेय' ति । तीए भणिय 'किमह करेमि' । साहिय परियणेण,
 १० जहा देव न वज्जमन्नमि ति । तीए भणिय । नूण एम
 गम्भदोसो भविस्सुद । अन्नहा कहमह अज्जउत्त न वज्जमन्नेमि ।
 अन्नया समुप्पन्नो से दोहलो, जहा इमस्सु चेव राइणो
 अन्ताणि 'खाइस्सु ति । चिन्तिय च तीए । पावयारी मे एम
 गम्भो, ता अल इमिणा । 'इत्थीसहावश्चो 'य भत्तारनेहश्चो
 १५ य समुप्पन्नो से ववसाश्चो, जहा पाडेमि एय ति । तश्चो
 आलोचिऊण पहाणपरियण कज्जगइयथाए अणुन्नाया तेण
 गम्भपरिमाडण काउमारड्ढा । न य सो 'निकाइयकम्मदोसेण
 पडद ति । तश्चो सा अणेगोसहपाणेण 'डोहलयामपत्तीए
 य परिदुब्बला जाया । पुच्छिया 'य राइणा । सुन्दरि, कि

१ D adds कथ ।

४ D खाइस्सामि ।

७ D निक्का ।

२ D दोसेव

५ ACD बी० ।

८ AD दोह० ।

३ B पीडिश्चो ।

६ D om

ते न संपञ्चद, केण वा ते सृष्टिया आणा, किं वा मए
 पडिकुलमासेविद्यं, 'जं निव्वेएण तुमं अप्पोयगा विव 'कुमुदणी
 एवं झिञ्जमि त्ति । तओ पडिहियलद्धनेहं' भणियं कुसुमा-
 वलीए । अज्जउत्त, ईदिमो मे निव्वेश्रो, जेए चिन्तेमि 'अत्ता-
 णयं वावाएमि' त्ति । रादणा भणियं 'सुन्दरि, किंनिमित्तो' १
 त्ति । कुसुमावलीए भणियं । अज्जउत्त, भागधेयाणि मे पुच्छसु
 त्ति । भणिकण बाहजलभरियलोयणा मगगया मवुत्ता । तओ
 रादणा 'महन्तो मे निव्वेश्रो, ता अस्सं ताव इमिणा कहाए
 सेव, अहं एयं अरिक्कामि' त्ति चिन्तिऊण अरिक्कता कहा,
 कओ अओ पसङ्गो । पुणो य से ममाहओ मयणलेहापमुहो १०
 परियणो, सब्बमाणं च भणिओ रादणा । कि जुत्त तुम्हाणं
 सुणियनिदन्वणाणं 'पि एवं कम्मिणपरकचन्दलेह 'व परि-
 खिञ्जमाणिं देविं उवेक्किउं ति । न य अमग्गवत्तुविषओ
 एव निव्वेश्रो, जओ जीवलोयमारभूया मे देवी । किं च तं
 वत्तुं, जं मे पाणेसु 'धरन्तेसु सेव देवीए न मयज्जइ त्ति । ११
 मयणलेहाए भणियं । महाराय, एवमेयं; नवरमित्तीयण-
 सुहो अविवेगो सेव केवलं एत्थ अवरज्जइ । ता सुणउ
 महाराओ । महाराय, न एयमिथाणिं पि कहितं पारीयइ ।
 तहा वि 'म अओ उवाओ' त्ति काऊण कहोयइ । रादणा

१ १ अवि०, ॥ अवि० ।

१ ॥ अवि० ।

१ ॥ अवि० ।

२ ॥ अवि० पिय ।

२ ॥ पिय ।

३ ॥ अवि० ।

४ ॥ अवि० ।

- भणिय । अणुह्वमेय सभमस्स , ज उवायसज्झ त मयमेव कौरद
 इयर निवेदयइ त्ति । ता कहेउ भोई, को एत्थ परमत्थो
 त्ति । तश्चो मयणल्लेहाए मसज्झमाए विद्य आचिस्सिओ
 गम्भसभवाओ^१ दोहल्लयदोसेण गम्भसाडणावमाणो ववहारो
 ५ त्ति । रादणा चिन्तिय । अहो से देवीए ममोवरि अमाहारणो
 नेहो, जेणावच्चजम्भ पि न यड्डमच्चइ त्ति । अमपायणेण च
 दोहल्लयस्स मा गम्भविवत्ती^२ भविस्सइ त्ति उवाय चिन्तेमि ।
 विषक्खिओ य तेण जमह कालोचिय भणिस्सामि त तद्वा
 कायव्व ति भणिकुण देवीपरियणो । सद्वाविओ मदसागरो
 १० नाम महामन्ती । सिद्धो इमस्स एस वुत्तन्तो । चिन्तिय च
 तेण । जुत्त देवीए ववसिय । अहवा मा से इमिणा उवाएण
 तीसे वि देहपौडा भविस्सइ । ता एस ताव एत्थ उवाओ ।
 बुभुक्खियस्स रादणो कारिमा अन्ता पोड्ढाहि दाऊण
 नेत्तपट्ठाइणा सुसिलिद्धा य करिय पेच्चमाणीए चेव देवीए
 १५ कट्ठिकुण दिज्जन्ति । पच्चा^३ एय पसूयाए चेव गम्भमन्तरेण^४
 चिन्तिस्सामो त्ति । चिन्तिकुण निवेदओ नरवदस्स निधया
 हिप्पाओ^५ । बड्डमच्चिओ रादणा । भणिया^६ एय मदसायरेण
 देवी । सामिणि, तद्वा कड्ढेमि देवस्स अन्ते जद्वा एसो वि न
 विवज्जइ त्ति । गम्भसद्वावकुरत्तणेण पडिसुय तीए । कओ भो
 २० उवाओ, सपचो दोहलो । पच्चा विसायमुवगथाए दरिभिओ

‘मे राया । तत्रो समामत्या एसा, भणिया य मन्तिणा ।
 मामिणि, पढमपसूयाए न ताव देवस्स निवेयणीओ गम्भजम्भो,
 अवि य ममं ति, पच्छा जहोचिय करिस्सामि त्ति । पडि
 सुय तीए । अन्नया उचियसमए परिणयप्पाए दिथहे पसूया
 देवो । सद्दाविओ तीए मइसायरो । भणिया य तेण । *
 मामिणि, अकुमलो विय देवस्स एस गम्भो लक्खीयइ^१ । ता
 अल इमिणा, अमत्थ मवड्डुअ, मओ देवस्स निवेइयइ त्ति ।
 तीए भणियं । जुत्तमेय ति । मम^२ चिय हिथएण मन्तिय
 अमच्चेण ति । तओ पयट्ठाविओ माहवीयाभिहाणाए दास
 चेष्ठीए दारओ । गथा येव भूमिभाग । एत्यन्तरमि दिट्ठा १०
 राइणा । पुच्छिया य ‘किमेयं’ ति । तओ सुसज्जसाए वेव
 माणीए भणिय माहवियाए^३ ‘देव न किचि’ त्ति । एत्यन्तरमि
 रुइय वालेण । तओ दारय दड्डूण कुविएणेव भणिय राइणा ।
 आ पावे, किमेय ववसिय ति । तओ थोसहावकायरयाए
 माहिओ मयलवुत्तन्तो माहवीयाए । तओ राइणा गहिओ १५
 दारओ । चिन्तिय च णेण । न एस एयाण हत्थे पुणे
 भविस्सइ त्ति । समप्पिओ अन्नधावीण^४ । साविद्याओ^५ ताओ ।
 जइ कहवि दारयस्स पमाओ भविस्सइ, ता विणट्ठा मम
 हत्याओ तुओ । निअच्छिया देवो मइसायरो य काराविय
 च देवोमन्तिचित्ताणुरोहिणा^६ ‘इमि पच्छमभूय तद्दाविइ १०

१ D om

२ D adds ति ।

३ D • बीर ।

४ B • भावीय ।

५ D ad is य ।

६ B) om

वद्धावणय । एवं च अदकन्तो कोइ कालो । परद्राविणं^१ मामं
दारयामु आणन्दो त्ति । वट्ठिओ एमो, माहिओ कळाकळार ।
पुम्भकण्ठोमेण नरवट्ठं पइ विममच्चित्तो । दिअ मे जुवरज्जं ॥

अथया पणमत्तवामी आइविओ दुग्गई नाम भामन्तराया

- १ 'दुग्गभूमिवल्लगमिओ वित्थळो मीहरायसु । निवेदय राइणो ।
विमज्झिओ तेण 'तग्गुवरि विग्गेवो । मभूमिवल्लगुणेणं च ओ
पराजिओ तेण । निवेदय य कुविओ राया पयट्ठो मयमेव
असरिमेण । गओ पयाणयतिय । एत्यन्तरमि मिअनईपुम्भिले
'परिवह्मो पयाणउ करिवरोवरिद्विण जलाओ मारदुरमि
१० 'अहो कट्ठ'ति जपिर दिट्ठ मणुयवत्त । गओ त सेव भूमिभागं
राया जाइ दिट्ठो तेण महाकाओ अरकमिण्टेअण्णओ
'तिलिन्नामणत्तिमभासुरो गच्चियरमन्तमण्डुक्कामो 'भयाणय-
दुप्पेण्णणो दयघरपवेअिरट्ठो महया कुररेण गमिज्जमाणो
जुलभुयट्ठमो, कुररो वि दिग्गयकरोइकाएण रत्तअहीभण्ण-
११ एण अयगरेण । जहा जहा य अयगरो कुरर ममइ, तथा
तथा मी वि जुलभुयट्ठम, जुलभुयट्ठमो वि 'य रमन्तमण्डुक्कं

ति । त चेव एवविह जीवलोयसहावविभम मूढहिययाणन्द-
 कारय मप्पुरिसनिब्बेयहेउ वइयरमवलोकण विससो राया ।
 चिन्तिय च णेण । दन्त एव ववत्तिए को उण इह उवाओ ।
 गमियप्पाओ कुररो अयगरेण, कुररेण वि भुयङ्गमो,
 भुयङ्गमेण वि मण्डुक्को त्ति । कण्डगयपाणा वि एते न अओओ ५
 विरमन्ति, अवि य अहिययर पवत्तन्ति, न य अन्नयर-
 विणामणाए मोयाविया एए सपय जीवन्ति । ता कि 'दमिणा
 अपडियारगोयरेण वत्तुणा पुलोदएण । तज्जाविओ मत्त-
 वारणो, गओ आवामणियाभूमि, आवामिओ सह कडएण,
 कय उच्चियकरणिज्ज । तओ अद्धखीणाए जामिणीए १०
 सुत्तविउद्धो राया । अयगराइवइयर मरिजण चिन्तिउ
 पयसो । कह ।

आवायमेत्तमज्जरा विवागविरमा विमोवमा विमया ।
 अबुहजणण वज्जमया विबुहजणविवज्जिया? पावा ॥
 एयोणमेस लोओ कएण मोत्तूण मामय धम्मा । ११
 सेवेइ जीवियत्थी विम व पाव सुहाभिरओ ॥
 दुक्ख पावस्स फल नामओ पावस्स दुक्खिओ निच्च ।
 सहिओ वि कुणउ धम्म धम्मस्स फल वियाणन्तो ।
 मण्डुक्को इव लोओ तुक्को इयरेण पन्नएणं व^१ ।
 एत्थ गमिज्जइ सो वि ऊ कुररममाणेण अस्सेण ॥ १०

घो वि ऊ न एत्य सवसो जम्हा अयगरकयन्तवसगो ति ।

एवविहे वि लोए विमथपसङ्गो महामोहो ॥

ता अल मे अणेयदुक्ततरुचीयभूएण 'अहोपुरिसिगा-
विकारपाएण रज्जेण ति । रज्ज हि नाम पायाल पिव
१ दुप्पर, जिल्लभवण पिव सुलहविवर, खल्लसगय पिव विर-
सावमाण, वेसित्थियादियय पिव अत्यवल्लहं, वसोय पिव
वड्ढभुयद्ग, जीवलोयं पिव अणिट्ठियकज्ज, मप्पकरण्डय पिव
जत्तपरिवान्णिज्ज, अणभिन्न विमम्भसुहाण, वेसाजोव्वण पिव
वड्ढजणाभिलसणीय, अकारण च सुद्धपरलोयमगस्स ति ।

१० ता एथ परिच्छदय पव्वज्जामो धीरपुरिमसेविय उभयलोय-
सुहावह समणत्तण ति । अइ कह पुण पत्युयवत्युविसए
लाघव भविस्सुद । अहवा येवमेथ एगजम्मपडिवद्ध ति । एव
चिन्तयन्तस्स अइकन्ता रयणी कय गोमकिच्च, पविट्ठ मन्ति-
मण्डल ॥

११ एत्यन्तरमि निवेदय से विजयवदनामाए पडिहारीए ।
महाराय, एसो खु दुम्हई देव मयसेव पत्थिय वियाणिय
चण्ड च देवसासणमवगच्छिय सिरोहरावद्धपरस्स देवसासणा-
इल्लमणजायपक्कायावो कइवयपुरिमपरिवारिओ इहेवागओ
देवदमणकुहाभिलामी पडिहारभूमीए चिट्ठइ । एथ सोऊण
१० देवो पमाण ति । तओ पुलोइओ राइणा मदसायरो ।

१ B •पुरिसिगारकारपाएण, C •पुरिसिगोविकारपाएण D पुरिसिगा
विकारपाएण ।

१ D •विसय ।

भणिय च तेण इङ्गियागारकुमलेण । पविमउ, को एत्थ
दोसो । मरणागयवच्छला चेव रादणो हवन्ति । 'तश्चो
'राइणा 'अणुत्ताश्चो पविट्ठो दुम्मई 'देव 'एसा मिरोहराएसो
य कुहाडो' ति भणिकण पडिओ चलणेसु । तश्चो अभट
दाऊण वडुमाणिओ रादणा, कश्चो? से अहिययरसक्कारो । ५

नियत्तिऊण य 'राया गश्चो जयउर । निवेरओ रादण
निययाभिप्पाओ मन्निमण्डलसु । तेण वि य 'किच्चमेवेय-
मिह वसमभवाण 'रायाण सेसयाण पि, कि पुण तुम्हाण
जिणवयणभावियमईण,^१ उभयलोयसाधारण च सफल जीविय
देवसु, वणद्वमन्निहा य कामभोगा इन्धणाओ चेव जलन्ति ५
किपागफलसमाणा य विवागे, अयण्डमणोरहभङ्गकारौ य
पहवद विणिज्जियसुरासुरो मच्चु' ति कलिऊण वडुमन्निओ ।
तश्चो सदाविया सवच्छरिया, भणिया य तेण । निरुवेह
आणन्दकुमारसु रज्जाभिमेयदिवम । तेहिं भणिय । ज देवो
आणवेद । निरुविऊण साहिओ णेहि पञ्चमो^२ दिवमो ॥ ११
तश्चो उवणीयाद अहिसेयमङ्गलाद । त जहा सच्छजुयल
पुसकलमो धवंलकुसुमाद महापडमा सिद्धत्यया पुढविपिणो
वमहो महन्तय ^३दहियपुस ^४भण्डय महारयणाद गोरोयणा
^५मौहयस धवलायवत्त भट्टामण चामराओ दग्ग्या अच्छसुरा

१ D out १ D om all down to हाऊव । १ D all is य ।

२ D राईय । ३ D मरुओ ति । ४ D दिणहा

५ D दहिभट्टय ।

८ D मिशः ।

महाधश्चो गद्यमश्चो धन्नाद दुग्गुणाणि अन्नाणि च एवमादयाद
पमत्यद्व्याद ति ॥ एत्यन्तरमि^१ परिचिन्तिय रादणा ।
काऊणमाणन्दकुमारस्स रज्जाहिमेय तश्चो गमिस्सामि धम्म-
घोमगुहममौव ति । एव चिन्तयन्तो अहिमेयदिण पडिच्छ-
१ माणो चिट्ठद ॥

१२२ अश्चो य पुब्बकयकम्पदोमश्चो अमुणियनरिन्दाहिप्पाश्चो
चडिश्चो दुग्गदणा सह आणन्दकुमारो । मन्तिय च तेहि 'कच्चचि
वक्षणापश्चोएण वावाएमो महाराय' ति । सुश्चो अहिमेय-
वुत्तन्तो । मिच्छाहिनिवेसेण सचित्तदुट्ठयाए १ य विपरीश्चो
१० परिणश्चो आणन्दस्स । चिन्तिय च णेण । नूणमहमणेण
इमिणा ववएसेण मारिउ ववमिश्चो । १ ता कइमइमेव
छलिज्जामि । १ अइवा सइए वि एयमि बुत्तन्ते अस्त मे
रज्जेण, १ ज मे एएण दिअ मपज्जद । त पुण सत्ताहणिज्ज,
जमेय वावाइऊण सत्ता घेप्पद ति ॥ एत्यन्तरमि महाविश्चो
१४ रादणा आणन्दो । जाव नेप्पद आगन्तुं, तश्चो पडिहारदुइश्चो
गश्चो कुमारभवण राया । तेण वि य 'ज इश्चो सुन्दरतरो
पत्यावो' ति कलिऊण पुब्बाणुमयटोसेण महमा 'इण इण'
ति भणिऊण सत्तायामिणा अकयपरिरक्खणोवाश्चो सुवि-
सत्यचित्तो पडिहार वावाइऊण गाढप्पहारीकश्चो राया ।
१० एत्यन्तरमि समुट्ठादश्चो कलधनो, सत्ताश्चो मयरमेअमंसोहो,

१ D a l d s ४ । १ D ४ a ४ । १ D o m s ४ and transposes ४ a ० ४ ।

४ A C o m १ D o m १ A C ४ मेइह ।

जिणवयण । ता त चेव अणुचिट्ठेह । न त मोत्तूण अओ
दुक्खकओवाओ त्ति । तओ तमेयमायसिय 'एवमेय न
अन्नह' त्ति कल्लिऊण 'य अणुजाणाविऊण नरवद जीवि-
यनिरवेक्खयाए बला चेवाणन्दस्स गन्धव्वदत्ताए विज्जाहर-
ममणियाए सयासे पवन्न पव्वज्ज त्ति ॥

इओ य पइदिणकयत्थणाए वि कोहवममगच्छमाणेण
'एइहमेत्त मे जीविय, काक्षोदय मपयमणमण' त्ति पडिवन्न
राइणा । निवेदय आणन्दस्स । कुविओ एमो । पेमिओ तेण
देवसओ नाम नियमहसओ 'गच्छ भुज्जावेहि' त्ति । वत्तव्वो
य एमो 'अभुञ्जमाण नियमा वावाएमि' त्ति । गओ देव-
सओ, दिट्ठो तेण राया भणिओ^१ य । देव, देव्वमयाण
पाणिण विममा कज्जगइ त्ति । एमो य देव्वो नाम अणा-
राहणीओ विणएण, अणुणगाही^२ 'गुणीण, अकालधू ममी-
हियस्स, केवलमणत्थो जणाण, मत्तहत्थि व्व सच्छन्दयारी,
गङ्गापवाहो व्व उज्जुकुल्लितो,^३ महारहवो व्व^४ मिवायदत्तो,^५
विमगण्ठि व्व नाणुकुलो रमाण, पडिकुलो य ममीहियाण,
अणुकुलो अममीहियस्स । ता जइ वि एम एवभूओ, 'तहावि
पुरिसेण खणमवि न पुरिसयारो मोत्तव्वो त्ति । जेण महाराय
पुत्थोवज्जियाण कयाण चेव एयं नाम देव्वो, त च पुरिमया-
रजेयमेव वइइ त्ति । ता अवत्तमेउ देवो पुरिमयार, करेउ^६

१ BD om २ D om ३ D इषावर्ष । ४ ABC add य ।

५ BD अययारो । ६ D लिबि- । • D इषावर्ष ।

आहारगहण । जीवमाणो हि पुरिमो लड्डिकणावय चवसुमेव
सपय पावेद त्ति । राइणा भणिय । भो देवसस, न सुक्को
चेव मए अहाकालाणुह्वो पुरिसयारो । पडिवसा य भावओ
पव्वजा । अओ न सपयाभिलासपर मे चित्त । उच्चियकाळं

५. च नाकण पडिवस अणसण । अओ न आहारगहण करेमि
त्ति । तेण भणिय, अकौरमाणमि आहारगहणे सुओ ते
कुप्पिसुद । राइणा भणिय । अकारणो से कोवो, ससप
दत्ता खु तवस्सिणो इवन्ति । तेण भणिय । देव विइयवु-
त्तनो चेव तुम कुमारचरियस्स ता मा ते पमाथ करिस्सुद ॥

१०. एत्यन्तरमि 'चिरायद देवससो' त्ति मजायामरिसवेगो
पेत्तूण खग्ग आगओ आणन्दो । भणिय च तेण । जइ न
आहारगहण करेसि, ता इमिणा कयन्तजीहाणुगारिण
करवालेण सौम ते बिन्दामि । राइणा भणिय ।

जाणन्तो मरणन्त देहावास असासयमसार ।

११. को उब्बिएज्ज नरवर मरणस्स^१ अवस्स गन्तव्वे ॥

^२गधपभिदमावीई सलिलच्छेए सर व सुसन्त ।

अणुसमथ मरमाण जियद त्ति जणो कह भणइ ॥

सपत्तियाण परलोगमेगसत्थेण सत्तियाण व ।

जइ तत्थ कोइ पुरओ वचद भयकारण किमिह ॥

१ D काजह ।

१ D t ansposen च. घ. ।

२ D adds च

३ D अणुपभिदमावीई B. घवीई ।

जीयमणिचमवस्तुं मरणं ति मणंमि^१ निच्छयं जस्तु ।
 १सूणायारपस्तु व का आभा जीविण तस्तु ॥
 हंदि जराधणुहत्यो वाहिसयविदसमायगो एद ।
 माणुसमयजूहवहं विहाणवाहो करेमाणो ॥
 न गणेद पञ्चायं न य पडियार चिराणुवन्ति वा । १
 सच्छन्दसुहं विहरद हरि व्य मच्चू मयकुलेसु ॥
 एक्के^२ च्चिय निव्विष्ठा पुणो पुणो जादउ च मरिउं च ।
 जे भवमच्चुव्विगा भवरोगहरं अणुचरन्ति ॥
 जरमरणरोगसमणं जिणवयणरसायणं अमयसारं ।
 पाउं परिणामसुहं नाहं मरणस्तु वौहेमि ॥ १०
 १सोसियपावमलाणं परिमाडियवन्धुलोहनियलाणं ।
 किं कुणद कालमरणं कयपडियारं मणुस्साणं ॥
 अज्जियतवोधणाणं कलेवरहरे वि निप्पिवासाणं ।
 सेलिहियसरौराणं मरणं पि वरं सुविदियाणं ॥
 सुगहियतवपत्ययणा निव्विसिऊण नियमेण अप्पाणं । १५
 मरणं मग्गन्ति मणोरहेहि धीरा धिदसहाया^३ ॥
 जस्तु मथस्सेगयरो सग्गो भोखो व होद नियमेण ।
 मरणं पि तस्तु नरवर ऊसवभूयं मणुसस्तु ॥
 अणवरयरोगभासुर^४ वसणविमाणुगयदीहदाठस्तु ।

१ D निव्विष्ठा ।

२ D सोसिय ।

३ D मथ ।

४ D सोसिय ।

५ B मथहाया ।

६ D निव्विसिऊणविमाणु ।

कथ्य गश्चो वा सुचद कथन्तकण्हाह्मिपोयस्स ॥
 न विजुद्ध न पलाय कथन्तहत्थिमि^१ अग्घद भय वा ।
 न य से दीसद हत्थो गेण्हद य^२ द्द^३ अमोक्को य ॥
 जह वा लुणाद मासाद कामश्चो परिणयाद कालेण ।
 ५ दय भूयाद कथन्तो लुणाद जायाद जायाद ॥
 जह ताव मच्चुपासा मच्छन्दसुह सुरेस वियरन्ति^४ ।
 अचन्तमणोघारो जत्थ जरारोगवाहीण ॥
 कि पुण वाहिजरारोगमोगनिच्चुदुयमि माणुस्से ।
 मच्चुस्स सो पमाश्चो ज जियद नरो निमेस पि ॥
 १० ता मा अधीरजण्णमेवियस्स अयमस्स देहि उवयास^५ ।
 न ऊ मच्चुदाढलीढ इन्दो वि पह नियत्तेउ ॥
 इय मयमारणमेत्तेण वच्च् मा नियकुल कलङ्गेहि ।
 गेण्हामि कह चत्त हन्त मवायाप्प आहार ॥
 सोऊण इम वयण कोवाणल्लजलियरत्तनयणेण ।
 १५ 'जपद अज्जावि कह' पहश्चो सीममि खग्गेण ॥
 परिचिन्तिय च तेण 'नमो जिणाण' ति मुणियतत्तेण ।
 'पुव्वकयकम्मदोसो एसो' ति विसुद्धभावेण ।
 मब्बो पुव्वकयाण कम्माण पावण फलविवाग ।
 अवराहेस गुणेषु य निमित्तमेत्त परो होद ॥

१ D हत्थिमि corrected into हत्थिस्स ।

१ BD जण ।

२ D अमोक्काय C अमोक्के य ।

४ D विवरन्ति ।

५ A उवास C ओवास ।

एवं च चिन्तयन्तो पुणो वि ब्रून्तूण पावकग्मेण ।
 विणिवाद्दशो महप्पा अकलुसचित्तो सकलुसेण ॥
 मरिक्कण य उववन्नो मणंकुमारमि सुरवरो जुद्धमं ।
 अह पञ्चमागराज लीलारामे विमाणंमि ॥
 इथरो वि य काळणं रज्जं मरिक्कण रयणपुढवीए ।
 उववन्नो नेरदशो उक्कोमाज महाघोरो ॥

वक्कायं जं भणियं सीहाणन्दा य तह पिघापुत्ता ।
 सिहिजालिणिमादसुया एत्तो एय पवक्कामि ॥

तद्वञ्चो भवो ।

- अतिय इहेव जम्बुद्वीवे अवरविदेहे खेत्ते अपरिमियजण-
 निवासं अणुणुहयवाहिवेयणं अदिट्ठपरचक्कविज्जमं ^१सुन्दरपुर-
 नायगभूयं ^२कोसं नाम नयरं । जत्य सरलसद्दावो थिरसि-
 णेहाणुबन्धो अणङ्गरायाहाणी धम्मफलकप्पो इतिययाजणो ।
 ५ जत्य ^३पियवञ्चो सच्चवयणो पढमाभिभासो धम्मनिरञ्चो ^४
 मणुस्सवगो । तत्य य अण्येसमरसंघट्ठ ^५विणिज्जियदरि-
 यनरिन्दावणय ^६पल्लत्यवियडमवडकोडिरयणप्पहारञ्जियचरण-
 जुयलो राया नामेण अजियसेणो त्ति । तस्स य सयसरच्च-
 चिन्तञ्चो अत्ताणनिम्बिसेसो इन्दसम्भो नाम माहणसच्चिवो ।
 १० सुहंकरा से भारिया ॥ इञ्चो य सो आणन्दनारञ्चो ^७सागरो-
 वमन्तंमि नरए खविजण ^८अस्से वि किंसूणे चत्तारि सागरो-
 वसे संसारे समाहिण्डिय ^९इन्दसम्भस्स माहणस्स सुहंकराए
 भारियाए कुच्चिंसि इतियत्ताए उववञ्चो त्ति । जाया
 उचियसमएणं । कयं से नाम जालिणि त्ति कहाणयविसेसेण ।
 १५ पत्ता जोम्भणं । दिस्सा तस्स चेव राइणो बुद्धिसागराभिहाण-

१ B सुत्तरनायभूय, D उरंदत्तरनायभूयं । २ C कोसे, B कोसं ।

३ D add य । ४ CD विजिय । ५ D पवत्त ।

६ B नेररञ्चो । ७ D puts these words in the neuter plural

सचिवपुत्तस्स वग्गदत्तस्स । कथं पाणिग्गहणं । भुञ्जमाणस्य
भोए गम्भो कोइ कालो ॥

इत्थो य सो सीहदेवो त्थो देवलोगात्थो चविऊण
अचिन्तमाहप्पयाए कम्मस्स तीसे चेव जालिणीए कुच्चिंमि
पुत्तत्ताए उववन्नो त्ति । दिट्ठो य^१ तीए तीए चेव रयणीए
सुमिणत्थो । जहा^२ किर^३ सुवणमयपुणकलसो मे उयरं पविट्ठो,
सो य अमंजायपरिओसाए विणिग्गत्थो समाणो कहकहवि
भग्गो त्ति । तं च दट्ठूण समज्झसा विय विउट्ठा एसा ।
जात्थो से संकिणो सुहरसो । न साहित्थो^४ य तीए सुमिणत्थो
दइयस्स । तत्थो^५ से वड्डिउं पयत्तो गम्भो । जाया^६ से देह- १०
मणपीडा । चिन्तियं च तीए, 'वावाएमि^७ ताव एयं पावगम्भं'
त्ति । पउत्ताइं गम्भसण्डणाइं । कम्मविवागत्थो^८ न विवन्नो
गम्भो । सुणित्थो य वुत्तन्तो वग्गदत्तेण । निउत्तो तेण परि-
यणो पसूदसमए । जहा गम्भविवत्ती न हवइ, तत्ता तुओहिं
जइयव्वं ; अवि य^९ भट्ठिणीपरिओसनिमित्तं कहंचि चित्तं से ११
वच्चिऊण मम निव्वेइयव्वो त्ति । तत्थो जात्थो से दोहलत्थो ।
करेमि सब्बसत्ताणमाणन्दं, संपाडेमि देवयाययणाणं महा-
पूयात्थो, पूएमि भयवन्ते धम्मनिरए महातवस्सी, सुणिमो
किंचि परत्तोयमग्गं^{१०} त्ति । संपाडित्थो से भत्तारेण डोहलो ।

१ D om

२ B डिल ।

३ A सुवणकलसो ।

४ CE add य ।

५ D adds य ।

६ B भट्ठिया, D भट्ठिणीए ।

७ B संपाएमि ।

८ D य ।

- गन्धपभावेण^१ जाया मणोरमा लोयस्स । पत्तो^२ एय सूद-
 समञ्चो । पसूया एसा । चिन्तिय च तीए । कहं पुण एम
 एद्दहमेत्तपरियणममखं वावाइयव्वो त्ति । एत्थन्तरंमि सुणि-
 यतथभिप्पायाए बभ्भदत्तवयण सरिऊण भणियं बन्धुज्जीवाभि-
 ५ हाणाए बालमहीए । भट्टिणि, पावो खु एस गम्भो । ता
 अलमिमिणा किलेसाथामकारण, वर^३ विद्वस्सिओ एमो
 त्ति । तओ कसायपरव्वसाए वावायणमि सहियणलज्जालुयाए
 भणिय जाखिणीए 'तुम्हे जाणह' त्ति । तओ अवणीओ
 दारओ, निवेइओ^४ बभ्भदत्तस्स । कय से तेण सयलं सुत्थं ।
 १० नौणिओ^५ 'लोगवाओ' वावन्नगम्भा भट्टिणि' त्ति । एव च
 अइक्कन्तो कोइ कालो । पइट्ठाविय नामं बालयस्स भिहि
 त्ति । वड्डिओ भो कल्लाकल्लावेण देहोवचण य । संपादयं
 से निरवसेम कालोच्चियं बभ्भदत्तेणं । गहिओ पच्छा 'उदग-
 पुत्तओ' त्ति । विज्जाओ वुत्तन्तो इमिणा सुमिणयदंसणगव-
 १५ साइणाइओ जणणीए । वेरग्गिओ एमो ॥

एत्थन्तरमि सुणियवुत्तन्ता पुत्तस्स कमाइया से जणणी ।
 चिन्तियं च तेण । किह

एवविहा कसाया पावा भवविडविमूलजलदोघा ।

भोक्त्यमुज्जएहिं वज्जेयव्वा पयत्तेण ।

- १० एत्तो कम्मविबुद्धौ तओ भवो तत्थ दुक्कमंघाओ ।

१ D adds य । २ CE om ३ D विवचिउ, B विवचिउ ।

४ Cf. ०२५ । ५ CE add य । ६ B उदर, CE explain लोचसमं

तत्तो उब्बियमाणो 'पयहेज्ज तए महापावे ॥

भणियं च ।

कलुमफलेण न जुज्जइ किं चित्तं तत्थ जं विगयरामो ।

सन्ने वि जो कमाए निगिण्हई सो वि तत्तुसो ॥

तक्कमाओदएणं च मा कुविया वम्मदत्तस्स । परिचत्तं^१

सयसकरणिज्जं । भणिओ^२ वम्मदत्तो । एवं वा प्रियं करेहि

ममं व त्ति, एयंमि अपरिचत्ते नाहं पाणसाहारणं उदयं पि

गेण्हामि त्ति । निमामिओ एम वुत्तन्तो मिहिकुमारेण ।

अच्चुब्बिगो निग्गओ गेहाओ । चिन्तियं च तेण । पेष्क मे

पावपरिणदं, जेण जणणी वि एवं^३ वट्ठइ त्ति । एयवरयरेण^४

च ताओ वि मे^५ दुहिओ^६ । ता न जुत्तं मे इह अत्थियं^७ ।

एवं चिन्तिज्जणमणापुच्छिज्जण तायं निग्गओ नयरओ ॥

गओ अमोगवणुज्जाणं । दिट्ठो य तत्थ असोयपाशवतल्लगओ

सभित्तुपरिवारिओ एगविहमंजमरओ 'दोअमज्झाणविरहिओ

तिदण्डरहिओ चउक्कमायमहणो पस्सिन्दिथनिग्गहपरो कज्जी-^८

वनिकायवच्छलो सत्तभयविप्पमुक्को अट्ठमयट्ठाणरहिओ नव-

वम्मचेरगुत्तो दसविहधम्ममुट्ठियमणो एक्कारसङ्गनाणी सारम-

तवचरणकम्मनिरओ य विजयमिहो^९ नामाथरिओ त्ति । तओ

तं दट्ठण ममुप्पन्ना तस्स पीती । चिन्तियं च तेण । धओ

१ ACE चपहेज्ज । २ D om । ३ D adds च तोय । ४ CDF add च ।

५ D चिट्ठइ । ६ D om । ७ D adds त्ति । ८ = A डिउं, CE दसाविउं ;

९ CE चादिरोक्का = ctpL. दिविहदुध्यावविरहितः । १० D = पिणो ।

- खु एसो, जो अणवद्वियभिणेहवियसो रुसारे एव धम्मे निरओ
 त्ति । ता पुच्छामि ताव एय, कि पुण एयस्स निव्वेयकारण,
 जेण एसो एव धम्मे निरओ त्ति । गओ तस्स ममीव ।
 सविणय पणमिओ भयव । ^१कओ से गुरुणा वि धम्मलाओ ।
 ५ उवविट्ठो तस्स पायमूले । पुच्छिओ ^२य भयव । कि ते
 निव्वेयकारण, जेण तुम एव पि मव्वड्डसुन्दराहिरामो
 सुन्दराहिरामयाओ^३ सेव पिसुणिय^४नियविभववित्तारो
 विभववित्तारासधियमयणवगो सयणवगानिरवेत्तमिम ईदम
 निग्गुहय पवन्नो सि । गुरुणा भणिय । सुण । किमिह^५
 १० अट्टिमससुहिरमण मरीरे वि सुन्दरत्त । को वा आयास-
 सेत्तफले विहववित्तारे पडिबन्धो, को वा सुमिणयममागम
 चसुले^६ मयणे त्ति । अवि य ।

मयणस्स वि मज्झगओ गेगाभिहओ किलिस्सइ इहेगो ।
 मयणो वि य से रोग न ^७विरिच्चइ ने य नासेइ ।

- १५ मज्झमि बन्धवाण एको मरइ कलुण स्यन्ताण ।
 न य ण ^८धारेइ तओ वब्भुजणो नेव दाराइ ॥
 एको करेइ कम्म फलमवि तस्सेक्कओ समणुहोइ ।
 एको जायइ मरइ य परलोय एक्कओ जाइ ॥
 पत्तेय पत्तेय नियग कम्मफलमणुहवन्ताण ।

१ D दिहा मे भयवता । २ Cl Don ३ १ मयो B मी, C मया
 D मतो । ४ Dom निय । ५ V alle कथ । ६ B चसुलय ।
 ७ B विविचर Cl expla n विभय यहाति । ८ C चओय ।

को कस्म जण मयणो को कस्म व होइ अन्नजणो ॥

मरिजण वेरिओ वि ड जायइ 'जणो सुओ वि 'ड रिबु ति ।

ता अणवत्थियभावे मयणो मङ्गो ति मोइफलं ॥

अन्नं च । सुण, अन्दाणसेव जं वत्तं ।

अत्थि इहेव विजए लच्छीतिलयं नाम नयरं । तत्थ ॥
सागरदत्तो नाम सत्यवाहो, सिरिमई से भारिया, ताणं
अहं सुओ ति । कुमारभावे वट्टमाणो गओ तन्नयरामसमेव
लच्छियव्वये । दिट्ठो य तत्थ एगंमि विभागे सिणिद्धपत्त-
मंचओ 'धराविट्ठदीहपायगो भालिएरिपायवो ति । तं च
दट्ठूण समुप्पन्नं मे कोउयं । चिन्तियं च मए । अहो १.
अच्छरियं । एइहमेत्तस्स पायवस्स एइहमेत्ताओ विभागाओ
ओयरिजण पायओ धरणिं पविट्ठो ति । ता नूणमेत्थ
कारणेण 'होयव्वं ॥

एत्थन्नरंमि थ अयण्डंमि खेव मंजाओ मे पमोओ,
वियम्भिओ सुरहिभाहओ, विमुक्को महजो वि वेराणुबन्धो ११
पसुगणेहिं, 'भुवणमिरीए वि' ममट्ठामिओ लच्छियव्वओ,
मव्वोउयकुसुमेहि वि' पुप्फियाहं काणणुज्जाणाहं, पसुरया
विहंगमंघाया^८, मणहत्तालरम्मं^९ च गुञ्जियं छप्पयावलीहिं,
विसुद्धययाममतावं^{१०} च तमुद्देसमुज्जोइउं पयत्तो रवी । तओ
मए चिन्तिय 'अह पुण किं इमं भुवणप्पेरयं' ति ।

१ F जहयो ।

१ E बह ।

D = cc. manu.

१ D य ।

१ J, विर ।

१ D om

१ E धरापीवट्ट ।

१ D य, (E om)

१० D = धंतावं ।

१ D अरिपण्णे ।

८ ACF संघट.

एत्यन्तरंमि तंरुणरविमण्डलमिहं सुविसुद्धजक्षकक्षणं अण्ये-
रयणमण्डियं जयजयरवावूरियनहङ्गणं ^१गिज्जन्तितियसमहसं
निवडन्तकुसुमवुट्ठिं अण्येतियमपरियरियं^२ विजियमंमारचक-
यिसुणयं अवरदिमाओ समोवंयन्तं भयवओ अजियदेवतित्य

- ५ यरस्स दिट्ठं मए धम्मचक्रं ति, तयणन्तरं च महग्घगुणरयण-
भूमिया सियम्बरधारिणो अण्येगे माहवो, तओ सुरधरिय-
कुन्दधवलायवत्तो दुन्दुहिनिणायवहिरियनहङ्गणो विरायन्त-
टिव्वभामण्डलो ^३सुरवदसमुक्खित्तचारुचामरो सुरासुरमणुय-
धम्भसंयुओ कालायवपवरतुरुक्कधुवमहमहेत्तगन्धो गन्धवहि-
१० भूओ अच्चन्तसोमो कक्षणमयदिव्वकमलावलीए परिमक्कमाणो
भयवं तिलोयनाहो नित्थिणभवसमुद्धो अजियदेवतित्ययो
त्ति । तं च दट्ठूण समुप्पयो मे पमोओ, पण्हं मिच्छत्त-
तिमिरेणं, वियभिधं धम्मववमाणं । चिन्तियं च मए । धओ
अहं, जेण मए तिलोयचिन्तामणी भयव उवलड्डो ति ।

- १५ एत्यन्तरंमि ^४य कयं तिथसेहिं भयवओ मणिकणयकम्म
होयमयनिष्मिय पायारतिय^५ सुविहत्तदिव्वतोरणं रयणमय-
विचित्तकविभीमयं ऊमियमहाकेउनिवहं गुच्चन्तमङ्कयराभोय^६-
सोहियं ऊमियमियायवत्तमणहरं वेहलियदिव्वमीहामणं मह-
अमीहधयचक्रमण्डियं समोसरणं ति । पविट्ठो भयवं । एत्युया

१ BD वज्रजित्पद्मवज्रदूरं । २ D परिबट्ठं, F परिबट्ठं । ३ D सुरधरिय ।

४ BD om । ५ ACED पायारं ।

६ D addn दक्ष ।

धम्मकथा । कहिओ भयवया अमामओ जीवलोगो । अवगओ
अन्हाण । तओ त पुव्वकोउय समणुस्सरन्तेण पुच्छिओ भयव
मए तिलोयनाहो । भयव, कि पुण तस्स नालिएरिपायवस्स
पायओ 'ओइसो, कि अत्थि तत्थ दविणजाय कि वा 'नहि,
किपरिमाण वा, केण वा त ठविय, 'कीइसो वा तस्स
विवागो त्ति । भयवया भणिय । सुण । लोइदोसेण पायओ
'ओइसो । अत्थि तत्थ दविणजाय । त च दीणारमत्तसत्त
परिमाण । तुमए तेण च नालिएरिजीवेण ठाविय । धम्म-
साहओ य विवागो एयस्स । मए भणिय । भयव, कह पुण
मए इमिणा य ठविय, कह च मम 'ईदिमो विवागो इमस्स ।
वि ईदिमो त्ति । भगवया भणिय । सुण ।

अत्थि इहेव विजए अमरउर नाम नयर । तत्थ अमर-
देवो नाम गाहावई होत्था । सुन्दरा से भारिया । ताण च
तुषो दुवे वि 'उप्परोप्परजायका गुणचन्दमालचन्दाभिहाण
'य पुत्तय त्ति । मपत्तजीवणा य महन्त सेनाइभण्ड घेतूण
वाणिज्जवडियाए आगया इम देम । विणिओइय भण्ड
ममामाइओ इट्ठकाहो । एत्यन्तरमि^१ विजयवन्नरवइणा
आढत्तो लच्छिन्निलयमामी सुरतेओ नाम भरवई । सो य
नयरे गज्ज कोटूण गहियमारमयरलोओ आछढो इम पव्वय ।

१ B अचर्या

२ CCF अचर्या

३ B कीइसो D किदिम

४ D हरिओ

५ A उया

B उयु CCF उपरि and expl n

उपरिपरि

६ DCJ et

७ D s'is व

- तुम्हे वि तेणैव नरवहणा मह चेतूण दविणजाय परवलभएण
 आरुढा लच्छिपव्वय । त्थिथा 'य एयमि पएसे निहाणी-
 कयमासोच्चिऊण 'इम दविणजाय । अरुक्कन्तो कोइ कासो ।
 तओ लोहदोसेण 'भागिओ' त्ति करिय विमपओगकरणेण
 ५ वावाविओ तुम गुणचन्देण । सुद्धमहावत्तणेण च उववओ
 वतरसुरेसु । गुणचन्दो वि य अपरिभुञ्जिऊण त दव्व एत्थ
 चेव पव्वए महाभुयगङ्गको मरिऊण 'उप्पओ रयणप्पहाए
 नरयपुढवीए नारओ' । तओ तुम देसूणपलिओवममहाउय
 पालिऊण तओ चुओ एत्थेव विअए टङ्गणावरे नयरे
 १० हरिणन्दिस्स सत्यवाचस्स वसुमईए भारियाए कुच्चिसि
 पुत्तत्ताए उववओ सि । जाओ कालक्कमेण । पदट्ठाविथ च
 ते नाम देवदन्तो त्ति । पत्तो कुमारभाव । एत्थन्तरमि
 'तओ वि गुणचन्दो नरगाओ उव्वट्ठिऊण लोहदोसेणमेत्थेव
 लच्छिपव्वए एयस्स चेव निहाणस्स पचासन्नपएसे उप्पओ
 १५ भुयङ्गमो त्ति । परिगह्थि च णेण त दव्व । एत्थन्तरमि
 लच्छिनिवासिणीदेवयामहमि समागओ तुम लच्छिपव्वय ।
 कया देवयाए पूया । दिन्न दीणाणाहाण दविणजाय ।
 सपादओ भोयणोवयारो । तओ तुम सुव्वभवसिण्णेण्णे रस्ययाए
 पव्वयस्स परिअमन्तो आगओ इम उद्देश । दिट्ठो भुयङ्गमेण ।
 २० तओ लोहदोसेण 'एव एय दविणजाय नेविहस्सइ' त्ति उक्खो

१ D इमदमि

२ D दुवेहिं पिषत्

३ D उववओ

४ D adds त्ति

५ D सो गः

चरणदेममि । अचुगयाए विससु 'तरुणा चेव निवडिओ
 धरणिवट्टे । पासवत्तिणा य ते परियणेण वावाविओ
 भुयङ्गमो । उप्पन्नो एत्येव पव्वए सौहत्ताए त्ति । तुम पि
 मरिऊण एत्येव विजए कयङ्गलाए नयरोए सिवदेवसु
 कुलउत्तयसु जसोहराए भारियाए कुच्छिमि पुत्तत्ताए
 उववन्नो मि । जाओ कालक्कमेण । पट्टाविथ च ते नाम
 इन्ददेवो त्ति । पत्तो जोव्वण । इओ य तेण सौहजीवेण
 पुव्वभवत्तयभावणाओ ओहसन्नाए परिग्गद्धि त दव्व । एव
 च गओ कोइ कालो । अन्नया य वीरदेवनरवदणा निय-
 मानिण^१ पेसिओ तुम लच्छिनिलयसामिणो माणहङ्गसु १०
 समीव । आगच्छमाणो य कइवयपुरिसपरिवारिओ कालक्कमेण
 पत्तो इम उहेस । उवविट्टो 'नीवपायवसु 'हेट्टे । एत्यन्तरमि
 गिरिगुहामुहगण दिट्ठो 'मि सौहेण । तओ लोहसन्नावि-
 व्वासियचित्तेण वावाविओ मि इमिणा, इमो वि 'य तुमए
 त्ति । उववन्ना य तुम्मे एत्येव विजयमि मिरित्तलगे पट्टणे ११
 जक्कदासमच्चियसु चण्डालसु माइजक्काए भारियाए जमे-
 लभाउगत्ताए त्ति । जाया कालक्कमेण । पट्टाविथाइ
 नामाइ तुम्ह कालसेणो इयरसु चण्डसेणो त्ति । पत्ता
 य जोव्वण । अन्नया आहेडयनिमित्त गया लच्छिप-
 व्वय । वावाइओ कोलो । सो य एयमि चेव निहाणयपएसे १०

विमसिञ्चो । पञ्जालिञ्चो जलणो । जलणपक्कं^१ तं खादु
पयत्ता । एत्यन्तरंमि कट्टारयं निमाणिकुण कट्टं चि अणत्थ-
दण्डञ्चो चेव^२ धरणिं खणमाणेण उवलद्धो निहाणयकलसस्स
एगदेसो चण्डसेणेणं । पवत्तो गोविडं, लखिञ्चो य तुमए ।

- ५ तञ्चो दब्बलोहेण वीमत्थो तुम वावादञ्चो तेण । उववञ्चो
वालुयप्पहाए नरगपुढवीए पञ्चमागरोवमाज नारगो । इमो
वि तदब्बलोभेण त चेव देमं अमुच्चमाणो अदक्कन्तेसु कदव-
यवरिसेसु अभुञ्जिऊण त दब्ब अन्नवेरियचण्डालविनिवादञ्चो
समाणो उप्पञ्चो तमाभिहाणाए नरयपुढवीए अट्टारसमागरो-
१० वमाज नारगो त्ति । तञ्चो तुमं पडिपुत्ते अहाउए नरगञ्चो
उव्वट्ठिऊण एत्येव विजए मिरिमईए मन्निवेसंमि मात्तिमहस्स
गाहावदस्स नन्दिणीए भारियाए कुच्छिमि पुत्तत्ताए^३
उववञ्चो^४ त्ति । जाञ्चो^५ य कालक्कमेण । पट्टावियं^६ ते नामं
वालसुन्दरो त्ति । पत्तो जोव्वणं । एत्यन्तरंमि सीलदेवा-
१५ णगारसमीवे पत्तो तए अपत्तपुव्वो जिणवरपणीञ्चो धम्मो ।
परिपालिय मावयत्तण । कञ्चो य जहाविहि देहञ्चाञ्चो ।
उववञ्चो लन्तयाभिहाणे देवलोए किच्चूणतेरसमागरोवमाज
वेमाणिञ्चो त्ति । तत्थ परिभुञ्जिऊण दिव्वभोए अहाउय-
परिक्खएण चुञ्चो समाणो एत्येव विजए हत्थिणाउरे नयरे
२० सुहत्थिस्स नगरसेट्ठिस्स कन्तिमईए भारियाए कुच्छिमि

१ E adds च । २ D भरविद्यावया । ३ F उववञ्चो सुयत्ता ।

४ DE om

५ E adds च ।

पुत्तत्ताए उववन्नो सि, इयर्रो वि तन्नो नरगात्रो उव्वट्टिऊए
 तत्थेव नयरे तुज्झ चेव पिउणो सोमिलाभिहाणाए धरदाक्षीए
 कुच्छिसि पुत्तत्ताए त्ति । जाया कालहमेण । पट्टाविथाइं
 नामादं तुज्झ समुद्दत्तो, इयरस्स मङ्गलगो त्ति । पत्ता य
 तुज्झे अहाकमेणेव सुभारभावं । एत्यन्तरंमि एवन्नो तए
 अण्णदेवगणिसमीये जिणदेसिन्नो धम्मो । कया देसविरई ।
 परिणीया य लच्छिनिलयवासिणो सावयरस्स अचलमत्यवाहस्स
 धूया जिणमई । अन्नया य मङ्गलदुइन्नो जिणमईनिमित्तमे
 पयहो लच्छिनिलयं । आगन्नो य कइवयपयाणगेहि । पत्तं
 तमुद्देसं, जत्थ निहाणं त्ति । 'तन्नो वज्जलपत्तन्नयाए पयमसु
 वीममिन्नो सुज्जत्तयं । दिट्ठो य तए पोमाडज्झाडयस्स इमंमि
 पएसे विणिग्गन्नो पायन्नो । भणियं कोउगेण । भो मङ्गलग
 एत्थ पएसे केणइ दविणजाएण होयस्वं । तेण भणियं 'निहा-
 लेमो' त्ति । तए भणियं । अस्सं इमिणा । कोउगमेत्तमेव मे
 कहणनिमित्तं, न उण 'दविणसोहो । तेण भणियं ।
 अहिघयरं मे कोउयं; ता निहालेमो, को एत्थ परमत्थो
 सि । तन्नो अणभिप्पेयं पि भवन्नो पयहो तं तहाविहेण
 तिक्कसारकट्ठेण^१ खण्डिउ त्ति । दिट्ठो ये तेण येवभूमिभाए
 कलमकण्ठन्नो^२ । तन्नो पुब्बकयकमसोहदोसेण चिन्तियं
 मङ्गलमेणं । अहो महत्थो एम निहो । जइ कहंचि भट्ठिदारयं

- ‘वञ्चिय गिण्हउ पारीयद त्ति । एत्यन्तरंमि दिट्ठो
 तुमए^१ वि कल्लसकण्ठगो । भण्णिओ य एसो । भद् मङ्गलग,
 अलं इमिणा, एहि, नयरं गच्छामो त्ति । तओ पूरिऊण
 तमुद्देसं हिट्ठो विय पयट्ठो मङ्गलगो । भण्णिओ य तुमए ।
- ५ भद्, न तए कस्सइ पुरओ एस वदयरौ अहिगरणहेउभूओ
 जपियव्वो^२ त्ति । तेण भणियं । भट्ठिदारय, न जंपामो ।
 चिन्तिय णेण, मए विणा वि^३ एस एयं गेण्हस्सइ त्ति ।
 अओ से एस^४ पयासो । ता कदं अहं इमिणा वञ्चिज्जामि ।
 ता जाव चेव न गेण्हइ एस एयं, ताव चेव अहं उवाएण
- १० वावाइस्सं त्ति । एत्यन्तरंमि पत्ता नयरं । आराम^५ समीवे
 ठिएणं भण्णिओ तुमए मङ्गलगो । भद् मङ्गलग, गक्क ससुर-
 कुलपउत्तिं से कुओ वि उवल्लहिय संवाएहि, जेण पवि-
 सामो नयर त्ति । पयट्ठो मङ्गलगो । चिन्तियं च णेणं ।
 पविट्ठो खु एमो लज्ज चेव एयं गेण्हस्सइ^६ । ता तहाणु-
- १५ चिट्ठामि, जहा न एस एत्य पविसइ । गच्छन्तो य से
 सुहवावायणिज्जो भविस्सइ । ता एयं से निवेएमि । जहा,
 इत्थिसहावओ कुलविहद्धमाचरिऊण^७ पवमिया ते घरिणी ।
 अओ अच्चन्तमुब्बिगं ते ससुरकुलं । सुयं च अन्धाणमागमण-
 सेएहिं । अओ अहिययरं लज्जियाणि । ता न जुत्तमेत्य

१ D^१ भञ्चिय । २ DE om ३ ACE अपयासो । ४ adds त्ति ।

५ CE पविसिया, D explains प्रविष्टा अत्यविदम्यउरस्य यदे ।

पविषिउ ति । सपहारिय तओ नयर पविमिऊण कयकाल
 खेवो मायाचरिएण विवणमुहच्छाओ आगओ १ते समीव ।
 निवेइय जहा चिन्तिय । तओ विमणो तुम । चिन्तिय च
 तुमए । धिरत्यु इत्थिभावसु, जसेवविहा वि सावयकुलुप्पमा
 वि सुविन्नायजिणवयणमारा वि^१ सभयल्लोचविहट्टमायरद । १
 अहवा नत्थि दुक्कर मोहभावसु । ता अल मे इयाणि २पि
 गिहवासेण । पवज्जामो तित्थयरभासिय साङ्गधम्म । एवमव
 साणो खु एस सिण्हवन्धो । ता अल मे से गिहगमणेण
 पि । इओ सेव गच्छामि, जत्थ भगव अण्हदेवो । एसो
 वि मङ्गल्लगो इओ सेव वच्चउ घर, किमिमिणा किलिमिएण ३
 ति । सपहारिऊण भणिओ जहाचिन्तियमेव मङ्गल्लगो ।
 चिन्तिय च णेण । अहो एस मायाचरिएण म वञ्चिउ
 ४उच्चओ । ता कहमहमिमिणा^५ वञ्चिज्जामि ति । ता
 भणामि ताव एथ । जाव तुम न चिन्तियदेश पत्तो मि,
 ताव कहमह भवन्त परिचयामि । एव ६कइवयदिणाणि ७
 इमिणा सह गच्छिऊण वावाइसु इम ति । चिन्तिऊण
 भणिओ तुम इमिणा । पडिभणिय च तुमए । भइ मङ्ग-
 ल्लग, जइ ८ते निघ्वन्धो, ता एव हवउ ति । तओ पुच्छि-
 स्सामो कचि साङ्ग, कहि भयव अण्हदेवो ति । भन्ति-

१ D एव तुम्ह ।

१ P om

१ D om.

१ D उच्चओ ।

३ E adds वि ।

५ D adds च ।

७ D एव तुम्ह

- ऊण पत्थिया तुमो पडिपहेण । अइकन्ता कइवि वामरा ।
 अन्नया अइविसम^१रखमज्झवत्ती नइयलसरन्तरमभिगए
 दिणयरंमि 'महासाइसं' ति कलिकण अच्चन्तखुदहियएणं
 सोइदोसओ तहा वि अणियत्तमाणेणं सुवीसत्यहियओ चेव
 * पहओ तुमं पिड्ढिदेसंमि कुरिगाए मज्झलगेणं ति ॥ एत्यन्त-
 रमि अट्ठाणपडिवओ अण्येयसमणपरियरिओ^२ तत्येव पएसे
 सहसा समागओ अण्णदेवो । दिट्ठो तुमं अगगामिगेहि
 साइहिं । एत्यन्तरंमि सज्झसेण छुरियमवचाय नट्ठो मज्झलगो ।
 चिन्तियं च तुमए । हा किमेयं ति । कि तक्करा समा-
 १० गया भवे । जोवियं पिट्ठओ, जाव दिट्ठं ससंभमाउछ पछा-
 यमाणो मज्झलगो । चिन्तियं च तुमए । न एत्य अन्ने
 चोरा दीसन्ति, पलायइ य एसो । ^३ता किमेयं ति ।
 एत्यन्तरमि दिट्ठा सोणियाणुरञ्जिया कुरिया । गहिया य
 सा तए पच्चमिन्नाया य । तओ संजाओ ते वियप्पो ।
 ११ किमेयं मज्झलगेण ववसियं भवे । अइवा न एयस्स किंपि
 एवववसायकारण उप्पेक्खामि । ता सइमि ताव एय ति ।
 एसेव मे एत्य परमत्य ^४साइइस्सइ । सइओ मज्झलगो,
 जाव अहिययरं पलाइउमारट्ठो । तओ अवगओ ते
 वियप्पो । हन्त एएण चेव एयं ववसियं ति । ता किं पुण

१ B •रइवत्ती, A om •वत्ती नइ ।

२ D om, all down to वियप्पो ।

३ D •परियतो ।

४ D साइइस्सइ ।

से इमस्स ववसायस्स कारणं । आभोदओ निहाणयवुत्तन्तो ।
 चिन्तिय च तुमए । नत्थि अकरणिज्जं नाम लोहवसगाणं
 ति । अओ चेव निमित्तओ जिणमईवुत्तन्तो वि इमिणा
 विगप्पिओ भवे । अन्नहा कइं ^१तारिसौ ^२महाकुलपसूया
 सुविन्नायजिणवयणसारा य तारिसं उभयलोगविरुद्धं ^३कर-
 इस्सुइ । एत्यन्तरंमि पत्ता ते माहवो तमुद्देशं । पच्चमिन्नाओ
 य तेहि । वन्दिया ^४य तुमए । धम्मलाहिओ साज्जहि ।
 पुच्छिओ य तेहिं । सावय, किमेयं ति । साहिओ तुमए
 तेमिं जहावन्तो वुत्तन्तो । समासामिओ साज्जहि । एत्यन्तरंमि
 दिट्ठो अणङ्गदेवेणं । वन्दिओ सो तए । अभिणन्दिओ तुमं ^५
 इमिणा धम्मलाहेण । पुच्छिओ पवत्तिं । साहिया तुमए ।
 समासामिओ गुरुणा । नियत्तो तुमं समं साज्जमच्छेण । पत्तो
^६थाणिसर नाम मच्चियेमं । ठिओ नत्थ गुरु मामकप्पं ।
 पवणो ते पहारो । उवलद्धा जहट्ठिया जिणमईपवत्ती ।
 चिन्तियं च तुमए । अहो मङ्गलस्स वञ्चनापगारो । अहो ^७
 विचित्तया मोहस्स, अहो अणुवाएयया समारस्स । ता जइ
 वि अखण्डियमीला जिणमई, तहावि अत्तं निहामसेण ।
 मपाडेमि उभयलोगसुहावहं समीहिय । सुविन्नायजिणवयण-
 सारा य मा तुक्कचित्ता य मे पाएण । ता मोऊण इमं

१ D तारिखः ।

२ BD om महा ।

३ DE करिस्सुइ ।

४ D om य ।

५ D थाणिसरं ।

६

७ ११९

वदयर सा वि १य पव्वइस्सुइ ति । एव च कए सा वि ड
तवस्सिणी दमाओ दुरक्खज्जलाओ भवसमुदाओ समुत्तारिया
हवइ । अल चं अपव्वइयस्स तीए दमणेण । वडविग्घा
चरणपडिपत्ती, सुहावहा य एसा चेव ति । चिन्तिऊण
५ पव्वइओ अणङ्गदेवगुरुसमीवे ॥

अदक्कन्तो कोइ कालो । सुओ एस वदयरौ कुओवि
जिणमईए । सविग्गा एसा । चिन्तिय च तीए । सोहणमणु-
चिद्धिय अज्जउत्तेण । किलेसायासवड्ढलो १ एस समारो,
विओगावसाणो य सगमो, दासणो य विवागो विमयपरि-
१० भोगस्सु १, दुसुह च मणुयभावमि जिणमय १, उभयलोयसुहा-
वह च एय चेव ति । तओ सा एव विचिन्तिऊण अणुज-
विय जणणिजणए अणुजाया तेहि । आगया १ त अन्नेस-
माणौ, जत्य तुम । दिट्ठो य १ अणए । पेच्छिऊण निब्बुइ-
पुरपट्ठिय तुम भणिय च अणए । अज्जउत्त, सोहणमणु-
१५ चिद्धिय तुमए । किन्ना मोहवल्ली । अवलम्बिय सप्पुरिम-
चरिय । समुत्तारिया अह अप्पा य १ दमाओ भवसमुदाओ
ति । अहिणन्दिऊण पव्वन्ना पव्वज्ज अणङ्गदेवगुरुसमीवे ।
अदक्कन्तो कोइ कालो । निरदयार सामणमणुवालिऊण तुमं
कालक्कमेण मओ समाणो उववओ पणुवीसमागरोवमाऊ

१ E om १ D om २ D adds चव । ४ D पमायस्सु ।
२ D •वयण । १ D om चव ... इव वि, E om तथा सा इव वि ।
३ E adds य । ८ D पाए । ९ १ D om

मेवेज्जगसुरो त्ति । इयरो वि मङ्गलगो तमत्थं परिग्गहिय
 महाभिलामचञ्चोक्कादय च काऊण तम्मत्तेण तत्थेव ^१दिसे
 कुणिमादारेण किलेमसंपादयत्ति ^२अहाउयं पालिऊण मञ्चो
 समणो उववच्चो तमाभिहाणाए नरयपुढवीए वावीसमागरो-
 वमाऊ नारगो त्ति । तञ्चो य महया परिकिलेसेण तमहा-
 उय पालिऊण उव्वट्ठो समणो एत्थेव विजए ^३रट्ठवट्ठणए
 गामे वेणियगस्स चण्डालस्स मेहे केलगत्ताए उववच्चो त्ति ।
 पत्तो य जोव्वण । अन्नया य चङ्कहेल्लगमज्जगञ्चो तञ्चो
^४रट्ठवट्ठणञ्चो जयत्थले ^५निज्जमाणो पत्तो इम निहाणगुद्देम ।
 समुप्पन्न च से तमुद्देसमवल्लोदऊण पुव्वभवआसञ्चो जाद-
 स्सरण । तञ्चो लोहदोसेण विद्यट्ठो वेणियगस्स नेच्चइ ^६तञ्चो
 उद्देसाञ्चो अन्नत्यमभिगन्तुं, चोदज्जन्तो वि पुणो पुणो निय-
 त्तइ त्ति । कीहाभिभूएण वावाइञ्चो वेणियगेण । सप्पञ्चो
 तत्थेव निहाणगुद्देमे मूसञ्चो । परिग्गहिय च एण ओइमसाए
 तं दब्बं । अणुवाल्लियं ^७कवि काल । अन्नया सोमचण्डो ^८नाम
 जूयारिञ्चो कहचि परिसमन्तो आगञ्चो तमुद्देमं । उवविट्ठो
 मालपायवममीवे । तञ्चो अन्नाणलोहदोसेण तस्स पुरञ्चो
 मामरिसमिव परिभमिउमाढत्तो । वावाइञ्चो य तेणं । समु-
 प्पञ्चो य तस्सेव पणट्ठमवणनामिगाए ^९दुग्गिल्लिगाभिहाणाए

१ D एदिमि ।

२ A एव ।

३ D •ससे ।

४ AC ताचा ।

५ BD add च ।

६ CE •चंदो ।

७ D पायवस्स ।

८ D दुग्गिजा • ।

- भारियाए कुच्छिमि पुत्तत्ताए त्ति । जाओ कालक्कमेण ।
 पइट्ठावियं च से नामं रुद्धचण्डो त्ति । पत्तो अणेग^१जणसताव-
 गारयं विसपायवो व्व जोव्वण । असमञ्जसं च ववहरिउमा-
 रद्धो । अन्नया गहिओ^२ खत्तमुहे । उवणीओ राइणो ममर-
 ४ भासुरस्स । समाणत्तो वज्झो । भिन्नो सुल्लियाए शरस्सियन-
 रेहि । मओ^३ समाणो समुप्पन्नो मक्कराभिहाणाए नरयपुढवौए
 किच्चणतिसागरोवभाज नारगो त्ति । तओ अहाउयमणु-
 वालिजण उव्वट्ठो समाणो समुप्पन्नो एत्येव विजए एत्येव
 लच्छिनिलए असोगदत्तस्स सेट्ठिस्स सुभकराए भारि-
 १० याए कुच्छिमि इत्थिगत्ताए त्ति । जाया उच्चियसमएण ।
 पइट्ठावियं च से नामं सिरियादेवि त्ति । पत्ता जोव्वण ।
 दिन्ना सागरदत्त^४ मत्थवाहपुत्तस्स समुद्धत्तस्स । वत्तो
 विवाहो । भुञ्जन्ति भोए त्ति^५ । एत्यन्तरमि तुम गेवेज्जगे-
 हितो चविजण दमाए चेव कुच्छिमि समुप्पन्नो पुत्तत्ताए ।
 ११ जाओ कालक्कमेण । पइट्ठावियं च ते नामं सागरदत्तो त्ति ।
 पत्तो जोव्वण । पडिवुद्धो य देवसम्मायरियसमीवे । परिणीया
 ईसर^६ स्कन्दसावगस्स धूया नन्दिनि त्ति । भोगसुहमणुहवन्ताणं
 कालक्कमेण जाओ ते पुत्तो । अन्नया^७ य पुत्तजम्बुदयनिमि-
 त्तेण चेव सपरिवारो आगओ उज्जाणिगाए दमं चेव निहाण-

१ ACDE •सत्तावगाराय ।

२ BD संभिमुहे ।

३ E adds य ।

४ ABC दत्तस्स ।

५ E om

६ BE अय ।

७ D तच्चिमिजेण ।

गुदेम । दिट्ठो य तुमए 'पुत्तञ्जयनिवेमणनिमित्त खड्ड खण-
माणेण निहाणमकलमकण्डगदेसो त्ति । तथो तमसत्थ
१निवेमिज्जण त च पएस पुणरवि तहेव करिज्जण सुत्तुत्तर-
काले पविट्ठो नयर । चिन्तिय तुमए । किमेत्य जुत्त ति
अम्भ ताव पुच्छामि । साहिओ इमौए एस वदथरो । ५
पुच्छिया एसा 'किमेत्य जुत्त' ति । तीए भणिय । मम ताव
त पएस दसेहि, तथो ज जुत्त, त भणिस्सामि त्ति ।
२दाविओ से पएसो । अन्नाणलोहदोसेण चिन्तिय च तीए ।
वावाएमि एय, तथो एगादण्णौ नेण्हिस्सामि ३ । एय चिन्ति-
ज्जण भणियो तुम । पुत्तय, पभूयमेय दब्ब । एयमि घेय- १०
माणे कयाइ नरवद्द अवगच्छे ४ । तथो ५य सो सेमदब्बावहार
पि मा करिस्सुइ । ता अल ताव एइणा, अवसरेण नेण्हि
स्सामो त्ति । तए भणिय । अम्भ, ज तुम आणवेसि । पवि-
ट्ठाइ नयर । अदक्कन्ता कइवि दियहा, तुज्ज सुहेण, इमौए
पुण पुब्बभवअत्यलोहदोसेण तुह मरणचित्तोवायपज्जाउलाए १५
दुक्खेण ति । परिचिन्तिओ उवाओ । देमि से पोसहोववास-
६पारणयभोयणे विम ति । तथो उववासलङ्कसरौरो विसय्यओ-
एण लड्ड चेव न भविस्सुइ त्ति । चिन्तिज्जण ७पुत्त विम ।
लड्डो तुमं तेण । एत्यन्तरमि दिट्ठो नन्दिणीए । कथो

१ D पुत्तमोलियनिमित्त खड्ड । २ D दाक्ख and om all down to सुत्तुत्तर ।

३ B दविच या ।

४ D निण्हिस्सामि ।

५ D अवगच्छेय्य ।

६ D om

७ D पारणमि ।

८ AC add य ।

अणाए कोलाहलो । तश्चो अहिययर ते कूजित पयत्ता
जणणी । समिलिओ लोयनिवहो । तश्चो एक्केण सिद्धपुत्तेण
विभावहार^१मन्तासामत्यश्चो 'साहसिओ' ति कलिऊण जौवा-
विओ । समुप्पन्ना य ते चिन्ता । एवमणेगोवद्धवभायण मणु
^१ याण जौविय) ता अल ^२गिहवासेण । मा पुणो वि मे
पमत्तस्स एवमेव पाणावगमो भविस्सुद । अश्चो पवज्जामि
पवज्ज ति । चिन्तिऊण जहोचिएण विहिण पवन्नो देव-
सक्कगुहमनीवे पवज्ज ति । परिवालिऊण निरदयार ^३काऊण
य कालमासे काल उववन्नो तौमसागरोवमाऊ मेवेज्जगसुरो
^{१०} ति । एमा च ते जणणी तद्वल्लोभेण तत्थ सेव महत्त-
सिप्पनिक्खिय महापेढ^४ काऊण पुत्तवहपरिणामजणिय^५नर-
याउया अमुञ्चिऊण त दव्व मया समाणी धूमप्पभाए नरय
पुढवीए उववन्ना पन्नरसमागरोवमद्धि^६ नारगो ति । तश्चो
उव्वट्ठा समाणी नाणातिरिएसु अहिण्डिय सुव्वभवअत्थ
^{१५} लोभदोसश्चो एत्थ नालिएरिपायवत्ताए उववन्न ति । तुम
पि य तश्चो चविऊण सागरदत्तसेट्ठिगेहे मिरिमईए कुच्छिमि
पुत्तत्ताए उववन्नो मि । ^७दोणह पि तुम्हाण रुपय इमा
अवत्था । एम एत्थ वदयरो ति ॥

तश्चो ममेय भोजण समुप्पन्नो सवेगो विरत्तो भवधार-

१ F °हारि ।

• D मिहावगमेव (read मिहावमव) ।

३ D काल° काल काखय ।

४ I °पीढ ।

५ AC छिपा°, D निरपा° ।

६ D a lds मा ।

गुहेमं । दिद्वो य तुमए 'पुत्तज्जयनिवेसणनिमित्तं खड्डं खण-
माणेणं निहाणगकलसकण्ठगदेसो त्ति । तथो तमन्नत्व
'निवेसिऊण तं च पएसं पुणरवि तद्देव करिऊण भुत्तुत्तर-
काले पविद्वो नयरं । चिन्तियं तुमए । किमेत्य जुत्तं ति
अम्बं ताव पुच्छामि । माहिओ इमीए एस वदअरो । ५
पुच्छिया एसा 'किमेत्य जुत्तं' ति । तीए भणियं । मम ताव
तं पएसं दंसेहि; तथो जं जुत्तं, तं भणिस्सामि त्ति ।
'दाविओ मे पएसो । अघाणलोहदोसेण चिन्तियं च तीए ।
वावाएमि एयं, तथो एगादणी गेण्हिस्सामि' । एयं चिन्ति-
ऊण भणिओ तुमं । पुत्तय, पभूयमेयं दब्बं । एयंमि घेप्प- १०
माणे कयाइ नरवई अवगच्छे' । तथो 'य सो मेमदब्बावहारं
पि मा करिस्सुइ । ता अलं ताव एदणअ, अवसरेण गेण्हि-
स्सामो त्ति । तए भणियं । अम्ब, जं तुमं आणवेमि । पवि-
द्वो नयरं । अदक्खन्ता कदवि दियहा, तुज्झं सुहेणं, इमीए
पुण पुम्बभवअत्यलोहदोसेण तुइ मरणचित्तोवायपज्जाउलाए १५
दुरेकेणं ति । परिचिन्तिओ उवाओ । देमि से पोमहोववाम-
'पारणयभोयणे विमं ति । तथो उववामलङ्कमरीरो विमप्पओ-
एण सड्डं चेव न भविस्सुइ त्ति । चिन्तिऊण 'पउत्तं विमं ।
सद्धो तुमं तेणं । एत्यन्तरंमि दिद्वो नन्दिणीए । कथो

१ D पुत्तज्जयनिमित्तं खड्डं । २ D दावअ, and om. all down to भुत्तुत्तर ।

३ B दसिउ षा ।

४ D विण्हिस्सामि ।

५ D अममअप्प ।

६ D om

७ D पारणमि ।

८ AC add च ।

अणाय कोलाहलो । तत्रो अहियथर ते कृजिज पयत्ता
 जणणी । समिलिओ लोयनिवधो । तत्रो एक्केण सिद्धयुत्तेण
 विसावहार^१मन्तसामत्यओ 'साहसिओ' त्ति कलिऊण जीवा-
 विओ । समुप्पन्ना य ते चिन्ता । एवमणोगोवद्दवभायण मणु-
 १ याण जीविथ । ता अल ^१गिहवासेण । मा पुणो वि मे
 पमत्तस्स एवमेव पाणावगमो भविस्सुद । अत्रो पवज्जामि
 पवज्ज ति । चिन्तिऊण जहोचिण विहिण पवन्नो देव-
 सम्मगुहसमीवे पवज्ज ति । परिवालिऊण निरदयार ^२काऊण
 य कालमासे काल उववन्नो तीससागरोवमाऊ गेवज्जगसुरो
 १० त्ति । एसा च ते जणणी तद्भवलोभेण तत्थ चेव सद्यत्थ-
 सिप्पनिग्घिय महापेढ^३ काऊण पुत्तवद्दपरिणामजणिय^४नर-
 याजया अभुञ्जिऊण त दव्व मथा समाणी धूमप्पभाए नरय
 पुढवीए उववन्ना पन्नरससागरोवमद्धिई नारगो त्ति । तत्रो
 उव्वट्ठा समाणी नाणातिरिएसु आहिण्डिय पुव्वभवअत्थ
 ११ लोभदोसओ एत्थ नालिएरिपायवत्ताए उववन्न त्ति । तुम
 पि य तत्रो चविऊण सागरदत्तसेट्ठिगेहे मिरिमईए कुक्किमि
 पुत्तत्ताए उववन्नो सि । ^५दोणह पि तुम्हाण रुपय इमा
 अवत्था । एस एत्थ वदयरो त्ति ॥

तत्रो ममेय सोऊण समुप्पन्नो सवेगो, विरत्तो भवचार-

१ E •हारि ।

१ D मिहामसखेए (read रिहामसख) ।

२ D काल • काल काऊण ।

३ B •पीड ।

४ AC छिग्घा •, D निरया ।

५ D adds ता

गात्रो मणो । अणुध्विओ भयवन्तमन्निहाणे तद्भवद्वयं
नरवर्दे । अणुध्विओ य तेण तत्रो तं मेण्हाविय मयलदुद्धिय-
सत्ताणं दाऊण पवन्ना मए विजयधम्मणहरण मभीवे
पव्वञ्जंति ॥

सिद्धिकुमारेण भणिय । भयवं, एवमेयं, ईदृशो चेव एम
ममारो । धम्तो तुम, जो एवमभिपव्वइओ त्ति । अह कइ-
विहो पुण दाणाइमेयं पइच्च पणीओ भयवया धम्तो ।

भयवया भणियं । सुण ।

धम्मो चउब्बिहो^१ दाणमौलतव^२ विविहभावणामरओ ।

सावय जिणेहि भणिओ तियमिन्दनरिन्दनमिएहिं ॥ ११

दाणं च होइ तिविहं नाणाभयधम्मवग्गहकरं च ।

ॐ तस्य नाशद्वारं तमहं वोच्यं समासेन ॥

दिशेण जेण जीयो विस्त्राया होइ मन्थमोरताणं ।

तं ह्येव माणदाणं मित्रसुहृमपत्तिवीथं तु ॥

दियेण तेण जीवो पुन पावं च यऽविश्मभेमं । १६

ममं विद्यामणो कुण्ड पवित्रं 'मितिनि ४ ॥

पुलंमि पवत्तन्तो 'पायेर लळु भरामरमुहादं ।

नारयतिरियदक्षाण य मुद्ध पावाउ मुणियत्तो ॥

१तिरियाण्य व मण्ड्याण्य व अमुरसुराणं च होइ अं सुरकं ।

त मन्त्रपद्यभेजे पावद नाशप्यधारणे । १०

पावेद य सुविमलं मोरकसुहं सुहपरपरेणेव ।
 तस्मेव पहावेणं सुन्दर विमलसु नाणसु ॥
 एवं इहलोयंमि वि^१ परलोयंमि य सुहाद नाणेणं ।
 पावेद जेण जीवो तन्हा तं दाण पवरं तु ॥
 १ इहलोयपारलोदयसुहाद सव्वाद तेण दिन्नादं ।
 जीवाण फुडं सब्बन्नुभासियं देद जो नाणं ॥
 गयरागदोममोहो सब्बन्नु होद नाणदाणेणं ।
 मणुयासुरसुरमहिओ कसेण सिद्धिं च पावेद ॥
 १ एयं १ खु नाणदाणं सुन्दर सक्खेवओ ममखायं ।
 १ देन्तसु गाहगसु य हियमेगन्तेण विन्नेय ॥
 पुढवि^१दगअगणिमारुयवणसुईकादयाण जीवाण ।
 वेइन्दियतेइन्दियचउरोपच्चिन्दियाण च ॥
 जा एयाणमहिंसा सक्खं मणवयणकायजोएहिं ।
 तं होद अभयदाणं सुसाज्जणसेवियं पवरं ॥
 १ इच्छन्ति सब्बजीवा निअरदुहिया वि जीविउं जन्हा ।
 तन्हा तं चेव पियं तेमिं कुसलेण विन्नेयं ॥
 जन्हा य नरवरिन्दो मरणंमि उवट्ठियमि रज्जं पि ।
 देद सजीवियहेउ तन्हा तं चेव इट्ठयर ॥
 दायव्वं च मदमया जं इट्ठ होद गाहमाणं तु ।
 १ तं दाणं परलोए सुहमिच्छन्तेण सुविमलं ॥

દૌહાક ડ સુહુવો નૌરોગો હોદ અમયદાણેણં ।
 જમનતરે વિ જીવો મયલજણમલાહણિજ્ઞો ચ ॥ -
 એયં તુ અમયદાણં તિયમિન્દનરિન્દનમિયલણેહિં ।
 માવય જિણેહિ મણિય દુક્કયકમ્મદ્દલણેહિં^૧ ॥ ૧ ॥
 ધમ્મોવગ્ગહદાણં મણ્ણદ મયમેવ દબ્બમવિહરું^૧ ।
 નવકોડીપરિસુહું દિજ્ઞદ જં ધમ્મિયજણસ્સ ॥
 નં પુણ અમણં પાણં વત્થં પત્તં ચ મેમય જોગં ।
 દાયવ્વં તુ મદ્દમયા તદ્દેવ સચ્ચણમણ પવરં ॥
 દાયવ્વં પુણ મજ્ઞાયઙ્ગાણનિરયસ્સ નિહવગારિસ્સ ।
 જો સંજમતવમારં વહદ મયા તેણુવગ્ગહિઓ^{૧૦} ॥
 કમ્મલહ્મયત્તણેણ ય મો અપ્પાણં પર ચ તારેદ્દ ।
 કમ્મગુહુ અતરન્તો મયં પિ કહ તારણ અન્નં ॥
 દાયવ્વં પુણ તં કારણેહિ એહિ^૧ ચહિ પરિસુહું ।
 જિણમણિએહિં દાયગગાહમતહકાલભાવેહિં ॥
 દાયગસુહું મણ્ણદ જો દાયા દેદ નાણમપત્તો^{૧૧} ।
 અદ્દમયઠાણરહિઓ મદ્ધારોમશ્ચિયમરીરો ॥
 નાઓવગયં દવ્વં ફાસુગમવિહરુમં ચ લોગંમિ ।
 દહપરલોયાસંમં મોત્તૂણં નિજ્ઞારટ્ઠી^{૧૩} ॥
 સુક્કીત્તંમિ^{૧૪} વ વીયં વિચિત્ત તસ્સ વડ્ડફલં હોદ ।
 તં દાણં મણુયામરશિવસુહમંપત્તિજળયં તુ ॥^{૧૦}

૧. DE. મરણેહિં ।

૧. R. corrects this as વીર ।

૧ D મો ।

૧ D ય ।

જો ઉળ મહારહિઓ દાળ દેદ જમકિતિરેમિ^૧ ।
 અહિમાણેણ વ ઇસો દેદ અહ^૨ કિ ન દેમિ ત્તિ ।
 ત મહાજલરહિય વીય વ ન હોદ વઝકલ તસ્મ ।
 દાળ વઝ પિ પવર દૂમિયચિત્તસુ મોહેણ ॥

૫. કાક્કણ થ પાણિવહ^૩ જો દાળ દેદ ધમ્મમહાણ ।
 દહિજ્ઞણ ચન્દણ મો કરેદ અઙ્ગારવાણિજ્ઞ ।
 મૂઠો લોચવિરુદ્ધ ધમ્મવિરુદ્ધ ચ દેદ જો દાળ ।
 મો અપ્પાણ તદ ગાહગ ચ પાડેદ મસારે ॥
 જાણદ ગાહગસુદ્ધ પચ્ચમહન્વયધરો ઉ જો નિવમા ।

૧૦. ગુરુસુક્ષ્માનિરઓ જોગમિ સમાહિયપ્પા થ ॥
 તદ ચલ્લિસદ્વજ્જવજુત્તો ધમ્મિય ચ વિગયલોહો ઉ^૪ ।
 મણવચણકાયગુત્તો પદ્ધિન્દિયનિગહપરો થ ॥
 સજ્ઞાચચ્છાણનિરઓ સુદ્ધપ્પા સુદ્ધમાઙ્ગચરિઓ થ ।
 દદ પરલોણ થ તદા સન્નત્ય દદ અપડિવહ્નો ॥

૧૧. મેરુ ઓ જો ન તોરદ ઉવમમ્મમમીરણેહિ ચાલેડ ।
 ઇયારિમમિ દાળ ગાહગસુદ્ધ તુ વિગ્ગેય ॥
 મીલબ્બયરહિયાણ દિજ્ઞદ જ મુણ ધણ કુપત્તાણ ।
 ત ચલુ ધોવદ કથ દહિરકય મોણિણેવ ॥
 દિવ્વ સુદ પિ દાળ હોદ કુપત્તમિ અસુદ્ધફલમેવ ।

૧૦. મપ્પસુ જહ^૫ વ દિવ્વ ચીર પિ વિમત્તણમુવેદ ॥

૧ D રમિમિ ।

૨ A કિષ, BC કિષ્ DE કિષ્વ

૩ D દાળ જો ।

૪ B જોદ ચ ।

૫ D વિદિપ્ત ।

तुच्छं पि सुपत्तंमि उ दाणं नियमेण ^१सुहफलं होइ ।
 जह गावीप्र विदणं तणं पि खीरत्तणमुवेइ ॥
 होइ सुहासुहफलयं पत्तविसेसेणमेगं पि ।
 गावीभुयद्गपीयं जह उदगं होइ खीरविमं ॥
 भणइ य कालसुद्धं दाणं कालोववच्चयं जं तु ।
 दिज्जइ ^२तवस्सिदेहीवयारकालंमि सुविमुद्धं ॥
 कालंमि कीरमाणं किमिकमं बड्डफलं जहा होइ ।
 इय कालंमि वि दिखे दाणं बड्डफलं ^३नेयं ॥
 होइ अयालमि जहा अवयारपरं पदणय बीयं ।
 देन्तस्स गाइगस्स य एवं दाणं पि विचेयं ॥
 जाणइ य भावसुद्धं मद्धासवेगपयइपुल्लओ य^४ ।
 कयकिच्चं मनेन्तो अप्पाण देइ ओ दाणं ॥
 भवकोडीपरिसुद्धं दसदोमविवज्जियं च देयं पि ।
 एयं पि भावसुद्धं पन्नत्तं वीयरानेहिं ॥
 अहवमट्ठोवगओ अवि सुद्धं देइ कलुमियमणो उ ।
 सनिदाणं च न एयं भावविमुद्धं इवइ दाणं ॥
 मोक्कत्थं जं दाणं तं पइ एओ विहो मुण्येज्जो ।
 अणुगप्पादाणं पुण जिणेहि न कहिचि पडिंसिद्धं ॥ १ ॥
 एओ उ दाणमइओ धओ संखेवओ ममस्काओ ।
 एत्तो य मौलमइयं तु भलमाणं निमासेइ ॥

જાળહ ય મૌલમદય પાળવહાસિયઅદિમદાણા ।

મેઝણપરિગ્રહાણ ય વિરદ્દિ જા મલ્લહા મખ ॥

તહ કોહમાણમાયાલોહમ્મ ય નિગ્ગહો દહ જો ઉ ।

ચન્તીય મદ્વજ્જવમતોષવિષિત્તમત્થેહિ ।

૭ મળસલવપડિવુજ્જાણયા^૧ મહ્મામવેગકામણ તહ ય ।

વિત્તેણ નિરોદ્દેણ મેત્તી વિ ય મલ્લજીવેસુ ॥

અયં ષ મેવિક્કણ ધમ્મ જિણદેમિય સુમૌલમય ।

સુગદ પાવન્તિ નરા 'ઠાન્તિ મદ્દ દુગ્ગદ્દુવારં ॥

અમો ઉ મૌલમદ્દઓ મળિઓ ધમ્મો જિણેહિ મલ્લેહિ ।

૧૦ માવય પરમગુરુહિ દુજ્જયજિયરાગદોમેહિ ॥ હ ॥

મણદ તવોમદ્દઓ મ માહિરમાન્તરમ્મ ય તવમ્મ ।

જમણુદ્દાણ કીરદ અમેમકમ્મસ્કયનિમિત્ત ॥

૧૧ અણમળ^૨મૂળોયરિયા વિત્તીમલ્લેવણ^૩ રમચાઓ ।

કાયકિલેમો મલ્લીણયા ય વજ્જો તવો હોદ ॥

૧૨ પાવચ્છિન્ન વિણઓ વેયાવચ્ચ તહેવ મજ્ઞાઓ ।

જ્ઞાણ ઉત્તમ્મો વિ ય અધિન્તરઓ તવો હોદ ॥

અવ ચરિક્કણ તવ જીવા રહપારલોદયસુહરદ ।

પાવેન્તિ વિમાલાદ કરેન્તિ દુરકરકય તહ ય ॥ હ ॥

અમો ઉ તવોમદ્દઓ ધમ્મો મલ્લેવઓ સમરકાઓ ।

૧૦ નિસુણહ અત્તો સુન્દર ધમ્મ પુણ ભાવણામદ્દય ॥

૧ D • પુજ્જણયા ।

૧ B વિરત્તિ ।

૨ D • મૌલો • ।

૩ D • વજ, E મલ્લેવ ।

ममं ममद्वंमणनाणचरित्ताण भावणा जाओ ।

वेरगभावणा वि य परमा तित्यथरभत्ती य ॥

मंमारज्जुगुच्छण्या कामविरागो सुमाऊजिणसेवा ।

तित्यथरभामिधस्स य धम्मस्स पभावणा तह य ॥

मोक्खसुहंमि य राओ अणाययणवज्जणा य सुपमत्या ।

मद्द अण्णो य निन्दा गरहा य कहिंचि खलियस्स ॥

एमो जिणेहि भणिओ अणन्तनाणीहि भावणामदओ ।

धम्मो 'उ भीमभववण'सुजलियदावाणलभूओ' ॥

एयं चउव्विहं फामिऊण धम्मं जिणेहि पवत्तं ।

सुन्दर अणन्तजीवा पत्ता मोरुं मढामोरुं ॥ ६ ॥

तओ एयमायखिऊण आविभूओ मिहिकुमारस्स जिण-
धम्मवोओ । भणिओ य णेण भयवं विजयमिठो । भयव,
एवमेयं, ईदिमो चेव एम धम्मो, न एत्य मदेहो स्ति । किं
तु टाणमद्वयं मोत्तूण न सेममेया दमस्स 'ममं अविद्यना
तीरन्ति गिहत्थेण काउं । ता आचिरु भयवं, केरिमो पुण ॥
दमस्स महापुरिममेवियस्स मयन्तदस्काणलजलस्स मिद्धिउ-
मंगमेह्वेउणो ममणत्तणस्स जोगो स्ति । भयवया भणियं ।
सुण । ममणत्तणारिहो' आरियदेसुप्पओ विमिदुगादकुल-
ममयिओ यीणप्पायकम्ममओ तओ चेव विममवुट्ठो 'दुमहं
माणुमत्तणं, जम्मो मरणनिमित्तं, जन्माओ मंपयाओ, दुरकदेयओ ॥

- विषया, संजोगे^१ विश्रोगो, अणुसमयमेव मरणं, दासणो विवागो^२
 त्ति अहिगयसंसारसङ्ख्यो तस्रो चेव तव्विरत्तो पयणुकमाओ येव-
 हामो अकोउगो कयन्नू विणीओ पुव्व पि रायामच्चपडरजण-
 वज्जमओ अदोसगारो कल्लाणज्जो सद्धावन्तो^३ धिरसद्धो समुव-
 ४ संपन्नो य । सिद्धिकुमारेण भणियं । भयवं, सोहणो समणत्त-
 णारिहो भयवया पवेदओ । अहं पुण समुवसंपन्नो । ता एवं
 निवेदए भयव पमाण ति । तस्रो परिचिन्तिय भयवया ।
 जहा खु एसो महाभागवन्तो सुज्जमपणिणेषु वियक्खणो
 अच्चन्तपसन्तङ्खो अदण्डणभण्डकुसलो^५ वि य लक्खिज्जद,
 १० तहा भवियव्वमणेण महाकुलपसूएण भवविरत्तचित्तेण^६ य ।
 ता दम ताव एत्य पत्तकाल, जं एसो उवमंगहिज्जद त्ति ।
 चिन्तिकण भणिय च णेण । महासावय, न सेमगुणविप्पहणो
 दहं उवमपज्जद । जुत्त च पयदनिग्गुणे ससारवासे जमिण
 समणत्तण । किं तु दुक्करमिद । एत्य खलु सब्बकालमेव सम-
 १५ सत्तमिच्चभावेण पाणादवायविरदं, अप्पमत्तयाए अणलिय-
 भागं, दन्तसोहणमेत्तस्स^७ वि^८ अदिच्चस्स वज्जणा,^९ मण-
 वयणक एहि^{१०} अव्वमचेरनिरोहो, वत्थपत्तोवगरणेहिं पि
 निम्ममत्तया, चउव्विहरादभत्तविरदं, उग्गमुप्पायणेषणाविमुद्ध-
 पिण्डगहण संजोयणादपञ्चदोसरहियमियकालभोयण^{११}, पञ्च-

* D adds दि ।

१ D मयाथीरो ।

२ E om ।

३ B om

४ ACE om

५ C adds मयहण ।

६ D •कायजोहेहि ।

७ B •भोओ ।

ममियत्तणं तिगुत्तया, हरियासमियाद'भावणाओ अणमण-
 पायच्छित्तविणयादमवाहिरभिन्तरतवोविहाणं^१, मासादया य
 'अणगाओ पडिमाओ, विचित्ता य 'दब्बादओ अभिगहा
 अणहाणं भूमिसयणिज्जं केमलोओ^२ निष्पडिकम्मसरौरया सव्व-
 कालमेव गुरुण 'निहेसकरणं खुहापिवाभादपरौमहाहियासणं^३
 दिव्वादउत्तमग्गविजओ लद्धावल्लद्धवित्तिथा—किं वड्डणा—
 अचन्तदुव्वहमहापुरिसवूढअट्टारसमीलङ्गमहस्सुभरवहणमविस्सा-
 मं ति । ता तरियव्वो खलु अय वाहाहिं महा'ममुद्दो,
 भुत्तिकयव्वो निरामाय एव वाजुगाकवलो, परिसक्कियव्व
 निमित्तकरवालधाराए, पायव्वा सुज्जयज्जयवहजालावली, भरि-^४
 यव्वो सुज्जमपवणकोत्थलो, गन्तव्व गङ्गापवाहपडिमोएण^५,
 तोलियव्वा तुलाए मन्दरगिरी, जेयव्वमेगाणिणा चाउरङ्ग-
 वलं, विधेयव्वा विवरौयभमन्तद्धचक्रोवरि'थिउमिया, गहि-
 यव्वा अगहियपुव्वा तिज्जयणजयपडागा । एओवमं दुक्कर
 समणत्तण ति ॥

तओ एयमायस्सिऊण पट्टवयणकमलेण भणिय सिद्धि-
 कुमारेण । भयवं, एवमेयं, जहा तुओ आणवेह । कि तु
 विदयसंसारसङ्खवस्सु^६ पाणिणो तव्विओशब्जयस्स तस्सुच्छेय^७

१ D adds : marg ति । २ ACE •वहाण । ३ B लेज D चयेय ।

४ CDE दब्बाद, B दब्बाभिगहा । ५ D •लोयाणि । ६ BD निहस •

७ D inserts ससार । ८ D •सोमेय । ९ BD भीड •, CE विज • ।

१० D •सहावस्सु ।

११ D •कारयं ।

- कारण न किञ्चि दुष्कर ति । भयवया भणिय । एवमेध,
 कि तु त चेव समारमरुवं पञ्चस्त्रोवल्लभाणासुन्दर^१ पि
 अण्येयभवभावणाओ मोहेद पाणिण, मूढो य मो न चिन्तेद
 तस्मरुव, न गणेद आयद, न मच्चए उदणम, नाभिणन्दद
 ५ गुरु, न पेच्छद कुल, न सेवद धम्म न वीहेद अयसस्स,
 न ररुद वयणिज्ज । मच्चद्वा न तमायरद, जेण जेण सो
 दहलोए परलोए य किलेसभायण होद । ता निहणियव्वो
 खलु एस मोहो त्ति । सिद्धिकुमारेण भणिय । भयव, तस्स
 वि य निहणणे^२ एमेव उवाओ, न य अणाढत्तकज्जो पुरिसो
 १० फल माहेद, "आढत्ते य समओ अहवा उवायपवत्तो
 अमसय चेव माहेद । उवाओ य एस ज भयवओ समीव
 समणत्तणपवज्जण । नित्यरन्ति खलु कायरा वि पोयनिज्जा-
 मयगुणेण महण्व । न य अप्पुणाण कुसलबुद्धी हवद । न य
 ममुप्पन्नाए वि दमौए एवविहसयलगुणरूपओववेयगुलाहो ।
 १५ ता करेहि मे भयव अणुग्गह ति । भयवया भणिय । वच्छ, कओ
 चेव तुह मए अणुग्गहो । कि तु एसा समयट्ठिई अम्हाण,
 ज मसिक्कण^३ येवमागमत्य मिक्खाविक्कणावस्ताय अदक्कन्तेसु
 कदवयदिणेषु तओ दिक्खिज्जद त्ति । सिद्धिकुमारेण
 भणिय । भयव, अणुगिहीओ हि । अन्न व । मिक्खन्तेण
 २० वि मए समयट्ठिई चेव पालियव्वा । ता एव हवउ त्ति ।

१ B *भाण* ।

२ ACE बीहद ।

३ D रसा ।

४ D आढत्तेय ।

५ I चेव ।

एवं च जाव मन्तयन्ता सिद्धन्ति, ताव आगन्तो कश्चिच्चि
 तप्यउत्तिं सोऊण अण्यलोयपरिगन्तो करेणुयारुढो दमस्स
 चेव जणन्तो बन्धयन्तो त्ति । पणमिन्तो तेण भयवं विजय-
 १मिहायरिन्तो । अहिणन्दिन्तो भयवया धम्मलाहेण । उवविद्धो
 गुरुपायमूले । पणमिऊण भणिन्तो सिद्धिकुमारेण । ताय, ५
 संपाएहि अभग्गपणदपत्यणो १मे एगं पत्यणं त्ति । बन्धयन्तेण
 भणियं । वक्ख, भणस्स । तुहायत्तमेव मे जीवियं । सिद्धि
 कुमारेण भणियं । ताय, विदयवुत्तन्तो चेव तुमं समार-
 सहावस्स । दुल्लहं खलु^१ माणुमन्तणं, अणिच्चा पियजणसमा-
 गमा, चञ्चलान्तो रिद्धीन्तो, सुसुममारं जोध्वण, परलोघ- १०
 पच्चत्थिन्तो अण्णो, दासणो विसयविवागो, पहवद^२ सया
 अणिवारियपमरो मच्चू । ता करेहि मे पसायं । एवमव-
 साणे दह जीवलोए अणुन्नान्तो तुमए वीधरायण्णोयजद-
 धम्मासेवणेण करेमि सफलं मणुयत्तणं^३ । तन्तो सुयमिणेहेण
 बाहजलभरियलोयणेणं सगगयं भणियं बन्धयन्तेण । पुत्त, १५
 अयालो एस जदधम्मस्स । सिद्धिकुमारेण भणियं । ताय,
 मच्चुणो विय नत्थि अयालो जदधम्मस्स त्ति ॥

एत्यन्तरस्मि^४ बन्धयत्तपरिचारणेण नाहियवादिणा भणियं

१ P. १६५. १.

२ P. १६५. १.

३ P. १६५. १५.

४ D adds य ।

५ D adds त्ति ।

६ B १६ ।

- पिङ्गकेसेण^१ । भो कुमार, केण तुमं^२ विषयारिओ । न खलु एत्य पञ्चभूयवद्वरित्तो परलोगगामी जीवो^३ समत्थीयद । अवि य एयाणि सेव भूयाणि सहावओ सेव एयप्पगार-परिणामपरिण्याणि 'जीवो' त्ति भणन्ति । जया य एयाणि चदऊण समुदयं पञ्चत्तमुवगच्छन्ति, तथा 'मओ पुरिसो' त्ति अहिहाण पवत्तए । न उण^४ एत्य कोद देह चदऊण घड-चिडओ^५ विव परभवं गच्छद । ता मा तुमं असन्ते वि परलोगे मिच्छाहिणिवेमभावियमई सहावसुन्दरं विमयसुहं परिचयसु । दसेहि वा देहवद्वरित्त देहिण । अओ जं तए
- १० भणियं, जहा^६ दुम्वह^७ मणयत्तण, तमसवद्धमेव । जओ न तं सुकयदुक्कयाणभावेण^८ लब्धद, अवि य भूयपरिणईओ । अओ 'किमियमाउलत्तण । तहा ज च भणिय 'अणिच्चा पियजण-समागमा', एय पि अकारण । जओ न ते निक्खन्ताणं पि अमहा होन्ति । तहा ज च भणिय 'वच्चसाओ रिद्धीओ',
- ११ एयस्स वि न निक्खमणमेव पडिवक्खो, अवि य उवाएण परिरक्खणं ति । तहा^९ ज च भणियं 'कुसुमसार जोव्वणं', एत्य वि य रमायणं जुत्त, न उण निक्खमण ति । तहा जं च

१ This name is usually spelt पिङ्गक in ABCE against the rules of grammar, I have, therefore, adopted throughout the form पिङ्गकेस, though it is found in D only २ ACE पयारिओ ।

३ B समत्थि । ४ D तव । ५ E om चिडओ । ६ D om

७ E adds खलु इयं । ८ D तयं ओ । ९ AC लब्धद ।

१० D किमिय ।

११ D adds वि ।

भणिय 'परलोयपच्चत्थिओ अण्हो' त्ति, एय पि न सोहण
जओ परलोओ चैव नत्थि, न य कोइ तओ आगन्तूण-
मप्पाण^१ दसेइ । एवमवि य परिगप्पणे अइप्पमहो त्ति ।
तहा ज च भणिय 'दारुणो विसयविवागो' त्ति, एय पि
न जुत्तिमगय, जओ आहारस्स वि विवागो दारुणो चैव,
एव च भोयणमवि परिच्छदव्व । न य 'हरिणा विज्जन्ति'
त्ति जवा न बुप्पन्ति । ^२[जयद्धिई य एस त्ति) न य
उवायव्वणो पुरिमस्स दारुणत्त पि भववइ । तहा ज च
भणिय 'पहवइ य मया अणिवारियपमरा मच्चु' त्ति, एय
पि वालवयणमेत्त, जेण निखन्तस्स वि एस अणिवारियय- १०
मरो चैव, तेण वि य ममणेण पज्जन्ते मरियव्व ति । न य
'पज्जन्ते मरियव्व' ति ममाणे चेवावत्याणमुववन्न । न य मन्ते
वि परलोए दुक्खेवणाओ सुह, अवि य सुहसेवणाओ चैव^३ ।
जओ ज चैव अम्मिज्जइ, तस्सेव ^४पगरिमो लोए दिट्ठो, न
उण ^५विवज्जओ त्ति । ता विरम एयाओ ववसायाओ त्ति । ११

सिद्धिकुमारेण भणिय । मव्वमिणमगय । सुण । अहवा
न जुत्त भयवओ ममस्स मम जपिउ । ता भयव चैव एत्थ
मणिसुइ त्ति । तओ भयवया भणिय । भो महामाहण,
सुण । ज तए भणिय, जहा 'केण तुम पयारिओ' त्ति, एम

१ B om the passage in brackets it is omitted by all MSS on
176, where the same words recur २ CD add सुह ।

३ D adds य ।

४ BD विवज्जइ ।

जम्भन्तरश्मत्यकुसलभाषणाभाविमर्दं अप्यावरणरुजुओ वीय
 रागवयणाविभूयस्वओवसमभावेण समुप्यन्नतत्तनाणो जहद्विय
 भवमहावमवयुञ्जेऊण तओ विरत्तो न उण केणद 'विष्प-
 यारिओ त्ति । तहा ज च भणिय 'न खलु एत्य पञ्चभूयव

- १ इरित्तो परलोगगामी जीवो 'ममत्थीयद, अवि य एयाणि
 चेव भूयाणि महावओ चेव एयप्पगारपरिणामपरिणयाणि
 जीवो त्ति 'भणन्ति', एय पि न जुत्तिमगय । जओ मव्वहा
 अचेयणाणि भूयाणि । ता कह इमाण एयप्पगारपरिणाम-
 परिणयाण वि एमा पच्चक्तपमाणाणुभूयमाणा गमणादचेट्ठा-
 २ निदम्भणा चेयणा जुञ्जद त्ति । न हि ज जेसु पत्तेय न
 विज्जए, त तेमि समुदए वि हवद, जहा वालुगाथाणए तेम ।
 अह 'पत्तेय पि इमाणि चेयणाणि' त्ति, तओ 'मिद्धमणे-
 गचेयन्नसमुदओ पुरिसो एगिन्दिया य जीवा घडादीण 'य
 चेयणत्तण त्ति । न य घडादीण चेयण 'त्ति । अओ अत्यि
 ३ खलु पञ्चभूयवदरित्तो चेयणाळवो परलोगगामी जीवो त्ति ।
 तओ य ज भणिय 'जया एयाणि चरकण समुदय पञ्चत्त-
 सुवगच्छन्ति, तथा "मओ पुरिसो" त्ति अभिहाण गवत्तद',
 एय पि वयणमेत्त चेव । 'चेयन्नस्स तददरेगभाववित्तीओ ।

१ ACE पयारिओ ।

२ B चमत्ति D समत्थी and adds यद : many

३ DP मव्वद

४ A om the whole passage down to

विहमयगवयणस्वओ ।

५ MSS om

६ OE चेयणा अवलभासो

D चेयणा ।

७ B चेयन्नमदरेगभाववित्तीओ ।

न याणुभूयमाणसूवा चेव चेयणा 'निसेहिउं पारौयइ । तहा
 जं च भणियं 'न उण एत्थ कोइ देहं चइऊण सडचिउओ'
 विव परभवं गच्छइ' ति, एयं पि अओ चेव पडिसिद्धं
 वेइयव्वं चेयणस्स अचेयणभेयाओ ति । तहा जं च भणियं
 'ता सा तुमं असन्ते वि परलोए मिच्छाभिणिवेसभावियमई
 सहावसुन्दरं विमयसुहं परिचयसु, दंसेहि वा मे देहवइरित्तं
 देहिण', एत्थ वि य सुण । चेयन्नभेयसिद्धीए कहां नत्थि
 परलोगो, विज्जमाणे य तंमि कहां एयस्स मिच्छाभिणिवेसो ।
 कहां च पसुगणसाधारणा विडम्बणामेत्तसूवा चित्तासामवड्ढला
 मणनिव्वाणवेरिणो अविन्नायवौसम्मसुहससूवा सहावसुन्दरा
 विमय ति, किं च तेहिंतो सुहं । जं पुण 'सो देहभिन्नो
 न दीसइ', एत्थ कारणं सुण । सुज्जमो अणिन्दिओ य सो
 वत्तए, अओ न दीसइ ति । पेच्छन्ति पुण सब्बलू । भणियं
 'च वीयरगेहिं ।

अणिन्दियगुणं जीवं अदिस्सं मंमचकुणो ।

११

सिद्धा पस्सन्ति सब्बन्तु नाणसिद्धा य भाडणो ॥

एव च पयंपिरंमि विजयमिंहायरिण^१ ईसि विहसिऊण
 णियं पिङ्गकेसेण । भयवं, सब्बममंबहुमेव भणियं भयवया ।
 तहं? सुण । जं ताव भणियं 'सब्बहा अचेयणाणि भूयाणि,

१ CE विवेदिउं, B निविइ, D विविधिउं ।

२ MSS 'विहसा ।

३ B • विंवा • ।

४ CE add भणिय, D om कहां ।

ता कर्हं इमाणं एथप्पगारपरिणामपरिणयाण वि एसा
 पच्चक्खमाणानुभूयमाणा गमणाद्वेदानिवन्धणा चेयणा जुज्जद
 त्ति; न हि जं जेसु पत्तेयं न विज्जए, तं तेसि समुदए वि
 हवद, जहा वालुगायाणगे तेल्लं, एयं कर्हं जुज्जद त्ति । न
 १ हि कारणानुक्खमेव कज्जं भवद । किण होद सिद्धाओ सरो,
 किं वा 'अदेस्सपरमाणुनिप्पचं घडाद 'देस्सं ति । एवं चेयणा
 वि तक्कज्जा य' भविस्सुद भूयविल्लक्खणा य' त्ति को विरोहो ।
 ज च भणियं 'अह पत्तेयंमि इमाणि चेयणाणि त्ति, तओ
 सिद्धमण्येयचेयन्नसमुदओ पुरिसो, एगिन्दिया य जीवा
 १० घडादीणं च चेयण त्ति' इत्थेवमादि, त पि न सोहणं ।
 तेसि चेव तद्वाविहपरिणामभावओ, तदभावओ चेव न घडा-
 दीण चेयण त्ति ॥

भयवया भणियं । सुण । ज भणिय 'किण होद सिद्धाओ
 सरो' त्ति, सो होद, न उण 'कारणानुक्खो, इयरसर-
 १५ विल्लक्खणो मसिणघणलणहादतद्धम्मसकमाओ त्ति । अह मच्चसे,
 न सो विसेसो 'वच्चारिज्जद त्ति । अत्थि ताव सो इयर-
 सरहेउसिद्धाणमभेयप्पसङ्गओ, विसेसावच्चारणे 'उज्जमो कायव्वो

१ D चहेस always २ A दासति D देसति ३ ACB om

४ A adds भविस्सुद ।

५ AB कारणानुक्खो ।

६ B विचारिज्जद—The commentary of CE says अच पुनरपि उत्ति
 प्रत्युक्ती विद्योते ते च दुरवगमत्वा लिखिते स्त, and does not comment on
 the rest of the paragraph

७ B add. पुषो ।

त्ति । न हि अयं थाणुस्स अवराहो, जमन्वो न पस्सुद त्ति ।
 जं च भणियं 'अदेस्सुपरमाणुनिप्पन्नं घडाद देस्सु' ति, एयं
 पि न जुत्तिस्सकम । जत्थो न एगन्तेण अहेसा परमाणवो,
 जोगिदमणात्थो 'कज्जदमणात्थो य । न 'य एवं भूयधम्म-
 मंकमो चेयणाए त्ति, एयं पि अत्थो चेव पडिमिद्ध वेदयव्वं,
 चेयणस्सु अचेयणभेयात्थो त्ति । अह मन्नेसे, मत्ताल्लक्षणधम्म-
 मकमात्थो न दोसो त्ति । एय पि न सोहण ति^१ । तस्स
 मयल्लभावमाहारणत्तेण^२ मणियामगत्तात्थो त्ति । तत्थो संगयं चेव
 मए भणिय त्ति । तहा जं च भणियं 'तहाविहपरिणामा-
 भावात्थो चेव न घडादीण चेयण' त्ति, एत्थ नत्थि पमाणं ;^३
 भूयमसुदयवदरिक्खपरिणामवृत्तवगमे य अन्नाभिहाणो जीव-
 आवगमो त्ति ॥

तत्थो 'मविलियं भणियं' पिट्ठकेसेण । भयव, जद एवं
 अणिन्दियत्तणो जीवो, ता मरीगात्थो वि भिन्नो । एवं च
 होन्तगे मम पियामहो मज्झपिट्ठो नाम, सो अणियमत्तमंघा-^४
 यणरत्थो आमि त्ति । तुह दरिमणेण नियमेण 'मरण ममु-
 ष्मत्थो । मसोत्तरि अदमिणेहमंगत्थो य आमि इहलोयाकारणिज्ज-
 निवारणमीलो य । ता कहं सो तत्थो नरयात्थो आगच्छिज्जण
 देह्विवामो वि म न निवारेह । भयवया भणियं । सुण ।

१ BE om

२ D om

३ B अदि, D नन्नाडणि ।

४ B चरिस्सये ।

५ B पिदस्सवेह ।

६ D देरद ।

जहा महावराहयारी तिखनरवदममाएमगहिओ रोदेहि
 १ चारयपुरिसेहि लोहमङ्गलानिवद्धदेहो घोरन्धयारचारय-
 निवामी परतन्तओ सुप्पिय पि^१ मयण दहु पि न लहए,
 किमङ्ग पुण्णमासिउ, २ एवमेव ते नारगा पमायावराह-
 ३ कारिणो तिव्वयरकम्मपरिणामगहिया चण्डेहि निरयपालेहि
 वज्जमङ्गलानिवद्धदेहा तिव्वन्धयारदुरुत्तरनरयनिवामिणो कम्म-
 परतन्ता कह निक्कमिउ लहन्ति, जेण देवाणुप्पिय ४ अणु
 मासेन्ति । भणिय च ।

निरयाउए ५ अण्णोणे निक्कमिउ नो लहन्ति ६ नरगाओ ।

१० कम्मेण पावयारी नेरदया ते निहवन्ति ॥

० पिङ्गकेसेण भणिय । भयव जइ एव, ता मम चैव
 पिआ मोमपिङ्गो नाम, १ मो अचन्तपरलोयभीरू पाणवहाइ
 विरओ अकमायसीलो अणेगजागयारी^२ पच्छा य ममणवय
 घेत्तूण कचि काल परिवालिय मओ । मो य तुह दमणेण
 १२ नियमेण देवेस उववओ । अचन्तवज्जहो य अह तस्सु आसि ।
 १ धम्म च मे देसियव्व ति ११ भणियमामी । ता कह मो
 अपरतन्तो वि ममाणो इहागच्छिऊण म न पडिवोहेइ ।
 भयवया भणिय । सुण । जहा नाम कोइ दरिदुपुरिमो

१ M चारिय० B चार० ।

१ D on

१ B एमेव ।

४ ACF अनुपासए ति

५ A अण्णोणे, I चारकोणे B अण्णोण, C om

६ DI निरयाउ ।

७ B पिङ्गलण ।

८ A om this whole

९ CI जीउयगारी explain जीवोपकारी ।

sentence

१० B om this sentence

११ D भणिय य सा मए आसि ।

हीणजादकुलह्वो ववमाय काऊण गहियकलाकलावो
 देसन्तरमुवगन्तूण तप्पसायओ^१ कहिचि पत्तरज्जो कयविविह-
 सुन्दरौपरिगहो महानरिन्दपूदओ^२ सजायाणैगसुन्दरावच्चो
 महासोखसागरावगाढो न सुमरए लज्जावणिज्जस्सु^३ कुकलत्त-
 पुत्तभण्डगत्ता, एव चेव ते देवा मणुयत्तणमभार मन्नमाणा ५
 धम्मववमाय काऊण "गहियपरलोगकलाकलावा सुरात्तय
 पाविऊण पुव्वसुकयपमायओ देविह्वि "पाविऊण तियम-
 सुन्दरौपरियरिया^४ महाणैगदेवगणपूदया समुप्पन्नाणैयरद-
 निवन्धणा^५ अच्चनरदसागरावगाढा न सुमरन्ति वि मणुय-
 भावस्सु, किमङ्ग पुण आगच्छन्ति । ता कह ममणुमासदन्ति^६ । १०
 भणिय च ।

मकन्तद्विष्वप्पेस्सा विमययसत्ता समत्तकत्तव्वा ।

अणहीणमणुयकज्जा नरभवमसुह न एत्ति सुरा ॥

पिङ्गकसेण भणिय । भयव, जद एएण छेउणा नागच्छन्ति
 देहभिन्नो य जीवो, ता दम दह नयरवत्त चेव सब्बलोय- १५
 पच्चक विरञ्जद । भयवया भणिय । कहेहि, कि त नयरवत्त
 ति । पिङ्गकसेण भणिय । सुण । एत्थ नयरे एगेण तक्करेण
 नरवदभण्डाधार^७ मुट्ठमासो । सो य कहचि निगच्छमाणो

१ B •भावस्था ।

२ AC पूजित D चित्तो

३ B •वदयच्छ

कलत्तसु कु०, AC om कलत्त D •भदस्सु ।

४ AC om •कजा, B om

परलौक० ।

५ D पाविह ।

६ ACF परिनिद्या ।

७ B निवन्धो ।

८ B •पापति ।

९ D •भदार ।

गहिओ निउत्तपुरिसेहि । गहिउत्तगो चैव उवणीओ
 नरवदस्स । राइणा भणिय । वावाएह एय । तओ सो वहनि-
 उत्तेण लोहकुम्भीए पस्सित्तो पस्सिविउत्त य 'ठइया
 लोहकुम्भी । मय्ठ ठइयाइ' किइाद तत्तमीमएण । तओ दिन्ना
 ५ रक्खवालया । तहि च सो उवगओ पच्चत्त । न दिट्ठो सुज्जमो
 वि से निग्गमणमग्गो त्ति । अओ अवगच्छामो, न अओ
 जीवो त्ति । भयवया भणिय । भइ, ज किचि एय ति ।
 सुण । इहेगमि नयरे एगो सद्धिगो विन्नाणपगरिम सपत्तो
 सीहटारे वि मद्ध धमेन्तो सब्बनयरजणस्स कखे विय
 १० धमेइ । सो य राइणा पुच्छिओ । 'कियदूरे धमेमि । तेण
 भणियं । देव' सीहदारमि । राइणा भणिय । कह मम
 ठइयदुवारे वि वामहरए पविमइ त्ति । तेण भणिय । नत्थि
 से पडिघाओ त्ति । तओ राइणा अमइहन्तेण सो पुरिमो
 ममद्धगो चैव उड्डियाए पस्सित्तो, वुत्तो य 'वाएज्जमि मद्ध' ।
 १५ ठइया उड्डिया जउसारीकया य । वाइओ तेण मद्धो ।
 विनिग्गओ से मद्धो, उवलद्धो 'राइणा नायरेहि । न य तस्स
 निग्गमणकिइ' सुवलद्ध त्ति । एव इहावि भवे, को विरोहो त्ति ॥
 पिड्डकेसेण भणिय । भयव, न एवमेय ति । सुण ।
 इहेवेगो तक्करजुवाणओ मित्तेण से कालदण्डवासिएण मम

१ D सलोही, F सलोहीमी ।

१ B इइया ।

२ D adds च ।

४ BD केदूरे E किदूरे ।

५ E adds सीहदार ।

६ B नायरजणेहि ।

७ D •इइपि ।

धम्ममेव मोत्तण अन्नो परिरक्खणोवाओ, अमाराओ य दमाओ
 दब्बरिद्धौओ अण्येमत्तावयारिणीओ य । तहा ज च भणियं
 'कुसुममार जोव्वणं ति, एत्थ वि थ रसायणं जुत्त, न उण
 निरुक्कमण' ति, एय पि न सगय । जओ न निरुक्कमणधम्म-
 साहणरसायणाओ परमत्यच्चिन्ताए अन्न रसायणं ति । तहा ५
 ज च भणिय 'परलोयपच्चत्थिओ अणुओ न्ति, एयं पि न
 सोहणं: जओ परलोओ चेव नत्थि, न य कोद तओ
 आगन्तूणमप्पाण्यं दसेद, एवमवि थ परियप्पणे अदप्पमओ'
 न्ति, एयं पि ऊ अमार । विचित्तकिरियाणुहवजादस्सुरणो-
 वलम्भन्ततक्कहियपच्चया विज्जमाणुप्पायादसिद्धो कह परलोओ १०
 चेव नत्थि । अप्पाणयादमणे य भणिय कारण । तह जं च
 भणिय 'दारुणो विमयविवागो न्ति, एय पि न जुत्तिसगयं;
 जओ आहारस्स विवागो दारुणो चेव, भोयणमवि परिच्चद-
 यन्न, न य 'हरिणा विज्जन्ति' न्ति जवा चेव न बुप्पन्ति न्ति,
 न य उवायजुणो पुरिसस्स दारुणत्त पि संभवद्' न्ति, एयं १५
 पि अणालोदयवयणं । जओ मव्वं चेव मसारियं वत्थु विवाग-
 दारुण ति । त च कमेण वज्जिज्जए, अहिप्पेओ य पव्वज्जाफल
 मसारुक्कओ चेव न्ति । न य 'वन्धुपरिवज्जणेण विमयापरि-
 भोगो तीरद न्ति । अओ च्चिय न^१ तेषु दारुणत्तं पि^२ संभवद्
 न्ति । तह ज च भणिय 'पहवद् मया अणिवारियपमरो मच्चु २०
 न्ति, एय पि बालवयणमेत्त ति; जेण निरुक्कन्तस्स वि एम

- अनिवारियपमरो चेव न य पज्जन्ते मरियव्व ति मसाणे
 चेवावत्याणमुववन्न, न य मन्ते वि परलोए दुरक्खेवणाओ
 सुह अवि थ सुहसेवणाओ चेव, जओ ज चेव अब्भसिज्जइ
 तस्सेव पगरिमो लोए दिट्ठो न उण विवज्जए त्ति, ता
 ५ विरम एयाओ ववमाओ' त्ति, एय 'पि मुद्धजणमोहण ।
 जओ न निक्कमणसाहियफलस्स एय अनिवारियपमरो त्ति ।
 निक्कमणस्स हि फल 'जन्हा जम्माभावज निव्वाण निव्वाण-
 पत्तस्स य इमस्स जीवस्स न जमो न जरा न वाही न मरण
 न इट्ठविओगो न अणिट्ठमपओगो न बुभुक्का न पिवासा न
 १० रागा न दोसो न कोहो न माणो न माया न लोद्धो न
 भय न य ओओ वि उवइवो त्ति, कि तु सब्बन्नू सब्बदरिमो
 निरुवमसुहमपओ तिलोयचूडामणीभूओ मोक्खपए चिट्ठइ ।
 ओओ कह तत्थ मज्झणो पमरो । न य अपयट्ठकज्जारमो
 पुरिमो फल साहेइ । कह च पइसमयमेव मरणाभिभूयाण
 १५ कापुरिषाण तस्स पडियारमचिन्तयन्ताण अवत्याण पम
 मिज्जइ । ओओ 'न य पज्जन्ते मरियव्व ति मसाणे चेवावत्याण-
 मुववन्न' ति पइसणप्पाय । न य मयलनङ्गचारिण वीयरग-
 वयणेण कम्मरुक्कज्जयाण परिणयवरित्तभावणाण समणाण ज
 सुह त चक्खवट्ठिणो वि 'न जुज्जइ त्ति । भणिथ च भयवथा' ।
 २० "इह खलु मसारे न सब्बहा सुहमत्थि, अणभिन्नायसुहसह्वा

१ E om

१ D om

२ GDF om

३ P adds मज्जावीरय

य न एत्य पाणिणो, कम्मसंजोए दुखं तन्नविज्जी संहं,
 १आजार्दं दुखं तन्नविज्जी संहं, जरा दुखं तन्नविज्जी संहं,
 २इच्छा दुखं तन्नविज्जी संहं, पियं दुखं तन्नविज्जी संहं,
 संकिलेसे दुखं तन्नविज्जी संहं, मरणं दुखं तन्नविज्जी संहं,
 अणाइकम्मसंजोगओ य णं इमे पाणिणो अणभिन्ना य सुहस-
 खवस्सु त्ति वेमि । एवं आजार्दजराइच्छापियसंकिलेसमरणेसु
 वि विभासा^१ । से जहा नाम केइ पुरिसा आजार्दरोगखेत्तुप्पन्ना
 आजार्दरोगगहिथा अदिट्ठारोगपुरिसाइया आमरणं तथावा
 अणभिन्ना आरोगसुहसखवस्सु, एवं सेव समणाउसो अणाइ-
 अपज्जवसाणावट्ठखेत्तवासी इमे पाणिणो त्ति । जेण दट्ठूण वि^२
 य णं जहा ते अरोगिपुरिसं तेसु तेसु रोगिपुरिमाणुकूलेसु
 समायारेसु अवट्ठमाणं मव्वरोगनिग्घायणिं किरियमणुसामयनं
 अत्येगे^३ १पुरिसे पउस्सुन्ति, अत्येगे उवहसन्ति, अत्येगे अवहो-
 रन्ति, २अत्येगे ३सुणन्ति, अत्येगे न परिणामेन्ति, ४अत्येगे
 ५परिणामेन्ति, अत्येगे नाणुचिद्धन्ति^४, अत्येगे मज्झं विराहेन्ति, ६
 ७किच्छमज्झं विराहेन्ति, अत्येगे न विराहेन्ति ;

अविराहणाए य णं अत्यि केइ मव्वदुखविमोखं करेन्ति
 करेत्ता ८तत्थावं विउट्ठन्ति तओ अइक्कन्ततथावे रालु अयं
 पुरिसे विउट्ठं अभिन्नायारोगसुहसखवे ९भवे त्ति समणपरि-

१ DE आजार्द, B जार्द ।

२ E विभासा ।

३ B hom

४ DE add अत्येगे अणुचिद्धन्ति ।

५ D तं भावं विउट्ठन्ति, E तत्था

१ उवहसन्ति ।

६ D एव ।

णामगाई वि अविद्यदमभिसाधारोगसुहस्रुवा भवन्ति,
 १ एवमेव समणाडसो आवद्वेत्तवासी इमे पाणिणो ददूण
 वि य णं भावारोगपुरिसं तेसु तेसु कक्षसंजोगादुत्तगहिय-
 पुरिसाणुकूलेसु समायारेसु अवद्वमाणं तदुत्तनिग्वायणिं च
 ५ किरियमणुमासयन्तं अत्येगे^१ ... (जाव) ... अविद्यदमभिसा-
 यारोगसुहस्रुवा भवन्ति, न पुण अन्नहा” ॥

अओ न दुत्तसेवणं साज्जकिरिया, अवि य सुह चेव ।
 भणियं च

१ तिणसयारनिवत्तो वि सुणिवरो भट्टरागमयमोहो ।

१० ज पावद सुत्तिसुहं कत्तो त चक्कवट्ठी वि ॥

अओ सुहसेवणाओ चेव सुहपयरिमो त्ति मव्व चेवो-
 ववन्न ति ।

एत्यन्तरमि आणन्दवाहजलभरियसोयणेणं निव्वडियहिय-
 यसभाव १ पवद्वमाणमक्षत्तपरिणामेण भणिय वम्भयत्तेण ‘भयवं,
 १५ एवमेयं, न अन्नह’ त्ति । भाविओ तेण जिणदेसिओ धम्मो,
 पवन्न^२ मक्षत्त, चिन्तियं च विगयसंमोहं ‘अहो मे सुयस्स
 सोहणो ववसाओ’ त्ति । पिङ्गकेसेण वि य पवन्नसुहपरिणामेणं
 चेव भणियं । भयव, एवमेय ति । अह कहं पुण पुणपावाणं
 विसेसो लक्खिज्जद । भयवया भणियं । सुण । पच्चत्तं चेव ।

१ D om. the whole repeated passage down to न उव चक्कवट्ठी ति ।

२ The whole passage from above is repeated here

३ BD नव०, B ० निवत्तो । ४ E पवद्व० । ५ D adds च ।

अविरयडङ्गन्तागविसङ्गलुत्यलियधूमपेडहत्ये ।

एके वसन्ति भवणे निवदुमणिनिमलुषोए ॥

अन्ने वि रदयफुंफुयविणिन्तधूमोसिप्रुरितच्छङ्गे ।

जुणनिहेलणविवरन्तरालपरिमंठियभुयङ्गे ॥

एके धवलहरोवरि मियङ्ककरदन्तुरे सह पियाहिं । ५

लौलाप्र गमिन्ति निमिं पेसलरयचाडुयमेहिं ॥

अन्ने वि मिसिरमारुयमीयपवेविरसमुदुमियदेहा ।

कहकहवि पियारहिया वाएन्ता दन्तवीणाओ ॥

एगे कच्चणपडिबडुथोरमुत्ताहलुअडाहरणा ।

विलमन्ति वञ्जलकुडुम^१भमलियवच्छत्यलाभोया ॥ १०

अन्ने वि ^२मद-महियलनिमीयणुप्पन्नकिणियपोगिला^३ ।

मलिणजरकप्पडोच्छदयविगहा कहवि हिण्डन्ति ॥

एके प्रेन्ति मणोरहाइ जंमगिराण पणतीणं ।

अन्ने पुण परघरहिण्डणेण कुच्छि पि न भरेन्ति ॥

इय पुणापुणफलं पच्चरुं चैव ^४दीसई लोए । १५

^१तह वि जणो रागन्धो धम्मंमि अणायरं कुणइ ॥

एत्तो य तव्विमेमो लुखिज्जइ आगमवलेण ॥ अन्नं च ।

पुणेण महामोक्ता चक्की देवा य सिद्धिगामी य ।

पावेण कुमाणुमतिरियनारया होन्ति जीवा उ ॥

१ D वसन् ।

२ D मया ।

३ B सेविता, E सेमिता ।

४ D दीसर ।

५ D on this line

- १ पिङ्गकेसेण भणियं । भयव, एवमेव, अह किं पुण पुणकारण पावकारण वा अणुद्वाण ति । भयवया भणिय । पुण । पुणकारण ताव सयलपाणिवहसुसावायादत्तादाणमेऊण-परिगहाण विरई निमिभत्तवज्जण रागदोमादिनिगहो य ।
- ५ पावकारण पुण दणमेव विवरीय ति । तओ एयमायसिऊण पवओ मावयधम समं वम्मदत्तेण पिङ्गकेसो । भणिय च वम्मदत्तेण । भयव, एस मे मिहिकुमारो सुओ होइ, ववसिओ य एमो महापुरिमोत्तिण अणुद्वाणे । अणुमय च मे सपयमिम एयस्स ववसिय । ता कि एयस्स अणुद्वाणस्स
- १० उच्चिओ अणुच्चिओ त्ति^१ । भयवया भणिय । न रयणायर प्पसूय रयण^२ पडिवन्धस्स अणुच्चिय । तओ^३ हरिसवसुप्पुलड-यङ्गेण करेड एस इम मम पि मणोरहगोथर^४ ति चिन्ति-ऊण भणिय वम्मयत्तेण । वच्च्, अणुत्ताओ मए तुम करेहि तवमजमुज्जोय ति । तओ सह्रिम पणमिऊण भणिय मिहि-
- १५ कुमारेण । ताय, अणुगिहीओ न्हि ॥

तओ वन्दिऊण गुरु पविट्ठा नयर । वम्मयत्तेण वि य दवावियमाओमणापुब्बय महादाण, कराविया जिणाययणाईसु^१ अट्ठाहिया सहिमा । तओ पमत्थे तिहिकरणमुऊत्तजोगे महया पमोएण दिव्वाए विभूर्दए परियरिओ रायनायरएहि

१० दिव्य भिवियमारूढो वज्जन्तेहि मज्जलत्तरमघाएहि पममिज्ज-

१ D spells the name here and hereafter पिङ्गक । २ Band is वा ।
३ F रयण । ४ D य हरिसवसु । ५ D • देड ।

अविरयडङ्गनागविविभङ्गलुत्यलियधूमपंडहत्ये ।

एके वमन्ति भवणे निवद्धमणिनिम्बलुलोए ॥

अन्ने वि रदयकुंफुयविणिन्तधूमोलिपूरिउच्छङ्गे ।

जुल्लनिहेलणविवरन्तरालपरिसंठियभुयङ्गे ॥

एके धवलहरोवरि मियङ्ककरदन्तुरे सह पियाहिं ।

लौलाए गमिन्ति निमिं पेसलरयचाडुयम्भेहिं ॥

अन्ने वि मिमिरमारुयमीयपवेविरसमुद्धुमियदेहा ।

कहकहवि पियारहिया वाएन्ता दन्तवीणाओ ॥

एगे कञ्चणपडियद्धथोरमुत्ताहलुअडाहरणा ।

विलमन्ति वडलकुद्धुम^१भमलियवच्छत्यलाभीया ॥

अन्ने वि ^२मद-महियलनिमीयणुप्यन्नकिणियपोगिहा^३ ।

मलिणजरकप्पडोच्छदयविग्गहा कववि हिण्डन्ति ॥

एके पूरेन्ति मणोरहाद अंमगिराण पणतीणं ।

अन्ने पुण परघरहिण्डणेण कुच्छि पि न भरेन्ति ॥

इय पुष्ठापुष्पफलं पच्चरुं चेव ^४दीसई लोए ।

^५तह वि जणो रागन्धो धम्ममि अणायरं कुणइ ॥

[त्तो य तब्बिमेमो सुखिज्जइ आगमवलेण ॥ अन्न च ।

पुणेण महामोक्खा चक्की देवा य सिद्धिगामी य ।

पावेण कुमाणुसतिरियनारया होन्ति जीवा उ ॥

१ D कष० ।

२ D चया ।

३ B दीविहा, C दीविहा ।

४ D दीसइ ।

५ Dom this line

१ पिङ्गकेसेण भणियं । भयवं, एवमेयं; अह किं पुण
पुष्कारणं पावकारणं वा अणुद्वाणं ति । भयवया भणियं ।
सुण । पुष्कारणं ताव सयलपाणिवहसुमावायादत्तादानमेऊण-
परिग्गहाण विरई निमिभत्तवज्जणं रागदोमादिनिग्गहो य ।

५ पावकारण पुण दणमेव विवरीयं ति । तत्रो एयमायणिकुण
पवन्नो भावयधम्मं ममं वम्मदत्तेण पिङ्गकेसो । भणिय च
वम्मदत्तेण । भयवं, एस मे मिद्धिकुमारो सुओ होइ;
ववमिओ य एसो महापुरिमोचिए अणुद्वाणे । अणुमय च मे
सपयमिम एयस्सु ववमियं । ता कि एयस्स अणुद्वाणस्स

१० उचिओ अणुचिओ ति^१ । भयवया भणियं । न रयणायर-
प्पसूयं रयण^२ पडिवन्धस्स अणुचिय । तत्रो^३ हरिमवसुप्पुलह-
यत्तेण 'करेउ एस दमं ममं पि मणोरहगोयर' ति विन्ति-
ऊण भणिय वम्मयत्तेण । वच्छ, अणुच्चाओ मए तुमं करेहि
तवसंजमुज्जोयं ति । तत्रो सहरिम पणमिऊण भणियं मिद्धि-

१५ कुमारेण । ताय, अणुग्गिहीओ न्हि ॥

तत्रो वन्दिऊण गुहं पविट्ठा नयरं । वम्मयत्तेण वि य
दवावियमाघोमणापुब्बय महादाण, कराविया जिणाययणाईसु^४
अट्ठाहिया महिमा । तत्रो पमत्ये तिद्धिकरणमुज्जत्तजोगे
महथा पमोएण दिव्वाए विभूईए परियरिओ रायनायरएहिं

१० दिव्व मिवियमारूढो वज्जन्तेहिं मङ्गलत्तरमंघाएहिं पममिज्ज-

१ D spells the name here and hereafter दिद्वक्क । २ Bad is वा ।

३ E रेयह ।

४ D य हरिमवसु ।

५ D वेह ।

माणो विबुहलोपणं^१ मदुखमालोपञ्जमाणो पुरसुन्दरौहिं देनो
 षष्टासमीहिं अत्यिजणण दाणं निगगो नयराओ सिहि-
 कुमारो । गओ जत्य भयवं^२ विजयसिद्धायरिओ त्ति । ओदओ
 मिवियाओ । वन्दिओ गुरु । गुरुणा वि कए आवस्सए तं
 वामपासे^३ ठविजण वन्दिया परमगुरवो । तओ विहिवन्दणं^४
 दाजण भणियं सिहिकुमारेण । इच्छाकारेण पञ्चावेह । तओ
 गुरुणा 'इच्छामो'त्ति भणिकण नमोक्कारपाडेण विहियुव्वयं
 अप्पियं से रयहरणं 'साङ्गलिङ्गं' ति । वड्डमाणओ गहियं
 सिहिकुमारेण ।^५ वन्दिजण गुरुं पुणो भणियमणेण । इच्छा-
 कारेण मुण्डावेह । तओ 'इच्छामो' त्ति भणिकण नमोक्कार-^६
 पुव्वयं अतुहाओ गुरुणा गहियाओ तिलि अट्टाओ । तओ
 वन्दिजण गुरुं भणियं सिहिकुमारेण । इच्छाकारेण सामादयं
 से आरोवेह । 'इच्छामो' त्ति भणिकण तदारोवणनिमित्तं
 समं सिहिकुमारेण कओ णेण काउस्सगो, चिन्तिओ^७ यओ,
 पारिओ नमोक्कारेण । तओ नमोक्कारपुव्वयं तिलि वाराओ^८
 कड्डियं^९ सामारयं, महामवेगसारं अणुकड्डियं^{१०} सिहिकुमारेण ।
 तओ गहिया गुरुणा सामा दिआ परमगुरुपाएस तहा
 सन्निहियाणं साङ्गमादीण य ॥ एत्यन्तरंमि वन्दिजण गुरुं
 भणियं सिहिकुमारेण । संदिमह, किं भणामि । गुरुणा

१ D 'जवेण । २ E 'सिंहा' । ३ D 'डा' । ४ A om, the whole
 १९९१८८ about the मुरमं । ५ D 'चवदीसयओ' । ६ D 'दियं' ।

भणिय । १वन्दितु पवेएह । तओ वन्दिकण जपियमणेण ।
 तुमेहि मे सामादयमारोविय, दक्खामि अणुमद्वि ति ।
 वामप्पयाणपुव्वय भणिय गुरुणा । नित्यारगपारगो गुरुगुणेहि^१
 वड्डाहि । तओ वन्दिकण भणिय सिद्धिकुमारेण । २तुअ पवेइय
 ५ सदिमह साङ्गण पवेएमि । गुरुणा भणिय, पवेएह । तओ
 वन्दिकण नमोक्कारपाढेण कय पयाहिणमणेण । नित्यारगपारगो
 गुरुगुणेहि वड्डाहि त्ति भणमाणेहि दिव्वा गुरुमादीहि
 वामा^३ । ठिओ मणागमगओ । एव तिणि वारे । तओ
 पडिओ परमगुरुपाएसु आयरियस्स^४ निमणस्स कय निरुद्ध
 १० अणुसाधिओ गुरुणा एव पवओ इमस्स पायमूले विमुज्झ-
 माणेण परिणामेण जिणोवदिट्ठेण विहिणा मयलदुक्कपरमो-
 सहि महापव्वज्जं ति ॥

अहिणन्दिओ आणन्दवाहजलभरियलोयणेण रादणा
 वसयत्तेण नयरजणवण य । तओ कदवयदिद्यहे तत्यामिकण
 १५ समत्ते मामकप्पे गओ भगवया सह खेत्तन्तरमि एव च
 निरदयार सामणमणुवालेन्तस्स अदक्कन्ता अणेगे वरिसलक्का ॥

इओ य समुप्पन्नो जालिणीए १अणुयावो । हा दुट्ठु मए
 ववसिय, जेण एसो अवावाविओ सेव निग्गओ त्ति । ता
 पेसेमि से पेसलवयणमार सदेसयपुव्वय किचि उवायण,
 २० जेण एसो पुणो वि कहचि इहागच्छइ । तओ वावाइस्स ति ।

१ B सदिम । २ ACF ववेहि C translates गुणे । ३ AC तुज्जं ।

४ D adds मेमत्तए ।

५ D adds य ।

१ B अणुसतावा ।

अणुचिद्विय च तीए जहासमौहिय । पेसिओ वडविहसदेस-
 गधिण कम्बलरयणमादाय सोमदेवो । गओ य मो देसवि-
 खायायरिषपउत्तिपुच्छेण 'तमालमन्निवेसमठिघस्स मिहि-
 कुमारस्स [समौव] । दिट्ठो य तेण पच्चुच्चारएण साहण सुत्तत्य-
 मणुभासयन्तो^१ मिहिकुमारो । वन्दिओ पड्डवयणपड्डएण । ५
 धम्मन्ताहिओ तेण । पच्चभिन्नाओ य पच्छा । पुच्छिओ य
 'कओ भव' ति । तेण भणिय । देव, कोसनयराओ अचन्त-
 मणुतावाणल^२ डज्झमाणदेहाए जणणीए भवओ चेव पउत्ति-
 निमित्त पेसिओ न्हि । मिहिकुमारेण भणिय । को विय
 अणुयावो अम्वाए । सोमदेवेण भणिय । ज तुम पव्वइओ त्ति । १०
 तओ मिहिकुमारेण चिन्तिय । अहो णु खलु नेइकायराणि
 अपरमत्यपेक्खीणि जणणिहिययाइ होन्ति, दुप्पडियाराणि य
 भायापित्तीणि त्ति । चिन्तिउण^३ भणिय । भो सोमदेव न
 खलु अह अम्वानिव्वेण पव्वइओ, अवि य भवनिव्वेण ति ।
 ता अकारण अणुतप्पइ अम्वा । सोमदेवेण भणिय । देव, १५
 भणिय ते जणणीए, जहा 'जाय, येवहियओ अविवगभायण
^४अविमिस्सयारी चञ्चलसहावो पभवन्तमच्छरी असग्गाहनिरओ
^५पच्छाणुयावौ महिलायणो होइ । पुरिसो जण गम्भीरहियओ
 विणयभायण सुविमिस्सयारी अचञ्चलमहावो कयलू दढाणुराओ

१ A तमालवण । तमालि ।

२ OL all पच्चभिन्नाया ।

३ D इह ।

४ F adds मिहिकुमारण

B • मिस्सियारी D अविमिस्सयारी व । ५ F पच्छायाणुयावौ

- वज्रयावेस्तगो त्ति । ता किं तए मम ^१हियथ अयाणिकण
 एथ ववसिय त्ति । अन्न च । पवन्नपरलोयमग्गेण वि भयवया
 अवस्समह ^२पेस्सियत्थ त्ति । उवणीय च ते ^३कम्मलरयण ।
 एथ च भयवया अवस्स घेत्तत्थ त्ति । मिहिकुमारेण भणिय ।
 ५ भो सोमदेव, भणिय मए 'अकारणे अणुत्तप्पद अम्मा' । ज च
 भणिय 'अवस्समह ^२पेस्सियत्थ त्ति', एत्थ वि गुरु पमाण ।
 अण्हियारो मम अप्पवसयत्तणस्सु । एथ पि कम्मलरयण
 अणुचिय चेव साह्मण । तद्दा वि भयवओ निवेएहि त्ति ।
 तओ दसिओ से एगेण माऊणा गुरु । निवेदओ तेण एम
 १ वुत्तन्तो भयवओ । उवणीय च कम्मलरयण । कुमारवज्रमाणओ
 गहिय गुरुणा, भणिय च । मोत्तूणमन्तराय पेस्सिस्स अहिगय-
 सुयममत्तौए कुमार । सोमदेवेण भणिय । भगव, अणुगिहौथा
 से जण्णी ॥

- एव च कदवयदियहे चिट्ठिकुर्ण गओ सोमदेवो । अदक्कन्तो
 १५ कोद कालो कुमारस्स तवमज्जम करेन्तस्सु । अन्नया य
 'कोमनयरामन्नविमयविहारेण कुओद पुरिमाओ 'उवरओ
 मम्भयत्तो' त्ति समुवल्लूपउत्तिणा मयणालोयणनिमित्त चेव
 साहिकण एयस्स वुत्तन्ना कदवयसुमाऊपरिवारिओ पेस्सिओ
 मिहिकुमारो भयवया विजयमिहायरिएण ^४कोमनयर नि ।
 १० पत्तो य सो तय । आवामिओ मेहवणाभिहाणे उज्जाणे ।
 जाओ य जणवाओ, अहो आगओ भयव मिहिकुमारो ।

प्रदशो रायनायरेहि । कथा य तेणमखेवणी धम्मकक्षा ।
 आवज्जिया य नायरया । विदयदियहमि गओ जणणिमयाम ।
 दिट्ठा य तेण पावोदएण विय बम्भयत्तमरणेण अच्चन्त^१झीए-
 विहवा ^२असभावविज्जमाणावत्या ^३मज्जणणी । न पच्चभिन्नाया य ।
 पच्चभिन्नाओ य एओ तीए । तओ महजमायामहावेण बाह- ५
 जलभरियलोयण मदुत्तमिव भेरवपर^४ पददया एमा । समा-
 माभिया मिहिकुमारेण । कथा य से धम्मदेमणा । अम्, ईदमो
 चेव एम मभारवामो । ता कि एत्थ कौरउ त्ति । अवि य ।

अत्येण विक्कमेण य मयणेण बलेण चाउरङ्गेण ।

नो तीरद धरिउ ले मञ्जू देवासुरेहि पि ॥ १०

वाहिजराखरदाढो वमणमयनिवायतिरुत्तनहजालो ।

जीवमयघायणरओ मरणमदन्दो जगे भमद ॥

जेण चिय उद्दामो हिण्डद एओ जयमि अशक्तिलिओ^५ ।

तेण चिय सप्पुरिमा लगा परलोगमग्गमि ॥

कालेण रुठपेओ परोप्पर हिययनिब्बडियभावे । १५

अककुण्हियओ एओ ^६विष्कोवद मत्तमघाए ॥

न गणेद कथावक्तय नावेरुद भावगव्धिण पेओ ।

न य ^७जोएद अणज्जो आयदभावं पि मत्तो व्व ॥

ता नत्थि किचि मरण एतेण अभिदुयाण जीवाण ।

१ ACF पूजिओ । २ वापरएहि ।

३ F • जोए • ।

४ ACFD

असभावविज्ज • ।

५ D प ज •

६ D परेव ।

७ D • लिप ।

८ D विओपर ।

९ D कालेद ।

सयल्लमि वि तेलोक्के मोत्तूण जिणमय परम ॥

एव च अम्म जुत्त तुम्ह वि चदऊण मोहविसयरस^१ ।

पाउ अन्नन्तसुह दणसो धम्मामय चेव ॥

एव च भणिए समाणे समाय चेव भणिय जालिणीए ।

४ जाय, देहि मे अवत्योचियाइ वयाइ । तन्नो आलोचिऊण

सपुस्रचरणखम तीए परिणाम मसिऊण सवित्थर गिहिधम्म

दिग्धाणि से अणुव्वयाणि तज्जावायणवीसम्भसमुप्पायणनिमित्त

सम्भावेण विय गहियाइ च तीए ॥ तन्नो कचि १वेल गमेऊण

१पयट्ठो कुमारो । भणिन्नो य जालिणीए । जाय, अज्ज तए

१० इहेव भोत्तव्व ति । सिहिकुमारेण भणिय । अम्म, अणायारो

खु एमो समणण, ज मोत्तूण मज्जयरवित्ति एगपिण्डभोयण

ति । जालिणीए भणिय । जाय, तुम जाणसि त्ति । एव च

सो पददिण से करेइ धम्मदेमण । चिन्नेइ य जालिणी ।

एयस्स मारणोवाए न यावडइ कोइ १सुज्जमो उवाञ्चो त्ति ॥

११ अन्नया आगया चउट्ठसो ठिया माऊणो उववासेण

भिक्षाणहिण्डणेण । सुणिया य तीए । तन्नो चिन्निउ पयत्ता ।

जइ कहचि कल्ल न एम वावाइज्जइ तन्नो गमिस्सइ पक्क-

सन्धीए । न एत्थ अन्नो कोइ उवाञ्चो ता करेऊण १कसार

ताल्लुडसज्जुय जेग विसमोयग गोसे उवणेमि एयाण

१० निव्वन्धञ्चो १य भुञ्जाविस्सामि एते । तन्नो सहत्यपरिवेसणेण

१ ACE विचयेण ।

२ D सुज्जनगुणोति

३ D काण

४ 1' काणारं ।

५ B पारट्ठो

६ D om

तस्मोयगण्ययाणेण वावाइसु इम ति । मपाइय जहा
 समीहियमिमीए । गया गोसे चैव भोयण घेत्तूण तमुज्जाण
 जासिणी । दिट्ठा मिहिकुमारेण भणिया य तेण । अम्ब,
 किसेगामिणी 'किपि अणुच्चिय घेत्तूण आगया मि । जासि-
 णीए भणिय । जाय, अत्तणो चैव सुखाहिलामिणी तुम्हाण ' ^१
 भोयण ति । मिहिकुमारेण भणिय । अम्ब, एमो वि खु
 अणायारो चैव ममणण अमाहाकड आहड च भुज्जाए त्ति ।
 कहिओ मे विही । तओ तीए भणिय । जाय, न अन्हा
 'मे हिययनिबुई होइ, अफल च मयेमि अमपाइए इममि
 जायसु आगमण । ता अवासु तए इम कायस्य ति । भणिकुण ^{१०}
 निवडिया चल्लेसु । तओ य उज्जुयमहाअओ 'येच्छह, मे
 धम्ममद्धा जायमिणेहो य, ता मा मे विपरिणामो भविस्सुइ'
 त्ति 'तओ गुरुलाघवमालोचिकुण भणिय मिहिकुमारेण ।
 अम्ब, न तुम भणमि त्ति । कि तु न तुमए पुणो वि माऊ-
 निमित्तमारओ कायस्यो । जासिणीए भणिय । जाय, एव ^{११}
 ज तुम भणमि त्ति । मिहिकुमारेण भणिय । जइ एव, तो
 देहि एयसु माऊणो भोयणयाय, तओ भुअिक्कामि' त्ति ।
 जासिणीए भणिय । जाय, टमिय चैव तुमए माइअ-
 लत्तण । ता कि इमिणा । मम इत्याओ भोयस्य ति ।
 मिहिकुमारेण भणिय । अम्ब, एव, आगच्छव पारलववम

त्ति । तत्रो आगया पारणगवेला । कुमारवयणवज्जमाणओ
 उवविट्ठा माज्जणो । दिघ्माणि तीए जहोचिएण विहिणा
 १ भायणाद । परिविट्ठो य सुसंभिओ कामारो । पभुत्ता य
 माज्जणो । दिघ्मो य भुत्तसेसकामारसंगओ चेव कुमारस्स
 * तालपुडलङ्गुओ, भुत्तो य तेणं । आयन्ता य माज्जणो ।
 श्रवणीयादं भायणादं । एत्यन्तरंमि आढत्तो धारिक्खिउं
 सिद्धिकुमारो । चिन्तियं तेण 'किमेयं' ति । पलोदया य
 माज्जणो, जाव मत्या चिट्ठन्ति । तत्रो गूहियमणेण । एवं च
 जाव^१ थेवा वेला अदक्कमद, ताव पण्डा से वाया । चिन्तियं
 १० च एण । नूण न भविस्सामि ति । निवडिओ धरणिवट्ठे ।
 आउल्लौहया साहवो जालिणी य । चिन्तियं च तेहिं ।
 किमेयं अकज्जं जणणीए से ववमिय भविस्सुद ।

धारिक्खन्तो य तत्रो विसेण काऊणमणसणं विहिणा ।

परिचिन्तिउं पयत्तो हन्त^२ अपुब्ब किमेयं ति ॥

११ धौ संमारसहावो अम्भा किल धम्मचरणजोएण ।

संमारकिलेसाओ भोयविस्सामि अचिरेण ॥

जाव न मपन्नमिण समीहिंयं अविगल अपुणस्सु ।

^३तह पाडिघा य एसा पसायओ अयमपदंमि ॥

मज्झिस्सुद य अणज्जो लोओ एत्य अमदणिज्ज पि ।

१० अम्भाउ पुब्बवुत्तन्तभाविओ मोहदोसेण ॥

१ B prefix भीषय also D

२ D transposed कि अ० १.

३ see note 1 on p. 188, l. 4.
 = BU अवाहिण ।

धी इमिणा जम्मेणं अत्ताए संकिलेसजणएणं ।

अहवा एवंविह एव एस पावो त्ति संसारो ॥

भणिय च ।

पावेन्ति अयमपद्ध केवि ऊं अकए वि एत्य दोसंमि ।

परभवनियाणओ श्रिय केद न पावेन्ति ऊं कए वि ॥ ५

जं चित्ता कम्मगद्द ता एयं चिय इमीए पच्छित्तं ।

पुब्बिं दुच्चिण्णं फलमसुहं चेव कम्माणं ॥

अहवा न शोयणिज्जा संपयमेसा वि जीवलोयमि ।

मिवसुहफलकप्पतहं जिणधम्मं पाविद्या जेण ॥

ता सुमरामो परमं परमपययसाहगं जिणरक्ताय । १०

अह पच्चनमोक्कारं संपद कि सेसचिन्ताए ॥

तो सो सुहपरिणामो पच्चनमोक्कारभावणाजुत्तो ।

मरिक्कणं उववओ तियसवरो वम्भलोगंमि ॥

नवसागरोवमाऊ रद्धलच्छिमसागसे विमाणंमि ।

सामाणिओ महप्पा वम्भसुरेमत्तु दिव्वजुद्द ॥ १५

इयरी वि कालसेम गमिउं मरिक्कण मक्करप्पहाए ।

उववओ नेरदओ तिमागराऊ महाघोरो ॥

+ + + + +

मिहिजालिणिमाइसुया जं भणियमिहामि तं गयमियाणिं ।

वोष्कामि भमासेणं धणधणमिरिमो य पदभज्जा ॥ २०

॥ तदय भवगहणं स गज ॥

भयवं; जइ नो तुह पभावओ सुंउप्यत्ती भविस्सइ, तओ
भगवओ सब्बनयरजणाहिद्विय महामहं करिस्सामो, सुयस्स य
भयवओ चेव नामं १उत्थिविस्सामो त्ति ॥

तओ ताणं १मज्झिमवथमि वट्ठमाणण सो वम्मलोय-
कप्पवासी देवो अहाउयमणुवाल्लिऊण तओ चुओ मिरिदेवीए २
गओ उववन्नो त्ति । दिट्ठो य ३तीए सुमिण्यंमि तीए चेव
रयणीए पभायसमयमि उत्तुङ्गधवलकाओ अचन्तलीलगामी
अणवरयपयट्ठदाणो ४गण्डयलावडियकप्पयावली चउदमणभा-
सुरो आरत्ततालू लुलन्तलीलाकरो कणयसङ्कला ५वड्डघण्टा-
जुयलो रत्तचमरभूमियाणणो अद्दुमोच्छदयकुम्भभाओ घुग्गन्त- ६
चारुलोयणमिरी मव्वङ्गसुन्दराहिरामो मत्तहत्थी वयणेणसुयरं
पविसमाणो त्ति । पामिऊण ७य सहविबुद्ध। एसा । पिट्ठो
य तीए ८जहाविहिं दइयस्स । हरिमवसुम्भिमपुलएणं भणिया
य तेण । सुन्दरि, मयलमयणगणनायगो ते पुत्तो भविस्सइ ।
तओ मा एवं ति भत्तारवयणमहिणन्दिऊण पण्डुमुहपद्धया ९
जाया । तओ विसेसओ तिवग्गसंपाथणरयाए १०संपूरियमयल-
मणोरहाए अभग्गमाणपसरं पुल्लफलमणुहवन्तीए पत्तो यस्स-
दममओ । तओ ११पसत्ये तिहिकरणमुज्जत्तजोए सुहं सुहेण
पसूया एसा । जाओ १२से दारओ । निवेदओ परिओमया-

१ B उद्धि० ।

२ I मज्झिमे ।

३ AC उट्ठयासा० ।

४ B = वड्डियपडासाली, D निवव० ।

५ D म ।

६ B = विह ।

७ D संपाडिय०, J. संपडिय० ।

८ D मोती० य ।

रिणीए गेहदासीए वेसमणस्स । परितुट्ठो सेट्ठी । दिन्नं^१ तीए
 पारिओसिय । द्वाविध^२ तेण महादाण, काराविय
 वद्धावणय । तओ अदक्कन्ते मासे महाविभूर्देए मयलनयर-
 जणपरिगओ घेत्तूण दारय गओ धणदेवालय^३ सेट्ठी । सपा-
 ८ दया तस्स महिमा, पाडिओ चल्लेसु टारओ । कय से
 नाम धणो त्ति । तओ कालक्कमेण पत्तो कुमारभाव ॥

एत्यन्तरमि सो जालिणीजीवनारओ तओ नरयाओ
 उव्वट्ठिऊण पुणो समारमाहिण्डिय अणन्तरमवे तद्दाऽकाम-
 निज्जराए मरिऊण तमि चेव नयरे पुणभद्दस्स सत्यवाहस्स
 १० गोमर्देए भारियाए कुच्चिमि धूयत्ताए उव्वन्नो^४ । जाया
 उच्चियसमएण । कय से नामं धणमिरि त्ति । पत्ता जीवण ।
 दिट्ठा य तेण अट्ठमीचन्दमहसवे मयणलीलाहक्कजाणाओ
 रद्धवधारिणी महियणसमेया सभवणमुवगच्छन्ती धणमिरि
 त्ति^५ । तओ पुव्वभवत्थमेत्तीगुणाओ साहिलाम^६ पुल्लदया
 १५ धणेण । तीए वि य तद्दत्थ^७ मच्छराओ सुदरमवल्लोदओ
 धणो त्ति । लक्खिओ से भावो पासवत्तिणा सोमदेवाभिहाणेण
 पुरोहिद्यसुयएण^८ । सवणपरपराए समागओ सवणगोयर एस
 वुत्तन्तो वेसमणस्स । तओ वरिया तेण धणनिमित्त धणमिरी ।
 दिन्ना सबड्ढमाण पुणभद्देण । सुणिओ एस वुत्तन्तो परोप्पर-

१ D च तेय से ।

२ ACE om

३ BD *देवजल्लालय ।

४ D adds त्ति ।

५ B पल्लोदया ।

६ B adds मय ।

७ । *सुरण ।

८

मिमेहि । परितुष्टो धणो नियद्वियएणं, दूमिया धणमिरो ।
कयार्द वेममणपुणभदेहिं महावद्धावणयाइं । वत्तो महाविभूइए
मयल^१नयरच्छेरयभूओ विवाहो ॥

तथो अदक्कन्तो कोद कालो । ^१घडिया एसा तस्स चेव
घरपसूएण नन्दयाभिहाणेणं चेडेणं^२ । सो य किल अगिसयस्स
तावमपरियाए वट्टमाणस्स अज्जवकोडिषपरियारओ मंगमओ
नाम परममित्तो आसि त्ति । तथो तौए मद्धि विसेमओ
विडम्बणापायं विमयसुहमणुहवन्तस्स अदक्कन्तो कोद कालो
धणस्स । पत्तो य से कालक्कमेणं नवजलभरियमरोवरविरो-
यन्तकमलाथरो कमलायरपमत्तउत्तमत्तमत्तगुञ्जन्तभमिरभमर-^३
उत्तो भमरउलुक्कादियसुरयखिन्नमहरिसकलालाविहंमउल-
मुहलो^४ मुहलगोयालजुवदयारट्टमरमगेयरवोच्छदयच्छेत्तमगो^५
मरयममओ त्ति । अवि य

निभरकुसुमभरोणयरमाउमुहलेहि अमणवाणेहिं ।

कासकुडएहि य दढं जत्थ हसन्ति व्व रणाद ॥

^६निस्सेमं लवणोयहिमल्लिं सोत्तूण जत्थ मोहन्ति ।

धवला घणा पुणो ^७पीयमरमदुद्धोयहिजल व्व ॥

दौमन्ति जत्थ मत्तच्छयाण मयवारणेहि भग्गाद ।

; गन्धायद्धियगण्डालिजालहमिएहि व वणाद ॥

१ D inserts अय । - १ ACE पठिया । २ D adds मय ।

३ CE 'योवालजुवद' ।

४ D 'अयच्छेत्त', E अयच्छेत्त ।

५ DE मी ।

६ D 'लवण' ।

चिरमच्चिय च विउण मुक्को घणवन्धणस्स व भियङ्को ।

सरउम्भत्तो व्व जहि जणस्स जोण्ह पविक्खिरद ॥

- एवगुणाहिरामे सरयसमए दिट्ठो धणेण तन्नयरवत्यव्वञ्चो
 चेव समिद्धिदत्तो नाम सत्यवाहपुत्तो त्ति । देमन्तराञ्चो
 ५ 'बड्डय दविणजाय विढविकुण महाकत्तिगौए दीणाणाहा
 णमणिवारिय महादाण देन्तो त्ति । तञ्चो त दट्ठुण
 चिन्तिय धणेण । धन्वो खु एमो, जो 'एव नियभुयञ्जिएण
 दविणजाएण परोवयार करेद । जाञ्चो विमणो । 'भणिए
 य पासपरिवत्तिणा नन्दएण । सत्यवाहपुत्त, किमुव्विग्गो विथ
 १० तुम जाञ्चा त्ति । माहिञ्चो 'य तेण निययाहिप्पाञ्चो ।
 नन्दएण भणिय । सत्यवाहपुत्त, थेवमिय अत्थि भवञ्चो
 वि महापुण्णोवज्जिय दविणजाय । ता देउ दमाञ्चो वि
 विसेभिययर भव पि । धणेण भणिय । किमणेण पुव्वपुरि-
 मज्जिएण । 'भणिय च ।

- १५ लोए सलाहणिज्जो सो 'उ नरो दीणपपदवग्गस्स ।

जो देद नियभुयञ्जियमपत्थिञ्चो दव्वमघाय ॥

न य मे 'किञ्चि नियभुयञ्जिय अत्थि । ता विन्नवेहि
 ताय । करेमि अह पुव्वपुरिमसेविय वाणिज्ज, गच्छामि
 दिमायत्ताए । कालोचियमकुव्वमाणो पुरिमो जौविय

१ D पभुय ।

२ D भविर्ध पास ।

३ D ड ।

४ D एवंविहदियभुव्वज्जिएण ।

५ f om

६ ACF om

७ D transposes वि० किञ्चि ।

विहलीकरेद । कातो य मे तिवग्गमाहणमूलं अत्यमुवञ्जिते^१ ।
 ता करेदि मे यमायं समीहिमंपायणेणं ति । विवत्तो तेणं
 १ सेट्ठी । भणियं च णेण । नन्दय, एवं भणाहि मे जायं । अहा ।
 वच्छ, अत्थि चेव 'तुह मयलनपरसेट्ठिहिंतो' वि अन्नाहियं
 तिवग्गमाहणमूलं अत्यजायं । ता करेदि इमिणा चेव अहा- ५
 समीहिम ति । नन्दएण भणिय । ताय, अत्थि, एयं ; तहवि
 पुण न एयस्स अन्नहा धिई हवद । सेट्ठिणा भणियं । अहा
 एयस्स धिई हवद, तहा करेव ति । निवेदयमिणं नन्दएण
 धणस्स । परितुट्ठो खु एमो । कया मंजत्तो । पयट्ठिपं
 नाणपयारं भणुजायं । कारावियमाघोमणं । अहा । धणो १०
 मत्थवाहपुत्तो इमाओ मयराओ तामन्निन्ति^२ गच्छिस्सुद ।
 ता तेण ममं जो 'कोद तन्नयरगामी, सो पयट्ठव । गस्स जं
 न मंपज्जद पाहेयमुवगरणं वा, तस्स तं एम मंपाडेद ति ।
 पयट्ठो जणो ॥

एत्यन्तरंमि चिन्तियं धणमिरीए । मोहणं मे भविस्सुद^३
 एयस्स पवमणेणं । आर्यात्थियं च पद्दाममे ममणदियहे, अहा
 नन्दओ वि इमिणा मव गमिस्सुद ति । तओ मयावईए^४
 भणिओ मत्थवाहपुत्तो । अज्जउत्त, पत्थिओ तुमं ; मए उण
 किं कायप्पं ति । तेण भणियं । सुन्दरि, "गुरुणं सुगूमा ।

१ D. 'विहली' ।

२ B. inserto को ।

३ D. मव ।

४ D. 'सेट्ठिहिंतो' ।

५ AGF. 'अत्थि', B. 'अत्थि' ।

६ D. कोदि ।

७ D. 'अत्थि' ।

८ D. सुदत्त ।

- तश्चो नियडिपहाणश्चो बाहजलभरियलोयणाए सदुक्कमिव
 भणिय धणसिरीए । अज्जउत्त, हिययसन्निहििया गुरू । जइ
 पुण तुम म उज्झिऊण 'गच्छिहिमि, ता सिद्ध तुह इम,
 'अवस्समहमप्पाणय वावाइस्सु' ति । 'अव्वत्तसद् रोविउ
 १. 'पवत्ता । एत्थन्तरमि समागया धणस्स जणणी । अबुत्तिया
 तेण । निग्गया 'य धणसिरी । लक्खिश्चो से भावो इमीए ।
 अणुसासिश्चो 'य 'तीए 'वड्ढविह सुश्चो । जहा । जाय,
 दीहाणि खु देसन्तराणि, सुल्लहो विश्चोगो, दुल्लहो पुणो
 वि सगमो, किलेसायासपउर च अत्योवज्जण, अविसाश्चो
 १०. य मूल इमस्सु । ता जइ वि तुम सयलगुणसजुश्चो, तहा वि
 विसेसश्चो खमाइगुणेषु जत्तो कायव्वो । अणवरय च मे
 पउत्ती दायव्व त्ति । धणेण भणिय । अम्ब, जं तुम आण-
 वेमि । तश्चो गया से जणणी । विसज्जाविया य तीए वह
 [पेइयराश्चो अणुजाणह तुम्मे धणेण सह धणसिरि गच्छ-
 १५. माणि ति । गता सहरिस अणुनाया तेहि]' ।

पयट्ठो सत्थो, अणवरयपयाणएहि च पत्तो दुमासमेत्तेण
 कालेण तामलित्ति । दिट्ठो नरवई । वड्ढमन्निश्चो तेण ।
 निश्चोइय भण्ड । न समासादश्चो 'जहिच्छियलाहो । तश्चो
 चिन्तियमणेण । कहमह असंपाडियमणोरहो गेह गच्छामि ।

१ ACF गच्छिस्सुवि ।

१ A ववत्त CE अबुत्त B उवत्त ।

१ B पयत्ता ।

३ D om

५ The passage in brackets is

wanting in ACE B adds it on the margin

६ D जहिच्छित्तो ।

१ पञ्चमस्य एव भयवं रयणायरो, एयमवगाहामि त्ति ।
 १ 'य मंभयमणारूढो पुरिमो एगन्तावायभीह मयलयणा-
 न्दयारिणिं मंपयं पावेर' । किं वा तौए रहियस्स पुरिस-
 म्वामेत्तफलमाहणं औविणं । ता अणुचिट्ठामि ममुदतरणं ।
 मंपहारिऊण नन्दएण धणमिरीए य मह ठाविओ सिद्धन्तो । १

एत्यन्तरंमि 'य खवट्टियाए मज्जणवेत्ताए दुहत्थमेत्तजर-
 चीरनिवमणो उट्टामनहरविलिहियङ्गो सेडियाघमणधवलपाणौ
 तम्बोलरायरञ्जियाहरो परिमिलाणकुसुममुण्डमालौ 'जूय-
 यरवन्द्रेपेलिओ भयकायर' मग्गओ 'पलोएमाणो आगओ
 जूययरो त्ति । भणियं च णेण । अज्ज, सरणागओ म्हि, ता १
 रक्खउ अज्जो एएमिं अणज्जजूययराणं । धणेणं भणियं । भद्द,
 वीसत्थो होहि ; अह किंनिमित्तं पुण एए भद्दं अहिहवन्ति ।
 तेण भणियं । अज्ज, 'भागधेयाणि से पुच्छ', न मक्कुणोमि
 आचिक्खिउं । तओ धणेण 'अहो से भावगरुओ आलावो'
 त्ति चिन्तिऊण भणियं । भद्द, अलं विमाएण ; कस्स विमम- १
 दसाविभाओ न होइ , ता कहेउ भद्दो एत्थ कारणं ।
 तओ पञ्चागयसंवेगेण 'वाहरुद्धनयणेणं मग्गयकर माहियं
 तेणं । अज्ज, वालियथकुलफंमणो उभयलोयविरुद्धसेवी विबुद्ध-
 जणनिन्दिओ विमपायवो व्व अवयारनिमित्तं चेव पाणिणं

१ D om २ D पावइ त्ति । ३ D spells always कूइयर ।
 ४ D 'यरो । ५ D पुं, E परं । ६ B भागधेयादि, D 'धेयादि ।
 ७ D पुच्छसु । ८ E वाहरुद्धनयय ।

- समुप्यन्नो हि सुसुमउरनिवासो महेमरदत्तो नाम अहयं
 , ति । ‘सपुषजणवज्जिएणं मथलदोमनिहाणभूएणं जूएणं’^१इदमं
 अवत्यं^२पत्तो हि । तन्नो धणेण चिन्तियं । अहो से विवेगो,
 एयावत्यागयं पि अप्पाणय जाणइ अकज्जायरणं च
 * परिचेएइ^३, ता गरुओ खु कोइ एसो त्ति । चिन्तिऊण
 भणियं । भइ, ता किं ते करीयउ । तन्नो तेण अणुचिय-
 विअम मिलायन्तलोयणं सुसुन्तवयणं खलन्तत्करं^४‘दरं जपिउ’
 न जपिय चेव । तन्नो धणेण^५ ‘हारिय किपि भविसइ, ‘त
 न चएइ पत्तियउ’ ति अत्यन्नो ऽवगच्छिऊण भणिओ नन्दओ ।
 १० भइ नन्दय, पुच्छाहि एए वाहि परिअमन्ते जूययरे,
 जहा ‘भट्टाण किमवरद्धमिमिणा भट्टेण’ ति । ‘निगओ
 नन्दओ । पुच्छिया तेण जूययरा । सिट्ठ चिमेहि । एसो खु
 वायामयगन्थेणं सोलस सुवले^६ ‘‘हारिऊण अज्जसहिएण’^७
 निरुद्धो^८ ‘‘वि छिदं लहिऊण कोहवावडाण अट्टाण अदाऊण
 ११ सुवलयं पलादऊण दइ पविट्ठो त्ति । तन्नो साहियमिणं
 नन्दएण धणसु । भणिओ य तेण । देहि एयाण सोलस
 सुवले ।^९‘‘दिस्सा नन्दएण । गया जूययरा । भणिओ य सो

१ D कुलसमुपयजय० ।

२ D एरिं ।

३ B पाविओ ।

४ CE ‘वेइ’, and translate परिचेइएति ।

५ O दर, D चइदरं ।

६ CE जपिय, D जपिय ।

७ ABD add चित्तिय ।

८ D स तु ।

९ D adds इउ ।

१० B चारिज्जय ।

११ A ‘विइएण ।

१२ CE विचियं, D विज्जरे ।

१३ D adds ल अज्जा चाएवेइ भविज्जय ।

धणेण । भद्, उट्टेहि, सुच्च विमाय । कज्जपहाणा खु पुरिमा
 हवन्ति, विमायवज्जलो य इत्थियाजणो । ता मज्जेउ भद्दो
 न्ति । 'तश्चो 'विलिश्चो 'विद्य उट्टिश्चो महेसरदत्तो, मज्जिश्चो
 सह धणेण । दिन्न से खोमजुयलं, परिहिय च तेण ।
 सुत्तुत्तरकालमि य भणिश्चो धणेण । भद्, एगजादश्चो सज्जण- १
 भावश्चो य साहारण ते इम दविणजाय । ता इश्चो किपि
 गिण्हज्जण मय चेव निश्चोयमणुचिद्धउ भद्दो । किं इमिणा
 भद्दस्स वि १अणभिमएण विबुद्धजणनिन्दिएण उभयलोय-
 अईवकुष्किएण अहमजणतुट्ठिजणएण १ जूयचारचेट्ठिएण ति ।
 महेसरदत्तेण चिन्तिय । अहो मे अहन्नया तायरुद्धदेवकुल- १
 सरिम इमस्स चेट्ठिय, मम उण इम ईदस्स ति । अवि य

न वि तद्द परोवयार अकरेन्नो लाघव नरो लहद्द ।

अह १किज्जन्तुवयारो परेण करुणापवजेण ॥

ता कि इमिणा, अवल्लभेमि १पोरिम, करेमि सपय पि
 सकुलसरिम ति । चिन्तिज्जण भणिय महेसरदत्तेण । अज्ज, १
 धत्तो खु अह, जस्स मे तुमए मद्द दमण १ममुप्पन्न । अश्चो
 परिचत्त चेव मए सपय वज्जजणाण्हिमय चेट्ठिय, पडिवन्नो
 १अह पुरिमगुणेहि, विमुक्का अलच्छीए । ता कि वज्जणा
 र्जपिएण । अवस्समद्द अज्जप्पभावेणेव अज्जस्स उवएसपरिस्सम
 सफल करेज्जण अज्ज पेक्कामि न्ति । भणिकण निग्गश्चो १०

गेहाश्रो नयरौश्रो य । तश्रो य 'किं करेमि, किं लब्धेमि
 दविणजायनिमित्तं भगवन्तं जल्लनिहिं । अत्यरहिश्रो खु
 पुरिसो अपुरिसो चेव । दरिहस्स हि न 'वित्थिरइ जमो, न
 वियम्भए कित्ती, न सज्जणेण भगमो न परोवधारमंपायण
 ५ ति । अहवा । अथण्डमणोरहभङ्गुरेसु विजियसुशसुरेसु 'य
 महरसुद्धामभमिरेसु कालदण्डेसु किमणेषालोदएण' । अङ्गी-
 करोमि भववन्त उभयलोयसुहावहं धम्म । एवं च कए
 समाणे इमस्स वि सत्यवाहपुत्तस्स परमत्यश्रो उवगय चेव
 हवइ' ति चिन्तिऊण पवश्रो पिउवयमयस्स जोगौमराभि-
 १० हाणस्स कावालियस्स समीवे पव्वज्ज ति ॥

इश्रो य निवेइश्रो निययाहिप्पाश्रो धणेण नन्दधण-
 मिरौण । भणिश्रो य तेहि । के अहे भवश्रो समीहि-
 यन्तरायकरणस्स । ज वो रोयइ, '[तमेव अणुच्छिदुअ अज्जो]
 ति । तश्रो गहिय धणेण परतीरगामिय भण्ड, गवेसाविध
 १५ पवइण ॥

एत्यन्तरमि भणिश्रो धणमिरौए नन्दश्रो । जहा । वावा-
 एमो एय, गच्छामो अन्नत्य, कि णे समुद्धतरणेण । नन्दएण
 भणिय । 'हा न जुत्तमेय, समी खु एसो सक्काविश्रो य ।

१ D विस्तर ।

२ D adds सइ ।

३ D सरत्तइ ।

४ D adds दुज्जल्लभमाणुसज्जणेण ता, B 1 माग, E adds ता ।

५ ACDE omit the words in brackets

६ B लहा ।

ता न तुमए 'एयं सुविणे वि चिन्तियञ्चं ति । तओ चिन्तियं
धणमिरीए । न एम एयं ववमए ; ता अहं चेव केणइ उवा-
एण एयं करिस्सामि त्ति । कओ तीए नागदन्तापरिव्वाइ-
याओ निमामिकण आयङ्ककारओ कालनरनिवाई कण्ण-
जोगो त्ति ॥

एत्यन्तरंमि मज्जन्तियं पवण्ण, निमित्तं गहयभण्डं ।
तओ पमत्तदियहंमि निग्गओ धणो, गओ वेलाउल । दिक्कं
दीणाणाहाण दविणजायं । संपूरओ जलनिही । अग्घिय
जाणवत्तं । आहूढो खु एमो मह परियणेण । उक्किन्ता
नङ्गरा, आऊरिओ मङ्गकुन्दधवलो मियवडो ।

तो लङ्किउं पवत्तं 'कच्छहकरिमयरनियरतिमिकसियं ।

मङ्गउल्लालदेसं पायालतलं व गमौरं ॥

जलगयजलहरपडिमापडिवारणदंसणेण^१ अत्तयं ।

दप्पुङ्गुरकरिमयह्छलन्तसखोहियतरङ्ग ॥

वेलाउल्लालवल्लौहरनिमल्लगन्धव्वमिड्डणरमणिज्जं ।

हौरिन्दनौलमरगयमऊहपरिरञ्जियजलोहं ॥

मलयावलदरिमन्दिरनिमल्लमिद्धवड्डपुल्लदयसुवेलं ।

कप्पूरसण्डमण्डियमहिन्दकरिदलियवियडतडं ॥

पवण्णधुयजललवाहयमइसरसरसन्ततीरनालवणं ।

विहुमलयाहिरामं मिन्धुवहं पवणवेणेण ॥

- एव च जाव कद्रवयदिवसे^१ गच्छन्ति, ताव दिक्षो धण-
 मिरौए जोओ पुव्ववस्सिओ धणस्स । गहिओ य एमो येव-
 दियहेहि चेव अकयपडियारो महावाहिण । जाय से
 महोयर, परिमुक्काओ भूयाओ, उम्भूण वयण, 'गण्डियाओ
 १ जठाओ फुडिया करचरणा, न रोयद से भोयण, वाहिज्जद
 तिमाए, न चिट्ठद पीयमुदयमुदरमि । तओ विमणो धणो ।
 चिन्तिय च तेण । किमेवसयण्डे चेव पावविल्लमिय । अह्वा
 नत्थि अयालो पावविल्लमियस्स । ता कि करेमि । उत्तमम
 से परियणो, विमणा धणमिरौ, पव्वायवयणो य नन्दओ ।
 १० ता कि इममि चेव रयणायरे वावाएमि अप्पाणय ति ।
 अह्वा न एवमेएमि सुह होद, अवि च अहिययर दुह
 ति । न य अकयपडियारस्स इम कापुरिमचेट्ठिय जुव्वद^२ ।
 भणिय च अम्वाए 'अविमादणा होयव्व' ति । पप्पामस्र च
 जहाममोहिय अवरकुल । ता इम ताव एत्थ पत्तकाल,
 ११ नन्दय चेव भण्डमामित्तणे निवज्जामि । 'विचित्ताणि खु
 विहिणो विलमियाणि । को आणद, कि भविग्गुद त्ति ।
 एमो य ताव तायसुकय मम य 'भाइणेइ वड्डमस्रमाणो
 एय धणमिरि 'बन्धवहत्थगय करिग्गुद त्ति । चिन्तिऊण
 भणिओ य तेण नन्दओ धणमिरौ य । वयम नन्दय, कम्म-
 १० परिणद्वमेण एमा मे अवत्था, पप्पामस्र च अहिच्छियं

१ D ०५५५८ ।

२ D ०५५५९ ।

३ F ५११५ नि ।

४ B चिन्तादि ।

५ Cf ०५५६०, D ०५५६१ ।

६ D ०५५६२ भाषावित्त ।

अवरकूल, अणेगावायपौडिय च जीविंयं मव्वसत्ताण चेव
विसेसओ वाहिपौडियसरौराण अन्धारिसाण ति । ता अहि-
द्वेहि इम रित्थ, तुम चेव एत्थ नायगो, समुत्तिणस्स य मे
भयवन्त जलनिहि पच्छन्नस्सोव जहोचिय उवक्कम करेज्जासि ।
तओ^१ जइ मे रोगावगमो भविस्सइ, तओ सुन्दर चेव, ^२
अन्नहा उ तायसुकय बडमन्नमाणेण मम च भाउयमिणेह^३
पावियव्वा तए बन्धवाण एसा भत्तारवक्कला धणसिरी ।
सुन्दरि, तए वि^४ य इमो मोत्तूण पाव अह विय दट्ठवो,
न खण्डियव्व इमस्स वयण ॥ एत्थन्तरमि सदुक्ता चेव परत्तो
नन्दओ धनसिरी य कइयवेण^५ । धणेण भणिय । वयस ^६
नन्दय, न एस कालो विमायस्स, ता अवलम्बेहि पोरुस,
उज्जेहि काउरिसवड्ढमय किलीवत्तण, नियसेहि नियय-
हियथमि कालोचिय कज्ज । सुन्दरि, तुम पि परिश्रय
इत्थीयणहिययरायहाणिमोय^७, विमुमरेहि चिन्तायामका-
रिण मिणेह, अवलम्बेहि कज्ज । एत्थ खलु, सो पुरिसो ^८
इत्थिया वा पसमिज्जइ, ओ कालन्नु । कालन्नु य मन्तो
उच्चाहवन्तो अवस्सुमावय लहेइ ति । तओ^९ पडिवन्नमणेहि
धनमामण ॥ पत्ताणि महाकडाह नाम दीव । गओ नन्दओ

१ D चेव । २ BD कारवेज्जासि ।

३ D adds य ।

४ D adds मणूयत्तामणेस ।

५ D om

६ D adds अन्तःदिग्गोपिण्डमारदो ।

७ D चेव ।

८ D om

९ B adds य ।

घेत्तूण पाऊड नरवदमवल्लोदउ । वज्रमन्त्रिओ रादणा ।
 दिव्रमावासत्याम । ओयारिय भण्ड । उवण्णीया धणस्स
 वेज्जा । पारद्वो उवक्कमो । तज्जोगदाणओ न १य से वाही
 अवेद । तओ चिन्तिय नन्दएण । न नियदेममपत्तस्सिमस्स
 ५ एम वाही अवेद त्ति, तओ न जुत्तमिह कालमखिविउ ।
 तओ निओदय भण्ड, गहिय च पडिभण्ड, मज्जिय जाण-
 वत्त । दिट्ठो नरवर्द, सपूदओ तेण । पयट्ठो नियदेममागन्तु ॥

अदक्कन्तेसु कदवयपयाणएसु चिन्तिय धणमिरीए । कह
 न विवओ एसो । मदेममुवगयाए १य दुल्लहे एयस्स वावा-
 १० यणोवाओ, जीवमाणो य एसो १निच्च मे हिययमल्लभुओ त्ति ।
 ता इम एत्थ पत्तकाल । १थाइ चेव एसो १पाउरक्कालयमि
 रयणीए, तओ इममि चेव जलयरमत्तभासुरे सायरे
 पक्खिवामि । पक्खित्तो य एसो चवलभावओ जाणवत्तस्स
 अन्ययारयाए रयणीए १तद्धमट्ठो चेव निस्समय न भविस्सुद ।
 १५ एव च कए समाणे एमो वि नन्दओ १मे सामओ भवि-
 स्सुद त्ति । चिन्तिऊण सपादय धणमिरीए जहासमीहिय ।
 पक्खित्तो जामावसेमाए रयणीए १पाउरक्कालयनिमित्तमुट्ठिओ
 पायालगभीरे १समुदमि सत्यवाहपुत्तो ठिया कचि काल ।

१ D om य, E य से ।

२ D om

३ BD निच्चमेव ।

४ CE याद D थोद ।

५ MSS पाव० ।

६ D adds त्ति ।

७ D तभट्ठो ।

८ BD tra spouse म अनि सासओ ।

९ D पाव० ।

१० D समुदमवभमि ।

कश्चो तीए हाहारवो । उद्धिओ नन्दओ । पुच्छिया एमा
 'मामिणि, किमेयं' किमेयं' ति । तओ सा अत्ताणमणुताड-
 यन्ती मदुरकमिव अहिययरं रोविडं पवत्ता । 'हा अज्जउत्त
 हा अज्जउत्त' त्ति भणन्ती निवडिया^१ धरणिवट्ठे । तओ
 नन्दएण मंजायामद्धेण मत्थवाहपुत्तसेज्जं मिह्विय तमपेरक-
 माणेण मग्गयस्सरं पुणो वि वाहित्ता 'मामिणि, किमेय
 किमेय' ति । धणमिरीए भणियं । एसो खु अज्जउत्तो
 आयमणनिमित्तमुद्धिओ पमायओ ममुद्दे निवडिओ त्ति ।
 तओ एयमायणिकुण माहजलभरियलोयणो तस्सेहमेहिय-
 मई तंमि सेव अत्ताणयं परिकिविउमाठत्तो नन्दओ, धरिओ ।
 परियणेण । तओ अच्चन्तमेयाणमज्जनियमाणसो 'म एत्थ
 उवायन्तरं कमद' त्ति विमणो । धराविओ तेण बोद्धियो ।
 अस्सेमिकुण गोमे उच्चाइया नहरा,^२ पयट्ठो^३ मदुरकं अहि-
 प्पेयदेमाभिमुहे ॥

इओ य सो मत्थवाहपुत्तो पडणममणन्तरमेव ममामा-
 इयपुब्बभिन्नबोद्धित्यफलगो मत्तरत्तेण ममुत्तरिकुण मायरं
 नवलज्जममेवणविगयवाही मंपत्तो तीरभायं । उत्तिओ माय-
 राओ पुणोजायमिव अत्ताणयं मथमाणो उवविट्ठो तिमिर-
 पायवममौवे । चिन्तियं च तेणं । अहे मायावड्डलया
 'इत्थियावग्गसु, अहो निमंसया धणमिरीए, अहे अमरिसो १०

१ ACE have only once दिवदं ।

२ D पौडमउवे ।

३ D adda च ।

४ D इविपयण ।

- मसोवरि वेराण्वन्धो, अहे लङ्गदय उभयकुलमिमीए ।
 ता कि पुण मे इमस्स ववमायस्स कारण । अहवा अविवेय-
 वङ्गले इत्थियायणे को कारण पुच्छइ त्ति । इत्थिया हि
 नाम निवासो दोमाण, निमित्त माहमाण, उप्पत्ती कवडाण,
 ५ खेत्त सुमावायस्स, दुवार असेयमग्गस्स, आययणमावयाण,
 सोवाण नरयाण, अगला कुसलपुरपवेमस्स । ता कि इमिण
 चिन्तिएण, कञ्च चिन्तेमि । न एम कालो एयस्स 'आलो-
 चियव्वस्स, अवि य उच्छाहस्स । 'उच्छाहममुञ्चमाणो पुरिमो
 अवस्स चेव ववमायाणुह्व फल पावेद, न य अतीयवत्तुचिन्ता
 १० दढ कायव्व' त्ति 'बुद्धवाओ । येव चिम पओयण पुग्गिस्स,
 गह्य ष जणणिज्जया, ते य मे सुन्दरा चेव त्ति ।
 चिन्तिऊण उट्ठिओ पायवममीवाओ । गओ येव भूमिभाग ।
 दिट्ठा य तेण वहणभट्टविवक्षाए मावत्थीनरवदस्स 'सौहल-
 दीवगामिणीए धृयाचेडिआए [तीसे चेव पिउमन्तिगा चेडिया
 १५ तीसे ममप्पिया भण्डारिणीए विवन्नमि य तमि वहणए
 ममुह्वीर्द्धि घत्तिथा कूले पञ्चत्तमुवगया मा चेडी तमु-
 हेसागएण दिट्ठा य तेण तीसे]४ उत्तरीयदेसमि तमुहेस-
 मुज्जोव्यन्ती तेलोक्कसारा नाम रयणावलि त्ति । अबुज्झ-
 माणेण य इम वुत्तन्त 'परकेरिगाए वि इमीए ववहरिऊण

१ B •चिच्छ ।

१ D बुद्धययि ।

१ B विष ।

४ CE omit the passage in brackets B has it, but strikes it
 out D supplies it on the margin

पुणो पुणो इणमेव उद्दिमिय कुसलपरत्त^१ करेस्सामि^२ त्ति
चिन्तिऊण गहिंया य तेण । पयट्ठो विमयसमुह^३ । दिट्ठो य
तेण जूययरवदयरविमोदओ पवन्वकावालिचवओ सुमिद्ध-
गारुडमन्तो मन्तसाहणत्थ चेव समुद्दतबमद्विवमन्तो महेसर-
दत्तो । तेण ^४वि एषो त्ति पच्चभिन्नाओ । तेण भणिओ य ।
मत्थवाहपुत्त, कुओ तुम, कह वा ते ईदिसी अवत्था । तओ
'न गेहदच्चरियमन्नस्स पयाभित्त जज्जइ' त्ति चिन्तिऊण
भणिय धणेण । जलनिहीओ अह, वहणविओगओ मत्तेय^५
ईदिमी अवत्थ त्ति । महेसरदत्तेण भणिय । "अवाहिओ
विही उवयाण भङ्गेसु सुचञ्चला मिरि^६त्ति मच्चो लोयवाओ ।
किल्लेमाथासवज्जले गिहवासे, जेण भवओ वि कप्पपायवत्त
विय परहिंयमपायणामेत्तफलगमत्त ईदिमी अवत्थ त्ति ।
अहवा थेवमेय । पणट्ठो वि मसी कालजोगओ अचिरेण चेव
सपुण्य पावइ, विममदसाविभाए^७ य वट्ठमाणा देवा वि
परिकिल्लेमभादणो हवन्ति, किमद्द पुण मच्चलोयवामी^८
जणो । ना न तए सतप्पियच्च । आवयाए वज्जकट्ठिणहियया
चेव महापुत्तिमा हवन्ति । उवयारिणी य आवया, जओ
नज्जइ इमीए मज्जणा^९मज्जणविसेसो, 'लक्खिज्जए, अणु-

१ D *पक्क विचारए

२ DE समुह ।

३ D वि य चओ ति ।

४ D रिली ।

५ D विउदयस्स म ।

६ D ad is इत्थ ।

७ D विभाइइ ।

८ D मुज्जइ, D मुज्जवाचं विमओ ति ।

९ D लक्खिज्जइ ।

- रत्तेयरपरियणो,^१ गम्मान्ति अत्तणो भागधेयाणि, निव्वड्ड
 निच्चपच्छन्नो पुरिमयारो । नाऽणलममंपत्तस्स कालागरस्स
 सब्बहा गन्धोवल्लङ्घी हवइ । 'न चिरकालठाइणी य एमा
 आवय' ति लक्खणाओ अवगच्छामि त्ति । अन्नं च । भवओ
^१ विहवो व्व साहारणो चेव मे एस खणमेत्तपीडागरो परि-
 किल्लेसो । परिच्चत्तसव्वसङ्गो य मुंपयमह । ता किं ते उव-
 गरेमि । तद्वा वि गेण्हहि एयं पढियमेत्तमिद्धं तरुयाहि-
 दट्ठस्स वि पाणधारय^२ भयवया विणयाणन्दणेण पणीयं
 गारुडमन्तं ति । भविस्सुइ य इमिणा वि भवओ सविहवेण
^{१०} विय परत्यसंपायणं ति । धणेण चिन्तिय । अहो से अका-
 रणवच्छलत्तणं । अहवा दुहियसत्तवच्छलो चेव सुणिजणो
 होइ । ^३उवियाकओवयारो य कहमहमिमस्स मन्तिय
 गेण्हामि त्ति । चिन्तिऊण भणिय च तेण । भयव, अणु-
 ग्गिहीओ न्हि, मम कुमलचिन्तण चेव भयवओ उवयारो ।
^{११} न तवस्सिजणणुग्गिहीओ अकळाण पावइ । पमाइणो य
 गिहत्था हवन्ति, उग्गाओ य मन्तदेवयाओ । ता अन्नं मे
 मन्तेण । महेश्वरदत्तेण भणिय । ^४सोमदेवओ निप्पच्चवाओ
 खु एसो । धणेण भणिय । तद्वा वि अलमिसेण ति ।
 महेश्वरदत्तेण चिन्तिय । अहो महाणुभावया मत्थवाइपुत्तस्स ।

१ E रो ।

२ D •धारणमत्त ।

३ B उवया, CE उविय translate उविच D उचिया ?

४ D भोग्न न यय पइ उप्पउ देवयाउ ।

नूणमहमणेण न पच्चमिन्नाओ, तओ अकओवयारित्तणेण
 उवरोहसीलयाए न एय गेण्हइ । ता पयासेमि से अप्पा-
 ण्य^१ । चिन्तिऊण भणिय च तेण । सत्यवाहपुत्त, सुमरेहि
 मं तामलित्तीए जूययरवइयरविमोइय महेसरदत्त । ता
 अलमजहावियप्पिएण । गेण्हहि एय, अन्नहा महरं मे^२
 पौडा समुप्पज्जइ त्ति । तओ सुमरिऊण वुत्तन्त^३ 'से 'कण्ठ्यो
 एसो' चिन्तिऊण 'हवइ महरं एयस्स पौड' त्ति अवयच्छिय
 तदुवरोहभीरुणा भणिय धणेण । भयव, ज तुभे आणवेह ।
 तओ दिन्नो महेसरदत्तेण मन्तो, गहिओ धणेण । गया
 तवेवण ।^४ फणमादीएहि कया पाणवित्ती । ठिओ एग^५
 दिवस । अहिवन्दिऊण महेसरदत्त पेमिओ य तेण पयट्ठो
 विमयममुह^६ । नारङ्गाइमपाइयाहारो य पयत्तगोवियरयणा-
 वली कालकमेण पत्तो सावत्थि त्ति ॥

तीए य नयरीए तीए चेव रयणीए राइणो^१ विचार-
 धवस्सस्स तक्करेहि सुद्ध^२ भण्डाधार । तन्निमित्त घेप्पन्ति^३
 भुयङ्गप्पाया नयरवामिणो अन्ने य कप्पडियादओ त्ति ।
 निज्जन्ति मन्तिपुरओ सुज्जन्ति य परिखिउ । तओ सो
 धणो एयमायसिऊण दुवारओ चेव अन्नओ मच्चमाणो
 गहिओ निउत्तपुरिसेहि, भणिओ य 'भइ, कओ तुम'
 त्ति । तेण भणिय 'सुमन्ननयराओ' । तेहि भणिय । कहि^४

१ F *च, D *अ त्ति ।

२ BD om

३ D पच्चमिन्नाओ ।

४ D *समुह ।

५ D adls उ

६ D भणार ।

- ‘वच्चिहिंसि । तेण भणिय । अगगओ गओ आसि, सपय न
 चेव ‘वच्चिहामि त्ति । तेहि भणिय । भद्, न तए कुप्पियव्व
 ति, अच्च खु रादणो विचारधवलस्स केहिंचि सुद्ध भण्डा-
 थार । तन्निमित्तं च ‘कप्पडिया तुभेहि आणेयव्व’ त्ति
 ५ निउत्ता अन्हे । ता एहि, वच्चामो मन्तिगेह ति । धणेण
 भणिय । भद्, अहमियाणिं चेवेहागओ,^१ नाह एयकक
 यारी । ता कि तहि गएण । तेहि भणिय । निद्देसगारिणो
 अन्हे, ता अवस्स गन्तव्व ति । अणिच्छमाणो वि हियएण
 नीओ मन्तिगेह, ढमिओ मन्तिस्स, भणिओ य तेण ‘भद्
 १० कओ तुम’ । तेण त चेव सिद्ध ति । मन्तिणा भणिय ।
 ‘कि ते पाहेयमक वा’ । तओ तेण लोहअन्नाणमोद्धिय
 मणेण अवियारिऊण आयद भणिय निव्वियप्पेण ‘न किंचि
 ममणिज्ज, ति । मन्तिणा भणिय ‘पुड मन्तेज्जामि’ । तेण
 भणिय । कि भवओ वि अवहा निवर्द्धयद त्ति । मन्तिणा
 १५ भणिय । जद एव, ता गच्छ । तओ गच्छमाणो तत्थेव
 भवणङ्गणे कहिंचि पमायकुडिएण^२ गहिओ ‘वन्दुरापवङ्ग
 सेण । फालिय से निवमण । एत्यन्तरमि तमुद्देसमुज्जोवयन्ती
 सत्तरिमिमाला विय निवडिया ‘ओद्धिगाओ तेसोक्कमारा

१ B वच्चि २ ACE वचोहामि

३ ABCE चवागओ D चेववागड ।

४ D adds दविणमाय । ५ B अद्देण ।

६ Cf ओवद्धिगाओ A उव. D उद्धियाड ।

१ B कप्पडियाड ।

२ D adds जद एव ।

३ A वन्दुरा ।

रयणावलिं त्ति । दिट्ठा मन्तिणा, मोयाविद्या पवङ्गमाओ,
 गहिया रयणावली पच्चमिन्नाया य । भिन्नं 'मन्तिहियं' ।
 नूणं अकुसलं रायधूयाए, अब्बहा कुओ इयं एयस्स । पुच्छिओ
 खु एमो । भद्, कुओ तुह एमा । तओ मलज्जं भणियं
 धणेण । कयावि^१ अहं खु जाणवत्तेण महाकडाहं गओ^२
 आमि । तत्थ मए एमा कौया । विवधं च मे आगच्छमाणस्स
^३त जाणवत्त । तओ एहमेत्तरित्त्यमामी भयवया देव्वेण
 मपाइओ न्हि । मन्तिणा भणियं । कया कौय त्ति । धणेण
 भणिय । अत्थि वामसेत्तं । मन्तिणा चिन्तिय । तिमामसेत्तो
 कालो एयाए विद्वन्नाए, दुमामसेत्तो य कालो रायधूयाए^४
 इओ गयाए, ण्णो य एव जंपद त्ति, ता कहमेय । अव-
 लत्ता य एमा एण्णमि^५, अमवद्धपलावी खु एमो, देवस्स
 निवेएमि । निवेदयं मन्तिणा । आउलीइओ राया । निछ-
 विया रयणावली । हक्कारिऊण दंमिया 'भण्डगारिगाण,
 पच्चमिन्नाया य तेहिं । तओ राइणा चिन्तिय । वावाइया^६
 मुट्ठा वाणेण^७ से धूया, अब्बहा कहमेवमेयं जुज्झद त्ति ।
 कोहामिभएणावि अचन्तनयाणुमारिणा पुणो वि पुच्छाविओ
 त्ति । धणेण पुणो वि तं चेव माहियं । तओ राइणा पुणो
 वि रयणावलिं निएऊण^८ पच्चमिन्ना णेण । अहिययरं कुवि-

१ D कतिओ ।

२ AGE om

३ D om

४ D adds अन्नाय, CE एतेअन्नायं ।

५ D भंडारिगाण ।

६ D मे अनेय ।

७ D adds अविसेधं ।

एण 'न एयमन्नहा हवद्' ति वज्झो समाणत्तो । तओ य
तणमसिविलित्तगत्तो वज्जनविस्मडिण्डिमो अवराहथावणत्थ
च पडलिगानिमियरयणावली पयद्वाविओ वज्झयामं^१ । तओ
नीयमाणस्स^२ 'हट्टमग्गावसेसे मसाहिलामिणा ओछावएण
५ 'मंसमेय' ति कलिऊण अवहरिया रयणावली, नीया
मनीडं । धणो वि य अहिययर कुविण्हि रायपुरिसेहिं^३
नीओ मसाण ति । त च केरिस्^४ ।

सुक्कपायवसाहानिलीणवायस वायसरमन्तकरयररव^५ रव-
न्तसिवानायभीमण भीमणदरदड्डुमडयदुरहिगन्ध गन्धवसा-
१० लुद्ध^६ हव्वेन्तमाण साण^७ कङ्कालनिवहभासुर भासुर^८ कव्वाय-
पीदजणय ति ॥ अवि य

पुरओ पत्थियदण्डो उग्गाहियकालचक्कदुब्बारो ।

कलिकाल^९ वन्दिमरिसे कालो वि जहि कलिज्जेज्जा ॥

तत्थ बोलाविओ लोहियामुदाभिहाण पाणवाडयामन्न-
१५ खण्ड । तओ वहगचण्डालस्स आदेस दाऊण गया राय-
पुरिमा । नीओ^{१०} थेव भूमिभायं चण्डालेण, ^{११}पुलहओ पक्का,
चिन्तियं च^१ तेण । अहो दमाए आगितीए कहमकज्जयारी
भविस्सुद । अहवा निदेसयारी अहं । ता किं ^{१२}मम एदणा ।

१ D •भूमिं । २ A •मणा•, CE •मया• । ३ D adds चक्कमाणी ।

४ ACE om. ५ D करयररव । ६ D हव्वेन्त ।

७ D adds मरिय । ८ A कव्वाइरयणी, B कव्वाइरयणी, D कव्वायणी ।

९ A •वदि•, CED •यन्ति• ।

१० E adds च ।

११ B पुल्लोहणी ।

१२ ACE ममेदणा ।

सय निओयमणुच्छिदामि । निवेसाविओ जमगण्डीए भणिओ
 य । अज्ज सुद्धिं जीवलोय करेहि, एवमवमाणो य ते
 एम लोओ । अज्ज च । वयसगा ने सावगा, तस्सुसग्गिओ य
 ऐगन्तकूरदिट्ठिणो अहे । रायसासण चिम अवस्सु सपाडेयव्व ।
 विवत्तो य अहेहि नरवर्द्ध । जहा वावाइज्जमाणस्सु 'सुह- ५
 परिणामो मरउ' ति मुज्जत्तमेत्त अहेहि समीहिद्यत्थरुपाडण
 कायव्व ति । कओ य ने यसाओ राइणा । ता आणवेउ अज्जो,
 कि ते सपाडोयइ । धणेण चिन्तिय । अओ विभिद्धया
 चण्डालस्सु । अहवा दीणसत्तवच्छलो परोवयारनिरओ अणु-
 यम्पारई न एम कम्मचण्डालो, 'कि तु जाइचण्डालो । मज्जणो १०
 खु एसो । अकाले य मे दसण एतेण सह 'जाय' ति ।
 अहवा कि एइणा, गओ मे काओ पुरिसचेट्ठियस्सु, न
 सपज्जइ समीहिद्य अण्णपुष्पाण ति । 'दीइ मौसमिऊण भणिण्य
 सविल्लिएण । भइ, सपाडेहि रायसासण, किमन्नेण ति । तओ
 'अदीणभावपिसुणियमहापुरिसभावो अओ सेव अणवराओ वि ११
 एसो मए वावाइयव्वो' ति विमत्थेन वाइजलभरियलोयणेण
 मगगय^१ भणिओ चण्डालेण । अज्ज, जइ एव, ता सुमरेहि
 रद्धदेवय, परिषय 'विमयराय, अङ्गीकरेहि धम्म तहा ठाहि
 मग्गाहिमुह' ति । तओ 'धिरत्तु जीवलोयस्सु न सपाडिओ

१ B एयो वे जीवलोउ ।

२ ACF om

३ ACF om

४ F 'ओपड' ।

५ D एउर

६ ACF विचार्ये ।

७ BD 'ओ ।

- ‘परत्थो, त्ति चिन्तिऊण ठिअो सग्गाहिमुह । गहिय चण्डालेण कयन्तजीहाकरालभासुर करवाल, निक्कद्धिय पडियाराअो, वाहिय दैसि नियभुयासिहरे । भणिय च तेण । अहो जणा, इमिणा किल कच्चि रायधूय वञ्चिऊण अवहडा
 ५ तेलोक्कसारा रयणावली । इमिणा अवराहेण एस वावाइज्जइ । ता जइ अचो वि कोइ रायविरुद्धमासेवइस्सइ, त पि राया सुतिकेण दण्डेण एव चेव सामइस्सइ त्ति भणिऊण वाहिय करवाल । कारुण^१सुज्जभावयाए य अदाऊण पहार विमुक्कखग्गो निवडिअो धरणीए चण्डालो । भणिअो धणेण ।
 १० भइ, मा मे इमिणा अइसंभमेण हियय पीडेहि । अणुचिट्ठाहि रायसामण, निअोगकारी तुम त्ति । चण्डालेण भणिय । अज्ज, न सक्कुणोमि अमपाडिअोवयारन्तरस्स^२ पहरिउ । ता कि ते पिययर सपाडेमि त्ति, आणवेउ अज्जो ॥

- एत्थन्तरमि राइणो पढमपुत्तो सुमङ्गलो नाम, सो
 १५ उज्जाणमुवगअो अहिणा दट्ठो । उग्गयाए विमस्स थेववेलाए चेव पणइमअो जाअो । आणीअो नरवइसमीव । ^३सद्दाविअो गारुडिअो, आगअो य तुरियतुरिय । दिट्ठो ^४तेण । ‘अहो पण्डा से सच्च त्ति ^५विमणो खु एसो । पउत्ताइ मन्तोसहाइ, न जाअो से विसेसो । विमणो राधा । चिन्तिय च तेण ।

१ D परस्सो ।

२ B सजे ।

३ E • वकारतस्स ।

४ CE put these words in the plural

५ ACE देहि ।

६ ACE विमणो च इह ।

अचिन्ताओ पुरिससत्तीओ । कथाद^१ अओ वि कोद^१
 सुमिद्धगारुडमन्तो नरिन्दो जीवावेद त्ति । तो घोसावेमि
 ताव समन्ताओ पडहगेहिं । जहा । अहो अज्जं चेव एत्थ
 रायपुत्तो ^१[सुमद्गलो नामं सो उज्जाणमुवगओ] अहिणा
 दट्ठो । ओ तं जीवावेद, सो जं चेव पत्थए तं चेव दिज्जद^१
 त्ति । चिन्तिऊण आदिट्ठा पाडहिगा पयट्ठा नयराराम-
 देउल्लमहादमगेहिं ॥

एतन्तरंमि आगओ एगो पाडहिगो तमुद्दिंसं । आय-
 लिओ मे सद्दो धणेण । जहा । ^१अहिणा दट्ठो रायपुत्तो,
 ओ तं जीवावेद, ^२सो जं चेव पत्थेद तं चेव दिज्जद त्ति । ^{१०}
 तओमहरिसेण भण्णिओ चण्डालो । भद्द, जद^१ ते निब्बन्धो,
 ता एयं सपाडेहि । जीवावेमि ताव एयं सुयद्गदट्ठं, पच्छा
 मारेज्जासि त्ति । हरिसिओ चण्डालो । चिन्तिय च तेण ।
 ओ मे सामिसुय मयल्लनरिन्दपत्तरत्तायं पि जीवावदस्सुद, तं
 कहं दक्खिणमहोयही गुणेगन्तपक्खवार्द महाराओ वावदस्सुद । ^{११}
 ता जीविओ खु एसो, कहं वा एम एवं विवज्जदस्सुद^१ त्ति ।
 चिन्तिऊण ^{१२}तेण सदिओ पाडहिओ । साहिओ ^{१३}य वुत्तन्तो
 रायपुरिसस्सु । तेण भणियं । भद्द, किमेत्थ सत्तयं, ज एष

१ B. वि ।

२ D adds अज्जं चेव ।

३ D adds एवं ।

४ D transposes स० वेथ ।

५ B om. the passage in brackets

६ B om. all down to दिज्जद ।

७ ACE विवज्जद ।

८ DE om.

अलमणेण । इमं पुण संपाडेउ देवो तस्स वहनिभोगकारिणो
 अचण्डालभावस्स चण्डाळाभिहाणस्स समीहिंयं मणोरहं ति ।
 राइण । चिन्तियं । अहो से गइयया । न ईइसो^१ विघड्ड-
 मत्तजुत्तो अकज्जं समायरइ । ता को उण एसो । पुच्छामि
 एयं । अहवा संपाडेमि ताव एयस्स समीहिंयं, पुणो पुच्छिस्सं^२
 ति । चिन्तिऊण भणियं राइणा । सदावेह चण्डालं, पुच्छह
 य, को से मणोरहो । तओ गओ पडिहारो, पुच्छिओ^३ य
 तेण । अरे खड्गिलय, परितुट्ठो ते राया, अहवा रायपुत्त-
 जीवियदायगो नरिन्दचूडामणी ; ता भण, किं ते करीयउ
 त्ति । तओ खड्गिलेण चिन्तियं । नत्थि अग्घो मज्जणचरियस्स^४
 न याइविसओ महाणुभावयाए त्ति । चिन्तिऊण भणियं ।
 भइ, अवि सुक्को^५ सो देवेणं नरिन्दचूडामणी । तेण भणियं ।
 अरे खड्गिलय, को एत्थ संदेहो । कथन्नुसेहरयभूओ देवो ।
 ता भण समीहिंयं । तेण भणिय । जइ एवं, ता करेउ
 देवो पसायं ; अलं अग्घाणं इमीए वुहजणगरहणिज्जाए^६
 उभयलोचविरुद्धाए जीविगाए त्ति । पडिहारेण भणियं ।
 अरे दब्बजायं पत्थेहि, किं इनेण । खड्गिलेण भणियं । अओ वि
 अवरं दब्बजायं ति । तओ पडिमोऊण निवेदयं पडिहारेण
 राइणो । भणियं च राइणा । अहो से विवेगो अलोभया य ।

१ E ईइय ।

२ A यस्ससमीहितेच ।

३ D adds चहो ।

४ D transposes दे० सो ।

५ D गरिियाए ।

धणेण भणियं । देव, जाइमेत्तचण्डालो खु ^१ एसो महाणु-
भावो, ता करेउ एयस्स ववसियं देवो^२ त्ति । राइणा
भणिय । भइ, कय चेव एय, इम पुण से अवरं, देउ भइो
सइत्येण एयस्स दीणारत्तकं चण्डालकुडुममहस्सवामिणिं
१ विञ्जुवामिणिं च^३ पट्टणस्स अवरवाहिरियं ति । तओ धणेण
भणिय 'ज देवो भणइ' त्ति । पडिवज्जिऊण संपाडियं
रायसामण ति । तुट्ठो खड्डिसगो न तहा वित्तलाहेण अहा
धणजौविण ॥

तओ धणमुवचरिऊण^४ भणिय राइणा । भइ, ववसायाओ
१० चेव अवगओ ते सुकुलजओ । ता किञ्चिवाभिण किष्णामधेयं
वा भवन्तमवगच्छामि । तओ 'परसन्तिथा रयणावली, तहावि
गहिया, अओ मे सुकुलजओ' त्ति सरिऊण विमुक्कदीहनीमासं
^५ सज्जावणयवयणेण भणिय धणेण । देव, कौइमो अकज्जयारिणो
ववसाओ, को वा एतय दोमो सुकुलस्स । कि न समवन्ति
११ सच्छिनिलएसु कमलेसु किमओ । वाणियओ अहयं
जाइमेत्तेण, न उण सीलेण, सुममनयरवासी धणाभिहाणो
य । तओ राइणा 'अओ मे धमया, ज न एय पुरिसरयणं
विणासिय' ति चिन्तिऊण भणियं । कहं तएजारिमा
अकज्जयारिणो इवन्ति । ता कहेहि परमत्थ, कहं तुमए
१२ एसा रयणावली याविय त्ति ॥

१ E सो ।

२ D om

३ D • सो काम ।

४ A • मुहियिअ ।

५ B लज्जोच • ।

एत्यन्तरमि १य ससंभममुवमपिऊण विघ्नत्तं महापडि-
 हारीए । देव, एसा खु मणोरमाभिहाणा उज्जाणवालिया
 रायधूयावयणाओ^१ वहणभङ्गेण विउत्तपरिचणा देवं विघ्नवेइ ।
 जहा । देव, इओ गच्छन्ताणं अन्हाणं समुद्धमज्झमि तत्तणा
 चेव चण्डमास्यपणोत्तिथं इत्थियाहियए व्व गुञ्जं, फुट्ट^२
 जाणवत्तं ति । तओ य देवस्स पद्दावेणं तद्दाविइफलमलाभ-
 संपादयपाणवित्ती जीविया रायधूया विणयवई । संपत्ता य
 कहंवि नियमायधेएहि नयरिसमीवं । सेहवणसंठियाए
 पेमिया अहं, जहा विघ्नवेहि एयं वुत्तन्तं तावस्स । १यं
 सुणिऊण देवो पमाणं ति । तओ ससंभन्तो 'इमीए चेव १०
 रयणावलीवुत्तन्तमुवलभिस्सुं' ति उट्ठिओ राया, पयट्ठो य
 सेहवणं, पत्तो २य महया ३चडगरेण । दिट्ठा ४य रायधूया ।
 अनंकारेऊण य पवेमिया सावत्थि । पुच्छिया य रयणावली-
 वुत्तन्तं । साहिओ य तीए । जहा । तंमि वहणभङ्गदियहे
 पूयलइयाए^५ समप्पिया मंगोविया य तीए उत्तरौयवन्धणेण । ११
 तओ २य विवन्ने जाणवत्ते कयन्तवमविउत्ते ३य परिचणे
 न-याणामि कीइमी से विपरिणामो न्ति । तओ राइणा
 धणमवल्लोइऊण भणियं । भइ, कहं तुह एसा हत्थगोयरं
 गय न्ति । धणेण भणियं । देव, समुद्धतीरे सयंगहणेणं ति ।

१ D om

२ D ३यदारायावहण ।

३ D एवं ।

४ BD om,

५ B चडयारवणं ति ।

६ E भूय, AC ७छयार ।

७ BD om

८ D om

- रादणा चिन्तिय । विवक्षा ^१सूयन्तरया, कहमन्त्रहा^२ मयगहणं
ति । भणिय च । भद्, अवि दिट्ठ तए तत्थ किचि कङ्कासपाय
ति । धणेण भणिय । देव, दिट्ठ, अओ चेव परदब्बावहारेण
अकञ्जकारिणमप्पाण मन्नेमि । रादणा भणिय । न एरिम
१ परदब्बावहरण गिहिणो, ता अलमदैयवत्थुचिन्तणेण । भण,
कि ते करेमि त्ति । धणेण भणिय । कथ देवेण करणिज्ज,
ज तस्स निओगकारिणो समीहि^३अहियमणोरहपूरणं ति ।
रादणा भणिय । भद्, कि तेण, थेव खु त तस्स वि
^४अमिक्खियकारिणो चेट्ठियस्स, किमन्न पुण भवओ जीविय-
१० अहियसुयजौवियदायगस्स । धणेण भणिय । देवदमणाओ वि
अवर करणिज्ज ति । देव मपुणा मे मणोरहा देवदमणेण
ति । तओ रादणा दाऊणमणग्घेय निधयमाहरण विदसपच्च-
दयनरसहाओ पेसिओ सुसम्भनयर । ^५तओ आपुच्छिऊण
नरवद् निग्गओ सह रायपुरिसेहि धणो ॥
- १५ पत्तो य कदवयदियहेहि गिरियलय नाम पट्ठण । तत्थ
वि य तमि चेव दियहे रादणो णट्ठसेणस्स मुट्ठ मच्चमार
नाम भण्डागारभवण । तओ आडलीह्वया ^६नायरया नगरा-
रक्खिया ^७य, गवेसिज्जन्ति^८ चोरा मुट्ठिज्जन्ति भवणवीहीओ
परिक्खिज्जन्ति आगनुगा । एत्यन्तरमि ^९य मपत्तमेत्ता रेव

१ F भूय- । २ B •इया । ३ A om •अहिय- E •दापूरण ;

४ A सम-, B समहिय- ।

५ ACF om this sentence

६ D om

७ F अहेशाविज्जति ।

८ BD om

गहिया इमे रायपुरिसेहि, भणिया य तेहि । भद्दा, न
 तुझेहि कुण्णियव्व । साहिओ वुत्तन्तो^१ । तेहि भणिय । को
^१एस अवसरो कोवस्स, ^२एह, वच्चामो जत्थ तुम्हे नेह त्ति ।
 नीया पञ्चउल्लसमीव, पुच्छिया पञ्चउल्लिएहि 'कओ तुम्हे'
 त्ति । तेहि भणिय 'भावत्थीओ' । कारणिएहि भणिय 'कहि
 गमिस्सुह' त्ति । तेहि भणिय 'सुसम्पन्नयर' । कारणिएहि
 भणिय 'किनिमित्त' ति । तेहि भणिय । नरवद्दसमाएसाओ
 एय सत्थवाहपुत्त गेण्हिउ त्ति । कारणिएहि भणिय । अत्थि
 तुम्हाण किचि दविण्णाय । तेहि भणिय 'अत्थि' । कारणि-
 एहि भणिय 'कि तय' ति । तेहि भणिय । इमस्स सत्थ-
 वाहपुत्तस्स नरवद्दविद्दण रायालकरणय त्ति । कारणिएहि
 भणिय । पेच्चामो ताव केरिअ । तओ विसुद्धचित्तयाए
 दसिय । पच्चभिन्नाय ^३भण्डारिएण । भणिय च तेण^४ । एय
 पि देवमन्थिय चेव कालन्तरावहरिय रायालकरणय^५ ति ।
 तओ सरुद्धा ते पुरिमा पुच्छिया य पञ्चउल्लेण । भद्दा, ^६
 अवितह कहेह, ^७कओ तुम्हाणमेय । तेहि भणिय । किमअद्दा
 तुम्हाण निवेद्दियद्द । तओ कारणिएहि निवेद्दओ एअ वुत्तन्तो
 चण्डसेणस्स । 'ओ चेव मे राया मव्वमेय ^८कारवेद' त्ति
 कुविओ एओ । नेयाविया इमे चारय, 'पाविधब्बो एएमि
 मयामाओ सब्बो अत्थो' त्ति धराविया पयत्तेण ॥

१ D कोहि रायपुरिसेहि ।

२ D चारयपण्य-वा-एओ ।

३ D एय ।

४ DE भद्दागरेहि ।

५ DE तेहि ।

६ D चारय ।

७ D कुह ।

८ AC कारावेद, D कारावेद ।

- तहि च परमदक्षिणा जाव कदवयदियहे परिवसन्ति,
 ताव तत्थेव रायपुरिसेहि परिव्वायगरूवधारौ रथणीए
 परिधमन्तो सरित्थो चेव गहिओ महाभुयङ्गो त्ति । नौओ
 मन्तिममौवं । तेण वि य 'लिङ्गधारो चोरिय करेइ त्ति,
 ५ नत्थि से अन्न पि अकरणिज्ज' ति कलिऊण वज्झो समाणत्तो ।
 रायपुरिसेहि तणमसिगेरुयभूर्देविलित्तमवङ्गो ।
 कोसियमालाभूसियसिरोहरो विगयवमणो य ॥
 निहिउत्तमङ्गकणवीरदामलमन्तभासुरालोओ ।
 छित्तरकयापवत्तो उव्वडमियरामहारूढो ॥
 १० डिण्डिमयमहमेसियवज्जणपरिवारिओ य 'ओ नवर ।
 दक्षिणदिमाए नौओ भीम अए वज्झयाण ति ॥
 नौमसिऊण सुदीह मविलियमह पेच्छिऊण य जणोह ।
 परिचिन्तिय च तेण कहमलिय होइ सुणिवयण ॥
 एणिह पि मज्झ जुत्त गहिय ज जस मन्तिय रित्थ ।
 १५ साहेमि तय सब्ब धरणिगय तस्स कि तेण ॥
 इय चिन्तिऊण भणिया तेण नरणाहमन्तिथा पुरिमा ।
 मोत्तूण म न सुट्ठ याणमिण केणइ 'निरुत्त ॥
 मव्व च तय दव्व चिट्ठइ एत्थेव नवर 'थाणमि ।
 आरामसुज्जेउलगिरिनदितीरेसु धरणिगय ॥

१ B सोधरिय C सोरिय F सोववीय explained सोवनीय ।

२ E एवम ।

३ B ठाणमि ४ थाणमि

चेत्तूण य तं तुभे अप्पेह जणस्स जस्स जं तण्यं ।
 सिद्धं मए १सच्चिपहं पक्का मारेज्जह ममं ति ॥
 सिद्धं च तओ १मब्बं मपच्चयं जं जओ जया गहियं ।
 चिट्ठइ य जत्थ देउल्लगिरिनदितीराइस्स तहेव ॥
 गन्तूण तेहि वि तओ सिद्धममच्चस्स मब्बमेयं तु ।
 जोयावियं च तेण वि पच्चइयनरेहि तं दब्बं ॥
 दिद्धं च निरवसेसं मिद्धं जं जंमि जंमि १याणमि ।
 पुब्बगहिण्ण रहिय रायालंकारदब्बेण ॥

१ दट्ठूण य तं दब्बं चिन्ता मन्तिस्स नवरमुप्पमा ।
 पुब्बगहिण्हि पत्तं त दब्बं अन्नहा कहवि ॥
 एवं च चिन्तिऊणं १ परिवायगक्ख १धारणमुयद्दो ।
 करुणापवन्नचित्तेण १ मन्तिणा १ मतिण्यं भणिओ ॥
 वेममहावविरुद्धेण तुज्झ चरिण्ण विग्गओ मज्झ ।
 माहेहि ता फुडत्थं किमेयमवरोप्परविरुद्ध ॥

एवं च भणियमेत्तेण भणियं परिव्वायएण । १मत्थि खलु ११
 विमयलुङ्गाणमवरोप्परविरुद्धं ति । अवि य
 जणणिजणयाण सुकयं न गणेन्ति न वन्नुमित्तमामोणं ।
 विमयविममोहियमणा पुरिमा परलोगमगं च ॥

१ CE जययं ।

१ E दब्बं ।

१ ACE add धो ।

१ ACE add महाविज्जह ।

१ B मविधं (read सच्चिपहं) D मविधं ।

१ See note 3 on last page

१ A भारो, DE बरो ।

१ ACE १धरहेव ।

१ D न वन्नु ।

एवं च मिद्वमेत्ते भणिममचेण जुञ्जए एयं ।

विष्णणदरिदाण न उणो तुमए मरिक्खाणं ॥

ता माहेहि अवितह परधणगहणस्सु^१ कारण मज्झ ।

^१मयलानुवात्तणस्स य हिरियं मोत्तूण किं वड्डणा ॥

^१ एव च भणिए भणियं परिव्वायएण ।

निसुणसु अवहियमणमो बुत्तन्त मज्झ पुच्छिओ^१ ओ ते ।

तह माहेमि फुडत्य जह कहिय ओहिनाणेण^२ ॥

अत्थि दहेव^३ भरहमि पुण्डो नाम जणवओ । तमि
अमरावद^४ मरिम पुण्डवदुण नाम नयर । तत्य अग्निवेमायण-

१०. अगोत्तो मोमदेवो नाम माहणो । तस्स सुओ नारायणा-
भिहाणो अह ति । तमि नयरे 'जौवघाएण मग्गो' न्ति

कुमत्य^५ 'पहवेन्नो अदिदामि जाव केह पुरिष्ठा समन्तओ
चुसवयण^६ तरलक्क^७ 'पनोएमाणा चोर न्ति कलिऊण वज्झा
मिज्जन्ति । ते य ददूण भणिय मए 'घाएह एए महाभुयङ्गे'

११. ति । तथो त मम वयण मोऊण एक्केण साऊणा समुप्पन्नो-
दिमाणेण नाददूरद्विण्णेव अपियमहो कट्टमघ्माण ति । तं च
मे माऊवयण मोऊण समुप्पन्ना चिन्ता । किमेएण मं
उद्दिषिऊण पमत्तहवेणावि एयं अपिय ति । तथो मो मए

१ D *वरवष्ट ।

२ CE *लाव ना ध० ।

३ D जंत ।

४ D *माहेहि and adds जह दव ना दुर ।

५ D कट्टोरी भरवे वाचे ।

६ B adds *दुर ।

७ F *ओणे ।

८ D वदरेमाओ ।

९ D वववा ।

१० D पु० ।

चक्षणेसु निवडिऊण पुच्छिओ 'भयव, किमन्नाणं ति ।
 तेष कक्षिय । मव्वसत्ताणमसन्ताहिओयदाणं^१ विहङ्गोवएसो
 १य । मए भणियं । को अमन्ताहिओओ को वा विहङ्गोव-
 एसो ति । साञ्जणा भणियं । जमेए पुव्वकयकक्षपरिणइव-
 सेण वमणपत्ते निरवराहे वि महाभुयङ्गे ति अहिलवमि, ^२
 एम अमन्ताहिओओ; जअ सच्चं पि परपीडाकरं न वत्तव्व
 ति । एसा य वो 'सुती पइयपइयाभिहाणे चोरचोरभणणे
 य तत्तुल्लदोसया 'सईभूया वि मयासुद्धसहावा वि । अमइ
 पयाभिहाणे अचोरचोरभणणेण य मिच्छाभिहाणाओ^३
 दुगुणो^४ दोसो ति । जं पुण 'जीवघाएण' मगो' ति ^५
 परूवेमि, एम विहङ्गोवएसो , जओ न जीवघाओ परलोए
 सुइफलओ होइ । 'भणिय च मयलेहिं तित्थनायगेहि । न
 ६हिमियव्याणि मव्वभूयाणि । अइवा

१'जो कोहेण ऽभिभूओ घायइ जीवे मया निरणुकमो ।

१ D adds ति । २ D om ३ D सुप B सई अइया ।

४ BD om all down to मिच्छाभिहाणाओ । ५ ACF 'वालेव ।

६ B मयमया । ७ वापणेव ।

८ Instead of the ० words BD read सव्वसोयदाओ वि सव्वाइवसुइए
 वाभिहाणओ; ९ BD हिमयोयहि ।

१० Instead of the verse B has the following corrupt passage:
 परावव्वा मयैवं पइमारे वि [added in the margin: वाविहि] वा सरावि
 चोयवाइअभववण तुल्लदेवेवमि । D पराववव्वमारेव पइमारे विवाविनिवा
 सरावोयवाइअभववणतुल्लदेवेवं ति । and adds on the margin the text
 from भणिय च down to अविइ ।

सो भवचारगवाम पुणो पुणो पावए बज्जसो ॥

अवि य

जक्कन्तरदिक्कस्स य फलसेसमिहेव पाविहिमि जम्मे ।

येवदियहेहि बालय नवरमसन्ताहिओगस्स ॥

- १ भए भणिय । भयव, केरिसो जक्कन्तरविदणो^१ असन्ता-
हिओगो, केरिस वा तस्स फलमणुहय भए,^२ केरिस वा
फलसेसं ति । साङ्गणा भणिय । वच्च सुण ।

- अत्थि दहेव भारहे वासे उत्तरावहे विसए गज्जणय
नाम पट्टण । तत्थ आमाढो नाम माहणो । ^३रच्छुया से
१० भारिया । ताण दओ अतीयपच्चमभवमि ^४चण्डदेवाभिहाणो
पुत्तो तुम आसि । काराविओ वेयज्झयण, सुणाविओ
सत्थाद आमाढेण । समुप्पओ ते विज्जाहिमाणो । ठिओ
गज्जणयमामिणो वीरसेणस्स समीये, सपूदओ तेण, विदण
जीवण, बज्जमए राया । अदक्कन्तो कोद कात्तो । अन्नया
११ य तमि चेव नयरे परिव्वायगभन्ता विणीयसेट्ठिस्स धूया
बालविहवा वीरमई नाम, मा य अविवेयवज्जलयाए
इत्थिघाणं दुज्जययाए मोहस्स अहिलसणीययाए विमयाण
विचारकुलहरयाए जीवणस्स अणवेत्तिऊण नियकुलं
अणालोचिऊण आयदं तन्नयरिवत्थव्वगसीहलाभिहाणेण^५

१ B •दिओ ।

२ B om these words

३ GE रच्छुया ।

४ C चद • ।

५ B •सीहलया • ।

मालागारेण समं पवसिय त्ति । इओ य तंमि चेव दिथहे
 तीसे चेव पूयणिज्जो सममयायारपरिवाल्लणरई जोगप्पा
 नाम परिव्वायगो, सो ^१निस्सुद्धयाए पव्वदयमाणं कज्जाभावेण
 य संसियव्वस्स अणाइस्सिऊण कस्सुइ याणेसरं गओ त्ति ।
 जाओ य लोयवाओ 'अहो वीरमई पवसिय' त्ति । विन्नायं ^४
 च तुमए परिव्वाययगमणं । तओ असुद्धयाए आसयस्स
 विचित्तचरिययाए सत्ताणं समुप्पन्ना ते चिन्ता । नूणं सा
 जोयप्पणा ^२सह पवसिया भविस्सुइ ॥ अन्नया पवत्ता रायकुले
 कहा, जहा विणीयसेट्ठिस्स धूया न-याणिज्जइ कहिं पवसिय
 त्ति । 'तओ तए उज्झिऊण मत्थाचारं अवलम्बिऊण ^{१०}
 इधरपुरिसमगं अणवेस्सिऊण अत्तणो ^३लङ्कययं अयाणिऊण
 सेट्ठिउत्ताहयं एवं जपियं त्ति । किमेत्य जाणियच्चं', अहं
 जाणामि । राइणा भणियं 'कहं' त्ति । तए भणियं । जोयप्पणा
 सद्धिं पवसिय त्ति । राइणा भणियं । परिचत्तनियकनत्तारमो
 खु सो भगवं । तए भणियं । अओ चेव परकलत्ताइं पत्थेइ । ^{११}
 महाराय, एवविहा चेव एए पामण्डिणो । न एत्थ परमत्थबुद्धी
 कायव्व त्ति । एयं च सोऊण विपरिण्या धम्मंमि केइ
 पाणिणो । सवणपरंपराए य आयलियमिणं सेसपरिव्वायएहिं;
^{१२}वज्झो कओ जोयप्पा, जाया से सपक्खपरपक्खेहिं पायं

१ B निममयाए ।

२ DE सद्धिं ।

३ ABCE वज्जुपथे ।

४ B adds मि ।

५ B वज्जको ।

विडम्बणा । एवंविहमिच्छापारिणामवत्तिणा बहं तए तिव्वं
 कम्मं । अदक्कन्तो कोद कालो । परिस्कीणमहाउथं ॥ तओ
 अपरिचत्तयाए अरम्भस्स मायावज्जलयाए सेसकालं^१ अणा-
 सेवणाए धम्मस्स विचित्तयाए कम्मपरिणईणं मओ समाणो
 ५ कोलागमन्निवेसे समुप्पन्नो एलगत्ताए त्ति । अदक्कन्तो कोदं
 कालो । तक्कम्मदोसेण^२ य सड्डिया ते जीहा । गहिओ
 महावेयणाए । येवकालेणं चेव झीणं च ते आउथं ॥ तओ
 मरिक्खण तक्कम्मसेसयाए^३ कोलागमन्निवेसाडवीए चेव समुप्पन्नो
 गोमाउगत्ताए त्ति । तत्थ वि य तक्कम्मपेरियतहाविह^४ फल-
 १० भरक्खेण सड्डिया ते जीहा । ^५अदक्कन्तो कोद कालो ॥ तओ
 मरिक्खण तक्कम्मसेसयाए चेव समुप्पन्नो माएयनरवडविलाभिणीए
 मयणलेहाभिहाणाए सुयत्ताए त्ति । पत्तो ओव्वणं, वल्लहो
 नरवडस्स । अन्नया तक्कम्मदोसओ चेव सुरापानमत्तेणं विणा
 वि कम्मेण दढमक्कोसिया रायजणणी । सुओ रायउत्तेण,
 १५ वाराविओ तेणं । तओ न पि अक्कोमिडं पयत्तो । कुविएण
 छिन्दाविया ते जीहा । ववगओ^६ मओ । लज्जिओ खु
 अत्तणो वुत्तन्तेणं । पडिवओ थ अणमणं । माममेत्तेण कालेण

१ B •ला CE •लक्ष । २ B चड्डिया, CE चड्डिया in the margin.

३ D •दोषयाए ।

४ D adds सज्ज ।

५ D supplies the following passage down to ते जीहा on the margin, in the text it has the following words: ववगयमउ लभिया रायजणओ एउ रायउत्तेण वाराविओ तेह etc

६ D •गय ।

વિમુક્તો પાળેહિં । સમુપ્પન્નો ય એત્ય પુણ્ણવદ્ધણંમિ માહણસ-
યત્તાએ ત્તિ । એયમણુદ્ધય તએ ॥

તત્ત્રો સમેયં મોક્કણ સમુપ્પન્નો સંવેગો, જાત્ત્રો ભવવિરાત્ત્રો ।
ચિન્તિયં મએ । અહો દુસ્સહેઉત્તણં પમાયચરિયસ્સુ । પુષ્કિત્ત્રો
સાહ્ । કેરિસં ફલ્લસેસં તિ । તત્ત્રો તેણ અદ્ધમયનાણિણા ૧
વિસેસેણં દ્ધમં અવલોદ્ધક્કણ મણિયં સકરુણેણં । વચ્છ,
અવિવેગિજણાણુદ્ધવા સયલ્લોએ વિડમ્મણા સેસં તિ । તત્ત્રો
મએ સમુપ્પન્નવેરગ્ગેણ સુણિવયણભીએણ સુગદ્ધિયનામગુરુસમીવે
પવજ્ઞા પવ્વજ્ઞા । અદક્કન્તો કોદ કાલો । લદ્ધાત્ત્રો ય
ગુરુસુરલોચગમણકાલે 'મએ 'ગુરુસુસૂસાપરેણ ગુરુમયાસાત્ત્રો ૧૦
તાલુગ્ધાડણિગયણગામિણીત્ત્રો દુવે મહાવિજ્ઞાત્ત્રો । મણિત્ત્રો
ન્દિ ગુરુણા । વચ્છ, એયાત્ત્રો ધમ્મકાયપરિવાહણત્થં કદ્ધિપિ
મહાવસણકાલંમિ સેવ તએ પવ્વચ્ચિયવ્વાત્ત્રો, ન ઉણ સયા
અમારવિસયસુદ્ધમાહણત્થં તિ । અન્નં ચ, એયાત્ત્રો ધારયન્તેણં
પરિહાસેણાવિ અસ્થિયં ન જપિયન્નં; પમાયત્ત્રો જપિએ સમાણે ૧૧
તરુત્તણં સેવ નાહિપ્પમાણવિમલ્લજલ્લગણં ઉદ્ધવાહ્ણા અણિમિમ-
લ્લોચણેણં એયામિં સેવ અદ્ધમહસ્સેણ જાવો દાયવ્વો ત્તિ । તત્ત્રો
મએ પાવમોદ્ધિયમણેણં માહ્હ(નિ)મિદ્ધનિયદ્ધવસવન્તિણા અવિ-
જ્ઞાણુરાયનડિએણં? ગુરુવયણપઢિકૂલં દ્ધપરલોગમગ્ગવિદ્ધં
મન્થમિયમણુચિદ્ધિયં । જંપિયં ચ મએ કલ્લં અમંપત્તાએ મયવદ્ધે ૧૦

- सञ्ज्ञाप आवसद्वासन्नारामवउत्तलगण पमायओ तरुण-
 रामायणपुच्छिण अपरिहाससीलेण वि परिहासेण उभय-
 लोयविरुद्ध अलियवयण ति । भन्तिणा भणियं 'कि जपिय'
 ति । परिन्वायण भणिय । पुच्छिओ न्हि कम्म तस्सकथ-
- १ जलावगाहणाहि आवसद्देवया^१दमणत्थमागयाहि मज्जरपरि-
 स्तलन्तवयणाहि मविममुभन्तपेच्छिरीहि तरुणरामाहि ।
 भयव, कौस तुम तरुणगे चेव जीवलोयसारभूय जम्भन्तरमि
 वि तवस्मिजणपत्थणिज्ज हरिहरपियामहप्पमुद्धतियसवरसेविय
 सपललोयमलाहणिज्ज विमयसोक्क^२ उज्झिऊण दम ईदम दुक्कर
- १० वयविसेम पवन्नो त्ति । तओ मए तासि द्वियथगय परिहास-
 गम्भिण भाव विथाणिऊण विमुक्कदीहनीसाम कासाणरूव-
 मलिय चेव जपिय । जहा । द्वियथाणुकूलपिययमाविरह-
 सतावपीडिण दम ईदम दुक्कर वयमभुवगय ति । जपिऊण
 य दम वयण पमायओ चेव न कओ गुरुजणोवदुट्ठो जावो ।
- १५ अकयजावो य वमणवसगो वि य^३ जाए अडूरत्तसमए अत्य-
 मिए भुवणपदीवे चन्दे पसुत्ते नायरलोयनिवहे तिमिरदुस्स
 चरेसु^४ रायमग्गेसु कहकहवि गनूण पुच्चभण्डिय पिव
 अकयपडिदुवारपिहाण पविट्ठो सागरसेट्ठिगेह ति । तओ
 गच्चियसुवणरूपभण्डो निगच्छन्तो चेव सागरसेट्ठिगेहाओ
- २० आयस्सियपुरिसपयसचारो विज्जाणुमरणदिन्नावहाणो खलिय-

विज्ञानहृणगमणो सुमरियविज्ञाविहङ्गदीणभावो विममभ-
यवमपलायमाणो कुन्तकरवालवावडग्गहत्थेहिं गद्धमसदूरवा-
वूरियदिमायक्केहिं इओ तओ तुरियमवधावन्तेहिं गद्धिओ
रायपुरिसेहिं । अओ परमवगओ चेव ते मदौओ वुत्तन्तो ।
संपद तुमं पमाणं ति । भणिऊण तुविहक्को ठिओ परिव्वा-
यगो त्ति^१ ॥

मन्तिणा भणियं । भयव, कहं पुण एत्थ एगदिवसाव-
णीओ रायालंकारो नत्थि । तेण भणियं । दिओ खु एओ
मए सावत्थीनरवदस्स । मन्तिणा भणियं 'कि निमित्तं' ति ।
तेण भणिय । सुण ।

अत्थि मे सावत्थीनिवासी गन्धव्वदत्तो नाम वयंसओ
जीवियाओ य अअहिओ । तेण तन्नयरनिवासिणो इन्द-
दत्ताभिहाणस्स सेट्ठिमहत्तगस्स धूया वामवदत्ता नाम कस-
गानेहाणुरायवमओ^१ अन्नदिआ वि पत्थुए विवाहमह्ममवे^२
^३जोव्वणाभिमाणिणा इहरहा वि अत्तणो विणाममालोचिय^४
अवलम्बिऊण पुरिसयारं^५ अवहरिऊण परिणीय त्ति ।
एयवदयरमि रुढो से^६ राया । अवहरिया वामवदत्ता ।
^७निच्छूढो मयरीओ । आगओ मे समीवं जीवियाभिहाण-
वयंसगमहाओ । पुच्छिओ य आगमणपओयणं । माहियं

१ E om.

२ D • वसरह ।

३ D • अवदिपहे ।

४ D जोव्वममपाभिभूरह अविपरिकण अ । ५ D adds लोचुरणं मध्वदत्तं ।

६ E om.

७ D निच्छूढो, E adds य ।

च तेणं । तश्चो मए १तमणुपुच्छिऊण रायालंकारकोसमिय-
महाश्चो पेसिश्चो नरिन्दपच्चायणनिमित्तं जीविश्चो१ । गश्चो य
सो सावत्थिं । अलकारदरिमणपुब्बयं विन्नत्तो तेण राया
एयवद्वयरेण१ । कश्चो से राइणा पमाश्चो । पेसिया गन्धव्वद-
५ त्तसु सावत्थिपवेमणनिमित्तं महन्तया । नीश्चो महन्तएहिं,
पवेसिश्चो राइणा महाविभुईए, दिट्ठो ५य जणणिजणयपसु-
हेण ५सयणवग्गेण । ५पाविया ५तेण कण्ठगयपाणा वासव-
दत्ता । ता एयं निमित्तं ॥

मन्तिणा भणियं । साङ्ग ववसिय, मित्तकज्जवच्छला
१० ५वेव सप्पुरिमा एवन्ति । 'निट्ठोसा खु ते पुब्बगच्छिय'
त्ति मन्तिऊण मोयाविया धणाई । 'भयवं, तुमए वि
सविवेगाणुखवमाधरियव्व' ति भणिऊण विसज्जिश्चो परि-
व्वायश्चो ॥

धणो वि य ते रायपुरिसे पेसिऊण सावत्थिं पयट्ठो
१५ जल्लनिहितीरमठिय ५वयराड नाम नयरं । ५कहाणयविसे-
सेण पत्तो पउमावड ५नाम अडवि । तीए वि य कडवयक-
प्पडियपरिवारियसु एगमि विभागे ११उट्ठिय वणगइन्दपीड ।

१ D दाऊए नयमणये राया० ।

२ D adds जीवाविउत्तिभणिय ।

३ D नयरपविच्छवद्वयरेण ।

४ D om ५ ACE om

६ D adds वासवदत्तापियसच्चिअणेण समखिएण य उरसुदरीजणेण कमाविउ सेव
ददत्ता । समिय सेट्ठिया । ७ D om ८ BD वद्वयरे ।

९ B कडवय० ।

१० ACE om

११ E उट्ठिय ।

पण्डा दिमो दिमो कप्पडिया । धादओ गयकलहगो
 १धणमगेणं । गहिओ खु एसो, पाडिओ धरणिवट्ठे । परि-
 णओ गयकलहगो । देव्वजोएणं न वावाइओ धणो । तओ
 उवरिं घत्तिऊण दन्तमुमलेहिं 'पडिच्चिस्सु' ति गहिओ
 करेण, २विस्सित्तो य उवरिं विलग्गो सभासन्नवत्तिण्णै ५
 नग्गोहसालाए १ । इओ य तयन्नकलहगपोडियाए रमियं
 करेणुयाए । तओ ४ तं मोत्तूण वलिओ गयकलहगो । आरुढो
 धणो नग्गोहसिद्धरं । दिट्ठा य तेण तत्थ नीडंमि ओलावग-
 विमुक्का तेत्थोक्कसारा रयणावली । पच्चभिन्नाया गहिया
 य । चिन्तियं च तेणं । ५बुद्धामि जइ 'गओवद्दवस्स, ता ९
 पराणेमि एय परमोवधारिणो सावत्थीनरवद्दस्स ; पच्चा
 जहाममीच्चियमणुचिट्ठिस्सुं ति । ठिओ कंचि वेत्तं, अदक्कन्तं
 गयपीढं, ओइस्सो तद्धवराओ, पयट्ठो सावत्थिं, संपत्तो
 वसिमं ॥

इओ य गथा ते पुरिसा सावत्थिं । निवेइओ वुत्तन्तो १५
 नरवद्दस्स । कुविओ तेमिं राया । अहो अबुद्धिया तुम्हे, जं
 तद्दाविहं पुरिमरयणं तद्दा एगामिणं मोत्तूणमागय त्ति । ता
 एम मे दण्डो ; त चेव अगिपिहऊण न तुम्हेहिं सावत्थिं
 ०पद्दमियत्वं ति । भणिऊण २निच्छूढा नयरीओ । लग्गा

१ B धवस्स ।

२ D वक्केतो ।

३ DD • लाडाए ।

४ D adds य ।

५ A बु०, DD • द्वा०, CE बुद्धामि ।

६ Dadds दमस्स ।

७ B परि०, D puts न here.

८ D निवडा ।

धण गवेसिच । दिट्ठो य तेहि पियसेलगाभिहाणे सन्निवेसे
सत्यवाहपुत्तो । माहिओ णेहि वुत्तन्तो इमस्स, इमेण वि य
तेसि^१ । तओ कइवयदियहेहि^२ पत्तो भावत्थि । दिट्ठो
नरवद्द, परितुट्ठो हियएण । माहिओ वुत्तन्तो नरवद्दस्स ।

१ देव, इमिणा^३ प्यारेण लद्धा रयणावल्लो । दमिया य ।
विन्दिओ राया । 'अहो विचिन्तया^४ कज्जपरिणईण' ति
चिन्तिऊण भणिय च तेण । भद्द, तुह चेव मए एसा सपा-
डिय न्ति, न कायव्वो से पणयभट्ठो । अहवा साहारण चेव
ते एय रज्ज पि, कि सपाडोयद्द न्ति । तओ अदक्कन्तेसु

१० कइवयदिणेषु काऊण महामहन्त सत्य भरिऊण विचिन्तम-
ण्डस्स दाऊण नाणामणिरयणसारमणग्घेयमाहरण उचिय
वाणियगवेसेणेव पेसिओ सुसम्मानयर धणो न्ति^५ ।

पत्तो कालक्कमेण, विन्नाओ जणेण । परितुट्ठो से गृह-
जणो, निग्गओ पच्चोणि । दिट्ठो य जणणिजणएहि, निव-

१५ डिओ चलणेसु तेसि, अभिणन्दिओ^६ जणणिजणएहि । 'कया
सन्नाययणेषु पूया, दिन्न महादाण, पवेसिओ नरिन्देण
सम्माणिऊण महया विभूर्दए । कय च गृहहि महोच्छव-
भूय वद्धावणय ति । पदरिके^७ पुच्छिओ धणसिरिवुत्तन्त

१ D adds ति

२ D यपयो ।

३ D वुत्ततेय ।

४ B कया

५ ABCD om

६ D तेहि

७ BD add तयो ।

८ AC om the rest of the sentence except महाविभूर्दए ।

९ D adds तस अइववेसु कइवयदिणसु ।

१० B पदि । D परि ।

जणणिजणएहिं । साहिओ तेण । विन्दिया जणणिजणया ।
 भणियो य तेहिं । वच्छ, अलं तीए । अणुचिया खु मा
 पावकमा भवओ । न रेहइ कप्पपायवे कवियच्छुवसि ति ।
 ता अन्नं ते समाणस्सुखविहवमहावं दारियं गविसामो । न
 तए एत्थ संतप्पियब्बं । न सुच्चइ मसी जोण्हाए ति । तेण ५
 भणियं । को एत्थ अवसरो सतावस्सु ; ईदमो खलु संसारस-
 हावो ति । तेहिं भणियं । माऊ माऊ, महापुरिमो खु
 तुमं । ता, किं एत्थ अवरं भणूयए ति ॥

तओ कथा से गुहृहिं धणदेवमहिमा । निम्माओ धणो
 सह निद्धमित्तेहिं । पूजिओ जस्तो, कथा अत्थिजणपडिवत्ती । १०
 गओ य भुत्तुत्तरममए^१ तयासन्नं चेव सिद्धत्थं नाम उज्जाणं ।
 दिट्ठो य तत्थ अमोयपायशतलंगओ दरियादपसममिदओ^२
 मणवायकायगुत्तो गुत्तिन्दिओ गुत्तवन्नघारो अममो अकि-
 च्चणो विसगन्थो^३ निहवलेवो, किं वड्डणा, अट्टारममीलङ्गम-
 हस्सुधारो अण्यमाऊपरियओ^४ जमोहरो नाम कोमलाहि- ११
 वस्स विणयंधरस्स पुत्तो ममणमीहो ति । तं च दट्ठण
 समुप्पओ से पमोओ, वियम्भिओ धम्मववसाओ ; चिन्तियं
 च णेणं । अहो से ह्वं, अहो चरियं ; अहो से दित्ती,
 अहो मोमया, अहो से पुरिमयारो, अहो मद्धवं ; अहो से

१ BD भओदइ and om ति ।

२ D adds जणस्सु ।

३ D adds उपरिचारो ।

४ ADF^५ समिड, C समीओ, D समीउ ।

५ B *वंओ E *वंओ ।

६ D *परिचारिओ ।

- ज्ञायण, अहो विमयनिष्पिवासया, अहो से जोव्वण, अहो
 अणवविजओ त्ति । ता धनो खु एसी दट्ठवो पज्जुवास-
 णिज्जो य । गओ तस्स समीव । वन्दिओ णेण भयव जसो-
 हरो सेसमाज्जणो य । दिओ से गुरुणा धम्मलाहो सेस-
 ५ माह्महि य । उवविट्ठो गुरुपायमूले । भणिय च तेण ।
 भयव, कि पुण ते निव्वेयकारण, जेण तुम ह्वि व्य पञ्च-
 बाणो विमयसुहमवहत्थिऊण पव्वज्ज पववो सि । जसोहरेण^१
 भणिय । एगन्तनिव्वेयकुलहराओ समाराओ वि अवर
 निव्वेयकारण ति । धणेण भणिय । भयवं सयलजणसाहारणो
 १० खु एस समारो, अओ विसेसकारण पुच्छामि । जसोहरेण^१
 णिय । विसेसो वि सामन्नमज्झगओ चेव, तहा वि नियय-
 सेव चरिय मे निव्वेयकारण ति । धणेण भणिय । करेउ
 भयव अणुग्गह, ^१कहेउ अन्हाण पि निव्वेयकारण निययच-
 रिय ति । तओ जसोहरेण 'कल्लाणागिई पसन्तह्वो य
 १५ एसो, कथाइ निव्वेयमुवगच्छइ' त्ति चिन्तिऊण भणिय ।
 सोम जइ एव, ता सुण ।

- अत्थि इहेव वासे विमाला नाम नयरी । तत्थ अमर-
 दत्तो^२ नाम नरवई होत्या । इओ य अतीयनवमभवमि
 तस्स पुत्तो सुरिन्दत्तो नाम अहमामि त्ति । जणणी य मे
 २० जसोहरा, भज्जा य नयणावलि त्ति । ताओ य मे रज्ज

दाऊण पवन्नो समणत्तण । अहमवि संपत्तसक्कतो नयणाव-
लीनेहमोद्धियमणो रज्जमणाह विषयसुहमणुहवन्तो चिट्ठामि,
जाव आगश्चो मे पलियञ्चलेण धम्मदूओ । निवेदओ 'य मे
सारमियाभिहाणाए नयणावलीचेडियाए । तओ समुप्पन्नो
मे निव्वेओ । चिन्तिय मए । अहो चञ्चलया जीवलोयस्स
अहो परिणामो पोग्गलाण, अहो असार मणुयत्तण, अहो
पहवद महामोहो । अवि य

अणुदियह वच्चन्ताणि ऽमाद 'कह कि जणो न लखेद ।

जीयस्स जोव्वणस्स य 'दियहनिमाखण्डखण्डाद ॥

'दियहनिमाघडिंमाल आउयमलिल जणस्स घेन्नूण ।

चन्दादच्चवदुष्सा कालरहद भमाडेन्ति ॥

'झीणे आउयमलिले परिसुस्सुन्तमि देहसस्समि' ।

नत्थि ऊ कोवि उवाओ तह वि जणो पावमायरद ॥

अल ता मे पमाएण । पवज्जामो पुब्बपुरिमसेविय ममण-
त्तण । माहिओ निययाहिप्प्याओ नयणावलीए । भणिय च
तौए । अज्जउत्त, ज वो रोयद त्ति । न खलु अह अज्जउ-
त्तस्स पडिक्कलधारिणौ, अवि य 'ज तुम 'पवज्जिहिमि, अह
पि न चेव' त्ति निवेदय' चेव अज्जउत्तस्स' । तओ मए
चिन्तिय । अहो निधराणुरायया ममोवरि देवीए, अहो

१ E om य मे ।

२ ACI किं जह, B जह ।

३ BD दियम = ।

४ E ओचे ।

५ D माघडि ।

६ D पडि = ।

७ D निवेदय

८ D adda चलावउ ।

महत्तत्तणं, अहो विवेगो, अहो चित्तणुयया^१, अहो कन्दा-
णुवत्तणं, अहो ममसुहदुक्तया, अहो एगसारत्तणं ति ॥

एत्यन्तरंमि निवेदथो मे कालो मङ्गलपाठएहिं । पढियं
च तेहिं ।

५. आमाइऊण उययं कमेण परिचट्टिऊण य यथावं ।

उज्जोविऊण भुवणं अत्थमइ दिवायरो एण्हिं ॥

तथो मए चिन्तिथं । धिरत्थु जीवलोयस्स; एयस्स वि
दिणयरस्स एगदिवसंमि चेव एत्तिथा अवत्थ त्ति । तथो
अहं अत्याइयामण्डवंमि कंचि कालं गमेऊण मियङ्गजोण्हा-

१०. पसाहियभुवणभवणे उहामकामिणीयणविचम्भियमयणपसरे
य^२ पथोमे गथो विदल्लमणिरयणमङ्गलपदीवमणाहं कुट्टि-
मविमुक्कवरसुरहिकुसुमपयरं बहुलकत्थूरियाविलित्तविमलम-
णिभित्ति पवरदेवंग^३वत्थवोक्कारियकणयस्समं उज्जलविचित्त-
वत्थविरइयवियाणयं जरढविहुमायम्बघडियपल्लङ्गमणाहं अत्थु-

१५. रियपवरदल्लीविदल्लगण्डोवहाणय विमलकलधोयम^४ओवणीय-
^५हरपडिगहं उल्लम्भियसुरहिकुसुमदामनियरं कणयमयमहम-
हेनधूवघडियाउलं पज्जलिय^६विदत्तधूमवत्तिनिवहं चडुलक-
लहंसपारावयमिड्डणमोहियं विरइयकप्पूरवीडयमणाहतमो-
लपडल्लयं वट्ठियविलेवणपुल्ल^७विविहाययणनिमित्तमणिवट्ठय^८

१ CE •सुयया = शुद्धता । १ D om.

१ B om. वत्थ, D : maig

२ B •उवलीय ।

३ CDE मयसर ।

४ B विचित्त, D चित्त ।

५ E विविहवावायय = गवाय ।

८ D •वट्ठियं ।

सुरहिपडवासभरियमणोहरोवणीयकणयकक्षोसं^१ तप्पियवरवा-
 रणीसुरहिकुसुमसंपादयमयणपूयं रईए विव सपरिवाराए
 नयणावलीए समद्धामियं वासगेहं ति । उवविट्ठो पल्लके ।
 कंचि कासं गमेऊण . निग्गओ देवीपरियणो । थेवेवेलाए
 पसुत्ता देवी । अहं च विमयसुहविमुहियचित्तो वि नेहाणु-
 रागओ 'देवी परिचदयव्वा, एद्दहमेत्तं एत्थ दुक्करं' ति
 चिन्तयन्तो चिट्ठामि, जाव सा देवी 'पसुत्तो नरवद' ति
 मन्नमाणा मोत्तूण पण्डमोदणा कोट्टिमत्तलं । समद्धा च
 उग्घाडिऊण दुवारं निग्गया वासगेहाओ । तओ मए
 चिन्तियं । किं पुण एमा अवेलाए 'अदन्नदुवारं निग्गय १०
 त्ति' । नूणं मम भाविविओगकायरा देहच्चायं ववसिस्सुद
 त्ति । तओ अहं धेत्तूण अभिवरं निग्गओ तीए पिट्ठओ ।
 गया य सा पासायवालस्सु खुज्जयस्सु समीवं । उट्ठविओ
 तीए खुज्जओ । तओ मए चिन्तियं । 'हद्धी एयस्स साहि-
 ऊण जहासमीहियं 'करिस्सुद त्ति । एत्थन्तरंमि घुम्मन्तलो- ११
 यणेणं भणियं खुज्जएणं । कौस तुमं अज्ज एत्तियाओ
 वेलाओ त्ति । तओ मए चिन्तियं । हा किमेवं अज्ज त्ति
 संलवद । अहवा अणुचियागमणा इमाए वेलाए देवी । अओ
 'एवं मन्तियं ति । होउ, पडिवपणं सुणेमि । तओ देवीए

१ B 'कक्षोस्यं' । १ B अदिहे, C explains उहाउ, D अरवमोदणा
 कोट्टिमत्तलं मन्का च उग्घाडिऊण दुवारं ।

१ E खुज्जसमीवं ।

१ E रंरी ।

१ AC अरद ।

भणियं । अञ्ज खु विममधाठओ^१ चिराओ पसुत्तो राया,
 अओ एव कालखौवो ति । तओ मए चिन्तियं । ^१हा
 किमेयं । एत्थन्तरंमि कढिणहत्थेण तेण गहिथा अगह-
 धूमामोयगभिणे केवहत्थे^२ देवी । तओ ^३घडिया तेण ममयं
^४देवी । सिक्कारमणहरं च तस्स य ममं च मयणकोवाणसं-
 धुक्कणं वियम्भियं तीए मह मोहवेड्डियं । आलिङ्गिया तेण
 पुम्भियं च मे चलन्तारयं वयणं । एयं च वायायणपुविट्ठसन्दा-
 लोयभामियं वइयरगवयच्छिऊण^५ अविवेयपवणंसंधुक्किओ
 पञ्जलिओ मे मणंमि कोवाणसो । कड्डियं च^६ तमालदलमीलं
^७मण्डलगं । चिन्तियं च 'वावाएमि एए दुवे वि पावे' ति ।
 तओ तं चेव किरणावलीभासुरं जलन्तमिव पेच्छिऊण इमिं
 पण्डुमविवेयन्धयारेण । जाया य मे चिन्ता । जेण मए
 परचक्कगयघडावियारणलालसा भरिन्दकेसरिणो विणिवादया,
 सो कइं इमं पुरिसमारमेयं देविं च अकञ्जायरण^८वावन्नसौ-
^९लजीवियं वावाएमि ति । अहं च । वोसत्थं जंयियमिमौए
 कौलियं च^{१०} आ घालभावाओ, भुत्ता मिणेहमारं, जणिओ
 अप्पाणयत्तुसो सुत्तो । ता किं एइणा ।-अवि य, अविवेय-
 षड्डला चेव इत्थिया होइ । उज्जओ य अहं सामणपडिव-

१ A •भोजा, B •दावणो, C •धाउओ explained लमाव; D भावओ ।

२ D वा निवुदेवमकळति । ३ B •कलावे । ४ ACE पा० ।

५ D adds तउ तहाविजमदडुल्ल पाविऊण उय्यओ समईव सयलसंतावकारी
 संसारमओयहिहिउचेइवे जय ।

६ D om

७ B •पण्डुवी० ।

८ D om

त्तीए । एवं च गुणहरकुमारस्स वि लाघवभावेण ^१पत्युयवि-
घाओ त्ति । अहो मे अमरिसववसाओ त्ति । विलिएण
तत्कणं^२ चेव समाणियं मण्डलगं, विरत्तं च मे चित्तं
देवीओ^३ । उवट्ठिओ धम्मववसाओ । गओ वासहरं पुवन्तो
मयण्णिजे, पवत्तो चिन्तिउं । अहो मच्चिलिया नाम अभूमौ
विसलया, अणगी चुडुली, ^४अभोयणा विसूइया, अणमिया
वाही, ^५अवेयणा मुच्छा, अणुवसगा मारी, अणियला गोत्ती,
अरज्जुओ पासो, अहेउओ मच्चु त्ति । अहवा किं इमीए
चिन्ताए । ईइसो एस संसारो । अओ चेव पवज्जामो समणत्तणं
त्ति । एवं जाव सुइपरिणामो कंचि कालं चिद्धामि, ताव
आगया देवी । कयं मए सुत्तवेइयं^६ । पुवन्ना य मम
समीवे । ठिया कंचि कालं । ^७पवत्ता चाडुयम्भकरणे । अहमवि
तमेव सुत्तवेइयं अवलम्बिऊण ठिओ कंचि कालं । समा-
लिद्धिओ अहं तीए । मए वि अत्तणो चित्तवियारमदंमयन्तेण
पुब्बिं व मज्झमच्चिया । एत्यन्तरंमि पइयाइं पाहाउयत्तुराइं । ^८
यडियं कालनिवेयएण ।

एमा वच्चइ रयणी विमुक्कतमहेसिया विवणमुही ।

पाणीयं पिव दाउं परलोयगयस्स सूरस्स ॥

१ A पत्युयवि- । २ B मण्डलं, C मण्डलं । ३ D देवीइ उवट्ठि, B acc m

४ D अभोयणा । ५ ACE मचे, D corrects मचे into मचे ।

६ १ चेइयं, B चेइयं, E चेइयं ; cf. Guz चेइयं sorcery, cunning.

७ ACE om the passage: पवत्ता down to यडियं ।

- पहाया रयणी, कय गोसकिच्चं । ठिओ न्हि अत्थादया-
मण्डवे । कथा भविसेस सामन्तप्पमुहाणमणुजौवीण पमाया^१ ।
पविट्ठो मन्तिघरय । आगया विमलमद्दप्पमुहा महा-
मन्तिणो । माहिओ मए एतेमि निययाहिप्पाओ, न^२
५ वज्जमओ तेमि । भणिय च णेहि । देव, अपरिणओ ताव
कुमारगुणहरो, पयापरिरक्षण पि धम्मो चेव त्ति । तओ
मए भणिय । कि न-याणह तुम्हे, कुलट्ठिदं एसा अन्हाण,
जमागए धम्मदूए न चिट्ठियव्व ति । तेहि भणिय । देवो
जाणद त्ति ॥ अदक्कनो सो दिव्हो, समागया रयणी ।
- १० ठिओ अत्थादयामण्डवे । कच्चि वेल गमेऊण गओ वास-
भवण । नियत्तदेवौमिण्हभावओ^३ समागया मे निहा । रय-
णीचरिमजाममि दिट्ठो मए सुविणओ । किलाह धवल-
हरोवरि ^४भिहासणोवविट्ठो पडिकूलभासिणीए पाडिओ
कहवि अम्माए जसोहराए, पओट्टमाणो गओ सत्तमभूमि-
- १५ याए, अणुपलोड्डमाण अम्मा वि तह चेव त्ति उट्ठिकण
कहवि आरूढो मन्दरगिरि । एत्यन्तरमि विउड्डो ।
चिन्तिथ च मए । दारुणारम्भो विवागसुन्दरो च एस
सुमिणओ । ता न याणामो, कि भविस्सुद त्ति । अहवा
पत्थुय मए परलोयसाहण । ज होद, न होउ त्ति ॥

१ १. य B. ची, CE. ये ।

२ D नव ।

३ MSS. देव. D. भावाउ ।

४ D चीहा. ।

तत्रो धम्मञ्जाणमणुसरत्तस्स चेव अइक्कन्ता रयणी । कयं
 पभाओचियं । ठिओ न्हि अत्थाइयामण्डवे । आगया मे
 महल्लुञ्जणपरियणपरिवारिया^१ अम्वा । अण्णुद्धिओ सविणयं ।
 पुच्छिओ अहं तीए सरौरकुशलं । निवेइयं मए ईसिं
 अवणउत्तिमङ्गेण । निमणा य सा धवलदुगुप्पोत्ययाए^२ महा- १
 पौडियाए । तत्रो मए चिनियं । अहो लट्ठयं जायं, जं
 अम्वा वि एत्य आगय ति । निवेएमि इमीए निययाहि-
 प्पायं । विअवेमि एयं पब्बज्जमन्तरेणं । अहवा अन्ननेहा-
 लुया अम्वा दुखं मे समीहियं मंपाडइस्सइ ति । दिट्ठो य
 अकुसलसुमिणओ ; ^३ 'तत्रो आसहेमि अम्वाओ एत्य अन्त- २
 रायं । न जुत्तं च इमीए पडिकूलमासेविउं, जओ दुप्प-
 डियाराणि अक्कापिईणि हवन्ति । विरत्तं च मे चित्तं भव-
 पवञ्चाओ । न सक्कुणोमि इइ चिट्ठिउं । ता खवाएण विअ-
 वेमि, जेण निमृंसयं चेव एसा अणुजाणइ ति । एसो य
 एत्युवाओ होउ । तं चेव सुमिणयं तहा माहेमि, जहा तस्स ३
 पडिघायणनिमित्तं ^४ वेसमेत्तं पडुच्च अणुजाणिहिइ ईत्तर-
 कालियं पब्बज्जमन्वा । तत्रो अहं तहा पब्बइओ चेव
 होइमि ति । चिन्तिऊण सन्नत्याइयाममत्तं विअत्ता अम्वा

१ D अत्थाविया ।

२ D अरियिया ।

३ A 'दुग्गुहो' ।

४ D अणुजाणिमि ।

५ CDE चेव, C translates वेवमात्रं, D had originally वेवमेत्तं ।

- मए । १अन्व, अज्ज मए रयणीए चरमजाममि दिट्ठो १सुमि-
णन्तो । त सुणेउ अन्वा । अन्वाए भणियं । कहेहि पुत्त
केरिसो १ ति । तन्तो मए भणिय । अह खु किस गुणहर-
कुमारस्स रज्ज दाऊण कयमिरतुण्डमुण्डणो मयलमङ्गचारं
१ समणगो १ मबुत्तो, धवलहरोवरिसिठिन्तो य पडिन्तो । तन्तो
विउट्ठो मसङ्गमो ति । तन्तो अप्पमत्तसुमिणय मोऊण
सुविणमत्तकोविद्याए भयमभन्तयरहरेन्ताहियय वामपाएण
महिमण्डल अक्कमिऊण घुघुक्कयमणाह जपिय अन्वाए । पुत्त
पडिहय ते अमङ्गल, चिर जीव, निरुवमग्ग १ च महिं
१० पालेहि । एयस्स वि य पडिघायणनिमित्त कौरउ इम,
कुमारस्स रज्ज दाऊण गिरिभि सेव इत्तिरियकाल समण-
सिङ्गपडिवज्जण ति । मए भणिय । अन्व, ज तुम आण-
वेभि । अन्वाए भणिय । निवडणनिमित्त च १ निवाइऊण
वेयविहिणा जलधलखइयरे १ जीवे १ करेहि कुलदेवय-
१५ सुणेण सन्निकम ति । तन्तो मए उइया कथा भणिय च ।
अन्व, कौइम जीवघाएण सन्निकम ति । अहिंसालक्खणो
खु धम्मो । सुण

मणमेत्तेण वि इइइ परस्स एक पि मरणभौरुस्स ।

मरण भूयाण कय वडभवमरणभाव होइ ॥

१ E om अन्व अज्जमय ।

१ ACE सुवि ।

१ AC कौरसो ।

४ B adds ति ।

१ A अणिय ।

१ D adds पडं ।

७ D अहि जीवेहि ।

जो इह परस्स दुक्कं करेइ^१ सो अप्पणो विसेसेण ।

न पमायकयं कम्मं जं विहलं होइ जीवाणं ॥

जं पि आइट्ठं 'करेहि सन्तिगमं' ति ।

तं सुणसु सन्तिगमं नरस्स सब्बत्यसाहणसमत्थं ।

जं पयणुयं पि निच्चं परस्स पावं न चिन्नेइ ॥

इहलोए परलोए थ सन्नियमं अणुत्तरं तस्स ।

जह पेच्छइ अप्पाणं तह जो सब्बे सथा जीवे ॥

अस्माए भणियं । पुत्त, परिणामविसेसओ पुष्पपावे,^२

एसा थ धम्मसुई । सुण ।

जस्स न लिप्पइ बुद्धी हन्तूण इमं जगं निरवसेसं ।

पावेण सो न लिप्पइ पङ्कयकोमो ब्व सलिलेणं ॥

अहवा जइ वि पावं हवइ, तह वि देहारोगनिमित्तं
कीरड इमं ।

पावं पि ऊ कायब्वं बुद्धिमया कारणं गणेत्तेणं ।

तह होइ किंपि कळं विसं पि जह ओसहं होइ ॥

मए भणियं । अस्म, जं तए आणत्तं 'परिणामविसेसओ
पुष्पपावे' त्ति, एत्थ अकज्जपवत्तणे कीइसो परिणामो त्ति ।

अस्सं च । सुण ।

पुष्पमिणं पावं सिय सेवन्तो 'तप्फलं न पावेइ ।

हालाहलविमभोई न 'थ जीवइ अमयबुद्धी वि ॥

न य तिष्ठयणे वि पावं अयं पाणादवायश्चो अत्यि ।

अं मये वि य जीवा सुहस्रवत्तन्वाभुया रहं ॥

एवं च द्विष्ट ममाने कथं हिंसाया धम्मसुह ति । अं च
आणत्तं 'जर वि पावं इवद, तद्वि दिहारोगनिमित्तं

१ कोरव इमं' ति, एत्य गुण ।

दीहाउचो सुहस्रो मीरोगो होइ अभयटानेण ।

जम्भलदे वि जीवो मयलजलमपाहलित्तो य ॥

दिहारोगनिमित्तं वि पयवपामल चिय मम मे ।

पाणादिवत्तुपण य देहेण वि अम किं कथं ॥

१० अमाए भलिय । पुत्त, अयं रिमित्तपलविचारणाए,

कीरव इम चेन मह वयलं ति । अपमाली निवडिया मे

अमलेसु । तयो मए विनिय । अहो दाहणं, एगसो सुह-

वयलभट्टो, अयसो यं वयभट्टो ति । ता किं एत्य कायसं ।

अहता सुहवयलभट्टाचो वि वयभट्टो चे विभागदाहणो ति ।

११ विनिटल विद्यता अमा । अहा । अम, जर ते अहं पिचो,

ता अम इमिला 'दीगारनिशयहेउपा' ममारुत्ते । अहता

पाणापमि अत्तालयं, करेउ अमा मम मंपमोत्तिपण कुलदेव-

ययल ति । तयो मए कट्टिय मयलज । एत्यलरमि 'हारा

'मा माहमं' ति ममुहाराचो अत्तादवामण्डरमि वलदमो ।

१२ अचण्डा वि य उट्टिया अमा, धरिचो तीव दाहिलभुयादणे

भणितो य । पुत्त, अहो ते माइवच्छलत्तणं; किं विवन्ने
 तुमंमि अहं जीवामि । ता पयारन्तरकओ माइवहो चेव
 तए एसो ववसिओ त्ति एवं निह्वेहि । एत्यन्तरंमि कुइयं
 कुकुडेणं । सुओ अम्वाए सद्दो, भणियं च तीए । पुत्त,
 'सुएद अप्पाणं एस कुकुडो । अत्थि य इमो^१ कप्पो, जं
 ईइसे पत्थुयंमि जस्स चेव सद्दो सुणीयद, तस्स तप्पडि-
 विम्बस्स वा वावाघणेण समीहिउसंपायणं ति । ता चिट्ठन्तु
 अन्ने जीवा, एयं चेव कुकुडं वावाएहि त्ति । मए भणियं ।
 अम्ब, न^२ खलु अहं अम्वाएसेणावि अत्ताणयं मोत्तूण अन्नं
 वावाएमि । अम्वाए भणियं । पुत्त, जइ एवं, ता किं^३
 एइणा, पिट्ठमयकुकुडवहेणावि ताव संपाडेहि मे वयणं
 ति । जपमाणी अवहरिऊण मण्डलगं पुणो वि निवडिया
 मे चलणेसु । एत्यन्तरंमि तन्नेहमोहिउमणेण पण्डुनाणाव-
 लोएण भणियं मए पावककेण । अम्ब, एवं जं तुमं आणा-
 वेसि त्ति । अवि य

१५

वड्डय पि विस्साणं माइसहं होइ निययकज्जमि ।

सुट्ठु वि दूरालोयं न पेक्खए अप्पयं^४ अच्चि ॥

एत्यन्तरंमि दिन्ना समाणत्ती लेप्पयाराणं ।^५ निव्वत्तेह
 अकालहीणं पिट्ठमयं कुकुडं ति । निव्वत्तिओ य तेहिं,
 उवनीओ मे समीवं । तओ^६ 'सा अम्मा तं च कुकुडं ममं १०

१ CDE सुएद ।

२ AC इमे ।

३ D ड ।

४ CE अच्चि ।

५ E adds जहा ।

६ D adds य ।

च घेत्तूण गया देवयापायमूल । ठाविओ से अगओ । भणिओ
 अह तीए । पुत्त, कडुहि मण्डलग्ग । तओ मए ईमि
 विहसमाणेण ^१कड्डिय । अम्माए थ भणिय । भयवद् कुल-
 देवए, एस सव्वजीवाण वावायणवारए पुत्तदिट्ठदुस्सुमिण
 * पडिघायण^२त्यमुवणीओ ते^३ कुकुडो । वावाएद् थ इम
 एसो । ता एयस्स मरौरे कुसल करिज्जासि त्ति । भणिऊण
 सन्निओ अह जहा 'वावाएहि एय' ति । तओ मए घादओ
 कुकुडो । कय देवयच्चण । भणिओ^४ अम्माए सिद्धकम्मो नाम
 सूवयारो । इम मससेस लज्ज रन्धेहि, जेण मे पुत्तो ^५अह
 १० च देवयासेस पाषामो त्ति । मए भणिय । अम्ब, अल मस-
 भक्कणेण । सुण^६ ।

सुद्धु वि गुणप्पसिद्धा तवनियमा दाणञ्जाणविणिश्चोग ।

मत्तोसहाणि विहत्ता नरस्स ममाभिणो होन्ति ॥

खदय वरं विम पि ज्ज खणेण मारेद् एकमि^१ चेव ।

१५ मम पुणो वि खदय भवमरणपरपर नेद् ॥

ममाभिणो नरस्स ज्ज पारत्त आउय च परिहाद् ।

परिवट्ठद् दोहग्ग दूसहदुक्क च निरएसु ॥

भेसज्ज पि थ मम देद्दं अणुमन्नद्दं य जो जस्स ।

सो तस्स मग्गजग्गो वच्चद् नरय न भदेहो ॥

१ D कड्डिओ असी भणिया जणसीए कुलदेवया भयवद् etc

२ D orn थ ।

३ D मे ।

४ D adds थ ।

५ D अहय ।

६ D adds मसभक्कणदोसा ।

० D • म ।

दुग्गन्धं वीभक्कं इन्द्रियमलसंभवं असुदयं १८ ।

खदएण नरयपडणं विवज्जणिज्जं अओ मंसं ॥

ए ए य मंभाभिणो दोसा । इमे पुण अमंभाभिणो गुणा ।

सव्वज्जमज्जणादं सव्वपयाणादं सव्वदिक्काओ ।

एयाद अमंभासित्तणस्स तणुयं पि न समादं ॥

जे चोरसुमिणमवणा वणिहपिमाया य भूयगहदोसा १ ।

एक्केण अमंभासित्तणेण ते तणममीहोन्ति ॥

मंसस्स वज्जणगुणा दो चेव अलं नरस्स जियसोए ।

जं जियद निरुवमगं जं च मओ मोगदं २ लहद ॥

अम्माए भणियं । पुत्त, अलं विचारणाए । ३ कयं देव मे १०

वयणं तुमए त्ति । ता किं एदणा । न य इमं मयं मंसं

ति । परियप्पणा खु एमा । तओ मए एयं पि पडिवअ-

मणुचिट्ठियं च ॥

एत्यन्तरंमि वड्डं भाणुवन्धमसुहकसां ति । विइयदि-

यहंमि य कओ कुमारस्स रज्जाभिमेओ । पवत्तो अहं १४

पव्वदडं । भणिओ य देवीए । अज्जउत्त, अज्जेकं पुत्त-

रज्जसुहमणुभवामो, सुए पव्वरस्सामो त्ति । तओ मए

चिन्तियं १५ किमेयमवरोप्परविहड्डं देवीए ववमियं । अहवा

एयं पि अत्थि चेव ।

१ A डि, CDE ति ।

१ B *जम्मा, adds in the margin दोपू(२)ओ, D जम्मा दोओ ।

२ A ओम्माए, B दुम्माए जार ।

३ AD add here पाणामो ।

कड्डेइ जियन्तं पि ऊ मयं^१ पि अणुमरद काद भत्तारं ।
विमहरगयं व चरियं वद्धविवद्धं महिलियाणं^२ ॥

ता किं मम एहणा^३, जं एसा भणदं न्ति । चिन्तिऊण
भणियं । सुन्दरि, यहवसि तुमं मम जीवियाओ^४ वि । किं
५ मए कयाइ तुह पणयभङ्गो कओ न्ति । तओ चिन्तियं
देवीए । पव्वयन्ते नरवदंसि अपव्वयन्तीए मए महन्तो
कलङ्को, वावन्ते उए मन्तिवयणओ अणुमरन्तीए वि बाल-
रञ्जपरिवालणनिमित्तं न तद्वाविहो न्ति । ता वावाएमि
अज्ज केणद पयारेण महारायं ति । चिन्तिओ उवाओ ।

१० देमि मे भोयणगयं चेव^५ 'कहंचि चओरदिट्ठिं वच्चिऊण
अकालखेवघायणं विमं ति । अदक्कन्ता काद बेला । तओ
संपत्ताए भोयणवेलाए 'उवविट्ठो अह'^६ । वित्थरियं महया
विच्छेदुण भोयणं । सुहनासियं 'संखदऊण दुक्का भुञ्जावया ।
महाविद्या देवी, आगया य एसा । 'अलक्खिज्जमाणताल-
१५ उडविमसंजोदएण किलाहारपरिणामणमत्थेणं अलियपड-
त्तेण जोगवडएण सह आगन्तूण उवविट्ठा । एसा य 'भुत्ता

१ D मयं । २ D adds विगारेण । ३ D पाषाण । ४ MSS कहंचि ।

५ D has these words after भोयणं ।

६ D बादरण ।

७ B reads this passage as follows अभिलिखिज्जमाणेण संजोये विम
भरियाए एगनदसुत्तो सच्च मय भुत्तप्पाए घरदिस दाऊण निज्जकालंगुलिविसमुवणीयं
मे पंथंभण्णिय, D: अलक्खिज्जमायसजोयविसभरियाए एगनदसुत्तो ए उडत्ता सच्च
मय । तच्च भुत्तप्पाए घरदंसं दाऊण निज्जकालंगुलिविसं उववीर्यं म पव्वमणक्खिज्ज ।

८ A om the following three words

मह मए । भुत्तावमाणे य आयमणवेलाए अवणीएसु चओ-
 रेसु पञ्जन्तभक्कणिज्जं 'आहारपरिणामणसमत्यं' 'अणेगदब्ब-
 मंजुयं' 'उवणीयं' 'मे जोयवडयं, भक्कियं मए निब्बियप्पेणं ।
 भुत्तावमाणे य कयसोयायारो गओ वामभवणं^१ । एत्यन्तरंमि
 वियन्मिओ विमवियारो, मिमिमिमियं मे अट्ठेहि, जइयं^२
 गया जीहा, मामलीहया करुहा, पब्बायं वयणकमलं,
 निरुद्धो लोयणपसरु । तओ अहं तहाविहमणाविरुणीय-
 मवत्यन्तरमणुवन्तो निवडिओ मीहामणाओ । 'हा हा
 किमेयं' ति विमणो मे समीवमागओ^३ पडिहारो । भणिओ
 य तेण 'देव, किमेयं' ति । तओ जडा^४ जीह त्ति न^५
 जंपियं मए । निरुविओ तेण, उवलहुो मे विमवियारो ।
 भणियं च णेण । अरे वाहरह भिग्यं विमप्पओयनिग्घायण-
 समत्ये वेज्जे । तओ 'न मोहणं वेज्जवाहरणं' ति चिन्तयन्ती
 ममंभमममुक्किन्तुत्तरीया हाहारवं करेमाणी निवडिणा
 समोवरि देवी । अवणीयं च तीए निरंसुगं^६ देव कन्द-^७
 माणीए मह अहुइयहुलीहिं^८ कण्ठगयं मम पीडाए जीवियं ।
 तओ अहं, देवाणुप्पिणा, पिपाए वावाओ ममाणो
 अहन्नाणदोषेण हिमवन्तदाहिणदिमास्तगे^९ मिनिन्नपप्पए
 समुप्पओ वरिहिणीए सुप्पिंमि । जाओ कामहमेण । तओ

१ CF om • BD om • D add १० अरविओ मीहापरे, B १. mar-
 २ D कथोवडय । ३ D मगा । ४ B विरपीडा ।
 ५ D add १० संरावदववरवेव । ६ D • वावकणे ।

- वासो चैव जणणिं वावाइऊण गहिओ वाहजुवाणेण,
 दिओ सत्तुयपत्त्यएणं नन्दावाडयवामिणो गामतल्लवरस्स ।
 तत्थ य^१ अजायपस्को मीउपहातपहावेयणाओ अणुहवन्तो
 चिट्ठामि । तिव्वयरौए कुहावेयणाए पडिपेत्तिओ. किमिए
 ५ खाइउं पयत्तो न्हि । तेहि य मे पावकम्मोहिं संधुक्किज्जमाणं
 वित्तारमुवगयं सरौरं । जाओ मे विविहरयणामेलसच्छहो
 पिच्छयम्मारी । तओ अहं गाहिओ नट्ठकलं, पेसिओ य
 तेण 'सुन्दरो' त्ति कलिऊण नियपुत्तस्स चैव पाङ्गडं राइणो
 गुणहरस्स ॥ इओ य जसोहरा वि मे पुब्बजम्मज्जणी मम
 १० मरणदिवसमि चैव अट्ठवसट्ठा मरिऊण यावकम्मवसिययाए^१
 करहाडयविसए धन्नऊरयसन्निवेसमि कुकुरीगमंमि कुकुर-
 ताए उववचा । जाओ य कुकुरो^२ । सो य 'मणपवणवेय-
 दस्को' त्ति धन्नपूरयवामिणा गुणधरस्स चैव^३ पेसिओ
 कोसलियं ति । पत्ता अहे दुवे वि समयं चैव विमासं,
 १५ पेसिया य अत्थाइयामण्डवगयस्स रत्तो, दिट्ठा य तेण ।
 जाया एयस्स अहेसु पीई, पसंसिया दुवे वि । समप्पिओ
 सुणओ अयण्डमच्चुस्स ^४ओण्हियमथहरस्स, अहं च राय-
 मउणपरिवाल्लयस्स नीलकण्डस्स^५ । भणिओ य ओण्हिओ ।
 अरे जाणासि चैव तुमं, जहा अहं दोसु दढं पयत्तो पया-

१ D om. १ D •कलियार । १ D adds षट्ठिउ कासिद्धवेव ।

२ B adds राइणो मम पुत्तस्स । ५ B सोवहिणस्स, D prima manu.

१ D नीलकण्ठ्याभिधानस्स ।

वास्तुणे पारङ्गीए य । सुणएस जीवघायणं सुहं १ति, ता
महन्तं जत्तं करेज्जासि त्ति । तेण भणियं 'जं देवो आण-
वेइ' त्ति । दुवे वि य अहे जहाविहिं लालेइ नरवई ।
एवं च अइकन्तो कोइ कालो ॥

अत्रया य अहं गयणयलपासायसंठियं आरुढो इन्द- १
नीलनिज्जूहयं । तस्य अन्तेउराणं रमणनेउरनिणायगभिणं
नवजलहरमइ पिव १गुणणियामुरयनिग्घोममायणिकण
नच्चिजं पयन्तो । तयवसाणे २य वायायणविवरेगदेसेण दिट्ठा
मए चित्तमालियाए सह खुज्जएण मयणुच्छेरे रइसुइमणु-
हवन्ती नयणावली । तं च मे दइण ३ समुप्पन्नं जाइसरण ४ । १०
तओ कम्मवसयत्तणेण अमरिमाणलपलित्तेणं चञ्चुनइगेहि
१वि लक्खिउमारुढो । तीए वि तस्स मन्नियं खुज्जस
गेण्हिऊण लोहमयलउडयं कोहाभिभूयाए पइओ अहं पण-
इणीए । पहारविहलो ५ निवडिओ सोदाणवत्तणीए, लुठ-
माणो पत्तो तमुइसं, जत्थ नरवई जूयं खेसइ त्ति । १५
६मगओ य मे 'गेण्ह गेण्ह' त्ति संलवन्तो समागओ देवी-

१ E • एतुडे ।

२ CF भु० ।

३ D घ ।

४ D adds चित्ता समुप्पन्ना जहा दिट्ठपुष्पादिनि । पव्वता य ईसाइयापरि
यासातथ गउ, B a marg

५ B जाईसरण ।

६ BD read this passage thus विण्हयार मए तेहि वि य ररसंमविय
लियहि भुसवेहि पइओ अह । पहारविह० etc

७ D विहलवलो ।

८ B ऐवउ ।

- परियणो । तं च तहाविहं सद्दं सोऊण तद्देसवत्तिणा तेण
 पुब्बभवजणणीसुणएण धाविऊण गहिओ अहं । घेप्पमाणं च
 मं पेच्छिऊण राइणा हाहारवं करेमाणेण पइओ सो
 सुणओ 'अक्खपाडएणं ति । पइारविहलंघलेण वमन-
 ५ रुहिरं मुक्को अहं तेण । कण्ठगयपाणा निवडिया दुवे वि
 अन्हे धरणिवट्ठे । सोगमुवगओ राया । आणत्ता तेण पुरो-
 हियप्पमुहा मणुस्सा । जहा तायस्स उवरयस्स अज्जियाए य
 कालायहलवद्गचन्दणकट्ठेहिं मच्चन्तो सक्कारो कओ सोग्गद-
 निवन्धणाइं 'दिआइं मचादाणाइं, तहा एयाण वि उवर-
 १० याण कायवं ति । एयमायणिकुण चिन्तियं मेए । अहो ए
 खल्लु पुत्तएणं सब्बसक्कारो पाविओ दिआइं णे सोग्गद-
 निवन्धणाइं दाणाइं, अहं पुण तिरिक्खजोणीए वि अब्बो-
 छिआए कुहाए किमिए खायन्तो सुणएहि य खज्जमाणो
 चिट्ठामि । अहो 'गइयया कम्माण । एवं चिन्तयन्तस्स
 १५ विमुक्कं मरीरयं जीविएणं ॥

तओ अह, देवाणुप्पिया", सुवेत्तपव्वयावरदिसाभाए
 अत्थि दुप्पवेसं नाम वणं, तंमि य
 अवभोगजोगपक्खवपुष्पफलस्साहिउदगपयट्ठे ।

१ AD अक्खुप्प, B अक्खपाडएं ति ।

२ A विरुद्धा, B om, E inserts च ।

३ D has instead of this विचित्तया कम्मपरिणीए ।

४ D adds महामच्चतदुक्खपौडिअदेओ तत्थ मओ समओ, B 1 marg.

सौयलि-घोडि-^१वचूल-कथर-खडराइसंकिण्णे ॥

ताड-वड-खज्ज-खञ्जण-सुखयरगहौरदुखसंचारे ।

विविह^२विमविडविनिगयवहुडतिखगगकण्डइए ॥

एयारिसंमि य वणे नौसेसं चिय निराभिरामंमि ।

काणपसतीए गथो जणिओऽहं ^३कुण्डपसएणं ॥

तत्थ ^४गथो नरयकुम्भीपागादरेगवेयणं विमहमाण
असंपडिए चेव पसवकाले जाओ म्हि दुप्पवेसे वणे । अज्जी
च्छिन्नकुहापीडियाए य पण्डुं मे जणणीए यणएस खीरं
तओ अहं बुभुक्तापरिमिलाणदेहो तत्थ परिभमन्तो गोखु
रयकण्डए खाइउमाढन्तो । तओ समं पावेण वित्यारमुवग
मे सरौरं । दओ य सो पुब्बयरजम्ममादसुणओ अट्टण्णाण-
सुवगओ मरिक्कण समुप्पओ इमंमि चेव दुप्पवेसे वणे
भुयङ्गमत्ताए त्ति । दिट्ठो य सो मए कालपाओ ज्व विदुम-
मणिरत्तनयणो घणन्धयारक्खवी मभिकलाकोडिधवलदाढो
चलन्तजमलजीहा जलासयसमौवे दहुरं खायमाणो त्ति ।
तओ बुभुक्तापरिगएणं अवियारिक्कण परिणरं गहिओ मए
सुच्छदेसे । तेण वि य नयणमिहिसिहाजालाभासुरमवल्लोद-
कण डक्को अहं ^५वयणदेसे । एवं च अघ्राणकोहवमया दुवे
वि अन्हे परोप्परं खाइउमारद्दा^६ । एत्यन्तरंमि अदिट्ठुप्पेण

१ A व०, B व०, D घोटितवत् ।

२ D विमहमिणचवहुड ।

३ B कुड, D कुट ।

४ ACDE वभावाचर्त्तु ।

गहिओ अहं तरच्छेण, पाडिओ^१ महिघत्ते । तओ सो ममं
खाइउं पयत्तो । किह । वमं वरवराए फालयन्तो, किराओ
तडतडाए तोडयन्तो, ^२सोणियं ढग्गढग्गाए ^३घोडयन्तो,
अट्टियाहं कडकडाए मोडयन्तो त्ति । अवि य

५ तह खाइउ पयत्तो जह मज्झं खज्जमाणसहेण^४ ।

भीएण व नीसेमं जीवेण कलेवरं सुक्ख ॥

तओ अहं, देवाणप्पिया, एवं सकसविणिवाइओ समाणो^५
तत्येव विमालाए नयरीए दुट्ठोदयाभिहाणाए निच्चयाए
महाइहंमि तत्य भीणीए गच्चपुडए रोहियमच्छत्ताए समुप्पओ
१० न्हि । सो वि य कण्हमप्पो तह मरिक्खण इमाए चेव मरि-
याए सुंसुमारत्ताए त्ति । जाया कालकमेणं । अन्नया अह
तत्य चेव परिक्खमन्तो दिट्ठो सुंसुमारेण, गहिओ पुच्छभाए ।
एत्यन्तरमि मज्जणनिमित्तं समागयाओ अन्तेउरचेडियाओ ।
दिस्सा विल्लादयाभिहाणाए चेडियाए झम्भा । तओ मं भोत्तूण
१५ सा गहिया अणेण । मयराहं च पत्ताणो अहं । तीए वि य 'हा
कहं गहिया गहिय' त्ति महन्तमारडिय । धरिया लोएण ।
कलयल्लरवेण समागया मच्छवम्भा । ओयरिक्खण सुयाविधा
चेढी गहिओ 'य सुंसुमारो, मारिओ दुक्खमारोणं ॥

१ B adda षडिउ ।

२ B सोहिघ वयडयाए D सोहिघ वुडवडाए ।

३ ACE पिपत्तो ।

४ D मइस्स

५ BD read this passage as follows अवि यक्कोपिअवरिवमासओ पिअ
नाम मरियु तत्य भीणीए

६ Dom

अदकन्नो वोद्द कालो । एत्यन्तरंमि अहं केवहपुरिसेहिं
 समासासिओ जालेणं, गहिओ जीवन्ताओ, 'महामच्छो'
 न्ति कलिऊण समुप्पन्नकज्जेहिं पाड्डडनिमित्तमुवणीओ
 गुणहरस्स । परितुट्ठो राया । 'मपाडियं पओयण तेसिं ।
 नीओ तेण नयणावलीए समीवं । भणिया च एमा । 'अम्भ,
 एयस्स रोहियमच्छस्स पुच्छभायं तायं अज्जिय च उदिसिऊण
 माहणाण रन्नावेहि, उवरिमभायं च यक्कतलियं काऊण
 मज्झमत्तणो य 'विल्लंकां करेज्जासि' । एवं च मे सुण-
 माणस्स देविं च पेच्चिऊण समुप्पन्नं 'जादस्सरण । एव च
 रन्ना समाणत्ते किन्दिऊण पुच्छखण्डं पेसियं 'माहणाणं'
 नयणावलीए । मेमदेहमि निच्छस्सियारं 'खवस्सारं, दिअं
 'तिगडुक्कडं चिहुसोणं परिमित्तो हलिहापाणिएण । तओ
 उव्वत्तन्तमरुणभरियाए पक्खित्तो मद्दकवलीए, संवट्ठुव्वत्तएण
 तल्लिज्जिडं पयत्तो ।

तो छिन्नभिन्न पक्क खाहिइ पुत्तो ममं ति जाणामि । १२

तिव्ववियणाहिभूओ न धम्मज्ञाणं झियाएमि ॥

इय वि कयत्थिओ मे निरयगरुममाणएहि दुक्केहिं ।

दडकम्मनियल्लवट्ठो न सुयद जीवो सरौरं ति ॥

१ D om this sentence

२ B विसेरे ।

३ B जाईस्स, D adds मे ।

४ D खखारं, B खविखारं ; marg

५ D adds जण ।

६ BD adds ति ।

७ AC मयायसे

८ D तिगडुक्कडुट्टर ।

१एव च तस्य तिब्बवेयणाभिभूतो चिद्वामि । एय च
ताव एय ॥

इतो य विपालानयरीए पाणवाडए जा १सा पुब्बभवजणणी
सुसुमारभवे बट्टमाणौ वावाइया सा तस्य केलियत्ताए
५ समुप्पन्ना । ततो तीए गम्भमि एलयत्ताए पस्सित्तो न्हि ।
जातो कालक्कमेण पत्तो जोव्वण । महामोहमोहियमणो
मेहणनिमित्त आरूढो २अम्भय । दिट्ठो य नियजूहवइणा,
३कसायजोएण तहा इतो मम्मदेसे जहा पाणे परिधरऊण
निययवोएण चेव समुप्पन्नो तीए गम्भमि । अवि य

१० कम्ममलविणडिएण तस्य मरन्तेण मन्दभग्गेण ।

अप्पा ४अप्पण चिय जणिओ जणणीए गम्भमि ॥

१सा य पच्चासन्ने पसवकाले गुणहरेण रत्ता पारड्ढीओ
नियत्तमाणेण अणासाइयन्नपाणिणा २ तहाविहस्सेत्तभायमि
कायजड्ढयाए मन्द मन्द परिसक्कमाणौ आयधमायद्धिऊण
१५ ५कोडण्ड विट्ठा ६कलियधरेण । पद्धारगइययाए निवडिआ
धरणिवट्ठे । लड्डल्लखी परितुट्ठो राया, समागओ तसुइस ।
दिट्ठा फुरफुरेत्तापाणा, ७आवन्नसत्ता एस ८त्ति लल्लिया तेण ।

१ BD read एवं च तिब्बवेयण्ड पाविजइ इम पि ताव पावउ ति । उम्भोओ
पाचत्राने जा सा पुब्बभव• etc १ E मे ।

२ D चंदय ।

३ BD कसायोदयसं य ।

४ D दि ।

५ D अइइती बोइ काओ समसत्त पसवकाले मम पुत्तेव चेव ।

६ B •पावि विप ।

= B बोदइ ।

७ A कवि • CE कवि • ।

तत्रो य मे उयर विधारिकण 'नीणिओ अह । समप्पिओ
 अयापालात्त^१ । अन्नयणपाणेण जीविओ पत्तो कुमारभाव ।
 एत्यन्तरमि पारद्वीफलनिमित्त^२ गुणहरेण कुलदेवयापूया-
 विहाण कय । ^३भोयणत्य वावाइया पन्नरस महिसया ।
 वग्गणजणभोयणत्य च सुसभिय कय महिसमस । इओ ^४
 य 'किर पवित्तमुहो मेसो हवइ' त्ति^५ [लोयवाओ]
 आणाविओ अइय कायसुणउच्चिद्वरद्वपक्कपरिसोदणनिमित्त
 सूवयारेण, ^६ठाविओ महाणसदुवारे । तत्रो मए उस्सिद्धिय
 त मस, भुत्त वग्गणेहि, विइण आयमण । उट्ठिया दियवरा
 ठिया ^७य पन्तिथा पन्तिथाहि । एत्यन्तरमि विसेसुज्जलनेवच्च ^८
 अन्तेउर घेत्तूण आगओ गुणहरो । त च मे दट्टूण^९ समुप्पन्न
 जाइस्सुरण । विन्नाओ मे^{१०} सब्बवुत्तन्तो । ^{११}चलणेषु निवडिऊण
 वाइया वग्गणा । भणिय च तेण । एसा पन्तिथा तायस्स
 उवणमउ, एसा य अज्झियाए एयाओ य कुलदेवयाए त्ति ।
^{१२}त पडिस्सुय वग्गणेहि । चिन्तिय च मए । अहो एव पि नाम ^{१३}
 पुत्तए जयन्ते अह दुक्खिओ त्ति । एत्यन्तरमि भोयणनिमित्त

१ D नीणीउ ।

१ F 'पालयस्स D ad is तेष य ।

२ ACE 'फलण' ।

३ D भोयण ।

४ In B the preced ng passage is in the margin as if the word
 लोयवाओ is omitted also in D

५ D ठविउ ।

६ DL om E o पन्तिथा

७ D all पण्डा रेवारेण

विन्ना तयन्तरे च

८ D मया ।

९ D 'त' उदतरणि ।

११ D adds तउ

- चेव सयलमादलोयपरियओ^१ उवविहो राया । दिहाओ
 देवौओ, न दिहा नयणावली । तओ मए चिन्तिय । अह
 कहि पुण मा^२ भविस्सु । एत्यन्तरमि अन्न उद्दिमिकण भणिय
 एगाए चेडौए । हला सुन्दरिए, इह अज्ज चेव दमे महिमया
 ५ वावाइया, ता कि पुण एस एवविहो पूदगन्धो न्ति । तीए
 भणिय । हला पेक्कमञ्जूमिए, न एस महिमगन्धो, एमो खु
 देवौण नयणावलीए तहाऽजिण्णे रसलोलुयत्तणेण ^३मच्छयं
 खादकण कोढगहियाए वणन्तरग्गिणो देहनिस्सुन्दवाओ ।
 इयरौए भणिय । हला सुन्दरिए, न एस मच्छयाहारमेत्त-
 १० ममुप्पओ कोढो, कि तु तहासग्गावियमहारायविम-
 प्पओयवावायणजणियपावममुत्थो न्ति । ता अलमन्दाणमि-
 मीए । एहि अन्नओ गच्छन् ^४ता मा किपि आणत्तिय
 देइस्सुत्त न्ति । गयाओ चेडियाओ । तओ मविसेस पलोइया
 मए दिहा य एकपासोवविहा ^५मक्खियासहस्सुसपायदूसिया
 १५ विणिग्गयातम्बनयणा नयणावलि न्ति । तओ न पेच्छिकण
 तिब्बथरदुक्कसतत्तो मोइउ पवत्तो । कह ।

हा किह^६ सा पच्चस्स कम्ममलोच्चाइया पणइणी मे ।

जम्भन्तर ^७व पत्ता रुवविवज्जासभेएण ॥

१ B •पटियटिआ ।

२ ACE om

३ D मच्छमउ ।

४ D ताव corrected from मा य ।

५ B मच्छिया० ।

६ D कह ।

७ D पयत्ता ।

वयणेण यणहरेणं १धरणेहि य जीउ निळिया आसि ।

मव्वविलयाणमहिंयं सोहा ममिकलमकमहाणं ॥

तीए चिय पेच्च कहं अहुलिविगमखयसंगमेहिं २ च ।

ते चेव हन्दि देसा धणियं उब्बेवया ३ जाया ॥

केसाहरमयणेहिं ४ मवियमुभनपेच्चिएहिं च ।

तिम्बतवाण सुणीण वि जा चित्तहरा दढमासि ॥

म ५हेय कह णु एणिहं तेहिं चिय पावपरिणइवसेण ।

चिन्तिज्जन्तो वि पिया कामीण वि कुणइ ६निळियं ॥

एवं च चिन्तयन्तो जाव कंचि कासं चिट्ठामि, ताव
गद्दाविओ राइणा सुवयारो, भपिओ य । अरे न रुद्ध मे १
महिमयमंसं, ता अयं किंपि सज्जं आणेहिं त्ति । तओ
सुवयारेण २कलिऊण 'चण्डमासणो देवो, मा कालखेवो
हविस्सुद' त्ति ३ ममं चेव एहं मत्थियं ४ छेत्तूण कयं भडित्तयं,
पेसियं च रओ । तेण वि य 'तायस्स उवणमउ' त्ति
भणिऊण ५'दव्वावियं येवमग्गासणियवम्भणणं, पेसियं ६च ७
किपि नयणावलीए, भुत्तं ८च सेममप्पणा ॥ एत्थन्तरमि ९य
जा सा महं जणणी गुणहरेण वावादया आसि १०, सा
कलिङ्गविसए ११महिमीए १२कुच्चियि महिसओ ममुप्पओ ,

१ D मयणेण ।

२ B ०'देयहि ।

३ B १ उब्बेवया ।

४ L ०'हि य ।

५ B हेव ।

६ D उब्बेय ।

७ BD चित्तियं om कलिऊण ।

८ BD add तज्ज ।

९ B तसयं D तज्ज ।

१० B देवा ० ।

११ D om १२ AC om

- १वृद्धिश्चो १कालक्रमेण । सो य भण्डभारयं^१ वहन्तो ममागश्चो
 २विमाल नयति । वावाद्भो य तेण जलपियण्णहाणनिमित्त
 ३सिप्पानद् समोयरन्तो आसवन्दुरापहाणो^४ वोलाहकिमोरो ।
 ४निवेदय रवो । भणिय च णेण । अरे आणेह त
 ५ दुद्धमहिमय । नरवदसमाप्पमाणत्तर च ५आणीश्चो एमो^६ ।
 तश्चो त द्दूण रोमकुरियाहरेण सूवयार सदाविकण
 भणिय रादणा । अरे एय दुरायार दुद्धमहिमय सजीव
 चेव लद्ध भडित्तय करेहि त्ति । ६निहया मयलदिमासु
 लोहखोण्डया,^७ लोहसङ्गलाहि च नियामिश्चो ८लोहखोण्ड-
 ९ एस । कय च से तिगडुगहिङ्गुलवणजलभरिय पुरश्चो
 मक्काकडाह । पज्जालिश्चो १०य चउसु वि दिमासु नाददूरमि
 चेव खरवरसारकट्टेहि ऊयामणो । तश्चो ११य सो महामहन्तेण
 अग्गिणा पच्चमाणो सुक्कोट्टकण्डतालू तिब्बतिसापरिगश्चो^{१२}
 अदिघयर दुक्क जणयन्त खारपाणिय पिविउमारद्वो ।
 १५ पलीविश्चो तेण सो देहमज्जे । निगाय १६च से धीयपासेण
 १७किन्विम । एत्यन्तरमि ममाणत्त रादणा । पेसेहि लद्ध
 महिमयभडित्तय ति । तश्चो जत्य जत्य १८पक्कमस, तश्चो

१ D om

२ AC विष्णु भई ।

३ B चमाचोय ।

४ BCE •कोट्टया ।

५ B •तिवाह ।

६ D •भारयः ।

७ A •मदुरा• ।

८ B om

९ B चउरसु F चोदरसु ।

१० in D before ये ।

११ BD लोकोही ।

१२ AC निवेदयो च ।

१३ F adds तेव वि च ।

१४ D om

१५ D पद्धः ।

तश्चो किन्दिऊण पेसिय सूवयारेण । सितो य एसो
 'घयउत्तेडएहि । पस्किन्त च 'महिणवट्टिय लोण । विसेसेण
 पज्जालिओ जलणो । एत्यन्तरमि आगओ रायपरिवेसओ ।
 भणिय च णेण । अरे अन्न पि विजाईय भडित्तय लड्ड
 देहि त्ति । तश्चो 'पुल्लओ अह सूवयारेण' । 'भडित्तय ५
 'कम्पिहामि' त्ति समूढो हियएण, 'उल्लङ्क सिराजाल,
 विहडिओ अट्टिवन्धो, 'गलियाइ सन्विन्दियवक्काइ । तश्चो
 कण्ठगयपाणो चेव गहिओ सूवयारेण, छिन्न मे
 'विद्वयपामय । विमुक्को य मे देहो जीविण ॥

तश्चो, देवाणुप्पिया, एगममयमि चेव सो महिमयजीवो १०
 अह च मरिऊण उप्पन्ना विमानापाणवाडए^१ कुकुडोए
 गम्भमि । अट्टक्कन्तो कोइ कालो । उवत्थिए पमवकाले
 वावाइया णे जणणी मज्जारपोयएण । कयवरोवरि च त
 खायमाणस्तु गलिय अण्डयदुग । गओ मज्जारो । पस्किन्तो
 य णे उवरि 'काएवि चण्डालीए सुप्पकोणेण कज्जो । १५
 'तदुन्हापहावेण जीविया अन्हे । फुडियाइ अण्डयाइ ।
 निग्गया अन्हे । गहियाइ 'अणुहल्लामिहाणेण चण्डालदारएण,

१ D घित्तो । २ B महइ, D महिणवट्टिय । ३ B पसोईय ।

४ BD add भडित्तयनिमित्त अरंय गोदाय दिट्ठीय । ५ D चट्टेहामि ।

६ ACE उल्लङ्क । ७ CF विवलिथाइ । ८ B नोय । ९ B पडियाय ।

१० A om BCD अय । ११ A तडन्हा । C तथोउन्हा, B तदुन्हा ।

१२ ACE अण्डयय, B and C in the (1) say have अणुवज्ज ।

- जीवाविद्या तेण । जायाओ णे चन्दचन्दिमामच्छहाओ
 पिच्छावलीओ, समुभूया मे सुयसुहगुञ्जद्वारायसरिसा चूला
 'गहडचट्टुसरिसा य मे चट्टु । एत्यन्तरमि दिट्ठाद अन्हे
 कालदण्डवासिएण । 'अहो इमाद रादणो खेहणजोगाद'
 ५ ति गहियाद' तेण उवणीयाद 'च गुणहरस्स । परितुट्ठो
 राया । समप्पियाद च णे एयस्स चेव कालदण्डवासियस्स ।
 भणियो य एसो । अरे जत्थ जत्थ वच्चामि, तत्थ तत्थ
 एयाद आणेषव्वाड । पडिक्खमणेण । अज्जया मयलन्तेउर-
 परियरिओ' वमन्तकीलानिमित्त 'गओ कुसुमायहज्जाण
 १० राया । नीयाइं अन्हे तहि कालदण्डवासिएण । ठिओ
 उज्जाणतिलयभूए बालकयक्षीहरयपरिस्किन्ते माहवीलया-
 मण्डवे राया । इयरो वि सह अन्हेहि गओ असोयवीहिय' ।
 दिट्ठो य तत्थ भयव' समिस्सुगणपरिवुडो समिप्पहाभिहाणो
 आयरिओ त्ति । तओ अलियवन्दण 'करेन्तो उवगओ
 १५ साउभूल, धम्महाहिओ तेण' । तओ त तवमिरिविरायन्तदेह
 दट्ठूण आयण्डुण पयइसुन्दर 'तस्स वयण 'उवमन्तो वि य
 एसो । भणिय च णेण । भयव, कौदसो तुम्हाण धम्मो ।
 भयवया भणिय । 'सुण ।

१ ACF om all down to एत्तरमि । २ D adds च दीपारं दाक्षय ।

३ D om

४ १ *परियचो यचो । ५ E om

६ D adds दंढवासिड ।

७ D adds साउ ।

८ D करेता ।

९ D अदसयसुविषय ।

१० D adds ईसि ।

११ BD सुणच भवो ।

मयममममाहारको एगो सेव धमो । मुढो य एत्य
 अणहिगयमत्यपरमत्यो जलो भेए ^१कप्पेइ । सो उण ममासेण
 इमो । मणवयणकायजोगेहिं परपोडाए अकरणं, तथा
 सुपरिसुद्धम अणमियम भाषणं, तणमेवागसु वि अदत्ता-
 दाणम अगहणं, मणवयणकायजोगेहिं अयमभेरपरिवज्जणं, ^२
 गोसुववहिरलाइएसुं य अपरिग्गहो ; तथा निमिभसवज्जणं,
 वायालोभेसणादोगसुद्धपिण्डपरिभोओ ॥

* एत्यन्तरंमि भणियं दण्डवामिएणं । भयवं, अलं एहणा ;
 कहेहि गिहधमं । कहिओ भे भयवया पद्याणुवयाइओ
 मावयधमो । भणियं य जेण । भयवं, करेमि अहमेयं धमं । ^{१०}
 नवरं पुम्वपुरिमकमागय^१ वेयविहिण विहिणा न परि-
 णमि पसुनहं ति । भयवया भणियं । जइ न परिचयधि,
 तओ इमं कुकुडमिऊणं जहा ^२तहा पाविहिमि मंमारमायरे
 अणत्यं ति । दण्डवामिएण भणिय । भयवं, किं पुण न
 परिचत्तमिमेहि, को वा पाविओ अणत्यो । तओ भयवया^३ ^{११}
 जहा अन्हे जणजित्तया आमि, जहा य पिडमयकुकुडवहो
 कओ, जहा य

सिहिमाणसप्पपमया गौणोदारा य^४ अरयमेमा य ।

महिमयकुकुडपक्खी जाया मंमारजलहिमि ॥

१ D विहयेइ ।

२ D add सेव ।

३ B i marg, Com

४ BD add भविधं । सुवादि भइ इमे । तथा पाविउमारको ।

५ D adds सुसमारप ।

जाद च णे पत्ताद 'तिव्वदुक्काद, सब्बमेय' सुयाद-
सयनाणिणा साहिंयं ति । एय च भोक्कण पर सवेगमावन्नो
दण्डवासिओ । भणिय च णेण । भयव, अल मे इयपरिणाम-
दारुणेण वेयविहिण्णावि 'पसुवहेण, देहि मे गिहिधम्मो-

५ चियाद वयादं । तओ भयवया तित्ययरभासिएणं विहिण्णा
से दिओ ससारजलहिवोहित्यभूओ पच्चनमोक्कारो, तहा
यूलयपाणादवायविरमणादयाद' च वयाद । गहियादं च
णेण नियचरियसवणसमुप्पन्नजादसुरणेहि परमसंवेगागएहि
'य अन्हेहि । तओ परिओसविसेमओ 'मपत्तभुवणगुरुधम्म-

१० वोहेहि 'निडुवियसाणुवन्थासुहकमेहि कूजिय अन्हेहि । सुय
च त रादण दूमहरन्तरगण जयावलीए सह सुरयसोक्त-
मणुहवन्तेण ति । गहियमणेण पासत्य धणुवर, मन्विओ
तौरियासरो, 'देवि, पेक्क मे सद्देहिज्जण' ति भणिकण
मुक्को, 'तओ णेण वावादयाद अन्हे ॥

१५ समुप्पन्नाणि तरक्कण देव भुत्तमुत्ताए' जयावलीए 'चेव
कुच्चिमि । आविष्मूयजिणधम्मवोहिगमपहावेण समुप्पन्नो
तौए दठ अभयदाणपरिणामो । दिन्न सत्तेसु अभयदाण ।
जायाद काळकमेण अह दारओ जणणी मे दारय त्ति ।

१ D adds चारीरभाषसादं ।

१ D adds 'सम्हाण ।

२ D om पद्य and a lds ति ।

३ D 'वेरम' ।

४ DE अन्हेहि च ।

५ ABCE 'भवण' ।

६ B निचविहङ्गाणु ।

७ D तोरीण । ८ ACDE च ।

१० DE 'मुक्कार' ।

११ E om

गअत्येहिं च अहेहिं जणणी अभयदाणपरा आसि ; अओ
पइट्ठाविद्याद नामादं मज्झ अभयहई इयरीए अभयमइ ति ।
वड्ढियादं च अहे देहोवचएण कलाकलावेण य । चिन्तियं
च रादणा । करेमि अभयमईए विवाहं अभयहइणो य
जुयरज्जाभिषेयं ति ॥

एत्यन्तरंमि पयट्ठो पारद्धि राया, निग्गओ विमालाओ,
पत्तो उज्जाणन्तरं । क्किओ कुसुमामोयसुरहिणा-मारुणं ।
अवल्लोदय च एणेण तमुज्जाणं । दिट्ठो य तत्थ तिलयपायवा-
सन्ने झाणमुवगओ 'सुदत्तो नाम मुणिवरो । 'अवमउणो खु
एसो पारद्धीपयट्ठस्स, ता एयस्स कयत्यणाए चेव माणेमि १
एयं' ति चिन्तिऊण 'कुच्छुक्कारमार सुयाविद्या सुणया ।
अयासमच्चू निव मिग्घवेएण पत्ता मुणिवरममीवं । सुऊयऊया-
मणो ,विव तवप्पहाए जजन्तदेहो दिट्ठो तेहिं मुणिवरो ।

तो तं ममुज्जलन्तं भाणा दट्ठुण निप्पहा जाया ।

ओसहिगन्धामोडियपअट्ठविमा भुयङ्ग व्व ॥

तवकम्मपहावेणं काऊण पयाहिणं सुणयवन्तं ।

'धरणिगयमत्यएहिं पडियं पाए मुणिवरस्स ॥

तओ तं दट्ठुण विलिओ राया । चिन्तियं च लेण ।

अहो वरं एए 'सुणहपुरिमा न उण अहं पुरिमसुणहो,

१ B देव. om ममुज्जाण ।

२ occasionally spelled दुयन in AC

३ AB मुज्जु ।

४ D) एवमवत्यएहिं ।

५ A सुययु, B सुययु ।

- जेण एवं तवचरणनिरयस्स भयवओ वि अकुसल चिन्तिथ
 ति । एत्यन्तरमि ममागओ ^१मयलाए विमालानयरीए
 पहाणो माङ्गवन्दणनिमित्त रादणो चेव बालमित्तो जिण-
 वयणभावियमई अरहदत्तो नाम भेट्ठिपुत्तो त्ति । विचाओ
 १ य तेण रादणो परलोयनिरवेक्कयाए सुणिवरोवसगो ।
 तओ पणमिऊण भणियो तेण नरवई 'देव, किमेय' ति ।
 रादणा भणिय । जमुचिय पुरिमसारमेयस्स । अरहयत्तेण
 भणिय । देव, पुरिमवीहो खु तुम, ता कि एरणा ।
 ओअरह तुरङ्गमाओ, वन्दह भयवन्त सुदत्तमुणिवर । एसो
 १ खु कलिङ्गाहिवस्स अमरदत्तस्स पुत्तो सुदत्तो नाम
 नरवई^१ । एयस्स पढमजोव्वणे वट्ठमाणस्स उवणीओ आरक्कि-
 एण तक्करो । भणिय ^२च तेण । देव, एएण परघर
 पविमिऊण एग महम्मग वावाइय सुट्ठ घर, नीसरन्तो
 गहिओ अहेहि रुपयं देवो पमाण ति । ^३एय च भोऊण
 १ सहाविद्या णेण धम्ममत्यपाठया, भणिया य । एयस्स इमिणा
 आरक्किएण एम दोसो कहिओ, ता कौइसो इमस्स दण्ढो
 त्ति । तेहि भणिय । देव, पुरिमघायओ परदब्बावहारो य
 एसो, ता ^४तियचउक्कचचरेहि निवेइऊण जणवयाण तओ
 नेत्तुप्पाडणकणनामुक्कत्तणकरचरणहेयणेहि ^५जीवियनासो चेव

१ D मयकुळ्ळिणियरोपहाणो

१ B adds ओला ।

२ B दडवाण्डिण ।

३ B एव

४ D om तिय ।

५ BD insert दिडो सल्लमि ।

इमस्स दण्णो त्ति रिमिवयण । एव चायसिक्कण चिन्तिय
मणेण । अहो 'जहन्ना रायकुलजीविणा, ज ईदिम पि अणु-
मवीयइ त्ति । ता अल ने अणेगोवद्दवभायणेण' रज्जसुहेण
ति । आणन्दमन्नियस्स भादण्येयस्स दाऊण रज्ज सुहस-
सुहसमीवे पव्वो पव्वज्ज ति । ता वन्दणीओ खु एमो ॥ १

एय सोऊण ममभन्तो गओ राया मुणिवरममीव ।
वन्दिओ णेण भयव सुदत्तमुणिवरो । एत्यन्तरमि 'ममन्तो
झाणओगो । तओ धम्मसाहिओ णेण भणिओ य 'महाराय
ववविमसु' त्ति । तओ 'अहो मए अकज्ज ववसिय' ति
अहियजायपच्छायावो लज्जावणयवयणकमलो ववविट्ठो १०
राया । चिन्तिय च णेण । 'इमस्स रिमिस्सु पायओ अह
ति । एव 'च पायसिक्कण अत्तणो मिरक्खेमन्नरेण न
पायश्चित्त पेक्कामि । ता कि यङ्गणा, न सङ्खणोमि
अकज्जायरणकलङ्कदूसिय अत्ताण मुक्कत्तय पि धारेड ।
अओ अल ने 'इहत्थिएण मपाडेमि जहा ममीहिय ति । ११
एत्यन्तरमि समुप्पन्नमणपज्जवमाणाइमएण भणिय सुदत्त-
मुणिवरेण । महाराय अल ते इमिणा चिन्तिएण । न
खलु एय एत्य पश्चित्त ज तए परियप्पिय । अओ आय-
पाओ वि पडिक्कुट्ठो सेव धम्मपयत्तजाणएहि । भणिय च ।

१ II जहन्निदा । * Inserts अवेपपाववहेव । १ ABCD वज्जो ।

१ D न इमस्स उरए इरए वड्ढोमि रिमिस्स etc १ BD am

१ उरए जोरिरए ।

भावियजिणवयणाणं ममत्तरहियाण मत्थि ऊ विसेसो ।

अप्याणमि परमि य तो वञ्जे पीडमुभजो' वि ॥

जं च अकम्पायरणकलहदूमियं असाणं मसमि ति,
एयसु वि जिणवयणाण्डाणज्जं चेव परकालणं, न उण

१ अयं ति । जं पि चिन्तियं 'संपादेमि जहा समीक्षियं' ति,
 एतयं पि अस्तं 'तेषा भवानुबन्धिना संपादिएण । संपादेहि
 असंपादियपुस्यं तेषोक्कबन्धनाणं जाइजरामरणयन्धविमुक्काण'
 तित्ययराणं भामणं ॥ एत्यन्तरंमि मणगयाहिप्पायपयइणेण
 'अहो भगवओ माणं' ति मुखभाणो 'इमाओ सेव पच्छि-

१० 'तमपयच्छिस्त' ति आणन्द्याहजलभरिद्यसोयजो पडिओ
मुणिवरगा वलणेसु राधा । विद्यतो तेण भयवं मुणिवरो
'भयवं, कहेहि किमेत्य पायच्छिस्त' ति । मुणिवरेण
भणियं । महाराय, पडिवक्तासेवणं । तं पुण 'न नियाण
वञ्जणमन्तरेण ति, नियाणं परिहरियम् । नियाणं च एत्य
११ मिच्छन्मोहणीयमंगथ अद्याणं । तं च अजहा ठिएस
भावेसु अजहा पवञ्जणं ति । चिन्तियं च तुमए 'अवमउणो
रु एमो, अओ कयत्यणाए माणेमि' त्ति । अवमउणत्ते^२ थ
इमं ते निमित्तं पडिहाइ, जहा किल एम अण्हाणसेवो
कयमिरतुण्डसुण्डो विरुद्धपासण्डवेसधारी भिक्षोवजीवगो

त्ति । ता एत्थ, महाराय, मञ्जत्यो भविज्जण निघामेहि
कारणं, के पहाणसेवणासेवणाए गुणदोषं त्ति । तत्थ
पहाणसेवणगुणा ।

देहो खणमेत्तसुद्धं तमि य राओ^१ तहाहिमाणो य ।

विलयाण पत्थणिज्जो सुद्धं त्ति^२ देव्यो य अक्काण ॥ ५

इमे य दोषा ।

जल्लगयजौवविघाओ^३ उप्पीलणओ य अन्नसत्ताण ।

अङ्गारखीरधुवणे अक्काणपयासण चेव ॥

एए चेव विवज्जणं अपहाणगुणा ।

दोसा उण विवुद्धजण पडुच्च न ऊ कोइ एत्थ विज्जन्ति । १०

ज मञ्जसत्यमारो पाणिदया तिगरणविसुद्धा ॥

एय गणमाणेहि^४ 'वृन्नावयमि'^५ जन्नदिक्काए ।

सञ्चायरेण गहिय अण्णाणवय दिएहि पि ॥

अन्न च

अक्खण्डियवयनियमा गुत्ता दन्तिन्दिथा जियकसाया । ११

मञ्जायज्ञाणनिरया निच्चसुद्धं सुणिवरा शेन्ति ॥

मिरतुण्डमुण्डण पि ऊ जइत्तु सञ्चासवा नियत्तत्तु ।

पढमवथरक्खण्डा गुणावह होइ नियमेण ।

पासण्ड पि थ एय सुमङ्गल वीयरायदोसेहि ।

जम्हा जिणेहि भणिय अओ विवुद्धं ति वामोहो ॥ १२

१ C दया य अक्कायं ।

२ A. * चिवाव CE कीर्त्तिकाओ ।

३ D वृद्धा ।

४ H वयवमि ।

सञ्चारमनियतो अण्डिवद्धो य उभयलोएसु ।

भिरुवजीवगो चिय पमंसिओ सव्वसत्थेसु ॥

एव च, महाराय, परमगुणजुत्तत्तणेण तियमाण वि

महामङ्गलं^१ समणह्व कइं ते अवसउणो त्ति ॥

५ * एयमायसिऊण पण्डं राइणो मिच्छत्तं । अहो^२

‘नाणादसओ’ त्ति जंपमाणो निवडिओ चलणेसु । भणियं
च लेण । भयवं, एवमेयं, जमाइइ भयवया । वज्जियं मए

नियाण । ता खमसु मे एयमवराहं ति । भयवया भणियं ।

उट्टेहि देवाणुप्पिया उट्टेहि, अलं ते संभमेण । खमापहाणा

१० चेव मुणिणो हवन्ति । खमियं मए सव्वसत्ताणं । निषामेहि
तिथ्ययरभासियं खमाए परपराभावणं । विणा वि वइयरं

वालेण ऽक्कोमिएणावि साऊणा खमा भावेयव्वा ‘सुन्दरो

खु एसो जमेवमवि ‘अहिणिविट्ठो न मं तालेइ’ । तालिए-

णावि साऊणा खमा भावेयव्वा ‘सुन्दरो खु एसो, जमेवमवि

१५ अहिणिविट्ठो न मं जीवियाओ ववरोवेइ’ त्ति । ववरोइज्ज-

माणेणावि साऊणा खमा भावेयव्वा ‘सुन्दरो खु एसो,

जमेवमवि अहिणिविट्ठो न मं संजमाओ ‘भंसेइ, किं तु

ममं चेव ‘पुव्वकस्सपरिणई एस’ त्ति । एय^३ च सोऊण

१ D ममं, adds स : marg before न ।

२ D adds the following verse एसा य जपपसिवा वेयसुरं विषयरहि
आ भविता । किममुंइव कममि य जलाभिसेय बुवंजिनि (sic) ।

३ B has always अभिनिविट्ठो ।

४ D has always मम ।

५ B भयर ।

६ D adds कय ।

७ D om

परितुडो राया । १चिन्तियमाणेण । नत्थि अविमओ ना
 भयवओ नाणस्स । अओ पुच्छामि भयवन्त तायस्स अज्जि-
 याए य गदविसेस ति । पुच्छिओ भयव । साहिओ २
 भयवया १पिट्ठसुकुडवहनिमित्तो मकरादलखणो जयावसौ-
 गमममुप्यन्तिपज्जवसाणो न्ति । राइणा चिन्तिय । अहं
 जुगुच्छणीयया ससारस्स, अहो अणवत्थियसिण्हया इत्थि-
 याण, अहो गरुयया मोहस्स, अहो दारुणविवागया अक-
 ज्जयिरणाण, जमिह देवयानिमित्त पिट्ठमयकुडुवहो वि
 एव परिणओ न्ति ।

इहा अइय कि काह निरत्थय जेण जियसया वडया ।

वावाइया फुरन्ता अन्नाणमत्तावत्तिणेण ॥

ता नूण गन्तव्य निरय १कन्दुज्जुएण पत्थेण ।

नत्थि ऊ एत्थ उवाओ अहवा पुच्छामि भयवन्त ॥

एत्थन्तरमि सुणियनरिन्दाहिप्पाएण भणिय सुदत्तमुणि-
 वरेण । महाराय, अत्थि उवाओ । सो उण तिगरणविसुद्धा
 १जिणधम्मपडिवत्ती । सा पुण पुब्बदुक्कडेसु अच्चन्तमणुयावो,
 जिणवयणजळेण चित्तरयणसोइण, सव्वारम्भचाएण चारित्त-
 पडिवत्ती, मेत्तीपमोयकारुणमज्झत्ययाण च जीवगुणाहिय-
 किलिस्सुमाणाविणीएसु भावणा । पडिवन्नचरणभावणा य

१ D •यं चाणण ।

२ D •कुडुवह ।

३ B कुडुवहणं समोहं, E कंडुज्जु explained बाणेनेव अणुकेन सातेव

पाणिणो 'तप्यभूदमेव अप्यमायादमरणेण 'पवदृमाणमवेगा
 निरदयारमीलयाए खवेन्ति पुम्बदुक्कडाद पावकम्माद, अभा-
 वओ निमित्तस्स म बन्हेन्ति नवारं । तओ ते, देवाणु-
 प्पिया, परमसुहममेया सुहपरपराए चेव खविऊण कम्मजाल
 १ पावेन्ति जाइजरामरणरोयभोयरहिय परमपय ति ॥

राइणा भणिय । भयव, जइ ताव तायअज्जियाण एह-
 हमेत्तस्स वि दुक्कडस्स ईदमो विवाओ^१, ता कहमह महा-
 पावकम्मायारी विवागओ निरयादएसु अभुञ्जिऊण 'त कम्म-
 विवाग 'भोग्गइ ल्हामि न्ति । भयवया भणिय । महाराय,
 १० सुए । नत्थि असज्ज नाम चरणपरिणामस्स । एसो खलु
 परमामय पावविमपरिणईए, वज्ज कम्मपब्बयस्स, चिन्तामणी
 ममौहियाण, कप्पपायवो सिद्धिसुहफलस्स । 'जइव, महा-
 राय, विमलेमभोइणो वि पाणिणो अकयपडियारा पावेन्ति
 आवइ, सुज्जन्ति हियाहिएसु, न सेवन्ति भाणुस्सुयसुहाइ,
 ११ परिचयन्ति जीविय, तहेव एए पमाइणो जीवा काऊण
 पावकम्माद अकाऊण पडियार पावन्ति तप्फल जाइजरा-
 मरणरोयभोय ति । कयपडियारा उए परमामयसामत्याओ
 निज्जिणन्ति कासुकुड पि महाविम, किमङ्ग पुए विमलेम
 ति, एव च अणाइभवभावणाओ जीवो काऊण पावकम्मा
 १० सेविऊण तस्स पडिवक्कभूय महाचरणपरिणाम निज्जिणन्ति

१ D तप्यभूद, DE तप्य-

१ D = मायाण ।

१ D ad is ति ।

१ D तय

१ D सोमति

१ D जइव, F जइ च ।

अण्येयभवजणय पि पावकम्भं, किमद्ग पुण एगभवियं ति ॥
 एयं सोऊण हरिसिओ राया, भणिय च ऐण । भयवं, अह
 कौइसो पुण एस चरणपरिणामो त्ति बुद्धद । भयवया
 भणियं । सम्मन्नाणपुब्बयं तिष्वरुईए दोमनियत्तणं ति ।
 भणियं च ।

जाणद उप्पन्नरुई जद ता दोमा नियत्तई सखं ।

इहरा अयवित्ती य वि अणियत्ती चेव भावेणं ॥

‘ एसो अणुहवसिद्धो कम्मविगमहेऊ ॥ राइणा चिन्तियं ।
 भयवन्तमणुसेवन्ताणं न दुल्लह सम्मन्नाण, समुप्पन्नसम्मन्नाण
 य मभवद् तिष्वरुई, तओ य सायत्त दोमनियत्तणं । ता १
 घओ अहं, जसु के भयवया दंमण १जाय ति । न अण्य-
 पुष्ठा महानिहिं पेच्चन्ति । ता अलमन्नेण, भयवओ चेव
 आणमणुचिट्ठामि त्ति । चिन्तिऊण भणियं च ऐण । भयवं,
 उचिओ अहं १मामणपडिवत्तीए । भयवया भणियं । महा-
 राय, को अओ उचिओ त्ति ॥

तओ संजायहरिसेण भणियं राइणा । अरे निवेएह
 मदभायरप्पमुहाणं अज्ज मन्तीणं । जहा । कायवो देवा-
 णुप्पिएहिं अभयरुइणो रायाभिसेओ, न कायवो १य मम
 सन्तिओ सेओ, पवज्जामि अहं भयवया सुरासुरनमिएण
 भुवणगुरुणा पणीयं समणलिङ्गं । ज देवो आणवेइ त्ति १

अपिऊण गया निओगकारिणो । निवेदय तेहि मन्तिजण-
वयाणं । सुओ एम वुत्तन्तो अन्तेउरेण । तओ नेहभयमभ-
मेण ^१परिचदय अममाणिय आलेखगन्धव्वाइ द्वाहारवम-
णाह पयइमन्तेउर, अह पि तेहितो चेव एयं वदयरमाय-
१ लिऊण ^२अभयमईए समेशो त्ति । चलणपरिमक्खणेव पत्ता
य णे नरवदसमौव । दिओ मुणिन्दपायमूले सवेगमुवगओ
राधा रायपत्तीहि, किइ

मेदणितत्तामणत्थो विच्छद्वियङ्कत्तचामराओवो ।

कि होज्ज न होज्ज त्ति व सवियङ्कं नरवई एसो ॥

१२ तो ताहि सम्पणाम समय परकुभियभूमणरवेण ।

अणिरुवियत्तरत्थो जयसहो मे समुग्घुओ ॥

तेण वि वेरगवमा अणायरविदणमन्यरच्छेण ।

उल्लोलन्तमिणेह ईमि समोणामिय वयण ॥

एव च मभामिएण सवन्तेउरजणेण पायवडिएण विज्जतो

१३ नरवई ।

^१खयदाओ व भुयङ्गो कि एय वारि^२नियल्लियगओ व ।

मीहो व पञ्जरत्थो ज्ञायमि पञ्जरज्जो व ॥

तओ एव विज्जत्तेण राइणा माहिय निरवसेम मुणि-
वयणादय त्ति । त च णे सोऊण समुपपन्न जाइस्सरण ।

१ D परिचत्तापवविद्यासमाधिय ।

२ D •मति ।

३ B somewhat different खयदाओ व वही मतदरन्दो व वारिमज्जमि ।
वीहो व पञ्जरगओ क विमणमओमि भरमाह ।

तत्रो 'तस्मभमेण निवडियाद् धरणिवट्टे । हा किमेयमवर
 ति मन्नमाणीहि 'विहदय रायपत्तीहिं । बाहजलमिन्नगत्त
 च णे उवरि मुच्छमुवगया अम्वा । तत्रो 'लद्धात्रो चेयणात्रो,
 विउद्धा अन्हे, ममासाभिया अम्वा, विन्नत्तो राया । ताय,
 अल णे मसारकिलेसायामकारएहि विमएहि, अणुजाणाहि ।
 'ताव अन्हाण पि मयलदुक्कविरेयण समणत्तण ति । राइणा
 भणिय । अहासुह 'देवाणुप्पियाइ, मा पडिवन्ध करेइ ।
 तत्रो विजयवग्गणो' नियभाइणेयस्स दाऊण रऊण काऊण
 अट्टाहियामहामहिम मयल्लोत्तरपहाणजणममेओ घेत्तूण
 अन्हे अभिणिरुत्ततो राया । विन्नत्तो मए भयव सुदत्त- १०
 सुणिवरो । भयव, करेइ अणुग्गह नयणावल्लौए धम्मकहाए
 पावेउ भयवओ पभावेण एसा वि मयलदुक्कविगिच्छयं
 जिणपणीय धम्म । भयवया भणिय । सोम, अविमओ खु
 एसा धम्मकहाए । सतप्पिओ इमीए 'अकज्जायरणापच्छा-
 मेवणाए कम्मवाही, मूह 'च तत्तपुठवीए परमवाउम, अओ ११
 पावियम्ममवग्गु तीए नारयत्तण न पवज्जइ य एसा महा-
 मोहओ जिणधम्मरयण ति । तत्रो मए चिन्तिय । अहो
 दाहणविवागया अकज्जायरणग्गु, ईइसो एम 'ममारमहावो

१ B corrects तस्य धे, D pr m

१ D = होहि विहविट्टे ।

२ ACF om लद्धात्त अट्टात्त B has अट्टिया ।

३ ACF om

४ B = पिया D drops out the letter ए ।

५ ACF = धम्मवो ।

६ ACF om = पट्टात्त B = पट्टात्त

७ I om

८ ACF लवभायो ।

ता कि करेमि न्ति । तओ अइसयणाणावलोयसूरेण भय-
वया भणिय । अल ते १इमिणा ससारविवद्धणेण तीए
उवरि अणुवन्धेण । एय १चिव १सयललोयदुल्लह कहचि लद्ध
पव्वज्ज करेहि न्ति । तओ गुरुगुणाणुभावेण पालिय
५ समणत्तण, कालमासे य सिद्धन्तविहिणा करेऊण काल-
मुववन्नाइ सहस्राराभिहाणे देवलोए ।

तत्थ वि उवभुञ्जिऊण सुराउय चविऊण देवलोयाओ
कोसलाए विमयमि साए नयरे विणयधरस्स रत्तो लच्छि
मईए महादेवीए सुयत्ताए उववन्तो न्हि । जाओ काल-
१० क्कमेण । कय च से नाम जमोहरो न्ति । अभयमईजीव-
देवो वि चविऊण देवलोगाओ पाडलिमुत्ते नयरे इमाण
सेणस्स राइणो विजयाए महादेवीए लुच्छिमि धूयत्ताए
ममुववन्तो न्ति । जाया कालक्कमेण । पट्टाविय च से नाम
विणयमइ न्ति । वड्डियाइ च अन्धे देहोवचएण कलाकला-
१५ वेण य ॥ पेसिया य से सयवरा इमाणसेणेण विणयमई ।
सुय च मए एय । परितुट्ठो हियएण । पत्ता य सा महया
चउत्थरेण, वड्डमसिया ताएण, आवासिया नयरवाहि ।
कय वड्डावण्य । गणाविओ १वारेज्जदियहो, समागओ से
मणोरहेहि । निव्वत्त एहवण्य । पयट्ठो अह महाविभईए
१० विणयमइ परिणेत । वज्जन्तेहि विविहमज्जलत्तरेहि नचन्तेण

विलासिणिजणेण पढनेहि मङ्गलपाढएहि गायन्तेण ^१अमया-
लोएण धवलगयवराहूढो समेश्रो रायवन्नेहि पुत्तोदज्जमाणो
पासायमालातलगयाहि पुरसुन्दरीहिं पत्तो रायमगा ।
एत्यन्तरंमि फुरिय मे दाहिणलोयणेण, समुप्पन्नो हरिस-
क्खेसो । चिन्तिय मए । भवियञ्च अओ वि अवरेण महा- ५
पमोएण ति ॥

एत्यन्तरमि दिट्ठो मए गोयरपविट्ठो कक्काण्णसेट्ठिभवणङ्गणे
साह । त च मे दट्ठुण समुप्पन्नो सभमो । तओ अअत्यथाए
साङ्गधम्मसु विचित्तयाए कम्मपरिणईए अमोहदसणयाए
भयवओ समुप्पन्न जादरुण । सुच्छिओ गइन्दसन्ने १०
निवडमाणो धारिओ पासवत्तिण रामभइग्गभिहाणेण मयल-
हत्थारोहपहाणमयहरेण^१ । 'हा किमेय' ति ^२विमलो राम-
महो । 'मा वयह' ति ^३वारिया ठरियादौ, उवडन्ता य
खिप्प । 'हा किमेय ति अविमादौ वि टट्ट विमलचित्तो
समागओ ताओ । 'पूगफलादमयमइओ' इविस्सइ ति १५
सिञ्चाविओ चन्दणपाणिण^४ । लट्ठा मए चेयणा, उम्भिनिय
लोयणजुय,^५ कओ आसणपरिग्गहो, विरत्त मसारमायराओ
चित्त । भणिय च ताएण 'पुत्त, किमेय' ति । मए भणिय ।
ताय, दाहण मसारविजसिय । ताएण भणिय । पुत्त, को एत्य

१ D अमया ।

२ B अमर D अमयजरेव instead of मयजरेव ।

३ A निहाओ CF विहाओ ।

४ B वारियाह ।

५ B om मय ।

६ B अरिय ।

७ D अयस ।

- अवसरो मसारस्स । मए भणिय । ताय, महन्तौ खु एसा कहा,
 न मखेवओ कहिउ पारौयइ । ता एगमि देसे उवविमउ
 ताओ, सदावेउ मे माइलोय पहाणजणवय च, जेण साहेमि
 तायस्स मसारावसरकारण ति । तओ रायमग्गामन्नाए महा
 ५ सहाए उवविट्ठो राया १सइ मए । सहाविओ १अमयाजणा
 पहाणजणवओ थ, ठिओ उचियठाणेसु । भणिय च ताएण ।
 १पुत्त, किमेय साहेहि त मसारविलमिय । मए भणिय ।
 आयस्स ताओ, जहा मए अणुद्धय ति । तओ पारड्ठो कहेउ ।
 ताय, निग्गणो एस मसारा । मोहाभिभूया खु पाणिणो न
 १० १नियन्ति एयस्स मरुव आलोचेन्ति अणालोचियव्वाइ,
 पयट्ठन्ति अहिण न १पेच्छन्ति आयइ । एत्थ खलु सुरासुर
 साहारणा ताव एए जाइजरामरणरोचमोयपियविष्णओया-
 दया वियारा । दाहणो य विवाओ येवस्स वि पमायचेट्ठि
 यस्स, जेण पिट्ठमयकुङ्कुडवहो वि, पेच्छ, कह परिणओ त्ति ।
 १५ भणिकण साहिओ सुरिन्दत्तजन्माइओ जाइस्सरणपज्जव
 माणो निययवुत्तन्ता । त च मोकण १अहो दाहणविवागया
 अकज्जायरणस्स त्ति जपमाणा सवगमुवगओ राया अम्वाओ
 सेसजणवओ थ । तओ मए भणिय । १ता ईदिस् अकज्जा
 यरणपरिणाम पेच्छिकण विरत्त मे भवचारगाओ चित्त

१ ACDE om चइ मर ।

२, ACDE add. अज्ज, माइस्साओ ।

३ ACE read this passage as follows पुत्त किमेय ति मर भणिय ताथ etc

४ A विण्णि, CE विरत्ति ।

५ D लक्क ति ।

६ E ताथ D माइयररम ।

विद्यमिश्रो जिणवयणपडिबोहो । ता अणुजाणउ ताओ,
 जेण तायप्पहावेणैव करेमि सफल मणुयत्तण ति । तओ
 अणादभवअत्थमोहदोसेण अवियारिक्कणायद जपिय ताएण ।
 पुत्त को पुत्तयस्स पण्यभङ्ग करेद, सफल चेव भवउ
 मणुयत्तण, ता परिणैहि ताव एय ईमाणेणधूय । तओ ४
 करेज्जामि सप्पपयापरिवालणेण महन्त पुण्णखन्ध ति । मए
 भणिय । ताय, विन्नत्त मए तायस्स, विरत्त मे चित्त
 भवचारगाओ । ता अल मे दारपरिग्गहेण । ताएण
 भणिय । पुत्त को विद्य दोसो दारपरिग्गहस्स । मए
 भणिय । ताय, दारपरिग्गहो हि नाम निरोमहो वाही, १
 जेण आययण मोहस्स, अवचओ धिईए, २ सुहा विस्सेवस्स,
 पडिवक्को ३ मन्तीए, भवण मयस्स, वेरिओ सुद्धज्जाणण,
 पहवो दुक्कममुदयस्स, निहण सुहाण, आवामो महापावस्स ।
 पडिवज्जिक्कण एय पञ्जरगया विद्य सीहा समत्या वि
 परलोयमाहणे माणुसभावल्लभे ४ वि सीदन्ति पाणिणो । अथ ५
 च । ताय, न जुत्त ६ रयणचित्तेण कसणयालेण पुरीममोहण ।
 पुरीममोहणमेत्ता य एत्थ विमया अचिन्तचिन्तामणिमच्चिह
 च जिणवयणवोहमगय माणुसत्तण कम्मभूमौ य एमा,
 परमपदमाहण च चरणणुट्ठाण । ता अलमन्नहावियप्पेण ७ ।
 अणुजाणाहि मे मयन्नदुरकविउडणि ८ पव्वञ्ज ति । तओ ९

१ BD सुहो D वल्लेवस्स

२ CE - अचिन्तचि ।

३ B कतोह ।

४ B - विचिन्तियव ।

५ BD - लोव ।

६ DCF विज्जति ।

बाहोसल्लोयणेण जपिय ताएण । पुत्त, एवमेय, किं तु
परमत्य पि जपमाणो नेहकाथर पीडेसि मे हियय ति ।
मए भणिय । ताय, अल मे अपरमत्यपेच्छिणा नेहेण ।
एसो चेव एत्थ पद्दाण समारकारण, जेण

५ टीवो व्व सव्वलोगो खणे खणे जायए विणसुद य ।

ससरद य नेहवसा 'निहवायाणो उ उल्लाद ॥

ताएण भणिय । एवमेय, किं तु खिज्जिहिद सा
तवस्मिणी ईसाणसेणधूय त्ति । मए भणिय । ताय,
येवमेय^१ कारण । अन्न च । निवेयावेउ ताओ तीए वि य

१० एय वुत्तन्त । कयाद 'सा वि एय सोऊण पडिबोह पावद
त्ति । तओ ताएण 'जुत्तमेय' ति भणिकण पेसिओ
सद्धवद्धणाभिहाणो पुरोहिओ, भणिओ य ताएण । जहा
सुय निवेएहि रायदुहियाए, भणाहि य त 'एवठिए कि
अहेहि कायव्व' ति ॥ गओ सद्धवद्धणो । आगओ येववे-

११ ज्ञाए, भणिय च जेण । महाराय सभिद्धा मणोरहा
कुमारस्स, सुणेउ महाराओ । गओ अह दओ रायधूय-
समीव, पवेसिओ सबऊमाण पडिहारेण, 'महारायपुरोहिओ'
त्ति अहिणन्दिओ रायधूयाए, द्वाविय आगण, उवविट्ठो
अहय । तओ मए भणिय । रायपुत्ति, अत्थि किचि

१० वत्तव्व ति । तीए भणिय, भणाउ अज्जो । मए भणिय ।

१ ACE बिहवाओवो, D निरवउवाउ ।

२ B •वेचसु ।

३ D •तिड ।

४ D एवाए ।

५ ACE अह, B य अहिय ।

रायपुत्ति, देवसामणमिणं अवहियाए सोयञ्च ति । तत्रो
 तीए काजण अङ्गुट्ठिं ओयरिजण आसणाओ 'जं' गुरु
 आणवेद'त्ति बद्धो अञ्जली । तत्रो मए भणियं । राय-
 पुत्ति, 'इह आगच्छमाणस्स कुमारस्स माङ्गदंसेणेणं ममुप्पञ्चं
 जाइस्सुरणं, संभरिया य नेव भवा, सिद्धा य तेणं । ते
 सुणाउ भोई । अत्थि इहेव वासे विमालानामा नयरी, तत्थ
 अमरदत्तो नाम नरवई होत्था, इओ य अतीयनवमभवमि
 तस्स पुत्तो सुरिन्ददत्तो नाम अइमासि त्ति, जणणी मे
 जसोहरा, भज्जा य नयणावलि त्ति । जाव एत्तिथं जंपामि,
 ताव मोहं गथा रायधूया । आउलौहओ परियणी ; 'हा १०
 किमेय' ति विमल्लो 'य अहयं । परिमिता चन्दणपाणि-
 एणं, लद्धा तीए चेयणा । मए भणियं 'रायपुत्ति, किमेय'
 ति । तीए भणियं 'विचित्तया संसारस्स' । मए भणियं 'कहं
 विचित्तया' । तीए भणियं । जओ म सेव अहं जसोहरा
 तस्स 'माया अद्रयपरियाए त्ति । साहिऊण सिद्धं कुमारमा- ११
 हियं निययचरियं । तत्रो मए भणियं । रायपुत्ति, इमिण
 वदयरेण विरत्तं चित्तं भवधारगाओ कुमारस्स, इच्छइ खु
 सो पव्वइउ । तत्रो महाराएण भणियं 'ता एवठिए किं
 अहेहि कायञ्चं' ति । तीए भणियं । विअवेहि महाराय ।
 जहा । ताय, ईइसो सेव एम संसारमहावो, कस्स वा मयल- १२
 विआणस्स न विरागं करेइ । ता असमेत्थ सुमिणयमेत्त-

- विधमे^१ पडिवन्धेण, सपाडेहि कुमारस्स समीहिय, अणुजा
 णाहि य मम पि पव्वज्ज, जञ्चो ममं पि विरत्त चेव चित्त
 भवचारगाञ्चो त्ति ॥ एय च सोऊण 'अहो माइन्दजालस
 रिमया जीवलोयस्स' त्ति भणिकण पर मवेगमुवगञ्चो
 १ राया । भणिय च तेण । पुत्त, न तुम मम पुत्तो, अवि
 य 'धम्मनिउच्चणाञ्चो गुरु । ता अल अन्धाण पि इमिणा
 परिकिल्लेसेण, अह पि पव्वज्जामि तुमए चेव सह पव्वज्ज ।
 अम्वाहि भणिय । अज्जउत्त, जुत्तमेय, किमेत्थ नडपेडगो-
 वमे अमासयमि जीवलोए पडिवन्धेण । तञ्चो मए भणिय ।
 १० अद्दासुह देवाणुप्पिया, मा पडिवन्ध करेह ॥ तञ्चो ताएण
 दवाविय महादाण, काराविया मव्वाययणेसु पूया, ममा-
 णिञ्चो रायमत्यो, ठाविञ्चो रज्जमि खुट्ठभाया मे 'जसवद्ध-
 णाभिहाणो । पव्वइञ्चो ताञ्चो मम मए 'अम्वाए विणयमईए
 पद्दाणजणवएण य सुगिहीयनामधेयस्स भगवञ्चो इन्दभूइस्स
 ११ समीवे । ता एव निययमेव मे चरिय निब्बेयकारण ति ॥
 धणेण भणिय । भयव, सोहण ते निब्बेयकारण । कम्भ
 वा मद्धिययस्स अन्नस्स वि इम न निब्बेयकारण । ईइमो एस
 ममारो । ता आइमउ भयव, ज मए कायव्व ति । 'जसो-
 हरेण भणिय । 'सोम, सुण । दुक्कहा चरणधम्ममामग्गी
 १० जञ्चो भणिय भयवया । दुविहा खलु जीवा हवन्ति, यावरा

१ MS. 'विधमेव' ।

२ BC निउयवाञ्चो ।

३ D adds मसोहरो ।

४ ACD अवाहि ।

५ BD जडोहरापरिणव ।

६ CDE सोम ।

जङ्गमा य । तस्य थावरा^१ पुढविजलजलणमासुयवणसुइका^२-
 यमेयभिन्ना, जङ्गमा एण किमिकौडपयङ्गगोमहिंसरह-
 वसहपसयमाइणो । तस्य थावरत्तसुवगओ पुढवाइएसु अमं-
 खेज्जाओ^३ वणसुइमि अणत्ताओ^४ असप्पिणिअवसप्पिणीओ
 परिवसद जीवो त्ति । अओ थावरत्ताओ जङ्गमतं दुल्लहं ।
 जङ्गमतं पि पत्तो समाणो किमिकौडपयङ्गसु अण्येयमेय-
 भिन्नेसु^५ आहिण्डिऊण तओ पच्चिन्दियत्तं पाउणद ; तस्य
 वि^६ खरकरहगोणमहिसुइआइएसु^७ परिअमिऊण माणुसत्तणं ,
 तस्य वि य सगजवणसवरवञ्चरकायसुरुण्डोडुगोडाइएसु^८
 आहिण्डिऊण आरियदेसजम्भ; तस्य वि य वण्डालडोमिलय-
 रययवसयरसाउणियमच्चवन्थाइएसु आहिण्डिऊण^९ इस्का-
 गाइसु कुलजम्भं, तस्य वि य^{१०} काणकुण्डखुज्जपङ्कुलयमूयन्व-
 वहिरवाहिविगलिन्दियसरीरगेसु^{११} परिअमिऊण^{१२} निह-

१ D adds भणिया । तं जहा ।

२ D •काय• ।

३ D adds असप्पिणिविअवसप्पिणीअ विहरद वससुप्पिणीअ विहरद वससुप्पि
 काइयाय ।

४ B •ही• ।

५ B has here and in the sequel instead of the absolute participle
 a full phrase like this आहिणितसु पच्चिन्दियत्तं दुल्लहं एवद । पच्चिन्दिय
 पि पत्तो समाणो तस्य वि etc.

६ B म•गोमहिसरह D •गोह• ।

७ B परिअमतसु मासुयवणं दुल्लहं एवद मासुयवणं पि पत्तो समाणो तस्य वि
 and similarly in the sequel.

८ B सुवओडोवाइएसु A •गेडाइएसु D •गंडाइएसु ९ B •वणार• ।

१० B इस्कागाइकुलेसु अपत्तो दुल्लहा येया । इस्कागाइकुले एते समाणे तस्य विद ।

११ B कायकोट• । १२ B •मिहियसरो• । १३ B मिहियसरो, E विहरय ।

तत्रो गत्रो अस्मापिदसगास धणो । परमसवेगमुवगएण
 य तेण माहिओ एस वुत्तन्तो अस्मापिदएण । पडिबुद्धा एए
 चिन्तिय च तेहि । अल पे एवमसुहपरिणामे भवे पडिब
 स्मेण, जोगो य पे पुत्तो , ता निक्खिविऊण इमस्स भार
 पवज्जामो पव्वज्ज ति । भणियो धणो । वच्छ, पडियग्गेहि
 मणिमोत्तियादय मारदव्व, पवज्जामो अन्हे महापुरिससेवि
 १पव्वज्ज ति । धणेण भणिय । ताय, जुत्तमेय, सपत्तमणुष
 भावेण पाणिणा इम चेव कायव्व ति । ज पुण समादु
 ताएण, जहा पडियग्गेहि मणिमोत्तियादय मारदव्व ति
 एत्य का उण मारया मणिमोत्तियादव्वस्स । कि समत्य
 मिणं मच्चुणो रक्खेउ । कि वा न होन्ति एयप्पहावओ
 जम्भजरइया वियारा । कि तीरइ इमिणा समत्यस्स
 अत्यिवग्गस्स मणोरहपूरण काउ । किमिऊण ~~अन्~~ परिचयइ
 इम पयत्तरस्सिय पि खीणभागे ~~कि वा होइ~~
 कोइ टव्वजुयमयस्स परलोए गुणो ~~कि वा होइ~~
 वच्छ, नत्थि एय । धणेण भणिय । ता किमिमिप ~~कि वा होइ~~
 पुरिमियावप्फारपाएण, अणुमच्चउ ताओ मज्झ पि ~~कि वा होइ~~
 सरिममणुचिद्विय ति । सेट्ठिणा भणिय । वच्छ, ~~कि वा होइ~~
 मए । कि पुण विममा गई ओव्वणस्स, एत्य ~~कि वा होइ~~ दुइम
 इन्दियाइ, पहवइ समारतइवीथभूओ अणुओ, आयडुनि ११

१ B समसुधम् ।

• AC नमिप ।

२ B अहोपुरिमियावप्फारपाएण D अहोपुरिमियावप्फारपाएण

- मणोहरा विमथ ति । धणेण भणित्थ । ताय, न खलु
 अविवेगओ अन्न जोव्वण ति । अणादमन्ता इमे जीवा, न
 एत्थ परमत्थओ कोद जोव्वणत्थो न वा बुद्धओ ति ।
 दौमन्ति अविवेगसामत्थओ बुद्धा वि एत्थ जम्मे अणियत्त-
 १ विमथविमहाहिलासा^१ अण्णेऊण लोयवयणिज्ज अवियारिऊण
 परमत्थ अप्पाण्य विउम्भेमाण ति, हिययाहियमलेण वि य
 दव्वन्तरजोएण कालपरिणामसुक्खिले वि करेन्ति कालए
 केसे, अद्गकडिणयाहेउ च सेवन्ति पारयमद्दण, ^२बुद्धभावदो-
 समीरु साहेन्ति इत्तर जम्भकाल, वियारमीलथाए परिस-
 १० क्खेन्ति वियसयाद, पयइन्ति अपयट्ठियव्वे, न पेक्खन्ति झीण-
 माउ, न चिन्तेन्ति जम्भन्तर ति । ^३अवरे उण सुयअत्थपर-
 लोयमग्गा तरुणंया वि एत्थ जम्मे विवेयसामत्थेण नाऊण
 विज्जुलघाडोवचच्चल ^४जीय अमारथ विमथसुच्चाण विवाय
 दाहणत्थ^५ च पमायचेट्ठियस्स ^६मच्चुभयभीया विय हरिणया
 ११ उत्तत्था पावहेऊण सेवन्ति परलोयवन्धव चरणधम्म ति ।
 ता अकारण एत्थ जोव्वण ति । न य विवेगिणो विदय-
 १२ ममारमह्वस्स दुद्दमाद इन्दियाद । अदन्नेहि एएहि दमियव्वो
 अप्पा दोग्गईए, दमिएहि थ एत्थ पसमसुह^७ परलोए थ
 भवपरपराए मोक्खसुह ति जाणमाणो को इमे न दमेइ ।

१ D विमथाविमहासमयाय । २ AC •भाव B •भाविउदण D •भावपउसेण ।
 ३ B चय । ४ CE लोविय । ५ D •एत ।

६ AC मच्चुभय, D मच्चु । ७ AB एत्थमय, C एत्थयमम, D परमसुह ।

अणङ्गो वि य अणज्जमकप्पमूलो 'परिचत्तेहि अणज्जमक-
प्पेहि भाविण वीयरगवयणे उवल्लङ्गे पममसुहमरूवे असुय-
न्ताण सुसपायमूल चिन्तयन्ताण पडिवस्सभावण कह पववड
त्ति । कि वा मणोहरत्त विमयाण । पोग्गलपरिणामा हि
एण फरिमरसरूवगन्धमदा, विचित्तपरिणामा पोग्गला सुहा ।
वि होऊण असुहा हवन्ति, असुहा वि य सुहा, कि वा
एएहि अत्तणो अत्यन्तरभूएहि, न एएमि सजोओ परम-
त्यओ सुहहेऊ, अवि य दुस्सहेऊ, 'अमजोए य नियय-
मरूवपच्चासन्नयाए पाणिणो परमत्यओ सुह' ति 'मसमाण
कह ति आयडुन्ति विमय त्ति । ता कि एएणा । तावप-
हावओ चेव मे अविग्घ भविस्सुद १त्ति ॥

तओ पडिसुय तेण, टवावि य च घोमणापुब्बय महा
दाण, कराविया अट्टाहिया महिमा । तओ महापुरिमनिक्क
मणविहीए अस्मापिईममेओ अस्सेण च पदाणपरियजेण
पवओ धणो जसोहरायरियममीवे पव्वज्ज ति ॥

अदक्कन्तो कोद कालो । अहिज्झिथ 'सुत्त, अमत्यो
किरियाकलावो, भावियाओ भावणाओ, वेरग्गादमयओ
पवओ एगज्जविहारपडिम । विहरमाणो य गामे एगराय
नगरे पञ्चरायविहारेण ममागओ कोमस्मि ॥

१ A पट्ठि*, B पट्ठि*, C पट्ठिहेहि । १ AB *माया (*जाया) ।

१ AC om

१ B सुयं D सुतं ।

- इओ य सो नन्दओ गोसे^१ तमपेच्छिऊण धणमिरि-
 ससेओ^२ लद्धिऊण जलनिहि तीए वयणेणं^३ १थीद्वल्लोहेण
 य अगणिऊण सेट्ठिधणकयादं सुकयाद कोसमिं आगओ
 त्ति । समुद्दत्तनामपरिवत्तेण^४ च ठिओ तीए चेव मय-
 ५ रीए ॥ उच्चियसमएणं च पविट्ठो भयवं गोयरे, तत्थ वि य
 नन्दयगिहं । दिट्ठो धणमिरीए पच्चभिन्नाओ य । चिन्तिथं
 च तीए । कइं न विवसो चेव सो समुद्दमज्जे वि । अहो मे
 अहन्नया, ज पुणो वि एसो दिट्ठो त्ति । अहवा तहा करेमि
 सपयं, जहा न पुणो जीवर त्ति । एत्यन्तरमि अदक्कन्तो
 १० जायणासमओ त्ति । निग्गओ भयवं । अहिययरं से पओ-
 समावन्ना । 'पच्चभिन्नाया अह, अन्नहा कइं सिग्घमेव
 निग्गओ'^५ त्ति चिन्तिऊण पेसिया १चेडी । हत्ता, कइं पुण
 एस समणओ ठिओ त्ति सम वियाणिऊण लज्जं मे संवाएहि ।
 तीए भणियं 'जं १सामिणी आणवेद' त्ति १भणिऊण निग्गया
 १५ चेडी, लगा १एयस्स मग्गओ । निययसमएणं च निग्गओ
 भयवं । न पडुप्पओ य से जहोपिओ आहारो, गओ
 नयरिदेवयापडिवड्डं उज्जाणन्तरं । एत्यन्तरमि ओगाढा
 चरिमा, ठिओ भयव काउत्सुग्गेणं । तओ कंचि कालं

१ E adds वि ।

२ B -चहिओ ।

३ B इत्ति०, D इत्थीय० ।

४ B -रिवत्तं वाणह, D -परिवत्तं च कार्यं ।

५ ACE om all from अह down to निग्गओ ।

६ D दासचेडी ।

७ ACDE हेवी ।

८ ACE om

९ BD चचस ।

चिद्विज्जण 'न एस इओ गच्छइ' ति 'मुणिकण आगया
 चेडी, निवेदयं धणमिरीए । भणिओ तीए नन्दओ ।
 अपडुसरीरे तुमंमि उवाइयं भयवईए नयरिदेवयाए, जहा
 किण्हपरकट्टमीए गहिओववासवयाए आययणवासो कायसो
 ति । अइकन्ता य से पमायओ अट्टमी । तओ सुमिण्यंमि १
 चोइया अहं भयवईए, पसुत्ताए चेव य तुमं गोसे १ किञ्च-
 करणे निगओ ति, अओ न साहिओ पहाए सुविणओ ।
 कओ अज्ज उववासो । अओ अहं तत्थ गच्छामि ति ।
 संपाडेहि से भयवईए पूओवयरण ति । संपाडियं नन्दएण ।
 तओ कम्मयर^१ दुगाहिड्डिया सह पुब्बचेडियाए गया धण- १०
 मिरी तमुज्जाणं । दिट्ठो तीए तवस्सी ॥ एत्यन्तरंमि
 आगओ सारकट्टभरिएण पवहणेण तमुद्देसं १ सागडिओ,
 भगो य से अत्तो । तओ अत्यमुवगयप्पाओ दिणयरौ ।
 न कोइ कट्ठे गेपहइ ति चेत्तूण गोणे गओ निचयगेहं ।
 तओ चिन्तियं धणमिरीए । १ सट्ठयं जायं, एएहिं चेव ११
 सारकट्ठेहिं उहिस्सामि एयं ति । गथा 'सण्डियाययणं,
 कथा देवयाए पूया, दिस्सं कम्मयराणं पाणभोयणं, पसुत्ता
 ए । तओ एयाइणी चेव गथा सुणिवरमयासं । अज्जाण-
 कोहमूढाए विरइयादं भयवओ समीधंमि कट्ठादं, न
 सत्क्रियाइ च ज्ञाणजोयमुवगएणं भयवया । पञ्चानिओ १२

१ AC भुविउ ।

१ ACE om

१ E adds इति ACE इदं ।

१ D पोत्ति ।

१ A सट्ठ ।

१ CDE. अट्टियायणं ।

जलणो, द्विको भयवं जलणजालावलीए । भजाओ से
करुणपक्षाणत्तणेण द्वाणजोयसकमो । किह ?

चिन्तेइ य सो भगवं काउत्सुग्गंमि अचलियमहावो ।

अणुयम्यागयचित्तो जल्लिए जलणमि उज्झन्तो ॥

५. 'इह धन्ना सप्पुरिसा जे नवरमणुत्तर गया मोखं ।

जन्हा ते जीवाण न कारणं कम्मबन्धस्स ॥

एसो उ मोहवसओ कोई म पाविऊण कुमईए ।

वच्चिहिइ अहो कट्टं कट्ट बड्डदुक्कपडराए ॥

अहमेयस्स निमित्त दोग्गदग्गमणे निमित्तविरहेण ।

१०. न ऊ होइ कप्पमिद्धो भणियमिण सोयनाहेण ॥

सोएमि न नियदेहं एय सोएमि मोहपरतन्त ।

जिणवयणवाहिरमइ दुक्कसमुद्दमि निवडन्तं ॥

मोहवसयाण अहवा केत्तियमेय^१ किलिट्ठसत्ताण ।

एसो मोहमहावो धिरत्तु समारवामस्स ॥

१५. इय सो सुहपरिणामो तीए विणिवाइओ उ पावाए ।

पन्नरसमागराऊ उववओ सुक्ककप्पमि ॥

इओ य मा धणमिरी मसण्णमा विय गया 'चण्डिया-
ययण, पविममाणो य वेइया चेइियाए । भणिया य तीए ।

सामिणि, कहि गया आमि । तीए भणिय । न कहिंचि,

१०. पर 'अदूरत्तमन्नाए 'भयवईए पयाहिण कय ति । एत्य-

१ B मे ।

२ BD मेमे ।

३ CD चहिदायच ।

४ B चइ ।

५ D भयवती ।

न्तरंमि उवलद्धो चेडियाए ज्जयामणुज्जोओ । किसेयं ति
 वियप्पिऊण पमुत्ता य एसा । पहाया रयणी । तओ
 काऊण देवघाए पूयं संमाणिऊण कम्मयरे पत्थिया धणमिरी
 मगिहं । दिट्ठो य पन्थे वावन्नो रिमी धणमिरीए कम्मय-
 रेहि चेडियाए य । १भणियं च ऐहिं । अहो केण एयं १
 ववसियं ति । जंपियं १धणमिरीए 'न-याणामि' त्ति ।
 १समुप्पन्नो चेडियाए वियप्पो । पेसिया अहं भयवओ असे-
 मणनिमित्त, निग्गया य एसा १अदुरत्तममए, उवलद्धो
 य मए तीए चेव वेलाए उज्जोवो । ता न-याणामो कह-
 मेय; मच्चेमि, जोइया अहं एयाए महापावदेसंमि । १एवं १०
 चिन्तयन्ती पविट्ठा मइ धणमिरीए गेहं ति ॥

एत्यन्तरंमि आगओ सागडिओ । दिट्ठो य ऐणं १पि
 अट्ठिमेत्तसेमो सुणिवरो । चिन्तियं च ऐण । अहो मे
 अधल्लया । पडिवन्नो अहं कस्सइ किलिड्डमत्तस्स भगवओ
 उवमग्गकरणेण सहायभावं । पाडिओ मए अप्पा दोग्गए ११
 ता निवेएमि एय नरवइस्स । अड्डजाममेत्ते य वासरे
 १गओ नरवइसमीवं । निवेइयमणेण । कुविओ राया ।
 निउत्तो ऐण दण्डवासिओ 'अरे लउ रिमिघायमं लहेहि'

१ AC om this clause

२ ACE add भवियं अणमिरीए ।

३ ACE om this clause

४ ACE om मओ नरवइसमीवं ।

५ ACE कम्मयरेहि ।

६ D अणु ।

७ ACDE om

- त्ति । निग्गमो दण्डवामिओ, गमो चण्डियायण । पुच्छिया
 णेण भोदया । को ण अज्ज एत्थं वमिओ त्ति । तीए
 भणियं । न कोइ भुयङ्गप्पाओ, जइ पर समुद्दत्तस्स
 घरिणौ धणसिरि त्ति । दण्डवामिएण भणिय । किं पुण
 ५. से निवासकज्ज । भोदयाए भणिय । न-याणामो त्ति ।
 दण्डवामिएण चिन्तियं । न अज्ज अट्ठमी न नवमी न
 चउद्दमी । ता किं पुण से १ निवासकारण । पवसण
 निमित्त होज्जा, त पि अघडमाणयं, जओ कल्लमि अङ्गा-
 रयदिणो, चरमपोरिसीए य १ विट्ठी आसि विणिवाय-
 १०. जोगो त्ति । १ न खलु दुट्ठमित्थियायण मोत्तूणमेवविह कम्मं
 पि पाएण १ कस्सुद १ अन्नस्सु सभवइ । ता गच्छामि ताव
 समुद्दत्तगेह^१, तओ चेव मे उवसद्धी हविसुद १ त्ति ।
 गओ एसो, दिट्ठा य तेण १ दुवारदेसभायमि चेव चेड्डी ।
 पुच्छिया एसा । अत्थि इह सत्यवाहघरिणौ न व त्ति ।
 १५. तओ समंखोह भणिय चेडियाए । कि पुण तीए पओयण ।
 तओ दण्डवामिएण अहिप्पायभणिरकुसलेण^२ मासूयमिव
 जपिय । आ पावे विसुमरिओ रिधिवुत्तन्तो त्ति । तओ
 सकम्मदुट्ठत्तेण नियडिवल्लित्थयाए य भणियं चेडियाए ।

- १ A पओयण तथा दण्डवामिएण अहिप्पा से निवासकारण ।

१ A चिट्ठी, B दिट्ठी C विट्ठी → हट्ठि, D चिट्ठियासि ।

१ D न थ अहमित्थियायण ।

४ ACE om

५ D नेहसि ।

६ B दुवारस्स ।

७ D •सौर• B •चरकुसलेह• ।

अज्ज, गवेसणनिमित्तं चेव भगवओ अहं सामिणीए पेसिया,
 न उणं अन्नं विद्याणामि । तओ दण्डवामिएण 'न एत्थं
 मंदेहो, अन्नंहा किं गवेसणनिमित्तं' ति चिन्तिऊण
 पुच्छिया एसा । सुन्दरि, अलं भयमद्दाए, किं पुण्हिमिय
 तुमं भयवओ गवेसणनिमित्तं पेसिया । चेडियाए भणिय ।
 अज्ज, सो खुं भयव कल्ले तदयपोरिमीए' भिक्खानिमित्तं
 इह पविट्ठो त्ति, अगेण्हिऊण भिक्खं लउं चेव भिग्गओ ।
 तओ निग्गच्छमाणं पेच्छिऊणं भणिया अहं सामिणीए,
 जहा 'मज्जरिए, गच्छ, कहिं पुणं एसं समणओ ठिओ त्ति
 जाणिऊणं लउं सवाएहि' । तओ सवाइयं मए, न उणं १
 कज्जं विद्याणामि । 'दण्डवामिएणं भणिय । तओ तत्थं
 गन्तुणं किं कयं तस्स तीए । चेडियाए भणिय । अज्ज, न
 किंचिं, न वन्दिओ वि एसां सामिणीए, अवि चण्डियाए
 कया पूयं त्ति । 'दण्डवामिएणं चिन्तिय । अओ चेव कूर-
 देवयाविहाणनिमित्तं पयारिऊणं परियणं एयाए 'वावाइओ ११
 हविस्सइ । ता पेच्छामि ताव मत्थंवाइघरिणि, तओ सुहवि-
 यारओ चेवं लखिस्सामि' त्ति । गओ तीए पाम, मउद्धा
 धणमिरी, लखिओ 'से भावो 'दण्डवामिएणं, भणिया य
 णेण । पेसिओ अहं महाराएण, ['वावाइओ रिमी]

१ BD *पेइ० ।

१ D इइ० ।

१ इयारं only in D ।

४ B *मा ।

१ D *म० ।

६ BD om the words

in brackets while ACF om the following words down to मउद्धा ।

रिम्बिवावायगअण्णनिमित्तं, पवत्तो य तस्स घायय-
 वियाणणत्थ ति । पसुत्ता य तुमं चण्डियाययणे, विया-
 णिओ य एस वुत्तन्तो मए । ता एहि, नरवदसमीव
 गच्छन् । एय च सोऊण समज्झमा 'भयपवेविरङ्गी निव-
 ५ डिया धरणिवट्ठे धणसिरी । दण्डवामिएण, चिन्तियं ।
 कयमिणमिमीए, कहमन्नहा एवविह भय ति । निअ-
 च्छिया एमा । मिलिओ जणवओ । एय च वदयरमायणि-
 ऊण जणसयासाओ 'मा अह 'च एव चेव घेप्पिस्सामि'
 त्ति चिन्तिऊण 'अप्पविमिऊण नियगेहं दुवारओ चेव
 १० पलाणो नन्दओ । नीया य एमा नरवदसमीवं । साहिओ
 वुत्तन्तो नरवदस्स । 'पुलदया णेण, चिन्तियं च । हन्त
 कहमेयाए 'आगिईए इमं ईदिस निससकम्म भवित्सुद ।
 पुच्छिया य णेण । 'अह किनिमित्त तुम चण्डियाययण
 गया आसि । तओ 'य त वयणं सोऊण संवुद्धत्तणेणं न
 १५ जपियमिमीए । समुप्पन्ना सद्धा रादणो । थेववेलाए पुणो
 'वि पुच्छिया । कओ तुमं कस्स वा धूय त्ति । तओ
 साहियमिमीए । सुमन्नयराओ, अह पुलभदस्स धूया,
 समुदत्तस्स धरिणी धणसिरी नाम । गवेसाविओ से भत्ता,
 नोवलद्धो य । तओ अच्चन्तसुद्धसहावयाए 'जहाठियं पया-

१ BD भयवेवि० ।

२ D पि ।

३ D अपविमिय नेह ।

४ B पुलोदया ।

५ C आगतीय ।

६ AC कच, F कहि, D अवि ।

७ ACI om य न वयणं सोऊण ।

८ ACE om ९ D जहाठिय ।

परिवाणसदमुच्चहन्तेणं 'कयाद न तरद्द रायपुरओ
 साहिउ पओयणं, ता वीसत्या साहिस्सुद' ति कुलप्पवाह-
 परियाणणनिमित्तं पेसिओ राइणा पुल्लभइमन्तरेण एयव-
 इयरपडिवद्धलेहमणाओ लेहवाइओ । रक्खाविया एमा,
 पइदियच्चं पुच्छावए नरवई, न य किंचि जपइ ति । १
 आगओ लेहवाइओ, समप्पिओ तेण पडिलेहो, वाइओ
 राइणा । लिहिय च तत्थ । अत्थि मे धूया धणसिरौ^१
 कुलदूसणा य । तओ राइणा चिन्तियं । अससयं कयमि-
 णमिमौए; अकज्जायरणमीला चेव एमा महापावा । अहो मे
 मूढया अहो महापावकम्माणुद्वाण अहो कूरहिययया अहो १०
 अणालोइयत्तणं । तहा वि 'अवज्जा इत्थिय' ति धाडिया
 णेण 'सरज्जाओ । गच्छमाणी य वासरन्ते तपहाकुहाभिभूया
 पसुत्ता गामदेउल्लममीवे । डक्का भुयङ्गमेण । महापरिकि-
 लेसेण विमुक्का जीविएण । उववन्ना य एमा सरिऊण
 वालुयप्पभाए पुढवीए सत्तमागरोवमट्ठिई 'नारगो ति ॥ ११
 वक्काय ज भणियं धणधणसिरिमो' एत्थ पइभज्जा ।
 जयविजया य सहोयर एत्तो एयं पवक्कामि ॥

चउत्थं भवग्गहणं समत्त ॥

॥ पञ्चमो भवो ॥

अत्रि दहेव जम्बुद्वीपे दीवे भारहे वासे कायन्दौ
 नाम नयरी, जीए समुद्देसा विय पङ्कयगाहाउलाओ
 फरिहाओ, पदब्बयाजणमणो विय परपुरिमालहणिव्वो
 पागारो, धरिणहरकन्दराइ विय मीहवालथममद्धामियाइ
 ५ दुवारतोरणाइ, सरयजलहरुक्केरा^१ विय धवलाभोयसुन्दरा
 पासाया । अवि य

दियहपियविरहखिन्नो जीए पओममि कुलवह्मत्थो ।

दूमिज्जइ जालन्तरपडिएहि मिथइकिरणेहि ॥

गुरुयणविणउज्जुत्तो पणईयणवच्छलो सुहाभिगमो ।

१० धम्मत्यसाहणरई जीए जणो गुणनिही वसइ ॥

तीए अछण्डियनियभुथपरक्कमो सूरतेओ नाम राया ।

जमि रणवासरेसु विमालवसमि वियइकडयमि ।

अत्यधराहरमिहरे व्व सूरतेओ पडिप्फलिओ ॥

तस्स य मयलन्तेवरप्पहाणा रुवि व्व कुसुमचावघरिणी

१५ लौलावई नाम भारिया । तस्स राइणो इमीए सह विमय-

सुइमणुइवन्तस्स अइक्कन्तो कोइ कालो ॥

इओ य सो महासुक्ककप्पवामी देवो अहाउयमणु-
 वासिजण तओ चुओ समाणो समुप्पओ लीलावईए
 कुष्किंसि । दिट्ठो य तीए सुमिणयंसि तीए चेव रयणीए
 पहायसमयंसि संपुत्तमण्डलो सयलजणमणाणन्दयारी चन्दि-
 मापसाहियमुवणभवणो मयलज्झणो वयणेणमुयरं पविसमाणो
 त्ति । पामिजण य तं ^१सुहविमुद्धाए मिट्ठो तीए अहाविहिं
 दइयत्तु । हरिसवसुब्बिस्रपुल्लएणं भणिया य तेणं । सुन्दरि,
 सयलसामन्तमियद्धो पुत्तो ते भविस्सुद । पडिस्सुयमिमीए ।
 परितुद्धा एसा । तिवग्गसंपायणसुहमणुहवन्तीए पत्तो पसू-
 दसमओ । सुहजोएणं च पसूया एसा । जाओ से दारओ ।
 निवेदओ निब्बुद्धनामाए रायदारियाए नरवइस्सु । कयं
 जहोचियमणेणं । अइक्कन्तो मासो । पइद्धाविय च से नाम
 दारयत्तु जयकुमारो त्ति ^२कहाणयविसेसेण । पत्तो कुमार-
 भावं । गहिओ तेण रायकुमारोचिय^३कलाकलावो, पुब्बभ-
 वभावणाओ य अत्थि से धम्मचरणंसि अणुराओ ॥

अन्वया य निग्गओ आसवाहणियाए । दिट्ठो य तेण
 चन्दोदयउज्जाणे अहाफासुए पएसे ^४दिणायरो विय ^५दित्त-
 याए चन्दो विय सोमयाए समुद्धो विय गभीरयाए रयण-
 राओ विय महग्घयाए कुसुमामेलो विय ^६लायणयाए

१ D •विचट्ठा विट्ठा य ।

२ B काकुल्लमेव य ।

३ E •चिओ • ।

४ D adds बल्लसायगुहनिजयभूओ ।

५ D दिभीयाए

६ B लायणयाए ।

- सगो विद्य रमयाए मोखो विद्य निब्वयणिज्जयाए सेयवि-
 याहिदस्स जसवमणो पुत्तो पडिवसमणल्लिङ्गो सममयपर-
 ममयगहियमारो अणेयममणपरियओ मणंकुमारो नामाय-
 रिओ त्ति । तं च दट्ठूण समुप्पन्नो कुमारस्स संवेगो ।
 * चिन्तियं च जेणं । अहो णु खलु ईदमो एव संमारो, जेण
 एवंविहेहि पि सुरलोयदुब्बहेहि अजत्तमपज्जनत्तसयत्तमणो-
 रहेहिं महापुरिसेहि परिचत्तो । ता को पुण एमो, किं
 वा से परिच्चायविसेसकारणं ति पुच्छामि एय । गओ
 तस्स ममीव । वन्दिओ तेण भयवं मणंकुमारायरिओ
 १० सेसमाज्जणो य । धम्मत्ताहिओ भयवया सेसमाह्हि य ।
 उवविट्ठो गुरुपायमूले । विणयरदयकरयकञ्जलिउडं^१ भणियं
 च जेण । भयवं, अमारो सेव एव ममारो कस्स वा सयण-
 विन्नाणस्स न निब्वेथकारण । तद्वा वि पाएण न वज्झनिमि-
 त्तमन्तरेण एव संजायद त्ति । ता आचिक्ख भयव, किं ते
 ११ विसेसनिब्वेथकारणं, क व भयवन्तमवगच्छामि त्ति । तओ
 भयवया? 'अहो से विवेगो, अहो वयणविन्नामो, अकहिज्ज
 माणे 'मा अलोदयं मभावदस्सुद' त्ति चिन्तिऊण भणियं ।
 सोम, सुण । विसेसकारणं पि न संसारविचारमन्तरेण,
 तद्वावि विद्वयसंसारसद्भावस्स^२ भवओ कोउथं ति 'कलिऊण
 १० 'साहिज्जद त्ति' ।

१ AC -ल्लिङ्गो ।

२ D adds चिन्तियं ।

३ D om

४ E adds वि ।

५ E कलिया ।

६ ACE साहिज्जनि ।

सुणिज्जण ऽप्पनियाणं महाविवागं च कथपरिणामं ।

चित्तङ्गयविज्जाहरमणममीवंमि निखन्तो ॥

१ किह ?

अत्रिय इहेव भारहे वासे सेयविया नाम नयरी, तस्य जसवम्भो राया, तस्स पुत्तो मणकुमाराभिहाणो अहं । १ जायमेत्तस्स आइट्ठं च मे संवच्छरिणं विज्जाहरनरिन्दत्तणं ति । अद्वल्लहो तायस्स कुमारभावे तस्य चिट्ठामि जाव गहिया केद तक्करा वज्झा निज्जन्ति । दिट्ठा १ य ते मए वाहियासिं गएणं । भणियं च तेहिं । देव, मरणागया अन्हे, परित्तायउ देवो । तत्रो १ मुयाविया मए, १ रुट्ठा नायरया, निवेदयमारखिएहि महारायस्स । भणियं च तेणं । जहा कुमारो न-याणइ, तहा नेप्पिज्जण ते निवेदज्जण नायरयाणं वावाएइ त्ति । वावादया य १ तक्करा, विज्जाओ मए एस वुत्तन्तो । रुट्ठो महारायस्स निग्गओ नयरीओ वल्ला १ पट्ठाणपरियणस्स, आगओ तामसित्तिं । १५ सुणिओ एस वुत्तन्तो तन्नयरिमाणिणा ईमाणवन्देण । निग्गओ पट्ठोणिं । वज्जमन्निओ अहं तेण भणिओ य । वच्छ, इमं पि ते निययं चेव रज्जं; ना सुन्दरमणुचिट्ठिय, जमिहागओ सि त्ति । पविट्ठो नयरि, दिट्ठो मे कुमारा-

१ D अथकुमारो भविष्य किह । भयवया भविष्यं सुण ।

१ B ० एहि ।

१ D om

१ ABCE मोया ० ।

१ ACE om. , BD om य ।

१ perhaps वल्ला ?

वामो । अदकन्तेसु कदवद्यटिणेषु भणाविभो अहं तेण ।
गेण्हाहि जहिष्णियं जीवणं ति । न पडिवस्सं च तं मए ॥

- तश्चो तत्येव चिट्ठमाणस्स आगश्चो अविवेयग्घवियजण-
मणाणन्दयारी वमन्तममश्चो, वियमिश्चो मलयमारुश्चो,
१ कुमियादं काणणुज्जाणदं, १ उच्छलिश्चो परऊयारवो, पय-
त्ताश्चो नयरिचच्चरीश्चो । एवविहे य वमन्तममए नियगेहाश्चो
सेव विसेसुज्जलनेवच्छो वयंमयममेश्चो पयट्ठो कौलानिमित्तं
तामलित्तोतिल्लयभूयं अणङ्गनन्दण नाम उज्जाण । अइयश्चो
रायमग्ग, दिट्ठो य वायायणनिविट्ठाए^१ नयरिमामिणो
१० ईमाणधन्दस्स धूयाए विलामवईए । भवन्तरभामश्चो ममुप्पश्चो
से ममोवरि अणुराश्चो, विमुक्का वायायणामन्न वच्चमाणस्स
तीए ममोवरि मच्चत्थसुत्था वज्जलमानिया^२, लत्थिया^३ य मे
विदयहिथयभूएण वसुभूदणा, निवडिया मे कण्ठदेसभाए ।
१ पुल्लदयं मए उवरिऊत्त, दिट्ठं से वायायणविणिग्गयं वयण-
१४ कमलं, ममुप्पश्चो मे हिययमि परिशोमो, पेच्छमाणीए य
निमिया मा मए मिणेहमऊमाण कण्ठदेसे । एत्यन्तरंमि
परिशोमविमायगमिणं ईमिविहमियसणाह गीममियमिमोए ।
अदकन्तो अहयं तमुद्देमं देहमेत्तेणं न पुण चित्तेण, पत्तो
अणङ्गनन्दणं उज्जाणं । तत्य वि य वयंसयाणुरोहेण विचित्त-
१० कौलापवत्तो^४ वि देहचेट्ठाए तं सेव पयदसुन्दरं तीए

१ CDE • २० • ।

१ E • चिट्ठाए ।

१ D वज्जलकुट्टम • ।

२ E om

४ B पुत्तो • ।

• १ A • परिभो ।

वयणकमलं चिन्तयन्तो ठिओ कंचि कालं । उचियसमएणं च
 पविट्ठो तामलित्तिं । कयं उचियकरणिज्ज । अइक्कन्तो
 वासरो, समागया रयणी । संमाणिऊण 'मिरं' मे
 दुखोइ^१ त्ति लज्जं चेव विमज्झिया वयंसया । गओ वासभवणं,
 ठिओ सयणिज्जे । तत्थ य अणाचिक्खणौय असभावणीयं^२
 अणुण्हयपुत्वं तद्वाविहं दुखाइमयमणुहवन्तस्स खणमेतल्लइ-
 निइस्सु^३ अइक्कन्ता रयणी । कयं गोसकिच्चं । समागया
 वसुभूएप्पमुहा वयंसया । विइणाइं तम्मोलाइं । गया अहे
 कीलानिमित्तमेव^४ भवणुज्जाणं, पवत्ता कीलित्तं^५ विचित्त-
 कीलाहि ।^६ सुअहिउयत्तणाओ य लक्खिओ मे चित्तंमि^७
 मयणविचारो वसुभूएणा ।^८ वित्ते य कीलावइयरे माहवी-
 लयामण्डवंमि चिट्ठमाणो भणिओ अहं तेण । भो
 'वयस्स, अहं किं पुण तुमं अज्ज वासरंमि व मसी
 विक्खाओ दीसमि, खणं च झाणगओ विव सुणी सयलचेट्ठं
 निइस्समि, तओ य लइल्लाहो विव 'जूयारो परिओसमुत्त'^९
 इमि त्ति । तओ मए असमिक्खियकारियाए मयणस्स
 वीयहिउयथभूयस्सं वि गूहमाणेण निययमायारं जंपियं 'न
 किंचि लक्खेमि' त्ति । वसुभूएणा भणियं 'अहं लक्खेमि' ।

१ ACDE निइ । २ A 'मिज्झि, D निमित्तमेव । ३ B चित्तं ।

४ B अइहिउयत्तणाओ, D also had originally अहं ।

५ D वसे ।

६ BD वयस ।

७ B कहि ।

८ ACDE लइयरो ।

मए भणियं 'किं तयं' । वसुभूदणा भणियं । आरोविओ ते
 वउल्लमालियानिहेण रायदारियाए गइयचिन्ताभारो, विद्धो
 य तीए ^१दिट्ठिपायच्छेण मयणसरधोरणीहिं । तज्जणिओ
 एम वियारो । अन्नहा कइमयण्डंमि चेव परिपण्डुरं ते
 १ वयणं अलद्धनिदासुहादं च तारतम्मादं लोयणादं, हियया-
 यासकारिणो दीइदीहा नीमाम त्ति । ता मा संतप्प, इच्छ
 मा तए सह समागमं, पेसिया ^२य तीए सिण्हवज्जमाणं
 वउल्लमालिया दूई । अन्नं च । अवहिओ विही अवस्सुभवि-
 यत्थेसु, घडेइ एम अहिमुहीहओ नियमेण अन्नदीवगयं पि
 १० पाणिणं । करेमि अह एत्य कंचि उवायं ति । ^३पडिस्सुयं
 मए । कओ तेण विल्लामवदधाविधूयाए अणङ्गसुन्दरीए सह
 पसङ्गो । अहिगमणीयपुरिसगुणजोगओ^४ लगा य सा तस्स ।

अदक्कन्ता कइवि दियहा । तओ 'न कयमिह किचि
 वसुभूदणा, न पइवइ वा से मदगोयरो' त्ति चिन्तयन्तो
 १५ मयणपरायत्तयाए गओ मयणिज्जं । तत्थ पुण सुच्छिओ ^५इव
^६मूढो इव मूओ इव भीओ इव गइगहिओ इव वेवमाणहियओ
 अण्णइवन्तो इन्दियाणं चिट्ठामि जाव थेववेलाए चेव पइट्ठ-
 वयणपङ्कओ आगओ वसुभूई । वयणवियारेण लल्लिकयं मए,
 जहा कयमणेण पओयण भविस्सुइ त्ति^७ । भणियं च तेण ।

१ F दिट्ठियं । २ D om ३ BH पडिस्सुय, D मे fo: सर ।

४ D adds य कल्लिकव ।

५ D विय । ore and afterwards

६ D adds मत्तो विय ।

७ D adds चिन्तिचन्तो मयणपरायणाय ।

- पुन भयवया वीथरागेण विथ खण्डियं विणिज्जियसुरासुरस्स
 रदमणाणन्दयारिणो पञ्चवाणस्स ससण । तीए भणिय ।
 न थाणामि खण्डियं न खण्डियं ति । एत्तिओ उण से
 सतावो, ज से मणोरहविमओ न नज्जइ । मए भणिय
 १ 'कह विथ' । तीए भणिय । सुण । 'पयत्ते मयणमहमवे निग्ग-
 यासु नयरचचरीसु 'चच्चरियामेत्तमगयाए दिट्ठो इमीए-
 अणुमाणओ विथाणामि-मुत्तिमन्तो विथ कुसुमाउहो 'कोवि
 जुवाणो । अन्नहा कह ईदमस्स कन्नारयणस्स 'अणीदसे वरे
 अहिक्काओ ति । न १० पेच्छइ पङ्कयमिरी इढवणाइ । सुक्का
 १० य तीए 'तस्सुवरि सहत्तगुत्था वउलमालिया, निवडिथा से
 इमी विथ कण्ठदेसे मणीरहेहि । तओ उवरिज्जत्तमवल्लो-
 दकण निमिया य तेण' अन्नजणसपायभीरुययाए घेत्तूण तीए
 द्वियथ पिव कण्ठमि' । अदक्कन्तो य सो' । विलामवई वि
 य तथप्पभूदसेव' ११ परिचत्तनिययवावारा तहा कया वम्महेण,
 १२ जहा ११ अविक्खित पि न पारीयइ ति । विन्नाओ य एस
 वुत्तन्तो मए चच्चरियासयासाओ, पुणो रायधूयाओ ति ।
 समासासिया मा मए । सामिणि, अल्ल विसाएण, १२ सवाएमि
 सामिणि द्विययवसहेण' १३ । न खण्डिज्जइ कोमुई मयलज्जणेण

१ BD पयसे ।

१ B चचरीया० ।

२ B कोइ ।

४ B चच्चरिमे, om वरे ।

५ D पतेइ ।

६ ACF तस्सुवरि ।

७ D nā'is बडे ।

८ D nā'is मासे ।

९ added तसुहेवाए ।

१० B ०भिइ० ।

११ F आविक्खित ।

१२ B संपा० ।

१३ F adds वइ ।

ति । भणिऊण पणिहिलोयणेहि निह्विओ सो, न उण
 उवलहो ति । तओ य मा अज्ज मयणवियारओ चेव अमपा-
 दयपओयण म अवगच्छिऊण निव्वसुक्कण्डा^१ पराहीणहियया
 सकन्तदूसहमरीरमताव परिउदय मयणीय^२ अवलम्बिय महीयण
 उवरितलमाहूढा । दक्खिणारणिलेण य मविसेमपज्जलिज्जन्त- ५
 मयणाणला उपह च दौह च नौममिय त चेव रायमग्गुहेम
 पुत्तोदउ पवत्ता । पसालिया य से अहिययर बाहमलिलेण
 दिट्ठी । तओ सहमा चेव अणअणारवमुहलमणिवलय^३ 'विऊ-
 णिय करपलव अवहत्तिय अहमधारय^४ महियायण मोह
 मुवगय^५ ति ॥ तओ समभन्नो उट्ठिओ अह, भणिओ य १०
 वसुभूरं । 'वयस्स, कहि मा हिययाणन्दघारिणी, दमेहि मे,
 अल तीए असाहिए जीविण । वसुभूरणा भणिय । देव,
 वत्त खु एथ, कहावमाण पि ताव हिययाणन्दकारय चेव,
 तं सुणउ देवो । तओ लज्जावणयवयणकमल ईसि विहमिऊण
 णुवओ अह । वसुभूरणा भणिय । तओ, देव, निमिया १५
 महियाहि उच्छरमयणिज्जे वीजिपा 'मए बाहमलिन'मित्तेण
 तालियण्टेण, दिअ च से महावमोयलवण्णत्यकमि चन्दण,
 उवणीओ मुणालियावलवहारो, लह्हा कहवि तीए चेयणा,
 उम्मिन्धिय अलह्निहासेयपाडल लोयणजुय । मए भणिअ ।
 मामिणि किं ते बाहद ति । तओ उल्लङ्घयाए मयणविचारण २०

१ D. ०५४ । २ D. ०५५ । ३ D. ०५६ । ४ D. ०५७ । ५ D. ०५८ ।

१ D. ०५९ । २ D. ०६० । ३ D. ०६१ ।

- अणवेस्तिऊण सहियण अब्वत्त चेव जपियं तीए 'तस्स
 'चेवादमण' ति । तओ मए तीए माहारणत्थ अलिय चेव
 जपिय । मामिणि, धीरा होहि, उवल्लद्धा तस्स मए पडत्ती,
 विन्नविस्सु, मामिणि, तमन्तरेण । तओ विद्दमिय तीए, दिन्न
 १ च मे कडिमुत्तय ॥ एत्थन्तरमि समागया से जणणी, भणिया
 य तीए । जाय विलासवद, सारेहि वीण, जओ आणत्त
 महाराएण 'अज्ज तए वीणाविणोओ कायब्बो' त्ति । तओ
 गुरुयणलज्जालुयाए जपिय तीए । जद एव, ता लहु वीणा-
 यरिणि सदेहि । सद्दिया वीणायरिणी । एत्थन्तरमि
 १० किकायव्वमूढा अविसस्सिया चेव रायधूयाए निग्गया
 रायगेहाओ, आगया^१ मभवण, निरुविओ विसेसेण, न लद्धा
 पडत्ती । ता कि पुण अह मामिणीए विन्नविस्सु ति
 समद्धामिया चिन्तापिसादयाए । ता एय मे उब्बेयकारण ति ॥
 मए भणिय । परिचय चिन्तापिसादय, जाणामि अहय
 ११ त जुवाणय । ता तद्दा करिस्सु, जद्दा ते मामिणी निब्बुया
 भविस्सुद त्ति । अणङ्गसुन्दरीए भणिय । साहेहि ताव, कह
 तुम जाणामि, को वा सो जुवाणओ । मए भणिय ।
 अप्पाणनिव्विसेमो वयमओ, अहवा मामिमालो, अओ विया
 णामि । सो पुणो सेयविद्याहिवस्स महारायजसववणो पुत्तो
 १२ सणकुमारो नाम । तस्स कीलानिमित्त अणङ्गनन्दण पत्थियस्सु

पेसिया तीए बउलमालिया, बउमजिया य तेणं । अणङ्ग-
 सुन्दरीए 'भणियं' । जइ एव, ता अल ते सामिमालेण, जो
 एव पि सामिणीहियय विद्याणिय निरुज्जमो चिट्ठइ ।
 मए भणिय । न निरुज्जमो, कि तु उवायं विचिन्तेइ 'कह
 पुण अणिन्दिएण विहिणा एसा यावियव्व' ति । अणङ्ग- ४
 सुन्दरीए भणिय । समणरूवाणुरायकुलकन्नयाहरण पि
 अणिन्दिओ चेव विही । मए भणिय । अत्थि एय, कि तु
 अच्चन्तसिणेहवन्तो महाराओ मणकुमारस्सु, जओ अपडिहओ
 सब्बत्यामेसु गदपसरो, उवस्तथ च तस्स सब्बमाण महाराएण
 जीवण । ता कयाइ पत्थिओ चेव देइस्सइ ति । ता कि १०
 एइणा । निवेणहि ताव एय वुत्तन्त सामिणीए, चिन्तेहि य
 उवाय, कह पुण एयाण दसण 'सजाइस्सइ ति । अणङ्ग-
 सुन्दरीए भणिय । निवेणमि एय । दसणोवाओ पुण, नेइस्स
 अह सामिणि मन्दिस्सजाण, तुम पि य कुमार घेत्तूण तहि
 चेव मन्निहिओ हवेज्जामि ति । पडिस्सुथ च त मए । मपय १४
 तुम पमाण ति ॥

तओ एय सोऊण मोहदोसेणाह सब्बभोक्काण पिव गओ
 पार, पीईए वि पाविओ पीइ, धिईए 'वलम्भिओ धिइ,
 ऊसवेण विय कओ मे ऊसवो । दिस्स वसुभूइणो कडयजुयल ।
 भणिओ य एसो । 'वयस्स, न' खु अह भवन्तमप्पमाणीकरेमि १०

१ D addn सब्बमाण ।

१ D मजाययति ।

१ ACE अवलविच D व ।

३ B वयस ।

५ B खल

- न्ति । गथा अन्ते तमुज्जाणं । दिट्ठा य तत्थ दक्खमत्यविकोवि-
 थपुरिसं^१संपादयागाल्लोहलपसूयविधारोवत्तत्तिज्जमाणसूवा
 सन्वे उऊ ; पढमं चेव कुसुमियतिल्लयामोयसिन्दुवारमञ्जरी-
 मणहरो^२ वमन्तो, तश्चो^३ वि य वियसियसुरहिमल्लिया-
 ५ कुसुमसोहिओ गिन्धो, तश्चो कयम्बकुसुमगन्धाणुवार्मिओ
 घणममओ, तश्चो गदन्दमयगन्धाणुवार्मियसत्तच्छयकुसुमसमु-
 ग्गमो सरयकालो, तश्चो परिपिञ्जरपियज्जुमञ्जरीकथावयंसो
 हेमन्तो, तश्चो वियम्भिउद्दामकुन्दकुसुमहरहासधवलो^४ भिमिर-
 सनओ न्ति । तश्चो तं दट्ठुण चिन्तियं मए । अदो मणुसु-
 १० लोयदुल्लखा इयं उज्जाणरिद्धी । तहि च जाव येवकालं
 चिट्ठामि, ताव सा आगया अण्णसुन्दरी । भणियं च तौए ।
 कुमार, आसणपरिग्गहेण अरुकरेहि एयं चन्दणलयाहरयं ।
 तश्चो मए पुलोदय वसुभूदवयण । भणिय च तेण 'जं एसा
 भणद' न्ति । तश्चो अन्ते गथा चन्दणलयाहरय । दिट्ठा य
 १५ तत्थ जलहरोयरविणिग्गयरयणियरपणदणि व्व तारायण-
 परिवुडा रायहंसि व्व कलहंसिपरिवारा, ममुद्वेल व्व
 'यूलमुत्ताहलकलियसलायणपओहरा, अण्णघरिणि व्व उड-
 लच्छिपरिगया चित्ताणुकुलाणुरत्तनिउणसदियणमज्झगया
 लज्जइयरत्तकमल्लमोहेहिं कुम्भएहिं घणसरलकोमलङ्गलि-
 २० विट्ठमिएहिं अल्लत्तिज्जमाणमिराजाल्लमणहरेहि निमल्लनह-

१ D रूपीवय ।

२ B सलोहरो

३ E om वि य ।

४ D om

५ D *हंसध० ।

६ E om हल ।

'मऊहोहपडिवद्ध'परिणमण्डलेहिं अलद्धुद्विययपवेधेणं पिव
 पुव्वसेवासंपायणोवायचउरेणं जावयराएणं पडिवन्नएहिं^१ चल-
 णेहिं, चलणएणुवुवाहिं चेव पमन्नसुकुमालाहि अकयकुकुमरा-
 यपिअराहिं जड्ठियाहिं, मयणजमलतोणीरकरणिमेणं पया-
 मथोरेणं च निरन्तरेणं^२ च ऊरुजुयलेणं, उत्तत्तकणथमय-
 'निम्मिएणे व्व पीवरेणं घडियविमलमणिमेहलाहरणेणं अणद्ध-
 भवणेणं पिव वित्थिएणं निथम्बविम्बेणं, मयलतेलोक्कलायल-
 मलिलनिवाणेणं पिव सहावगम्भीरेणं नाहिमण्डलेणं, कुसुमा-
 उहचावलेहाविधमाए तणुमज्झपसाहणाए रोमराईए, ओव्वणा-
 रुहणभोवाणभूयतिवल्लिमणाहेणं मज्झेणं, ईमानडिएण लाय-
 छादमयलमण्डेणं पिव मयणेण सद समालिङ्गिएहिं परिणज-
 थिज्जन्तएहि अपओहरेहिं पओहरेहिं, सुपदट्टियाहिं बाज्जल-
 याहिं, अमोयपल्लवविधमेहिं सुपमत्यनेहालंकिएहिं माणिक्क-
 'पज्जुत्तकणयकडयमणाहेहिं अणुचियकम्माकरेहिं करेहिं,
 परिमण्डलाए महजसुत्ताहलमासापरिगयाए तिलेहालंकियाए^३
 मिरोहराए, बन्धूयकरणिमेण सहावारुणेण अहरेण, विणिज्जि-
 यकुन्दकुसुममोहेहिं विणिन्तमऊहजालमोहिमेहिं दमणेहिं,
 उत्तुङ्गेणं सहावरमणिज्जेणं नामावंसएण, कन्तिपडिपूरिएहिं

१ D मऊहेहिं ।

२ C परिवेस ।

३ CE add, चयणेवएहिं

D had चचलएएहिं but smears it over with *geru*, and goes on
 चलएएहिं ।

४ D om

५ AC निम्बिणेव ।

६ A पज्जत । B पज्जलत ।

- विणिज्जियचन्दविम्भमोहेहि असोयपञ्चवावयम^१पडियपडिमेहिं
 गण्डपासेहि, विउद्वनवसुवलयदलकन्तिसुकुमालेहि सुपम्भ
 लेहि दमणगोयरावडियजणमणानन्दणेहि^२ नयणेहि
 गहककोलदरगहियमियङ्कमण्डलानिहेण सुमिणिङ्कालयाउलेण
 ५ निडालवट्टेण, वयणाणुरुवेहि जच्चतवणिज्जतलवत्तियामणाहेहि
 अप्पियवयणासवणेहि भवणेहि जिणझाणाणलडञ्जन्तमयण
 धूमुगारेण पिव कमिणकुडिलेण भालईकुसुम^३दामसुरहि-
 गन्धायद्धियभमन्तमुहलभमरोलिपरियएण केसकलावेण,
 तिज्जयणेकसुन्दरपरमाणुविणिम्मिय^४ पिव अपडिरूव रूवमोह
 १० वहन्ती, ईमिविहमियारद्धमहियणकहापवन्धा विमलमाणिक्क-
^१पञ्जुत्तकण्ठामणोवविट्ठा विलासवदंति । तत्रो 'त दद्रूण
^२मोहतिमिरदोसेण अणिह्विउण परमत्य अक्किप्पन्तदियय
 पुरन्तवाङ्गजुयलो परिचिन्तिउ पयत्तो । किह

ओहामियसुरसुन्दरिरूवाइमय विणिम्मिय दद्रु ।

- ११ विहिणो वि नूणमेय वज्रमाणो आसि अप्पाणे ॥
 एमा चावायद्धणवियल सुणिउण वप्पह विहिणा ।
 जणदिययभेयणमहा विणिम्मिया हत्यभसिं व्व ॥

एत्यन्तरमि समागमो से अह दमणगोयर, सुलहओ य
 तीए समिणेहमारत्तकमणधवल्लेहि चलन्ततारएहि नयणेहि ।

१ D •यसय B •यडिमावश्चिउमरवाओच ।

१ D •मन्धावयवहि ।

२ D om दाम

३ D विविग्गविय ।

४ B पञ्जत ।

५ D तमह ।

६ BD अहाचमोहदीमय ।

समञ्जसा विय अणाचिरक्खणीयं अवत्यन्तरमणुहवन्ती समुट्ठिया
 एसा । १तओ मए भणियं । मागयं वसन्तलक्खीए । सुन्दरि,
 अलं संभमेण । एत्यन्तरंमि त चेवासणमुदंसिऊण भणियं
 अण्डसुन्दरीए । उवविमउ कुमारो । विलामवदआसणं १ त्ति
 वऊमाणेण उवविट्ठो अह । उवणौयं च मे कलधोयमयतलि- ५
 याए तम्बोलं । त च घेत्तूण भणिय मए । उवविमउ रायधूय
 त्ति । उवविट्ठा एसा । १ठियाणि कचि वेसं ॥

एत्यन्तरंमि समागओ मित्तभूर्दे नाम कन्नन्तेउरमहल्लओ ।
 पणमिओ अहं तेण, मए विय अहिवाइओ । भणिय च तेण ।
 विलामवद, महाराओ आणवेद । विउमरिया ते वीणाप- १०
 ओगा । कुविओ अहं कसं । ता लहुं सुमरेहि 'अज्ज पुण
 तए वीणा वाइयव्व' त्ति । तओ 'जं महाराओ आणवेद'
 त्ति भणिऊण निगगया लहुं ।

अह कञ्जुदयसमेया मणेहमारत्तकमणधवलेहि ।

नयणेहि अपेच्छन्त पेच्छन्ती वलियतारेहिं ॥ ११

मन्थरगद्देण विउलन्तहत्यमंरुद्धुसुहल्लमणिरमणा ।

मयणसरघायभीय व्व वेवमाणी गया भवणं ॥

तओ वसुभूदणा भणिय । १वयस्स, एहि गच्छामो ;

१विणा विलामवर्देण किमिहचिट्ठिएणं ति । निगगया अन्ते,

१ BD add तओ भवियं अण्डसुन्दरीए सुवागय मयत्तवसस ।

१ B आसणे ।

१ CE ठियाईं ये B ठिया य ।

४ B वयस ।

५ D adds आयच्चिउ वीणाकोसल ।

- दिद्धा य उज्जाणदुवारदेमभाए अणङ्गवदनामाए रायपत्तीए ।
 अकज्जायरणकुलहरत्तणेण मयणस्स ममुप्पन्नो तीए वि
 ममोवरि अहिलामो । १ गया अण्हे मगिह ॥ वामरन्तमि य
 चेत्तूण विज्जाहरवन्धगुत्याइ सिन्दुवारकुसुमाइ विलेवणमणाइ
 २ च तम्बोलमागया अणङ्गसुन्दरी^१ । भणिय च तीए । कुमार,
 विघत्त सामिणीए 'एयाइ सहत्यगुत्याइ सिन्दुवारकुसुमाइ
 अवस्स अज्जउत्तेण परिहियव्वाइ' ति । तत्रो २ 'मवादय चेव
 इमिणा उवन्नासेण मे समौहिय' ति चिन्तिऊण, 'ज देवी
 आणवेइ' ति भणिऊण गहिय कुसुमदाम, विरइय उत्तिमङ्गे ,
 ३ 'विलित्तो वि^१ पिययमावज्जमाणेण^२ पुणो विलित्तो अप्पा ,
 मोत्तूणमावील समाणिय तम्बोल । एत्यन्तरमि भणिय
 वसुभूदणा । अणङ्गसुन्दरि, दिद्ध तेए पियवयमस्स विणीयत्तण ।
 तीए भणिय । न एवविहेसु विणओ अच्चेरय ति । तत्रो
 कचि वेल गमेऊण पयट्ठा अणङ्गसुन्दरी । दिस्सो य मे मए
 ४ भुवणमारो कण्ठओ । ५ तत्रो पट्टवयणकमला 'मपप्पा सामि-
 णीए मणोरह' ति चिन्तयन्ती भणिद्या य एसा । सुन्दरि,
 सय ते गेहमेय, ता इहगमणेण खेओ कायव्वो ति । तत्रो
 'जं कुमारो आणवेइ' ति भणिऊण गया अणङ्गसुन्दरी ।
 पवट्ठमाणणुरायाण अइकन्ना कइवि दिद्यहा ॥

१ D adds in the text B: marg तउ न वोल वापमोमवेन्दिरण ।

२ B adds माम विलामवदमतिया दावचडिया चससु निवडिऊण ।

३ B सपा० ।

४ B: स पुण्य

५ B: स ममा ।

६ B: मायओ ।

७ तथा चिन्तयन्ती only in A, B: marg

अज्ञया य रायकुलाश्रो निगच्छमाणो भणिश्रो अह
 चेडियाए । कुमार, महारायपत्नी अण्णवई^१ भणाइ 'जइ
 नाईव उवरोहो, ता इहागच्छउ कुमारो' न्ति । तश्रो
 वीसत्ययाए महारायस्सु 'अम्माए वि आणासपायणे^२ न उव-
 रोहो' न्ति भणिकण पयहो अण्णवईसमीव^३ । दुवारपवेसे ५
 य फुरिय मे वामलोद्यणेण, उवरोहमीलयाए तहवि य
 पविट्ठो^४ अहय । दिट्ठा य मा मए वामकरयलपणामिय
 परिमलियकवोलपत्तलेह वयणकमलमुब्बहन्ती । पणामिया
 सायर । अपरिफुड्डकर च 'कुमार मरणागय, 'परित्तायाहि'
 न्ति अपिय तीए । मए भणिय । अम्ब, कुश्रो भय । तश्रो १०
 मयणविचारनिभराए दिट्ठीए म 'पुलोद्दकण भणिय तीए ।
 कुमार, अण्णजाश्रो । जयप्पभिइ^५ दिट्ठो मए मन्दिरुज्जाणाश्रो
 निगच्छमाणो तुम, तयप्पभिइ^६ पञ्चवाणो^७ वि^८ मयणो मम
 चित्तलखे दमवाणकोडो मवुत्तो । ता हियएण ममप्पिय
 नियगुणेहि मदामिय अणुराएण धारिय मयणवाणेहि मल्लिय १५
 निव्ववेहि मे सरीर अत्तणोवओगेण । ते य सत्तिमन्ता
 पुरिमा, जे अश्रत्यणावच्छला, ममावडियकज्जा^९ म गणेन्ति
 १० आयद, अश्रुद्धरेन्ति दीणयं, पूरेन्ति परमणोरहे, रक्खन्ति
 मरणागय । ता रक्खेहि म इमाश्रो अण्णजाश्रो न्ति । तश्रो

१ D • मती । २ ACE om D has उवरोहो । ३ D • मति ।

४ ACE च । ५ C • यहि B • यड A परिताहि । ६ B प ।

७ D • मूर । ८ B om ९ D adls य । १० BD आवद ।

- एयमाद्यस्त्रिजण ताज्जिओ विय अभिणिवरिसेण भिन्नो विय
 सूलेण समाहओ विय मग्गेषु मुच्चमाणो विय जीविण
 महन्त दुक्कमणुपत्तो ण्हि । तओ 'नत्थि अकरणिज्ज विमथा-
 उराण' ति चिन्तिज्जण अपिय मए । अम्ब, परिच्चय दम
 ७ उभयलोथविहद्ध अणज्जसकप्प, आलोएहि अत्तणो महाकुल,
 अवेस्साहि महारायसन्तिए गुणे । सकप्पजोणी य निरय-
 गमणेक्कदेसिओ अणज्जो, न थापरिचत्तेहि इमेहि एस
 उवरमइ । न य विहाय चलणवन्दण तुह सरौरेण मे
 उवओगो । सत्तिमन्ता वि य पुरिमा, जे न परिच्चयन्ति
 १० धम्म, न खण्डेन्ति सील, न लहेन्ति 'आयार, न करेन्ति
 वयणिज्ज, न मुज्झन्ति उच्चिएसु । अणङ्गपरिरक्खण पि य न
 विवेयसस्साहमन्तरेण । अच्च च । वल्लहो अह ते । ता कइ
 खणियसुह चेव वज्जमच्चिज्जण न पाडेहि म अविज्झायज्जय-
 वहजालावल्लीभीसणे 'नरए । अओ परिच्चय दम अविवेदजण-
 ११ वज्जमय कामादिल्लस । मामिसाली य तुम ति । अओ एवं
 भणामि । भणिय च ।

ओ याव कुलमाण 'अणुयत्तद मामिय व मित्त वा ।

सो निरयपत्तियस्सा कहेद 'कण्डुज्जुय मग्ग ॥

एत्यन्तरमि लज्जावणयवदणाए भणिय अणङ्गवईए^१ ।

- १० साऊ कुमार साऊ, उच्चिओ ते विवेगो । मए वि खूवसीलाद

१ D चापर । २ D निरए । ३ B चणुमज्जर । ४ B) कण्डुज्जुय F जणुज्जाय
 explained in D : marg कण्डवत् वायवत् जणु सरसं । ५ D 'मगीय ।

- परित्यायाहि परित्यायाहि,^१ सरणागत्रो अज्जस्स । कुलउत्तएण
 भणियं । भद्द, अलं भएण, को मम पाणेषु धरन्तेसु भद्दस्स
 केसं पि उप्पाडेद । घरिणीए भणियं । अज्जउत्त, मा एवं
 करेहि; कयाद्द दोसयारौ भवे । कुलउत्तएण भणियं । सुन्दरि,
 ५ ^१अदोसयारौ कि सरण पवज्जद । ता किं एइणा । जो होउ,
 सो होउ ; पडिअओ मए । भणिओ य 'भद्द, उवविमसहि'
 त्ति । तेण भणिय । अज्ज, कयन्तइत्थिलहियाणि विय
 मयकुलाणि सौयन्ति मे अङ्गाणि, भयाभिभूयइत्थियाहिययं
 विय घरहरन्ति^२ मे ऊह, परनिन्दाए विय सज्जणभारहो^३
 १० न पसरद मे गई, अत्थिजणुल्लावा विय पए पए खल्लन्ति
 सल्लएथा, पेयणाहस्स विय देवस्स विजयवम्भणो^४ आसज्जी-
 हवन्ति निद्देसयारिणो त्ति । कुलउत्तएण भणियं । भद्द,
 अल ते^५ भएण । को मम पाणेषु धरन्तेसु ^६भद्दस्स केसं पि
 उप्पाडेद त्ति । ता परिच्चय विमसयं, उवविमसु आवासनरे^७ ॥
 १५ एत्थन्तरंमि समागया रायपुरिमा । भणियं च तेहिं ।
 'अरे रे पावकस्स, सण्डदेवमासणमदक्कमिऊण अज्ज वि
 पाणे ^८धरेसि ।

१ B adds ति ।

२ D has instead of this sentence • सदोसयारौ

सरण पवज्जद न उव निदोसयारौ सरणं पवज्जद ति ॥

३ E • सराधंति ।

४ AGE भारं ।

५ AC • भयम्भो ।

६ D om

७ D भद्दं अमुलीय वि दसिस्सर ति ।

८ D adds उवविमो य दूषहरभनरे ।

९ D अरे अरे ।

१० D भारेसि ।

विहङ्गाद ति लोमवायविस्त्रामण्य १६ममणुचिद्विद्य, न उण
परमत्यश्रो त्ति । ता गच्छउ कुमारो । तश्रो अह पणमिऊण
तीए चरणजुयस मिग्गश्रो, तश्रो गश्रो नियगेह ॥

अदक्कन्ता काइ वेत्ता । समागश्रो गरवइषीयहिययभूश्रो
विणयधरो माम नयरारक्किश्रो । भणिय च तेण । कुमार, १
वत्तुकामो अह, ता विवित्तमप्पाणय आणवेव कुमारो
त्ति । तश्रो पुलइया वसुभइपमुहा वयमया, अवगया य ।
भणिय च तेण । कुमार अवहिश्रो सुण ।

अत्यि भवश्रो १पिडरज्जमि मत्तिमई नाम सस्सिविमो ।
तत्य वीरसेणो १नाम कुलउत्तश्रो । सो य १०

असन्तदाणवसणी अद्धिमाणधणो दयालुश्रो सुरो ।
गमोरो सरणागयपरिरक्कणवद्धकच्छिमो ॥

तस्सु य कप्पपायवस्सु विय परत्थमपायणेण सकल जम्भ-
मणुहवन्तस्सु अदक्कन्तो कोइ कालो । जाया य हे आवस-
मत्ता घरिणी । तश्रो सो त गेण्हिऊण महया चउयरेण ११
पयइो तीए कुलहर जयत्यस नाम नयर । १पत्तो सेयविय, १
आवामिश्रो बाहिरियाए । एत्यन्तरमि समागश्रो मामसमा-
वूरियाणणो भयकायरधक्खू खीणगमणमत्तो कप्पमयपाणो
तुरियतुरिय कोइ कुलउत्तश्रो । भणिय च तेण । अज्ज,

१ CDF दय० ।

२ D विरय०

३

४ AC om

५ D add अणमयवपायवहिय य ।

६ B adds भवउ विउत्ता जओधर वो

- ‘महया आसमाहणेण असोवसदेवो । पुच्छावियं तेण ‘अरे किमेयं’ ति । माहिय च से रायपुरिसेहि । भणिय च तेण । अरे मए अवावाइयमि को सरणागयवच्छलं वावाएइ त्ति निवेएइ तायस्स । तस्यो उवसन्तमाओहणं, निवेइयं
- ५ राइणो, ‘अवहीरिय च तेण । भइ, वीसत्यो गच्छाहि त्ति वड्डमाणिकण’ कुलउत्तय गओ कुमारो । ‘तक्कर पूइकण अणुमासिकण य ‘त पत्तो दुमासमेत्तेण कालेण कुलउत्तओ जयत्यल । पसूया से घरिणी । जाओ से दारओ, ओ उण, कुमार, अह चेव । ता एव मयलमत्तोवगारगो वि विसेमओ
- १० उवयारौ ते पिथा तायस्य अम्माए मम च त्ति । निवेइयं’ कुमारस्स, कारणं पुण इम । अज्ज खलु ममागयमेत्तो चेव ईमाणचन्दो महाराओ वाहियालीओ पविट्ठो अण्णवदगेह । दिट्ठा य तेण करहइविलिहियाणणा वाहजलधोयकवोल-पत्तलेहा अण्णवई’, भणिया थ ‘सुन्दरि, किमेयं’ ति ।
- १५ तौए भणिय । मौलपरिरक्खणविवाओ । राइणा भणियं । साहेउ सुन्दरौ, कस्स सुमरिय कयन्तेण । तौए भणिय ।

१ D adds महारायपुत्तो ।

१ D adds च ।

२ D वाराविय महाराएण सतो भइ etc

२ D ‘मद्विज्ज’ ।

३ D adds कुलउत्तयो य न ।

३ I om त पत्तो ।

४ B has the following passage सुय म जणयिजणयाव मयासाओ अहा विजययययो पुत्त असोवसन्तमित्त्यो को जियलो आजस्स नाम पि सुमरिअव हरिअवमु फल्लोययो नामर पि मयल तस्स मण्णयगुणकिणय करताथ न तिअइ मेत्ता चेव ईमाणचन्दो etc, ACV have देवो instead of ईसाण • म • । ५ D ‘मत्तो’ ।

विहङ्गादं ति लोगवायविन्नासणत्थं १दममणुच्चिद्धियं, न उण
परमत्थञ्चो त्ति । ता गच्छउ कुमारो । तञ्चो अहं पणमिऊण
तीए चलणजुयल निग्गञ्चो, तञ्चो गञ्चो नियमेहं ॥

अदक्कन्ता काद वेला । समागञ्चो नरवदवौयहिययभूञ्चो
विणयंधरो नाम नयरारम्भिञ्चो । भणिय च तेण । कुमार, ५
वत्तुकामो अहं, ता विवित्तमप्पाणयं आणवेउ कुमारो
त्ति । तञ्चो पुलदया वसुभूदपसुहा वयंसया, अवगया य ।
भणियं च तेण । कुमार, अवहिञ्चो सुण ।

अत्थि भवञ्चो १पिदरज्जंमि सत्थिमई नाम सन्निवेशो ।
तत्थ वीरसेणो २नाम कुलउत्तञ्चो । सो य १०

अच्चन्तदाणवसणी अहिमाणधणो दयालुञ्चो सूरु ।
गम्भीरो सरणागयपरिरक्षणबद्धकच्छिणो ॥

तस्स य कप्पपायवस्स विय परत्यमंपायणेण सफलं जम्म-
मणुहवन्तस्स अदक्कन्तो कोद कालो । जाया य से आवन्न-
मत्ता धरिणी । तञ्चो सो तं गेप्पिहऊण महया चडयरेण १५
पयट्ठो तीए कुलहरं जयत्थलं नाम नयरं । १५पत्तो सेयविय, ५
आवासिञ्चो बाहिरियाए । एत्थन्तरंमि समागञ्चो साससमा-
वूरियाणणो भयकायरचक्खू खीणगमणसत्ती कप्पगयपाणो
तुरियंतुरियं कोद कुलउत्तञ्चो । भणियं च तेण । अज्ज,

१ CDE दय० ।

२ D पिरय० ।

३

४ AC om

५ D adds कण्ठः उपसृष्टाण्डकि छ ।

६ B adds भवन्तः पिण्डका मरिचिका- को

त एम इमौए विवागो । निमित्तन्तरजोगओ य अव-
 गच्छामि, निदोसवत्पुविमओ विदणो ते रन्ना विरुद्धाएसो,
 * नाहिप्पेओ य भवओ । ता मा संतप्प । जहा तुमं चिन्नेमि,
 तहा एसो परिणमिस्सुद । किं तु सिग्घं पयडेहि, अन्नहा
 अमोहणं परिणमद ॥ तओ मए चिन्तिय । अण्येयमनिय-
 पच्चओ सिद्धाएसो खु^१ एसो, एयं च एवविहं पओयण,
 * विन्नवणागोयरो य कोवो देवस्स, मच्चहा विसममेय ति
 चिन्तयन्तो गओ निययगेह । हा को उए इहोवाओ त्ति^२
 चिन्तयन्तो गहिओ उव्वेएण । पुच्छिओ य जणणीए । पुत्तय,
 किमेवमुब्बिग्गो विथ सखीयमि । तओ मए^३ 'नत्थि
 जणणीओ वि अवरं वीसामयाम' ति भाहिथ तौए । भणियं
 १० एण । पुत्तय, न तए इममणचिद्धियच्च, कुलोवयारिपुत्तो
 खु एमो पुत्तयस्स त्ति । १भाहिओ कट्ठियवुत्तन्तो । ता एव
 ववत्थिए कुमारो पमाण ति^४ ॥

ठिओ तुण्हक्को विणयधरो । तओ मए चिन्तिय ।
 अहो मायामीलया इत्थिवग्गस्स । अहवा मच्चिलिया नाम
 १५ भुयङ्गमग्गं विथ कुडिलहियया, विज्जू विथ दिट्ठनट्ठपेक्का,
 मरिया विथ उभयकुलुच्चायणी^५, ममङ्गपच्चज्जा विथ
 अपुट्ठधक्का, हिमा विथ जीवलोयगरहिथ त्ति । अहवा कि

१. E om

२. D adds चिन्तिय ।

३. D adds कुमारो ।

४. D adds भविष्य ।

५. B •कुलपायणी D •कुलपायणी ।

न विघ्नत चेव मए महारायस्स, 'किमणेण असवद्धुपलावेण'
 ति अन्नहा । अदक्कन्ता कदवि वासरा मणकुमारस्स मं
 पत्थेमाणस्स । न पडिवन्न च त मए । अज्ज उण मयमेवा-
 गच्छिऊण अपडिवज्जमाणी से हियदच्चिय एव कयत्थिय
 न्हि । तओ कुविओ राया । भणिय च तेण । अरे विणय- ५
 धर, लहु त दुरायार कुलफण वावाएहि न्ति । मए
 भणिय । ज देवो आणवेद । राइणा भणिय । तद्वा तए
 वावाइयव्वो, जहा न कोइ ण लखेइ न्ति । तओ मए
 चिन्तिय । अहो दारुणे निउत्तो न्हि । एवफला नरिन्द-
 पच्चामन्नया । धन्ना खु ते जणा, सेवन्ति जे निहुज्जणाइ १०
 तओवणाइ । हा किमेत्थं कायव्व ति । सोहण होइ, जइ सो
 दौहाऊ न वावाइव्वइ । समद्धामिओ चिन्तापिमाइयाए
 'तद्वावि च अलङ्घणीओ देवाएमो' न्ति पयट्ठो 'एयवइयरेण ।
 एत्थन्तरमि क्खीय केणावि तोरणपणसे । तमायण्णिऊण
 विलम्बमाणो भणिओ सिद्धाएमनेमित्तिण । भइ विणयधर, १५
 मा विलम्बेहि जओ भोग्गा नाम 'सत्तमी' एसा क्खिआ
 आरोग्गफला अणन्तरा अपुव्वअत्थलाभोत्तरा या । तद्वा य
 भणियमिणमिमीहि

पडिसेहमजत्त वा हाणि बुद्धि खय असिद्धि वा ।

आरोग्गमत्थलाभ क्खीयमि पयाहिणदिमासु ॥

१०

त एष इमौ ए विवागो । निमित्तन्तरजोगश्चो य अव-
 गच्छामि, निहोसवत्युविसश्चो विदधो ते रन्ना विरुद्धाएभो,
 ५ नाहिप्पेशो य भवश्चो । ता मा सतप्प । जहा तुम चिन्तेमि,
 तहा एभो परिणमिस्सुद । कि तु सिग्घ पयट्ठेहि, अन्नहा
 अमोहण परिणमद ॥ तश्चो मए चिन्तिय । अण्येयमनिय
 पच्चश्चो सिद्धाएभो खु^१ एभो, एय च एवविह पच्चोयण,
 ५ विन्नवणागोयरो य कोवो देवस्स, सव्वहा विमममेय ति
 चिन्तयन्तो गश्चो निययगेह । हा को ण्ण दहोवाश्चो न्ति
 चिन्तयन्तो गहिश्चो उव्वेएण । पुच्छिश्चो य जणणीए । पुत्तय,
 किमेवमुव्विग्गो विय लक्खीयमि । तश्चो मए^२ 'नत्थि
 अणणीश्चो वि अवर वीसामथाम ति सादिय तीए । भणिय
 १० णए । पुत्तय, न तए इममणचिद्धियव्व कुलोवयारिपुत्तो
 खु एभो पुत्तयस्स न्ति । ^३साहिश्चो कद्वियवुत्तन्तो । ता एव
 ववत्थिए कुमारो यमाण ति^४ ॥

ठिश्चो तुप्पिहक्को विणयधरो । तश्चो मए चिन्तिय ।
 अहो मायामीलया इत्थिवग्गस्स । अहवा महिल्लिया नाम
 १५ भुवङ्गमगदे विय कुडिलहियया, विञ्जू विय दिट्ठनट्ठपेम्मा,
 सरिया विय उभयकुलुच्छायणी^५, ममङ्गपव्वज्जा विय
 अपुट्ठधम्मा, हिमा विय जीवलोयगरहिय न्ति । अहवा कि

१ E om

२ D adds चिन्तिय ।

३ D adds कुमारो ।

४ D adds भणिकथ ।

५ B • कुलवायणी D • कुलवायणी ।

इदमीए चिन्ताए । अविवेकबड्डला विमयविमलालमा ईदमी
 चेव महिनिधा होइ । अह कहे पुण महाराएण तीए
 वयणओ एयमेवं चेव पडिवन्नं ति । अहवा ईदमी^१ मे
 अवत्था, जेण संभउद एयं पि^२ । अविमिस्सुगारीणि किल
 जीव्वणाणि हवन्ति । इट्ठा य मा महारायस्स । ता किमेत्थ^३
 जुत्तं ति । किं माहेमि^४ जहद्वियं महारायस्स । अहवा
 वावाइज्जइ मा तवस्मिणी अवस्सं महाराएण । न कयं च
 मे^५ ममौहियं । ता कहमन्न पि अणत्थं से संपाडेमि ।
 अमाहिज्जमाणे य मदलणा मे कुलहरस्स । तहावि वर
 मदलणा, न उण परपौड ति । चिन्तयन्तो भणिओ विणयं- १०
 धरेण । ता आइमउ कुमारो, कि मए एत्थ कायव्वं ति ।
 मए भणियं । भइ, आएमयारी तुमं, ता संपाडेहि राय-
 मामणं किं वा मए दुरायारेण कुलफंभणेण जीवमाणेण
 ति । अट्ठभणिण क्किक्किय मिरिहराभिहाणेण रायमग्गचारिणा
 नरेण ति । नियकहापडिबड्ड च रायमग्गगामिएहि महया १५
 महेण जंपिय बभणेहि^६ 'भो किं बड्डणा, न एम दोमयारी,
 एत्थ अम्हे^७ कोमविमएहि पच्चाएमो' । एयमायण्णिज्जण
 भणित्ठ विणयधरेण । कुमार, न तुम दुरायारो, जओ
 जपिय भिड्ढाएसेण 'निदोमवत्तुविमओ^८ विदिणो ते^९ रत्ता

१ D इदमी ।

२ D ति ।

३ CD मे ।

४ D चदणेहि ।

५ A1 कोपसव०, C कामव० ।

६ ABCE विदिणो, D दिणो ।

७ E १०५११५ इम ।

- विरुद्धाणो' त्ति । अवितहाणो य सो भयव, न महिओ
 य भवओ दुराचारादसदो अवितहसूयगेहि क्किक्कादिनिमि
 तेहि । ता कि एदुणा ^१पलावप्पाएण । माहेहि, कह पुण
 इम ववत्थिय जेण विन्नवेमि महारायस्स । मए भणिय ।
 * भद्द, किमह माहेमि, अन्ना एत्थ पमाण । तेन भणिय ।
 कुमार, न तुब्ब एत्थ दोसो, दुट्ठा य मा पाव त्ति सामन्नओ
 निच्छियमिण, ^१विसेम नावगच्छामि । ता कि मसेदणा ।
 एव चेव एय विन्नवेमि महारायस्स तओ मा चेव एत्थ अन्ना
 लहिस्सुद त्ति । भणिकुण उट्ठिओ विणयधरो, धरिओ मए
 १० भुयादण्डे, भणिओ य । भद्द, अल्ल अन्नाए उवरि सरभेण ।
 चत्थल जीविय । न खलु एय वड्डमन्निकुण गृह्यणमकिल्लेम
 करण जुज्जद । विणयधरेण भणिय । कुमार, पुत्तो तुम
 महारायजसवम्भणो, किमेत्थ अवर भणीयद । अओ चेव मे
 तीए पावाए उवरि कोवो । ता करेहि पमाय सुच्च म जेण
 १५ विन्नवेमि एय वदधर देवस्स । मए भणिय । अलमिमिणा
 निव्वन्धेण । तेण भणिय । कुमार, अवस्समिण मए देवस्स
 विन्नविथव्व ति । मए भणिय । भद्द, जइ एव, ता अवस्स मए
 वि अप्पा वावाइयव्वा त्ति । एयमायणिकुण बाड्डल्लोयणो
 विमणो विणयधरो । भणिय च जेण । अहो देवस्स असमि
 २० खियकारिया, ज ईदम पुरिसरयणमेव सभावीयद । धिरत्थु

एयस्स देवमद्दो । मए भणियं । भद्द, मा तायं अहिस्सिवाहि^१ ;
 को एत्थ दोसो तायस्स, मम चेव पुब्बकम्मपरिणई एअ त्ति ।
 तअो महासोयाभिभूण भणियं विणयंधरेण । कुमार, जइ
 एवं, ता आदमउ कुमारो, किं मए पावकस्सेण कायव्वं ति ।
 मए भणियं । भद्द, आएसयारो तुमं, ^१पावकस्सा अहं; ता
 मंपाडेहि रायमामणं । ^२किं मए दुट्ठसीलेण जीवन्तएण ।
 तेण भणियं । ^३भा एवमादसउ कुमारो, किं दमिणा
 अमंबद्धपत्तावेण ^४वयणविषासेण, जहाइ दुट्ठसीलो पावकस्सो ;
 धन्नो तुमं, भायण मयलकस्साणाण, ^५आसअो मयलगुणरय-
 णाणं, कप्पतरुभूअो मयलमत्ताणं, कि वड्डणा, निव्वुद्ददाणकप्पो ^{१०}
^७तेजोक्कस्स वि । ता जइ न विअवेयव्वमेयं देवस्स, रक्खियव्वा
 मा रायदुट्ठपत्ती, ता चिन्तेहि ^८एत्थुपायं, जहा भवअो
 पाणधारणाणन्दियमणो देवस्स अणवराही हवामि त्ति ।
 तअो मए चिन्तिअं । न वावाएइ एसो ; अवावाएन्तो य
 एवमवराहियं न पावेइ, जइ अलक्खिअो परिचणेणं वसुभू- ^{१५}
 दविदअो विप्पगिद्धेअन्तरसुवगच्छामि त्ति । चिन्तिकण दमं
 चेव भणिअो विणयंधरो । भणियं च तेण । कुमार, को अन्नो

१ ACDE. *स्त्रिव, in D the words down to कुमारो : marg sec m.

२ ACb om the next two words

३ ACE om this sentence,

B the last word only

४ ACE कुमार किं etc

५ AC om व०,

and continue कइ पावकस्सो धन्नो तुमं, etc

६ D om all down to

ता जइ ।

७ ACE तिय०, B विय ।

८ A एत्थ व० ।

उवायन्नु त्ति, ता अणुचिट्ठउ द्दणमेव कुमारो । अन्न च ।
पयद्व चेव वहण सुवणभूमि, अज्जेव १रयणीए १सुच्चिस्सद
त्ति । तेण्णेव सुवणभूमिगमणेण अणुग्गहेउ म कुमारो । मए
भणियं । ज वो रोयद त्ति ॥

५. एत्यन्तरमि ममागओ सझासमओ । निग्गओ अह
वसुभूद्विणयधरसमेओ १तामलित्तीओ, गओ वेलाउल ।
समप्पिया अहे विणयधरेण सबद्धमाण वहणसामिणो
समुद्दत्तस्स, पडिच्छिया तेण । अदकन्ता येववेला । समुग्गओ
कामिणीगण्डपण्डुरो चन्दो समागया सखुद्धजलयरनिनाय
१० गधिणा समुद्वेला । ममारुढो य अहय वसुभूद्वुद्धओ
जाणवत्त । चलणेषु निवडिऊण 'कुमार, न मे कुप्पियव्व'
ति भणिऊण बाहोसल्लोयणो १नियत्तो विणयधरो । कयादं
मङ्गलाद, उवउत्तो कल्लहारो, आपूरिय जाणवत्त, पयद्व
पवणवेगेण । १एत्यन्तरमि वसुभूद्वणा भणिय । भो वयम१,
१५ किमेय त्ति । तओ मए साहिओ अणङ्गवद्वुत्तन्तो । तेन
भणिय । अह कि पुण जहट्ठिय चेव न निवेदय महारायस्स ।
मए भणिय । वयम, १अणङ्गवद्वपौडाभएण त्ति ।

पत्ता^१ अहे दुमासमेत्तेण कालेण सुवणभूमि, ओदणा
पवहणाओ, गया सिरिउर नाम नयर । दिट्ठो य तत्थ

१ ACF add तं ।

१ D सुचिच्छिरस्सद B सुचिच्छिरस्सि ।

१ B om

४ ACE विणिथओ ।

५ DE om

६ ACF वयस्स ।

७ BD मर ।

८ = B add य ।

सेयवियावत्यव्वओ समिद्धिदत्तसेट्ठिपुत्तो वाणिज्जसमागओ
 मणोरहदत्तो नाम बालवयसओ त्ति, तेण वि य अहे । तओ
 असभावणीयागमणसङ्केण^१ निरुविया कच्चि काल^२, विहसिय
 च अहेहि । ^३तओ पञ्चभिन्नाया अहे । पणमिऊण हरिस-
 विमायगब्धिण जपिय तेण । कुमार, अवि कुसल महारायस्स । ५
 मए भणिय 'कुसल' । नीया तेण सगिह । कओ ऐ^४ विभव-
 पीडसरिमो उवयारो । भुत्तुत्तरकालमि पुच्छिओ आगमण
 पओयण । 'तायनिव्वेएण विणिगओ, मौहल्लेसरनियमाउल-
 समौव 'गमिस्सामि' त्ति साहिऊण सबज्जमाण भणिओ य
 एमो 'मौहल्लदीवगामिवहणोवल्लभे अवहिएण होयव्व' ति । १०
 मणोरहदत्तेण भणिय । ज कुमारो आणवेद ॥ अदक्कन्तो
 कोइ कालो । पीडलद्धिओ विओयभीरुत्तणेण न माहेइ ऐ
 उवल्लू पि मौहल्लदीवगामिय वहण । अज्जया य मुणिऊण
 अन्हाणमूसुयत्तण भणियमणेण । कुमार, किमवस्सुमासज्जेव
 गन्तव्व कुमारेण । मए भणिय । वयस, पओयण मे अत्थि १५
 त्ति । तेण भणिय । जइ एव, ता खमियव्व कुमारेण, ज मए
 विओयभीरुत्तणेण एइहमेत्त काल कओ पओयणविघाओ
 त्ति, जओ पाएणमिओ पइदिणमेव वहणाइ मौहल्लदीव
 गच्छन्ति । मए भणिय । ^५वयस, जइ एव, ता अज्जेव गच्छन्ह ।

१ ACE •सकिरय । २ B वेसं ।

पञ्चभिन्ना य CP पञ्चभिन्नया ।

३ B अहि० ।

४ B om this sentence A reads

५ D हो B लय ।

६ A गयस्सु

तेण भणियं, 'अविग्यं कुमारस्स' । उवलद्धं जाणवत्तं,
 पसाहियं कारणिच्च । उवणीओ य मे फुरन्तभासुरच्छाओ
 महापमाणो अञ्जन्तसहिण्हवो पडओ । भणियं च तेण ।
 कुमार, मकोउयं ति करिक्कण गेणहाहि एयं नयणमोह-
 ५ णाभिहाणं पडरयणं १ति । मए भणिय 'कीदमं कोउम'
 ति । तेण भणिय । इमेण पक्काइयसरौरो न दीसइ नयणेहि
 पुरिमो त्ति । मए विन्नामिय जाव तहेव त्ति । समुप्पन्न च
 मे कोउयं । भणियो मणोरहदत्तो । वयस, कह पुण तए
 एस पाविओ त्ति । तेण भणिय । सुण ।

- १० इहेवागयस्स ममुप्पन्ना मे पौरे आणन्दउरवामिणा
 सिद्धविज्जापओएण सिद्धसेणाभिहाणेण सिद्धउत्तेण । भणियो
 य सो मए । वयस^१, को उण इह विज्जासाहणंमि परमत्थो,
 किं हवइ सच्चसेवेह दिव्वसवाओ न व त्ति । तेण भणिय ।
 जज्जत्तयारिणो हवइ त्ति । मए भणिय । वयस^१, महन्त मे
 १५ कोउयं, ता दंसेहि मे दिव्वविलमिय ति । तेण भणिय ।
 थेवमिय,^२ कि तु कायव्व मण्डलं । मए भणिय 'करेउ
 वयसो' । तेण भणिय । जइ एवं, ता मज्जत्तीकरेह सिद्धत्य-
 मादय मण्डलोवगरणं । मपादयं मए । तओ अत्यमिए
 दिणयरे वियम्मिए अन्धयारे रउन्तसु निमायरेसु घेत्तूण
 २० मण्डलोवगरण विणिग्गया अन्हे दुवे वि नयराओ त्ति ।

पत्ता य पेयवणं^१ । आलिहियमणेणं तत्थेगदेमंमि मण्डलं,
 ममप्पियं च मे मण्डलगं, जालिओ जलणो । भणियं च
 तेण । वयंम,^२ अप्पमत्तेण होयवं ति । पडिस्सुयं^३ मए ।
 पारद्धो तेण मन्तजावो । तओ येववेणाए चेवं दिट्ठा मए
 गरुयनियम्बवहणायाम^४ झीणमज्झा . अहिणवुधिवक्कडिणयण- ५
 विरायन्तवच्छत्थला मंपुणमयलज्जणमुही वियमियकन्दोह^५—
 नयणमोहा सुरतरकुसुममालाविहमिटं धम्मेल्लमुब्वहन्ती परि-
 णयमज्जयकुसुमवणा^६ पवणधुयवमणपयडं ऊरुजुयल ठएन्ती
 गयणयलाओ^७ समोवयमाणा जक्ककन्नय ति । तओ मए
 चिन्तिय । अहो महापहावया मन्तस्स । तीए पणमिओ १०
 सिद्धसेणो, भणिओ य सबज्जमाण । भयव, किं पुण मे
 सुमरणपओयण ति । तेण भणियं । न किंचि अन्न, अवि य
 दिव्वदमणाणुराई मे पियवयंमो । तओ तीए मं पुलोदज्जण
 भणियं । भइ, परितुट्ठा ते अह इमेण दिव्वदमणाणुराएण ,
 ता किं ते पियं करेमि .त्ति । मए भणियं । तुह दमणाओ १५
 वि अवर पियं ति । तीए भणियं । तहावि अमोहदंसणाओ
 देवथाओ , गेणहाहि एयं नयणमोहण पडरयण ति । तओ मए
 मसममसभासणज्जिओवरोहेण पणमिज्जण तीसे चलणजुयलं
 सबज्जमाणं चेव गहियं इमं । गया जक्ककन्नया । पविट्ठा
 अन्हे पभायाए रयणीए नयरं । ता एवं पाविओ ति । २०

१ BE पिउवणं । २ ACE वयस्स । ३ ACI' पडिस्सुयं । ४ E झीण ।

५ AC कदोह D वदोह B कदोहे । ६ BE पयण्डय । ७ B समोवरभाणा ।

- चिद्विमाणेण ^१य सहयारपायवसमीवे गिरिनईमुल्लिणमि दिट्ठो
 पियाए चाडुय करेमाणो मारसजुवाणओ^२ । सुमरिय
 विल्लामवईए । जाया मे चिन्ता । अहो ^३ए खुल्लु एए
 अदिट्ठवन्धुविरहदुक्का माहीणाहारपयारा अविस्मायजायणा-
^४दीणभावा पामट्ठिय^५पणइणीपमङ्गदुल्ललिया असजायमहा-
 वसणभया सुह जीवन्ति मियपरिक्खिणो । एव चिन्तयन्तस्स
 अत्यगिरिमिहरमुवगओ सहस्सरस्सी, रयणुज्जोवो विय,
 मीयल्लोहओ आयवो । कय मए विमलसिलायल्लमि
 पल्लवमयणिज्ज । मपाडिय मझावस्सुय । उचियममए कओ^६
^७देवयागुरुपणामो । एवन्तो वामपासेण । अहिणन्दिओ
 कुसुमसुरहिणा मारुण । बज्जदिवसखेयओ समागथा मे
 निदा । अदक्कन्ता रयणी । विउट्ठा नाणाविहविहगमविरुय-
^८पाहाउण । कओ देवयागुरुपणामो । पयट्ठो काणणन्तराई
^९पुलोदु । पेच्छमाणो य विचिन्ते काणणभाए पत्तो
^{१०}सुकुमारवालुय अञ्जन्तमोमटमण^{११} गिरिमरियापुल्लिण । दिट्ठा
 य तत्थ सुपरट्ठियङ्गुल्लितल्ल पसत्थलेहल्लकिया तस्सएट्ठिया चेव
 पयपत्तौ । निरुविया हरिमियमणेण, विस्माया व मङ्गयसु-
 कुमारभावओ इत्थियाए इय न ^{१२}उण पुरिमस्स । लण्णो
 पयमग्गओ । दिट्ठा य नाइदूरमि चेव महिणवक्कलनिवमणा

१ ACF om

२ D corrects म in म ।

३ D inserts एय ।

४ D adds य ।

५ AB पया ।

६ A पजा ।

७ ACF ओओ ।

८ MS खु ।

गहयाए भण्डस्स संखुद्धयाए जल्लनिहिणो उक्कडयाए असणि-
 वरिमस्स विमलयाए निज्जामयाण विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स
 विवन्नं जाणवत्तं । वन्धवा वि य कालपरियाएणं विउत्ता
 सव्वपाणिणो । समामादयं मए फलय^१ । तओ अहं आउय-
 सेसयाए गमिऊण तिणि अहोरत्ते ^२फलयदुदओ पत्तो ५
 तडसमौव । अन्धयारल्लेहा विथ दिट्ठा वणरई । समूससिय
 मे हियएण । उत्तिणो जल्लनिहौओ निष्पीलियाद ^३पोत्ताइं ।
 न ^४तिन्त च निवसणगण्डिमठिय पडरयणं । अहो एयस्स
 मामत्यं ति जाओ^५ मे विन्दओ । तओ गन्तूण येवं भूमि-
 भाग उवविट्ठो जम्बुपायवसमौवे । चिन्तिय च मए । एयाणि १०
 ताणि विहिणो जहिच्चियाविलसियाणि, एसा य सा कम्भुणो
 अचिन्ताणीथा सत्ती, जमेवमवि असद्दुहणिज्ज अवत्यन्तरमणुह-
 विऊण पाणे धारेमि । कि वा 'एगुंदरनिवासिणो विय
 वसुभूदण विउत्तस्स पाणेहि । अहवा विचित्ता कम्मपरिणई,
 न विमादणा होयव्व ति । दिवमनिमिममा मज्जोयविओया, १५
 कयाद मो वि एव चेव कहचि पाणे धारेद न्ति । तओ
 खुहायिवामाभिभूओ उययफलनिमित्त पयट्ठो उत्तराहिमुह ।
 गओ येव भूमि । दिट्ठा य फणम^६कयल्लयमहयारमक्खवृत्ता
 तीरतरकुसुमरयरञ्जियज्जला गिरिनई । कया पाणविन्ती ।

१ ARCE फलदय ।

२ ACE फलदय ।

३ AC पोत्ताइं ।

४ B तिमिय ।

५ D addn य ।

६ ACE एओ D sec m

७ ACE कयल्लिय, B कयल ।

- चिद्रमाणेण ^१य सहयारपायवममीवे गिरिनईपुलिणमि दिट्ठो
 पियाए चाडुयं करेमाणो मारमजुवाणओ^२ । सुमरिय
 विलासवईए । जाया मे चिन्ता । अहो ^३एण खलु एए
 अदिट्ठवन्धुविरइदुक्का माहीणाहारपयारा अविन्नायजायणा-
^४दीणभावा पासट्ठिय^५पणइणीपमङ्गदुल्लिया अमजायमहा-
 वसणभया सुह जीवन्ति मियपक्खिणो । एव चिन्तयन्तस्स
 अत्यगिरिमिहरसुवगओ महम्मरस्सो, रयणुज्जोवो विय,
 मीयल्लीहओ आयवो । कय मए विमलमिलायलमि
 पल्लवमयणिज्ज । मपाडिय मद्रावस्सय । उचियममए कओ^६
^७देवथागुरुपणामो । एणवन्नो वामपासेण । अहिणन्दिओ
 कुसुमसुरहिणा मारुण । बज्जदिवमखेयओ ममागया मे
 निदा । अदक्कन्ता रयणी । विउट्ठा नाणाविहविहगमविरुय-
 पाहाडण । कओ देवथागुरुपणामो । पयट्ठो काणणन्तराई
 पुलोइउ । पेच्छमाणो य विचिन्ते काणणभाए पत्तो
^८सुकुमारवालय अच्चन्तमोमदमण^९ गिरिमरियापुलिण । दिट्ठा
 य तत्थ सुपरट्ठियङ्गुलितला पमत्यलेहालकिया तत्थणुट्ठिया चेव
 पयपन्ती । निरुविया हरिमियमणेण, विन्नाया व मङ्गयसु-
 कुमारभावओ इत्थियाए इय न ^{१०}उण पुरिमस्स । लग्गो
 पयमग्गओ । दिट्ठा य नाइदूरमि चेव सहिणवक्कलनिवमणा

१ ACF om

२ D corrects मारमजु ।

३ D inserts पिय ।

४ D adds य ।

५ AB पया ।

६ A पला ।

७ ACF 'मोम' ।

८ MS- दुष

- पयट्टा ताव वणाहिमुहं । तत्रो अह 'निगूहिऊण मयण-
 वियार निग्गओ 'लयाजालयाओ, गओ तीए ममीवं ।
 पणमिऊण भणिया एमा । भयवद, वड्डुउ ते तवोकस्स ।
 अह खु पुरिमो मेयवियाए वत्यन्वओ तामलित्तोओ
 १ मीहलदौव पयट्टो । अन्तराले विवस्स मे जाणवत्त । अओ
 एगागी भंडुत्तो । ता कहेउ भयवई, को पुण दमो पणो,
 किं ताव जल्लनिहितड, कि वा कोद टीवो, कहिं वा
 तुब्बाल्लमामपय ति । तओ मा म दड्डूण निउच्चियदिट्ठि-
 पमरा दिमामण्डल पुणोएमाणी मन्दवलि'यवितिरिच्छलो-
 १० यणायाम ममज्झमा विय खणमेत्तं अहोमुही ठिया अटिस्स-
 पडिवयणा पयट्टा तवोवणाहिमुह । तओ 'जुवई तावमी
 एगागिणी य, ता कि 'इह इमीए, अन्न कंचि पुच्छि-
 स्सामि' ति चिन्तिऊण गियत्तो अह । 'पविट्ठो त सेव
 महावमुन्दर लयागहण । चिन्तिय च मए । पेच्छामि ताव,
 ११ कहि पुण एमा वच्चद ति । पुणोदउ पयत्तो । टिट्ठा य
 मविमेममन्यरीए गईए वच्चमाणी । गथा य सेव भूमिभाय ।
 मग्गओ पुणोदय तीए । न टिट्ठो कोद मत्तो । तओ मोचूल
 कुसुमकञ्जिय परिहिय पि पुणो परिहिय वड्डल, पगमुट्ठो
 केमकम्माओ, मोडियाद अट्टाद, उल्लेखियाओ बाहुलयाओ,

१ D विउ० ।

२ A लयावा तामजित ।

३ D 'वावि०,

B 'चत्तिरि० ।

४ A ०००

५ D पयट्टो ।

पयङ्ग वियम्भण १ति । तथो मए चिन्तियं । अह किं पुण
 इमं ; अहवा किमणेण विरुद्धवत्युविमएणं अलोचिणं । गओ
 गिरिनद । कथा पाणवित्ती । परिव्रमन्तस्स काण्णन्तरे
 अदक्कन्तो वामरो । पसुत्तो य पुव्वविहिणा । दिट्ठो य जाम-
 मेत्तावसेमाए विहावरौए सुमिणओ । उवणीया मे कच्चण-
 पाद्यवामन्नमंठियस्स दिव्वदत्तियाए सव्विन्दियमणोहरा
 कुसुममाला । भणियं च तौए । कुमार, एमा खु दिव्व-
 कुसुममाला पुव्वनिव्वत्तिया चेव मए कुमारस्स उवणीया, ता
 गेणहउ कुमारो । गहिया य मा मए, विदणा कण्ठदेमे ।
 एत्यन्तरमि वियम्भिओ मारमरवो, विउड्ढो अहयं परितुड्ढो १०
 चित्तेण । चिन्तियं मए । आमन्नकस्रया^१लाहफलसूयएणं ति
 होयव्वमणेण, अणुकूलो खु मउणमघाओ, अचिरफलदायगो खु
 एम सुमिणओ, अरए च णय, ता न थाणामो कहं भविस्सुद-
 त्ति । एत्यन्तरमि फुरियं मे दाहिणभुयाए लोयणेण य ।
 तथो मए चिन्तिय । न अन्नहा रिमिवयण ति होयव्वमणेण । ११
 अणुकूलो मउणमघाओ । न य मे विलामरायहाणि विलामवदं
 वज्जिय अन्नकस्रालाहे वि वड्डमाणो । भणिय च सुमिणय-
 देवयाए 'कुमार, एमा खु दिव्वकुसुममाला पुव्वनिव्वत्तिया
 चेव' । तो न अत्रा दिव्वकुसुममालाए उवमाणमंगया, न अस्माए
 पुणपरिचओ न्ति विज्जायवदजाहेए चेव होयव्व ति । अणहरद १०

१ BCB, om

२ ACE, अरए ।

३ ACE have only *आहकस्रो

न पय सुमिणओ etc B has the words from ति down to दावदो । marg

य सा तावमौ विलासवर्दे । विचिन्ताणि य विहिणो
विलसियाइं । कथाइ 'म चेव होज्ज त्ति । अन्नहा कं
तावमौ, कं मयणवियारो । किं च । जइ वि सा
विलासवर्दे, गहावि पडिवन्नवयाए विरुद्धो विमयमद्दो ।

- १ अहवा मंपत्तदंमणसुहसु पिययमा^१मग्गमणुगच्छमाणसु
वयधारणं पि मे सुन्दरं चेव । एवं च चिन्तयन्तसु अदक्कन्ता
रयणी, उगगशो असुमान्नी, घडियाइं रयणिविरहपीडियाइ
चक्कवायाइ । तथो अह उक्कडयाए रायसु रम्मयाए
काणणाण विलोहणिज्जयाए ^२सुमिणयसु गहिओ कामजरएण
१० पयत्तो तं तावमि गवेमिउ । वग्गभट्टसु विय हरिणयसु
जुहभट्टसु विय गदन्दसु तंमि चेव काणणन्तरे भमन्तसु
महया परिकिलेभेण अदक्कन्ता कइवि दियहा । दिट्ठो
माहवौलयालिद्धिओ महयारो । उवविट्ठो तसु ममीवे । तं चेव
मुहहरिणलोयणं चिन्तयन्तो चिट्ठामि जाव^३, सुओ मए
११ सुक्कपत्ताणं मरमरारवो । वालिया मिरोहरा, वियारिया
दिट्ठो । दिट्ठा य भूदनिमिण निडालपुण्डणं ^४उड्डुवट्ठेण
जडाकलावेण पुत्तजौवयमालालंकिणं दाहिणकरेण
वामहत्यगहियकमण्डलू महन्तवक्कलनिवमणा ^५उड्डिवस-
^६मचियतवायामेण अट्ठिचम्मावसेमेणं मरीरएण अदक्कन्त-

१ ACE सा चेव ।

१ ACE insert पवन्न च ।

२ ACBL सुमिणसु ।

३ D adds ताव, B : marg

४ ACE उड्डवट्ठे ।

५ E सभिय • B सोलियतवोववासेय ।

मज्झिमवयमा तावमि त्ति । तओ त द्दूण गूहिओ ^१मए
 मयण^२विद्यारो । पणमिया य सा । तओ विसेसेण म
 पुलोदऊण ईभिवाहोपल्लोयणाए भणिय तीए 'राथपुत्त,
 चिर जीवसु' त्ति । तओ मए चिन्तिय । कह पुण ^३एसा म
 वियाणइ त्ति । अहवा विमलनाणनयणो चेव तवस्मियणो ५
 होइ, ता कि न याणइ त्ति । एत्यन्तरमि पुणा भणिय-
 मिमौए । कुमार, ^४उवविमम्ह, अत्थि किचि भणियव्व तए
 सह । तओ मए 'ज भयवद्, आणवेइ' त्ति भण्जिण पम-
 ज्जिय धरणिवट्ठ । उवविट्ठा तावमौ अहय च । भणिय च
 तीए । कुमार, सुण । १०

अत्थि इहेव भारहे वासे वेयड्डो नाम पव्वओ । तत्थ
 गन्धममिद्ध नाम विज्जाहरपुर । ^५तत्थ महस्सुबलाभिहाणो राया
 होत्था, सुप्पभा से भारिया, तए सुया अह मयणमञ्जरी
 नाम । मपत्तजोव्वणा परिणौया विलासउरनयरसामिणो
 विज्जाहरनरिन्दस्स पुत्तेण पवणगइणा । अइक्कन्तो य कोइ १५
 कालो विसयसुद्धमणुहवन्ताण । अन्नहा य आगामजाणेण
 गयाइ नन्दणवण, पवत्ताइ कौलिउ विचित्तकीलाहि, जाव
 अथण्डमि चेव निवडिओ कणयमिलासणाओ पवणगई,
 अणाचिक्खियपओयण च ममिस्सिय तेण विणिज्जियकन्दोड-
 दलमोह लोयणजुथ पयम्भिया मिरोज्जरा पव्वाय दथणकमल । २०

१ ACF om

२ D insert विद्यवा ।

३ D म एसा ।

४ AC उवविमसु ।

५ ACDF have only महस्सुबलो राया ।

- तत्रो अमारयाण जीवलायस्स पेच्छमाणीए चेव भो पञ्चत्त-
 सुवगत्रो त्ति । तत्रो अह अणाहा विय गहिया महासोएण,
 सोगादरेयत्रो य सारसो विय अणिवारिय परिधमन्ती
 सहसा चेव निवडिया धरणिवट्ठे । लद्धचेयणा य उप्पद-
- ५ उमारद्धा जाव, न पसरद मे गई । तत्रो सुमरिया नहङ्गण^१-
 गामिणी विज्जा, तद्दावि न पसरद त्ति । तत्रो मए
 चिन्तिथ 'हा किमेयमवर' ति जाव थेवेवेलाए समागत्रो
 तायबिइयहिययभूओ पडिवत्ततावसवओ देवाणन्दो नाम
 विज्जाहरो । भणिय च तेण । वच्चे मयणमच्चरि, किमेय
- १० ति^१ । मए भणिय । भयव, कयन्तविलसिय । तेण भणिय
 'कह विय' । मए भणिय । दिवन्नो मे अज्जउत्तो, न पडवद
 य नहगामिणी विज्जा । तत्रो बाहोसल्लोयणेण भणिय
 भयवया । वच्चे, अल परिदेविण, ईदसो चेव एम ससारो ।
 एय च असारय ससारस्स अद्दुवय जीवलोयस्स खणभङ्गुरय
- १५ सगमाण चच्चलय दन्दियाण परिचिन्तिऊण पवज्जन्ति
 पाणिणो सयलतेलोक्कपरमत्यबन्धव धम्म । तत्रो मए 'एवमेय'
 ति चिन्तिऊण भणिओ भयव । करेहि मे अणुगह वय
 पयाएण । भयवया भणिय । वच्चे, जुत्तमेय, अह कि पुण ते
 नहगमणविद्याभसकारण । मए भणिय । भयव न-याणामि ।
- २० तत्रो नाणावलोएण निरुविय भयवया, भणिय च तेण ।

वक्त्रे, सोयाभिभूयाए लङ्घिय ^१सिद्धाययणकूड, निवडिय च
 ते^२ एयस्स चैव सिद्धरभाए कुसुमदामं, तच्चिमित्तो ते
 विज्जाभसो त्ति । मए भणिय । भयव, अलमिहलोपमेत्तो-
 वयारिणीहि विज्जाहिकरेहि मे अणुग्गह वयपयाणेण ति ।
 तत्रो भयवया पुच्छिऊण ताय ससिऊण निययमायार तवप्प- ५
 भावेण आणिकण ^३तावसौणमुच्चियमुक्कगरण एत्य चैव दीवमि
 दिक्खिय न्हि भयवया । अरक्कन्तो कोद कालो । अन्नया य
 कुसुममामिहेयनिमित्त गया समुद्धतौर । दिट्ठा य तत्थ
 जल्लहिजलकल्लोलनोल्लिया मिथङ्गलेहा विय देहप्पहाए
 समुज्जोवयन्ती तमुद्देस ^४फलहयदुद्धया कन्नय त्ति ॥ एय सोऊण, १०
^५भो कुमार, वियम्भिओ मे पमोओ । चिन्तिय च मए ।
 दीमद्द मणोरहपायवस्स कुसुमुग्गमो ॥ तावसौए ^६भणिय ।
 तत्रो अह गया तमुद्देस, दिट्ठा य स्थायणसम्भावाओ 'जौवद्'
 त्ति गम्भमाणा कन्नय त्ति । अणुत्थिया कमण्डलुपाणिएण,
 उम्भिल्लिय तीए लोयणजुय, भणिया य सा मए । वक्त्रे, १५
 धीरा होहि । तावसौ खु अह । तत्रो बाहजलभरियलोयण
 पणमिया तीए । समभम च ^७उवविमिऊण खिज्जिय चित्तेण,
 लक्खिओ से भावो । तत्रो मए चिन्तिय । अहो से महाणु-
 भावया , भवियव्वमिसौए महाकुलपसूयाए त्ति । उवणीयाद्

१ DE सिद्धायण० ।

२ ABCE om

३ AC एवं मयदीपोपमव

दिक्खिय न्हि ।

४ B फलह० D फलद० ।

५ ACE om

६ D insert: दुष्टा ।

७ ACF कससिक्क D corrects उवविमिक्क ।

- च से फलादं । अणिच्छमाणी वि य कराविद्या पाणवित्ति ।
 नीया आसमपदं, दसिया कुलवदणो, पणमिओ तीए भयवं,
 अहिणन्दिया य भगवया । कय आवस्य, पुच्छिया य भा
 मए । वच्चे, कुओ तुम^१ । तीए भणियं । भयवद, तामलि-
 ५ तीओ । मए भणियं । का उण तुमं, कहं वा ^२पट्टिय त्ति ।
 तओ दीहदीह नौमसिय न जंपियमिमौए । तओ मए
 चिन्तियं । महाकुलपसूया खु एसा, ता कहमेवमत्ताणं
 पयासेद ; ता कि एइणा, कुलवदं पुच्छिस्सामि त्ति ।
 अदक्कन्तो वासरौ । कय संझासमओत्तियमणुट्ठाणं । ^३गथाहं
 १० कुलवदसयास । पणमिऊण पुच्छिओ भयव कुलवदं । भयवं,
 का उण एसा कन्नया, कहं वा इमं ईदसमवत्यन्तरं पत्ता,
 कौदओ वा ^४से विवाओ भविस्सुद त्ति । तओ टाऊणमुव-
 ओग विद्याणिऊण तवप्पहावेणं भणियं भयवया । सुण ।
 तामलित्तीमामिणो ईमाणचन्दस्स धूया खु एसा भत्तारसि-
 १५ णेहपराहीणयाए^५ इम ईदस अवत्यन्तर पत्त त्ति । मए
 भणियं । भयव, किन्न एसा कन्नय त्ति । भयवया भणियं ।
 कन्नया दब्बओ, न ^६उण भावओ त्ति । मए भणियं 'कहं
 विय' भयवया भणियं । सुण । दिट्ठो इमौए मयणमहस-
 वमि तीए चेव नयरीए सेयविद्याहिवस्स जसवप्पणो पुत्तो

१ BE add त्ति ; २ BDE पट्टिय ; ३ ACE om this sentence,
 D om हं । ४ B एयाए । ५ B परायत्तयाए ; ६ D पुण ABC बुद्ध ।

मणकुमारो नाम । १[मोचाविद्या णेण तक्करा । ते य कहंचि
 टिट्ठि वच्चाविऊण वावाइया मे ताएणमायणियं वयणमणेण ।
 तत्रो निगच्छिऊण तायज्जाओ कोवेणमागओ तामलित्तिं ।
 पडिच्छिओ सबड्डमाण ईमाणचन्देण । तत्रो वमन्तममए]
 कौलानिमित्तं अणङ्गणन्दणं उज्जाणं^१ गच्छमाणो दिट्ठो इमीए, २
 ममुण्णओ य मे तमि अणुराओ । पडिवओ तीण एम भत्ता
 मणोरहेहि न उण परिणीय त्ति । अइक्कन्तेसु कइवयदिणेसु
 अणरवाओ विद्याणियमिमीए, जहा मो वावाइओ त्ति । तत्रो
 तत्तेहमोहियमणा 'अह पि खु तमि चेव पिउवणे पच्चत्तमुवगय
 ३पि त पेच्छिऊण पाणे परिच्चयामि' त्ति चिन्तिऊण अद्दुरत्त- १०
 ममए पसुत्ते परियणे एगागिणौ चेव निगया रायगेहाओ ।
 ओइला रायमग्ग, गहिया तक्करेहिं, गेण्हिऊण आहरणयं
 ४विक्कीया वव्वरकूलगामिणो अयलमत्थवाइस्सु हत्थे । पयट्ठा-
 विया तेण निययकूल । विवन्न च त जाणवत्त, समामामियं
 च इमीए फलहय^५ । तत्रो तिरत्तेण पत्ता इम कूल 'अवत्थं १५
 च । विवराओ उण, पाविऊण भत्तार भुञ्जिऊण भोए
 परलोयमाइणेण मफल चेव माणुमत्तणं करिस्सुइ त्ति ॥ मए
 भणिय । भयवं, किंवा वावाइओ मे हिययवन्नहो । भयवथा

१ ACF om passage in brackets, B 1 marg sec manu

२ ACE insert नाम ।

३ read perhaps विपं instead of पितं ?

४ BD विहिता ।

५ D फलय ।

६ B adds ईदत्ते ।

- भणिय 'आम ति । मए चिन्तिय 'मोहण सजाय' ति ।
 अदक्कन्ता मा रयणी । विदयदियहमि य भणिया मए 'मा ।
 रायपुत्ति, परिद्वय विमाय, अवलम्बेहि धिद, ईदसो एस
 ससारो । एत्थ खलु सुमिणयसपत्तितुलाओ रिद्धीओ,
 ५. अमिलाणकुसुममिव खणमेत्तरमणीय जोव्वण विज्जुविलसिय
 पिव दिट्ठनट्ठाद सुछाद, अणिच्चा पियजणममागम त्ति ।
 तौए भणिय । भयवद, एवमेय, ता करेहि मे पसाय
 वयप्पयाणेण । मए भणिय । रायपुत्ति,^१ अल^२ तव वयगहणेण ।
 दुन्निवारणीओ पढमजोव्वणत्यस्स पाणिणो मयणवाणपमरो ।
 १० पुच्छिओ य^३ मए दिव्वनाणसूरो तुज्झ वुत्तन्त मव्व चेव
 भयव कुल्लवई । माहिओ य तेण सेयवियाहि^४ सुयदमणादओ ।
 ता मा मतप्प, भविस्सुद तुह तेण 'समागमो जीवद खु
 ओ दौहाउओ त्ति । तओ परिओमविग्गयमणाह अच्चन्त-
 सोहणमणाचिरकणीय^५ अवत्थन्तरमुवगच्छिऊण भकप्पओ
 १५ अमन्त पि ओयारिऊण दिन्न मम कडयजुयल, पणामिओ
 य हारलयानिमित्त सिरोहराए हत्यो अमपत्तीए य तस्स
 ममागय से चित्त, विलिया य एमा । तओ मए भणिय ।
 रायपुत्ति, अल मभमेण, उचिया खु तुम 'ईदमस्स तुट्ठि-
 दाणस्स । ता अल तव वयगहणेण ति । तओ 'ज तुम

१ D corrects this in मास AC भविममासं । १ D) सङ्गस BE एमा ।

२ C om all down to जग्गिनिज्जिमहाए, [346, 19; # BE नाए

D pr m ५ F om ६ Balas सङ्ग । ७ D *वाभि० । ८ D इणस्स ।

आणवेमि नि पडिस्सुय तीए । तावमकन्नओचिएण^१ च
विहिणा अदक्कन्तो कोइ कालो । अन्नया मओ य ए भयव
कुलवई धम्मभाउयदमणत्थ मिद्धपञ्चय ति । जाव इओ
अईयकइवयदिणमि^२ गन्तूण एमा कुसुमामिहेयस्सु अद-
क्कन्ताण उचियवेणाए मग्गओ पुनोएमाणी अणुफुसियकवे^३न
तल्लगवाहजललगा सेयमन्निलधोयगत्ता^४ खीरोयमहणत्तक-
णुद्विया विय मिरौ अरदपरिगथा आगया आममपय ।
तओ मण पुच्छिया 'रायपुत्ति, किमेय' ति । तीए भणिय ।
अज्ज मए बन्धवाण सुमरिय । मए भणिय । परिचय विमाय,
जाव कुलवई आगच्छइ तओ मो बन्धवाण 'नेइस्सइ ति ।^५
पडिस्सुय तीए । जाव तओ चेव दिवमाओ आरव्वा मन्दा-
यरा देवयापूयाए अणुज्जत्ता अतिहिबज्जमाणे न^६ करेइ^७
कुसुमोज्जय, न पणमइ ऊधामण आलिहइ विज्जाहरमिज्जणाइ,
पुलोइइ मारमज्जयलाइ,^८ करेइ मणोहवस्सु वि मणोरहे
जोव्वणवियारे, नियमत्तारगयइत्थियाणुरायपहाणपोरणिय-^९
कहासु च उव्वहइ परिओम । तओ मए चिन्तिय । अहो मे
वयविसेसेण उवागथ^{१०} जोव्वण, जोव्वणेण मओ, मएण
मयणो, मयणेण विलासा, विलासेहि^{११} 'मव्वहा न सुल्लह
निव्वियार जोव्वण ति । अवि य

१ १. कथा । २ A दिणे । दिवेसु । ३ A. मज्जा । ४ B म. १

५ B. जेइ । ६ D dalds य । ७ AF. जुयल्ल । ८ BD उवमय

९ what follows stands in C by mistake after चमोइवययो

p 347 । 6

न य अत्थि न १द्व होहौ पाएण तिज्जयणमि सो जीवो ।
जो जोव्वणमणुपत्तो विचाररहिओ मया होइ ॥

- विदयदियहंमि य नागवल्लीलयालिङ्गिय १पूयपायवमव-
लोइऊण तयामन्न च सहयरिचडुयसकारयं २ रायहसं
५ विड्डणियकरपल्लवं बाहोल्ललोयणा ३नौसमिय दीइदीइ
निगया तवोवणाओ । तओ मए चिन्तियं । न सोइणो से
आगारो । ता पेच्छामि ताव कहि एसा वच्चइ त्ति । जाव
य गेण्हऊण क्खिय गया कुसुमोच्चयभूमि, तरलतारयं च
पयत्ता पुलोइउ । तओ मए चिन्तिय । कि पुण एसा
१० पुलोइइ त्ति । जाव पुलोएमाणी य गया असोयवीहिय ।
कयलिवणन्तरिया य ठिया से अइ मग्गओ । परुणा य
सा । भणियं च तीए । भयवईओ वणदेवयाओ, एसो खु
सो पएसो, जहि अज्जउत्तेण तावसि त्ति कल्लिऊण मविण्य
पणमिय न्हि, भणिया य । भयवइ, वड्डुउ ते तवोकम्म, अइ खु
१५ पुरिमो सेयवियावत्यव्वओ तामलित्तौओ सौहलदीव पयट्ठो ।
अन्तराले ४ विवन्नं जाणवत्त, अओ एगाई मवुत्तो । ता कहेउ
भयवई, को पुण इमो पएसो ; किं ताव जलनिहितउ ५,
किं वा कोइ दीवो ; कहिं वा तुम्हाणमासमवय ति । मए
पुण ६ समज्झमहियथाए न दिन्न पडिवयण ७वामयाए सहावेण

१ A चिण, E विय ।

२ D पूया, A चूय, B चसोय ।

३ B •वाडुक्कयं, D •कायरं ।

४ ACE नौसल्लिख B नौमियदीइ ।

५ AE add य ।

६ B •तट्ठो ।

७ D वामया ।

उक्कडयाण मयणस्स न तिण मए जयित । गया थेव
भूमिभाय । काऊण धौरय पुक्कोएमाणैए न उवत्तद्धो य
पिट्ठओ । ता न-याणामि, ^१कि उप्पेक्खेमि त दौहाउय, आउ^२
हिययाओ मे विणिग्गओ, आउ पलोहेइ म अज्जउत्तवेसेण
कोइ अमाणुमो, आउ मच्चय चेव अज्जउत्तो त्ति । सब्बहा ^३
ज होउ, त होउ । न मक्कुणोमि पुणो ^४पच्चलियमयणाणत्ता
अज्जउत्तविरहदुक्ख विमहिउ । ता एयाए अदमुत्तयलयाए
उब्बन्धिकुण वावाएमि अत्ताणय । अप्पमत्ता होज्जह मरीरे
अज्जउत्तस्स, माहेज्जह य एय वुत्तन्त जणणिनिव्विमेमाए
अयारणवच्छलाए भयवईए । अह पुण लज्जापराद्धीणयाए न ^५
मक्कुणोमि ^६आचिरिक्खुउ त्ति । भणिकुएमाळुढा वण्णौयमौहर^७
निवद्धो^८ लयापामओ । तओ मए चिन्तिय । नत्थि दुक्कर
मयणस्स । कओ तीए सुग्गदेवयाण पणामो, दिओ ^९पामओ
मिरोहराए, पवत्ता मेज्जिउ अप्पाणय । एत्थन्तरमि ^{१०}परि-
त्तायह त्ति भणन्तो गया अह तीए पाम । अवणौओ मे ^{११}
पामओ । भणिया य मा । रायउत्ति, ^{१२}जुत्त णु इमं
लोयन्तरपयद्वाए वि अणापुच्छण जणणितुक्काए य^{१३} मे
पओयणाकहण त्ति । तओ ^{१४}हद्धी सब्ब चेव एयाए आयणिय

१ AF कि मए उप्पेक्खेमि, D पेक्कमय २ I om and hereafter
writes आओ ३ AF add वि । ४ ABF आचिरिक्खुउ ।
५ AF •रमि ६ D •इउ ७ D पाओ । ८ F twice
९ P जुत्त इमं, AF जुत्तमिणं । १० D वि । ११ BD अहहो ।

- ति लज्जावणयवयणाए जपिय तीए । भयवद, न तए कुप्पियब्ब, लज्जा ^१य मे अवरज्जद । तओ मए भणिय । रायउत्ति, अल कोवासङ्काए, न कोवणो तवस्सिजणो होद । माहेहि ताव, कि तए एत्थ अउवो कोद अदहो दिट्ठो
- ५ त्ति । तीए भणिय । सुय चेव भयवईए । मए भणिय । रायउत्ति, धीरा होहि, अमोहवयणो खु भयव कुलवई । ता अवस्सुमामन्न ते पिय भविस्सुद । ता एहि ताव, गच्छन्ह आममपय । तओ 'ज भयवई आणवेद' त्ति पडिस्सुय तीए । गयाओ अन्हे आममपय । पेसिया य मए तुज्झ अत्तेसण
- १० निमित्त सुणिकुमारया । अप्पमत्ता य पोराणिय^१कहा-विणोएण ठिया अह रायउत्तिसमीवे । निवेदय च मे सुणिकुमारएहि 'न अन्हेहि दिट्ठो' त्ति । तओ अह रायउत्तिसमीवे निउच्चिय मयलपरियण 'न अन्नो मे जीविओ-वाओ' त्ति विचिन्तिकण एगागिणी चेव तुज्झ अत्तेसण-
- १५ निमित्त इह आगय न्हि । दसिओ य मे तुम अवस्सकज्ज-विणओगदरूपाए भवियव्वयाए । ता एहि, गच्छन्ह आममपय, जीवावेहि त कण्ठगयपाण अवन्धव कन्नय ति ।

तओ मए भणिय । ज भयवई आणवेद त्ति । गयाद तवोवण । पविट्ठा पढम चेव तावमी, पच्छा य सुणिकुमार-
१० याहओ अहय ति । उवणीय मे आमण । दिट्ठा य

मुणालियावलयहारमुख्यहन्ती नलिनिदलमत्यरगया विला-
मवई । मा १य मं दद्रूण १विलिया मोन्नुण मत्यरं अशन्तरं
गया । उवविट्टो य अहयं, मंपादओ अग्घो तीए वयंमियाहिं
तावमकुमारियाहि । तावमोममाएसेणं च घेन्नुण चलणमोयं
मंठवेन्ति उत्तरिज्ज । १पुलोएमाणी वलियकन्धरं टिभामुहाद १
ममागया विलामवई । मोचिया चलणा ॥ एत्यन्तरंमि ठिओ
गगणमञ्जयारी दिणयरो, जाओ य मनिओयतप्परो मुणि-
ज्जणो, उवणीयाद फणममादयाद फलाद, कया पाणवित्ती ।
आगया य तावमी । भणियं च तीए । रायपुत्त, १तएजारिमाणं
१शाममएयमागयाण कन्दफलमेत्ताहाराणं पाणवित्ती । १०
वक्कलनिवमणो य तावमज्जणो । ता कि करेउ अतिहिमक्कारं ।
त एमा विलामवई मम जौवियाओ वि वण्हयरा पुब्ब-
मपाडिया चेव विहिणा पुणो मे मपाडिय सि । भणिज्जण
वक्कलन्तपिहियाणणा रोविउ पयत्ता १ । तओ मए भणियं ।
अयवह, विट्ठमंमारमहावा चेव तुम, ता किमेयं ति ११
उवणीय च मे तावमकुमारियाए मविणय वयणमोयणमन्निजं ।
मोचियं तीए वयणं, वक्कलन्तेणमवमज्जिज्जणं उट्टिया
शामणाओ । मयमेव होममण्डवे होमकुण्डमि चेव मद्दमं ति

१ ACDE. च ।

१ BE विक्किपिज्जिया ।

१ ABCE. च ।

१ B तएरिज्ज ।

१ D शाममएय ममागयाण ।

१ ACD. दारवा ।

१ ACF. पयत्ता ।

१ D. १० ११ अहयं, B. ११ ११ ११

१ B. ११ ११ ११ ११ ११ ११ ११

- कलिय^१ पञ्जालिओ ऊयवहो । निययाहरणभूमिया समप्पिया
 ने विलासवई । गहिया थ सा मए पढम^२ हियएण पच्छा
 करयलेण । भमियाइ मण्डलाइ । पणमिया भयवई ।
 तस्सुमाएसेण च गयाइ अन्हे तवोवणासन्न चेव सुन्दरवण^३
 ५ उज्जाण । त पुण समावाओ विय उऊण निवामो विय
 गन्धरिद्धीए कुलहर विय वणस्सईण आययण विय मथरद्ध-
 यस्स । तत्थ वि य कप्पूररसमिच्चमाणमालईगुम्भवेढिय^४
 पविट्ठाइ एलालयापिणद्ध हरिचन्दणगहण । तत्थ थ मज्झयर
 रुयगीयसणाह मन्दमलयाणिलवसनच्चिरीओ पियङ्गुमञ्जरीओ
 १० अण्येयअउव्वविक्खमे लोयणसुहए तरुणए पेच्छमाणामइक्कन्तो
 वामरो । विरइय पल्लवमयणिज्ज । पसुत्ताइ च अन्हे ।
 समुप्पन्नो वीसम्भो । अइक्कन्ता रयणी । एवमणुदियह
 चिट्ठन्ताण अइक्कन्तेसु य कइवयदिणेषु उवगयाइ अन्हे
 कुसुमसामिहेयस्स । गहियाइ मए फलाइ । विलासवई पुण
 १५ पवणवसपकम्पियाहि सोउमल्ललोहेण विय परासुमिज्जमाणी
 वणलयाहि उब्धिम्भकलियानिथरेहि च रोमच्चिएहि विय
 पुलोदज्जमाणी तरुवरेहि कुसुमगन्धलोहिम्भयाए थ उवरि
 निवडमाणेण भमरजालेण समत्तपत्रोयणा वि अक्खित्तहियया
 'एहि गच्छामो' न्ति मए भणिया वि न विरमए कुसुमो-
 २० चयस्स । तओ मए चिन्तिय 'नयणमोहणपडपाउरणेण

१ ACT कलिय ।
 both words

२ B हियए and करणम्. B adds च वत्त म to
 ३ A adds नाम ।
 ४ D •म ।

विष्पलभेमि एय' ति । ममौवमटिएण^१ चेव अपेच्छमाणीए
पाउओ पडो । पुलोदय च तीए, न दिट्ठो अहं । तओ
असभवेण गमणवियप्पसु 'हा अज्जउत्त'^२ ति भणमाणी
निवडिया धरणिवट्ठे । तओ मए 'हा किमेयमणुचिट्ठिय' ति
चिन्तिऊण मोत्तूण त पडं कुमुयालयाभिहाणाओ विहंग- ४
'गमणकुलहराओ घेतूण 'भिमिलीपत्तं मौविकण निच्छिद्द
पुडय त मलिलमुखं कारिय ममागओ' उल्लिय । परिमिता
य जलेण^३ ममामाभिया उमा । भणिय च तीए 'अज्जउत्त,
किमेय' ति । मए भणिय 'किं तयं' । तीए भणियं ।
एणिह चेव न दिट्ठो मए तुम ति, एणिहं चेव दिट्ठो तुम', ता ५
किमेयं ति । मए भणियं 'न याणामो' ति । तीए भणिय ।
हा कहं न याणामि । ममुप्पन्न मे मज्झम, ता माहेहि
परमत्य ति । तओ मए 'कायरणि इत्थियाहिययाणि, मा
असहा संभावदस्सुद' ति चिन्तिऊण माहिओ पडरयणवुत्तन्तो ।
विद्यामिओ य तीए, उवलद्धपच्चयाए य गहिओ पडो ॥ १५

एव च वधुमाणाणुरायाण अदक्कन्तो कोद कालो ।
जाया य मे चिन्ता 'गच्छामो मएम' । माहिय विजामवईण ।
भणियं च तीए । अज्जउत्त, ज वो रोयइ ति । पुच्छिया
तावमो । अणुमय तीए । कओ भिन्नपोयद्धओ । गया

१ D संतिगर्भ ।

२ CD twice

३ BD • यय • CE • मय • ।

४ ACE भिओ • ।

५ ACE मज्जिस्सं पुच वेत्तुयमावय ।

६ ACE चिन्ता पाचिरर्भ ।

७ BF इत्थं दिट्ठो ।

- कद्वि^१ दियहा । एत्यन्तरमि ममागया गाल्वाहियाण
 निज्जामया । दिट्ठा य ते मए । भणिय च तेहि । भो
 महापुरिम, महाकडाह्वामिणा माणुदेवमत्यवाहेण मलय-
 विमयपत्थिएण दट्ठूण भिन्नपोयद्वय पेमिया अहे । ता एहि
 ५ गच्छन्हे । तत्रो मए भणिय । भद्दा, जायादुदत्तो^२ अह ।
 तेहि भणिय । न दोसो मो, सा वि पयट्ठत्ति । तत्रो
 आपुच्छिऊण तावमजण अणुगममाणो य तेण गत्रो जल-
 निहितड । पणमिऊण तावसे जायादुदत्तो^३ आरूढो गाल
 वाहिय । ^४पत्तो य जाणवत्त बडमन्नित्रो य मत्यवाहपुत्तेण ।
 १० तत्रो मए 'इत्थियामहावत्तो घोरयाए महोयहिस्सु' ^५पढम
 मिलियाए ^६विग्गमेण मा से पमात्रो पडरयणमि भविस्सुद'
 त्ति चिन्तिऊण गहिय पडरयणमप्पणा । अदक्कन्ता कद्वि
 वासरा । अन्नया य जामावसेमाए रयणीए पामवणनिमित्त
 उट्ठित्तो अह मत्यवाहपुत्तो य । एत्यन्तरमि चिन्तिय
 १५ मत्यवाहपुत्तेण । इम ईदम इत्थियारयण, मत्वावराहच्चादणी
 य भव्वरी दुल्लहो य ईदमो अवमरो । ता घन्तिऊण
 महोयहिमि एय अङ्गीकरेमि मयणमञ्जूम इत्थीरयण ति
 मपाडेमि जहाममीहिय । ^७हिथए ववत्याविय भणिय च तेण
 'ठायसु तुम' ति । ठित्तो अह जाणवत्तनिज्जूहए, पेस्सित्तो

१ ACE करवय ।

२ ACL दुत्तोत्तो ।

३ D पववो ।

४ ACE सुविण्ण ।

५ BD मा से विग्गमेण न पडरयण भविस्सुद ।

६ B सपञ्चारिकण हिथए भविथ तेण ।

य तेण निवडिओ मसारविमाले सायरे । समासादयं च
 'पुव्वभिन्नबोहित्यमन्तिय फलइय' । लडिओ जीवियसेमयाए
 पञ्जरत्तेण जलनिहौ । पत्तो मलयकूलं, उत्तिष्ठो जलनिहौओ ।
 चिन्तिय मए । अह कि पुण मत्थवाहपुत्तस्स मम वावा-
 यणपत्रोयणं । नूण विलाभवदलोहो । ता मूढो खु सो ५
 वाणियओ अणभिन्नो विलाभवदचित्तस्स । न खलु मा मम
 विशोए पाणे धारेद, विनाय पडमभमेण । 'विणा य तीए
 कि कज्ज मे निष्फलेण पाणमंधारणेण । ता वावाएमि
 अत्ताणय ति । चिन्तिऊण निज्जादयाओ दिसाओ, दिट्ठो य
 नारदूरंमि चेव यलसंठिओ नौवपायवो । तओ 'निब्बावेमि १०
 'पिययमाविरहमताविधं 'अप्पाणथं ति चिन्तिऊण पवट्ठो
 नौवपायवममौव । दिट्ठ च नारदूरमि चेव तीरतरुसण्ड-
 मण्डिय वियमियकमलमंघायमक्कादयमज्झभाय हसन्त विय
 कुमुयगणेहि° पुलोयन्तं विय कसणुप्पलवियासेहि रुयन्त विय
 चक्कवायकृदएहि गायनं विय मुदयमज्जयररुएहिं नच्चमाण १५
 विय° हसन्तवौदहत्येहि कमलरयपिञ्जरजल महामरं ।

दिट्ठो य तत्थ एक्को कलहमो कहवि पिययमारहिओ ।

पियदरयारहिओ पुण इमेहि लिङ्गेहि विश्वाओ ॥

अवल्ल एद दमदिमिं 'एगागौ तरलतारय सिओ ।

कलुण च कूजिऊण खणमेत्तं निचलो ठाद ॥ १०

१ D °भमिध ।

१ D पइय ।

१ D add: ततो ।

५ AB वावाएमि ।

५ B om

६ A inserts एव उल्लसदणेव ।

७ BD °अहणेहि ।

° = ACF पिब ।

८ F °मार्ग ।

- पिययमसरिम दसि ददूण हरिमिश्रो ममलियद ।
 सुणिऊण य अन्न त नियत्तए नवर सविमय ॥
 मरणावेसियचित्तो पज्जलिय ऊयवह व कमलवण ।
 १पदमद सुणालखण्ड विस व सो पेच्छए १पुरओ ।
 ५ विऊणद पवणायमियकमलरउरकुडियपिअरच्छाय ।
 विरहाणलपज्जलिय व मणहर पेऊणकलाव ॥
 मिउपवणपहलावियतलिणतरहुच्छलन्तमिमिरेहि ।
 मित्तन्तो मुच्छिज्जद विवसो जलभीयरेहि पि ॥
 वीदुज्जन्तो य पुणो नलिणीपत्तेहि चेयण लहद ।
 १० ददूण १निय छाथ जलमि परिआसमुव्वहद ॥
 त पेच्छिऊण मज्झ जाया चिन्ता कहणु एमो वि ।
 पियविप्पआयदुच्चिओ विहिणा विणडिज्जद वराओ ॥
 तेण्यपण्डिया परिहरन्ति पेमा अहि बिलगय व ।
 जाणन्ति जेण पियविप्पओयविमवयमाहप्य ॥
 १५ इय जा चिन्तेमि अह ताव य कलहमओ विहिवसेण ।
 पत्तो परिभ्रमन्तो मरमि एक मरुद्देम ॥
 अमणिभयविप्पणटा विषड भमिऊण मरवर तत्य ।
 सुवल्लयकायाऽ ठिया दिट्ठा कलहमिया तेण ॥
 विरहपरिदुव्वलङ्गी अममत्या कुदउ पि सोएण ।
 २० ददूण य त हसो धणिय परिओममावओ ॥

ददूण पियजायाघडिय कलहसय विहिवसेण ।

मज्झ पि सा वय तओ मणमि चिन्ता समुप्पन्ना ॥

एव जीवन्ताण कालेण क्याइ होइ सपत्ती ।

जीवाण मथाण पुण कत्ता दीहमि समारे ॥

पाणेषु धरन्तेसु य नियमा उच्छाहसत्तिममुयन्तो । १

पावेइ फल पुरिमो १नियववसायाणुक्ख तु ॥

अस्र च । विलासवर्द्धे वि साहिओ कुलवद्धणा विवाओ,
जहा पाविऊण भत्तार भुञ्जिऊण भोए परलोयसाहणेण
सफल चेव माणुसत्तण करइसुइ त्ति । ता न १वावाएइ सा
अत्ताणय । विचित्ताणि य विहिणो विलसियाइ । ता इम १०
ताव पत्तकाल ज तीए गवेसण ति । चिन्तिऊण नारङ्गो-
वओएण क्या पाणवित्ती । पयट्ठो जलनिहितडेण, गओ
अद्वजोयणेत्त भूमिभाग । दिट्ठ च १वौईपणोसिज्जमाण
ममुद्धतोरमि १फलहय । पयट्ठो तस्स समीव । पत्त च १तीर ।
दिट्ठा य तत्थलगा कण्ठगयपाणा विलासवर्द्धे । हरिमिओ १५
चित्तेण, पञ्चभिन्नाओ थ १अह तीए । रोविउ पयत्ता,
समाभासिया मए पुच्छिया य देवि किमेय ति । तीए
भणिय । अज्जउत्त, सुण । मम मन्दभागधेयाए अपुणेहि
निवडिइ तुममि अज्जउत्तमोएण च अत्ताणय समुद्धपवाह-

१ D) चित्तिवव

१ B) वावाएमि अभासय ।

२ D) विट्

३ D) अजय ।

४ D) 11x त ।

५ ACF om

- णुज्जयाए^१ मममि^२ सत्यवाहे^३ 'य 'मम पत्ती होहि' त्ति
 भणन्ते तत्रो अणिच्छन्ती अहं आउलीहए परियणे पद्दायाए
 रयणीए 'अवट्ट अवट्ट' त्ति वाहरन्ते कण्हारे रज्जुपरिवत्त-
 णुज्जएसु निज्जामएसु अयण्डमि^४ चेव गिरिमिहरनिवडिय
 ५ पिव विवन्नं जाणवत्त। विहडिओ जणो। अज्जउत्तअणुभावेण^५
 मम पुणोयएण^६ च ममासादय मए^७ फलहय। लडिओ
 जलनिही दिट्ठो य तुम ति ॥ तत्रो मए चिन्तिय। अहो
 मायाभीलया अहो अकज्जमकप्पपरिणामो सत्यवाहस्स।
 अहवा किमेत्य अच्छरिय। न खलु अणुवायओ कज्जमिद्धौ,
 १० अणुवायओ पावायरण^८ सुहाण, जेण तत्य पढम चेव अत्तणो
 मकिलेसो पुणो य परपीडा। ता कहमेवविहव्वासओ
 सुहपरिणामो^९। तद्वावि अविदयसुहसाहओवाया पयट्टन्ति
 एत्य पाणिणो विप्पलद्धा भीण व्व गलमपत्तितुक्काए विवाग
 दाहणाए सुहमपत्तीए ॥ एत्यन्तरमि भणिय विलासवईए।
 १५ अज्जउत्त, तुम पुण कद्द निवडिओ, कद्द वा उत्तिओ त्ति।
 तत्रो 'न जुत्त परदोमपयडण' ति^{१०} चिन्तिऊण जपिय मए।
 देवि पमायओ फेळुमिऊण^{११} निवडिओ तद्देमममासादय-
 पुव्वभिन्नवहणफलहएण^{१२} च उत्तिओ म्हि ॥

१ ACI *णुज्जय, om मममि।

२ B सत्यवाहपुत्त।

३ ACI instead of the following have तद्विवारणत्त च मद्द मए
 आउली०। ४ ACF om अणुभावेण मम ५ CDL फलहय

६ D om

७ B add. वाउ।

८ BD om

९ B फेळुमिऊण, D फेळुमिऊण (cf Hem Dec VI 86) ACF om

१० D कलण्ण।

अदक्कन्ता काद बेला । तीए भणिय । अज्जउत्त, तिसाभि-
 भूय न्हि । मए भणिय । देवि, इओ नाइदूरमि चंव महन्त
 सरवर । ता एहि, गच्छन्ध । पयट्ठा विलासवर्द्ध । समागथा
 येव भूमिभाग । तओ गह्वयाए नियम्बस्स 'खीणयाए
 समुद्धतरणेण सोमालयाए देहस्स वीसत्ययाए मम सन्निहाणेण ५
 'भणिय च णाए 'न सक्कुणामि चक्कमिउ' । तओ मए
 भणिय । देवि, चिट्ठाहि' ताव तुम नग्गोहपायवसमीवे,
 जाव मपाडेमि देवीए नलिणिपत्तेणमुदय ति । तीए भणिय ।
 न से तुह वयणदसणतण्हाओ बाहए सखिलतण्हा । मए
 भणिय । देवि, धीरा होहि, आगओ चेव अहय ति । १०
 कय च से पल्लवमयणिज्ज । समप्पिओ नयणमोहणो पडो ।
 भणिया य एमा । देवि वज्जपच्चवाय अरण, अओ एय-
 'पक्खादयसरीराए चिट्ठियब्ब, जाव अहमागच्छामि ति ।
 अवज्जमय पि हियएण अपडिकूलयाए पडिस्सुय तीए ।
 'अह गओ सरवर । गह्वियमुयग नारङ्गफलाणि य । पयट्ठो १५
 पडिर्वहेण, समागओ तमुद्देम । भणिया य एमा । देवि,
 मुञ्च नयणमोहण 'पडय, गेण्हाहि उदग ति । जाव न
 बाहरद ति, तओ मए भणिय । देवि अल्ल परिहासेण,
 मुञ्च नयणमोहण पडय' । तहावि न बाहरद । तओ मए

१ CF खिण्णयाए ।

२ १० न सक्क चक्कमिउ ।

३ F चिट्ठ

४ D पड्ठादय ।

५ ACF on

६ पडय D सडय ।

७ B पड ।

- चिन्तिय । नूण नत्थि चेव इह देवी । अन्नहा दट्ठूण म
 कहं न अभुट्ठेद, कह वा न वाहरद न्ति । तश्चो परामुट्ठो
 मत्थरो, नोवलद्धा य देवी । तश्चो आमङ्गिय मे हियएण,
 फुरिय वामलोचणेण, निवडिय च मे हत्थाश्चो ^१पयत्तगच्चिय
 १ पि मोयय नल्लिणिवत्त । विभायपराहीणो विय बुल्लवयण-
 तरलच्छ 'देवि देवि' न्ति जपमाणो पवत्तो गवेसिउ ।
 वालुयायलीए य उवलद्धा अयगरघमणी^२ । वेवमाणच्चियश्चो
 पयट्ठो तयणुमारेण । दिट्ठो य तरुवरगहणे ^३अदकमणदेहच्छवी
 विणिन्तनयणविसमिहाजालभासुरो नयणमोहणपडगमणवावडो
 १० महाकाश्चो अयगरो न्ति । त च दट्ठूण चिन्तियं मए । इट्ठी
 वावाइया देवी । तश्चो न जाणिय मए, किं दिवसो कि
 रत्ती कि उण्ह कि मीय कि सुह कि दुक्क कि ऊसवो
 कि वसण कि जीविय कि मरण कि गश्चो कि ठिश्चो न्ति ,
 केवलमणाचिक्खणीय अवत्यन्तर पाविऊण सुक्कानिमीलिय
 १५ नयणो निवडिश्चो धरणिवट्ठे, विउत्तासवो विय ठिश्चो कच्चि
 काल । जलहिमास्यसमागमेण च लद्धा चेयणा । चिन्तिय
 मए । जाव एस अयगरो न देसन्तरमुवगच्छइ, ताव चेव
 इमिणा अत्ताणय ^४खवावेमि । मयस्स वि वज्जमश्चो चेव मे
 देवीसमागमो न्ति । गश्चो अयगरममीवं । सो य म दट्ठूण

१ D) पयत्ता^२

२ १ घगरीवी, C) चरेणी, D) वज्जणी ।

३ D) अयक्कमय^४

४ D) शिजावदि

कथावराहो विय कुपुरिमो मकुडिओ अयगरो । चिन्तिय
 मए । मयस्स वि पिययमासमागमो दुल्लहो त्ति । तओ
 १ कच्च अकुविओ मम गहेऊण एमो गमिस्सुद' त्ति आहओ
 उत्तिमङ्गभाए अयगरो । भयकायरेण च तेण १निग्गिलिओ
 नयणमोहणो पडो, आवद्धा मण्डली, निमामिओ फणाभोओ । ५
 तओ पिययमागत्तमङ्गवज्जमाणेण गहिओ पडो, विदस्सो
 वच्छत्तले चिन्तिय च मए । एय चेव नयणमोहण हियए
 दाऊण उक्कलम्बणेण वावाएमि अत्ताणय ति । गओ नग्गोह
 समीव जत्य पिययमा पसुत्ता आमि । निवड्डो पासओ,
 साहागएण च निमिया सिरोहरा, विमुक्को अप्पा, निहड्डो १०
 कण्ठदेसो । तओ भमिय विय काणणेहि, निवड्डिय विय
 नहङ्गणेण, विणिग्गयाद नयणाद, अवसोहय सरौरय । अओ
 परमणाचिरक्खीय अणुभूयपुब्ब समोहमणुपत्तो हि । येव
 वेलाए य सुमिणए विय दिट्ठो मए कमण्डलुपाणिणए मम
 चेव गत्तमिहणवावडो रिमौ । ममागया चेयणा । चिन्तिय १५
 च । हन्ता, धरणिगओ अह, न विवन्नो चेव मन्दमुषो त्ति ।
 तओ परामुट्ठ मे अङ्गमिसिणा । भणिओ य सो मए ।
 भयव, कि तए ववमिय ति । तेण भणिय । सुण । दिट्ठो
 तुम अत्तवावायणुज्जओ मए दूरदेसवत्तिणा कुसुमसामिहे-

१ AC कुविण चिय कह नामा कुविओ गमिस्सुद ।

१ B उज्जिलिउ, D निगहिउ ।

- यागएण । तत्रो 'हा को पुण एमो सप्पुरिमनिन्दिय मग्ग
पवज्जइ, कि वा से ववसायकारण पुच्छिऊण निवारेमि एय'
ति चिन्तिऊण पयट्ठो तुरियतुरिय, जाव सुक्को तए अप्पा ।
तत्रो 'मा माहम मा साहम ति भणमाणो तुरिययर
५ धावित्रो पत्तो य नग्गोहममौव । एत्यन्तरमि तुट्ठो ते
पामत्रो । निवडिअो धरणिवट्ठे । 'तत्रो य सित्तो मए
कमण्डलुपाणिणएण, लद्धचेयण^१ सुणिऊण परामुट्ठ च ते
अद्द । एय से ववमिय ति । ता आविस्स धम्ममौल,^२ कि
पुण इमस्स ववसायस्स कारण । तत्रो मविस्सिएण जपिय
१० मए । भयव अल्ल मे ववसायकारणेण । तेण भणिय । वच्छ,
अल्ल ते लज्जाए । मव्वस्स जणणिभूअो तवस्सिजणो होइ ।
अमुणियवुत्तन्तो य किमह भणमि त्ति । ता आचिक्ख
भव । तत्रो मए 'अकारणवच्छल्लो माणणीअो गिद्धिणो
जइजणो' त्ति चिन्तिऊण माहिअो मेयवियानिग्गमणाइअो
१५ उक्कलस्वणावमाणो निययवुत्तन्तो । भणिय च तेण । वच्छ
ईइमो एम ममारो । एत्य खलु मरयजलहरमम जौविय,
कुसुमियतरुममाअो रिद्धौअो, सुमिणअोवभोयमरिसा विसय-
भोगा विअोयावमाणाइ पियजणसमागमाइ । ता परिच्चय
इम ववमाय ति । न परिच्चत्तपाणो वि जौवो अकाऊण
२० कुसल्लमचय समीहिय मपावेइ त्ति । मए भणिय । भयव,

१ D om तच्चाय ।

१ D ११८५ च ।

२ BD 'मौलया ।

एवमेयं, तद्वावि न मङ्कुणोमि पिययमाविरहजलणजाला-
 वलीपरिथरिओ^१ खणे खणे मरणदरित्त दुरक्रमणुद्धविउ ।
 ता अवसु^२ मरणज्जयसु आचिक्क भयव, केण उण उवाएण
 दयाणि चेव मे लोथन्तरगयाए वि पिययमाए मज्जोगो
 हवेज्ज त्ति । तेण भणिय । जइ एव, ता सुण । अत्थि ^३
 दहेव मलयपञ्चए मणोरहापूरय^४ नाम मिहर । त च किल
 ५ कामिय पडण । ता एयमारुहिय काऊण जहोचिय पणिहाण
 पाविहिमि समौद्धिय ति । तओ मए पणमिऊण चलणजुयल
 पुच्छिओ दमौ । भयव, कहि पुण तमुद्देम^६ मणोरहापूरय
 ति । दमियमणेण । पयट्ठो अहय, पत्तो^७ तदयदियहे । १०
 आरूढो सप्पुरिमाहिमाण ८व तुङ्ग मिहर । ‘जम्भन्तरे वि
 तौए^९ समागमो हवेज्ज’ त्ति भणिय कओ पणिही, विमुक्को
 अप्पा । ‘अहो पमाओ’ त्ति भणमाणेण गयलवत्तचारिणा
 धुव्वन्तचीणसुएण वामपासनिमियासिणा^{१०} सभमोवयण-
 वियलियमुण्डमालेण चन्दाणुगारिणा अचन्तमोमदमणेण १५
 पडिच्छिओ विज्जाहरेण, नौओ सहावमौयल चन्दकन्तमणि-
 सणाह चन्दणलयाहरय । समासामिऊण भणिओ य तेण ।
 भो महामत्त, कि पुण ते अणजमरिमागिदपिसुणियमहा-
 पुरिसभावसु इम ईदस दयरपुरिमाणुक्ख चेद्धिय,^{११} कि वा

१ D परिथओ । २ BD खवसु । ३ B •पूरण । ४ D कामोय ।

५ D •हेवे । ६ D adds य । ७ ACT •माएनिवाजय ।

८ B adds मज्ज । ९ D •निग्लिया • । १० D adds ति ।

- एत्य कारणं; माहेहि ताव, जइ अकहणीयं न होइ । मए भणियं । किं नाम परोवयारनिरयसु दोमवज्जिणो विदय-
पाणिधम्मसु सज्जणस्मावि अकहणीयं । ता सुएउ^१ भटो ।
पिययमाविओयवादायणुज्जयसु माहिय मे रिमिणा इमं
१ मणोरहापूरयं^१ कामियं पडण । तओ 'जम्भान्तरमि वि पिय-
यमाओओ हवेज्ज' ति काऊण पणिहाणं विमुक्को अय्या ।
एयं मे^२ एत्य कारणं ति । तओ ईमि विहमिऊण भणियं
विज्जाहरेण । अहो णु खलु नत्थि दुक्कर मिणेहसु ।
मिणेहो हि नाम मूल सव्वदरुक्काण निवामो अविवेयसु
१० अगला निव्वुट्ठेए वन्धवो कुगदवामसु पडिवरुको कुमलजोयाण
देसओ ममाराडवीए वच्छलो अमच्चववमायसु । एएण अभि-
भूया पाणिणो न गणन्ति आयइ, न जोयन्ति कालोदय, न
सेवन्ति धम्म, न पेच्छन्ति परमत्थ, महालोहपञ्जरगया विथ
केसरिणो ममत्था विमोयन्ति ति । सविमओ एस एव पावो,
११ किमइ पुण अविमओ । ता परिच्चय इम अविमयमिणेह ।
आणोएहि विवेयदीवालो एण निन्नामिऊण मोहतिमिरं, कहं
विचित्तकम्पपरिणामवमयाण जीवाण पडणाणुहावओ एगा
गई ममागमो वा । तहा कम्पपरिणइभावे य कि इमिणा
मरम्मोण । अहिलमियमाहगोवाओ वि य न दाणमौलतवे
१० मोत्तूण एत्य दिट्ठो परमत्थपेच्छएहिं ति ।

अन्न माहेमि अह पञ्चयज्ञाय तु मन्त्रमन्त्राण ।

ज ^१वित्त वणिगाण अचन्तविरुद्धय मोम ॥

नेहेण पञ्चोसेण य भिन्न काऊण एत्थ पणिहाण ।

अह त ^२भज्जुपईय निहणगय तं निमासेहि ॥

अत्थि इह मलयविमए कलियारसिव नाम मन्त्रिवेसो । ५
तत्थ ^३सविसञ्चो नाम गाहावई । तम्भ नामञ्चो वि अमणुत्ता
सौहा नाम भारिया । मो पुण दमोसे जौवियाञ्चो वि
दुट्ठयरो । ताण च परोप्पर विञ्चोयदमणे बड्ड मन्त्रन्ताणम-
दकन्तो कोद कालो । अन्नथा य आयसिय तेण मणोहरा-
पूरय कामिय पडण । जायानिब्बेयञ्चो ^४आगन्तूण ^५‘मा मम १०
जम्भन्तरमि वि एमा भारिया हवेज्ज’ न्ति काऊण पणिहाण
विमुक्को अप्पा, मञ्चो य सो । मुण्डिञ्चो य एम पुत्तन्तो
भारियाए । गहिया ^६मोएण । आगया दम पडण । भत्तार
मिणेहञ्चो कञ्चो तौए पणिहौ ‘जम्भन्तरमि वि मो चेव से
भत्ता भवेज्ज’ न्ति । विमुक्का अप्पा, मया य मा । परोप्पर- १५
विरोहञ्चो य तक्केमि, न मपन्ना तेमि मणोरहा ॥ ता कि
उदण्णा ज्जुत्तिविरहियविसएण अणुट्ठाणेण । कह कया वा
पियथमाए विञ्चोञ्चो मजाञ्चो न्ति । ता आचिक्क एय ।
तञ्चो मए ‘सुन्दर भणइ’ न्ति चिन्तिऊण साहिञ्चो अयगर-

१ AC चित BD वत

२ C निब्बेयण ।

३ ACI भज्ज ।

४ D alls च भविदं तेव B: mag

५ P adds य ।

- वुत्तन्तो । तदयदियहो य इमस्स वत्तस्स । विज्जाहरेण
 भणियं । केदूरे वत्तं ति । मए भणिय । अत्थि इओ दसहि
 जोयणेहि । विज्जाहरेण भणिय । जइ एव, ता अलं विसाएण ;
 न विवक्षा ते पिययमा । मए भणिय । कहं विय । तेण
 ५ भणिय । सुए । अत्थि अणेयविज्जाहरनरिन्दमउत्तिमणिष्ण
 भाविमरविच्छुरियपायपीढो चक्केणो नाम विज्जाहरवई ।
 पारद्ध च तेण अपडिहयचक्काए महाविज्जाए माहणं ।
 दुवालममासिया से कथा पुब्बसेवा । तओ अडयालीस^१-
 जोयण काऊण खेत्तसुद्धि सव्वमत्ताण दाऊणमभयदानं
 १० 'मत्तरत्त जाव रत्थियव्वा इह महापयत्तेण हिम' ति
 निह्विऊण ^१नियमरीरभूए विज्जाहरे पहाणमिद्धिनिमित्त
 एगागी चेव गण्हिऊण फलिहमणिवलय पविट्ठो मिद्धि-
 निलयाभिहाण मलयगिरियुद्धं ति । पारद्धो तेण सत्तलक्खिओ
 मन्तजावो । पूराणि य से समं पणइमणोरहेहिं अज्जेव मत्त
 १५ राइदियाइ, भविस्सुइ य सुए सामिणो विज्जासिद्धी । अओ
 अवगच्छामि, एइहमेत्तखेत्तमज्झगया न विवक्षा ते पिययमा,
 जओ उज्जुत्ता सामिकज्जे विज्जाहरा ॥ तओ मए चिन्थिय ।
 एवमेयं जुत्तिमगय ^१च । अन्नहा कह पडरयणपाउयाए
 केवलपडरयणगमणं, कह वा तक्खणोवभुत्ताए^१ तथा मण्डलि-
 २० करणं अयगरस्स ति । चिन्तिऊण भणिओ विज्जाहरो ।

भो महापुरिस, जइ एव, ता पुज्जन्तु^१ ते मणोरहा ।
 आसामिओ अह भयवया, नियन्तिओ अकुमलववमायाओ ।
 ता चिट्ठ तुम, अह पुण गच्छामि पिययम अन्नेमिउ ।
 विज्जाहरेण भणिय । अल किलेसेण । अहमेव कल सपाडिय-
 देवसामणो पडिपुणमणोरहो भेमविज्जाहरेहिणो उवलहिऊण ५
 जहट्टिय बुत्तन्त पिययम ते घडिस्सामि । तओ मए
 'अलङ्गणीयवयणो^२ सुहि त्ति चिन्तिऊण 'ज तुम भणामि'
 त्ति वज्जमन्निओ विज्जाहरो ।

अदकन्तो वामरो । अद्धजामावसेमाए रयणीए अयण्डमि
 चेव उज्जोविय^३ नहङ्गण मखुहिओ^४ जलनिहो^५ पयमिय^६ १०
 महियल^७ गिज्जन्तमङ्गल च समागय सुरविमाणागारमणुगरेन्त
 विज्जाहरविमाण । 'तओ मभन्तो^८ उट्ठिओ विज्जाहरो ।
 भणिय च तेण । भो भो पेरक फेरक ससिद्धमहाविज्जस्स
 मामिणो चक्खेणस्स रिद्धि । पेच्छमाणेण य वोलिय चडमरेण,
 पभाया रयणी, उगओ असुमाली । तओ य म घेत्तूण १५
 गओ चक्खेणममीव निब्बुदकर नाम मलयमिहर । पणमिओ
 तेण विज्जाहरौमरो^९ । विदणाद आसणाद । उवविट्ठा अन्हे ।
 माहिओ तेण मदीयबुत्तन्तो चक्खेणस्स । भणिय च तेण ।
 भो महापुरिस, मा सतप्प । अज्जेव ते पिययम घडिस्सामि

१ C ad १५ म ।

२ A सुचरि

३ ACB अयण्डमि ।

४ ACF दि ।

५ F महिहरि A महिययर ।

६ ACI ८१

७ BD मभन्तो ।

८ D all १५ नि ।

त्ति ॥ एत्यन्तरमि समागया दुवे विज्जाहरा । पणमिओ तेहि
चक्कमेणो । भणिय च एगेण । महाराय, देवममाएमेणेव
सयलजीवोवघायपरिरक्खणनिमित्त भमन्तेहि काणणन्तराद
एगमि उद्देमे दिट्ठा महाकायअयगरभएण सोत्तूण उत्तरीय
'हा अज्जउत्त, हा अज्जउत्त' त्ति भणमाणी [उट्ठिया
पद्मवमयणीयाओ]^१ पलायमाणा दत्थिया । निवडिऊण
वावत्तिभौएहि गहिया य अहेहि, उवणीया मलयसिहर,
विमुक्का य पद्मवमयणिज्जे । सुच्छिया विय ठिया कचि
काल । तओ भयवविरङ्गी 'हा अज्जउत्त हा अज्जउत्त' त्ति

- १० भणमाणी उट्ठिया पद्मवमयणीयाओ । भणिया य अहेहि ।
सुन्दरि, अल ते भएण साहेहि ताव, कहि ते अज्जउत्तो ।
तौए भणिय । उदयस्स सरवर गओ त्ति । तओ गविट्ठो
तत्थ अहेहि, न उण उवलद्धो त्ति । मा उण तओ चेव
दिवमाओ आरब्ध अकयपाणवित्ती 'हा अज्जउत्त हा अज्जउत्त'
११ १त्ति-परायणा चिट्ठइ । एय सोऊण देवो पमाण ति । तओ
म २पुल्लोदऊण भणिय चक्कमेणेण । भइ, निह्वेहि ताव, कि
सा भवओ पिययमा न व त्ति । तओ विज्जाहरदुइओ गओ
चन्दणवणाभिराम मलयसाणु । दिट्ठा य मयलकलोववया वि
३चन्दलेहागरमणुगारेन्ती कण्ठगयजीविया विलासवई ।

१ ACE om B 1 n ug

२ B adds twice कहि गउनि,

A adds ताव त्ति D गाय त्ति ।

३ B य

ACE add बीय० ।

ऊमिय मे हियएण । समामामिया एसा, कारिया विज्जा-
 हरोवणीएण मयलिन्दिओवयारिणा दिव्वाहारेण पाणवित्ति ।
 माहिय चक्कसेणस्सु, जहा म चेत्र मे पिययम त्ति । चक्कसेणेण
 भणिय । सुन्दर जाय । भद् भण, कि ते अवर ^१करणिज्ज
 करेमि । मए भणिय । नत्थि अओ वि अवर करणिज्ज त्ति । ५
 तेण भणिय । भद्, देहलखणेहितो चेवावगच्छामि, भवियव्व
 तए विज्जाहरनरिन्देण । ता गेण्हाहि एय महापुरिस-
 ववसायमेत्तमाहण अजियवल नाम महाविज्ज त्ति । पाएण-
 मविग्घमाहणा एसा परिणामफलदा य । तओ मए सुमरिऊण
 बालभावसाहिय सब्बछरियवयण 'माणणीया महापुरिस' त्ति १०
 चिन्तिऊण जपिय 'ज तुम भणामि' त्ति । तओ तेण विदुषा
 विज्जा, माहिओ साहणोवाओ । तओ गएसु विज्जाहरेसु
 समुप्पन्ना मे चिन्ता । ^२मिद्धिखेत्तमेय, एयाई य अह^३ । ता
 कह पुण विणा उत्तरसाहण एय पमाहेमि त्ति । सुमरिय^४
 वसुभूदणो । एत्थन्तरमि भवियव्वयानिओएण सूययन्तो १५
 विय महाविज्जाभिद्धि तावसवैसधारी ममागओ वसुभूई ।
 बाहोबलोयण च सगगयस्कर अहो देव्वपरिणामो' त्ति
 जपमाणेण आलिङ्गिओ अहमणेण । किमेय त्ति मवियक्केण
 पणमिओ सो मए देवीए य । 'वयस्स चिर जीवस्स तुम पि
 अविद्धवा होदि' त्ति जपियमणेण । वसुभूद त्ति पच्चभिन्नाओ २०

मए मदेणं । संपत्तो अहमणाचिक्खणीयं परिओम । आणन्द-
वाहजलभरियल्लोयण दिन्नं मे मए पणवामणं । संपाडियं देवीए
चलणमोय । काराविओ पाणवित्ति, पुच्छिओ बुत्तन्तं ।
वयस्स, कइं पुण तुम नित्थिओ मसुहं; किं वा पावियं
१ तए, कुओ वा मपयं ति । वसुभूदणा भणियं । सुण ।

विवस्से जाणवत्ते १मपत्ते तद्वाविहे फलए तओ फलहग-
दुदओ भविथव्वयानिओएण पञ्चहि दिणेहि लल्लिऊण
जलनिहि लग्गो मलयकूले, दिट्ठो १य मसुदतडावल्लोयणएणं
तावसेणं । समामासिओ तेण भणिओ य । वच्छ, तवोवणं
१० गच्छन्ह । गओ तवोवणं । दिट्ठो कुलवर्द्ध, वन्दिओ मवज्जमाणं ।
काराविओ य तेणाह पाणवित्ति । पुच्छिओ पच्छा 'वच्छ,
कुओ भव' ति । माहिओ मे मयलवुत्तन्तो । 'ईदमो
एम संसारो' त्ति अणुमासिओ तेण । तओ मए चिन्तियं ।
वयस्सविउत्तस्स तवोवण चेव रमणीयं । अलमन्नहिं १ गएण,
१५ अल च सुविणयं १समागमविथमे सुयणसंगमंमि १ इमिणा
१संसारपरिकिलेसेण ति । चिन्तिऊण. निवेदओ कुलवर्द्धो
नियथाहिप्पाओ । भणियं च तेण । वच्छ, उच्चियमिणं;
किं तु अइरोद्दा १ कक्कपरिणई, दुप्परिचया मिण्हतन्नवो,
विममाइ इन्दियाइ, अन्नत्या विमया, दुप्परिचओ

१ E om down to तओ incl.

१ E om १ B ०अव ।

१ BD add सरिस्

१ D न काइ परिनिष्ठा (इ), B 1 marg

१ D रुक्खरवद्धय परि.

० AB अइरोद्.

समारपरिकिलेसो, विमम सुणिजणचरिय, अश्रुवगयापालणं
 च अणत्थमगय परलोए लज्जावणिज्जय इहलौयमि । ता
 नाऊणमुचियमागमत्थ तुलिकणमप्पाणय १ जुज्जए समार-
 परिकिलेमचाओ न उए अन्नह त्ति । अन्न च । नाएओ
 अवगच्छामि, धरद ते पियवयस्सो पाणे, भविस्सुद २ तेण ५
 सह सगमो । ता इम ताव एत्थ पत्तकाल, तवस्सिजण चेव
 पज्जुवासमाणो कचि काल चिट्ठसु त्ति । तओ अह सुणि
 वयणाओ तुह दसणजायपच्चासो तवस्सिजणपज्जुवासणपरो
 ठिओ एत्थिय काल । तदयट्ठियहे य सुओ मए तावसेण
 कुलवदणो निवेदज्जमाणो तुज्झ वुत्तन्तो । कहावमाणे य १०
 'सो चेव से वयस्सुओ' त्ति ममिऊण कुलवदणो अणुअविय
 कुलवद पयट्ठो मणोरहापूरय सपत्तो य कल्ल । दिट्ठो य
 विज्जाहरो, पुच्छिओ ते पवुत्ति । पुब्बवन्धवेण विय निरव-
 सेसा साहिधा य तेण । तओ अह भवन्तमन्नेसमाणो इह
 आगओ । एम से वुत्तन्तो त्ति ॥ १५

तओ मए चिन्तिय । भवियन्व विज्जासपयाए, अन्नहा
 कहमयण्डमि चेव वसुभूदणा सह समागमो । साहिओ से
 विज्जालभवुत्तन्तो । ईमि विहमिऊण भणिय च तेण । भो
 वयस, न अन्नहा सवच्छरियवयण । विलासवदविज्जासपत्तीओ

१ D जुज्जए त्ति रगो ।

२ D om B transposes वि० दे ।

३ B All ५ ।

- १० चेव वागच्छामि, भवियञ्च तए विज्जाहरनरिन्देण । ता
 कारेहि समीहिं ॥ तओ तमि चेव मलयमिहरे पारद्धा
 पुव्वमेवा । अइक्कन्ता मोणव्वयमेवणाए परिमियफलाहारस्स
 विसुद्धवग्गयारिणो कम्मामा । ममत्तो पुव्वमेवकप्पो । भणिया
 ११ विलासवई । देवि, धीरा होहि । मंपन्न समीहिं । कय,
 जमिह दक्कर । मंपय अहोरत्तमज्ज फल ति । तीए भणिय ।
 पुज्जन्तु मणोरहा अज्जउत्तस्स । तओ मए मा 'कायरहियथा
 इत्थिय' ति^१ ठविया नाइदूरदेसवत्तिणीए मलयगिरि-
 गुहाए । पारद्धा पहाणमेवा । उवणीयाइ दमद्धवणाइ
 १२ कुसुमाइ । ^२ठाविया देवया । वसुभई दिमावालो कओ ।
 ३कओ पउमामणवन्धो । निविट्ठाइ सुद्धामण्डनाइ । पारद्धो
 मयसाहस्सिओ मन्तजावो । अइक्कन्ता काइ वेला । जाव ह्मियं
 विय नह्मणेण, गज्जिय विय अयाजमेहेहिं, गुणुगुलिय
 ४विय समुदेण, कप्पिय विय मेदणीए । तओ मए चिन्तिय ।
 १३ पाविस्सुइ भय पिययमा । सुमरिय चक्खेणवयण 'न अओ
 विहीमिय 'मोत्तूण उवइवो' ति । पयट्ठो मन्तजावो ।
 तओ येववेलाए चेव दिट्ठो मए दन्तगविभिन्नलम्बमाणा
 होरणो कण्वालिजुडियडुमो अमरिमावेसकुण्डलियकरो

१ D चवाग०, B corrects चेव धावेमशामि in चेव वाग० ।

२ D adds कलिज्ज ।

३ BF ठविया ।

४ BF om, D sec m

५ BD विय ।

६ A l २९ दावेइ, L वेइइ in stead of the next

करविक्किन्नमिभिरसौयरामारो आमारपयट्टमयवारिपरिमलो
परिमलोवयन्तमुहलमज्जयरउलो उत्तरमेहो व्व गुल्लुगुलेन्तो
'हा अज्जउत्त हा अज्जउत्त' त्ति विलवन्तिं विलासवदमदक-
मिज्जण अत्तणो चेव ममुवयन्तो मत्तवारणो । न खुट्ठो य
चित्तेण, अवगया विहीमिया । थेववेलाए य अदभीमण-
कमणवणा मोयामणिपुल्लिङ्गलोयणा गल्लोलम्बियकरचरणमाला
रुहिरोमनरत्तमनिवमणा कवालचमण रुहिरासव पियन्तो
'अट्ठहामाणलेण नहट्ठणमुज्जोवयन्तो वामहत्येण भयमभन्त-
लोयण विलासवद गेप्पिहज्जण 'अरे रे विज्जाहरमङ्गदुब्बियट्ठ
कापुरिस कहि वत्तमि' त्ति अपमाणी आगमणवेगाणिल-
निवाडियमाहिजाला तुरियतुरिय अभिसुहमुदागञ्जमाणी
दिट्ठा मए दुट्ठपिसादय त्ति । न खुट्ठो हियएण, उवसन्ता
विहीमिया । थेववेलाए य अणधमेव गल्लिय मेहेहि,
वरिमिय रुहिरधाराहि, फेक्कारिय सिवाहि, धाहाविय
वेयालेहि, नत्तिय कवन्नेहि, पज्जलन्तनयणतारयाहि च
उट्ठकेमियाहि विमुक्कनिवमणं किल्लिगिल्लिय डादणैह ।
न खुट्ठो चित्तेण, पणट्ठा विहीमिया । थेववेलाए य केणावि
अमुणिय चेव पण्डुचन्ददिवायरे निरयघोरन्धयारे पक्किन्तो
महापायालभीमणे अयडे, दिट्ठाओ य तत्थ भयस्स वि य
भयकरौओ दाढावियरालभीमणेहि वयणेहि कवालमाला-

परिगयाहि मिरोरहराहि नाहिमण्डलगएहि यणेहि
 पलम्बमाणमहोयरीओ सूर्णसवविधमेहि ऊरुएहि तुङ्गताल^१
 खन्धसठाणाहि जडाहि निसियकप्पणीहि^२ नरकलेवरे
 २ विगत्तमाणीओ ^३जलग्ननयणतारय च अद्भुतसणमिओ तओ
 ४ पुलोएमाणीओ दुट्टरखसीओ 'हण हण किन्द किन्द भिन्द
 भिन्द' भणमाणीओ य धावियाओ अभिमुह । न खुड्डो
 चित्तेण, पमन्ता विहीसिया । तओ अद्भुतामावसेमाए
 जामिणीए समत्तपाए मन्तजावे सुरहिकुसुमामोयगभिणो
 पवाइओ मज्जरमारुओ निवडिया कुसुमबुड्ढी, जय यज त्ति
 १० उट्ठिओ कलयल्लरवो गादूय किन्नरीहि । तओ थेववेलाए
 चेव उज्जीवयन्ती नहङ्गण अण्यदेवयापरिगया आगया
 अजियवल त्ति । दिट्ठा य सा मए

दिक्खिणल्लसु व सिद्धा पहासमिद्धि व्व सारयरविस्सु ।

जोण्हा ^४हणचन्दस्सु व वसन्तकमल्लायरमिरि व्व ॥

१५ भणिय च तीए । अहो ते ववसाओ, अहो ते पोरुस,
 अहो ते निच्छओ, अहो ते उवओगो त्ति । ता सिद्धा ते
 अह । उवरम इओ ववसायाओ त्ति । तओ मए अममत्तक
 इवयमन्तजावेण विहीमियासङ्काए अपणमिऊण भयवड
 समाणिओ मन्तजावो पणमिया य पच्छा । एत्यन्तरमि

पह। एकायमंगया सुयन्मगन्धगन्धिया ।
 श्रवायमल्लमण्डिया परणहारचन्दिमा ॥
 लसन्तहेमसुत्तया फुरन्तश्राउहप्पहा ।
 चलन्तकणकुण्डली जलन्तभीमभूमणा ॥
 निबद्धजोन्वणुद्धरा सुकन्तकन्नमंगया ।
 मियद्धमोहियाणणा नवारविन्दमच्छहा ॥
 ममत्तलक्खणद्धिया विचित्तकामरुविणो ।
 ममुद्धदुन्दुहिसुणा^१ पणाममंठियञ्जली ॥

समागया विज्जाहर त्ति ।

भणियं च देवथाए । पुत्तय, महापुरिमववमायगुणाणु-
 रञ्जियं पडिवन्नभिच्चभावं पणमद्द चण्डसीहप्पमुहं भवन्तमेव
 विज्जाहरवत्तं । तश्चो मए ‘एम भयवतीपसाओ’ त्ति भणिकण
 समादच्छिया विज्जाहरा । भणियं च देवथाए । युत्तय,
 करेमि ते विज्जाहरनरिन्दाहिमेय । मए भणियं । करेव
 भयवद्द, किंतु देवीए वसुभूदणो य पच्चक्कं त्ति । तश्चो
 सद्दाविओ वसुभूद्द, जाव न जंपद्द त्ति ; तश्चो निहालियो,
 जाव न दीमद्द त्ति । तश्चो आमद्धिय मे हियणण । विज्जा-
 हरममेशो य नद्धण्णगमणेण पयट्ठो गवेमिउं । दिट्ठो^१ य एगंसि
 निगुञ्जे इओ तश्चो परिधमन्तो^१ वसुभूद्द । सो य पेच्छिऊण
 अन्धे उभयकरगहियहरत्तमालो ‘अरे रे दुट्ठविज्जाहरा,

- पियवयमस्स जीवियाओ वि अञ्जदिययरं देवि विलसवदं
 अवहरिऊण कहि गच्छसि' ति भणमाणो धाविओ अहि-
 १ मुहं ति । तओ मए चिन्तिय । अवहरिया देवी, अफलो मे
 परिस्सामो । पुच्छिओ वसुभूर्दे 'कहि कहिं देवि' ति ।
 ५ तओ तेण विज्जाहरविप्पलद्धवुद्धिणा वाहिओ मे घाओ ।
 वञ्चिओ सो मए अवहरिया य मे साहा । तओ गेण्हिऊण
 हत्ये 'वयस्स, अलमन्नहावियप्पिएण, माहेहि ताव, कहिं
 देवि' ति पुणो पुणो पुच्छिओ । तओ विसेसेण पउत्तन्नो-
 यणवावार म' पुलोदऊण भणियमणेण । भो वयस्स, सुण ।
 १० पउत्तविज्जासाहणारम्भे तुममि जाए अट्टुरत्तसमए समागयं
 विज्जाहरवन्द, विहीमियासङ्काए य अवमन्थि त मए ।
 तओ थेववेलाए चेव 'हा अज्जउत्त, हा अज्जउत्त' ति ।
 आयण्णिओ देवोए सहो । आसङ्गिय मे हियएण । दिट्ठा य
 विज्जाहरविमाणारूढा 'अज्ज वसुभूर्दे परित्तायाहि परित्ता-
 १५ याहि' ति अक्कन्दमाणी देवी । सभमविमेषओ सजायासङ्केण
 निरुविचा गुहाए जाव नत्थि । तओ विमाणणुसारेणं
 धाविओ मग्गओ, न पाविय च विमाण । अओ न-याणामि,
 सपय कहि देवि ति । मए चिन्तिय । विज्जाहरेण हरिया
 देवी । अत्थि य मे गयणगमणसत्ती । ता कहिं सो नदस्सुद ।
 २० भणिओ य वसुभूर्दे । परिच्चय विसाय । सिद्धा मे अजियवला ।

ता येवमेयं ति । एत्यन्तरंमि समागया विज्जा । भणियं च
 तीए । वच्छ, किमेयं ति । साहिओ से वुत्तन्तो । को पुण
 १मं परिहवद त्ति कुविया य एसा । पेसिया दिसो दिसं तीए ।
 अन्नेसणनिमित्तं पवणगदप्पमुहा विज्जाहरा । विज्जासमाएसेण
 य ठिया अन्ने तहिं चेव मलयसिहरे । तइयदियहंमि २य ५
 समागओ पवणगई । भणिय च तेण । देव, उवलद्धा देवी ।
 मए भणियं । ३कत्य उवलद्ध त्ति । तेण भणियं । देव, सुण ।
 अत्थि वेयडूपव्वए रहनेउरचक्कवालउरं नाम नयरं । तत्थ
 उवलद्ध त्ति । मए भणियं । कहं विय । तेण भणियं । देव,
 सुण । पत्थिओ देवसमाएसेणाह परिब्रमन्तो गओ रहने- १०
 उरचक्कवालउर नयरं । दिट्ठ च तं मव्वमेव उव्विग्गजणवयं
 सव्वाययणमपाइयपूओवयार भमन्तसगडवलिमहस्समंकुलं
 चच्चरममारद्धविविहलस्सहोमं च । तओ मए तत्थ पुच्छिओ
 एगो विज्जाहरो 'भइ, किमेयं' ति । तेण भणियं । सामिणो
 ४दुन्नयफलस्स कुसुमुग्गमो त्ति । मए भणियं । कहं विय । १५
 तेण भणियं । सुण । अत्थि एत्य अणङ्गरई नाम विज्जा-
 हरनयरमामो । तेण मयणवमवत्तिणा कस्सइ महापुरिसस्स
 विज्जामाहणुज्जयरस्स अवहरिऊण पिययमा इहं आणीय त्ति ।
 अणिच्छमाणिं च त यन्ना गेण्हउ ५ पवत्तो । एत्यन्तरमि

- ‘कहा’ एम त्ति अणवेस्सिज्जण च्चयं पवड्डमाणकोवाणलो
 ‘अरे रे दुट्ठविज्जाहरा, कह मए जीवमाणमि मम जाय
 परिहवमि’ त्ति - ‘को एत्थ चिट्ठइ ^१अरे खग्ग खग्ग ति
 भणमाणो उट्ठिओ अमरिसेण पयट्ठो अहिमुह । तओ
 ५ ‘पमीयउ पमीयउ^२ देवो’ त्ति जपिय पवणगदणा । भणिय
 च तेण । देव, कहाणयमिण न उण केसरकिमोरजाय
^३पमज्झ सारसेओ अहिहवइ । ता कहावमाण पि ताव निमा-
 मेउ देवो त्ति । तओ विल्लिज्जण उवविट्ठो अह ^४पुणो ।
 भणिय च तेण । वला गेणहणपवत्तस्स य ‘अममओ’ त्ति
 १० काज्जण उवट्ठिया महाकालिविज्जा । मजाओ भूमिकम्पो,
 निवड्डियाओ उक्काओ, समुक्खओ निग्घाओ । भणिओ य तीए
 अणङ्गरई । भो भो न जुत्त इम रुपत्तविज्जाहरनरिन्दसइस्स
 कावुरिमचेट्ठिय । तओ नियत्तो भो इमाओ ववसायाओ
 काएण, न उण चित्तेण । पयलियाए य नयरदेवयाए पुणो
 १५ नयरविणामो आमि त्ति मजायमङ्गेहि पत्थुय सन्तिगम्भ
 नायरएहि । तओ मए भणिय । कहि पुण मा इत्थिया
 चिट्ठइ । तेण भणिय । नरिन्दभवणुज्जाणे सहचारपायवत्ते
 त्ति । तओ मए नाइदूरदेसवत्तिणा गयणयत्तमठिएण
 निरुविया देवी । दिट्ठा य अणेयविज्जाहरीवत्त्रमज्झगया
 २० वामकरयत्तपणामियवयणकमलमुख्वहन्ति त्ति । आरस्सि-

१ B कर्हि ।

२ B ।

३ A om B sec V

४ AOF on

५ BD om

विज्ञाहरसंवाहभावश्चो अणामश्चो य देवस्तु न गश्चो तीए
ममीवं । आगश्चो^१ दहदं । एयं च सोऊण देवो पणामं ति ॥

तश्चो मए^२ पुसइश्चो वसुभूई । भणियं च तेण । भो
वयस्तु, दमं ताव एत्य पत्तकालं । नयरदेवश्चोवएसेण
लज्जिश्चो खु सो राया । ना पेसेहि से सामपुब्बगमेव
देवौजायणनिमित्तं कचि दूय ति । तश्चो बम्भयत्तेण भणियं ।
मदाराणयणे वि दूयमपेसणमपुब्बो सामभेश्चो । समरसेणेण
उत्त । तस्तु वि दूयमपेसण^३ ति महन्तो अणरको । वाउ-
वेगेण भणिय । न सपलमहिलसियं । वाउमित्तेण^४ भणियं ।
देवो जाणइ ति । विहसिय चण्डसीहेण, उवाडियं पिङ्गल-
गम्भारेण, पयम्पियं मयङ्गेण, नौससिय अमयप्पहेण, 'न
चलियं देवोमहेण । तश्चो सुभइभावेण वीरेक्करमाण अणभि-
मश्चो वि विज्ञाहराण 'एम द्विइ' ति पडिवोद्धिऊण ते
पवणगई चेव विमज्जिश्चो दूश्चो ति । भणिश्चो य एसो ।
भइ, वत्तव्वो तए स विज्ञाहरनरिन्दो । जं खलु अयमस्तु^५
कारयं अत्तणो चारयं धिईए वारयं लोयस्तु हासयं सत्तणो
आणन्दयं उभयलोयविहइ च, त कइं सप्पुरिमो ममायरइ ।
विहइ च परदारहरणं^६ । ता परिच्चयं एय अमव्ववसायं,

१ BF add य ।

२ BD पुसोइश्चो ।

३ B by second hand

B भणियं ।

४ D = अपेसणेव ।

५ CD ए watered off भणियं ।

६ A पचइइ ।

७ ACI चारयं ।

८ BD = दमय वि पुह चरयं ति

९ D चदवसाय, C चववसाय ।

पेसेहि मे जायं ति ।^१ अपडिवज्जमाणे य वत्तत्वा तए देवी,
जहा 'न कायव्वो तए खेशो, उवलद्धा तुम ति; अवसुं
थोवदिणम्भन्तरे भोयावेमि' ॥ तन्नो 'जं देवो आणवेद' त्ति
भण्णिऊण गन्नो पवणगई । विइयदियहे य आगन्नो । भणियं
* च तेण । देव, भणिन्नो जहादट्ठं देवेण सो विज्जाहरामो ।
न पडिवज्जं च देवसामण । भणिय च तेण । कहं धरणि-
गोयरो वि मे 'परिचय एयं 'असव्ववसाय' आणं पेसेद ।
ता न पेसेमि से जाय । माहेउ जसु माहियव्वं ति^२ ।
देवीए य विज्जत्त । अज्जउत्तसु धरणिमद्द वहन्तीए को
१० मह खेशो त्ति ॥ तन्नो एय सोऊण खुहिया विज्जाहरमडा ।
गरुयवियम्भमाणामरिसविसेसेण हुंकारियं वम्भयत्तेण,
रणरसुच्छाहपुल्लदएण अप्फालिन्नो भुन्नो समरसेणेण, रोम-
रज्जन्तनयणतारया भिउडौविसेसभीसणा खगरयणंमि निवा-
दया दिट्ठी वाउवेगेण, रिउपहारविममं उधामियं वच्छत्यलं
१५ वाउमत्तेण, कोवाणलजलिण^३ पिव^४ अन्वारियं मुह चण्ड-
मौहेण, उव्वेमिउड्डुवाड्ढुयल वियम्भिय पिङ्गलगन्धारेण,
पयम्पियमहिहरं समाहय धरणियलं मयङ्गेण, आमन्नम-

१ A inserts भविक ।

२ AD अपह ।

३ F inserts the following passage in Sanskrit अथ धारिणा रण
वकुलमात्रमिच्छामि । इतच्छ्रुत्वा स भूत मयो वलिना विलासवत्या समीपं प्राप ।
उल्लासं भवत्या सतपि अदो न कर्मस्य तव श्रद्धिहंसास्ति अथ स्तोत्रेदिंशेवियोगा
नामं प्राप्नुमि तदा विलासवती उवाच ।

४ D • जलिरं पिरण ।

५ E पि ।

રપરિશ્રોસફુરિયનયણમુહેણ આમમિય અમિયણ્ણેણ, નીસેસ-
 મરિયગિરિગુહાકન્દર હમિય દેવોસહેણ ॥ તશ્ચો મણ મણિય ।
 આસન્નવિણિવાશ્ચો પણઢ્ઢુવુદ્ધિવિહવો ય સો ^૧તવસ્સી । તા અલ
 તમિ સરમ્મેણ । ચિટ્ઠહ તુષ્ણે । અહ પુણ સગ્ગદુદ્ધશ્ચો ચેવ દશ્ચો
 ગચ્છિક્કણ દંસેમિ મે ભૂમિગોચરપરક્કમ તિ । વિજ્ઞાહરેહિ ^૫
 મણિય । દેવ, અસમત્યો સુ સો દેવસ્સ મિચ્છપરક્કમ પિ
 પેચ્છિહ, કિ પુણ દેવપરક્કમ તિ ।

एत्यन्तरमि मिलिय विज्जाहरवल । उवणीय मे विमाण,
 अजियवलपवत्तिशो? उवाळढो वसुभूदममेशो विमाणे ।
^१समाहयाइ समरमङ्गलत्तराइ । अणुगूलमारुयन्दोलिरविमाण- ^{१०}
 धयवड चलिय विज्जाहरवल । ममुग्घुट्ठो जयजयमहो ।
 निवडिया कुसुमवुट्ठी, ममुअशो आणन्दो । आगासगमणेण
 च पेच्छमाणो नाणाविहगामागरनगरसयसोहिंय महिमण्डल
 अजायपरिस्सुमो रणरसच्छाहेण थेववेलाए चैव पत्तो वेयडु-
 पव्वय । अजियवलाएअशो य आवामिशो हेट्ठशो । कशो ^{११}
 तिरत्तोववामो, मल्लविज्जाण च सपादियाशो पूयाशो ।
 मेत्तिमुवगया मे मेमविज्जाहरा । सुणिय अणङ्गरदणा
^{१२}अवज्जाविलमिएण । पेमिशो तेण दुग्घुहो नाम^१ सेणावई,
 ममागशो महया विज्जाहरवलेण । आगत परवल ति

૧ B ઘરાડ ।

૧ A તિયડ • ।

૧ ACh singular

૪ F અવજ્ઞા •

૪ C alls વિજ્ઞાહર ।

- उद्गादश्चो अम्हाण सेन्नंमि कलयत्तो । आहया समरभेरी ।
 पवत्ता मनन्निउ विज्जाहरा । गहिय मे खग्गरयण ॥
 एत्यन्तरमि समागश्चो दूश्चो । भणिय च तेण । भो भो
 पवन्नभूमिगोयरभिच्चभावा विज्जाहरभडा, निषामेह सेणावद-
 * सासण । पेसिश्चो अह अणङ्गरदसेणावदणा दुम्मुहाभिहाणेण ।
 भणिय च तेण । अत्थि तुम्हाण अदभूमिगयमोहाण अपडि-
 हयमामणेण देवेण अणङ्गरदणा सह समरमद्धा । पयट्ठा य
 तुम्हे देवरायहाणि । ता कि इमिणा किलेसेण । सज्जा
 होह । समाणेमि अह देवत्त एगभिच्चो 'एत्येव तुम्हाण
 १० विग्गह ति । एय च मोऊण 'नाणङ्गरई आगश्चो' त्ति सुक्क
 मए खग्गरयण, मउल्लिय विज्जाहरवत्त । सेणावई आगश्चो त्ति,
 अह पि 'दहद सेणावद त्ति उट्ठिश्चो चण्डमौहो । भणिय च
 तेण । 'देव, 'देह आणत्ति । पेक्कन्तु देवत्त भिच्चविल्लमिय
 विज्जाहरभडा । तश्चो मए 'उच्चियमेय ति चिन्तिऊण दिव
 ११ कण्ठकुसुमदाम । पणामपुब्बय गहिय च णेण, ठावियमुत्तिमङ्गे ।
 धाविश्चो दुम्मुहवलाभिमुह । ठिश्चो अह विमाणे सह विज्जा-
 हरेहि । आगया समरपेक्कगा सुरमिद्धा अक्कराश्चो य ।
 पवत्तमाश्चोहण । सेहजालेण विय 'ओत्थय अवरयत्त
 सरजालेण, निग्घाया विय पडन्ति खग्गय्यहारा, आहयन्ति
 १० विज्जाहरभडा, १ मिलिया य नायगा । तश्चो जपिय

१ ACT एव ।

१ B दहद ।

० B om

१ A देहि

१ MSS उक्कह ।

१ ACE विज्जाहर

चण्डसौहेण । अरे रे दरायार,^१ अग्नश्चो होहि । अहं
 चण्डसौहो, तुमं दुम्मुहो त्ति । समागश्चो एसो । लग्गं गया-
 जुद्ध । दिन्नो, पहारो दुम्मुहेण, पडिच्छिश्चो चण्डसौहेण ।
 तश्चो रोसायम्बलोयणेणं 'कौदसो तुह १[वि दिन्नो हवद्]'
 'पहारो, सहसु मे सपय' ति भणमाणेण दिन्नो मे उत्तिमद्दे,
 विदारियं च १[मे उत्तिमद्]१ । जाश्चो विहलघलो य सो
 सुक्कहदिसुगार निवडिश्चो धरणिवट्ठे । भग्गं दुम्मुहवल ।
 उग्घुट्ठो जयजयरवो । विमुक्क सुरमिद्देहि उवरि चण्डसौहसु
 कुसुमवरिसं । १तश्चो विणिज्जिए सेणावदमि चडिश्चो अहं
 वेयडूपव्वय गश्चो रहनेउरचंक्कवालउरविमथ । पेसिया मए १०
 अणङ्गरदसमीव दुवे विज्जाहरा । भणिया य एए । भणह तं
 अणङ्गरद, जहा किमणेण अप्पोययमीणचेट्ठिएण , मोत्तूण
 रण्णं तवोवणं वा जाहि, ममाममकोहिन्धणुप्पन्नसत्याणलगाऊई
 वा हवाहि त्ति । गया ते मम चरणजुयल वन्दिउ । आगया
 येववेजाए । भणियं च तेहि । देव, अणुचिट्ठियं देवसासणं १५
 १अग्गेहि । भणिश्चो जहादट्ठमेव देवेण अणङ्गरई । कुविश्चो य
 एसो । समाहयं धरणिवट्ठ । अरे धरणिगोयर, अहं तव
 मत्याणलगाऊई हवामि न उण तुमं मम ति, ता किं
 एदणा, येवमेत्यमन्तर ति । भणिऊण ममादट्ठ च तेण ।

१ D ०२१ ।

१ ACF om passage in parentheses

१ ACE add वेद ।

१ CDT om

१ B om, D 1 marg

- १देह मन्नाहभेरिं, रएह मगडवूह, अदभूमि^१मागओ धरणि-
 गोयरो न्ति । तथो आहया भेरी, निमामिओ भेरीरवो
 अणेगहा सेणिगेहिं । पढम भयहित्यलोयणेहिं कुपुरिसेहिं,
 आमन्नविरहसुयगलन्तवाहाहि सेणामडीहि, चिररूढफुडिय-
 २ वणकन्दरेहिं ^२रणरहसुभिज्जमाणपुलएहिं ^३मामिसुकयपडि-
 मोयणामयएहेहि सुहडेहि, पढमरणदमणसुएहि रायकुमारेहिं,
 नियनिओगसपायणतुरिएहि निओयकारौहि । पवत्तं संनज्झिअं
 अणद्धरद्वल । दित्तोमहिपरिगया विय भेलकूडा ढोदंज्जन्ति
 कञ्चणमन्नाहा, दुज्जणवाणीओ विय भेयकरौओ आणीयन्ति
 १० भल्लीओ, जमजीहासन्निगामाओ सुहडजणरुहिरलालसाओ
 सुवडजणजीवियहरीओ पायडिज्जन्ति अभिलट्टीओ, वेमि-
 त्यिथाओ विय गुणनिवद्धाओ वि पयदकुडिलाओ धणुहीओ,
 खल्लजणालावा विय मम्मघट्टणसमत्या य नाराया, असणि-
 लयामन्निगामाओ ^४य गथाओ । एवं च उवणीयमाणेहिं
 १५ समरोवगरणेहिं केणावि 'पिययमापओहरफसहम्मओ' न्ति न
 कओ मन्नाहो मरीरमि, अन्नेण ममरसुहवद्धराएण थोरसुयं
 असदं रुयन्ती वि न गणिथा ^५पिययमा, अन्नेण तत्तणमिदिल-
 वज्या वियलियकच्चिदामा नयणनिगयवाहमल्लिजा मङ्गल-
 विलक्कहसिएहिं अवहीरयन्ती गाढसंतावं 'एसो अहं आगओ'

१ A inserts भविया एवे, B i mang

२ D adds भाग ।

३ L रणरह ।

४ A • सुहड •

५ I om

६ ACL वज्या ।

ति मसामामिया पिययमा, अन्नस्स गमणुसुयस्स पाणभरियं
वड्डयं पियावयणममप्पियं पीयमाणं पि तीए सुट्टयरं भरि-
यमसुएहिं, अन्नाए य निगच्छमाणे पिययमे 'मुक्खाए चेव
दंविओ अणुराओ । एव च वट्टमाणे अण्डरदवले ममागया
अहे । मपय देवो पमाणं ति ॥

५

तओ मए भणिय । ताडेह समरसत्ताहभेरिं । आएम-
ममणतर च ताडिया ममरभासुरेण । मा य कुवियकयन्त-
हुंकारमन्निहा वज्जपहारपुट्टन्तगिरिमद्भीमणा पल्लयजलय-
मरिमं गज्जित पवत्ता । ममरमाहमरमियाणं च ममुट्ठिओ
कलयल्लरवो विज्जाहरभडाण । तओ नीयमाणविलेवणं १०
दिज्जमाणसुरहिकुसुममात्तं पिज्जमाणपवरामवं ह्मिज्जमाण-
वक्खं समाणिज्जमाणसुद्धं आलोविज्जमाणमग्निज्ज वणिज्ज-
माणपडिवक्खं मज्जिज्जमाणदिमाणं उभिज्जमाणभडदन्धं
१दिज्जमाणपडायं १पल्लिज्जमाणचामरं वज्जमाणकिक्किणी-
जाल रड्जमाणवूहविमेमं मण्डिज्जमाणायवत्तं मपाडिज्जमाण- ११
गमणमङ्गलं उग्घोमिज्जमाणजयजयमद् सुप्पिज्जमाणपुत्ताह-
घोमं १आवूरिज्जमाणरायङ्गण पवट्टमाणकलयनं पहावमाण-
परियण अन्हाणं पि मसद्धं वन्नं ति । उप्पदया विज्जाहरभडा,
पयल्लियाणि विमाणानि, निवेमिया पउमवूहरयणा । ठिओ

१ D मुहारा ।

१ E भिज्ज ।

१ D अवर्त्त ।

१ A पुप्प, CE पुप्प D मुक्क ।

१ D कपजपावट् ।

१ D उवादिवाप, C उवादिवाप ।

१ D आपू ।

- दूहसु अग्नौ चण्डमौहो, वामपासे ममरसेणो दक्षिणेण
 देवोमहो, पच्छिमेण मयङ्गो, मज्जे पिङ्गलगन्धारो । अहं पि
 य विमाणाहूढो वाउवेगप्पमुहविज्जाहरराथपरिगन्नो^१ ठिओ
 गयणमग्गे । तन्नो आसन्नौहयं अणङ्गरदवल । पुच्छिओ मए
 ५ परवलराईणं नामाद अमियगई । भणियं च तेण । देव,
 तुण्डे ठिओ मयडवूहसु^२ कच्चणदाढो, वामपासे असोओ,
 दक्षिणे काल्सीहो^३, मज्जे विह्वो, पिङ्गओ अणङ्गरई तन्नो
 परवलदंमणपहट्टं पयलिय चण्डमौहवल । पुरओ से ठियं
 जुद्धसज्ज कच्चणदाढसेन्न । तन्नो वज्जन्तममरत्तूर वगन्तविज्जाहरं
 १० उग्घोमिज्जन्तपुव्वपुरिमगोत्त सुच्चन्तमौहनाय समावडिय जुद्ध ।
 तत्थ खलसमिद्धौओ विय अमुहयाओ निवडन्ति भल्लीओ,
 कालरत्तिदिट्ठिमन्निगासा^४ अदन्ति नाराया, जममहिमसिद्ध-
 तुल्लओ पडन्ति गथाओ, ^५लज्जदयअसणिमाहण्णा वियम्भन्ति
 मोगरा, अट्ठचन्दक्खिणाणि उप्पायमण्डलाणि विय गलन्ति
 १५ आयवत्ताणि । तन्नो मोणियमित्तमहियलं विज्जाहरमौससंकुलं
 वज्जपडियकवन्धमौमण निवडमाणपहरणसहाल सत्ताहनि-
 वडियासिसभूयज्जयजालाउल^६ च जायं महासमरं ति । लगा
 दो वि नायगा । अमिमत्तिकुन्तचक्केहि आवडियं पहाणजुद्धं ।
 तन्नो कचि वेलं जुज्झिज्जण विसणो चण्डमौहो आहओ
 २० कच्चणदाढेण निडालवट्टे खगरयणेण, निवडिओ य एसो ।

१ DE परिरिषो ।

२ D मुहसु ।

३ ACE औहो ।

४ P अयति ।

५ C लज्जदयास, D लज्जदयासा । read जयमुय ।

उद्विओ अणङ्गरदबले विममद्वरनिग्धोममणाहो उद्दामकल-
यलो । भगं चण्डमौहमेनं । उद्वियं अणङ्गरदधनं । तओ
अहं ममरमेणप्पमुहविज्जाहरनरिन्दमहिओ धाविओ अहिमुहं
अणङ्गरदबलस्सु ।

आवडिय तेण मम महममरं सुकृतियमकुममोह । ५

पडिभडमघडियभडोहभकुलं तरुणं चेव ॥

आयणायडियजीवकोडिधकलियचावमुक्केहि ।

१अप्पुल गयणयल मरेहि घणजलहरेहिं व ॥

अन्नोन्नावडणखणरुणन्तकरवालनिवहमंजणिओ ।

तडिनियरो व ममन्ता विप्पुरिओ मिहिफुलिङ्गोहो ॥ १०

नट्टा य विमाणेण खुत्तप्पनिवहेहि तरुणं किन्ना :

मरघणजालन्तरिया धवलधया रायहंस व ॥

कुन्तगभिन्ननिद्वयदप्पियविज्जाहरौममंघाया ।

वरिमन्ति रुदिरवरिमं भयजणया पलयमेहं व ॥

मेसन्ति भीहनाए मत्तौओ मिण्डिमालचक्काहं । १५

अन्नोन्नरणरसुगयपुलया टप्पुद्वर सुहडा ॥

एवं च वट्टमाणे महाममरे दिट्ठो मए अणङ्गरदे, भणिओ
य एमो । भो भो विज्जाहरौमर, किमेएहिं वावाडएहि
विज्जाहरभडेहि, तुञ्ज मम च विवाओ, ता दओ एहि ।
तओ भो विहमिऊण चलिओ मे अहिमुह । भणियं च १०
णेण । अरे धरणिगोयर । कौदमो तुञ्ज मए सह विवाओ ।

पहारसंचुषियमडडाणं च न लक्ष्मिश्चो विसेसो अन्धाणं
 सुरसिद्धविज्जाहरेहि । तश्चो मए विज्जावलाइरेगेण विणि-
 क्षिश्चो अणङ्गरई । उग्योमिश्चो जयजयसदो सुरसिद्धविज्जा-
 हरेहिं, विमुक्कं च णे उवरि कुसुमवरिसं, समाहयं जयत्तरं ।
 तश्चो मए दिज्जमाणं पि रज्जं अणिष्किऊणो गश्चो तवोवण- ५
 मणङ्गरई । अहमवि १य सयलविज्जाहरिन्दसमुदश्चो पविट्ठो
 नयरं । दिट्ठा य विरहपरिदुब्बलङ्गी आणन्दवाहोपल्लोयणा
 देवी । ईसि विहसियं मए । विल्लिया य एसा रुवविन्द-
 थक्खित्तहियएहिं पणमिया विज्जाहरिन्देहिं । कंथाश्चो नय-
 रववत्थाश्चो । अहिमित्तो अहयं उभयवलविज्जाहरीसरेहिं १०
 तस्य रज्जे । १ठावियाश्चो नोईश्चो ।

बोलीणा कदवयदियहा । २तश्चो समं कदवयविज्जाहरेहिं
 विलासवईए य गश्चो गुरुजणदंसणत्थ । वन्दिया तेमिं
 चलणा । जणिश्चो विभूददंसणेण आणन्दो । विलासवईनिग-
 मणदुहिश्चो य सिद्धाएसमुणियमयलवुत्तन्तो तप्पभूद कुविश्चो १५
 अणङ्गवईए गन्तूण सविणयं पमाइश्चो ईमाणसन्दो । एवं
 गमिऊण कदवयदियहे समागश्चो नियथरज्जे । अदक्कन्तो
 कोइ कालो रज्जसुहमणुहवन्तस्सु ।

३अत्रया य मेरु व्व तुङ्गयाए घणतमालभमरञ्जणसरिस-
 देहच्छवी एरावणसरिसो चउदन्तमुसलो चरिमजामावसेषाए २०

१ ACE om

१ B om all down to अदक्कन्तो कोइ below l 18.

२ ACE om

२ CE om all down to जाश्चो मे पुजो ।

रयणीए दिट्ठो विलामवईए सुहपसुत्ताए सुमिणधंगि
 १ मयलल्लखणोववेशो १ वयणेणमुयर पविममाणो महागइन्दो
 न्ति । सुहपडिबुद्धा एमा, माहिओ य हरिमवसुप्फुल्लोयणाए
 देवीए मम । भणिया एमा मए । सुन्दरि, मयलविज्जा
 ४ हरनमिओ विज्जाहरसक्कवट्ठी पुत्तो ते भविग्गइ । पडिउय
 मिमौए । तयप्पभिइ विसेसेण तिवग्गमपायणरथाए वरइत्ता
 नव मासा अद्धट्टमाणि य^१ रइदियाणि । तओ सुपमत्त-
 तिहिमुत्तं जाओ सुओ । वट्ठाविओ अह मअरियाभिहा
 णाए दामचेडीए । दिन्न पारितोमिय । काराविय वट्ठासलप
 १ जाव सपन्नो मामो न्ति । अजियवलापभावेण १ पाविषा
 रायलल्लि न्ति काऊण अणाए चेव खवसद्धो^१ कय च से
 नाम अजियवलो न्ति । पत्तो कुमारभाव ।

१ एत्यन्तरमि ममुप्पन्ना से चिन्ता । को दाणि कामो
 अम्मापिईण १ दिट्ठाण न्ति । १ दुप्पडियाराणि अम्मापियरो
 १ लोयमि भवन्ति । अन्न च । कि ताए रिद्धीए सेसक्का^१ रयण
 लाभतुत्ताए, जा सुयणेहि न भुत्ता जा न य दिट्ठा
 खलयणेहि । ता मम्म पुच्छिऊण विज्जाहरनरिन्दे अजियवन

१ AD मयलल्लखो ।

२ A मवाणसुए, D ववणवसुए ।

३ B on

४ AD पारियारायलल्लि न्ति ।

५ A adds ताउ न इहे ent /

omission in CF

६ ACI om the whole par & ednotes at

एत्यन्तरमि p 389 l 3 o D r

B दुप्पडियरा व अम्मापियरा मरि

लोयमि

७ B adds ताउ ।

भयवद् च गच्छामि मदेस ति चिन्तिऊण सपाडिय समी-
 हिय । अणुमन्त्रिय च तेहि । निरुविऊण कोट्टवाल
 देवीमह^१ निगगओ राया महया चडगरेण, अजियवलविउ-
 व्विए तेलोक्कविन्दयजणए विमाणमारूढो विलासवदससेओ
 कुमारअजियवलेण य^२ । कदवयदियहेहि पत्तो सेयविय,
 आत्रामिओ सव्वरिउममूहसन्निहे उज्जाणे । पेमिओ मए
 पवणगई, निवेदओ तायस्स, पविट्ठो पडिहारमसूदओ ताय
 सयास । निवेदय^३ कयञ्जलिउडेण समागमण । तओ
 आणन्दवाहजलभरियलोयणो^४ कण्टदयसव्वङ्गो उट्ठिओ महा-
 राओ, निगगओ^५ सयलन्तेउरअमच्चमहामानन्तनायरेहि^६ य^७ ।
^८परिहरिओ । पच्चोणि गन्तूण निवडियाद चलणेषु अस्मापि-
 ईण^९ अहे । परुच्च च^{१०} पभूयसुभयवग्गेहि ।^{११}ममासमयाद
^{१२}कहकहवि अमच्चमहामानन्तेहि । तओ पवेमियाद रादण
 महाविभूईए [सेयविय । जणणिजणयाण निययदसणेण
 आणन्दो कुमारेण कओ । तओ महाविभूदए]^{१३} अदक्कन्तो ।
 कोइ कालो^{१४} नायसगासे^{१५} चिट्ठन्तस्स ।^{१६}तओ पच्चत्तमुवगएसु
 जणणिजणएसु काऊण रक्खाभिसेय निघाणुजस्स^{१७} किन्ति-

१ B देवतोसय । २ B om ३ D om ४ D before चलणसु

५ B बहस्यः । ६ B tr nsposes ७ D om passage in brackets

८ B bald- अहया गन्तूण तामलिति विसवइनियमणदुद्धिउ सिद्धासववयण
 सुणियसयलवुत्ततो तयपभिई कुविउ अणंगवईए गन्तूण सविषय पसारओ रसाचचद
 कुमारेण एव सा अभिकण तत्र कदवदियहे समागउ पुथा वि नायजगरिउत्तिउ न
 कइति दिवेहि cf above, 3-6 1 16 ९ D कतः ।

इमिणा नियचरियसवणेण । ता करेहि^१ मे अणुग्गह,
 उत्तारेहि^२ इमाओ भवाडवीओ, देहि मज्झ समणलिङ्गं ।
 पडिवन्न भयवया । तओ अह नियसुयाजियवलस्स दाऊण
 रज्ज ^३आघोसणापुब्बय द्वाविऊण य महादाण महया विभूईए
^४वसुभूदणा देवीए य ^५पहाणपरियणेण ^६य समेओ पवन्नो
 समणत्तण । ता एय मे विसेसकारण ति ॥

तओ जयकुमारेण भणिय । भयव, सोहण विसेसकारण ।
 धणो तुम । अह कह पुण भवाडवीओ उत्तरण, उत्तिष्ठाण
 वा कत्य गमण ति । भयवया भणिय । सुण । एत्थ अडवी
^{१०}दुविहा दब्बाडवी भावाडवी य । तत्थ दब्बाडवीए ताव
 उदाहरण जहा कुओ वि ^{११}य नधराओ कोइ सत्यवाहो
 पुरन्तर गन्तुकामो घोसण ^{१२}कारेइ 'जो मए असुग पुर
 गच्छइ, तमह निहेसकारिण अविग्घेण ^{१३}'पावेमि' त्ति ।
^{१४}'निसामिऊण ^{१५}तमाघोसण पयट्ठा तेण सह बहवे सत्थिया ।
^{१६}तओ सो तेसि पन्यदोसगुणे कहेइ । भो भो सत्थिया, एत्थ
 खलु एगो पन्यो उज्जुओ अवरो मणरगमणुज्जुओ । तत्थ जो
 सो अणुज्जुओ, तेण सुहयर गम्हइ ^{१७}पर बज्जणा य कालेण
 पज्जन्ते ^{१८}'वि उज्जुय ओयरिऊण इच्छियपुर पाविज्जइ ।

१ B ०६ । २ BE ०६ । ३ E om all down to वसुभूरणा ।

४ E om ५ ACE om ६ E करइ । ७ B पराणमि

८ E om ९ F om १० D ११ marg १२ E om. OE have

ओ उण उज्जुओ, तेण दुक्कयरेण^१ गम्मइ लहु च पाविज्जइ,
जम्हा मो अतीव विसमो भिक्खुओ य । तत्थ खलु ओयारे
चेव अच्चन्तभीमणा अहिलमियपुरमपत्तिविग्घहेयवो दुवे
वग्घहिधा 'परिवमन्ति । ते थ ओयरिउ चेव न पयच्छन्ति ।
तओ ते पुरिमयारेण उद्धमिऊण ओयरियव्व । ओदल्लण
वि य ताव अणुवट्ठन्ति जाव अहिलमियपुरमसौव । उम्मग्ग
लग्ग च पाणिण वावाएन्ति' मग्गलग्गम्सु य न पव्वन्ति
न्ति । इत्था य एत्थ एगे मणोहरा मिणिद्धपत्तल्ला सुरहि-
कुसुमसोद्विया मीयलच्छाया अन्ने थ परिसडियपण्डुपत्ता
कुसुमफलविवज्जिया अमणोहरा य । तत्थ पढमाण छाया वि १.
विणामकारण कि पुण परिभोगो न्ति । न तेसु वीममियव्व
दयरेसु मुज्जत्तमेत्त वीममियव्व न्ति । मणोहररूवधारिणो
मज्जरवयणा य एत्थ मग्गतड्डिया वहवे पुरिमा हक्कारेन्ति
'एह 'भो मत्थिया एह, एव पि त पुर गम्मइ' न्ति । तेमि
वयण न मोयव्व । सुमत्थिया उण 'मुज्जत्तमेत्तमवि काल ११
खणमवि न मोत्तव्वा । एयाहणो नियमा भय दूरन्तो य ।
येवो द्वग्गी अप्पमत्तेहि 'ओल्हवेयवो, अणोल्हविज्जन्तो
नियमेण' उहइ । पुणो थ दुग्गो उच्चो थ' पव्वओ, मो वि
उवउत्तेहि लहियव्वो अल्लहणे य नियमा मरिज्जइ । तओ

१ B अपर । २ BCI भक्खुओ । ३ B वपन्ति । ४ F इने ।

५ (भीषत्रिधा इह) ६ ACI इति । ७ MS. उ. CF =

उद्धवित्त cf Hen IV 116

८ D adds चा ।

९ D om

B after दुग्गो ।

- वि य महन्ती 'अदगुविलगव्वरा वसकुडङ्गी, मा वि य
 दययर वोलेयव्वा सठियाण च तीए ममीवे अणेए उवद्वा ।
 'तओ अणन्तर च लङ्गओ 'खड्ढोलओ । 'तस्स ममीवे
 मणोरहो नाम वम्भणो निच्चमेव परिवसद । सो भणद ।
 ४ 'भो भो सत्थिया, मणाय पूरेह' एय, तओ गमिस्सुह
 'त्ति । तस्स नो सोयव्व वयण, अवगणिकण गन्तव्व । न खलु
 सो पूरियव्वो । सो खु पूरिज्जमाणो महलयरौ हवद,
 पन्थाओ य पडिभसद' । फलाणि थ ण' एत्य दिव्वाणि
 पञ्चप्पयाराणि नेत्तादसुहयराणि किपागाण, न पेक्खिअव्वाणि,
 ५ न वा भोत्तव्वाणि । वावीस च ण एत्य घोरा 'महाकाया
 कराला पिमाया खण खणमहिद्वन्ति । ते वि य ण
 गणेरव्वा । भत्तपाण च एत्य 'विभागओ 'परिभुज्जमाणमईव
 विरस दुल्लह च 'हवद 'त्ति (विवागओ उणमईव सरम
 जहा 'वालयसुयजवाभेसज)' ; तत्य न विमादणा होयव्व ।
 ६ 'अपयाणय न कायव्व ति, रयणीए वि जामदुय नियमेण
 बहियव्व । एव च गच्छमाणेहि, देवाणुप्पिया, खिप्पमेवाडवी
 लद्धिज्जद, लद्धित्ता थ तमेगन्तटोगच्चवच्चिय निव्वुदपुर
 पाविज्जद त्ति । तत्य न होन्ति पुणो केद किलेसोवद्वा ॥

१ D 'गुप्पि । २ ACE om ३ D खड्ढो, CF खुट्टो ।

४ B तस्समीवे । ५ E on भो भो सत्थिया । ६ ACD 'दि ।

७ ACE 'सि D 'दि ८ D पडिदमिच्चर B पडिरुत्तर ।

९ F om १० F महाकायाला । ११ B om A विवागड । १२ ACE

om १३ B om १४ B वाटस्स प जवा ? १५ D अपाययय ।

एम दिद्वन्तो, दमो उण उवणओ ॥ एत्थ सत्यवाहो तिलोय-
 चिन्तामणी सुरासुरपूदओ अरहा । घोमण तु अखेवणि-
 विखेवणिसवेयणिनिब्बेयणिलक्खणा धम्मकहा । सत्थिया य^१
 समाराडविलङ्घणेण निब्बुदपुरपत्थिया^२ जीवा । अडवौ पुण
 नारयतिरियमणुयदेवगदलक्खणो समारो । उज्जुयपत्थो ५
^३साङ्गधम्मो, मणागमणुज्जुओ भावयधम्मो, सो वि य पज्जन्ते
 साङ्गधम्मफलो चेव इच्छिज्जइ । न य भावओ अपडिवन्न
 साङ्गधम्मा समाराडवि लङ्गेन्ति^४ । इच्छियपुर पुण जम्मजरा-
 मरणरोगभोगादुवह्वरहिध सिवपुर । वग्वसिद्धा य मोक्ख-
 विग्घहेयवो रागदोमा । अभिभूया य जेहि पाणिणो पेच्छ- १०
 माणा वि माइन्दजालसरिम जीवलीय न चएन्ति पडिवज्जिउ
 परमपयसाहय समणत्तण । पवन्नवयाण पि य एए असपत्त-
 केवलभावाण न सुणन्ति मग्ग, विमुक्कजिणवयणमग्गे अहि-
 हवन्ति जीवे न उण दयरे त्ति । मणोरमहक्कच्छायाओ
 'सपडिवन्थाओ थोपसुपण्डयसमत्ताओ वसहीओ । परिसडिय- १५
 पण्डपत्ताओ य अणवज्जवसहीओ । मग्गतडत्था हक्कारण-
 सुरिसा परलोयविहङ्गोवएसदायगा पासत्थाई अकमाणमित्ता,
 सुसत्थिया उण अट्टारममीलङ्गमहस्सुधारिणो समणा^५ । दवग्गी
 कोहो, पव्वओ माणो, वमकुडङ्गी माया, खड्गोलओ लोहो ।
 मणोरहबन्धणो इच्छाविसेमो, येवपूरणे वि इमस्स अपज्जवसा- २०

१ ACE om

२ D •पत्थिया ।

३ B सुमाङ्ग० ।

४ AD लङ्गेर ति ।

५ F समणजा ।

णगमण । किपागफलाणि सदादशो विमया । मीश्रोणहखुहा-
 पिवासादया य यावीम परीमहा पिमाया । विरम भोयण
 अणवज्ज मड्डयरवित्तीए^१ एमणिज्ज । अपयाणय मया अप्प
 माओ । जामदुयगमण च मज्झायकरण । एव च वट्टमाणेहि,
 १ देवाणुप्पिया, सिग्घमेव भवाडवी लद्धिज्जइ, लद्धित्ता य
 तमेगमन्तमणावाह मिवपुर पाविज्जइ त्ति ॥

तओ मजायससत्तदेसविरदपरिणामेण भणिय जय
 कुमारेण । भयव, एवमेय न असहा । गहियाइ अणुब्बयाइ ।
 पविट्ठो नयरि । कओ से पिउणा जुवरब्बाहिसेओ । पवत्तो
 १० सेविउ भयवन्त मणकुमार । वित्तो मासकप्पो । गओ भयव ॥

एत्यन्तरमि सो धणमिरौजौवनारओ तओ नरयाओ
 उब्बट्ठिऊण ससारमाहिण्डिय अणन्तरजम्ममि य तहाविह
 कपि अकामनिज्जर पाविऊण मओ समानो समुप्पन्नो
 इमस्स चेव जयकुमारस्स भाउयत्ताए त्ति । जाओ कालकमेण,
 १५ पट्टट्ठाविथ च से नाम विजओ त्ति । पत्तो कुमारभाव च
 वल्लहो जयकुमारस्स, अवल्लहो जयकुमारो^१ विजयस्स । एव
 च अइक्कन्तो कोइ कालो ।

असया असारयाए ससारस्स निरवेक्खयाए मच्चुणो
 विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स सपज्जवसाणयाए^२ जम्मणो

१ ACF •वित्तिर BD वित्ती

२ BD एयस्स ।

३ L जनुषो, D first hand B जतुषो ।

पञ्चत्तमुवगञ्चो राया । अहिमित्तो रज्जमि सामन्तमण्डलेण
जयकुमारो । विजञ्चो य पञ्चोसेण पलायमाणो रज्जद्विदं
काऊण चट्ठो रज्जचित्तएहि । जाञ्चो य से जणणीए सोञ्चो ॥
अन्नया य अत्यादयामण्डवगयत्तु राइणो आगया ममुद्दीई
विय मुत्तानियरवाहिणी पाउममिरी विय ममुन्नयपञ्चोहरा १
मलयमेहला विय चन्दणगन्धवाहिणी वसन्तलच्छी विय
रुदरपत्तिलयाहरणा पडिहारी । तीए य दुहाविरिक्क-
मघडियकमलमण्डेण विय मत्तयावत्थिएण अञ्जलिणा पणाम
काऊण विणत्तो राया । देव, एसा खु ते जणणी केणावि
कारणेण देवदमणमहिलमत्ती पडिहारभूमौए चिट्ठइ । तञ्चो १०
ममभम 'चिट्ठइ तुम्हे' त्ति भणन्तो 'रायमघाय उट्ठिञ्चो
राया । गञ्चो दुवारभाग । पणमिया जणणी भणिया य ।
अस्व, कि न महाविञ्चो अहं, किं वा आगमणपञ्चोयणं । तञ्चो
परुदया एसा । भणियं च जेण । अस्व, 'किंनिमित्तमिम ।
तीए भणियं । जाय, सुयमिजेहमंवञ्चियमोयाणमवियारो, ता ११
देहि से पुत्तजीविय । राइणा भणिय । अस्व, कुञ्चो भयं
कुमारस्स । तीए भणियं । जाय, ठिई एसा पयापरिवान्णुज्ज-
याणं नरवईणं, ज पडिवरकभूञ्चो महया जत्तेण ररिञ्जइ ।
तञ्चो मो कुमारो 'मा अन्नसामन्तपयारिञ्चो मंपय अहिह-
विक्कइ' त्ति गहिञ्चो रज्जचित्तएहि, अणुमय च मए एय । १०

- किं पुन जहा तस्म मरौरे पमाओ न हवद, तहा तए
जदयव्वं ति । राइणा भणियं । अय, किं पडिवक्कभूओ मे
कुमारो, जइ एव, ता को उण सपक्खो त्ति । ता किं
एइणा । एहि, अभिन्नर पविसन्ह । पविट्ठो राया । उवणीय
५ मे जणणीए आमण । उवविट्ठा य एसा । भणिय च णेण ।
भो भो महन्तया, आणेइ इइ कुमार । गया कुमाराणयण-
निमित्त रायपुरिमा । चिन्तिय च राइणा । अहो णु खलु
ईदम इम रज्ज, जस्म कए मह अणाचिक्खियकारणन्तर-
मवलम्बिऊण एय पि ववमिथ महन्तएहि ति । ता किं एइणा
१० बन्धजणस्स वि अणिव्वुदकरेण विहल्लकिलेसायाममेत्तेण
परमपमाएक्कहेउणा विवागदारुणेण रज्जेण । एत्थ पि
वज्जमाणो अविदयसमारमरूवाण जीवाण । अओ देमि इम
कुमारस्स, अवणेमि सुयमिणेइमवड्डियसीयाणलवियारमम्माए ।
एत्थन्तरमि पुव्वकयकम्मादोसेण राइणो उवरि वड्डपरिणाम-
१५ परिणओ आणिओ कुमारो । दिट्ठो राइणा, मवज्जमाणं च
ठविओ सीहामणे । आणाविया सुगन्धोदयभरिया कणय-
कलसा । गहिओ राइणा मयमेव एक्को, गहिया य अत्ते
पट्ठाणमामन्तेहि । अहिमित्तो कुमारो । भणिय च णेण ।
भा भो मामन्ता, भो भो महन्तया, एस मे राय त्ति ।
२० कूढा नवज्जा राइणा मेसमामन्तएहि य । तथो चलणेसु

निवडिऊण पुच्छिया चम्मा । अस्स, अवि अवगच्छो ते ।
 मोघाणलो । तथो महापुरिमचरियविश्वयस्सिक्कत्तहियथाए
 भणियमस्साए । जाय, कहमेव^१ अवदेः न एस्सु इत्थणेहिंतो
 चेव अवगमो मोघाणलस्स । राहणा भणियं । अस्स, कि पुण
 एत्थ कारणं ति नावगच्छामि । तौए भणिय । जाय, सुण ।
 महामिमभूय खु 'एयं रज्जं । एथवड्डमाणेण य कुणिमगिद्धा
 इव मण्डला अपरमत्यपेच्छिणो काबुरिमा न गणेन्ति सुकयं,
 स जाणन्ति उच्चिय, न पेच्छन्ति आयरं, तिमयविममोद्धियमणा
 मच्चहा सं तमायरन्ति, जेण माहोणे मग्गनिष्वाकगमणमाहणे
 अचिन्तचिन्तामणिरयणभूए मण्णयत्ते निरयमेव गच्छन्ति १०
 ति । महापुरिमो य तुमं ति कञ्चओ^२ अवगच्छामि । एमो
 'उण ते भाया कयार न एवंविहो ह्वेय्यं स्सि । अककाल-

- रादणा भणियं । अम्ब, अलमासङ्गाए । सत्यो खु कुमारो ।
 अहवा किमणेण । पवज्जामि अम्बाए अणुत्ताओ मयलजौव-
 निम्बुदकारधं समणत्तणं ति । तीए भणियं । जाय, अलं ते
 समणत्तणेणं । 'पयं परिवालेहि, एयस्स वि य करेहि
 ५ जुवरज्जाहिसेय ति । रादणा भणियं । अम्ब, तायपसाय-
 लालियाओ धन्नाओ पयाओ । निउत्तो य एयामिं परि-
 वालणे कुमारो । कयरज्जाहिसेयस्स य विरुद्धो जुवरज्जाहि-
 सेओ । जिणधम्मबोहेण विरत्तं च मे चित्त ममारवासाओ ।
 ता ' कि वड्डणा । करेउ पसाय अम्बा, पवज्जामि अह
 १० भमणत्तण ति । भणिकुण निवडिओ चलणेषु । तीए भणियं ।
 जाय, ज ते रोयद, कि तु अह पि पडिवज्जामि त्ति ।
 रादणा भणियं । अम्ब, पयदनिग्गुणे संसारे जुत्तमेयं । एत्थ
 खलु सल्ले सपज्जवसाणा निचया, पडणन्ता उम्मेहा, विओय-
 पज्जवसाणा सजोया, मरणन्त जौविथ । अकयसुकयकम्माण
 १५ य दादणो विवाओ, दुल्लह च मणुयन्ते जिणिन्दवयण । ता
 किच्चमेयमम्बाए वि । भणिओ य कुमारो । वच्छ, तायप-
 सायलालियाओ पयाओ, तं तहा चेद्वियव्वं, जहा पयाओ
 केणउ उवद्वेण न सुमरंन्ति तायस्स । परिच्चदयव्व कुमार-
 चेद्विय, अवल्लखियव्व रायरिमिचरियं, न मदलियव्वो
 २० पुव्वपुरिमविट्तो जसो । किं वड्डणा । जहा सुलद्धमिह

माणुसत्तणं हवद, तहा कायव्व ति । भणिया य रज्जचिन्तया
 सामन्ता य । तुभेहि पि उचियं नियविवेगस्स मरिम
 तायपसायाण अणुख्वं महाकुलस्स विद्धिकारयं कित्तौए
 हियं पयाकुमाराणं उभयलोयसुहावह चेद्वियव्व ति । तत्थ
 केहिंचि दहलोयसावेक्खएहिं भणिधं । महाराय, कौरमा
 अन्हाण महारायविरहियाण दूवे वि लोया । तहावि ज
 देवो आणवेद । अप्पडिहयमामणो देवो । के अन्हे समौहि-
 यन्तरायकरणस्स विसेमओ परलोयमग्गे । तओ अहिणन्दि-
 ऊण एथ तेमि वयणं उट्ठिओ राया । पयट्ठो मणकुमारा-
 यरियममौवं ।

१०

एत्थन्तरमि ममागओ गुरुपवत्तिकहणनिउत्तो सिद्धत्थो
 नाम बभणो । भणियं च तेण । देव, संसिद्धा ते मणोरहा ।
 दहेवागओ भगवं मणकुमारायरिओ, आवेमिओ तेन्दुगुज्जाणे ।
 एवं च सोऊण हरिमिओ राया । सत्तट्ठ वा पयाणि गन्नूण
 तप्पएसट्ठिण्णेव पडिलेहिय महियलं समुल्लभियरोमच्चं^१ १५
 धरणिनिहियजाणकरयलेणं वन्दिओ णेण, वन्दिऊण पयट्ठो
 भयवन्तदंसणवडिथाए । विन्नत्तो महन्तयमामन्तेहिं^२ । देव,
 मंपक्खं चेव समौहियं देवस्स । तां एत्थेव पसत्थतिहिकरण-
 मुज्जत्तजोए पव्वइस्सइ देवो । पडिसुयं राइण । गओ गुरु-
 ममौवं । इथरेहि पि विजयं भणिऊण द्वावियं महादाणं, १०

१ काराविद्या सव्याययणेषु पूया । अन्नया य पसत्ये तिहि
करणमुज्जत्तजोए समाहूढो रहवर परियरिओ रायलोएण
उग्घोमिज्जमाणए वरवरियाए पूरेन्तो अत्यिजणमणोरहे^१
'अहो अच्छरीयमहो उत्तिमपुरिमचेट्ठिय' ति भणमाणेहि

५ सुलोदज्जमाणो नायरेहि 'अणाहा कायन्दौ, अयालो य
एसो पव्वज्जाए' ति जपमाणीहि सदुक्क कहकहवि
दिस्समाणो नायरियाहि वज्जन्तेण पुष्पाहत्तरेण पढन्तेहि
मङ्गलाद् वन्दिवन्नेहि^२ पव्वज्जानिमित्त निग्गओ नयरीओ
राया । पत्तो तेन्दुगुज्जाण । पव्वदूओ एसो सणकुमारायरिय-

१० समीवे सह जणणीए पद्दाणपरियणेण य । कच्चि वेस
चिट्ठिऊण य वन्दिऊण य भयवन्न वाहोह्लोयणा पविट्ठा
कायन्दि रायनायरया । अन्नया य समत्ते मासकप्पे विह-
रिओ भयव । अहिज्जिय च सुत्त जयाणगारेण । तओ
निरदयार सामणमणुवालेन्तस्स अदक्कन्तो कोद कालो ॥

१५ इओ य 'न वावाइओ पव्वदूओ' ति जाओ से^३ मच्छरो
विजयस्स । पेसिया य एण^४ कुओइ कालाओ इमस्स
'नियपच्चइयपुरिसा वावायगा । तेहि चिय 'किनिमित्त
अणिमित्त वावायण' ति अवावाइऊण 'वावाइओ' ति निवेइय
विजयस्स । परितुट्ठो खु एसो ॥ अन्नया य 'कयाइ कम्भइ म

१ BE करा० ।

२ L 'हाइ

३ LD वदधि य ।

४ B पच्चायावो ।

५ B कउवि ।

६ B नियय० ।

ददूण हवेज्ज जिणधम्मपडिवोहो' त्ति 'अवस्सुभविद्यब्बयानि-
 ओएण अणुन्नविद्य गुरु कइवयसुसाउपरिवारिओ मयणा-
 लोयणनिमित्त कायन्दि चेव गओ जयाणगारो । निवेइय
 राइणो । कुविओ एओ वावायगपुरिमाण । महाविद्या ऐण
 पुच्छिया य । अरे कत्य वा कह वा तुओहि सो समणग- ५
 ख्वधारी वेरिओ से वावाइओ त्ति । तओ तेहि विच्चाय-
 तयागमणेहि भणिय । देव, नन्दिवद्धणे सन्निवेसे । केसा
 लकारविगमेण न पच्चभिघाओ अन्हेहिं । तओ पुच्छिओ तत्य
 एओ समणओ 'कहि कयओ वा एत्य जओ' त्ति । तेण
 भणिय । एत्य नागदेवहरण ओ एस झाणमुवगओ त्ति । १०
 तओ 'सुखमेव तमुज्जाण' ति गन्तूण वावाइओ अन्हेहि ।
 राइणा भणिय । अओ कोइ तवस्सो तुओहि वावाइओ, सो
 उण महापावो इहागओ त्ति । तेहि भणिय । देव,^१ न सम्म
 वियाणामो । राइणा भणिय । कि 'गय एत्य सपय
 वावाएस्सामो' । पडिस्सुय च णेहि । निग्गओ य एओ १५
 १नियमन्दिराओ भयवन्तदसणनिमित्त । दिट्ठो णेण भयव
 वन्दिओ य । धम्मलाहिओ य भयवया । कहिओ से सब्बजु-
 भासिओ धओ । न विरत्तो एओ ससारवासाओ त्ति
 मुणिओ से अहिप्पाओ । भणिओ य एओ । महाराय,
 अवगय चेव तए एय, जहा कम्मपरिणामफल ससारियाण २०

- सत्ताणं सुहं दुक्खं च । सब्बे सत्ता सुहं अहिंससन्ति, न
 दुक्खं । मूलं पुण इमस्स धम्मो । तस्स परिणामो सुखवया
 पियसमागमसुहादं सोहमं आरोगया विउला य भोया ।
 ता अवलम्बेहि सयलसोक्कनिहाणभूयं धम्मं, आयरस्स सेत्ति,
 ५ वट्टेहि दाणं, करेहि सब्बसत्तेसु दयं ति । विजएण चिन्तियं ।
 समुप्पन्नं इमस्स मरणभयं, अश्रो एव मणाद । ता कर्हिं
 वच्चद ति । चिन्तिकण भणियं च णेण । भयवं, जं तुमं
 आणवेमि । अन्नं च । जयप्पभूदमेव पडिवन्नो तुमं वीय-
 रागभासियं धम्म, तयप्पभूदमेव आढत्तं मए इमं । भयवया
 १० भणियं । सोहणं कयं १तए । तन्नो कचि वेलं पञ्जुवाभिऊण
 पविट्ठो नयरिं । चिन्तियं च णेण । अज्जेव एयं दुरायारं
 वावाणमि । एसन्ते वि भयवन्ते पुब्बकयकिलिट्ठकप्पपरिणई
 चेवेत्थ कारणं विजयस्स । भणियं च

अदमंकिलिट्ठकप्पाणवेयणे जो ष होइ परिणामो ।

- १५ सो सकिलिट्ठकप्पस्स कारणं जमिह पाएण ॥

- समागया रयणी । भणिया य रादणा पुब्बपेसिया
 वावायगपुरिमा । अरे अज्जं तं दुरायारं वावाणमो त्ति
 पडिस्सुयमणेहिं । अत्यमिन्नो मियङ्को । कदवयपुरिमपरि-
 वारिन्नो गन्नो जयाणमारसमौवं विजन्नो । दिट्ठो य णेण
 १० निवायमरणपदैवो व्व मज्झाणमंगन्नो भयवं । तिव्वाणुहाव-
 कमाश्रोयएणं च कड्डिय मण्डलग । अहिययरं गहिन्नो

कसाएहिं । अवगया सुकयवासणा,^१ पवत्तो महामोहो,
 आसगल्लिओ तिब्बकम्पपरिणईए । पवद्धुमाणकोवाणलेण पद्दओ
 सिरोहराए, एगपद्दारेणेव पाडियं उत्तिमद्दं । 'विजयकुमारो
 चेव एसो' त्ति 'अहो विचित्तया जीवचरियाणं, अचिन्तणीया
 कम्पुणो गद' त्ति चिन्तिऊण अवगया साङ्गणो ॥

भयवं पुण गम्भीरयाए आसयस्स विमुद्धयाए^२ मेत्तौए
 अचलिययाए झाणस्स निम्ममयाए सरौरे भाविययाए जिण-
 वयणस्स खीणप्पाययाए पावकम्पुणो विमुद्धयाए लेसाभावस्स
 थिरयाए संजमधिईए आसन्नयाए परमपयस्स अपरिवडिय-
 सुद्धपरिणामो चइऊण देहं समुप्पन्नो आणयाभिहाणे देव- १.
 लोए सिरिप्पहे विमाणे अट्टारसमागरोवमाज्ज वेमाणिओ
 त्ति । ^३विजयओ विय तं वावाइऊण महाणुभावं कयकिच्चं
 मन्नमाणो अप्पाणं पविट्ठो नयरिं । सेससाङ्गणो वि गोसे
 गया सणकुमारायरियसमौव । माहिओ सयलवुत्तन्तो आय-
 रियस्स । सुप्पीसो त्ति^४ काऊणमणन्नसरिसं कयं परिदेवणं १।
 गुरुणा । इयरो वि च विजयनरवई तयप्पभूदमेव महया
 पावोदएण समुप्पन्नमहावाहिवेयणो 'जओ वावाइओ' त्ति

१ BD सद्दा ।

२ BD add जीवाचमुवरि ।

३ CE om all down to इयरो वि D : mug

४ A सुप्पी D सुप्पी - B सुप्पीसो ।

एद्वमेत्तेणमप्याणं कयत्थं मत्तमाणो अहाउय पालिऊण
 दुक्कमच्चुणा मत्तो समाणो उप्पन्नो पङ्कप्पहाण पुढवीए
 दमसागरोवमाऊ महाघोरनारत्तो त्ति ॥

जयविजया य सहोयर् जं भणियमिहासि त गयमियाणि ।

५. वोक्कामि पुव्वविद्धियं धरणी लच्छी य पद्मञ्जा ॥

पञ्चमो भवगगहण ममत्त ॥

.

॥ कट्टो भवो ॥

अतिय इहेव जम्बुद्वीवे भारहे वासे परिहरिया अहमेणं
वज्जिया कालदोसेण रहिया उवह्वेण निवामो नयसिरीए
मायन्दो नाम नयरौ ।

जौए मज्झमत्तकामिणिलीलाचंकमण्णेउररवेण ।

भवणवणदोहिओयररया वि हंसा नडिज्जन्ति ॥

जौए सरलमहावो पियंवओ धम्मनिश्चयनियचित्तो ।

पठमाभासौ नेहालुओ य पुरिसाण वग्गो ॥

तस्य दरियारिमहणो सुकयधम्माधम्मवत्त्यो कालमेहो
नाम नरवर्द्ध । तस्म अर्द्धव मज्झमओ सयलनयरिसेट्ठिचूडामणी
बन्धुदत्तो नाम सेट्ठि त्ति । सो य परम्पुहो परकलत्ते न १०
अभत्यणाए, अलुद्धो परविभवे न धम्मोवज्जणे, अमंतुद्धो
परोवयारे न धणागमे, अहिगओ पौर्दए न मच्छरेणं,
दरिहो दोसेहिं न विह्वेणं । तेण मा नयरौ मलयवणं पित्त
पारिजाएण वसन्तो विय कुसुमुग्गमेण पावममिरौ विय
मेहावलीए सरयकासो विय चन्दमण्डलेणं अहिंयं विभूमिय ११
त्ति । तस्म कमलायरस्म विय विजुप्पद कोमो मित्तमण्डलेण,
कप्पतहवरस्म विय खम्भे पायं काऊण गहियाइं फलाइं

- अत्यनिवहेण । तस्स समाणकुलरूवविहवमहावा चारप्पहा
 नाम भारिया । स इमीए सह धम्मत्यश्रमग्गपमर विमय-
 सुहम^१णुहविस्सु त्ति ॥ इओ य सो आणयकप्पत्तामी देवो
 तमि देवत्तोए अहाउय पालिऊण चुओ समाणो समुप्पन्नो
 १ चारप्पहाए कुच्छिमि । दिट्ठा य णाए तीए चेव रयणीए
 चरिमज्जाममि सुमिणए दिव्वपडमासणोवविट्ठा धवलदुगुल्ल-
 निवसणा विविहरयणखचियरसणकलावा सुकुमालमिउफसेण
 उत्तरौएण पच्छादयपओहरा मुत्तावल्लीविहमियाए भिरो-
 हराए^२ इण्टन्तमज्जयरफुल्लगहियकमला धवलकरिवरेहि
 १० दिव्वकल्लणकलसेहि अहिभिच्चमाणा भिरी वयणेणमुयर
 पविसमाणि त्ति । तओ त दट्ठूण विउट्ठा एमा । गाहिओ
 तीए हरिभनिभराए ददयस्स । भणिया य णेण । सुन्दरि,
 भिरिनिवासो ते पुत्तो भविस्सुद । पडिस्सुयमिमौए । तओ
 विसेसेण तिबग्गसपायणरयाए अदक्कन्तो कोइ कालो । पत्तो
 ११ पसूदसमओ । पसूया य एमा, जाओ से दारओ, निवेइओ
 परितोसनामाए चेडियाए बन्धुदत्तस्स । परितुट्ठो एसो ।
 दिन्न तीए पारिओमिय । कय उच्चिय करणिज्ज । अदक्कन्तो
 मासो दारयस्स । पट्ठाविय च से नाम पिद्यामहस्स सन्निय
 धरणो त्ति । पत्तो कुमारभाव, गाहिओ कलाकलाव ।
 १० निष्साओ य तत्थ पयाणुसारी सबुत्तो ॥

१ E *णुवत्तस्स अदक्कन्तो कोइ कालो इओ य etc

१ OE adds विभाजमाणा ।

१ ACE *मज्जयइ ।

एत्यन्तरमि भो विजयजीवनारश्चो तश्चो नरयाश्चो
 उव्वट्टिऊण पुणो ममारमाहिण्डिय अणन्तरंभवे तद्वाविह-
 मणुद्वाण काऊण तीए चेव नयरीए कत्तियस्स भेट्ठिस्स जथाए
 भारियाए कुच्छिसि इत्थियत्ताए उव्वच्च त्ति । जाया
 कासक्कमेण । पदद्वाविय च से नाम लच्छि त्ति । पत्ता १य
 जोव्वण । अचिन्तणीययाए कम्मपरिणामस्स १भविष्यव्वयाए
 १निश्चोएण महाविभूर्द्धए परिणीया य णेण । अत्थि पीई
 धरणस्स लच्छीए, न उण तीए धरणमि । चिन्नेइ एमा ।
 अल्ल मे जीवस्सोएण, जत्थ धरणो पददिण दीसइ त्ति ।
 एवं च विडम्बणापाय^१ विषयसुहमणुव्वन्ताण अइक्कन्तो १०
 कोइ कालो ॥

अन्नया य पयत्ते मयणमहमवे कौलानिमित्त पयट्ठो
 रहवरे धरणो मलयसुन्दर उज्जाणं । पत्तो नयरिदुवारदेम ।
 एत्यन्तरमि तश्चो चेव उज्जाणाश्चो कौलिऊण मश्चो रहवरेण
 नयरिदुवारदेमभाय पच्चनन्दिसेट्ठिपुत्तो देवमन्दि त्ति । ११
 मिल्लिया रहवरा दुवारदेमभाए । वित्थिययाए रहवराण
 न दोण्ह पि निग्गमणपवेमभूमो^२ । भणिय च देवमन्दिणा ।
 भो भो धरण, ओमारेहि रहवर ताव, जाव मे पविसइ
 रहो त्ति । धरणेण भणिय । अइगश्चो मे रहो, न तीरए
 वालेउ । ता तुम चेव ओमारेहि, जाव मे मीसरइ त्ति । १०

- देवनन्दिणा भणिय । भो भो धरण, अह केण उण अह
 भवओ उणओ जेण रहवर ओसारेमि । धरणेण भणिय ।
 भो भो देवनन्दि, 'तुल्लमेवेय । एव च वित्थक्का दुवे वि
 सेट्ठिपुत्ता । कृदो निग्गमपवेसमग्गो^१ नायरयाण । पवित्थिणो
 ५ जणवाओ, विम्माओ एस वुत्तन्तो नयरिमहन्तएहि । आलोचिय
 च णेहि । दुवे वि खु महापुरिसपुत्ता, न खलु एत्थ एगस्स
 वि निरागरण जुज्जइ त्ति । ता इम एत्थ पत्तयाल
 निम्भच्छिज्जन्ति एए । जहा । कौस तुभे पुब्बपुरिसज्जिएण
 विहवेण गव्वमुब्बइह । केण तुम्हाण नियभुओवज्जिएण
 १० दविणजाएण दिन्न महादाण । केण वा काराविओ धम्माहि
 गारो । केण वा अभुद्धरिओ विहलवग्गो । केण वा परि-
 ओमिया जणणिजणया । ता किमेदणा निरत्यएण बद्धजणो
 ववसणिज्जेण अहोपुरिसियापाएण चेट्ठिएण । अओ उवसह-
 रह एय, ओसारेह नियनिययामाओ चेव पिट्ठओ रहवरे'
 १५ किमन्नेण ति । एवमालोचिजण 'इणमेव तुभेहि ते वत्तव्व ।
 त्ति भणिऊण विमज्जिया'^२ वयणविन्नामकुसला 'धम्मस्य-
 विसारया परिणया वओवत्याए निवासो'^३ 'उवसमस्स इह-
 परलोयावायदमगा सुट्ठिया धम्मपक्खे सयलनयरिजणवद्धमया
 चत्तारि चारिया'^४ । गया ते तेमि समीव । अभुट्ठिया य
 २० णेहि । अणुसामिया चारिएहि । माहिओ पवराहिप्पाओ ।

१ । तुल्लमेवेय, B • तल्लमेवेय

२ । • पावेस

३ । I 1 se ts य ।

४ । B । धम्मस्य

५ । • वा

६ । C धम्मस्स ।

७ वा ।

मोक्षणं ति परितुट्ठो देवनन्दो । असोक्षणं ति लज्जिओ
 धरणो । भणियं च तेण । भो भो महन्तया, जं तुभे
 आणवेह, तमवस्स मए^१ कायव्वं । किं तु पडिबोहिओ अहं
 तुभेहिं, लज्जिओ य^२ अत्तणो चेद्विण्णं, महद् मे ओहावणा,
 आमगधपायं च मत्तेमि अत्ताणयं । ता एवं मे^३ अणुगहं ५
 करेह । ओसारिज्जन्तु एए रहवरा । गच्छामो य अन्हे इओ
 अज्जेव देसन्तरं । तओ संवच्छरेण जो चेव ए ^४पहयं
 दविणजायं विडविज्जण इहागच्छिय अहियं सप्पुरिमचेद्वियं
 करेस्सुद, तस्सेव सन्तिओ रहो इमीए चेव तेरसीए पवि-
 मिसुद वा निक्कमिसुद वा । चारिएहिं भणियं । अलमेइणा १०
 अभिनिवेसेण । धरणेण भणियं । न अन्नहा मे निब्बुद्दो होइ ।
 चारिएहिं भणियं । ^५पउरामेत्य पमाणं । धरणेण भणियं ।
 निवेएह पउराणं । देवनन्दिणा भणियं । जुत्तमेयं, को एत्य
 दोमो । तओ निवेदयं पउराणं । वड्डमयं च तेमिं । महाविद्या
^६य तेमि जणणिजणया । साहिओ वुत्तन्तो, वड्डमओ य तेमि १५
 पि । तओ काराविद्या सवह 'न तुभेहिं एएमिं संवाहणा
 कायव्वा' । महाविद्या धरणदेवनन्दो । ममप्पियं पत्तेयं ^७तेमिं
 पच्चदौणारलक्कपमाणं भण्डमोजं । कयं च ववत्थापत्तयं 'जो
 चेव एएमिं संवच्छरयन्तरे अहिययरदविणजाएण पोहमं
 पयडइस्सुद, तस्सेव सन्तिएण रहवरेण गन्तव्वं, न इयरस्सु' । २०

१ BCE *सुं, B मे ।

२ B om

३ CE एवमेव ।

४ B वड्डयं ।

५ BCE पउर० ।

६ E दोषविज० ।

७ L om.

दिन्ना य णेहि सत्तया । सुद्धियं पत्तयं । कूढं पउरभण्डारे^१ ।
निग्गया नियपरिवारपरिवारिया महया चउयरेण धरण-
देवनन्दी, गेण्हिऊण जहोचिय भण्ड पयट्टा देसन्तरं, एगो
उत्तरावहं, अवरो पुव्वदेसं ।

- ५ एत्यन्तरंमि चिन्तिय लच्छीए । दीहाणि देसन्तराणि,
सुहेण विओओ, दुक्खेण समागमो, ता न-याणामो,
अन्तराले किमह पाविस्सु ति^२ । अवावाविओ चेव विउत्तो
रु एओ । गया य सत्यवाहपुत्ता एग पयाणयं । पेसियाओ
य एण्णिं बन्धुदत्तपञ्चनन्दीहिं सरौरट्ठिदनिमित्तमाओचिय
१० आउच्छिऊण नयरिमहन्तए सपरिवाराओ वड्ढओ, मिलि-
याओ य एण्णि । पइदिणपयाणएहि^३ च ^४गच्छमाणं
अदक्कन्ता कइवि^५ दियहा ॥

- अथया य परिवहन्ते सत्ये दिट्ठो^६ धरणेण एगमि वण-
निउञ्जे अचन्तसोमहूवो उप्पायनिवाए करेमाणो विज्जाहर-
१५ कुमारओ । गओ तस्स समीवे । पुच्छिओ य एओ । ओ
किनिमित्त पुण तुम असजायपक्खो विय गहउपोयओ
मुहविधारोवलक्खिज्जमाणनहङ्गणगमणूसुओ विय उप्पाय-
निवाए करेसि । आचिरु, जइ अकइणिज्जं न होइ । तओ
अहो से भाववुयया, अहो आगई, अहो वयणविन्नामो' त्ति

१ B भण्डारे E भण्डारे ।

२ B किमप्य भविस्सुइ ति ।

३ E om

४ F एण्ण य ।

५ E om

६ E वरवय

• AD add य

चिन्तिऊण भणियं विज्जाहरेण । भो, सुण । अहं खु वेयढ-
 पव्वए अमरपुरनिवासी हेमकुण्डलो नाम विज्जाहरकुमारो
 अणमत्थविज्जो गयमिओयपरो तत्थेव चिट्ठामि, आव समा-
 गओ तायस्स परममिच्चो विज्जुमासी नाम विज्जाहरो ।
 भणिओ य ताएण । कुओ तुमं, कीम वा विमणदुग्गणो ५
 दीममि । तेण भणियं । विज्जुमाओ अहं । विमणदुग्गणत्ते
 पुण इमं कारणं । दिट्ठं मए विज्जुमाओ दहागच्छमाणेण
 उज्जेणीए निज्जेयकारणं । ताएण भणियं । कीइमं निज्जेय-
 कारणं । विज्जुमास्सिणा भणियं । सुण ।

अत्थि उज्जेणीए मिरिप्पओ नाम राधा । तस्स हविणि व्व १०
 खुसमावहवेजयन्ती जयमिरी नाम धूया । मा य पत्थेमाणस्स
 वि न दिस्सा कोइणरायपुत्तस्स मिसुपालस्स, १ दिष्सा इमेण
 वज्जेमरसुयस्स परोवयारकरणेक्कलान्मस्स मिरिविजयस्स ।
 कुविओ मिसुपालो । आगओ जयमिरिविवाहमिमिच्चं
 मिरिविजओ । तओ पारहे महाविभूट्टए विवाहमहमवे १५
 निगया मयण^१वन्दणनिमित्तं मसालोत्थि विहाएणमवकन्दं
 टाऊणं अवहरिया मिसुपालेण जयमिरी । उट्ठाइओ कल-
 यलो । मुणिओ बुत्तलो मिरिविजएणं । लग्गो मग्गओ ।
 ममासाइओ मिसुपालो । आवडियमाओहण । गाढपहारीकएणं
 च खेऊण मिसुपालं निधत्तिथा जयमिरी । पहारगहयथाए २०

- य सो महाणुभावो पाणससए वट्टए । सा वि रायधूया 'न
 अहमेयंमि अकयपाणभोयणे पाणवित्ति करेमि' त्ति
 वामकरयलपणामियवयणपद्धया अणाचिक्खणीय अवत्यन्तर-
 मणुहवन्ती दुक्खेण चिट्ठइ ॥ एय मे एत्य कारणं । ताएण
 ५ भणियं । ईदसो एस ममारो । खेत्तणयभूया खु एत्य
 कम्मपरिणईए पाणिणो । ता अलं निव्वेएण ॥ तओ मए
 चिन्तिय । साहिय मे कम्म चेव हिमवन्तपव्वय^१गयस्सु
 दरिहइगयं महोसहिमवल्लोदकण गन्धव्वरदनामेण गन्धव्व
 कुमारेण^२ मम वयंसएण । जहा भो हेमकुण्डल, मच्चो खु
 १० एस लोयवाओ, ज अचिन्तो हि मणिमन्तोमहीण पभावो
 १त्ति, जओ एयाए ओमहीए सो पहावो, जेण विदारियद्वी^३
 वि खग्गादपहारो दमीए पक्कालणोयएण पि पणट्ठवेयण
 तस्सुणा चेव रुज्झइ त्ति^४ । दिट्ठपच्चया य मे एसा । ता
 गच्छामि अहय हिमवन्त गेण्हकण 'तय ओमहि उवणेमि
 १५ सिरिविजयस्सु । तओ सुमरिऊण कहचि गयणगामिणिं
 विज्ज गओ हिमवन्तपव्वयं । गहिया ओमही । ^५ओइणो
 हिमवन्ताओ । 'मा सिरिविजयस्सु अवाहियं भविस्सुइ' त्ति
 पडिनियत्तो वेएण । पत्तो एयं निउअ, खीणयाए वेयागमणेण
 वीममणनिमित्त ओइणो इहइ, कय चलणभोय उवविट्ठो

१ C गुह्यः ।

२ B *रएय । om मम वयंसएण ।

३ D om all down to जेण ।

४ E *ओ ।

५ E om

६ F न B नउ ।

७ BE om

'कुरवपायवसमीवे, ठिओ मुऊत्तमेत्त, उच्चलिओ य उज्जेणि ।
 सुमरिथा गयणगामिणी विज्जा, जाव अहिणवगिहीयत्तणेण
 गमणसभमेण थ विमुमरिथ मे पय । तओ सा न वहइ त्ति
 उप्पायनिवाए करेमि । धरणेण भणिय । भो एव ववत्थिए
 को इइ उवाओ । हेमकुण्डलेण भणिय । नत्थि उवाओ ।
 अओ चेव रायउत्तविणाससङ्काए^१ उत्तमद मे हियय, पणसुद
 मे मई । सव्वहा न अप्पपुष्पाण समीहिय सपज्जइ त्ति दढ
 विमणो ण्हि । धरणेण भणिय । भो अत्थि एस कप्पो, ज मा
 अन्नस्स समरुत्त पढिज्जइ । हेमकुण्डलेण भणिय 'अत्थि' ।
 धरणेण भणिय । जइ एव, ता पढ कयाइ अह ते पय १०
 लहामि । तओ हेमकुण्डलेण 'नत्थि अविमओ पुरिस-
 सामत्थस्स' त्ति चिन्तिथ सामन्नसिद्धि काऊण पढिया
 विज्जा । पयाणुमारित्तणेण सुद्ध पय धरणेण । साहिय
 हेमकुण्डलस्स । परितुडो एसो । भणिय च णेण । भो भो
 महापुरिस, दिन्न तए जीविय मम समीहियसपायणेण १५
 रायउत्तस्स, ता किं ते करेमि । धरणेण भणिय । कय ते^२
 करणिज्ज गच्छ, समीहिय सपाडेहि । तओ हेमकुण्डलेण
 'अहो से महाणुभावय' त्ति चिन्तिथ 'परत्थ'^३ करेज्जासि'
 त्ति भणिऊण दिन्न ओसहिवल्लयखण्ड । पणयभज्ज^४ भौइत्तणेण

१ B कुरवथ ।

२ E 'सासकार ।

३ B adds पिय ।

४ E ने ।

५ E परमत्थ ।

६ B भौइयत्तणेण ।

गहिय १च ऐण । गओ विज्जाहरो, आगओ य धरणो
निययसत्यं । अदकन्ता कइवि दिथहा ॥

अजया य गिरिनदतीरंमि समावासिए सत्ये गवल-
जलयवणा वेस्तिनिबद्धुकेसहारा वक्कलद्धनिवसणा १कखिय-
५ कोडण्डवावडगहत्या सुणयवन्द्रसगया सदुरकं रुयमाण दिट्ठा
धरणेण नाइदूरगामिणा सवरजुवाणय त्ति । महाविया ऐण
पुच्छिया य । भो किंनिमित्त रुयह त्ति? । तेहिं भणिय ।
अज्ज, अत्थि अन्धाण कालसेणो नाम पत्नीवई ।

जस्स इह विन्धियाओ सत्तिनियाणाणि चिन्तयन्तीओ ।

१० न समसियन्ति दुग्ग परचक्कभए वि वाहीओ ॥

एकसरघायलद्धा जस्स य करिकुम्भदारणेकरमा ।

न वि विहलन्तसरौरा गच्छन्ति पयं पि केसरिणो ॥

सो खु केसरौ आगओ त्ति आयसिय घेत्तूण कोट्ठणं

कणियसरं १च एगागी सेव निग्गओ पत्नीओ । न दिट्ठो १य

१५ ऐण नग्गोहपायवन्तरिओ केसरौ । गओ तस्स समीवं ।

गह्मिओ य ऐण पट्ठिट्ठेमे । वावाइओ तेण १वत्तिऊण

१कट्ठारएण केसरौ । तेण वि य मे १तोडिय १सत्तिमद्दखण्डं ।

तओ सो 'नत्थि मे औविथं' ति मच्चमाणो जल्लणपवेम

काउमारद्धो । सुणिओ मे एम बुत्तन्तो गेहिणीए । तओ

१० सा वि आवन्नसत्ता तं सेव काउ वुवमिया, वारिया वि

१ E धरणह ।

१ C कखिय • E कखिय • ।

५ B om

१ E om

१ B कुरियाह ।

१ E om

BE transpose.

पत्नीवदणा न विरमद् न्ति । तत्रो तेण पेसिया अन्हे तीए
 संधारणत्तं पिडणो से आणयणनिमित्तं । वीररसपद्माणो खु
 सो मघणवच्छलो य । ता न-याणामो, किं पडिवज्जिस्सुद
 न्ति । महादुक्खपीडिया असमत्था य धरिउं दमं सोयादरेयं
 अविज्जमाणोवाया य पडिवज्जिऊण इत्थियाभावं केवलं ५
 हयम्ह । धरणेण भणियं । भद्दा, अलं सोएण । दसेहि^१ से
 पत्नीवदं । कथाद जीवावेमि अहय । तत्रो चलणेसु निवडि-
 ऊण हरिस^२वसुप्फुल्ललोयणेहि^३ जंपियं सवरेहिं । अज्ज, एवं
 तुमं देवावयारो विद्य आगईए । "ता "तुमं चेव समत्थो
 मि देवं समासासेउ^४ । अत्र च । जद अन्हेसु अणुगहवुद्धी १०
 अज्जस्स, ता तुरियं गच्छउ अज्जो ; मा तस्स महाणुभावस्स
 अज्जाहियं भवे । तत्रो घेत्तूण विज्जाहरविदणं, ओसहिवलयं
 आहहिय वेसरं कदवयनियपुरिसपरिवारिओ तुरियतुरियं
 गत्रो सत्यवाहपुत्तो । दिट्ठो य तेण नग्गोहपायवतलंमि
 चियगासन्नसंठिओ रुद्धिरधारापरिमित्तगत्तो मिणेहसारमसदं १५
 १च रोवमाणीए जायाए संगत्रो कालसेणो । निवेदओ से
 वुत्तन्तो सवरजुवाणएण । अक्खुट्टमाणो य मुक्खानिमौलिय-
 लोयणो निवडिओ धरणिवट्ठे । धरणेण भणियं । उदयमुदयं
 ति । तत्रो आणीयमुदय नलिणिपत्तेणं । कूटमोसहिवलयं
 दाऊणमुत्तिमद्गखण्डं । मित्तो य णेण,^५ जाव अचिन्तयाए २०

१ १०८ । २ D om वसु, E om सव । ३ E य । ४ E om

५ A देवसमासेउ । ६ CE om ७ B adds मोसहिवलयदण्ड,

CE मोसहीभोपदोदण्ड ।

- शोमहिपहावसु पुन्वह्वाशो वि अहिययर टमणीशो अल-
 रिक्खमाणवणविभाशो उट्ठिओ कालसणो । तुट्ठा य से
 घरिणी मह परियणेण । चलणेसु निवडिऊण भणिय च
 णेण । अज्ज पिययमाजीयरक्खणेण मपाडियमहापओयणा तुह
 ८ मन्तिया पाणा, किमेत्य अवर भणीयद । धरणेण भणिय ।
 मव्वमाहारणा सेव महापुरिमपाणा हवन्ति । किमेत्य
 अहिय । कालसेणेण भणिय । 'ता आदमउ अज्जो ज मए
 कायव्व ति । धरणेण भणिय । महापुरिमो खु तुम ता
 कि अवर भणीयद तथा वि मत्तेसु टया' । कालसेणेण
 १० भणिय । परिवज्जिया जावज्जीवमेव मए अज्जवयणेण पारड्डी ।
 धरणेण भणिय । कय से करणिज्ज । तओ गओ मत्यवाह-
 पुत्तो निययमत्य ॥

- अदहन्ता कइवि दियहा 'अणवरयपयाणण । दिट्ठो
 य णेण परकमन्थीए उववामट्ठिएण' आयामुहीमस्सिवेममि
 ११ आवामिए मत्ये जरसोरमिवमणो गेहयविल्लित्तमव्वगत्तो
 सन्धदेमारोवियतिरकसुमिआ असोरो सेव सारो त्ति करिय
 गहिओ तज्जन्तविरमडिण्डिम वज्जन्त्याम नीयमाणो चण्डाल-
 जुवाणओ त्ति । तेण वि महन्त मत्यमवन्नाइय सुद्धयाए
 आसयगा वज्जहयाए जीवियसु तसु समीवमि सेव महया
 १० महेण जपिय । भो भो मत्तिया 'मुत्तेह तुओ । महामर-

निवासी मोरिओ नाम चण्डालो अहं, कारणेण थ कुसत्यलं
 पयट्ठो, विप्पलद्धबुद्धौहि य दण्डवासिएहि अपेच्छिऊण चोरे
 अदोसयारी चेव मन्दभागो गिहीओ न्हि । ता मोयावेह,
 भो मोयावेह; सरणागओ अहं अज्जाण । अन्नं च, मरण-
 दुक्काओ वि से इयमअहिय, ज तद्वाविह निक्कलद्धपुब्बपुरि- ५
 सज्जियस्स^१ जसस्स^२ विणा वि दोसेणं मदलण त्ति । ता
 मोयावेह, भो मोयावेह । तओ सुद्धचित्तयाए चिन्तियं
 धरणेण । न खलु दोसयारी एवं अपद । कइणापवन्नेण
 भणिया णेण^३ आरक्खिया । भो भो कुलउत्तया, मम कएण
 विहीरइ मुज्जत्तयं, जाव एयमन्तरेण विन्नविऊण नरवइ^४ १०
 दविणपयाणेणावि^५ मोयावेमि एयं । तेहिं भणिय । जइ
 एवं, ता लज्जं होहि । तओ घेत्तूण नरिन्ददरिमणनिमित्तं
 दीणारमयसइस्समुच्च मुत्ताहलमालं गओ नरवइसमीवं ।
 दिट्ठो य णेण राया । माहिऊण वुत्तन्तं विन्नत्तो चण्डाल-
 न्तरेण नरवइ । कओ से पसाओ । दूयसहिओ य तस्स १५
 मोक्खणनिमित्तं आगओ तमुद्देसं । मोयाविओ एसो । 'तुमो^६
 इमस्स जीवियदायग' त्ति भणिऊण पूइया आरक्खिया ।
 ० देवाविऊण पाइयं भणिओ^७ 'य चण्डालो । भइ, मपाडेहि

१ CE •विप्पलद्ध। २ BCE कुलजसस्स। ३ CE आवसिक्किया ।

४ B •वइ ।

५ B •येथ थ मोयावेति ।

६ CE तुमो ।

७ B adds पारिहाविक्खइ कइयं, CE read दवा• ।

८ B om

समौद्ध्यं । 'अज्ज, मा तुह मा अवत्या हवउ, जीए मए
चिय पओयण' ति भण्णिऊण [कथञ्जलिउडो खिदनिमिय-
जाणुकरयलमुत्तिमज्जो पणमिऊण सत्यवाहपुत्तं]^१ गओ
चण्डालो^२ ॥

५. १धरणो वि १य कदवयपयाणएहि पत्तो उत्तरावहतिलय-
भूयं अयलवरं नाम पट्टणं । दिट्ठो १य राया । वडमन्निओ
तेणं । विभागसंपत्तीए य विक्खिणियमणेण भण्डं । समासादओ
अट्ठगुणो लाभो । ठिओ तत्थेव कयविक्रयनिमित्तं चत्तारि
मासे । पुणोयएण च विडत्त १दविणजायं । सखावियं च णेण,
१० जाव अत्थि कोडिमेत्तं ति । तओ गहियं मायन्दिमववहारो-
चियं भण्ड । भराविओ सत्थो । पयट्ठो १नियदेसागमण-
निमित्त महया चडयरेण ।

पइदियहपयाणेण य सवरवह्णगेयसुद्धियमयजूहं ।

थेवदियहेहि सत्थो पत्तो कायम्बरि अडवि ॥

१५. १वसहमयमहिमसद्वलकोलमयसंकुल महाभौम ।
माइन्दविन्दचन्दणनिरुद्धसमिसूरकरपसर ॥
फलपुट्ठतरुवरट्ठियपरपुट्ठविमुक्क^३ विममहलबोलं ।
१तरुकणइकयन्दोलणवाणरुक्काररमणिज्जं ॥

१ AB om. the passage in brackets

१ B adds तस्स समौवाउ

कारव म सुव चित्तेष ।

२ B adds तउ ।

३ BCE om

४ B adds पभूये ।

५ D १देसावगमनिमित्तं ।

६ CE वसपययं,

BD correct it in वसहमय ।

७ B सडरउल ।

८ CE तहवहाजावर ।

मंयणाहदरियरुञ्जियमद्^१समुत्तत्यफिडियगयजूहं ।

वणदवजालावेडियचलमयरायन्तगिरिनियर ॥

निहयवराहघोणाहिघायजञ्जरियपल्लोयन्त ।

दप्पुदुरकरिंनिवहमदलियच्चिन्तालमघाय ॥

तीए वहिऊण सत्यो तिप्पि पयाणाद^२पल्लममौवे ।

५

आवामिओ य पल्लजलयरमंजणियमखोहं ॥

आवामिऊण तीरे^३मरस्तु मञ्जमि कौलिऊण सुहं ।

तो रयणीए सत्यो सुत्तो दाऊण^४थाणाद ॥

^५रयणीए चरिमजाममि भौमण(य)सिद्धमद्[गद्]गद्वा ।

अह सवरभिञ्जेणा पडिया सत्यमि वीसत्ये ॥

१०

हण हण हण त्ति गद्दमसद्मंजणियजुवदमतासा ।

अन्नोन्नसभमा लगदीहकोदण्डमघाया ॥

तीसे मसद्दवोहियसत्यियपुरिसेहि मह महाभीम ।

जुञ्जमह मपलगा मरोहविच्छिन्नसरनियर ॥

सत्यियपुरिसेहि दढ मेणा दप्पुदुरेक्खवौरेहि ।

१५

आवाए चिय खित्ता दिमो दिस हरिणजूह व्व ॥

तो वीरसेणपमुहा सवरा मव्वे पुणो वि मिलिऊण ।

अन्नोन्नतज्जणाजणियरोमपमरा समञ्जीणा ॥

अह निब्बिओ म सत्यो येवत्तणओ य सवरसेणाए ।

पयरो पिवीलियाण भीम पि भुयगमं डमद ॥

२०

१ B समुत्तइमिडिय० ।

२ D पल्ल० B पल्ल० ।

३ C सरयमसंजमि,

E सरयमसमि ।

४ CE दावार्द ।

५ B adds शततरणि ।

निज्जिणिऊण य मत्थ रित्थ घेतूण निरवसेमं पि ।

वन्दं पि किपि सवरा उवट्ठियः कालसेणस्स ॥

भणियं च णेहि । एय रित्थ मत्थाओ देव आणीयं

वन्द च किपि थेवं । संपद देवो पमाण ति । तओ काल-

५ सेणेण पुच्छिया वन्दयपुरिसा । भो कुओ एस मत्थो कस्स

वा सन्तिओ त्ति । एत्यन्तरमि सौहकयपहारसंरोहणनिमित्तं

मत्थवाहपुत्तेण 'सहागओ उवलद्धो पच्चभिन्नाओ णेण

सगमो नाम मत्थवाहपुत्तपुरिमो' । भणिय च णेण । भद,

कहिं तुम मए दिट्ठो त्ति । तेण भणिय । न याणामो,

१० तुम चेव जाणमि त्ति । कालसेणेण भणिय । अवि आमि

तुम दओ उत्तरावहपयइस्स मम पाणपयाणहेउणो अविन्ना-

यनामधेयस्स मत्थवाहपुत्तस्स समीवे' । मंगसेण भणियं । को

कह वा तुह पाणपयाणहेऊ । कालसेणेण भणिय । अत्थि

दओ अईयवरिसमि कयन्तेणेव केसरिणा कहचि कण्ठगयपाणो

१५ अह कओ आमि । तओ दओ उत्तरावह वच्चमाणेण

केणावि मत्थवाहपुत्तेण न-याणामो कहचि जीवाविओ'

हि । ता एव भी मज्झ पाणपयाणहेउ त्ति । तओ सुमरि-

ऊण वुत्तन्तं पच्चभिथाणिऊण कालसेण भणिय सगसेण ।

अइ एव, ता आमि दिट्ठो तुमए । कालसेणेण सबडमाण-

२० भवरुण्डिऊण पुच्छिओ सगमओ' । भद, कहि भो मत्थ-

१ B सह समायथा C सह सामचीवल्लो ।

२ BCF, om 'पुत्त' ।

३ F समीव, C समीव ।

४ CE जीवाओ ।

५ CE संगमो ।

वाहपुत्तो । तन्नो वाहजलभरियलोयणेण भणिय सगमएण^१ ।
 भो महापुरिम, दिव्वो वियाणदं त्ति । कालसेणेण भणिय ।
 कहं विय । सगमएण^१ भणिय । सुण, एमो खु तस्स सन्तिअो
 चेव सत्यो । आवडिणं य सत्यघाए कोदण्डसरसहाअो दिट्ठो
 मए सवरसमुहं धावमाणो । ^१तन्नो न सपय वियाणमि । ५
 तन्नो एयमायणिकणं दीहं च नौसमिय 'हा कयमकज्ज' ति
 भणिकणं मोहमुवगअो कालसेणो, वक्कलाणिल्लेण वीदअो
 सवरेहि, लद्धा चेयणा । भणिय च णेण । हरे, न एत्थ
 कोदं वावादअो त्ति । सवरेहि भणिय । न वावादअो, केवल
 पद्धारौकअो त्ति । तन्नो निरुविया पडिबद्धपुरिमा, न ^{१०}
 दिट्ठो य धरणो । तन्नो एगत्य रित्थं करेकणं समासामिकणं
 सत्थं पडिबद्धपुरिमाणं य वणकम्ममादसिय धरणगवेसण-
 निमित्तं पयट्ठाविया दिमो दिमं सवरपुरिमा । अप्पणा य
 'हा दुट्ठु कयं ति चिन्तयमाणो गअो तं गवेमिउ^१ । न
 दिट्ठो य तेण धरणो । समागअो सत्थं । मिलिया सव्व- १५
 सवरा । निवेदय च णेहि । देव, न दिट्ठो त्ति । तन्नो पर
 मोगमुवगअो कालसेणो । भणिय च णेण ।

दुक्खणजणमि सुकय असुहफलं होदं सज्जनजणस्सु ।

जहं भुयगस्सु ^२विदिमं खौरं वि विसत्तणमुवेदं ।

^१ CF संज्ञावेदः ।

^२ BCF on

^३ B adds चारुपूणि ।

^४ AD वदिमं († विदुमं

दिन्ना य एण पाणा मज्झ जायाअ तह य पुत्तस्स ।

एयस्स मए पुण मव्वमेव विवरौयमायरिय ॥

ता कि एदणा अयालकुसुमनिग्गमेण विद्य निष्फलेण
वायावित्तरेण । भो भो सत्थिया, भो भो सबरा । एसा

५ मह पदन्ना ।

जइ त न घडेमि अह दमिणा विहवेण पच्चहि दिणेहि ।

पदमामि मुज्झयज्झयवहजालानिवहमि कि वज्झणा ॥

एव च पदन्न काऊण कय कुलदेवथाए कायम्मरि-
निवासिणीए ओवाइय ।

१० जइ त महाणुभाव जीवन्त एत्थ कहवि पेच्चिस्स ।

दमहि पुरिसेहि भयवद तो तुज्झ वल्लि करिस्सामि ।

एव च ओवाइय काऊण गहियाणयदिवसपाहेया पट्ट-
विया धरणगवेमणनिमित्त दिमो दिम सबरा । अप्पणा वि य
अव्वन्तविमणदुम्भणो गओ त गवेसिउ ॥

१५ सो पुण धरणो विणिज्जिए सत्थे 'न एत्थ अन्नो उवाओ'

त्ति चिन्तिऊण ओमहिवलयमेत्तरित्थो घेन्नूण लच्छि पल्लाणो
पिट्ठओमुहो^१ । जायाए मएण च मूढदिमामण्डल तुरिय-
तुरिय गच्छमाणो पत्तो मुज्झत्तमेत्तसेसे वामरे

वज्झविहइरुक्कसाहामघट्टमभवन्तवणदव ।

१० वणदवपलित्तकन्दरविणिन्तमौह ।

भौहृदयपडिहृदयहृत्तिकडेवर^१कयारविमम ।

विममखलणदुखहिण्डनभौयमुद्धमय ।

मयरुहिरपाणमुदयघोरन्तमुत्तवग्य ।

५ वग्यभयपलायन्तमहिमउल ।

महिसेउलचलणयभग्गकयअयगर^२ ।

अयगर^३विमुत्तनौमामसद्भीम ।

भीमवडविहभमन्त^४कव्वायलुत्तमत्त ।

मत्तखयकालमकह^५पिलिन्धनिलय नाम पव्वय ति ।

तत्त य अणुचियचलणपरिसक्केण खीणगमणमत्ति
सेयजललवालिद्धवयणकमल च पेच्छिऊण लच्छि चिन्तिय १०
धरणेण । अहो मे कम्मपरिणई, जेण पिययमाए वि
ईदमो अवत्त ति । लच्छीए चिन्तिय । किलेमो वि मे
वडमओ चेव एयस्स आवईए । गविद्ध^६ धरणेण लच्छीए
पाणमधारणनिमित्त फलोयय, न^७ उण लद्ध ति । अइक्कन्तो
वासरो । पसुत्ताइ पल्लवमत्थरे । अइक्कन्ता रयणी । विदय- १५
दियहे य जाममेत्तसेसे वासरे खुहापिवासाहिभूया
नगोहपायवच्चायाए निवडिया लच्छी । समिन्तियमिमौए

१ CF ककअवरयार० । २ CF पसुत्त० । ३ CE चलणयलणययगर०,

A चलणमग्गवयअयगर B चलणमग्गवयअयगर । ४ A कव्वायणी D sec m

५ AD विविध० CP विविधि० B धिलिध० । ६ B alds च ।

७ CE लवल्लइ ति they on the next four words

- लोयणजुयं,^१ विमूढा से चेथणा, निवडियं तालुयं, मिलायं
 वयणकमलं । तत्रो धरणेण चिन्तिय । अहो दाहणो
 जीवलोगो, अचिन्ता कम्मपरिणई, न मे जीविण्णावि एत्थ
 माहारो न्ति । तद्वावि बाहजलभरियलोयणेण^२ सवाहियं मे
 ५ अङ्गं । समागया चेथणा । तत्रो अव्वत्तसइ अपियमिमीए ।
 अव्वत्त, दढं तिमाभिभूय न्हि । तत्रो सो 'सुन्दरि,
 धीरा होहि, आणेमि उदय, तए ताव इहेव चिट्ठियव्व'
 ति भणिकण आहूढो तस्वर । ^३पलोदय उदय, न उण
 उव्वलद्धं । तत्रो 'उदयमन्तरेण न एसा जीवद' न्ति
 १० *तुवरिट्ठिय पेच्छिकण^४ 'तीए य किर रसेण मगय
 मिलीभूयमवि^५ सोणिय उदयमारिच्छ हवद' न्ति ता एएण
 सुमरियपओएण 'देमि से तुवरिट्ठियारसेणं मपाडिओदय
 भाव ^६वाडसिरामोक्खणेण नियमेव रुहरि, इमिणा य
 वणदवग्गिणा पदकण कुहावणोयणनिमित्त कइमम ति,
 १५ अन्नहा निस्समयं न होइ एसा, विवच्चाए य इमीए किं
 महं जीविण्ण; अत्थि य मे वणमरोहण ओमहिवलयं, तेण
 रुहरिसगएणेव अवणीयवणवेयणो इमीए वि न दुक्ककारणं
 भविस्सद' न्ति चिन्तिकण नियच्चुरियाए पलासपत्तपुडयमि
 मपाडिय ममीहिय ति । गओ तीसे समीव । भणिया एय

१ D corrects जयल ।

२ ACL ०४४ ।

३ CJ D ५० ।

४ CE उवरिट्ठिय ।

५ CP om all down to सुमरियपओएण ।

६ BD ०मिह ।

७ CE ० वाड D : marg

८ CE om

एमा । सुन्दरि, सपन्नमुदय, ता पिथउ सुन्दरौ । पिथ च
णाए । समासत्या एमा । उवणीय च से मस । भणिय च
णेण । सुन्दरि, एय खु वणदवविवन्नसमयमस, भुक्तिया य
तुम, ता आहारसु त्ति । आहारियमिमौए ॥

तओ कचि वेल गमेऊण पयट्ठाणि दिणयरानुसारेण ५
उत्तरामुह । पत्ताणि य महासर नाम नयर^१ । अत्यमिओ
सूरिओ त्ति न पट्ठाणि नयर । ठियाणि जक्काए । तओ
अदक्कन्ते जाममेत्ते जपिय लच्छीए । अज्जउत्त, तिसाभिभूय
ण्णि । धरणेण भणिय । सुन्दरि, चिट्ठ तुम आणेमि उदय
नईओ । गहिओ तत्थ वारओ, आणीयमुदय पीय च १०
णाए । पसुत्तो धरणो । चरिमजाममि य विउट्ठा लच्छौ ।
चिन्तिय च णाए । अणुकूला मे विही, जेण एमो ईदम
अवत्थ पाविओ त्ति । ता केण उवाएण इओ वि अहिययर
मे हवेज्ज त्ति । एत्यन्तरमि य आरक्खियपुरिसपेलिओ
गहियरयणभण्डो खीणगमणसत्ती पविट्ठो चण्डरुद्धाभिहाणो १५
तक्करो । रुद्ध च से वार । भणिय चारक्खियनरेहि । अरे,
अप्पमत्ता हवेज्जह । गहिओ खु एमो, कहि वचइ त्ति ।
सुय च एय लच्छीए, आधलिओ चण्डरुद्धपयमहो । चिन्तिय
च णाए । भवियन्व एत्थ कारणेण । ता पुच्कामि एय, कि
पुण इम ति । कयाइ पुज्जन्ति मे मणोरहा । तओ २०

- दीहसुकारपिसुणिय गया चण्डरुदसमीव । पुच्छिओ एसो ।
 भइ, को तुम, कि वा एए दुवारदेसमि दम वाहरन्ति ।
 तेण भणिय । सुन्दरि, अल मए । कि तु पुच्छामि सुन्दरिं
 ‘अवि अत्थि एत्थ कहिचि येवमुदय’ ति । तीए भणिय ।
 ५ अत्थि, जइ मे पओयण साहेमि । तओ चिन्तियमणेण ।
 अहो धीरया दत्थियाए, अहो साहम, अहो वयणविन्नासो,
 ता भवियव्वमिमीए १पत्तभूयाए त्ति । चिन्तिऊण जपिय
 चण्डरुदएण । सुन्दरि, महन्ती खु एसा कछा, न मखेवओ
 कहिउ पारीयइ । तहावि सुण । सपय ताव तक्करो अइ,
 १० नरिन्दगेष्टाओ गहेऊण रयणभण्ड नीसरन्ती नयराओ
 उवलहुो दण्डवासिएहि । लगा मे मगगओ २बज्जया दण्ड-
 वासिया, एगो य अइय । खीणगमणमन्ती य एत्थ पविट्ठो
 त्ति । ३एए य ४अम्भारयाए रयणीए सावेरक्याए जीवियसु
 साहारण्याए पओयणसु ‘सपन्न च ऐ अहिलमिय’ ति
 १५ मखनाणा दुवारदेसमाय निहम्भिऊण दण्डवासिया एवं
 वाहरन्ति । तओ ‘सपन्न मे समीहिय, जइ विही
 ५अणुवन्तिस्सुइ’ त्ति चिन्तिऊण जपिय लच्छीए । भइ, जइ
 एव, ता अल ते ६उव्वएण, अइ तुम जीवावेमि, जइ मे
 वयण मुणेमि । चण्डरुदएण भणिय । आणवेउ सुन्दरौ । लच्छीए

१ A पत्तक्या । २ BCF all तओ ३ B इत्येते पुन ।

४ CF अम्भारयाए । ५ D अणुविहरस्सुइ CL अणुवत्तस्सुति ।

६ A उदएय D i. r. m Re । उव्वेएण

भणिय । सुण । अह खु मायन्दीनिवाभिणो कन्तिथसेट्ठिस्स
 धूया लच्छिमई नाम पुब्बवेरिएण वि य परिणीया धरणेण ।
 अणिट्ठा मे भत्तारो, पसुत्तो य सो एत्य देवउले । ता
 अङ्गीकरेहि म, परिच्चयसु मोम पावेउ 'एसो सकम्ममरिम
 गति' । पहायाए रयणीए गिह्ठीएहि तुम्हेहि नरवदममरकं
 पि भणिम्हामि अहय 'एसो 'मह भत्तारो, न उण एसो'
 त्ति । तत्रो सो चेव भयवशा कयन्तस्स पाङ्गड भविस्सुद ।
 चण्डरुद्देण भणिय । सुन्दरि अत्यि एय, कि तु अहमेत्थ
 वत्थव्वश्चो चउचरणपडिवट्ठो । अत्रो वियाणद मे त अगि-
 हीयनाम मव्वलोओ चेव एत्य महिलिय त्ति । लच्छीए
 भणिय । जद एव, ता को पुण इह उवाओ । चण्डरुद्देण
 भणिय । अत्यि एत्य उवाओ, जद थेवमुदय हवद । तीए
 भणिय 'कह विय' । चण्डरुद्देण भणिय । सुण । अत्यि मे
 चिन्तामणिरयणभूया भयवया खन्दरुद्देण विदळा दिट्ठपच्चया
 परदिट्ठिमोहणी नाम चोरसुलिया । तीए य उदयसजोएण
 अञ्जिएहि नयणेहि महम्मज्जोयणो देवाहिंवी वि न चेच्छद
 पाणिण, किमद्ग पुण मचलोयवासी जणो । लच्छीए भणिय ।
 जद एव, ता कहि सुलिया । चण्डरुद्देण भणिय 'उट्ठियाए' ।
 लच्छीए भणिय । जद एव ता कि न अञ्जेमि । चण्डरुद्देण
 भणिय 'नत्थि उदय' ति । लच्छीए भणिय 'अह देमि' । १

१ CJ को B को सपय मरिममद ।

१ D मयय ।

१ CE मर D sec m

४ CJ उयट्ठियार ।

चण्डरुद्रेण भणिय 'जीवाविश्रो भोर्दए' । दिचसुदय ।
दुवेहि पि अञ्जियाइ लोयणाइ । भणिया य एसा । सुन्दरि,
अणौणिण मत्यवाहपुत्तमि न तए गन्तव्व ति । पडिस्सुय-
मिमीए । मुक्क रयणभण्ड १धरणममीवे । ठियाइ एगदेसे ॥

५ पहाया रयणौ । उट्टिओ धरणो । गहिओ आरस्कि
एहि । निहालिय रयणभण्ड, उवलद्ध च १तस्स १ममीवे ।
तओ नौणिओ १ देवउलाओ बद्धो खु एमो । चिन्तिय च
णेण । हन्त किमेय ति । अहवा न किचि अन्न अवि य
पडिकूलस्स विहिणो वियम्भिय ति १ । पडिकूले य एयमि

१० अमय पि ऊ विम, रञ्जु वि १य कियहसण्णो, गोपय पि ,
सायरो, १अणू वि य गिरौ, मूमयविवर पि रमायल,
१सुयणो वि दुक्कणो, सुओ वि वदरौ, माया वि भुयङ्गी,
पयामो वि अन्धयार, खन्तौ वि कोहो, मद्दव पि माणो,
अज्जव पि माया, मतोमो वि लोहो, मच्च पि अलिय,
१५ पिय पि फहस, १कलत्त पि वेरिओ त्ति १ । ता कि इमिणा
वि चिन्तिएण । एयस्स वमवत्तिणा न तौरए अज्जहा वट्ठिउ ।
इमाओ वि य कयत्यणाओ इम मे १ अहिय बाहइ, ज मा
तवस्सिणी अदिट्ठवन्धुविरहा न दौमइ । अहवा वर न दिट्ठा

१ CF om

१ BCE om

१ D नौणिउ ।

१ B om

१ BCE om

१ CE अणूय ।

१ CF om सुयणो वि दुक्कणो

D 1 marg

१ CE मिम ।

१ B adds पिया वि मियारी

अंधाव विम्भा ।

१० A इमेय ।

चेव, मा मा वि मे समगिकलद्दूमिया दम चेव पाविस्सद
 त्ति । चिन्तयन्तो नौआ रायउल । अण्णत्थावो नरिन्दस्स त्ति
 धरिआ रायमगे । अदक्कन्तो वामरो । अवमरो त्ति कलिय
 निवेदआ नरिन्दस्स^१ । देव, सलोत्तआ चेव मायापआय-
 कुमलो वाणिययवेसधारी गहिआ महाभुयङ्गो । सपय देवो
 पमाण ति । तआ रादण भणिय । कि तेण, वावाएह त्ति ।
 नौआ जेहि पाणवाडय, समप्पिआ रायउलकमागयाण
 वहनिआगकारीण पच्चइयपाणाण । भणिया य एए । हरे,
 १देवो 'ममादमह 'एम तक्करो वावाइयब्बो' त्ति । तेहि
 भणिय । ज देवो आणवेद त्ति । 'ममप्पिआ १तेमि । गया १०
 टण्डवामिया । भणिय चण्डालगहयरेण । हरे, कस्स वावा-
 यणमामवारआ । चण्डालेहि भणिय 'मोरियस्स'^२ । तेण
 भणिय । लहुं महावेह मोरिय । महाविआ मोरिआ,
 आगआ य । भणिआ मयहरेण । हरे, मोरिय, एम तक्करो
 देवेण पेमिआ वावाइयब्बो त्ति । ता नेऊण ममाणभूमि महुं ११
 वावाएहि । 'आममेत्तावसेमो य वामरो, एण्हि अवावाइए
 मा रयणोए पमाआ भविस्सद । 'मोरियएण भणिय । जं
 तुम भणमि त्ति । ममप्पिआ मोरिययस्स पच्चभिआआ य
 पेण । 'कह मो चेव एमो ओवियदायआ मे मत्यवाहपुत्तो ,

१ B adds अहिउमरान्हिउहि ।

१ Cf om

१ In Cf this

name is always मोरियह ।

१ Cf om. all down to मा रयणोए ।

१ B मोरियह ।

- अक्षो कट्ट, इमस्स वि ईदमी अवत्य' ति चिन्तिऊण विमल्लो
 मोरियओ । चिन्तिय च णेण । अहवा पावेन्ति चन्ददिवायरा
 वि मुञ्जत्तमेत्तं गहकप्पोलाओ आवदं^१ । बज्जमओ य मे
 सामिसालसमाएसो एयस्स दमणेण । ता नेमि ताव एयं
 ५ मसाणभूमिं । जाणामि य इमाओ जहद्विय वुत्तन्त । नीओ
 मसाणभूमि, छोडिया बन्धा, चलणेसु निवड्डिऊण पुच्छिओ
 य णेण । अज्ज, अवि सुमरेमि म आयामुद्धीए विमोदयं ।
 धरणेण भणिय । भइ, न सुद्धु सुमरेमि । मोरियएण
 भणिय । कह न सुमरेमि, जो भव विय अचोरो चेव
 १० 'चोरो' ति कलिय गहिओ अह महया दविणजाएण
 पेच्छिऊण नरवइ तए विमोदओ ति । धरणेण भणिय । भइ,
 येवमेय^२ । मोरिएण भणिय । ता साहेउ अज्जो, कह पुण
 अज्जस्स ईदमी अवत्य ति । धरणेण भणिय । भइ, देव
 एत्थ पुच्छमु^३ ति । मोरिएण चिन्तिय । न एत्थ कालक्खेवेण
 १५ पओयण, अहिमाणी य एसो कह कहइस्सइ । कि वा
 कहिएण । विचित्ताणि विहिणो विलसियाणि । ता किं
 ममेदणा निव्वन्धेण । अहवा कहिय चेवाणेण परमत्थओ
 'देव पुच्छु' ति भणमाणेण । ता इम ताव एत्थ
 पत्तयालं, ज एसो^४ लहुं विसज्जीयइ ति । चिन्तिऊण
 २० भणिओ खु एसो । अज्ज, किं बज्जणा जंपिएण, मोत्तूण

१ OE add ति । २ OE add मोरियय । ३ CDE •निय ।

४ OE पुच्छियम् ।

५ B adds ईज ।

विषाय लहु १ अवक्कमसु । धरणेण भणिय । भद्द, न १ खलु
 अह परपाणेहि अत्तणो पाणे रख्केमि^१ । ता वावाएहि म,
 निद्वेमकारी खु तुम ति । मोरिण भणिय । अज्ज, अलं
 मज्झ पाणविणाममद्वाए^२ । १ सत्तपुरिमो खु एस राया, न
 अन्हाण अवराहमए वि य पाणवावत्ति करेइ । अगच्छमाणे ५
 य अज्जे अवस्समहमप्पाण^३ वावाएमि । ता गच्छउ अज्जो ।
 तत्रो 'नत्थि अविमञ्चो सज्जणमिणेहस्स' त्ति चिन्तिऊण
 जपिय धरणेण । भद्द, जइ एव, ता अवक्कमामि । मोरिण
 भणियं । १ अणुगिहोओ न्हि । टमिओ से पन्यो । पणमि-
 ऊण य^४ नियत्तो मोरिओ । मित्तोवरोहेण पलाणो धरणो । १०
 चिन्तिय च णेण । अह कहि पुण सा मुद्धमयत्तोयणा
 भविस्सुद । नूणमुधरोहमौलयाए म अणुट्टविय पामवण-
 निमित्तमुट्ठिया केणावि तक्करेण समामादया भवे, नीया य
 णेण, मम विणामामद्धिणीए न जपियमिमौए, अज्जहा कधं
 न टिड्ढ त्ति । अदमणेणं च १ तीमे विहलमेव पाणलाहं १५
 मन्नामि त्ति । चिन्तयन्तो पयडा गवेमिउ । पहाओ
 १ उज्जुवालियाए ॥

१ D अह. B अहमोहि ।

१ B खु

१ B रख्कामि ।

२ B 'विषायसा' ।

३ CE om this sentence

४ BCE 'वर्य' ।

५ B १११ देव महापमाउ ।

६ A om D १११ it out with geru

७ B तीर ।

१० A 'पाणिआए B अज्जमालिआए D अज्जिआलिआए ;

११ १११ तीर ।

सुन्दरि, कुओ तुम ति । तओ मा रोविउ पयत्ता । भणिया
य लेण । सुन्दरि, मा रोव, ईदसो एस^१ ससारो । आव-
याभायण खु एत्थ पाणिणो । ता अल विभाएण । धओ थ
अहय, लेण तुम सपत्त त्ति । तओ तीए भणिय । अज्जउत्त,
पासवणनिमित्तमुट्ठिया गहिया तक्करेण, इत्थीसहावाओ ५
अज्जउत्तसिणेहाइसएण य^२ न^३ किपि वाहरिय । ‘अणिच्छ-
माणौ य इत्थिया न घेप्पइ’ त्ति करिय सुभिकण उज्झिया
इहइ । अन्न च । तक्करकयत्थणाओ वि मे एय अहिययर
वाहइ, ज तुम ईदमि अवत्यमुवगओ दिट्ठो त्ति । तओ ‘न
अन्नहा मे^४ वियप्पिय’ ति चिन्तिऊण भणिय धरणेण । १०
सुन्दरि, येवमिय कारण । न मे उब्बेवकारिणी दयमवत्या
तुह दमणेण । ता कि एइणा । एहि, गच्छइ । चिन्तिय च
णाए । अहो मे पावपरिणई, ज कयन्तमुहाओ वि एस
आगओ त्ति । पयट्ठा एसा । समागयाइ वियारउर नाम
सन्निवेश । कथा पाणवित्ती । अत्यमिओ सूरिओ । १५
अदवाहिया रयणी । चिन्तिय धरणेण । एव कयन्ताभिभूयस्स
न जुत्तमिह चिट्ठिउ । ता पराणेमि ताव एय दन्तउर-
निवामिणो खन्ददेवमाउलस्स समीव , पच्छा जहाजुत्त
करेस्सामि त्ति । साहिय सक्कीए । वड्डमय च तीए ।
पयट्ठाणि टन्तउर ॥ २०

१ CE इय ।

१ ACE om

२ B विवि D विवि वि ।

३ D वययययय ।

इओ य न लङ्को सत्यवाहपुत्तो त्ति सजायभोएण
 पेच्चदयनिययपुरिमाण समप्पिओ सत्यो कालसेएण । भणिया
 य एए । हरे, पावियब्बो १ तुम्हेहिं एम महाणुभावस्स गुरुणं ।
 चिन्तिय च णेण । जइ वि न सपन्नमोवाइय, तद्वावि
 ५ कायम्बरौए जहा भणियमेव बलिविहाणं काऊण पदन्न पि
 ताव सफल करेमि त्ति । पेसिया बलिपुरिसनिमित्तं
 सवरपुरिसा । कराविया कायम्बरौए पूया, मज्झिओ गिरिनंदेए,
 परिहियाइ वक्कलाइ, कया कणवीरमुण्डमाला, रयाविया
 महामुक्ककट्ठेहि चिया, पयट्ठो चण्डियायण ॥

- १० इओ य ढन्तउरपत्थिओ विइयदियहमि अरुणुग्गमे
 चेव कायम्बरि परिष्ममत्तेहि समामाइओ सत्यवाहपुत्तो
 कालसेणमवरेहि । बड्ढो वल्लिरञ्जुए । पयट्ठाविओ समहिलिओ
 चेव चण्डियायण । गओ येव भूमिभाग । दिट्ठ च णेण
 चण्डियायणपासमण्डल । कीदम^१ । परिसडियजिणरुक्क-
 १५ १ उहेहिधवइयकट्ठसंघायसकुल भुयङ्गमिऊणसणाहविडवक्कीय
 २ परत्तमुहलमउणगणकयवमाल^३ वियडतरुखन्धवहलरुहिरा-
 यड्ढियतिसूलसघाय पायव^४ माहावबड्ढ^५ महिसमेसमुहपुच्छसुर-
 ६ सिङ्ग^६ मिरोहरावीरनिवह ति । अवि य

१ BCDE तुम्हेहि । २ D om

३ CE • मुह •, A • मुहे • ।

४ D परत्त CE परंत ।

५ A • चक्कीय ।

६ B साहोवड •, CE साहावड •

७ CE om महिस ।

८ CE सिद्धि ।

९ D मिरोहरवीर • ।

वायसमउत्त^१भवलियगिद्धवन्नेहि^२ विष्फुरन्तेहिं ।
 पडिवद्धसूरकिरण करदकलिय समार्ण व ॥
 गहभूयजस्करस्क्रमपिसायसंजणियहिययपरिओस ।
 रुहिरवलिखित्तपसमियनिस्सेमधरारउग्घायं ॥

त च एवगुणाहिराम चण्डियायणपाममण्डल मभयं ५
 वोलिऊण आययण पेष्किउ पयत्तो ।

^३धवलवरनरकलेवरवित्थिषुत्तुङ्गघडियपायारं ।
 उअडकबन्धविरदयतोरणपडिवद्धमिरमाल ॥
 मयणाहवयणभौमणविरदयपायारमिहररुघाय ।
 उत्तुङ्गवेणुलम्बियदौहरपोण्डरियकत्तिअयं ॥ १०
 दीणमुहपामपिण्डियवन्दयवीभच्छरुद्धओवास ।
 निमियकरवालवावडकरमवरजुवाणपरियरिय ॥
 विममममाहयपडुपडहमद्वित्तत्यमउणमघायं ।
^४अवत्तइयनामदुक्कसवरिविलयाजणाइण ॥
 वियडगयटन्तनिमियभित्तिसमुक्खिमूलमंघाय ॥ १५
 तरुणमेत्तुक्कत्तियचअममोच्छरयगअहरं ॥
 पुरिमवसापरिपूरियकवालपञ्चत्तियमङ्गलपरिवं ।
 उज्झन्त^५विमगुगुलुपवियम्भियधूममघायं ॥
 — सवरवद्धरुहिररुक्कयगयमोत्तियरदयमत्तियमणार्णं ।
 चन्दकरधवलदौहरपरिलम्बियचमरमंघायं ॥ २०

१ CE. मण्डिय, translate लिख or लिखत.

२ CE अवन्नेहिं.

३ CE धवलतर.

४ CP चरुण.

५ D विन्ह. BCE गुगुलु.

रुहिरकमब्जालम्बयदौहरवणकोलवधनिउरुम्ब ।

कङ्कलिपद्मवुष्पङ्गनिमित्त^१रेहन्तधरणितल ॥

कोदण्डखगघण्टयमहिमासुरपुच्छवावडकराण ।

कच्चादण्णिपडिमाए विहम्मिय घारुवाए ॥

१ तत्रो त दद्रूण चिन्तिय धरणण

सहा सौहस्स वणे पलाइउ वारणस्स य तहेव ।

सुकयस्स दुक्कयस्स य भण कत्थ पलाइउ सक्का ॥

एव च चिन्तयन्तो कूटो सवरेहि वन्द्रमञ्जमि ।

अह वन्धिऊण गाढ पुब्बविरुद्धेहि ^२व खलेहि ॥

१० एत्यन्तरमि समागत्रो चण्डियायण कालसेणो । पडिओ

चण्डियाए चलणेषु । ^३भणिय च सगगयस्कर । भयवद,

जद वि न कत्रो तए मह पमाओ तहावि जम्भन्तरे वि जहा

न एव दुक्खभायण हवामि तहा तए कायव्व ति । ‘मत्थ-

वाहपुत्तावयारकरणेण ज मह दुक्ख त तुम चेव जाणमि’

११ त्ति ^४चिन्तिऊण भणिओ कुरङ्गओ । हरे, निवेएहि भयवईए

बलि । ‘तेण ज देवो आणावेद’ त्ति भणिऊण खित्तो णेण

केसेसु^५ कड्डिऊण भयपरायत्तसम्बगत्ता दुग्गिलओ नाम

लेहवाहओ । ठोदय रत्तचन्दणसणाह ^६भायण । विगयपाणो

विव चच्चिआ दुग्गिलओ । कालसेणेण कड्डिय विज्जुकुडा-

१ B शयत

२ CE भणिकण ।

३ A केसे

४ AD च B चखलहि

५ CE समायसर च ।

६ CE om down to चित्तो ।

७ CF मदलमो ।

डोवभासुरं मण्डलगं, वाहियं ईमि नियमुयासिहरे । भणिओ
 य दुगिलओ । भइ, सुदिट्ठं जीवलोयं करेहि । 'सग्ग
 तए गन्तव्व जीवियं मोत्तूण । कि वा ते संपाडियउ त्ति ।
 तओ भयाभिभूएण न जंपियं दुगिलएणं । पुणो वि भणिओ,
 पुणो वि न जपियं त्ति । 'अण्णावूरियमणोरहो य न वावाड- ५
 व्जद त्ति विमणो कालसेणो । तं च दट्ठूण चिन्तिय धरणेणं ।
 हन्त मए वि एवं भरियव्व त्ति । ता वर अपेच्छिऊण
 दीणसत्तघायं काऊण खणमेत्तपाणपरिरक्खणेण इमस्स उवयारं
 पढम विवन्नो ण्हि । वावडो वि मे विणिवायकरणेसु कयन्तो,
 एमो वि निव्वुओ हवउ त्ति । चिन्तिऊण भणिओ कुरङ्गओ । १०
 भइ, निवेएहि एयस्स महापुरिमस्स, जहा 'भयविमणो' खु
 एमो तवस्सो, ता किं एइणा; अणभिन्नो अहं पत्थणाए;
 तहावि भवओ पओचणं 'पमाहणीयं चेव पत्थेमि एमं पत्थणं'
 त्ति । निवेदयं कालसेणस्स । भणियं च णेण । जीवियं मोत्तूण
 पत्थेउ भइो त्ति । धरणेण भणियं । मोत्तूण एयं म वावाएसु १५
 त्ति । तओ वाहजलभरियलोयणं 'अह को उण एमो परो-
 वयारतलिच्छयाए 'अप्पाणय वावायणे ममप्पेद, सुमरावेद
 मे सत्यवाहपुत्तं' ति भणिऊण सुच्छिओ कालसेणो, निवडिओ
 धरणिबट्ठे । वीजिओ किमोरएण । लट्ठा चेयणा । भणियं
 च णेण । भइ किमोरय, निह्वेहि एयं, को उण एमो १५

१ A सच', D sec m २ CED चयप्० । ३ CE पठाचय ।

४ ABD लोचयेत् । ५ CE om next 3 words and continue सुमरेद ।

महाणुभावो सत्यवाहपुत्तस्स चेद्विय अणुकरेइ । निरुविकण
भणिय किमोरएण । भो इमाए अणत्तसरिसाए आगिईए सो
चेव मे पडिहायइ त्ति । ता सयमेव निरुवेउ पल्लीवई ।
तओ हरिसविसायगव्धिणं निरुविओ णेण पच्चभिजाओ य ।

- ४ कोडिया से बन्ना । खग मोत्तूण निवडिओ चलणेषु ।
भणियं च णेण । सत्यवाहपुत्त, खमियव्वो 'मह एस अवराहो ।
धरणेण भणियं । भो महापुरिस, अहिप्पेयफलमाहणेण गुणो
खु एसो, कहमवराहो त्ति । कालसेणेण चिन्तियं । नूणं न
एस मं पच्चभिजाणइ त्ति, तेण एव मन्नेइ, ता पयासेमि से
१० अत्ताणयं । भणियं च णेण । सत्यवाहपुत्त, कि ते अहिप्पेय
फलं 'साहियं' ति । धरणेण भणिय । भइ, पत्युए वावाथणे
एयं उज्झिऊण 'ममेव मरणमणोरहावूरण' ति । कालसेणेण
भणियं । सत्यवाहपुत्त, कि ते इमस्स 'निब्बेयाइमयस्स
मरणववसायस्स कारणं । धरणेण भणियं । भो महापुरिस,
११ अलमियाणि एयाए कहाए । सपाडेउ भव अत्तणो ममीहियं
त्ति । तओ 'अहो से महाणुभावय' त्ति चिन्तिऊण भणियं
कालसेणेण । सत्यवाहपुत्त, न सुमरेमि मं मीहविणिवाइयं
नागपोयय पिव अत्तणो विणासनिमित्तं अत्तणा चेव जीवा-
विऊण कयग्घसेहरयभूय^१ कालमेण । जीवाविओ अहं तए ।

१. B मय. E. मय. १. २. U adds कि वा पुरिसयारो ममीवइ and om
साहियं ति । ३. A मने CE मय ४. A •इवूरण ।

५. BCE om

६. OF •भूयमका ।

मए पुण कओ तुज्ज पच्चुवथारो, विशोदओ तुमं सत्थाओ,
 पाविओ^१ य अण्णत्तपुव्व इम ईदस अवत्थ ति । तओ
 सुमरिऊण पुव्ववुत्तत्त पच्चहियाणिऊण^२ य कालसेण लज्जा-
 वणयवयण जपिय धरणेण । भो महापुरिस, को अह जीवा-
 वियव्वस्स तुह चेव पुणपरिणई एस त्ति । कह च तुम^३
 कयग्घो, ओ दिट्ठमेत्ते वि जणे अन्नाणओ किंपि काऊण
 एव खिज्जसि त्ति । ता अलमेदणा । अह किं पुण इम
 पत्थुये ति । तओ लज्जापराहीणेण न जपिय कालसेणेण ।
 माहिय च निरवसेममेव सगमदमणादय नियपाणपरिच्चाय-
 ववसायावसाण चेद्धियं ति किमोरएण । तओ 'अहो मे^४
 कयन्नुया, अहो थिरसिणेहया, अहो महाणुभावय' त्ति
 चिन्तिऊण जपिय धरणेण । भो महापुरिस, जुत्तमेव
 गुरु^५देवपूयण पुण्ण^६बलिगन्धचन्दणेहि न उण पाणिघाएण ।
 अवि य

, होज्जा जले^१ वि जल्लणो होज्जा खीर^२ पि गोविसाणाओ ।^३
 अमयरसो^४ वि विमाओ न य हिसाओ हवद धम्मो ॥
 दाऊण य अहिओय देवयज्ज्जाण जे खलु अभज्जा ।
 घायन्ति जियमयाइ पावेन्ति दुहाइ ते^५ नरए ॥
 ता विरम एयाओ ववसायाओ त्ति । कालसेणेण भणियं ।

१ A एउ तुम ईदसि ।

२ BD om

३ DCF देवय० ।

४ B अल० ।

५ CF न ।

६ CF बिरए ।

जं तुमं भणामि त्ति । १ तत्रो गामदेमलूडण^१ अवाभावे य
भक्कणनिमित्तं च मोत्तूण कओ अणेण कायम्बरिअडवि-
पविट्ठस्स मत्थस्स पाणिघायणस्स जावज्जीविओ नियमो ।
फुल्लवल्लिगन्धचन्दणेहिं पूरया देवया । नौओ^२ णेण मयल-
५ वन्दसंगओ नियगेहमेव धरणो । कओ उच्चिओ उवयारो ।

भुत्तुत्तरकालंमि य उवणीयं से ममत्थरित्थ त्ति ।

सवरारहिवेण तुरियं गहियं जं मत्थभङ्गंमि ॥

करिक्कुम्भसमुत्थाणि य महम्ममुत्ताहलार पवरारं ।

टन्ता य गयवराण चमराणि य जच्चचमरीण ॥

१० घेत्तूण य तं रित्थं दाऊण य किञ्चि वन्दयाण पि ।

विहरह जहासुहेणं भण्णुण विसज्जिया तेणं ॥

धरणो वि कालसेणपौईण तत्थेव कच्चि काल गमेऊण
विसज्जिओ^३ कालसेणेण, पयट्टो निययपुरि, पत्तो य काल-
क्कमेणं । [विस्त्राओ अक्कापिईहिं नायरेहि य]^४ परित्ठो

१५ मे गुरुयणो । निग्गया नयरिमहन्तया । पच्चवेस्सिय भण्डं
सखिय^५ च मोक्षेण जाव सवाया कोडि त्ति । इओ
अदक्कन्ते अट्टमासे आगओ देवनन्दी । तस्स वि य निग्गया
नयरिमहन्तया । पच्चवेस्सिय भण्डं सखिय च मोक्षेण जाव

१ CE om all down to उपपावलि ।

२ B लूडणे, D pr m

३ CE add य ।

४ D adds समाधो, B : marg

५ BCDE om

the words in brackets, D adds : marg sec m विस्त्राओ अक्कापि
नायरेहिं । ६ B सखीकरं ।

अद्वकोडि ति । तत्रो विनिश्रो देवमन्दी । ममप्यय
पउरभण्डमोक्ष । सेसेण १य परमणोरहसपायणेण सफल
पुरिमभावमणुहवन्तस्स आगया मयणतेरमी । भणिश्रो य
एमो नयरिमहन्ताएहि 'नौमदेहि रहवर' । धरणेण भणिय ।
अल वालकीडाए । पममिश्रो नयरिमहन्ताएहि ॥ ५

अदकन्तो य से कोद कालो परत्यमपायणसुहमणुहवन्तस्स ।
निश्रोदयपाय च जेण नियभुश्रोवज्जिय दविणजाय । ममुप्पसा
य से चिन्ता । अवस्समेव पुरिसेण उत्तमकुलपसूएण तिवगो
सेवियव्भो १ । त जहा । धम्मो अत्यो कामो य । तत्य
अपरिचत्तमव्वमहेण अत्यप्पहाणेण होयव्व ति १ । तत्रो चेव १०
तस्स दुव मपज्जन्ति । त जहा । धम्मो कामो य । अन्न च ।
एम अत्यो नाम महन्त देवयाह्व । एमो खु पुरिमास
वज्जमाण वड्ढावेद, १ गोरेव जणेद, महग्घय उप्पाएद, मोहग्गं
करेद, १ कायामावहद, कुल पयासेद, रुव 'पयासेद, मुद्धि
पयासेद' । अत्यवन्तो हि पुरिमा अदेन्ता १ वि लोयाण १६
मल्लाहणिज्जा हवन्ति । ज चेव करेन्ति, न चेव तेमि अमोहणं
पि १ मोहण वणिज्जाए । अभग्गपणदपत्त्यण च अणुहवन्ति
परत्यमपायणसुह । ता जद वि एम मह पुव्वपुरिमोवज्जिश्रो
अदपभुश्रो अत्य, तहावि अल तेण सुहणदणिममाणेण ।

१ Cf ७. १ Cf मविपव्वो. १ Cf om १ BCDE ववारेद ।

१ Cf वादना. १ १) समव्यति Cf उप्पाएद. ० Cf पयवेद ।

१ १) अदेयाया ACF अदतया. १ Cf om D; mark

ता अन्नं उवज्जिणेमि^१, गच्छामि दिमावणिज्जेणं^२ ति ।
 चिन्तिऊण विवत्ता जणणिजणया । अणुमन्निओ य एहिं
 गओ महया सत्येणं समहिंलिओ पुव्वसमुदतडनिविट्ठं
 वेजयन्तिं नाम नयरिं । दिट्ठो नरवट्ठं । बज्जमन्निओ य
 ५ एणं । निओद्वय भण्डं, न समामादओ इट्ठलाभो । चिन्तियं
 च एण । समामओ चेव जलनिहितडं । ता गच्छामि ताव
 परतौरं । तत्थ मे गच्छस्स कयाद अहिलसियपओयणसिद्धी
 भविस्सुदं ति । गहियं परतौरगामिय भण्ड । सज्जत्तियं
 पवहण । पसत्य^३तिहिकरणजोगेण निग्गओ नयरौओ, गओ
 १० समुदतौरं, पूदओ अत्थिजणो, अग्निओ जलनिही । तओ
 वन्दिऊण गुरुदेवण उवाकूढो जाणवत्त । आगद्धियाओ
 वेगहारिणीओ सिलाओ, पूरिओ सियवडो, विमुक्क जाणवत्त,
 गच्छए चौणदौवं ति ॥

अन्नया य अदक्कन्तेसु कदवयदिणेसु कुसलपुरिमविमुक्के
 १५ विय नाराए वदन्ते जाणवत्ते गयणयलमज्झमंढिए दिणयरमि
 आगम्यन्तो विय मेदणिं धुणन्तो विय समुद उल्लन्तो^४
 विय कुलसेलजालाणि पयट्ठो मारओ । तओ एरावणो विय
 गुलुगुलेन्तो षडिमोत्तवाहियसरियासुहं^५ खुहिओ महल्लवो,
 विस्सणा निज्जामगा । तओ समं गमणारम्भेण ओसारिओ
 २० सियवडो जीवियामा विय विमुक्का नद्गरसिला निज्जामएहिं ।

१ BCE •अमि । २ A •ज्ज । ३ A om तिहिकरण, B : marg

४ CE •ल्लन्तो, B •ल्लन्तो ।

५ A सरिया ।

तहावि य^१ तस्य कचि वेल् गमेऊण विवम्न जाणवत्त ।
 जौवियसेसयाए समासाइय फलग^२, अहोरत्तेण लङ्घिऊण
 जल्लनिहि सुवणदीवमि लग्गो मत्त्यवाहपुत्तो । चिन्तिय च
 णेण । अहो परिणई देवस्स । न याणामि अवत्थ पिययमाए
 परिचणस्स य । अहवा कि विमाएण । एमो चेव एत्थ ^४
 पमाण ति । तओ कयलफलेहि सपाइया पाणवित्ती ।
 अत्थमिओ सूरिओ । कओ णेण पणवमत्थरो, मीयावणयत्थ
 च अरणौपओण पाडिओ जलणो । वीममिऊण ^३कचि
 काल पणमिऊण गुरुदेवए य पसुत्तो य एसो । अरक्कन्ता
 रयणी, विउद्धो य । ^५उग्गओ ^६असुमाली । दिट्ठ च णेण ^{१०}
 त जलणच्छिक्क सव्वमेव सुवणीहय धरणिखण्ड । चिन्तिय च
 णेण । अहो एय खु धाउखेत्त, ता पाडेमि एत्थ सुवणय
 ति । कयाओ इड्डयाओ, अड्डियाओ धरणनामएण उज्जयाण
 चेव सपाइया मण्डा, पक्का य सुवणमया जाया । एवं च
 कया णेण दस इड्डयासपुडमइस्सा । निवद्धो भिन्नपोयद्धओ ॥ ^{१५}

इओ य चीलाओ चेव सुवयणमत्त्यवाहपुत्तमन्तिय
 अमारमण्डभरिय अन्नदीवलग^७सपावियलच्छिमहिय देव-
 उरगामिय समागय तमुद्देस जाणवत्त । दिट्ठो य भिन्नपो-
 यद्धओ ^८मत्त्यवाहेण । लब्धिया य नङ्गरा सुवयणाएसेण ।

१ CE om D adds पडिचुत्तवादिथीर B 1 marg

२ D खल्लम

B खल्लमो CF समासाइयफल्लो ।

३ CE गुरुकाल ।

४ CF om

५ D सभाविय D see n

६ ACF om

- समागया निज्जामगा । दिट्ठो य णेहि धरणो भणित्थो य ।
 भो भो महापुरिस, एसो चीणवत्थव्वगो देवउरगामी जाण-
 वत्तमठित्थो सुवयणो नाम सत्यवाहपुत्तो भणइ, जहा एहि,
 कूल गच्छन्इ । धरणेण भणिय । भइ, किमण्डभरिय खु
 १ त जाणवत्त । निज्जामएहि^१ भणिय । अज्ज, विहिवसेण
 १परिवडित्थो खु एमो सत्यवाहपुत्तो विहिवेण न उण
 पोससेण । ता^२ सुट्ठु न सारभण्डभरिय ति । धरणेण भणिय ।
 जइ एव, ता अणुवरोहेण आगच्छउ एत्तिय भूमि सत्य-
 वाहपुत्तो । निवेइय सुवयणस्स । आगओ एसो, भणित्थो
 १० धरणेण । सत्यवाहपुत्त, न तए कुप्पियन्न, पओयण उदिसि-
 ऊण किञ्चि पुच्छामि त्ति । सुवयणेण भणिय । भणाउ
 अज्जो । धरणेण भणिय । केत्तियस्स ते दविणजायस्स जाण-
 वत्तमि रित्थ । सुवयणेण भणिय । अज्ज, देवस्स पडिक्कल-
 याए^३ विणट्ठो खु अहय । तहावि 'पुरिसयारो न मोत्तव्वो'
 ११ त्ति उच्छाहमेत्तभण्डमोत्तो सुवणसहस्समेत्तस्स घेत्तूण किपि
 भण्ड देवउर पयट्ठो न्हि^४ । धरणेण भणिय । जइ एवं, ता
 परिच्चय भण्ड, भरेहि से मन्तियस्स सुवणस्स जाणवत्त,
 कूलपत्तस्स य भवओ पयच्छिस्स सुवणलक्ख ति । सुवयणेण
 भणिय । कि सुवणलक्खेण, तुम चैव वड्ढओ त्ति । उच्चिय
 १० पुव्वभण्ड । भरिय सुवणस्स । ठाविया सखा । उवाह्ढो

१ B *एय ।

२ D पडि० ।

३ CE ता ए सुट्ठु । *

४ B नट्ठो ।

५ A त्ति ।

धरणो । दिद्वा य णेण लच्छी । परितुट्ठो एस हियएणं ।
 दूमिया य एसा । ‘जाया महं एस’ त्ति माहियं सुवयणस्स
 ‘धरणेणं । आणन्दिओ एसो । पयट्ठं जाणवत्तं । गयं
 पच्चजोयणमेत्तं भूमिभागं ॥

एत्यन्तरंमि गयणयलचारिणी वेगागमणेणागमयन्ती १
 समुद्दं अयालविज्जू विय असुहया लोयणाणं ‘अरे रे दुट्ठ-
 मत्यवाहपुत्त, अकओवयारो अण्णुजाणियं मए ‘कहिं दमं
 मईयं दविणजायं गेण्हऊण गच्छसि’ त्ति भणमाणी
 सुवणदीवसामिणी समागया सुवणनामा वाणमंतरी । धरियं
 जाणवत्तं भणिय च णाए । भो भो निज्जामया, अदाऊण १०
 पुरिसवल्लि न एत्य अत्यो घेप्पइ; ता पुरिसवल्लि वा देह,
 अत्य वा सुयह, वावाएमि वा अहयं ति । [जइ एयाण
 एक्कं पि न देह, तओ अणत्यो कए अण तुज्झ भिन्दामि
 पवहणं]^१ धरणेण चिन्तियं । अहो णु खलु सुयाविओ
 निययरित्यं सुवयणो, उवयारी य एसो लच्छीसंपायणेण, १५
 एसा य एवं भणाइ । ता दम एत्य पत्तयालं, अहमेव
 पुरिसवल्लो हवामि त्ति । चिन्तिऊण भणिया वाणमंतरी ।
 भयवइ, अयाणमाणेण मए एवं ववसियं । ता पसीय^२ ।
 अहमेव एत्य बलिपुरिसो; मं पडिच्छसु त्ति । तीए भणीयं ।
 जइ एव, ता घत्तेहि अप्पाणय समुदे, जेण ते वावाएमि १०

१ CE^{om}

२ A इह ।

३ ACE om the passage in brackets,

B १. marg sec m

४ CE add भयवइ ।

न्ति । लच्छीए चिन्तिय । अणुग्गिहीया^१ भयवईए । तओ
धरणेण भणिय । वयस्स सुवयण, पावियन्वा तए लच्छी मह
गुरुण ति । भणिकण पवाहिओ अण्णा । विद्धो य एणए
सूलेण, नीओ सुवणदीव^२ । उवसन्ता वाणमतरी । पयट्ठ

५ जाणवन्त^३ देवउराहिमुह ॥

४ एत्यन्तरमि दिद्धो य एसो कण्ठमयपाणो सुवेजाओ
रयणदीवपत्थिएण हेमकुण्डलेण, पच्चभिन्नाओ य एण ।
पुब्बपरिचिया य सा हेमकुण्डलस्स वाणमंतरौ । तओ 'हा
किमेयमकज्जमणुचिद्धिय' ति भणिकण मोयाविओ वाण-
१० मतरौओ । पुब्बभणिओसहिवलयवदयरेण कथ से वणकम्मा ।
जीवियसेसेण य पन्नतो एसो पच्चभिन्नाओ य एण हेम-
कुण्डलो । पुच्छिओ 'धरणेण भिरिविजयवुत्तन्तो । माहिओ
हेमकुण्डलेण, जहा जीविओ सो महाणुभावो न्ति । परितुद्धो
धरणो । हेमकुण्डलो य घेत्तूण धरण पयट्ठो रयणदीव । पत्तो 'य
१५ भुयङ्गगन्धवसुन्दरीजणारद्धमज्जरगेयरवायद्धियदिक्कावहाणनि-
च्चलद्धियमयजूह दरिथवण होलघोणाहिघायजज्जरियमहिथलु
क्कलियमुत्थाकमायसुरहिगन्धवासियदिमायक्क तीरतरवुडिय
कुसुममयरन्दवासियासेसविमलजलदुल्लियरायहमावल्लमरम-
हस्सुकलिल महत्ततस्समिह्हरावडियकुसुमनियरच्चियवित्थिस्स-

१ D adds हि CE add अह ।

२ BD सुवणमिदीव ।

३ Cf om

४ A om, B: marg sec m

५ CE om

६ ACE om

भूमिभाग उद्दामनागवक्षीनिवहसमालिङ्गियासेसपूगफलीसण्ड^१
 वियडघणसुरहिमन्दारमन्दिरारद्धविज्जाहरमिज्जणरइसह द-
 रियवणहत्थिपौवरकरायडूणभगसमुत्तुङ्गगलन्तचन्दणवण ती-
 रासन्नद्वियघणतमालतरुवौहिओहभियजलहिजल तरुणतह-
 वियडमणहराल^२वालयजलसुहियविविहविहगनिथररवा^३पूरि-
 उद्देस मिद्धविज्जाहराल^४सुत्तुङ्गरयणगिरिसणाहं ढौवं नामेण
 रयणसार ति । अवि य

रयणायरेण धणिय वियडतरङ्गच्छलन्तवाहाहि ।

सञ्चत्तो पियकामिणिरुदरमरौर व ^५उवगूढ ॥

सपाविज्जण फलहरनभियमहौरहनमिज्जमाणो व्व । १०

परिणयरुडन्तवड्ढविहतरुसुसुमोवणियपूओ व्व ।

कमलमङ्गपाणमेवणजणियकलालावसुहलभमरेहि ।

कथसागयसम्माणो व्व अदगओ ^६चूयतरुसण्ड ॥

उवविट्ठो दौहियातौरमि, वीसमिओ सुज्जत्तय, गहियाद
 सहयारफलाद, मज्जिय दौहियाए, कया पाणवित्ती । १५
 पुच्छिओ हेमकुण्डलेण धरणो । कह तुम दमौए पाविओ
 न्ति । साहिओ णेण जहट्ठिओ मयलवुत्तन्तो । हेमकुण्डलेण
 भणिय । अहो से कूरुहिययत्तण, ता कि ^७एइणा, भण कि
 ते करीयउ^८ न्ति । धरणेण भणियं । कय मयलकरणिज्जं;

१ CE पूगसण्ड । २ A *वालयजल । ३ B *करि • CE *पूरि • ।

४ B *वत्तु • CE *यत्तु • । ५ A *उव • D pr m ६ AB चूय • ।

७ A *एइ * यइणा भण कि ।

८ B करीयउ ।

किं तु दुत्थिया मे जाया, ता तौए मंजोयं मे करेहि ।
 तओ 'रयणगिरौओ पहाणरयणमंजुयं मंजोएमि' ति
 चिन्तिऊण भणियं हेमकुण्डलेणं । करेमि मंजोयं, किं तु
 अत्थि इहेव दीवमि रयणगिरौ नाम पव्वओ । तत्थ
 ५ सुजोयणो नाम किन्नरकुमारओ मे भित्तो परिवमद । ता
 त पेच्छिऊण नेमि त देवउरमेव । तहिं गयस्स नियमेणेव
 तौए मह मंजोगो भविस्सुद ति । पडिस्सुयं धरणेण । तओ
 घेत्तूण धरण पयट्ठो रयणपव्वयं ।

पत्तो य मङ्गरमाख्यमन्दन्दोलेनकथलिमघायं ।

१० मघायमिलिय^१किपुरिमजस्कपरिउत्तवणमण्डं ॥

वणमण्डविविहफलरममतुद्विहग^२मद्गम्भीरं ।

गम्भीरजलहिगज्जिघहित्यपिओमत्तसिद्धयण ॥

सिद्धयणमिलियचारणमिहरवणा^३रद्धमङ्गरसंगीयं ।

संगीयमुरयघोमाणन्दियनञ्चन्तमिहिनियर ॥

११ मिहिनियररबुक्कण्डियपमन्नवरमिद्धकिन्नरिनिहाय ।

किन्नरिनिहायसेविथलवङ्गलवलीहरच्छायं ॥

कायावन्तमणोहरमणियडविलमन्नरयणनिउत्तमं ।

निउत्तमठिउप्पेहड^४मिहहत्तिंधं च रयणगिरिं ॥

तओ य त पाविऊण महामहत्तुत्तुरयणमिहहत्तुत्तु-

१० निरुद्धरविरहमगं विविहवरमिद्धविज्जाहरङ्गणाल्लियगमण-

१ ABD, किन्नर, CE किन्नरकिपुरिभ० ।

२ CE रयनगम्भीरं ।

३ B हड० ।

४ A •उप्पेयं, D •उप्पेयं B •उप्पेयं CE •उप्पेयं ।

चलणालत्तयरसरञ्जियवित्थिणमुत्तासिलायलं दरिविवरविणि-
गयनिञ्जरसरन्तझकाररवायद्धियदरियवणहत्थिनियरसमाइ-
णवियडकडउद्देस उद्दाममाहवौलयाहक्कङ्गनिद्वयरायास-
विम्वसुहपसुत्तविज्जाहरमिज्जण अइकोउहत्तेण^१ आरुहिउ
पयत्तो । किह

५

चालियलवङ्गलवलीचन्दणगन्धुक्कडेण मिसिरेण ।

अवणिज्जन्तपरिस्सममंतावो^२ मङ्गरपवणेण ॥

पेच्छन्तो य रुदरदरिमन्दिरामलमणिभित्तिमंकन्त-
पडिमा^३वलोयणपणयकुवियपसायणूसुयदइयदसणाहियकुविय-
वियडूसहियणोहसियमुद्धमिद्धङ्गणमणाहं, कत्यइ य^४ पयार- १०
चलिय^५वरचमरिनियरनोहारामलचन्दमऊहनिम्वलुद्दामचमर-
चवलविस्केववौहज्जमाण, कत्यइ य नियमोवइयवियडघण-
गज्जियायल्लुअन्ताधुयसडाजालनहयल्लुक्कङ्गनिमियकमदरिय-
मयणाहहञ्जियरवावूरिउद्देस, अत्तत्थ सरसघणचन्दणवणु-
क्कङ्गविविहपरिहासकौलाणन्दियभुयङ्गमिज्जणरमणिज्ज ति । १५
तओ आरुहिज्जण रयणमिहर रयणगिरितिलयभूय^६तत्थ य
वालकयलोपरिवेडियवियडपौड सोहाविणिज्जियसुरिन्दभवणं
उत्तुङ्गतोरणखम्भनिमियवरमालिभञ्जियामणाह मणहरालेक्क-
विचित्तवियडभित्ति रुदरगवक्खवेइओवसोहिय निम्वलमणि-

१ CE add य ।

२ A •य D sec m •

३ B •वल्लो•, D •वलेयण• CE •वज्जणे• ।

४ A पा•, D sec m

५ A om वर D blots it out with geru

६ CE om तत्थ ।

कोट्टिम सुरहिकुसुममपादयपूत्रोवयार च गत्रो सुलोयण-
 मन्तिय मन्दिर ति । दिट्ठो य णेण गन्धव्वदत्ताए सह वीण
 वायन्तो सुलोयणो । अब्बुट्ठिओ सुलोयणेण । सपादओ मे
 उचिओवयारो । पुच्छिओ सुलोयणेण हेमकुण्डलो । कुओ
 ५ भव कुओ वा एस महापुरिमो, किनिमित्तं वा भवओ
 आगमणपओयण ति । तओ १ सुवेलाओ १ निय धरणस्स सुवण-
 भूमिसुवलभादय चिन्तियरयण १ प्पदाणपज्जवमाण माहियमा-
 गमणपओयण । तेण वि उप्फुल्ललोयणेण पडिस्सुय । तओ
 चिट्ठिऊण कदवयदियहे १ गहियाद पहाणरयणाद । नौओ य
 १० णेण धरणो देवउर । सुक्को नयरवाहिरियाए, समप्पियाणि से
 रयणाणि । भणिओ य एसो । इहट्ठिओ चेव जाय पडि
 वालस त्ति । पडिस्सुय धरणेण ५ । गओ हेमकुण्डलो ॥

धरणो पुण वाहिरियाए चेव कचि वेल गमेऊण पविट्ठो
 नयर । दिट्ठो य टोप्पसेट्ठिणा । ‘अहो कप्पाणागिई अदिट्ठ
 १५ पुव्वो एगागी य दौसद, ता भवियव्व एत्थ कारणेण १,
 ति चिन्तिऊण अहिमयसभासणपुरस्सर नौओ णेण गेह ।
 कओ उवयारो । पुच्छिओ सेट्ठिणा ‘कुओ तुम’ ति ।
 माहिओ णेण मायन्दिनिवासनिगमणादओ देवउरमपत्ति-

१ B reads, भविय हेमकुण्डलो सुवेलाउ अद आगउ एसो य सुवन्नभूमौउ
 पउयण पुव्व पदापरयणेदि ता दावि न देदि । तेव वि etc १ CE निधय ।
 २ CF पचाय ३ CF दिण । ४ D adds पणमिच्च य चेव ।
 ५ १ कारण ।

पञ्जवमाणो निययवुत्तन्तो । ममप्पियाद् रयणाद् । भणियो
य १णेण भेट्ठी । एयाद् २मंगोवावसु त्ति । मंगोवाविद्याणि
भेट्ठिणा ॥

इत्थो य धरणमसुद्धपडणममणन्तरमेव ममामासिया
सुवयणेण लच्छी । भणिया थ णेण । सुन्दरि, ईदमो एव ५
ममारो, विश्रोगावमाणो एत्य मगयाद्, ता न तए
मतप्पियव्व । न विवन्नो य एम तुज्झ, अवि य मज्झ ति° ।
तत्थो नियडिप्पहाणाए वाहज्जनभरियलोयण जपिय लच्छीए ।
तए जीवमाणमि को मच्च मतावो त्ति । तत्थो अदक्कन्तेसु
कदवयट्ठिणसु जाणवत्तमठिय ३पहय सुवणमवलोदकण १०
चिन्तिय सुवयणेण । विवन्नो खु भो तवम्मी, ४पभूय च एय
दविणजाय, तरुणा य मे भारिया रुववई य, मगया य मे
चित्तेण, ता कि एत्य जुत्त ति । अहवा दयमेव जुत्त, ज
दमीए गच्छति । को नाम अवाप्तिमो मयमेवागय लच्छि
परिचयद् । ता गेणहामि एय । तत्थो ५परिहाममज्झा १५
इत्थिय ६ त्ति विद्वुनायगाणरुवा कया परिहामा, आवज्जिय
मे हियय । निविट्ठो ७ घरणिसद्दो । ८अत्तट्ठिय सुवणय ॥

१ CDF om २ A : ३ D inserts here the following passage which in B is added to the margin with many corruptions ना अहं मद्यापुत्तिम मच्छिदाह(के)व इमाउ अदिययर् सुद्ध पविस्सा ति ज वेरर देविउ देवो । ना किममेव अदियमनुमीयते । मज्झिउ य अहमज्जउतव । मयाहमि मज्झ वदव पराधमि एवा रिज्जय अ मयवमज्जोव । ४ CF मज्जय ।

५ १ अविद्विय ।

अदकन्ता कदवि दियहा । ममागय कृल जाणवत्तं । मद्यया
दरिमणिज्जेण दिट्ठो सुवयणेण नरवई । परितुट्ठो एमो ।
'उत्सुकमेव तुह जाणवत्तं' ति कश्चो मे पमाओ । गओ
जाणवत्तं ॥

* एत्यन्तरमि 'चीणदीवाओ आगय जाणवत्तं' ति मुणि-
ऊण निगओ धरणो । दिट्ठो य णेण सुवयणो लच्छी य ।
परितुट्ठो हियएण, दूमिया लच्छी सुवयणो य । टिक्कं मे
आमण, पुच्छिओ वुत्तन्त, माहिओ णेण । तओ सुवयणेण
'चिन्तिय । अहो मे कम्मपरिणई, अहो मे पडिक्कलया

१० देव्वगस्स । केवल कयमकज्ज, न मपय ममीहिय ति ।
चिन्तिऊण भणिय । अज्ज, मोहण मजाय, अ तुम जीविओ ।
ता गेणहाहि एय निययरित्त्य ति । धरणेण भणिय । मत्त-
वाइपुत्त पाणा वि एए तुह मन्तिया, जेण 'लच्छीए मइ
ममागमो कश्चो । किमइ पुण रित्त्य ति ॥ अदकन्ता काद

११ वेला । भणिय य णेण । एहि, नयर पविमज्ज । लच्छीए
भणिय । अज्जउत्त कम्म पविमिग्गामो अज्ज उण अज्ज-
उत्तणावि इहैव वमियज्ज ति । पस्सिमुयमणेण । अवाहिओ
एमो । आलोचिय य लच्छीए सुवयणेण य । जहा, अज्जेव एय
कयपाणभोयण केणइ उवाएण रयणीए वावाइग्गामो ति' ।

१ C1. परिहट्ठ उण. २११ ५५५ १० कोइण ॥

१ C1. लच्छीममागमो ।

२ D अहो मे कम्मपरिणई. B : पडिक्क. ४५५. १०

मज्झिओ एमो, पाइओ महु, काराविओ^१ पाणवित्ति ।
 अइकन्तो वासरो, ममागया रयणी, अत्युय मयणिज्ज ।
 १निवणो एमो लच्छी य । तओ मयपराहीणस्स मिमिणए
 विय २अवत्त चेदमणुहवन्तस्स दिओ इमीए ३गले पासओ,
 ४वलिओ य एमो । परिओमवियमियच्छीए लच्छीए सुवयणेण ५
 य विगूढो धरणो मओ त्ति काऊण उज्झिओ जलनिहि
 तडे । गयाइ जाणवत्त । जलनिहिपवणमगमेण य^६ ममासत्थो^७
 एमो । चिन्तिय च णेण । हन्त किमेय त्ति । कि ताव
 सुविणओ आओ^८ इन्दजाल आओ^९ मदविबमो आओ^{१०}
 मच्चय चेव^{११} त्ति । उवच्छद्द जलनिहितड । मच्च चेव त्ति १२
 जाओ मे विनिच्छओ । उट्ठिऊण चिन्तियमणेण । अहो
 लच्छीए चरिय, अहो सुवयणस्स पोरुम । अहवा ददुगुठो^{१३}
 विय उक्कगपत्थिया, किपागफलभोगो विय मज्झुलावभाणा,
 दस्सादियकिच्च व्व टोसुप्पायणी, कालरत्ती विय तमो-
 वलित्ता, ईदमा चेव महिलिया होइ । अवि य १४

जलणो वि घेप्पइ सुह पवणो भुयगो १५य केणइ नएण ।

महिलामणो न घेप्पइ बडणहि वि नयमहस्सेहि ॥

१ ४ A कारिओ ।

१ CE सुवओ B हुवओ ॥ m

२ DB अचर्त C) अम्भुत । ४ CP om ५ B om next three words

६ A om यः ७ ABD all यः ८ D उयाओ ।

९ B (1 marg) रयाओ १ चार । १० D अयाओ । ११ CE add यध

१२ AD रंओ ।

१३ CE नि ।

ता कि इमीए । सुवयणम् न जुत्तमेयं ति । अहवा
मदरा विय मयरायवडुणी चेव इत्थिया हवदं ति ।
विमयविमोहियमणेण तेणावि एयं ववमियं ति ।

एव च चिन्तयन्तो सेट्ठिनिउत्तेहि कद्धवि पुरिमेहि ।

४ सूरुगमवेलाए दिट्ठो बाहोसन्नयणेहि ॥

भणिओ य एहि । मत्थवाहपुत्त, रयणीए न आगशा
तुमं ति मज्जायामहेण रयणीए चेव तुष्णं अन्नेमणनिमित्तं
पेमिया अन्ते टोप्पसेट्ठिणं ति । कद्धकद्धवि दिट्ठो मि मपय ।
ता एहि, गच्छन् नित्थवेहि अण्येयचिन्ताणलपज्जित्तं
१० सेट्ठिहियय । तओ 'अहो पुरिमाणमन्तर' ति चिन्तिऊण
एयट्ठो धरणो, पविट्ठो नयरि, दिट्ठो य एणे सेट्ठी ।
पट्ठरिक्कमि भणिओ सेट्ठिणा । वच्छ, कुओ तुम, कि वा
विमणदुक्खणो दोममिं ति । तओ 'लज्जावणिज्जयं अणा-
चिरुक्कणौयमेय' ति चिन्तिऊण बाहोसन्नायणेण ११ न जपिय
१५ धरणेण । सेट्ठिणा भणिय । वच्छ, सुय मए, जहा आगय
जाणदत्तं १२ चीणाओ, ता त तुमए उवण्डु न वं ति । तओ
मगगयस्कर जपिय धरणेण । अज्ज, उवण्डु ति । मोगाद-
रेणेण य पवत्तं बाहमल्लि । तओ 'नूण विवच्चा मे भारिया,
अन्नहा कद्ध ईदमो मोगपमरो' ति चिन्तिऊण भणिय

१ Cf. 'माहिय' ।

२ A हव ।

३ ACP read अपिय न किञ्चि

वाचिन्तवोति ।

४ A om. all loan to न वं ति ।

टोप्पसेट्टिणा । वच्क्क, 'अवि त चेव त जाणवत्त ति ।
 धरणेण भणिय 'आम' । सेट्टिणा भणिय । अवि कुमल ते
 भारियाए । धरणेण भणिय । अज्ज कुमल । सेट्टिणा
 भणिय । ता किमन्न^१ ते उल्लेखकारण । धरणेण भणिय ।
 अज्ज, न किञ्चि आचिक्खियन्व ति । सेट्टिणा भणिय । ता ^५
 कि विमणो मि । धरणेण भणिय 'आम' । सेट्टिणा भणिय
 'किमाम' । धरणेण भणिय 'एय' । सेट्टिणा भणिय
 'किमेय' । धरणेण भणिय 'न किञ्चि' । सेट्टिणा भणिय ।
 वच्क्क, किमेएहि सुन्नभासिएहि । आचिक्ख मग्भाव । न य
 अह अजोगो आचिक्खियन्वस्सु, पडिवन्नो य तए गुरू । ^{१०}
 तन्नो 'न जुत्त गुरूआणाखण्डण ति चिन्तिऊण जपिय
 धरणेण । 'अज्ज अज्जस्सु आण ति' करिय द्दंस पि
 भासीयद ति । सेट्टिणा भणिय । वच्क्क नत्थि अविमग्गा
 गुरूणाल्लवत्तोए । धरणेण भणिय । अज्ज जइ एव ता
 कुमल मे भारियाए जौविणण न उण मीलेण । सेट्टिणा ^{१५}
 भणिय । कह वियाणमि । धरणेण भणिय 'कज्जन्नो' ।
 सेट्टिणा भणिय । कह विय । तन्ना आचिक्खिन्नो ^{२०}
 भोयणारन्नो जलनिहि^२ तडपज्जवमाणो मयलवुत्तन्तो । ^{२५}
 च मोऊण कुविन्ना 'टोप्पसेट्टी सुवयणस्सु परिमठविय

१ BD आइत खव जाइ • in B आइत appears corrected from खविन ।

२ CE किमन्न । ३ Bon D marg ४ ADCF ति ।

५ CF om next three words ६ D तीरपडवानघाणो ।

७ CE om टोप्प ।

- धरणं गन्धो नरवदममौवं । विन्नन्तो णेण सुवयण पद
जहद्वियमेव नरवद । सदाविश्रो रादणा सुवयणो, भणियो
य एसो । सत्यवाहपुत्त, पभूय ते रित्यं सुणौयद । ता पुड
जपसु, कहमेय तए विटत्तय^१ ति । तत्रो अजायामहेण
५ भणिय सुवयणेण । देव, कुलक्कमागय । रादणा भणिय ।
भारिया कह ति । तेण भणिय । गुरुविदणा । तत्रो
२पुलदत्रो टोप्पसेट्ठी । भणिय च णेण । देव, सर्व्व अलियं
ति । सुवयणेण भणिय । कि पुण एत्य सच्चय । सेट्ठिणा
भणिय । धरणमन्तिय रित्य भारिया य, एय सच्चय ति ।
१० तत्रो सत्तुद्धियएणं जपिय सुवयणेण । भो भो अउव्व-
जोदमिय, को एत्य पच्चत्रो रायकुल खु एय । ३टोप्पसेट्ठिणा
भणिय । माहारण रायकुल, पच्चत्रो पुण, सो चेव जौवद
त्ति । सुवयणेण भणिय । महाराय, न मए धरणम्स नाम पि
आयणियं ति । परिक्कउ देवी । रादणा भणिय । भो भो
१५ सेट्ठि, आणेहि धरण, तुम पि त महिलिय ति । पेमिया
णेहि^२ मह रायपुरिसेहि निययपुरिसा । आणियो य जेहि
हियएणाणिच्छमाणो वि सेट्ठिउवरोहभावियचित्तो धरणो,
इयरेहि य भय^३हित्यहियया लच्छि त्ति । ४पुलदयाद
रादणा, भणिय च णेण । सुन्दरि, टिट्ठो तए एस कहिपि

१ DCE चेद ।

२ BCE विदत्त ।

३ A पुलारउ B पालोईड ।

४ CE om. टोप्प ।

५ A add५ देवस्स, B om. all down to पुरिसा ।

६ B •मिद्ध• ।

७ DCE पुजो• ।

मत्यवाहपुत्तो । तीए भणिय । देव, न दिट्ठो त्ति । तओ
 पुच्छिओ धरणो । मत्यवाहपुत्त, अवि एसा ते भारिया ।
 धरणेण भणियं । देव, किमणेण पुच्छिएण, सुयं^१ चेव
 देवेणं, ज जपियमिमीए । राइणा भणियं । मत्यवाहपुत्त,
 अओ चेव पुच्छामि । धरणेण भणिय । देव, जइ एवं देवस्स^२
^१अणुवन्धो, ता आसि भारिया, न उण मयं ति । राइणा
 भणिय । एमो मत्यवाहपुत्तो दिट्ठो तए आसि । धरणेण
 भणिय । देव, एमो चेव जाणइ त्ति । ^२राइणा भणिओ
 सुवयणो । मत्यवाहपुत्त, किं दिट्ठो तुमए एम कहिपि ।
 सुवयणेण भणियं । देव, मए ताव एमो न दिट्ठो त्ति । ^३
 राइणा भणिय । होउ, किं एइणा, साहेह^४ तुमो, किं एत्य
 रित्त्यमाण^५ । सुवयणेण भणिय । देव, एत्य खलु दममहस्साणि
 मोवस्सिमाण दट्ठासंपुडान, अल पि चेवय खु^६ सुत्तिनं भणइ
 ति । ^७पुच्छिओ इयरो वि । धरणेण भणियं । देव,
 एवमेय । राइणा भणिय । भो किपमाणा खु ते सपुडा । ^८
 धरणेण भणिय । देव, न याणामि । राइणा भणियं । कहं
 निययभणइस्स वि पमाणं न याणामि । धरणेण भणिय । देव,
 एवं चेव ते कथा, जेण न^९ जाणामि । तओ पुच्छिओ
 सुवयणो । भइ, तुम साहेहि । तेण भणिय । देव, अहमवि^{१०}

• A व ।

१ CD om

२ CE om all down to सुवयण ।

४ D तुम्हे ।

५ B •पसाण CE •परिमार्थ ।

६ BD हित्तिभंइति

CE प्रतिभंइ ।

७ CE om these three words

८ B याणामि ।

નિસુંમયં ન-યાણામિ ! રાદણા મણિય । મો એવં વવત્તિય
 કિં મળ કાયલ્લં તિ । ધરણેણ મણિયં । દેવ, યેવમિયં!
 કારણં । કિં વઙ્ગણા જંપિણં । અવિવાસમો અહં એયસુ,
 તા ગિણહરિ^૧ રિત્થં મારિય ચ એમો ત્તિ । સુવચણેણ મણિયં ।
 મો મહાપુરિસ, એયં પિ મવન્નો^૨ પહ્લયમેવ, જં મે આલો ન
 દિન્નો ત્તિ । ધરણેણ મણિયં । "પમિહો^૩ "અહ આલદાયમો ।
 સુવચણેણ મણિયં । જદ ન આલદાયમો, તા કિમેયં પત્થુયં
 તિ । ટોપ્પસેટ્ઠિણા મણિય । અરે રે નિલ્લજ્જ પાવકમ્મ, એવં પિ
 અવહરિહં એવ જંપમિ ત્તિ । "પુણો વિ અમરિસાદસણેણ મણિયં
 ટોપ્પસેટ્ઠિણા । મહારાય, કિં વઙ્ગણા જપિણા । જદ એયં ન
 રણમન્તિયં રિત્થ એમા ચ^૪ મારિયા, તા મજ્ઞ મન્વમ્મ-
 હિયા પાણા નિયરણ તિ । આણાવેલ દેવો મયલે દિલ્લે ત્તિ ।
 રણેણ ચિન્તિય । અવહરિન્નો સુ એમો મહ મિણેદ્દાણુવન્નેણ ;
 । ન જુત્તં મંપય પિ હદામીણયં કાહ તિ । અપિયમણેણ ।
 વ, જદ એત્થ અણુવન્નો તાયમ્મ, તા અલં દિલ્લેહિં ; અન્નો
 । એત્થ હવાન્નો અત્તિ સેવ । રાદણા મણિય । કહેહિ,
 હિમો હવાન્નો ત્તિ । ધરણેણ મણિય । દેવ, તે મળ મંપુડા
 નામેણ સેવ અદ્ધિય ત્તિ^૫ । રાદણા મણિય । કિ તુજ્ઞ નામં ।
 રણેણ મણિયં । દેવ, ધરણો ત્તિ । દયરો વિ પુચ્છિન્નો ।

• એથ, R pr m ૧ CE om. these three words
 E transpose these words ૨ CE om. ૩ CE વઙ્ગણા
 ૪ CE om. ૫ CE om. all down to મહારાય ।

तेण भणिय । देव, सुवयणो त्ति । रादणा भणिय । जइ
 एव, तो द्विन्नो खु ववहारो नवर एत्येव आणेइ 'कदवि
 मपुडे त्ति । 'तन्नो पेमिय' पञ्चउल, आणिया मपुडा,
 निहालिया रादणा 'वाहि न दिट्ठ धरणनामय । भणिय च
 णेण । भो नत्थि एत्य धरणनामय । सुवयणेण भणिय । देवो १
 पमाण ति । अन्न च । 'देव, देवस्स पुराओ २ एस मच्चन पि
 अलिय जपिऊण अज्ज वि पाणे धारेइ त्ति । जाणिय देवण
 ज एएण पमाणैकय । रादणा भणिय । भो धरण, किमेय
 ति । धरणेण भणिय । देव, न अन्नहा एय, फोडाविऊण मज्झ
 'निह्वेव ३ देवो । तन्नो एयमायणिकण ४ मखुद्धो सुवयणो,
 हरिमिआ टोप्पमेट्ठी । मदाविया सुवयणारा फोडाविया
 मपुडा दिट्ठ धरणनामय । कुविआ राया सुवयणस्स लच्छीण
 य । भणिय च णेण । हरे वावाएइ एय वाणियगवमधारिण
 महाभुयग, निब्बामेइ ५ य एय मम रज्जाओ विवज्जमौल-
 जीविय अलच्छि ममप्पेइ य ममत्यमेव रित्त्य धरणमत्थ ६
 वाहसु । अन्न च । भण भा महापुरिम, कि ते अवग
 'कोरव । धरणेण भणिय । देव अन्न मे रित्थेण । करेव
 देवो पमाय सुवयणस्स अभयप्पयाणेण । तन्नो 'अहो मे
 महाणुभावय' त्ति चिन्तिऊण भणिय रादणा । मत्थवाहपुत्त,

१ Cf कदवणमपुडा B कदवण, D कर इव २ Cf cor ti text
 the words. ३ B कोवज्ज. ४ A om ५ B हवमेत्ति.
 ६ Cf विह्वेइ. ७ Cf on ८ ACF or ९ A करीवज्ज.

- न जुत्तमेय, तद्वावि अलङ्घणीयवयणो ^१तुम ति, ता तुम
 चेव जाणमि । धरणेण भणिय । देवपमाओ त्ति, अणुगिहीओ
 अह देवेण । रादणा भणिय । भो मत्थवाहपुत्त, गेण्हाहि
 निययरित्थ । धरणेण भणिय । ज देवो आणवेद । तओ
 ५ नरिन्दपञ्चउल्लाहिट्ठिओ मह सुवयणेण गओ वेत्ताउल धरणो,
 उवगणिय सुवण्य पञ्चउलेण, ममप्पिय धरणस्स । तओ
 धरणेण भणिय । भो सुवयण, परिच्चय विमाय अङ्गीकरेहि
 पोस्स, देवोवरोहेण कस्स वा खलिय न जायद त्ति ।
 अन्नं च । भणिओ मए तुज्झ सुवणल्लखो, तए पुण
 १० ^१महाभावत्तणेण अहमेव बद्धमन्निओ, न उण सुवणल्लखो ।
 भणिय च तए आमि ' कि सुवणल्लखेण, तुम चेव मे बद्धगो'
 त्ति । अणग्गेय च एय मभमवयण । ता गेण्हाहि सपर्यं, ज ते
 पडिहायद^२ । एव च भणिओ ममाणो लज्जिओ सुवयणो ।
 न जप्पिय च णेण । तओ टाऊण अट्ठ सुवणल्लखे मपूडऊण
 १५ नरवदं तओ^३ काउ मयलसुत्थ^४ भण्डस्स गओ टोप्पसेट्ठिगेह ।
 ठिओ कचि वेल मह सेट्ठिणा । उवगयाए भोयणवेलाए
 कथमज्जणा पभुत्ता एए । भुत्तत्तरकाले य चलणेसु निवडिऊण
 भणिओ धरणेण टोप्पसेट्ठी । जाएमि अहं किचि वत्थुं ताथ,
 जद न करेद मम पणयभङ्ग ताओ । तओ हरिसवसुण्ण-
 २० लोयणेण ' अहो अहं कयत्थो, अहो अह धनो, अहो मम

१ CE om next three words

२ D 'भाज' ।

३ AB 'मज' ।

४ CE add ति ।

५ A om

६ D मत्त ।

सुजीविय, अहो मम सुलङ्को जम्हो त्ति, जम्हो ईदसेणावि
महाणभावेण सयलमत्तकप्पतत्तकप्पेण तिज्जयणचिन्तामणी-
भूएण वि अह पत्थिज्जामि' त्ति चिन्तिकण भणिय टोप्प-
सेट्ठिणा । वच्च, जइ वि सकलत्त सपुत्तपरियण^१ दासत्तनिमित्त
मम जाएभि^२, तहावि अहं तुह महापुरिससेट्ठिण^३ आकर- ५
सियचित्तो न खण्हेमि ते पत्थणापणय^४ । धरणेण भणिय ।
ताय, जइ एव ता^५ देहि तिन्नि वायाओ । ईसि विहसिक्कण
'जाय, जो एग वाय लोप्पइ^६, सो तिन्नि वि लोप्पयन्तो कि
केणावि 'धरिउ पारीयइ' त्ति भणिकण टोप्पसेट्ठिणा कयाओ
तिन्नि वायाओ । 'ताय, अणग्गिहीओ' त्ति भणिकण १०
हेमकुण्डलविज्जाहरविदिन्नि^७ महग्गेयपुब्बसमप्पि^८ धरयणसहसु
सग्गिओ टोप्पसेट्ठिभण्डारिओ । तेण वि य 'ज अज्जो
आणवेइ' त्ति भणिकण समप्पियाइ गहिक्कण रयणाइ ।
तओ ताण मज्झे^९ अइ गहेक्कण टोप्पसेट्ठिस्स चलणपूय
काक्कण पुणो विण्णिवडिओ पाएसु 'ताय, एसा मा पत्थण' त्ति १५
भणमाणो धरणो । तओ 'अह^{१०} कह कलिओ अहमणेण'
ति सुदर चिन्तिकण 'अगहिण य विलक्खीभविस्सइ एमो,
^{११}निवारिओ अह दमिण अणागयं चिव' उट्ठविओ धरणो
'वच्च, पडिदत्ता ते पत्थणा' भणमाणेण^{१२} टोप्पसेट्ठिणा ॥

१ CD। सकलत्तपण० । २ CE जायसि D pr m ३ A आकरिसिय० ।

४ D वयसं CF वयसण । ५ D अइइ A इहि, CE तदेइ । ६ A लोप्पइ ।

७ CF धरिउ ८ १ मणग्गे० । ९ A वय । १० AD अइ ।

११ A om CF अही । १२ A निवारइ B pr m १३ CE om

१तश्चो वड्डमन्निश्चो? सेट्ठिणा^१ १महया सत्थेण समागश्चो
 निययनयरिं । आवामिश्चो वाहि । जाश्चो लोयवाश्चो, जहा
 आगश्चो धरणो त्ति । निग्गश्चो राया पच्चोणिं । २[पवेमिश्चो
 णेण महाविभूद्रेण नेऊण निययभवणे, पूदश्चो मज्झणादणा^३
 ५ नियामरणपज्जवसाणमुवयारप्पयाणेणं] । १गश्चो निययभवण ।
 तुट्ठा ४य से जणणिजणया । विदुसं महादाण, कया मन्वा-
 ययणेसु पूया । ५अदक्कन्ता काद वेला । तश्चो लवणिमन्ति^४
 महारायं पूदश्चो अणेण सविसेमं । मग्गाणिया ११य जहारुह-
 पडिवत्तीए पउरचाउवेज्जादया, पडिपूदश्चो १२य तेहि ।
 १० तश्चो पुच्छिश्चो जणणिजणएहि । वच्छ, अवि कह ते धरिणि
 त्ति । धरणेण मणिय । अलं तीए कहाए । चिन्तिय च
 णेहि । हन्त कय तीए, जं इत्थिउच्चिय^{११} । ता अलं इमस्स
 मग्गघट्टेण इमिणा जंपिण्ण । अज्जश्चो अवगच्छिस्सुं ति ।
 एत्थन्तरंमि ११महापुरिसयाखित्तहियश्चो विन्दयवसेणुफुल्ल-
 १५ लोयणो ११कयमुदुद्गसामणावणनिमित्त पुणो वि धरणममीव
 समागश्चो राया । ११कश्चो धरणेण समुच्चिश्चोवयारो^{१०} । पुच्छिश्चो

१ H om २ CE ०२३००० । ३ CE om ४ A om महया सत्थेण ।
 ५ D' पविट्ठो महाविभूद्रेण and omits all down to पुच्छिश्चो जणणि ।
 ६ CE मग्गय । ७ CE समागश्चो । ८ CDE om ९ B अदक्कन्ती
 कीद कालो । १० A लवणिमन्ति महाराय । ११ CE om १२ ACE om
 १३ E ०००००० । १४ D has instead of the following words only
 धरणद्वेषणनिमित्तं (पुणो वि : maig) आगच्छ एवम् । १५ B कटुदह ग
 वेमिणावद । निमित्तं । १६ D has only पविट्ठो से अद्विजयथा । तत्त
 तयमलेहि रादो उच्चिय करविणं धरणेण etc १७ A समुचित उवयारो ।

य आगमणपञ्चोयण । मिट्टो मे निययाहिप्पाओ रादणा ।
 तओ चलणेसु निवडिऊण भणिय धरणेण । देव अल
 सुदङ्गेहि कि तु 'माण्णीओ देवो' त्ति करिय पत्येमि
 पत्यणीय । रादणा भणिय । भणाउ अज्जो । तेण भणिय ।
 पयच्छउ देवो 'नियरज्जे मव्वसत्ताण 'वन्दिमोस्स' मव्व १
 मत्ताणमभयप्पयाण च' । तओ 'अहो मे महाण्णभावया, अहो
 महापुरिमचेट्ठिय मत्थवाहपुत्तस्स' त्ति भणिऊण आणत्तो
 पडिहारो । हरे कारवहि चारयघण्टपञ्चोएण मम रज्जे
 मयलवन्दिमोस्स मव्वसत्ताणमभयप्पयाण च द्वावेहि त्ति ।
 तओ ज देवो आणवेद' त्ति भणिऊण मपाडिय देव १०
 मामण । मप्पुरिमचेट्ठिएण य परितुट्ठा मे जण्णिजणया ।
 'परिओमवियमियच्छेहि 'कयमणेहि रादणो उच्चिय
 करणिज्ज । तओ धरणेण सह कचि वेत्त गमेऊण
 निगओ राया ॥

धरणो वि चिरयालमिलियवयसयमसेओ गओ मलय १
 सुन्दराभिहाण' उज्जाण । अवलद्धो य नागस्यामण्डवमि
 कीलानिमित्तमागओ कुविय पियपणदणि पमायन्तो रेविलगो^२
 नाम कुलउत्तगो । मुमरिय लच्छीए । चिन्तिय च णेण ।

१ CI नियय । २ B वज्जवमोक्क । ३ CE om चव्वसत्ताणम् ।

४ B on all down to द्वावेहि । ५ CI कय उच्चिय करणिज्ज ।

६ B कट्टीचहि । ७ CE सुदर । ८ १६० CE करविल्लणो D pr

corrects in १६०. CE continue कोवि कुदाचओ तथा सुभरिय etc

अहो णु खलु एवमपरमत्यपेक्षीणि कामिजणहिययाद
हवन्ति । ममागमो भवेग । ममो य उज्जाणेकदेससठिव
अमोयवौहिय ।

दिट्ठो य णेण तहिय फासुयदेसमि वियलियवियारो ।

४ सौमगणमपरिवुडो आयरिओ अरहदन्तो न्ति ॥

अञ्चन्तसुद्धचित्तो भाणी विविहतवसोभियसरौरो ।

निज्जियमयणो वि दढ १अणुसुहमिद्धितल्लिच्छो ॥

त पेच्छिज्जण चिन्ता जाया धरणस्स एस लोयमि ।

जीवद मफल एको चत्तो जेण घरावामो ॥

१० घरिणी अत्या मयणो माया २ य पिया य जीवल्लोयमि ।

माइन्दजालमरिसा तहवि जणो पावमायरद ॥

जा वि उवयारबुद्धी घरिणीपमुहेसु सा वि मोहफल ।

मोत्तूण जमो धम्म न मरणधम्मोणमुवयारो ॥

सो पुण सपाडेउ न तौरए आसवानियत्तेहि ।

१५ आसवविणिवित्ती वि य गिहासम आवसन्तेहि ॥

नियमा तत्थारमो आरम्भेण च ३वड्डई हिमा ।

हिमाए कम्मो ४ धम्मो न देसिओ सत्ययारेहि ॥

पज्जन्ते वि थ एसो सब्बेण सेव जीवल्लोयमि ।

नियमेणमुज्झियब्बो ता अलमेएण पावेण ॥

२० एव च चिन्तयन्तो पत्तो सजायचरणपरिणामो ।

गुरुपायमूलमणह सवयसो निव्वुइपुर व ॥

अह वन्दिओ य णेण भगव सवयसएण साह य ।

तेहि चिय धम्मलाहो दिओ सवेमि विहिपुव्व ॥

उवविट्ठा य सुविमले सुणीण पुरओ उ उववणुच्छङ्गे ।

अह पुच्छिवा य गुरुणा कत्तो तुभे त्ति मङ्गरगिर ॥ ५

एव च पुच्छिए समाणे जपिय धरणेण । भयव, इओ
 चेव अहे । अन्न च, अत्थि मे गिहासमपरिचायवुद्धी । ता
 आदसउ भयव, ज मए कायव्व ति । तओ 'अहो मे
 आगिदं, अहो' विवेगो' त्ति चिन्तिऊण आसथपरिक्कण-
 निमित्त जपिय अरहयत्तेण । वच्छ, परिचत्तगिहासमेण १०
 नियमच्छिऊण नियनियविमयलालसाद इन्दियाद विज्झविय
 कमायाणल निरोहेण चित्तेण सयलमोक्कनिहाणभूओ मज्जमो
 कायव्वो । अन्नहा परिचत्तो वि अपरिचत्तो गिहासमो त्ति ।
 सो पुण अणादविमयभावणाभावियमं जीवमं अचन्तदुक्क-
 यरो । पत्रज्जिऊण वि एय पुव्वकयकम्मदोसेण केइ न तरन्ति १५
 परिवालित, मुज्जन्ति निययकज्जे, परिकप्पेन्ति अमया-
 लम्पणाद, विमुक्कमज्जमा य ते, आउमो, न गिहो न पव्वड-
 यगा उभयलोगविहल नामन्ति मणुयत्तण । एव ववत्थिए
 अमुणिऊण हेओवाएयाद अतुल्लिऊणमप्पाणय न जुत्तो
 गिहासमपरिचाओ त्ति । धरणेण भणिय । एवमेध, ज तुवो १०
 आणवेह । कि तु

हेओ गिहाममो से बुद्धी समणत्तण उवाएय ।

तुल्लणा वि विवेगो चिय किलेसवसयाण सत्ताण ॥

भयवया चिन्तिय । अहो से सउल्लया, मुणिओ एण
जहट्टिओ ससारो, समुप्पन्ना जिणधम्मबोही । ता पससेमि

- ५ एय साहेमि य इमस्स इमीए दुल्लहत्तण, जेण वयसगाण वि
मे सबोहो समुप्पज्जइ । भणियं च एण । वच्च, धन्नो तुम,
नाय तए जाणियन्व, मपत्ता 'सयललोयदुल्लहा जिणधम्म-
बोही । ता जहट्टियासेवणेण एय चेव सफल करेहि,
ममिज्जइ य 'तुह समीहिय । न खलु अणमत्यनिरदयार-'
१० कुसलमग्गा एवविहा हवन्ति, अवि य अपरमत्यपेच्छिणो
विमयलोलुया य । एयवदयर च निसुणेहि मे चरिय ।'
धरणेण भणिय 'कहेउ भयव' । अरहदत्तायरिएण
भणिय । सुण ।

- अत्यि इहेव 'वासे अयलउर नाम नयर । तत्थ जिय-
१५ मत्तू राया, 'पुत्ता य से अवराजिओ समरकेऊ य । अव-
राजिओ जुवराया, इयरो य कुमारो । दिन्ना इमस्स
कुमारमुत्तीए उज्जेणी । एव च अइक्कन्तो कोइ कालो ।
अन्नया 'य विपक्को समरकेधरी नाम पचन्तनरवई । तओ
अवराजिओ तप्पसाहणनिमित्त गओ । पसाहिओ एसो ।

१ CE सयललोलोय, B ते लोह. १ UD जहट्टिय.

२ A तुह ।

३ D adds भारदे B 1 marg

४ MSS पुत्तो ।

५ D om

आगच्छमाणेण य मुत्तिमन्तो विय पुणोदशो सपत्तो इमेण
 धम्माराममन्निवेसे मयलमणोरहचिन्तामणी १राहो नाम
 आयरिशो त्ति । त च दट्ठुण ममुप्पन्नो एयस्स भवेगो ।
 पुच्छिशो णेण जहाविह २ धम । कहिशो ३जहोवदट्ठो परम
 सुक्कहि । पडिबुद्धो य एमो । खम्रोवममसुवगय चारित्त- ४
 मोहणीय । तशो भादन्दजालसरिस जीवल्लोयमवगच्छिय
 पव्वदशो एमो । करेद तवमजमुज्जोय ॥ अन्नया य गुरुपाय-
 मूलमि अहामजम विहरमाणो गशो तगरामन्निवेस । एत्थ-
 ५न्तरमि ममागया तत्थ वज्जेणीशो ६राहायरियस्स अन्ते-
 वासिणो अज्जराऊखमाममणमन्तिया गुरुममीव माऊणो ७
 ८त्ति । कया मे ९ उच्चियपडिवत्ती । पुच्छिया निरुवमग-
 विहारमुज्जेणीए । कहिशो य णेहि । सुन्दरो विहारो
 केवल रायपुत्तो पुरोहिद्यपुत्तो य अभइया, ते जहोवल
 द्वीए खलियारेन्ति माऊणो, तन्निमित्तो उवमगो त्ति ।
 तशो १० एयमायसिय चिन्तियमवराजिएण । अहो पमत्तया १५
 समरकेउणो, जेण परियण पि न नियमेइ । ता अणुन्नविय
 गुरु गच्छामि अहमुज्जेणि । उवमामेमि ११ते कुमारे, मा
 मच्चिण्णु अवोहमूलाइ । ममारवट्ठुणे य माऊपशोसो । अत्थि

१ CE रोहा ।

२ D •विही, ACF •विहीए धमो।

३ CE भयवया अहिमाइल्लणो धमो पडिबुद्धो ।

४ CE राहायरियस्सन्तेवासिणः ।

५ BCE वेपि ।

६ A adds य ।

७ CF रवे ।

- मे तदुवसामणसत्ती । तत्रो अणुवविय गुरु येमिओ गुरुणा,
 समागओ उज्जेणि, पविट्ठो य अज्जराड्डखमासमणगच्छे ।
 १ कथं से उचियकरणिज्जं । समागया भिक्खावेला । पयट्ठो
 एसो । भणिओ य माह्हि । पाड्डणया तुओ, ता अच्छह
 ५ त्ति । तेण भणिय । न अच्चांमि, अत्तलद्धिओ अह, नवरं
 ठवणकुलार्द्धणि^१ दसेह । तत्रो दिओ से चेत्तओ, दमियाणि
 कुलाणि, वारिओ य ऐणं 'एय' पडणीय^२गेहं, मा पवि-
 सेज्जसु' त्ति भणिकण नियत्तो चेत्तओ । पविट्ठो य एसो
 पढममेव कुमारगेह । महया सदेण धम्मलाहियमणेण ।
 १० 'त च दट्ठूण भौयाओ अन्तेउरियाओ । 'हा कट्ठ, इमौ
 कयत्थिज्जिस्सइ' त्ति चिन्तिऊण सन्निओ य णाहि 'लड्ड
 निग्गच्छसु' त्ति । ११ तत्रो अवहीरिऊण बहिराविड^३ च
 काऊण महया सदेण धम्मलाहियमणेण । एत्थन्तरमि धम्म-
 लाहसइ भोजण हम्मियतलाओ पट्ठमुहपट्ठया समागया
 १५ कुमारया । ढक्किय^४ द्वार । अदसएण वन्दिओ णेहि माह्ह ।
 कय धम्मलाहण । भणिओ य णेहि । भो पव्वइयगा^५,
 नच्चसु' त्ति । तेण भणिय । कह गीयवाइएण विणा
 नच्चांमि । कुमारेहि भणिय । अन्हे गीयवाइय करेमो ।

१ CF om this sentence

१ CF *कुलाधीश ।

२ D रम ।

३ B पडणीय ।

४ CF om त च दट्ठू ।

५ CF have only अवहीरिणसेव D pr. m

७ A *विडु, B बहिरावहिरोविड ।

८ A adds न ।

९ CF *न ।

साङ्गणा भणियं 'सुन्दरं' ति । १ विषमताञ्च कथं गीय-
 वादयमणेहिं । अकुद्धो वि हियणं कुद्धो माह । भणियं च
 णेण । अरे रे गोवालदारया, इमिणा विज्ञाणेण ममं
 नचावेह न्ति । एयं सोऊण कुविथा कुमारा, साङ्गताडण-
 निमित्तं च धाविथा अभिमुहं । तेण वि य 'न अन्नो ५
 उवाओ' न्ति कलिऊण करुणापहाणचित्तेण निजुद्धवावार-
 कुमलेणं भणियं चेव घेत्तूण मव्वसंधीसु १ विओइओ एको,
 तओ धाविओ दुइओ, २ सो वि तहेव । तओ दुवारमुग्घाडि-
 ऊण गओ माह । एगत्ते ठिओ सज्जायजोगेण । इयरे वि
 निञ्चेट्ठा तहेव चिट्ठन्ति । दिट्ठा परियणेणं, उट्ठण मिच्चि- १०
 ऊण समंभमं वाहिता ३ । जाव न जंपन्ति, तओ निवेइयं
 रायपुरोहियाण, जहा इमिणा वुत्तन्तेण केणइ साङ्गणा
 कुमारा एवं कय न्ति । तओ ते निह्विऊण आवरिय-
 समोवं गओ राया । पणमिओ य णेणायरिओ, भणिओ
 य । भयवं, खमेह ४ एयमवराहं वालयाण । आयरिएण १५
 भणियं । किमेयं ति नावगच्छामि । कहिओ से वुत्तन्तो
 १ राइणा । तओ आयरिएण भणियं । वीयरगमामणसंपा-
 यण २ इपहावओ विइयपरमत्था परत्तोयभौइयत्तणेण य इह-

१ D adds तओ ।

२ CE विओइथा तओ दुमारयु० etc.

३ A विइओ ।

४ CE वाहिता ।

५ A adds ने; B इह० ।

६ CE om all down to तओ आयरिएण उच्छिद्य ।

७ B इयो नयवावड D corr इयाव in इय ।

- लोयमरौरे ददमपडिवन्धयाए^१ खमेन्ति सयलभत्ताण साङ्गणो
 न पुण पाणभएणं ति । तद्वावि कारणं पद समाधरियं
 जइ केणावि भवे, तन्नो पुच्छावेमि साङ्गणो । तन्नो
 * आयरिएण पुच्छिया साङ्गणो^२ । तेहिं भणियं । भयवं, न
 ५ अन्हे वियाणामो न्ति । आयरिएण भणिय । महाराय,
 नेयमिह^३ माह्महि ववसिय । रादणा भणियं । भयव,
 साङ्गण न एत्य मदेहो । आयरिएण भणियं । महाराय,
 जइ एव, ता एव भविस्सइ । अत्यि एगो आगन्तुगो माह्म,
 तेणेयमणुचिट्ठिय भवे । रादणा भणिय । भयव, कहि पुण
 १० सो माह्म । आयरिएण भणियं । दसेह से तयं । दंसिन्नो
 एगेण साङ्गण नाददूरमि चेव साल्लतखवरसमीवे द्वाण-
 सठिन्नो । पच्चमिल्लान्नो ^४य रादणा । कुमारावराहलज्जिएण
 पणमिन्नो य जेण । दिन्नो से धम्मल्लाहो । भणिन्नो य पच्छा ।
 ५ भो महामावग, जुत्तमेय ज तुज्झ भन्ति ए रज्जे इमौण
 १५ कयत्यणा कुमाराण अणहत्तण च । तन्नो वाहजलभरिय-
 लोयणेण रादणा भणिय । भयव, लज्जिन्नो न्हि^५ अहिय,
 दमिणा पमायचरिएणं । अत्यि मम एम दोसो, तद्वावि

१ A *वदयाह । २ B चाल । ३ CE नेव । ४ CE om ५ AD हा ।

६ CE om next words The text in D is in some confusion, it runs thus तण्ड (1 marg वाहजलभरीयलोयणेण) अविधे रादणा भणिय भयव लज्जिज न्हि । पुत्तोइय राया साङ्गण तण्ड सादिल्ल चअधिवुत्तर्त इमस्स मिणा पमायचरिएण । अत्यि etc ७ A मि CE om अविधे ।

माङ्गणा भणिय 'सुन्दर' ति । 'विममताल कय गीय
 वादयमणेहि । अकुद्धो वि हियण कुद्धो माह । भणिय च
 णेण । अरे रे गोवानदारया, इमिण विन्नाणेण मम
 नचावेह त्ति । एय भोऊण कुविया कुमारा, माङ्गताडण
 निमित्त च धाविथा अभिसुह । तेण वि य 'न अन्नो ५
 उवाओ' त्ति कल्लिऊण करुणापडाणचित्तेण निजुद्धवावार
 कुमलेण भणिय चेव घेत्तूण मव्वमधीसु 'विओइओ एक्को
 तओ धाविओ दुइओ' सो वि तहेव । तओ दुवारमुग्घाडि-
 ऊण गओ माह । एगत्ते ठिओ मञ्जायओगेण । इयरे वि
 निचेट्ठा तहेव चिट्ठन्ति । दिट्ठा परियणेण, उदएण मिच्चि- १०
 ऊण ममभम वाहिन्ता' । जाव न जपन्ति, तओ निवेइय
 रायपुरोहियाण, जहा इमिणा वुत्तन्तेण केणइ माङ्गणा
 कुमारा एव कय त्ति । तओ ते निरुविऊण आवरिय
 ममोव गओ राया । पणमिआ य णेणायरिओ, भणिओ
 य । भयव समेह' एयमवराह वासयाण । आयरिएण १५
 भणिय । किमेय ति नावगच्छामि । कहिओ मे वुत्तन्तो
 'राइणा । तओ आयरिएण भणिय । वीयरगमामणमपा-
 यण'रइपहावओ विइयपरमत्या परसोयभोइयत्तणेण य इह-

१ D ॥ तओ

• () विओइया तथा कुमारयु* etc

२ A विओ

३ () आवरिया

४ A allis, B ३४० ।

५ C () all low । तओ आवरिय च पुच्छिया ।

६ B ३४० तजवावउ D c ३४० एवाव in १५ ।

कोद कालो । ताण च पुरोहिथकुमारस्स कम्भोदण विइय-
जिणधम्मसारस्स वि 'वत्ता इमिणा पव्वाविय' त्ति समु-
प्पन्नो गुरुपन्नोसो, न निन्दिओ णेण नालोदओ गुरुणो ।
'तओ मरिक्कण अहाउयत्तएण समुप्पन्नो ईसाणदेवलोए
५ मुञ्जेद दिव्वभोए । अदक्कन्तो कोद कालो रदसागराव-
गाढस्स ।^१

अत्रया य वरच्छरापरिगयस्स मिलाणाद सुरहिक्कुसम-
टामाद, पयम्पिओ कप्पपायवो, पणट्ठाओ हिरिमिरीओ,
१० उवरत्ताद देवदूसाद, समुप्पन्नो दीणभावो, उत्थरिय
निहाए, विउडिओ कामरागो, भमडिया दिट्ठी, समुप्पन्नो
कम्भो, वियम्पिया अरद त्ति । तओ तेण^२ चिन्तियं 'इत्त,
किमेयं' ति । वियाणियाद चवणलिङ्गाद, विसणो हियएण,
विहाणो परियणो, विलविय अच्छराहि । तओ 'किमिमिणा
मोहचेट्ठिएण, पुच्छामि ताव भयवन्त पउमनाह तित्थयर,
१५ कहि मे उववाओ, सुल्लहवोहिओ वा न व' त्ति समागओ
पुव्वविदेह । पणमिओ तेलोक्कनाहो पुच्छिओ य । सिट्ठ
भयवया । उववाओ ते जम्बुद्वीवदाहिण^३ दुभरहे कोसम्बीए
नयरीए । दुल्लहवोहिओ तुम । मचिणिय तुमए गुरुपन्नोसेण
इमिणा पगारेण अबोहिवीथ । नीमेममाचिस्सिओ पुव्व-
२० भववइयरो । तओ तेण चिन्तिय । इत्त एहहमेत्तस्स वि

१. CE om.

२. A.D. २०००.

३. B. २०००.

४. B. २०००.

५. ACF. २०००.

भयव करेह अनुगह, सजोएह ते कुमारे । साङ्गणा
 भणिय । सजोएमि चरणगुणविहाणेण न उण अन्नह त्ति ।
 रादणा भणिय । भयव, अणुमय ममेय, नवर कुमारा
 पुच्छियन्व त्ति । साङ्गणा भणिय । लड पुच्छेह^१ । रादणा
 भणियं । भयवं, न सक्केन्ति ते जपिउ^२ । साङ्गणा भणिय ।
 एहि, तत्थेव वच्चासो अह जपावेमि त्ति । आगया कुमा-
 राण समीव । दिट्ठा य णेहि परमजोगिणो व्वं निरुद्धमयल-
 चेट्ठा कुमारा । आयत्तीकय च तेसि साङ्गणा वयणमेत्त ।
 पुच्छिया य णेण । भो कुमारया, दमिकयत्थणापमायजणिय-
 कम्मतरुकुसुमुग्गमपुव्व^३कवमेय, फल तु निरयादवेयणा । ता
 जद भे अत्थि पच्चायावो, ता पवज्जह कम्मतरुमहाकुहाड
 पव्वज्ज । सोएमि अह इमाओ उवद्वाओ, भवामि य पर-
 लोयसाहणुज्जयाण सहाओ त्ति । कुमारेहि भणिय । भयव,
 अणुगहो त्ति । लज्जिया अन्हे इमिणा^४ पमायचरिण,
 अत्थि^५ णे महन्तो अणुयावो, पवज्जामो य पव्वज्ज जद गुरु^६
 अणुजाणन्ति ।^७ तओ अणुवाया गुरुहि । सजोदया साङ्गणा
 अङ्गसघाएण परमगुणसघाएण य । तओ पवच्चा पव्वज्जं ।
 परिणया^८ य तेसि समणगुणा । एव जडत्तकारीण अदक्कन्तो

१ CE पुच्छेह ।

२ AD जपिय ।

३ A ०४५०, D ०४५० ।

४ B चसरिस् for पमाय ।

५ CE ओ, B अन्दाह for ण ।

६ B inserts सुलोदय राया साङ्गओ । तस सादिकस सवधितुत्त इमस्स ।

७ CE om य वेदि ।

८ CE continue ताण च ।

कोइ कालो । ताण च पुरोहिथकुमारस्स कम्मोदएण विइय-
जिएधम्मसारस्स वि 'वला इमिणा पञ्चाविय' ति समु-
प्पन्नो गुरुपञ्चोसो, न निन्दिओ णेण नालोदओ गुरुणो ।
१ तओ मरिऊण अहाउयऊएण समुप्पन्नो ईसाणदेवलोए
५ मुञ्जेइ दिव्वभोए । अइऊन्तो कोइ कालो रइसागराव-
गाढस्स ।

अवथा य वरच्छरापरिगयस्स मिलाणाइ सुरहिकुसुम-
टामाइ, पयम्पिओ कप्पपायवो, पण्डाओ हिरिमिरीओ,
१ उवरत्ताइ देवदूसाइ, समुप्पन्नो दीणभावो, उत्तरिय
१० निहाए, विउडिओ कामरागो, भमडिया दिट्ठी, समुप्पन्नो
कम्पो, वियम्भिया अरइ ति । तओ तेण चिन्तियं 'हन्त,
किमेयं' ति । विद्याणियाइ चवणलिङ्गाइ, विसणो हियएण,
विदाणो परियणो, विलविय अच्छराहि । तओ 'किमिमिणा
मोहचेट्टिएण, पुच्छामि ताव भयवन्त पउमनाह तित्थयर,
१५ कहि मे उववाओ, सुलहवोहिओ वा न व' ति समागओ
पुव्वविदेह । पणमिओ तेलोक्कनाहो पुच्छिओ य । सिट्ठ
भयवया । उववाओ ते जम्बुद्वीपदाहिण^१ दुमरहे कोसम्बीए
नयरीए । दुलहवोहिओ तुम । मचिणिय तुमए गुरुपञ्चोमेण
इमिणा पगारेण अवोहिबोय । नीमेममाचिक्खिओ पुव्व-
१० भववइयरो । तओ तेण चिन्तिय । हन्त एइहमेत्तस्स वि

१ CE om

१ AD रसाणे ।

१ D अव० ।

२ B अणेइ ।

५ ACE ०५० ।

गुरुपडणौयभावस्स दारुणो विवागो त्ति । भयवया भणिय ।
 भो देवाणुप्पिया, ने ^१एम थेवो । इह खलु इहलोगोवयारी
 वि कयन्नुणा वज्जमन्नियब्बो, किमङ्ग पुण परलोगोवयारी ।
 परलोगोवयारिणो य गुरवो, जञ्चो फेडन्ति मिच्छन्तवाहि,
 पणामेन्ति अन्नाणतिमिर, ^२ठवेन्ति परमपयसाहियाए ^५
 किरियाए, चोदन्ति खल्लिएस, ^३सथवेन्ति गुणरथणे । एव
 च, देवाणुप्पिया, मोएन्ति जम्मजरामरणरोयसोयवज्जलाञ्चो
 मसारवामाञ्चो, पावेन्ति मामय सुह मिद्धि ति । ता एव-
 विहेसु वि पञ्चोमो गुणपञ्चोमभावेण नासेद सम्मत्त, जणेद
 अन्नाण, ^४चालेद माज्जकिरिय । तञ्चो य से जीवे^५ तहा- ^{१०}
 विहकिलिट्ठपरिणामपरिणए खणमेत्तेणावि, देवाणुप्पिया,
 तहा वन्नेद कम्मा जहा पावेद अण्णेगभविय मिच्छन्तमोह
 ति । अञ्चो चेव वेमि ।

सम्मत्तनाणमहिया एगन्तपमायवज्जिणो ^१पुरिसा ।

^२इहपरभवनिरवेक्खा तरन्ति ^३नियमेण भवजलहि ॥ ^{१५}

न उण मेम त्ति । टेवेण चिन्तिय । एवमेय, न अन्नहा ।
 ता न-याणामि, किपज्जवसाणो मे एसो अबोहिलाभो त्ति ।
 भयवया भणिय । थेवनियाणो खु एसो, ता अणन्तरभवे
 चेव भविस्सुद अवसाण ति । देवेण भणिय । भयव, कुञ्चो

१ Cf म । २ B ठवियति, D अवति । ३ BCE सठवति ।

४ Cf पावेद । ५ AD जीवो ।

६ B 1 marg Cf om

७ BCE उभयभावनिरवेक्खा निरतरति भवजल न दुष् संस ति ।

सयासाओ । भयवया भणियं । मूयगावरनामाओ नियमा-
 लणो न्ति । देवेण भणियं । भयवं, किं पुण तस्स पढमनामं,
 केण वा कारणेण इमं से दुइय ति । भयवया भणियं । सुण ।

पढमनामं से असोगदत्तो ; मूयगो पुण इमेणं कारणेणं ।

- १ इमौए चेव कोममीए अइयसमयंमि तावमो नाम सेट्ठी
 अहेमि । सो य दाणाइकिरियाममेओ वि पमाई, वज्जविह-
 वसपन्नो वि निच्चवावडो । तओ अट्टज्जाणढोसेण मरिऊण
 समुप्पन्नो निययगेहंमि चेव सूयरो । जाय से पुब्बोवमुत्त-
 पएसावत्तोयणेणं जार्दसरणं । अजया य उवट्ठिए पिददिवसए
 १० मिट्ठपाए भोयणे समामन्नाए 'परिवेसणवेलाए अवहरिय-
 मज्जारमभाए सूवयारीए 'वेलाइक्कमगिहवदभरणं मम-
 निमित्त पच्छन्नेव वावाइऊण विसमिओ कोलो^१ । तहा^२
 कोहाभिभूओ य मरिऊण समुप्पन्नो तमि चेव गेहे भुयङ्गम-
 त्ताए न्ति । तत्थ वि तं चेव दट्ठूण 'इम्मियं तं च सूवयारिं
 १५ भयसममाभिभूयस्स परिणामविसेसओ समुप्पन्न से जार्द-
 सरण । विचित्तथाए कम्मपरिणामस्स न गहिओ कमाएहिं
 'अणुगमियं च णेणं । एत्थन्तरंमि उवलड्डो सूवयारीए । तओ
 पाए कओ कोलाहलो 'मप्पो मप्पो' न्ति । ^३त च सोऊण

१ AD परिभोयण० । २ CE वलाइक्कमगिह वदमि भरण ।

३ A om, B: maig

४ CE om

५ BCE om next 4 words

६ CE अणुनप्पिय ।

७ B तज मो० जागया ज०, CE om त च सोऊण, D om च ।

गुरुपङ्क्तोऽयभावत्ता दारुणो विवागो न्ति । भयवया भणियं ।
 भो देवाणुप्पिया, ने 'एम चेवो । इह खलु इहलोगोवयारी
 वि कयत्तुणा वड्डमन्नियच्चो, किमङ्ग पुण परलोगोवयारी ।
 परलोगोवयारिणो य गुरवो ; जञ्चो फेडन्ति मिच्छत्तवाहिं,
 पणामेन्ति अस्माणतिमिर, 'ठवेन्ति परमपयसाहिथाए ५
 किरियाए, चोदन्ति खल्लिएसु, 'मयवेन्ति गुणरयणे । एवं
 च, देवाणुप्पिया, भोएन्ति जम्भजराभरणरोयसोयवड्डलाञ्चो
 ममारवामाञ्चो, पावेन्ति मामय सुहं मिद्धिं ति । ता एवं-
 विहेम वि पञ्चोभो गणपञ्चोमभावेण नाभेद मम्मत्तं, जणेर
 अस्माणं, 'चालेद माङ्गकिरियं । तञ्चो य मे जीवे १०
 विहकिनिट्टपरिणामपरिणए मणमेत्तेणावि, देवाणुप्पिया,
 तथा वन्हेद कफ, जहा पावेद अणेगभविथं मिच्छत्तमोहं
 ति । अञ्चो चेव भेमि ।

मम्मत्तनाणमहिथा एगन्तपमायवज्जिणो 'पुरिमा ।

'इहपरभवमिरयेत्ता तरन्ति 'नियमेण भवज्जलहिं ॥ ११

न उण भेम न्ति । देवेण णिन्नियं । एवमेथं, न अज्झहा ।
 ता न-याणामि, किंपञ्चवमाणो मे एमो अयोहिजाभो न्ति ।
 भयवया भणियं । येनियमाणो खु एमो ; ता अणन्तरभवे
 चेव भविद्द अज्जमाणं ति । देवेण भणियं । भयवं, खुञ्चो

१ Cf. ५। १ B इविदन्ति, D जवेन्ति । २ HCF चडवेन्ति ।

३ Cf. चालेद । ४ AD जेषा । ५ B : madda, Cf. ७।

६ PCE जम्भजराभरणरोयसोयवड्डलाञ्चो ममारवामाञ्चो विहकिनिट्टपरिणामपरिणए मणमेत्तेणावि ।

सयासाओ । भयवया भणियं । मूयगावरनामाओ नियभा-
 लणो त्ति । देवैण भणियं । भयवं, किं पुण तस्स पढमनामं,
 केण वा कारणेण दमं से दुदयं त्ति । भयवया भणिय । सुण ।

पढमनामं से असोमदत्तो ; मूयगो पुण दमेणं कारणेणं ।

- ५ दमोए चेव कोसम्भीए अद्दियममयंमि तावसो नान सेट्ठी
 अहेमि । सो य दाणादकिरियाससेओ वि पमाई, वज्जविह-
 वमपओ वि निच्चवावडो । तओ अट्टज्जाणदोसेण मरिऊण
 समुप्पओ निययगेहंमि चेव सूयरो । जाय से पुब्बोवमुत्त-
 पएमावलोथणेण जाईसरणं । अन्नया य उवट्ठिए पिइदिवमए
 १० मिट्ठपाए भोथणे समाभन्नाए ^१परिवेसणवेलाए अवहरिय-
 मज्जारममाए सूवयारीए ^२वेलाइक्कमगिहवदभरणं मंम-
 निमित्त पच्छन्नमेव वावाइऊण विसमिओ कोलो^३ । तहा^४
 कोहाभिभूओ य मरिऊण समुप्पओ तमि चेव गेहे भुयङ्गम-
 न्नाए त्ति । तत्थ वि तं चेव दट्ठूण ^५हम्मिय त च सूवयारिं
 १५ भयसभमाभिभूयस्स परिणामविसेसओ समुप्पन्न से जाई-
 सरण । विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स न गहिओ कमाएहि
^६अणुगम्यियं च एणं । एत्थन्तरमि उवलद्धो सूवयारीए । तओ
 णाए कओ कोलाहलो 'सप्पो सप्पो' त्ति । ^७तं च सोऊण

१ AD परिभीयय० । २ CE वेलाइक्कमगिह वदमि भरणं ।

३ A om, B i maig

४ Cf om

५ BCE om next 4 words

६ CE अनुत्तपिय ।

७ B तउ भो० चारया क०, CE om त च सोऊय, D om च ।

गुरुपडणोयभावस्स दारुणो विवागो त्ति । भयवया भणियं ।
 भो देवाणुप्पिया, ने ^१एम येवो । इह खलु इहल्लोगोवयारी
 वि कयन्नुणा वज्जमन्नियब्बो, किमङ्ग पुण परल्लोगोवयारी ।
 परल्लोगोवयारिणो य गुरवो ; जञ्चो फेडन्ति मिच्छत्तवाहिं,
 पणासेन्ति अन्नाणतिमिर, ^२ठवेन्ति परमपयसाहियाए *
 किरियाए, चोदन्ति खल्लिएस्स, ^३सयवेन्ति गुणरयणे । एवं
 च, देवाणुप्पिया, मोएन्ति जस्सजरामरणरोयसोयवज्जलाञ्चो
 ससारवामाञ्चो, पावेन्ति मासयं सुहं सिद्धिं ति । ता एवं-
 विहेस्सु वि पञ्चोमो गुणपञ्चोसभावेण नासेद सक्कत्तं, जण्हेद
 अन्नाणं, ^४चालेद साङ्गकिरियं । तञ्चो य से जीवे^५ तहा- १०
 विहकिलिद्धपरिणामपरिणए खण्णमेत्तेणावि, देवाणुप्पिया,
 तहा वग्गेद कम्म, जहा पावेद अण्णेगभवियं मिच्छत्तमोहं
 ति । अञ्चो चेव वेमि ।

सक्कत्तनाणमहिया एगन्तपमायवज्जिणो ^६पुरिसा ।

^७इहपरभवन्निरवेक्का तरन्ति ^८नियमेण भवजलहिं ॥ १५

न उण सेम त्ति । देवेण चिन्तिय । एवमेयं, न असह्य ।
 ॥ न-याणामि, किंपज्जवमाणो मे एसो अवोद्धित्ताभो त्ति ।
 भयवया भणियं । येवनियाणो खु एसो ; ता अणन्तरभवे
 वेव भविस्सइ अवमाणं ति । देवेण भणियं । भयवं, कुञ्चो

१ CF ५ । २ B ठविधति, D अवेति । ३ BCE सठवेति ।

४ CE चावेद । ५ AD जीवो । ६ B : marg, CE om

७ BCE उभयलोदनिरवेक्का नियरति भवजल न तुण सेम ति ।

मयासाओ । भयवया भणिय । मूयगावरनामाओ नियभा-
उणो त्ति । देवेण भणिय । भयव, कि पुण तस्स पढमनाम,
केण वा कारणेण दम से दुदय त्ति । भयवया भणिय । सुण ।

पढमनाम से असो गदत्तो, मूयगो पुण दसेण कारणेण ।

- ५ इमीए चेव कोमन्नीए अर्दयसमयमि तावमो नान सेट्ठी
अहेमि । मो य दाणादकिरियामसेओ वि पमाई, वडविह-
वमपन्नो वि निच्चवावडो । तओ अट्ठज्झाणदोसेण मरिऊण
समुण्णओ निययगेहमि चेव सूयरो । जाय से पुब्बोवमुत्त-
पएसवलोयणेण जाईसरण । असया य उवट्ठिए पिददिवसए
१० मिद्धपाए भोयणे समामन्नाए 'परिवेसणवेलाए अवहरिय-
मज्जारममाए सूवयारीए 'वेलाइकमगिहवदभएण मम-
निमित्त पच्छन्नमेव वावादऊण विसमिओ कोलो' । तच्चा'
कोहाभिभूओ य मरिऊण समुण्णओ तमि चेव गेहे भुयत्तम-
त्ताए त्ति । तत्थ वि त चेव दट्ठूण 'हम्मिय त च सूवयारि
१५ भयसममामिभूयस्स परिणामविसेसओ समुण्णव से जाई-
सरण । विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स न गहिओ कमाएहि
'अणुगमिय च णेण । एत्थन्तरमि उवलट्ठो सूवयारीए । तओ
णाए कओ कोलाहलो 'सण्णो सण्णो' त्ति । 'त च सोऊण

१ AD परिभीयण । २ CE दलाइकमसिद्ध अवधि भएण ।

३ 1 om B 1 marg

४ Cf om

५ BCE om next 4 words

६ GF अणुगमिय

७ B तउ मो० आगया क०, CE om त च सोऊण D om च ।

समागथा मोग्गवावडगदत्था कम्मयरा । वावादओ णेहि ।
 समुप्पन्नो य तद्वा अकामनिज्जराए मरिक्कण निययपुत्तस्स
 चेव नामदत्ताभिहाणस्स वन्धुमईए भारियाए कुच्चिमि
 पुत्तत्ताए त्ति । जाओ उचियसमएण । कय च से नाम
 असोगदत्तो त्ति । तओ अइकन्तसवच्छरस्स त चेव सूवयारिं ५
 पेच्चिय जणणिजणए य अचिन्तयाए कम्मसामत्यस्स समुप्पन्न
 १से जाईसरण । चिन्तिय च णेण । वड्डया जणणी, सुओ
 चेव य पिया । १अओ १पेच्छणयसमाणस्स धिरत्थु समार-
 वासस्स । ता कहमह वड्डय चेव जणणि सुय च तां वाह-
 रेमि त्ति । पडिवन्न मूयगवय । जाओ लोयवाओ 'अहो १०
 एम मूयगो' त्ति । एव १च अइकन्ता दुवालम सवच्छरा ।
 समागओ १तत्थ चउणाणाइसयसपन्नो सेहनाओ नाम सुणि-
 वरो । सुणिओ य से अणेण हिययभावो । पेसिओ वधण-
 विन्नासकुमलो १सुमङ्गलाभिहाणो दसी नामदेवगेह, भणिओ
 य एसो । १वत्तव्वओ तए तत्थ गिहालिन्दगनिविट्ठो असोग- १५
 दत्तो । जहा । भो कुमारथा, पेसिओ न्हि गुरुणा, सो १य
 एव भणाइ १ ।

०तावस किमिणा मूणव्वएण पडिवज्ज जाणिउ धम्म ।

मरिक्कण सुधरोरग जाओ पुत्तस्स पुत्तो त्ति ॥

१ BCE om

२ CE om B: marg

३ CE om

४ A ad १३ च ।

५ BCE वत्तव्वा ।

६ A भवइ

७ Perhaps तव कि इतिहा ।

‘तश्चो ‘अ भयव आणवेद’ ति भणिकण गश्चो सो
 रिमौ । माहिश्चो गुरुसदेसश्चो । पणामपुव्वय भणिय च
 णेण । भयव, कत्थ सो गुरु । इमिणा भणिय । कुमार,
 मक्कावयारे चेदयमि । तेण भणिय । एहि, गच्छम्ह ।
 १ विन्दिश्चो मूयगपरियणो । चिन्तिय च णेण । अहो मामत्थ
 भयवश्चो, ता जाड एसो, कयाद सोहणयर^१ भवे । गश्चो
 सेहनायगुरुसमीव । वन्दिश्चो गुरु । धम्मसाहिश्चो गुरुणा ।
 पुच्छिश्चो असोगदत्तेण । भयव, कह पुण तुम मईय वुत्तन्त
 जाणामि । तेण भणिय । नाणवलेण ति । ‘अहो ते’
 नाणादमश्चो’ ति विन्दिश्चो असोगदत्तो । ‘तश्चो भयवया
 ‘पडिबुज्झिस्सुद’^२’ ति नाकण कहिश्चो से धम्मो । पडिबुद्धो
 एसो । पुव्ववामणाए थ नावगथ से मूयगाभिहाण । ता एएण
 कारणेण इम से दुदय नाम ति ।

एव च सिद्धे समुप्पन्नो से पमोश्चो । पुच्छिश्चो य
 १ भयव । अह कहि केण वा पगारेण अह समुज्झिस्सु ति ।
 भयवया भणिय । वेयद्वपव्वए नियकुण्डल^३ जुवल्लयदरिमप्पेण
 २ भविस्सुद ते पडिबोहो । तश्चो वन्दिक्कण भयवन्त गश्चो
 कोमम्वि नयरि । दिट्ठो मूयगो साहिश्चो से वुत्तन्तो, ‘अह्हा

1 BCF on next 6 words B adds the first five 1 marg
 2 B *स । 3 CF डे । 4 CF om next 5 words B 1 marg
 5 D *उभर B *उभर । 6 D corrects this in कुरुपय ।
 7 Cl om next 3 word B 1 marg 8 DCE on next 3 word

उष्णालिश्रो भयवया । मवडुमाण हत्ये गेण्डिकण^१ भणिश्रो
य एसो । ^१ता अवस्सुमह तए पडिबोहियव्वो त्ति । तेण
भणिय । जदस्सुमह जहासत्तीए । तओ तेण नौओ वेयडु
पव्वय, दसिय सिद्धाययणकूड । भणिश्रो य एसो । भो मम
दवे चेव अवन्तपियाणि एत्य जम्ममि इम सिद्धाययणकूड ५
रयणावयसगाभिहाण च कुण्डलजुवल^२ ति । ता चिट्ठउ इम
इह कायव्व तए पुव्वसाहिय ति । निमित्तय सिलासघायविव
रेगदेसे कुण्डलजुवल^३, ममप्पिय च इमस्स चिन्तामणिरयण ।
भणिश्रो य एसो । एय खु चिन्तामेत्तपडिवन्नसहायभाव
माहेद इहलोचपडिवद्ध एगदिवसे एगपओयण । ता एय- १०
सामत्यओ वेयडुग्गमणमणुचिट्ठियव्व ति । पडिवन्नमणेण ।
आगया कोसमि । गओ देवो निययविमाण । तावओ
कालक्कमेण । समुप्पओ बन्धुमर्दकुच्छीए । जाओ^४ से सरय-
ममयमि सहयारेसु दोहलो । असपज्जमाणे य तमि समु-
प्पन्ना से अरर्द, पव्वाय वयणकमल, पीडिओ गओ, सजाय १५
किसत्तण । एत्यन्तरमि पयट्ठो लोयवाओ । अहो एसा
‘असपादयदोहला न जीवइ त्ति । तओ मादनेहमोहिण
असोगदत्तेण ‘न तित्थयरभासिय निष्फल^५, ^६ता भविस्सइ न
अअहा वि वेयडुग्गमण’ ति चिन्तिऊण चिन्तियाद

१ CE मण्डिय ।

२ A ओ, D एसो ।

३ CE जुवल AD see m

४ D कुण्डल ।

५ A adds य ।

६ CE om B i marg

७ D adds भवइ ति ।

८ A om

चिन्तामणिरयणमन्निहाणंमि सहयारादं । समुप्यन्नाणि य
दमादं । संपाडिओ दोहलो । पसूया एमा । जाओ य से
दारओ । कयं च से नामं अरहदत्तो त्ति ।

पत्तो य बालभावं । तओ सो असोगदत्तो नेइ तं साऊ-
५ समौवं, पाडेइ चलेणसु, रुयइ य तओ । एव च अदक्कन्तो
कोइ कालो । पत्तो कुमारभावं । माहिओ णेण जिण-
भासिओ धम्मो, न परिणओ १य तस्स । पुणो वि माहिओ,
पुणो वि न परिणओ त्ति । एवं च अदक्कन्तो कोइ कालो ।
पुणो वि कहिओ असोगदत्तेण पुव्वभवदयर्रो, न परिणओ
१० य अरहदत्तस्स । भणिओ य णेणं असोगदत्तो । किमिमिणा
पलविण्ण ति । तओ सो एयवदयर्रेणैव 'अहो सामत्थं
कम्मपरिणईए' त्ति चिन्तिऊण समावन्नं समणत्तिङ्ग । अरह-
दत्तेण वि य परिणीयाओ चत्तारि सेट्ठिदारियाओ ।
भुञ्जमाणस्स पवरभोए अदक्कन्तो कोइ कालो ॥

११ तओ परिवालिऊणमणदयार सामणं अहाउयस्सु
खएण देवलोयसुवगओ असोयदत्तो । सुयं च णेणं, जहा
असोगदत्तसमणगो पञ्चत्तसुवगओ त्ति । तओ समुब्भओ
अरहदत्तस्स सोगो । कयं उद्धदेहियं । समुप्यओ य सो
वग्गलोए । दिओ उवओगो, विआओ य ओहिणा अरह-
१० दत्तवदयर्रो । आभोदयं च णेण 'न एम एवं पडिबुज्जइ'

ति । पत्युश्चो उवाचो । अयण्डमि चेव ममुप्पादश्चो मे
वाही । मजाय जलोयर, परिसुक्काश्चो भुयाश्चो, सुण चलण-
जुयल, मिनाणाद लोचणाद, जड्डिया गौहा, पण्डा निहा,
उवगया अरई, ममुभूया महावेयणा । विमणो य एमो ।
महाविया वेज्जा । उवन्नत्य मम्ममार । भणिय च जेण । १
अवहर एय वेयण । पउत्ताद ओमहाद , न जाश्चो मे
विसेमो । पद्धक्काश्चो वेज्जेहि । तश्चो वेयणादमयमोहिण
भणिय । न चएमि एय अणेगतिव्वेयणाभिभूय दिवसमेत्त-
मवि^१ मरौरग धारेउ । ता देह मे कट्टाणि, पविमामि
जलण ति । एय भोऊण विदाणा वन्धवा, मुच्छियाश्चो १०
पत्तोश्चो, परोविश्चो^२ परियणो । एत्यन्तरमि मो देवो सवर-
वेज्जस्स काऊण गहियगोणत्तश्चो^३ आगश्चो कोममि । उग्घो-
मिय च जेण अरहत्तघरममीवे । अह खु सवरवेज्जो फेडेमि
मीमवेयण, सुणावेमि वहिर, अवणेमि तिमिर, पणाभेमि
समर उद्धूलेमि मलवाहि, ४ममेमि सूल, नाभेमि १५उयर १५
ति । एय^४ भोऊण सहिश्चो मवड्डमाण । भणिश्चो य मे
परियणेण । भइ, अवणेहि इमस्स महोयर, ज मग्गिय
दिज्जइ ति । तेण भणिय । धम्मवज्जो अह, न उण अत्य-
लोलुश्चो, ता अल मे अत्येण । कि तु किच्चसज्जो एम

१ CI •वेयणावासेत्तपल B •वेयणावासेमिद

२ CF पद्धिद्वि B पद्धिद्वि । ३ B माणत्तपल D गोयवड F मोरत्तश्चो ।

४ १ पवमेमि D sec n , B समामि । ५ B जलोयर । ६ B add च १,

वाही, न सुहेणं अवेद । एतत् खलु परिहरियत्वं नियाण,
मेवियब्बो पडिवरको । नियाणं च दुत्तिह हवद, दहलोदय
पारलोदय च । तत्त दहलोदयं अपक्कासेवणजणिश्रो वायाद-
'धाउरकोहो. पारलोदय पावकम् । तत्त 'दहलोदयं पि न

- १ पारलोदयमवन्धमन्तरेण' ति पारलोदयं परिहरियत्वं ति ।
तत्त वि' पहाणभावश्चो मिच्छन्तं । परिहरिए य तमि
ममुप्यन्नमग्नत्तभावेण पट्टिवममेव आमेवियत्वाहं नाणचरणाहं,
कायब्बो पट्टमचरिमपोरुभीसु चित्तमलविमोहणो जिणवयण-
मज्झाश्चो, मोयब्बो विदयंपोरुभीए द्विधाद्विधभावदमगो तत्त
१० अत्थो, मणवयणकायजोगेहि न हिमियत्वा पाणितो, न
अपियब्बमलिय, न गेणियब्बमदत्तय, न मेवियब्बमवमं, न
कायब्बो 'मुक्काहपरिगहो, न मुच्चियब्ब रयणीए, रयायत्वा
सन्ती, भावियत्वं मद्दव, वज्जणित्वा माया, निहणियब्बो
लोहो. द्विट्ठियत्वं अपडिवहेण, वमियत्वं सेनकाणुज्जाणिसु,
११ वच्चियब्बो आरम्भो, भवियत्वं निरौहेण । एव च, भो
देवाणुप्पिया, 'अवेद भवजलोयरं पि, किमद्ग पुण एयं
'दहलोदयमेत्तपडिवद्दु । 'तश्चो परियणेण चित्तिय 'मरणाश्चो
वरमिस' ति । भणिश्रो य एसां परियणेण । 'भो 'अरहटत्त,
अलं मरणेण, एय करेहि त्ति । 'तश्चो 'मरणाश्चो वि एयम-

हिययरं, तद्वावि का अच्चा गद' त्ति चिन्तिऊण जपियमणेणं
 'ज वो रोयद्' त्ति । सवरवेज्जेण भणियं । जइ एव, ता
 पेच्छ मे वेज्जसत्तिं । इयाणिं चेव पन्नवेमि, किं तु
 निच्छिण्ण होयवं, न दायव्वो मोहपसरो, न सोयव्वम^१—
 कक्काणमित्ताण, न कायव्वो कुमूलमंसगौ, न वड्डमन्निधवं ५
 इहलोयवत्थु, न मोत्तव्वो अह, न खण्डियव्वो मम आणत्तौ ।
 पडिस्सुयमणेण । तथो आलिहिय वेज्जेण भन्तमण्डलं,
 मिलिओ नयरिजणवत्थो, ठाविओ मण्डलंमि अरहटत्तो,
 पव्वजणममक्खमेव अहिमन्तिऊण पउत्तादं ओमहादं, ठइओ
 धवन्तपडणं, सुमरिया मादत्याणविज्जा, देवमत्तौए १०
 कोलाहलौकओ एमो । तथो मोथावेऊण^२ अक्कन्दभेरवे,
 लोद्धाविऊण महियलमि, भञ्जाविऊण अद्दमद्वाइ^३, 'गमिउ
 विचित्तमोहे जम्वालकन्मलओ अइभीसणो ह्वेण अमोय-
 व्वभासौ^४ (मवणपन्थाओ वि य पुट्ठो किं पुण दंमणस्स)^५
 दुरहिगन्धिणा^६ देहेण नियह्वमरिमअट्टत्तर^७वाहिसयपरि- १५
 वारिओ विवागमव्वस्सुं पिव पावकस्सुं निष्फेडिओ मे
 मुत्तिमन्तो चेव मायावाहि त्ति । दिट्ठो य लोएणं । तथो
 विन्धिओ लोओ । कओ णेणं कोलाहलो । अहो महाणु-
 भावया सवरवेज्जस्सु, अउव्ववेज्जमणेण अदिट्ठपुव्वेण अम्हा-

१ A adds वयद्, D i marg. २ BD सुधाविकचइ ।

३ BCE •मनुर्वद्वाइ । ४ CE भमिउ, D pr. m ५ D भासोदियव्व ।

६ A om, B i marg ७ CE •अधेइ । ८ BCE om वाहि ।

- रिभेहि निष्फेडिओ मुत्तिमन्तो चेव वाहि त्ति । अहो
 अच्चरिय पउणो अरहदत्तो, वाहिविगमेण समागया से
 निहा । येववेलाए पडिवोहिओ सबरवेज्जेण । भणियो य णेण ।
 भइ, पेच्छण्णोच्चय महापावकम्मवाहि । ^१ता तहा करेज्जासि,
 ५ न उणो जहा इमेण घेप्पसि त्ति । दिट्ठो अरहदत्तेण ।
 विन्दिओ एसो । जाय से भय । भणियो ^२य सबरवेज्जेण ।
 भइ, मोथाविओ ताव^३ तुम मए इमाओ पावकम्मवाहि-
 किलेसाओ, पाविओ आरोग्गसुहेक्कदेस । अओ पर भइएण
 सयमेव तहा कायच्च जहा मयलपावकम्मवाहिविगमो होइ,
 १० तव्विगमे य सपज्जिस्सुद ते जम्भजरामरणविरहिय एगन्त-
 निष्पच्चवाय आसमार^४मपत्तपुच्च आरोग्गसुह त्ति । अह पि
 गहिओ चेव इमिणा पावकम्मवाहिणा अवणीया य भवओ
 विय ^५काइ मत्ता इमस्सु मए, सेभावणयणत्थ च 'अजोगो
 उत्तिमोवायस्सु' त्ति पयट्ठो इमिणा पयारेण । ता तुम पि
 १५ उत्तमोवाय वा पडिवच्च एय वा सज्झ सन्तिय चेद्विय त्ति ।
 लोएण भणिय । को उण एत्थ उत्तमोवाओ । सबरवेज्जेण
 भणिय । जिणसासणमि पव्वज्जापवज्जण । तत्थ खलु
^६पडिवच्चाए पव्वज्जाए परिवानिज्जमाणीए जहाविहि न
 सभवइ एस वाही, सिग्गमेव य अवेइ अवसेस त्ति । ईइसा

१ A तो D sec . २ AB om ३ A ता। ४ CE •मेव
 ५ B •मेवमप• D pr m. ६ B काय A काइमत्ताइमत्ता ।
 ७ B om CE पव्वज्जाए ।

य मे जाई, जेण न होइ मा इमीए सयलदुखसेलवज्जासणी
 महापव्वज्जा । तुम पुण भइ उत्तमजादगुणओ जोगो इमीए
 महापव्वज्जाए । ता एय वा गेण्ह, गहियगाणत्तआ मए वा
 मह विहरसु त्ति । लोएण भणिय । भो सुन्दरमिम तुज्ज
 भाया वि पव्वइओ चेव, ता एय ववससु त्ति । तओ ५
 अरहदत्तेण अणिच्छमाणेणावि चित्तेण पडिवन्नमेय । आगओ
 कोइ तहाविहो माह । तओ पडिवन्नो एयसु ममीवे
 पव्वज्ज ढव्वओ, न उण भावओ त्ति । गओ मवरवेज्जो ।
 अदक्कन्ता कइवि दियहा । मिच्छन्तोदएण च समुप्पन्ना इमसु
 अरई । तओ परिच्चदय पोइस, अणवेस्सिऊण निययकुल, १०
 अगणिऊण वयणिज्ज अणालोइऊण आयइ परिच्चत्तमणेण
 ढव्वनिज्ज । आगओ मगिहं । १पवत्ता १पडिक्कूलमेवणे । गया
 कइवि वामरा । आभोदय देवेण । कओ से पुव्ववाही ।
 विमणो एमो । निन्दिओ लोएण । ममारमिणेहेण गविट्ठो मे
 बन्धवेहि मयरवेज्जो । न्हो देव्वजोएण । भणिओ य लेहि । १५
 भइ, कुविओ सो तम्ह वाही । ता करेहि मे अणुगह,
 उवमामेहि एय ति । मयरवेज्जेण भणिय । कि कथमपच्छ
 ति । बन्धवेहि भणिय । भइ, नज्जिया अहे तम्ह चरिएण
 तहावि करेह अणुगह ति । मयरवेज्जेण भणिय । जइ एव
 पुणो १वि पव्वयइ१ । तओ अणिच्छमाणो वि हियएण १०

१ Cf om १ D ad in ता । ५ Cf पव्वयउ पव्वइओ तहेवगओ मयर
 वज्ज D पव्वयउ । m p इ तमो अ० वि० दि० प० । B पव्वइउ पव्वइउ तहेव ।

- पव्वदओ । तहेव ^१उवमामिकण ^१वाहि गओ सवरवेज्जो ।
 अदक्कन्तेसु कदवयटिण्णेषु तहेव उणव्वदओ । आहोदय
 देवेण । कओ मे तिव्वयरवेयणो वाही । भणिओ य बन्ध-
 वेहि । कि पुण तुम एव पि अत्ताणय न लक्खेमि । ता
 ५ परिच्चयसु वा जीविय, करेहि वा तस्स वयण ति । तेण
 भणिय । करेमि भय, जइ त ^२पेच्छामि ति । गवेमिओ
 सवरवेज्जो ^३बन्धवेहि, दिट्ठो य देवजोएण । लज्जावणयवयण
 भणिओ य ^४णेहि । अजुत्त चेव ववमिय ते पुत्तएण,
 गहिओ य एसो तिव्वयरवेण वाहिणा ता को उण इह
 १० उवाओ ति । सवरवेज्जेण भणिय । नत्थि तस्स उवाओ,
 विमयल्लोक्तुओ खु एसो पुरिमयाररहिओ य । ता येवमि-
 यसेयस्स, वज्जययराओ ^५य अग्गओ निरियनारएसु
 विडम्बणाओ । तद्दावि तुम्हाण उवरोहओ चिकिच्छामि
 एकस्मि, जइ मए चेव सह हिण्डइ ति । पडिवन्नमणेहि
 १५ माहिय च अरहदत्तस्स । ^६मखुद्धो य एसो । तद्दावि 'का
 अत्ता गइ' ति चिन्तिऊण ^७पडिवन्नमणेण । आणिओ
 सवरवेज्जो । भणिओ य णेण । भइ, पच्छिमा खेड्डिया,
 ता सुन्दरेण होयव्व । सब्बहा जमह करेमि, त चेव ^८तुमए
 कायव्व, न मोत्तव्वो य अहय ति । पडिवन्न अरहदत्तेण ।

१ B 1 marg

२ CE पेच्छामि ।

३ BCL om

४ A om

५ DOE om

६ D मखुद्धो, B sec m

७ B om all down to पडिवन्न अरहदत्तेण ।

८ CE om

तिगिच्छिओ य एमो । भणिओ य लोएण । भो मत्थवाह-
 पुत्त, मा मपघ पि कुपुरिमवेट्ठिय करिणामि^१ । ममप्पिओ
 मे गोलत्तओ । निग्गया नयरीओ, गया य गामन्तर । कया
 देवेण माया । दिट्ठ च णेहि धूमन्धयारिय न्हयल, सुओ
 हाहारवगम्भिणो वमफुट्ठणमद्दो, पुल्लया दिट्ठिदुरक्कया ५
 जानावली । विस्साय च णेहि, जहा पलित्तो एस गामो
 त्ति^२ । तओ विज्झवणनिमित्त घेत्तूण तणभारय धाविओ
 देवो । भणिओ य णेण । भो कि तणभारएण पलित्त
 विज्झविज्झद । देवेण भणिय । किमेत्तिय विद्याणामि । तेण
 भणिय । कह न याणामि । देवेण भणिय । जद जाणमि, १०
 ता कहमद्याणपवणमधुक्किय अणेगदेहिन्धण कोहादमपलित्त
 गहियदेहिन्धणो पुणो वि गिहवाम पविममि । ठिओ
 तुण्हक्को, न मवुट्ठा य ॥ गया कचि भूमिभाग । पयट्ठो देवो
 तिक्ककण्ठयाउलेण अटविमग्गेण । दयरेण भणिय । भो कि
 पुण तुम पय मोत्तूण अडवि पविममि । देवेण भणिय । १५
 किमेत्तिय जाणमि । तेण भणिय । कह न याणामि ।
 देवेण भणिय । जद जाणमि, ता कह मोक्कमग्ग मोत्तूण
 अणेगवमणमावयमकुल^३ मसाराडवि पविममि । ठिओ
 तुण्हक्को, न मवुट्ठो य ॥ गया कचि भूमिभाग । आवामिया
 गामदेवउले । तत्थ पुण वाणमतरो ओएण अश्विज्जमाणो २०

१ A. •हर नि B. करणपु नि ।

२ BCF (1)

३ (1) न मवुट्ठ B. mss.

- हेट्टामुहो पडद, पुणो वि ठविओ, पुणो वि पडद । तेण भणियं । अहो वाणमतरस्स अहन्नया, जो अच्चिओ उवरि ऊत्तो १य कओ हेट्टामुहा पडद । देवेण भणिय । किमेय वियाणामि । तेण भणिय । किमेत्य जाणियव्व । देवेण भणिय । जइ एवं, ता कौम तुम अच्चणिक्खट्टाणे देवगद मिद्धिगदेओ पडुच्च उवरिऊत्तो वि किच्चमाणो परिणाम-टारुणगिहवासपवज्जणेण निरय^१गदतिरयगदगमणभावओ हेट्टामुहो पडमि । ठिओ तुण्हक्को, न सबुद्धो य ॥ गया कचि भूमिभाग । दिट्ठो य नाणापयारे कणियकुण्डए
- १० चदऊण ^२अच्चन्नदुरहिगन्धअसुदय भुञ्जमाणओ सूयरो । तेण भणिय । अहो अविवेगो सूयरस्स, जो कणियकुण्डए चदऊण ^३असुदय भुञ्जइ त्ति । देवेण भणिय । किमेत्तिय वियाणामि । तेण भणिय । किमेत्य वियाणियव्व । देवेण भणिय । जइ एव, ता कौम तुम अच्चन्नमुहूव समणत्तण
- ११ चदऊण असुदए विमए वज्जमन्नमि त्ति । ठिओ तुण्हक्को, न सबुद्धो य ॥ गया येव भूमिभाग । कया देवेण माया । दिट्ठो य णेहि क्खेत्तन्नरोवारिया^४दूरदेमट्टियविसुक्कजुजुमय चारी सुक्कवतडेक्कदेममजायदुह्वापवाललववद्धाहिलामो तन्नमित्तमेव ^५अञ्जवसाएण ^६कूवपडणेण अणासादऊण

१ BD om

२ A om गद ।

३ CE •गध असुद D om

अचत्तदुरहिगध ।

४ CE असुद DF असुय B अचत्तदुरहिगधअसुदय

५ CE •धारिया ।

६ BCF •विश्र

७ A कूवध • D sec m

दुस्वापवाललवं विममपडिबूवेक्कदेसेस मंचुणियङ्गोवङ्गो वदल्लो
 त्ति । तं च दट्ठुणं भणियं अरहदत्तेणं । अहो मूढया वदल्लम् ।
 'जेण मोत्तूण जुंजुमयचारिं कूवतडमंठियं दुस्वाल्लवमहिलमन्तो
 तत्थेव' पडिओ^१ । देवेण भणियं । किमेत्तियं वियाणमि ।
 नेण भणियं । कहं न-याणामि । देवेण भणियं । जइ
 जाणमि, ता कह केत्तन्तरोवारियं^२ जुंजुमयचारिकप्पं महन्तं
 सुरमोक्कमुज्झिय दुस्वापवाललवतुमे तुच्चे माणुममोक्कमि
 बद्धाहिलामो पाडेमि अप्पाणयं सुक्कूवसरिमीए^३ दोग्गईए
 त्ति ॥ एयमायण्डिऊण वियल्लिओ मे कम्मरामी । चिन्तियं
 च णेण । अहो अमाणुमो एमो । कहमन्नहा एव वाहरद ।^४
 सोहण च एयं । भाया वि मे एवं चेव कहियव्वं ति । ता
 पुच्छामि ताव, को उण एत्थ परमत्थो त्ति । पुच्छिओ थ ।
 भो को उण तुमं असोयदत्तो विय मम वच्छलो त्ति ।
 देवेण भणियं । परियायन्तरगओ^५ भो देव असोयदत्तो
 न्हि । दयरेण भणियं । को पच्चओ । देवेण भणियं ।^६
 'तुमए मए' थ पडिबोहनिमित्तं आमि^७ जहा वेयडूपव्वए
 कुण्डलजुवल्लय ठविय^८, ता तं चेव^९ दसेमि त्ति, किमन्नेण

^१ CF om all down to देवेण । ^२ D transposes ^३ CE = धारियं ।

^४ ACF = सार B = धोर D = सिणार ।

^५ CF = मन्तो ।

^६ CE भणियं नर चासि जहा etc, B मए चासि जहा and adds : marg
 तुमए मए पडिबोहनिमित्तं । ^७ A = निमित्तमेव । ^८ CE add म मे

दंडिकण पडिबोहो कायव्वा ति । ^९ D adds पच्चयनिमित्तं नव B : marg

पञ्चएण ति । पडिस्सुमणेण । तओ दिव्वरुवेण होऊण नीओ
वेयडूपव्वय, टमिय से सिद्धाययणकूडमि रयणावयमय
कुण्डलजुवल्लय^१ । त चेव पेक्किऊण विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स
ममुप्पन्न जाईमरण । पडिबुद्धो एमो पव्वइओ य भावओ ।

५ स्वामिओ देवेण । गओ देवो^२ ॥

१ ताण च^३ अइय भो धरण पुरोहिियकुमारो त्ति ।
ता न एव, देवाणुप्पिया, अणअत्थकुमल्लमुलाण विराइयाणं च
बुद्धो हवइ, न य अविराइयाण विणिज्जियमहामोहमत्तूण
अणुट्ठाण न^४ निव्वइइ न य इमाओ अन्न सुन्दरयर ति ।

१० ता समीहिियमपायणेण^५ करेहि मफल मणुयत्तण । धरणेण
भणिय । ज भयव आणवेइ^६ कि तु माहेमि जणणि-
जणयाणमेयवदयर कयाइ^७ मबुज्झन्ति । भयवया भणिय ।
जुत्तमेय^८ । तओ पडिबुद्धवयमयमनेओ पविट्ठो नयरि ।
कहिओ य^९ णेण जणणिजणयाण^{१०} वदयरो । पडिबुद्धा य
११ एए । मत्ताहिओ गिहाममपरिच्चाओ । कय उच्चिय
करणिज्ज । पवन्नो जइविहीए मइ जणणिजणएहि वयम-
एहि य अरइत्तयुस्सममीवे ममणत्तण ॥

१ CI जुवल्ल B जुवल्ल D जुवल्ल २ D adds स्वामिणी ।

३ D इहो धरण चच B इहो धरण n a a r C Fon भो धरण ।

४ B om ५ A मपाडणण । ६ OL अल्लि । ७ D adds ताणि

८ B adds : ma g ना पडिबध करेइ D inserts अइसुइ देवाणुप्पिया

मा पडिबध करेइ । ९ BCF om १० D inserts इम

अदकन्तो कोद कालो । अहिज्जिय सुत्त, आसेविओ
किरियाकलावो । मपत्तो एगळविहारपडिमापडिवत्तिजोगय ।
समुप्पन्ना मे इच्छा । पुच्छिया य^१ णेण गुरवो, 'उत्तिओ' ति
कन्तिकण अणुजाणित्तो य णेहि । भावियाओ भावणाओ ।
पडिवत्तो एगळविहारपडिम । गमे एगराएण नगरे पञ्चराएण^२
य विहरमाणो समागओ तामलित्ति । ठिओ पडिमाए ॥

'इआ य मा लच्छी देवडरनिव्वासिया गवेसाविया
सुवयणेण, दिट्ठा य नन्दिवट्ठणाभिहाणमन्निवेसे, घडिया य
णेण । तओ मो त गहेऊण गओ निययदीव । अदकन्तो
कोद कालो । पुणो आगओ तामलित्ति । ठिओ वाहिरियाए ।^{१०}
दिट्ठो य मो^१ रिमो उज्जाणसुवगयाए कइवि लच्छीए,
पच्चभिन्नाओ य णए । तओ गइययाए^२ कम्मपरिणामत्त^३
वियम्भिओ मे कोवाणलो । आइया विय वज्जेण । चिन्तिय
च णए । अहो मे पावपरिणई, पुणो वि एसो दिट्ठो ति ।
ता इम एत्थ पत्तयाल । ठवेमि एयस्स ममीवे द्विअकइण^{१५}
कण्ठाहरण, 'अहो सुट्ठा सुट्ठ' ति करेमि^४ कोलाहल ।
तओ विवित्तयाए उज्जाणस्स दरिमणेण कण्ठाहरणस्स
सभावियचोरभावी चण्डसामणेण राइणा वावाइज्जिस्सुइ ति ।
महिया य सुए भिक्खुवधारिणो मलोत्ता तक्करा वावाइया

१ 1B om

२ D | reflex परच B | marg

३ D इवपवधार ।

४ 1 पावकम्मत्त ।

५ BCF add य ।

य । ता 'लिङ्गणो वि चोरिध करेन्ति' समुष्पन्ना पसिद्धि
 त्ति । चिन्तिऊण संपाडियमिमीए । धाविया आरक्षिया ।
 गहिओ भो रिसी । बोम्माविओ तेहि 'य जाव न जयइ
 त्ति, गवेमियं कण्ठाहरण, दिट्ठ च नाददूरे । तओ
 ५ 'क्षिन्नकङ्कणं' ति 'महिषा 'नायरजणवया' । माहियं
 ' नरवदस्स । 'अहो अब्बो तक्करो' त्ति विन्धिओ राया ।
 भणिय च णेण, 'निरुविऊण वावाएह' त्ति । पुच्छिओ
 दण्डवामिएहि । जाव न जयइ त्ति, तओ 'अहो से कवडवेसो'
 त्ति अहिययर^१ कुविएहि पाविओ वज्झथामं ति । निहथा
 १० सुलिया । उरिक्कित्तो मुणिवरो । आघोमियं चण्डालेण ।
 भो भो नायरा, एएण समणवेसधारिणा परदब्बावहारो कओ
 त्ति वावादज्जइ एमो^२, ता अओ वि जइ परदब्बावहारं
 'करिस्सइ, त पि राया सुतिक्खेण दण्डेण एवं चेव^३
 वावादस्सइ त्ति । 'भणिऊण सुक्को [एमो भययं]^४ चण्डा-
 १५ लेहिमुवरि^५ सुलियाए^६ । तवप्पहावेण धरणितलमुवगया
 सुलिया, न विट्ठो खु एमो । अहामन्निहियदेवयानिओएणं
 निवडिया कुसुमवुट्ठी । 'जयइ भयव धम्मो' त्ति सट्ठाइओ

१ BCE om next three words A om तेहि, D om य ।

२ A चहाविया, CE सदहिया B pr. m ३ A एवरि, B नयर ।

४ A adds दमिउ सलोत्त । ५ BCE 'यवर । ६ AB om

७ CDE करदस्सइ = A om ८ D adds एवं ।

९ BD om ११ A om. चण्डालेहिम् CE om १२ CE om

कलयलो । माहिय नरवदस्तु । मजायपमोओ य आगओ
 राया । वन्दिओ णेण भयव । पुच्छिओ विन्धिअमणेण ।
 भयव, कह पुण इम वत्त ति । न अपिय भयवया । भणिय^१
 मन्तिणा । देव, वयविसेमसगओ खु एमो, कहमियाणि पि
 'मन्तदस्सुद । ता त चेव मत्थवाहघरिणि^२ सदावेऊण पुच्छेह ।
 तओ पेमिया दण्डवामिया । 'जणरवाओ इम वदयर
 आयलिऊण पलाणा एमा, न दिट्ठा दण्डवामिएहि । निवदय
 'च रादणो । देव पलाणा खु एमा, न दीमए गेहमादएसु ।
 'भणिय च णेण । 'अरे मम गवेमिऊण आणेह^३ । गया
 दण्डवामिया । गविट्ठा आरामसुवदेवउलादएसु । न दिट्ठा
 एमा । दिट्ठो य कुओइ 'एयमायणिय एयवदयरैवे
 पलायमाणो सुवयणो । गहिओ दण्डवामिएहि आणीओ
 नरवदममीव । निवेदय रादणो । देव नत्थि मा तामनि-
 त्तीण, एमो य किल तोए भत्तारो त्ति, दिट्ठो 'य
 पलायमाणो, गहिओ अहेहि मपय देवो पमाण ति ।^४
 निरुविओ सुवयणो, भणिओ य एमो । भइ, कहि ते घरिणि
 त्ति । तेण भणिय । देव, न ज्ञाणामि । रादणा भणिय ।
 ता कीम तुम पलाणो त्ति । सुवयणेण भणिय । देव भएण ।

१ ABCF भविष्ठा ।

२ CF भद्ररसुद ।

३ CI सदावेद in पुच्छेह ।

४ BD ins at मय य ।

५ BCF om

६ B (1 mar) n 1 D

all पुच्छो वि ।

७ CF चरे ।

८ BD all से समीच ।

९ १ एव ।

१० CF ।

- रादणा भणियं । कुओ निरवराहसु भयं । सुवयणेण भणिय ।
 देव, अत्थि 'अवराहो । रादणा भणिय । को अवराहो ।
 सुवयणेण भणिय । देव, तद्वाविहकलत्तसंगहो त्ति । रादणा
 भणियं । भो अभयमेव तुज्झ । ता माहेहि अवित्तह, को
 ५ उण भयवओ तीए य^१ वदयरो त्ति । निरुविओ
 सुवयणेण भयवं, पच्चभिन्नाओ य णेणं । तओ महापुरिस-
 चरियविन्दयस्सिक्तहियएण बाहोसल्लोयणं जपियमणेण । देव,
 अणाच्चिक्खणीओ वदयरो, ता ए मकुणोमि आचिस्सिउ ।
 रादणा भणियं । भद्द, ईदसो एम मसारो, किमेत्थ अपुब्बयं
 १० ति, ता माहेउ भद्दो । सुवयणेण भणिय । देव, जइ एवं, ता
 विवित्तमाइमउ देवो । तओ रादणा पुल्लोदओ परियणो
 ओमरिओ य । तओ धरणटमणमंजायपच्छायावेण जंपियं
 सुवयणेण । देव, पावकसो अहं पुरिसमारमेओ, न उण
 पुरिमो त्ति । निवेदय देवस्स । पुरिमो खु देव^२ अकज्जाय-
 १५ रणविरओ मच्चाहिमन्धी कयसुओ परलोयभीरु परोवयार-
 निरओ य हवद्द, जहा एम भयव ति । रादणा भणियं ।
 कहमेवविहो पुरिसमारमेओ हवद्द त्ति, ता पत्थुयं भणसु ।
 तओ माहिओ सुवयणेण दौवदमणाइओ अट्टलक्कपयाण-
 पज्जावमाणो धरणवदयरो । तुट्ठो य से राया । मुक्को य^३
 २० णेण सुवयणो । वन्दिऊण भयवन्त लज्जापराहीणयाए

कलयलो । भाहिय नरवदस्स । मजायपमोओ य आगओ
 राया । वन्दिओ णेण भयव । पुच्छिओ विन्दिमणेण ।
 भयव, कह पुण इम वत्त ति । न जपिय भयवया । भणिय^१
 मन्तिणा । देव, वयविसेमसगओ खु एमो, कहमियाणि पि
 'मन्तइस्सुइ । ता त चेव सत्यवाहघरिणि 'सदावेऊण पुच्छेइ ।
 तओ पेमिया । दण्डवामिया । 'जणरवाओ इम वदयर
 आयल्लिऊण पलाणा एमा, न दिट्ठा दण्डवामिएहि । निवेदय
 'च रादणो । देव, पलाणा खु एमा, न दीमए मेहमाइएस्सु ।
 'भणिय च णेण । 'अरे ममा गवेसिऊण आणेइ' । गया
 दण्डवामिया । गविट्ठा आरामसुवदेवउत्ताइएस्सु । न दिट्ठा^२
 एमा । दिट्ठो य कुओइ 'एयमायलिय एयवदयरेणैव
 पलायमाणो सुवयणो । गहिओ दण्डवामिएहि आणीओ
 नरवदसमीव । निवेदय रादणो । देव नत्थि मा तामलि-
 त्तौए, एमो य किल तौए भत्तारो त्ति, दिट्ठो^३ य
 पलायमाणो, गहिओ अहेहि, मपय देवो पमाण ति ।^४
 निह्विओ सुवयणो, भणिओ य एमो । भइ, कहि ते घरिणि
 त्ति । तेण भणिय । देव, न जाणामि । रादणा भणिय ।
 ता कौस तुम पलाणो त्ति । सुवयणेण भणिय । देव भएण ।

१ ABCD भविष्या ।

२ CF भगवत्सुइ ।

३ Cf सदावेइ ॥ पुच्छेइ ।

४ BD insert मा य ।

५ PCF om

६ B (1 marg) and D

ald पुणो ति ।

७ Cf चरे ।

८ BD ald मे समीव ।

९ A एव ।

१० CE om

एसा । पेसिया सन्निवेश । साहिय नरवदस्स । तेण वि य 'न
 पौदसज्जा ररकसि' त्ति खाविकुण निययमम, विट्ठालिकुण
 असुइणा, कयत्तिकुण नाणाविडम्बणाहि, निअच्छिकुण 'य
 सरोम तश्चो निव्वासिय त्ति' । अलभमाणी गामादस्स पवेम
 ५ परिअमन्ती अडवीए पुब्बकयकम्पपरिणामेण विय घोररूवेण
 वावाइया मदन्देण । समुप्पन्ना य एसा धूमप्पहाए निरय-
 पुडवीए सत्तरससागरोवमट्ठिई नारगो त्ति ॥

धरणो वि भगव अहामजमं विहरिकुण पवडुमाणसुह-
 परिणामो काकुण मलेहण पवन्नो पायवगमण, विवन्नो
 १० कालकसेण, समुप्पन्नो आरणाभिहाणे देवलोए चन्दकन्ते
 विमाणे एकवीससागरोवमाऊ वेमाणिशो त्ति ॥

वक्काय ज भणिय धरणो लच्छी य तह य पदभज्जा
 एत्तो सेणविसेणा पित्तियपुत्त त्ति वोच्छामि ॥

कटु भवग्गहण समत्त ॥

तुरियमेव गश्चो सुवयणो । धरणाणुराएण य अज्जमहुममीवे
मोऊण धम्म परियाणिऊण मिच्छत्तं पच्चाणुयावाणनटड्ड-
कम्मिन्धणो पवन्नो समणत्तण । राया वि पूइऊण भयवन्तं
पविट्ठो नयरि ॥

लच्छी वि महाभयाभिभूया पलाइऊण तामलित्तौओ
अवहरियवमणालकारा तक्करोहि जाममेत्ताए सव्वरीए पत्ता
कुसत्यलाभिहाण^१ सन्निवेस । तत्थ पुण तीए चेव रयणीए
पारड्ड पुरोहिणए^२ रायमहिमीए सव्वविग्घविघायय चरुक्कम्मा ।
पज्जालिओ सन्निवेसवाहरियाए चउप्पहथण्डिलमि जलणो,
विदइया निमित्तकड्डियासिणो दिमावाला, समारोविओ
नहभिन्नतन्दुलसमेशो चरु, पत्थुओ मन्तजावो । एत्थन्तरमि
जलन्तमवल्लोइऊण 'सत्यो भविस्सु' ति आगया लच्छी,
सिवारावमणन्तर च दिट्ठा दिमावालेहि^३ । पेच्छिऊण 'अहो
एमा^४ सा रक्कमि' ति भौया य एण, सुक्काइ मण्डलग्गाइ,
यम्भिया ऊरुथा, पयम्भियाओ भुयाओ, विमुक्का विथ ।
जौविणं निवड्डिया धरणिवट्ठे । एत्थन्तरमि 'भो भो मा
बौहसु^५, इत्थिया अह' ति भणमाणी समागया पुरोहिण
समीवं । दिट्ठा विगयवमणा । तओ पोरुसमवल्लम्बिऊण
'रक्कमी एम' ति केसेसु गहिया अणेण । 'अरे मा बौहसु'
ति विवोहिथा दिमावाला । उड्डिया य एण । बट्ठा खु^६

१ BCF *दाव ।

२ CE रायणमहिमीपसवविउध ।

३ CF डिइया

४ CF om

५ D बौहसु ।

६ CE लड्डिया एय ।

- दिट्ठो य णाए सुविणयमि^१ तौए चेव रयणीए पहायममयंमि
 कणयमयतुङ्गदण्डो^२ अणेथरयणभूमिओ देवदूमावल्लिवि-
 पडाओ मज्जरपवणन्दोलिरो निवासी व्व रक्खयाए भूमणं
 विय नहयलस्स उप्पत्ती विय विग्गयाणं चक्करयणचूडामणी
 ५ महाधओ वयणेणमुयर पविसमाणो त्ति । पाभिऊण तं
 सुवविउद्धा एसा । मिट्ठो य णाए जहाविहि^३ ददयस्स
 हरिमवसपयट्ठपुल्लएण भणिया य णेण । सुन्दरि, मयल
 नरिन्दकेउभूओ ते पुत्तो भविसुद । पडिस्सुयमिमौए ।
 अहियथर परितुट्ठा एसा । तओ य मविसेस तिवग्गसपाय
 १० एरयाए पत्तो पसूदसमओ । पसूया एसा । जाओ से दारओ ।
 निवेदयं च रादणो अमरसेणस्स हरिममदनामाए चेडियाए,
 जहा 'महाराय देवी जणमुन्दरी दारय पसूय' त्ति ।
 परितुट्ठो राया । दिन्नं इमीए पारितोमियं । कय उच्चिय-
 करणिज्ज । अदक्कन्तो मरमो । पदट्ठाविय^४ नाम दारयस्स
 १५ सेणो त्ति । अदक्कन्तो मवक्करो ।

पत्यन्तरंमि सो लच्छीजीवनारओ तओ नरयाओ
 उव्वट्ठिय पुणो य समार^५माहिण्डिय अणन्तरभवे^६ तहाविहं
 किपि अणुट्ठाणं काऊण समुप्पओ अमरसेणभाउणो हरिसेण-
 जुंवरायस्स तारप्पहाए भारियाए कुच्चिमि पुत्तत्ताए त्ति ।

१ BCE विमिच्चयमि ।

२ BCE ०४६ ।

३ BCE ०४६ ।

४ B adds च से and omits दारयस्स ।

५ CE ०४६ चि ।

६ BCE insert य ।

॥ सत्तमो भवो ॥

‘अति इहेव जम्बुद्वीवे दीवे भारहे वासे मेसफणाभोय-
मन्निहेण पायारेण हिमगिरिमिहरसरिसेहि भवणेहिं लङ्ग-
इयनन्दणवणेहि उववणेहि विणिज्जियमाणससरेहि मरेहिं
चप्पा नाम नयरी । जीए अहिट्ठाण^१ विय रूवस्स बीय विय
सुन्दरयाए जोणी विय विण्यस्स चेद्विय विय^२ मयरकेउणो
मभारमि वि रमणीयवुद्धिजणओ इत्थियायणो । जीए य-
अपिसुणो अमच्छरी कयनू दस्सो सुहाभिगमणीओ^३
पुरिसवग्गो । तीए य दुरियारिमद्दणो अमरसेणो नाम
नरवड्ढं होत्था ।

जो माणविकमधणो पसाहियासेसटिमिवड्ढभएण । १*

ईमानडियाअ व निच्चमेव लच्छीअ अवज्जडो ॥

• तस्स मयलन्तेउरपहाणा जयसुन्दरी नाम भारिया ।

*म इमीए मद्द विसयसुद्धमणुहवन्तो चिट्ठइ^४ ।

इओ य सो आरणकप्पवामी देवो अहाउय पालिजण
तओ चुओ ममाणो जयसुन्दरीए गअमि उववन्नो त्ति । १*

१ AD add एमा जिणान् ।

२ 1 om all down to बुद्धिजणओ ।

३ D पिव ।

४ CP add य ।

५ CF तस्स मद्द इमीए ।

६ CE •णुद्धवन्तस्स चरन्तस्सो कार काली ; B •अद्विषु त्ति ।

- दिद्वो य णाए सुविणयमि^१ तीए चेव रयणीए पहायममयंमि
 कणयमयतुङ्गदण्डो^२ अणेरयणभूमिओ देवदूमावल्लभिय-
 पडाओ मज्जरपवणन्दोलिरो निवामो न्व रम्मयाए भूमणं
 विय नहयलस्स उप्पत्ती विय विन्द्याणं चक्करयणचूडामणी
 ११ महाधओ वयणेणमुयर पविममाणो त्ति । पासिऊण तं
 सुहविउद्धा एमा । मिद्वो य णाए जहाविहिं^३ दरयस्स
 हरिमवमपयट्ठपुल्लएण भणिया य णेण । सुन्दरि, मयल
 नरिन्दकेउभूओ ते पुत्तो भविस्सइ । पडिस्सुयमिमौए ।
 अहिययर परितुद्धा एमा । तओ य मविसेम तिवग्गमपाय
 १० एरयाए पत्तो पसूदसमओ । पसूया एमा । जाओ से दारओ ।
 निवदयं च रादणो अमरसेणस्स हरिममदनामाए चेडियाए,
 जहा 'महाराय देवी जयसुन्दरी दारय पसुय' त्ति ।
 परितुद्धो राया । दिन्नं इमीए पारितोसियं । कयं उच्चिय-
 करणिज्जं । अइक्कन्तो मासो । पदट्ठाविय^४ नाम दारयस्स
 १२ सेणो त्ति । अइक्कन्तो सवक्करो ।

एत्यन्तरमि सो लच्छीजीवनारओ तओ नरयाओ
 उच्चट्ठिय पुणो य समार^५माहिण्डिय अणन्तरभवे^६ तहाविहं
 किपि अणुद्धानं काऊण समुप्पवो अमरसेणभाउणो हरिसेण-
 जुवरायस्स तारप्पहाए भारियाए कुष्किंमि पुत्तत्ताए त्ति ।

१ BCE. विमिबयमि ।

२ BCE. ••••• ।

३ BCE. •विहं ।

४ It adds अ से and omits दारयस्स ।

५ CE. •विहि चि ।

६ BCE insert य ।

जाश्रो उचियममएण । पदद्वाविय च से नाम विसेणो त्ति ।
अदक्कन्तो कोद कालो । वड्ढिओ कुमारसेणो देहोवचएण
कलाकलावेण य । अत्थि य दमस्स पौई विसेणकुमारे, न
उण तस्स दयरमि ।

अन्नया य समुद्धादओ नयरौए जयजयरवो, अहिद्विय ५
नहयल सुरमिद्धविज्जाहरेहि, निवड्डिया कुसुमबुद्धी । तओ
रादणा भणिय । भो भो किमेयं ति गवेसिऊण ल्हु सवाएह ।
तओ गवेसिऊण निवेदय से पडिहारेण । देव, समुप्पन्नमेत्थ
भूयभविस्सुवत्तमाणत्थगाहय मयललोयालोयविमय माऊणौए
केवलनाण ति आणन्दिया नयरौ, समुदया सुरमिद्ध- १०
विज्जाहरा युणन्ति मऊरवगूहि । एव साऊण देवो पमाण
ति । तओ हरिषिओ राया पयट्ठो वन्दणनिमित्त भयवईए ।

पत्तो य सो कमेण पडिस्सुय धम्मनिहियचित्तो ।

वरमिप्पिमिप्पमव्वस्सुनिम्मिय सुरविमाण वा ॥

निम्मलफलिहप्पाय^१ कञ्चणकयवालिकयपरिखेव । ११

पायडियविज्जुवल्लय सरयम्बुहरस्स सिद्धर वा ॥

विप्फुरियजच्चकञ्चणकिट्ठिणिकिरणणुरञ्जियपडाय ।

रययमयगिरिवर पिव पज्जलियमहोमहिमणाह ॥

कयविमलफलिहनिम्मलकोट्टिममकन्तकञ्चणत्थम्भ । १२

थम्भोवियविदुमकिरणरत्तमुत्ताहलोऊल ॥

१३

श्रोऊललगमरगयमऊहहरियायमाणमियचमर ।

मियचमरदण्डचामीयरण्णहापिञ्चरहाय ॥

अहायगयविरायन्तपवरमणिरयणहारनिउरुम्ब ।

हारनिउरुम्बलमियकञ्चणमयकिडिणीजाल ॥

४ जालन्तर^१निन्तपरिप्फुरन्तदौमन्तविविहमणिकिरण ।

मणिकिरणुज्जलमडडाहि कण्यपडिमाहि^२पञ्जुत्त ॥

दिट्ठा य तेण^३तेहि य नित्यसभवण्णवा तहि गणिणौ ।

मिरिमरिमह्वमोहा गुणरयणविभूसिया भोम्भा ॥

आमीणा समणोवासियाहि तह साङ्गणीहि परिकिष्ठा ।

१० मपुष्पमुहमियद्धा निमि व्व नरुत्तपन्तौहि ॥

^४विच्छूढरोसतिमिरा फुरन्तविम्बाहरारुणक्खाया ।

उज्झियताराहरणा रथणिविरामे व्व पुव्वदिमा ॥

धवलपडपाउयद्दी तिव्वतवोलुग्गमुद्धमुहयन्दा ।

जलरहियतल्लिणजलहरपडलपिहिय व्व षरयनिमा ॥

१५ अहिणन्दिया राइणा भयवई । विमुक्कं लुसुमवरिम्,

उग्गाहिओ धूवो । करयलकयञ्चलिउड निवडिओ चलणेसु,

उवविट्ठो कुट्टिमतले । पत्तुया धम्मकहा ॥

एत्यन्तरमि समहिलिया चेव समागया बन्धुदेवमागर-

नामा सत्यवाहपुत्ता । पणमिऊण भयवइ भणिय मागरेण ।

१० महाराय, न एत्य खेवो^५ कायवो त्ति । दिट्ठं मए अच्चसुय

१ C णिमय, E णिम ।

२ AD पञ्जुत्त ।

३ ABD दिथ ।

४ BCF निच्छूढ = निधिप्र ।

५ CE खेवो B खेयो ।

अमभावणीयं^१ महारायस्म वि एगन्तविन्दयजनयं किंचि वत्युं ।
^१विन्दयस्त्रित्तद्वियश्चो अमुणियतयत्यो न चएमि चिट्ठिउ ।
 ता किं तय ति पुच्छामि भयवद । राइणा भणियं । भो
 सत्यवाहपुत्त, किं तमच्चभुयं अमभावणीयं च । मागरेण
 भणिय । देव सुण ।

५

अत्थि दओ कोद कालो पणइणीए मे पुण्डुसु हारस्म ।
 विमुमरिओ एसो । गओ य अहमज्ज भुत्तुत्तरममयंमि
 चित्तमालियं, जाव अयण्डमि चेव चित्तन्तरालगएण ऊममियं
 मोरेण उन्नामिया गीवा विज्जयं पक्कजाल^२ पमारिओ वरह-
 भारो । तओ ओयरिऊण तओ विभागाओ कुसुमरत्तवमण- ^{१०}
 संगयमि पडलए विमुक्को णेण हारो । गओ नियययाम^३, ठिओ
 निययव्वेणं । समुप्पओ य मे विन्दओ 'हन्त किमेय' ति ।
 तओ येववेलाए चेव समुद्धाइओ^४ जयजयारवो^५, विभूमिधत्वरं^६
 सुरमिद्धविज्जाहरेहि, यवुद्ध कुसुमवरिमं । आयणियं च
 लोथाओ जहा समुप्पन्न भयवदए केवलनाण ति । तओ ^{१५}
 भत्तिविन्दयस्त्रित्तद्वियश्चो समागओ इहइ ति ।

राइणा भणियं । अहो मच्चमच्चभुय अमभावणिज्जं च^७ ।

१ D adds च । २ CL om all down to राइणा भणियं ।

३ B जालियं । ४ CE शिययाम B नियययेय यामं ।

५ C समुद्धाइ । ६ CE जयजयारवो । ७ CE विज्जसियं चवरवले ।

८ D adds पुच्छिया य णेय, B adds it ५. marg—CL repeat here
 the passage above, l 1—3, विन्दय down to भयवद, and continue
 रावा पुई ।

- भयवद, किमेय ति । भयवर्देण भणिय । मोम, किमच्चञ्चुय
 अमभावणिज्ज च कम्मपरिणईए । नियमा फलदाणममुज्जयमि
 एयमि नत्थि त, जं न होद ति । तत्थ अमुहमि ताव जल
 पि ऊयामणो, चन्दो वि तिमिरहेऊ, नञ्चो वि अणञ्चो,
 ५ मित्तो वि वैरिञ्चो, अत्थो वि अणत्थो, भवणोयरमयस्स वि
 य मव्वस्सुपाणनामय 'अप्पतक्खिय चेव निवड्ड नहयाञ्चो वि
 अमणिवरिसं । सुहमि विवज्जञ्चो । तं जहा । विसं पि
 अमय, दज्जणो वि^१ मज्जणो, कुप्पेट्ठा वि फलहेऊ, अथमो
 वि ऊ जमो, दव्वयण पि सुवयण, गिरिमत्थयगयस्स वि य
 १० मयलज्जणपीदकारय मयराहमेव सोयन्तरे वि सुहावह कुञ्चो
 वि मपज्जए महानिहाण ति । राइणा भणिय । भयवद,
 अह कम्म पुण एमा कम्मपरिणई । भयवर्देण भणिय । मोम,
 मज्जेव आमि ति । राइणा भणिय । कर्ह किनिमित्तस्स
 वा कम्मस्स^२ । भयवर्देण भणिय । सुण ।
- ११ अत्थि इहेव जम्बुद्वीवे दीवे भारहे वामे मखवद्धण नाम
 नयर । तत्थ मज्जवालो^३ नाम नरवर्दे अहेमि । तस्स अचन्त
 वज्जमञ्चो धणो नाम मत्थवाहो, धणा से भारिया, धणवद-
 धणावहा पुत्ता 'गुणमिरी य धूय ति । मा पुण अहमेव,
 परिणीया तत्थयरिवत्थएण मोमदेवेण । अविस्सायविसयमज्झाए
 १० य उवरञ्चो से भत्ता । जाञ्चो से निव्वेञ्चो । चिन्तिय मए ।

१ AD अयत. CE अयत. B अत.

२ A adds यः ।

३ B कम्मयस्स । ४ D *पालो ।

५ B धवसित्तै ।

एवमवसाणो खु एम मयणसगमो, ता अल एत्य पडिवन्धेणं ।
 रया तत्रविहाणमि । अइकन्तो कोद कालो । अन्नया य समागया
 तत्य चन्दकन्ताभिहाणा गणिणौ । माहिया मे सहियाहि ।
 गया तौए वन्दणनिमित्तं जिणहर । दिट्ठा य एमा ।

रुदरा वि निब्बियारा कलाम्बु कुमला वि माणपरिहीणा । १

सुयदेवय अ धम्म माहेन्तौ मावियाण तु ॥

जाओ य मे विन्दओ । अहो मे खमोक्कया । पविट्ठा
 जिणहर । चालियाओ घण्टाओ । पञ्चाशिया दीवया । विमुक्क
 कुसुमवरिम । पूदयाओ वीयरायपडिमाओ । उग्गाहिओ
 ध्रुवो । वन्दिया परमगुरुवो । समागया गणिणीसमीव । १०
 पणमिया एमा । धम्मलाहिया य^१ णए उवविट्ठा तौए
 पुरओ । भणिय च णए 'कत्तो तुप्पो' त्ति । मए भणिय ।
 भयवद, इओ चेव । एत्यन्तरमि जपिय मे सहौए । भयवद,
 एमा खु धणसत्यवाहधूया गुणसिरौ नाम । इमौए य
 विचित्तयाए कम्मपरिणामसु विवाहमणन्तरमेव पञ्चत्तमुव- ११
 गओ भत्ता । वेरगिया या एमा खवेद अत्ताणय नियमो-
 ववासेहि । सुय च णए, जहा भयवई आगय त्ति । तओ
 भत्तिनिक्करा अणुसविय जणणिजणए तुह चलणवन्दण-
 निमित्तमागय त्ति । गणिणौए भणियं । माळ कय जमागया
 वेरगिया य । ईदसो एम ममारो, दुक्खभायण चेव एत्य १२

- पाणिणो न्ति । कहिओ से^१ धमो, परिणओ^२ पुव्वपओएण ।
 पडिवघ्ना देमविरदं । अदक्कनो कोद कालो । ^३तओ पञ्चत्त
 मुवगएसु जणणिजणएसु जाया य मे चिन्ता । अल्ल गिहा
 ममेण, पवज्जामि ममणल्लिङ्ग । पुच्छिया य भायरो,
 ५ नाणुमयमेएसि । भणिय च णेहि । एत्थेव ठिया जहाममी
 हिय कुणसु न्ति । तओ काराविय जिणहर, ^४कारावियाओ
 पडिमाओ, फुल्लवल्लिगन्धचन्दणादएसु पारङ्गो महावओ ।
 कुरुगुरेन्ति^५ भादजायाओ । तओ मए चिन्तिय । पेच्छामि
 ताव भादचित्त^६ । कि ममेयाहि ति । अन्नया जाममेत्ताए
 १० जामिणीए वामहरमुवगए धणवद्धमि आलोचिकुण नियडीए
 सोवणयपवेमकालमि चेव जहा सो सुणेद तहा धम्मदेसणा
 पुव्वय भणिया से भारिया । सुन्दरि, कि वज्जणा जपिण
 माडिय रक्कीज्जसु न्ति । तओ एव भणिकुण पविट्ठा
 वामगेह । चिन्तिय च से भत्तारेण । नूणमैमा^७ दुच्चारिणो,
 १५ कहमन्नहा मे ^८ममा एव जपद न्ति ता अल्लमिमौए । कथ
 पसुत्तवेइय^९ । उवविट्ठा य एमा सयणीए^{१०} । सवाहिया से
 चलणा । उस्सिक्खिओ दौवओ । निहविय तम्मोलपडलय ।
 तओ निवज्जमाणो वारिया ददण 'मा निवज्जसु' न्ति ।

१ D adds जिणभासिओ

२ CP add य ।

३ CE om next 4

words # ACF भरावियाओ ।

४ B corrects it in कुरुविरिन्ति, CF

कुरुगुरेन्ति D • गिरति

५ D • चित्तय ।

६ B adds भारिया ।

७ D नृणविरौ ।

८ CE • चइय ।

१० BCE om

तीए चिन्तियं । हन्त किमेय,^१ परिहामो भविस्सुदंति ।
 नुवन्ना एसा । उट्ठिओ मे ददओ । 'कह कुविओ'^२ खुद्धा^३
 एसा । भणियं च^४ णए 'अज्जउत्त, किमेयं' ति । तेण भणिय ।
 न किचि, अवि य नीमरस मे गेहाओ । तओ मा 'किं
 मए दक्खंडं कय' ति चिन्तयन्तो उट्ठिया मयणीयाओ ।^५
 नुवन्तो एमो । 'येववज्जचिन्तावमाणे य उवगया मे निहा ।
 ह्यरी वि उवविट्ठा मसुरए । न सुमरिओ अत्तणो दोमो ।
 गहिंया महामोणं । चिन्तिय च णए । को मे गुणो
 अज्जउत्तसु वि उव्वेवकारणं जौविण । ता परिच्चयामि
 एय । अहवा दज्जणो खु मोओ । एवं पि मा अज्जउत्तसु^६
 म्माघव मभावदस्सुदंति । न किचि एएणं । दक्खहं चिमं
 पडम दसक । ता न-याणामि, किमेत्य जत्तयं^७ ति । अहवा
 ममाविणौ 'वज्जवुद्धिमगया य मे मणन्दा' । ता तयं
 पुच्छिय जहाजुत्तमणुचिट्ठिस्सु ति । चिन्तयन्तो अणवरथपयट्ठ
 याहमन्निन्ना माणमदग्गाररेण्ण खण पि अमद्धनिहा ठिया ।^८
 तत्य रयणोए । पहायममए य विहाणवयजकमन्ना ओल्लग्ग-
 मद्गमुच्चहन्तो निग्गया वामगेहाओ । दिट्ठा मा मए भणिया
 य । सुन्दरि, कौम तुमं अज्ज अप्पोथगा विय कुमुदणी
 पन्नाया दीममि । तओ पद्वयवणाय जयिय धम्ममिरौए ।

१ BCE add ति ।

२ BCE add ओ ओओ ति ।

३ BCE भेज्जहा ।

४ B भणिय य ।

५ CE यद ।

६ BD भभावति A भभावित्त

CE भभावित्तति । ७ BCE जत्तं । ८ CE om यज्ज । ९ CE दद ति ।

- न-याणामि अवराह रुद्धो य मे भत्ता । कोवादसयमभमेण^१
 भणिय च णेण 'नीसरसु मे गेहाओ' त्ति । तओ मए
 भणिय । सुन्दरि, धीरा होहि^२ अह ते भलिस्सामि ।
 पडिस्सुयमिमौए । भणिओ य भाया 'भो किमेयमेव'^३
 ५ ति । तेण भणिय । अल मे एयाण दुट्ठमौलाए । दुट्ठमौला
 खु इत्थिया विणासेद मत्तद करेद वयणिज्ज, मदलेद
 कुलहर, वावाएद ददय । ता कि उभयलोखगरहणीएण
 तौए परिग्गहेण ति । मए भणिय । कह वियाणमि जहा
 एसा दुट्ठमौल त्ति । तेण भणिय । किमेत्थ जाणियव्व । सुय
 १० मए तुज्झ चेव सयासाओ दमौए देसणापुब्बय निवारण ।
 मए भणिय । अहा ते पण्डित्तण अहो ते विद्यारत्तमया,
 अहो महत्तत्तण, अहो मिणेहाणुवन्था अहो लोदयत्तण ।
 मए सामन्नेण वज्जदोममेय भयवथा भणिय ति उवदद्ध,
 न उण दोमदमणेण निवारिया एसा ता किमेद्दहमेत्तेण
 १५ चेव दुच्चारिणी हवद त्ति । तओ विलिओ खु एमो ।
 'हन्त असोहण अणुचिट्ठिय ति जाओ से^४ पच्छायावो ।
 पमादया तेण । तओ चिन्तिय मए । एम ताव कमणधवल
 पडिवज्जओ त्ति । विदआ वि एव चेव विज्जामिओ । नवर
 भणिया य से भारिया । कि वज्जणा अपिएण हत्थ रक्के
 २० ज्जसु त्ति जाव एमो वि कसणधवलपडिवज्जओ चेव ।

१ CT सयवेय B सद्य

२ B किमेय ।

३ D adds येवमेय ।

४ D अणुयावो ।

एत्यन्तरमि बद्ध मए नियडिअधरकाणदोसओ तिब्बकभा ।
 अदक्कन्तो कोद कालो । पब्बइया अहय सह भाउजायाहि
 भाउएहि य । पानिय अहाउय । गयाणि परलोय । तत्थ वि
 य अहाउय पानिकुण पढममेव चया मे भायरो, समुप्पन्ना
 इमौए चेव चम्पानयरीए पुण्यत्तस्स^१ इधस्स सपयाए^२ ॥
 भारियाए कुच्चिमि पुत्तत्ताए त्ति । कयाइ च से^३ नामाद
 बन्धुदेवो सागरो य । अदक्कन्तो कोद कालो । तओ चुया
 अहयं । समुप्पन्ना^४ गयउरे सखस्स इधस्स सहकन्ताए
 भारियाए कुच्चिमि इत्थियत्ताए^५ । जाया कालक्कमेण,
 पदट्ठावियं च मे नाम सब्बज्जसुन्दरि त्ति । एत्यन्तरंमि^६
 ताओ वि भाउज्जायाओ चविकुण देवलोगाओ कोमलाउरे
 नयरे नन्दणाभिहाणस्स इधस्स देविलाए भारियाए कुच्चिमि
 इत्थियत्ताए उववन्नाओ त्ति । जायाओ कालक्कमेणं, पदट्ठा-
 विथाइ च नामाद मिरिमई कन्तिमई य । अदक्कन्तो कोद
 कालो । मावयकुलुप्पत्तीए य पाविओ मए जिणिन्दभासिओ^७
 धम्मो । पत्ता जोव्वण । दिट्ठा य अहमिओ गयउरगणं
 लौलावणुज्जाणाओ सभवणमुवागच्छमाणी बन्धुदेवेण । पुच्चिय
 च णेण 'कस्स एमा कथय' त्ति । माहित्य च से 'वट्ठणाहि-
 हाणेण 'सखस्स धूया सब्बज्जसुन्दरि' त्ति । मग्गिया णेण ।

१ CE *भइस्स ।

२ CE सपया, B pr m

३ A मि B नेधि ।

४ BCE add य ।

५ ACE add त्ति ।

६ BCE वद्धणेण D pr m

- भणिय च ताएण । जोगो तुम, किं तु न माहम्मिओ त्ति ।
 अभिग्गहो म मज्झ 'न सजोएमि अथ च 'अन्नमाहम्मिएण' ।
 वन्धुदेवेण भणियं । करेहिं^१ माहम्मिय । ताएण भणिय ।
 सुणसु जिणवरपणीयं धम्म, पडिवज्जसु य भावओ । तओ
 ५ मज्झ लोभेण गओ साज्जसमीव, आयसिओ धम्मो, भाविओ
 नियडिभावेण न उण भावओ त्ति । पारदु अणुट्ठाण, पवत्तिय
 टाणादय । अदक्कन्तो कोद कालो । गओ 'तायसमीव ।
 भणिय च णेण । अज्ज, न अन्नहा तए घेत्तव्व । धन्नो खु
 अह, जस्स मे अज्जेण उवएमो दिओ त्ति । तुह पमाएण मए
 १० पाविओ जिणभासिओ धम्मो । ता तुम मज्झ परलोयवन्धवो
 देवया गुरु, न कोद 'सो 'जो न होहि त्ति । विदय-
 समारमहावत्स य मज्झ थेवमियाणि कन्नयाए पओयण ति ।
 पयट्ठो मपथ अह निययदेस । ता दिट्ठो तुम । 'वहियव्वो
 मज्झ मासणाणुराएण वावारो, थिरीकरेयव्वो धम्मो,
 १५ 'आदसियव्व 'उच्चियकरणिज्ज, दट्ठव्वो निययवुद्धीए त्ति ।
 भणिकण निवडिओ चलणेसु । सुद्धमहावत्तणेण वज्जमन्निओ
 ताएण, भणिओ य णेण । वच्च्, धन्नो तुम, जेण सयलते-
 लोक्कदुल्लहा लद्धा 'जिणधम्मवोही, पाविय परमत्थपावियव्व ।

१ BCL असा ।

२ CF add य ।

३ A विदयव्वो ।

४ CF add ज ।

५ B कारेय CE करय A करेहिणि ।

६ A एसा ७ CE लेव होहि ति ।

८ D आदसियव्वो उच्चियकरणिज्ज ।

९ D जिणधम्मवोही बोही ।

સમાગયાઓ^૧ સહીઓ^૨ । નિગ્ગાઓ વન્ધુદેવો । તઓ મ
 અત્યાણસઠિય તહા પેચ્છિક્કણ જપિયં મે સહીહિ 'મામિણિ,
 કિમેય' તિ । તઓ ઉક્કડયાણ સોગાણલસુ નિરુદ્ધયાણ
 મરણીણ પણદ્ધયાણ 'મર્દેણ અકહણીયયાણ' પઓયણસુ ન
 જંપિય મણ ત્તિ । વિદ્દાણાઓ સહીઓ । સગગ્ગયસ્કાર પુણો^૩ ૧
 જંપિયમિમીહિ 'મામિણિ, કિમેય' તિ । તઓ તવ્વયણ-
 સમાગયમર્દેણ જપિય મણ । હલા, ન-યાણામિ, માગધેયાણિ
 મે પુચ્છહ ત્તિ । સાહિઓ રયણિવદ્ધરો । ચિન્નિય ચ ણાહિ ।
 કિમેત્થ કારણ તિ । ન તાવ રહલોયદોસો સામિણીય, ન
 યાવિ મો અકુમલો મત્થવાહપુત્તો, તા ભવિયવ્વ એત્થ ૧
 કક્કપરિણ્દેણ ત્તિ । એત્થન્તરમિ 'અપુચ્છિક્કણ મયણવગ્ગ
 નિગ્ગાઓ વન્ધુદેવો 'મહન્ત મે પઓયણ' તિ સાહિક્કણ
 સૂરિલસુ સમાગાઓ ચપ્પં । અવચ્ચમિણેહાણુવન્ધેણ કુવિયા ય મે
 જણણિજણયા વન્ધુદેવસુ । કઓ અમવવહારો । અદક્કન્તો
 કોદ કાલો । જાયા ય મે ચિન્તા । રૂદ્ધસો એમ સંસારો ૧૧
 સુલહાણિ એત્થ દુસ્કાણિ, દુક્કહા ચરણપહિવત્તો, ચક્કલ
 જોવિય । તા અન્ન મે^૪ કિલેમાયામકારણ મમારહેડણા
 ગિહામમેળં, પવજ્ઞામિ પવ્વજ્ઞ તિ । એત્થન્તરમિ સમાગયા
 અહામજમવિહારેણ^૫ વિહરમાણો જમમર્દે^૬ નામ પવત્તિણિ ત્તિ ।

૧ A inserts મે ।

૨ D સહિયાઓ ।

૩ B મુતોય D મર્દે ।

૪ BOE add ય ।

૫ A add નિ ।

૬ D અવડ ।

૭ A અ ।

૮ A અર્દ ।

साहिओ मए नियघाहिप्पाओ जणणिजणयाण, वड्डमओ य
तेमि । अणुमासिया य णेहि पवन्ना जहाविहोए पव्वज्ज ति ॥

इओ य परिणीया वन्धुदेवेण कोमलाउरे नन्दस्स धूया
मिरिमई, भाउणा य से तीए चेव भइणी कन्तिमइ ति ।

- १ अइक्कन्तो कोइ कालो । ममुप्पओ पणओ, आणीयाओ चप्प,
पवूढो घरवामो ॥ एत्यन्तरमि अइ अहमजम विहरमा १^१
सम पवत्तिणीए ममागया चप्प । १अप्पमायओ पण्डुपुब्ब-
वदयरमइया^२ पविट्ठा गोयर । तत्थ वि गया वन्धुदेवेगेह ।
दिट्ठा मिरिमइकन्तिमईहि । पुब्बभवक्खामओ^३ जाया समो
१० वरि पौई । पडिल्लाहिया फासुयदाणेण । ममागया पडिम्भुय ।
साहिओ १तामि धम्मो, परिणओ य । तओ जायाओ
सावियाओ । भणिय च णाहि । कायव्वो तए अइ गेहा-
गमणेण पसाओ, जेण परियणो वि जे उवममइ ति ।
अणुआया पवत्तिणीए ममारट्ठा जाइउ ।

- ११ पत्यन्तरमि ओदण से नियडिनिबन्धण बीय कक्क ।
तओ^४ मिरिमइकन्तिमईण समोवरि अमाहारणभत्तिवड्ड-
माणेहि विन्धिओ एयामि भवणवाणमतरो । चिन्तिय च
णेण । पेक्कामि १ताव अत्यावहारेण^५ एयामि कीइम
माङ्गणीए उवरि चित्त ति । अजया गया अहमिमोण गेह ।

१ Cf विहरिउव । १ BD अइमाउव । २ Cf राउया B • रामया ।

३ १ISS • वाभाओ । ४ १ सि CE वधि । ५ D adds य ।

७ A om

८ BD अओ • A अयावहार ।

दिट्ठा य कन्तिमई वामभवणमि पडलयट्ठिय हार पोयमाणी ।
 अब्भुट्ठिया अहमणाए, कथं विहिबन्दणय, उवणीयाद आम-
 णाद, उवविट्ठा अहय माऊणीओ य । कया धम्मदेमणा ।
 पयट्ठा अहय पडिस्सय । तओ तौए भणिय । अज्जे, अज्ज
 तुह पारणय ति, ता गेण्हावेहि एय फासुयपहेणय । तओ ५
 मए भणियाओ माऊणीओ 'गेण्हह' ति । निग्गयाओ
 माऊणीओ कन्तिमई य । एत्यन्तरमि वाणमतरपओएण
 चित्तयस्माओ चेव ओयरिओ मोरो । गहिओ णेण हारो,
 पक्किओ उयरमि, ठिओ य निययथामे । तओ मए
 चिन्तिय । किमेयमच्छरीय, अहवा मयहरिय^१ पुच्छिस्सामि १०
 ति । निग्गया वामगेहाओ, सरुवुट्ठा हियएण । आगयाओ
 माऊणीओ कन्तिमई य । तओ गया अन्हे । पविट्ठा कन्तिमई
 वामभवण । तयणन्तरमेव निरुविओ हारो, जाव नत्थि ति ।
 तओ तौए चिन्तिय । किमेय^२ वड्डुखेड्ड । पुच्छिओ परियणो ।
 तेण भणिय । न-याणामो, न य कोद एत्य अज्ज मोत्तूण १५
 पविट्ठो, ता तय निरुवेहि^३ । कन्तिमईए भणिय । किमेव-
 मसबद्ध पल्लवह । समतणमणिमुत्तलेट्ठुकञ्जणा भयवद ति ।
 अस्मादिओ परियणो, फुट्ट च लोए । मए वि आगन्तूण
 माहिथ पवत्तिणीए । भणिय च णाए । वच्चे, विचित्तो
 कम्मपरिणामो, नत्थि किञ्चि एयस्स असभावणिज्ज ति । १०

- ता अहिययर तवधरणसगयाए होयव्व । न गन्तव्व च त^१
 सत्यवाहगेह । न-याणामि ^१कस्सुविधमणिद्व ति । अन्न च ।
 दुहा वि पवयणलाघव, रक्खियव्व च ^१एय महापयत्तेण ।
 अरक्कमाणे य जीवे जणेद एयस्स सरयवन्दचन्दिमासच्छहस्स
 ५. मालिन्न, आवाएद परमपयहेउणो अहन्नबुद्धि, विपरिणामेद
 अहिणवधक्कसगय जण, लहेद अलहणिज्ज परमगुरुआण
 ति । तओ य से जीवे अण्णमत्ताण पडिवज्जिऊण समार-
 हेउभाव मुज्झिऊण कज्जाकज्जिसु पडस्सिऊण गुणाण वज्ज-
 मन्निऊणमगुणे सच्चिऊणमबोहिमूलाद दीहमद्ध समारसायर
 १०. परियडद त्ति एय भोऊण समुप्पत्ता मे सवेगभावणा,
 पत्तुय गुरुवयण, अङ्गीकओ तवविसेभो परिचत्त बन्धुदेव-
 गिहगमण । आसद्धिय परिचणेण । न सद्धियाओ सावि-
 याओ । चिन्तिय च एहि । उवलद्ध एत्थ किपि अज्जाए,
 तेण नागच्छद 'मा मे सकड भविस्सुद'त्ति । जुत्त च एय
 १५. इहलोयनिप्पिवामस्स मुणिज्जणस्स । अण्णदोमो^१ परघर-
 पवेमो । पडिवन्नो य णए धम्माणुराएण । ता अल णे एत्थ
 अणुवन्धेण । अहे चेव तत्थ गच्छिस्सामो त्ति । चिन्तिऊण
 सपाडिय समीहििय ॥ अदक्कन्ता ^१कदवि दियहा । परिणया
 मे भावणा, विमद्ध चित्तरयण, नियत्तो अग्गहो, आवडिय

१ A तस । १ B inserts य D reads कस्सुदवि, १ कस्सुदवि इय ।

१ A तस सत्यवाहय instead of सत्य । १ A adds च ।

१ A केद, D कदयय ।

परमज्ज्ञाणं, वियल्लिओ कम्मरासी, जायं अपुञ्चकरणं, समु-
 प्पन्ना खवगसेढो, उल्लसियं जौववीरिणं,^१ वड्डिओ सुह-
 परिणामो, समुप्पन्नं वेवलं । खविज्जमाणे य तन्निबन्धणमूए
 कम्मए अभावेण^२ य निमित्तस्स मंजायपच्छायावेण वाण-
 मंतरपओमेण विमुक्को सोरेण हारो । ता एवं जङ्गत्त-
 निमित्तस्स कम्भुणो एम विवागो त्ति ।

एत्यन्तरंमि विन्दिया परिमा । अहो एहमेत्तस्स वि
 दुक्कडस्स ईदसो विवागो त्ति चिन्तिऊण जंपियं नरिन्दवन्धु-
 देवेहिं । अहो दाहणं महन्तं दुक्कमणुभूयं भयवईए । तीए
 भणिय । सोक्ख, केत्तिथमिण^३ ति । सुण ।

सुरनरनरयतिरिखेसु वट्टमाणणमेत्य जीवाणं ।

को संखं पि समत्थो काउं तिखाण दुक्काणं ॥

अच्छन्तु तिरियनरएसु ताव अददुस्सहाइ दुक्काइं ।

मणुयाण वि जाइ हवन्ति ताण को वच्चए अन्नं ॥

ज होइ जियाण दुहं वल्लमन्नभरिदंमि गअवासंमि ।

^४एक्कं पि य वच्चइ नवरि ^५तत्त नरण सारिच्छं ॥

जायाण वि जम्मजरामरणेहि अहिहुयाण किं सोखं ।

पियविरहपरभत्यणपमुहमहावमणगहिद्याणं ॥

जं पि सुरयंमि सोखं जायइ जीवस्स जोव्वणत्यस्स ।

१ D •वीरिणं ।

२ CI^१ अभावतो ।

B •निर्यं ।

३ D एक चिय विज्जइ य ववरि । को तस्स ववरि ववर उवमे न सेव सारिच्छं ।

४ B तस्स म सेव सारिच्छं, OE तत्त नरणस्स सारिच्छं ।

त पि ऊ चिनिज्जन्त दूक्त चिय ^१केवल नूण ॥

पामागद्धियस्स जहा कण्डुयण दुरक्खमेव मूढस्स ।

पडिहाइ सोक्खमतुल एव सुरय पि विद्धेय ॥

वसिज्जइ एम जणो अचेयणो पमुहमेत्तरमिएहि ।

१ स्वलमगएहि व मया विरामविरसेहि भोएहि ॥

ता उज्झिऊण एए अणवज्ज परमसोक्खसजणय ।

तित्थयरभामिय खलु पडिवज्जइ भावओ धम्म ॥

एत्थनारमि मविग्गा महा । भणिय रायवन्धुदेवेहि ।

भयवइ, एवमेथ ज तए आणत्त ति । पडिवज्जामो अन्हे?

१० गिहाममपरिच्चाएण तित्थयरभामिय धम्म । भयवइए

भणिय । अहासुह देवाणुप्पिया मा पडिवन्ध करेह । तओ

ढवाविय रायवन्धुदेवेहि घोमणापुब्बय महादाण, ^१कारा-

विया जिणाययणाइसु^२ अट्ठाहिया महिमा, मक्काणिओ

पणइवग्गो, अहिणन्दिया पउरजणवया । दिन्न हरिमेणजुव-

११ रायस्स रज्ज । पवन्ना मयलपद्दाणपरियणममेया पुरिम-

चन्दगणिसमीवे समणत्तण ति^३ ॥

अदक्कन्तो कोइ कालो । इओ य पउत्ता अहिमरया

विसेणेण मेणस्स । न कल्लिओ य णेहि । अन्नया य अत्थ-

सुवगयप्पाए दिणयरमि पुप्फिया तत्थ अयालपुप्फिणो

१ A केवल निउण D केवलनिउण ।

१ ACE कटा० ।

१ A *पाइएह ।

१ CE add वि ।

१ CE om

रायभवणुञ्जाणपायवा । दिट्ठा उञ्जाणपालेण । साहिया
 अमच्चस्स । निहविया णेण, तहेवोवलद्धा य । येच्चमाणेण
 य निहवयाण पुणे पयइभावमुवगय त्ति । निवेइय अम-
 च्चस्स । चिन्तिय च णेण । कस्स पुण एण निवेयया^१ । एत्य-
 न्तरमि समागओ तत्थ अट्ठमहानिमित्तपारओ अम्मऊण्डो
 नाम मिट्ठपुत्तो । सुओ य मन्तिणा । सहाविजण पुच्छिओ
 एगदेसमि । भो किंविवागो पुण एस वदयरो त्ति । तेण
 भणिय । भो न तए कुप्पियब्ब, सत्यथारवयण खु एय ।
 मन्तिणा भणिय । अज्ज, को कोवो देवपरिणईए, ता
 साहेउ अज्जो । तेण भणिय । भो सुण । रज्जपरिवत्तण- १०
 विवाओ अकालकुसुमुग्गमो, खीणवेलावलेण य पट्ठयकाल-
 फलओ, येवकालोवलभेण य न चिरयालट्ठिई । एस सत्य-
 थाराहिप्पाओ त्ति । मन्तिणा भणिय । अज्ज, एव ववत्थिए
 को उण उवाओ । नेमित्तिएण भणिय^२ । अत्यपयाणाइय
 सन्निकम । ता देह दीणाणाहाण दविणजाय, पूएह गुह- १५
 देवए, परिच्चयह अहाउयमेव किचि भावज्ज, पवज्जह
 अहिए गुणट्ठाणे त्ति ॥

एत्यन्तरमि य समागओ रायपडिहारो । भणिय च
 णेण । भो भो अमच, महाराओ आणावेह 'सिग्घमागन्तव्व'

१ A निवेइयया Cb निवेइयत्त त्ति ।

२ B adds अत्थि OE add अज्ज अत्थि उवाओ ।

- ति । तेण भणिय । ज देवो आणावेइ ति । 'वच्च 'तुम,
 एम आगच्छामि । सुच्छिओ नेमित्तिओ । अज्ज, कि पुण
 आहवणनिमित्त । नेमित्तिएण भणिय । रुखेवओ ताव एय ।
 समागओ रायपुरमामिणो सयासओ एत्य रायपुरिओ,
 ५ आणन्दहेऊ थ सो नरवइस्सु । ता तन्निमित्तमाहवण ति ।
 मन्तिणा भणियं । अज्ज, कहमाणन्दहेऊ ति । नेमित्तिएण
 भणिय । जइ एव, ता पढसु किचि ति । मन्तिणा भणिय ।
 जय तिजयलच्छिन्निलओ । अवगय नेमित्तियस्सु । भणिय
 च णेण । सोम समागओ खु 'एसो कुमारण कच्चयाप-
 १० याणनिमित्त, महापुरिसभवन्नेण य महन्तो आणन्दो ति ।
 अज्ज च । ईइस एत्य लग्ग, जओ एय पि सुण्णिज्जइ 'जो
 चेव कुमारण एय कच्चय परिणइस्सइ, सो चेव एय विवज्ज
 पि राजधुरमुब्बहिस्सइ' ति । आणन्दिओ मन्ती । पूइओ
 नेमित्तिओ । तओ आइसिय^१ सन्तिकय गओ रायउलम-
 १५ मच्चो । दिट्ठो णेण राया दूओ य । अक्कुट्ठिओ राइणा,
 पणामिय आमण, उवविट्ठो अमच्चो । भणिय नरिन्देण ।
 अज्ज, एसो खु रायउरमामिणा पेमिओ मद्धराएण । भणिय
 च णेण । अत्थि से दुद्धिया सन्तिमई नाम जीवियाओ वि
 अहिययरी^२ । मा मए अणुमएण भवओ तुइ अणुमयस्सु
 २० अन्नयरकुमारस्सु पडिवाइय ति । अमच्चेण भणिय । देव,

सुन्दरमेयं^१ । अणुह्रवो खु एम भंवन्धो ; ता कौरव इमस्स
वयण । रादणा भणिय 'तुम पमाणं' ति । अमच्चेण
भणियं । ता आदसउ देवी कुमारणमच्चयरं ति । रादणा
भणियं । किमेत्य आदमियब्बं ; कुमारसेणस्स एमा पढम-
घरिणि त्ति । अमच्चेण भणियं । देव, मोहणमिणं ; ता
पयासीयउ मामन्तनायरयाणं । रादणा भणिय । जमेत्य
अणुह्रव, तं मयमेव अणुचिट्ठउ अज्जो । तओ पयामियं
मामन्तनायरयाण, करावियं वद्धावणय, पहयादं मङ्गलत्तरादं,
नच्चियं अन्तेउरेहिं^२, जाओ महापमोओ त्ति ॥

एयवदयरेण च दूमिओ विसेणकुमारो । चिन्तियं च १.
णेणं । *अवज्जो मे एस जीवमाणो, न मक्खणोमि *एय अपयं
सोउ पि, किमङ्ग पुण चेच्छिउ । अहवा नत्थि दुक्करं कम्म-
परिणईए । अदक्कन्तेसु थ कइवयदिण्हेसु मन्तिमईविवाह-
निमित्तं महया चडयरेण पहाणामच्च*मंगओ रायपुरमेव
पेसिओ मेणकुमारो । पत्तो कालक्कमेण ।* निवेदयं मद्ध - १.
रायस्स^३ । परितुट्ठो य एमो । दिव्व पारिओमिथ^४ । ममादट्ठं

१ CE *मिय, B pr m २ D *रियाहि ।

३ A अवज्जो D अपउज्जो Cl, अवज्जो B अवज्जो ।

४ B एयस्स D insert ९, ४ ।

५ CE add सामन्तपादसूत्र, B : marg., A adds जय ।

६ D adds निजजपुरिसेहि, B : marg

७ D adds रायकुमारवररागमणनिवेद्ययस्स, B : marg

- च णेण । हरे, भोयावेह सञ्चवन्धणाणि, द्वावेह महादाण,
 सोहावेह रायमग्गे,^१ करावेह हट्ठभोशाओ, पयट्ठेह मयल
 पायमूलाद, वायावेह हरिमज्जमलसङ्खे, सज्जेह मङ्गलाद,
 द्वावेह परमाणन्दत्तरं,^२ णोयावेह वाङ्मय, निग्गच्छामो
 ५ कुमारपत्तोणि^३ त्ति । सपाडिय रायमासण । निग्गओ
 राया । दिट्ठो य णेण रईसमागमूसुओ विय^४ ५ पच्चवाणो
 कुमारसेणो त्ति । पणमिओ कुमारेण । अहिणन्दिओ
 रादणा । पवेमिओ महाविभुदंए । दिओ जन्नावासओ ।
 कय उच्चियकरणिज्ज । समागओ विवाहदिवसो । निवत्त
 १० णवणय । एत्थन्तरमि सङ्खकाहलासद्गम्भीरत्तरनिग्घोसव
 हिरियदिसामण्डलो गहियवरकणयदण्ड^५ धयवडुग्घायनच्चन्त-
 तरणिनिवद्धो मङ्गलपहाणगायन्तारणवियडुपेच्छणयमघाय-
 सकुलो पदणपडवामधूलिधूमरियमणहरत्तालनच्चन्तवेसविक्रओ
 महया गदन्दपीठेण समागओ विवाहमण्डव कुमारसेणो
 १५ त्ति । कय उच्चियकरणिज्ज । पेमिओ^६ कोउयहर । दिट्ठा य
 णेण वज्जया पसाहिथा सुरदिवणएहि विभूमिया दिव्वाल
 कारेण^७ परिहिया सोमजुयल पडिइत्ता कुसुमदासेहि^८
 ममोत्थया महिणदेवदूसेण । त च दट्ठणमणादभवआसदोषेण

१ ACE •मग्ग।

२ CE दोवेह।

३ A •णि वि।

४ A विव D first spouses ए विय।

५ B corrects this in चन्दग्घाय D चण्डयणदग्घाय।

६ B पवेमि।

७ D •एय ण।

८ CE •मएहि।

वियम्भिओ कुमारस्स पेम्भमायरो । चिन्तियं च णेण । अहो
 से रुवसोम्भया, समारमि वि ईदमा भाव न्ति । कराविओ
 कोउयाहं । पूढया देवगुरवो । निवत्तो हत्थग्गहो । मम्मा-
 णिया मामन्ता, अहिणन्दिया नायरया, परिओमिओ तक्कु-
 यज्जणो न्ति । भमियाद मण्डलाहं । वत्तो विवाहजम्भो ।
 अमरकुमरोवम च सोखमणुहवन्तस्स अदक्कन्ता कदवि
 दियहा । ममुप्पम्भो पणम्भो । तम्भो 'कज्जप्पहाणा राइणो'
 न्ति मम्माणिओ नरिन्देण, पूढओ मामन्तेहि, अहिणन्दिओ
 नयरिजणवण, घेतूण सन्तिमइ महया चडयरेण ममागओ
 नियनयरि । आणन्दिओ राया, हरिमियाद अन्तेउराहं, १०
 तुट्ठो नयरिजणवओ, दूमिओ विसेणो, कया अयालमहिमा,
 पविट्ठो महाविभूर्इए । पणमिओ राया, अहिणन्दिओ णेण,
 गओ निययावाम । तत्थ वि 'य अदक्कन्तो कोद कात्तो'
 विमयसुहमणुहवन्तस्स ।

अन्त्रया य ममागओ वमन्तममओ । सो उण उद्दाम- ११
 कामिणीयणवियम्भियमयणपमरो मऊरपरऊयामइवित्तामि-
 यपहियणनिवहो पियथमामाणकलिकेउभूयवियम्भियमल-
 याणिलो 'कुसुममज्जमत्तभमिरभमरउल'कयवमालो विय
 मियमइयाररेणधूलिधूमरियनहयलो कुइययकुसुमामोयहरि-

१ CF om

२ D inserts अन्तेउराहं ।

३ A om this and the next words

४ CF explain = पदविशेष, D कथं ।

मियमुद्धमऊयरिगणो सुदसुहसुव्वन्तचच्चरौमऊरनिग्घोमो
भवणङ्गणुव्वद्धुविविहविडवहिण्डोलयाउलो, मऊमहो व्व मऊ-
यररिच्छोलिमामलच्छाओ छच्छिपडिवन्नवच्छो य, पसाहि-
यवारविलयानिवहो व्व तिलउज्जलो जणियमयणपसरो य,

४. सुणियपरमत्यजोदनाहो व्व अदमुत्तयालकिओ दढमसोय-
चित्तो य, सुरासुरमहिज्जन्तदुद्धोयहि व्व वियमियसुरा-
परिमलो विदणुव्वणलच्छो य ॥ ^१अवि य
नलिणौष्ठ बद्धराओ त्ति जमि सुणित्त व दक्खिणदिमाण ।
विच्छुअद दियसयरो मलयाणिलमुक्कनीसाम^२ ॥
१०. वियमियपङ्कयनयणा जमि य बोलेन्ति मन्वर दियहा ।
उउमिरिदसणसभमपहरिमहीरन्ताहियय व्व ॥
जमि सहयारपरिमलखित्तो भरियावर।हविणियत्तो ।
अन्दोलद दोलासु व माणो गरुओ वि विलयाण ॥
मुक्कानिमौलियच्छे जमि य पहिए ^३विसयुलोअओ ।
१४. विसकुसुमाण व गन्धो पमरन्तो कुणद बउल्लाण ॥
^४दद्दु नवमञ्जरिए चूए गुञ्जन्तभमरपरियरिए ।
जमि अदमच्छरेण व धणिय फुट्टन्ति अङ्कोला ॥
वज्जन्तभमरवस कोदलकलमद्दवद्धसगीय ।
पवणधुयपल्लवकर नच्चन्ति व जत्थ रणाइ ॥
१८. जमि य गयणविलग्गा सहन्ति पवियमियकुसुमपञ्चारा ।

१ D om

२ D बीसाओ ।

३ A विसंयुक्कविक्का GF दिम पलोयन्तो ।

४ MSS दद्दु

मयगयवद्गहिश्रोमोमसोमभारा इव पलामा ॥

अंमि य महन्ति किंसुयकुसुमाद यलोण^१ पवणपडियादं ।

तस्काणममागयादं मड्डणा भद् नहवयाद व्व ॥

जत्य य पिपन्ति तरुणा पवरमज्जं कामिणीण अहरे य^२ ।

वड्ढन्ति य खेड्ढाद सुरयादं वड्ढवियारादं ॥

एवंगुणाहिरामे य पवत्ते वसन्तममए सो सेणकुमारो
कौलानिमित्तमेव विसेसुज्जलनेवच्छेण मंगश्रो परियजेणं
पयट्ठो अमरनन्दणं उज्जाण । टिट्ठो य पामायतलगणं
विसेणकुमारेणं निम्मलविचित्तदेवज्जनिवसणो बहलहरिय-
न्दणविनित्तदेशो विमलमाणिककडयभूमियकरो पउमराय-
खवियकेऊरपडिवल्लवाह^३ भुवणमारकडिसुत्तउच्छदयकडि-
यडो वच्छयलामोयविरदयवर^४रयणपालम्बो निम्मलकवोल-
घोलन्तमवणकुण्डलो विविहवररंयेणकलियमउडपमाहिउत्ति-
मज्जो आरुडो धवलवारण पवज्जमाणेणं वमन्तचच्चरीदूरेणं
नच्चमाणेहि किङ्करगणेहि एरावणगश्रो विध तियमकुमार-
परियरिश्रो देवराश्रो त्ति ।

मन्तिमई वि य भूमियमहियणपरिवारियां विमालच्छी ।

पवरदुग्गलनिवमणा चन्दणनिम्मज्जियसररीरा ॥

नियकन्तिमच्छेण य कुङ्कुमराएण पिच्चरियदेहा ।

१ CP पागविशोषशेषः ।

२ १ चलोह, CF चलोह ।

३ B चहरेह ।

४ CE om

५ BD सुरयदधार ।

६ BD शारपाश्री ।

सुरद्विवज्जवणवणयकवोलकयपन्तलेहा य ॥

मणहररद्वयविसेमयविसेमभङ्गुरकयालयमणाहा ।

मविसेमपेच्छणिज्जा मोहिदसजमित्यधमोला ॥

नेवररमणामणिवलयहारकुण्डलविभूमणेहि च ।

५ पडिवल्लचलणतियद्वयकण्ठमवणा मियङ्गमुहो ॥

धरियमिहिपिच्छविरद्वयकञ्चणमयदण्ड'माऊलिसमेया ।

वज्जरयणभूमिय दन्तघटियजम्पाणमारुढा ॥

तथो त दट्टण पुब्बकयकक्कगह्यथाए समुप्पन्नो विसेणस्स
मच्छरो, 'वड्डिय 'अहमज्जाण । चिन्तिय च णेण । वावएमि

१० एय दरायार । पउत्ता वावायगा । पत्तो य सेणकुमारो
अमरणन्दण उज्जाणं । त 'पुण सुसिणिद्धपायव उद्दाममाह-
वौलयालिद्धियमहयार' वउल्लतरुकुसुमसुरदिगन्थायद्धियभ-
मन्ताभमरोलिमज्जुगुञ्जियरवाऊरियदिम महक्कपाडलावडिय-
सुरदिक्कुसुमनियरपच्छादयभूमिभाग नववज्जवयण पिव तिल्ल-

१५ यउज्जल्ल अमोयपद्मवकयावरुमय च, माहवपणदणीमरीर
पिव दौहिद्याकमलोवमोहिय भमन्तमुहलालिलल्लजालपरि-
गय च, रिद्धिमन्त पिव मच्छाय मउणजणमेवियं च, नव-
जोव्वण पिव उम्मायजणण विलोहणिज्ज च, कामिणीपथो
हरजुयल पिव परिमण्डल 'चन्दणपाण्डुर च, वामहरं पिव

१ BCF माऊल (दिमयविदा मोरपिण्डा ।

२ CE वड्डिय

३ A अहम० ।

४ D पि ।

५ D add= नियर B: maru

६ CF चंदरा

अण्डपणदणीए, 'मगमो विय उउलच्छीए, कारणं पिव
 आणन्दभावस्स, सहोयर पिव सुरलोयदेमाण । तं च ददूण
 अश्वहियजायहरिमो ओइणो करिवराओ पविट्ठो अमर-
 नन्दण । 'कौलियं' 'विचित्तकौलाहिं । परिणओ वामरो ।
 पविट्ठो नयरिं । एव च अदक्कन्ता 'कदवि दियहा ।

अत्रया य नियमवणगयस्स चैव गयणयलमज्झमंठिए
 दिणयरमि विरलीहए परिधणे नियनियनिओयवावाडेसु
 निओयपुरिसेसु समागया तावसवेमधारिणो गहियनस्तिया-
 'पओगखग्गा विसेणकुमारमस्तिया चत्तारि महाभुयङ्ग त्ति' ।
 दिट्ठा सेणकुमारेण । भणिय च एण 'भो पविमह' त्ति । १०
 पविट्ठा एए । सेणकुमारेण भणिय । भो किनिमित्तमागया ।
 तेहि भणिय । अत्थि किचि गुरुनिदेसवत्तब्बं, ता विवित्त-
 देसमहिट्ठह' । तओ परत्यमंपायणसुद्धचित्तयाए 'गुरुवच्छला
 तवस्सिणो, थेवो य न एत्थ ढोमो' त्ति चिन्तिऊण गओ
 भवणुज्जाणभूसण एलालयावण । तत्थ पुण तरुणा चैव १५
 अवहडा से कुरिया, क्खट्ठियाद मण्डलगाद, पहओ एगेण
 खन्धदेसे' । तओ 'हा किमेय' ति चिन्तिऊण आसुरुत्तो
 कुमारो वलिओ वामपासेण । तओ 'अचलिययाए मत्तस्स

१ CE समाइमो । २ B कौलिउ A पणमो कौलिउ । ३ B चिग, D pr m
 ४ D कयवय । ५ AD नास्तिया • CE om पणमो B i marg
 ६ D adds पडिहाट्ठिया पडिहारिण पविट्ठा कुमारपुत्तया ।
 ७ A -इहा D sec m ८ BCP om ९ BCF अचलयाए ।

- उक्कडयाए पुरिषयारम्स मंखुद्धयाए वावायगाणं जेऊण ते
 गहियादं मण्डलगाइ । 'दिट्ठं चिम उज्जाणवालियाए' ।
 'धोमियं च णाए । 'किमेयं' ति उद्धाइओ कल्लयलो ।
 समागया अट्ट पाहरिया । कट्ठियादं करवालादं । 'उद्धाइया
 ५ 'परिहरिउ । निवारिया कुमारेण । हरे किमेएण मय-
 मारणेण । 'खुद्धा 'खु एए तवस्मिया । वावन्नो य एएमिं
 पुरिषयारो । परिचत्ता 'एए सफलजीवियनिवासेणमहि-
 माणेण । पडिवन्ना 'विमयभाव दद्याए, अद्धासिया निरत्थ-
 यजीयल्लोहेण । ता अल्ल मे एएसि वावायणेण । एत्यन्तरंमि
 १० इम चेव वदयरमायणिकुण समागओ राथा । बन्धाविया
 णेण वावायगा । भणिओ य कुमारसेणो 'वच्छ, किमेयं'
 ति । तेण भणियं 'ताय, न-याणामि' । पुच्छिया घायगा ।
 हरे, किं पुण तुझेहिं एयं ववस्मियं ति । तेहि भणियं ।
 देव्वं पुच्छइ त्ति । रादणा भणिय । केण देव्वो चोइओ ।
 १५ तेहिं भणियं । देव, न-याणामो त्ति । रादणा भणियं ।
 नाणिमित्तं वावायण ति । ता किं पुण निमित्तं, कुओ वा
 तुओ, कस्स वा सन्निय त्ति । तओ न जंपियमेएहिं । पुणो
 पुच्छिया, पुणो वि न जंपन्ति । कुविओ राथा । अक्कोडा-

१ D inserts इत्यन्तरमि, B : marg

१ D 'वालीइ ।

१ B भणियं, CE उद्धोसिय D तओ वा विमियं ति विमिस्सिय विमिस्सियं ।

१ AOE om, B : marg

१ D तुच्छा ।

१ B om

१ D एमे ।

= AB विषय, D sec m

विया कमेहिं । तत्रो कायस्याए भावस्स दुब्बिमहयाए
 'कसप्पहाराणं' मावेक्कयाए जीवियाए कुविययाए नरिन्दस्स
 जपियमणेहिं । देव, न किञ्चि एत्थ निमित्तं; अवि य एत्थेव
 अत्थे कुमारविशेषमन्तिया,^१ तस्सेव मामणेणं इमं अत्थेहिं
 ववमिय । संपयं देवो पमाण ति । कहं कुमारविशेषमामणं^२
 ति कुविओ राया विशेषस्स । 'भणियं' च सेजेण । ताय,
 न खलु इमं एव चेवावगन्तव्य ति । कह पुण मो महाणु-
 भावो अमच्छरिओ मयणवग्गे 'दइओ माऊवाए' लोलुओ
 निम्बलज्जे अत्थं तायस्स इमं ईइमं उभयजोयविहङ्गं
 'मन्तइस्सुइ । ता जहा कहचि जीवियभीरुययाए इमं^३
 जपियमिमेहिं । करेउ ताओ पमायं, मोयावेउ एए
 जीवियभीरुए त्ति । तत्रो 'कस्स सन्तिय' त्ति गयेमावियं
 राइणा । सुणिय पहाणपरियणाओ, जहा 'कुमारसन्तिय
 त्ति । तत्रो 'न अन्नहा एयं' ति कुविओ राया विशेषस्स ।
 समाणत्तं च णेण । हरे, निज्वासेह तं मम रच्चाओ कुल-^४
 दूसणं विशेषं ति । वावाएह एए महामामिसाजवच्छले
 सुभिच्चे । एत्थन्तरंमि चलणेसु निवडिऊए जपियं सेजेण ।
 ताय, मा माइस मा माइस ति । कच्चमाणे य एयंमि

१ BCE कसाण, B addas m + काया +, D corrects कायाणं in पहाणत्तं ।

२ ACL add यः । ३ CDE •णेण । ४ D inserts दइक्करमि ।

५ A om । ६ ABCE •तीड । ७ CE उइओ, not explained ।

८ A माऊवाए । ९ CE परस्सुइ ।

- पायेमि अह नियमेण तायमोगकारिणि अवत्य ति निवेदय
 तायस्स । तत्रो अहो पुरिमाणमन्तर' ति चिन्तिऊण अपिय
 नरिन्देण । वच्छ, जइ एव ता तुम चेव आणमि न षण
 जुत्तमेय ति । मेणेण भणिय । ताय अणुगिहिओ^१ न्हि
 ५ एएमि 'अवावायणेण कुमारमगहेण य । मोयाविया वावा-
 यगा येवावराह त्ति पूइऊण पेमिया मेणेण । एत्यन्तरमि
 वणसुत्यमाइमिऊण निगओ राया । आओ लोयवाओ ।
 अहो विसेणेण अमोहणमणचिद्धिय । ममागओ मेणकुमार-
 कणविमय । चिन्तिय च णेण । अहो निरवराहा वि नाम
 १० पाणिणो एव अयमभायण हवन्ति । अन्नहा कह कुमारी,
 कहमौदममज्जणचरिय । अमभावणीयमेय । निरहुमो य
 लोओ, न जुत्ताजुत्त वियारेइ । अहवा नत्थि दोमो अणस्स ।
 कुमारस्सु चेव पुब्बकयकणपरिणई एम त्ति । निमित्त चाह-
 मेत्य ति दूमिओ निययचित्तेण ।
 १५ अइऊन्ता कइवि वामरा । 'पउणो वणो । पहाओ
 मोहणदिणे । कथ रादणा अहोचिय करणिज्ज । वायाविया
 चारयकालघण्टा । द्वाविय महादाण । पूइयाओ नयरिदेव-
 याओ । आहणाविया आणन्दभेरौ । ममागया विसेसुज्जलने-
 वच्छधारिणो रायनायरा । तत्रो वज्जन्तमङ्गलदरवाऊरिय^२

D ० अहिउ ।

१ D adds ति

५ D ० पूरिय A दूति B ० चरिय CE ० इरय

१ BCF मोयाविया ववावा येवावराहय ति ।

२ A पउण वव D ० एव

दिशामण्डलं नचन्तरायनायरलोयं ^१तूरियविदध्जमाणकडि-
 सुत्तयकण्ठयं विदधपडवामधूमरियनहयलं मयलनयरिजण-
 च्छेरयभूयं कयं वड्ढावणयं ति ॥ ^२इओ य सो विसेणकुमारो
^३तप्पभूइमेव 'हा न संपन्नमहिलसियं' ति अचन्तदम्मणो
 अपेच्छमाणो नरवई असंपाद्ययन्तो उच्चियकरणिज्ज अणिग्ग-
 च्छमाणो निययगेहाओ अजंपमाणो मह परियणेणं ठिओ
 एत्तिणं दिवसे, नागओ य वड्ढावणए । सुणिओ एम वड-
 यरो ^४धणगुणभण्डारियाओ सेणकुमारेण । चिन्तियं च णेण ।
^५जुत्तमेव एयं कुमारस्स । दस्सहो अमन्ताभिओगो । मह
 सिणेहमोहिणए य दारुणमणुचिट्ठियं ताएणं, जमेत्तिय पि १०
 कालं कुमारदसणं परिहरियं ति । ता विस्सवेमि तायं, जेण
 कुमारं इह आप्णेइ त्ति । कौइओ तेण विणा आणन्दो ।
 तओ चलणेसु निवडिक्कण विचन्तो नरवई । ताय, आप्णेह
 इह विसेणकुमारं^६ । तइंमणूसुओ अहं । कौइओ तेण विणा
 पमोओ^७ । राइणा भणियं । अलं तेण कुलदूसणेणं । कुमा- १५
 रेण भणियं । ताय, परिचय इमं मिच्छावियप्पं । कहं
 कुमारो अकज्जमणुचिट्ठिस्सइ त्ति । राइणा भणियं । सुद्ध-
 सहावो तुमं, न उण सो एरिसो त्ति । कुमारेण भणियं ।
 ताय, कहं न ईइओ जो इमीए वयणिज्जसज्जाए उज्झिक्कण

१ D तूरिय ।

२ CE तओ ।

३ BCE तप्पभिइमेव ।

४ CE धणगुण ।

५ B कृत्तमेव ।

६ B adds ति ।

७ A पमोलीति ।

कुमारभावोचित्य चावलम्बित्वा गम्भीरय अपसायमन्तं
 वि तुममि अमपाययन्तो उत्तियकरणिज्ज अपरिचयन्तो
 कुलहर एव चिद्वदंति । रादणा भणिय । वच्छ, जद एव
 तुज्ज निच्चन्धो, ता पेसेहि मे आहवणनिमित्तं कंचि निययं
 ५ ति । कुमारेण भणिय । ताय, अहमेव गच्छामि । रादणा
 भणिय । एव करेहि ति । गग्गो मेणकुमारो । पविट्ठो
 विसेणमन्दिर । दिट्ठो 'तच्चदयरचिन्ताए चेव असुन्तद्वल्लो
 उब्भिएहि आभरणएहि परिमिल्लाणेण वयणकमलेण विम-
 णपरियणममेशो असुन्दर भयणीयमुवगग्गो विसेणकुमारो
 १० ति । चिन्तिय च णेण । अहो मच्चथमिण ।

मन्तगुणविष्णुणासे अमन्तदोसुअवे य ज दुक्क ।

त मोसेद ममुद कि पुण हियय मणुस्साण ॥

अन्नहा कह कुमारस्स ईदमौ अवत्य ति । उवसप्पिऊण
 भणिय च णेण । कुमार, किमेय बाल्लचेट्ठिय । तेण भणिय ।
 १५ पावपरिणद मे पुच्छसु । मेणकुमारेण भणिय । अल पाव-
 चिन्ताए । धव्वो तुम, जेण ताथस्स पुत्तो ति । ता करेहि
 रायकुमारोचित्यं^१ किरियं, जेण ताथसमीवं गच्छामो ति ।
 तन्नो अणिच्छमाणो^२ विभूमिन्नो महत्थेण विलित्तो मल्लय-
 चन्दणरसेण परिहाविन्नो खोमजुवल्लय^३ गेणहाविन्नो तम्बोलं
 २० नौन्नो नरवदसमीवं । पाडिन्नो चलणेषु । वोलिय वद्धाव-

१ CD1 एवमदः ।

२ D adds वि ।

३ D = जुवल ।

णय । अइकान्तो कोइ कालो वौमभगन्धिण परमसुहभणुह
वन्तस्स सेणकुमारस्स, मकिन्निट्ठचित्तस्स य अणभिन्नसुह-
सरूवस्स विसेणस्स ।

अन्नया य पवत्ते कामुदमहमव उज्जाणगएसु^१ नायरएसु
निग्गए नरवदमि भइसुवगए कीलापमोए अण्णतक्किओ^२
चेव वियरिओ मत्तवारणो तोडियाओ अन्दुयाओ, दलिओ
आलाणखम्भो भग्गा महापायवा, ^३गालिओ आहोरणो,
धाविओ जणवयाभिमुह, उट्ठाइओ कल्लयलो, भिच्चाइ
आवाणयाइ, पणट्ठाओ चच्चरीआ 'हा' ^४कहमिय' ति
विमणो नयरिलोआ । एत्थन्तरमि इम चेवावगच्छिय ^५
जपिय नरिन्देण । हरे गेणहह लउउ दुट्ठवारण, कयत्थिओ
एण लोओ त्ति । तओ गहणूसुओ वि नरवदअणाएमभीरू
आएससमणन्तरमेव पुलोइज्जमाणो भयविअमाहिथविभू
मियाहि पुरसुन्दरीहि धाविओ सणकुमारो । मौहकिमोरओ
विय दिट्ठो मत्तवारणेण । त च दट्ठूण अचिन्तणीयधाए ^६
पुरिमसामत्थस्स वियलिआ^७ से मओ । निरुद्धमणेण गमण ।
चित्तगओ विय ठिओ पयदभाव । अहो कुमारस्स सामत्थ
ति विन्धिया नायरया, हरिमिथाओ पुरसुन्दरीओ, परि-
तुट्ठो नरवई । एत्थन्तरमि मिरकाइसयकोविओ विज्जाहर-
कुमारओ विय नहगमणेण समाखुट्ठो मत्तवारण, निवट्ठ ^८

१ G। भयसु B ।

२ B। पणए ।

३ B। गालिउ आहोरणो ।

४ D। किमेय ।

५ D। त्ति विष ।

आसण, गहिओ चारु अङ्गुमो, अफ्फालिओ कुम्भभाए, गुलु-
गुलियमणेण । 'जयद कुमारो' त्ति मसुद्धादओ कलयलो,
आहथाद ठूराद, नौओ आलाणखम्भ । एयवइयरेण दूमिओ
विसेणो । चिन्तिथं च णेणं । न चएमि ईदमे इमस्स मन्तिए
५ अणत्थे मोउ पि किमङ्ग पुण पेच्छिउ । ता ज होउ, त
होउ । वावाएमि मयमेव एय ति ।

अत्रथा य मन्तिमईसमेयमि उज्जाणमठिए कुमारे^१
परिणयप्पाए वामरे कसाओयएण अणालाचिकुण परिणद
अणवेस्किऊण निघयवल अचिन्तिऊण कुमारमत्ति^२ 'कुमार-
१० वावायणनिमित्तमेव कदवधपुरिमपरिवारिओ गओ तमु-
ज्जाण । कुमारचित्तवित्तीए अपडिहारिओ चेव पविट्ठो
चन्दणलयाहरय । दिट्ठो य णेण केवलो चेव कुमारो मन्ति-
मई य । वीमत्यो त्ति कड्डिय मण्डलग्ग । दिट्ठ मन्तिमईए ।
मणिय च णाए । अज्जउत्त, परित्तायहि परित्तायहि । तओ
१५ 'किमेय' ति^३ उट्ठिओ कुमारो । दिट्ठो य णेण विसेणो ।
कूढ तेणोहरण । सिक्कादमएण वच्चिय कुमारेण, 'किमेय'
ति चिन्तामुन्नहियएणावि^४ भुय रुम्भिऊण अवहड मे खग्गं ।
भणिओ य एसो 'कुमार, किमेय' ति । तओ निरुम्भमाणेण
^१कड्डिया कुरिया । दरविदस्से पहारे बाहं ^२वाल्लिऊण

१ D adds येन B + māt.

२ D adds चित्तिऊण ।

३ A m cts कड्ड D कड्ड ।

४ D adds येन ।

५ १. दिवस ।

६ CL चा० ।

अवहडा य णेण । 'वाहवलणपौडाए निवडिओ विमेणो ।
उडाविओ णेण, निवेसिओ मयणिज्जे, पुच्छिओ मभमेण
'कुमार, किमेय' ति । तओ अदाऊण उत्तर निग्गओ
चन्दणसैयाहराओ ॥ भणिय च मन्तिमईए । अज्जउत्त,
किमेय ति । वमारेण भणिय । 'सुन्दरि, अह पि न १
मुणेमि । एत्तिएण पुण एत्थ होयव्व, रज्जमुद्धिमिऊण
पयारिओ केणइ कुमारो ति । 'ता अल मे इहत्थिएण,
जत्थ पहाणमयणस्स कुमारस्स वि ईदमो उव्वेवो । अवत्थाणे
य अवस्समेव केणइ लिङ्गेण जाणइ कुमारचेट्ठिय ताओ ।
तओ य^४ घेप्पइ उक्काहणण, निव्वासइ य कुमार, आवहइ १०
सोयमन्वा 'लाघव कुलहरस्स कुपुरिमो' ति । अन्नत्थ^५ वि
लज्जिय जीवइ कुमारो । परत्थसपायणाणुगय च कुलवय-
णिज्जरक्खणमेत्तफल सुपुरिमाण चेट्ठिय, एत्थ पुण उभय-
विवज्जओ ति । मन्तिमईए भणिय । अज्जउत्त, एवमेय,
कि तु कह पुण गुरु अज्जउत्त विसज्जिस्सन्ति । कुमारेण १५
भणिय । अइपण्डिए, को गुरुण कहेइ । अत्थि ईदमो
'नाओ 'वज्जयरगुणे कज्जे नेहकायरयाए विग्घकारिणो गुरु
अपुच्छिऊण वि पयट्ठिज्जइ' ति । मन्तिमईए भणिय ।
अज्जउत्तो पमाण । कुमारेण भणिय । सुन्दरि, जइ एव,

१ D all सो वि CF read चलव० ।

१ CF place सुन्दरि after

पि D all सुइ, after पि B १ ११५.

२ B om ता CF om मे ।

३ D om

४ B विउज्जय D उज्जय ।

ता अकहिऊण परियणस्स इओ चेवावक्कमामो । अलं
कालहरणेण । मा इमं चेव कुमारो संपाडइस्सुद, लज्झिओ
खु मो वि इमिणा चेद्विण्ण । मन्तिमईए भणियं ।
अज्जउत्तो पमाणं ।

५ एत्यन्तरमि अत्यमिओ सूरिओ । कयं पओमावस्सुयं ।
भणिओ य परियणो । अज्ज मए एत्येव वमियव्वं ति ।
तओ सज्जिय^१ उज्जाणवामभवणं । मीम मे दुस्सुद त्ति
भणिऊण लज्ज चेव विमज्झिओ परियणो । अइक्कन्ता काइ
वेत्ता । तओ पसुत्ते परियणे ^२अडयणाए विव अहिमरण-

१० गमणमि कमणपडएण विव निमिरनिवहेण ^३ओत्ययाए
रथणीए उट्ठिओ कुमारो मन्तिमई य । भणिय च णेण ।
सुन्दरि, दौहाणि देसन्तराणि, विचित्ता कप्पपरिणई,
आवधाभायण च एत्य पाणिणो । बाहेइ य मं कुमार-
नेहाणुवओ, उण्णेक्कामि^४ य इहअवत्थाणमि तस्स आवयं,

११ अणिबुईए य चित्तस्स न मक्कुणोमि इइ चिद्विउ, अणुचिया
य तुम किलेमायामस्स । ता न याणामि, किमेत्य जुत्त
ति । मन्तिमईए भणिय । अज्जउत्तचित्तनिबुदभपायण ति ।
को य मम अज्जउत्तसहिआए किलेमायामो त्ति । तओ
भवियव्वयाए निओएण मन्तिमईमसैओ धेत्तुण ^५अमिवरं

१ CF old निओइएहि D वेहिइहि B: mss. सोहिइहि ।

२ A: mss. D अडयणा ।

३ B: अडयणा रथणी ।

४ BCI add वि ।

५ BCF अमिवर ।

अक्षरिहश्चो परियणोण निग्गश्चो उज्जाणाश्चो । गश्चो रयणीए
चेव चम्पावामय मन्निवेसु ।

एत्यन्तरमि अदक्कन्ता रयणी, उग्गश्चो अमुमान्नी ।
परिस्सन्ता मन्तिमदं त्ति ठिश्चो एगमि वणनिगुञ्जे । दिट्ठो
य^१ तत्थ तामलित्तिपट्टिण्ण रायउरनिवामिणा माणुदेव- ५
नामेण मत्थवाहपुत्तेण, पच्चभिन्नाश्चो य णेण^२ । जाया य
से चिन्ता । किं पुण एमो रइदुदश्चो विय मयरकेऊ
रायधूयामेत्तपरियणो एव वट्ठइ । किं रादणा निवामिश्चो
त्ति । अहवा न मभवइ एयं रायधूयापयाणाणुमाणमुणि-
यमिणेहादमयस्स रादणो हरिमेणस्स । गुणायरो य एमो, १०
गुणेगन्तपक्खवाइ य राया । अश्चो^३ अपक्खो चेव एमो
त्ति । न य अश्चो कोद निव्वामणममत्थो । एत्य एदइ-
मेत्तपरियणो य एमो । ता भविथव्वमणेण नियनिव्वेय-
निग्गण्ण । विचिन्ताणि य विहिणो विलमियाणि । ता इमं
एत्य पत्तयाल, पणमिऊण पुच्छामि एयं ति । चिन्तिऊण १५
पणमिश्चो कुमारो मन्तिमदं य । भणियं च णेण । देव,
अमुणियवुत्तन्तो त्ति विन्नविस्स देव । तश्चो न कायव्वो
खेश्चो । कुमारेण भणियं । भइ, को एत्य अवसरं खेयस्स,
ता भणउ भइ । माणुदेवेण भणियं । देव, अहं खु
रायउरवत्थव्वश्चो माणुदेवो नाम मत्थवाहपुत्तो, पयट्ठो मत्थेण २०

तामलित्तिं । आवामिओ य जे मत्थो एत्थ सन्निवेसे ।
 आयमणनिमित्तं च ममागओ दओ नाददूरदेमवत्तिणं मरं^१ ।
 उवल्लभं च एयं वणनिउच्च । तओ समुप्पन्नो मे पमोओ ।
 आचिस्सियं विय हियएणं, जहा एत्थ कल्लणं ते भविस्सुद
 ५ त्ति । तओ भवियव्वयानिओएण ममागओ दहदं । उवल्लद्धो
 य देवो मामिधूया य । रायउरोवल्लद्ध^२मंगयाणुस्सरणगुणेण
 ३ य समुप्पन्न पचाभिन्नाण । तओ आणन्दियं पि विमलं
 विय मे चित्तं, 'कहि देवो, कहि एद्दहमेत्तपरियणो' त्ति ।
 ता आदमउ देवो, जइ अकहणौय न हवइ । कुमारेण
 १० चिन्तिय । अहो वच्छल्लया मत्थवाहपुत्तस्स, अहो निव्व-
 राणुराओ, अहो वयणकोमल ति^४ । चिन्तिऊण जपिय च
 जेणं । मत्थवाहपुत्त, अत्थि एत्थ कारण । किं तु अह पि
 तामलित्ति चेव पत्थिओ । ता पुणो माहदस्स माणुदेवेण
 भणिय । देव, पमाओ त्ति ५ अणुगिहोओ देवेण । तहावि
 १५ मत्थगमणेण आणन्देउ म देवो । कुमारेण भणियं । मत्थ-
 वाहपुत्त, अत्थि एय । किं तु कयाद तत्थ तायपेमिया
 अन्नेसयपुरिमा पेच्छन्ति^६ । तओ न मपज्जइ मे ममीहियं ।
 माणुदेवेण भणिय । देव, जइ एव, ता चिट्ठामि ताव एत्थ
 कदवि दिथहे । बाल्लोणेसु पुरिसेसु पयत्तगोविण्ण देवेणं

१ Cf. सरवर ।

२ ACh. om

३ D अणुमादिउ ।

४ CF. मत्तया. ६

५ D om

६ १ पुच्छति

मह पुणो गमिस्सु ति । कुमारेण भणिय । मत्थवाहपुत्त,
 अल दमिणा निव्वन्धेण, गच्छ तुम । माणुदेवेण भणिय ।
 देव, मा एवमाणवेह । ममुप्पज्जइ मे दुक्क, निरत्थय च
 मन्नेमि देवस्स^१ दमण । कुमारेण भणिय । जइ ते निव्वन्धो,
 ता एव हवउ त्ति । माणुदेवेण भणिय । देव, पमाओ ।
 कुमारेण भणिय । जइ एव, ता गच्छ निययमत्थ । न
 जपियव्वो एम वइयरो, ^२नागन्तव्वमिहइ । तओ 'ज देवो
 आणवेद' ति जपिऊण माणुदेवो गओ मत्थ ॥ येववेलाए
 य आगया आसवारा । पुच्छिया 'य जेहि मत्थिया । भो
 न तुम्हेहि एवविहजायामनेओ एवविहो पुरिमो ममुवल्लड्डो^३
 त्ति । तेहि भणिय 'नोवल्लड्डो' । मिहो जपियमणेहि ।
 हरे, भणिय मए 'अवदिमा खु एमा कुमारस्स', ता
 एहि, रायउरवत्तिणीए लग्गामो त्ति । नियत्ता आम-
 वारा । येववेलाए य पच्चइयपुरिमहत्थमि पेमिऊण भोयण
 आगओ माणुदेवो । निवेदओ आसवारवुत्तन्तो । कराविओ^४
 पाणवित्ति ।

अदक्कन्ते य वामरे अत्थमिए दिणयरमि नक्कत्तमात्ता
 पमाहियाए नहयलमिरौए आणिआ मत्थनिवेम । कओ
 उच्चिओवयारो । जामावसेमाए जामिणीए कुमारएसेण
 विडिन्न पयाणय । ममप्पिय पहाणअम्भाण मन्तिमईए^५ १०

१ CP देव ।

२ CP em

३ BD न आगन्तव्व केवइ इह

४ A १११० चह ।

कुमारस्स य^१ । गया कंचि भूमिभागं । आवामिओ मत्थो ।
निविट्ठ चेलहरयं । ठिया तत्थ मन्तिमई कुमारसेणो य ।
मंपाडियं उच्चियकरणिज्ज^२ ।

एव च अणवरयपयाणएहिं वच्चमाणाणमदक्कन्ता कदवि
१ वामरा । पत्ता दन्नरत्तियाभिच्चाणं महाडविं । आवामिओ
मत्थो । 'भयाणया अडवि' त्ति निविट्ठाइ 'याणयाइं ।
पहायममए य विममरिएसुं थाणएसु ^३सत्थलहणवावडेसु कम्म-
यरेसु आवस्सयकरणज्जएहिं ^४आडियत्तिएहिं अण्णतक्किया चेव
विमुक्कवाणवरिमा निवडिया मवरधाडौ । वाइयाइं सिट्ठाइं,
१० हण हण त्ति उट्ठाइओ कलयत्तो, विमणा कम्माराया, वुण्णो
इत्थियायणो । पदट्ठिया ^५आडियत्तिया, पवत्तमाओहणं ।
'सुन्दरि, धौरा होहि' त्ति परिमठवेऊण मन्तिमइं
धाविओ कुमारसेणो, कट्ठिय मण्डलगं । तओ केमरि-
किमोरएण विय हरिणजूह भग्ग मवरसेन्न । अन्नदिमाए य
१५ भेज्जिओ^६ मत्थो, विलुत्त मारभण्ड, पाडिया ^७आडियत्तिया
नट्ठो इत्थियायणो । 'कहं इओ विनिज्जिओ' त्ति वलिओ
कुमारसेणो । पलाणा मवरपुरिमा । तओ एगागौ अवेक्कि-
ऊण कुमारसेण उवट्ठिओ पक्खीवई, मिलिओ य तस्स । कूढ

च ऐणोहरण। वक्षिय कुमारेण। परिकूढ च तस्स। पाडिओ
 पत्नीवई, मुच्छिओ य एमा। वीजिओ कुमारेण, आव न
 चेयइ त्ति। १तओ आमन्नवत्तिमराओ घेतूण नल्लिणिपत्तण
 दिन्न मे मल्लिल। तओ चेदयमणेण। दिट्ठा कुमारो।
 चिन्तिथ च णेण। को पुण एमो महापुरिमो सुकुमारदेहो १
 वि दढप्पहारो असहाओ वि ववमायजुत्तो केमरौ १विय
 परक्कमेण मुणिकुमारा विय दयाए कुसुमाउहो १विय
 रुवेण मत्तूण १वि अमत्तू। १ता आगिईओ चेवावगच्छामि,
 जहा परमेमरो खु एमो। ता न जुत्तमन्हेहि ववमिय ति।
 एत्यन्तरमि भणिय कुमारेण भइ वीमत्यो होहि। तेण १
 भणिय। अज्ज कौदसो अन्हारिमाण वीमत्यया। एत्य-
 न्तरमि कद्धियमेण १सवरेण मेणाए जहा पत्नीवई पाडिओ
 त्ति। अमरिसावसण १ हण हण हण त्ति जपमाणा धाविया
 मवरपुरिमा। विणिज्जिओ अह महापुरिमो य एमो
 न पहरियव्व तुभेहि ति मन्नासपायणत्य १ चेद्विय पत्तिणा ११
 हण। कयमणेण गोमाउवामिय। तओ तमवगच्छिऊण

१ B C I o तथा ।

अ मन्नमव घतूण

१ D II उन्मिक्खिय लीयणजयल ॥

१ B I n विथ

1) कयतो ता आ गउ यवमह । अ भविद्यव्वमण परमसुरेश वा ।

१ C I II ।

पर

B I

I

re II ।

n 3 II

)

I

f I

१ I सवरसवाए I)

खेवाए

१ I अमारमवसण

C VII भवायणत्य ।

- विमुक्कचावपरस्स^१ भिरकयञ्जलिउडा ममागया मवरपुरिमा ।
 भणिय च णेहि । अज्ज, अभय देहि त्ति । कुमारेण
 भणिय । ^१अभय मुक्काउहाण । एत्यन्तरमि चलणेषु निवडिओ
 पक्खीवई । भणिय च णेण । अज्ज, खमियव्वो एस अवराहो ।
 * कुमारेण भणिय । भद्, को एत्य अवराहो । तेण भणिय ।
 ज मत्थो लूडिओ त्ति । कुमारेण चिन्तिय । हन्त किमेय
 त्ति । एत्यन्तरमि जपिय पक्षिणाहेण । अरे करेह आघो-
 मण, निवारेह आओहण । आणेह ज जेण गहिय, पुणोव-
 लद्धे^२ य न खमेमि अहय त्ति । आएससमणन्तर च मपाडिय
 १० मणेहि । भणिय च पक्षिवडणा । अज्ज, निरुवेहि एय,
 कि एत्य नत्थि त्ति । कुमारेण भणिय । भद्, असामिओ
 अह एयस्स ता निरुविऊण मत्थवाहपुत्त पुष्कसु त्ति ।
^३निरुवांविओ मत्थवाहपुत्तो उवलद्धो वणनिउज्जे, आणीओ
 य णेहि । भणिओ पक्षिवडणा । अज्ज, न विन्नाय अहेहिं,
 १५ जहा एमो महापुरिमो इह गच्छइ त्ति । विणिज्जिया य^४णेण
 अहे । महाणुभावयाए पडिवओ य एम अहेहि मामी ।
 अओ मवन्धिओ तुम त्ति । अटोहया णे तुज्ज रित्यस्स ।
 ता निरुवावेहि एय, कि एत्य नत्थि त्ति । तओ 'अहो
 महाणुभावया कुमारस्स उयादणा विणिज्जिया मवरमेणा,

१ D inserts सर b f re परस्स

२ D inserts दिग्गमव B 1 marg

३ Cf D अहण () m यः

४ १ निरुविड । २ BD om य ।

भिचभावमुवगश्चो पञ्चीवई, अहवा येवमियमिमस्स, कि
 करेन्ति हरिणया केमरिकिमोरयस्स' ति चिन्तिऊण अपिय
 माणुदेवेण । भद्द, मामिमालमि अज्जउत्ते तुममि य मंबन्धिए
 'कि मम नत्थि ति' । तेण भणिय । तद्वावि निळ्वावसु
 त्ति, न मे अन्नहा चित्तनिब्बुई होइ । तश्चो निळ्वाविय ५
 मणेण, जाव 'पुब्बइ' ति माहिय पविणाइस्स । परितुट्ठो
 य एमो । चिन्तिय कुमारेण । अहो महाणुभावया एयस्स ।
 एइहमेत्तेणावि एव चिट्ठइ ति । अहवा सुगेज्जाणि मज्जन-
 हिययाणि । भज्जाविश्चो मे पहारो, विदण कडिसुत्तय ।
 महापमाश्चो त्ति भणिकुण गहिय पब्बिवइणा । निळ्वाविया १०
 'एडिइयपुरिमा । कयाइ वणपरिकम्माइ । भणिय च
 णेण । अज्ज, पच्चासन्ना चेव एत्थ अण्हाण पञ्ची, ता तीए •
 दमणेण अणुग्गहेउ म अज्जो ति' । कुमारेण भणिय ।
 मत्थवाहपुत्तो पमाण । माणुदेवेण भणिय । भद्द, दिट्ठे
 तुममि दिट्ठा चेव पब्बि ति । ११

एत्थन्तरमि १ बाइप्फुल्लोयणो ममागश्चो माणुदेवसुवयारो ।
 भणिय च णेण । अज्ज परित्तायाहि परित्तायाहि । पण्ड
 मव्वमार, न दीमए रायधूय ति । तश्चो आउलीइश्चो
 कुमारो । विमण्णो माणुदेवो । 'किमेय' । त मूढो पञ्चीवई ।

१ CI त, B किमेय ।

२ BCF n 11 ज न मपण्डर

३ CF पडिइय० ।

४ CF ११

५ CI बाहपुण० ।

- भणिय च णेण । अज्ज, का एमा रायधूय त्ति । माणुदेवेण
 भणिय । भद्द, रायउरमामिणो मङ्करायस्स धूया, कुमार
 उद्दिमिऊण देवस्स घरिणौ मन्तिमद्द त्ति । तेण भणिय ।
 कह न दीमद्द त्ति । सूवयारेण भणिय । सुण । पवत्ते
 ५ आओहणे मवरसेणामम्मुहे गए रायउत्ते अन्नदिमाए य^१,
 भेलिए मत्थे विलुप्पमाणे मारभण्डे पाडिएहिं ^२आडियत्ति-
 एहि 'हा अज्जउत्त अज्जउत्त' त्ति भणमाणी निगया
 चेलहराओ, पहाविया अडविऊत्त । 'न मोत्तवा एम' त्ति
 मत्थवाहपुत्तस्स वयणमणुमरन्तो लग्गो अह तीए मग्गओ ।
 १० गओ येव भूमिभाग । आहओ ^३लउडेण मवरजुवाणेण ।
 निवडिओ धरणिवट्ठे । समागया मुच्छा । अरक्कन्ता काद
 वेत्ता । पडिलद्धा चेयणा । उट्ठिओ सभसेण । पवत्तो
 गवेमिउ । तओ गुविलयाए रत्तस्स मूढयाए दिमाविभायाण
^४अन्नेसमाणेणावि न दिट्ठा ^५रायधूया मए । सपय तुओ पमाण
 १५ त्ति । तओ 'हा देवि' त्ति भणमाणी मुच्छिओ कुमारसेणो ।
 समामासिओ पप्पिणाहेण । भणिय च णेण । देव, अल
 विमाण । कत्तियमियमरत्त, येवा य वेत्ता मत्थविधमस्स,
 'अणुचियधरणिपरिमक्कणा य देवी, पवणवेगगमणा' य
 मुणियमयत्तरत्तभावा य मवरपुरिमा । ता कहि गमिस्सुद्द

१ B om २ C† आतियत्तिएहि B आतियत्तिएहि, D आडयत्तिएहि ।

३ CDF लउहएव ।

४ BD om

५ BCF om

६ C† अणुचिया D † अणुचिय ७ BCF पवणवेगा D ११ m

त्ति । गवेमिऊण सजोणमि देवं रायधूयाए । विमज्जिया णेण
दिमो दिमि निययपुरिसा । भणित्थो य माणुदेवो । अज्ज,
अदक्कन्तो ताव कालो पज्जोदमणस्स । ता ममासासेउ देव
अज्जो । अह पुण देवि चेव अन्नेमामि त्ति । पडिस्सुय
माणुदेवेण । तत्थो कुमारममौवमि निह्विऊण कदवय- ५
निययपुरिसे पयट्ठो पत्तिणाहो । भणिय च णेण । देव,
परिचय विमाय अवलम्बेहि उच्छाह, गवेमामो देवि ति ।
पडिस्सुय कुमारेण । पयट्ठो मवेरपुरिममसेत्थो गवेमिउ ।

इत्थो य मा रायधूया 'कहि अज्जउत्त'त्ति गवेममाणौ
निवडिया कन्तारमज्जे । मूढात्थो दिमात्थो । अपेच्छमाणी १०
ददयय भमिया महाडयौए^१ । परिणयप्पाए वामरे भमागया
गिरिमइ । न दिट्ठो अज्जउत्तो त्ति विमणा हियएण ।
चिन्तिय च णाए । अल मे अज्जउत्तविरहियाए जौविएण ।
ता एयमि अमोयपायवे 'उक्कलम्बेमि अत्ताणय । निवट्ठो
'वज्जौए पामत्थो । निमिथा सिरोहरा । भणिय च णाए । १४
भयवईत्थो वणदेवयात्थो, न मए अज्जउत्त मोत्तूण अज्जो
मणसा वि चिन्तित्थो । इमिणा सच्चेण जम्भन्तरमि वि
अज्जउत्तो चेव भत्ता इवेज्ज त्ति । कय नियाण । पवाहित्थो
अप्पा, तुट्ठो पामत्थो, निवडिया धरणिवट्ठे, गया मुक्क ।

१ BCI *डवि ।

१ D उक्क. B उक्क. ।

१ १ वज्जापासउ LP पक्षीपासत्थो ।

- दिद्वो आसन्नतवोवणवासिणा मझोवामणनिमित्तमागएण
 सुणिकुमारएण । चिन्तिय च णेण । हा का उण एमा
 वणदेवथा विव इत्थिया निवडिथा धरणिवट्ठे । अहवा कि
 मम इत्थियाए । अन्नओ गच्छामि । वारियं खु ममए
 ५ इत्थियादमण । भणिय च तत्थ । अवि य अज्जियव्वाद
 तत्तलोहसलायाए अच्छोणि, न दट्ठ्वा १य अङ्गपच्चङ्ग^१-
 सठाणेण इत्थिया , अवि य भस्सियव्व विम न सेवियव्वा
 विमया किन्दिथव्वा जौहा, न जपियव्वमन्निय ति । ता
 कि मम इमोए, अण्हियारो य एमो सुणिजणस्स । अहवा
 १० दौणजणअम्भुद्धरण पि मममत्तूमित्तथाए पडिवादयमेव ।
 भणिय च तत्थ । अत्ताणनिव्विसेम दट्ठ्वा भव्वपाणिणो,
 पवत्तियव्व हिए जहामत्तोए, अम्भुद्धरेथव्वा दौणया न
 खलु अहिमाओ अन्न धम्ममाहण ति । दौणा य एमा । अन्नहा
 कच्चि रण्ह, कच्चि एगागिणो २इत्थिया । ता पेच्छामि ताव,
 १५ का उण एमा मा नाम विज्जाहरौ पसुत्ता भवे । पुलदया
 सुणिकुमारेण^३ । दिद्वो से पासओ । विमणो सुणिकुमारो ।
 चिन्तिय च णेण । अहो एमा आगिर्द, एमो य पासओ त्ति
 विरुद्धमेय । अहवा नत्थि कम्मपरिणईए विरुद्धं ति ।
 चिन्तिऊण अम्भुक्किया कमण्डलुपाणिएण । ४ममागया

१ CE om

१ B m पद्यमा ।

२ B inserts सा

३ DCF २२एण ।

४ A ५०१५ नउ मद्यथा किञ्चिदेषे भजोविद्यव्वयानिउगण ।

चेयणा, कममिय मणाग, उम्मिजियार लोयणाद, दिट्ठो
 मुणिकुमारओ । मतत्या य एसा । भणिया य णेण^१ । वच्चे,
 अल मतासेण मुणिकुमारओ अह । तओ पणमिओ इमौए ।
 'अविहवा हवसु' ति भणिया अणेण । 'भयव कहि तुम
 एत्य' ति पुच्छिओ^२ मन्तिमईए । भणिय च णेण । आसन्न
 मे तवोवण । पथट्ठो मझोवासणनिमित्त गिरिनद, अन्नराले
 य दिट्ठा तुम ति वलिओ वन्तिणौओ । ता माहेहि, अज्जे,
 का तुम कह वा एथादणो^३ कि वा ते इमस्स ववमायस्स
 कारण ति । तओ चिन्तिय मन्तिमईए । 'इट्ठौ मुणि
 कुमारओ खु एसो, न जुत्त च अप्पणा अप्पणय कहउ,^४
 एसा य एव वाहरइ, ता किमेत्य उच्चिय । अहवा माणणीया
 तवस्मिणो । वर अत्तणो लज्जत्तण ति । भयवओ साहिएण^५ न
 एत्य अत्तणो वि लाघव । आवया खु^६ एसा, देवयाकप्पो य
 भयव ति । चिन्तिऊण जपियमिमौए । भयव रायउरसा
 मिणो^७ मज्झरायस्स धूया अह मत्यभङ्गविक्खमेण एगागिणी,^८
 अज्जउत्तो न दीसइ ति इमस्स ववमायस्स कारण ति^९ ।
 भणिकण रोविउ पयत्ता । भणिया य णेण । अज्जे, मा इय ।
 ईदमो एम ममारो, विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स अणुगरेइ

१ B एसा ।

२ C1 पुच्छिय ।

३ C1 अहवा ।

४ साहिइय o ly । D

५ D य ।

६ A • मियापिओ ।

७ MSS ०११ ति

चेयणा, ऊममिथ मणाग, उम्मिन्मियाद लोयणाद, दिट्ठो
 सुणिकुमारओ । मतत्या य एसा । भणिया य जेण^१ । वच्चे,
 अल मताभेण सुणिकुमारओ अह । तओ पणमिओ इमौए ।
 ‘अविहवा हवसु’ त्ति भणिया अणेण । ‘भयव कहि तुम
 एत्थ’ ति पुच्छिओ^२ मन्तिमईए । भणिय च जेण । आसन्न
 मे तवोवण । पयट्ठो मझोवामणनिमित्त गिरिनद, अन्नराले
 य दिट्ठा तुम ति वल्लिओ वत्तिणौओ । ता माहेहि, अज्जे
 का तुम कह वा एयादणो^३ कि वा ते इमस्स ववसायस्स
 कारण ति । तओ चिन्तिय मन्तिमईए । ^४इट्ठौ सुणि
 कुमारओ खु एमो, न जुत्त च अप्पणा अप्पाणय कहेउ
 एमो य एव वाहरद, ता किमेत्थ उच्चिय । अहवा माणणीया
 तवस्सिणो । वर अत्तणो लज्जत्तण ति । भयवओ माहिण^५ न
 एत्थ अत्तणो वि लाघव । आवया खु^६ एसा, देवयाकप्पो य
 भयव ति । चिन्तिऊण जपियमिमौए । भयव रायउरमा
 मिणो^७ महारायस्स धूया अह सत्यमङ्गविक्खमेण एगागिणी
 अज्जउत्तो न दौमद त्ति इमस्स ववसायस्स कारण ति^८ ।
 भणिकण रोविउ पयत्ता । भणिया य जेण । अज्जे, मा हय ।
 ईदमो एम समारो विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स अणुगरेद

१ B यमा ।

२ Cf पुच्छिय ।

३ CDE चरवी ।

४ माहिणह o ly n D

५ D य ।

६ A निवासिओ ।

७ MBS om ति

कुलवदणा भणिया य एण । वच्चे, न मतप्पियव्व । नाणओ
 १वगच्छामि, थेवदिथहेहि चेव एत्थ तवोवणे भविस्सुद ते
 समागमो पिययमेण ति । तओ 'न अन्नहा रिसिवयण' ति
 पडिस्सुयमिमौए । ममप्पिया तावमौए कुलवदणा १ ॥

इओ य अन्नेसमाणाण सबरपुरिसपत्तिणाहकुमाराण १
 अदक्कन्तो वामरो । 'न दिट्ठा देवि' त्ति विमणा एए
 मिलिया एगओ समागया मत्थ । भणिय पत्तिणाहण ।
 देव न कायव्वो विमाओ, अवस्समेव जुज्जइ देवा नेवीए ।
 कस्स वा विममदमाविभागो न होइ । ता १परिमयवेड देवो
 परियण कालमज्झ चिम पओयण' ति करेउ मयलपरियण १०
 माहारण पाणवित्ति तओ 'जुत्तमेय' ति चिन्तिऊण परि
 यणाणुरोहेण कया पाणवित्ती । अत्थुय १ सयणिज्ज एवणो
 एमो, तआ नाइदूरमि पमौवई य । तआ बड्डवोलियाए
 इयणौए १थाणयनिविट्ठा तुरियतुरियमागया सबरपुरिसा ।
 भणिओ छेहि पमौवई । मामि, परो १मरइ, परो १मरइ १५
 त्ति । तओ उट्ठिओ एमो, चडाविय धणुवर, १ निबड्ढा १
 नाहन्ता । पुच्छिया य एए । हरे किमेय ति । तेहि
 भणिय । मामि न निस्समय वियाणामो । एत्तिय पुण
 तक्केमो 'महन्तो मत्थो पविट्ठो' त्ति । अवगच्छिय अवस्स

१ A अय० ।

१ CF om

१ (F परिमयवेड

१ D ०य

१ CF वाचय०

१ (F मरति ।

१ CF अणई ।

१ १ निबड्डा B विपुड्डा CF निबड्डा D निविड्डा ।

मेत्य नौमरद 'द्रोणी'श्च पक्षीवद् इति संपहारिकुण वीस-
 ५. उरसामिणा धाडौ पेसिय ति'. 'ज'श्च ममागयं साहण ।
 पक्षिणाहेण भणियं । अहो न साहिय मामिकज्जं ति ।
 अविमार्दं वि विड्डरेसु विमणं मे चित्तं । अहवा न एम

५. कालो विसायस्सु । एह तत्थेव गच्छामो; मा इह मामि-
 सत्यपौडा भविस्सुद । माहि'श्चो एम वदयरो साणुदेवस्सु ।
 भणि'श्चो य एसो । कुमारे अप्पमत्तेण होयव्व । कज्जगदय-
 याए पडिस्सुयमणेण । त'श्चो दूर'श्चो चेव पणमि'कुण कुमारं
 पयट्ठो पक्षीवर्द । सु'श्चो एम वदयरो कुमारेण । 'चिन्तियं
 १०. च णेणं । अहो महाणुभावया पक्षिणाहस्सु । पडिवन्नभिच्च-
 भावो य एसो । ता जइवि अजुत्तयारी. तद्वावि न जुत्त-
 मेयमि पयट्ठे उयामौणय भाविउ ति । उट्ठि'श्चो कुमारो,
 गहिय खगरयणं, करमि घेत्तूण भणि'श्चो साणुदेवो ।
 मत्थवाहपुत्त, न मे पणयभङ्गो 'काय'श्चो ति पत्थेमि मत्थ-
 १५. वाहपुत्तं । साणुदेवेण भणिय । आणवउ देवो । कुमारेण
 भणियं । तए इहेव चिट्ठियव्व कालं वा ना'कुण पयाणयं
 दायव्व । अह पुण पेच्छामि ताव, किमेयस्स पक्षिवदणो
 मजायं ति । किकायव्वमूढे य साणुदेवे अदन्नपडिवयणे य
 'अल्लमन्नहावियप्पेणं' ति भणिकुण धावि'श्चो कुमारसेणो ।
 २०. जाव आवडियमा'श्चोहण मवरधाडौणं । हण हण ति उट्ठा-

दशो कलयलो । कादयं ^१नह ^१मायएहि । एन्धन्तरमि
 मिलिओ कुमारो, दिट्ठा पन्निवदणा, भणिओ य णेण ।
 देव, कि बड्ढणा जयिएण, कासोचियमिय पेख्खउ देवो
 भिच्चावयवपरक्कम ति । तओ कुमारेण कड्डिय मण्डलगं ।
 केसरिकिसोरओ विय अणवेरिक्कण रिउवल्ल पविट्ठो मवर- ५
 मज्जे । अहा देवस्स परक्कमो त्ति हरिसिओ पत्तीवई ।
 आवडिय पहाणजुज्झ, पाडिया कुलउत्तया, भग्गा धाडी,
 वाणरेहि विय ^२बुक्कारिय मवरेहि । तओ अमरिसेण
 नियत्ता ठकुरा । थेवा मवर त्ति ^३वेड्डिया ^४आससाहणेण ।
 सपलग्ग जुज्झ । महया विमद्देण निज्जिया मवरा । पाडिया १०
 कुमारपत्तीवई, गहिया य णेहि । कुमारचरिएण विन्हिया
 ठकुरा । को उण एसो त्ति चिन्तियमणेहि । नौया वीस-
 उरं, कुमारचरियमणाह च निवेदया मवरकेउणो, परक्कम-
 वज्जहत्तणेण दिट्ठा य णेण । कुमारह्वादमएण विन्हिओ
 राया । चिन्तिय च णेण । अहो को उण एसो महानु- १५
 भावो । अहवा भवियज्जमणेण नरवदसुएण । अन्नहा कह
 ईदमा ह्वपरक्कम त्ति । ता गवेमिस्सामि ताव एय, इमं
 पुण तक्कर वावाएमि त्ति । आदट्ठ च णेण । ह्वे वावाएह
 एयं दुरायार तक्कर, इम पुण महानुभावं पडियग्गह त्ति ।

१ B नरगणं ।

२ D सरएहि ।

३ ACE बुक्कारिय D BCC m.

४ D adds वाडिअह ।

५ D adds हरिया, B ; m str.

- कुमारेण भणिय । अहो मे महाणुभावया, जो एयमि
 वावाइज्जमाणे पाणे रक्केमि । ता कि 'दमिणा, मम चेव
 वावायसु त्ति । तओ 'अहो मे धीरगइओ आलावो अहवा
 उच्चियमेव एय दमाए आगिईए' त्ति चिन्तिऊण जपिय
 १ नरिन्देण । ओ महाणुभाव, क पुण भवन्तमवगच्छामि ।
 तओ कुमारेण निरुविद्याइ पामाइ । एत्यन्तरमि सुणिय-
 कुमारवुत्तन्तो कइवयपुरिसेहि^१ घत्तूण दरिमणिज्ज कुमार-
 वुत्तन्तामाहएत्यमेव रादणो ममागओ माणुदेवो । 'पडि-
 हारिओ पडिहारेण । अणुमओ रादणा' । पविट्ठो य एमो ।
 १० दिट्ठो नरवई । ममप्पिथ दरिमणिज्ज । षड्मच्चिओ रादणा ।
 दवाविय आमण । भणिओ य णेण 'उवविमसु' त्ति । सो
 य तहा अणेयपहारपोडिय पेच्छिऊण कुमार गहिओ महा-
 मोएण, निवडिओ धरणिवट्ठे । तओ रादणा 'हा किमेय'
 ति मिच्चाविओ उदएण वीयाविओ चेलकण्हेहि । ममागया
 ११ मे चेयणा । भणिओ य रादणा । भइ, किमेय ति ।
 माणुदेवेण भणिय । देव, मच्चमेय रिमिवयण 'अमारो
 ममारो, आवयाभायण च एत्य पाणिणो', जेण चम्पाहिव-
 सुयस्स कुमारसेणस्स ईदमो अवत्य त्ति । तओ 'न असहा
 मे वियप्पिय ति चिन्तिऊण जपिय नरिन्देण । भइ, कह
 १२ पुण एम एइहमेत्तपरियणो इम अरत्तमुवगओ त्ति । माण-

१ BCI यइथा ।

१ B alls परिपरिउ D सइ ।

१ D om

४ ACI ओ ।

देवेण भणिय । देव, न-याणामि परमत्य मए वि एम
 रायउराओ तामलित्ति पत्थिएण चप्पावामए सन्निवेसे
 कलत्तमेत्तपरिवारो वणनिउओ उवलद्धा त्ति । रायउरदम-
 णणुमरणेण पच्चभिन्नाओ य एसो । जाया य मे चिन्ता ।
 किं पुण एम रददुदओ विय मयरकेऊ रायधूयमेत्तपरि ५
 यणो एव वट्टइ त्ति । एवमाई साहिओ पत्थिएणपज्जन्तो
 मयज्जवदयरो । तओ^१ देव आयणिय मए सवरपुरिसेहितो,
 जहा देवाएभागयाए धाडौए नीया कुमारपत्नीवदणो । एय
 च भोऊण दमस्स चेव वदयरस्स विव्रवणनिमित्त आगओ
 देवममीव । मपय देवो पमाण ति । रादणा भणियं । भइ, १०
 साऊ कय ति । जुत्तमेव एय तएजारिमाण महाणुभावाण ।
^२ममाणत्तो य परियणो । इरे एयाण जत्त ^३करेहि त्ति ।
 तओ आपमाणन्तरमेव पेमिया कच्छन्तर^४ । ^५निमियाओ
 पवरमेज्जाओ । महाविया वेज्जा । पत्थुय वणकम्प । पेमिया
 य रायधूयागवेमणनिमित्त निययपुरिमा । १५

अदकन्तेसु^१ कदवयदिणेसु^२ 'विममभूमिमिठिओ मे मत्थो'
 त्ति अवगच्छिऊण महाविओ माणुदेवो । भणिओ य
 । इणा । भइ, विममभूमिमिठिओ 'ते मत्थो । दूर च' गन्तव,

१ Cf a11 य । २ D: serts इय भविल्लव रादणा. B: / मइ

३ D करेज्जहि B करेच । ४ A: रणि । ५ (f निमिया ।

६ A a11 य । ७ A: दिवसेसु

८ D एय B om (f a11 नि after मत्थो । ९ B om

पञ्चासन्नो य घणममथो, थाणे य रायपुत्तो, ता गच्छ तुम
ति । माणुदेवेण भणियं । देव, रायपुत्त वञ्जिय न मे पाया
वहन्ति । ^१कुमारेण भणिय । भद्, अन्न इमिणा अधीर-
पुरिसोचिएण चेद्विएण । कञ्जपछाणा खु पुरिसा हवन्ति ।

- * ता कौरउ महारायवयण । अकौरमाणे य एयमि अहिया
मे अणिब्बुदे, माणुदेवेण भणिय । देव ज तुम आणवेमि
त्ति^१ । गथो माणुदेवो । ^२अदक्कन्तो घणममथो । ^३पवणा
कुमारपम्भौवई । कथ वद्धावणथ । भणिओ राइणा कुमारो ।
वच्छ, कि ते पिय करेमि^४ । पेमिया^५ ताव मए तुह
१० जायागवेमणनिमित्त नियथपुरिसा । तत्य उण केइ आगथा
अवरे न व त्ति ।

एत्यन्तरमि विइयकुमारवुत्तन्तेणेव भणिय सोमसूरेण ।
देव, सुमरिय मए कुमारस पिययमामओयकारण ति ।
राइणा भणिय । कहेउ अज्जो, कौदम । सोमसूरेण भणिय ।

- १५ देव, अत्थि कायस्वरोए अडवौए ^६पियमेलय नाम
तित्थ । तस्स किल एमा उट्ठाणपारियावणिया । इमौए चेत
कायस्वरोए^७ विमाहवद्धण नाम नयर अहेसि । अजियवलो

१ A inserts गळ साणुदेवो सणकुमारसमीव सात्थि से गरवइसासलं

२ A adds ततो पवमिक्कण कुमारं ।

३ १ समाग्र ।

४ A idē ततो पूरिक्कण कासयमधीरहे निष्कारण सव्वसस्सो अदक्कन्तो
घणममथ । ५ D add ति । ६ CE add य । ७ A पियय० ।

८ D add अडवौए B sec m

राया, वसुधरो सेट्टौ, पियमित्तो से सुत्तो । लद्धा य णेण
 तच्चयरवत्यव्ययस्स ईसरखन्दस्स धूया 'नीलुया नाम कन्नया ।
 अदक्कन्तो कोद कालो । अवत्ते विवाहे पत्ताणि ओव्वण ।
 एत्यन्तरमि विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स 'चच्चला मिरि'
 त्ति मच्चयाए लोचपवायस्स वसुधरसेट्ठिणो त्रियन्तिआ विहवो । १
 'बुद्धो चेव अहय ता अल मे परमत्यमपायणरहिण
 जौविण' ति चिन्तिऊण विथ अहिमाणेक्करमिययाए
 परिचत्तमणेण जौविथ । पियमित्तो वि थ 'अमाणणौया
 दरिद्' त्ति परिभूओ परिचणेण 'करेन्तस्स वि थ अणुट्ठाण
 विहल मपञ्जद त्ति गहिओ विमाण । तओ 'किमिद् १०
 अत्तणा विडम्बिण' ति अमाहिऊण परिचणम्म निगओ
 नयरओ । निव्वेयगस्ययाए अचिन्तिऊण गन्तव्व अविया
 रिऊण दिसिवह पयट्ठो उत्तराहिसुह^२ । गओ थेवभूमि
 भाग । दिट्ठो य णेण पियवयमओ नागदेवो नाम पण्डर-
 भिखू । वन्दिओ सविणय । कहकहवि पच्चभिन्नाओ १५
 भिखुणा । भणिओ य णेण । वच्च् पियमित्त, कह ते
 ईदमी अवत्त्या, कहि वा एयाई^३ पत्थिओ सि त्ति ।
 पियमित्तेण भणिय । भयव, परोप्परविरुद्धकारिण देव
 पुच्छस्स त्ति, जेण तावपुत्तो करिय निरवराहो चेव ईदम
 अवत्थ^४ पाविओ न्हि । नागदेवेण भणिय । वच्च्, अवि १०

१ B नीलया CE नीलया ।

२ B उत्तरावह ।

३ B inserts न ।

४ D अवत्तर ।

- कुसल ते तायस्स । पियमिस्सेण भणिय । भयव, परि-
 वालियमप्पुरिमग्गस्स सुरलोयमणुगयस्स वि^१ कुसल, अकुसल
 पुण तायवमविडम्बयस्स । जन्तपुरिमाणुयारिणो पियमिन्तस्स,
 जस्स उभयलोयफलमाहणे अममत्या ईदसी अवत्य त्ति ।
 ५ नागदेवेण भणिय । वच्च्, अवि अत्यमिओ सो वन्धवकुमु-
 यायरसमी । अहो दाहणया ममारस्स, अहो निरवेक्कया
 मच्चुणो । अहवा सुरासुरसाहारणो अण्णडिधारो रु एमो ।
 ता कि एत्थ करौयड । अण्णवाओ रु एमो, उवाओ य
 धम्मो, जओ जेऊण धम्मोण मच्चु अयरामरगदमुवगया मुणओ
 १० त्ति । अन्न च । वच्च् कह ते उभयलोयफलमाहणे अममत्या
 अवत्या, जओ पुरिमयारमज्झ फल विवेगउच्छाहमूलो य
 पुरिमयारो, उभयमपन्नो य तुम । पयदनिग्गुणे य मसारे
 परलोयफलमाहण चेव सुन्दर, न छण इडलोदय ति ।
 २जोग्गो य तुम धम्ममाहणे, ता कहमममत्यो त्ति^२ । पिय-
 १५ मिन्तेण भणिय । भयव, जद जोग्गो, ता आइसड कि मए
 कायव्व ति । नागदेवेण भणिय । वच्च्, इम चेव भिक्खु-
 त्तण । पडिस्सुधमणेण । माहिओ से गोरमपरिवज्जणादओ
 निययकिरियाकलावो परिणओ य^३ एयस्स । अदक्कन्ता
 कइवि दियहा । दिन्ना य से^४ दिक्खा । करेइ विहियाणु-

१ D अवि B *स्सासि ।

२ B अहन्न

३ CE लुणो ।

४ D om

५ A om

६ A ad is असमयविहीर ।

दृष्टाण ॥ इत्यो य मा नौलुया कुत्रोवि एयमवगच्छिऊण
 'भत्तारदेवया नारि' त्ति धम्मपरा जाया विमयनिप्पिवासा
 वि तद्दंमणूसुया, विरहदुष्वलङ्गी ददं खिज्जर त्ति । अद-
 क्कन्नो कोद कालो । 'विहरमाणो य समागच्छो से भत्ता
 तन्नयरपत्तामन्न तत्रोवणं । सुत्तो नौलुयाए । तत्तो अणन्नविय ५
 जणणिजणए गया वन्दणनिमित्तं । दिट्ठो य णाए झाणे
 जोयमुवगच्छो पियमित्तो । समुप्पन्न सज्जम, वेवियादं अद्दादं,
 विमूढा चेतणा, मंभमादमएण^१ सुच्छिया एमा । 'परित्तायह
 परित्तायह' त्ति अक्कन्दियं परियणेणं । 'करुणापहाणा^२ सुणि'
 त्ति परिच्छदय झाणजोय उट्ठित्तो पियमित्तो । 'किमेयं १०
 किमेय' ति पुच्छियमणेणं । साहियं से सहियाहिं । एमा
 खु ईमरखन्दधूया नौलुया नाम कन्नया देवयागुरुविदिन्न
 भवन्तमेव भत्तार एयावत्यमवल्लोदऊण मोहमुवगय त्ति ।
 तत्तो सुमरियमणेणं । 'अहो मे पणइणीए दढाणुरागय^३' त्ति
 गहिच्चो भोएणं । 'वियलित्तो झाणामत्तो, उल्लमित्तो १५
 मिणेहो । 'ममामम ममामम' त्ति अश्रुत्तिया कमण्डलु-
 पाणिणं । जट्ठा य^४ णाए चेतणा । उल्लिलियं लोयण-
 जय^५ । दिट्ठो य एमा । सज्जमपवेविरङ्गी^६ उट्ठिया एमा ।
 हरिमविमायगविणं नौममियमिमौए, फुरियं विम्बाहरेणं,

१ D नीला अन्नया B : marg

२ B inserts यः

३ B औ यः

४ GE -रायो ।

५ B -जयः ।

६ D -भारवा ।

७ GE निजेयो ।

८ B -वेविरङ्गी ।

- पुलदथाद् अद्वाद, ईमिवलियतारयं च ^१पुलोदउमारद्धा ।
 एत्यन्तरमि दुज्जययाए^२ मयणस्स रक्खयाए विलामाणं
 विवित्तयाए काणणस्स आवब्बियं से चित्त । चिन्तिय च
 णेण । हन्त किमेत्थ जुत्त ति । एगओ गुरुवयणभद्दो, अन्नओ
 ५ अणुरत्तजणवज्जण ति । उभय पि गरुय । अहवा सुय मए
 भयवओ मयासे, जहा अखण्डियवघाण जम्भन्तारिओ हियय-
 'दच्चियवत्तुलाभो हवद', हिययदच्चिओ य इमीए समा-
 गमो । ता अखण्डिऊण वय परिच्छएमि जीवियं, जेण
 उभय पि गरुय अवियल सपज्जद त्ति । अहवा दम चेव
 १ माहेमि एयाए । पेच्चामि ताव किमेमा जपदं त्ति ।
 चिन्तिऊण भणिया ^३अणेण । सुन्दरि, अल सिब्बिएण ।
 आवब्बियं से हियय तुह मिणेहेण । कि तु अणुविओ
 अद्द्वीकय^४परिच्छाओ, अजुत्तो गुरुवयणभद्दो । सुय च मए
 भयवओ मयासे, जहा अखण्डियवघाण जम्भन्तारिओ हियय-
 १५ दच्चियवत्तुलाभो, हिययदच्चिओ य से इमिणा सभाव-
 सभसेण तुमए 'मह समागमो । ता अचिख्ख, कि मए कायव्वं
 ति । नीलुयाए भणिय । अज्जउत्त, जहा उभय पि सपज्जद
 आसन्न च जम्भन्तर अप्पवसयाण वड्डमओ य से इमस्स
 किलेसायामहेउणो देहस्स चाओ, ता एव ववत्थिए अज्जउत्तो

१ CF पुलद*, B pr m

२ MSS दुज्जयार ।

३ BCF om

४ MSS अणेण ।

५ BCF insert यय ।

६ BCE om

पमाण ति । पियमित्तेण भणियं । सुन्दरि, अभिन्नचित्ता मे
 तुम । ता कि एत्थ अवर भणीयद । पडिवन्नं मए अणमणं ।
 हिययदच्छिओ य मे जम्भन्तरमि वि तुमए सह^१ ममागमो
 त्ति । नौलुयाए भणिय । अज्जउत्तो पमाणं । पुज्जन्त ते
 मणोरहा । अन्न च । अणुजाणेउ म अज्जउत्तो हियय- ५
 दच्छियमणोरहावूरणेण । अहवा भत्तारदेवया इत्थिया,
 जं सो करेद, त तौए अणुचिट्ठियव्वं । कयं चेयं तुमए,
 अओ अत्यओऽणुमयमेव ति । आपुच्छियाओ महौओ^२,
 खामिया जणणिजणया । ‘मा साहसं मा साहस’ ति
 वारिज्जमाणी महौहि पडिवन्ना अणमण । जम्भन्तरंमि वि १०
 दमिणा चेव भत्तुणा अविउत्ता हवेज्ज त्ति मपाडिओ
 पणिही । ठियाद ‘अदमुत्तलपानिज्झियस्स असोयपायवस्स
 हेट्ठे ॥ एत्थन्तरंमि सोऊण नौलुयासहियणकोलाहल आगओ
 नागदेवो । दिट्ठो पियमित्तेण’ । विलिओ य एमो । अब्भु-
 ट्ठिओ ऐहि, वन्दिओ य अदेवविलिएहि^३ । ‘अहिलमिय १५
 मपज्जउ’ त्ति अह्णिणन्दियाद नागदेवेण । चिन्तिय च
 णेण । का उण एमा इत्थिया । समाणह्वा उचियवया य
 पियमित्तस्स । वयणवियारेण मिणेहनिधरा एयंमि लक्खि-
 व्वए, विलिओ य एमो, ता कि पुण दम ति । एत्थन्तरमि

१ BCE om

२ D add^२ मयिड्डियाए चेव, B १ marg

३ ACI *मुत्तप* ।

४ A add^२ सो D १ marg

५ CE om

- मगगयस्करं जपिय सहौहि । भयव, एभा खु ईमरखन्दधूया
 नौलुया नाम कन्नया, ^१विदन्ना पियमित्तस्स, पडिकूलयाए
 देवस्स न परिणीया य णेण । 'पब्बदओ एसो' त्ति कुओवि
 वियाणियमिमौए । तओ 'भत्तारदेवया नारि' त्ति धम्म-
 ५ परा जाया विमयनिप्पिवासा वि य ^२पिययमदमणूसुया
 विरहदुब्बलङ्गो दढ विज्जइ त्ति । एवमाइ मादियमणम-
 णावमाण । चिन्तिय नागदेवेण । अहो टारुणया मयण-
 विधारस्स, जेण पियमित्तेणावि ^३एथ ववसिथ त्ति । अहवा
 ईदमो एम मयणो मोहण विवेयस्स तिमिर दमणस्स
 १० ओच्छायण चरित्तस्स । एएणमभिभूया पाणिणो नत्थि न
 ज न ^४समायरन्ति त्ति । ^५तेण अविमओ उवएसस्स । ता
 दमं एत्थ पत्तयाल, ज किचि भणिय अवक्कमामि दमाओ
 विभागोओ, अणभिप्पेयकारावओ^६ माणणीओ वि दढ-
 मुब्बेयजणओ त्ति । चिन्तिऊण जपियमणेण । वच्छ पियमित्त,
 १५ जाणामि अहमिण, नत्थि दक्कर मिणेहस्स, मग्गावगेज्जाणि
 न मज्जणहिययाणि । एयावत्थेण वि न कओ अङ्गीकय-
 ' परिच्चाओ । ता कीम तुम खिज्जमि त्ति । परिसस्य विमाय ।
 ईदमो एम समारो, किमेत्थ करीयउ । तहावि तत्तभावणा
 कायव्व त्ति भणिऊण गओ नागदेवो । इयरो वि पिय-
 २० मित्तो ^७तप्पभूइमेव पूइज्जमाणो मयणवगेण अहिणन्दिज्ज

१ B दिवा । २ CE पियद० । ३ B एम । ४ B सायरन्ति ।

५ ACE वेय । ६ CE कारणी । ७ CE मयण B pt m

माणो रादणा अपरिवडियतहाविहपरिणामो जीविऊण
 दुमाममेत्त कालं चदऊण देहपञ्चरं सह नौलुयाए उववन्नो
 किन्नरेसु । पउत्तो ओही, विदओ पुव्ववुत्तन्तो, समागओ
 सह, पिथयमाए तमुज्जाणं । कया उज्जाणपूया । निम्मित्त
 अणोयपायवामन्नंमि देउल । निविट्ठो ^१आणन्ददेवो निव्वुई
 य ^२तस्स सहचरी देवया । गयाणि नन्दणवणं । दिट्ठा य
 तत्थ एगा विज्जाहरौ पिथयमविओयदुक्खेण अचन्तदुव्वला
 दीहदौहं नीममन्तौ दओ तओ परिधममाणि त्ति ।
 पुच्छिया य णेहिं । सुन्दरि, का तुमं किनिमित्तं वा एव-
 मेयादणी परिधममि । तौए भणिय । मयणमञ्जुया नाम ^३
 विज्जाहरौ अहं । पिथयमाणुरायनिधराए य खण्डिओ मए
 विज्जादेवओवयारो । अहिमत्ता य णाए^४ । आ दुरायारे,
 रमिणा अज्जाविलसिएण वृष्णमिओ तेण भत्तुणा सह
 विओओ भविस्सुइ । तंनिमित्तं विउत्ता पिथयमेणं, समा-
 उत्ता अरईए, गहिया रणरणणं, अट्ठमुक्का पाणेहिं ^५
^६भमिमि त्ति । भणिऊण तुण्हिक्का ठिया भयवई । तओ मए
 भयसंभन्ताए चलणेसु निवडिऊण ^७विउत्ता भयवई । देवि,
 कयं मए अपुलभायणाए ^८सच्चमेयं, दिट्ठो ^९य कोवो । ता
 करेउ पसायं भयवई ^{१०}अणुगहेण ति । भणमाणी ^{११}पुणो ^{१२}वि

१ A अचय० । २ CE om next 3 words, B pr. m ३ CE अचयार

४ BD भमामि, CE om all down to तओ अच० । ५ B भविष्या ।

६ १D एयं ७ B om ८ B ममाणु० । ९ A om

- निवडिया चलणेसु । तथा अणुकम्पिया भयवर्द्धे । भणिय
 च णाए । वच्चे, आयदश्चपेच्छयाणि अणुरादहिययाणि
 हवन्ति । ता न सुन्दरमणुचिड्डिय तए । तहावि एम ते
 अणुगहो । गच्छ नन्दणवण, तत्थ अमुगदेममि 'मिणिद्ध-
 ५ माहवीलयालिङ्गिओ धवलजमलकुसुमो^१ पियमेलाओ नाम
 रुक्को । तस्स अहोभायमठियाए भविस्सुद ते पिययमेण
 समागमो त्ति । तओ समागथा नन्दणवण त च उद्देसय ।
 न पेच्छामि य त^२ रुक्कय 'अथा परिव्रामामि त्ति ॥
 किन्नरेण भणिय । सुन्दरि, धीरा होहि अह ते निह-
 १० वेमि । निरुविओ लद्धो य । माहिओ विज्जाहरौए ।
 ममागया तस्स हेट्ठ । तओ तस्सणमेव^३ अत्तिन्तमामत्ययाए
 पायवस्स घडिया पिययमेण । माहिओ 'अणाए वुत्तन्तो
 पिययमस्स, वज्जमन्निओ य तेण । जाया विज्जाहरकिन्नराण
 पौई । अन्नोन्ननेहाणुवन्धेण गमिऊण कांच वल गयाइ
 १५ विज्जाहराइ । किन्नरौए य भणिओ पिययमो । अज्जउत्त,
 दुब्बिमह पियविओयदुक्क, परत्यमपायणफलो य जोवाण
 जसो पसमौयइ । ता नेहि केणइ उवाएण एय तत्थ पायव,
 जत्थ मे अज्जउत्तेण मह दमण मजाय^४ ति । निवेसेहि
 निययनिविट्ठदेवउल्लममौवे । माहेहि य दमस्स माहप्प

१ B o . मिनिद्ध ।

२ B om अमल ।

३ D तय तद्वर ।

४ A लतो B om

५ D तच्छया चेत ।

६ BCY चाए ।

७ A जाये om ति ।

जगन्नां, जेण पियविउत्ता वि पालिणो, एयं समामादऊण
पण्डपियविरहदुक्का सुहमादणो वउन्ति । अणुचिट्ठिय च तं
किञ्चरेण । निविट्ठो गियदेवउल्लममौवे पायवो । माहिओ
जणवयाण । विद्यामिओ जेगेहि जाव तहेव त्ति । जाया य
मे पमिड्ठो, अहो पियमेणओ त्ति । ममुण्णं तित्थं, कथ च
मे माम पियमेणं ति

अथो अगच्छामि, तदि गयस्स अचिन्तामामत्याए
कप्पपायवाण भियमेण पिययमा^१मंजोओ जायइ त्ति । ता
इम एत्य कारण । मपइ देवो पमालं ति ॥ एय मोऊण
हरिमिओ राया कुमारमेणो य । पिन्नाय च राहणा ।^२
एयमेय, म एत्य भट्टहो । अचिन्तामामत्या^३ कप्पपायवा ।
ता इम एत्य पत्तयाण, पेमेगि विद्वन्निवपुरिमपरितारं
^४तदि कुमार । अवि माम पुज्जन्तु मे मणोरह त्ति ।
ममात्ताविवा पमिणाहा । भणिय च जेण । देव, मुयपुम
मण, 'उयाणामि य अइयं तपोवणामधं ममुद्धेम । मंपयं'^५
देवो पमालं ति ॥ तयो पेमिओ महया अइयरेण कुमारो ।
^६'इत्ये गहिऊण भलिओ राहणा, वण्ड, भवाविऊण पशि
अगमिहेवाण्ण त्ति । परिगुय कुमारोणं ॥

तयो एत्थमिध 'रायाण' अणुअयपयालेहिं पओ कइ-

१ ॥ ५४४ २ ॥ ५४५ ३ ॥ ५४६
४ ॥ ५४७ ५ ॥ ५४८ ६ ॥ ५४९
७ ॥ ५५० ८ ॥ ५५१ ९ ॥ ५५२

वयदियसेहिं तवोवणं । तावसजणोवरोहभौहयाए य थेव-
 पुरिसपरिवारिओ चेव पविट्ठो एसो । वन्दिया तावसा ।
 अणुमासिओ ऐहिं । नौओ य पस्सिणाहेण अणेतहसंकुलं
 तमुद्देसं । दिट्ठं^१ जिणदेवउल । भणिओ कुमारो । देव,
 एसो खु सो उद्देसो, न-याणामि य विसेसओ कप्पपायवं
 ति । तओ विमणो कुमारो । सुमरियं सन्निमईए । सा उण
 तावसिससेया विणिग्गया कुसुमसामिधेयस्स । नेण्हिऊण य
 तं समागच्छमाणी तवोवणं विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स
 भवियव्वयाए निओएण उवविट्ठा पियसेलयसमीवे । दिट्ठो
 य णाए नागवल्लीलयालिङ्गिओ असोओ । सुमरियं कुमारस्स,
 उक्कण्ठियं से चित्त, फुरिय वामलोयणेण । तओ हियय-
 निग्गओ विय परिभ्रमन्तो दिट्ठो इमीए कुमारो । तओ
 सा 'अज्जउत्तो' ति हरिमिया, 'चिराओ दिट्ठो' ति
 उक्कण्ठिया, 'परिक्कामो' ति उव्विग्गा, 'विरहमि जीविध'
 ति लल्लिया, 'कुओ वा एत्थ अज्जउत्तो' ति सवियक्का,
 'सिविणो हवेज्ज' ति विमणा, 'थिरो पच्चओ' ति समा-
 सत्या सकिणरसनिअर अङ्गमुव्वहन्ती अविभावियपरमत्या
 नेहनिअरयाए मोहमुव्वगय ति । तओ 'हा किमेयं' ति
 विमणाओ तावसीओ । समासासिया^२ य णाहि, जाव न
 जंपद ति । तओ वप्पपज्जाउललोयणाहिं परिमित्ता

१ CE add य वेव ।

२ A कुप० ।

३ A स्वादि, CE णादि ।

कमण्डलुपाणिणं, तद्वावि न चेयद् त्ति । तत्रो अकन्दिय-
मिमौहं । तं च १ अदकलुणमकन्दियरवं सोऊण 'न भाद-
यच्चं न भादयच्चं' ति भणमाणो धाविओ कुमारो । दिट्ठाओ
तावमीओ, न दिट्ठं भयकारणं । पुच्छियाओ णेण । कुओ
भयं भयवद्दणं । ताहिं भणियं । महामत्त, संसाराओ । ५
कुमारेण भणियं । ता किं दमं अकन्दियं । तवमीए
भणियं । एसा खु तवस्मिणी रायउरमामिणो सद्धरायस्स
धूया सन्तिमई नाम । एसा य देवनिओएण विउत्तभत्तारा
पाणपरिचायं ववसमाणी कहंचि सुणिकुमारएणं२ धरिऊण
कुलवदणो निवेदया । अणुमासिया य णेणं । समादट्ठो य से १०
एत्येव तवोवणंमि भत्तारेण समागमो । जाव एसा कुलवद-
समाएसेणेव कुसुमसामिधेयस्स गद्या तं गेण्हिऊण वचमाणी
तवोवण वीसमणनिमित्तं एत्य उवविट्ठा, न-याणामो कारणं,
अयण्डंमि चेव मोहमुवगय त्ति । तत्रो अकन्दियं अहेहिं ।
एयं सोऊण हरिमविषायगणिणं अवत्यमणुहवन्तेणं पुलो- १५
दया३ कुमारेणं । वीदया तवमीहिं । कमण्डलुजलमिस्स-
णेण४ समासत्या एसा । दिट्ठो य णए पच्चासओ कुमारो ।
५ संभन्ता एसा, भणिया५ णेण । सुन्दरि, अलं संभसेण ; न
असद्धा कुलवदसमाएसो, अमोहवयणा खु तवस्मिणो हवन्ति ।
कुमलोदएण सपत्नं तं भयवओ वयणं । ता एहि, गच्छामो १०

१ A om. चह ।

२ CE चह ।

३ B पुलदया ।

४ CE, add य ।

५ CE, अर्थभन्ता ।

६ CDE, add य ।

- तयोवणं, निवेशहि एयं कुलवद्गम, जेण मो वि अकारण-
 वच्छलो एयं मुणिकण णिवुओ होइ । तावभौहिं चिन्तियं ।
 नूणमेमो चेव 'से भत्ता; कहमसहा एयं जंपइ त्ति ।
 कणाणागिई य एमो । अहो णु खलु जुत्तयारी विही,
 १ मरिमसेयं जुवल्लयं ति । एत्यन्तरमि आणन्दवाहजसभरिय-
 सोयण आणासिक्खणीयं अवत्यन्तरमणुहवन्तो पयडपुल्लया
 उट्ठिया सन्निमई । निह्विया पणिपाहेण । हरिमिओ
 एमो । विह्वयाखित्तहिचएण चिन्तियं च जेण । अहो देवगु
 घरिणीए ह्वसंपया । अहवा ईइमगु पुरिसरयणगु ईइमेणं
 १० चेव कल्लजेण होयव्वं ति । मयमसुन्दरमगया चेव महा-
 पुरिमा ह्वन्ति । ता किमेत्य अण्णरिय^१, न वञ्चिज्जइ सूरौ
 दिवमलच्छौए त्ति । अओ मेइणि पिव मयसरखसुहहेउभूयं
 देवगु^२ पणमामि एय ति । तओ मविणओत्तिमङ्गेण जंपिय-
 मणेणं । मामिणि, अघेत्तम्बनामो देवगु भिषादयवो ते
 ११ पणमइ । तओ तीए 'मामिमालाणुह्वे पमाए पावसु' त्ति
 भणिकण पुणोइयं^३ कुमारवयणं । भणियं च जेण । सुन्दरि,
 मत्थि एयगु मंभमाणुह्वो पमापविषओ त्ति । तओ
 लखिओ पणिपाहो ॥ एत्यन्तरमि 'अह किनिमित्तं पुण
 एमा अणभा बुद्धि' त्ति निह्विओ कुमारेण पायवो, जाव
 १० अचत्तसुन्दरो अदिट्ठपुणो य । तओ हरिमिएण पुच्छिओ

१ BCE om

१ ACF २०१६।

१ D & Ls एवएओ मा. B & marg

१ D डुएरयं CL एओ(२)

पल्लिणाहो । भद्द, किनामधेश्रो खु एसो पायवो । तेण
 भणिय । देव, न-याणामि, अदिट्ठपुब्बो य एसो । तओ
 पुच्छियाओ तावसीओ । ताहि वि दम चेव सलत्त ति ।
 कुमारेण भणिय । कह तवोवणासन्नो वि न दिट्ठो भयवईहिं ।
 तावसीहि भणिय । कुमार, नाइवड्ढासागया अन्हे, जम्मा- ५
 पुब्बो य एसो पएसो त्ति । कुमारेण चिन्तिय । नूणमेसो
 खु सो पियमेलओ, कहमन्नहा एवमेय हवद । निरुवियाद
 कुसुमाइं, दिट्ठाणि य घणपत्तसाहाविवरन्तरेण, जाव धव-
 लाइ जमलाणि य । दमियाद पल्लिणाहत्त । तेण भणिय ।
 देव, सो चेव एसो जहाइट्ठकुसुमो । कुमारेण भणिय । ता १०
 पूएमि एय कप्पपायव ति । समाइट्ठो भिल्लणाहो । भद्द,
 उवणेहि मे पूओवगरण, पूएमि एय अचिन्तसामत्थं कप्प-
 पायव । तओ तेण समाहओ परियणो, उवणीय फुल्लचन्द-
 णाइय पूओवगरण । कुमारेण वि सुद्धचित्तयाए पसत्यज्जाण-
 मणुहवन्तेण पूइओ कप्पपायवो । महापुरिसगुणावज्जियाए १५
 य अहामन्निहिथाए पायडुखाए चेव होऊण जपिय
 खेत्तदेवयाए । वच्च्, परितुट्ठा ते अह इमाए सुद्धचित्तयाए ।
 पूइओ देवाणुप्पिएण पियमेलओ । आवज्जिय मे चित्त,
 अमोहदमणाणि य देवयाणि हवन्ति । ता भण, किं ते
 पिय करीयउ । कुमारेण भणिय । भयवइ, तुह दमणाओ २०
 वि कि अवर पिय ति । देवयाए चिन्तिय । अहिमाणधणो

- रु एषो, कह किपि पत्येइ । ता मयसेव उवणेमि एय
 सव्वरोगविसनिग्वायणममत्थ आरोगमणिरयण ति । चिन्ति-
 ऊण भणित्थो कुमारो । अणुह्वो ते विवेगो अलुद्धया य,
 तहावि परोवयारनिमित्त मज्झ वज्जमाणेण गेणहाहि एय
 ५ आरोगमणिरयण ति । तत्रो 'माणणीयाओ देवयाओ' ति
 चिन्तिऊण 'ज भयवई आणवेइ' ति भणिऊण सबज्जमाण-
 सेव पडिच्छिय आरोगमणिरयण कुमारेण । वन्दिया
 देवया । 'चिर जीवसु' ति भणिऊण तिरोहिथा एमा ।
 तावसीहि चिन्तिय । अहो कुमारस्स पहावो, जेण देव-
 १० याओ वि 'एव वज्जमन्नन्ति ति । भणिय च णाहि । कुमार,
 अइक्कमइ ए मज्झण्हसमयविहिबेला ता गच्छामो ति ।
 कुमारेण भणिय । मए वि भयव कुलवई वन्दियव्वो ति,
 ता समगसेव गच्छह । तत्रो परियणसमेओ गओ कुलवद-
 समीव । वन्दिओ 'य एण भयव कुलवई । तेण वि विदग्धा
 ११ समसयपसिद्धा आमीमा । दवाविथ आमण । उवविट्ठो
 कुमारो 'सह परियणेण । निवइओ से 'कुमारवुत्तन्तो
 तावसीहि । तत्रो 'दत्तावहाणो कुमार निह्विऊण परि-
 तुट्ठो कुलवई । सबज्जमाण 'समप्पिया से भारिया । भणित्थो
 कुलवदूणा । कुमार, किमवर भणीयइ । एषा खु मे

१ CE ५५५.१

२ BCE om.

३ CE अ सव्वरोगविसो ।

४ BCE cm कुमार ।

५ BCE on

६ CE समःसाधिका समःसाधिया ।

धम्मसुया । परिच्छिन्नसंसारस्स वि य गुणपक्खवाएण महन्नो
 मम दमौए पडिवन्धो, ता^१ अणुत्तवं दट्ठव त्ति । कुमारेण
 भणियं । जं भयवं आणवेद ॥ एत्यन्तरंमि 'कहमियाणिं न
 दट्ठव्थो भयवं' ति ^२मसुमिया सन्तिमई । परिसंयविया
 कुलवदणा, भणिया य णेण । वच्चे, अल उव्वेवेणं, परिच्चय ५
 विमायं । धम्मनिरया तुमं; ता निच्चमन्निहिओ ते अह ।
 उवएसपडिवत्ती दंसणं सुणियणस्स; सा य अवियत्ता तुज्झं
 ति । तओ पणमिओ दमौए कुलवई, आउच्छियाओ ताव
 सौओ, समागया कुमारसमौवं । सो वि पूदऊण^३ सपरिवारं
 कुलवईं ममं सन्तिमईए निग्गओ तवोवणाओ । कदवय- १०
 दिणेहिं च समागओ वीसउरं । निवेदओ सन्तिमदलाओ
 रादणो । परितुट्ठो राया । काराविथं वट्ठावणयं । कय-
 सक्काणो विमज्जिओ 'भिक्खणाओ । कुमारस्स वि पेदए विय
 रज्जे ममं सन्तिमईए विमयसुहमणुहवन्तस्स अदक्कन्ता कदवि
 वामरा ॥ अन्नया ^४य विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स असार- ११
 थाए संमारस्स महारायं^५ समरकेउणो कयन्तो विव आव-
 डिओ मज्जघाई 'आमओ; उम्भूलयन्तां विय अन्ते समुट्ठा-
 दयं सूत्तं, उक्खणन्तो विय लोयणाइं जाया सौसवेयणा;

१ BCF, धम्मओ । २ CE add यय । ३ CE मसुमिया (= उद्विषा) ।

४ A परिसंयविया । ५ A adds तावमज्जसोचियेय दायादया ।

६ B पडिवत्ताओ । ७ A om = CE 'सवर' ।

८ A आर्यको, D sec m, CE prefix वाम ।

- ‘आयन्धियाओ मन्थीओ, पयलिया दन्ता, समुद्धादओ
 मासो, भग्गाइ लीयणाइ, निहद्धा वाणी । समागथा वेज्जा,
 पउत्ताइ नाणाविहार्द ओसहाइ, न जाओ य से विसेमो ।
 तओ विमण वेज्जमण्डल, परुदयाओ अन्तेउरियाओ । निवे-
 ५ इओ एस वुत्तन्तो पडिहारेण कुमारस्स । सो उण ‘मए
 जीवन्तयमि परमोवयारिणो दुहियसत्तवच्छलस्स महा-
 रायस्स ईदसो अवत्या असमत्यो य अहय पडिविहाणे,
 ता धिरत्यु मे जीविण’ ति ‘चिन्तिऊण मोहमुवगओ त्ति ।
 वीइओ वायवौराए, समागामिओ सन्तिमईए । भणिय च
 १० णाए । अज्जउत्त, न सुमरेसि त देवयाविद्वन्न आरोग्गमणि-
 रयणं । ता तस्स एस कालो, परिच्चय विसायं, उवणेहि त
 महारायस्स । तओ ‘सुन्दरि, साज्ज सुमरिय’ ति^१ हरि-
 मिओ कुमारो । गहिय आरोग्गमणिरयण ।^२ निगच्छन्तस्स
 भवणाओ केणइ सलत्त निए अत्ये ‘चिर जीवसु’ त्ति ।
 १५ तओ ‘अणुकूलसउणो’ त्ति ‘हरिमिओ लज्ज चेव गओ
 नरिन्दभवण, पविट्ठो नरवदसमीव । तओ सोचिऊण हत्थ-
 पाए आरोग्गमणिरयणेण ओमज्जिओ राया । अंचित्त
 सामत्ययाए मणिरयणस्स उवसन्त सूल, पणट्ठा सीसवेयणा,

१ B वायवौराए ।

२ CE विचि ।

३ A वायवौए D चदणरसमित्तालियदेण वायवौराए ।

४ D adds भणियण ।

५ E om this sentence O om all down to अवत्या अहेमि ।

६ BE सउणहरिमिओ ।

घडियाओ मन्त्रीओ, धिरीइया दन्ता, उवमन्तो सामो,
 उमिभियादं लोयणादं 'अहो किमेयं' ति पयट्टा वाणी ।
 येववेलाए य पुब्बमामत्यओ वि अहिययरमामत्यजुत्तो
 उट्ठिओ राया । 'अहो कुमारस्स पहावो' ति जंपियं
 वेज्जेहिं । हरिमिया मन्तिणो । 'पणच्चियाओ देवीओ । १५
 रादणा भणियं । भो पणट्टमरणा मे अवत्था अहेमि; ता न
 विस्वायं मए, किमेत्य संजायं ति । माहेह तुभे । 'माहियं
 जीवाणन्देण । हरिमिओ राया । भणियं च लेण । कइं णु
 खलु अमयभूए कुमारे पइवन्तंमि मत्तुणो अवयाभो ति ।
 लज्जिओ कुमारो । भणियं च लेण । देवयागुरुपमाओ एमो १६
 ति । रादणा भणियं । वच्छ, तुह मन्तिया इमे पाणा; ता
 जहिच्चं जोएयच्चरे ति । कुमारेण भणियं । गुरू तुभे* ।
 रादणा भणियं । कुमार, अलङ्घणीयवयणा* गुरू; ता मज्झ
 वज्जमाणेण अणुचिट्ठियव्वमेयं देवाणुप्पिणं । कुमारेण
 भणियं । आणवेउ ताओ । रादणा भणियं । न मोत्तव्वो १७
 अहं.ति । कुमारेण भणियं । जं तुभे आणवेह । रादणा
 भणियं । वच्छ, गुरुवज्जमाणणुकुवं फल पावसु ति ।
 'निययावामे होहि' ति भणिकण विमज्जिओ कुमारो ।

१ D adds आदह वडावणय मत्तीहि, B 1. marg

२ D adds वेज्जमहलपहाववेज्जेण, B 1. marg

३ CE 'व्व ति । * MSS नर, D तुभे । * CE 'वी'

४ Cf om next four words, B 1. marg

महाविऊण भणिओ मे निउत्तपरियणो । न तुभेहिं मम
अणिवेदिऊण समागओ वि कुमारमन्तिओ कोइ कुमारस्स
पेसियव्वो त्ति । तेण भणियं । जं देवो आणवेइ ।

अरुक्कन्तो कोइ कालो । अघया य 'कहिचि वियाणि-

- * ऊणमेयं वुत्तन्त समागओ पहाणामच्चपुत्तो अमरगुह^१ ।
निवेइओ राइणो^२ । महाविऊण पइओ णेण, भणिओ य
नेहमारं । भइ, कि वड्डणा जपिएण, जीवियाओ वि
अहिओ मे कुमारो । पाडिवन्न च एएण, जहा मए तुमं न
मोत्तव्वो । ता तहाणुचिट्टियव्व, जहा दो वि अन्दे सुहं
१० विट्ठामो त्ति । मन्तिपुत्तेण भणिय । देव, धसो कुमारो,
जस्स देवो वि एव मन्तेइ । ता जमाणत्तं देवेण, एत्थ
भयवं विही विय, उवउत्तो अइ । राइणा भणियं । वट्ठावेइ
कुमारं एयस्स समागमणेण । गया वट्ठावया । भणिओ य
एओ । भइ, कुमार पेच्छसु त्ति । निग्गओ मन्तिपुत्तो ।
१५ चिन्तियं च णेण । इम चेव एत्थ पत्तयास्स, जमेस राथा न
परिच्छेइयइ त्ति^३ । जओ वभीकय रज्जं विसेणेण, साणुक्कोभो
य कुमारो । तमन्तरेण पवज्जमाणेण य पव्वज्जं भणिओ
अहं ताएण । 'हारविस्सुइ विसेणो रज्ज, पणट्ठ च एयं सेणो
उट्ठुरिस्सुइ' त्ति नेमित्तियाएओ^४ । पारडु च त विसेणेण,
२० जओ अवमाणिया सामन्ता, पीडियाओ पयाओ, लहिओ

१ A कर्हचि, B कहिचि ।

२ B adda नाम १ marg

३ B adda समरकेअस्स १ marg

४ AOE om ५ (E add जहा ।

उचियायारो, वज्रमन्त्रिओ लोहो । ता इहेव अवत्थानं
 मोहणं ति ॥ एत्यन्तरंमि निवेदयं कुमारस्स^१, जहा देव
 अमच्चपुत्तो अमरगुह्ण आगओ^२; संपद देवो पमाणं ति ।
 कुमारेण^३ वद्धावयस्स दाउं जहोचियं भणियं । लज्जं पवे-
 सेह । हरिसवसेण उट्ठिओ कुमारो, पविट्ठो अमरगुह्ण,
 समादच्चिओ णेण, पुच्चिओ सबज्जमाणं 'अज्ज, कुमलं
 तावकुमाराण' । तेण भणिय । देव, कुमलं । अन्नं च । देव,
 'तुमं न दिट्ठो' त्ति संजायनिव्वेओ विसेणस्स रज्जं दाऊण
 तावप्पमुहप्पहाणपरियणसमेओ पव्वइओ महाराओ । *तओ
 'अहो ममोवरि सिणेहाणुवन्धो तावस्स' त्ति चिन्तिऊण^४
 जपियं कुमारेण । अज्ज, वज्रमया विय मे तावपव्वज्जा
 कुमाररज्जपयाणेण । अन्नं च । कुलट्ठिइ एसा अन्हाणं, जं
 रज्जभरधुरक्खमे जुवरायंमि पव्वज्जापव्वज्जणं ति । अमच्च-
 पुत्तेण भणियं । जं देवो आणवेइ । कुमारेण भणियं । अवि
 सुन्दरो पयाणं कुमारो । अमच्चपुत्तेण भणियं । देव,^५
 सुन्दरो; किं तु 'देवनिग्गमणेणं महारायपव्वज्जाए थ
 पौडियाओ पयाओ असामिसालं चिय अत्ताणयं मन्नन्ति ।
 कुमारेण भणियं । कइं विसेणकुमारे जीवमाणंमि असामि-
 सासाओ । एत्यन्तरंमि किक्खिय पडिहारेण । 'देवो जीवउ'

१ D adds पडिहारेण ।

२ B adds इह पिररज्जाउ मंतिपुत्तो समावउ ।

३ CE om, next 3 words

४ ACE om ५ B om भर, D : marg

१ B गुह instead of देव ।

त्ति भणियं अमरगुहणा । फुरियं च वामलोचणेणं कुमारस्य ।
तत्रो चिन्तिधमणेणं । हा किमेधमनिमित्तं ति । अहवा
अलमनिमित्तमद्वाएः देवयाओ मिवं करिगुन्ति । भणिया^१
मन्तिमई । सुन्दरि, संपाडेहि कालोचियं अज्जस्य । तौए
१ भणियं । अं अज्जउत्तो आणवेर । काराविद्या मरौरद्विई ।
ममप्पिओ नियघाहियारो । पडिच्छिओ णेण । पउत्ता
विमेषणज्जमि पणिही । पइदिण च 'नियपरियणेण पवहु-
माणस्य कुमारस्य अदक्कन्तो कोद कालो ।

१ 'इओ य मन्तिमई अणेषमउणमणनिसेविद्यं कलयं
१ विवोलेण सवणसुहय' कप्पयकुलपद्धसंगीयं पुष्पफलनिमित्त-
मयसाहं तमालघणभमरअणसरिम वणेण 'पत्तयपयरेण
निव्विवरं—किं यज्जणा वायाडम्बरेण—तेल्लोक्कस्य वि नयण-
मणणन्दयारिण गयणयलमणुलिइन्तं चिन्तामणिकप्पं^१ कप्प-
पायवं 'वयणेणमुयरं पविममाण सुमिणयमि पामिऊण
१ पडिवुद्धा । 'हरिमवमपुलइयद्वाए मिट्ठो दइयस्य सुमि-
णओ^२ । तेण वि य पफुल्लवयणकमलेण भणियं । सुन्दरि,
सयल^३ 'तइल्लोक्कपिहणीओ ते पुत्तो भविस्सइ ति । पडि-
गुणेऊण अहिययरं तिवग्गसंपाघणरयाए अदक्कन्तो कोद

१ GE add य ।

१ GE ववियः ।

१ CV om all down to अमेध अहवा Does this whole passage
marg २ B सुह । ३ B पत्तः । ४ AD om कप्प ।

५ B वयणमि उयरं । ६ B om वस । ७ B om । ८ B उणेतेल्लोक्कः ।

कालो । तश्चो मोक्षणे तिहिमुळत्तनक्कत्तकरणजोए^१ कमेण
पसुया भन्तिमई । जाश्चो से दारश्चो । कयं उच्चियकरणिज्जं ।
'रादणा ममरकेउणा कुमारेण य परद्धावियं से नामं
पियामहमन्नियं अमरमेणो न्ति ॥

अथया य^२ आगचो चप्पाश्चो अमरगुरुपउत्तो पणिहो ।
निवेइय च णेण, जहा विरत्तमण्डलं विमेणं जाणिऊण
अयलउरमामिणा सुत्तावौढेण मयमेवागच्छिय चेवटियहेहिं
चेव गहिया चप्पा^३, नद्धो विमेणो, गहियं च णेण भण्डा-
चारं, वमोकथं रज्जः मपद अज्जो पमाणं ति । तश्चो
कुविश्चो अमरगुरु । माहियमणेणं कुमारगु । 'पेइयं मे
रज्जमवहरिय^४' ति जाश्चो से अमरिमो । भणियं च णेण ।
अज्ज, को मण जीवमाणंमि 'कुमारं परिहवद । कसु वा
विममदमाविभाश्चो न होइ । ता न मंतप्पियस्यं अज्जेण ।
परद्धावेमि चेवटियहेहि चेव कुमार नियरज्जे । एत्थन्तरंमि
गुम्पुगुन्नियं मत्तवारणेण, 'जयउ देवो' न्ति जंपियं अमर-
गुरुणा, पुरिश्चो दरिऊणभुश्चो कुमारगु । तश्चो चिन्निय-
मणेणं । जिश्चो कुमारपरिहवमोलो अयलउरमामो ।
भलिश्चो य अमरगुरु । अज्ज, निवेएहि एयं बुत्तन्तं महा-

१ B ८०५ अरच ।

२ (1) य च श्लोकात् पठितवित् (२) D Ex these words to

मपद (३) च

३ B ८११ अरचो (४) न ८११

४ ACDE अरचो

५ (1) निवेय बुत्तन्तं

रायस्तु । विन्नवेहि एय, जहा एव ववत्थिए तुअ समाएसेण
 अवस्सं मए गन्तव्व ति । ^१निवेदय अमरगुरुणा । कुविओ
 समरकेऊ । भणिय च ऐणं । भद्द, न एस कुमारस्तु परिहवो,
 अवि य मज्झ ति । ता अल तमन्तरेण सरग्गेण । विस्सेव-
 ५ मज्झो खु एसो । पेसेमि य ^१अज्जेव तत्थ विस्सेव ति ।
 अमच्चपुत्तेण भणिय । देव, एवमेय, तद्वावि गहिओ कुमारो
 अमरिसेण । ता सो चेव विस्सेवसामी पेसोयउ त्ति । समर-
 केऊणा भणिय । भद्द, ज वड्ढमय कुमारस्तु । दिन्नो पद्दाण-
 विस्सेवो । तओ अमरिसवसेण रायाण पणमिय तमि चेव
 १० दिवसे चलिओ कुमारो । कह ।

चलिओ चलन्तचामरगमणन्दोलन्तकुण्डलमणाहो ।

ऊभियभियायवत्तो रायगदन्द समाखुडो ॥

मियवरवमणनिवमणो मियमुत्ताहारभूमियसरौरो ।

मियकुसुमसेहरो मियसुयत्थहरियन्दणविलित्तो ॥

१५ सामन्तोहि ममेओ दोघट्टतुरङ्गरहवरमएहिं ।

नौसरिओ नयराओ इन्दो व्व सुरोद्धपरिवारो ॥

त्तररववहिरियदिम ^१वन्दिममुग्घुट्टविविहजयमद्द ।

अहिवन्दिऊण पुरओ कञ्चणकलस सलिलपुण ॥

सोऊण पडहमद्द विलयायणहिययदूसद्द तुरिय ।

१० आयखिउ च वयण एस कुमारो पयट्टो त्ति ॥

१ BD a 11 ज हेवो आयउउ त्ति अहिऊह नओ ववत्तुए रायसमीव

१ B om

१ CI अदियणग्घुट्ट० ।

तो भरिया निवसग्गा निरन्ताहमियमियायवत्तेहिं ।

खयकालखुहियसौरोयमलिमनिवहेहि व मलेहिं ॥

‘पजेमि अदतुरन्तो कौस ममं किं न पेच्छमि खेयं’ ।

गहयगयगण्डिउप्पित्यचुणतुरयं रहं पुरओ ॥

मह रुम्भिऊण पण्यं ‘उममोवेन्तसु रुमसे कौस ।

एन्तमणुमगल्लगं न पेच्छसे मत्तमायद्दं ।

खच्चियम्वलीणतुरयं खणन्तरं कुणसु मारहि रहं ता ।

जा जाइ एम पुरओ निधरमयमन्वरं हत्थौ ॥

इय निन्ताणं ताहे रायपहेसु विउलेसु वि नराण ।

करिरहमकडपडिथाण पायडा आमि आत्तावां ॥

अह वल्लममुदयमच्चियसु तस्सं नयरऱड ‘निप्पिडन्तसु ।

निग्घोमपूरियदिसं गुल्लुगुल्लियं वारणिन्देणं ॥

अयइ कुमारो त्ति तओ हरिमभरिज्जन्तसव्वगत्तेहिं ।

भणियमच्च सेणिएहिं अहवा को एत्थ मदेहो ॥

‘पत्तो य विसयसन्धिं अणवरयपथाणएहि इयरो वि ।

दरिओ सुत्तावीढो समागयो नवर तत्थेव ॥

एत्थन्तरंमि दूओ पट्टविओ तस्स अह कुमारेण ।

१ CE पेहेसि (= महेसि), B पेहिवि, A पेहेहिमि । २ AD खेय, B खेय ।

३ CE उरसो, D कससो, B उरसाजेतसु, A हरिसाजे. CE = उरस्यतः ।

४ B = य य । ५ B निपण्ण ।

६ BD have the following three lines instead of this one ती रोषादसर्णं अल्लियपथावरहिं सो धौरो । एतो अ विधयसंधिं दुमाधमेतेव कासेण ॥ माअ सेवागमणं अणवरयपथावरहिं चपाओ । दरिओ etc.

મણિઝળ મણિરકુમલો વચળમિણં નૌદમારેણં ॥
 મોત્તૂળ પેદયં મે રક્ષં નિયયં ^૧ચ જાહિ કિં વઝ્ઞણા ।
 દય મઝ્ઞ હોદ પોદ ઠાયસુ ^૨વા જુઝ્ઞમજ્ઞો ત્તિ ॥
 ગન્નૂળ તેણ મણિઓ મુત્તાવીઢો મમંભમ ઇયં ।

૧. મણિયં ચ તેણ વિ દમં મક્કક્કમં વંકમણિદેણ ॥
 એવં ચિય તુહ પોદે હોદ વિયાળામિ નિષ્ચિયં ઇયં ।

• કિં પુણ મણ ન ગહિયં રક્ષમિણ મોયજઢાણ ॥
 જુઝ્ઞેણ ^૩અપ્પીદે તુઝ્ઞં તુહ ^૪જાદયાણ ચ મહાણં ।
 જમલોયદંમળમયા તહવિ ઠિઓ જુઝ્ઞમજ્ઞો ન્ચિ ॥

૧૦. કુવિઓ ચ તઓ દૂઓ જમલોયં પત્થિઓ તુમં નૂણં ।
 રોહિમિ જો કુમારં દય મણિઝં નિગ્ગઓ ચેવ ॥
 આગન્નૂળ ય મિટ્ઠં મયરાહ ચેવ અમરિસવચેણ ।

પદરિક્કે મરવદણો જહટ્ઠિયં ચેવ દૂણ ॥
 મોઝળ દમં વચણં વિરમં દૂયસુહનિગ્ગયં તસુ ।

૧૧. હિયયંમિ તક્કળ ચિય અહિય કોવાળલો ^૫જાઓ ॥
 ધૌરધરિઓ ^૬વિ રોમો ^૭કહવિ પયત્તેણ નિયયહિયયંમિ । •
 વિમમફુરિયાહરોટ્ઠં પાયહમિહડીપ્પ પાયહિઓ ॥
 જાયં ચ પયદમોમં પિ મોમણં તક્કળમિ મે વચણં ।
 કોવાળલદુપ્પેચ્છં પલ્લયંમિ મિયહ્કવિમ્મં વ ॥

૧ CE વયાહિ ।

૨ D શાહમ્મ, B શાહમ્મલો ।

૩ CE તહ જાહયાણ - જન્યામા । ૪ B જાહિ ।

૫ AB •ચરિહ ।

૬ CE ચદ

हनूण करेण कर कक्षकक्षवि खलन्तवषसचारं ।
 भणिय च णेण अन्ध वि मणोरहो चेव एमो त्ति ॥
 विदयदियहमि घुट्टो दोसु वि य बलेसु तह य मंगामो ।
 गहया कया पमाया दोहि वि सुहडेहि^१ भिच्चाणं ॥
 दाण च वड्ढविषय दिन्न दौणस्स अत्थिमिअहस्स ।
 रणदिक्खमठियाणं तुरिय रयणी अदक्खन्ता ॥
 ताव य विमालमयगलगलन्तमयमल्लिलपमभियरयाइ ।
 पुच्छइयतरलतुरङ्गमगणविसवदयचन्द्राइ ॥
 पढमपदद्वियमारहिरहरइसारूढपत्थिवसंधाई ।
 निमियाभिकुन्तपट्टिममऊहविज्जोवियदिमाइ ॥
 धुव्वन्तधवलधयवड^२ चल्लिरवलाओलिजणियसङ्काइ ।
 उद्दामसइवन्दिणवन्त्रसमुग्घुट्टनामाइ ॥
 पइयपडुपडहपडिरवभरियदिमायक्खवहिरियजयाइ^३ ।
 सामिपसायपसाइय^४ पत्तिसमुब्धिन्नपुल्लयाइ ॥
 सूहग्गमवेलाए धणिय अन्नोन्नवद्धवेराइं ।
 आवडियाइ सहरिमं परोप्पर दोन्नि वि वलाइं ॥
 जाय च महासमर सरनियरोत्यइयनइयलाभोय ।
 निमियासिपहरदारिअपडन्तवरदरियपाइक्ख ॥
 तुरयारूढमहाभड्ढेस्ससमुब्धिन्नमत्तमायङ्ग ।
 भायङ्गचल्लणचमढणभोयविसट्टन्तभौरुजण ॥

रहमारहिधनुपेमियखुत्पक्षिज्जन्तकत्तधयनिवह ।
 निवहद्वियनियमाहणसरहसमिलियनरणाह ॥
 एहि दश्रो कि इमिणा हकारिज्जन्तावलियभडनियर ।
 अन्नोन्नगन्धुजिह्वणमच्छरियपहावियगदन्द ॥

- १ परितुट्टसुहडपुल्लदयत्तहिराहणविममनत्तिरकवन्ध ।
 अन्नोन्नरहमपरिणयगदन्दवियलिनन्तभडदन्ध ॥
 आमिसगन्धवसागयवज्जरावारावहिरियदियन्त ।
 वज्जकक्कगिह्ववायममहस्सुसकादयनहग्ग ॥
 एवविहमि ममरे मुत्तावौडेण दप्पिय पि दढ ।
 १० उट्टेक्कण १य निहय सेणवल अमरिमवसेण ॥
 भग्गमि सेणराया वन्दिसमुग्घुट्टपवरनियगोत्तो ।
 समुवट्ठिआ ममाहयत्तर^१वप्पुल्लमब्बदिस ॥
 आवडिय तेण मम तो ममर मुक्कतियसकुसुमोह ।
 पडिभइमघडियभडोहसकुल तत्तक्कण चेव^२ ॥

- १५ आयथायद्धियजौवकोडिचक्कलियचावमुक्केहि ।
 अप्पुल्ल गयणयल्ल मरेहि घणजल्लहरेहि व ॥
 वरतुरयखरखुत्तरत्तयधरणिरओहेण उदयसुरसिद्ध ।
 मज्जणिय वडल्लतिमिर भरियाइ ३नहन्तरालाइ ॥
 अन्नोन्नावडणखणत्तकणन्तकरवाल्लनिवहसज्जणिओ ।
 तडिनियरो व्व समन्ता विप्पुरिओ सिद्धिफुलिज्जोहो^४ ॥

१ CE णिचमा ।

१ AD वाफ० B ०वाफ० CE ०वापु० ।

२ AD चय

३ CDI मरन

४ D लिखो व्व ।

रणद्वारवायणदूरद्वयघोलिरगघोरकरा ।
 मेह व्व गुलुगुलिन्ता रमिंसु वरमत्तमायद्वा ॥
 तिस्करबुद्धपुस्कुडिया रद्वाण धुव्वन्तया चिरं नद्धा ।
 मरघणजालन्तरिया धवलधया रायहंस व्व ॥
 सुहडासिवियडदरियकुम्भयडा गह्वयजल्लयनिवह व्व ।
 वरिमिंसु वरगदन्दा जल्लं व सुत्ताफल्लुग्घायं ॥
 निहयहयहत्यपादक्कचक्कवणविवरनिश्चरपलोद्वा^१ ।
 वरभड्ढोसुक्कत्तियमिरयसमुक्कभियसेवाला ॥
 मायङ्गकरफाल्लणविसममसुत्तयणहल्लिरतरद्वा ।
 गय^२दन्तावरवडिया^३ लोलन्तुत्तयल्लियडिण्डीरा ॥
 कुञ्जरवरवियडयडा विउडियभड^४विडवपायडियकूला ।
 करिमयपद्धक्कपरा रुद्धिरवमावाहिणो वूढा ॥
 इय भीमणमंगामे जल्लहरममए व्व निहयनियसेत्ते^५ ।
 गाढं सुत्तावीढो सेणकुमारेण पडिहद्धो ॥
 आयारेऊण दढं काउं सुरमिद्धवड्ढमयं जुञ्जं ।
 पडिपहरं पहरन्तो पहरओ तिस्केण खग्गेण ॥
 तन्तो य विमम^६दड्ढोड्ढमिउडिरत्तन्तनेत्तदुप्पेच्छो ।
 आयद्वेन्तो पडिओ^७मुच्छाविहलो महीवट्ठे ॥

१ or पकीड्वा ?

२ II कला ।

३ II व लया Ck. पडिया, D पडिलिया ।

४ (F) विहवि, D विहव ।

५ D निहयसे ।

६ CE दड्ढे D F in B दड्ढे । ७ A महीवीरो ।

उग्धुटो जयसदो जिय कुमारेण पेच्छयजणेहि ।

जयमिरिषवेममङ्गलदूर व समाहय दूर ॥

कुमारेण वि य सुत्तावीढपोरुमायद्धियद्वियएण 'ताल-
यण्टवाएण 'चन्दणमल्लिङ्गमुक्खणेण सयमेवामासिओ सुत्ता-
१ वीढो । लद्धा णेण चेयणा । भण्णिओ कुमारेण । साङ्ग भो
नरिन्द, साङ्ग अणुचिद्विय तुमए नरिन्दाणुहव, न सुक्को
पुरिमयारो, न पड्विचर दीणत्तण उज्जालिया पुब्बपुरिम-
द्विई । गहिय मए इम रज्ज न एण तुज्ज किन्ती । ता न
सतप्पियव्व तुमए । विसेणरादणो वि अहिओ भाया तुम
१० मम ति । सब्बज्जमाणमेव नेयाविओ आवास । बद्धा वणपट्टया
पूरुक्कण पेसिओ निययरज्ज ।

भण्णिओ अमरगुह । अज्ज गवेमिक्कण पेमेहि चम्पाए
विसेणमहाराय । तेण भणिय । ज देवो आणवेद । अवि
य, देव, अन्हाण^१ पि जुत्तमेव चम्पागमण । तहि गओ
१० सयमेव 'पेसदस्सुद महाराओ । सेणकुमारेण भणिय ।
अज्ज गच्छामो चम्प । महाराओ पुण विसेणो, जस्स
ताएण अहिसेआ कओ त्ति । मन्तिणा भणिय । ज देवो
आणवेद । पेसिया णेण विसेणमभौव केद पुरिमा,
भणिया य एए वत्तज्जो तुम्मेहि^२ कुमारो, जइ देवो

१ CF om D ma g

२ CI वाय (read वाह) मल्लि D | m AB *मल्लिजामु

३ A तुम्हाण । ४ D अहपरस्सुद ५ B तुम्हि D अम्हि ।

आणवेद 'एहि, पिदपियामहोवज्जिय रज्ज कुणसु त्ति ।
गथा ते विसेणसमीव ।

कुमारसेणो वि अणवरथपयाणएहि समागओ चम्य ।
परितुट्ठा पजरजणवया, निग्गया पच्चोणि, पइया कुमारेण ।
विन्नतो य एहि । देव, पविससु त्ति । कुमारेण भणिय ।
अपविट्ठे महारायविसेणमि न जुत्त मे पविसिउ ।^१ तेहि
वि य विरत्तचित्तेहि होऊण विसेण पद कुमारसेणसु
महाणुभावय नाऊण 'अन्हाण चेव भवियब्बया, ज कुमारो
एव म्भट्ठ' त्ति चिन्तिऊण अभिप्पेय^२ भणिय । देवो चेव
वड्ड जाणइ त्ति । आवामिओ वाहिरियाए । अइक्कन्ता^३
कदवि वासरा । समागया ते विसेणसमीवमणुपेसिया
पुरिसा । निवेइय च एहि अमरगुरुणो, जहा कयङ्गलाए
नयरौए दिट्ठो कुमारो त्ति । विन्नाओ एण कुओवि एमो
देवपरक्कमो । निवेइओ य से अन्हेहि अज्जसदेसओ । तओ
दूमिओ विसेणो, पयइविहाण पि मिलाण से वयण ।^४
पावेण वि य गहिओ मच्छरेण । निरुट्ठा से भारही ।
कहकहवि जपियमणेण । नाहमेव परभुयधलोवज्जिय करेमि
रज्ज । ता गच्छइ तुओ, 'न य पुणो वि आगन्तव्य' ति ।
'भणिकुण अवड्डमाण च नौसारिया अन्हे । सपइ अज्जो

१ GE have o ly वैदि भणिय २ A alls पि । ३ ACF om

४ BCI च पुओ आ० । ५ BD add सम समीव । ६ GE om

पमाणं ति । अमच्चेण चिन्तियं । अमत्थो खु मो दमीए
संपयाए, जम्भन्तरवेरिओ वि य महारायस्सु । ता दमं चेव
निवेएमि देवस्सु त्ति । निवेदयं च एण 'निप्फलो मे
परिस्सुमो' त्ति । विमणो कुमारो । भणिय च एण । अज्ज,

१ अन्वयारनच्चियं खु एय, विणा ताएण महारायविसेण्येण य
को गुणो रज्जेण ति । अमच्चेण भणिय । 'एवमेयं, तच्चावि
एमा जीवलोयट्ठिद त्ति । परिच्चयउ विमाय देवो । पया-
परिरक्खणं पि फलं चेव महापुरिमाणं ति । कुमारेण
भणियं । अज्ज, सपुणपरिरक्खियाओ धन्नाओ पयाओ ॥

१० एत्यन्तरमि 'कुओद कुमारवुत्तन्त 'आयणिय 'महा-
पुरिमो खु एमो, उच्चिओ मंजमधुराए, कयं च एण
निरत्थय अहिगरण, ता उद्धरेमि एय संभाराओ'त्ति
कहणापवन्नहियओ परियरिओ अण्येमाह्हिं समागओ
कुमारस्सु चुल्लवप्पो^१ हरिसेणायरिओ त्ति । ठिओ नट्ठमोए

११ काण्णे । विन्नाओ लोएण, जहा एमो भयवं हरिसेणराय-
रिमि त्ति । सवणपरपराए य समागओ लोयपउत्तिपरि-
याणणापउत्ताण सवणमोथरं । गवेमिओ णेहिं जाव दिट्ठो
त्ति । तओ निवेदय पडिहारोए, तौए वि य कुमार-
सेणस्सु । हरिसिओ कुमारो । विदन्न परिओमियं पडि-

१ ACF om

१ B पयाओ ।

२ CE om, B adds देव ।

३ A om

४ B आयाह्हिक्कय ।

५ E अपयो ।

शरीरे निवृत्तपुरिसाण य । भणिओ णेण अमरशुक्ल ।
 अज्ज, अणभा अमयबुद्धी 'तायागमणं । तेण भणियं । देव,
 धम्मो तुमं, भायणं कळाणणं । कुमारेण भणियं । ता एहि,
 वन्दामि तायं, करेमि मफणं जीवलोयं ति । अमचेण
 भणियं । जं देवो आणवेह । 'गच्छो मद्धमोयं काणणं । दिट्ठो
 य णेण मारओदयं विद्य विमुद्धचित्तो 'विरहियो मोह-
 तिमिरेणं मंगओ नाणमंपयाए निरदयारवग्गयारी परिणओ
 सुद्धभावणाहिं मद्धविसेमो विद्य निरअणो अपडिवद्धो
 उभयलोएसुं 'निदंमणं धम्मनिरयाणं सिन्तामणीं मिस्स-
 वग्गसु सुत्तिमन्तो विद्य सुत्तिमग्गो भयवं हरिसेणापरिओ १०
 त्ति । 'वन्दिओ अद्यत्तागोहणं आणमणुहवन्तेणं कुमारेणं ।
 धम्मसाहिओ य पेणं । तओ भयवन्तमवलोहउण रोमसिओ
 कुमारो । ममागयं आणन्दयाहं । भणिओ य भयवया ।
 वच्छ, भावधम्मो विद्य मयल्लेहामुन्दरो तुमं, छेण तुह
 निग्गमणनिमेयायामिएल मए पत्तं ममणत्तणं । उशएयं य ११
 एयं पयदनिग्गुजे संमारवामंमि, न पुण किंचि अद्यं । किसे-
 मायामवज्जणं खु मणुषाण जीवियं । मंपयामंपायणत्तं पि
 अहोपुरिमिदापायं निरत्तयमणुहणं, छेण परयीडायागी
 दहाहा मंपया । अयणमणोउहभद्धमपायणुज्जओ पहाह

निज्जिघसुरासुरो मच्चू । वड्डयाणत्थफलं चेव येवं पि
पमायचेद्धियं । एत्थं सुगिहीयनामधेयगुरुसाहियं मे सुणसु
वत्तयंति ॥

- अत्थि इहेव जम्बुद्वीवे द्वीवे भारहे वामे उत्तरावहे
१ विसए वड्डणाउर नाम नयर, अजियवड्डणी राया । तत्थ
मड्डडो नाम गांहावई होत्था, चन्दा य मे भारिया,
सुओ य मे मग्गो । पुब्बकयकम्मपरिणामओ दारिद्दाणि य
एयाणि । अन्नया य मरणपज्जवसाण्याए जीवल्लोयस्स विवओ
मड्डडो । कय उड्डदेहियं । अदक्कन्तो कोइ कालो । अजीव-
१० माणा य चन्दा उयरभरणनिमित्तं परमिहेसु कम्म करिउ-
माढत्ता, मग्गो वि अडवीए मागिन्धणादय आणेउ ति ।
अदक्कन्तो कोइ कालो । अन्नया आगमणवेलाए चेव मग्गस्स
पासणुसेट्ठिगेहे १ जामाउओ आगओ ति । उययाणयण-
निमित्तं हक्कारिया चन्दा । पुत्तो मे भुक्खिओ आगमिस्सुद
११ ति ठविऊणं सिक्खए भोयणं साणाइभएण च वन्धिऊणं
किडियादुवारं गया तत्थ एमा । येववेलाए य समागओ
मग्गो । विमुक्क मागिन्धणं । निरुविया जणणी । जाव नत्थि
त्ति खुहापिवामाहिभूयत्तणेण कुविओ एमो । न निरु-
विधमणेण भिक्खय । येववेलाए य वूढे वि पाणिए वावड्डयाए
१२ सेट्ठिमाणुसेट्ठि न किञ्चि वि टिम्म ति १ पडिविम्भा टीणयाण

१ A विसय BCL वस ।

१ CF पूण्ड • B ईसड • D ईसर • ।

१ HD जामाउ ।

१ BCL om next 4 words D, marg

- एत्यन्तरमि पुत्रो चन्दाजीवदेवो । समुष्मन्नो पाडलावहे
 नयरे जसादक्षसेद्विस्स ईउल्लाए^१ भारियाए कुच्चिमि
 इत्थियत्ताए । जाया कालक्कमेण । पदट्ठाविय च से नाम
 देदणि त्ति । पत्ता कुमारिभाव । भवियव्वयानिओगेण
 १ दिन्ना अरुणदेवम् । १ अवत्ते चेव विवाहे जाणवत्तेण ववह-
 १ रणनिमित्त महाकडाहं गओ अरुणदेवो । समागच्छमाणस्स
 विचित्तथाए कम्मपरिणामस्स विवन्न जाणवत्त । १ महेसरदु-
 दओ फलहएण लद्धिऊण जलनिहि लग्गो समुद्धतीरे ।
 कहाणयविसेसेण^२ समागओ पाडलावह । भणिओ य^३
 १० महेसरेण कुमार, एत्थ भवओ समुरकुल ति ता तद्धि
 पविसन्ह । अरुणदेवेण भणिय । अज्ज, न जुत्तो मे एया
 वत्थगयस्स समुरकुलपवेसो । महेसरेण भणिय । कुमार, जइ
 एव ता चिट्ठ ताव तुम एत्थ देवउले, जाव आणेमि हट्ठाओ
 अह किञ्चि भोयणजाय ति । पडिस्सुयमरुणदेवेण । तओ
 १५ महेसरो पविट्ठो पाडलावह । सुवन्नो अरुणदेवो १ तत्थ
 १ देवउले । अट्ठाणखेएण य समागया से निट्ठा ।

एत्यन्तरमि उदण देदणीए पुव्वभवसच्चिय^४ १ तुज्झ पुण
 किन्ना इत्थ त्ति जेण सिक्कयाओ वि गिण्हिऊण मय न
 भुञ्जमि^५ त्ति एवविहवयणदुच्चरियपच्चय सकिलिट्ठकम्म ।

१ CF उल्लाए ५८ ईउल्लाए

१ A अवित्ते ।

२ ५८ add तद्वपरवत्तअय० ।

३ F adds य । ४ Form य

५ DCF om F before अरुण०

६ DF add ल भणिय आदि ।

भवणञ्जाणमंठिया गहिया तकरेण । दिट्ठं मे महामहग्गं
 माणिककडयजुवन् । अद्दुगहियमणेणं जाव अद्दगाढत्तणेणं
 न तोरद गेण्हउ, कडिया णेण कुरिया । 'णुज्जियं मे
 वयणं, दिद्या य हत्या । गेण्हऊण कडयजुवन् पलाइउ-
 मारहो । दिट्ठो उज्जाणवान्णीए । अक्कन्दियं च णाए ।
 धाविया 'दण्डवामिया । पलाणो तकरो । दिट्ठो य दण्ड-
 वामिएहि । धाविया 'एए तकराणुमारेण । तकरो वि
 'दयगमणमोणमत्तो मामममावूरियाणणो 'न चएमि अओ
 परं पलाइउ' ति पुण्यभण्डियं सेव पविट्ठो सं जिनदेवउत्तं,
 जत्य अरुणदेवो णि । एत्यन्तारंमि य उदत्तं अरुणदेवसु ।
 पुण्यभण्डियं, जहा 'तहिं गया सेव सुणियाए भिया तुमं,
 नीमरिया येला अन्नाणं कुहाभिभूयाणं' एवंविहवयणदुष-
 रिषपण्यं मंकिमिडुकमं । तकरो वि य 'एम एत्य उवाओ'
 णि अरुणदेवममोवे मेणिक्रुण कडयजुवजयमणाहं कुरियं-
 पुण्यभण्डिय सेव अहिदिट्ठो अन्धयारमंगय' मिदरदमं ।
 उडिओ अरुणदेवो । दिट्ठमणेण कडयजुवन् कुरिया य ।
 कडयगिहवमेण गरियं च लेण । 'मूणमेय देवयाविदथ' ति
 मंणीरियं उडिवाए । गहिया कुरिया । 'यमा पुण कडं'
 ति मिदवत्तमाग ममाग्या दण्डवामिया । ने मेणिक्रुण

१ (१) - कुरियं ।

२ (१) - 'तहिं गया' ।

३ (१) - अहिदिट्ठो ।

४ (१) - कुरियं ।

५ (१) - कुरियं ।

६ (१) - कुरियं ।

७ (१) - कुरियं ।

८ (१) - कुरियं ।

९ (१) - कुरियं ।

- सरुद्धो अरुणदेवो । भणिओ य णेहि । अरे दुरायार,
 कहि वच्चमि । तओ हत्याओ सेव निवडिया कुरिया ।
 गहिओ दण्डवामिएहिं । भणिय च णेण । अज्ज, कि मए
 कय । दण्डवामिएहिं भणिय । ज दिव्वसोइया करेन्ति, ता
 ५ समप्पेहि त कडयजुयल । अरुणदेवेण भणिय । अज्ज, न-
 याणामि कडयजुवल^१ ति । तओ कुविद्या दण्डवामिया ।
 ताडिओ य णेहि । भयाभिभूयस्स अजत्तगोविय पडिय
 कडयजुयल । गहिय दण्डवामिएहि । निधमिओ एमो ।
 नीओ नरवदसमीव । माहिओ एम वदयरो नरवदस्स ।
 १० सरित्थ पेच्छिऊण अजायसङ्गेण भणिय राइणा । नेह,
 सूलाए भिन्दइ त्ति । तओ नरवदसमाएमाणन्तरमेव नीओ
 वज्झत्याम ति । भिन्नो सूलियाए ।

- एत्यन्तरमि घेत्तूण भोयण आगओ महेसरो । निरुविय
 देवउल । न दिट्ठो अरुणदेवो । गवेसिओ आसन्नदेसेसु ।
 १५ तहवि न दिट्ठो त्ति । आउल्लौहओ महेसरो । पुच्छिया
 णेण देवउल्लसमीवारामवासिणो मालिया । भो एवविहो
 सेट्ठिपुत्तो इमाओ देवउल्लाओ कुओइ गच्छमाणो^२ न दिट्ठो
 भवन्तेहि । तेहि भणिय । अज्ज, न दिट्ठो, गहिओ एत्य
 सोरो, सपय वावाइओ य । ता न याणामो जइ कोउएण
 २ एत्य गओ त्ति । तओ सरुद्धो महेसरो । भणिय च णेण ।

१ D भणियमणेहि ।

२ CE om

३ CE *कुयल्लय

४ A om

भद्रा भद्रा, कहि 'त वज्रायाम । साहिय मालिएहि ।
विमलचित्तो गओ महेमरो । दिट्ठो य णेण सुलियाविभिन्न-
देहो दारुणं अवत्यमणुहवन्तो अरुणदेवो । 'हा सेट्ठिपुत्तो'^१
त्ति भणमाणो निवडिओ^२ महेमरो, मुच्छिओ य एसो ।
कोउयाणुयन्याहि समामासिओ पेच्छयजणेहि । पुच्छिओ^३
'य णेहि । अज्ज, को एसो सेट्ठिपुत्तो त्ति । तओ सगगय
भणिय^४ महेमरेण । इत्त, किमेयाए कहाए । 'निवुत्त
कहाणय । एसो खु तामलित्तितिलयभूयस्स पुत्तो कुमार-
देवस्स इह नयरवत्यव्वयस्स जामाउओ जमादच्चस्स वड्डण-
भङ्गेण विउत्तपरियणो अज्जेव दम नयरमागओ त्ति ।^५
भणिओ य मए । कुमार, एत्थ भवओ ससुरकुल त्ति, ता
तहि पविमद्द । तओ जपियमणेण । अज्ज, न जुत्तो मे
एयावत्यगयस्स ससुरकुलपवेसो । मए भणिय । कुमार, जइ
एव, ता चिट्ठ ताव तुम एत्थ देवउल्ले, जाव आणेमि इट्ठाओ
अह किपि भोयणजाय त्ति । तओ पडिस्सुयमणेण । गओ^६
य अहय पावकस्सो । 'समागओ घेत्तूण भोयण । निरुविय
देवउल्ल, जाव न दिट्ठो त्ति । तआ पुच्छिया मात्तागारा ।
पिसुणियमणेहि, जइ 'गहिओ सपय चेव देवउल्लाओ चोरो
वावाइओ य, ता निरुवेहि तंत्य जइ कोउगेण गओ त्ति'^७ ।

१ A om GE न कहि

२ D twice

३ I adds धरणीवड्ढ ।

४ CFT om

५ F जपिय ।

६ A† निवत्त ।

७ Cf on all down to अओ पर दिट्ठो ।

८ DE end तस्स वावाइया णिरुवित्त त्ति निरुवित्त य मए अउ पर

निह्विञ्चो वज्रयामे । अत्रो परं 'एस दिट्ठो' ति भणिकण
 निवडिञ्चो धरणिवट्ठे तत्तवालुयागञ्चो विय मच्चञ्चो
 तडफडिञ्चो धराए । उट्ठिऊण सिल्लाञ्चो अप्पाणयं वहिउ-
 माढत्तो ति । धरिञ्चो पेच्चयजणेहिं । पुट्ठो य एस वदयरौ
 ५ लोए । तञ्चो आयणिञ्चो जमाइच्चेण । देइणिं घेत्तूण आगञ्चो
 एसो । दिट्ठो^१ णेण अरुणदेवो पच्चभिन्नाञ्चो य । 'अहो मे
 अहन्नय' ति मुच्छिञ्चो मच्च देइणैए । समासामिञ्चो परि-
 यणेण । भणियं जमाइच्चेण । कट्ठाणि मे नीसारेह । न
 सक्कुणोमि एय सोयसंताव विसहिउ, ता परिचएमि जीविथं
 १० ति । ^१सवणपरंपराए ^२एयं सोऊण कुविञ्चो दण्डवामियाण
 राथा । भणियमणेहिं । देव, मल्लोत्तञ्चो एस दिट्ठो, न उण
^३अन्हे जोइसिणो ति । पच्चाइञ्चो ऐहिं राया^४ । समागञ्चो
 जमाइच्चपच्चायणनिमित्तं वज्रयत्थामं राया^५ । भणिञ्चो
 य णेण सेट्ठी । अज्ज, देव्व एत्थ अवरज्जइ, न उण
 १५ अच्चाण बुट्ठी । ता अलं इमिणा ववसाएणं । एवंविहा
 देव्वपरिणइ ति^६ ।

एत्थन्तरमि 'एयवदयरें पडिबुज्जन्ति एत्थ बहवे
 पाणिणो' ति मुणिकण समागञ्चो भयवं चउणाणी देव-
 माऊसमेञ्चो अमरेसरो नाम गणहरो । तप्पहावेण महेस-

१ CE य ।

२ ACh om

३ CE om

४ A अन्हेहि जाविउ ति D ser m

५ D निवो, F om

६ A adds लयारिउ छलियाउ पौडमण्डयतो अरुणदेवो ।

राईणं वियल्लिओ सोयाणुवन्धो । अहो अउव्वदंमणो भयवं
 पमन्तो तियसपूहओ 'य । जाया धम्मसवणबुद्धी । कयं भय-
 वओ तियसेहि उच्चियकरणिज्जं, सोहिओ धरणिभाओ,
 'वरिसियं गन्धोदयं, विमुक्कं कुसुमवरिसं, विउव्वियं कच्चण-
 पउमं । उवविट्ठो तत्थ भयवं अमरेमरो, पत्थुया धम्मकहा । ५
 भणियं च णेण । भो भो देवाणुप्पिया, परिचयह मोहनिहं,
 जग्गेह धम्मजागरेणं, परिहरह पाणवहाइए पावट्ठाणे,
 अङ्गीकरेह खन्तिपमुहे गुणे, उज्जेह भाववेरियं पमायं ।
 पमायवमओ हि जौवो येवेण वि 'अणायारदोसेण विवाय-
 दाहणाहं 'पभूयकालवेयणिज्जाहं वन्धेह कम्माहं, तव्विवाएणं १०
 च पावेह सारौरमाणसे दुक्खे, जहा एम अहणदेवो देहणी
 य । तओ नरवदपमुहेहि पुच्छिओ गणहरो । भयवं, किं
 कयमणेहिं । एत्थन्तरंमि साहियं भयवया नाणसूरेण पुत्र-
 कच्चियं कहाणयं । अहो एहमेत्तस्स वि दुक्कडस्स ईदमो
 विवागो त्ति संविग्गा परिमा । 'मुच्छिओ अहणदेवो देहणी ११
 य । सद्धा चेयणा, समुप्पन्नं जाइमरणं, अवगओ मंकिंमो,
 आवडिओ सुहपरिणामो । भणियं च णेहिं । भयवं, एवमेयं,
 जं भयवया आइट्ठं ति । संभरिया अन्हेहि 'पुव्वजाहं ।
 पाविया' जिणधम्मवोही' । एवंविहा कयपरिणइ त्ति

१ A ति, D adds ति sec. m

१ CEF वरचियं ।

२ DI वज्जयः 'CF वज्जयः ।

२ D add = एत्थन्तरंमि ।

३ CEF om पुण्ण D : mar.

४ P adds अहिंसंविज्जामविज्जया ।

अवगथ अट्टज्ज्ञाण, समुप्पसो सवेगो । ता पच्चकेहि भयव
अन्हाणमणसण ति । अवणेहि जाइजरामरणरोगमोगभय^१ ।

भयवया भणिय । अणुऊवसेय इमाए अवत्याए । विसुद्ध-
पच्चकाण हि अवणेइ^२ भवपरपर, उच्छाएइ दोग्गइ, घडेइ
१ मोग्गईए, माहेइ सुरनरसुहाइ, जणेइ परमनिब्बाण । तओ
नरवइसेट्ठिममण पच्चकायमणसण, अहिणन्दिओ जेहि
भयव अमरेमरो । भणिय च जेहि^३ । भयव, सुलद्ध जे
माणसत्तण जत्य तुम धम्ममारही । विचित्तकम्मपरिणाम-
वमयाण च ज किंचि वसणमेय । ता आइसउ भयव, कि

२ अणेहि कायव्व ति । भयवया भणिय । कय कायव्व ।
तहावि ^४कट्ठेइ सब्बभावेसु दुक्कमूल ममत्त, भावेइ निरवसे-
सेस जीवेसु परमपयकारण मेत्ति, ^५दुग्गुक्केइ सुद्धभावेण
पुम्बदुक्कडाइ वडममेइ तित्थयरपणीए नाणदमणचरित्ते,
चिन्तेइ पमायवज्जणेण परमपयमरुव ति । पडिस्सुयमणेहि ।

३ पारद्ध च एय जहासत्तीए ।

एत्यन्तरमि सवेगमागएण^६ जपिय नरिन्देण । भयव,
जइ एइहमेत्तस्स वि दुक्कइस्स ईइमो विवाओ, ता कि पुण
अणुहवित्थुन्ति एए उहामपमायवमया अणवेत्थियकारिणो
अन्हारिमा पाणिणो त्ति । भयवया भणिय । महाराय,

१ (I) रोगमोगे ।) । २ (I) रागमोगे

३ (DI) जेहि ।

४ (I) कट्ठेइ ।) हिण्ड ।

५ (I) सवेगमएण ।

६ (I) अवणेति ।

७ A दुग्गुक्केइ ।

ईदमौ चेव एमा कम्मपरिणई, एदहमेत्तपमायजणियस्सु चेव
 एवमादय फल अद्विययरमचियस्सु उ तिरियनारएसु ति ।
 तत्थ तिव्वाओ विडम्बणाओ 'पहयकालाओ थ । तथवेस्काए
 थ ज किचि एय ति । एएण चेव कारणेण जपिय 'तिलोय-
 गुरुणा । सुहाहिलासिणा खु थेवो वि वज्जियव्वो पमाओ ।
 अवि थ । भरियव्व विम, मतप्पियव्वो वाही, कीलियव्व
 जलणेण, कायवा सत्तुसगई, वमियव्व^१ भुयङ्गेहि, न उण
 कायवो पमाओ । इहलोयावगारिणो विमई, उभय-
 लोयावगारी थ पमाओ त्ति । अवि थ । पमायमामत्यओ,
 महाराय, परिच्चयन्ति जीवा मयत्थ, पयट्टन्ति सरहसमकज्जे, १०
 न जोएन्ति आयइ, न पेच्छन्ति पत्युय,^२ न सुणिन्ति गुरु-
 लाघव, न वड्डमन्नन्ति गुरु, न भावेन्ति सुहामिय । तओ
 थ ते बन्धुजण पावकम्मयाइ विवाएण तेमि नारयाइएसु
 परमासुहट्टाणेषु नत्थि त किलेसट्टाण, ज न पावेन्ति त्ति ।
 राइणा भणिय । भयव, अत्थि उण कोइ उवाओ इमस्स ११
 आसेवियस्सु^३ । भयवया भणिय । अत्थि । राइणा भणिय ।
 कीइमो । भयवया भणिय । सव्वारम्भपरिग्गहवाएण चरित्त-
 मेत्तधणेहि अप्पमायाराहण ति । अप्पमाओ हि नाम,
 महाराय, एगन्तिय कम्मवाहिओमह, अण्णिन्दिय सव्वलोए,
 आणन्दिय बुहाण, सव्वस्स महाणुभावस्स, निप्पच्चवाय १०

१ D वड्डय. CE वड्डय. ।

२ Cf 1 लोय, D pr m

३ Cf adi सह ।

४ A त्तम । वत्थ ।

५ read आसेवियव्वस्सु ?

- उभयलोएसु, उच्छायण मिच्छत्तस्स, भवड्डण नाणपरिणईए,
 जणय अप्पमायाइसयस्स, साहण सयलकम्माणाण, निब्बत्तय
 परमारोगमोक्कस्स । पडिवन्नापमाया खु पाणिणो तयप्प-
 भूइमेव अप्पमायसामत्थेण ^१पवड्डमाणसवेगा निरइयारमौल-
५. थाए खवेन्ति महापमायसच्चियाइ कम्माइ, अभावओ निमित्तस्स
 न वन्थन्ति नवाइ । तओ य, देवाणुप्पिया, खविऊण कम्म-
 जालं सपाविऊण केवल अपुणरागमण जाइजरामरणरोग-
 भोगरहिंय निह्वमसुहममेध मोक्कमणुगच्छन्ति, न सेवन्ति
 ते पुणो पमाय ति । राइणा भणिय । भयव, किन्न पडि
१०. वओ अप्पमाओ एएहि, लेण एइहमेत्त पि पमायचेट्ठिय
 एएमिमेव^१ परिणय ति । भयवया भणिय । मयाराय,
 पडिवन्तो, कि तु विसमा कम्मपरिणई, न अप्पमायमेत्तेण
 निरवसेमा खवीयइ, अवि य अप्पमायाइसएण, न पडिवन्तो
 य एमो इमेहि । अप्पमायमेत्तेण वि य खवियाइ एवविहाइ
१५. ^२वज्जविहाइं वज्जयाइ एएहि, द्विओ य पुणो वि एवविह
 दुहरियहेज अणुवन्तो मेमकम्माण^३, भाविय बीय अप्प-
 मायाइसयस्स । ता धन्नाणि एयाणि । एइहमेत्तो चेव
 एएसि एस किलेमो । अओ चेव भणिय भयवया विइय-
 समारमोक्कमइवेण । पदमसयमेव कायवो अप्पमाओ, विसे-
१०. सेण सभरियन्नाइ पुव्वदुक्कडाइ, सवेगाइसएण निन्दियन्नाणि,

१ D य व०

२ CDL ० मेय ।

३ CE ०

४ १ ० कम्मायाण D ० कम्मायाण १ कम्मायाण ।

अप्पणा विमुद्धविरदभावेण निवेदयन्वाणि गुरुणो, निव्विय-
 प्पेण कायव्व विहिपुव्वय पच्छिन्त । एव विवरक्तभूयविमिद्ध-
 सुहपरिणामनिन्दणादजलणदङ्घाण कम्मयौयाण अप्पमायाद-
 मयममुभूयसुहझाणवणदवाणुप्पन्नाण वा न होद नियमेण
 विवागङ्कुरप्पसूई, न उण सेमयाण । ता एव ववत्थिए पत्ते ५
 वि अप्पमाए पमायचेद्वियसजायकम्मपरिणई अविरुद्ध त्ति ॥
 तन्नो पडिबुद्धो राया । १कराविय मन्ववन्धणविमोयणाद्वय
 उच्चियकरणिज्ज । पवन्नो पव्वज्ज मह जसादच्चमहेसरेहि ।
 एयं च वदयरमायणिज्जण सजायपच्छायावो समागन्नो १मे
 कडयचोरो । निव्वेयमार भणिय च णेण । भयव, पावकम्मो १०
 अह । मए कयमिण निससचरिय, नावेरिक्खिन्नो उभयलोय-
 साहारणो धम्मो, वड्डमन्निन्नो अहम्मो, दूमिय माणुमत्तण,
 अङ्गीकया दुक्कपरम्परा । ता कि इमिणा वयणमेत्तफलेण
 वायावित्थरेण । भयव, अवस्सुमह पाणे परिच्चएमि । ता
 एव ववत्थिए जहाजुत्तमादमसु त्ति । तन्नो दिन्नो भयवया १५
 उवन्नोगो, आहोदन्नो से नियमकरणाणुवन्धी निच्छन्नो ।
 चिन्तिय च णेण । न तीरए दमो अहिययरगुणभायण
 काउ, १अक्कन्तो मोहपरमवन्नुणा मोएण, पण्डा सुद्धधौरया,
 समागय लोदयसुन्दरत्तण । ता इम एत्थ पत्तयाल ति ।
 समालोचिज्जण साहिन्नो अणमणविही । पडिवन्न चोरेण २०

१ CE om this sentence

१ CE om ये कडय ।

१ CEF ५६० ।

- अणमणं । दिशो मे नमोकारो । पडिच्छिओ चोरेण ।
 निन्दिओ बडविहं अप्पा । वन्दिओ भयव । अहाउयरकएणं
 च कात्तगओ अरुणदेवो देइली 'य तक्करो य, समुप्पन्नाणि
 सुरत्तोए' ॥ ता एवं ववलि ए अमाररत्तममाइणत्थ महामगामो
 * ति अमोहणमणुचिद्धियं भवया^१ । एवं भोजण समुप्पन्न-
 चरणपरिणामेण भणिय सेणकुमारेण । भयव, कुलपरिह-
 वामरिसिण्णणुचिद्धियमिण, अमुन्दर च ति^२ अवगयमि-
 थाणिं । सुओ 'भयवओ मयासे इमस्स उवममोवाओ । ता
 किमन्नेण, जइ उचिओ अहं पव्वज्जाए, ता करेइ अणुगहं,
 १० देइ मम एयं ति । भयवया भणिय । माऊ, भो देवाणु-
 प्पिया, माऊ, मोहणमज्झवमिय । चेओ चेव एम ममारो ।
 विवेगमपओ गुरुगुणयड्डमाणि^३ ति उचिओ तुम पव्वज्जाए ।
 ता झड मपाडेहि ममीहिं । पइवइ मणोरहाचसवज्जामणी
 अलिच्चया ॥ तओ कुमारेण भणिओ^४ अमओ । अज्ज, सुय
 ११ तए भयवओ वयणमेष । मपाडेमि अहमेष किरियाए ।
 हियचिन्तओ य मे तुम^५ । ता अणुमन्नसु तुम ति । अम-
 च्चेण भणिय । अविग्घ देवस्स । कि तु विम्वेगि^६ देव',
 अइ दिवमाणि इमिणा चेव समुदाचारेण अणुगहेउ मं

१ AF om

२ D भयवया ।

३ D चिह ।

४ F alls 'य चोरो पडने इयतादि अउइ ति ।

५ DE अउरत्तत्थिं ।

६ F alls अमरगुह ।

७ ACE om

८ D adds च ।

९ D add, ति ।

देवो । तत्रो परिचत्तमेव मए^१ मावज्जं । 'एमो वि चिर-
यालोवउत्तो सुहो होउ' त्ति चिन्तिऊण पडिस्तुयं कुमा-
रेण । तत्रो द्वावियममच्चेणघोमणापुब्बय महादाणं, करा-
विया अट्टाहिया महिमा, ठावित्रो रज्जे कुमारपुत्तो अमर-
सेणो, अहिणन्दियात्रो पयात्रो, सम्माणिया मामन्ता, निउत्ता *
महन्तया । तत्रो पसत्ये तिहिकरणमुज्जत्तजोए अणुकूलेणं
सउणसंधाएण पवयणवस्सिएण^२ विहिणा समं सन्तिमईए
अमरगुरुपमुहपहाणपरियणेण य पव्वइत्रो हरिसेणगुरु-
समीवे कुमारो ।

अदक्कन्तो कोइ कालो । अहिज्जियं सुत्तं, अवहारित्रो ^{१०}
तयत्थो, आसेविया किरिया । उचित्रो जिणकप्पपडिवत्तीए
त्ति अणुन्नविय गुरुयणं वज्जमन्नित्रो तेण ^२अहाविहीए
पडिवत्तो जिणकप्प—कहं

^३तवेण सुत्तेण अत्येणं एगन्तेण बलेण य ।

तुलणा पञ्चहा बुत्ता जिणकप्पं पडिवज्जत्रो ॥ ^{११}

पढमा उवस्तुयंमी बीया बाहिं तदया चउक्कंमि ।

सुन्नहरंमि चउत्थी तह पञ्चमिया सुपाणंमि ॥—

^४एवमाइ तुल्लिऊणं अप्पाणं ॥

^१ D adds वि ।

^२ † पवसिएण ।

^३ DF have instead of this passage ममी तुल्लिऊमारयो । अप्पाणय
कट्ठया । ^४ CE om both verses D सुत्तेण अत्येण मवेतंतवलेण य ।

^५ CE om., DF एवमाइ तुल्लिऊणं अप्पाणं अहाविहीए पडिवत्तो जिणकप्पं ।

- तश्चो गामे ऽगराय नगरे पञ्चराएण विहरमाणो अद्द-
 क्कन्ते पद्दयकाले ससागओ कोल्लागमच्चिवेस । ठिओ एगत्य
 पडिमाए । दिट्ठो य भट्टरक्खेण कइवयपुरिससहाएण परि-
 षमन्तेण विसेणेण दुरन्तपुब्बकयकम्मदोसेण^१ । जाओ य से
 ५ कोवो । चिन्तिय च णेण । अहो मे पावपरिणई, पुणो वि
 एस दिट्ठो त्ति । अहवा सोद्धणमिण, जओ एस एयाई
 मुक्काउहो विवित्तदेसद्विओ य । ता वावाएमि एय पावकम्म,
 पूरेमि अत्तणो मणोरहे । अहवा न जुत्तमेएसि नियकुल-
 उत्तयाण पुरओ वावायण ति । ता पुणो वावादस्स ति ।
 १० चिन्तिऊण पयट्ठो तयासन्नदेवउल्लसमीव । मा वियाणिसिन्ति
 'एएण वावादइय' ति, न साहिउ नियपुरिसाण गओ तया-
 सन्नमेवावासयामं देवउल्ल^२ । थेववेलाए य अद्दक्कन्तो वासरो,
 समागया रयणी । पसुत्तो देवउल्लपीढियाए विसेणो ।
 अट्टुरत्तममए धेत्तूण मण्डलग्ग एकओ चेव गओ सेणमुणि-
 १५ वर^३समीव । दिट्ठो य^४ णेण आणनिच्चलमणो मुणी ।
^५वियम्मिया से अरई, वड्ढिओ मोहो, अवगया विचारणा,
 पज्जलिओ कीवाणलो, फुरिय दाहिणभुयाए, कड्ढिय मण्ड-
 लग्ग, भण्णिओ य भयव । अरे दुरायार, सुदिट्ठ जीवलोय
 करेहि, विवज्जो मपय मम हत्थाओ । परमज्झाणद्वियमणेण^६

१ DF add विविचतवसोसियदेहा वि य अभिषाउ तेण ।

२ D spells देउल्ल ।

३ D adds राउ ।

४ AF om

५ DF insert तउ ।

६ CE जोय instead of द्विय ।

नायस्त्रियं भयवया । आयस्त्रियं च भयवयो गुणाणुराहणीए
 १ खेत्तदेवयाए । कुविया एमा विसेणस्स । वाहियमणेण
 मण्डलगं भयवयो, अवहडं खेत्तदेवयाए^१, थग्निओ एमो,
 भणिओ य णए । अहो ते पावकम्पया, अहो संकिलेमो,
 अहो अणज्जत्तणं, अहो विवेयसुत्तया, जो एवं वासीचन्दण- ५
 कप्पस्स भयवयो वि एव ववममि । ता गच्छ, अदट्ठव्यो तुमं
 ति । २ भणिय उत्थग्निओ ३ मदयं देवयाए^२ । तिव्वक्कसाओ-
 दणं च अवगणिकण देवयाए वयणं पयट्ठो पुणो वि धाहउं^३
 भयवन्तं । ४ तलप्पहारिओ देवयाए, विणिन्तइहिरुग्घारं
 निवडिओ धरणिवट्ठे, मुच्छिओ^४ वियणए । ‘भयवओ १०
 ओगहो’ ति मंखुद्धा देवया । आसासिओ सकरुणं, अव-
 णीओ ओगहाओ, मुक्को ५ नेऊण वणनिउज्जे । तिरोहिया
 देवया । चिन्तियं च णेणं । अहो मे पावपरिणई । कहं पुण
 न एस वावाइओ^५ । गहिओ अमरिसेण । भावियं रोह-
 ज्जाण । वडुं नरयाउयं, पोसिय अभिणिवेसेण । अदक्कन्तो १०
 कोइ कालो । अन्नया विउत्ते परिणणे वाहिज्जमाणो हुहाए
 एगाई चेव वच्चमाणो ११ वोप्पिलाडवीमज्झयारंमि गिद्धाव-

१ A पोत., CE •देवयाए ।

२ CE •देवयाए ।

३ D भणिकय, CE भणित ।

४ DF यसो । ५ A om, A inserts य ।

६ D inserts इरियाए ।

७ D inserts नज्ज । ८ CE मुचिओ ।

९ CEF om

१० F adds ति ।

११ CE पोप्पि., DF मुक्किया., A •वोइ, ACEF मज्झभायस्सि ।

यरणनिमित्त पिच्छसंपायणञ्जएहि सवरेहि पयममाणो
दीणविस्सर वावाइओ विसेणो । मनुष्यओ तमाभिहाणाए
नरयपुढवीए बावीससागरोवमाज नारगो त्ति ॥

भयव पि सेणाणगारो विहरिऊण भजमुज्जोएण
५ भाविऊण उवममसुह काऊण सलेहण वन्दिऊण वीयरए
पडिवज्जिऊणमणसण ^१काऊण ^१लगडसाइत्त आराहिऊण
भावणाओ चइऊण देहपञ्जर मनुष्यओ नवमगेवेज्जे एगती-
ससागरोवमाज देवो त्ति ॥

+ + + +

वखाय ज भणिय सेणविसेणा उ पित्तियसुय त्ति ।

गुणचन्दवाणमन्तरपत्तो एय पवखामि ॥

॥ समत्तो सत्तमभवो ॥

॥ अट्टमो भवो ॥

अत्थि इहेव जम्बुद्वीवे दीवे भारहे वासे महामह-
 लुत्तुङ्गभवणसिंहरूपकनिरुद्धरविरहमग्गा देववलविहाराराम-
 मग्गा निचुत्तुवाणन्दपमुदयमहाजणा निवासो तिष्ठयण-
 मिरौए निदरिमण देवनयरौए विस्सुकम्मविणिग्गिया^१
 अओज्झा नाम नयरौ । जीए उप्पत्ती विव स्सायणस्स आगरो ५
 विव विलामाण कोमलपगरिस्सो विव पयावदस्स जम्भभूमौ
 विव विन्दयाण विस्सद्धमौलसमाथारो इत्थियाजणो । जीए
 य गुण्णगन्तपक्खवार्द^२ अचुयारचरिओ निवासो परमलच्छीए
 पियवओ पणदवग्गस्स मपाउओ समीहिद्याण पुरिसवग्गो
 त्ति । तीए य अदसइयपुब्बपत्थिवचरिओ पयावसरिसपमा- १०
 यवसीकयसयलमत्तू रायमिरौए वि य अविउत्तो कित्तीए,
 नीईए वि य अविरहिओ दयाए, अच्चन्तपयाहियपीई^३
 मेत्तीवल्लो नाम राया । तस्स सयलन्तेवरप्पहाणा पउमावई
 नाम देवी । स इमौए सह विषयसुहमणुहविसु त्ति ॥ इओ
 य सो नवमगेवेज्जयनिवासी देवो अहाउय पालिऊण चुओ १५
 ममाणो समुप्पओ पउमावईए कुष्किमि । दिट्ठ च णाए
 सुमिणयमि तीए चेव रयणीए पहायसमयमि विमलमहा-

१ A. विविद्धिया ।

२ C1) अचरार । अचरार ।

३ C) . रती ।

मल्लिलपडिहृत्य^१ समद्धामिय नल्लिमण्डेण विरायमाण
^१विउद्धकमलायरमिरौए हसकारणवचक्कवाओवमोहियं झण-
 झणन्तेण भमरजालेण समन्निय कप्पपायवराईए समासन्न-
 दिव्वोववणमोहिय पणत्तमाण पिव कल्लोललीलाकरेहि

५ महन्त सरवर वयणेणमुयर पविममाण ति । पामिज्जण^२य
 त सुहविउद्धा एसा । माहिओ य तौए जहाविहि दइयस्सु ।
 हरिमवसग्गविधपुल्लएण भण्णिथा य तेण । सुन्दरि, सयल-
 मेइणीसरनरिन्दकमलाय^३रभोयलालसो महारायहसो ते
 पुत्तो भविस्सुइ । पडिस्सुय तौए । अहिययर परितुद्धा

१० एसा । तओ भविसेस तिवग्गसपायणरयाए पत्तो पसूइ-
 समओ । तओ पसत्यतिहिकरणमुज्जत्तजोए सुह सुहेण
 पसूया एसा । दमदिमि उज्जोयन्तो सुकुमालपाणिपाओ
 जाओ से दारओ । निवेइओ राइणो मेत्तौवलस्सु पमोय-
 मञ्जूसाहिहाणए चेडियाए, जहा 'महाराय, देवी पउमा-

१५ वई दारय पसूय' त्ति । परितुद्धो राया । दिअ तौए
 पारिओमिय । कराविश वन्धणमोयणाइय उच्चियकरणिज्ज ।
 हरिमिओ नयरिजणवओ । ऊमियाओ भवणेषु आणन्द-
 धयवडायाओ । कयाओ आययणेषु मणहरविसेसपूयाओ
^४पउत्ताइ च पइभवणेषु वज्जन्तेण परमपमोयद्वारेण गिज्ज-
 २० न्तेण जम्मङ्गलगेण नचन्तीहि तरुणरामाहि पेच्छन्तीहि

१ D पडिहृत्य ।

२ A विउद्ध० D विउद्ध० ।

३ DF om

४ DE ०रामा० ।

५ ChF पयत्ताइ ।

महूरिमं बुद्धाहिं पिञ्जमाणपवरामवाहं वद्धमाणहसप्लयाहं
 उष्मासन्तेणं हरियमंघाएणं ^१फलं पावेन्तेणं वेयाल्लियसमूहेणं
 अचुदारविच्छेदाहं महापमोयपिसुणयाहं विद्धावणयाहं ति ।
 उचियवेलाए य सव्वभवणेहिंतो निग्गया मयरिजणवया
 पयट्ठा य रायभवणममुहं । ते य तहा पेच्छिऊण हरिस- ५
 वमपयट्ठपुल्लओ मभमादसएण महूरिमनच्चन्तवारविल्लयाममेओ
 मयरिजणाभिमुद्धमेव निग्गओ राया । वद्धाविओ पुत्तजम्म-
 ण्णदएणं मयरिजणवएहिं । भणिया य रादणा । तुम्हाणं चेव
 एमा बुद्धिं ति । अहिणन्दिऊण मवज्जमाणं पेच्छिऊण तेमिं
 विच्छेदं मग्गाणिऊण जहोचिय^२ पविट्ठो मभवणंमि^३ । एवं १०
 च पट्ठदिणं महन्तमाणन्दमोक्कमणुहवन्तस्स ममदस्सिओ
 पठममाओ । पट्ठविणं नामं ठारयस्स 'उचिओ एंम एयस्स'
 कलिऊण पियामहमन्तियं गुणचन्दो ति । ओ य विमिद्ध-
 पुल्लफलमणुहवन्तो पत्तो कुमारभावं । अच्चन्तादसएण गहि-
 याओ कलाओ । त जहा । लेहं गणियं आलेरकं नट्टं गीयं १५
 वादयं मरगय पुरक्करगयं ^४समतालं जूयं जणवायं 'होरा कम्भं
 दग्गमट्ठिय' अट्ठावय' अन्नविही पाणविही मयणविही अज्जा
 पहेलिया^५ मागहिया गाहा गौदया मिम्मोगो मज्झमित्यं

१ CEF उष्मासन्तेणं, उष्मासन्तोमंदना । २ D om. ३ D भिदो ।

४ D भक्ति । ५ (१) मभमादसएण । ६ D होर ।

७ D F दयमदट्ठिय । ८ D चहा, A om. m. CEF adl पतिविह ।

९ A adl वाहा ।

- गन्धजुत्तौ आहरणविही तहणीपडिकम् इत्यौलक्षण पुरिम-
लक्षण हयलक्षण गयलक्षण गाएलक्षण कुकुडलक्षणं
भैरवयलक्षण चक्रलक्षण कृत्तलक्षण 'दण्डलक्षण अमि-
लक्षण मणिलक्षण 'कागणिलक्षण चमलक्षण चन्दचरिय
५ सूत्रचरिय राऊचरिय गहचरिय^१ सूयाकार दूयाकार
विज्जागय मन्तगय 'हस्तगय भभव चार पडिचार वूह
पडिवूह खम्भावारमाण नगरमाण वत्युमाण^२ खम्भावारनिवेम
नगरनिवेम वत्युनिवेम ईमत्य तत्तप्पवाय^३ आमसिक्क
हत्थिसिक्क धणुवेय हिरणवाय सुवणवाय मणिवाय धाउवाय
१० 'वाऊजुहु दण्डजुहु^४ मुट्टिजुहु^५ अट्टिजुहु^६ जुहु^७ निजुहु^८
जुहुनिजुहु सुत्तखेसु वट्टखेसु वज्जखेसु नालियाखेसु पत्त-
खेज्ज^९ कडयखेज्ज^{१०} पयरखेज्ज^{११} सज्जीव निज्जीव
सउणह्य चेति । सो य मपत्तविसयपसङ्गममओ वि आमन्न-
याए सिद्धिभावस्स उवमन्तयाए किलिट्ठकम्पुणो अशमपर-
१५ याए कलाकलावमि अदसणयाए कन्नगरूवपगरिमस्स
विमयपसङ्गविमुहो तौए चेव नयरौए ओहमियनन्दणवणेसु
उज्जाणेषु कलाकलावशममत्तल्लिच्छो आणन्दयन्तो गुरुपया-

१ A २२५. Cf २२६.

२ A कागणि० ।

३ Cf add विवाहपडल जलापडल मुट्टिभेद चित्ताभेद at d read 'भार ।

४ D २२५ F ३२५

५ Cf add जलपरिमाण वल्लपरिमाण भूमिपरिमाण ।

६ F 'वाहप सिद्धि

७ D om

८ CE add अट्टिजुहु ।

९ A om

१० A ०९ D ०२

११ D ०५ ।

दिययाइ पूरयन्तो पणइमणोरहे संवद्धयन्तो भिच्चयणसघाय
अणुहवन्तो विमिट्ठसुणफलाइ सुह सुहेण अद्विवसइ ॥

इओ य सो^१ विसेणजीवनारओ तओ नरयाओ उव्व-
ट्टिऊण पुणो समारमाहिण्डिय अणन्तरभवे तहाविह किपि
अणुट्ठाण काऊण समुप्पन्नो वेयड्डुपव्वए रहनेउरचक्कवालउरे ५
नयरे विज्जाहरत्ताए त्ति^२ । कथ से नाम वाणमन्तरो त्ति ।
अइक्कन्तो कोइ कालो । अन्नया समागओ अओज्झातिलय-
भूय मयणनन्दण नाम उज्जाण । दिट्ठो य ऐण तमि चेव
उज्जाणे आलेखविणोयमणुहवन्तो कुमारगुणचन्दो त्ति । त
च दट्ठूण उदिषपावकम्मो अआसमामत्थेण अकुसलजोयस्स १०
गहिओ ^१परमारईए । चिन्तिय च ऐण । को उण एसो
मह दुक्कहेऊ । अहवा किमणेण ^२आणिएण, वावाएमि एय
दुरायार ति । कमायकलुमियमई गओ तस्स ममौव । जाव
न चएति तस्सोग्गह अइक्कमिउ, तओ चिन्तियमणेण । इह-
ट्ठिओ चेव अदिस्समाणो विज्जासत्तीए भेसेमि भौमणमहेण । १५
तओ मयमेव जीविय परिच्चइस्सइ । कओ ऐण वज्जप्पहार-
फुट्ठन्तगिरिमइभीमणो महाभेरवमहो । न मखुद्धो कुमारो ।
ईमि मखुद्धा वि विहमिऊण^३ धीरविया वयमया । अहिय-
यर कुविओ वाणमन्तरो । चिन्तिय च ऐण । अहो से
दुरायारस्स धीरया अहो अवज्जा ममोवरि । ता दमेमि २०

१ D m

२ A n l l जाउ बाइहमण ।

३ D परमार चरईए ।

४ D om

५ D ad la थ ।

से अत्तणो परक्कमं, निवाडेमि एयं महम्मं कच्चणपायवं^१ ।
तश्चो णेण मंचुखियहुवड्ढो नौमंमयं सेव न हविस्सुद त्ति ।
मथराहमेव पाडिश्चो कच्चणपायवो । कुमारपुष्पप्पहावेण
निवडिश्चो अज्जत्य । न छिक्खो वि मपरिवारो कुमारो ।

१. १. दुमिश्चो वाणमन्तरो । चिन्तियं च णेणं । अहो मे महा-
पावस्स सामत्थं ति । २. अहिययरं मंकिलिट्ठो चित्तेणं ।
एत्यन्तरमि कुञ्चोद समागश्चो गमणरई नाम खेत्तवाल-
वाणमन्तरो । त च दट्ठूण थेवयाए सत्तस्स अप्पयाए विज्जा-
बलस्स पल्लाणो विज्जाहरवाणमन्तरो । कुमारो वि उच्चिय-
१० समए पविट्ठो नयरि ॥

इश्चो य उत्तरावहे विमए मद्धावरे पट्ठणे मद्धायणो
नाम राया । कन्तिमई से भारिया । धूया य से रयणवई
नाम । मा य रुवाइसएण सुणीण वि मण्हारिणी कला-
विद्यस्सक्कत्तेण अमरिसी अन्नकन्नयाए । तश्चो विमत्ता से
१२ जणणी । न इमीए तिज्जयणे वि उच्चियपुरिमरयण तक्केमि ।
अह्वा वड्ढरयणभरिया भयवई मेइणी । ता निरुवावेमि
ताव नियनिउणपुरिमेहिं, को उण इमीए रुवविन्नाणेहिं
उच्चिश्चो, अश्चो आसवो से विवाहममश्चो त्ति । चिन्तिज्जण
पेसिया दिमोदिमं रायउत्तरुवविन्नाणपरियाणनिमित्तं
• विद्यट्ठा नियपुरिसा । भणिया य एए । आणेयव्वा तुमोहि

१ A *वो and omits the two next sentences.

१ D दुमिज ।

१ D om.

- ताव एय । 'तत्रो अणवरयदसणेण रायधूयपडिच्छन्दय पिव
किचिसाहमेण लिहिस्सामो 'एयपडिच्छन्दय ति । भूमणेण
भणिय । जुत्तमेय ता कह पुण एस दट्ठवो ति । चित्त-
मदणा भणिय । अरे रयणवदळ्वमभिलिहिय चित्तयर-
१ दारयववएसेण पेच्छासु एय ति । भूमणेण भणिय । अरे
साऊ साऊ, सोहणो एस उवाओ । एव च कए समाणे
'रायधूयाए उवरि केरिसो' एसो' ति एय पि विन्नाय
भविस्सइ ति । मन्तिऊण पविट्ठा नयरि । आलिहिओ
अहिमयपडो । घेत्तूण त गया^१ कुमारभवण भणिओ य
१० पडिहारो । भो महापुरिस, चित्तयरदारया अन्हे अत्थिणो
कुमारदसणस्स । पडिहारेण भणिय । चिट्ठह ताव तुन्हे^२,
निवेएमि कुमारस्स । निवेदय पडिहारेण । ममाइड च णेण,
जहा पविमन्तु ति । पविट्ठा चित्तमइभुसणा । पणमिओ
कुमारो । 'उवविमह' ति भणियमणेण । 'पमाओ' ति
११ भणिकण उवविट्ठा एए ।

उवणोओ य अह पडो हरिमियवयणेहि तेहि मपणाम ।

भणिय च देव अन्हे मल्लउराओ इह आथा^३ ॥

देव गुणाण निजय पणईयणवच्छल च 'मुणिकण ।

ता अन्हे कयउणा जेहि तुम अज्ज दिट्ठो मि ॥

१ A on

१ D दससु ।

१ A कोरसा CE कोरसो ।

२ CDE पविट्ठा ।

२ CFF तुम्हो

३ F दसाणल ।

३ ACEF सुखकव ।

मयलपुहरेष्ठ नाहो न नरवर तहवि भणिमो एवं^१ ।
 अन्हाण तुमं नाहो निशरभत्तौपहावेणं ॥
 ता देज्जह आणत्तिं चित्तकलाए मगुणलवं अन्हे ।
 जाणामो परमेसर इय भणिउं लज्जिया जाया ॥
 अह तं दट्ठण पडं पीइभरिज्जन्तलोयणजुएण ।
 भणियं गुणचन्देणं अहो कलालवगुणो तुभं^२ ॥
 जइ एस कलाए लवो ता मंपुष्ठा उ केरिसी होइ ।
 सुन्दरअमंभवो चिय अओ-वर^३ चित्तयअत्त ॥
 अन्हेहि अदिट्ठउब्बो अन्हेहि वि नूणमेत्थ लोएहिं^४ ।
 एवंविहो सुहूवो रेहानामो न दिट्ठो त्ति ॥
 जइ वि य रेहानामो पत्तेयं होइ सुन्दरो कहवि ।
 तहवि समुदायमोहा न एरिसी होइ अन्नत्त ॥
 एसा विमालनयणा दाहिणकरधरियरम्ममयवत्ता ।
 हूवि व्व मयणधरिणी चित्तगया हरइ चित्तादं ॥
 जइ पुण मणुयसुरासुरलोएसु हविज्ज एरिसी कावि ।
 विग्गहवई सुहूवा निज्जिय^५ जयलच्छिलायणा ॥
 ता^६ नमिऊण इमीए मयणो नियकज्जभारमुद्दामं ।
 हेलाविणिज्जियजओ भुवणंमि सुवेज्ज वीमत्थो ॥
 ता अइमयकोमजं तुन्हाण इमं दढं महं वित्तं ।
 अवहरइ^७ अहियउब्बं निउणगुणा कं च न हरन्ति ॥

१ DE एय ।

२ D तुभं ।

३ CL अयोवर, A अउवरि ।

४ CE लोयमि ।

५ A नरद ।

६ AD विमिऊण ।

७ CE अदिहि ।

एव पयपिरमी^१ गुणचन्दे तेहि निउणपुरिसेहि ।

भणिय न एत्थ अन्ध अदमयनिउणत्तण नाह ॥

अदमयनिउणत्त पुण एत्थ सुण भयवओ पयावदणो ।

जेण जयसुन्दरमिण सुडह रुव विणिम्मविय ॥

४ अन्हेहि लिहियमेत्त नरवर दट्ठुण किमिह निउणत्त ।

अन्धाण रुवमोह मपुणमणालिहन्ताण ॥

इय तव्वयण सोउ हरिसियवयणेण तो कुमारेण ।

भणिय तुन्हेहि कहि एय आलोदय रुव ॥

समारसारभूय नयणमणाणन्दयारय^२ परम ।

९ तिङ्गयणविन्ध्यजणय विहिणो वि अउव्वनिम्माण^३ ।

भणिय च तेहि नरवर सुण सङ्खउरमि गुणनिहाणमि ।

दरियारिमदणरई राया सङ्खायणो नाम ॥

तस्सेसा गुणखाणी ओहामियतियमसुन्दरिविलासा ।

धूया पाणअहिया रयणवई नाम नामेण ॥

१५ अन्हेहि वण्हमहे दिट्ठा एस त्ति कसया नाह ।

नयराओ^४ निरुमन्ती दिव्व जम्पाणमाहूढा ॥

धरियधवलायवत्ता सहियणपरिवारिया विमालच्छी ।

उज्जाण गन्तुमणा दाहिणकर^५ निमित्तमयवत्ता ॥

अन्हेहि तओ लिहिय गेह गन्तुणमह पड छेत्तु ।

१० लिहिया सुद्धमयच्छी दमणमणुसभरन्नेहि ॥

१ MS. 'मि' ।

२ ODL. 'रिण' ।

३ OE. विन्ध्य ।

४ Δ निम्मा ।

५ F धरिय

न य तीए सुन्दरत्त रुवम्भारादियं दहहेहि ।
 मन्ने न विसुयम्भो वि अवितह १तं खमो लिहिउ ॥
 दहु पि ज न गज्जद अबुहेहि साहिउ १ च वायाए ।
 दिहु पि चित्तयम्भे न आराहिज्जए कह णु ॥
 सोऊण इमं वघण गुणचन्दो मयणगोयर पत्तो ।
 रायाणुभावओ च्चिय आलम्बणपगरिसाओ य ॥
 गूहन्तेण तहावि य नियमागारमह १ जपियं तेण ।
 भण भो वित्युयबुद्धी अन्न पमिणोत्तर किञ्चि ॥
 ज आणवेद देवो भणित्तर परिओसवियसिधच्चेण ।
 अणुसरिऊणमिण तो पढिय पमिणोत्तर तेण ॥ १०
 किं देन्ति कामिणीओ ? के हरणया ? कुणन्ति किं सुयगा ? ।
 क १ च मऊहेहि मसो धवलेद सिग्घसेवोवल्लहिऊण ? ॥

भणिय कुमारेण 'नहमणाभोध' । चित्तमदणा भणिय ।
 अहो देवस्स लहणवेगो । कुमारेण भणिय । पढसु किपि
 अन्न ति । विसालबुद्धिणा पढिय । १५
 कि छोद रहस्स वर ? बुद्धिपसाएण को जणो जियद ? ।
 कि च कुणन्ती वाला नेउरसद् पयासेद ? ॥

ईसि विहमिऊण भणियं कुमारेण 'चक्कमन्ती' । 'अहो
 अदसओ' ति जपिय भूसणेण । भणिय च णेण ! देव, मए

वि किंपि पमिणोत्तरं चिन्तियमामि, तं सुणउ' देवो ।

कुमारेण भणियं 'पठसु' त्ति । पढियं भूमणेण ।

किं पियह ? किं च गेणहह पढमं कमलसु ? देह किं
रियुणो' ? ।

मववज्जरमियं भण किं ? 'उवहमरं केरिमं वळं' ? ॥

- ९ 'दमदमही का दिज्जइ परलोए' का दद्धा वाणरेण ?
कं जाइ वड्ड ? अमियमइणमि नद्धा सुरासुरा केरिसे अ
दमदिमिज्जत्ता ? कि इच्छइ मयलं चिय तेसोळं ? केरिमं
च जुवईहि 'मया दाविज्जइ नियवयणं' ? ॥

कुमारेण भणियं 'पुणो पठसु' त्ति । पढियं भूमणेण ।

- १० अणन्तरमेव लहिज्जण भणियं कुमारेण । 'कलालकारमण-
हरं मविसेम' ^१ । चित्तमइणा भणियं । अहो देवसु बुद्धि-
पगरिमो, जमेयं सद्धं ति । देव, महन्तो एयसु पत्य अहि-
माणो आमि, न सद्धं च एयमणेण । भूमणेण भणियं । अरे,
तुज्झ पि अज्ज अहिमाणी अवेइ । कुमारेण भणियं 'कहं
११ विय' । भूमणेण भणियं । देव, एएण वि एवंविहं सेव चिन्तियं ।
कुमारेण भणियं 'पठसु' त्ति । पढियं चित्तमइणा ।

१ D सुवच ।

२ CL अरिचुत्तं, १ विच रिचुत्तं ।

३ AD वप० ।

४ I have not been able to find the name of this metre. If we omit दमदमही, the meaning of which is not clear, the rest consists of 8+8+11 gāthas, the sixth gāthā in each line being amphibrachys, जगध १ D om

५ ११२ कं धालं कार मवहरं मविसेम, and कलाल कार मवहरं मविसेम ।

‘के कठिणा नरिन्द ? का कमणा ? तेश्रो कासु सामश्रो ? ।

उच्छू केरिम व्व ? के १य अरहिया ? का उयहिगामिणी ? ।

के धणपरसुनहरमायाविस^१ ... प्पहाणया जाणसु ॥

१ कुमारेण भणियं ‘पुणो पढसु’ त्ति । पढियं चित्तम-
दणा । अणन्तरमेव लहिऊण भणियं कुमारेण । ‘पत्थरा-
मसौहासुरसप्पवराहलावया’^२ । भूसणेण भणियं । अहो
अच्छरीयं, नज्जइ देवेण चेव कियं ति । विन्हिया चित्तमद-
भूषणा । भणिश्रो कुमारेण धणदेवाहिहाणो भण्डारिओ^३ ।
भो धणदेव, देहि एयाण दीणारलखं ति । धणदेवेण
भणियं । अं देवो आणवेद । चिन्तियं च णेण । अहो १०
सुद्धया कुमारस्स । अलखं दाणमेव नत्थि । नूणं न-याणइ
एसो, किपमाणो लखो । ता इमं एत्थ पत्तयालं । मंपाडेमि
एयमेएसिं कुमारपुरओ चेव, जेण विन्नायलखकमहापमाणो
न^४ पुणो वि थेवकज्जे एवमाणवेद त्ति । चिन्तिऊण आणा-
विओ तेण तत्थेव दीणारलखो, पुत्तिओ कुमारपुरओ । ११
भणियं कुमारेण । भो धणदेव, किमेयं ति । धणदेवेण
भणियं । देव, एसो भो दीणारलखो, जो पसाईकओ

१ Metre uncertain.

२ १ CE अयरहिया D अयरयरहिया ।

३ The omitted passage reads in A वसविसय in D वसमाण in F मणवस, in CE वसवसमाण ।

४ viz पत्थरा मसौ इहा सूरसप्पवरा हला लावया, and पत्थ राम भौह अहुर
सय वराह लावया । १ CDI भण्यागारिओ । २ A has न after ‘अहो’ ।

- देवेण एएमि चित्तयरदारयाण । कुमारेण चिन्तिय ।
 हन्त किसेय^१ अज्ज^२ सपयादमण । नूण पभूओ खु एम
 एयस्स पडिहायद,^३ ता म सुहित्तणेण किल पडिवोहिऊण
 एयप्पयसणेण नियत्तेद इमाओ सपरिगप्पियमहादाणाओ,
 ५ *नेच्छद य मज्झ सपयापरिक्खस^४ ति । अहो मूढया धण-
 देवस्स, जस्स एगन्तवज्जे अणुणुगामिए सह जीवेण साहारणे
 अग्गितक्कराईण पयाणमेत्तफले परमत्थओ अवधारकारए
 पयारन्तरेण अत्थे वि पडिवन्थो त्ति । केत्तिओ वा एम
 छरओ । न खलु एएण एत्थ पि जसो^५ एए वि^६ चित्तयर,
 १० दारया परिमिएण वि वएण^७ एयनिमित्त पि 'असकिलेस-
 भाइणो होन्ति । न य असपयाणेण अपरिक्खसो सपयाए-
 अवि य पुणसभारेण । खीणे य पुणसभारे अदिज्जमाणा
 वि अन्नेमि अपरिमुज्जमाणा वि अत्तणा गोविज्जमाणा वि
 पच्छे रक्खिज्जमाणा वि महापयत्तेण असमय न जायद ।
 १५ कि वा दाणपरिभोगरहियाए अणुवयारिणीए उभयलोएसु
 ओहमणिज्जाए पण्डियजणाए अवित्तीकसारयमेत्ताए तत्त-
 चिन्तासु केवलाणत्थफलाए सब्बहा^८ 'अन्नासकप्पाए त्ति ।
 ता पडिवोहदस्स अहमिण पत्थावेण । इम पुण एत्थ पत्त-

१ CI add ति । २ CF सपयाण• DE सपायणा•, A •दरिषण ।

३ A पडिहाद ४ D नेच्छद । ५ D मय । ६ D add वि ।

७ CEF om ८ DE add सुहित्तो हन्ति ९ D य स • ।

१० १ मत्तास• CEF मत्तासद•, D मत्तासद•, OE explain मत्तासमय • ।

यात्तं, जमन्नमवि लखं एएसिं द्वावेमि; एसो वि एयस्स
 पडिबोहणोवाओ चेव त्ति । चिन्तिऊण भणियं च णेणं ।
 अज्जधणदेव, किसेसो लखो त्ति । धणदेवेण भणियं । देव,
 एसो त्ति । कुमारेण भणियं । अत्तं दोण्हमेयमेत्तेणं; ता
 अत्तं पि देहि त्ति । धणदेवेण भणियं । जं देवो आणवेद ।
 विन्दिआ पित्तमदभूमणा, चिन्तियं च णेहिं 'अहो उदारया
 'आसयस्स' । निवडिऊण चलेस्स नेयावियं नियमावासं ॥

एत्यन्तरमि समागओ मज्झण्हसमओ । पडियं काल-
 निवेयएण ।

मज्झत्यो चिय पुरिसो होइ दढं उवरि सव्वसोयस्स । १०

एवं कहयन्तो विथ सूरु नइमज्झमाहूढो ॥

वारविलासिणिसत्यो तुरियं देवस्स मज्जणनिमित्तं ।

इत्तुकुत्तकणयकलसो गज्जणभूमिं समालियद ॥

एवं सोऊण उड्डिओ कुमारो, गओ मज्जणभूमिं ।

मज्जिओ अणेमेहिं गन्धोदएहिं^१ । कयं करणिज्जसेसं । ११

रयणवदसाहिलासो थ ठिओ विचिन्तसयणिज्जे । चिन्तियं च

णेणं । अहो से ख्वं सङ्गायणनरिन्दधूयाए । कन्नया य एहा ।

ता अविहूढो संपओओ^२ इमीए त्ति । चिन्तयन्तस्स

समागया अत्यादयावेला । ठिओ अत्यादयाए । समागया

१ DF इयस्स, om next sentence

२ AD इयए ।

१ F गंधदब्धेहिं ।

- विमालबुद्धिष्णुहा वयसया । पत्युश्चो चित्तयम्नविणोश्चो ।
 आलिङ्गिश्चो कुमारेण सुविहन्तुज्जलेण वस्यकम्पेण अलसिक्क
 माणेहि गुलियावएहि अणुख्वाए सुज्जमरेहाए पयडदसणेण
 निम्भुन्नयविभाएण विसुद्धाए वट्टणाए लचिएण भूमणकलावेण
 १ अहिणवनेहसुयत्तणेण परोप्पर हासुप्फुल्लवद्धदिट्ठी आरूढ-
 पेम्भत्तणेण लङ्घिश्चोचियनिवेसो विज्जाहरमघाडश्चो त्ति ।
 एत्यन्तरमि समागया चित्तमदभूषणा । दिट्ठो य णेहि
 'गुलियावावडग्गहत्यो त चेव विज्जाहरमघाडय पुल्लोएमाणो
 कुमारी त्ति । पणमिक्कण महरिम भणिय च णेहि । देव,
 १० किमेव त्ति । तश्चो ईमि विहसियसणाह 'निख्वेह तुम्भे
 मयमेव त्ति भणिक्कण समप्पिया चित्तवट्ठिया । निख्विया
 चित्तमदभूषणेहि । विम्भिया एए । भणिय च णेहि । अहो
 देवस्स मव्वत्थ अप्पडिहय परमेसरत्तण । देव, अउव्वा एसा
 चित्तयम्नविच्छिन्ती साहेद विथ नियभाव फुडवयणेहि ।
 १५ चित्तयम्ने देव दुक्कर भावाराहण । पसमन्ति थ इणमेव एत्य
 आयरिया । अहिणवनेहसुयत्तणेण वि थ परोप्पर हासुप्फुल्ल-
 वद्धदिट्ठित्तण तहा आरूढपेम्भत्तणेण वि थ लङ्घिश्चोचिय-
 निवेसथ च एत्य असाहिय पि देव जाणन्ति बालया वि,
 किमङ्ग पुण इयरे जणा । एव च देव चित्तमत्थे पट्ठिज्जइ ।
 २० जहा विणा चरियादणा^१ अट्ठियारेण जहा कहचि किल

११ 'कारिसयभावजुत्त चित्तयथा' निष्कञ्जद, तारिमयभावसपत्नौ
 नियमेण चित्तधारिणो । ता देव, आमन्त्रो देवस्सु पियदमणेण
 ईदमो भादो न्ति निवेदय देवस्सु । ईसि विहसिय कुमारेण ॥
 एत्यन्तरमि समागन्तो सङ्गासमन्तो । पठिय कालनिवे-
 यएण ।

सङ्गाए बडुराओ व्य दिणयरो तुरियमत्यमिहरमि ।
 सकेयट्ठाण पिव सुरगिरिगुञ्ज^१ समल्लियद ॥
 वित्थरद कुसुमगन्धो^२ 'अणह दिक्कन्ति^३ मङ्गलपदेवा ।
 पूरञ्जद रङ्गाहो रामाहि रमणभवणेषु ॥

एथमायणिकण 'गुरुचलणवन्दणासमन्तो' न्ति उट्ठिओ ।
 कुमारो, गन्तो जणणिजणयाण सयाम । वन्दिया तेसि चलणा ।
 बड्ढमन्निओ णेहि । ठिओ कचि कासु गुरुमसीवे । उचिय-
 समएण च गन्तो वासगेह । अणुसरन्तस्सु रयणवईहव वोलिए
 उचियसमए समागया निहा । पहायसमए दिट्ठो णेण
 सुमिण्णओ । जहा किल उवणैया केणावि सोमहवेण दिव्व^४
 कुसुममाला । भणिय च णेण । अहिमया एसा कुमारस्सु,
 ता गिणहउ दम कुमारो । गहिया य णेण, घेत्तूण निहिया
 कण्ठदेसे ।

एत्यन्तरमि पहायाद 'पाहाउयट्ठराद । विउट्ठो कुमारो ।
 पठिय कालनिवेयएण ।

१ A कारित ।

२ T चित्तमहि ।

३ CFT सुरमयकुञ्ज ।

४ D अणहदि ।

५ A सङ्गमप ।

६ D प ।

अह निष्ठाभियन्तिमिरो विश्रोयविज्जराण चक्कवाथाण ।

मगमकरणेक्करसो विद्यमिओ अरुणकिरणोद्धो ॥

पवियसियकमलवयणा मज्जयरगुञ्जनधद्धमणीया ।

पवणधुयपत्तहत्था^१ जाया सुहदमणा नलिणी ॥

१. एय सोऊण हरिमिओ चित्तेण । चिन्तिय च णेण ।

भवियव्व रयणवईलाहेण । न एस सुमिणओ अन्नहा परि-

णमद्द, उववूहिओ^२ पाहाउयद्वारेण, नियमिओ मज्जलमहेहि,

पहाए य दिट्ठो । ता आमन्नफलेण इमिणा होयव्व ति ।

चिन्तिऊण उट्ठिओ मयणीयाओ, कय गुरुचलणवन्दणाद्द

१. आवस्तुय । ठिओ अत्यादयाए । समागथा विमालबुद्धिप्पसुहा

वयमया । समारद्धा गूढचउत्तयगोट्ठी । पढिय विमाल-

बुद्धिणा ।

सुरयमणस्स रद्धरे नियम्भभनिर वद्ध धुयकरग्गा ।

तस्सणवुत्तविवाहा

१. कुमारेण भणिय । पुणो पढसु ति । पढिय विमाल-

बुद्धिणा । तओ कुमारेण ईमि विहमिऊण भणिय ।

वरयस्स कर निवारेद्द ॥

विमालबुद्धिणा भणिय । अहो देवेण लद्ध ति । चित्त-

मद्दणा पढिय ।

१. भावियरदमाररसा समाणित सुक्कवहलमिक्कारा ।

न तरु विवरीधरय

कुमारेण भणिय । पुनो पठसु त्ति । पठिय विजयमरणा ।

नरु कुमारेण । भणिय च लेण ।

लियवभाराक्षमा मामा ॥

भूमणेण पठिय ।

विजयमि मउल्लिधच्छो घणवोमभगा मामलो^१ सुहर ।

विवरीधसुरयसुहिवा

कुमारेण भणिय । पुनो पठसु त्ति । पठिय भूमणेण ।

नरु कुमारेण । भणिय च लेण ।

वोममह उरमि रमणसु ॥

एव च जाव कश्चि वेण चिट्ठमि, तावागमून निवेदय
पठिहारेण । कुमार, आमपरिवाहणनिमित्त वाहयालि^१ पठो
देवो कुमार महावेद त्ति । कुमारेण भणिय । जं ताओ
आणवेद त्ति^२ । उट्टिऊण परियणममेओ निग्गओ भवणाओ^३ ।
आऊढो जणवोआह मिलिओ रायमग्गे मरवरसु गओ^४
वाहयालि^५ । वाहिया पणवे 'मन्हीयतुरुहवज्जरदया
आमा । उचियममएण पविट्ठो मयहि । कथं करणिज्जसेम ।
एव च विमिट्ठविणोएण मह पित्तमहभूमणेहि चरुच्छिया
करवि दियहा । अद्यया य काऊण रयणवर्द्धवगुणकित्तण
निभरुहण्ठापराहीणयाए असन्तालासेण तोए दमणमि^६

१ D आमओ A E आमिओ ।

२ A E वाहि ।

३ A F om

४ A मेवाओ ।

५ A E वाहि ।

६ C D F F वजोय ।

‘एव पि ताव पेच्छामि’ त्ति समत्थिज्जण^१ निययद्वियएण
समानिद्विया चित्तवट्ठियाए रयणवर्द । पुलोदया सिण्हेहसार
अणिमिसलोयणेण, लिहिया य दिट्ठे^२ गाहा ।

द्वियए वि ठिय बाल पेच्छह दिट्ठ पि चित्तयस्सामि ।

५ इच्छद तद्वावि दट्ठु समुसुओ अन्तरप्पा मे ॥

एत्यन्तरमि समागया चित्तमदभूषणा । ‘कुमारवत्तह’
त्ति न धरिया पडिहारेण । पविट्ठा कुमारसमौव । दिट्ठा
चित्तवट्ठिया । ‘देव, किमेय’ त्ति जपियमणेहि । ईसि
^१हमिज्जण भणिय कुमारेण । तुय ^२वयपडिच्छन्दयालिहण

१० ति । तेहि भणिय । देव महापसाओ त्ति । तओ चेत्तूण
निरुविया चित्तवट्ठिया । विन्दिया एए । वाचिया गाहा ।
चिन्तिय च णेहि । धन्ना खु मा रायधूया, जा कुमारे-
णावि एव बडमन्निज्जद । अहवा किमेत्य अच्छरिय,
विसओ खु मा एवविहाए बडमाणणाए । ता इम एत्य

१५ पत्तयालं, ज सिग्घमेव एय देवौए निवेदज्जद त्ति
चिन्तिज्जण भणिय चित्तमदणा । देव, अउवो एस पडि-
च्छन्दओ । अहो इयमेत्य अच्छरिय, जमदिट्ठ पि नाम
एवमाराहिज्जद । भूषणेण भणिय । देव, एरिसा चेव मा
रायधूया, न किचि अन्नारिम । धन्ना य मा, जा देवेण

२० एव बडमन्निज्जद ।

१ OF समारब्धिज्जद ।

२ CEt देट्ठओ ।

३ F वि० ।

४ CE यय० DF मूय० perhaps मूय० १ ।

एत्यन्तरंमि पविट्टो पडिहारो । भणियं च णेण ।
 कुमार, समागञ्चो देवमन्तिञ्चो विस्सुभूई नाम गन्धर्व्विञ्चो
 कुमारदंसणसुहमणुहविउमिच्छइ^१ । कुमारेण भणियं 'पवि-
 सउ त्ति । गञ्चो पडिहारो । पविट्टो विस्सुभूई । पणमि-
 ऊण कुमारं भणियं च णेण । देवो आणवेद । "अत्यि^२
 अन्दाणं पत्युए गन्धर्व्ववियारे सरे विघ्नमो त्ति, 'तमा-
 गन्तूणमवणेउ कुमारो" । तञ्चो ईसि विहमिऊण जपियं
 कुमारेण । अहो तायस्स अवत्तमि वड्डमाणो । विस्सुभूइणा
 भणियं । कुमार, गुणा एत्य वड्डमाणहेयवो, न अवत्तमेत्तं ।
 चित्तमइभूमणेहि भणियं । एवमेधं^३, मयलगुणपगरिसो^४
 कुमारो त्ति । तञ्चो 'जं ताञ्चो आणवेद' त्ति भणिऊण
 उट्ठिञ्चो कुमारो, गञ्चो नरिन्दभवण ।

इयरे वि चित्तमइभूमणा विन्दिया कुमारविन्नाणादम-
 एण गया मभवणं । भणिञ्चो य चित्तमई भूमणेण । अरे
 चित्तमइ, मंपन्नमन्दाण समीक्षियं । ता इमं एत्य पत्तयालं ।^५
 आलिहिऊण जहाविन्नाणविहवेण कुमारख्वं अमंमिऊण
 कुमारस्स दुयं गच्छन्, जेण दट्ठूण कुमारख्वाइमयं चिय
 इमस्स विन्नाणादमयं^६ च देवी लज्जं मंजोएइ रायधूयं
 कुमारेण सह^७ । एवं च कए ममाणे मा चेव रायधूया
 मयलगुणमंजुया महादेवो मजायद त्ति । चित्तमइणा ?

१ F adds ति ।

२ D inserts ता ।

३ D corrects this in एवमेधं

४ ACFF om

५ CFF om

- भणियं । अरे भूमणय, मसिऊण कुमारस्स गच्छन्ताण को
 दोमो त्ति । भूमणेण भणियं । अरे पत्युयविघाओ, जओ
 न पेसेइ लज्जं अहे कुमारो त्ति । चित्तमइणा भणिय ।
 अरे अत्थि एय, ता एव करेन्ह । आलिहिओ कुमारो ।
 १ तओ घेतूण त कुमारालिहियचित्तवट्ठियादुय^१ च घेतूण
 निगयया अओज्झाओ । गया कालक्कमेण सङ्खउर । ^२पविट्ठा
 निययभवणेषु । चौयदियहे च गया देवीभवणं । दिट्ठा^३
 णेहिं देवी । साहिओ ^४धणुव्वेयगुणणाइओ ^५गन्धव्वमर-
 मसयावणोयणपञ्चवसाणो मयलवुत्तन्तो । दसिओ से कुमारो
 १० कुमारालिहियचित्तवट्ठियादुय च । ^६तओ मपरिओम निरु-
 विऊण कुमाररूवं कलाकोसल च परितुट्ठा एमा । दवाविय
 चित्तमइभूमणण पारिओमिय । ^७निरुविओ कुमारो
 देवीए । चिन्तिय च णए । अहो से रूवमयया, अहो अव-
 त्याणगइओ मंठाणविसेमो । तओ अदमयकोउएण ^८अजाय-
 १५ मतोसाए कुमारदमणस्स निरुविआओ ^९अन्नाओ ^{१०}वि-
 चित्तवट्ठियाओ । 'अहो से रूवपगरिमाणुरूवो विद्याणपग-
 रिमो' त्ति विन्दिया देवी । वाचिया य णए मा धूय-
 पडिच्छन्दयहेट्ठओ कुमारलिहिया गाहा । हरिमिया

१ F • चित्तवट्ठियः । १ CEF om the next two sentences D : marg

२ D adds च । २ CEI om, D : marg

३ CLÉ om all down to परितुट्ठा ।

४ A २d is पुओ वि ।

५ A सजाय, D sec mann ।

६ A om

चित्तेण । चिन्तिय च तीए । धन्ना खु मे धूया, जा
 कुमारेण एवमहिलसीयद^१ । पेसिओ य णाए मयणमञ्जुया-
 हत्यमि कुमारपडिच्छन्दओ रयणवईए । भणिया य एसा ।
 हला, भणाहि मे जाय, जहा लज्ज एय मिक्खेहि । गया
 मयणमञ्जुया । दिट्ठा रयणवई । उवणीया चित्तवट्ठिया । ५
 भणिय रयणवईए । ^१हज्जे किमेय ति । तीए भणिय ।
 भट्ठिदारिए, पेसिओ खु एस पडिच्छन्दओ देवीए, आणत्त
 च तीए, जहा लज्ज सिक्खाहि एय ति । रयणवईए भणिय ।
 हला, को उण एस आलिहिओ । मयणमञ्जुयाए^२ भणिय ।
 न याणामि निस्समय । एत्तिय पुण तक्केमि, एस भयव १०
 पुरन्दरो । रयणवईए भणिय । हला, महस्सलोयणदूमिओ
 खु एसो सुणीयद । मयणमञ्जुयाए भणिय । जइ एव, ता
 नारायणो । रयणवईए भणिय । हला, सो वि न एव
 कणयावयायच्छवी । जइ एव, ता सब्बजणमणाणन्ददाई^३
 चन्दो । रयणवईए भणिय । हला, न सो वि एव १५
 निक्कलङ्को । मयणमञ्जुयाए भणिय । ता कामदेवो भवि-
 स्सइ । रयणवईए भणिय । हला, कुओ उ तस्स वि ^४ज्ज
 हरज्जकारज्जयवहमिहापय गयस्स ईइसो लायल्लभोहावयारो ।
 मयणमञ्जुयाए भणिय । जइ एवं, ता सयमेव निरुवेउ

१ A •सियद ति ।

१ DF ५त ।

२ CE spell here and afterwards •मञ्जुया । •मञ्जुसा ।

३ AF •थारो ।

४ CEF om

- भट्टिदारिया । तत्रो चिर निज्जादत्रो रयणवईए । भणिय
 च णए । हला, तक्केमि एस माणुसो । जत्रो पवडुमाण
 वयविसेसस्स पुब्बरूव पिव इम लक्खीयइ, अवट्ठियवय-
 विसेसा^१ य अमाणुसा । तहा निसेमोचिय इमस्स निद्ध
 १ लोयणजुयल, अणिमिस्स च एयममाणुसाण^२ । मयणमञ्जुयाए
 भणिय । सुट्टु जाणिय भट्टिदारियाए । एवमेथ न सदेहो
 न्ति । अह पुण तक्केमि भट्टिदारियाए चेव एसो वरो
 भविस्सइ ॥ एत्यन्तरमि नियकज्जसगय जपिय सिद्धाएस-
 पुरोहिण । को एत्य सदेहो, अससय भविस्सइ । एय
 १० सोऊण हरिसिया रयणवई । भणिय मयणमञ्जुयाए
 भट्टिदारियाए सुय सिद्धाएसवयण । तत्रो हरिसपराहीण
 याए ईसि विद्धमिऊण^३ वड्डमन्निऊण तीए वयण समारद्धा
 पुलोदउ । भणिया य चित्तसुन्दरी । हला, उवण्णेहि मे
 चित्तवट्ठिय वट्ठियासमुगय च, जेण मपाडेमि अम्भाए सासण
 १४ ति । 'ज भट्टिदारिया आणवेइ' न्ति जपिऊण सपाडिय-
 मिण चित्तसुन्दरीए । समारद्धा समालिहिउ । तत्रो महया
 अहिणिवेसेण निरूविउ पुणो पुणो तहारूवो चेवालिहिअो
 तीए पडिच्छन्दओ । भणिया य मयणमञ्जुया^४ । हला, उव-
 ण्णेहि एयमम्भाए, भणाहि य अम्ब 'किसेस आराहिओ न व'

१ CDE *सेषो ।

२ CEF add ति ।

३ A *एव वयणकमसेव ।

४ CEF also spell here and below *मंजुषा ।

त्ति । मयणमञ्जुयाए भणिय । जं भट्टिदारिया आणवेद ।
 गया मयणमञ्जुया । विन्नत्ता य णाए देवी । भट्टिणि, भट्टि-
 दारिया रयणवई विन्नवेद 'निरुवेह एयं चित्तपडिच्छन्दयं,
 किमेम आराहिओ न व' त्ति । ममप्पिया चित्तवट्टिया,
 गहिया देवीए । निरुविक्कण चिन्तियमिमीए । अहो मे
 धूयाए चित्तयक्खचउरत्तणं । 'मोहणयरो खु एमो पडि-
 च्छन्दयाओ । आणाविया य णाए कुमारलिहिया रयण-
 वडचित्तवट्टिया, आमञ्चीकया कुमारपडिच्छन्दस्स, जाव
 'असन्ताणुरूव मिद्धणयं' ति हरिमिया देवी । भणियं च
 णाए । हला मयणमञ्जुए, भणाहि मे जायं, जहा सुट्ठु १०
 आराहिओ, अन्न च, सब्बकालमेव तुमं एयाराहणपरा
 हवेज्जसु^१ त्ति; एयं च ते पारिओसिय, तुमं पि एएण एवं
 चेवाराहिय त्ति; निरुवेहि एयस्स चित्तकोमलं ति ।
 भणिकण ममप्पियं से चित्तवट्टियादुय । 'जं मए वियप्पियं,
 तं तह' त्ति हरिमिया मयणमञ्जुया । गया रयणवई- ११
 समीवं । भणिय च णाए । भट्टिदारिए, परितुट्ठा ते देवी,
 भणिय च णाए, जहा सुट्ठु आराहिओ त्ति । पेसियं च ते
 पारिओसियं । तं पुण न अन्नपारिओसियप्पदाणमन्तरेण
 ममप्पिउ^१ जुज्जद । रयणवईए भणियं । हला, देस्सामि ते
 पारिओसियं । पेच्छामि ताव, किं पुण अम्वाए पेसियं १०

पारिश्रोमिय । मयणमञ्जुयाए भणिय । ज भट्टिदारिया
 आणवेद । उवणीया से कुमारलिहिया चित्तवट्टिया ।
 दिट्ठा रयणवर्देए^१ । चिन्तिय च णाए । हन्त अहं पिव
 एत्थ आलिहिय त्ति । भणिय च णाए । हला मयण-
 मञ्जुए, किमेय ति । तौए भणियं । भट्टिदारिए, देवीए
 जहा सुट्ठु आराहिशी त्ति आणवेऊण दम आणत्त, “अन्न
 च, मध्वकालमेव तुम एयाराहणपरा हवेज्जासु^२ त्ति
 एयं च ते परिश्रोमिय, तुम पि णएण एव चेवाराहिय
 त्ति निरुवेहि एयस्स^३ चित्तकोमल नि,” तथा ज मए
 तत्किय, ‘भट्टिदारियाए एसो वरो हविस्सुद,’ त तह त्ति
 तक्केमि । तओ अचन्तमाहिलास पुणो चित्तपदगिद^४
 पुलोदय वाचिऊण य गाह हरिमवसुब्बेणपुलयाए जपिय
 रयणवर्देए । हला मयणमञ्जुए, किमह एमा आलिहिय
 त्ति । अणुहरद चित्तपदगिद^५ । तओ अचन्तं निरुविऊण
 भणिय मयणमञ्जुयाए । सुट्ठु अणुहरद त्ति । न नञ्जद,
 कि भट्टिदारिया आलिहिया, कि वा भट्टिदारियाए सेव
 एत्थ पडिबिम्ब मकन्त ति । तओ हरिमिया रयणवर्दे ।
 भणियं च णाए । को उए एसो भविस्सुद । मयणमञ्जु-
 याए भणिय । तक्केमि, कोद महाणुभावो भट्टिदारिया-

१ A. mld's निरुविहिया य दिट्ठ उप्पसल्लोयणाए चित्तवट्टियादुर्यं ।

२ CP हवेज्जासि

३ ACP om चित्त ।

४ D चित्तपदिद

५ A1 उपगई D चित्तपचिचिगती ।

ગુરાદે સયલકલારયણાયરો રાયલત્તો ભવિન્નદ । રયણ-
 વર્દે મણિયં । હલા, ન કયાદ અહમણેણ દિદ્ધા, તા કહ
 મમાણુરાદ ત્તિ । મયણમજ્જુયાએ મણિય । મટ્ટિદારિયે,
 તક્કેમિ, તુમ પિ દમિણા એમેવ ચિત્તયમ્મગયા દિદ્ધ ત્તિ ।
 રયણવર્દે મણિય । હલા, કિ ચિત્તયમ્મગયદિદ્ધાએ વિ ૧
 અણુરાત્તો હોદ । મયણમજ્જુયાએ મણિય । હોદ આગિ-
 દવિસેસત્તો, ન ડણ મબ્બત્થ । રયણવર્દે મણિય । કહ
 વિય । મયણમજ્જુયાએ મણિય । જહા મટ્ટિદારિયાએ
 દમમિ । તત્તો દેમિ વિહસિક્કણ નૌસમિયમિમીએ । મયણ-
 મજ્જુયાએ મણિય । મામિણિ, મા સતપ્પ । ‘અવસ્સ ૧૦
 મામિણી દમિણા મજ્જુદ’ ત્તિ માહેદ વિય મે હિયદ ।
 રયણવર્દે ચિન્તિય । ૧કુત્તો ૧મે ૧ેત્તિયા માગધેયા ।
 દુલ્લહો રુ ચિન્તામણી મન્દલણાણ । એત્યન્તરમિ ફુરિય
 મે વામલોચણે, આયલિત્તો પુણાહધોમો । પરિડદ્ધા
 ચિત્તેણ । ચિન્તિય ચ ણાએ । અવિ નામ એયમવિ એવ ૧ ૧૪
 હવેલ્લ ત્તિ ॥ એત્યન્તરમિ મમાગયા પિયમેલિયાદિદ્ધાણા
 ચેડી । મણિય ચ ણાએ । મટ્ટિદારિયે, દેવી આણવેદ,
 જહા ‘આસન્ના મોયણવેલા, તા આવસ્સય કરેહિ’ ત્તિ ।
 તત્તો ‘જ અમ્મા આણવેદ’ ત્તિ મણિક્કણ કુમારમણુસરન્તી

૧ MSS કુત્તો ।

૨ AD અર્થ ।

૧ D transposes

૪ F નામ ।

ઉદ્ધિયા રણભરતે । તથા ગુહાદેવાદયં નિમગ્નયં । મુક્ત ન
 વિદિયા । મહિષો કુમારપરિણમ્યયો । અહો મોક્ષો
 અન્નવિદ્યામો, મળોદરા ધીરભાજિયયામળોના દિદ્ધો, અદ્ય-
 મળો મળો, અમૃતારં મળ, મળોરમ્મયો અવત્યાળો ।
 ૧ અહો દેવો વિ પુરિમવિદેમો અદ નિ અવ્યરિય ।
 ૨ અ અ કુમારગુણદિગ્ધાનપરા અદ્યક્ષા કદવિ નામરા ॥

૧૨યો ય તચિત્તવદ્ધિયાદમલવિભોવલ કુમારગુણચન્દ્રશ
 વિ ઇમોન નિ । વિદ્યાયો ય એમ ગદ્યરો કુષોદ
 મેત્તોવલ્લેન । 'તચિયા એ મદ્યાવલ્લમરિન્દધુયા કુમારશ'
 ૨ નિ ચિન્નિજ્ઞાન પેમિયા તેન તોપ પદ્માનકોમચિયમેયા
 પદ્માનરમા ।

૨યો ય કુમારપરિણમ્યયમેત્તમલપરા 'ન ઇયમન્ન-
 રેન અજ્ઞયો 'મુનિયદ' નિ ઉભિગ્ના રણભરતે । પરિણ-
 મિમોષ રાયકશ્મોચિય કરાજિય । મમદ્ધામિયા અરદેષ,
 ૧ મહિયા રણરણેન અદ્ધીકયા મુષ્ણેષ, પદ્ધિયા વિદ્યા-
 રેશિ, અત્યયા મયજ્ઞરણ । તથો મા 'મીમ મે દુરતદ'
 નિ માહિજ્ઞાન મહિયળાન ઉવમયા મયજિજ્ઞા । તત્ય ઇન
 પદ્ધમાણા વિચિન્નિયા અલ્પરત્નમુલ્લસમાજેનમદ્ધન આપ-
 નુષ્ણિં મળપામેશિ ચક્ષુષ્ણાવલાય દિદ્ધો અન્નદ્ધામામ-
 ૨ યોમમ્મ જાવ એવ એન ચિદ્ધ, તાવ હરિમવસુધ્ધ્યવલોચના

समागथा मयणमञ्जुया । भणिय च णाए । भट्टिदारिए,
 चिर जौवसु त्ति । पुष्ठा ते मणोरहा । ज मए तक्किय,
 त तहेव जाय ति । रयणवर्देण भणियं । हला, किं तय
 'तक्किय, किं वा तहेव जाय ति । मयणमञ्जुयाए भणियं ।
 भट्टिदारिए एयं तक्किय, जहा एमो चित्तपडिच्छन्दओ ५
 भट्टिदारियाए चेव वरो भविस्सुद त्ति । जाव त तहेव
 जायं ति । तओ कडिमुत्तय टाऊण भणिय रयणवर्देण
 'हला कह विय' । मयणमञ्जुयाए भणियं । सुण ।
 अत्थि अह दओ भट्टिदारियाममौवाओ देवीसयाभं गया,
 जाव पप्फुज्जवयणपद्दया मह चित्तमइभूमणेहि मन्तयन्ती १०
 दिट्ठा मए देवी । भणिय च णाए । हला मयणमञ्जुए
 भणाहि मे जाय रयणवर्द, जहा 'पुष्ठा मे मणोरहा तुह
 भागधेएहिं, दिन्ना तुम पणयपत्थणामहग्घ अओज्झामा-
 मिणो महारायमेत्तौवलसुयस्स कुमारगुणचन्दस्स' । रयण-
 वर्देण भणिय । हला, किमिमिणा असवहेण । मयण- १५
 मञ्जुयाए भणिय । भट्टिदारिए, नेयमसवद्ध, कहावसाण
 पि ताव सुणेउ भट्टिदारिया । तओ देवीए भणिय
 'आराहिओ तए एम चित्तयस्सेण, परितुट्ठो य भयव
 पयावर्द, जेण सो चेव ते 'अकयन्नकन्नारायदारियापारिग्गहो
 भत्ता विइणो' त्ति । एयं सोऊण हरिमिया रयणावर्द । २०

दिशं मयणमञ्जुयाए निययाहरणं । चिन्तिय च महस्सिं
'कह सो चेव एम गुणचन्दो' ति । अहो जहत्थमभिहाण ।
अवगओ विय मे मतावो, तस्स गेहिणौसद्वेण समागओ
मुत्तिमन्तो विय परिओसो । मयणमञ्जुयाए भणिय ।

- ५ भट्ठिदारिए, तओ देवीए भणिय 'ता एहि, मज्झिऊण
गरुदेवए वन्दसु' ति । रयणवदए भणिय । ज 'अस्मा
आणवेद । मज्झिऊण महाविभूदए वन्दिया देवगुरवो ।
काराविय महारायमङ्गायणेण^१ महादाणाद^२ उच्चियकर-
णिज्ज 'ठिद' ति काऊण ।

- १० अदक्कन्तेसु कहवयदिणेसु महया वल्लसमुदएण पद्दाण-
रिद्धीए सगया महियाहि अदट्ठिया जणणीए अओज्झानय-
रिमेव विवाहनिमित्त पेमिया रयणवद ति । यत्ता
य मासमेत्तेण कालेण । निवेदया महारायमेत्तौवल्लसु ।
परितुट्ठो एसो । कारावियमणेण बन्धणमोयणादय कर-
१५ णिज्ज । कया उच्चियपडिवत्ती । गणाविओ वारिज्ज-
दियहो । ममादट्ठा यउरमहन्तया, जहा 'कुमाराणुरूवं
मव्व करेह' ति । कय च ऐहि पुव्वकस्सनिवत्तिय
चेव मव्व । ^३ममारद्धाओ हट्ठभवणसोहाओ, द्वाविय
^४पाउल्लाण द्वविणजाय, भण्डारपत्तय वादऊण कट्ठियाद

१ F देवी

२ (1) समरदत्ताय ।

३ CE add सु ।

४ (1) पाथमूलाण ।

पद्माणाहरणाद्, निरुविधं देवज्ञाद् चेल,^१ मज्जाविया
 पद्माणवेयण्डा, भूमावियाओ आमवन्दुराओ,^२ कट्टाविया
 धयमालोवमोहिया रहा, द्वाविय^३ नयरचच्चरेस तम्बोल-
 पडलाइय^४ । तओ पमत्ये तिहिकरणमुज्जत्तजोए पमाहिओ
 वरनेवच्चेण सुणेन्तो मेयमङ्गलमद्दं पेच्चन्तो पहट्टपरियणं^५
 नमन्तो गुरुदेवे पुब्बन्तो बन्दिनोएण पद्माणमवच्चरियव-
 यणओ ममाच्छुद्धो धवलकरिवरं कुमारो । ठिया य मे^६ मग्गओ
 विमालबुद्धिप्पमुहा वयमया । तओ वज्जन्तेणं मङ्गलदूरेणं
 पणहमाणाहि वारविलयाहि रहवराइगयरायलोयपरिय-
 रिओ अहिणन्दिज्जमाणो एउररामायणेण महया विमहेण^७
 एत्तो रयणवडजन्नावामय । ओइणो करिवराओ । पउत्तो
 कट्टणमुमलताडणाइलक्कणो विहौ । पवेमिओ वज्जयाहरयं ।
 दिट्ठा य णेण चित्तयम्मबिम्ब पि ओहमन्तौ क्वाइमएण
 ररं पि विमेमयन्तौ^८ मणहरविन्नामेहिं ईमि पलम्बाहरा
 चक्खवायमिज्जणमरिमेणं यणजुयलेण^९ तिवलीतरङ्गमोहियमु-^{१०}
 द्विगेज्जमज्जा असोयपद्मवागारेहि करेहिं वित्थिणनियम्ब-
 बिम्बा यलकमलानुगारिणा चलेणजुयलेण मव्वागारदंमणीया
 मव्वद्ममट्टामिया मयणेण कुण्डमिवामयम्प राप्पी विय

१ D चलय ।

२ A • मंदुराओ ।

३ D • विपाई ।

४ D तंबोलाइ, CP तंबोलाइय ।

५ A om ।

६ D चरमरन्तो ।

७ CEP (1) मुहुरेज्ज

८ A • ममदा ।

सुहाण निहाणमिव रईए भागरो विथ आणन्दरयणाण
 सुणीण वि मणहारिणि अवत्यमणुहवन्ती रयणवद त्ति ।
 हरिमिओ चित्तेण । कथ च ऐण मिट्ठाएमवयणाओ
 पाणिग्गहण । भसियाद मण्डनाद, पत्ता आयारो,
 १ मपाडिया जणोवयारा । तओ त घेत्तूण गओ नियय
 भवण । कथ उच्चियकरणिज्ज । अदक्कन्ता काद वेत्ता
 मणहरविणोएण ।

पढिय^१ कालपाढएण ।

अह हिण्डिऊण दियह भुवणुज्जोवणममत्तवावारो ।

- १० अवररयणागर मज्झिउ व तुरिय गओ सरो ॥
 दिवसविरममि आया मउलावियकमललोचना नलिणी ।
 अददूसहसूरविओयजणियपमरन्तमुच्च व्य ॥
 अत्यमियमि दिणयरे ददयमि व वद्धियाणुरायमि ।
 रथणिवह सोएण व तमेण तुरिय तओ गहिया ॥
 ११ अवहत्थियमित्ते दुज्जणे व पत्ते पओममयमि ।
 चक्काद भएण व विहडियाद अओन्ननिरवेरु ॥
 आमन्नचन्दपिययमममागमाण व नहयलसिरौण ।
 दियहमिरिमाणजणय गहिय वरतारयाहरण ॥
 पुच्चटिमावडवयण तोमेण व नियममागमकएण ।
 १० उज्जोवेत्तो जोणहानिवहेण ममुग्गओ चन्दो ॥

माणमिणीण माणो मयलञ्जणचन्दिमाष्ट क्षिपन्तो ।
 अगणिय सहित्तणमं नटो घणतिमिरनिवहो व्व ॥
 पुब्बदिमाष्ट निवडिया समिमङ्गाणन्दवाहविन्दु व्व ।
 जाया कञ्जलकलुमा तमभरिया धरणिविवरोहा ।
 मयणधणुभौवरावो व्व मणहरो तुरियल्लणमणोण । ५
 अहिमारियाण नेउरल्लवल्लथरवो पवित्थरिओ ॥
 उल्लसियरिक्करयणं विथम्भित्तामवाहणीगम्भं ।
 जाय मियद्धसुहयं भुवणं खीरोयमहण व ॥
 एवविहे पओसे सविसेसं सज्जियं महारमं ।
 हरिमियमणो कुमारो ममागओ नवर वामहरं ॥ १०
 ओहामियसुरसुन्दरिक्खाष्ट वत्तष्ट सपरिवाराण ।
 पप्फुल्लवयणकमलाष्ट सेवियं सुरविमाणं व ॥
 निउणेहि कच्चि कालं गमित्तं हिट्ठाउ हामखेड्डेहिं ।
 अविमज्जियाउ वड्डयाष्ट निग्गयाओ महीओ मे^१ ॥
 अओल्लमङ्गमङ्गेण पेज्जित्तं नेहपरिणइवसेण । १५
 सुत्तं^२ वरवड्डमिड्डणं जहासुहं निड्डयनीमामं ॥
 ताव य कुपुरिमरिद्धि व्व झिज्जित्तं तुरियमेव आढत्ता ।
 रयणी^३ मरिमित्थीण वि अणवेस्सियपिययमविओयं ॥
 पद्धममाहणं व नीओ नहकोट्टिमाउ अवरत्तं ।
 तारानिवहो सुपओमरियमियकुसुमपयरो व्व ॥

दियहपियविरहकायररामायणजणियहिययमिब्वेय ।
 भुवणमि मुहलकुङ्कुडवन्दिणसहो पवित्थरिओ ॥
 १ होन्तनिमावऊदूसहविओयचिन्ताउलो व्व निमिणाहो ।
 जाओ भुवणज्जीवणनियकज्जनियत्तवावारो ॥

५ चालियलवङ्गचन्दण^१ नमेसुसरदाहगन्धसवल्लिओ ।
 अवहियसुरयायासं विलयाण वियम्भिओ पवणो ॥
 खेडुमहिसारियाओ वियडूपिययमकय भरन्तोओ^२ ।
 नियगेहाइ महरिम गथाउ रोमच्चियङ्गीओ ॥
 उज्झियताराहरणा पुब्बदिसा मच्चरेण वायन्ता ।

१० जाया अवरदिसामुहलंगा दट्टूण व मियङ्क ॥
 उययधराहरमिहर सूरुओ अह वियडुत्तुमाळुओ ।
 आरत्तमण्डलो तिमिरनिवहसजायरोमो व्व ॥
 घडियाइ विममवियडियविओयदस्काइ चक्कवायाइ ।
 दुहियमह^३ क व न कुणइ उयओ सुहिय सुमित्तसु ।

१५ पवियमियकमलनयणा मच्चयरगुञ्जन्तवद्धसगीया ।
 पवणधुधपत्तत्तया जाया सुहदसणा नल्लिणी ॥

कुमारगुणचन्दो वि य उच्चियरयणिविरामसमए गीय-
 मङ्गलुप्पीसेण पहाउयत्तरमहेण विवोहिओ ममाणो काऊण
 तखणोचियमावस्सय उच्चियवेलाए चेव निग्गओ उज्जाण-

१ (E) होति

२ A भरतीउ ।

३ (D) १ सुमेह ।

४ १८५ वचन

दमणवडियाए । ठिओ तत्य मणोहारिणा विणोएण
कंचि कालं । तओ पविट्ठो नयरिं । कय उच्चिय-
करणिज्ज । एवं च पइदिण रयणवईए सह पवड्डुमाणाणु-
राय मोरुमणुहवन्तस्स अरुक्कन्तो कोइ कालो ॥

अन्नया राइणो मेत्तीवल्लस्स विथक्को^१ पच्चन्तवासी^२
विग्गहो नाम राया । पेसिओ तस्सुवरि विस्सेवो ।
दप्पुडुरत्तणेण अकयथाण्यपयाणादनीदमग्गो मम्ममवगच्छि-
ऊण अवसरविदुल्लविग्गहेण पराइओ विग्गहेण । जाणा-
वियमिण राइणो मेत्तीवल्लस्स । कुविओ राया, मयमेव
पयट्ठो अमरिसेणं । विन्नत्तो कुमारेण । ताय, न खलु^{१०}
केसरौ मियाले कम विहेइ । मियालणाओ विग्गहो ।
ता अलं तंमि सरम्भेण । आणवेउ म ताओ, जेण पावेइ
सो तायकोवाणलपयङ्गत्तण ति । राइणा भणिय । जइ
एव, ता नेण्हऊणमग्गसेन्नमंठिए नरवई लऊ गच्छसु ।
कुमारेण भणियं । महापसाओ । अल च तन्निमित्त^{११}
खेइएहिं सेसनरवईहिं । खुइओ^१ खु सो तवस्सौ । ता
अल तमि सङ्गाए त्ति । भणिऊण अहामन्निहियसेन्न-
संगओ 'अल तायपरिहवलेसमवणे अणवणीए एयमि
विमयमेवणाए वि' मोत्तूण रयणवईं गओ विग्गहोवरि
कुमारो, पत्तो य माममेत्तेण कालेण तस्स विमय ।^{१२}

१ A विदुक्को, Ch विथक्को explained अवगच्छ ।

१ AD खुइओ ।

- विग्गहो वि य 'कुमारो मथमागश्चो' त्ति विद्याणिऊण
 ममस्सिओ दुग्गं । ठिओ रोहगसजत्तौए^१ रोहिओ कुमा-
 रेण । विदयटियहे य उक्कडयाए अमरिमस्स अणअत्ययाए
 नोईण भिच्चयाए विग्गहस्स भन्निहियाए मामिणो 'अज्जिय-
 ५ णियाववएसेण अमाहिऊण कुमारस्स ममारद्धो ममंत-
 हरो' । पयट्टमाओहणं । विममथाए दग्गस्स पौडिज्ज-
 माण पि कुमारसेत्तं अभगमाणपसर ति अहिययरमाढत्तं
 जृज्झुअ । जाओ महामगामो । विद्याणिओ कुमारेण ।
 निमामिओ णेण । निधत्तिय कहकहवि सेत्त । भणिया
 १० य रायउत्ता । अजुत्तमिमं अयत्तमग्गे पओयणे अत्ताण-
 मायामिअ । ममस्सिओ ताव एमो दुग्ग । रोहिय चिम
 अन्हेहि । न एत्थ अवसरो पलादयव्वस्स । इट्ठा य मे
 कुलउत्तया, न बड्डमओ तेमि नामो । मामो य पढमो
 नोईणं । अण्णो य एमो विग्गहो 'भुत्तो य ताएणं
 १५ ठिओ मवन्धिपस्के । ता न जुत्तमेयमि^२ एगपए पोहमं
 दसेअ । आढत्तो य अविणयनामणोवाओ । अओ मम
 मरीरटोहयाए माविया तुक्के, जहा पुणो वि एरिम न
 कयव्व ति । तेहि भणिय । ज देवो आणवेद ।
 विमासुबुद्धिणा उव्वलद्धो विमओ । विदुणाइ गामागर-
 २० मडवाइ रायपुत्ताण । निहद्धाइ गाढगुम्भयाइ, निहद्धो य
 पण्णोहारो । अदक्कन्ता कइवि दियहा ॥

१ D मज्ज. २ CE अहि. ३ I समरा. ४ I जुमो. ५ CI अयति ।

एत्यन्तरं कर्हचि परिश्रमन्तो समागन्तो तमुद्देशं वाण
 मन्तरो । दिट्ठो य णेण वाहयालीगन्तो कुमारो ।
 गहिन्तो कमाएहि । चिन्तियं च णेण । एमो सो दुरा-
 यारो । अहो से धीरगस्यया, न तीरण एम अन्धारि-
 सेहिं वावाइउ । आढत्तं च णेणिमं १ दुग्ग । ता एथ- १
 सामिणो सहायत्तणेण अवगरेमि एयस्सु त्ति । चिन्तिऊण
 दिट्ठो य णेण पासायतलमंठिन्तो विग्गहो । वज्जमन्निन्तो
 विग्गहेण । भणिय च णेण । किमत्यं पुण भवं दहा-
 गन्तो त्ति । वाणमन्तरेण भणियं । तुह सहायनिमित्तं ।
 वेरिन्तो वि य मे एम दुरायारगुणचन्दो, न मकुणोमि एयस्सु १०
 उययं पेच्छिउ । अद्धवावाइन्तो य कुट्ठो महं एम अन्तो-
 ज्जाए सनिन्तो गवावडत्तणेण । न दिट्ठो अन्तरालो, दिट्ठो
 य संपयं मल्लयपत्तिएण । ता अलं ताव मम मल्लय-
 गमणेणं । समाणेमि अन्तरे भवन्तो विग्गहं त्ति । विग्गहेण
 भणियं । जइ एव, ता येवमियं कारणं । किं वज्जणा १५
 जपिएण । नेहि म अज्ज रयणीए गुणचन्दमसीवं, जेण
 अज्जेव समाणेमि विग्गह त्ति । वाणमन्तरेण भणियं ।
 सायत्तमेय, तन्तो पयङ्गवित्तिकालो चेव एमो त्ति ।
 संपहारिऊण मह पहाणपरियणेणं ठिन्तो गमणमज्जो
 विग्गहो । अइकन्तो वामरो, समागया मज्जरयणी । १०

- भणियं वाणमन्तरेण 'एस देसयान्तो' त्ति । अप्यपञ्चमो
 उच्चलिओ विग्गहो । विज्जापहवेण नौओ वाणमन्तरेण
 पवेमिओ गुणचन्दवामभवणे । दिट्ठो य एण पसुत्तो कुमारो ।
 भणिओ य धीरगहय । भो भो गुणचन्द, मए मह
 ५ विग्गह काऊण वीमत्थो सुवत्ति^१ । ता उट्ठेहि मंपथं,
 'करेहि हत्थियार ति । 'माऊ माऊ, भो विग्गह, माऊ,
 मोहणो ते ववमाओ' त्ति भणमाणो उट्ठिओ कुमारो ।
 गहियमणेण खग्ग । एत्यन्तरमि इम वडयरमायणिकण
 धाविया अङ्गरुत्ता, निवारिया कुमारेण । भणिया य
 १० णेण । भो भो माविया मम मरीरदोहयाए; न एत्थ
 अन्नेण पहरियव्व । किं न^२ आवण्णिया तुमो इमस्स
 इमिणा ववमाएण । ता तुमो सेव एत्थ विग्गहसहामया,
 विग्गहो उण मम मह इमेण । एत्यन्तरंमि वाणमन्तरेण
 'अरे खुदपुरिस, कीदमो तुह इमिणा विग्गहो' त्ति
 १५ भणमाणेण समाहओ खगलट्ठीए कुमारो । 'हण हण' त्ति
 भणमाणो य मपरियणो उवट्ठिओ विग्गहो । कूडाइ
 ओहरणाइ । मिक्काइसएण पायं वञ्चियाइ कुमारेण ।
 जाओ य से मासुरभावो । तओ उक्कडयाए पुषंस
 पगिड्डयाए वीरियपरिणईए दुप्पधरिमयाए मामिभावस्स
 २० होणयाए विग्गहादीणं केसरिकिसोरएण विथ भिन्दिऊण

गयपौडं^१ विस्त्रिवि विग्गहपुरिसे 'उवयारि' ति अदाऊण
 खगप्यहारं केमायद्धुणेण पाडिओ विग्गहो । कओ से
 उवरि पाओ । एत्यन्तरमि कुमारपरियणेण पाडिया
 विग्गहपुरिमा, 'जयद कुमारो' ति समुद्धारओ कलयलो ।
 यण्हो वाणमन्तरो । चिन्तियं च णेण । अहो से
 पावकक्षस्स अणउलत्तण, अहो माहप्पगरिसो, अहो
 कयन्नुया^२, अहो एगमारत्तण ; अहो मे अहसया, जमेव-
 मवि एमो न वावादओ ति । ता इमं एत्य ताव
 पत्तयाल, जमओज्झाउरि गन्नूण निवेएमि एयस्स
 विणिवायं, जणेमि एयपरियणस्स मोयं । एवमवि कए १०
 ममाणे अवगय चेव एयस्स ति । चिन्तिऊण पय्हो
 अओज्झामन्तरेण ।

इओ य 'उट्टेहि^३ भो महापुरिम उट्टेहि^४, कुणसु
 हत्थियार' ति भण्णिऊण सुक्को कुमारेण विग्गहो । न
 उत्थिओ एमो । भणियं च णेण । देव, कौदमं देवेण सह १५
 हत्थियारकरण । अजुत्तमेय ^५पुब्बि पि, विसेसओ सपयं ।
 विणिज्जिओ अह देवेण । पत्ते वि वावायणे 'न वावादओ'
 ति अहिययर वावादओ ति । ता कि इमिणा ^६अमिलिङ्ग-
 चेड्ढिएण । कुमारेण भणियं । उच्चियमेयं तुह महाणुभाव-

१ A. पौडः

२ D कयन्नुया A कयन्नुया F कयन्नुया ।

३ D उट्टेहि ।

४ A पुब्बि ।

५ CE किलिङ्ग ।

- याए । अह्वा किमेत्य अच्छरोय, ईदमा चेव महावीरा
 हवन्ति । विग्गहेण भणिय । देव, कौदसा मम महाणुभावया
 महावीरया य, कि वा दयाणि वज्जणा जपिएणं ।
 विन्नवेमि देव । देउ देवो समाणन्ति निघनरिन्दाणं,
 * वावाएन्तु मं एए, पेक्खउ य देवो ममावि कावुरिमचेट्ठियं
 ति । कुमारेण भणिय । मोहणो कावुरिमो, जो एव-
 मज्झवसइ पसुत्त च मत्तु विणा पदारेण बोहेइ । ता किं
 एइणा असवद्धपत्तावेण । दिस्सा तए मम पसुत्तावावायणेण
 पाणा, मए वि भवओ एम विमओ त्ति । गच्छउ
 १० भव विग्गहेण भणिय । जइ एवं, ता अन्नं पि देव
 जाएमि । कुमारेण भणिय । माहीण भवओ, ज मए^१
 आयत्त ति । विग्गहेण भणिय । करेउ देवो पसाय
 मम ओलगाए । कुमारेण भणिय । मा एवं भण,
 तायमिच्चो तुम मम जेइभाउगो^२ । ता जइ भवओ वि
 १५ वज्जमय, ता तायमयास सेव गच्छसु त्ति । पडिवन्न
 विग्गहेण । काराविद्य च णेण वद्धावणय ति । तदिय-
 हमेव उक्कोट्ठिय दुग्ग । पयट्ठा मह विग्गहेणमओज्झा-
 उरि कुमारो ॥

एत्यन्तरमि समागओ तत्य भयव ममतणमणिमुत्त-

- १० लेट्ठकच्चणो दयालू मव्वजीवेषु अणुवगियपरदियरओ^३

विमुद्धेहि चउहि नाणेहिं 'पडिवोहममओ गुणवन्दस्स' त्ति
 विद्याणिक्कण ममन्निओ लद्धिमन्तसाह्वहिं पुब्बपरियाय-
 मिहिल्लाहिवो विजयधम्मो, नामायरिओ त्ति । ठिओ
 गुणसंभवाहिहाणे उज्जाणे । दिट्ठो कुमारपरियणेणं ।
 निवेदय कुमारस्स । देव, महानवस्सी इओ नाइदूरे
 तवोवणे चिट्ठइ । एय भोक्कण देवो पमाणं ति । महा-
 तवस्सि त्ति हरिमिओ कुमारो । गओ तस्स वन्दण-
 निमित्तं मह विग्गहेण पहाणपरियणेण य ।

दिट्ठो य णेण तद्धिवममेव गुणसंभवंमि उज्जाणे ।
 धम्मो व सुत्तिमन्तो आयरिओ विजयधम्मो त्ति ॥ १०
 सुमणाणन्दियविवुहो वक्कमउणनिमेविओ श्रमयमारो ।
 चत्तभवस्सोरमायरनिलयरई तियमविडवो व्व ॥
 उयहि व्व धीरगहओ सूरुओ व्व पणामियाखिलतमोहो ।
 चन्दो व्व मोमनेसो जिणिन्दवयणं व अक्कलङ्को ॥
 भवठिइनिमाअ जेण य विचलियतावेण भव्वकमलाण । ११
 निष्णामिओ असेमो अउव्वसूरेण तमनिवहो ॥
 दट्ठूण य त जाओ सुहपरिणामो दढं कुमारम्भ ।
 परिचिन्तिय च णेणं अहं णु खल्लु एम कयउणो ॥
 ओ मज्जमङ्गधारं ओ परपौडानियत्तवावारो ।
 ओ परहिचकरणरई ओ मंमारउ निव्विओ ॥ १२

તા વન્દામિ અહમિણ મયવન્ત તહ ય પઞ્જુવામામિ ।
 માક્ષણ દમણ પિ ડ નિયમા દુરિય યણાસેદ્ ॥
 એવ ચ ચિન્તિકુળં વિહિણા મહ વિગ્ગહેણ તો મયવ ।
 અહિવન્દિશો ય ણેણ આયરિશો મપરિવારો ત્તિ ॥
 તેણ વિ ય ધક્કાભાહો તક્ક કશો મોરક્કસોક્કલાહમ્મ ।
 જો 'નિરુવમસુહકારણમગ્ગચિન્તામણી' કપ્પો ॥
 ઉવવિમસુ ત્તિ ય મણિશો ગુહણ ચરણન્તિણ તશો તમ્મ ।
 ઉવવિટ્ઠો ઉ કુમારો વિગ્ગહપરિવારપરિયરિશો ॥
 એત્થન્તરમિ મહમા ગયણાશો દિઘ્વઙ્ગવમપ્પશો ।
 તત્થાગશો પહટ્ઠો જુદમ વિજ્ઞાહરકુમારો ॥
 'અહ વન્દિકુળ ય ગુરુ મણિયમણેણ મયવ મહન્ત મે ।
 કોઢ્ઢ તુહ વુત્તન્ત કહિશો જો મપ્પ તુમણ ॥
 કળગગરમામિણો તમિ ચેવ નયરે દઢપ્પહારિમ્મ ।
 મગ્ગપડિવત્તિમાદે દ્વહમવપ્પજાયપ્પજ્જન્તો ।
 શોહણ મણ્ણમો તક્કયરજણાઠ વિન્દય દ્ઢુ ।
 તે પુચ્છિકુળ નાશો તશો ય અહમાગશો દ્વહપ ॥
 તા જદ ન અન્તરાયં જાયદ અન્નમ્મ કુમ્મલજોયમ્મ ।
 માહેહિ તશો મયવ ત મગ્ગમણુગ્ગહટ્ઠાણ ॥
 મણિયમહ કુમારેણ અન્ન વિ મયવ અણુગ્ગહો એમ ।
 કોરુત્ત દમમ્મ વયણ અહવા મયવં પમાણ તિ ॥

તો જપિય મયવયા નિસુણહ જદ તુષા એત્ય કોઢુ તિ ।
 મગ્ગપડિવત્તિમાર્દ સુન્દર જો મજ્ઞ વુત્તન્તો ॥
 અત્યિ દહ ભરહવાસે મિહિલા નયરો^૧ જણમિ ચિક્કાયા ।
 તોપ્ર અહમામિ રાયા નામેણ વિજયધમ્મો ત્તિ ॥
 દડ્ઢા ય ચગ્ગમહિમી દેવી નામેણ ચન્દવમ્મ^૨ ત્તિ ।
 મા અસયા ય મહસા રત્થીરયણ તિ કાકુણ ॥
 મન્તવિહાણનિમિત્ત હરિયા કેણાવિ મન્તમિદ્ધેણ ।
 અન્નેઝરમન્નગયા મહ દ્ધિયયમયાણમાણેણ ॥
 કહિશ્ચો ય મજ્ઞ એમો વુત્તન્તો કહવિ વિજયદેવો^૩ ॥
 સોકુણ ય મોહાશ્ચો મશ્ચોમિ અહય મહામાહ ॥
 યરિવોજિકુણ ય તશ્ચો ચન્દણરસમિત્તતાબિયપ્પેહિ ।
 પડિવોહિશ્ચો ન્હિ દુક્ક મવવિર વારવિલયાહિ ॥
 ગહિશ્ચો ય મહાદુક્કેણ તહ જહા વિચ્છિત્ત પિ ન ચણમિ ।
 તહ દુક્કત્તસ્સ ય મે વોલ્લોણા તિણ્ણિ^૪ હોરત્તા ॥
 નવર ચલત્યદિયહે સમાગમો તિવ્વતવપરિચ્છો^૫ ॥
 મૂદપમાદ્ધિયદેહો જહાધરો મન્તમિદ્ધો ત્તિ ॥
 મણિય ચ ણેણ નરવદ કક્કેણ વિણાલ્લો તુમ કોસ ।
 મન્તવિહાણનિમિત્ત નણુ જાયા તુહ મણ નીયા ॥
 કપ્પો ય તત્થ એમો જેણ તુમ જાદ્ધો ન ત પઢમ ।
 ન ય તોપ્ર મીલમેશ્ચો જાયદ દેહસ્સ પોડા વા ॥

- ता मा सतप्य दृढ कृष्णामा आरओ तुम तौए ।
 जुज्झिहमि^१ निधमओ इय भणिऊणमदमणो जाओ ॥
 अहमवि य गओ मोह तहेव आमासिओ परियणेण ।
 हा देवि दीहविरहो कत्य तुम देहि पडिवयण ॥
- १ मोहवसथाण जे जे आलावा होन्ति तमि कालमि ।
 परिचत्तरज्जकज्जो ठिओ अह तत्य विलवन्तो ॥
 दट्ठूण भवणवावीरयाइ विलमन्तहममिऊणाइ ।
 परियणपीडाजणय मोह वज्जमो गओ अहय ॥
 कि वज्जणा नरथमम मज्झ तथा दुक्कमणुहवन्तस्सु ।
- १० वोल्लौणा पल्लिओवमत्तुषा मामा कहवि पच्च ॥
 कदवयदिणेहि नवर सुक्को अनिमित्तमेव दूस्सेण ।
 परियण्हिययाणन्द जाओ य महापमोओ मे ॥
 जाया य मह चिन्ता अओ विय मज्झ अन्तरप्पा मे ।
 जाओ पमसचित्तो ता कि पुण कारण एत्थ ॥
- ११ एत्थन्तरमि महमा मिट्ठ पविघमियसोयणजुएण ।
 वट्ठावएण मज्झ जहागओ देव तित्थयरो ॥
 सोऊण दम वयण हरिसवमपयट्ठपयडपुल्लएण^२ ।
 वट्ठावयस्सु रहमा दाऊण जहोचिय किपि ॥
 गन्तूण भूमिभाय थेव पुरओ जिणस्स काऊण ।
- १२ तत्येव नमोक्कार परियरिओ रायवन्नेहि ॥

तो जपिय भयवया निसुण्ह जइ तुष एत्थ कोइ ति ।
 मग्गपडिवत्तिमाई सुन्दर जो मज्झ बुत्तन्तो ॥
 अत्थि इह भरहवासे मिहिना नयरी 'जणमि विक्काया ।
 तीष्ठ अहमासि राया नामेण विजयधम्मो त्ति ॥
 इट्ठा य चग्गमहिमी देवी नामेण चन्दवम्म^१ त्ति ।
 सा अन्नया य महसा इत्थीरयण ति काऊण ॥
 मन्तविहाणनिमित्त हरिया केणावि मन्तमिद्धेण ।
 अन्तेउरमज्झगया मह धिययमयाणमाणेण ॥
 कहिओ य मज्झ एमो बुत्तन्तो कहवि विजयदेवीए ।
 सोऊण य मोहाओ गओमि अइय महासाह ॥ १०
 परिवौजिऊण य तओ चन्दणरसमित्तताभियण्ढेहि ।
 पडिबोहिओ ण्हि दुक्क मव्विर वारविलयाहि ॥
 गहिओ य महादुक्केण तह जहा विस्किउ पि न चएमि ।
 तह दुक्कत्तस्स य मे बोसौणा तिण्णिऽहोरत्ता ॥
 नवर चउत्थदियहे समागओ तिब्बतवपरिक्खौणो । ११
 भूदपमाहियदेहो जडाधरो मन्तमिद्धो त्ति ॥
 भणिय च एण नरवद कज्जेण विणाउलो तुम कौस ।
 मन्तविहाणनिमित्त नण जाया तुह मए नौया ॥
 कप्पो य तत्थ एसो जेण तुम जाइओ न त पढम ।
 न य तीष्ठ मौलभेओ जायद देहस्स पौडा वा ॥ १२

ता मा सतप्य दृढ कृष्णमा आरभ्यो तुम तौष्टे ।
 जुज्जिहसि^१ नियमभ्यो ह्य भणिज्जणमदसणो जाभ्यो ॥
 अहमवि य गभ्यो मोह तद्देव आमासिभ्यो परियणेण ।
 हा देवि दीहविरहो कथं तुम देहि पडिवयण ॥
 १ मोहवसयाणं जे जे आलावा होन्ति तमि कालमि ।
 परिचत्तरज्जकज्जो ठिभ्यो अहं तस्य विलवन्तो ॥
 दट्ठूणं भवणावीरयाहं विलमन्तहममिज्जणाहं ।
 परियणपीडाजणयं मोहं बड्डमो गभ्यो अहय ॥
 किं बड्डणां नरयसमं मज्झं तथा दुक्खमणुहवन्तस्सु ।
 १० वोल्लौणां पल्लिभ्योवमत्तुमां मामां कहवि पद्म ॥
 कइवयदिणेहिं नवरं मुक्को अनिमित्तमेवं दुक्खेण ।
 परियणहिंययाणन्दं जाभ्यो यं महापमोभ्यो मे ॥
 जाया यं महं चिन्तां अमो वियं मज्झं अन्तरप्पा मे ।
 जाभ्यो पमसचिन्तो तां किं पुणं कारणं एतत् ॥
 ११ एतन्तरमिं महमां भिद्धं पवियमियल्लोयणजुणं ।
 बड्डावणं मज्झं जहागभ्यो देवं तित्थयरो ॥
 भोक्कणं इमं वयणं हरिमवमपयद्वपयडमुल्लणं^२ ।
 बड्डावयस्सु रहमां दाऊणं जहोचियं किप्पि ॥
 गन्तूणं भूमिभायं येव पुरभ्यो जिणस्सु काऊणं ।
 १० तत्थेव नमोक्कारं परियरिभ्यो रायवन्नेहि ॥

दाऊण य आणन्ति करेह करितुरयजुग्गाजाणादं ।
 मयराहं मज्जादं वज्जामो जिणवरं नमिउ ॥
 भूसेह य अप्पाणं वत्याहरणेहि परमरक्खेहिं ।
 मयमवि य जिणमयाम जाओ अह गमणजोग्गो^१ त्ति ॥
 भुवणगुरुणो वि ताव य पारद्धं तियमनाहमणिएहिं ।
 देवेहि ममोमरण नयरीए उत्तरदिमाए ॥
 वाउकुमारेहि मयं चालियनन्दणवणेण पवणेण ।
 जोयणमेत्ते खेत्ते अवहरिओ रेणुतणनिवहो ॥
 मेहकुमारेहि तओ सुरहिजलं मौयलं पवुट्ठ ति ।
 उउदेवेहि य महमा दमद्धवणाद कुसुमादं ॥
 पायारो रयणमओ निम्मविओ कप्पवामिदेवेहिं ।
 बीओ य कच्चणमओ ओदभियसुरेहि मयराहं ॥
 तदओ कलहोयमओ निम्मविओ भवणवामिदेवेहिं ।
 वन्तरसुरेहि य कय एक्केके तोरणार्थं ॥
 मज्जे अमोयहरको गन्धायद्धियममन्तभमरउलो ।
 कुसुमभरनिमियडालो निम्मविओ वन्तरसुरेहिं ॥
 मौहापण च तम्म य रयणमयमहो य पायपीढं तु ।
 विविहमणिरयणघच्चिय तेहिं चिय भत्तिजुत्तेहिं ॥
 पडिबुद्धकुन्दधवनं मणहरविलमन्तमोत्तिओऊल^२ ।
 कत्तत्तयं च गुरुणो तिज्जयणाहत्तणुप्फालं^३ ॥

हेममद्यचित्तदण्डे^१ पवणपणञ्चन्तधयवडसणाहे ।

गयणतलमणुलिहन्ते^१ निम्नविण मौहचक्रधण ॥

हसजलपण्डुराश्रो गयणमि कयाउ चामराश्रा य ।

जलहरथणियमराश्रो मणहरसुरदुन्दुहीश्रो य ॥

५ तरणरविमण्डलनिह निमित्त्य वरकण्यपोण्डरीयमि ।

पुरश्रो धम्मचक्र निम्नविय वन्तरसुरेहि ॥

भामण्डल च वियड निम्नविय दित्तदिणयरच्छाय ।

तेहि चिय जयगुरुणो^१ रुदितवतेयवन्त्र व ॥

इय तियसेहि विरइण तिऊयणनाहस्स अह समोसरणे ।

१० पुब्बदारेण तश्रो तत्थ पविट्ठो जिणो भयव ॥

काऊण नमोक्कार तित्थस्स पयाहिण च उवविट्ठो ।

पुब्बाभिमुट्ठो तहिय पडिपुणो मारयममि व्व ॥

सेसेसु वि तिसु पासेसु भयवश्रा तत्थ तिणि पडिमाश्रो ।

देवेहि निम्मित्थाश्रो जिणविम्बममाउ दिव्वाश्रो ॥

१५ इन्दा य विमलचामरमणहरपरिभूमिएककरकमला ।

उभश्रो पासेसु ठिया जिणाण वेउव्वियमरौरा ॥

सौहामणमि विमले दाहिणपुब्बेण नाइदूरमि ।

तित्थयरस्स निस्सो मुणिनमिश्रो मणहरो जेट्ठो ॥

^१पुब्बदारेण पविमित्त्य मुणिणो तह कप्पवामिदेवीश्रो ।

१ In AD the word ends in O The sentence does not construe.

१ ? CE रुदितर explained रुदितर

१ ACF read पुब्बदारेण पविमलकणमह तस्स ममाश्रा उदिया खवमारा
वेसादिपदेवीश्रो साऊचोचो य ।

अज्जा उट्ठति तहि नमिउ अग्गेयदिसिभाए ॥
 दाहिणदारेण पविमिऊणमह दाहिणावरविभाए^१ ।
 भवणवणजोदमाण देवौउ ठियाउ अदनिऊयं ॥
 अवरदारेण पविमिऊणमवरुत्तरेण निमण्णा ।
 जोदमिया वन्तरिया देवा तह भवणवामौ य ॥
 उत्तरदारेण पविमिऊण पुब्बुत्तरेण उ निमण्णा ।
 वेमाणिया सुवरा नरनारिण्णा य भविग्गा ॥
 अहिउल्लमयमयाधिवकुक्कुडमज्जारमादया मत्थे ।
 ववगयभथा निमण्णा पायारवरन्तरे वीए ॥
 तियसेहि वि जाणाइ मणिरयणविह्मसियाइ रम्माइ ।
 ठविथाइ मणहराइ पायारवरन्तरे तइए ॥
 एवं च निरवसेस सिद्ध तत्तो समागएण मह ।
 कक्काणएण नवर देवी तत्येव दिद्ध त्ति ॥
 तत्तो य मपयट्ठो जिणवन्दणवत्तिथाए सयरह ।
 मिङ्गारियमुत्तुङ्ग धवलगदन्द समारूढो ॥
 तूररवप्फुणदिस दिट्ठो नयरौउ निग्गओ नवर ।
 जम्भाणजुगारहवरगएहि राईहि परियरिओ ॥
 थेवमिह भूमिभाय तुरिय गन्नूण करिवराउ अह ।
 ओदणो तियमकय दट्ठूण य त समोसरणं ॥
 हरिसवसपुल्लदयट्ठो तत्थ पविट्ठो य परियणमसेओ ।

- दारेण उत्तरेण दिद्वो य जिणो जयक्काओ ॥
 दद्वूण य जिणयन्दं हरिभवसुणमियवहलरोमओ ।
 धरणिनिमिवत्तमङ्गो इय नाहं युणित्ताडत्तो ॥
 जय तिङ्गयणैकमङ्गल जय नरवर लच्छिवल्लह जिणिन्द ।
 १ जय तवसिरिसंसेविय जय दुक्खयनिज्जियाणङ्ग ॥
 जय घोरजियपरौमह जय लडहभुयङ्गसुन्दरीनमिय ।
 जय सयससुणियतिङ्गयण जय सुरकयसुहसमोमरण ।
 जय भविथकमलदिणयर जय असुरनरामरौमयाणवदय ।
 जय तिङ्गयणचिन्तामणि जय जौवपयामिथसुहस ॥
 १० जय समाहत्तारय जय जिण गयरोगरोमरयनिवह ।
 जय सयसजौववक्कल जय सुणिवद परमनीसङ्ग ॥
 जय रागभोगवज्जिय जय जय नीसेमबन्धणविमुक्क ।
 जय भयव अपुणभव जय निरुवमसोरत्तमपत्त ॥
 जय गुणरहिय महागुण जय परमाणु जय गुरुअणत्त ।
 ११ जय जय नाह सयभुव जय सुङ्गम^१ निरञ्जण सुणौम ॥
 इय थोऊण सहसिज जिणयन्द परमभत्तिसजुत्तो ।
 गणहरपमुहे य तओ नमिऊणं माङ्गणो सजे ॥
 तियसार्दण य तहिं नमिऊण जहारिहे सिए ठाणे ।
 उवविद्वो भुवणगुरु नमिऊण पुणो सपरिवारो ॥
 १० अह भयव पि जिणवरो नियठाणठियाण मज्जसत्ताण ।

भवजस्रहिपोयभूयं इय धम्मं कहिउमाठत्तो ॥

१जौवो अणादनिहणो पवाहओ नादकम्मसुत्तो ।

पावेण सया दुहिओ सुहिओ उण होइ धम्मेण ॥

धम्मो चरित्तधम्मो सुयधम्माओ तओ य नियमेण ।

कमच्छेयतावसुद्धो सो च्चिय कणयं व विज्जेओ ॥

पाणवद्दाईयाण पावट्ठाणाण जो उ पडिसेहो ।

आणज्जयणार्द्धणं जो य विही एम धम्मकमो ॥

वज्झाणुट्ठाणेणं जेण न वाहिज्जइ^१ तय नियमा ।

संभवइ य परिसुद्धं सो उण धम्मंमि जेओ त्ति ॥

जौवादभाववाओ बन्धाइपमाहओ इहं तावो ।

एएहि सुपरिसुद्धो धम्मो धम्मत्तणमुवेइ ॥

एएहि जो न सुद्धो अन्नयरमि व न सुद्धु निव्वडिओ^२ ।

सो तारिमओ धम्मो नियमेण फले विक्खयइ ॥

एमो य उत्तिमो ज पुरिमत्थो एत्थ वज्जिओ नियमा ।

वज्जिज्जइ मयलेसुं कम्माणेसु न संदेहो ॥

एत्थ थ अवज्जिओ न हि वज्जिज्जइ तेसु जेण तेणेमो ।

सम्म परिकिरव्वो बुद्धेहि मइनिउणदिट्ठीए^३ ॥

सुद्धमो^४ असेमविसओ मावज्जे जत्थ अत्थि पडिसेहो ।

रायाइविउडणमहं आणाइ य एम कमसुद्धो ॥

१ Cf Kalakacarya Kathānaka 2-9 ZDMG, vol 34 p 258.

२ CE वाविज्जइ - वापायवे ।

३ CE निव्वडिओ = जेव चित्त ।

४ A बुद्धीर ।

५ CE असेम = च सुपा ।

जह मणवदकाएहि परसु पीडा दर्द न कायवा ।

झाएयव्व च मया रागादविपक्कजाल तु ॥

थूलो न सब्बविसओ मावज्जे जत्थ होद पडिसेहो ।

रागादविउडणमह न य झाणाद वि तथासुद्धो ॥

५ जह पञ्चहि वज्जएहि वि एगा हिमा 'सुम विमवाए ।

इच्चारि झाणमि य झाएयव्व अगारारि^१ ॥

^१मद अण्मत्तयाए मज्जमजोएसु विविहभेएसु ।

जा धम्मियस्स वित्ती एय वज्ज अण्णत्याए ॥

एएण न बाहिज्जद मभवद य त दुग पि नियमेण ।

१० एएण जो विसुद्धो सो खलु केएण सुद्धो ति ॥

जह पञ्चसु ममिदिसु तीसु य गुत्तीसु अण्मत्तएण ।

सव्व चिय कायव्व जइणा मद^२ कादगारि वि ॥

जे खलु पमायजणया वसहारि^३ ते वि वज्जणीया उ ।

मज्जयरवित्तीउ तहा पालेयव्वो य अण्णो ॥

१५ जत्थ उ पमत्तयाए मज्जमजोएसु विविहभेएसु ।

ना धम्मियस्स वित्ती अण्णट्ठाण तथ होद ॥

एएण बाहिज्जद^४ मभवद य त दुग न नियमेण ।

एएण जो समेओ सो उण केएण नो सुद्धो ॥

१ CL तहा सुसवादो

२ D *राद CF सयारातो - धर्मारानि + वेरो ।

३ A सथ CE अति ।

४ CL explain यदि मज्जात ? ।

५ CE वरादादी = विराधायते । D विषयाद ।

६ CE वावि० ।

જહ દેવાણ સગીયગાદકજ્ઞમિ ઉજ્જમો જદ્દણો ।
 કન્દપ્પાર્દકરણ અસઘવયણાભિહાણ ચ^૧ ॥
 તહ અન્નધમ્મિયાણ ^૧ઉચ્છેત્તો મોયણ ગિહે ગમણ^૨ ।
 અભિધારગાદ એય પાવ વજ્જ^૩ અણુટ્ટાણ ॥
 જીવાદ્ભાવવાત્તો જો દિટ્ઠે^૪ ઠાદ નો સ્થલુ વિરહ્હો । ૫
 વન્ધાદસાદગો તહ એત્થ દમો હોદ તાવો ત્તિ ॥
 એણ જો વિસુદ્ધો સો સ્થલુ તાવેણ હોદ સુદ્ધો ત્તિ ।
 એણ વાસુદ્ધો અસુદ્ધાત્તો હોદ નાયલ્લો ॥
 મન્તામન્તે જીવે નિચ્છાણિચ્છે ચ^૫ એગધમ્મે ચ ।
 જહ સુહવન્ધાર્દયા જુજ્ઞન્તિ ન અન્નહા નિયમા ॥ ૧૦
 મન્તસ્સ મરુલ્લેણ પરુલ્લેણ તહા અમન્તસ્સ ।
 હદિ વિસિટ્ઠત્તણાત્તો^૬ હોન્તિ વિસિટ્ઠા સુહાર્દયા ॥
 દહરા મન્તામેત્તાદ્ભાવત્તો કહ વિસિટ્ઠયા તેસિ ।
 તદ્ભાવમિ તદત્થો હદિ પયત્તો મહામોહો ॥
 નિચ્છો વેગસહાવો ^૭સહાવભૂયમિ કહ નુ મો દુસ્સે । ૧૫
 તસ્સુચ્છેયનિમિત્ત અમભવાત્તો પયટ્ઠેજ્ઞા ॥
 એગન્તાણિચ્છો વિ ચ^૮ સમવસમણન્તર અભાવાત્તો ।
 પરિણામિહેત્થવિરહા અમભવાત્તો ચ તસ્સ ત્તિ ॥

૧ A થા । ૨ CF દાઘલ્લા ૩ A મત્તું । ૪ D વજ્જ ।

૫ CF હાસલો સ્થલવિરહા । દિટ્ઠિટ્ઠા નો । ૬ D નિચ્છાણિચ્છાવ

૭ D •મલ્લ । ૮ CF વિવાદણમો મુલ્લો । •ભૂય કમિ કહ ન સુદ્ધુલ્લો ।

૯ CF •ણિચ્છત્થો ચ ।

न विमिद्वकज्जभावो अणईयविमिद्वकारणत्तमि ।
 एगन्तमेयवक्के नियमा तद् मेयपक्के य ॥
 पिण्डो पडो य न घडो तप्पलमणईयपिण्डभावाओ ।
 तदईयत्ते तप्प उ तद् भावादन्नयादित्त ॥
 एवविहो उ अप्पा मिच्छत्तादौहि वन्धए कम्म ।
 सम्मत्ताईएहि य सुच्चइ परिणामभावाओ ॥
 सकदुवभोगे चेव कहचिदेगा^१हिगरणभावाओ ।
 इहरा कत्ता भोत्ता उभय वा पावइ मया वि ॥
 वेदेइ जुवाणकय बुद्धो चोराइफलमिह कोइ ।
 न य सो तओ न अर्त्ता पच्चक्काइप्पमिद्धीओ ॥
 न य नाणओ सोऽह कि पत्तो पावपरिणइवमेण ।
 अणुधवमधाणाओ लोगागममिद्धिआ चेव ॥
 इय मणुयाइभवकय वेयइ देवाइभवगओ अप्पा ।
 तस्सेव तद्वा भावा सब्बमिण होइ उववअ ।
 एगन्तेण उ निच्चो ऽणिच्चो वा कह नु वेयए मकड ।
 एगमहावत्तणओ तदणन्तरनामओ चेव ॥
 जीवमरीराण पि उ मेयामेओ तहोवलम्भाओ ।
 मुत्तामुत्तत्तणओ छिक्कमि पवेयणाओ य ॥
 उभयकडोभयभोगा तदभावाओ य होइ नायवो ।
 वन्धाइविमयभावा तेमि तद् मभवाओ य ॥

एतत् सरीरेण कड पाणवहासेवणए ज कम्भ ।
 त खलु चित्तविवाग वेएइ भवन्तरे जीवो ॥
 न उ त चेव सरीर नरगाइसु तस्स तह अभावाओ ।
 भिन्नकडवेयणमि य अदप्पसङ्गो बला होइ ॥
 एव जीवेण कय कूरमणपयट्टएण ज कम्भ ।
 त पइ रोइविवाग वेएइ भवन्तरसरीर ॥
 न उ केवलओ जीवो तेण विमुक्कस्स वेयणाभावे ।
 न य सो चेव तथ खलु लोगाइविरोहभावाओ ॥
 एव नियदेहवहे उवयारे वा वि पुण्णपावाइ ।
 इहारा घडाइभङ्गाइनायओ नेव जृज्जन्ति ॥ १०
 तयभिन्नमि^१ य नियमा तन्नामे तस्स पावइ नामो ।
 इहपरलोगाभावा बन्धादौण अभावाओ^२ ॥
 देहेण देहमि य उवघायाणुग्गहाइ बन्धादौ ।
 न पुण अमुत्तो मुत्तस्स अण्णो कुणइ किञ्चिदवि ॥
 अकरेन्तो य न बज्झइ अदप्पसङ्गा सदेव भावाओ । ११
 तन्ना मेयाभेए जीवसरीराण बन्धाई ॥
 मोक्खो वि य बन्धस्सा^३ तयभावे स कह कोम वा न मया ।
 कि वा हेऊहि तहा कह व मो होइ पुरिमत्यो ॥
 तन्ना बद्धस्स तओ बन्धो वि अणादम पवाहेण ।
 इहारा तदभावमो पुव्व चिय मोक्खमसिद्धी ॥ १२

१ A भेदमि ।

२ १ अमभावोउ CE पभावोओ ।

३ १ बद्धस्सा CDFE सु ।

अणुभूयवत्तमाणो बन्धो कयगत्तणादमं वह नु ।
 जह उ अईओ कालो तहाविहो तह पवाहेण ।
 दोमइ कफोवचओ मभवई तेण तस्स विगमो वि ।
 कणगमलस्स १य तेण उ सुक्को सुक्को त्ति नायव्वो ॥

५. एमाइ भाववाओ जत्थ तओ होइ तावसद्धो त्ति ।
 एस उवाएओ खलु बुद्धिमया धौरपुरिभेण ॥
 एयस्स उवायाण काउ आमेविकुण भावेण ।
 पत्ता अणन्तजोवा सामयमोक्ख लज्ज मोक्ख ॥
 ता पडिवज्जइ मग्ग धम्ममिण भावओ मए भणिय ।

१०. अचन्तदुमइ खलु करेह मफ्फल मणुयजग्गं ॥
 इय भणिकुण जाए तुण्हक्के तस्सुण जिणवरमि ।
 परिभा कयञ्जलिउडा धणिय परिओममावन्ना ॥
 धरणिनमिउत्तिमद्वा इच्छामो सामण ति जपन्ती ।
 उघ्घामिधमुहकमला पुणो वि ठाणं गया नियय ॥

११. तत्थ य केइ पव्वा मग्गत्त देमविरदवयमग्गे ।
 अग्गे उ चत्तमद्वा जाया ममणा ममियपावा ॥
 एत्थन्तरमि य मए दिट्ठा देवो तद्धिं ममोमरणे ।
 जाया य मग्ग चिन्ता हन्त कुओ एत्थ देवि त्ति ॥
 १मरिय च मन्नामिदुस्स त मए पुब्बमन्तिथं वयण ।
 १० परिचिन्तिथं च एत्थं पुच्छामि जिणं नियाणं ति ॥

किं पुन मए कय परभवमि जम्होइमो विवागो न्ति ।
 देवीविरहमि दढ अणुइय दासण दसु ॥
 परिपुच्छिओ य एय नमिऊण मए जिणो निरवसेस ।
 पुब्बकयकम्मदोस तओ वि दय कहिउमाढत्तो ॥

अत्थि इहेव गिरिवरो जम्बुद्वीवमि भारहे वामे । १
 विज्झो न्ति सिहरमवयपज्जलियमहोमहिमणाहो ॥
 ढरियगयदलियपरिणयहरियन्दणसुरहिपसरियाओओ ।
 फलपुट्ठतरुवरट्टियविहङ्गगणविरुथमद्दालो ॥
 नामेण १सिहरमेणो तत्थ तुम आमि मवरराओ न्ति ।
 वड्डमत्तघायणरओ अच्चन्तविमयगिद्धो य ॥ १०
 तत्थ अणेगाणि तुमे वराहवसपमयहरिणजुयलाइ ।
 रणे विओइयाइ भीयाइ सुद्धाभिलामीणि ।
 देवी वि य ते एसा तुह जाया आमि मिरिमई नाम ।
 वक्कलदुगुमवमणा सुञ्जाफलमालियाहरणा ॥
 म तुम इमौए सद्धि मच्छन्द गिरिनिउज्जदेसेसु । १५
 विमयसुद्धमणुहवन्तो चिट्ठमि काले निदाइमि ।
 एत्थन्तरमि एक्को गच्छा माहण पहपरिवाट्ठो ।
 परिखौणो हिण्डन्तो त देस आगओ नवर ॥
 दट्ठूण साज्जगच्छ अणुगम्मा तुह मणमि उप्पन्ना ।
 हा कि भमन्ति एए अदविमसे विज्झकन्तारे । १०

तेहि वि य 'तुज्झ धम्मो कहिओ जिणदेमिओ सुमाहहि ।
 पडिवन्ना इय तुझे कम्मोवससेण तं धम्म ॥
 दिन्नो य नमोक्कारो मामयस्सिवमोक्ककारणभूओ ।
 भत्तिभरोणयवयणेहि मो य तुझेहि गहिओ न्ति ॥
 सुण्णिऊण तह य तुम्भ जम्भ कम्माण्हावचरिय च । १
 माहहि ममादट्ठ कायन्वमिण ति तुझेहि ॥
 पक्खस्सेगदिणमौ आरम्भ वज्जिऊण भावज्ज ।
 पदरिक्कमठिएहि अणुसरियव्वा नमोक्कारो ॥
 तमि य दिणमि तुम्भ जद वि सरीरविणिवायण कोद ।
 चिन्तेज्ज तह करेज्ज व तहावि तुझेहि स्वमियव्व ॥ १०
 एव सेवन्ताण तुम्भ जिणभामिय दम धम्म ।
 अचिरेण होहिद धुव मणहरसुरमोक्कमपत्ती ॥
 तुझेहि वि भत्तीए मोऊणमिण सुमाहवयण ति ।
 एव ति अणुवगय गएहि माहहि चिण च ॥
 तह चेव कचि काल अन्नोन्नवड्डमाणमड्डेहि^१ । ११
 अह अन्नया य तुम्भ पोमहपडिम पवन्ताण ॥
 तुज्झमि विज्झमिहरे गयकुम्भत्यल्लवियारणेक्करमो ।
 धुयपिङ्गकेमरमढो दरियमदन्दो सममौणो ॥
 त दट्ठूण तुमए^२ तओय मिरिमद निण्ण^३ ।
 वामकरगोयरत्य गहिय कोदण्डमुद्दाम ॥ १२

१ I तुम्भ ।

१ D मड्डहि ।

२ ACDE तुमाए ।

३ CF निरेमण इहा ।

भणिय च भौह मा भायसु त्ति एयस्स म समणीणा ।

एसो 'ऊ पमवराया ममेक्कसर'वायसज्जो त्ति ॥

ता मिरिमईअ भणिय एव एय ति कौडत्य' मदेहो ।

कि तु गुरुवयणमेथ 'पासुक्क होद अन्हहि ॥

५ जन्हा गुरुहि भणिय मरौरविणिवायण पि तुक्काण ।

जद कोद तमि दियहे करेज्ज तुअेहि खमियअ ॥

ता कह गुरुण वयण समरन्नेहि गुणभूमिय नाह ।

परलोयबन्धुभूय कौरद विवरौयमहेहि ।

अह मोत्तूण धणुवर तुमए' तो मिरिमई दम भणिया ।

१० मच्च गुरुण वयण कह कौरद अन्नहा सुयणु ॥

तुह नेहमोद्धिण मए वि एयमिह ववमिय आमि ।

ता अलमेएण पिए गुरुवयणे आयर कुणसु ॥

एत्यन्तरमि 'रुद्धियमहेण नहद्वण म पूरेन्तो ।

महिदिन्नतलपहारा उवट्ठिआ तुज्ज सौहो त्ति ॥

१५ परिचिन्तिय च तुमए गुरुवयणपरिवालणानिहसो ।

उवयारि चिय एसा अन्हाण पमवनाहो त्ति ॥

दय चिन्तिन्तो य तुम नहरेहि विचारिओ सुतिखेहि ।

कुविण अकुवियमणो जायामहिआ मद्दणेण ॥

अहियामिओ य तुमए जायामहिण सो उवसग्गो ।

१० जो कुपुरिसण सावय अच्चत्य दुरहियाओ त्ति ॥

चदऊण तओ देहं विसुद्धचित्ताद् दो वि ममकाल ।

मोड्मे उववन्नाद् दड्डिमन्ताद् मधराह ॥

पलिओवमाउयाद् तत्थ य भोए जहिच्छिण भोत्तुं ।

खीणाउयाद् तत्तो चदऊण दहेव दौवमि ॥

जायाद् जत्थ जह वा संजोयं सुन्दर च पत्ताद् ।

जह पाविओ य दुक्क विरस तह सपयं सुणसु ॥

अवरविदेहे खेत्ते चक्कउरं नाम पुरवरं रक्षं ।

उत्तङ्गधवलपायारमण्डियं नियसनयर व ॥

तत्थामि पत्थिवो वासवो व्य चरपुरिमलोयणमहस्सो ।

सद्द वड्डियविमयसुहो नामेणं कुरुमियद्धो त्ति ॥

तस्सामि अगमहिमी देवो नामेण बालचन्द त्ति ।

तीखे गथंमि तुम चदऊण सुहंमि उववन्तो ॥

देवो वि य ते रत्तो मालस्स सुभ्रमणस्स गेहंमि ।

उववन्ना कयउष्सा कुरुमद्देवोप्प कुच्छिंसि ॥

ताण वज्जएहि दोणह वि मणोरहमएहि १दिणपमत्थंमि । १५

जायाद् तया तुम्मे रुवाद्गुणेहि कलियाद् ॥

तत्थ य ममरमियद्धो नामं तुह ठावियं गुरुयणेण ।

देवोए वि य नाम असोयदेवि त्ति मगीयं ॥

कालेण दोषि वि तओ मयलकलागहणदुब्बियद्धाद् ।

कुसुमाउहवरभवणं जोव्वणमह तत्थ पत्ताद् ॥

१०

दिक्षा असोयदेवौ तदया तुङ्ग सुभूमणनिवेण ।
 परिणीया य तए वि य सुपमत्यविवाहजोएण ॥
 भुञ्जन्ताण पयाम विभयसुह नवर वसए काली ।
 तुङ्हाण मपरिश्रोम अश्रोम बहुरायाण ॥

५ अह अयया पिया ते पलिय द्दूण जायसवेओ ।
 दाऊण तुङ्ग रज्ज देवौण मम म पव्वइओ ॥
 जाओ य तुम राया निज्जियनियमण्डलो मरज्जमि ।
 चिट्ठमि विभयपसत्तो भुञ्जन्तो मणहरे भोए ॥
 अह तिरियविमजोयणनिइयतग्घायजणियकम्मसु ।

१० एत्यन्तरमि विरमो सावय जाओ विवाओ त्ति ॥
 आमि तह चिय १विजए वग्घानयरमि मिरिवलो राया
 तेण सह तुङ्ग जाओ अणिमित्तो विग्गहो कहवि ॥
 तुह के पहाणजोहा ते मव्वे मिरिवल ममज्जीणा ।
 अश्रुवगओ तुमाए तेण मम तह वि सगामो ॥

१५ १जाए य तमि तदया महाविमदेण मिरिवलेण तुम ।
 वावाइओ मि सावय विणिहयनियसेअसेएण ॥
 मरिऊण य उववओ रोइज्झाणेण नवर निरयमि ।
 सत्तरमसागराऊ नेरइओ कम्मदोसेण ॥
 सोऊण तुङ्ग मरण असोयदेवौ वि उवगघा मोह ।

१० १हित्येण परियणेण नवर आमाभिया सन्ती ॥

रीदृज्जाणीवगया काऊण धम्मविग्घमच्चत्य ।
 तुह नेहमोहियमई नियाणसेव महापाव ।
 राया ममरमियद्धो उप्पन्नो नवर जत्य ठाणमि ।
 तत्येव मन्दभग्गा जाएज्ज अह पि नियमेण ॥
 तो ऊयवह पविट्ठा किलिट्ठचित्ता य नवर मरिऊण ।
 जत्येव तुम नरए दमो वि तत्येव उववन्ना ॥
 मत्तरसमागराऊ गमिओ दुक्खेण कहवि तुम्हेहि ।
 तत्य अहाउयकालो निच्चुब्बिगेहि भौएहि ॥
 उब्बट्ठिऊण य तुम निरयाओ पुक्करद्धभरहमि ।
 जाओ मि गहवदसुओ वेष्णाए दरिद्दगेहमि ॥
 एमा वि तुज्झ जाया तत्येव य भारहमि वासमि ।
 जाया दरिद्दधूया नवर तुज्झ सजाईए^१ ॥
 कालेण दोणि वि तओ^२ तुम्हे अह जोव्वण उवगयाद ।
 जाओ य कहवि नवर तत्य वि तुम्हाण वीवाहो ॥
 नेहवसेण य तुम्हे तत्य वि दारिद्ददुक्खविमुहाद ।
 चिट्ठह अहामुहेण अन्नोस बद्धरायाद ।
 अह अन्नया य दिट्ठा नियए गेहमि अक्खमाणेहि ।
 तुम्हेहि भाऊणीओ समुयाणकए पविट्ठाओ ॥
 दट्ठूण तओ ताओ सट्ठासवेगपयडपुलएहि ।
 पडिच्छाहियाउ फासुयभिक्खादाणेण विहिपुव्व ॥

१ A धवाय D निष्ठाए, CF पेषाए E चित्तार

२ CF सजानीया ।

३ D तुम्हा ।

कत्य द्विधा उ तुभे इय पुट्टाओ य ताहि वि य सिद्ध ।

वसुधेद्विधरममीवे^१ पडिस्सए नयरमज्झमि ॥

घेत्तूण फुल्लनियरं वासरविरमंमि तो पयट्ठाइ ।

पुव्वकहियं महरिम पडिस्सय भत्तिजुत्ताइं ॥

१ पत्ताइं च कमेण पदसमय वडूमाणसट्ठाइं ।

दिट्ठा य तत्थ गणिणौ सुपसन्ता सुव्वया नाम ॥

पुरओ भठियपोत्थय^२ निविट्ठदिट्ठी नमन्ततणुणाला ।

लोयणभमरभरोणयसुवयणकमला कमलिणि व्व ॥

वित्थिणमहत्त्याइ ठियाइ एक्कारस पि अट्ठाइं ।

१० कमलदलकोमलमि वि जीए जीहाउ अगंमि ॥

मा वन्दिया य नवर गणिणौ तुभेहि विन्दियमाणेहि ।

करयलकयञ्जलिउड हरिमवसुभिन्नपुलएहिं ॥

तौए वि धवणण्डन्नरविणिग्गउत्ताणिक्ककरकमल ।

अट्ठुत्तामियवयणाउ^३ भाणिय धम्मलाहो त्ति ॥

११ भणियाणि य जिणयन्दे वन्दइ काऊण कुसुमवुट्ठिं ति ।

पुरओ जिणाण जेणं मुच्चइ ससारवामाओ ॥

काऊण कुसुमवुट्ठि गन्धडुं कुट्ठिममि जिणयन्दे ।

अह वन्दिकुण य तओ गणिणिममीवे निमणाइं ॥

गणिणीउ तओ भणिय निमलपरिणिन्तदमणकिरणीहं^४ ।

१० परिवसह कत्य तुभे इहेव इय जपमाणेहि ॥

१ CFF तेहि ।

२ F मिह for पर ।

३ CE निषड्ढ ।

४ CF पमणिया ।

५ D किरणेहि ।

६ AD इह ।

तुमेहि साज्जणीए जीए दिहाइ गोयरगथाए ।
 भणिय अज्जेवन्हे वसहि 'पुट्ठाउ ए एहि ॥
 गोयरगथाउ धणिय मद्धावन्ताइ तइ य एयाइ ।
 तित्थयरवन्दणत्थ भत्तीए इहागयाइ ति ॥
 गणिणीए तत्रो भणिय साज्ज कय धम्मनिहियचित्ताई । ५
 ज एत्थ आगयाइ किच्चमिण नवर भविद्याण ॥
 जम्हा जयमि सरण धम्म मोत्तूण नत्थि जीवाण ।
 सारीरमाण्णेहि दुक्खेहि अहिद्दुयाण ति ॥
 न य सो तौरइ काउ जहट्ठिओ वज्जिऊण मणुयत्त ।
 त पुण चल अमार सुविणयमाइन्दजालमम । १०
 लङ्गूण माणुमत्त धम्म न करेइ जो विमयलुङ्गे ।
 दहिऊण चन्दण सो करेइ अङ्गारवाणिज्ज ॥
 धम्मेण मयलभावा सुहावहा होन्ति जीवस्सोयमि ।
 धम्मेण मासयसुह लभइ अचिरेण परमपय ॥
 सो उण विचलियराएहि भावओ जिणवरिन्दचन्देहि । १५
 होइ परिचिन्तिएहि वि अलाहि कि ता पुल्लइएहि ॥
 ता सुट्ठु कय एय ज दट्ठु आगयाइ जिणयन्दे ।
 जिणसाज्जदमणाइ इदि विचारेन्ति दुरियाइ ॥
 कहिओ य तौप्र धम्मो तुमेहि वि नवर सुद्धचित्तेहि ।
 पडिबन्धो जिणभणिओ कया य मज्जमसविरई य ॥ २०

गमिऊण कचि कासं नमिऊण जिणे सुसाऊणौओ य ।

गेहमह पत्थियाइं भणियाणि य नवर गणिणीए ॥

‘एज्जह इह पददियहं एव चिय तह सुणेज्जह य धम्म ।

दुक्खविरेयणभूय पसत्तं वीयरगेहिं’ ॥

४ पडिवज्जिऊण य तओ गणिणीवयण गयाणि नियगेह ।

हिट्ठहिययाइ धणियं धम्ममि कयाणुरायाइ ॥

कइवयदिणेषु य तथा जायाइ परमभत्तिजुत्ताइ ।

उक्किट्ठभावयाइ विमयसुहनिवत्तचित्ताइ ॥

अणुवालिऊण पवर सावयधम्म अहाउयं जाव ।

१० मरिऊण वग्गनोए कप्पंमि तओ ऽववत्ताइ ॥

आउ च तत्थ तुम्ह अहेमि सत्ताहियाइ अयराइ ।

तत्तो चइऊण इह नरवइगेहेसु जायाइं ॥

तिव्वं च सवरजम्मे कम्म तुमए कय इमौए वि ।

अणुमोदयं ति तस्स उ परिणामो निरयवाममि ॥

११ अणुहओ चिय तुम्हेहि तह य भरहंमि खुद्धमणुयभवे ।

तक्कम्मसेमयाए अणुहयमिण तए दुक्ख ॥

ता सुणिऊण विवाय एवविहमेत्थ पावकम्माणं ।

तह ‘जयइ जहा पावइ एणिह पि पुणो न दुक्खाइ ॥

इय कहियमि नियाणे सवित्तरे तत्थ लोयनाहेण ।

१० पडिरुद्धमोहपमर जाओ मे परमसवेगो ॥

भणिओ य तिऊयणगुरू भयवं मिवभोक्ककारणं परमं ।

गेणहामि तुह उमौवे पञ्चज्जं तुम्ह वयणेण ॥

देवौष्ठ परियणेण य एव वज्जमन्निऊण मे वयणं ।

विन्नत्तो दूणमेव उ नियकज्जकएण सुवणगुरू ॥

भणिय च सुवणगुरूणा अहासुहं मा करेह पडिबन्धं । ५

भवगहणमि अमारे किच्चमिण नवर भवियाण ॥

मोऊण इमं वयणं भावेण पवञ्जिऊण मयराहं ।

काऊण लोथमग पडिवन्न दन्वओ ताहे ॥

एसो मे वुत्तन्तो कणयउरे साहिओ मए रत्तो ।

मगपडिवत्तिमादौ इहभवपज्जायपज्जन्तो ॥ १०

एयं मोऊण समुप्पन्नो मज्जेसि मंवेओ । चिन्तिय च

एहिं । एवं विवागदारुणं मोहचेट्ठियं, अस्तय च जाणवत्तं

भवसमुदे गुरुवयणनिष्कओ त्ति । वन्दिओ भयवं, 'अणुगा-

हिया अहे भयवया नियवुत्तन्तकहणेण' अहिणन्दिओ

सवज्जमाणं, करयलकयञ्जलिउडं विन्नत्तो गुणचन्देण । भणियं १५

च । जाणिओ मए भयवओ पहावेण जहट्ठिओ धम्मो, पण्डा

मिच्छावियप्पा, सजाया भयवन्तचलणाराहणिच्छा ; ता देहि

ताव मे गिहिधम्मोचियाइ वयाइ । विग्गहेण भणियं ।

भयवं, समावि । दिन्नाइ भयवया सावयवयाइ । गहियाइ

जहाविहीए । जाया भावसावया । भत्तिवज्जमाणेहिं २०

वन्दिओ भयवं । धम्मसाहिऊण भणिया य णेणं । कुमार,

वियाणिऊण भवओ पडिवोहममय रयणउराओ अहं एत्थ

आगच्छो, समुप्यन्नं च मे जहाहिलसिय । ता तहिं' चेव
गच्छामि । चिद्वन्ति तत्थ मह दंसणूसुया वहवे माऊणो ।
पुणो 'अओज्झाए' मज्झ भवया दमणं । संवहा दढव्वएण
होयव्व । कुमारेण भणिय । ज भयवं आणवेद । आगास-
१ गमणेण ममं सेसमाह्महि पयट्ठो गुरु । वन्दिओ कुमार-
विग्गहेहिं पुलदओ य भत्तिनिअरेहि ; अदसणौहए थ
वन्दिऊण परमभत्तीए पयट्ठा अओज्झाउरि ॥

इओ य तहियहमेव गओ अओज्झ वाणन्तरो । कया
णेण कुमारपरियणामन्ने कवडवत्ता, जहा 'विग्गहेण
१० वावादओ कुमारो' त्ति । समागया एसा सवणपरम्पराए
मेत्तीवलकणगोयरं, न सह्हिया य णेण । सुया रयणवईए ।
सुच्छिया एसा, ममामामिया परियणेण । निवेदय च रओ ।
समागओ राया, बाहोएल्लोयण चलणेसु निवडिऊण
विच्चत्तो रयणवईए । ताथ, अणुजाणाहि मं मन्दभादणिं,
१५ पविमामि जलए, परिअएमि एए अज्जउत्ताकुसलसवणे वि
मठिए निअज्जपाणे, यावेमि लज्ज सुरलोयमठियं अज्जउत्त ।
रादणा भणिय । अविहवे, अलमिमिणा सोएण । अमहह-
णीयमेय । न खलु केसरौ गोमाउणा वावादज्जद । यमादट्ठो
कुमारस्स सिद्धाएमेण तुह पुत्तजओ; अवितहाएसो य
१० सिद्धाएसो । अणाउल च मे हिययं । दिट्ठो य मए कुसल-
सुविणओ । कुमारमन्तरेण न जाया उप्पाया । अविवत्ता

य तुह अविहवामिरी । ता न एयममङ्गलं एवं हवद ।
 जम्भन्तरवेरिएण केणावि एमा कवडवत्ता कया भविस्सुद ।
 ता परिचय तुमं दणममव्ववमायं । अहावि कहचि अचिन्त-
 माम ८ याए देव्यस्स इयमेव चेव । तओ मव्वेमि चेव अहा-
 णमिय पत्तकाल । कौम तुम आउलौ । पेमिओ य मए १
 अज्ज १ पवणगदनामो लेहवाहओ । मो अवस्स पच्चदियहअन्तरे
 आगच्छुद । तओ ममागए १ तस्मि जहाजुत्तं करेस्सामो । न
 ताव अन्तरे सनप्पियव्व ति । रहणवईए भणिय । ज ताओ
 आणवेद । तहावि विन्नवेमि ताय । तायाण्सेण करेमि अह
 मन्तियम्, टेमि महाढाण, प्रेमि देवयाओ, परिचणमि १०
 अज्जउत्तकुसलपउत्तिकालादारओ आहारगहण ति । रादणा
 भणिय । करेहि वच्चे, न १ एत्य दोमो त्ति । रयणवईए
 भणिय । ताय, महापमाओ । तओ 'अविहवा हवसु' त्ति १
 भणिकुण मओ सेत्तौबलो । पारदु च णए जहोचिय
 मन्तियम् । १ दिट्ठा य मव्वमपया १ सपूयणगयाए विचार- १५
 भूमिपडिणियत्ता अदकस्साणए आगिईए परिचत्ता वियारेहि
 मगया नाणाजोएण समद्धामिया तवमिरीए गहिया उव्वसमेण
 परिणया भावणाए १ परियरिया साज्जणौहि विग्गहवई विय
 चरणमपया सेववियाहिवस्स धूया कोसलाहिवस्स पत्ती

१ CE मयगति* । १ C तस्मि । तस्मि १ A adds अज्ज उपमि
 (read उपमि) । ४ A पच्चा CE एम । ५ D inserts इत्यतस्मि ।
 ६ A adds ययय । ७ CE भावणाओ ।

- गिहृत्यपरियाएण सुमगया नाम गणिणी । त च ददूण
 पणट्ठो विय रयणवईए मोओ, आणन्दिया चित्तेण, उल्लसिय
 अन्नवौरियं, वियग्निओ धम्मववसाओ । चिन्थिं च एण ।
 अहो भयवईए क्वसपया, अहो विमयविराओ, अहो
 ५ परिच्छेयकुसलया, अहो कयत्यत्तणं ति । ता धन्ना अह,
 जीए मए अचन्ता अउब्बदमणा सपिण्डया विथ गणसमिद्धौ
 विग्गहवई विथ सव्वसपया दमणमेत्तेणावि पावनामणो
 भयवई दिट्ठं न्ति । पवहुमाणसुहज्झाणसगयाए य गन्तूण
 सविण्य गणिणीममौव वन्दिया गणिणी । धम्मसाहिया य
 १० एण । पुणो य मायर वन्दिकण अपिय रयणवईए ।
 भयवद, 'दुहियमत्तवच्छला तुम' ति विन्नवेमि भयवद ।
 जइ न कोइ विरोहो, ता करेहि मे पमाय गेहागमणेणं
 ति । अचन्तदुखिया अह जाओ य मे ईमि दुक्खोवममो
 तुह दमणेण, 'वियग्निओ' 'पमोओ, विदयधम्मसत्ता' य
 १५ भयवई । ता दच्छामि तुह समीवे किञ्चिं सोउ ति ।
 गणिणीए भणिय । धम्मसौले, धम्मदेमणानिमित्तं नत्थि
 विरोहो, किं तु रत्थियञ्च सेमज्जणा^१पत्तियाद रयणवईए
 भणियं । भयवद, धम्ममद्वापरौ मे गुरुयणो, न तत्थ
 अपत्तियाद^२ समवद । गणिणीए, भणिय । जइ एव, ता
 २० तुम पमाणं ति । रयणवईए भणिय । भयवद, महापसाओ ।

१ CFF om

२ CFF अत्ता ।

३ D adls वि

४ Cf अपत्तियाद = अपत्यय

५ D *वारेय ।

ता एहि, गच्छह । गथा सह रयणवर्द्धे गणिणी, पविट्टा
रयणवर्द्धेह । कथो य णाए मंभमादमएणमुच्चिओवयारो ।
उवविट्टा गणिणी पुरओ य मे मपरियणा रयणवर्द्धे न्ति ।

गणिणीए भणिय । वच्छ, मंसारममावन्ना खु पाणिणो
मव्वे दुरक्ततद्वयौयजम्ममगया अहिहवीयन्ति अणुममय जराए, १
ओत्थारिज्जन्ति मोहतिमिरेण, वाहिज्जन्ति विमयतण्हाए,
कयत्थिज्जन्ति इन्दिएहि, पच्चन्ति कोहग्गिणा, अवट्ठअन्ति
माणपव्वएण, मोहिज्जन्ति मायाजालियाए, पन्नाविज्जन्ति
लोहमायरेण खण्डिज्जन्ति इट्ठविओएहिं, भमाडिज्जन्ति
कालपरिणईए, कवल्लिज्जन्ति मच्चुण न्ति । परमत्थओ न केइ १०
सुहिया मोत्तूण तप्पडिवरकुज्जए महाणुभावे । ते उण, जहा केइ
महावाहिगहिया पीडिज्जमाणा महावेयणाए ममावन्ननिव्वेया
गवेमिऊण कुमलवेज्ज निवेइऊण अप्पाणय तम्म वयणेण
पडिवन्ना जज्जत्तकिरियं वाहिज्जमाणा वि तव्वेयणाए विमुच्च-
माणा वाहिणा अन्तो-आरोगलाहधिईए अगणेमाणा त ११
वज्जदुक्ख ईसि अविमुक्का वि वाहिणा मजायविमोक्कनि-
च्छयमई आरोगसमेया विय न खलु नो सुहिया वव्हारेण,
तहा जे इमे भयवन्तो सुणिवरा ते ससारमहावाहिगहिय न्ति
पीडिज्जमाणा जम्मादमहावेयणाए ममावन्ननिव्वेया गवेमिऊण
भावओ कुमलवज्ज भयवन्त वीयराय तदुवएसमुट्ठिय वा गुरु १२

१ A। उच्छा = १ उत्थाद्वज्जन्ति ।

२ १ तिव्वे = १ ।

३ १ सत्ताविष = १ ।

४ D अट्ठिय F अट्ठिय ।

- निज्वेदकणमप्याणयं तस्मै वयणेण पडिवन्ना मव्वदुक्कनिवारणिं
 संजमकिरियं वाहिज्जमाणा 'वि परीसहीवमग्गवेयणाए
 विमुच्चमाणा महामोहवाहिणा अन्तो यममारोगलाभधिईए'
 अगणेमाणा तं परीसहादिवज्जदुक्क ईमि अविमुक्का' वि
 १ मकिलेमवाहिणा परमगुरुवौयरागाणामोवणाए सजायविमोक्क-
 निच्छयमई मयलावाहाखयममुक्खयपरम'पणिहाणभावारोग-
 ममेयवौयराया विद्य न खलु नो सुहिया निच्छएण । जओ
 पण्डं तेमि मोहतिमिर, आविष्कूयं सम्मनाए, नियत्तो
 'अमग्गहो, परिणयं सतोमामयं, अवगया अमक्किरिया,
 १० तुट्टपाया भववज्जी, धिरौहयं झाणरयण, आमन्न परमसिव-
 सुह । ता एव परमत्यचिन्ताए थेवा एत्य सुहिया बहवे
 उण दुक्किय त्ति । लोयदिट्ठीए उ' वक्के अन्नारिसे सुहदुक्के
 लोएहि जम्भजरामरणघत्था वि पाणिणो आहारादमपत्ति-
 मेत्तेण कूरवाह'अरगीयरगया विद्य हरिणया जवमादसपत्तीए
 ११ चेव सुहिय त्ति बुच्चन्ति । अन्नहा दुक्कियाण य' इमं
 दिट्ठिमगिहि' व तुह दुक्कियत्ते कारणमवगच्छामि ।
 माहेहि वा, अर अकहणीयं न होइ ॥ 'गुणचन्दपडिवट्टं
 माहिय रयणवईए । भणिय च णाए । मयवद, जहा तए

१ A om वि

१ D विमोह ।

१ CFF परिहाड ।

२ CFF अणहो

१ AD + यड CE om उ । १ D सरावो ।

३ D + थावा ।

४ C CE महिदि explained अट्टमो इय ।

५ CE add एणवईए भणियं कि भणवतोए वि अकहणीयं वत्तमि

समादद्ध, तद्देव परमत्यो । तद्देवि पञ्जउत्ताकुमलसुमरणा^१
 वि पौडेइ म मन्दभाइणि । गणिणीए भणिय । वच्चे, न तस्स
 संपथमकुमल ति, धौरा होहि । रयणवईए भणियं । कइं
 भयवई वियाणइ । गणिणीए भणिय । तुइ सरविसेमाओ ।
 रयणवईए भणियं । कीदसो मज्झ सरविसेमो । गणिणीए ५
 भणिय । जारिसो अविहवाए परमाणन्दजोए भत्तुणो हवइ ।
 रयणवईए भणिय । भयवइ, न तए कुप्पियच्च, भणामि
 किंचि अहमाउल्लयाए । गणिणीए भणिय । वच्चे, अकोवणो
 चेव तवस्सिजणो होइ, किमेत्यमभत्यणाए । रयणवईए भणिय ।
 भयवइ, जइ एव ता को एत्थ पच्चओ, ज भयवईए आदद्ध १०
 ति । गणिणीए भणिय । वच्चे, अलमेत्य पच्चएण । न य
 वीयरगवयणमन्नहा होइ । वीयरगवयणं च सरमण्डलं ।
 तदाएसेण यं जपियमिण, न उण अन्नहा, तद्देवि एत्थ
 पच्चओ त्ति मिग्घ तुहावगमणनिमित्तं भणामि किंचि अइय ।
 न तए खिज्जियच्च । रयणवईए भणियं । आपवेउ भयवई । १५
 गणिणीए भणिय । सुण, एवविहमरवईए नारीए गुह्यपएसे
 मसो हवइ त्ति सरमण्डले पढिय । एत्थ य तुम पमाण
 ति । रयणवईए भणिय । एवमेय, कि तु मरिसेउ भयवई,
 ज मए आउलाए वियप्पिय । गणिणीए भणियं । न एत्थ
 दोसो, नेहाउला हि पाणिणो एवविहा चेव हवन्ति । कि तु २०
 तए वि मरिसियच्च, ज मए तुइ मिग्घपड्डित्तिनिमित्तमेवं

जपिय ति । रयणवईए भणिय । भयवद, अणुगहे का
 मरिमावणा । अवणीओ मम महामोओ भयवईए इमिणा
 जंपिएण । कि तु पुच्छामि भगवदं, कस्स उण कम्मस्स
 ईदमो महारोदो विवाओ त्ति । गणिणीए भणियं । वच्चे,
 ५ येवस्स अन्नाणवेद्वियस्स । कौइसी वा इमस्स रोदया । सुण,
 चेत्तेण कम्पुणा ज मए पाविय ति । रयणवईए भणिय ।
 भयवद, महन्तो मे अणुगहो, दढमवदिय हि । गणिणीए
 भणिय ॥

अत्थि १ कोसलाह्वो नरसुन्दरो नाम राया । तस्माह-

- १० मिम जन्मपरियाय पडुच्च धम्मपत्तौ अहेमि । सो य एगया
 गओ आसवाहणियाए । अवहिओ दप्पियतुरएण विच्छूढो
 महाडवीए । टिट्ठा य जेण मज्झण्हदेमथाले तीए महाडवीए
 एगमि वणनिउञ्जे चउच्चदमणा इत्थिया । भणिओ य
 तीए । महाराय, मागयं, उवविमसु त्ति । रादणा भणिय ।
- ११ कामि तुम को वा १एस पएसो त्ति । तीए भणिय ।
 मणोहरा नाम जस्सिणी अह, विज्झररख च एयं । रादणा
 भणिय । कौस तुमं एत्य एगागिणी । तीए भणियं । अह
 खु मन्दणाओ मनयं गया आसि मह पिचयमेण । तओ
 आगच्छमाणीए इह पएसे निमित्तमन्तरेण कुविओ मे
 २० पिययमो, गओ थ मं उञ्जित । अओ एयादणि . त्ति ।
 रादणा भणियं । म मोहणमणुचिद्वियं दुवेहिं पि तुहेहि ।

तीए भणिय। कहं विय। रादणा भणिय। जमुज्झिया
 पियथसेण, तुम पि ज तेण सह न गय त्ति। तीए भणिय।
 अल तेणमविसेमनुणा। रादणा भणिय। भदे, न एस धम्मो
 सईण। तीए भणिय। कौदस तस्स मदत्तणं, जो अणुरत्त
 जण परिच्चयइ। रादणा भणिय। भदे, को ऽणुरत्त विणा
 दोसेण परिच्चयइ। तीए भणिय। जो अयाणुओ। एव च
 भणिकण मविलासमवल्लोदउ पयत्ता। अवहौरिया रादणा।
 मोहदासेण विगयलज्ज भणिय च णए। महाराय दयाणि
 चेव जपिय तए, जहा 'कोऽणुरत्त विणा दोसेण परिच्चयइ'।
 अणुरत्ता य अह भवओ। ता कौस तुम अवहीरेसि। १०
 रादणा भणिय। भदे, मा एव भण, परित्तिया तुम।
 तीए भणिय। महाराय, पुरिसस्स मव्वा परा चेव इत्तिया
 होइ। रादणा भणिय। किमिमिणा जाइवाएण १परिच्चय-
 मिम परलायविरुद्धमालाव। तीए भणिय। अलियवयण
 पि य परलोयविरुद्धमेव। रादणा भणिय। कि मए भलिय १५
 जपिय ति। तीए भणिय। जहा 'कोऽणुरत्त विणा दोसेण
 परिच्चयइ'। रादणा भणिय। किमेत्थ अलिय नि। तीए
 भणिय। ज परिच्चयसि म अणुरत्त। रादणा अणिय।
 नाणुरत्ता तुम, जेण म अहिण निउञ्चसि। अओ चेव न
 दोमवज्झिया, जेण न १ परलोय अवेक्कसि। तीए भणिय। १०

किमिमिणा जंपिएण । जइ न माणेमि मं, तस्रो अहं निघ-
 मेण भवन्तं वावाएमि^१ । राइणा भणियं । भइ, को तए
 वावाइयइ ।^२ जो रण्डाए पुरिमो वावाइज्जइ, तस्स जल-
 ज्जलिदाणं पि न जुज्जइ त्ति^३ । तस्रो पउट्ठा^४ विघ पहा-
 ५ विया रायसम्मूहं । हुंकारिया य णेण । जाया अइंसणा ।
 तस्रो किमिमौए त्ति पयट्ठो राया मनयरामिसुहं । समा-
 गस्रो थेवं भूमिभाय, जाव अयण्डमि चेव निवडिअो
 कञ्चणपायवो । न लग्गो राइणो । जोइय च णेणोवरिउत्तं ।
 दिट्ठा य सा गयणमज्जे । भणिय च णाए । रे दुराया,
 १० केत्तिए वारे^५ एव कुट्टिहिमि^६ । राइणा भणियं । आ
 पावे, अगोयरत्था तुम, अन्नहा अवस्समइ तुमं निग्गहेमि ।
 अइंसणीहया एसा । देव्वजोएण ^७तुरयमग्गाणुल्लगेण ^८दिट्ठो
^९नियसेत्तेण, समागस्रो राया, मनयर । कयं वट्ठावणयं ।
 'सव्वत्थावीसत्थो चिट्ठइ' त्ति पुच्छियं मए 'अज्जउत्त, किं
 १५ निमित्त' । तेण भणियं । न किचि । मए भणियं । हा
 कह न किचि; कहिं अज्जउत्तो, कहमीइसी अवौसत्यय
 त्ति । ता ^{१०}कहेहि कारण, पज्जाउलं मे हिययं ति । तेण

१ CE add जो रडाए वावाइज्जइ तस्स पियरा वि पाणिय न पयच्छति ।

२ CE om the following sentence

३ A जुभिजुत्त ।

४ D पउसेण दडाअरा ।

५ AD चारे ।

६ A जु०, D जु०, CE चहि ।

७ ACE om

८ CEF माहेहि ।

भणिय । अलं पज्जाउलयाए । निब्बन्ध^१पुच्छिएण साहिओ
मणोहरा^२अखिणिवुत्तन्तो । मए भणियं । अज्जउत्त, कह
ए पय, अहिणिविद्धा खु एसा । राइणा भणियं । देवि,
थेवमिय कारणं । कि तीए अहिणिवेसेण । जइ पावेमि^३ तं
इत्यगहणे मंपय, ता तह कयत्येमि, जहा कड्डेइ अहि- ५
णिवेस ति ॥ अत्रया 'वासभवणत्थो राय' त्ति सोऊण पयट्ठा
अह वासभवण । गया एग कच्छन्तारं, जाव दिट्ठो मए
राया मम समाणहवाए इत्थियाए सह सयणीयमुवगओ
त्ति । तओ 'हा किमेय' ति मखुट्ठा अह, नियत्तमाणी
य दिट्ठा राइणा । भणियं च णेण । आ पावे, कहि १०
नियत्तमि । सुणिओ ते मायापओओ । देवि, पेच्छ पावाए
धट्ठण ति । भणिऊण धाविओ मम पिट्ठओ । वेवमाण-
मरौरा गहियाहमणेण केसेसु । मममाउलं जंपिय मए ।
अज्जउत्त, किमेय ति । तेणावहरिऊण मज्झ वयण समा-
हया सा इत्थिया । देवि, पेच्छ पावाए मायाचरिय । १५
आरिम तए मन्तिय ति, तारिमं सेव इमीए मपाडिय ।
कओ किल तुह मन्तिओ वेसो । तीए भणिय । अज्जउत्त,
अलमिमीए दमणेण, निब्बासेहि एय महापाव ति । तओ
राइणा सदाविया अट्ठपाहरिया । समागया बहवे, भणिया
य णेण । भो भो एयं देवौहवधारिणि दुट्ठजखिणि २०

१ CF ५५, D ५५५ ।

२ CEF om. अखिणि, D : marg

३ ACEF om त एवमएय ।

कयत्थिऊण मिद्दयं लुहुं निव्वासेह । तओ तेहिं 'जं देवो
 आणवेद' त्ति भणिकण पुब्बवेरिएहि विय 'आ पावे, आ
 पावे' त्ति भणमाणेहि गहिया अह केणावि केसेसु, अवरेण
 उत्तरौए, अन्नेण बाहहिं, कयत्थिया नरवइपुरओ,
 ५ नौणिया बाहिं । तह वि ^१य अहिययर कयत्थिऊण, जहा
 काइ दुट्ठमीला निव्वासियइ, तहा निव्वासिय न्हि । विमुक्का
 नयरकाणणममौवे, भणिया य णेहि । आ पावे, जइ पुणो
 रायभवं पविभसि, तओ सुया अम्हाण इत्यओ त्ति ।
 नियत्ता रायपुरिमा । तओ चिन्तिय मए । हन्त किमेय
 १० ति । अहो मे पावपरिणई, पेच्छ किं पावियं ति । अहो
 णु खलु निरवराहा वि पाणिणो पुब्बदुत्तरिएहि एवं कय-
 त्थिज्जन्ति । ता अल मे जीविएण, वावाएमि अत्ताणयं ।
 न अन्नो वावायणोवाओ त्ति गन्तूणमेयमदूरोवल्लिज्ज-
 माणपव्वय भज्जेमि अत्ताणय ति पयट्ठा गिरि^२ममुह, पत्ता
 १५ य महया ^३परिकिलेसेण । समाढत्ता य आरुहिउ । दिट्ठा
 गिरिशुहागएहि साहहिं । समागओ य तओ अण्येयगुण
 रयणभूमिओ दिप्पमाणो तवतेएण सुट्ठिओ परलोयपक्खे
 वच्छलो दुद्धियसत्ताण ममुप्पन्नदिव्वनाणो देसओ समारा-
 डवौए चिन्तामणो समोहियसहसु अण्येयमाज्जपरियरिओ
 २० सुगिहीयनामो भयव गुह त्ति । तं च दट्ठूण अवगओ विय

१ A om

२ DF किं ।

३ CE insert पर ।

४ CE om. परि, A has only २ ।

मे किलेमो, समद्धाभिया विष धम्मेण । वन्दिओ सविण्य,
 धम्मलाहिया 'य णेण भणिया' सवज्जमाण । वच्चे सुमणए, न
 तए सतप्पियव्व । ईदसो एम समारो, आवयाभायण खु^१
 एत्य पाणिणो, अहिहया महामोहेण न पेच्छन्ति परमत्थ,
 न सुणन्ति परममिच्छाण वयण, पयट्ठन्ति अहिएसु, वन्धन्ति^२
 तिब्बकम्पयाइ, विउड्डिज्जन्ति तेहि, न कुट्ठन्ति पुव्वदुक्कडाण
 विण्ण वोयरागवयणकरणेण ति । तओ मए भणिय । भयव,
 एवमेय, अह कि मए कय पावकम्म, जस्सु ईदसो विवाओ
 त्ति । भयवया भणिय । वच्चे सुण, जस्सु विवागसेसमेय ।
 मए भणिय । भयव, अवहिय न्हि । भयवया भणियं । 'वच्चे,^३
 'सुण ।

अत्यि इहेव भारहे वासे उत्तरावहे^४ विमए^५ बम्भउर
 नाम नयर । तत्य^६ बम्भमेणो नाम नरवई अहेमि । तस्स
 बज्जमओ विउरो नाम माहणो, पुरन्दरजमा से भारिया ।
 ताणं तुम इओ अईयनवमभवमि चन्दजमाहिहाणा धूया^७
 अहेमि त्ति, बम्भहा जणणिजणयाण । जिणवयणभाविषत्तणेण
 ताणि देमन्ति ते धम्म, निवारन्ति अहियाओ, अणादि-
 भवभावणादोसेण बाहयाए य न परिणमइ ते सक्क । मसु-
 प्पघा य ते पीई जमोदामसेट्ठिभारियाए बन्धुसुन्दरीए

१ Df om

२ A om

३ A om

४ A + प CLF add य ।

५ ACI F om

६ A चत्तय य ।

७ A जजु ।

८ A + वाअ ।

- सह । सा य^१ अदसकिलिद्विचित्ता मसाराहिणन्दिणी गिद्धा
 कामभोएसु निरवेक्का परलोयमग्गे । तओ वारिया तुम
 जणणिजणएहि । वच्चे, अलमिमीए सह मङ्गेण, पावमि-
 त्तथाणीशा खु एसा, पडिमिद्धो य भयवया पावमित्त-
 * सङ्को^२ । न पडिवन्न च त तए सुखवयण । अन्नया गया
 तुम वन्धुसुन्दरिममौव । दिद्धा विमण्डुमणा वन्धुसुन्दरी ।
 भणिया य एसा । हला, कीस तुम विमण्डुमण त्ति ।
 तीए भणिय । पियसहि, विरत्तो मे भत्ता गाढरत्तो
 महरावईए अजायपुत्तभण्डा^३ य अहय ता न याणामो,
 १० कह भविस्सुद त्ति दढ विमल न्दि । तए भणिय । अण
 विसाएण, उवाए जत्त कुणसु त्ति । तीए भणिय । न-
 याणामि एत्युवाय, *सुय च मए, अत्यि इह उप्पला
 नाम परिव्वाइया, सा एवविहेसु कुमला, न य णे त पेक्खिउ
 अवसरौ त्ति । तए भणिय । कहि सा परिवसद, साहेहि
 ११ मज्झ, अह तमाणेमि त्ति । माहिथ वन्धुसुन्दरीए, जहा
 किल पुब्बवाहिरियाए^४ । तओ गया तुम^५, दिद्धा परिव्वा-
 इया । वन्धुसुन्दरी तुम दहुमिच्छद त्ति भणिकण आणिया
 तुमए, आणिकण गया तुम भगिह । पूइया सा वन्धुसुन्द-
 रीए, माहिओ मे नियवुत्तन्तो । भणिय परिव्वाइयाए ।

१ D om १ CE यमगो ।

२ D दडा १ दडा ।

३ D inserts नवर ।

४ D adds परिवसद ।

५ D adds परितुष्टमाणी तीए यद F पुष्टमाणी तार अह ।

अविह्वे, धीरा होहि । येवमेयं कज्जं । करेमि अहमेत्य
जोय^१, जेण सो तीसे^२ पओमगावज्जइ त्ति^३ । बन्धुसुन्दरीए
भणियं । भयवद, ^४अणुगिहीय न्हि । गया परिव्वादया,
कओ य णए जमोदामसेट्ठिणो मदरावदं पद विट्ठेमण-
जोओ पवत्तो विहिणा । अचिन्तमामत्ययाए ओमहीणं ^५
विचित्तयाए कम्मपरिणामस्स विरत्तो तीए सेट्ठी । परि-
चत्ता मदरावदं, गहिया^६ ओएण । एयनिमित्तं च बद्धं तए
किलिद्धकम्म ॥ परिवाल्लिऊण अहाउयं मया समाणी तक्कम्म-
दोमेणेव समुप्पन्ना करेणुयत्ताए अप्पिया जूहाहिवस्स;
गहिया वारिमज्जे । तओ तत्य महन्तं किलेममणुहविय ^७
मया समाणी तक्कम्मदोमेणेव समुप्पन्ना वाणरित्ताए त्ति ।
तत्य वि य अचन्तमप्पिया जूहाहिवस्स । 'विच्छूढा जूहाओ
गहिया जरठकुरेण, निषट्ठा लोहमङ्गलाए । महदुरा-
पौडिया अहाउयं पालिऊण मया समाणी तक्कम्मदोमे-
णेव समुप्पन्ना कुक्कुरित्ताए । तत्य वि य ^८रिउकाले वि^९ ^{१०}
^{११}अण्हिमया सब्बकुक्कुराण कौडानियरखयविणट्ठदेहा महन्त
किलेममणुहविय मया समाणी तक्कम्मदोमेणेव समुप्पन्ना
मज्जारिगत्ताए त्ति । तत्य 'वि य अमणोरमा सब्बमज्ज-
राणं गेहानलदट्ठदेहा अहाउयरुए मरिऊण तक्कम्मदोमेणेव

१ A मयाय ।

२ CEF तीए ।

३ A • कज्जि D कज्ज ।

४ AD • ज्ज ।

५ D adds य ।

६ D हूदा ।

७ A om. .

८ A भाहिमया ।

- ममुपपन्ना चक्रवादयत्ताए त्ति । तत्थ वि मया पिययमपरि-
वज्जिया किलेममपादयवित्ती^१ महन्ता दुक्कमणुहविय मया
ममाणी तक्कमदोसेणेव ममुपपन्ना चण्डालदत्तियत्ताए त्ति ।
तत्थ वि य दढ अमणोरमा पिययमम्स मयणदुक्कपीडिया
१ अद्दाउयत्तएण मरिक्कण तक्कमदोसेणेव ममुपपन्ना सबर-
इत्तियत्ताए । तत्थ वि य अमणोरमा मज्जसवराण विष्कूडा^२
णेहि पम्मीओ परिधमन्ती विधम^३मज्झकन्तारे किलेम
मपादयमरीरठिई परिकीणकाया अद्धानपडिवन्नपहपरि^४
अट्टेहि दिट्ठा तुम माह्महि, ते वि 'य तुमाए त्ति । ते य
१० दट्ठुण ममुपपन्नो ते पमोओ । पुच्छिया य णेहि । धम्मसीले,
को लण इमो पएसो केदूरे वा इओ वत्तणि त्ति । तए
मवज्जमाणमाइत्तिकय । मज्झकन्तारमेय, इओ नाइदूरे
वत्तणी । माह्महि भणिय । धम्मसीले, कयरीए दिसाए
वत्तणी । तए भणिय । अवरमग्गेण इओ वालिक्कण इम
११ तरुलयागइण । अहवा एह, प्ह चेव दसेमि त्ति । दसिया
वत्तणी^५ । चिन्तिय च सुद्धचित्ताए । अहो इमे अमच्छरिया
पियभामिणो पमन्तकूवा अभिगमणीया, धन्नाणसेवविहेहि
सह मगमो भवद । एव 'विमयविसुद्धचिन्तणेण खविओ
कम्ममवाओ आमगलिध बोधिचैय । एत्थन्तरमि धम्म
१० लाहिया माह्महि सुइयरपरिणामा य पडिया तेमि चल

१ J पाणवित्ती । २ AD विष्कूडा । ३ CF मज्झ । ४ AD add य

५ AD वत्तणी । ६ AE om विमय; D has 'विसुद्धाययवि'.

ऐसु । एत्यन्तरमि अप्पारम्भपरिगृह्यत्तणेण सहावमद्भवञ्जव-
याए साङ्गमन्निहिमामत्यश्चो सुद्धभावयाए य वद्ध सुमाणुसा-
उय । गया भयवन्तो साङ्गणो । गएसु वि य न तुष्टो ते
तयणुसरणमंगश्चो सुहभावाणुबन्धो । अहाउयपरिरक्षण च
मया समाणी तक्कम्मदोमसेममगया चेव समुप्पन्ना सेयविया- ५
हिवस्स धूय त्ति । पत्तवया य परिणीया कोमलाहिवेण,
तक्कम्मसेमयाए य जक्किणीरूवविप्पलद्धेण कयत्याविद्या णेण ।
ता एव वच्चे दुट्ठपरिव्वाद्याहवणकम्मविवागसेमसेय ति ॥

१ एयमायणिकुण अवगथ चिय मे मोक्षतिमिर, जाओ
भवविराओ, उप्पन्न जादसरण, वड्ढिओ सवेगो । वन्दिऊण १०
भणियो भयव गुरु । भयव, एवमेय अह कया उण तक्क-
म्मविवाओ नीसेमीभविस्सुद । भयवया भणिय । वच्चे,
दमिणा अहोरत्तेण । मए भणिय । भयव, कया कह वा त
जक्किणि विद्याणिसुद अज्जउत्तो । भयवया भणिय । वच्चे,
अज्जेव रयणीए तुह सहावामरिसयाए समुप्पन्नामद्धो निवेद- ११
ऊण मन्तिणो तक्कयवीयरायपडिमासद्धणपओएण नीममय
विद्याणिकुण, जहा न एमा देवि त्ति, तओ 'हण हण'
त्ति 'भणमाणो खग गहेऊण उट्ठिओ राया, जाव तरुण
अदमणा जाय त्ति । मए भणिय । भयव, न तीए किचि

१ DF नञ्च ।

१ CF भणिकय धनूय मङ्गलपासु १ हण हण
विजय विजय भदजागमु ।

३ D मजाय ।

- अकुमल करिस्मद अज्जउत्तो । भयवया भणियं । वच्चे, न
 हि, किं तु कयत्थिया तुमं ति अहिंयं मतप्पिस्मद । मए
 भणिय । भयवं, को एत्थ दोसो अज्जउत्तस्स, कम्मपरिणईए
 स त्ति । भयवया भणियं । वच्चे, एवमेथ, तद्वावि मोह-
 ५ दोसेण दढ मतप्पिस्मद महाराओ । सुए, आगमिस्मद इहद,
 पेक्किस्मद तुम । तओ सह तए अचन्तसुहिओ हविस्मद त्ति
 विद्याणिऊण न तए मतप्पियव्व । मए भणिय । भयवं, अव-
 गओ से मताओ तुह दसणेण, विरत्त च से चित्तं भवचार-
 गाओ । ता किं महारायागमणेण । पुणो वि विओगावमाणा
 १० सगमा । कीदस वा जरामरणपोडियाण सुहियत्तण । 'भय-
 वया भणियं । वच्चे, एवमेथ, किं तु सह तए अचन्त-
 सुहिओ हविस्मद त्ति । भणिय मए^१ । अचन्तसुहिओ
 जीवो न वीयरायवयणाणुद्वाणमन्तरेण^२ इवद । ता^३ 'भयवया
 'भणिय । सह तए जराददोमनिग्घायणसमत्थ दुक्कर कावु-
 १५ रिमाण वीयरगवयणाणुद्वाण करदस्मद । 'एएण कारणेण
 अचन्तसुहिओ होहि त्ति । भणिऊण तुमिहको ठिओ
 भयव । 'एयमायत्थिऊण 'अहो धनो महाराओ' त्ति हरि-
 मिया अहं । हिययत्थ^४ विद्याणिऊण भणिया थ^५ भयवया ।

१ DF add न मुद्दावुविनिगिभिज ओमसोइए अवि य तत्तदिहोए, after
 this F has again भविय मए । १ CFF om

२ CDEF om ३ A om all down to अहो ।

४ D has instead of this मए भणिय । ५ AF om ७ A om

वच्छे, तुमं पि गेण्हहि ताव मव्वमन्तपरममन्तं अइदुमहं
 जीवलोए विणामण भयाणं माहणं परमपयस्स पूयणिज्जं
 भयाणं अचिन्तमत्तिजुत्तं गाहगं मयल्लगुणाण उवमाईय-
 कत्ताणकारणं भयवथा वीयरगेण पणीय पञ्चनमोक्कार ति ।
 मए भणियं । भयवं, अणुग्गिहीय न्हि । भयवथा भणियं । १
 १ ठायस्स मे वामपामे पुव्वाहिमुह त्ति । ठिया ईमि अवणया,
 वन्दिओ भयवं । २ कय भयवथा परमगुहमरणं । तओ उव-
 उत्तेण अक्कलियाइगुणममेओ दिस्सो नमोक्कारो, पडिच्छिओ
 मए सुद्धभावाइमएण । तयएन्तरं च पणट्टमिव भयं, ममा-
 गयं त्रिय सुत्तिमुहं ति । भयवथा भणियं । वच्छे, इएमेव १
 अणुसरन्तीए २ गमेयव्वा तए इमाए एगपामट्टियाए गिरि-
 गुहाए रयणी, न वीट्टियव्वं च । मययं गच्छामि अहयं,
 सुए पुणो अन्धाणं दमणं ति । मए भणियं । भयव, अणु-
 ग्गिहीय न्हि । गओ भयवं ॥

नमोक्कारपराए य परमपमोयमंगयाए येववेला १ विय १५
 अरक्कन्ता रयणी । पहायममए य आमसाहणेण अस्सेमणत्थं
 ममागओ राया । यत्ता य के ममोवे कइवि आमवारा ।
 दिट्ठा य केहि, हरिम १ निअरेहिं माहिथा राइणो । आगओ

१ F मय जनेय ।

२ CE डाल, D डहि I' ड हिट ।

३ A has instead of this sentence. भय मभायय विय मुत्तिमुह ति ।

४ F अन्यत्त ।

५ D यका, CE' वेम'प ।

६ A inserts मर ।

- मे^१ समीव राया । बाहोऽल्लोद्यणेण भणिय च णेण । देवि,
 न मे कुप्पियव्व अन्नाणमेत्थमवरज्ज्जद । मए भणिय । अज्ज-
 उत्त, को एत्थ अवसरो कोवत्स, नियदुच्चरियविवागसेस
 मेय । राइणा भणिय । देवि अहमेत्थ निमित्त । मए
 ५ भणिय अज्जउत्त जम्भन्तरे विओयपडिबहुनियदुच्चरिय-
 मामत्थेण पड्डययरमणुभूय । तत्थ कि तुम निमित्त ति ।
 सब्बहा मए कओ एम दोसो त्ति । राइणा भणिय । देवि,
 मामन्नेण विथाणामि अहमिण, जमणादीं ममारो कम्मवसगा
 य पाणिणो । देवी उण विसेसपरिन्नाणसगया विय मन्नेद ।
 १० मए भणिय । अज्जउत्त, एव । राइणा भणिय । देवि कह
 विय । साहिओ मए मरणववसायगुरुदसणादओ नमोऽङ्कार-
 लाहपज्जवमाणो परिकहियवुत्तन्तो । ‘अहो भयवओ नाणा-
 दसओ त्ति विन्दिओ राया । ‘अहा असारया ससारस्स,
 एदहमेत्तस्स वि दुक्कडस्स ईदसो विवाओ’ त्ति सविगो
 १५ राया । भणिय च णेण । देवि, केदूरे दओ भयव गुरु त्ति ।
 मए भणिय । अज्जउत्त, दओ थोवन्तर । राइणा भणिय ।
 ता एहि, गच्छन्द् भयवन्तदमणवडियाए । मए भणिय ।
 अज्जउत्त, जुत्तमेय ति । गओ म घेत्तूण सह परियणेण
 राया । दिट्ठो भयव, वन्दिओ । हरिमियमणेण धम्मसाहिओ
 २० भयवया । भणिय च णेण । भयव, साहिओ मम सयवन्त

दमणादश्रो मयलवुत्तन्तो चेव देवीए । जाश्रो य मे सतासो,
 'अहो एदहमेत्तस्स वि दुक्कडस्स ईदसो विवाश्रो' ति ।
 अण्येयदुक्कडसमन्निश्रो १ य अहय । ता न याणामो, किमेत्य
 कायव्व ति । भयवया भणिय । महाराय सुण, जमेत्य
 कायव्व । रादणा भणिय । आणवेउ भयव । भयवया १
 भणिय । सुप्पणिहाण वट्टमाणमयलमावज्जजोयविरमण भवि-
 ग्गयाए अद्वयपडिक्कण अचन्तमणियाणमणागयपच्चरुकाण
 ति । एव च कए ममाणे महन्तकुमलामयभावेण महामेह-
 बुट्टिहयाणि विय खुदजलणदित्तयाइ १ पममन्ति दुक्कडाइ ।
 तश्रो वित्थरइ १ कुमलामश्रो, उल्लमद जौववीरिथ १, विसुज्झए १०
 अन्तरप्पा, परिणमद अप्पमाश्रो नियत्तए मिच्छावियप्पण,
 अवेद कम्माणवन्धो, खिज्जइ भवसततौ, पाविज्जइ परमपथ ।
 तत्य उण मव्वकाल न होन्ति दुक्कडजोया, अचन्तिय च
 निरुवमसुह । ता इम कायव्व । रादणा भणिय । भयव,
 एवमेय, अणुगिहीश्रो अह भयवया, कुमलजोएण करेमि ११
 भयवश्रो आण ति । भणिऊण पुमइया अह भणिया य ।
 देवि, दुप्पहो भयवन्ततुक्को धम्ममारही । उवाएश्रो य मव्वहा
 धम्भो मव्वमन्न सकिलेमकारण । न होइ धम्भो सुहमन्तरेण,
 ता सपाडेमि भयवश्रो आण ति । मए भणिय । अज्जउत्त,
 जुत्तमेय । तश्रो द्वाविय रादणा महाढाण, काराविद्या १०

अद्वाहिया महिमा, मग्गाणिया पडरक्षणवया, ठाविओ रज्जे
 सुरसुन्दरो नाम^१ जेट्ठपुत्तो । तओ अण्येयसामन्तामच्चपरि-
 यरिओ^२ सह मठ सयलन्तेउरेण य सुगिह्णीयनामधेयगुरु-
 समीवे सुत्तभणिएण विहिणा पवड्डमाणेण सुहपरिणामेण
 ५ पव्वइओ राथा । ता एव, वच्चे, येवेण कम्भुणा इय^३ मए
 पाविय ति । अओ अवगच्छामि, येवस्स अद्वाणचेट्ठियस्स,
 वच्चे, एमो विवाओ, पड्डयस्स उ तिरियादएसु^४ हवइ । एव
 च कम्मपरिणईए समावड्डियाए वि^५ अस्सा उदए^६ पुव्वकडमेय
 ति न मंतप्पियव्व जाणएण ॥

- १० एयमायसिऊण आविश्णूयमम्मन्तदेसविरदपरिणामाए
 जपिय रयणवईए । भयवइ, महन्त दुक्कमणुभूयं भयवईए ।
 अहवा ईदसो एस ससारो । मव्वहा कयत्या भयवई, जा
 समुत्तिष्ठा इमाओ^७ किल्लेमजम्बालाओ । अह पि धम्मा सेव,
 जीए मए तुम दिट्ठा । न अप्पपुष्पाण चिन्तामणिरयण-
 १५ मपत्ती हवइ । ता आइसउ भयवई, ज मए कायव्व ति ।
 तओ वियाणिऊण तीए भाव साहिओ सावयधम्मो गणि-
 णीए । “एयमहं चएमि काउ” ति हरिमिया रयणवई ।
 नमोक्कारपुव्वय सिद्धन्तविहाणेण गहियाइ अणुव्वयगुणव्वय-
 सिक्कावसाइ । वन्दिया गणिणी, पुच्छिया रयणवईए ।

१ I सुरसुन्दराधियाण ।

२ AF *परियउ, D पयउ ।

३ AD म ।

४ D *यारसु ।

५ A समाय (slo) CE समावड्डिए ।

६ D पुव्वकपड्डमय ।

७ D चड्डिलस ।

८ I एय च ते कायव्व ।

भयवद्, 'कौदसो मञ्ज सरविसेमो' त्ति । पुच्छियाए जं तए
समाणत्त "जारिसो परमानन्दजोए भत्तुणो हवद्" त्ति ता
कौदसो अज्जउत्तस्स परमानन्दजोओ, कि सुय कुओद्
अज्जउत्तेण वीयरायवयण । गणिणीए भणियं । वच्चे, एमहं
तक्केमि ॥ एत्यन्तरमि 'गुलुगुलिय गन्धहत्थिणा, समाहय
सञ्जामङ्गलत्तरं, पढियं च वन्दिण ।

धम्मोदएण तं नत्थि ज न होद त्ति 'सुन्दर लोए ।

इय जाणिऊण सुन्दरि सपद् धम्म दढ कुणस्स ॥

ढोइयाणि १ध से नन्दाभिहाणाए^१ भण्डारिणीए महा-
नायगसंजुत्ताणि^२ कडयाणि, समागओ सियकुसुमहत्थो १०
पुरोहिओ । भणिय च शेण । देवि, देवगुरुवन्दनसमओ
वड्ढ त्ति । हरिमिया रयणवद् । चिन्तियं च णाए । न एत्य
भंदेहो, अण्णुलो मउणसंघाओ त्ति मम्ममायत्थियं वीयरग-
वयणं अज्जउत्तेण, पावियं पावियव्वं^३, उवलद्धो सिद्धिमगो ।
कहं च अन्नहा परमाणन्दसहो सुयदेवयाकप्पाए भयवर्देए ११
सुहाओ निरुत्तमद् । अन्नहियजायहरिमाए वन्दिया गणिणी,
भणिया य सविणयं । भयवद्, कि कप्पद् एत्य भयवर्देए
१२रयणीए चिद्धिउं, न हि^४ । गणिणीए भणियं । धम्ममीले,

१ D गुल, A गुलुगुलुय । २ A एत्य लोयमि F एत्य रद्द लोए ।

३ CE om ४ A षडाए । ५ CE om, A महानादयगसंजुयादि केन
यादि । ६ DF add अय्यत्तपुण्व अवतियसुद्, F om. पावियव्व ।

७ D ०१५ ।

८ D adds ति ।

- अथ तुमं, तथ नत्थि^१ विरोद्धो । तद्वावि गच्छामि ताव
 मपय । अदूरे चेव अन्हाण पडिस्सुओ । ता पुणो आगमि-
 स्सामि ति । रयणवर्द्धे भणियं । भयवद्, अणुगद्दो ।
 वन्दिऊण^२ मधुद्विया गणिणी । अणुव्वदया थ णाए । वन्दि-
 ५ ऊण थ नियत्ता उच्चियदेमाओ ।^३ कथ पओमकरणिज्ज ।
 नमोकारपराए य अदगया रयणी । पहाए य आउच्छिऊण
 मसुरमणुत्ताया थ णेण मया गणिणीममौव । ^४वन्दिया
 गणिणी । ^५सुआ धक्कदेमणा । ^६ममागया मगिह । वीथ-
 दियहे धक्काणुरायओ मगिहत्थियाए चेव ममागया
 १० गणिणी । एव पददिण गणिणीपज्जुवामणपराए अदक्कन्ता
 चत्तारि दिवसा । ममागओ पच्चमे दिणे कुमारो । निवे-
 दओ चन्दसुन्दरीए गणिणीममौवमठियाए रयणवर्द्धे, जहा
 देवि, न अन्नहा भयवर्द्धवयण ति, ममागओ ते हियया-
 णन्दणो^७ । एधमावणिऊण परितुट्ठा रयणवर्द्ध । दिच्च तौए
 १५ परिओमिय ॥

एत्यन्तरमि कुमारो वि सह विग्गहेण ददूण नरवर्द्धं
 माहिऊण विग्गहवुत्तन्त रादणो सबड्ढमाण मप्पाणिओ एण
 ममागओ रयणवर्द्धममौव । ददूण य 'कह कयत्या चेव देवी
 मंगया गणिणीए' ति हरिमिओ चित्तेण । वन्दिया णेण

१ CF मधुद्विया ।

२ F adds ममागउ पउओ ।

३ DF insert बुदिया परमगुरवा पुआ ।

४ F adds अन्नल-दिया णाए ।

५ F adds उच्चियसमगह ।

गणिणी । धम्मलाहिओ गणिणीए । भणियं कुमारेण ।
 भयवद, पेच्छ मम पुणोदय, जेण पडिबोहिओ अहं भय-
 वया सुगिह्दीयनामधेएण गुहणा बौचहिययभूया य मे तए
 देवि त्ति, दिट्ठा य भवमयदुल्लहदंसणा^१ भयवदं । गणिणीए
 भणियं । कुमार, नत्थि असज्ज कुसलाणुवन्धिपुणोदयस्स । ५
 एएण पाणिणो पावन्ति सुहपरंपराए सुत्तिमुहं पि, किमद्ग
 पुण अन्नं । कुमारेण भणियं । एवमेयं । जइ वि पुणपाव-
 र्कएण सुत्तो, तद्वावि तस्स कुसलाणुवन्धिपुणमेव कारणं ।
 न कुसलाणुवन्धिविवागमन्तरेण तारिमा भावा लभन्ति,
 जारिसेसु पुणपावर्कयनिमित्तकुसलजोयाराहणं ति । गणि- १०
 णीए भणियं । साऊ, मम्ममवधारिय कुमारेण । अहवा न
 एत्थ अच्चरीयं । निमित्तमेत्तं चेव देसणा तत्तोवलभे
 कुसलाण । एवं धम्मकहावावारेण कंचि वेलं गमेक्कण गया
 गणिणी पडिभुयं । अन्नोन्नधम्मपत्तीए परितुट्ठं मिङ्गणयं ।
 भुत्तुत्तरकालं च माहिओ परोप्परमि[मे]हिं धम्मवुत्तन्तो । १५
 गयादं गणिणीममौवं, सुया धम्मदेसणा । ममागयाणि उच्चिय-
 समएण । एवं च पइदिणं धम्मजोगाराहणपराण अइमन्तो
 कोइ कालो । भावियाणि धम्मे । कालक्कमेणेव समुप्पन्नो
 रयणवईए पुत्तो । नत्तुयमुहदंसणकयत्यत्तणेणं च कुमार
 रक्खे अहिमिस्सिय पव्वइओ मेत्तौवल्लो । कुमारो वि जाओ २०

हाराओ त्ति । तस्स य धम्मगुणप्पहावेण अणुरत्तं मामन्त-
मण्डलं रहियं कण्टएहि अल कियं रज्जगुणेहि ममट्ठाभिय
लच्छीए निच्चपमुदयजण सुट्ठियाए तिवग्गणीईए^१ सयलजण-
पमसणिज्ज देवगुरुपज्जुवामणपरयाए रज्जमणुपालेन्तस्स अद-
१ कन्तो कोद कालो ॥

अन्नया समागओ जलयकालो, ओत्थरियमम्बर जल-
हरेहि, पवाइया कलम्बवाया, वियन्निओ गज्जियरवो,
उल्लभिया वलायपन्ती, विष्फुरिया विज्जुलेहा, हरिभिया
१वप्पोइया, जाय पवरिसण, पणच्चिया मिहण्डिणो, पणट्ठा
१० रायहसा, १पव्वालिया वसुमई भरिया कुमारा, पवत्तो
दहुररवो, उच्चिन्ना कन्दला, उक्कण्डियाओ पच्चियजायाओ,
निब्बुय गोमाहिमक्क । पवट्ठमाणुवन्थे य जलयकाले मर-
मरियापूरदमणत्थ मम अहामन्निहियपरियणेण निग्गओ
राया । दिट्ठा मरिया कट्ठनणकलिलेण पूरिया जलोहेण
११ वित्थरन्ती मव्वओ, निवाडयन्ती कृत्ताणि, विणामयन्ती
आरामे, कलुमयन्ती अप्पाणय, मग्गया कूरजलयरेहि,
रहिया वड्डजणसेवणिज्जेण जलेण, अहिट्ठिया कल्लोलेहि,
वज्जिया मज्जायाए, अच्चन्तभीसणेण महावत्तमघाएण वालाद
भयजणत्ति त्ति । त च कचि वेल १पुल्लइय पविट्ठो
१० नयरि राया ॥ अइक्कन्ता कइइ दिथहा । मरयममए आस-

१ D ० गि० ।

१ D ५०, A वयहयाव ।

२ D एवा CE add कूरय कोइलाहि । ३ A पुल्लइय ।

परिवाहणनिमित्त वाहियालि गच्छमाणेण पुणो पयदभाव-
 द्विया मगया सच्छोदएण वज्जिया कूरजलयरेहि विमिद्ध-
 जणोवभोयमपायणसमत्या १स च्चेव दिट्ठंति । त च दट्ठुण-
 सुमरियपुव्ववुत्तन्तासु रादणो तहाकम्मपरिणद्वसेण समु-
 प्पन्नो भवञ्चो । चिन्तिय च णेण । अहा णु खलु अमारो ५
 वज्जरिद्धिवित्थरो मपरावगारञ्चो य परमत्थेण । एसेव
 मरिया एत्थ १निदमणंति । जहा दमा वित्थरन्तो भवञ्चो
 अप्पपरावगारिणी पुव्वोवल्लुवुत्तन्तेण तहा पुरिमो वि-
 वित्थरन्तो वज्जवित्थरेण मो खलु महारम्मपरिग्गहयाए
 निवाडेद्दुसुहभावकूलाणि, विणासेद्दधम्मचरणारामे, कलुसेद्द १०
 कम्पणा अप्पाणय, मज्जेज्जए कूरमत्तेहि विवज्जए निरौह-
 माज्जजणेण सेविज्जए उग्गायकम्मोलेहि वज्जिज्जए किच्च
 मज्जायाए । एव च महामोहावत्तमज्जवत्तो निरत्यियाए
 अहोपुरिमियाए अवियारिऊण परमत्थ अणालोचिऊण
 आयद्द, अपेच्छिऊण तस्स भट्टुरत्त मादन्दयाल्लविश्वमे १५
 १तमि १अमद्द पत्ते वि १अपरिचिए अवयारए नियमेण
 अचुल्लगिद्धो मपरावयारए त्ति । रद्धिञ्चो य णेण, जहा
 दमो मरिया पयदभावे वट्ठमाणी मोहणा, तहा पुरिमो वि-
 विज्जमाणे विवए निरत्ययपरिकिलेमरद्धिञ्चो मगञ्चो सुद्धा-
 मएण वज्जिञ्चो पावमिन्तेहि जीवलोञ्चोवयारोवभोयमपायण- २०

१ D मा ।

२ A म तदि D मदि तमि ।

३ D दिदरिमण ।

४ M५५ यपरि D अवि ।

- મમત્યો હવદ, અવિજ્ઞમાણે અવાયગમણપદ્ધિવત્તે ચન્નવિદર-
વિત્થરમાવો ડળ વિદેરણો વિ મહન્ત પરભોચનરાય
નિયમ્મણ મિચ્છાદિમાણસ્સ સ્વચ્છાવણ ચિત્તનિર્બુદ્ધે મપાવણ
પરિકલ્લેમાણ પળામણ નાણપરિણદ્ધે વેરિય મત્તોમામયસ્સ
* ચન્નવ અમન્વવમાયાણ અયાણથ વિયમ્મસુદ્ધસ્સ વિયાણય કવહ-
નોદ્ધેણ વજ્જિય કુમલજોષણ મગય પાવાણ્ણમદ્ધે । તદ્ધા જદ વિ
કેમિચ્છિ દબ્બોવચારમપાવણમમત્યમેય, તદ્ધાવિ 'દન્તરો તથો
ન અસપ્પીઢાણ વિળા પરમત્થ' મો વિ મમવદ । પદ્ધાણો
ય માવોવચારો ન યાપરિચત્તારમ્મપરિગ્ગહો મન્વહા ત મપા-
૧૦ ડેદ । જુત્ત સ મળયમાય તસ્સ મપાવણ કિમચ્છેણ નિર-
ત્થેણ તિ । ચિન્તયન્તસ્સ મમુલ્લથો મયનદુરુકવિત્તડણેક્કપ
ચ્છનો કુમલપરિણામો । પવટ્ટમાણસુદ્ધપરિણામો ય નિયત્તો *
રાયા । માદ્ધિજો લેળ ઇમ વરયરો રયણવદ્ધેમહિયાણ
મન્તીણ । મળિય સ ળેદ્ધિ । દવ, એવમેય ન અસહ તિ ।
૧૧ કરેત્ત મમ્મોદ્ધિય દેવો । અલ્લ હત્ય કાલ્લકેવેણ । અરસસુલ્લા
જીવલોપટિદ્ધે સુઙ્ગતમેત્ત પિ 'થ ત પમમિચ્છે જ પરમત્થ
માહણપરાણ । તથો 'કિષમેય તિ ચિન્તિઙ્ગણ રાદ્ધણા
દવાવિયમાધોમણાણુમ્મય મહાટાણ, કારાવિયા મન્વાયયણેસુ'
પયા, મળાણિયાથો પયાયા, નિવેમિચ્છા રત્તે ધિદ્ધવલ્લો ॥

૧ F ૨૪૨૨, CE ૨૪૨૨-૨૪, D ૨૪૨૨, E ૦૫૫ તથા ।

૨ D ૦૫૫

૩ AD મળ-પદ્ધત્તુ ।

तश्च य पञ्चत्तिपुरिसेहितो कामियाविसयसंठिय विया-
 णिऊण भयवन्तं विजयधम्मयारियं पहाणसामन्तामच्चसगश्चो
 ममं रयणवर्द्धे पयट्ठो गुरुसमीव राया । पत्तो^१ कालक्कमेण ।
 दिट्ठो वाणारमौनयरिसठिश्चो भयव विजयधम्मो । वन्दिश्चो
 पट्ठवयणकमलेण । धम्मनाहिश्चो गुरुणा, पुच्छिश्चो आग- *
 मणपञ्चोयणं । साहियं राइणा । परितुट्ठो^२ गुरु, उववूहिश्चो
 य णेण । तश्चो पसत्येण तिहिकरणमुडत्तजोएण वाणारमी
 नयरिमामिणा मपाडियमहादब्बोवयारो मम पुव्वभणिय-
 परियेण महाविभूर्द्धे विसुज्झमाणेण परिणामेणं मंजाय-
 चरणपरिणामो पव्वइश्चो राया ॥ १०

अदक्कन्तो कोइ कालो । अहिज्जियं सुत्तं, अकत्थो
 * किरियाकलावो । उच्चियममण य जाया मे इच्छा 'पव-
 ज्जामि अइय एगळविहारपडिम' । पुच्छिश्चो गुरु, अणु-
 न्नाश्चो य णेण । 'कया सत्ताइतुलणा । निबूडेण पव्वो
 मिद्धन्तविहिणा एगळविहारपडिम ति । निरइयारकप्पेण १५
 * य विहरमाणस्स अदक्कन्तो कोइ कालो ॥

अत्रया य गश्चो कोणागमन्निवेम ठिश्चो य तत्य^३ पडि-
 माए । दिट्ठो मलयपत्थिएणं वाणमतरेण । जाश्चो मे कोवो ।

१ A adds य ।

२ D has instead of these words F after them तत्र य निग्गाउ । ३ । सुत्तं अत्थेण गतेणगतवत्तं स etc (see the two verses near the end of the seventh Bhava) काण्व एवम ईदि मत्तुत्तं ।

४ F विविधप्येमे पडिमाए अ एत्थन्नरमि ।

चिन्तियं च णेणं । पेच्छ सो पावो पावपरिणईए कौइसो
जाओ त्ति । वावाएमि मपय, एसो य एत्युवाओ । एव चेव
सठियम्म सुएमि उवरि महामहन्ति^१ मिल त्ति । तीए
सचुषियद्भवद्दो वज्जपहारभिन्नो विय गिरौ मयमिक्करो

५ गमिस्सुद । वावादए य एयमि कयत्यो अह, मफल विज्जा-
वत्त । ता लज्ज समीहिंय करेमि त्ति । चिन्तिज्जण अदूरो-
इज्जाणमगण अदूरदेसवत्तिगिरिवराओ गहिया महा-
मिला, उप्पदज्जण दूरमम्बर भयवओ उवरि मुक्का य णेण ।

पौडिओ तीए भयव काएण, न उण भावेण । निरुविओ

१० वाणमतरेण । जाव 'न वावादओ' त्ति, कुविओ वाणमंतरो ।

चिन्तिय च णेण । अहो से महापावम्म सामत्य, अहो
जीवणमत्ती, अहो ममोवरि अवत्ता, अहो परलोचपक्का-

वाओ । ता तहा करेमि, जहा मल्ल १से अवेद । गहिया

महकयरी मिला, विमुक्का । तहेव, पौडिओ तीए वि भयव

१५ काएण, न उण भावेण । निरुविओ वाणमतरेण । जाव न

वावादओ त्ति । अत्रा विमुक्का^२, तीए वि न वावादओ .

त्ति । विमणो वाणमतरो । चिन्तिय च णेण । न एस महा-

पावो वावादउ तीरद । ता करेमि से धम्मन्तराय । विड-

खेमि लोए । कच्चि गेह^३ मुमिज्जण सुएमि एयममौवे मोम,

१० पयासेमि य लोए, जहा इमिणा महापावेण दयमणुचिट्ठिय

१ AE *महन्ती, F महन ।

२ D adds विज्जावनेय ।

३ CE om ४ F adds तहेव ।

५ F adds एवह

ति । एवं च कए ममाणे पाविस्मद महापावो महद्^१ कय-
 त्यणं ति । चिन्तिऊण सपाडियमणेणं । माहियं दण्डवासि-
 याण । गया दण्डवामिया^२ । दिट्ठो ऐहिं भयवं । जाओ
 तेसि वियप्पो । अहो इमस्स पसन्ना सुत्तौ, तवमोसियं
 मरीर, उवभोयरहिओ आगारो, अणाउल चित्तं । ता कहं^३
 एस एव^४ करिस्मद । अहवा विचित्ता गई कवडाण । ता
 'निरुवेसु ताव मोसं । निरुविओ^५ निउञ्जदेसे दिट्ठो य
 ऐहि । समुप्पन्ना सद्धा । पुच्छिओ भयव । जाव न^६ जंपद
 त्ति, ताडिओ एक्केण । तद्वावि न जंपद त्ति । कूरयाए
 हरिमिओ वाणमंतरो । बद्धं निरयाउयं^७ निकाचिय रोद्ध-^{१०}
 ण्णाणहिणिवेसेण । चिन्तियं दण्डवामिएहिं । किमन्हाण-
 सेदण, रादणो माहेमो त्ति । माहियं बीमसेणरादणो ।
 समागओ राया । दिट्ठो णेण भयवं, पच्चभिक्षाओ य ।
 वन्दिओ परमभत्तीए । भणिया दण्डवामिया । भो भो न
 तुओहिं भयवओ किञ्चि पडिकूलमासेवियं^८ ति । दण्डवामि-^{१५}
 एहि भणियं । न किञ्चि तारिस्स । रादणा भणियं । भो एस
 भयव अन्हाण मामी महारायगुणचन्दो निरुवसग्गं महिं
 पालिऊण मयलमङ्गचाई सपत्तञ्जाणजोओ अपडिबद्धो मव्व-
 भावेसु विहियाणुट्ठाणसपायणपरो एगणविहारसेवणेण करेद

१ AD ०६, F ०ती, CE ०६ ।

२ F adds सुणिसमीव ।

३ CEF करिस्मद ।

४ A निरुवेनि, D om the next three words

५ MSS ०७ ।

६ F adds किञ्चि ।

७ A निक्का ।

ओमरिऊण कायचेट्ट भणिय भयवया । महाराय अलमेत्य
सोएण । सकयकम्मफलमेय, केत्तिय वा इम । अणादि-
कम्ममताणवमवत्तिणो जीवस्स दुक्कळवो चेव ममारो ।

अत्र च सुणसु जीवा सकम्मपरिणामओ विचित्ताद ।

१ मारौरमाणमाइ दुक्काइ भमन्ति भुञ्जन्ता ॥

जेणेव उ मसारे जम्मजरामरणरोगजणियाइ ।

पियविरहपरभत्यणहीणजणोमाणणाइ च ॥

तेणेव उ मप्पुरिमा किलेसवडलस्स भवमसुइस्स ।

धणिय विरत्तभावा धम्मतरुवर^१ पवज्जन्ति ॥

१० मम्मत्तमूलमन्त महन्तसुयनाणवड्ढखन्धिण ।

कट्ठट्ठमाइ^२ वित्थियपवरतवचरित्तसाहान ॥

मौलङ्गधरद्वारममहस्सुधणपत्तवडलक्काइल ।

* तियमिन्दमण्यवड्ढविहपायडरुदरिद्धिकुसुमाल ॥

* अच्चाधाऊप्पेहडनिरुवमखयरहियभुवणमहिण ।

११ सुणिजणकमणिज्जेण भिवसोक्कफलेण फलवन्त ॥

जिणजल्लयकेवलामलजलधारानिवहरुदरमिच्चन्त ।

विविहसुणिविहगमवियमणुदियहमकिन्नमताण ॥

१२ ते उण तियमविलामिणिमुहपड्डयभमरभावमणुहविउ ।

धम्मतरुकुसुमभूय पावन्ति फल पि सुत्तिसुह ॥

कावुरिमा लण बन्धवनेहरुयलखणिच्चवेहीण ।
 मूढा तुच्छाण कए दढ किलिस्तन्नि भोयाण ॥
 नौयजणपञ्जुवाणमणभिमयाण्येयवेसकरण च ।
 लब्धसमरपवेस नियबन्धवचायण चव ॥
 वित्तिषजलहितरण सभावियमित्तवञ्चण तह थ ।
 त नत्थि ज न, वड्डसा करेन्ति विमयाहिलासेण ॥
 तह वि थ पुब्बज्जियविविहकसपरिणामओ ल मपत्ती ।
 परिणामटारुणेहि वि न होद भोणहि मब्बेहि ॥
 पेच्छन्ता वि थ धणिय विज्जुलयाडोवचच्चल जीव ।
 अयरामर व सुणिकण तहवि अण्णाणय मूढा ॥
 काम विमयासेवणपमुहहि सकससक्तमूलाद ।
 कल्लसेहि भिच्चिकण फलाद परिणामविरसाद ॥
 निरयगमणादयाद भुञ्जन्ता ऐयमेयभिन्नाद ।
 हिण्डन्ति अकयपुला घोरे समारकन्तारे ॥
 ता एवविहल्लवे ससारे पयदनिग्गुणे सोम ।
 कस्यवसयाणसेवविहाद को पुच्छए दहद ॥
 निरएसु कस्यवमण दाहेण सुणसु ज मए दुख ।
 पत्त अणन्तखुत्तो परिवमन्तेण समारे ॥
 अपदट्टाणे नरए तेत्तीम सागराद अणवरथ ।
 वज्जमिलापउमेसु भिन्नो उप्पिडणपढणेहि ॥
 सोमन्तधमि थ तहा पक्को निरयग्गिमपलित्तासु ।
 कन्दूसु ये कुम्भीसु य लोहकवल्लीसु य घण्टासु ॥

सेसेसु वि नरएसु पव्वयजन्तेहि करगएहि च ।

वहिओ न्हि मन्दभग्गो अणेहि य तिब्बसत्येहि ॥

भिओ खदओ य अह अदरोइतिसुलवञ्जतुण्डेहि ।

तत्तजुयरहवरेसु य भिओ^१ वाहिओ वज्जसो ॥

५ कप्पेऊण य महसा तिल तिल तत्थ, निरयपालेहि ।

परहिमादोसेण कओ बलि फुरफुरन्तो ऽहं ॥

उरुक्खिऊण य जौह विरम वोलाविओ बला भौओ ।

अलियवयणदोसेण दूक्खन्तो कण्ठगयपाणो ॥

अमिचक्खमिन्नदेहो वज्जसो परदब्बहरणदोसेण ।

१० विरिक्खन्तो केत्तूण दिओ दिम गिद्धवन्धेण ॥

परदारगमणदोसेण सिम्बलि निरयजलणपज्जालिय ॥

अवगूहावियपुव्वो जन्तेसु य ^२पाडिओ धणिय ॥

वायससुण्हयडिक्काइएहि करुण समारडन्तो य ।

खदओ वज्जएहि दढ परिग्गहारम्भदोसेण ॥

१५ उक्खन्तिऊण वज्जसो विरसाद खाविओ समसाद ।

^३मममि लोलुयत्तणदोसेण आमपक्काद ॥

तह पादओ रमन्तो तत्ताइ तउयतम्भमौसाद ।

भडामधरियमुहो मज्जरमासङ्गदोसेण ॥

तिरिपसु वि समारे अमइ पत्ताइ तिब्बदुक्काइ ।

वहवाहण^४नेलज्जणदहणक्खणभेयभिचाइ ॥

१ CF explain भिन्नात् ।

२ CE वीदिआ, F वीलिउ ।

३ F अरुदो मसामित्तणमि ता आम ।

४ CE निज्ज ।

मणुएसु वि य नराहिव परवमदारिद्रपण्डमादीणि ।

एवं न किंचि एयं ति चयमु निष्कारणं मोयं ॥

रादणा भणिय । भयवं, अमोयणिज्जो तुमं, कश्चो तए

मफलो मणुयज्जो, पत्त विवेयाउहं, मिउत्तो ववमाओ. थिरी-
कश्चो अप्पा, विजिओ भावसत्तू, वमौकया तवमिरो, उज्जिओ ५

पमाओ, वोलियं भवगछण, पत्तप्पाओ मोरको त्ति । मोय-

णिज्जो उण सो किलिठ्ठमत्तो^१, ओ भयवओ उवमग्गकारि

त्ति । भयवया भणियं । महाराय, ईदमो एम ममारो;

ता किमन्नचिन्ताए. अप्पाणय चिन्तेहि । रादणा भणियं ।

आदमउ भयव, करस उण ममीवे अह मयलसङ्गचायं^२ १०

करेनि । भयवया भणियं । भयवओ विजयधम्मगुरुणो त्ति ।

पडिस्सुयं रादणा^३, अणुचिट्ठियं विहाणेण । विहरिओ भयवं ।

अदक्कन्तो कोइ कालो ।

इओ य वाणमतस्स खीणप्पाए इहभवाउए उदयाभि-

सुहोह्वयं रिमिवहपरिणाममच्चियं असुहकम्मं, ममुप्पओ तिओ ११

वाही, उवहयाइ इन्दियाइ, पण्डो नियसहावो, उदळा

असुहवेयणा । तओ १२ उवयरिज्जमाणो पमिद्धोवक्कमेण

महावविवरीयथाए अहिययरमक्कन्दमाणो अइनिउणवेज-

^१ D °चिन्ती ।

^२ F परिचाय ।

^३ CEF add मयलतेउरसमेण अणेयमामनपरिचारिएण मइया विभूरे ।

^४ A om

वयणेण अप्पमिद्धोवक्खमेण विट्ठादविट्ठालणाद^१कण्ठयमयणी-
यमगओ महामोहगमणेण परिचत्तकन्दमद्धो गमिऊण कचि
कास अदरोद्धम्माणदोसेण मओ समाणो समुप्पन्नो महात-
माहिच्चाणाए निरयपुढवीए तेत्तीसमागरोवमाऊ नार

१ गत्ताए त्ति ।

भयव पि विहरिऊण विमुद्धविहारेण भैविऊण परम-
सजम खविऊण कम्मरामि काऊण भावमलेहण भाविऊण
भावणाआ खामिऊण मव्वजौवे गन्तूण पहाणथण्डिल
वन्दिऊण वीयरगे रुम्भिऊण चेद्धाओ काऊण महापयत्त
१० पवन्नो पायवोवगमण ति । अणुपालिऊण तमेगन्तनिरइयार
वन्दिज्जमाणो मुणिगणेहि पूदज्जमाणो लोएण उवगिज्ज-
माणो अच्चराहि शुव्वमाणो देव मघाएण चइऊण देह
समुप्पन्नो मव्वसिद्धे महाविमाणे तेत्तीसमागरोवमाऊ
देवत्ताए त्ति ॥

१२

+

+

+

+

गुणचन्दवाणमतर ज भणियमिहासि ते गयमियाणि ।

वोच्छामि जमिइ सेस गुह्वएसाणुसारेण ॥

। समत्तो अट्टमभवो ॥

॥ नवमो भवो ॥

अस्य इहेव जम्बूद्वीप दीवे भारहे वामे उत्तुङ्गभरण
मरुद्धरविरहमग्गा माणिकमुत्ताहिरसधन्नावलरन्दसदृमग्गा
सुसन्निविट्टतिथचउच्चचरदेवउलविहाराराममण्डिता उब्बेणी
नाम नयरौ ।

जा तिलयकयच्छाया विधद्धवमाहिराममुहकमला । ४
पायारेण पिण व पिय व्व गाढ ममवगूढा ॥
अथिरत्तणकुविण व ददूण कहवि मच्चियलोदला ।
फलिहारज्जुनिवद्धा तिज्जयणरिद्धि व्व जा विहिणा ॥
सब्बो जौष्ठ सुखो सब्बो गुणरयणभूमिओ निच्च ।
सब्बो सुवित्तयधणो सब्बो धम्मज्जुओ लोओ ॥ १०
रेहन्ति जौष्ठ मौमा मरेहि नलिणीवणेहि य मराद ।
कमलेहि य नलिणीओ कमलाद य भमरवन्देहि ।
तौष्ठ य राथा पण्यारिवन्दमामन्नमयलविहवो वि ।
नवरमसामन्नजसो नामेण पुरिसमौद्धा त्ति ॥
किन्ति व्व तस्स जाया निम्मलवसुक्खावा ऽकलद्धा य । १५
सव्वङ्गसुन्दरौ सुन्दरि त्ति नामेण मभिवयणा ॥
धम्मत्यभग्गपसर तीए सह सोक्कमणुहवन्तस्स
पण्णयणकथाण्णद वोल्लीणा कोद काला त्ति ॥

इओ य सो महासिद्धिमहाविमाणवासी देवो अहाउय-
 मणुपालिऊण तओ चुओ समाणो समुप्पन्नो सुन्दरीए
 कुष्किमि । दिट्ठो य तीए सुविणयमि तीए चेव रयणीए
 पहायसमयमि पणामयन्तो तिमिर मण्डयन्तो नहमिरि
 १ विमोहयन्तो कमलायरे पगामयन्तो जीवलोय वन्दिज्जमाणो
 २ लोएहि शुब्बमाणो रिमिगणेहि उवगिज्जमाणो किन्नरेहि
 अग्घिज्जमाणो लच्छीए अञ्जन्तपसन्तमण्डलो निवन्धण सव्व
 किरियाण चूडामणी उदयधराहरस्स सव्वुत्तमतेयराभी
 दिणयरो ३ वयणेणमुयर पविसमाणो त्ति । पाभिऊण य
 ४ त सुहविउट्ठा १ । सिट्ठो य तीए जहाविहि दइयस्स ।
 हरिसवमुभिमन्नपुल्लएण भणिया य तेण । देवि, तेलोक्क
 विक्काओ ते पुत्तो भविस्सइ । तओ मा 'एव ति भत्तार
 वयणमहिणन्दिऊण हरिसिथा चित्तेण । तओ विसेमओ
 तिवग्गसपायणरयाए सपाडियसयलमणोरहाए अभग्गमाणप
 ५ सर पुल्लफलमणुहवन्तीए पत्तो पसूदेममओ । तओ पसत्ये
 तिहिकरणमुज्जत्तजोए विणा परिकिलेसेण पसूया एमा ।
 जाओ से दारओ । निवेदओ राइणो पुरिसमीहस्स हरिस
 ६ निअराए सिद्धिमइनामाए सुन्दरिचेडियाए । १परितुट्ठो
 राया । २दिन्न सिद्धिमइए पारिओमिय । भणिया य पडि
 ७ हारौ, जहा समाइससु ए मम वयणेण १ जहासन्निहिए

पडिहारे, जहा 'मोयावेह मम रज्जे कालघण्टापश्रोएण
मन्ववन्धणाणि, दवावेह घोमणापुन्वय अणवेत्तियाणुख्वं
महाटाण, विमज्जावेह पउमरायपमुहाणं नरवईण मम
पुत्तपउत्ति', निवेएह देवीपुत्तजम्भुदय पउराण, कारवेह
अयालङ्कणभूय नयरमहमव, ति । ममादट्टा य तीए जहादट्टं^१
पडिहारा । अणुचिद्विद्य गयमामणं पडिहारेहि ।

‘काराविय च तेहि वडविहवरत्तर’^२अणियनिग्घोम ।

लौलाविलासविमम^३मगपणचन्तजुवरजण ॥

वेमहलवाऊ^४सुदयाविलोमवलउत्तमन्तझकार ।

हेलुच्छलन्तकरकमलधरियविमलव^५रहुन्त ॥

कपूरकुटुमुप्पदुपदुपरियनहद्वणाभोय ।

वहलमयणाहिकदमरुप्पन्तपडन्तनायरय ॥

करकलियकणयमिद्वयमल्लिपपहाहलमन्तमिह्वार ।

मयवम^६विमद्वलुच्छलियगौयलयजणियजणहाम ॥

मोस्तान्तमविममचलनान्तनियपयरणरणन्तमञ्जीर ।

चलमेहलाकनावुजमन्तकनकिद्विणिकमाव ॥

अशोक्षममुगिक्तुत्तरीयदीमन्तधनयवित्यार ।

एलहलयमिलियनायरयभोयदहुन्तमचार ॥

१ Cf पुनजययति E पुनजयुयति ।

२ D adds at ।

३ A om all down to कवदिया पउरा—CF कता D मन्व करद कय ।

४ Df लण्डहियलया ।

५ Df मन्व CF have only वरदे ।

६ D वदिया ।

७ One more is wanting.

८ Cf विमद्वलु ।

द्वरियजणामणवरयचित्तरिक्खिप्पन्तमहरिद्वाभरण ।

विजियसुरलोयविहव वद्धावण्यं मणभिराम ॥^१

आणन्दिया 'पउरजणवया । सपाडिय वद्धावणादयं
उचियकरणिज्ज । एवं च पइदिण महन्तमाणन्दमोरुत्तमणु-
१ हवन्तस्स ममइच्छिओ पढमो मासो । पइद्वावियं नाम
दारयस्स 'उविओ एस एयस्स' त्ति कलिऊण सुमिणय-
दंसणेण पियामहसन्तिय ममराइओ त्ति ॥

एत्यन्तरमि सो वि वाणमतरजीवो नारओ तओ
नरयाओ उव्वट्ठिऊण नाणाविहतिरिएसु आहिण्डिऊण
१० पाविऊण दुक्काइ तहाकम्मपरिणइवसेण गोमाउअत्ताए-
मरिऊण इमोए चेव नयरौए पाणवाडयमि गण्ठिगाभिहा-
णस्स पाणस्स जक्कदेवाभिहाणाए भारियाए कुच्छिमि
ममुप्पओ सुयत्ताए त्ति । जाओ कालक्कमेण । पइद्वाविय
५ से नाम गिरिसेणो त्ति । सो य कुरूवो जडमई दुक्किओ
५ टरिहो त्ति दुक्केण काल गमेइ ॥

ममराइओ य विमिठ पुणफलमणुहवन्तो पुव्वभवसुकय-
वासणागुणेण वालभावे वि अवालभावचरिओ सथलसत्य-
कलामपत्तिसुन्दर पत्तो कुमारभाव । पुव्वभवआसेण अणुरत्तो
मत्येसु चिन्तए अहिणिवेसेण, उप्पेक्कए चित्तभावे,^२
१० निरुवेइ मक्क, घडेइ तत्तजुत्तीए, भावए ममभावेण, वड्डए

१ CE add अणुचिदिय रायसाण पडिहारहि ।

२ CE पउरा and Om all down to एव च ।

३ C भावेण ।

सद्धाए पउअए गोयरमि, गच्छए मवेयं । एव च १ मत्त-
मगयस्स तत्तभावणाणुसरणवनेण जाय जाइमरण । न विज्जाय
जणेण । तस्मै सो अश्रत्ययाए कुमलभावस्स २ पक्षीणयाए
कम्पुणो विसुद्धयाए नाणस्स हेययाए विमयाण उवाएययाए
पसमस्स अविज्जमाणयाए ३ दुक्कडाण उक्कडयाए जोववोरियस्स ४
आमन्नयाए मिद्धिसपत्तोए न वज्जमन्नए रायलच्छि, न उज्जश्री
मरौरमक्कारे, न कौलए चित्तकौलाहि, न सेवए गामधम्मे,
केवल भवविरत्तचित्तो सुह ५ ज्ञाणजोएण काल गमेइ त्ति ॥

त च तद्वाविह दट्ठूण समुप्पन्ना पुरिममोक्षस्स ६ चिन्ता ।
अहो णु खलु एम कुमारो अणन्नमरिसे वि चित्ते सुन्दरो वि
रुवेण पत्ते वि पठमजोव्वणे मगग्गा वि कलाहि पेच्छन्तो वि
रायकन्नयाओ ७ निरुवहओ वि देहेण जुत्तो वि इन्द्रियमिरौण
रहिआ वि सुखिदमणेण न छिप्पए ८ जोव्वणवियारेहि, न
पेच्छए अट्ठच्छिपेच्छिएण न अपए खलियवयणेहि न सेवए ९
गेयाइकलाओ, न वज्जमन्नए भूमणाइ, न छेप्पए मएण, न १०
मुच्चए अज्जवयाए न पत्त्यए विमयमोक्क । ता कि पुण इम
ति । पुणमभारजुत्तो य एमा, जेण दिट्ठो देवौए एयसभव-
काले पसत्यसुविणओ, गग्गमगए एयमि गत्थि ज ने न

१ A मत्त० ।

२ F ० जायस्स ।

३ F उव्वडु० ।

४ A ० भावणा ।

५ F adds रायणा ।

६ D instead of निरुवहओ the following passage तासि च विणा
णाइ सय निरुवहयपचदियमरौरो F निरुवहयपचदियमरौरो । ७ A D जोयव० ।

- सजायं । अत्रो भवियव्वसेयस्स महापदट्ठाए, पावियव्वसेय-
 सर्वन्नेणमन्हेहि पारत्तियं । ता एस एत्थुवाओ । करेमि मे-
 दुल्ललियगोट्ठिभगए निम्माए कल्लाहि वियक्खणे रदकौलास
 आराहए परचित्तस्स अट्ठासिए मयणेण विमिट्ठकुल्लममुप्पत्ते
 * पहाणमित्ते । तओ तेमि समग्गौए सपाडिस्सुद मे परमपमोय
 ति । चिन्तिक्ख कया कुमारस्स दुल्ललियगोट्ठीचूडामणिभूया
 सुत्तिमन्ता विद्य मज्झमयणदोण्डुगार्द अमोयकामङ्कुरललि
 यङ्गयप्पमुहा पहाणमित्ता । भणिया य राइणा । तहा
 . तुम्हेहि जइयव्व, जहा कुमारो वि सिट्ठलोयमग्ग पवज्जाइ ।
 १० तेहि भणिय । ज देवे आणवेद ।

अदक्कन्ता कइइ दियहा । उवगया वोसत्थय । आढत्तो
 य णेहि मज्झरोवक्कमेण कुमारो, गायन्ति मणहर, पठन्ति
 १ गगाहाओ, पुच्छन्ति वौणापओए, पससन्ति नाडयाइ, विया-
 रेन्ति काममत्थ^१, दसेन्ति चित्ताइ, वण्णेन्ति सारममिङ्गणयाइ,
 १५ निन्दन्ति चक्काइ^२, कुणन्ति इत्थिकइ, ^३दसेन्ति सरवराइ,
 कारेन्ति जलकौड, ^४निवेसन्ति उज्जाणेषु, पसाहिन्ति सुन्दरं,
 कीलन्ति डोलाहि, रएन्ति कुसुममत्थरे, थुणन्ति विषमवाण
 ति । कुमारो उण पवड्डमाणभवेओ 'अहो एएसि मूढया ।
 कइ पुण एए पडिबोहियव्व'त्ति उवायचिन्तापरो उवरोह-

१ D मिगारगाहाइ ।

२ D ०त्ते ।

३ E चक्कवायाइ ।

४ D देसति ।

५ D निवासति, E निवसति ।

सौलयाए पडिकूलमभणमाणो चिट्ठइ । एव च अरक्कन्तो
कोइ कान्ठो । तेसि पडिबोहणत्थ तु किचि नाडयपेक्खणाइ
अञ्जुवगय कुमारेण, वड्डिया पीई, नीया य परमवीमत्थयं ।

अन्नया य 'एस एत्थ विमयादिओ उवाओ' त्ति मन्तिऊण
परोप्पर कओ अमोएण कामसत्थपमङ्गो । भणिय च णेण । ५
भो किपर पुण इम कामसत्थ । कामडुरेण भणियं । भो
किनेत्थ पुच्छियव्व, अविगलतिवग्गसाइणपर ति । कामसत्थ-
भणियपओयप्पुणो हि पुरिमस्स मदारचित्तराइणमरक्कणेण
सुद्धसुयभावओ विसुद्धदाणाइकिरियापमिद्धीए^१ य महन्तो.
धम्मो । अणुरत्तदारासुद्धसुएहितो य तयाणुबन्धफलसारा १०
सपज्जन्ति अत्यकामा, विवज्जए उए तिण्ह पि विवज्जओ ।
जओ अणाराइणेण दारचित्तस्स न परमत्थओ मरक्कण,
अमरक्कणे य तस्स असुद्धसुयभावओ तेसि १ निरयादजोयणाए
विसुद्धदाणाइकिरियाभावओ^२ महन्तो अहम्मो, अणुरत्त-
दाराविसुद्धसुएहितो य पणस्सन्ति अत्यकामा, न य काम- १५
मत्थभणियपओयपरिआणरहिओ नियमेण मदारचित्त
आराहेइ त्ति । एएण कारणेण तिवग्गसाइणपर कामसत्थ
ति । कलियङ्गएण भणिय । भोइणमिण, न एत्थ कोइ दोसो ।
एय तु भोइणयर, धम्मत्याण माफल्लयानिटरिमणपर^३ ति, न

१ A—L. •दीय य ।

२ D adds य ।

३ CE चित्ताए • F निरयादजोयणए ।

४ CEF •दरिचण ति ।

- जत्रो कामाभाव धक्कत्याणमन्न फल, न य निष्फलत्ते तेमि
 पुरिमत्तया । न य मोक्कफलसाहगतत्तेण सफला इमे, जत्रो
 अलोद्धत्रो मोक्को समाहिभावणाञ्जाणपगरिमफलो य । तन्हा
 धक्कत्याण साफकयानिदरिमणपरमेय ति । एव चेव सोहण
 ४ यर । असोएण भणिय । कुमारी एत्थ पमाण ति । कामङ्कुरेण
 भणिय । सुट्ठ पमाण । लल्लियङ्गण भणिय । जइ एव, ता
 करेउ पमाय कुमारी साहेउ, किमेत्थ सोहणयर ति ।
 कुमारेण भणिय । भो न तुम्हेहि कुप्पियब्ब भणामि अहमेत्थ
 परमत्थ । सव्वेहि भणिय । कुमार, अन्नाणनामणे को कोवो ।
 १० ता करेउ पमाय कुमारी, भणउ परमत्थ ति । कुमारेण
 भणिय । भो सुणह । कामसत्थ खु परमत्थत्रो करेन्तसुणेन
 थाणमन्नाणपयासणपर, जत्रो कामा असुन्दरा पयईए
 विडम्भणा जणाण विमोवसा परिभोए^१ वच्छला कुचेट्ठियस्स ।
 एएहि अहिङ्गया पाणिणो महामोहदोसेण न पेच्छन्ति
 १५ परमत्थ न सुणन्ति हिद्याहिद्याइ, न वियारन्ति कञ्ज, न
 चिन्तन्ति आयइ । जेण कामिणो सया ऽसुरएसु असुरनि-
 बन्धणेषु कलमलभरिएसु महिलायणङ्गेसु चन्दकुन्देन्दीवरै-
 द्धितो वि अहिधयरैरम्भुद्धौए अहिलासादरेगेण असुरए
 विध ^२गङ्गसूयरा धणिय पयइन्ति, अत्रो न पेच्छन्ति

१ A D परलण ।

१ A = मदु० D sec m ।

१ F गङ्गा C चूचका ।

परमत्य । जश्चो य दक्षहे मणुयज्मो लहे कम्पपरिण्डेए
 माहण सुद्धधम्मत्ता चच्चले पर्यईए ससारवद्धणेसु निब्बाणवेरिएसु
 बालवज्जमएसु वृहयणगरहिएसु सज्जन्ति कामेसु ; अश्चो न
 मुणन्ति हियाहियाइ । जश्चो य असन्नेसु वि इमेसु
 कामसंपाडणनिमित्त निप्फन्नं उभयलोएसु कुणन्ति चित्त- ५
 चेद्धिय, खमन्ति अक्कमाए, किलिस्सन्ति अतव, युणन्ति
 अथोयब्बाइ, झायन्ति १अज्झादयब्बाइ, अश्चो न वियारेन्ति
 कज्ज २ । जश्चो य उवहसन्ति सच्च, कुणन्ति कन्दप्प, निन्दन्ति
 गुरयणं, चयन्ति कुमलमग्ग, हवन्ति ओहमणिज्जा, पावन्ति
 उम्माय, निन्दिज्जन्ति लोएण, गच्छन्ति नरएसु, अश्चो न १०
 पेच्छन्ति आयइ । अन्न च । इहलोए चेव कामा कारण
 वद्धबन्धणाण, कुलहर इस्साए, निवासो अणुवसमस्स, खेत्त
 विमायभयाए, अश्चो चेव निन्दिया धम्मसत्थेसु । एववड्डिए
 समाणे निरुवेह मज्झत्यभावेण, कइ णु कामसत्य अविगलति-
 वग्गसाहणपर ति । जं च भणियं ३कामसत्यभणियपओयन्नुणो १५
 हि पुरिसस्स सयारचित्ताराहणसंरक्खणेण सुद्धसयभावओ
 विसुद्धदाणाइकिरियापसिद्धीए य ४ महन्तो धम्मो ति, एय पि
 न जुत्तिसग्गय । जश्चो न कामसत्यभणियपओयन्नु वि पुरिसो
 नियमेण सदारचित्ताराहण करेति ५ दीमन्ति खलु इमेसि

१ CE कुणन्ति अथोदयब्बाइ ।

२ CE अज्जमय ।

३ C D E F कज्जाकज्ज ।

४ MSS ०दीय य ।

५ D F add अन्ता ।

- पि वहिचरन्ता दारा । न-यामक्ष्यपञ्चोयज्जणिञ्चो तञ्चो
 वहिचारो त्ति जुत्तमामङ्किउ, न जञ्चो एत्य निच्छए पमाणं ।
 दीमइ य तप्पञ्चोयन्नु एगदाराचित्ताराहणपरो वि अन्नसु
 तमणाराहयन्तो, अपञ्चोयन्नु वि-याराहयन्तो त्ति । तन्हा ज
 ५ किचि एय । ज वेज्जगोदाहरणेण एत्य 'जाइजुत्तिं भणन्ति,
 मा वि य पयइनिगुणत्तणेण कामीण जीवियत्तिणो खग-
 सिरच्छेयकिरियाविहाणजुत्तितुम्हा त्ति न वड्डमया बुद्धाण ।
 एवं सुद्धसुयभावो विमुद्धदाणादकिरियापमिद्धी य वभिचा-
 रिणो दीमन्ति । काममत्यपराण पि सुया अकुलउत्तया
 १० पयईए भुयङ्गपाया चेट्ठिएण । अणुरत्तटाराइ पि य निर-
 वेक्काणि दाणादकिरियासु, तुच्छयाणि पयईए, अहिय
 विवज्जयकारीणि । अञ्चो ज पि जपिय 'अणुरत्तदारासुद्ध-
 सुएहिंतो य तयणुबद्धफलमारा सपज्जन्ति अत्यकाम' त्ति,
 तं पि य असमञ्जसमेव । एव च ठिए समाणे ज पि भणियं
 १५ 'विवज्जए उण तिण्ह पि विवज्जञ्चो' त्ति दच्चेवमाइ, तं पि
 परिहरियमेव, वभिचारदोसेण भमाणो खु एमो । इइइ न
 हि न काममत्यभणियपञ्चोयन्नुणो वि एमो न होइ । अञ्चो
 न तव्विवज्जयनिमित्तो खलु एमो, अवि य अकुसलाणुबन्धि-
 कम्मोदयनिमित्तो, विवज्जञ्चो वि य 'कुसलाणुबन्धिकम्मोदय-

१ C जाइइ, E जीइइ D : माइ जात्यत्तर ।

२ A D F अकु, A Γ om य ।

निमित्तो त्ति निरत्यय कामसत्य । तहा ज च भणित्य 'एय
 तु मोहणयर, धमत्याण माफलयानिदरिसणपरं कामसत्य ति
 न जओ कामाभावे धमत्याणमन्न फल, न य निष्फलत्ते तेमि
 पुरिमत्यया, न य मोक्षफलमाहगत्तेण सफला इमे, जओ
 अलोदओ मोखो समाहिभावणाद्वाणपगरिसफलो थ' त्ति, ५
 एय पुण अमोहणयर । जओ पामागहियकण्डुयणपाया कामा
 विरमयर अवमाणे भावन्धयरकारिणो असुहकक्षफलभूया
 कह धमत्याण फल ति, कह वा तहाविहाण धमत्याण
 पुरिमत्यया, जे जण्हेन्ति कामे नासेन्ति उवमम कुणन्ति
 अमित्तसगमाणि अवण्हेन्ति सब्बवसाय सपाडयन्ति अणायद १०
 'अवपूरन्ति मोय विहेन्ति लाघगाइ' ठावेन्ति अप्पच्चय
 हरन्ति अप्पमायप्पमाणे २कारेन्ति अणुवाएय ति । ज पि य
 'सरौरट्ठिदहेउभावेण आहारमधम्माणा' कामा* परिहरियव्वा
 य एत्थ दोम त्ति मोहदोसेण भणन्ति मन्दबुद्धिणो, त पि
 न ऊ बुहजणमणोहर । जओ विणा वि एएहि मुणियतत्ताण १५
 येच्छमाशण जहाभावमेव वेदिविरत्ताण तीए सुद्धज्जाणण
 रिमीण दोमद सरौरट्ठिदं सेवमाणण वि य ते तज्जणि-
 यपावमोहेण अशन्तसेवणपराण खयादिरोगभावओ विणासो
 त्ति । ता कह ते सरौरट्ठिदहेयवो, कह वा आहारमधम्माणो

१ CE १ अवहरति ।

१ CE २४ ।

२ AF करति ।

३ CFF २२९० ।

* Kamasāstra p 25

न्ति । न य एयधगथा दोसा अपरिचत्तेहि एएहि अभिन्न-
 निवन्धणत्तेण तीरन्ति परिहरिउ । न खलु मोत्तूण मोह
 कामाणमणुवसमाईण य अन्न निमित्तं ति चित्तेह चित्तेण ।
 एववट्ठिए समाणे न हि 'हरिणा विज्जन्ति' जवा न पइ-
 ५ रिज्जन्ति', एवमादि पइमणप्पाय कामसत्यवयण* । तन्हा न
 कामफलाण धम्मत्याण पुरिसत्यया, अवि य मोक्खफलाणमेव ।
 न य अलोदओ मोखो, जओ विमिट्टमुणिलोयलोदओ^१,
 रहिओ जम्माइएहि, वज्जिओ आवाहाए, समत्ती मव्वकज्जाणं,
 पगरिमो सुहस्स । समाहिभावणाझाणादओ वि न हि न
 १० धम्मसह्वा^२, अन्नि य ते चेव भावधम्मो । इयरो वि निरीहस्स
 तप्फलो चेव हवइ, अन्नहा 'गरहियाणि इट्ठपूयाणि' त्ति
 भावियव्व मत्यवयण । न य कामा अणिन्दिया पयइन्ति ।
 पयईए पसिद्धा तिरियाण मङ्गुला मइवेण । 'ता किमेएमि
 मत्येण । ज पि भणिय 'वालासपओओ पराहीणो त्ति उवाच
 १५ अवेरूद उवायपडिवत्ती य कामसत्ताओ, तिरियाण तु
 'अणिवारिया इत्थिजाई रिउक्काले य नियमिया पवित्ती
 अबुद्धिपुव्वा य† त्ति, एय पि मोहपिसुणय, जओ उवाएया
 चेव न हवन्ति कामा असुन्दरा पयईए विउम्भणा जणाण
 विमोववा परिभोए वच्छन्ता कुचेट्ठियस्स त्ति दमिय मए ।

१ A adds ति । २ D adds माखा । ३ A k अधम्वय ।

४ D om all down to चवति कामा । ५ C E अवावरिया ।

* Kamaśāstra p 20 † Ibidem, p 10 f

अथो अदत्तादाणगहणविषयमत्यकम्पं खु एयं ति । करेन्त-
सुणेन्तयाणमन्वानपयाणपरं काममत्य । भणियं च सुद्धचित्तेहि ।

तं नाम होइ मत्यं जं हियमत्यं जणस्स दसेइ ।

जं पुणं अहियं ति मया तं नणु कत्तोच्चयं मत्यं ॥

अहिया तथो पवित्तो होइ अकञ्जमि मन्दवुद्धोण ।

असुहोवणमसुव जत्तेण तयं पयहियव्वं ॥

इहारा पञ्जलिओ ब्विय वम्भज्जलणो जणस्स हिययमि ।

किं पुणं अणत्थपण्डियकुक्कव्वहविहोमिओ सन्तो ॥

तां जं कामुदोरणममत्यमेत्यं न तं बुद्धजणेण ।

सुमिणे विं जपियव्वं पमसियव्वं च दुव्वयणं ॥

पममादभावजणयं हियमेगन्तेणं मव्वसत्ताणं ।

निउणेणं जपियव्वं पमसियव्वं च सुविसुद्धं ॥

एववट्ठिए समाणे अलं दुव्वयणमगयाए काममत्यं
चिन्ताए त्ति ।

एयं सोऊणे विन्दिथा अमोयादी । चिन्तियं च लेहि । १५

अहो विवेगो कुमारस्स, अहो भावणा अहो भवविराओ, अहो

कयन्नुया । मव्वहा न ईइसो सुणिजणस्स विं परिणामो होइ,

किं तु फुडं जपमाणो दूसेइ एसं अन्हे त्ति । चिन्तिऊणं

जपियं अमोएण । कुमार, एवमेयं, किं तु मव्वमेव ज्ञायं

मग्गाईयं जपियं कुमारेण । ता अलमिमोए अदपरमत्यं ?

चिन्ताए । न अणसेविए सोयमग्गे इमोए विं अहिगारो^१

त्ति । ता लोयमग्य पडुच्च किपर पुण काममत्य ति माहेउ
कुमारो । कामहुरेण भणिय । सोहण भणिय असोएण । ललि-
यङ्गएण भणिय । न असोओ असोहण भणित जाणद । कुमा-
रेण भणिय । भद्द, अपरमत्यपेच्छो पाएण लोओ भिन्नरुई
५ य । ता न तंमगेण इमस्स अह किपि परय अवेमि । मव्वहा
कन्दप्पियाण बालाण^१मविणोयविणोयपाय एय , जओ काम
सुहाद पि कम्मपरिणामनिबन्धणाइ जीवाण, विउणे य तमि
न परमत्येण इमिणा पओयण ति । उत्तरपयाणासामत्येण
'एवमेय' ति अश्रुवगय असोआईहि ।

१० अदक्कन्ता कदद दियहा । आलोचियमणेहि । तवस्सि-
प्पाओ कुमारो, कह अन्धारिसेहि विसएसु पयट्टाविउ
तीरद । तहावि अत्थि एक्को उवाओ । उवरोहसौलो खु
एसो पडिवन्ना य अहे इमेण मित्ता । ता अश्रुत्येह एय
कलत्तसगहमन्तरेण, कयाद सपाडेइ अन्धाण समीहिय ति ।

१५ ठविऊण सिद्धन्त समागए अवसरे भणिय असोएण । भो
कुमार, पुच्छामि अह भवन्त, किमेत्य जीवलोए सुपुरिसेण
मित्तवच्छलेण होयव्व कि वा नहि । कुमारेण भणिय । भो
माऊ पुच्छिय, माहेमि भवओ^२ । एत्थ खलु तिविहो मित्तो
हवद । त जहा । अहमो मज्झिमो उत्तिमो त्ति । जो^३ खलु

१० मज्झिमो अण्ण^४ दिस्समाणो अत्ताहिय^५ अणुयत्तिज्जमाणो

१ C E om मविणाय ।

२ F adds सुवह अवहिया ।

३ A लु ।

४ C E add वि ।

५ A D अणव० ।

पयद्वेए सेविज्जमाणो पददिणं लालिज्जमाणो अत्तेण विलोद्वए
 विज्जरंमि, नावेरुद सुकयादं, न ररुद वयणिज्जं, परिचयद
 खणेण; एम एयारिमो अणुसमयसेवियपरिच्चाई नाम
 जहन्नमित्तो । जो उण जहाकच्चं चि सगओ दिट्ठमाणो
 अत्तबुद्धौए अणुयत्तिज्जमाणो अजत्तेण सेविज्जमाणो विभाए ५
 लालिज्जमाणो उमवाइएसु .तरुणं न विमवयद, विज्जरे
 आवेरुद ईमि सुकयाद, ररुद मणागं वयणिज्जं, परिचयद
 विलावपुव्वयं विलम्बेण, एम एयारिमो कणसेवियपरिच्चाई
 नाम मज्झिममित्तो । जो उण अजत्तेण^१ दिट्ठाहट्ठो बज्जमवए
 सुकय, उवगच्छए सेत्ति, पयद्वए उवयारे, मोयावए दुहाओ, १०
 जणेद गोरेव, वड्ढेद माण, करेद संपयं, विहेद मोरु, न
 परिचयद आवयाए, एम एयारिमो 'जोसक्कारसेत्तेण^२
 सेवियापरिच्चाई नाम उत्तिममित्तो त्ति । एवंवट्ठिए
 समाणे सुपुरिसेणालोचिज्जण नियमईए सब्बहा उत्तिममित्त-
 वच्छलेण होयव्वं त्ति । कामङ्कुरेण भणियं । भो को उण १५
 इहाहिप्पाओ । पसिद्धमेवेयं, जं जहन्नमज्झिसे चरज्जण
 उत्तिमो सेविज्जद । कुमारेण भणिय । नणु एवमेव एत्था-
 हिप्पाओ, जं जहन्नमज्झिसे चरज्जण उत्तिमो सेविज्जद त्ति ।
 ललिधङ्गएण भणियं । भो न ^३एयमुज्जुयं, गम्भीर खु एयं न

१ C E F अयसेवयि ।

२ A F जोका, D जोका ।

३ C E F शावि ।

४ F एय पसज्ज ।

- विमेषाद्वा अविवरित्य जाणीयम् । ता विवरेहि मय के सुल
 इमे तिलि मिता । कुमारेण भणित्य । भो जइ नावगय
 तुष्ठाणं, ता सुणह मय । एत्थ एव, परमत्यमित्ते पडुच्च
 पमिणो उत्तर च जुज्झइ त्ति अपिथ मए । पमिहु तु लोइय,
 १ को वा मचेयणो तयत्य न-याणइ । ता इमे मिता देह-
 मयणधम्मा । तत्थ जइअमित्तो देहो, गज्झिममित्तो मयणो,
 उत्तमो धम्मो त्ति । जेण देहो तहा तहोवचरिज्जमाणो वि
 अणुममयसेव दसेइ तियारे, अद्विषपरत्तमगय अणुयत्तइ जर,
 चरिमावयाए य उज्झइ गिरामम त्ति एम जइअमित्तो ।
 १० मयणो उण ममत्ताण्हव करेइ पडिममत्त किमिस्सुइ
 गिमाणइ कज्जे, परिचयइ गयजोयमार, सुमरइ य पत्यावेसु,
 एम गज्झिममित्तो त्ति । धम्मो उण 'मगओ जहाकहनि
 वच्छन्तो एगन्तेण अविमार्ह भएसु निव्वाहए मित्तय त्ति, एम
 उत्तमो । एव च नाऊण अधुये विमयमोक्खे अमारे पयईए
 ११ मोहणे परमत्यस्स दारुणे विवाए^१ अवहीरिए धीरेहि, पाविण
 माणुमत्ते उत्तमे भवाण दुक्खे भवाडवीए सुखेत्ते^२ गुण-
 धणाण माहए 'निव्वाणस्स उज्झिऊण मोह चिन्तिऊणापइ
 अचिन्तचिन्तामणिमस्सिहे वीथरायण्णीए उवादेए नियसेण
 'होह, वच्छन्ता मप्पुरिमसेविए उत्तममित्ते धम्मे त्ति ॥ एय

१ A ममगओ ।

२ D F विवायकलिए ।

३ I adds दुक्खे चउवणाभितराया ।

४ A न० ।

५ D P मोह C एव F वेह ।

सुणमाणण तहाभवयाए असोयार्हण विवित्तयाए कम्मपरि-
णामसु कुमारसन्निहाणसामत्येण विमुद्धयाए जोयाए उक्कड
याए वीरियसु वियग्निओ कुसलपरिणामो, वियलिओ
किलिठ्ठकम्मरागो, अवगया मोहवामणा, तुट्ठा असुहाणुबन्धा,
जाओ कम्मगण्ठिभेओ खओवसमसुवगय मिच्छत्त, ^१आविह्णओ ५
समत्तपरिणामो । तओ समुप्पन्नसवेगेण जपिय असोएण ।
कुमार, एवमेय, न एत्य सदेहो, सोहण समादट्ठ कुमारेण ।
कामदुरेण भणिय । सोहणाओ वि सोहण । अहवा इयमेव
एक्क सोहण, नत्थि अन्न सोहण ति । ललियङ्गण भणिय ।
कि वज्जणा, अन्नाणनिदापसुत्ता पडिवोदिया अन्हे कुमारेण, १०
दमियाइ हेओवादेयाइ^१ । ता पयट्ठन्ह सहिए, सपाडेमो
कुमारसामण । असोएण भणिय । कुमार, साज्ज जपिय
ललियङ्गण, ता समादसउ कुमारो, जमन्हेहि कायव्व ति ।
कुमारेण भणिय । भो सखेवओ ताव एय । उज्झियव्वो
विसयराओ, चिन्तियव्व भवमरुव वज्जियव्वा कुमसग्गी, सेवि १५
यव्वा साज्जणो तओ जहामत्तीए दाणमीलतवभावणपहाणेहि
होयव्व ति । असोयार्हहि भणिय । साहु कुमार साज्ज,
पडिवन्नमिणमन्हेहि । कुमारेण भणिय । भो धन्ना खु तुओ,
पाविय तुन्हेहि फल मणुयजग्गसु । तेहि भणिय । कुमार
साज्ज एवमेय धन्ना खु अन्हे, न खलु अहन्नाण कुमारदमण २०

मपञ्जद । एवं चाहिणन्दिऊण कुमारं मपूदया विसेसेण
कुमारेण उच्चियाण वेलाए गथा मट्टाणादं असोयार्द । पारद्व
जहोचियमणुट्टाणमेएहि । अदकन्ता कदद दिद्यहा ॥

- एत्यन्तरमि समागन्तो मज्झमगन्तो, वियम्भिया वणमिरी,
* मञ्जरिओ चूयनियरो, कुसुमिया तिलयार्द, उल्लमिया अद-
मुत्तया, पवत्तो मल्लयाणिलो, मुदय भमरजालं, पसरिओ
परऊयारवो, जहि च मम मित्तरज्जमिमं ति^१ उत्तुणो कथत्येद
वात्तबुद्धु पि मयणो, भिमिरसत्तुविगमेण विय वियमियक-
मलवयणा कमलिणी, मज्झसमागमसुहेण पाट्टतमाओ जन्ति
१०. जामिणीओ, उउलच्छिदमणपसन्ता विय तहा परिमन्यरगमणा
वासरा, जहि च अग्यए नवरङ्गय, बज्जमया पमन्ना हवन्ति
डोलाओ, सेविज्जन्ति काणणाद, मणहरो चन्दो, अहिमओ
गेयविहो, विट्ठन्ति घेरणाद, पियाओ कामिणीओ, जहिं च
विसेसुज्जलनेवच्चाद कीलन्ति तरुणवन्नाद, भमन्ति महा-
११ विभूर्देण देवयाण पि रहवरा, मयणवाहभएण विय सरणाद
अभियन्ति पिययसेसु पियाओ ॥ एवविहे थ मज्झमए
रादणो पुरिमसोहसु मयरिच्छणदमणनिमित्तं समागया
नयरिमहन्तया । विज्जन्तो णेहि राथा । देव, देवे नरवदमि
निश्चेच्छणो नयरौए; तहावि समागन्तो मज्झमगन्तो न्ति
१० विविहचक्षरीदमणेण देवपसायलालियाणं पयाणं कणाओ

वि गह्यं द्वयन्तरं करेउ देवो नाथरायाणं ति । राइणा
 चिन्तिथ । अहो मोहणमुवत्तिय, मयणमित्तो खु मज्ज-
 ममओ । ता कुमारं एत्थ निउज्जामि, जेण तहा विचित्त
 समारविथारदंमणेण संजायरमन्तरो संपाडेइ मे परियणत्त
 य समीहिआहिअ^१ मोक्ख ति । चिन्तिऊण भणिया मइ- *
 न्ताया । भो संपाडिया मम तुओहिं वज्जसो नियविभूइ-
 दमणेण निब्बुई, अहं पुण तुन्हाण कुमारदंमणेण अहिअं
 संपाडेमि । अन्नं च । सपयं कुमारो एत्थ कारणपुरिमो,
 ता तंमि सेव वज्जमाणो कायव्वो त्ति । महन्तएहिं भणियं ।
 ज देवो आणवेइ । अन्नं च । देवपसायाओ वि एमो महा- १०
 पसाओ जहि कुमारदंमण ति । निग्गया महन्ताया । राइणा
 वि सहाविओ कुमारो, भणियो य सवज्जमाण । वच्छ, ठिई
 एसा इमीए नयरौण, जं मयणमइसवे दट्ठव्वाओ नयरि-
 चच्चरीओ राइणा, दिट्ठाओ य मए अणेगसो । सपयं पुण
 अणुगन्ताव्वो गुरुपमणुगओ भग्गो त्ति तेणैव विहिणा तुमं १५
 'पि पेच्छाहि । एवं च कए समाणे ममं परियणत्त नायर-
 याण य महन्तो पसाओ इवइ । कुमारेण भणिय । जं
 ताओ आणवेइ । तओ हरिमिओ राया, दिन्ना समाणत्तो
 पडिहाराण । हरे भणइ मम वयणाओ नाणगअपमुहे
 पहाणमचिबे, जहा 'नयरिच्छणचच्चरीदंमणसुइ सज्जतेइ १०

रहवरादय कुमारसु, मम वयणाशो नायरयादपरिश्रोम
 निमित्तं रायपयवत्तिणा गन्तव्यमज्ज एण क्खणचच्चरीदमण-
 निमित्तं' ति । 'ज देवो आणवेद त्ति' भणिकण
 'कुमारो अज्ज क्खणचच्चरीओ पेस्किस्सुद, भवियव्वमग्गण
 ५ पि 'कम्माणेणं' ति हरिसियमणेहि । तुरियतुरिय निवे-
 दया ममाणत्ती पडिहारेहि । अहो भवियव्वमेत्थ परमाण-
 न्देणं ति आणन्दिया सचिवा । भणिय च एहि । जं देवो
 आणवेद । तयणन्तरं च मज्जिओ रहवरो, कया जन्तजोया^१,
 निवेसियं आयवत्त, दिवाओ वेजयन्तीओ, निवद्ध
 १० किक्किणीजाल, 'निविट्ठाद रयणदामाद, 'ओलम्बिया सुत्ता-
 हारा, विरदयाओ मणिलारयाओ^२, उवगप्पियं आमण,
 लम्बिया चामरोकला^३ ॥ एत्थन्तरंमि इम वदयरमवयच्छि-
 क्कण विसेसुज्जलनेवच्छाद सहरिम समागयाद 'पायमूलाद,
 कुङ्कुमषोयभरिएहि कच्चोलेहि वमन्तनेवच्छधारो मण्डयन्तो
 १५ विय क्खणं मिलिओ भुयङ्गलोओ, विचित्तजाणाह्ढा मग-
 णण परियणेणं पमोयवियमन्तलोयण कुमारदमणूभुयत्तेण^४
 उवत्थिया रायउत्ता, धवलहरनिज्जूहएहि क्खणइमयदमणत्थं
 ओहमियथलनलिणमोहादं विणिग्गयवयणकमल ठियाद

१ DF मुद्राणे त्यक्. A has अणेण instead of णेण । २ A परि. ।

३ AD कलापाय । ४ A 'जाहा । ५ CE शिवदाद, DF विवदाद ।

६ CE तुत्तं, DF उवलं, A उलं । ७ A 'नाराज ।

८ DF 'रजला । * ९ CE पाद. । १० DF 'मणय ।

अन्तेउराड । एत्यन्तरमि पवत्ता नयरौए ऊसवो । निवेदय
 रादणो मच्चिवेहि । देव, सयाडिय कुमारमन्तरेण देव-
 सामण, सपथ देवो पमाण ति । १हरिमिश्रो राया ।
 भणिश्रो य णेण कुमारो । वच्च, करेहि महापुरिमकर-
 णिज्ज, वड्ढेहि ऊसव नायरयाण । कुमारेण भणिय । ज १
 ताश्रो आणवेद । १पणमिऊण मह अमोयादएहि १ पयड्डो
 रहाहिमुह अहिणन्दिज्जमाणो अन्तेउरेहि पणमिज्जमाणो
 रायउत्तेहि युवमाणो भुयङ्गलोएण पुनदज्जमाणो १पाय-
 म्लेहि पत्तो १रहममौव, आरुढो रहवरे, उवविट्ठो
 पहाणामणमि । निवेसिया अमोयादे १जहाजोग्गजाणेसु । १०
 भणिय च णेण । अज्ज मारहि, सोएहि अहिमयदेमगमण
 पद तुरङ्गमे । ज देवो आणवेद ति भणिऊण सोदया
 तुरङ्गमा । एत्यन्तरंमि ममुद्धादश्रो जयजयारवो, पहय
 गमणदूर, चलिया रायउत्ता, पणच्चियाद १पायमूलाद,
 उल्लमिया भुयङ्गा, खुहिश्रो पेच्छयजणो, पवत्ता केली, ११
 वियमिश्रो कुङ्कुमरश्रो । एव च महया विमहेण पेच्छमाणो
 मव्वमेयं मवेगभावियमई ममोदणो रायमग्ग कुमारो ।
 पवत्तो पेच्छिउ चच्चरौश्रो नाणाविहाश्रो रिद्धिविसेममोहि-
 याश्रो जुत्ता विपट्ठुविअमेहि तियमचच्चरौममाश्रो रगयाश्रो

१ DF add सोजचमिच ।

२ A om

३ CEI • याईहि ।

४ CE पाद० ।

५ DF रचवद० ।

६ A om DF महाजोग्गजावहि ।

७ (CE पाद० ।

हरिमेण वज्जन्तेहिं विविहत्तूरेहि मणहराओ लोयस्स 'मवेग-
जणणीओ वुहाण । पेच्छमाणो 'अहो मोहमामत्यं, अहो
अकज्जधीरया, अहो पमायवेट्ठियं, अहो अदीहदरिमिया,
अहो अणालोयगत्तं, अहो असुहभावणा, अहो अमित्तजोओ,
* अहो संमारविनमिय' ति चिन्तयन्तो पवड्डमाणेण मवेण
वियारयन्तो कस्माद् भावयन्तो कुमलजोए विमुज्जमाणेण
नाणेण 'पुल्लदज्जमाणो चच्चरीहि जणित्तो तामि तोम
निह्वयन्तो पेरेणाद् 'देव पेच्छ एयं' ति भणज्जमाणो
मारहिणा अदगओ कचि भूमिभागं ।

- १० दिट्ठो य एण देवउलपौढियाए^१ अदवीहच्छदंमणो
असुइणा देहेण गलन्तभासुरवयणो मकुचिएहिं हत्थेहिं
उम्भणचलणजुयलो पणट्ठाए नासियाए विणिग्गयतम्बनयणो
परिगओ मच्छियाहि महावाहिगहिओ कोइ पुरिमो त्ति ।
त च दट्ठूण 'अहो कम्मपरिणद्'त्ति करुणापवन्नहियण
११ पडिबोहणनिमित्त जणसमूहस्स भणिओ मारही । अज्ज
मारहि, अह कि पुण इमं पेरेणं ति । तेण भणियं । देव,
न खलु एयं पेरेणं, एमो खु वाहिगहिओ पुरिमो त्ति ।
कुमारेण भणियं । अज्ज, अह को उण इमो वाहो^२ । मार-
हिणा भणियं । देव, जो सुन्दरं पि मरीरं अयासेण एवं
१२ विणासेद् । कुमारेण भणियं । अज्ज, दुट्ठो खु एमो अहिओ

१ ADF सवेगणीय ।

२ A पओ., CE डुळे.^३

* A adds चट्ठि ।

* F adds नाम ।

लोयसः ता कौम ताओ एव विमहद । मारहिणा
 भणिय । कुमार, अवज्जो एम तायस । कुमारेण भणिय ।
 आ कहमवज्जो नाम । लोयपडिवोहणत्थं च मग्गियं खगं ।
 'अरे रे दुट्ठवाहि, सुच्च सुच्च एयं, 'टाहि वा जुज्झमज्जो'
 ति' भणमाणो उट्ठिओ रहवराओ, पयट्ठो तस्स मंसुह । ५
 'हा किमेयं' ति उवमन्ताओ चच्चरीओ, मिलिया नाय-
 रया । पयपिओ मारही । देव, न खलु वाही नाम कोइ
 दुट्ठपुरिमो निग्गहारिहो नरवईण, अवि य जीवाणमेव
 मक्खपरिणामजणिओ मंकिलेसविसेमो । ता अण्णइ एयस्स
 राइणी, माहारणी खु एमो सब्बजीवाण । कुमारेण १०
 भणिय १० भो नायरया, किमेवमेयं । नायरएहिं भणिय ।
 देव, एवमेयं^१ । कुमारेण भणियं । अज्ज मारहि, एण
 गहिओ वि एमो चट्ठज्ज नियबल अमणोरमाए एयमव
 त्याए कौम एव चिट्ठइ । मारहिणा भणियं । देव, ईदमो
 चेव एमो वाही, जेण एण गधियस पणसुद बल, असो- १५
 हणा अवत्या, दुरक्कफल चेडिय ति । कुमारेण भणिय ।
 अज्ज मारहि, कस्स उण एमो न पव्वइ । मारहिणा
 भणिय । देव, परमत्येण धम्मपक्खमेविणो अहम्मापक्खविर-
 यस्स कस्सइ महाभागस्स । कुमारेण भणिय । अज्ज मारहि,
 जइ एव, ता को उण इइ उवाओ । मारहिणा भणिय । २०

१ D¹ वि उवेक्क मव्वइ, F उविक्ख विमव्वइ ।

१ ADF वाहि ।

२ D om all down to अज्जमारहि ।

५ A एव ।

देव, खेत्त वाहिणो ^१पाणिणो, परमत्येण नत्थि उवाओ
 मोत्तूण धम्मतिगिच्छ । कुमारेण भणिय । भो नायरया,
 किमेवमेयं । नायरएहि भणिय । देव, एवमेयं^२ । कुमारेण
 भणिय । भो जइ एव, ता सव्वमाहारणे एयमि अमोहणे
 ५ पयईए अवयारए एगन्नेण विज्जमाणोवाए अचिन्तिऊण
 एय अल्लमिमिणा नच्चिण, ^३उवाए चेव खलु जुत्तो जत्तो
 त्ति । नायरएहि भणिय । देव, एवमेय, तच्चावि लोयट्ठिई
 एमा, ता न जुत्त देवस्स मयलनायरयाण पवत्ते मङ्गमवे
 अत्याणे रसमङ्गकरण । मारहिणा भणियं । देव, जुत्त
 १० भणियमेएहि ता विविहपेरणाइ ताव पेक्खउ देवो त्ति ।
 कुमारेण भणिय । अज्ज, एव^४ । तओ पवत्ताओ चच्चरीओ,
 पेक्खमाणो थ कुमारो गओ कच्चि भूमिभाग ॥

दिट्ठं च णेण निदधरोवरिट्ठिय निमण्ण मव्वड्ढएसु
 अच्चन्तमिडिलगत्त पणट्ठेहि सिरोरुहेहि पगलन्तलोयण कम्प-
 ५ माणेण देहेण वज्जिय दमणावलीए सगय काममासेहि
 परिद्धय परिखेण जरापरिणय भेट्ठिमिऊणय त्ति । तं च
 दट्ठूण 'अहो अमारया ममारस्स'त्ति पवट्ठुमाणसवेएण
 पडिवोहणनिमित्तमेव भणिओ मारही । अज्ज मारहि अह
 कि पुण्ण इम पेरण त्ति । तेण भणियं । देव, न खलु एय
 १० पेरण, एय खु जरापीडिय भेट्ठिमिऊणय त्ति^५ । कुमारेण

१ A om

२ A एव ।

३ CF एवावाद् ।

४ F adds एवञ्ज जइ तुअमपुवधा ।

५ D om त्ति ।

परिह्वस्तः स्वदृष्टी^१ ओहमणिञ्जभावाण पदवन्ती^२ वि
 मोक्षूण धम्मरमायण इयमेवविह असमञ्जस चेद्विय ति ।
 एयं च सोऊण 'अहो कुमारस्स विवेशो, अहो परमत्य-
 दरिसिया ; न एत्य किंचि अन्नारिम, केवल पदवद् महा
 ५ मोहो'त्ति चिन्तिऊण मम नयरिजणवण मविग्गो
 मारही । भणिय च णेण । देव, साड्ड जंपिय देवेण ।
 तद्वावि अणादिभवअत्था मोहवामणा न तीरेण चदउ ति ।
 कुमारेण भणिय । अज्ज, एव ववत्थिए अलं मोहवामणाए ।
 दाहणविवाओ वाही रोद्दा य पावजरा, हवन्ति नियमेण
 १० किलेसावयाओ^३ पाणिणो, भणियमज्जेण, 'अत्थि य पडि
 वस्को एयामि धम्मचरण' ति । ता दिट्ठविवायाण वि न
 तमि जत्तो ति अउव्वा मोहवामणा ॥

एत्यन्तरंमि दिट्ठो कुमारेण नाददूरेण नीयमाणो
 समारोविओ^४ १जरखट्वाए ममोत्यओ जुणवत्थेण उरिक्तो
 १५ दीणपुरिमेहि मदुक्ककइवयवन्धुमगओ^५ १वमाणो इत्थि-
 याजणेण^६ अक्कन्दमाणाए पत्तीए पुलोदज्जमाणो जणेण
 पञ्चत्तसुवगओ दरिदुपुरिओ ति । न च ददूण जपिय-
 मणेण^७ । अज्ज मारहि, अल ताव मोहवामणाचिन्ताए ;
 माहेहि, मज्झ, कि पुण दम पेरेण ति । मारहिणा

१ DE adds कुमादसम्मस्स । २ AF किलसाउ । ३ D जरार ।

४ AF इय । ५ DE add अदियथर । ६ DE इय कुमार ।

चिन्तिय । अहो निर्व्वेयकारणपरपरा, अहो अमारया
 ममारस्स । ता किमेत्य साहेमि । न य न-याणइ इम
 पवञ्चमेमो । अणभिन्नस्स कहमौदमी वाणो । अन्तारिस्स-
 जणविबोद्धणत्थ तु तक्केमि एम एव चेद्धइ । ता इम एत्थ
 पत्तयाल, साहेमि एय जहद्विय ति । चिन्तिज्जण जपिय ५
 मारहिणा । देव, न खलु एय पेरण, एमो खु मच्चुघत्थो^१
 पुरिसो त्ति । कुमारेण भणिय । अज्ज, अह को उण इमो
 मच्चू । मारहिणा भणिय । देव, जेण घत्थो पुरिसो वन्ध
 वेहि पि एव परिच्छेदयइ^२ । कुमारेण भणिय । अज्ज, दुट्ठो
 खु एमो अहिओ लायस्स ता कीम ताओ एय न वहेइ । १०
 मारहिणा भणिय । कुमार, अवज्झो एस तायस्स । कुमारेण
 भणिय । आ कहमवज्झो नाम^३ एतायस्स । लायपडिबोद्धणत्थ
 च मग्गिय खम्मा । ‘अरे रे दुट्ठमच्चु सुच्च सुच्च एय ठाहि
 वा जुज्झामज्जो’ त्ति भणमाणो उट्ठिओ रहवराओ, पयट्ठो
 तस्स^४ ममुह । भणिओ य मारहिणा । देव न खलु मच्चू^५
 नाम कोइ दुट्ठपुरिसो निग्गहारिओ राईण अवि य
 जीवाणमेव सकम्पपरिणामजणिआ देहपरिचायधओ । ता
 अप्पह एयस्स रायाणो, माहारणो खु एमो मव्वजीवाण ।
 कुमारेण भणिय । भो नायरया, किमेवमेय । नायरएहि
 भणिय । देव, एव । कुमारेण भणिय । अज्ज मारहि, १०

१ D - गत्थो ।

२ D - ज्जइ ।

३ A om^६

४ D घ० ।

- एण घत्थ पि कीस एए बन्धवा एय परिच्चयन्ति । मार-
हिणा भणिय । देव, ^१किमेइणा मपयं, गत्तो खु एसो एत्थ
कारणभूषो^२ । कडेवरमिण केवल विट्ठमाणमवगाराए^३ ।
कुमारेण भणिय । अज्ज मारहि, जइ एवं, ता कीस एए
५ बन्धवा विलवन्ति । मारहिणा भणिय । कुमार, पिओ खु
एसो एएभिं गत्तो दौहजत्ताए^४ अदमणमियाणि । एएण
मरिऊण सुकयाद मोयभरपीडिया अचयन्ता^५ निरुम्भित
अविज्जमाणावायन्तरा य एव विलवन्ति । कुमारेण भणिय ।
अज्ज मारहि, जइ पिओ, कीस इम नाणुगच्छन्ति । मार-
१० हिणा भणिय । देव, असक्कमेय न कहेइ गच्छन्तो, नावे-
रुए मिणेह, न दौसद अण्णणा, न नज्जए थामं, विचित्ता
कम्पपरिणई, अणवट्ठिया मजोया, न ईइसो अणुबन्धो, अओ
नाणुगच्छन्ति । कुमारेण भणिय । अज्ज मारहि, जइ एव,
ता निरत्यया तमि पिई । मारहिणा भणिय देव, परम-
१५ त्यओ एव । कुमारेण भणिय । अज्ज मारहि, जइ एव, ता
को उए इहोवाओ । मारहिणा भणिय । देव, जोगिगम्भो
उवाओ, न अम्हारिसेहि नज्जइ । कुमारेण भणिय । भो
नायरया, किसेवमेय । नायरएहि भणिय । देव, एव ।
कुमारेण भणिय । भो जइ एव, ता सव्वमाहारणे 'एयमि
२० अमोहणे पयईए अवयारए एगन्तेण विज्जमाणोवाए

१ DF किमिइणा, CE कि इमिणा ।

२ I^१ कारणपुरिओ ।

३ MSS •एता ।

४ AD •यत्ताए ।

५ CE •एता ।

अचिन्तिऊण एयं अलमिमिणा नच्चिण, एओवाए चेव
 खलु, एम जुत्तो जत्तो त्ति । एयमायसिऊण सविग्गा
 नावरया, पवन्ना केद मग्ग, निवद्धाद वोहिवीयाद ।
 अवेस्सिऊण कुमारस्स महाणुभाव विम्हिया चित्तेण पडिवद्धा
 कुमारे, उवरया नच्चियव्वाओ, वावडा^१ माऊवाए, पयट्ठा १
 जहोच्चिय करणिब्ब ।

एत्यन्तरमि देवसेणमाहणाओ दम वदयरमायसिऊण
 अद्विययरभीएण राइणा कुमाराहवणनिमित्त पेसिओ पडि-
 हारो । समागओ एमा, भणिय च णेण । कुमार, महाराओ
 आणवेद, जहा कुमारेण सिग्गमागन्तव्व ति । कुमारेण १०
 भणिय । ज गुरू आणवेद । भणिओ य भारही, अज्ज
 सारहि, नियत्तेहि रहवर । ज कुमारो आणवेद त्ति^१
 नियत्तिओ भारहिणा रहवरो । गओ नरवदसमौव । यण-
 मिओ णेण राया । उवविट्ठो तयन्तिए, भणिओ य णेण ।
 कुमार, भणित्तामि किञ्चि अह कुमार, ता अवस्समेव तं ११
 कायव्व कुमारेण । कुमारेण भणिय । ताय, अलङ्घणीयवयणा
 गुरवो, न एव सत्तन्^२भारारोवणे कारणमवगच्छामि । अहवा
 किसेदणा अमीमसा गुरू, सब्बहा ज तुथे आणवेद । राइणा
 भणिय । १० वक्क, एरिमो चेव तुमं ति केवल मम, नेहो

१ F adds कुमार पद ।

२ DF add भणित्त ।

३ AE •भावा•, E •भीरा• ।

अवरज्जद । ता भणिसुं अवसरेण; सपयं करेहि उचिय
करणिज्जं । कुमारेण भणिय । जं गुरु आणवेद त्ति ।
पणमिऊण सविणयं निगगओ कुमारो, गओ निययगेहं,
कयं उचियकरणिज्जं । अइकन्ता कइइ दिथहा ॥

- ५ अन्नया मम असोयार्इहि^१ धम्मकहावावडस्स नियभवण-
सेविणो विसुद्धभावस्स समागओ पडिहारो । भणिय च णेण ।
कुमार, महाराओ आणवेद, जहा 'आगया एत्थ तुह
माउलमयामाओ केणापि पओयणेण अअधिया' महन्तया,
ता कुमारेण भिग्घमागन्तव्व'ति । 'ज गुरु आणवेद' त्ति
१० भणिऊण उट्ठिओ कुमारो, गओ मह असोयार्इहि राय-
समीव । दिट्ठो राया । पणमिऊण उवविट्ठो तयन्तिए ।
भणिओ य राइणा । वच्छ, पेमिया तुह मामएणं महा-
रायखग्गसेणेणं सवड्डमाण आसत्त^२वेणिविसुद्धाओ नियसु-
याओ विश्वमवड्डकामलयाहिहाणाओ जीविथाओ वि इट्ठ-
१५ यरीओ^३ सयवराओ दुवे कन्नयाओ । एयाओ य वड्डमाणेण
तस्स राइणो अणुवत्तमाणेण^४ विमिट्ठलोयमग्गं अणुराएण
कन्नयाण आणाए गुरुयणस्स अवस्स कुमारेण, 'इट्ठत्यसंपत्तीए
आणन्दियव्वाओ । एव च कए समाणे तस्स राइणो विमि-
ट्ठलोयस्सु कन्नयाणं गुरुमयणस्स य नियमेण निव्वुट्ठं मंजा-

१ A ०३२हि ।

२ ACE अन्नदया, CE explain अभयिका ,

३ A खेणि, D वणिणु ।

४ DF add हि इति काज्ज । ५ D ०यत्त ।

६ D अहिलमियइइत्तं, F अभिलमियात्ति, CE इइत्तं ।

यद' । एयमायन्विय चिन्तिय कुमारेण । अक्षो न मोक्ष-
 लमिण । दुरक्षेयवो मंजोगा, निश्चोयवयणं च एयं, अक्ष-
 त्विश्चो य पुत्वि' । न पि मध्ये दम चेव । अक्षहणीया
 सुरवो, 'ददत्त्यनपत्तीण नियमेण निबुद्ध' न्ति मोक्षणा य
 वालो, न याति भाग्यो 'गुरुआणपराण मंजायए अमोक्षणं ।
 एवमभिचिन्तयन्नो मामक्षेण निय भणित्वो महाराएण ।
 वण्ड, अक्षमेत्य चिन्ताए, सुमनेहि मम पत्यनं । ता मा चेव
 एमा । न एय भाग्यो कषालपरंपरं मोक्षूण अक्षारिमो
 परिलामो । अक्षो अयममो कायनं एय कुमारेण । तयो
 एयमायन्विय 'अक्षो मोक्षणधरा वालि' न्ति हरिमिय- १०
 मलेण । अं पयं कुमारेण । ताय, अं तुक्को आणयेद्य । एयं
 मोक्षूण हरिमियो राया । भणिय च लेण । माऊ वण्ड
 माऊ, उचितो ते विवेको, मोक्षणा राक्षमत्ती, भायनं तुमं
 कमा- ११ । अयं च । जाणामि अयं भावयो 'विमुद्धधम-
 परायाय, भुक्तो य एमो मयाण । अमारा संमारो, नियानं १२
 निवेद्यम् । तदाहि कुमलेण अणुयत्तियवो नोयधको,
 कायना कुमलमंतगी, अदम्य परोवपारे, अणुयत्तियवो
 कुमलमो । एयं च अमले नोयधमे परिलेण एमलेण
 निव्यये दोक्को परद्विप मममि जालिण नोयमारे परिलेण

* ११ ११ ११ ११

* ११ ११ ११ ११ ११ ११

* ११ ११ ११ ११ ११ ११

* ११ ११ ११ ११

* ११ ११ ११ ११

- वयमि अवगएहि उवद्वेहि गुणभायणीकए अष्माणे जुत्त
 विमुद्धधम्मासेवणं । ता मोहणमणुचिद्वियं कुमारेण । एवमेव
 भवओ परिणामसुन्दरं हविस्सुद ॥ एत्यन्तरमि कच्छन्तरग-
 ५ एण हरिमविसेमओ महया मदेण जंपियं मिद्धत्यपुरोहि-
 वियमिओ मङ्गलद्वरसदो, गुणुगुलिय मत्तहत्थिणा, उग्घुट्ठो
 जयजयारवो वन्दिलोएण । 'अणुगूलो मउणसघाओ' ति
 हरिमिओ राथा । भणिय च णेण । कुमार, अवस्समेव एयं
 एव हविस्सुद, अणुगूलो मउणसघाओ' । अन्न च । विमुद्ध-
 १० धम्मा विय कारणं सेव तुमं परमसुन्दराण । गहियमउणत्थो
 हरिमिओ कुमारो । भणियं च णेण । नत्थि तायामीमा-
 णमसज्जं । एत्यन्तरंमि पढिय कालनिवेयण ।

निष्णामिकण तिमिर मोह च जणस्स मपय सूरौ ।

नहमज्झत्थो 'चेट्ठाए' धम्मकिरिय पवत्तेद ॥

- १५ मज्जन्ति जणा केदं देवाण करेन्ति केदं पूयाओ ।

दाणाइ देन्ति केदं सुदसुस्सुमापरा केद ॥

भोत्तूण ज्ञाणजोय मुणओ वि जणस्सऽणुग्गहट्ठाए ।

पिण्डगहणत्यमन्न जोयन्तरमो पवज्जन्ति ॥

इय नयरौए नराहिव जणसमुदाओ विमुद्धकिरियाए ।

- १० तुह मणुयजम्ममार परम सुएद कम्माणं ॥

तश्चो एयमाद्यत्थिय 'अण कद् 'मञ्जुपममश्चो'त्ति
 जपिय रादणा । कुमार, संपाडेहि उच्चियकरणिज्जं । 'अ
 ताश्चो आणवेद्' त्ति पणमिऊण निग्गश्चो कुमारो । भणियं
 च रादणा । भो भो अमच्चा, 'करावेद् तुभे समन्तश्चो
 कुमारविद्धिमरिम' वद्धावणाद्' । अमच्चेहि भणिय । अ १
 देवो आणवेद् । पारद्द च णेहि, 'दवाविय महादाणं,
 'कराविया नयरिमोहा, पृदयाश्चो देवयाश्चो, निवेदय पञ्च-
 राण, महावियाद् 'पायमुलाद्, दवाविया 'आणन्दभेरौ,
 पराविया हरिममच्चा, विन्नत्तमन्नेउराण, समाहया रादणो,
 निउत्ताद् पेच्चणयाद् । तश्चो येववेलाए चेव पद्धपउर- १'
 कल्लयनरव' पणच्चन्तहि पायमुलेहि वच्चन्तपुष्पाचत्तर
 गम्भीरवन्दिमङ्गनरवेण पवत्तपिट्ठाययरयं सोहिय मिन्दूर-
 धूलौए आउल अन्नेउरेहि मिलन्तरायल्लोय महया विम-
 देण विसेमियतियसल्लोय जाय महावद्धावणयं । परिउट्ठो
 राया । 'गणाविश्चो वारेच्चदियहो । माहिश्चो जोदसि- १५
 एहि । देव, अज्जेव पञ्चमौए' सोहणो त्ति । रादणा
 भणिय । सुट्ठु सोहणो । समाहडा अमच्चा । करेद्द विवाह-

१ AG मज्झिमसुत्तं । २ D का० । ३ D •विस्मयत्ति F •विद्धिमत्ति ।
 ४ DF •आदय उच्चियकरणिज्ज । ५ CE दा० । ६ CE पाद० ।
 ७ AD षट् । ८ CE •पउरकलिय, F •पउरकल्लयं ।
 ९ CE गदविष्णो । १० ADF •मौ । ११ A सोहणा ।

सजन्ति कुमारस्स । तेहि भणिय । देव, धन्नो कुमारो,
 कथा चेव सजन्ती । किमेत्थमवर^१ कायव्व । तद्वावि ज
 देवो आणवेद । आइट्ठो ऐहि भण्डारिओ । भद्द, रयणा-
 यर^२, निरूवेहि पहाणमुहपन्तीओ^३, समप्पेहि देवीण,
 ४ नीणेहि नाणाहरण, निउञ्जेहि दायए । तेण भणिय । ज
 अमच्चा आणवेन्ति^४, न एत्थ विलम्बो । भणिओ चेल
 भण्डारिओ^५ । भद्द, देवज्जनिहि पयडेहि^६, देवज्जाइ सपा
 डेहि परियणस्स, सजन्तेहि रायदेवीण^७ जोग्गाइ, करावेहि
 उल्लोव । तेण भणिय । ज अमच्चा आणवेन्ति सब्ब सत्त
 १० मेय^८ । भणिओ महाउहवर्द । भद्द महामायलि, निरूवेहि
 महापहाणाउहाइ, समप्पेहि नरकेभरीण^९, नीणेहि रहवरे,
 निउञ्जेहि विविहसोहाण^{१०} । तेण भणिय । ज अमच्चा
 आणवेन्ति सपन्नमेवय । भणिओ महापीलुवर्द । भद्द गय
 चिन्तामणि^{११}, पयडेहि वेयण्डे, सपाडेहि परियणस्स, सज
 १२ न्तेहि वारुयाओ, करावेहि सब्बमुत्तिय । तेण भणिय । ज
 अमच्चा आणवेन्ति, न एत्थ विक्खेवो । भणिओ महासवर्द ।
 भद्द केकाणधूलि^{१२}, १२गच्छ निरूवेहि बन्दुराओ, भूमेहि

१ CEF अवर ।

२ AD २ ।

३ CE सुहयपोथा ।

४ A om all down to भद्द महामायलि ।

५ CE चलकमनिथो ।

६ D पयषोइ F सजन्ति । ७ D •देवी ।

८ F adds न एत्थ पमाथा

चोहाण ।

९ DF एकेशरिहमुहाय तलवणीण (F •पियाण)

१० AF •हाए ।

११ DF add कयलियाणजी करेणइ ।

१२ CEF •धूलि ।

१३ DF om A चण्डाहिबदुरा ।

१तरण, पेसेहि उचिथाण, ठावेहि मरिन्दगोयरे^१ । तैण
 भणियं । जं अमच्चा आणवेन्ति, मिदुसेवेयं ॥ एव च
 आएसममणन्तर जाव एय मपज्जइ, ताव अवरेहि महया
 रिद्धिमसुदण्ण वज्जयाजन्नावासे मपाडियं उचियकरणिज्ज
 निव्वत्तिओ महाउद्धोवो, ऊमियाइ मणितोरणाइ, निव्वड्डा ५
 कञ्चणधया, ठविया कणयवेई, कथा कञ्चणमङ्गलकलसा,
 मजोदयं ण्हवणय, पउत्तो कुलविही, एहावियाओ वज्ज-
 याओ^२, पूयावियाओ मयण, करावियाओ रति^३, भूसा-
 वियाओ मणहर ॥ एत्यन्तरमि 'आसन्न पसत्य लग्गं'ति
 पहाणजोदसियवयणाओ मपाडिया मयलकुलविही पूजि- १०
 ऊण कुलदेवयाओ^४ वन्दिऊण गुरुयण ममाणिऊण मित्ते
 पेच्छिऊण मङ्गलाणि विवाहगमणनिमित्त मम असेयार्दहि ५
 ममारूढो रत्तवर कुमारो । उट्ठिओ आणन्दकलयलो, पढ
 याइ मङ्गलतूराइ, पण्डियाओ वारविलासिणीओ, पगाइ-
 याइ मङ्गलमन्तेउराइ, चलिया महारायाणो, पवियम्भिओ १५
 भुयङ्गलोओ, आणन्दिया नयरी, हरिसिओ राया । तओ
 महया विमद्देण सवेगभावियमई चिन्तयन्तो भवसरूव धुब्ब-
 माणो वन्दौहि पससिज्जमाणो लोएण पत्तो विवाहभवण,
 १ओइणो रत्तवराओ, मपाडिओ से विही, कयमणेणोचियं ।

१ F पहाणतुरयसाहण ।

२ F ०गीयरभूमीए ।

३ DF वज्ज ।

४ F नए मनिदियरइ ।

५ CE ०देवता ।

६ CE जतिणो ।

- दिट्ठाओ^१ वड्ठाओ ^२अदसुन्दराओ रुवेण । तत्थ विअमवई
 कण्ठावदाया, कामलया उण सामला^३, सिणिद्धदंमणाओ
 य दो वि नियवण्हेहिं । विअमवई गयदन्तमई विअ धीउ
 मिया^४ कुङ्कुमकयङ्गराया अचन्त विरायए, कामलया उण
 ५ धोइन्दणीलमणिमई विअ मरमहरियन्दणविलेवण त्ति ।
 ताओ^५ य दट्ठूण चिन्तिय कुमारेण । अहो एयामि कक्काणा
 आगई, पमत्याइ अङ्गाइ,^६ निक्कलद्धं लायण, विसुद्धो आभोओ,
 उवमन्ता मुत्ती, सुन्दराइ लक्खणाइ, अण्णा धौरया, उच्चिओ
 विणयमग्गो अओ भवियव्वमेयाहि पत्तभूयाहिं ॥ एत्थ-
 १० न्तरमि वित्तो^७ इत्थग्गहो, जालिओ अग्गी, कय जहोचिय,
 भमियाइ मण्डलाइ, सपाडिया जणोवयारा, टिन्न महाटाण,
 घोमिया वरवरिया, वत्तो विवाहजत्तो, मपाडिया सरौर-
 ट्ठिई । परिणओ वासरो, मीयलीइय रविविम्बि, मच्चरिओ
 किरणनियरो, समागया सज्जा, कणयरसरञ्जिय पिव जाय
 १५ नहङ्गण, विअभिया पुब्बटिमा, मसुग्गओ चन्दो, उवमिया
 नहमिरौ, उवाह्ठो पओमो ॥

एत्थन्तरमि मम अमोयार्द्धि विरायन्तमणिपटीव मग्ग
 कुसुमोवयारेण सेविय भमरावल्लोए पलम्बमाणचमययामं

१ A om २ CE om अद ।

३ A •लया ।

४ CE धिउक्किहा explained पुत्तलिका ।

५ CE add विअववविट्ठुअ ।

६ D adds मपुणा म्मायवेदि ।

७ D मच्चया पमाणव वत्त ।

८ CE add म ।

९ F उदयमाहो ।

वामिय पडवासेहि सगय पवरमयणीएण^१ वियम्भमाणसुर-
 हिधूव^२ विहसिय^३ सपरिवाराहि वह्हहि वामभवणमदयओ
 कुमारो । समभमाहिं अझुद्धिओ वह्हहि । निमणो सयणीए ।
 जहासुहं च निमणा असोयार्द^४ वयमया । उवविट्ठा मयपोट्ट-
 मन्निहे वित्तावडिमसूरयमि विधमवर्द कामलया य ।^५
 कुन्दलयामाणिणैपसुओ तेमि महियणो । जहासुहं नवरं
 विधमवर्दए कुन्दलया कामलयाए य माणिणौ मन्निहाणे
 उवविट्ठाओ । इड्डियागारकुमलाहि^६ मुणियकालकायव्व-
 याहि उवणीयनेयाहिं कुमारस्स तव्वोल, ममप्पिया य
 कुन्दलयाए वडलकुसुममाला^७ । भणिय च णए । कुमार^८
 अच्चन्ताणुरायओ सहत्यगत्या खु एमा तुह पिययमाए त्ति ।
 भणिकण ममप्पिया कुमारस्स । पडिच्छिया य तेण^९ । माणि-
 णौए वि उवणीय माहवौकुसुमदाम । भणिय च णए ।
 "कुमार, एय पि एव चेव, ता निहेउ एयाइ जहाजोय
 कुमारो, करेउ एयामि सफलमणुराय ति । कुमारेण^{१०}
 भणिय । भोर्दओ, ममोवरि एयामिमणुरायो त्ति चिन्ति-

१ A वयरमयणीएहि । १ AF धूय D धूयपडियाधूय । ३ F विहसिय ।

४ CE have instead of the words at the text the following passage मसिया विज्जमवर्दए कुन्दलया कामलयाए य माणिणौ इड्डियाकारकु मलाहि etc

५ CE कायअनिउणाहि ।

६ A वडलकुसुममाला D वडलकुसुमाण(सु)माला, CEF = कुसुममुडमाला ।

७ A om this sentence

८ D reads मामिणीए वि एय चेव नायव्व ता etc

जंपियं कुमारेण । भोर्दशो, किमेवमेयं, अत्थि तुम्हाण
 मसोवरि अणुराशो त्ति । एयमायण्णुऊण हरिमविमाय-
 मारं 'हन्त किमेयं' ति गमौर मन्तियं ति चिन्तिऊण
 वामचलण्णुद्वयानिहियमणिकोट्टिमं सविसेमवन्धुराहिं न
 जपियमिमौहि । कुन्दलयाए भणियं । कुमार, अभण- ५
 माणीहिं पि वायाए माहियमिमौहिं कुमारस्स अहिप्पेय-
 मिमिणा संभमेण, टिब्बुद्वीए अवहारेव कुमारो । कुमारेण
 भणिय । भोर्दशो, जइ एव, ता सुणेह । जस्स जं पइ
 अहियपवत्तणिच्छा, तस्स तं पइ कौदमो अणुराशो त्ति ।
 माणिणीए भणियं । कुमार, कहमियमहियं ति नाव- १०
 गच्छामि । कुमारेण भणिय । भोद, सुण एत्थ नायं ॥

अत्थि कामरुवविमण मयण्डरं नाम नयरं । तत्थ
 पञ्जुआहिहाणो राया । रई नाम से भारिया । ताणं च
 विमयसुहमणुहवन्ताण अट्ठकन्तो कोद कान्तो । अन्नया य
 गओ राया आमवाहणियाए । रईए य विदत्तमिञ्जुहट्टि- १५
 याए टिमावल्लोयणममयंमि दिट्ठो रायमग्गवणी देवयाय-
 यणपत्थिओ विमलमदमत्यवाहपुत्तो सुहंकरो नाम सेट्ठी^१
 जुवाणओ त्ति । तं च दट्ठूण अविवेयमामत्यओ अमत्ययाए
 गामधम्मण ममुप्पओ नौण तसोवरि अहिलामो । पुल्लदओ
 मविममं । एमा वि य ममागया तस्स टिट्ठिगोधर, मोह- २०

१ CIP विविज, D विज्जुहय ।

२ D दव-ययय ।

३, CIP मेदि ।

- दोसेण निह्विया, अज्झोववन्नो तीए । अहो चित्तञ्चो
 त्ति परिउट्ठा रई । ठिओ सो एगदेसे मोहदोसेण । दुन्नि-
 वारणोओ मयणपमरो त्ति, 'हला, आणेहि एय जुवद-
 मणसुह^१ जुवाणयं' ति भणिकण पेमिया रईए^२ 'अभिन्न-
 ५ रहस्सा जालिणी नाम चेडो । सुवुज्जावयाणि एत्य वदयरे
 कामिहियथाद ति पयारिऊणमाणीओ^३ य णए पेमिओ
 वामहरे^४, उवविट्ठो पल्लके । पणामिय से रईए तम्बोल,
 अद्दगहियमणेण । एत्यन्तरमि सुओ वन्दिकलयलो । 'समा-
 गओ राय' त्ति भीया रई । 'न एत्य अन्नो उवाओ' त्ति
 १० पेमिओ वचहरए । पविट्ठो राया, उवविट्ठो पल्लके, ठिओ
 कचि वेल । भणिय च णेण । अरे सट्ठावेह वारिय^५,
 पविसामो 'पावक्कालय ति । सट्ठिओ^६ वारिओ । सुयमिण
 सुहकरेण । 'नियमओ वावदज्जामि' त्ति अचन्तभीएण^७
 जीवियाभिलामिणा अगाहे वच्चकूवे 'निचन्धयारमि अचन्त-
 १५ दुरहिगन्धे निवासे किमिउलाण पवाहिओ अप्पा । निव-
 डिओ^८ 'वच्चहरयाओ कण्ठए^९, भरिओ^{१०} असुदएण, ^{११}पाविओ
 किमीहि, निरुद्धो दिट्ठिपमरो, ^{१२}सकोडियं अद्दं, ^{१३}उदणा

१ CEF जुवदज्जणमणिरिऊण ।

२ ADF भिण० ।

३ C पथा०, A •णिओ ।

४ A •हर ।

५ A वारियमिय ।

६ F मरीरठिइए त्ति ।

७ CE सदाविओ ।

८ D •भीरएण ।

९ AD निर० ।

१० D om

११ A केवुए ।

१२ A असुरणा, CE अस्सतिए ।

१३ CE धा०, A विधिउ ।

१४ D सकि० य ।

१५ F उववन्ना ।

वेयणा, आउलीह्मो दढ, गहिओ मंमोहेण । इओ य मो
 गया पचुवेस्त्रिय अन्नरक्केहि पविट्ठो वच्चहरयं । कथा
 मरौरद्विई । निग्गओ वच्चहराओ, ठिओ रईए मह चित्त-
 विणोएण । अदक्कनो वासरौ । ठिओ अत्थाइयाए । एत्थ-
 न्तरंमि निह्वाविओ सुहकरो रईए । न दिट्ठो य तहिय ।
 भणियं च णाए । हत्ता जालिणि, कह पुण मो भविस्सइ ।
 तौए भणियं । देवि, भयाहिह्मो नूण पवाहिऊणं अप्पाणय
 वच्चकूवे मओ भविस्सइ । रईए भणियं । एवमेय, कहमंअहा
 अदेमण ति । अवगया तच्चिन्ता । इओ य मो सुहकरो
 तमि वच्चकूवे तहा दुक्कपौडिओ भवियव्वयानिओएण विद-
 त्तकम्मवसवत्ती असुचिरमपाणभोयणो गमिऊण कचि कालं
 विमोहणमिमित्तं कोडिए वच्चहरए असुइनिग्गमणभग्गेण
 वावसदेहच्छवी पणंठनहरौमो निग्गओ रयणीए । पक्खा-
 लिओ कहचि अप्पा । महया परिकिलेसेण गओ निधेय-
 भवण । 'को एमो अमाणुभो' ति भौओ से परियणो ।
 भणियं सुहकरेण । मा योहेह, सुहकरो अह । विमल
 मरणा भणियं । पुत्त, कि तए कयं, जेण ईदमो जाओ :
 किं वा तुज्झ विमोक्कणं कीरउ । सुहकरेण भणियं ।
 ताय, अलं मेज्झ मरणमिहाए । मो सेव अहं । तं च कयं,
 जेण ईदमो जाओ हि । त साहेमि मन्दभग्गो तायसु ।

किं तु विवित्तमादमउ ताओ । अवगओ परियणो । 'न
एत्य ओओ उवाओ, जहद्वियमेव माहेमि'त्ति चिन्तिऊण
माहियमणेण [पवेसाइ निग्गमणपञ्चवसाण निययवुत्तन्त]^१ ।

- 'ओओ अकज्जाभेवणमकप्पफलं' ति मंविग्गो मे पिया । पेमिओ
५ णेण मेह । कओ निवायथामे, मतप्पिओ महस्सुपागाईहि,
कालपरियाएण ममागओ पुब्बाश्च । उच्चियमएण पयट्ठो
देवयाययण, ^१ओइणो रायमग्गो, दिट्ठो रईए । तहेव साम-
पुब्बयं पेमिया मे^२ जालिणी^३ । मोहदोमेण^४ ममागओ
सुहकरो । आगयमेत्ते य ममागओ राया । तहेव ^५जायाइं
१० वसुकुवे पडणनिग्गमणाइं । पुणो पडणो पुणो दिट्ठो पुंणो^६
पेमिया पुणो वि हप्पिओ । एवं पुणो वज्जओ न्ति ॥

- तओ पुच्छामि तुओ, किं तीए रईए तमि सुहंकरे
अणुराओ अत्थि किं वा नत्थि न्ति । माणिणीए भणिय ।
कुमार, परमत्यओ नत्थि । बुद्धिरहिया य मा रई, जेण
१५ न निहवेइ वत्थु, न निहालए नियभाव, न पेच्छए सपर-
तन्तयं, न चिन्नेइ तस्सायइ ति । कुमारेण भणियं । भोइ,
अइ एव, ता 'ममंमि वि नत्थि एयामिअणुराओ, बुद्धि-
रहियाओ य एयाओ । जेण असुदरे पयईए निबन्धणे

१ CLE om the passage in brackets D supplies it. marg

२ CE उत्तिष्ठा ।

३ CLE om मे ।

४ D adds भणिउ तीए सामवयवेदि ।

५ D inserts पुणोवि ।

६ CE जावताइ, A जायायाइवजायाइ ।

७ D om = CDE मम ।

दस्मादेण चक्षुले सरुवेण दच्छन्ति तुच्छगेण त्ति अओ न
 निरुवेन्ति वत्यु । तहा मव्युत्तम माणुसत्त दग्गह भवसमुदे
 पमाहण^१ नेव्वाणस्स न निउज्जेन्ति धम्मे त्ति अओ न
 निहालेन्ति नियभाव । तहा भुवणडामरो मच्चू अदकुरा
 पयईए, गोयरे तस्स^२ एयाओ न चिन्तयन्ति अत्तय ति
 अओ न पेच्छन्ति भपरतन्तय । तहा सुन्दर विमयविम
 अदमोहण जीवाण हेऊ गअनिरयस्स निउज्जन्ति म तत्य
 त्ति, अओ न चिन्तेन्ति मज्झायइ । ता एव ववत्थिए
 अहियपवत्तणेण भण कइ एयामि परमत्थओ ममोवरि
 अणुराओ त्ति । एयमायस्सिऊण भविग्गाओ वड्ढओ, जाया
 विसुद्धभावणा, खविआ कम्मरामी पाविय देमचरण । तआ
 मद्धादमएण मवड्ढमाण पणमिऊण कुमारचलणजुयलं जपि
 यमिमौहि । अज्जउत्त, एवमेय न एत्थ किचि अच्चारिम ।
 निवामवईए भणिय । अज्जउत्त, मम उण इम मोऊण
 अवगओ विय मोहा, ममुप्पलमिव मक्कमाण, नियन्तो
 विथ विमयरओ, मजायमिव भवभय ति । कामलयाए
 भणिय । अज्जउत्त, ममावि मव्वमेथ तुष । ता एव
 ववत्थिए अङ्गीकयजणोचिय^३ मरिम नियाणुरायस्स आणदेउ
 अज्जउत्तो जमन्हेहि कायव्व ति । कुमारेण भणिय ।

१ CFF वि० ।

२ DF add. मव्यपाणिदा ।

३ A om CF य तय ति ।

४ D अङ्गीकर अरोविए ।

साङ्ग भोईओ साङ्ग, 'उचिओ'विवेओ सुलद्ध तुम्हाण मणुयत्तं,
 जेण ईदमो कुमलवुद्धि ति । ता दम एत्थ जुत्त । एए
 खु विमया मोहजणिया मोहहेयवो मोहमरूवा मोहाणुबन्धा,
 मकिलेमजणिया मकिलेमहेयवो मकिलेममरूता मकिलेमा
 ५ णुबन्ध ति^१ परिचयह जावज्जीव, क्खेह मोहचेट्ठियाद
 अङ्गीकरेह पमम, भावेह कुमलवुद्धि, निरुवेह भववियारे,
 आलोचेह चित्तेण^२, स्तप्पेह गच्छण, उज्जमेह धम्मे ति ।
 एयमायणिकण विमुद्धयरपरिणामाहि निब्बडिधभावमार
 अपियमिमौहि । ज अज्जउत्तो आणवेद । परिचत्ता जाव
 १० ज्जीवमेव अन्हेहि अज्जउत्त तुम्हाणमईए विमया, 'सेमे
 उ मत्तो पमाण । एयमायणिकण हरिमिओ कुमारो ।
 चिन्तिय च जेण । अहो एयासि धन्नया, अहो सुधीरत्तण^३,
 अहो निरवेरुत्तया दहलोय पद^४, अहो ममुयायारो, अहो
 हल्लयकम्मया^५, अहो उवममो, अहो परमत्थज्जुया, अहो
 १५ वयणविस्वाभो, अहो महत्थत्तण 'अहा 'गम्भीरथ ति ।
 चिन्तिज्जण अपियमणेण । साङ्ग भोईओ साङ्ग कयत्था
 खु तुम्हे, अणुमय ममेय तुम्हा कुमलाणुट्ठाण । परिचत्ता

१ A om

२ D adds ता ।

३ F adds विमयसुहपरमत्थ ।

४ A समसु CEF ममआ अहामर्तो

explained प्रष्टु

५ F adds ममीण्य ति ।

६ DF दहल्लाय पद CE om

७ DF add वड्ढिउ तेहि पि कुमलपरिणामो ।

८ F om

मए वि जावज्जीव विषया, अङ्गीकय वग्गचेर । ‘अहो
 मोहण अहो सोहण’ ति जपिय असोयार्द्धिहि । वड्डिओ^१
 कुसलपरिणामो । अहामन्निहियदेवयाए^२ निओएण निव
 डिया कुसुमवुड्ढी । आणन्दिया सव्वे । एत्यन्तरमि ‘अहो
 धन्नया एयासि अहो ममोवरि सुहित्तण’ ति पवड्डुमाण-^५
 सुहपरिणामस्स तथावरणकम्मखओवममओ^३ वड्डुमाणय
 ममुप्पन्नमोहिनाण कुमारस्स ।^४ पविस्सिओ तौयादभावो ।
 मविग्गो अरमएण । सुओ एस वदयरो आणन्दपडिहाराओ
 राइणा देवीए य । विमल्लो राया । भणिय च णेण । हा
 हा अजुत्तमणुचिट्ठिय कुमारेण । देवीए भणिय । हा जाय^{१०}
 परिचत्त भवसुह^५ ॥

एत्यन्तरमि गहियखगरयणा दिप्पमाणेण मउडेण
 कुण्डलालयविट्ठमियमुहो^१ एक्कावल्लीविराट्ठयमिरोहरा हार-
 लयामगएण थणजुएण^२ मणिकडयजुत्तवाज्जलया रोमावल्ली-
 मणाहेण मज्जेण रसणादामसगयनियम्हा^३ परिहिण देव-^५
 दूसेण मणिनेउरमणाहचलणा चच्चिया हरियन्दणेण सुरतह-
 कुसुमधारिणी महया आभोएण परिहवन्ती मणिपदीवे
 अच्चन्तमोमट्ठसणा समागया तत्थ देवया । ‘अहो किमेय-

१ D adds तेसि पि ।

२ I has only निवाडिया ।

३ D पव० ।

४ D अरे० ।

५ CFF add ता कीस जाएण अरदुकर ववणिय । ६ DF मुक्तावल्ली० ।

७ CEF •अयनेण ।

८ CEF •मगनेण नियवण ।

- मच्छरीयं' ति विन्ध्यमणेहिं हरिसविमायगम्भिणं पणमिया
एएहिं । भणिय च णाए । महाराय, अलमलं विमाएण ।
जुत्तमणुचिट्ठियं कुमारेण । परिचत्तं विमं, गहियममयं,
उज्झिया किलौवघा, पयडिय पोरुसं, अवहत्थिया खुड्डया,
५' अङ्गीकयमुयारत्तं; विन्धो भवो, 'संधिओ मोखो त्ति ।
ता कयत्थो कुमारो । देवि. तुमं पि वड्ढेहि सोयं, असोय-
णिज्जो कुमारो । परिचत्तमणेण भवदुक्खं, अङ्गीकयं मासय-
सुह । तुमं पि धन्ना, जीए ईदसो सुओ समुप्पन्नो ।
निबन्धण एम 'वड्ढयाण निव्वुईए । ता परिचय विमायं,
१० आलोचेहि कज्जं ति । रादणा भणिय । भयवद, का
तुमं । देवयाए भणिय । महाराय, खगपहरणोवल्लिक्खिया
'सुदरिमणा नाम देवया अह, तुह पुत्तगुणाणुरादणौ दहं
भवणे परिवसामि । रादणा चिन्तिय । अहो पुत्तस्स गुणा,
जेण देवयाओ वि* अणुराय करेन्ति । हरिमिया देवी ।
१५ भणिय च णाए । महाराय, ईदसो कुमारस्स पहावो, जेण
देवयाओ वि एवं मन्तेन्ति । ता एहि, गच्छन्त तस्स
अन्तिय, पेच्छामो, धम्मपिण्डं करेमो, तयणुचिट्ठिय सब्बहा
जुत्तमेयं' ति । रादणा भणिय । एहि, एवं करेह । तओ
पणमिऊण देवयं विमुज्झमाणपरिणामादं गयाद कुमार-
ममीव । सुणियं कुमारेण, अबुड्डियादं सहरिसं, पणमि-

१ CE सविन्धो ।

२ CE वड्ढयाण, A वड्ढमाण ।

३ CEF सुदसणा ।

४ A adds एव

याद विणएण, निविट्ठाद आमणाद कओ आमणपरिगहो ।
 पणमिऊण जपिय कुमारेण । ताय किमेयमणुचियमिवाणु-
 चिद्धिय' अम्माए' वि', कौम न सदाविओ अह । रादणा
 भणिय । कुमार नेयमणुचिय । माहिओ 'देवयावुत्तन्तो
 देवौए भणिय । कुमार, गुणपगरिमो तुम अणरहो १
 आएमस्स । कुमारेण भणिय । अस्स, मा एव भण । गुरवो
 खु तुओ, गुरुआणससपाडणमेव कारण गुणपगरिमस्स ।
 रादणा भणिय । कुमार, अद्दुक्कर कय तए । कुमारेण
 भणिय । ताय, किमिह दुक्कर । सुणाउ ताओ ।

अत्थि खलु केद चत्तारि पुरिमा । ताण दुव अचन्तमत्थ १
 गिद्धा अवरे विमयलोलुया । पवना एगमट्ठाण । दिट्ठा य
 णेहि कहिचि उदेसे मणिरयणसुवणपुला दुवे महानिही
 तियससुन्दरिममाओ य ठो चैव इत्थियाओ । पाविय ज'
 पावियत्थ ति मट्ठा चित्तेण, धाविया अहिमुह । सुओ य
 णेहि 'कुओद मट्ठो । भो भो पुरिमा, मा माहम मा ११
 माहम ति । मिह्वेह उवरिऊत्त', निवडद तुम्हाण उवरि
 मट्ठापन्नआ, एयगोयरगयाण च अलसेदणा चेद्धिएण । तओ
 निहवियमणेहि । दिट्ठो य नाददूरे ममट्ठामियनहङ्गओ
 रोहो दमणेण अकमन्तो जहामन्नजीवे अणिवारणिज्जो

१ D • चियमिवाणुमयणचियचिद्धिय ।

• CFF चय ।

२ A य CFF om

३ A inserts य CF have दवयाय ।

४ CF F om

५ A • ऊणा D adds ति

- 'सुराणं' 'पि' 'सामत्येण' दुयं निवडमाणो पवञ्चो त्ति ।
 तञ्चो जंपियमणेहिं । भो एव ववत्थिए को उण इह
 उवाञ्चो । आयणियं कुञ्चोइ । न खु मंपय उवाञ्चो ।
 किं तु इच्छन्ति जे अत्यविमए, ते मंपसेहिं^१ अमंपसेहि
 १ वा जहामन्नयाए अवट्ठअन्ति एएण, तद्वा अवट्ठद्वा य
 पावेन्ति पुणो पुणो एवमेवावट्ठहण^२ ति । जे उण निरौहा
 अत्यविमएसु भावेन्ति तथमारय, ते वि जहामन्नयाए
 अवट्ठअन्ति एएण, तद्वा अवट्ठद्वा य न पावेन्ति पुणो
 पुणो एवमेवावट्ठहण^३ ति, अवि य मुच्चन्ति कालेण दमाञ्चो
 १० उवड्वाञ्चो । तञ्चो एगेहि चिन्तिय । किमग्धाणमिमोए
 दीहचिन्ताए । सव्वद्वा पयट्ठन्ति अत्यविमएसु, ज होउ तं
 होउ त्ति । सपहारिऊण पयट्ठा महरिस । अच्चे^४ उ 'हा
 हा एव परिपन्थिए एयमि नियमनस्सरेहि असुन्दरेहि
 विवाए^५ 'किमेत्य विमएहि' ति चिन्तिऊण नियत्ता अत्य-
 ११ विमयाहि, भावेन्ति तथमारय, जुज्जन्ति नियनियफलेहि ।

ता एव 'ववत्थिए' निख्वेउ ताञ्चो, के एत्य दुक्कर-
 कारया के वा नहि । रादणा चिन्तियं । जे पयट्ठन्ति
 अत्यविमएसु, ते दुक्करकारया, जञ्चो तद्वा परिपन्थिए
 पव्वए नियमनस्सरेहिं असुन्दरेहिं विवाए^५ 'किमेत्य विमएहिं',

१ CEI om

२ CE add वा वेहि ।

३ Γ • इभणमि ।

४ D उण ।

५ CEF किमत्य • ।

६ AD वत्थिए ।

७ D कियत्त अत्य • ।

कौदमी वा तद्वा भए पवत्ती ? अणालोचयत्तमेगन्तेण,^१ कि
 वा तीए तद्वादिद्वपञ्जनाए उवहामद्वाणयाए^२ अत्यविमय-
 इच्छाए^३ ? परमत्येण निश्चेयकारणमेय ति । चिन्तिऊण
 जपिय रादणा । कुमार, जे पयइन्ति, ते दुक्करकारया
 अपवत्तण तु जुत्तिजुत्तमेव, किमेत्य दुक्कर ति । कुमारेण^४
 भणिय । ताय, जइ एव, ता पडन्ते मच्चुपञ्चए वावायए
 तिऊयणस्स अदभीमणे पयईए दुक्कए पयारन्तरेण अवि-
 भाविज्जमाणमह्वे^५ विओजए इद्वभावाण मयापडणमगए
 कारण अममञ्चमाण^६ किलेमायामकारणा अत्यविमया विम-
 विवायमरिमा य, विमयचाओ य अच्चावाहो पयईए कारण^७
 अमयभावस्स मलाहणिज्जो मयाण अकिलेमसेवणिज्जो
 सेविज्जइ त्ति किमेत्य दुक्कर^८ । कइ वा एवविहे जीव-
 लोए न दुक्कर अत्यविमयाणवत्तण ति^९ । रादणा भणिय ।
 वच्छ, एवमेय, जया मममानोइज्जइ । कुमारेण भणिय ।
 ताय, अममानोचण पुण न होइ आलोचण । रादणा^{१०}
 भणिय । वच्छ, एवमेय, कि तु दरन्तो महामोहो ति ।
 कुमारेण भणियं । ताय, ईदमो^{११} एम दरन्तो, जेण एय-

१ DF ad 11 तेभि ।

२ A • पायमत्ताए, D • प्राचचित्ताए ।

३ DF • पयइए ।

४ ACI विमयए D विज्जज्ज F विज्जउत्तज्ज ।

५ CDFE किलमयमकारणमविमविवायमरिमविमयचाओ अच्चा ।

६ A n 11 ति ।

७ D om ति ।

८ CH F भव ।

- सामत्येण पाणिणो एवविहे जीवन्तो ए पद्वन्ते वि 'उद्दाम-
मर्चुमि पेच्छमाणा वि एयसामत्यं गोयरगया वि एयस
घेष्पमाणा वि जराए विउज्जमाणा वि इट्ठेहिं परिगलन्ते
वि वीरिए ओइज्जमाणा वि धीरेहिं 'न अन्धाण वि एवमेयं
५ परिणमइ, 'अन्धो व अन्ध चिन्तन्तो, जं किंचि वा एयं
अचिन्तणीयं च धीराणं, अत्य वायत्तमुवायन्तर', मोहव-
वसायमज्झं वा दम, अवहीरणा वा उवाओ, अचन्तिथा वा
अत्यविमय' ति' अगणिऊण जराइदोमजास मन्थावत्यासु
वाला काऊण गयनिमौलिय परिचइय मव्वमस कुमलपरक-
१० चेद्विधं महया पयत्तेण निव्वडियभावमार पयट्ठन्ति अत्य-
विमएसु, न पयट्ठन्ति जराइदोमनिग्घायणममत्ये हि ए
मव्वजीवाण अचिन्तचिन्तामणिमन्निहे माइए 'नेव्वाणम्मा
वीयरगदेमिए धम्मे ति । एयमायण्डिऊण मंजायसुहयर-
परिणामेण अपियं राइणा । वच्छ, एवमेय', न एत्य किंचि
१५ असइ ति । देवीए भणियं । वच्छ, 'मव्वमेवमेयं मोह-
निद्धाविगमेण परिणयप्पायमन्हाणं । किं तु न सपच्च वालाण

१ A om, CEF उद्दाम । २ D reads च अन्ध चिन्तन्तो वा अन्तो विउज्ज

णा एयं चिन्तित्तव अन्धेइ अन्धे भवित्तमा अन्ध' वा विविमेय etc

३ DF add । मज्झिमसुत्तपट्ठपञ्चसकपारिचयसुत्त-इय ओउव ओव ।

४ CE add अचन्तिथा ।

५ CEF हि ।

६ D om the rest of this sentence

७ A मव्वमस, CE मव्व ।

અહિલમિય તિ' ઉલ્લિગ્મા વિય ન્હિ । કુમારેણ મણિય ।
 અમ્ભ, અલ્લમુલ્લેણ, મપન્નપાયમેયામિ અહિલમિય । ધન્નાઓ
 હમાઓ, મફલ માણમત્તણમેયાણ મગયાઓ મોરકઘીણ ।
 તઓ દેવીણ પુલ્લોદય તાસિ વયણ । પળમિઝ્ઞણ ગુરુયણ'
 જપિયમિમીહિ । અમ્ભ નેહ^૧નિમિત્તો રુ ઉલ્લેવો અમ્ભાણ^૨ । ૪
 અન્નજા 'જહા ઉવદ્દમ્મજ્ઞાઉત્તેણ, તહેવ ઇય, મફલ માણ-
 મત્તમન્દાણ પાવિઓ અજ્ઞત્તઘરિણિમદ્દો ગુરુયણાણુહાવેણ
 તયણુરુવ સ મેમ પિ । તા મપન્નમન્દાણ 'અહિલમિયાહિય
 તિ પરિણયત ઉલ્લેવમ્ભા । તઓ દેવીણ ચિન્તિય ।
 અહો ઇયામિ રુવ, અહો ઉવમમો, અહો પરમત્યજ્ઞુયા, ૧૦
 અહો વયણવિદ્ધામો, અહો ગુરુમત્તી, અહો મહત્યત્તણ, અહો
 મગ્ગીરયા, અહો મમુયાયારો તિ । ચિન્તિઝ્ઞણ જપિય-
 મિમીણ । ઉચ્ચિયમેય ચગ્ગમેણધૂયાણ, જમેવ ગુરુયણો
 અણુવન્નાયદ^૩ ॥

ઇત્યન્નરમિ નાહદૂરે પુરન્દરમટ્ટગેહમિ મમુદ્દાહઓ ૧૧
 અલ્લન્દો પવિત્યરિષો મનેણ । હા કિમેય તિ મમન્તો
 ગાયા । મણિયં સ જોણ । અરે વિદ્યાણહ, વિમેયં તિ ।
 કુમારેણ મણિય । તાય, અન્ન કમ્મુદ ગમણમેણ, વિદ્યા-

૧ CF adl ૮૪૫ સ ૮૫૪ ૪૪૮ ।

૨ F દુરુવય ધિરુદ ।

૩ F દુરુવયજ્ઞ ।

૪ CF અહિલમિયમિ ।

૫ CF ૬૫૪ ।

૬ AF in ext મળ ।

૭ CF ૪૪૮ ૪૪૯ ।

૮ CF ૪૫૫ ૪૫૬ ।

- णिगमिण । रादणा भणियं । वच्छ, किमेय ति । कुमारेण
 भणिय । ताय, समारविज्जमिय । रादणा भणिय । वच्छ,
 न विसेमओ ऽवगच्छामि । कुमारेण भणिय । सुणाउ
 ताओ । अद्दुउवरओ पुरन्दरभट्टो त्ति 'तन्निमित्त पवत्तो
 * तस्स गेहे अकन्दो' । रादणा भणिय । वच्छ, सो अज्जेव
 दिट्ठो मए । कुमारेण भणिय । ताय, अकारणमिण मरण-
 धम्मीण । रादणा भणिय । वच्छ, न कोइ एयस्स वाही
 अहेमि, ता कह पुण एम उवरओ । कुमारेण भणिय ।
 ताय, अवत्तज्जो एम वट्ठयरो गरहिओ एगन्तेण' । रादणा
 १० भणिय । वच्छ, ईदमो एम रुसारो, किमेत्य अजरहिय
 नाम । महन्त च 'मे कोउय ति साहेउ' वच्छो । न य
 एत्य कोइ अमज्जणो' । मज्जणकहिय च गरहिय' न
 वित्थरद पाएण सपय वच्छो पमाण ति । कुमारेण
 भणियं । ताय, मा एवमाणवेइ, जइ एव निव्वज्जो,
 ११ ता सुणाउ ताओ । अद्दुवावाइओ एम' नियमहिस्सियाए
 नक्कथाभिहाणाए विमप्पओएण । ता पेसेहि ताव 'तत्थ'
 विमनिग्घायणममत्थे वेज्जे, जीवद तओ ओसहिपओएण ।
 अस्स च । तग्गेहपओलिदस्सिणावरदिसाभाए' इमिणा

१, C E F om

२ CE add ति ।

३ D F add इइ परच्छाते य ।

४ C E F add ति ।

५ C E F add, पि ।

६ C E F add उरदरभट्टा ।

७ D places तत्थ before वज्ज ।

८ C E दिसाए ।

चेव विमप्यशोएण तीए ढरघादशो कुकुरो । तस्स वि
दमो चेव ओमहविही पउञ्जियव्वो^१, जीविस्सुद मो वि
दमिणा । रादणा चिन्तिय । अहो नाणादमशो कुमारस्स ।
जहाभणियमादभिऊण येमिया वेज्जा, भणिय च रादणा ।
कुमार, कि पुण तीए दमस्स अमव्वमायस्स निमित्त ।^२
कुमारेण भणिय । ताय, अविदंशो निमित्त तच्चवि
पुण विसेमशो दम ॥

वमहौ मा पुरन्दरस्स मोहदोमेण पमत्ता^३ अज्जणाभि-
हाणे निपटामे । सुयमणेण भवणपरपराए, न मद्दहिय
मिणेहशो । अदक्कन्तो कोद कालो । अन्नया य 'मा ।
मताणविणामो हवउ' त्ति माहियं मे जणणीए । पुत्त,
न सुन्दरा ते महिलिया, ता मा उवररुत्तु त्ति ।
चिन्तियं पुरन्दरेण । न सन्नु एयमेव भव^४ । अभिन्न-
चित्ता मे पिथयमा, अम्मा य एव वाहरद । निवद्ध-
वेराशो य पाय मासुयावह्मशो । अमच्छरिणी य अम्मा^५,
पिथयमा उल पगरिमो गुणाण । चच्चन्नाशो य इत्थियाशो
त्ति रिमिवया^६, 'न य अन्नहा हवद । विममा य मयण-
वाणा^७ । ता परिरुक्कामि ताए एय ति । चिन्तिऊण

१ C E F a l d का उत्तरभास्स ।

२ D a d l s मा, C F च, P य मा ।

३ C E F a d d वज्जमसदु च वलिय काल मादुयदुन्दर वायरा जमिवा ।

४ C F F o m rest of the sentence D । मयग्

५ A C E • वामा ।

पुदरिक्कमि भणिया नमया । सुन्दरि, रायाएसेण गन्तव्व
मए माहेसर, आगन्तव्व च^१सिग्घसेव । ता सुन्दरीए कइवि
दियहे मम्ममासियव्व ति । नमयाए भणिय । अज्जउत्त,
अहं पि गच्छामि कीदस मम तए विणा ममा ति ।

१ भणमाणी पदुदया एसा । भणिया ^२य पुरन्दरेण ।
सुन्दरि, अहं मिणेइकायरयाए, न मम ^३तत्थ खेवो त्ति ।
नमयाए भणियं । अज्जउत्तो पमाण ति । विदयदियहे
^४य निग्गओ पुरन्दरो, गओ मायापओएण । अदवाहि-
ऊण कइचि वासर पविट्ठो रयणीए । गओ अद्वुरत्तममए

१० नित्थयभवण, पविट्ठो वासगेह । दिट्ठा थ णेण सुरयाया-
मखेयसुहपसुत्ता मम अज्जुणण नमया । कुविओ खु
एओ, पण्डा विवेयवामणा । चिन्तिय च णेण । सुहा
हारतुल्लओ इत्थियाओ, जत्तेण एतासि भोओ पालण
च । दट्ठो थ दुरायारो अज्जुणओ, जो मे कलत्तं
११ अहिलमइ, ता एय वावाएमि त्ति । चिन्तिऊण
सुहपसुत्तो वावादओ णेण अज्जुणओ । वावादऊण थ
निग्गओ वासगेहाओ । चिन्तिय च णेण । पेच्छामि,^५
कि मे पिययमा करेइ त्ति । ठिओ एगदेसे । तहा-
विहरुहिरफसेण विउड्डा नमया । दिट्ठो थ णाए दीह-
१२ निदापसुत्तो अज्जुणओ । चिन्तिय च णाए । हा हा

१ C E F, जपमाणी ।

२ C E om

३ D एव ।

४ D adds नाव ।

विवशो मे पिययमा हा हय न्दि मन्दभादणी । अह
 केण उण एव ववमिय कुरो खु भो पावो । कीम
 वा अ० न वावाइया कि वा मम जीवद अवणीय
 हिययवन्धण । नियत्ता रदसुहकहा । मव्वहा ईदसो
 एम ममारो त्ति । चिन्तिऊण वामगेहभित्तिमूले खया ५
 दौहखडा निहओ तहि अज्जुणओ । एयमवल्लोदऊण
 अवकन्तो पुरन्दरो, गओ अहिमयपएम । कया १य
 णए तहि पएमे यल्लहिया, कप्पिया २तस्स बोन्दी,
 पूएइ^३ पइदिण, करेइ^४ वल्लिविहि निछेइ नेहदौव, अलि-
 ङ्गइ मिणेहमोहेण । उचियममण च आगओ पुरन्दरो । १-
 न दसिओ तेण वियारो न लस्किओ नमयाए । अइकन्ता
 कइइ दियहा । दिट्ठा पुरन्दरेण^५ यल्लहियासुखूसा^६ ।
 चिन्तिय च णेण । अहो मे मूढया, अहो अणुराओ ।
 अहवा ७अणहीयमत्थो ईदसो चेव इत्थियायओ होइ ।
 कि ममेइणा । सुहाहारतुआओ इत्थियाओ त्ति रिमि- १५
 वयण । ता करेउ एसा, ज मे पडिहायइ^८ । पुब्बि
 व तीए सह विमयसुहमणुहवन्तस्स अइकन्ता दुवालम

१ CE कोइ F कार एम ।

१ F नमयाए ।

२ F अज्जुणयसु ।

४ E adds अमल राइदि ।

५ F adds विविहपयारहि ।

६ F adds अज्जुणयनिहियपएम ।

७ F यल्लहिया कीरमाओ य तीए सुखूसा A सुखूमापरा ।

८ F न इत्य अचरिय ।

९ D F insert इमसु

- मवृच्छरा । इहो य पञ्चमदिणे एत्युवाए परकावाइयाए^१
 उवगप्पिए विविहदियभोयणे अभुत्तेसु टिएसु समामच्चाए
 भोयणवेत्ताए टिट्ठा पुरन्दरेण तीए थल्लहिद्याए पिण्ड-
 विहाणमुवगप्पयन्ती नम्मया । तसो देमि विहमिऊण
 * अपियमणेण । हला, किमणेण अज्जावि । एयमायणिय
 भिन्नमिमौए हियय । चिन्तिय च णाए । हन्त एएण
 मे पिययमो वावाइओ, अस्सहा कह एम एव अपइ ।
 ओहो मे कुरहिययया । ता इम एत्य पत्तयाल्ल,
 वावाएमि एय हिययनन्दणमत्तु^२ करेमि वेरनिज्जायण ।
 १० एसो य एत्युवाओ, देमि मे विमभोयण ति । चिन्ति-
 ऊण आणाविय विम । अवमरो त्ति कयमज्ज विमभोयण
 पउत्त च णाए^३ । एम एत्य वदयरो ॥ राइणा भणिय ।
 वच्छ, कुक्कुवदयरो कह ति । कुमारेण भणिय । ताय,
 तस्स वि इमौए चेव *थल्लहिगामणिविट्ठपिययमोवद्वगारो
 ११ इमो त्ति त चेव विमभोयण पउत्त ।

*तल्लेहमोहियाए तस्सोवद्वनिमित्तमेयाए ।

मो चेव सत्त वारे एम हओ अज्जुणो ताय ॥

१ C E परकाइयाए A य परणिष्यइयाए ।

२ C E हियया*, A हियय*, D हिययदमय ।

३ D F add चल्ल ।

४ D I read निवसइए समाओ त निवसमाओ इदुव पियदमो ।

* C F F have the following passage चिय य मा य अज्जुवहा
 जल्लदोवेथ तयव जहे अज्जुवज्जमविययए कोइमादिहावाए किरइयुवहाए

ज सो मरिऊण तहा अचिन्तसामत्यकमदोषेण ।

एत्येव सत्त वारे उववचो हीणजम्मेसु ॥

किमिगिहकोदलमूसयभेगालसमप्यमाणभावेण ।

नियमरणयामपडिवन्धदोमश्चो पाविश्चो मरण ॥

धौ समारो जहिय जुवाणश्चो परमव्वगव्वियश्चो ।

मरिऊण जायइ किमौ तत्येव कम्मेवरे नियण ॥

घाइज्जइ मूढेण मूढो तच्चेहमोदियमणेण ।

जहिय तहि चिय रई एय पि ऊ मोहमामत्य ॥

ता एम कुक्कुरवदयरो त्ति ॥ एयमायस्सिऊण मविग्गो
राया । चिन्तिय च णेण । अहो दारुणया समारस्स, १
अहो विचित्तया कम्मपरिणईण, अहो विमयलोलुपत्त
जीवाण, अहो अपरमत्यक्षुया, मव्वहा महागहणमेय ति ॥

एत्यन्तरमि ममागया वेज्जा । भणिय च णेहि ।
देव, देवपसाएण जीवाविश्चो पुरन्दरभट्टो कुक्कुरो य ।
एयमायस्सिय हरिमिश्चो राया । भणिय च णेण । कह ११
जीवाविश्चो त्ति । वेज्जेहि भणिय । देव, १टाऊण १कड्डा-
वणाइ कड्डाविश्चो विम, तश्चो जीवाविश्चो त्ति ॥

कुण्डिमि उयज्जमाणा अहमि ताव जाव इह कम्मपज्जवमण अवि य सथाय चव
थम्मयाण अथाणदामण इमिवा चिव पट्ठाएण जम्म जम्म तण्हसादिअए सण
मार सुएहजजीवदुअइए एम जथा अज्जुषा माय एव च दुअहो अममु मारिअा थम्म
याए मा इहवा जज्जम उय मम जइ मथा तहा निमामहि । Then follow the
four verses ज सो etc

१ D तहि चितहि थय रइ A तह विउहि चव १२तो I तह चितहि
चव रइ । १ A om १ A om D कड्डाव ।

- एत्यन्तरमि बान्नायवसरिमो पयामयन्तो नयरिं विय-
 भिश्चो उज्जोचो, पवज्जियाओ 'देवदन्तुहीओ, पमरिओ
 'पारियायामोओ, 'सुव्वए दिव्वगेय, वड्डिओ ज्जरिमविसेसो ।
 ५ राइणा भणिय । वच्च्, किमेयं ति । कुमारेण भणियं ।
 ताय, देवप्पाओ । राइणा भणिय । वच्च्, को उण
 एम देवो, किमिमित्त वा अयण्डे उप्पाओ । कुमारेण
 भणिय । ताय, एम खलु गुणधम्मसेट्ठिपुत्तो जिणधम्मो
 नाम सेट्ठिकुमारो अज्जेव देवत्तमणुपत्तो । मित्तभारि-
 १० याविवोद्दणत्थ च आगओ दहामि । पडिवोडियाणि थ
 ताणि । तओ देवलोयगमणनिमित्तं 'दंसेमि एयामिं
 निययरिद्धि'ति उप्पइओ 'इयाणि । राइणा भणिय ।
 वच्च्, कहं पुण एम अज्जेव देवत्तमणुपत्तो, कहं 'वा
 विवोद्धिओ णेण मित्तो भारिया थ । कुमारेण भणियं ।
 ११ ताय, एमो वि वदयरो कम्मपरतन्तमत्तचेट्ठाणुव्वो, तहावि
 ताएण पुच्छिओ त्ति माहीयइ । अन्नहा कउ ईदममेव
 दहलोयपरलोयविहट्ठं माहिउ पारियइ । राइणा भणिय ।
 वच्च्, ईदमो एस समारो, किमेत्थ नो कय^१ति । कुमा-
 रेण भणिय । ताय, जइ एव^२, ता सुण ।

१ C E *धा दिव्वदुड्डी ।

२ D पारियायपरिमलामाउ ।

३ A C E सुव्वए ।

४ C E एयामि ।

५ C E om वा वि ।

६ D वा कय, A ना कय, F अयकय ।

७ D एव विवधा F एव वे निवधा ता सुणउ ताउ ।

एस खलु जिणधम्मो जिणवयणभाविमदं विरत्तो ममार-
 वामाओ निरौहो विमएस भावण कुमलपखं । मित्तो य से
 धणयत्तो नाम^१, भारिया बन्नुला^२ । मा षण अविवेय-
 मामत्यओ मग्धा धणयत्तेण^३ । अरुक्कन्तो कोद कालो ।
 अज्ज षण जिणधम्मो निरवेक्कयाए^४ "इहलोयं" पद अमा-
 हिकुण परियणसु नियगेहामन्नसुज्जगेहे ठिओ मन्नरादयं^५
 पडिम । न-याणिओ बन्नुलाए । एमा वि विदग्धधणयत्त-
 मकेया घेत्तूण "लोहखीलमणपाय पच्चइं" मया तं सुज्ज-
 गेह । अन्धयारदोसेण जिणधम्मपाओवरि ठाविओ पच्चइो ।
 विट्ठो तओ "खीलएण । समागओ धणदत्तो, निवओ^६
 पच्चइे, निमणा बन्नुला, आनिद्धिया धणयत्तेण, पवत्त
 मोहण । भारायासेण पीलिओ "खीलओ ताव. जाव
 पायतल" भिन्दिकुण निमिओ धराए । वेयणादसएण
 सुच्छिओ जिणधम्मो, ओयओ^७ भित्तिकोणे, न लखिओ
 दयरेहिं । समागया चेयणा, आभोदओ वदधरो, वड्डिया^८
 कुमलबुद्धौ । चिन्तिय च एण । अहो खलु इंदमा इमे
 विसया मोहेन्ति कुमलबुद्धि, नासेन्ति भीलरयणं पाडेन्ति

१ C E F add बीयदिययभूओ ।

२ D F add नाम ।

३ D F insert एव ।

४ C E om

५ C E राए ।

६ A D "खीलि" ।

७ D खीलि ।

८ A om

९ D पाय तल्ल, A adds दि, F adds विधि

१० A D "ओ, C E "ओ ।

दुग्गईए, सब्बहा दुच्चिगिच्छा एए जोवाण भाववाहिणो ।
ता धन्ना महामुणी^१ तहोवममनद्धिमुत्ता तिज्जयणेक्कगुरवो
भयवन्तो तित्थणाहा, जेमि मच्चिहाणओ वि जोग्गदेसा-
वत्थियाण अविसेसेण पायं न होइ पावबुद्धौ पाणिण ति ।

१ अहं पुण अधच्चो अचन्तमगयाण पयत्तेण वि सब्बहा न
चएमि भावोवयार काउ मित्तभारियाण पि किमद्द पुण
अग्नेमि । अहो जे अण्णभरित्तण, अहो दुक्कहेउया,
अहो अकयत्थत्तण,^२ अहो^३ कम्मपरिणरं, जेण मए वि
मगयाण ^४एएमि ईदम किलिद्धचेट्ठिय उवव्हासपाय सोए

१० निवन्धण कुगदवासम्मा । सब्बहा विराट्ठिय मए सुहामिय-
रयण^५, जमेव सुणीयद, 'न खलु निष्फलो कल्लणमित्त-
जोओ' त्ति । कीदसी वा मम कल्लणया, जेण एवमेय
हवद । अत्थि एयाणमुवरि^६ मम^७ परक्कवाओ । इम
पुण भयवन्तो केवलौ विद्याणन्ति । सब्बहा परममन-

११ सुमरणे करेमि पयत्त ति । तमेव चिन्तिउमाढत्तो । नमो
वीयरायाण नमो गुरुयणत्त त्ति ।^८ चिन्तयन्तो विमुक्को
जीविण उप्पत्तो बग्गलोए । दिच्चो अण्णेणावओओ ।

१ 'कोऽहमिमो कि दाण का दिक्का को व मे तवो चिणो ।
,जेण अह कयपुणो उप्पत्तो देवजोगमि ॥

१ C E •णिणो । २ A •त्त । ३ D adds मे । ४ C E एतात्ते, D एयामि ।

५ C E •वयय ।

६ A इममि C F य इममिमुवरि ।

७ A C E om .

८ A adds एव भावमार ।

९ C E F om all down to आभोदय, D : marg

एव चिन्तयन्तेण ओहिणा आभोदय मव्व । अकाऊण
 देवकिच्च पहाणकरुणामगओ विवोदणनिमित्त मित्तभारि-
 याण मयरइमेव समागओ रहद । न एवविहाण अई-
 वरायपडिवन्नाण विणिवायदसणमन्तरेण समवद 'वोहो ति
 पउत्ता देवमाया, कया बन्धुलाए विसूदया । गहिया ५
 महावेयणाए, वेउब्बिय असुदजम्बाल अदचिकण फासेण^१
 पगिट्टदुरहिगन्ध अमणोरम असुदभक्कणरयाण पि । सव्वहा
 तेण एवविहण भिन्ना उभयपामओ^२ । हा हा मरामि त्ति
 अवलम्बए धणयत्त । भिज्जए पुणो पुणो धणयत्तो वि तेण
 पावेण विय लिप्पमाणो जम्बालेण । गहिओ सा य वेय १०
 णाहि जाया महाअरई । चिन्तिय च णेण । अहो
 कौदम जाय ति । उब्बिग्गो मणग 'ओसरद बन्धुलाओ ।
 तौए चिन्तय । अहो एयम्ह नेहो सपय चेव उब्बियद ।
 भणिय च णाए । हा हा मरामि त्ति, महई मे वेयणा,
 भज्जन्ति अद्वाइ । तेण भणिय । किमहमेत्य करेमि, १५
 अमज्झ खु एय । तौए भणिय । मवाहेहि मे अद्ग । लग्गो
 मवाहिउ उवरोहमेत्तेण । लेमिया हत्था, न चएइ वावरा-
 विउ । तओ चिन्तियमणेण । अहो किपि एय अइट्टपुब्बम
 ज्हेहि मुत्तिमन्त विय पाव, पगरिमो असुन्दराण । भणिय च
 सकरुण । पिए, किमहमेत्य करेमि, न वहन्ति मे

१ D विवाहा ।

१ D पजिब. C E परिड. ।

२ D भिन्नाउ उभयपामाउ ।

३ D उमरिउमावत्ता ।

- इत्या । गच्छिओ य अरईए 'मव्वहा पावविलमियमिण'^१ ।
 वन्धुलयाए चिन्तिय । एवमेय न अन्नहा । महन्तमे-
 वेय पाव ज परमदेवयाकप्पो मिणेहालू वञ्चिओ
 भत्तारो^२, कयमिण उभयलोयविहट्ठ । ममागया सवेय^३,
 ४ हा अज्जउत्त'त्ति रोविउ पयत्ता । धणदत्तेण चिन्तिय ।
 हा अणज्ज धणयत्त, एवविहे जीवलोए एद्दहमेत्ते अमारे^४
 सरौरमि मोकुण पियवयमवयण उवञ्जीविज्जण तप्पसाए
 किमियमुच्चिय ति । ^५एवविहाण चेद्वियाण ईदसा चेव
 परिणइ त्ति । हा पियवयस दूढो मए 'तुम ति । चिन्ति
 ६ कण सवेगसारमुवगओ मोह । एत्यन्तरमि एस एत्य
 पडिबोहणममओ त्ति जाणिकुण ओहिणा तेसि विप्पलोह
 णेण दिव्वरूवधारिणा सवेगवुद्धिनिमित्त ^७सवपूयणाववएसेण
 दिन्न दरिमण । निवत्तिया सवपूया । अवहरिया
 वेयणा ^८दयरस्स य मोयाणलो । दिट्ठो तेहि देवो ।
 ९ वन्दिओ भावेण । चिन्तिय च णेहि । अहो जे एयप
 भावेण अवगया वेयणा, अहो से सत्तौ, अहो रुव,
 अहो दित्तौ, अहो कन्तौ । विन्दिएहि पणमिओ सविणय ।
 भणिय च णेहि । भयव, को तुम, किनिमित्त वा इहा-

१ 'C E F adl ति ।

२ C I भत्ता ।

३ C F ममागयसवया and repeat हा अज्जउत्त ।

४ C F 'अमामारे D मारे ।

५ D F adl एद्दहा ।

६ D reads गदपुणस तुम मए चित्तिय ति चित्तिज्जण etc

७ A 'पूयण' ।

८ C F om rest of the sentence

गओ सि । तेण भणियं । 'देवो अहं जिणधम्मपडिमापूयणत्थ
 समागओ न्हि । तेहिं भणियं' । कहिं जिणधम्मपडिमा ।
 दंसिया देवेण 'एसा पडिम'त्ति । दिट्ठा य णेहिं । हा'जि-
 णधम्मविवन्नपडिमा विय दीसर त्ति मंखुद्धाणि हियएण ।
 भणिय च णेहि ।' भयवं, विगयओवा विय एसा लखीयइ, *
 ता को एत्थ परमत्थो, माहेउ भयवं ति । भणमाणइं निव-
 डियाइ चलणेसु । भणियं च णेहिं ।' कहि जिणधम्मो ।
 देवेण भणिय । देवत्तौल्लओ' । तओ' निरुवमाणेहि
 दिट्ठो मञ्जखीलवेहो । 'हा कयमकञ्जमणेहि' 'भणमाणाणि
 उवगयाणि मोहं । समामासियाणि देवेण । लज्जाइम-
 एण समारद्धाणि अत्ताणयं वावाइउ । निवारियाणि
 देवेण । भणियं च णेण । भो भो किनिमित्तं त्मे
 अत्ताणय वावाएइ । तेहिं भणियं । भयवं, अलमन्हाण
 निमित्तमवणेण । दिव्वनाणनयणो भयवं किं वा न-याणइ ।
 ता इमं चेव अन्हाण पत्तयाल । देवेण भणियं । अलं
 मरणमेत्तेण, तदुवएमपालण तुम्ह पत्तयाल । तेहिं भणियं ।
 भयव, 'अओगाणि अन्हे तदुवएमस्स, गओ 'य मो भयव

१ C E F add भयव ।

१ C E om जिणधम्म ।

२ A C have here कहि जिणधम्मो । A om all down to कहि जिण-

३ D कइ ।

१ A F देवो C E F add एओ ।

४ C E F add निमिसओ ।

० A om, Com all down to धम्मपरणाइ ।

८ E F अओगाणि, D अउयाहि ।

८ E om.

- अन्धाणमदमणीयमवत्य ति । देवेण भणिय । ता जोग्गाणि
तुन्हे, जेणेव परितप्पह । न खलु किलिद्धकम्माण आसेविए वि
अकज्जे कथाद^१ पच्छायावो होइ, सुन्दरो य एमो पक्का-
रण पारमलसु । न यावि मो गओ तुन्हाणमदमणीय
^१ मवत्य ति, जओ सो चेव अहय ति । न खिज्जियव्व च
तुभेहि । ईदमी एसा कम्मपरिणई, दारुण मोहचेट्ठिय,
रोद्धा विमयवत्तणी^२ । सब्बहा किमेइणा^३ । मपय पि
धम्ममेत्तमरणाइ होह, परिचयह मव्वमन्न । तेहि भणिय ।
ज भयव आदसइ । कि तु अवस्समेव उज्झियन्वा अम्हेहि
^४ पाणा, न ^५ भकुण्णेमो ^६ अकज्जायरणकलङ्कदूमिय बोन्दि तुह
वियणाओ जणियपच्छायावाइ मपय^७ धारेउ । एव ववत्थिए
ममाइसउ भयव ति^८ । माहिओ देवेण^९ धम्मो परिणओ^{१०}
भावेण । कया सब्बविरई, पच्चक्कायमणसण जाओ विमद्द
परिणामो, निन्दियाइ पुव्वदुक्कटाइ, परिणओ मवेओ
^{११} भाविय भवमरुव ^{१२} पडिबुद्धाणि ति । कयकिच्चभावेण
परिक्खिय नियकडेवर उप्पइओ देवो ति ॥

१ E F add एवविद्धा ।

२ E नवत्तिणी D वित्तिनी ।

३, ९ किमेतीए ।

४ A घरमी ।

५ CE अकज्जायरणवोदि D अकज्जापरिणवुडि ।

६ A वयच ।

७ A adds णममेव ।

८ D F add जाणए तेसि भाव ।

९ D F add मव्वणुभासिउ ।

१० D F add तेसि ।

११ C F add एसा विमसन्नावियसमासीहि

एयमायखिऊण सविग्गो राया । भणिय च लेण ।
 अहो न किचि एय मादन्दजालसरिम भवचेट्ठिय । दम्भो
 खलु इह कक्षाणमित्तजोओ हिओ एगन्तेण, न इओ
 किचि हिययर, जेण एयाण वि एव पद्दाणगुणलाहो त्ति ।
 सव्वेहि भणिय । महाराय, एवमेय । सविग्गाणि मब्बाणि, १
 विरत्ताणि भवाओ । राइणा भणिय । वच्छ, कहि
 पुण एयाण उववाओ भविस्सुइ । कुमारेण भणिय ।
 ताय, मोहमे । राइणा भणिय । विरुद्धयारौणि एयाणि ।
 कुमारेण भणिय । ताय, मच्चमेय, १ विरुद्धयारौणि,
 कितु पडिवन्नमेएहि पच्छायावओ धम्मचरण, जाया १०
 १ भावओ विरइपरिणई । तौण य एवविह सेव मामत्य,
 लमविराहियाए पडिवत्तिकालओ न दोग्गई पाविष्णइ ।
 राइणा भणिय । २ तद्वावि विरुद्धयारौणि एयाणि, कह
 देवलोयमपत्तौ एयाण जुज्जइ त्ति ३ । कुमारेण भणिय ।
 ताय, सुन्दरा विरइपरिणई रुगया अण्णमाण केदणी १५
 दुक्काण जणणी सुइपरपराए । इमौए सगया पाणिणो नत्थि
 त कक्षाण ज न पाउएन्ति । राइणा भणिय । वच्छ इयमेव
 कहमेयारिमाण मजायइ, कह वा इमौए पडियत्तिजोग्गा ५

१ A read ls जउ विरइहराणि कितु विरुद्धयारौणि वि पडिवत्त ० । १

२ A om C F F add य ।

३ C E add किमेय A reads वच्छ किमवमय कुमारेण etc

४ C E read देवलोयमपत्तौ जुज्जति ।

५ C E F add मजाय ।

- एवविहेसु ^१अकुसलेसु पथद्वन्ति । कुमारेण भणिय ।
 ताय, विधित्ता कम्मपरिणई । कि तु न एयमि अद-
 मकिलेसमारा अकुसलपवित्तौ तहाविहकम्मपरिणामओ^२
 पवित्तिमेत्तं ^३रहिया अणुबन्धेण, कुसलपक्खे उ अचन्तभावा
 ५ सारा रहिया अदयारेहि भगया आगमेण निरवेस्का
 भवपवञ्चे त्ति । रादणा भणिय । वच्छ, एवमेथ कम्मन्नहा
^४ईदमी पवित्तौ भव किन्दइ । कुमारेण भणिय । ताय
 एवमेथ, सम्ममवहारिय ताएण । अत्त च । विन्नवेमि
 ताय । न खलु मे रई एयमि नडपेडओवमे असुन्दरे
 १० पयईए अणवद्वियसिण्हविअमे निहाणभूए मब्बावयाण^५
 महाघोरममारमि^६ । ता इच्छामि तायाणुन्नाओ एय
 मन्तरेण जइउ । ^७ममिञ्जन्ति नियमेण पाणिणो^८ गरु-
 समारदुदाद विहिणा पवत्तमाणस्स कुमलममौहियाइ ।
 ता करेउ ताओ पमाय, अणुजाणाउ म एयवदयरमि ।
 १५ भणमाणो निवडिओ चलणेसु । ^९रादणा भणिय । वच्छ,
 नणु मब्बेमिमेव अन्हाणमय^{१०} निच्छओ, ता अणुजाणिओ

‘मए । अहवा तुम चेव अन्हाण विमलनाणभावओ भावोव
थारमपायणेण कारणपुरिमयाए गुरु, किमेव पुच्छमि । ता
करेहि कारवेहि य ज एत्थ उचिय ति । कुमारेण
भणिय । ताय, महापमाओ उचिय च ववमिय ताएण ॥

एत्थन्तरमि गलियपाया रयणी पहयाइ पाहाउयाइ ।

द्वराइ, वियमिओ वन्दिमदो, पवाइया पच्चसपवणा,
उल्लसिओ अरुणो पण्डुमन्थयार समागया दिवसलच्छौ,
विउहु नलिणिमण्ड, मिलियाइ चक्कावायाइ । ‘पविट्ठा
अमचा । माहिय तेमि कुमारचरिय, जाणाविओ
निययाहिप्पाओ । वज्जमओ अमचाण । भणिय च ।
तेहि । देव, जुत्तमेय, ‘सिज्झइ य एय देवस्स । अचिन्त-
चिन्तामणिभूओ कुमारो एत्थ मङ्गल’ । राइणा भणिय ।
अज्जा, एवमेय, ता करेह’ उचियकरणिज्ज, अल
विलम्बेण । अमचेहि भणिय ।’ ज देवो आणवेइ ।’
घोमाविया वरवरिया, पयट्ठिय महादाण कराविया ।’
‘मन्वायथणपूया, समाणिओ पउरजणवओ, पूजिया वन्दि-
मांदो, समाणिया मामन्ता, पूजिया गुरवो, ठाविओ’

१ F समागया D adds तउ ।

२ C E F भविज्झए ।

३ C E करेण D F add गुज्जा ।

४ D F add कय चव देवस्स निययपुण्यभारण क अल कायज्जसु तहावि ।

५ D F insert भविज्झए ।

६ D F add राइणा ।

१ F adds राइणा कुमारानुभावउ ।

२ F has only ‘मलिभूए’ कुमारमि ।

८ C E F अल यतवदु पूया ।

रज्ज्वंमि नियभादणेओ पमत्यजोएण उच्चिओ खत्तियवमस्स
मुणिचन्दकुमारो त्ति । तओ य पमत्ये तिहिकरणमुज्जत्त-
जोए मम सुस्यणेण मिच्चवन्नेण धम्मपत्तोहिं अमच्चलोएण
पद्धानमामन्तेहि पुरन्दरेण^१ उयत्तमेट्ठौहिं उच्चियनायरेहिं

- १ महया रिद्धिसमुदण्ण ममाच्छो दिव्वमिविय; वज्जन्तेहि
मङ्गलदरेहि नच्चन्तेहिं पायमूलेहिं युव्वमाणो वन्दौहिं
पूरन्तो य पणदमणोरहे मगओ रायलोएण अपुहवन्तो
कुमलकम्मं पुल्लज्जमाणो नायरएहि जण्णेन्तो तेमिं विन्दयं
वड्डयन्तो भवेग विहिन्तो बोहिबौयाद विसुज्जमाणपरिणामो
१० खवेन्तो कम्मजाल महया विमहेण निग्गओ नयरौओ गओ
पुप्फकण्डयं^१ उज्जाण ॥ एत्यन्तरमि समागथा देवा,
पत्युथ पूयाकम्म, जाओ महम्मयओ, आणन्दिथा नयरौ ।
गओ य भयवओ भीलङ्गरयणायरस्स चउनाणधारिणो
पद्दामायरियस्स पायमूले, जज्जत्तमिद्धन्तविहिणा पवओ
१५ पव्वज्ज ति । वन्दिओ देवराईहि, पूजिओ मुणिचन्देण ।
कराविद्या णेण नयरौए अट्ठाहिया, घोसाविद्या अमारौ ।
हरिमिया जणवथा, पयट्ठा धम्ममग्गे ॥

- इमिणा न्दयरेण धूमिओ गिरिसेणो, गहिओ
कमाएहिं । चिन्तिय च णेण । अहो मुढया जणस्स,
१० जमेयस्सिं अपण्डियरायउत्ते एवविहो बहुमाणो । अवणेमि

एणमि वज्रमाणभायण, वावाएमि एय दुरायार । ममागश्रो
इयाणि एम अन्हारिमाण पि दमणगोयर । ता निज्ववेमि
चिरयान्नपलित्तं एयमन्तरेण द्वियय । पयट्ठो दिट्ठमेणे ॥

भयव च ममरादत्तो जज्जत्तमेजमपरिवाण्णरई भयवश्रो
पञ्चमायरिधम्मा पायमूले परिवमइ ॥ अइक्कन्तो कोट १
कान्ती । पुब्बभवश्रामजोएण विभिद्वस्वश्रोवमसभावश्रो चेव-
कालेणेवाहिज्जिय दुवानमङ्ग, आमेविश्रो किरियाकलानो,
ठाविश्रो वायगपए ॥

अन्नया य मौमगणमपरिवुडो विहरमाणो अहाकप्पेण
विवोहयन्तो भविचारविन्दे गशो अश्रोज्झाउरि, तत्थ वि य १०
१वन्दणनिमित्तं माङ्गमावगममेशो रिमभट्टेवमगध महाविभुईए
मक्कावयार नाम चेइय ।

दिट्ठ च तेण तहिय विथड उज्जाणमज्झभायमि ।

आहरणं नयरौए आययण भुवणनाइम्स ॥

मियमङ्ग कुमुयगोखौरहारमरयअकुन्दचन्दनिह । ११

कप्पतरुनियरपरिययमुप्पेहडधयवडाइए ॥

मरगयमयरमुज्जमडमऊहलमिरोरुतोरणमणाइ ।

उत्तुङ्ग सुरलोए तिथमाहिववरविमाण १ व ॥ १२

वित्थिणमरगयमिल्लामंचयमजलियविथडदट्ठपैट्ठ ।

रयणमयलोहविरइयनिम्लमणिकोट्टिमाभोय ॥

आमि, कहमेस पढमधम्मचक्कवट्ठि त्ति । भयवया भणिय ।
 सोम्म, सुण । इह भरहवासे दमोए ओमप्पिणीए एम
 भयव पढमधम्मचक्कवट्ठो । न उए परेण नासि धम्मो, कि
 तु अणादगन्ता तित्थयरा, तप्पहविआ य धम्मो अणादम
 चेव । राइणा भणिय । भयव, किमेषा ओमप्पिणी सव्वत्थ ५
 हवइ । भयवया भणिय । सोम्म, नहि अवि य पञ्चसु
 भरहेसु पञ्चसु एरवणसु विदेहेसु पुण अवट्ठिओ कालो ।
 तेसु सव्वकालमेव हवन्ति धम्मनायगा तित्थयरा चक्कवट्ठिणो
 वासुदेवा बल्लदेवा य, तहा मिज्झन्ति पाणिणो । भरहेरव-
 एसु अणवट्ठिओ कालो, न सव्वकालमेव एयमेव हवइ । १०
 कितु पवत्तए कालचक्क । त पुण पमाणआ बौममागरोवम-
 कोडाकोडिमाण । एत्थ आमप्पिणी उस्सप्पिणी य एक्केक्काए
 क्व्विहा १ कालपक्खणा । त जहा । सुममसुममा सुममा
 सुममदुस्समा दुस्समसुममा दुस्समा दुस्समदुस्सम त्ति ।
 एयाओ य एयपमाणओ हउन्ति । सुममसुममा पवाइरुवेण १५
 चत्तारि मागरोवमकोडाकोडीआ, सुममा तिप्पि, सुमम
 दुस्समा टोन्नि दुस्समसुममा एगा मागरोवमकोडाकोडी
 ऊणा वायान्नीमेहि वरिमपहस्सेहि । इगवौमवरिसमहस्समाणा
 दुस्समा, इगवोमवरिसमहस्समाणा चेव १ दुस्समदुस्सम त्ति ।
 तत्थ सुममसुममाए पारम्ममथमि तिप्पलिओवमाउया २०
 लोया, पमाणेण तिप्पि गम्बूयाणि ।

उवभोगपरिभोगा जम्भन्तरमुकयवौयजायाओ ।

कप्पतम्भमहाओ होन्ति किल्लेमं विणा तेमिं ॥

ते पुण टमप्पगारा कप्पतम्भ ममणममयकेऊहिं ।

धीरेहि विणिहिद्धा मणोरहापरगा एए ॥

१ मत्तङ्गया य भिङ्गा तुडियङ्गा दीवजोडचित्तङ्गा ।

चित्तरमा मणियङ्गा मेहागारा १अणियणा य ॥

मत्तङ्गएसु मज्जे सुहपेज्ज भायणाणि भिङ्गेषु ।

तुडियङ्गेषु य मगयतुडियाणि यऊप्पगाराणि ॥

दीवमिहा जोडमनामया य निष्प करेन्ति उज्जोयं ।

१० चित्तङ्गेषु य मज्जे चित्तरमा भोयणट्ठाए ॥

मणियङ्गेषु य भूमणवरणि भवणाणि भवणरुत्तेसु ।

अऽहंसेसु य पत्तियव वत्थाणि यऊप्पगाराणि ॥

एएसु य अयेसु य गरनारिगणाण ताणमुवभोगे ।

भविष्य पुणव्वरहिंया इय मव्वन्नु जिणा वेन्ति ॥

११ न खलु एयाणं विमिद्धा धम्माधम्ममत्ता । खीयमाणाणि

य आउयपमाणाणि हवन्ति जाव सुममारम्भकालो । सुम-

मारम्भकाले उण दुपन्निओवमाउया, पमाणेण दोन्नि

गाउयाणि^१ । “उवभोगपरिभोगा” वि जणाणुहावेण ऊणाणु-

हावा^२ । न खलु एयाण वि विमिद्धा धम्माधम्ममत्ता ।

•

१ D F य आउया ।

२ D adds तमि काले ।

३ C E यव्वयाणि ।

४ D F om वि, add तेसु सेव तवसु कि तु ।

५ C E om जहा, A reads जणाणुहावा ।

खीयमाणानि य आउयपमाणानि हवन्ति जाव सुसम-
 दुस्समारम्भकालो । सुसमदुस्समारम्भकाले उण एगपलि-
 ओवमाउया, पमाणेण एग गब्बुय 'हवद । उवभोगपरि-
 भोगा वि जणानुभावेण ऊणानुभावा' । न खलु एयाण
 वि विमिट्ठा धक्काधम्ममत्ता हवद । खीणपायाए य इमीए *
 ओयरद एत्य भयव पढमपुद्दवई सयलकलामिप्पदेसओ
 वन्दणिज्जो सुरासुराण 'जयगुरु तेलोक्खवन्धू अन्नाणतिमिर-
 नामणो भविथकुमुयायरसमी पढमधम्मचक्खवट्ठो आदितित्य-
 गरो त्ति । तओ पवत्तए वारेज्जादकिरिया ढानमीलतव-
 भावणामओ य विमिट्ठधम्मो । खीयमाणानि य आउयप- १०
 माणानि हवन्ति जाव दुस्समसुसमारम्भकालो । दुस्सम-
 सुसमारम्भकाले 'उण चउरासौ पुब्बलक्काउया, पमाणेण
 'पञ्चधणुमयाणि । उवभोगपरिभोगा 'उण जणानुहावेण
 ऊणानुहावा । अदक्कमद कप्पतक्कप्पो,° अवि य पवरो-
 सहिमादएहिंतो हवन्ति ऊणानुहावा य । हवद य विमिट्ठ- ११
 धक्काधम्ममत्ता, जओ इमीए हवन्ति नित्ययरा चक्खवट्ठिणो
 वासुदेवा बलदेवा य । खीयमाणानि य आउयमाणानि^८
 हवन्ति जाव दुस्समारम्भकालो । दुस्समारम्भकाले एय १०दाय

१ A om

२ C E om जणा, A reads ऊणानुहावा ।

३ A om all down to 'समी ।

४ A D om.

५ C E add उच्च ।

६ A उ, om all down to पवरो ।

७ D 'नक्कमकप्पो ।

८ A आउयम, D आउमा ।

९ A C E om

१० A om .

वामसयाउथा, पमाणेण सत्तहत्था । उवभोगपरिभोगा य
ओमहिमाइएहितो हवन्ति ऊणाणुहावा य । हवइ तहा य
हीयमाणविमिट्ठा धम्माधम्मसन्ना, जओ इमौए वि अणुवत्तए
तित्थं, पइवन्ति य मिच्छत्तकोइमाणमायालोहा । खीय-

- १ माणाणि य आउपमाणाणि^१ हवन्ति जाव दुस्समदुस्स-
मारम्भकालो । दुस्समदुस्समारम्भकाले^२ वीसवरिमाउथा
पाएण दुहत्थपमाणेण पज्जन्ते य भोलभवरिमाउथा पमाणेण
एगहत्था । उवभोगपरिभोगा अमणोरमेहि मममाइहितो
हवन्ति ऊणाणुहावा य, धणिय न हवइ य विमिट्ठा धम्मा-
१० धम्मसन्ना । एवमेमा ओमप्पिणो । उम्भप्पिणो वि पच्चाणु-
पुब्बीए एवविहा चेव हवइ । एवसेय पवत्तए कालचक्क ।
एव च इह भरहवासे इमौए ओमप्पिणोए एम भयव पढम-
धम्मचक्कवट्ठी, न उण परेण नामि धम्मो त्ति ॥ रादणा
भणिए । भयव, एवसेय, अवनीओ अण्हाण मोहो,
१२ भयवया अणुगिहीओ अह इक्कामि अणुमट्ठिं ॥

- एत्यन्तरमि ममागओ तत्थ अत्तन्तामज्झत्यो मगओ
बुद्धीए परलोयभीरु परिणओ वओवत्थाए इन्दमक्काहिहाणो
माहणो त्ति^३ । वन्दिऊण भयवन्त गुरु च उवविट्ठो गुरु-
भमीके । भणियं च णेण । भयव, जमेय तुम्ह ममए
१० नाणावरणिज्जाइलक्खण अट्ठप्पगार कम्ममुत्त, एयं त्रिसेमओ
कइमेम जीवो बन्धति । भयवया भणियं । मोम, मुण ।

एव^१ ममए पढिज्जइ^२ । नाणपडणीययाए नाणनिहणयाए^३
 नाणन्तराएण नाणपओसेण^४ नाणव्वासायणाए नाणविमवायण-
 जाएण नाणावरणिज्ज कम्म बन्धइ । एव दमणपडणीययाए
 जाव दमणविमवायणजोएण दमणावरणिज्ज कम्म बन्धइ ।
 पाणाणुकम्पणयाए भूयाणुकम्पणयाए जीवाणुकम्पणयाए^५
 मत्ताणुकम्पणयाए बहण पाणाण भूयाण जीवाण मत्ताण
 अदुक्खणयाए अमोयणयाए अज्जूरणयाए^६ अपरियावणयाए
 सायावेयणिज्ज कम्म बन्धइ ।^७ परदुक्खणयाए जाव परिया-
 वणयाए असायावेयणिज्ज कम्म बन्धइ ।^८ तिव्वकोहयाए^९
 तिव्वमाणयाए तिव्वमाययाए तिव्वलोहयाए तिव्वढमण-^{१०}
 मोहणिज्जयाए तिव्वचरित्तमोहणिज्जयाए मोहणिज्ज कम्म
 बन्धइ । महारम्भयाए महापरिग्गहयाए पञ्चेन्द्रियवहेण
 कुणिमाहारेण जीवो^{११} निरयाउय कम्म बन्धइ मादण्णयाए
 अलियवयणेण कूडतुलकूडमाणेण तिरिक्कजोणियाउय कम्म
 बन्धइ । पगइविणीययाए माणुक्कोमयाए अमच्छरिज्जयाए^{१२}
^{१३} मणुस्साउय कम्म बन्धइ । मरागमज्जेण मज्जसामज्जेण बान्त-
 वोक्खेण अक्कामनिज्जराए देवाउय कम्म बन्धइ । कायउज्जय

१ DF add चइ ।

२ A छुपिज्जइ ।

३ D •वयायाए CF •वययाए । ४ D पाणवा • CEF पाणव्वासायणयाए ।

५ CEF add अतिप्यययाए अपिइययाए ।

६ CE पाचाच परम • ।

७ A om all down to पगइविणीययाए ।

८ H •इययाए ।

९ CE च • ।

१० • CE मा • ।

- याए भावुज्जुययाए ^१भासुज्जुययाए अविमवा-यणजोएण सुहनाम
 कम्म बन्धइ । कायअणुज्जुययाए जाव विमवायजोएण असुह-
 नाम ति । जाइकुलरूवतवसुयवल्लाभइस्सरियामएण उच्चा
 गोय कम्म बन्धइ । जाइमएण जीव इस्सरियमएण नौया-
 ५ गोय कम्म बन्धइ । टाणल्लाभभोगउवभोगवीरियन्तराएण
 अन्तराय कम्म बन्धइ । एव, भो देवाणुप्पिया, एय विसेमओ
 एम जीवो अट्टप्पगारं कम्म बन्धइ ॥ इन्दमग्गेण भणिय ।
 भयव, एवमेय, अह एव ववत्थिए कि पुण मोक्खवीय
 कह वा तथ पाविज्जइ । भयवया भणिय । भोग, सुण ।
 १० मोक्खवीय ताव एय । पारमो सुहस्स पसममवेगादलिङ्ग
 उक्कायण कम्मपरिणईए पावण एगन्तेण कम्मिन्धणस्स
 सुहायपरिणामलक्खण अचिन्तचिन्तामणिसन्निह ममत्त ।
 एय च एव पाविज्जइ वीयरगदसणेण विमुद्धधम्मवणाए^२
 गुणाहियमग्गेण परक्खाएण गुणेषु तद्वाभवयानिओएण
 १५ अणुगम्यादभावणाए विमिट्टकम्मखओवमग्गेण ति ॥ इन्दमग्गेण
 भणिय । भयव, एवमेय अह एव ववत्थिए एगन्तसुहस-
 रूवो मोक्खा कह दुक्खसेवणारूवाओ मजमाणुद्वाणाओ^३
 त्ति॥ भयवया^४ भणिय । भोग, सुण । जद्वा विगिच्छा-
 सेवणाओ सुहसरूवा आरोगया, "तद्वा मजमाणुद्वाणाओ"

१ A D F om

२ D F ०णण । ३

४ A om rest of this sentence

५ A C E om

६ D F add पाविज्जइ ।

७ C E मजमाणा ।

एगन्तसुहमन्तो मोरको जि । न यावि परमत्यश्चो दुरक-
मेवणाकव संजमाणुद्वाण 'परमसुहपरिणामजोगश्चो विम
हनेमाणुभावश्चो य । एव च ममए चट्टिज्जइ । 'अवि य
न वि' अत्थि रायरायसु त सुह नेय देवरायसु ।

अं सुहमिहेव माहो' लोयब्बादाररहियसु ॥

अस च । जे इमे अज्जत्ताए ममणा निग्गन्था, एए ण कसु
तेओलेम 'वोइवयन्ति' मामपरियाए ममणे निग्गन्थे वाण-
मन्तराण देवाण तेओलेम वोइवयद, एव दमामपरियाए
ममणे निग्गन्थे असुरिन्दवज्जियाणं भवणवामौण देवाण
तेओलेम वोइवयद, तिमामपरियाए ममणे निग्गन्थे असुर- १०
कुमाराण देवाण तेओलेम वोइवयद, चउमामपरियाए
ममणे निग्गन्थे गहगणनरुत्तताराकवाण ओइमियाण
तेओलेम वोइवयद, पञ्चमामपरियाए ममणे निग्गन्थे चन्दि-
मसूरियाणं ओइमिन्दाणं तेओलेम वोइवयद, छमामपरि-
याए ममणे निग्गन्थे मोहक्रीमाण देवाण तेओलेम वोइव १४
यद, मत्तमामपरियाए ममणे निग्गन्थे मणकुमारमाहिन्दाण
देवाण तेओलेम वोइवयद, अट्टमामपरियाए ममणे निग्गन्थे
वम्भलोगलन्तगाण देवाण तेओलेम वोइवयद, नवमामपरि-
याए ममणे निग्गन्थे महासुक्कमहत्ताराण देवाण तेओलेम

१ C E F पपम० ।

० A om all down to ज इम ।

२ C F य ।

३ D F चाऊ, read हीऊम लायवावार० ?

४ F has ever, where वीयीवयनि ।

५ D F जोइमरातीष ।

ગોદવરદ હમમામપરિધાઉ મમલે નિમ્નયે ચારણપુયાળ
 ટાણ તેષ્વેમેમ ગોદવરદ, ઉચ્ચારમમામપરિધાઉ મમલે
 નિમ્નયે મેદજાળ દેવાળ તેષ્વેમેમ ગોદવરદ, પારમમામ
 પરિધાઉ મમલે નિમ્નયે પુન્યસચોવચારયાળ દેવાળ
 ૧ તેષ્વેમેમ ગોદવરદ, તેણ પર મુજ પુદ્ગામિજાઈ' મનિજા
 મિજ્જર મુજ્જર મુમર મબદુરજાળમમા કરેદ ૨ યા, મા
 દેવાળલિયા મ યાઈ દુરમચાળલકત મમમાકુદાળ નિ ।
 રન્દમલેલ મલિય । મયય ઉયમેય રુપ્પામિ ચદુમદિ ॥

ઉત્પન્નમિ પુન્નામપળય પળામપુલ્લય મલિય ચિત્તદ્વ
 ૧ યા । મયય ક પુલ પાળિયા કિ-વરદ્યગાર કિઠિદય
 યા નક વચ્ચલિ । મયયયા મલિય । મામ મુળ ।

મજાવિદ્યચ્ચયા જાળિ પાળિયો ચાઉચ્ચયાળ તુ ।
 મહ મુજ્જમપરાયા હમિજ્જચયા મુણેયયા ॥
 મોજાવચ્ચયાળ પમહોળ તે ઉ ચ્ચયા મલિયા ।
 ૧૧ ઉપમ્મલપોળમોજા જેવલિયો ઉપવિદ્યચ્ચયા ॥
 તે 'પુલ દુમમચઠિદયયા ચ્ચયા મ મુળ મપરાયયા ।
 મેમેમોપરિધયા ચ્ચચ્ચયા હોમિ વિષેયા ॥
 *અપમ્મલમજ્જયાળ ચ્ચચ્ચઈ જોદ અટ્ટ ઉ મુજ્જયા ।
 વુલ્લોમેળ જહયા મિયમુજ્જયા તુ વિષેયા ॥
 ૧૨ જિ પમ્મલપોળાઉદિયાઉ ચ્ચચ્ચલિ તેમિ ચ્ચચ્ચઈ ।

सवच्छराद अट्ट [उ] उक्कोमिऽयरा मुज्जसन्ता ॥

ममहिट्ठोण पि ऊ गण्ठि न कयाद वोले^१ बन्धो ४

मिच्छदिट्ठोण पुण उक्कामा सुत्तभणिओ उ ॥

चित्तङ्गएण भणिय । भयव, एवमेव . अवणीओ
अन्धाण मोहो भयवया अणुगिहीओ^२ टठ दस्सामि ५
अणुमट्ठि ॥

एत्यन्तरमि समागथा कालवेला, अवगथा नरिन्दार्द,
कय भयवया उचियकरणिज्ज । विदयदियहे तमि चेव
चेदए अवट्ठियस्सु भयवओ समागओ अग्निभूई नाम
माहणो । वन्दिऊण भयवन्तमाइदेव समराइच्चवायग च १०
उवविट्ठो तयन्तिए । मविणय जपियमणेण । भयव,
माहेहि मज्झ देवयाविसेम तदुवामणाविहि उवामणाफल च ।
भयवया भणिय । सोम सुण । देवयाविसेमो ताव मो^३
वौयरागो वज्जिओ दोसेण परमनाणी पृजिओ सुरासुरेहि
परमदेमगो हिओ मज्जजीवाण अचिन्तमाहण्यो रहिओ १५
जम्ममरणेहि कयकिच्चो परमण्य^४ त्ति । तदुवामणाविही
उण जहामत्तोए निरीहेण चित्तेण अचन्तभावमार उचिएण
कमेण रहियमइयारेहि तदुवएममार^५ अणुट्ठाण दाणिस्स
पालण विरईए आसवण तवस्स भावण भावणाण् , ति ।

१ C F बालइ ।

२ MSS . या ।

३ A F जो ।

४ F पररूपयपत्त ।

५ A om all down to मज्जजीवाण ति हा एत्थ ।

- उवासणाफलं पुण ^१हविस्सुद सुन्दर देवत्त महाविमाणाद
 अचकुरमाश्रो दिव्वा कामभोया कुमलपच्चादयाई^२ सुन्दर खुव
 विमिद्धा भोया वियक्कणत्तं धम्मपडिवत्तौ परमपयगमण
 ति । एयमायस्सिऊण हरिमिश्रो अग्निभुई । भणियं च
^४ णेण । भयव, जो वीयरगो, सो परममज्झत्यथाए न
 कस्सुद उवयारं करेद 'मा अन्नेमि पौडा भविस्सुद' त्ति.
 अकरेन्तो य त सव्वजौवाण ति को एत्थ हेऊ । भयवया
 भणियं । सोम,^३ सुण । न खलु परमत्यटेमणाश्रो 'महा
 मोहनामणेण अन्नो कोद उवयारो^५ । करेद य तं भयव
^६ अन्नपौडाचाएणं ति । एसेव एत्थ हेऊ । अग्निभुइणा
 भणिय । भयव, एवमुवामणाए को तस्स उवयारो अवि-
 क्कमाणे य^७ तमि कह भणियफलमिद्धौ, कह वा सा तश्रो
 त्ति । भयवया भणिय । सोम, सुण । न खलु तदुव-
 गाराश्रो एत्थ फलमिद्धौ, किं तु तदुवामणाश्रो । दिद्धा य
^८ एमा तदुवगाराभावे 'वि विहिओवामणाश्रो चिन्तामणिमन्त-
 जलणेहि, न य तेहि तिप्पन्ति, किं तु तदणुमरणजवणा
 सेवणेण^९ अहिप्पेयत्थस्स होद मपत्तौ, न य सा न तेहितो
 त्ति । एयमायस्सिऊण पडिबुद्धो अग्निभुई । भणिय च

१ D E om

२ D F add सुइ उप्पिय ।

३ C L add चवत्त ।

४ A D om

५ C E सुकुलपट्टयाई, I सुकुलपट्टयादि ।

६ A adds महाभोहनामवाउ ।

७ C E om

८ C E F 'जववव A D 'जयवा' ।

णेण । अहो भयवया मममावेदय, अवगञ्चो मोहो, दच्छामि
अणमामणं ति ॥

एत्यन्तरमि अहिणवभावगो मगएण वेसेण सपरियणो
भमागञ्चो धणरिद्धिसेट्ठो । कया भयवञ्चो पूया । तञ्चो
वन्दिऊण भयवन्तं^१ वायग च उवविट्ठो तदन्तिए । भणिय^५
च णेण । भयव माहण कयकारणाणुमईभेधभिन्ना भावज्जजोय-
विरई, ता कहमेतेमि भावयाण यूलगपाणादवायाहिहवा-
णुव्वयप्पयाणे दयरमि अणुमई न होइ । भयवया भणिय ।
मोम, अविहिणा होइ, न उ विहिप्पयाणेण । सेट्ठिणा
भणिय । भयव, केरिम विहिप्पयाण । भयवया भणिय ।^{१०}
मोम सुण । मभिऊण मवगसार जहविहिणा भवमरूव
अणवट्ठिय^२ एगन्तेण कारण दुक्कपरपराए, तन्निग्घायणममत्थ
च अचन्तियरमायण जौवलीए अक्खेवेण साहग मोक्कस्स
जहट्ठिय माहधम्म, जणिऊण सुद्धभावपरिणइ वट्ठिऊण
मवेग तहाविहकम्भोदएण^३ अपडिवज्जमाणेसु त भावएसु^४
उच्चएसु अणुव्वयगहणमि मज्झत्यस्स मुणिणो पसत्थखेत्ताइमि
आगारादपरिसुद्ध पयच्छन्तस्स विहिप्पयाण ति । सेट्ठिणा
भणिय । भयव, एव पि कह तस्स दयरमि अणुमई न
होइ भयवया भणिय । मोम, सुण । गाहावदचो
रगहणविमोक्कणयाए^५ दिट्ठन्तो ॥ अत्थि इहेव वसन्तउर^६

१ CE ममरादिभ० ।

२ A add१ माहधम्म जणिण ।

३ D पडि० ।

४ D om यादय ।

नयरं, जियमत्तू राया, धारिणी देवी । नट्टादमण परिउट्टो
 से भुत्ता । भणिया य णेण । भण, किं ते पियं करीयउ ।
 तीए भणियं । अज्जउत्त, कोमुईए अन्तेउराण जहिच्छापया-
 रेण ^१ऊमवपसाओ त्ति । पडिस्सुयमणेण । समागओ भो
^२दियहो । करावियं रादणा घोमण, जहा 'जो अज्ज एत्य
 पुरिमो वमिहिइ, तस्स मए मारौरो निग्गहो कायओ' ।
 उग्गदण्णो राय त्ति निग्गया मव्वपुरिमा, नवरं एगस्सु सेट्ठिणो
 छ-स्सुया मव्वहारवावडयाए लहुं न निग्गया । ढक्कियाओ
 पओलीओ । भएण तथेव ^३निलुक्का । वत्तो रयणीण^४
^५ऊमवो । विइयदियहे रादणा पउत्ता चारिणा^६, हरे
 गवेसह, को एत्य न निग्गओ त्ति । तेहि निउणबुद्धीए
 गवेमिऊण माहियं रओ । महाराय, अमुगसेट्ठिस्स छ-स्सुया
 न निग्गय त्ति । कुविओ राया । भणिय च णेण ।
 वावाणह^७ ते दुरायारे । गहिया रायपुरिसेहिं, उवणैया
^८वज्झथामं । एयमायखिऊण भौओ^९ तेमि पिया । समागओ
 नरवदममौवं । विवत्तो राया । देव, खमस ^{१०}ममेक्कमवराह
 सुयह एकवारमेए । 'मा अन्ने वि एव करेस्सन्ति' त्ति न मेक्केद
 राय । पुणो पुणो भल्लमाणेण 'मा कुलखओ भवउ' त्ति
 मुक्को से जेट्टपुत्तो । वज्जमन्निओ सेट्ठिणा । वावादया इयरे ।

१ C E पयाण ।

१ C E निजुक्का ।

२ A रयणी, D om

४ A D चारिणा ।

५ A D •दि ।

६ C D add वत्तू मव्वहारवावडया मदानात्त ।

७ C E रक्कम • ।

न थ समभावस्स मब्बेसु एगवज्जमन्नणे अणुमई मेमेसु त्ति ॥
 एम दिट्ठन्तो दमो दमस्स उवणओ । रायतुत्तो मावओ,
 वावादज्जमाणवाणियगसुयतुत्ता जौवनिकाया, वाणियगतुत्तो
 माह, विन्नवणतुत्ता अणुव्वयगहणकाले माहधम्मदेमणा । एव
 च 'सुद्धमजौवनिकायअमुषणे वि भावयस्स न तेसु साज्जणो *
 अणुमई, दयरहा होइ अविहिनिप्फन्ना । एव सव्वत्थ
 अविहिनिप्फन्तो होमो । अओ चेव भयवया भणिय । पढम
 नाण तओ दय त्ति । नाणपुव्वय सव्वमेव मक्काणुट्ठाण ति ।
 एयमायणिकुण हरिमिओ धणरिद्धो । भणिय च णेण ।
 भयव एवमेथ अओ सुदिट्ठो भयवन्नेहि धम्मो ॥ १०

एत्यन्तरमि पुव्वगएणेव पणमिकुण भयवन्त भणिय
 अमोयचन्देण । भयव जे खलु दय येवस्स वि पमाय-
 चेडियस्स टाणविवागा सुणीयन्ति, ते कि तहेव उदाह
 असहा । भयवया भणिय । मोम सुण । जे आगमभणिया,
 ते तहेव जथा न असहावाटणो जिणा । जे उण आगम- ११
 बाहिरा तेम जइच्छ त्ति । अमोयचन्देण भणिय । भयव,
 जइ एव, ता कोम केमिची पाणवहाइकिरियापवत्ताण
 अच्चन्तविइदुकारोण वि इट्ठत्यमपत्ती विउत्ता भोगा दैह-
 माउय अतुट्ठो य तयणुवन्धो अन्नेमि १२ येवे वि अवराहे
 मव्वविवज्जसो त्ति । भयवया भणिय । मोम, सुण । १०
 विचित्ता कम्मपरिणई । जे खलु अकुमलाणवन्धिकमजुत्ता

मंमाराहिणन्दिणो खुदसत्ता दोगदगामिणो कक्षाणपरंमुहा
भायुण अणत्थाणं, तेमिं खुलु अकुमलपवत्तीए ^१पावभव-
मंपूरणत्थ ^२इद्वत्थाइ मंजायए, ^३विवरीयाणं तु भणियभाव-
विवरीयभावओ सब्बविवज्जओ त्ति । असोयचन्देण भणियं ।

१ भयवं, एवमेयं । अहो मे अवणौओ मोहो भयवया ॥

एत्यन्तरंमि पुब्बागएणेव पणमिऊण भयवन्तं भणिय
तिलोयणेण । भयवं, अभयदाणोवट्ठमदाणाण ओघओ कि
पहाणयरं ति । भयवया भणियं । सोम, सुण । अभयदाणं ।
रायपत्तिचोरग्गहणविमोक्कणयाए एत्थ दिट्ठन्तो । अत्थि
१० इहेव वझाउर नयर, कुमहुओ राया, कमलुया महादेवौ,
तारावलिप्पमुहाओ अन्नदेवीओ । अन्नया य राया वाया-
यणोवविट्ठो सम कमलुयापमुहाहिं चउहिं ^४अग्गमहिभीहिं
अक्कजूयविणोएण चिट्ठइ, जाव अण्येयकमाघायदूमियदेहो
बद्धो ^५पयडरज्जूए दण्डवासिएण आणीओ तक्करो । भणियं
११ च णेण । टेव कयमणेण परदब्बावहरणं ति । राइणा
भणिय । वावाएहि एयं । पयट्ठाविओ दण्डवासिएण
वज्जभूमिं ^६ । तओ पाणवज्जइयाए ^७ अवलोइऊण दीणवयणेण

१ C E पावभर० ।

२ F इद्वत्थमपरार ।

३ C D add य उ परमत्थओ इद्वत्थमपत्ती ।

४ Only in C E and in Samkasepa ५ C E पयडि०, A पयड० ।

६ A D F om, A add: here अवलोइऊण दीणवयणेण दिमाउ and
om it afterwards ७ A adds वज्जभूमौर ।

दिमाओ अक्कन्दियमणेण । अहो पढमचोरकारौ असपत्त-
मणोरहो वावाइज्जामि 'अहसो त्ति' । एयमायल्लिऊण
सोगियाओ देवीओ । विज्जन्तो ताहि राया । अज्जउत्त, मा
असपत्तमणोरहो वावाइज्जउ, अज्जउत्तपसाएण करेमो किपि
एयस्स । अणुमय राइणा, भणिय 'करेइ' । तओ णगीए माया
विऊण अभङ्गाविओ सहस्सुपागेण, मद्दाविओ मप्पओय, ण्हा-
वाविओ गम्भोयगाईहि, दिन्न खोमजुयल । लगा दसमहस्सा ।
भणिआ य तौए । एत्तियगो मे विहवो त्ति । 'अन्नाए
'कराविओ आसवपाण, 'भस्काविओ विन्नके,' विल्लिम्माविओ
जक्ककइमेण, दिन्न कडिसुत्तय । परिच्चाओ^१ वीम सहस्साइ ।^{१०}
भणिओ य तौए । एत्तियगो मे विहवो त्ति । अन्नाए^२
भुज्जाविओ कामिय, पायाविओ दस्कापाणगाइ, भूसाविओ
दिस्वाहरणेहि दिन्न तम्भोल । लगो एत्थ लस्को । भणिओ
य तौए । एत्तियगो मे विहवो त्ति । मउल्लिया कमभुया,
भणिया नरिन्देण । न देमि तुम किचि । तौए भणिय ।^{११}
अज्जउत्त, नत्थि मे विहवो एयस्स सुन्दरयरदाणे^३ । राइणा
भणिय । जीवलोयमारभूया मे तुम, पइवमि मम पाणाण
पि, तां कह नत्थि । तौए भणिय । अज्जउत्त, मद्दाप

१ C E F om

१ A D F add अन्नाए भुज्जाविओ कामिय ।

२ C E add ल ।

३ A D पक्का ।

४ C E explain विन्नके = भोजनानि ;

५ A D 'चउ' ।

६ C E 'चरे दाण ।

- माश्रो जइ एव, ता टेमि किंचि अह अज्जउत्ताणुमईए ।
 राइणा भणिय । एव करेहि । भणिश्रो 'य तीए चोरो ।
 भइ, टिट्ठो नए अकच्चवोयनइकुसुमुग्गमो । तेण भणिय ।
 मामिणि, सुट्ठु टिट्ठो, अश्रो चेव मजायपच्चायावो विरश्रो
 'अह जावज्जीवमेवाकच्चायरणम् । टेवौण भणिय । जइ एव,
 ता टिअ मण इमम् अमय । राइणा भणिय । सुदिअ
 ति । हरिमिअो चोरो, मोइय सुन्दरयर ति । परितुड्डा
 कमलुया । इमिय मेमदवौहि । महादेवीए भणिय ।
 किमिमिणा इमिणल 'एय चेव पुच्छह, किमेत्य सुन्दरयर
 १० ति । पुच्छिअो चोरो भणिय च लेण । मरणभयाहिभूएण
 म नायमण मेम ति न-याणामि विमेम । मय पुण सुहिआ
 न्हि । एवमेय ति पडिवअ मेमदवौहि । एसेव एत्युवणश्रो
 त्ति ॥ इरिमिअो तिणोयणो, भणिय च लेण । भयव
 एवमेय ॥
- ११ एत्यन्तरमि समागया कात्तवेला अश्रो सावयजणो, पारह
 भयवया उअियकरणिअ । एव च नाणादेसेसु सकल विह-
 रमाणम् 'अईयो कोइ कालो । अज्जया य समागअो
 अवन्तिअणवथ । आया पिअ्णिप्पत्ति ति' विमिट्ठोया-
 राइण्यु भावणाविहाणमि 'रयइअविमेमाअ नाइइरमि

चेव विविक्ते अमोयउज्जाणे ठिओ समराद्वयवायगो पडिम
 ति । दिट्ठो य किलिङ्ककम्मसंगण १ गिरिसेणेण २ रङ्गय
 कान्म हिण्डाविओ ३ ति अचन्तकुविण रोद्धुज्जाणवत्तिणा,
 ४ चिन्तियं च णेण । एम एत्य पत्यावो न पुण एयारिमो
 मजायइ, ता वावाएमि एयं दुरायारं, पूरेमि अत्तणो ५
 मणोरहे; तद्वा य वावाएमि, जहा महन्तं दुक्कमणुहवइ
 पावो ति । तओ सिग्घमेव कुओइ आणिकुण वेढिओ
 जरचीरेहिं, मितो अयसितेणेण, लाइओ अग्गी । भयवया
 पवडुमाणजोयाइमण न वेदयं मब्बसेय । पवत्ते य दाहे
 जाओ आणसंकमो ६ । चिन्तियं च णेण । हन्त किमेयं ति । १०
 अहो दाइणो भावो ७ । पडिवओ ८ कसुइ ९ अहं अणत्यहेउ-
 भावं । अहवा अलमिमिणा चिन्तिण । मामाइय एत्य
 पवरं । नियत्तिथा चिन्ता, ठिओ विसुद्धज्जाणे, परिणओ
 जोओ, १ जाय २ महामामाइयं, पवत्तमउव्वकरण, उल्लमिया
 खवगसेढो, वियम्भिय औववौरियं, निहया कम्मसत्तो, ११
 वड्डिओ आणणलो, दड्डु मोहिन्धणं, १ पाविआओ लद्धीओ.
 जाय जोगमाइप्पं, १२ विमोहिओ अप्पा, ठाविओ परमजोण,
 खविय घाइकम्मं, उप्पाडियं केवल्लमाणं १३ ति ॥

१ C E om

२ D •मगमी ।

३ D transposes

४ C E F •मत्तु ।

५ C E F विमोइओ अप्पा कम्मसत्ताण ।

६ C E add गिरिसेणपाईइ ।

७ C E •से भवा, F भवी ।

८ D जाइय ।

९ A मगा ।

१० D om all down to रत्तमरमि ।

११ C E केवल ति ।

- एत्यन्तरमि भयवश्चो पहावेण । 'अहासन्नखेत्तवन्ती
 चलियामणो समाणो आहोदकण ओहिणा घेत्तूण कुसुम-
 नियर जदणयरौण गर्हण अण्णेदेवयापरियरिओ' महया
 पमोएण आगओ वेल्लन्धरो । एणमिओ भयव, पाडिया
 १ कुसुमवुट्ठी, विज्झविओ उयासणो, 'अवणीयाइ चीराइ ।
 हन्त किमेय ति मल्लुट्ठो गिरिसेणो । भणिओ वेल्लन्धरेण ।
 अरे रे दुरायार महापावकस्स अणज्ज पुरिमाहम अदट्ठव्व
 सोयणिज्ज, कि तए इम ववमिय ॥ एत्यन्तरमि य तओ
 नाइदूरदेसवन्ती समागओ सुणिचन्द्राया नम्मयापमुहाओ
 १० देवीओ महामामन्ता य । दिट्ठो य णेहि भयव, वन्दिओ
 परमभन्तौए । पुच्छिओ वेल्लन्धरो । अज्ज, किमेय ति ।
 वेल्लन्धरेण भणिय । महाराय, अण्णो ज्वगाराय इमिणा
 अणज्जेण अजायमत्तुणो अमयभूयस्स भयवश्चो एव जल्लण
 दाणपओएण पाणन्तिय अज्जवमिय । रादणा भणिय ।
 ११ अहह अहो मोहमामत्य, अज्ज अइदाहणमज्जवमिय ।
 अह कि पुण इमस्स अज्जवमायस्स कारण । चन्दसोमलेसो
 भयव वच्छलो सब्बजौवाण निबन्धण पमोयस्स अणुप्पायओ
 पीडांए त्ति । 'वेल्लन्धरेण भणिय । महाराय न खलु
 अहमेत्थ कारणमवगच्छामि, एत्तिय पुण तद्धेमि । असुह
 १० कसोदयओ अण्येयदुक्कहेज्ज कुगदनिवामवन्धवो अणन्तमसार

१ D महा, A has only चन्ती ।

२ CE • एत्तियओ F • एत्तिमज्ज ।

३ D मर ।

चेव विविक्ते अमोयउज्जाणे ठिओ समराद्वयवायगो पडिम
 ति । दिट्ठो य किलिङ्ककमसंगण १ गिरिसेणेण २ 'बद्धय
 काल हिण्डाविओ' ३ न्ति अचन्तकुविण रोद्धज्झाणवत्तिणा,
 ४ चिन्तियं च णेण । एम एत्थ पत्थावो न पुण एयारिमो
 मजायइ, ता वावाएमि एयं दुरायार, पूरेमि अत्तणो ५
 मणोरहे; तहा य वावाएमि, जहा महन्तं दुक्कमणुहवइ
 पावो न्ति । तओ सिग्घमेव कुओइ आणिकण वेडिओ
 गरचीरेहिं, मित्तो अयमित्तेणे, लाइओ अग्गी । भयवथा
 पवड्डमाणजोयाइमएण न वेइयं मव्वमेय । पवत्ते य दाहे
 जाओ आणमं कमो ६ । चिन्तियं च णेण । हन्त किमेयं ति । ७
 अहो दाहणो भावो ८ । पडिवओ ९ कस्सइ १० अहं अणत्थहेउ-
 भाव । अहवा अलमिमिणा चिन्तिण । मामाइय एत्थ
 पवरं । नियत्तिया चिन्ता, ठिओ विसुद्धज्झाणे, परिणओ
 जोओ, ११ जाय १२ महामामाइय, पवत्तमउव्वकरण, उअमिया
 खवगमेढो, वियम्भिय जीववीरिय, निहया कम्मसत्तो, १३
 वड्डिओ आणणलो, दड्ड मोहिन्धणं, १४ पावियाओ लद्धीओ,
 जाय ओगमाहप्पं, १५ विमोहिओ अप्पा, ठाविओ परमजोए,
 खविय घाइकमं, उप्पाडिय केवल्लणाण १६ ति ॥

१ C E om

२ C E add गिरिसेणपार्ष्ण ।

३ D अज्जा ।

४ C E अ भवा, F भवो ।

५ D transposes

६ D जाइय ।

७ A ममा ।

८ C E F मणू ।

९ D om all down to इदमरमि ।

१० C E F विमोहया अप्पा कमवधयाय ।

११ CE केवल ति ।

- एत्यन्तरमि भयवश्चो पद्मावेण ।^१ अहामन्त्रखेत्तवत्तौ
 चलीयानणो समानो आहोदकण ओहिणा घेत्तूण कुसुम-
 नियर जइणयरौण गईए अणेगदेवयापरियरिओ^२ महया
 पमोएण आगओ वेलन्धरो । पणमिओ भयव, पाडिया
 १ कुसुमबुट्टो, विज्झविओ ऊयासणो, ^३अवणीयाइ चौराइ ।
 हन्त किमेय ति मखुड्डो गिरिसेणो । भणिओ वेलन्धरेण ।
 अरे रे दुरायार महापावकम्प अणज्ज पुरिसाहम अदट्ठव
 मोयणिज्ज, कि तए इम ववमिय ॥ एत्यन्तरमि थ तओ
 नाददूरदेसवत्तौ ममागओ सुणिचन्द्राया नमयापमुहाओ
 १० देवीओ महामामन्ता य । दिट्ठो य णेहि भयव, वन्दिओ
 परमभत्तौए । पुच्छिओ वेलन्धरो । अज्ज, किमेय ति ।
 वेलन्धरेण भणिय । महाराय, अण्णो ज्वगाराय इमिणा
 अणज्जेण अजायमत्तुणो अमयभूयस्स भयवओ एव जलण-
 दाणपओएण पाणन्तिय अज्झवमिय । राइणा भणिय ।
 ११ अहह अहो मोहमामत्य, अज्ज अइदाहणमज्झवमिय ।
 अह कि पुण इमस्स अज्झवमायस्स कारण । चन्दमोमलेमो
 भयव वच्छलो मय्यजीवाण निबन्धण पमोयस्स अणुप्पायओ
 पीडांए त्ति ।^४ वेलन्धरेण भणिय । महाराय न खलु
 अहमेत्थं कारणमवगच्छामि, एत्तिय पुण तक्केमि । असुह
 १० कसोढियओ अणेयदुक्कहेऊ कुगदनिवासवन्धवा अणन्तमसार

^१ D महा. A has only चणो ।

^२ CE • पटिपच्चे F • पटिउउ ।

^३ D चव ।

कारण एयम् । अन्नहा कहमौदसमञ्जवस्तुद । राइणा
भणिय । अज्ज, एवमेय तहावि भयवन्त पुच्छ्ह ।
वेलन्धरेण भणिय । महाराय एव ॥

एत्यन्तरमि भयवओ केवलमहिमानिमित्त महया देव
वन्द्रेण एरावणारूढो वज्जन्तेण^१ दिव्वदूरेण^१ गायन्तेहि ।
किन्नरेहि नञ्जन्तेण अच्चरालोएण महापमोयसमओ आगओ
देवराया । मोहिय धरणिपौढ, सपाडिया समया, मित्त
मओदएण, कओ कुसुमोवयारो निविट्ट कणयपउम,
आणन्दिया देवा, हरिमियाओ देवौओ । उवविट्टो भयव ।
वन्दिओ देवराइणा । भणिय च । कयत्यो सि भयव, १०
अवगओ ते मोहो, नियत्ता मकिलेमा, ^१विणिज्जिओ
कसमत्तू पाविया केवलमिरौ, उवगिय भवियाण, तोडिया
भववओ, पाविय भिवपय ति । एव सयुओ भावसार ।
एयमायणिय 'अहो भयवओ सिद्धमहिलमिरा' ति
आणन्दिओ मुणिवन्दो देवौओ सामन्ता य । वन्दिओ य ११
णेहि पुणो पुणो ^१भत्तिवज्जमाणसार ॥ एत्यन्तरमि
पगाइया किन्नरा, पणशियाओ अच्चराओ, पवत्ता केवल
महिमा, जाओ महापमोओ, समागया जणवया ॥

एत्यन्तरमि 'अहो महणुभावथा एयम्, अमोएणं च
मए कय' ति चिन्तिऊण अक्खिविय कुमलपरकवौय १०
अवगओ गिरिसेणपाणो । एम समओ त्तिपत्युया धम्म-

- देसणा । भणियं च भयवया । भो भो देवाणुप्पिया,
 अण्णदम एम जीवो कच्चणोवलो व्व मगगो कम्मलेण,
 तद्दोसओ पावेद चित्तवियारे, उप्पज्जइ वज्जओणीसु,
 कयन्थिज्जइ जरामरणहि, वेएइ असुहवेटण, दूमिज्जए^१
 * सजोयविओएहि, वाहिज्जए मोहेण, सन्निवादओ विय
 न याणइ हियाहिय वज्जमन्नए अपच्छ, परिहरइ हियाइ,
 पावइ महावयाओ । ता एव ववत्थिए परिचयह मूढय,
 निरुवेह तत्त, पूएइ गुरुदेवए, देह विहिदाण, उज्जेह
 किच्चाइ^२ अङ्गोकरेह मेत्ति, पवज्जइ सोलं, अधमह
 * तवजोए, भावेह भावणाओ कड्डेह अगगह, झाएह
 सहज्जाणाइ, अवणेह कम्ममल ति । एव, भो देवाणुप्पिया,
 अवणीए मम्ममलमि कक्काणीत्तए जोवे विसुद्धे एगन्तेण न
 हान्ति केद * दुक्खजणिया वियारा होइ * चिन्तिय
 परमभोक्ख ति । ता जहामत्तोए करेह उज्जम उवइट्टगुणेषु ॥
 ११ एयमायल्लिय सविग्गा परिमा । भणिय च एए । भयव,
 एवमेय ति । पडिवत्ता गुणन्तर पूजिऊण भयवन्त गओ
 देवराया ॥

- * जपिय मुण्डिचन्देण । भयव, कि पुण तस्स पुरिमाइमस्स^३
 भयवओ वि उवमगकरणे निमित्त । भयवया भणिय ।
 * मोहं, सुण । गुरुओ अकुसलाणुवन्थो, सो य एव मजाओ^४

१ D दुमिज्जइ । २ CE F कच्चियाइ । ३ CE पुइइ, F om
 ४ CEF कच्चलिय । ५ A पुरिम्म । ६ D जाण ।

न्ति । माह्विय गुणसेणगिसमाह^१कहाणय । एय च मोऊण
सविग्गो राया देवीओ वेलत्थरो सामन्ता य । चिन्तिय
च ऐहि । अहो न किञ्चि एय, सब्बहा टारुण अन्नाण
ति । वेलत्थरेण भणिय । भयवं, कौदसो इमस्स परिणामो
भविस्सुद । भयवया भणिय । अनन्तर निरयगमण^२
तिस्साओ वेदणाओ । परपरेण उ अणन्तो ममारो त्ति ॥

नमयाए भणिय भयव, केरिसा उण नरया ह्वन्ति,
केरिसा नारया कौदसौओ वा तत्थ वेयणाओ^३ ह्वन्ति ।
भयवया भणिय । धम्ममौले, सुण । ते ए नरया अन्तो
वट्ठा माहि चउरमा अहे खुप्पमठाणमठिया निच्चन्धयार-^४
तमसा ववगय^५चन्दसूरनखत्तजोइमपहा मेयवमारुहिरपूय-
पडलधिखल्लित्ताणुजवणतला^६ असुदविस्सा परमदरभि-
गन्था^७ 'कोउअगणिवलाभा करकडफामा दुरहियासा असुभा
नरया । अवि य यिमिथिमेन्तहारोदथा चलचलेन्तहिम-
मक्करा घरघरेन्तवमकइमा फिणिफिणेन्तपूयाअला घोघ-^८
एन्तदहिरोज्झरा मिमिमिन्तकिमिवित्थरा जलजलेन्त-
उक्काउला कणकणेन्तअमिपायवा पुफुएन्तभीमोरगा सुसु-
एन्तधरमारुया धगधगेन्तटित्ताणजा करकरेन्तजन्ताउजा ।
अवि^९ य^{१०} ।

१ CE ०२५ ।

१ CF om

२ CE f add गय ।

३ CF ० लिखतला ।

४ CE दुजिक्का ।

५ CFF काउ० ।

६ A om

आयससुतिरुगोखुस्यकण्टयाइष्टविममपहमगा ।

• असिमन्तिचक्रकप्पिणकुन्तिसुल्लाददुप्पेच्छा ॥

दुब्बणा दुग्गन्धा दुरसा दुप्फामदट्टसद्दुया ।

घोरा नरयावासा जत्थुप्पज्जन्ति नेरइया ॥

- १ नेरइया उण काला कालोहासा गम्भीरलोमहरिमा
 भौमा उत्तासण्या परमकिण्णहा वषेण । ते ण तत्थ निच्च
 भौया निच्च तत्था निच्च तसिया निच्च उब्बिग्गा निच्चं परमासुह-
 संबद्धा निरयभय पच्चणुहवमाणा चिट्ठन्ति । वेयणाओ उ इह
 विचित्तकम्भजणियाओ विचित्ता^१ हवन्ति दाहणा उत्ति-
 १० मङ्गच्छेया करवत्तटारण सुलवेहणाणि विममजीहारोगा
 असन्धिच्छेयणाणि तत्ततम्बाइपाण भक्कणं वज्जतुण्डेहि
 अद्गवलिकरणाणि दरियभावयभय अत्थिअद्धरणाणि घोर-
 निखुडपवेसा पलित्तलोहित्तियालिङ्गणाणि मन्वओ मत्थ-
 जोगो जलन्तमिलापडणाणि मोहपरायत्तथ त्ति एव-
 ११ माइयाओ महन्तीओ वेयणाओ । निरुवमा य माहाविगी
 उणहमीयवेयण त्ति ॥ ,

सुलममञ्जरौए भणिय । भयव, केरिमाणि सुर-
 विमाणाणि, करिमा देवा, कीइमी वा तत्थ 'माता-
 वेयणाओ । भयवया भणिय । धम्मभीले, सुण । ते णं
 १० विमाणा विचित्तसठाणा मन्वरयणामया^१ अच्छा मण्हा

१ CE 'ताओ ।

१ A म रा, CE om

१ C om here 'all down to माहावि उणहमीय विचित्त मन्व, but
 has this passage later on

'लणहा घट्टा मट्टा नौरया निमल्ला निष्पङ्का निक्कड्डउच्छाया
 मप्पहा मसिरौया सउज्जोवा पामादौया दरिमणिज्जा
 अभिक्खा पडिक्खा खेमा मित्रा 'अमरदण्डावरस्त्रिया
 'लाउमोवियमहिद्या गोमोमसरमचन्दण'दहरदिन्नपञ्चल्लि-
 तत्ता उवचियचन्दणकलमा चन्दणघणसुकयतोरणपडिदुवार-
 देमभागा 'आमत्तोमत्त'विउलवट्टवग्गारियमज्झदामकल्लावा
 पञ्चवणसरमसरमिसुक्कपुष्पपुञ्जोवयारकलिया कालागुरुकुन्दु
 रुक्कतुरुक्कधूम'मधमघेत्तगम्भुदुयाभिरामा सुगन्धवरगन्धिया
 गन्धवट्टिभुया अच्चरगणमहमकिष्सा दिव्वतुडियमहमपञ्चय
 त्ति । देवा उण मणहरविचित्तचिन्हा' सुक्खा महिड्डिया १०
 महज्जुदया महायमा महव्वला महाणुभावा महामोक्खा
 हारविराडयवच्छा कडयतुडियथम्भियमुया भगयकुण्डलमट्ट-
 गण्डयलकलपीढधारो विट्ठत्तहत्थाहरणा विचित्तमाला-
 मउल्ली कल्लणगपवरवत्यपरिहिया कल्लणगपवरमन्नाणु-
 लेवणधरा भामरवोन्दो पल्लव्वणमास्त्राधरा दिव्वेण वप्पेण ११
 दिव्वेण गन्धेण दिव्वेण फामेण दिव्वेण मघयलेण दिव्वेण
 मठालेण दिव्वाए इड्ढीए दिव्वाए जुईए दिव्वाए पहाए
 दिव्वाए क्वायाए दिव्वाए अच्चीए दिव्वेण तेएण दिव्वाए

१ C F द्या ।

* A F prefix किकर । *

२ D F जोउजा ।

४ D दहरय ।

५ F om विउल ।

६ D adds पञ्च ।

७ D हरविचित्तेचिन्हा, F 'विचित्तविताहत्ता' ।

लेमाण दम दिमाश्चो लज्जोवेमाणा पहासेमाणा महया
हवैनङ्गौयवारयत्तन्तीतलतालतुडियवणमुदङ्गपडुपडहवाइय-
रवेण दिव्वाइं ओगभोगाइ भुञ्जमाणा विहरन्ति । अवि य ।

सुरहो पवणो विमलं नहङ्गण निच्चकालमुज्जोओ ।

५ अतिरहियपड्डयाइ जलाइ सइ पुप्फिया वप्पा^१ ॥

^२अव्वायावब्बीवंसकमतालयाविविच्चिकवौण ;

वरमुरवाण च रवो नेव य गेयस्स वोच्चित्तौ^३ ॥

इट्ठा इन्दियविसया सइफरिसरसख्खवगन्धद्धा ।

मधियधणू अणङ्गो सुमगयाओ य देवौओ ॥

१० निच्च च ताहि सहिया मिङ्गारागरचारुह्वाहिं ।

नङ्गुणगौयवाइयनिवणाहि मणाहिरामाहि ॥

कौलन्ता मविलाम रदरमचडराहि जणियपरिशोम ।

रइमागरावगाढा^४ गय पि काल न याणन्ति ॥

सुज्जोयणाए भणिय । भयव, देवा देवसुह च एयं

१५ भयवया सुन्दरमावेइयं, ता कि इओ^५ वि सुन्दरयरा

मिड्डा मिड्डुसुह च । भयवया भणिय । धम्ममौले, अइ-

महन्त खु एत्य अन्तरं । कि देवाण सुन्दरत्तं, जाणं

जोओ अधुवंसरीरेण, दाहण कम्मवन्धपारतन्त, सक्कडा

कम्माओ, पइवइ महामोहो, अवमाणिइन्दियाणि, गरुई

१ C E वप्पा = वप्पा ।

२ D reads this line thus :

वपौमविजणहि य वीपांमइ जावदीहि मज्झम ।

३ C E = विच्छित्तौ ।

४ C E = मागरो ।

५ C E कित्तयो ।

'लण्हा घट्टा मट्टा नौरया निम्नला निष्पङ्का निक्कङ्कडच्छाया
 मण्णहा मभिरौया मउज्जोवा पासदीया दरिमणिज्जा
 अभिह्वा पडिह्वा खेमा मिवा 'अमरदण्डोवरस्त्रिया
 'लाउज्जोविथमहिया गोमोसमरमचन्दण'दहरदिन्नपञ्चङ्गलि-
 तला उवचियचन्दणकलसा चन्दणघणमुकयतोरणपडिदुवार-
 टेमभागा आमत्तोमत्त'विउलवट्टवग्घारियमल्लट्टामकलावा
 पञ्चवण्णमरमसुरभिमुक्कपुप्फपुञ्जोवयारकलिया कालागुरुकुन्दु-
 रुक्कतुरुक्कधूम'मघमघेन्तगन्धुद्धयाभिरामा सुगन्धवरगन्धिया
 गन्धवट्टिभूया अच्चरगणमड्डसंकिणा दिव्वतुडियमड्डमंपसय
 त्ति । देवा उण मणहरविचित्तचिन्हा'सुरूवा महिद्धिया १०
 महज्जुदया महायमा महव्वला महाणुभावा महासोक्का
 हारविरादयवच्चा कडयतुडियथम्मियमुया मगयकुण्डलमड्ड-
 गण्डयलकल्लपौढधारो विदत्तहत्याहरणा विचित्तमाला-
 मउल्लो कल्लणगपवरवत्थपरिहिया कल्लणगपवरमल्लणु-
 लेवणधरा भामरबोन्दी पल्लवणमान्नाधरा दिव्वेणं वण्णेणं ११
 दिव्वेणं गन्धेणं दिव्वेण फासेणं दिव्वेण मंघयणेणं दिव्वेणं
 मठाणेणं दिव्वाए दड्ढीए दिव्वाए जुद्धए दिव्वाए पहाए
 दिव्वाए छायाए दिव्वाए अचीए दिव्वेणं तेएणं दिव्वाए

१ C E मट्टा ।

२ A F prefix किकर ।

३ D F जोउज्जा ।

४ D दहरय ।

५ E om. विउल ।

६ D adds छय ।

७ D हरविचित्तचिन्हा, F विचित्तविताहत्या ।

देउलेहि पायाल्लसुवगएण करिहावन्धेण गयणयल्लविल्लगेण
पङ्कारेण विसेसिया^१ धणयपुरि^२ इड्ढीए भवणेहि य सुरिन्द-
भवणाइ ॥ तमि य जियमत्तू नाम नरवई होत्या ।

अन्तेउरप्पहाणा देवी नामेण जयमिरी^३ अत्थि ।

१ मो तीए मम राया भोए भुञ्जेइ सरतुञ्जे ॥

अह अशया कयई पारद्विनिमित्तनिग्गओ राया ।

चडिओ^४ पवरतुरङ्गे जाए वल्लोयटेममि ॥

वत्ते ति य जीववहे अवहरिओ तेण वाउवगेण ।

कूढा य महागहणे विष्णुगिरिकन्दरे^५ राया ॥

१० तो तमि विषमदेसे खलिओ आमसु अइवेगो ।

एत्थन्नरमि मच्चट्ठयट्ठकवएण दिट्ठो मवरेण मो राया ।

तेण य 'महाणुभावो कोइ एध पुरिमो पडिओ भीममहा

इवीए, ता करेमि 'मम्मसुचिओवयार' ति चिन्तिऊण काऊण

तम्प पणाम गहिओ आमो खालीणमि, नीओ जल्लमवीव ।

१५ उत्तिणो नरवई, उप्पजाणिओ तुरओ, मज्झिओ राया,

एहविओ मवरेण आमो 'टाविऊण मुक्को पउरदुम्मापएसे ।

तओ सुगन्धीणि सुमायाणि कयलयजम्बीरफणमार्दिणि

उज्जेऊण फलाणि निवडिओ चल्लणेसु । भणिय च णेण ।

करेणु पमाय देवो ममाणुगहट्ठाए आहारगहणेण । राइणा

१ CE A H य ।

२ MS. ५५० ।

३ CE १ कल्ल १५

४ AD य वर ० ।

५ CE. ५५५५५ य ।

६ CE यमओ ० ।

७ CE दामिऊय ।

विसयतणहा, विचिन्ता उक्करिमावगरिमा, उद्दाम माणम,
अनिवारिओ मच्चू विरसमवमाण ति । कौडम वा एवविर्हाण
सुह । गन्धवाइजोगो वि परमत्यओ दुखमेव,

जओ । “सव्व गौय विलविय, मव्व नट्ट विडम्बिय ।

सव्वे आहरणा भारा, सव्वे कामा दुहावहा ” ॥

सुन्दरा, धम्मसौले, परमत्यओ सिद्धा, सुह पि तेसिमेव,
जेण ते वियाणियमरुवा^१ सुक्का कम्मबन्धणेण परिणिट्ठिय
पओयणा वज्जिया मणोरहेहि खौणभवसत्तौ^२ जाणन्ति
सव्वभावे पेच्छन्ति परमत्येण अपरोवयाविणो^३ नेव्वाणकारण
बुद्धाण विरहिया जम्ममरणेहि ति । किं वा न ईदमाण सुह, १०
जओ नियन्ता “सव्वावाहाओ परमाणन्दजोएण । अवि य ।

सिद्धस्स सुहो रामी सव्वट्ठा पिण्डिआ जइ हवेज्जा ।

सोऽएणन्तवग्गभइओ सव्वागासे न माएज्जा ॥

“न वि अत्थि माणुसाण त सोरुक्क न वि य मव्वदेवाण ।

ज सिद्धाण सोरुक्क अन्वावाह उवगयाण ॥

“अस्स पि । अत्थि “नाय, त सुणउ धम्मसौला । सुलोयणाए
भणिय । ता अणुग्गहेउ भयव अन्हे । भयवया भणिय ।

अत्थि खिदप्पइट्ठिय नाम नयर, ज उत्तुज्जेहि भवण-

१ A D •हव F ठिया नियसहवे ।

२ A •भय• D •नाय• ।

३ C D E •रिओ ।

४ A C E अवाहा F पन्ववाहो ।

५ A om this verse

६ F om the following

story all down to स्वभायसिज्जण ।

७ C E उवाय ।

चडाविकण ^१वल्हीए मवरनाह गओ मनघर । पविट्ठो
महावद्धावणएहि । ^२मज्झिओ नरवट्ठे सह पबिनाहेण ।
कय गुरुदेवयाण उचियकरणिज्ज । तओ अगामणे
निवेमिऊण पबिनाह मुत्त राइणा । भुत्तुत्तरवेला
१ महत्थेण विलिम्पिऊण मवरनाह परिहाविकण देवद्वज्जुयन्
दिक्ख मे अणग्घेय ममत्थ नियमाइरण । एत्थन्तरमि
ममागथा अत्यावेला । सुइय कालनिवेयएण राइणो ।
उवविट्ठो अत्याइयामण्डवे सह मवरनाहेण । तओ पुच्छिओ
अमच्चमामन्तेहि । देव माहेहि,^३ को एम पुरिमो, जो
१० एव देवेण मपूदओ त्ति । तओ माहिओ राइणा
आसावहाराइओ^४ पसुत्तदरिसणपज्जवमाणो पबिणाह-
चेट्ठियवुत्तन्तो । तओ अत्याइयपुरिमेहि पसमिआ एम
वड्डपगार । ठिया कचि काल नाडयपेक्खणयविणाएण ।
ममप्पिओ राइणा रायसुन्दरौए पद्धानलखियाए^५ । तज्झिया
१५ य णेण । अहो रायसुन्दरि, उवचरियब्बो तए एम
^६समावमार मम पाणदायगो । तोए भणिय । ज देवो
आणवेइ । गहेऊण थ ^७त पबिणाह ^८करमि गया
नियभवण एवा । आरुढा मत्तमवाउक्कम्ममि^९ रइहरे ।

१ CE बोझाएर ।

२ AD . ४ ।

३ AD . मे . । Sam मदिका ।

४ CE om

५ CE add मज्झवक्क ड य ।

६ CE . राओ ।

७ CE भावमार ।

८ D . वाउ, CE . वाउ . ४ ।

चिन्तियं । अहो एयस्स अकारणवच्छलया, अहो विणओ,
 अहो वयणविघ्नासो, अहो ममोवरि भत्तिवड्डमाणो, अहो
 महापुरिमचेट्टियकायवुज्जुत्तया,^१ अहो मज्जणपगरिमो त्ति ।
 ता करेमि एयस्स 'अह आहारगहणेण धिदं । मा से
 वदमणस्सं^२ संभावित्सुद त्ति । पडिस्सुयं रादणा । महा- ४
 पमाओ त्ति काऊण पुणो वि पडिओ पाएसु मवरो ।
 उवभुत्ताइं फलाइं रादणा । एत्यन्तरंमि परिणओ वासरो,
 अत्यमुवगओ 'सूरो, जाओ सम्भराकालो, कयं उच्चिय-
 करणिज्ज रादणा । सपाडिओ से सबरेण वरद्वलिं अइम-
 यन्तो कुसुममत्यरो । मंजमिऊण दूणीरय^३ कोटण्डवग्गहत्यो ५
 ममागओ नरवदसमीवं । 'देव सुवसु वीसत्यो' त्ति
 भणिऊण 'पारद पासेसु भमिउ । काऊण गुरुदेवया^४-
 नमोक्कार पसुत्तो राया चिन्तयन्तो सवरमहानुभावय । तओ
 परिणया सव्वरी, उदओ असुमाली ॥

एत्यन्तरमि तुरयपथमग्गेण ममागय रायसेत्तं । विउड्डो ६
 राया वन्दिबोलेण । तओ 'ढोइओ महाभवदणा पञ्चवज्ज-
 हाण^५ पहाणो तुरुक्कतुरओ । आरुढो तंमि राया ।

१ CE 'चेट्टिय अहो कयद्रया ।

२ CE om 'संभावित्सुद' ।

३ CE अवसा ।

४ CE दिव्ययो ।

५ D दूणीर, CE तुरय ।

६ CE add विवृत्तो नरवर्ग ।

७ D has पारद after भमिउ ।

८ CE 'देवुपेसु व' ।

९ A वानिउ ।

१० A D 'पु' ।

सि एत्तिथ काष्ठ, किं वा तए लद्ध । तश्चो साहिचो तेण
 रस्यदरिमाणदश्चो पल्लिपवेसपज्जावमाणो नियवुत्तन्तो । तश्चो
 अहिचयर सकोउहल्लो पुच्छद न जणममूहो ।

केरिमश्चो सो राथा कौदमरूवं च होद तन्नयर ।

५ केरिमश्चो तत्थ जणो किंविस्सिट्ठो प^१ परिभोगो ॥
 सो साहिउ न सक्कइ उवमारहिमि ^१तत्थ रणमि ।

^२ते दिन्ति तत्थ उवमा पत्थरगुहहत्तमाहेसु ॥

भक्काण च फल्लाद जुवईसु पुलिन्दयाण जुवईश्चो ।

आभरणेसु य गुञ्जा विलेवण गेरुयाईसु ॥

१० सो साहेउ ^३वफद नयरस्सु गुणे जहद्विण तेमि ।

निव्वाएऊण ^४मुह पुणो वि तुण्हिक्कश्चो ठाद ॥

एव उवमारहिश्चो न तौरए एत्थ साहिउ मोरको ।

नवर भइहिचव्वो न असहा भणइ सम्बधू ॥

^५न वि अत्थि माणुमाण त मोरक न वि य सम्बदेवाण ।

१५ ज सिट्ठाण मोरक अव्वावाह उवगयाण ॥

^६[एय आयलिऊण 'एवमेय' ति मधिग्गा मज्जे । वेसन्ध

रेण भणिदु । भयव, कौदम पुण सखव सिट्ठस्सु । भयवया

भौणिय । मोम, सुण । से न दीहे न रससे^७ न वहे न

१. C E add तत्थ ।

१ C E रत्त ।

२. C E न दन्तिश्चो उवमाश्चो ।

२ C E न वपर ।

३ C E एव ।

३ C D E om this verse

४ The passage in parenthesis is wanting in the Samkhepa

५ न वहे न

त च 'मोउल्लोदय देवद्वादत्यपूयाए मचित्तकम्पुज्जलं^१ वड्डेण
 वरचित्तावडियचन्दोदण^२ ओलम्विएहि पच्चवस्सियसुरेहि-
 कुसुमदामेहि पज्जलियाहि मणिप्पदौवियाहि धुव्वन्तौहि
 अणवरयधुव्वमाणकानागरुकप्परपउराहि^३ धूवघडियाहि
 गण्डोवहाणयालिङ्गणिममेयाए त्थलियाए 'मोविओ दन्तमय-
 पल्ले । कओ उच्चिओवयारो । पाइओ मङ्गमाहवादपवरा-
 मवाद । एव च^४ पञ्चविह विमयसुहमणुहवन्तस्स अदक्कन्तो
 कोइ कालो । अन्नया च विन्नत्तो अणेण राया । देव,
 गच्छामि । राइणा भणिय । ज रोयइ देवाणुप्पियस्स । तओ
 दाऊणमणग्घेय दविणजाय चेलाइय च महग्घमुज्ज दिस्सा से १०
 सहाया पच्चइयपुरिमा । भणिया^५ ते राइणा । इरे पल्लिवइ
 पल्लिपणसे मोल्लूणागच्छह त्ति । तेहि भणिय । ज देवो
 आणवेइ । तओ पणमिऊण नरवइ गओ सवरणाओ
 पत्तो कइवयदियहेहि नियपल्लि । विमज्जिया रायपुरिमा ।
 पविट्ठो निधगहे । ममागओ तस्स समौव सवरलोओ । ११
 पुच्छिओ णेहि । कत्थ तुम गओ मि, कहि वा ठिओ

१ C E सुल्लोदय ।

२ C E कम्पज्जल ।

३ A वित्तकरिवदोवएण D वित्तवडिय C t वतिय ।

४ A पराहि D pr in adds व ।

५ A om all do vñ to कोइ कालो ।

६ C E add ममाययता but leave it out in the chya

७ C E add व ।

सि एत्तियं काळं, किं वा तए सद्धं । तओ माहिओ तेण
सयदरिसणाइओ पल्लिपवेसपज्जावमाणो नियवुत्तन्तो । तओ
अहिययरं मकोउहणो पुच्छइ तं जणममूहो ।

केरिमओ सो राथा कीइमरूवं च होइ तन्नयरं ।

केरिमओ तत्य जणो किविस्सिट्ठो य^१ परिभोगो ॥

सो माहिउ न सक्कइ उवमारहियंमि ^१तत्य रणंमि ।

^२ते दिन्ति तत्य उवमा पत्यरगुहसुखमालेसु ॥

भक्काणं च फलाइ जुवईसु पुलिन्दयाण जुवईओ ।

आभरणेसु य गुञ्जा विलेवणं मेरुयाईसु ॥

सो साहेउ ^३वफइ नयरस्स गुणे जहद्विए तेमिं ।

निव्वाएऊण ^४मुहं पुणो वि तुण्हिक्कओ ठाइ ॥

एवं उवमारहिओ न तीरए एत्य माहिउ मोखो ।

नवर भइहियव्वो न अन्नहा भणइ मव्वसू ॥

^५न वि अत्यि माणुमाणं त मोखं न वि य सव्वदेवाणं ।

अ मिद्धाणं मोखं अन्वावाइ उवगयाणं ॥

^६[एयं आयल्लिऊण 'एवमेयं' ति मंविग्गा मव्वे । वेस्तन्म-
रेण भणियं । भयवं, कीइसं पुण मरूवं मिद्धस्स । भयवया
भोणियं । भौम, सुण । से न दीहे न रहस्से^७ न वट्टे न

१. C E add तत्य ।

२. C E न इतिओ उवमाओ ।

३. C E इइ ।

४. The passage in parenthesis is wanting in the Samksepa

५. F इइ ।

तंसे^१ न चधरंसे न परिमण्डले^१, वण्णेण न किणहे न नीले
 न लोहिणे न हालिदे न सुक्किले; गन्धेणं न सुरहिगेधे^१
 न दुरभिगन्धे, रसेणं न तित्ते न कडुए न कमाए न
 अखिले न खवणे न मज्जरे, फण्णेण न कक्कडे न मउए^१
 न गरुए न लड्डए न मौए न उण्णे न निद्धे न सुखे न^१
 मज्जे न रुहे न काउ न दत्थी न पुरिसे न अचहा ।
 परिन्ना सन्ना उवमा सेव न विज्जइ । अरुवी सत्ता
 अपयस्स पय नत्थि ।^१ से न सदे नामदे, से न रुवे नारुवे,
 से न गन्धे नागन्धे, से न फासे नाफासे, से न रसे
 नारसे । इमेयं सिद्धमरुवं ति । अवि य सयलपवञ्जरहिंयं^१
 सत्तामत्तमरुवं^१ अणन्ताणन्द^१ परमपयं ति ॥ एयमायस्सिऊण
 खओवमममुवगयं चारित्तमोहणीयं, सुणिचन्दस्स^१ देवीणं
 मामन्ताण थ । भणियं च ऐहिं । भयवं अणुगिहीयाणि
 अन्हे भयवया इमिणा धम्मदेमणेण । समुप्पन्नो य अन्हाणं
 भयवओ चरियमवणेण संमारचारथाओ निव्वेओ । ता^१
 आइमउ भयवं, किमन्हेहिं कायव्वं ति । भयवया भणियं ।
 धन्नाणि तुओ । पावियं तुओहि संमारचारयविमोयणममत्तं
 छेयणं नेहनियत्ताणं पक्कालणं मोहधूलौए^१ परमनेव्वाणकार्णिणं^१

१ D om

१ C D E add भारेण ।

१ F स म सदे न रुवे न गन्धे न रसे न फासे रन्धियावति ति सम्भाष सेनि
 मयस्स. etc१ A^१ F सत्तामत्त जोर ।

१ A F •दचप. ।

१ A D परम ।

- अङ्ग १ नाणपगरिमस्स पल्लायणं १भावेण संकिलेमादयार-
 ० । वरहियं भावओ सुद्धचरणं ति । १तन्हा कय कायब्बं, नवरं
 दब्बओ वि एयं पडिवज्जसु त्ति । तेहिं भणिय । ज भयव
 आणवेद । वेलन्धरेण चिन्तियं । अहो एएसि धन्नया,
 ५ पत्तं मणुयलोयधार भावचरण ति । वन्दिऊण सहरिम
 कयं उच्चियकरणिज्ज २ भयवओ । पविट्ठो नयरिं राया
 सुणिचन्दो । द्वाविय आघोसणपुब्बय महादाण, काराविया
 सव्वाययणेषु पूया, पदट्ठाविओ जेट्ठपुत्तो चन्दजसो नाम
 रज्जे । ३निग्गओ महाविभूर्देए ४नयराओ पहाणसामन्ता-
 १० मच्चसेट्ठिलोयपरियओ ५ नमयापमुहन्तेउरेण सह । पव्वदयाणि
 एयाणि भयवओ पहाणसौमस्स सौलदेवस्स समीवे ॥

कोउगाणुगत्थाहि पुच्छिय वेलन्धरेण । भयवं, कि
 सो पुरिसाहमो भयवन्तमुद्दिस्स अत्तणोवसग्गकारौ भविओ
 अभविओ त्ति । भयवया भणिय । भविओ । वेलन्धरेण
 १५ भणिय । पत्तवौओ अपत्तवौओ त्ति । भयवया भणियं ।
 अपत्तवौओ । वेलन्धरेण भणिय । पाविस्सुद ६नहि ।
 भयवया भणिय । अमखेज्जेसु पोग्गलपरियट्ठेसु समदच्छिएसु

६ D F prefixes अणत ।

९ F prefixes अणत ।

७ A F om

८ A om all down to पव्वदयाणि एयाणि ।

५ C E तओ ।

६ C E om

० D F . पदट्ठमवपहाणसेट्ठि and adds मयया विभूर्देए ।

८ I कच ।

तिरियगद्वेण सद्गुणसेणरादणो पहाणतुरङ्गमो षोऊण
याविसुद, जओ 'अहो महाणुभावो' त्ति मं उद्दिमि
चिन्तियमणेण । एएणं च 'पमत्यविमयचिन्तणेण आसगलियं
गुणपक्कवायवीयं ; कारणं च तं परंपरयाए सम्मत्तस्स ।
अद्वेणसु य अमंखेज्जभवेसु सद्गुणानाममादणो षोऊण सिद्धिस्सुद
त्ति ॥ एयं षोऊण हरिमिओ वेलन्धरो । वन्दिऊण भयवन्तं
गओ निययथामं । भयवं पि विहरिओ 'केवलविहारेण ॥

अरुक्कन्तो कोइ कालो । अन्नया य चोरवद्वयेण
उज्जेणीए चेव गहिओ गिरिसेणपाणो, वावाइओ कुम्भि
पाएण । तहाविहभयवन्तपओमदोसओ समुप्पन्नो सत्तम-
महीए ॥ भयवं पि विहरमाणो कालक्कमेण गओ
उमहत्तियं । नाऊण कक्कपरिणदं कओ केवलिसमुग्घाओ,
पडिवओ मेलेमिं, खवियादं भवोवगाहिकम्मादं । 'तओ
मन्वप्पगारेण चइऊण दिहपञ्चरं अकुसमाणगद्वेण गओ
एकममएण तेलोक्कपूडामणिभूयं अप्पत्तपुब्बं तहाभावेण
परमवन्नालयं उत्तमं मन्वयामाण मिवं एगन्तेण अवलमहजं
माहयं परमाणन्दसुहस्स जम्मजरामरणविरहियं परमं
मिद्धिपयं' ति । कया तियसेहिं महिमा, पूजिया बोन्नी,
गहिथादं पहाणङ्गादं, नीयाणि सुरलोयं, 'ठवि'णि

१ D P केमलि ।
in the Samkhepa

१ The remaining part is left

१ D • ४५५ ।

२ C E वा०. D om. all down to च वेमि ।